ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – ALEXANDRU ROSETTI”

NICOLAE SARAMANDU

MANUELA NEVACI

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

VOLUMUL II

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

București
2020

Copyright © Editura Academiei Române, 2020
Toate drepturile asupra acestei ediţii sunt rezervate editurii.

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie nr. 13, Sector 5
050711, Bucureşti, România,
Tel: 4021-318 81 46, 4021-318 81 06
Fax: 4021-318 24 44
E-mail: edacad@ear.ro
Adresa web: www.ear.ro

Referenţi ştiinţifici: acad. Gr. BRÂNCUŞ
dr. Maria MARIN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
SARAMANDU, NICOLAE
Atlasul lingvistic al dialectului aromân – (ALAR) - Bucureşti : Editura Academiei Române, 2014-
vol.
ISBN 978-973-27-2465-1
Vol. 2 / Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci. **-** 2020. - ISBN 978-973-27-3293-9

I. Nevaci, Manuela (ed.)

811.135.1'282.4

Lucrarea a fost publicată cu sprijinul financiar al Societăţii de Cultură Macedo-Română

Program digitalizare hărţi: Vasile APOPEI, Silviu-Ioan BEJINARIU
Culegere computerizată (liste de referinţă): Cătălina PĂTRAŞCU

Redactor: Alexandra CIUTACU
Tehnoredactor: Mariana MOCANU
Coperta: Mariana ŞERBĂNESCU

Bun de tipar: 23.12.2020 Format: 8/70×100.
Coli de tipar: I–XXXIV, 1-536 + 30 planşe color
C.Z. pentru biblioteci mari: 459.0(496.2)(084.4)
C.Z. pentru biblioteci mici: 459.0

CUPRINS

PREFAŢĂ V

BIBLIOGRAFIE VII

TRANSCRIEREA FONETICĂ X

ABREVIERI XIII

REŢEAUA DE LOCALITĂŢI XIV

DATE DESPRE LOCALITĂŢI XVI

HĂRŢI INTRODUCTIVE 1

HARTA A. REŢEAUA DE LOCALITĂŢI 2

HARTA B. REPARTIŢIA GRAIURILOR DIALECTULUI AROMÂN 3

LISTA HĂRŢILOR LINGVISTICE 5

LISTA CU MATERIALUL CUPRINS ÎN HĂRŢILE LINGVISTICE 11

HĂRŢI LINGVISTICE 107

LISTA CU MATERIALUL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT (MN) 457

MATERIALUL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT (MN) 460

NOTE (la hărţile lingvistice şi la materialul lingvistic necartografiat) 490

ILUSTRAŢII 535

PREFAŢĂ

Atlasul lingvistic al dialectului aromân (ALAR) este prima lucrare de amploare consacrată celui mai important dialect românesc vorbit în sudul Dunării: aromâna. El pune în evidenţă graiurile româneşti vorbite în prezent în Grecia, Albania, R. Macedonia de Nord, Bulgaria. Atlasul este rodul unor îndelungate cercetări de teren efectuate de autori timp de peste patru decenii, începând cu anul 1967.

Hărţile lingvistice cuprind întreaga arie geografică sud-dunăreană unde se vorbeşte în prezent dialectul aromân. Atlasul are o reţea de 61 de localităţi (32 în Grecia, 12 în Albania, 9 în R. Macedonia de Nord, 8 în Bulgaria). În fiecare dintre aceste localităţi s-a folosit *Chestionarul Noului atlas lingvistic român pe regiuni*, având 2543 de întrebări. În felul acesta, este posibilă compararea materialului dialectal aromânesc cu cel cuprins în atlasele regionale ale dialectului dacoromân, evidenţiind unitatea limbii române vorbite în nordul Dunării şi în sudul Dunării (ţările balcanice).

În volumul II este publicat integral materialul cules pe teren, care este prezentat pe hărţi lingvistice şi în liste cu material necartografiat (MN), fiind însoţit de note, pentru întrebările 463–896 din *Chestionar*, capitolele: *Familia, Casa, Curtea*. Spre deosebire de alte atlase, materialul din hărţile lingvistice este redat şi în *liste* care însoţesc hărţile. Imaginile etnografice din anexă reliefează păstrarea identităţii culturale a aromânilor în mediu balcanic. *Atlasul lingvistic al dialectului aromân* (ALAR) permite, pentru prima oară, delimitarea graiurilor aromânei în perspectivă spaţială, fapt care nu rezulta din lucrările anterioare de dialectologie. Acesta este un progres important în domeniul geografiei lingvistice. Pentru localităţile anchetate am prezentat, în capitolul *Date despre localităţi*, informaţii privind apartenenţa vorbitorilor dialectului aromân la următoarele grupuri: grămostean, pindean, fărşerot, grabovean, gopeşean-molovişteanu.

Prin publicarea *Atlasului lingvistic al dialectului aromân* (*ALAR*) oferim specialiştilor un material dialectal notat într-o transcriere fonetică riguroasă, care pune în evidenţă particularităţile lingvistice ale graiurilor aromânei actuale.

Ancheta dialectală pentru localitatea Seleniţa, Albania (punctul 58 din reţeaua de anchetă) a fost efectuată de Adrian Turculeţ. Programul de digitalizare a hărţilor lingvistice a fost realizat de Vasile Apopei şi Silviu-Ioan Bejinariu, de la Institutul de Informatică Teoretică din Iaşi al Academiei Române. Tuturor le mulţumim călduros şi pe această cale.

BIBLIOGRAFIE

ALAR I – Nicolae Saramandu, *Atlasul lingvistic al dialectului aromân*, volumul I, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2014 (editor: Manuela Nevaci).

Aromânii 1996 – *Aromânii. Istorie, destin, limbă* (coordonator: Neagu Djuvara), Bucureşti, 1996.

Bardu 2004 a – Nistor Bardu, *Limba scrierilor aromâneşti de la sfârşitul secolului al XVIII-lea (Cavalioti, Daniil, Ucuta)*, Constanţa, 2004.

Bardu 2004 b – Nistor Bardu, *Observaţii asupra graiului aromânesc din localitatea Şipsca (Albania). Aspecte fonetice*, în vol. *Spaţiul lingvistic românesc din perspectiva integrării europene*, Iaşi, 2004, p. 185–193.

Bérard 1893 – *La Turquie et l'hellénisme contemporain*, Paris, 1893.

Beuermann 1967 – Arnold Beuermann, *Fernweidewirtschaft in Südosteuropa*, Braunschweig, 1967.

Boiagi 1813 – Mihail G. Boiagi, *Romanische oder Macedonowlachische Sprachlehre*, Viena, 1813.

Brâncuş 1983 – Grigore Brâncuş, *Vocabularul autohton al limbii române*, Bucureşti, 1983.

Brâncuş 1995 – Grigore Brâncuş, *Cercetări asupra fondului traco-dac al limbii române*, Bucureşti, 1995.

Brâncuş 1999 – Grigore Brâncuş, *Concordanţe lingvistice româno-albaneze*, Bucureşti, 1999.

Brâncuş 2007, 2008, 2013 – Grigore Brâncuş, *Studii de istorie a limbii române*, Bucureşti, I, 2007; II, 2008; III, 2013.

Brâncuş 2013 – Grigore Brâncuş, *Aromâna – dialect arhaic*, în „Fonetică şi dialectologie", XXXII, 2013, p. 5–11.

Brâncuş 2018 – Grigore Brâncuş, *Substratul limbii române*, în *Istoria limbii române* (coordonatori: Marius Sala, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu), Bucureşti, 2018, p. 304–336.

Brezeanu 1999 – Stelian Brezeanu, *Romanitatea orientală în evul mediu*, Bucureşti, 1999.

Burileanu 1906 – Constantin N. Burileanu, *De la românii din Albania*, Bucureşti, 1906.

Busbukis 1983 – Antonios Busbukis, *Αυθεντικές ιστορίες παραφυσικών φαινομένων από την Πίνδο*, Atena, 1983.

Busbukis 2011 – Antonios Busbukis, *Terminologia agricolă pornind de la două graiuri aromâne*, în *Studia linguistica et philologica. Omagiu profesorului Nicolae Saramandu la 70 de ani*, Bucureşti, 2011, p. 146–155.

Capidan 1926 – Th. Capidan, *Românii nomazi. Studiu din viaţa românilor din sudul Peninsulei Balcanice*, Cluj, 1926 (extras din „Dacoromania", IV).

Capidan 1931 – Th. Capidan, *Fărşeroţii. Studiu lingvistic asupra românilor din Albania*, Cluj, 1931 (extras din „Dacoromania", VI).

Capidan 1932 – Th. Capidan, *Aromânii. Dialectul aromân. Studiu lingvistic*, Bucureşti, 1932.

Capidan 1936 – Th. Capidan, *Romanitatea balcanică*, Academia Română. Discursuri de recepţie, LXVII, Bucureşti, 1936.

Carageani 1999 – Gheorghe Carageani, *Studii aromâne*, Bucureşti, 1999.

Caragiani 1929 – Ioan Caragiani, *Studii istorice asupra românilor din Peninsula Balcanică*, Bucureşti, 1929.

Caragiu Marioţeanu 1962 – Matilda Caragiu Marioţeanu, *Liturghier aromânesc. Un manuscris anonim inedit*, Bucureşti, 1962.

Caragiu Marioţeanu 1968 – Matilda Caragiu Marioţeanu, *Fono-morfologie aromână*, Bucureşti, 1968.

Caraiani/Saramandu 1982 – Nicolae Gh. Caraiani, Nicolae Saramandu, *Folclor aromân grămostean*, Bucureşti, 1982.

Christu 1929 – Vasile N. Christu, *Aromânii din împrejurimile Giumaiei-de-Sus*, în „Graiul românesc", III, nr. 11–12, Bucureşti, 1929, p. 183–189; IV, nr. 1–2, Bucureşti, 1930, p. 3–18.

Christu 1934 – Vasile N. Christu, *Aromânii din Rodopi*, în „Graiul românesc", VIII, nr. 3–4, Bucureşti, 1934, p. 27–44.

Chrysochoo 1909 – M. Chrysochoo, *Βλάχοι και Κουτσόβλαχοι*, Atena, 1909.

Codex Dimonie 1894, 1897–1899 – *Codex Dimonie*, în „Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache", Leipzig, I, 1894; IV-VI, 1897–1899 (editor: Gustav Weigand).

Cvijić 1911 – Jovan Cvijić, *Aromuni ili Cincari u zapadnoj Makedoniji*, în „Pregled", 1–3, Sarajevo, 1911.

Cvijić 1918 – Jovan Cvijić, *La péninsule balkanique. Géographie humaine*, Paris, 1918.

Dahmen/Kramer 1976–1981, 1984 – Wolfgang Dahmen, Johannes Kramer, *Dialektologische Forschungen bei den Aromunen*, în „Balkan – Archiv. Neue Folge", Hamburg, I, 1976, p. 7–23; II, 1977, p. 91–97; III, 1978, p. 15–22; IV, 1979, p. 33–36; V, 1980, p. 201–218; VI, 1981, p. 7–20; IX, 1984, p. 191–205.

Dahmen/Kramer – Wolfgang Dahmen, Johannes Kramer, *Aromunischer Sprachatlas. Atlasul lingvistic aromân*, I, Hamburg, 1985; II, Veitshöchheim bei Würzburg, 1994.

Densusianu 1901 – Ovide Densusianu, *Histoire de la langue roumaine*, I, Paris, 1901.

Diamandi-Aminceanul 1913 – Vasile Diamandi-Aminceanul, *Harta Turciei europene cu comunele aromâneşti*, Bucureşti, 1913.

Diamandi-Aminceanul 1938 – Vasile Diamandi-Aminceanul, *Românii din Peninsula Balcanică*, Bucureşti, 1938.

Dunovschi 1998 – Vanghel Dunovschi, *Toponimia a horli armanesht Beala di Supra shi Beala di Ghios*, Struga, 1998.

Gołab 1984 – Zbigniew Gołab, *The Arumanian Dialect of Kruševo in SR Macedonia, SFR Yogoslavia*, Skopje, 1984.

Hâciu 1936 – Anastase N. Hâciu, *Aromânii. Comerţ, industrie, arte, expansiune, civilizaţie*, Focşani, 1936.

Hetzer 1981 – Armin Hertzer (Hrsg.), *Das dreisprachige Wörterverzeichnis von Theodoros Anastasiu Kavalliotis (1770)*, în „Balkan-Archiv. Neue Folge, Beiheft", Band 1, Hamburg, 1981.

Heuzey 1860 – Léon Heuzey, *Le mont Olympe et l'Acarnanie*, Paris, 1860.

Heuzey 1927 – Léon Heuzey, *Excursion dans la Thessalie turque en 1858*, Paris, 1927.

Kokka 1992 – Maria Kokka, *Texte aromâne din comuna Néa-Zoí, jud. Tricala (Grecia)*, Bucureşti, 1992.

Kramer/Saramandu 1978 – Johannes Kramer, Nicolae Saramandu, *Das Projekt eines aromunischen Sprachatlasses (ALiA)*, în „Balkan-Archiv. Neue Folge", III, 1978, p. 7–14 (versiunea în limba română, în „Studii şi cercetări lingvistice", XXX, 1979, nr. 2, p. 157–161).

Krystallis 1952 – Kostas D. Krystallis *Οι Βλάχοι της Πίνδου*, I–III, Atena, 1952.

Leake 1835 – William M. Leake, *Travels in Northern Greece*, Londra, 1835.

Liaku-Anovska 1995 – Kleanti Liaku-Anovska, *Socijalnata pripadnost na narodnite raskažuvači vlasi*, Skopje, 1995.

Murnu 1913 – George Murnu, *Istoria românilor din Pind. Vlahia Mare 980–1259*, Bucureşti, 1913.

Neiescu 1997 – Petru Neiescu, *Mic altas al dialectului aromân din Albania şi din Fosta Republică Iugoslavă Macedonia*, Bucureşti, 1997.

Neniţescu 1895 – Ioan Neniţescu, *De la românii din Turcia europeană. Studiu etnic şi statistic asupra aromânilor*, Bucureşti, 1895.
Nevaci 2006 – Manuela Nevaci, *Verbul în aromână. Structură şi valori*, Bucureşti, 2006.
Nevaci 2009 – Manuela Nevaci, *Enquêtes sur l'aroumain parlé aujourd'hui en Albanie*, „Géolinguistique", n° 11/2009, Service Ellug, Université Stendhal, Grenoble, p. 223–237.
Nevaci 2011 – Manuela Nevaci, *Graiul aromânilor fărşeroţi din Dobrogea*, Bucureşti, 2011.
Nevaci 2012 – Manuela Nevaci, *Recent Researches amongst Aromanians from the Republic of Macedonia*, în „Dialectologia et Geolinguistica", Bamberg, vol. 21, 2012, p. 20–34.
Nevaci 2013 a – Manuela Nevaci, *Identitate românească în context balcanic*, Bucureşti, 2013.
Nevaci 2013 b – Manuela Nevaci, *Graiurile aromâneşti din Peninsula Balcanică. Situaţia actuală*, în „Fonetică şi dialectologie", XXXII, 2013, p. 103–127.
Nevaci 2017 – Manuela Nevaci (coord.), Carmen-Irina Floarea, Ionuț Geană, Teodora Toroipan, *Convergenţe lingvistice balcano-romanice în dialectele româneşti sud-dunărene*, Bucureşti, 2017.
Padiotis 1988 – Georgios Ap. Padiotis, *Cântiţi armâneşti di-Aminciu*, Atena, 1988.
Padiotis 1991 – Georgios Ap. Padiotis, *Cântiţi fărşeroteşti*, Atena, 1991.
Papahagi P. 1905 – Per. Papahagi, *Basme aromâne şi glosar*, Bucureşti, 1905.
Papahagi P. 1909 – Per. Papahagi, *Scriitori aromâni în secolul al XVIII-lea (Cavalioti,Ucuta, Daniil)*, Bucureşti, 1909.
Papahagi T. 1923 – Tache Papahagi, *O problemă de romanitate sud-ilirică*, în „Grai şi suflet", I, 1923, nr. 1, p. 72–99.
Papahagi T. 1930 – Tache Papahagi, *Originea muloviştenilor şi gopeşenilor în lumina unor texte*, în „Grai şi suflet", IV, 1930, nr. 1, p. 195–256.
Papahagi T. 1932 – Tache Papahagi, *Aromânii. Grai, folklor, etnografie. Cu o introducere istorică* (curs litografiat), Bucureşti, 1932.
Papahagi T. 1974 – Tache Papahagi, *Dicţionarul dialectului aromân, general şi etimologic*, ediţia a doua augmentată, Bucureşti, 1974.
Papahagi V. 1929 – Valeriu Papahagi, *Originea geografică a aromânilor. Note bibliografice*, în „Revista aromânească", I, nr. 1, Bucureşti, 1929, p. 56–66.
Papazisi-Papatheodorou 1985 – Zoe Papazisi-Papatheodorou, *Τα τραγούδια των Βλάχων*, Atena, 1985.
Papazisi-Papatheodorou 1996 – Zoe Papazisi-Papatheodorou, *Παραμύθια των Βλάχων*, Atena, 1996.
Peyfuss 1974 – Max Demeter Peyfuss, *Die aromunische Frage. Ihre Entwicklung von den Ursprungen bis zum Frieden von Bukarest (1913) und die Haltung Österreich-Ungarns*, Viena, 1974 (ediţie în limba română, Bucureşti, 1994; traducere: Nicolae-Şerban Tanaşoca).
Philippide 1925, 1927 – Alexandru Philippide, *Originea Românilor*, Iaşi, I, 1925; II, 1927.
Picot 1875 – M. E. Picot, *Les Roumains de la Macédoine*, Paris, 1875.
Popvasileva 1987 – Aleksandra Popvasileva, *Dvojazičnoto razkažuvanje na narodni prikazni (vlaško-makedonski i makedonsko-vlaški relacii)*, Skopje, 1987.
Popescu/Balkanski 1995 – Radu Sp. Popescu, Todor Balkanski, *Aromânii din Rodopii Bulgariei şi graiul lor*, Craiova, 1995.
Popović 1937 – D. Popović, *O Cincarima*, Belgrad, 1937.
Pouqueville 1826–1827 – F.-K.-H.-L. Pouqueville, *Voyage de la Grèce*, I–VI, ediţia a doua, Paris, 1826–1827.
Puşcariu 1940 – Sextil Puşcariu, *Limba română*, I. *Privire generală*, Bucureşti, 1940.
Récatas 1934 – B. Récatas, *L'État actuel du bilinguisme chez les Macédo-Roumains du Pinde et le rôle de la femme dans le langage*, Paris, 1934.
Roja 1809 – Gheorghe Constantin Roja, *Măestria ghiovăsirii româneşti cu litere latineşti, care sînt literele Românilor ceale vechi*, Buda, 1809.
Rosetti 1930 – Al. Rosetti, *Cercetări asupra graiului aromânilor din Albania*, Bucureşti, 1930 (extras din „Grai şi suflet", IV).
Sala 1998 – Marius Sala, *De la latină la română*, Bucureşti, 1998.
Saramandu 1972 – Nicolae Saramandu, *Cercetări asupra aromânei vorbite în Dobrogea. Fonetica. Observaţii asupra sistemului fonologic*, Bucureşti, 1972.
Saramandu 1979 – Nicolae Saramandu, *Le parler aroumain de Kruševo (R. S. de Macédoine)*, în „Revue des études sud-est européennes", XVII, 1979, nr. 1, p. 153–162.
Saramandu 1984 – Nicolae Saramandu, *Aromâna*, în *Tratat de dialectologie românească* (ed. Valeriu Rusu), Craiova, 1984, p. 423–476.
Saramandu 1988 – Nicolae Saramandu, *Harta graiurilor aromâne şi meglenoromâne din Peninsula Balcanică*, în „Studii şi cercetări lingvistice", XXXIX, 1988, nr. 3, p. 225–245.
Saramandu 2003 – Nicolae Saramandu, *Studii aromâne şi meglenoromâne*, Constanţa, 2003.
Saramandu 2004 – Nicolae Saramandu, *Romanitatea orientală*, Bucureşti, 2004.
Saramandu 2007 – Nicolae Saramandu, *Aromâna vorbită în Dobrogea. Texte dialectale. Glosar*, Bucureşti, 2007.
Saramandu 2009 – Nicolae Saramandu, *Gheorghe Roja – un precursor al dialectologiei româneşti*, în „Lucrările celui de al XIII-lea Simpozion Internaţional de Dialectologie", vol. I, Cluj-Napoca, 2009, p. 335–344.
Saramandu 2012 – Nicolae Saramandu, *Note lexicale aromâne*, în *Bătrânul înţelept de la Pylos. Volum omagial dedicat lui Andrei Avram la optzeci de ani*, Bucureşti, 2012, p. 187–192.
Saramandu 2013 – Nicolae Saramandu, *Note etimologice şi lexicale aromâne*, în vol. *Etudes romanes. Hommages offerts à Florica Dimitrescu et Alexandru Niculescu* (sous la direction de: Dan Octavian Cepraga, Coman Lupu, Lorenzo Renzi), II, Bucureşti, 2013, p. 668–682.
Saramandu 2016 – Nicolae Saramandu, *Raporturile interdialectale din perspectiva geografiei lingvistice*, în „Studii şi cercetări lingvistice", LXVII, 2016, 1, p. 3–13.
Saramandu 2017 a – Nicolae Saramandu, *Structura dialectală a aromânei actuale. Graiul pindean*, în „Studii şi cercetări lingvistice", LXVIII, 2017, 1, p. 3–23.
Saramandu 2017 b – Nicolae Saramandu, *Consideraţii asupra graiului aromânilor fărşeroţi*, în „Fonetică şi dialectologie", XXXVI, 2017, p. 127–139.
Saramandu/Nevaci 2006 – Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, *The South-Danubian Romanian Dialects from the Spatial Perspective*, în „Revue des études sud-est européennes", XLIV, 2006, nr. 1–4, p. 367–383.
Saramandu/Nevaci 2013 – Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, *Sinteze de dialectologie română*, Bucureşti, 2013.
Saramandu/Nevaci 2018 – Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, *Les dialectes roumains dans la perspective de la géographie linguistique*, in *Obreiro da lingua, amigo da xente: estudos de xeografía lingüística en homenaxe a Manuel González*,. Santiago de Compostela, 2018, p. 221–237.
Saramandu/Nevaci 2019 – Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, „*Terminologia păstoritului în dialectul aromân şi în dialectele italiene din perspectiva geografiei lingvistice*", în „Fonetică şi dialectologie", XXXVIII, 2019, p. 89–100.

Schlösser 1985 – Rainer Schlösser, *Historische Lautlehre des Aromunischen von Metsovon*, Hamburg, 1985 (în seria „Balkan-Archiv. Neue Folge", Beiheft, Band 3).
Tanaşoca 2004 – Nicolae-Şerban Tanaşoca, *Aşezarea aromânilor în regiunea Veriei. Un izvor inedit: cronica lui Petre Badralexi*, în Anca Tanaşoca, Nicolae-Şerban Tanaşoca, *Unitate romanică şi diversitate balcanică*, Bucureşti, 2004, p. 173–181.
Thunmann 1774 – Johann Thunmann, *Über die Geschichte und Sprache der Albaner und der Wlachen*, în „Untersuchungen über die Geschichte der östlichen Europäischen Völker", 1. Theil, Leipzig, 1774, p. 169–366.
Trajanovski 1979 – Todor Trajanovski, *Vlaškite radovi vo Struško*, Skopje, 1979.
Trifunoski 1959 – Jovan Trifunoski, *Cincarska naselja u Makedoniji*, în „Geografski horizont", Zagreb, V, 1959, p. 21–27.
Trifunoski 1971 – Jovan Trifunoski, *Die Aromunen in Mazedonien*, în „Balcanica", Belgrad, II, 1971, p. 337–347.
Turculeţ 2003 – Adrian Turculeţ, *Aspecte ale situaţiei sociolingvistice a aromânilor din Albania*, în vol. *Limba şi literatura română în spaţiul etnocultural dacoromânesc şi în diaspora*, Iaşi, 2003, p. 110–122.
Vătăşescu 2006 – Cătălina Vătăşescu, Via Egnatia *dans la memoire collective des Aroumains et des Albanais (témoignes liguistiques)*, în „Revue des études sud-est européennes", XLIV, 2006, nr. 1–4, p. 385–389.
Wace/Thompson 1913 – A. J. B. Wace, M. S. Thompson, *The Nomads of the Balkans*, Londra, 1913.
Weigand 1888 – Gustav Weigand, *Die Sprache der Olympo-Walachen nebst einer Einleitung über Land und Leute*, Leipzig, 1888.
Weigand 1894, 1895 – Gustav Weigand, *Die Aromunen. Ethnographisch-philologisch-historische Untersuchungen über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren*, II, Leipzig, 1894; I, Leipzig, 1895.
Weigand 1908 – Gustav Weigand, *Rumänen und Aromunen in Bulgarien*, în „Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (Rumänisches Seminar zu Leipzig)", Leipzig, XIII, 1908, p. 1–104.
Weigand 1919 – Gustav Weigand, *Die aromunischen Ortsnamen im Pindusgebiet*, în „Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (Rumänisches Seminar zu Leipzig)", XXI–XXV, Leipzig, 1919, p. 60–64, 174–180.
Weigand 1924 – Gustav Weigand, *Ethnographie von Makedonien. Geschichtlich-nationaler, sprachlich-statistischer Teil*, Leipzig, 1924.
Winnifrith 1987 – T. J. Winnifrith, *The Vlachs. The History of a Balkan People*, Londra, 1987.

TRANSCRIEREA FONETICĂ

Dăm, în continuare, lista semnelor fonetice întrebuinţate în transcriere. Semnele le-am grupat în ordine alfabetică şi le-am exemplificat cu câte un cuvânt.

a (*a* mijlociu) în munt. *cap.*
å (cea mai deschisă vocală din seria posterioară: *u, o, o̧, å*) în istrorom. *cåp*.
ą (*a* posterior) în băn. *cąp*.
ä (cea mai deschisă vocală din seria anterioară: *i, e, e̯, ä*) în bucov. *pä́le* ‘piele’.
ą (*a* anterior) în munt. *ste̯ą* ‘stea’.
ă (vocală cu deschidere mijlocie din seria centrală: *i, â, ă*) în munt. *păr*.
ą̆ (vocala cea mai deschisă din seria centrală: *i, î, ă, ą̆*) în mold. *bą̆rbát*.
â (vocală cu deschidere mai mică din seria centrală) în mold. *cásâ*.
b (oclusivă bilabială sonoră) în munt. *bun*.
c (oclusivă velară surdă) în munt. *corb*, semn întrebuinţat înaintea vocalelor *a, ă, â, î, o, ö, u, ü*, înaintea consoanelor sau la sfârşitul cuvintelor.
ĉ (africată alveolopalatală surdă, al cărei element fricativ este un *ŝ*) în munt. *ĉáră* ‘ceară’.
ć (africată alveolopalatală surdă, al cărei element fricativ este un *ś*) în băn. *fráće* ‘frate’.
č (africată palatoalveolară surdă, al cărei element fricativ este un *ş*) în maram. *čăr* ‘cer’.
d (oclusivă dentală sonoră) în munt. *dar*.
dˇ (oclusivă dentală sonoră puţin palatalizată) în mold. *úndˇe* ‘unde’.
d' (oclusivă alveolopalatală sonoră) în mold. *d'în* ‘din’.
ḍ (africată dentală sonoră) în mold. *ḍíc* ‘zic’.
δ (fricativă interdentală sonoră) în arom. *δálă* ‘zară’.
e (vocală anterioară cu deschidere mijlocie, de nuanţă închisă) în munt. *vezi*.
ę (*e* deschis) în trans. *vę́de*.
ẹ (*e* mai închis) în mold. *védẹ*.
ĕ (vocală centrală cu nuanţă anterioară, între *ă* şi *e*) în băn. *fáśĕ* face’.
ę̆ (*ĕ* deschis, între *ą̆* şi *ę*) în trans. *aşę̆* ‘aşa’.
f (fricativă labiodentală surdă) în munt. *fin*.
g (oclusivă velară sonoră) în munt. *gol*.
ĝ (africată alveolopalatală sonoră, al cărei element fricativ este un *ẑ*) în munt. *ĝer* ‘ger’.
ğ (africată palatoalveolară, al cărei element fricativ este un *j*, corespunzând surdei *č*) în maram. *ğăr* ‘ger’.
ǵ (oclusivă velară sonoră palatalizată) în munt. *ǵem* ‘ghem’.
γ (fricativă velară sonoră) în istrorom. *γúră* ‘gură’.
h (fricativă laringală surdă) în trans. *há̯ină* ‘haină’.
ɦ (fricativă palatală surdă) în munt. *ɦir* ‘fir’.
χ (fricativă velară surdă, corespunzând sonorei *γ*) în munt. *χá̯ină* ‘haină’.
i (vocală cu deschidere minimă din seria anterioară) în munt. *fir*.
į (*i* deschis) în mold. *márį* ‘mare’.
î (vocala cea mai închisă din seria centrală: *î, â, ă, ą̆*) în munt. *cînd*.
î (vocala centrală închisă cu o nuanţă anterioară între *i* şi *î*) în trans. *rîu* ‘râu’.
j (fricativă palatoalveolară) în trans. *jar* ‘jar’.
jˇ (*j* muiat) în munt. *jˇug* ‘jug’.
k (oclusivă velară surdă, identică cu *c*. Semnul se întrebuinţează numai înaintea lui *e* şi *i*) în băn. *kip* ‘chip’.
ḱ (oclusivă velară surdă palatalizată, corespunzând sonorei *ǵ*) în mold. *ḱîśór* ‘picior’.
l (laterală alveolară) în munt. *pălăríe̯* ‘pălărie’.
lˇ (*l* puţin palatalizat) în trans. *e̯élˇe̯* ‘ele’.
lˈ (laterală palatală) în arom. *ɦir* ‘fir’.
ł (laterală velară) în maram. *cał* ‘cal’.
m (nazală bilabială) în munt. *másă*.
m̥ (nazală labiodentală urmată de *f, v*) în munt. *îm̥vắţ* ‘învăţ’.
m̄ (nazală bilabială, rezultată din reducerea grupului consonantic *mn* > *m̄*).

n (nazală dentală) în munt. *mı́nă*.
ň (nazală dentală puţin palatalizată) în mold. *pı́ňi* ‘pâine’.
ń (nazală palatală) în mold. *ńel* ‘miel’.
n̡ (nazală cu ocluziune incompletă, urmată de constrictive şi lichide) în munt. *ı̂n̡şír* ‘înşir’.
ŋ (nazală velară, urmată de *c (k), g*) în munt. *ı́ŋcă* ‘încă’.
o (vocală posterioară cu deschidere mijlocie şi cu nuanţă mai închisă) în munt. *pot*.
o̧ (*o* deschis) în trans. *po̧ťe* ‘poate’.
ö (vocală anterioară labială, cu deschidere mijlocie, cu nuanţă închisă) în ung. *cör* ‘cerc’.
p (oclusivă bilabială surdă) în munt. *par*.
q (oclusivă velară surdă puţin palatalizată) în arom. (la fărşeroţi) *qept* ‘piept’.
ɋ (africată alveopalatală surdă, cu nuanţă mai palatală, între *ć* şi *č* în arom. (la fărşeroţi) *ascuɋe* ‘scuipă’.
r (vibrantă apicală alveolară) în munt. *rar*.
r̄ (*r* cu mai multe şi mai puternice vibraţii) în trans. *r̄u̯* ‘râu’.
ρ (*r* uvular) în arom. (la fărşeroţi) *guρă* ‘gură’.
ρ̄, ρ̣ (ρρ) (*r* uvular cu mai multe vibraţii) în arom. (la fărşeroţi) *so̧ρρă* ‘soarele’.
s (fricativă dentală surdă) în munt. *sóră*.
ś (fricativă alveolopalatală surdă) în băn. *fáśě* ‘face’.
Ŝ (fricativă alveolopalatală surdă, aproape identică cu *ś*, dar cu o articulaţie puţin posterioară) în mold. *fáŝi* ‘face’.
ş (fricativă palatoalveolară surdă, corespunzând sonorei *j*) în mold. *şî* ‘şi’.
ṣ́ (*ş* cu nuanţă palatală, muiată, corespunzând sonorei *j′*) în munt. *aṣ́á* ‘aşa’.
t (oclusivă dentală surdă) în munt. *tátă*.
ť (oclusivă palatală surdă) în mold. *fráťe*.
ϑ (fricativă interdentală surdă, corespunzând sonorei *δ*) în arom. *năϑȩámă* ‘puţin’.
ţ (africată dentală surdă) în munt. *ţin*.
u (vocala cea mai închisă din seria posterioară) în munt. *bun*.
ü (vocala cea mai închisă din seria anterioară, labială) în ung. *fül* ‘ureche’.
u̧ (*u* deschis) în arom. (la fărşeroţi): *sátu̧ră*.
v (fricativă labiodentală sonoră) în munt. *vără*.
z (fricativă dentală sonoră) în munt. *zac*.
ź (fricativă alveolopalatală muiată, corespondenta sonoră a lui *ś*) în băn. *źánă* ‘geană’.
ẑ (fricativă alveolopalatală, corespondenta sonoră a lui *ś*) în mold. *ẑánâ* ‘geană’.
y (fricativă palatală sonoră, corespunzând surdei *ɦ*) în trans. *yȩ́rme* ‘vierme’.

SEMNE DIACRITICE

◌̃ (deasupra vocalelor) nazalitate: õ.
◌̩ (sub vocale sau consoane sonore) asurzire: i̩, r̩.
◌̣ (sub vocale) închidere: e̩.
◌̣◌̣ (sub vocale) închidere mai mare: e̩.
◌̬ (sub vocale) deschidere: e̬.
◌ʻ (după oclusive) arată o explozie mai puternică: în olt. *patʻ* ‘pat’.
(după *m*) marchează un *u* final asilabic, care se vede după poziţia buzelor – ţuguiate şi lipite –, aerul scurgându-se pe nas: *pomʻ*.
◌ₒ (sub consoane) consoană silabică: n̥.
◌̯ (sub vocale) arată că vocala constituie elementul consonantic al unui diftong: *u̯* (*dau̯*).
◌̂ (deasupra unei vocale sau a unui diftong) accent principal: *véde*.
◌″ (deasupra unei vocale) accent dinamic mai puternic, mai ales în fraze: *nű vrȩau̯*.
◌̀ (deasupra unei vocale) accent secundar: *sănătáte*.
◌̆ (deasupra unei vocale) scurtime: ŭ.
◌₊ (sub o nazală) arată că articulaţia nazalei nu e completă, ci analogă constrictivei următoare: *ı̂n̡vă̆ţ*.
i̩, u̩, i̯, ă̯, h̯ etc. (la umărul literei precedente) arată sunete slab perceptibile.
i̯̲, u̯̲ etc. arată sunete şi mai slab perceptibile.
i̯̲̲, u̯̲̲ etc. arată sunete extrem de slab perceptibile.

ALTE SEMNE

- Se întrebuinţează ca în ortografia oficială: *dă-ťĕ la drɟápta n-a văzút*.
- Înlocuieşte silabele dinaintea accentului cuvântului, reproduse în forma anterioară: *tîrnăcóp; -cǫ́ape*.
– Sub litere sau sub cuvinte, arată că anchetatorul a auzit bine sunetele sau cuvintele subliniate, deşi acestea par neobişnuite.
– Pusă în punctul de anchetă, arată că n-a fost pusă întrebarea sau nu s-a dat un răspuns.
‿ Leagă două sau mai multe cuvinte care formează un singur grup fonetic: *saɟ‿ĩ‿sus* ‘sari în sus’.
~~~ Arată că anchetatorul n-a auzit clar sunetele astfel subliniate.
~ Înlocuieşte forma precedentă.
? Pus în locul unui răspuns, arată că informatorul n-a ştiut să răspundă; dacă urmează totuşi un răspuns, acesta a fost dat după ezitare.
Pus în locul unui răspuns, arată că informatorul a declarat că nu există termenul întrebat.
∞ Pus în locul unui răspuns, arată că obiectul sau obiceiul la care se referă întrebarea nu există în localitate.
, Separă variante lexicale.
; Separă forme gramaticale diferite ale aceluiaşi cuvânt: singularul de plural, forma articulată de cea nearticulată, persoana I de a II-a etc.
„” Între aceste ghilimele sunt reproduse explicaţiile sau completările date de informatori, de obicei netranscrise fonetic şi literarizate.
( ) Între aceste paranteze sunt reproduse, pe hartă sau în NOTE, explicaţii sau completări, transcrise fonetic, date de informatori.
[ ] Între aceste paranteze se dau completările sau observaţiile anchetatorilor sau ale redactorilor. Sub titlul hărţii, cifrele puse între aceste paranteze reprezintă numărul întrebării din chestionar.
[k] Pus înaintea unui răspuns, arată că informatorul s-a corectat.
[σ] Pus înaintea unui răspuns, arată că termenul a fost sugerat de anchetator.
[ε] Arată că informatorul a ezitat înainte de a da răspunsul.
[?] Pus după un răspuns, arată că anchetatorul se îndoieşte de exactitatea răspunsului înregistrat.
[!] Pus după un răspuns, arată că întrebarea sau răspunsul l-a făcut pe informator sau pe cei de faţă să râdă.
[*] Pus înaintea unui răspuns, arată că răspunsul a fost dat de un informator ocazional, căruia anchetatorul nu i-a notat numele.
[**] Arată un al doilea informator ocazional.

În NOTE:

– sunt date explicaţiile sau completările primite de la informatori în legătură cu răspunsurile de pe hartă;
– sunt date observaţiile sau completările făcute de anchetator ori de persoanele anchetate.
~~~

ABREVIERI

[a.] [art.]	= formă articulată
[acuz.]	= acuzativ
[adj.]	= adjectiv
[adv.]	= adverb
[AL]	= formă rostită repede (allegro)
[aprox.]	= aproximativ
[art.]	= articulat
[B]	= aşa zic bătrânii
[col.]	= colectiv
[cond.]	= condiţional
[conj.]	= conjunctiv
[f.] [fem.]	= feminin
[F]	= aşa zic femeile
[fig.]	= figurat
[gen.]	= genitiv
[ger.]	= gerunziu
[gr.]	= grecesc
[imperat.]	= imperativ
[imperf.]	= imperfect
[ind.]	= indicativ
[inf.]	= infinitiv
[L]	= formă rostită rar (lento)
[lit.]	= literal
[m.] [masc.]	= masculin
[m.m.c.p.]	= mai-mult-ca-perfect
[neart.]	= nearticulat
[neg.]	= negativ
[n.n.]	= nota noastră
[obs.]	= observaţie
[part.]	= participiu
[perf.]	= perfect
[p. ext.]	= prin extensiune
[pf. s.], [perf. s.]	= perfect simplu
[pf. c.], [perf. c.]	= perfect compus
[pl.]	= plural
[pla.]	= plural articulat
[plf.]	= plural feminin
[plm.]	= plural masculin
[plna.]	= plural nearticulat
[plt.]	= plurale tantum
[prez.]	= prezent
[r]	= revine
[R]	= formă recentă
[rar]	= rar
[s.] [subst.]	= substantiv
[s. f.]	= substantiv feminin
[sg.]	= singular
[sga.]	= singular articulat
[sgf.]	= singular feminin
[sgm.]	= singular masculin
[sgna.]	= singular nearticulat
[sgt.]	= singulare tantum
[sin.]	= sinonim
[s. m.]	= substantiv masculin
[s. n.]	= substantiv neutru
[T]	= aşa zic tinerii
[V]	= formă veche
[var.]	= variantă
[vb.]	= verb
[viit.]	= viitor
[voc.]	= vocativ
[1], [2], [3]	= arată persoana I, a II-a, a III-a singular
[4], [5], [6]	= arată persoana I, a II-a, a III-a plural

REŢEAUA DE LOCALITĂŢI

Localitatea	Ţara	Graiul
1. Blagoevgrad	Bulgaria	grămostean
2. Coceani	R. Macedonia de Nord	grămostean
3. Razlog	Bulgaria	grămostean
4. Batac	Bulgaria	grămostean
5. Bachiţa	Bulgaria	grămostean
6. Bujdova	Bulgaria	grămostean
7. Ubovo	R. Macedonia de Nord	grămostean
8. Papaceair	Bulgaria	grămostean
9. Şatra	Bulgaria	grămostean
10. Lopova	Bulgaria	grămostean
11. Cruşova	R. Macedonia de Nord	grămostean
12. Poroi de Sus	Grecia	pindean
13. Beala de Sus	R. Macedonia de Nord	fărşerot
14. Beala de Jos	R. Macedonia de Nord	fărşerot
15. Gopeş	R. Macedonia de Nord	gopeşean
16. Molovişte	R. Macedonia de Nord	molovişţean
17. Târnova	R. Macedonia de Nord	grămostean
18. Nijopole	R. Macedonia de Nord	fărşerot
19. Livezi	Grecia	grămostean
20. Gramaticova de Sus	Grecia	fărşerot
21. Nicea	Albania	grabovean
22. Greava	Albania	grabovean
23. Pleasa	Albania	fărşerot
24. Corcea	Albania	fărşerot
25. Cândrova	Grecia	fărşerot
26. Nevesca	Grecia	grămostean
27. Vlahoclisura	Grecia	grămostean
28. Veria	Grecia	pindean
29. Xirolivad	Grecia	pindean
30. Cutali	Albania	fărşerot
31. Deniscu	Grecia	grămostean
32. Samarina	Grecia	pindean
33. Palioseli	Grecia	pindean
34. Băiasa	Grecia	pindean
35. Turia	Grecia	pindean
36. Aminciu	Grecia	pindean
37. Diviaca	Albania	fărşerot
38. Fier	Albania	fărşerot
39. Perivoli	Grecia	pindean
40. Avdela	Grecia	pindean
41. Giurgea	Grecia	pindean
42. Gardichi	Grecia	pindean
43. Cornu	Grecia	pindean
44. Vendişte	Grecia	pindean
45. Custeana	Grecia	pindean
46. Guduvazda	Grecia	pindean
47. Malacaşi	Grecia	pindean
48. Cocl'i	Grecia	pindean
49. Cuţufleani	Grecia	pindean
50. Nea Zoi	Grecia	fărşerot
51. Livadi Olimpou	Grecia	pindean
52. Horopani	Grecia	fărşerot

53. Pisuderi	Grecia	fărşerot (+ grabovean)
54. Cristalopiyi	Grecia	fărşerot
55. Moscopole	Albania	fărşerot
56. Ducasi	Albania	fărşerot
57. Peştan	Albania	fărşerot
58. Seleniţa	Albania	fărşerot
59. Andon Poçi	Albania	fărşerot
60. Laca	Grecia	pindean
61. Siracu	Grecia	pindean

Reţeaua de anchetă cuprinde 61 de localităţi, dintre care 32 în Grecia, 12 în Albania, 9 în R. Macedonia de Nord şi 8 în Bulgaria.

Reţeaua este exhaustivă pentru R. Macedonia de Nord şi Bulgaria, în sensul că au fost cuprinse în întregime graiurile vorbite în aceste ţări. Sunt reprezentate, de asemenea, toate graiurile aromâneşti din Grecia şi Albania, dar, dat fiind numărul mare de vorbitori, numărul localităţilor cuprinse în reţea a fost limitat.

În atlas este reprezentat exhaustiv **graiul grămostean**, în sensul că a fost cuprinsă în reţea quasi totalitatea localităţilor unde se vorbeşte acest grai.

Repartizarea pe ţări a localităţilor anchetate se prezintă astfel:

Grecia (32):	graiul pindean:	22
	graiul fărşerot:	6
	graiul grămostean:	4
Albania (12):	graiul fărşerot:	10
	graiul grabovean:	2
R. Macedonia de Nord (9):	graiul grămostean:	4
	graiul fărşerot:	3
Bulgaria (8):	graiul gopeşean-moloviştean:	2
	graiul grămostean:	8

Numărul localităţilor anchetate pe graiuri se prezintă astfel:

graiul pindean (22): Grecia (22)
graiul fărşerot (19): Albania (10), Grecia (6), R. Macedonia de Nord (3)
graiul grămostean (16): Bulgaria (8), Grecia (4), R. Macedonia de Nord (4)
graiul grabovean (2): Albania (2)
graiul gopeşean-moloviştean (2): R. Macedonia de Nord

În timp ce în Bulgaria se vorbeşte un singur grai (grămostean), în celelalte ţări se vorbesc mai multe graiuri: trei în Grecia, trei în R. Macedonia de Nord, două în Albania.

Graiul pindean, cu numărul cel mai mare de vorbitori, se întâlneşte numai în Grecia, în timp ce graiul fărşerot se întâlneşte în trei ţări: Albania, Grecia, R. Macedonia de Nord, iar cel grămostean, de asemenea, în trei ţări: Bulgaria, R. Macedonia de Nord, Grecia.

Graiul grămostean şi, îndeosebi, cel fărşerot, au dispersiunea cea mai mare. Vorbitorii lor, dintre care cei mai mulţi au fost, în trecut, păstori transhumanţi, au străbătut spaţii largi în Balcani. În prezent îi întâlnim pe fărşeroţi şi pe grămosteni nu numai în lucrurile lor de vărat de odinioară din munţi, ci şi în locurile de iernat, unde s-au stabilit adesea definitiv: există, de exemplu, numeroase aşezări stabile de fărşeroţi, originari din Albania, în câmpia Tesaliei (Grecia).

Dintre ceilalţi aromâni, numai un grup restrâns de pindeni (între care cei din Samarina, Avdela, Perivoli, localităţi anchetate de noi) a practicat transhumanţa până la al Doilea Război Mondial al secolului trecut. Cei mai mulţi pindeni sunt stabili în aşezările lor din Pind, dintre care unele au atestări foarte vechi (secolul al XVII-lea pentru Siracu, Aminciu etc.). Aşezări stabile au, de asemenea, aromânii graboveni (din zona Greava, Nicea, Lunca, de lângă oraşul Pogradeţ, Albania), ca şi cei din localităţile Gopeş şi Molovişte (graiul gopeşean-moloviştean), aceştia din urmă fiind, în trecut, transportatori de mărfuri şi negustori vestiţi.

Aromânii nu sunt o populaţie formată exclusiv sau majoritar din păstori[1], care pendulau neîncetat cu turmele între locurile lor de vărat din munţi şi aşezările provizării de iernat din zonele joase, îndeosebi câmpiile din Muzachia (Albania), Tesalia, Macedonia, Epir, Acarnania şi Etolia (Grecia), de la Mările Egee (la est), Ionică şi Adriatică (la vest). Ei au întemeiat importante aşezări urbane: Moscopole (Albania), Gramoste (distruse în secolul al XVIII-lea de către musulmani) şi altele, care există şi în prezent: Aminciu, Siracu, Vlahoclisura, Nevesca (Grecia), Cruşova (R. Macedonia de Nord).

[1] Prezentând ocupaţiile aromânilor, ca negustori, proprietari de hanuri şi oameni de afaceri renumiţi, Gustav Weigand concludea: „Sie aber deshalb als ein Volk von Hirten darstellen zu wollen, wie man dies oft getan hat, ist ein grober Irrtum" (Weigand 1888: 7). [De aceea, a-i prezenta (pe aromâni) ca un popor de păstori, aşa cum adesea s-a făcut, este o eroare grosolană]. Cf., în acelaşi sens, lucrarea lui Anastase N. Hâciu (Hâciu 1936).

DATE DESPRE LOCALITĂŢI*

1. **BLAGÓEVGRAD** (Bulgaria)

Aromânii stabiliţi în oraşul Blagoevgrad (fost Giumaiá de Sus, bg. *Górno Ğumajá*), situat la o altitudine de 400 m în albia râului Struma, sunt la origine *grămosteni* şi provin din localităţile Beşbunar, Ravna Buka, Ceacaliţa, Dupniţa, Samokov îşi aveau *călívele* (aşezare de vărat) în munţii Rila. Ei se desprinseseră din grupul grămostenilor din munţii Rodopi (călivele de la Bachiţa) şi munţii Pirin (călivele din Lopova, Bujdova, Şatra) pe la mijlocul veacului al XIX-lea şi, pornind în căutarea altor locuri de păşunat, s-au stabilit în munţii Rila. Tot atunci au venit în Rila şi grămosteni din Bania (azi în R. Macedonia de Nord, cunoscuţi sub numele de *băńóţ*; vezi *infra*, 7. Úbovo).

Îşi spun *armáń ĝumălóţ* (sg. *ĝumălót*, de la vechiul nume al oraşului, Giumaiá); alţi aromâni, care nu sunt grămosteni, îi numesc *cîpań*, sg. *cîpan* [= grămostean] (vezi *infra*, 8. Papaceaír).

Persoana chestionată: Cósta Caraĝícu (56 de ani) s-a născut la *călívele* din munţii Rila în 1911.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

2. **CÓCEANI** (R. Macedonia de Nord)

Aromânii *grămosteni* stabiliţi în oraşul Coceani (ar. *Cócanĭ*, mac. Kočani), ca şi cei din oraşele Ştip şi Veles, din sud-estul Republicii Macedonia de Nord, provin din localităţile Crividol, Bania, Viniţa, Spanciova, Erghelia, Pişiţa. Din grupul lor s-au desprins mai multe familii care s-au deplasat spre răsărit, formând o parte dintre aromânii din jurul oraşului Giumaia de Sus (vezi *supra*, 1. Blagóevgrad).

Sunt cunoscuţi sub numele de *armáń bâńóţ* (sg. *bâńót*, de la numele localităţii Bania), la fel ca grămostenii din Úbovo (vezi *infra*, 7. Úbovo).

Persoana chestionată: Dímĉi Peltécu̯ (62 de ani) s-a născut în Píşiţa (în apropiere de Cóceani) în 1905.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

3. **RAZLÓG** (Bulgaria)

Aromânii *grămosteni* din Câmpia Razlogului (bg. Razlóg) îşi aveau *călívele* în munţii Rodopi, la Caramandra Sufanlu, Baciovo etc.

Derivându-şi numele de la localitatea Razlog, îşi spun *armáń aruzluḱáń* (sg. *aruzluḱán*). La fel ca ceilalţi aromâni păstori din Bulgaria, ca, de fapt, la fel ca toţi aromânii păstori transhumanţi originari din Gramoste, sunt cunoscuţi şi sub numele de *cîpań*, sg. *cîpan*, sinonim cu cel de *grămustɐ́áń*, sg. *grămustɐ́án* (vezi *supra*, 1. Blagóevgrad).

Persoana chestionată: Hrísta alu̯ Caracóti̯ (74 de ani) s-a născut la *călívele* (aşezare de vărat) din Baciovo în 1896.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

4. **BATÁC** (Bulgaria)

Aromânii *grămosteni* din Batác îşi aveau *călívele* la Pizdíţa, în munţii Rodopi, la fel ca cei din Baciovo, care iernau în câmpia Razlogului (vezi *supra*, 3. Razlóg).

Derivându-şi numele de la localitatea Batác, îşi spun *armáń bătăĉán* (sg. *bătăĉán*). Îşi spun, de asemenea, *ɣrâmustɐ́áń*, sg. *ɣrâmustɐ́án*, ca toţi aromânii originari din Gramoste (şi muntele Gramos) (vezi *supra*, 3. Razlóg). Sunt numiţi *cîpań*, sg. *cîpan* de către alţi aromâni, termen sinonim cu cel de *grămostean*.

Persoana chestionată: Miháli̯ Custará (74 de ani) s-a născut la *călívele* din Pizdíţa în 1902.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

5. **BACHÍŢA** (Bulgaria)

Bachíţa era, la începutul veacului trecut, cea mai importantă aşezare aromânească de vărat din munţii Rodopi (*călívele* de la Bachíţa), numărând peste 1000 de locuitori. *Grămostenii* transhumanţi din această aşezare coborau la iernat în ţinutul Curtova, dar şi în împrejurimile oraşelor Adrianopol (azi, în Turcia) şi Cavala (Grecia).

* Pentru informaţii mai ample despre localităţile anchetate, vezi ALAR I, p. XVI–LIII.

Aromânii grămosteni originari din această localitate îşi spun *armấń bắkiĉáń* (sg. *bắkiĉán*, de la Bachíţa) şi *curtuvɛ̧áń* (sg. *curtuvɛ̧án*, de la Cúrtova). Denumirea de grup este *grămustɛ̧áń*, sg. *grămustɛ̧án*; sunt numiţi *ĉípań*, sg. *ĉípan* de către aromânii aparţinând altor grupuri.

Persoana chestionată: Stíla alu̯ Cáncu (60 de ani) s-a născut în 1916 în zona oraşului Cavala (Grecia), unde familia cobora uneori cu oile la iernat.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

6. **BUJDÓVA** (Bulgaria)

Călívele (aşezare de vărat) de la Bujdóva (ţinutul Melnik), de aromâni *grămosteni*, se găseau în munţii Pirin. Ca păstori transhumanţi, aceşti grămosteni coborau cu oile în câmpia din împrejurimile oraşelor Seres, Drama şi Cavala (Grecia), de la Marea Egee.

Derivându-şi numele de la localitatea de origine, îşi spun *bujduvɛ̧áń*, sg. *bujduvɛ̧án*, considerându-se, în acelaşi timp, *armấń γrâmustɛ̧áń* (aromâni grămosteni). Aromâni din alte grupuri, de exemplu, fărşeroţii, le spun *ĉípań*, sg. *ĉípan* (denumire de grup pentru toţi grămostenii transhumanţi).

Persoana chestionată: Mítlu alu̯ Ján̂cu (70 de ani) s-a născut în 1909 în localitatea Sohó (între Seres şi Salonic), în locurile de iernat.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

7. **ÚBOVO** (R. Macedonia de Nord)

Satul Úbovo (comuna Grádsko) se găseşte la aproximativ 25 km de oraşul Veles, aproape de vărsarea râului Bregalniţa în Vardar. Aici au cumpărat părinţii subiectului, în 1925, un teren de 860 ha, pentru a-l folosi ca loc pentru iernatul oilor. Ulterior, pe locul aşezării s-a întemeiat o gospodărie de stat (mac. *stopanstvo*). Ubovo nu e o aşezare de aromâni. Numai două familii de aromâni cumpăraseră terenuri acolo, devenite apoi proprietate de stat. Ulterior familia s-a stabilit în Skopje.

Familie de *γrâmustɛ̧áń câlivγán*, sg. *γrâmustɛ̧án câlivγán*, grămosteni transhumanţi, cu aşezările de vărat în munte, la *călíve* (lit. ʻcolibeʼ). Îşi spun şi *armấń bâńóţ* (sg. *bâńót*, nume derivat de la localitatea Bania), la fel ca grămostenii din Coceani (vezi *supra*, 2. Cóceani). Îşi mai spun şi *mucrɛ̧áń bâńóţ* (derivatul adjectival, de la muntele Mocra, unde erau *călívele*), un grup de aproximativ 80 de familii, în total 450–500 de persoane.

În apropiere curge râul Bregalniţa, care se varsă în Vardar.

Persoana chestionată ne spune că toţi aromânii din zona oraşelor Coceani, Ştip, Veles sunt *bâńóţ*, vorbind acelaşi grai. Au aceleaşi obiceiuri, se căsătoresc între ei.

În zonă există localitatea turistică *Báńa* (mac. Banja), de unde aromânii din această parte a R. Macedonia de Nord (la graniţa cu Bulgaria) şi-au luat numele de *bâńóţ*.

Ocupaţia de bază a aromânilor din localitate: păstoritul transhumant; în prezent, nu se mai practică, aromânii devenind sedentari în locurile de iernat.

Persoana chestionată afirmă că toţi aromânii din estul Republicii Macedonia de Nord, până la graniţa cu Bulgaria, provin din marea aşezare aromânească Gramoste, distrusă de musulmani în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Ei sunt *grămosteni*, la fel ca aromânii păstori din sud-vestul Bulgariei şi din nordul Greciei (localitatea Livezi, vezi *infra*, 19. Livézi).

Persoana chestionată: Náca alu̯ Téi̯a alu̯ Γ'urγíţu̯ (64 de ani) s-a născut în 1910 în satul Vritiseár (districtul Kilkis, Grecia) din câmpia Salonicului, unde familia se afla cu oile la iernat.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

8. **PAPACEAÍR** (Bulgaria)

Călivele (aşezare de vărat) de la Papaceaír (ţinutul Nevrokop) de aromâni grămosteni transhumanţi, se aflau în munţii Pirin. Locurile de iernat erau în câmpia de la Marea Egee (Grecia), din împrejurimile oraşelor Seres, Drama şi Cavala. Îşi spun *armấń γrămăstɛ̧áń* (sg. *γrămăstɛ̧án*) şi, de asemenea, *papaĉirγót̡*, sg. *papaĉirγót* (termen derivat de la localitatea Papaceaír) şi *móĉań*, sg. *móĉan*. Subiectul chestionat susţine că în componenţa grupului există şi un contingent de *privuĺáţ*, sg. *privuĺát* (păstori transhumanţi, originari din Perivole, aşezare de aromâni pindeni din munţii Pind, Grecia; vezi *infra*, 39. Perivóli). Alţi aromâni îi numesc *ĉípań*, sg. *ĉípan* (cuvânt derivat de la *ĉip*, ornament proeminent, sub formă de urechiuşă, la partea superioară a mânecii saricii).

Persoana chestionată: Dína Patáşa (89 de ani) s-a născut în 1890 în Şatra, aşezare de vărat în munţii Pirin, unde aromânii au înlocuit vechile *călive* (construcţii provizorii de vărat) cu case.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

9. **ŞÁTRA** (Bulgaria)

Şátra (ţinutul Melnik), aşezare de vărat a grămostenilor transhumanţi, se afla în munţii Pirin. Satul avea case, care luaseră locul *călivelor* (construcţii provizorii). Locurile de iernat erau în câmpia de la Marea Egee (Grecia), în împrejurimile oraşului Seres. Îşi spun *armắń γrămăstr̥áń* (sg. *γrămăstr̥án*) şi *şitruvr̥áń*, sg. *şitruvr̥án* (derivat de la numele localităţii Şatra). Aromânii din alte grupuri, de exemplu, fărşeroţii, le spun *ĉípań*, sg. *ĉípan* (pentru explicaţia denumirii, vezi *supra*, 8. Papaceaír).

Persoana chestionată: Téi̯a Sufláru (66 de ani) s-a născut în 1914 în Şatra, aşezare de vărat în munţii Pirin.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

10. **LÓPOVA** (Bulgaria)

La fel ca grămostenii transhumanţi din Bujdova, Papaceair şi Şatra, cei din Lopova îşi aveau călivele în munţii Pirin, iar locurile de iernat la Marea Egee (Grecia), în câmpia din împrejurimile oraşelor Seres, Drama şi Cavala. Derivându-şi numele de la aşezarea de vărat, îşi spun *armắń lupuvr̥áń* (sg. *lupuvr̥án*). Aromâni din alte grupuri le spun *ĉípań*, sg. *ĉípan*, la fel ca celorlalţi grămosteni.

Persoana chestionată: Mihalʲ alʲ Calispéra (75 de ani) s-a născut în 1892 în satul Caraciova de lângă oraşul Melnik.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

11. **CRÚŞOVA** (R. Macedonia de Nord)

Cruşova (ar. *Crúşuva*, mac. Kruševo), oraş cu 5000 de locuitori din districtul Bitolia, este cea mai importantă aşezare aromânească din R. Macedonia de Nord. Aromânii formează jumătate din populaţie; ei sunt *armắń cruşuvr̥áń*, sg. *armắn cruşuvr̥án*, restul fiind macedoneni (slavi), care s-au stabilit ulterior în localitate.

Cruşova este o aşezare stabilă, veche. A fost întemeiată de aromâni după distrugerea Moscopolei. De aici au venit primele familii, de *moscopoleni*, la sfârşitul secolului al XVIII-lea, la care s-au adăugat ulterior *grămostenii* (în rostirea locală: *γrumustr̥áń*, sg. *γrumustr̥án*), veniţi din Gramoste. Există diferenţe de statut social şi ocupaţional între cele două grupuri. Moscopolenii erau o populaţie orăşenească: se ocupau cu comerţul, cu transportul de mărfuri, practicau îndeletniciri precum prelucrarea metalelor preţioase (aurul, argintul). Grămostenii, stabiliţi ulterior şi „acceptaţi” de comunitate, posedau turme de oi, ocupându-se cu păstoritul. Moscopolenii au fost, la origine, un grup eterogen, ilustrând situaţia din metropola Moscopole, cu populaţie formată din fărşeroţi, graboveni, pindeni etc. În schimb, grămostenii formau un grup lingvistic unitar. Rezultatele acestui amestec se văd până astăzi.

Situată la o altitudine de 1250 m, Cruşova este cea mai importantă localitate montană din R. Macedonia de Nord. Este şi staţiune turistică, având două hoteluri cu capacităţi mari de cazare. În localitate există un liceu, două şcoli generale, aşezământ spitalicesc, instituţii bancare, cinematograf, mai multe biserici, dintre care cea cu hramul „Sf. Nicolae” a fost construită de aromâni.

În Cruşova a existat, în trecut (ultimele decenii ale secolului al XIX-lea, primele decenii ale secolului al XX-lea), învăţământ în limba română, mulţi elevi continuându-şi studiile în România. Din Cruşova este originar scriitorul Nicolae Batzaria, care şi-a desfăşurat activitatea în România.

Cruşova are o poziţie izolată, în munte. Cea mai apropiată localitate, oraşul Prilep (locul de origine al lui Th. Capidan), se află la o distanţă de 30 de km.

Persoana chestionată: Ǵúşa alʲ Ǵerʲ (poreclă: Gúli), 65 de ani, s-a născut în Cruşova în anul 1904.

Subiectul chestionat este vorbitor de **grai grămostean**.

12. **PORÓI DE SUS** (Grecia)

Aromânii *pindeni* din această localitate din nordul Greciei (gr. Ánō Poróia, districtul Serres), foarte aproape de graniţa cu Bulgaria, provin din Pind, localităţile Avdela şi Băiasa (vezi *infra*, 40. Avdela, 34. Băiasa). Ei reprezintă o „insulă” într-o zonă de grămosteni, care le-au influenţat, în mică măsură, graiul. Denumirea de grup *pindeni* e cultă, nefiind folosită de vorbitorii graiului, care îşi spun *armâń poroilr̥áȷ̯*, sg. *poroilí* (de la denumirea localităţii: Poroi); aromânii din alte grupuri le spun *pruȷ̯áń*, sg. *pruȷ̯án*. Grecii le spun *cuţuvláĥ*, sg. *cuţuvláh*.

Persoana chestionată: Dína alʲ Ĉórba (70 de ani) s-a născut în 1897 în Poroi de Sus.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

13. **BEÁLA DE SUS** (R. Macedonia de Nord)

Localitatea Beála de Sus (ar. *Mbe̯ála di Súpră*, mac. Gorna Beliţa), situată la o altitudine de 1350 m, la graniţa cu Albania, se află la o distanţă de 16 km de oraşul Struga. Satul s-ar fi întemeiat pe la anul 1700. Aşezarea ar fi, însă, foarte veche, datând, după spusele localnicilor, de pe vremea romanilor, când era un punct de pază pe Via Egnatia (trecătoarea montană). Argumente în acest sens, pe care ni le-au menţionat locuitorii din Beala de Sus, sunt vestigiile romane (ar. *di váhte̯a rimle̯áńlor* ‘din timpul romanilor’): ar. *ţitáte̯a* ‘cetatea’ (de fapt, ruine), ar. *căldărmălu* ‘caldarâmul’ (drum pavat cu lespezi mari de piatră), ar. *mirmínţâl’* ‘[lit.] morminţii (mormintele) [= cimitirul]’.

Există şi un toponim pe care locuitorii din Beala de Sus îl aduc ca argument în acelaşi sens: *Gărdína mórţălor*ʲᵘ ‘grădina morţilor’. După spusele bătrânilor (care ar putea avea la bază informaţii din lucrări de istorie), acesta este locul unde, pe vremea romanilor, în urma unei devastatoare epidemii de ciumă, erau aruncaţi morţii. Am reprodus, pentru interesul lor anecdotic, aceste informaţii preluate de la localnici, fără să le verificăm veridicitatea. Facem totuşi observaţia că nu există continuitate de locuire între epoca romană şi perioada recentă (secolul al XVIII-lea), când se consideră că s-au stabilit în Beala de Sus strămoşii actualilor localnici. În legătură cu importanţa istorică a zonei, menţionăm faptul că în apropiere, la un kilometru, îşi avea lăcaşul de cult Kliment Ohridski, biserica existând şi în prezent.

Locuitorii din Beala de Sus îşi spun *armắń mbălóţ*, sg. *armắn*ʲᵘ *mbălót*ʲᵘ. Ei formează stratul vechi de populaţie, venită din părţile Albaniei, începând cu secolul al XVIII-lea. Nu-şi spun *fărşeroţi*, deşi graiul lor se aseamănă cu cel fărşerot. În localitate s-au stabilit ulterior, începând cu secolul al XIX-lea, familii propriu-zise de fărşeroţi transhumanţi, veniţi din Fraşari (*văniţ di Fráşa, di tu̯-Albaníi̯ă* ‘veniţi din Fraşa, din Albania’), care îşi aveau locurile de iernat în Câmpia Muzachiei (alb. Myzëqe) şi care îşi spun *fărşălóţ*, sg. *fărşălót*ʲᵘ. Graiul vorbit de aromânii localnici din Beala de Sus – *mbălóţii* – se aseamănă cu cel vorbit de *fărşeroţi*, nefiind totuşi identic. Asemănarea se explică prin originea comună a celor două grupuri de aromâni din Beala de Sus – *mbălóţii* (localnici) şi *fărşeroţii* (stabiliţi ulterior) –, care provin din ţinuturile Albaniei.

O parte dintre aromânii *mbălóţ* din Beala de Sus s-a stabilit în *Cắmpu* (lângă Struga), unde unii dintre ei au trecut la religia musulmană, pe care o au şi albanezii din zonă (vezi *infra*, 14. Beála de Jos).

Persoana chestionată: Ǵéle̯a Pánă (oficial: Vanghel Panoski), 62 de ani, născut în 1912. Subiectul declară că nu este de acord cu forma slavizată a numelui său. S-a născut în Beala de Sus.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot** (pentru graiul *mbălóţilor*, vezi *infra*, 14. Beala de Jos).

14. **BEÁLA DE JOS** (R. Macedonia de Nord)

Aromânii din Beala de Jos (ar. *Mbe̯ála di Ǵos*ʲᵘ, se mai numeşte şi *Cắmpu* ‘câmp’), localitate situată la o altitudine de 750 m, la câţiva kilometri de oraşul Struga, provin din Beala de Sus şi îşi spun, ca şi aceia, *armắń mbăloţ*, sg. *armắn*ʲᵘ *mbălót*ʲᵘ ; îşi mai spun *cămpárĭ*, sg. *cămpár*ʲᵘ (der. de la *Cắmpu*) şi *beliţárĭ*, sg. *beliţár*ʲᵘ (de la denumirea slavă a localităţii, Beliţa).

Formând un grup unitar, informaţiile date pentru aromânii *mbăloţi* din Beala de Sus sunt valabile şi pentru cei din Beala de Jos. O particularitate o constituie faptul că în Beala de Jos există o comunitate importantă de albanezi musulmani. Multe familii de aromâni au trecut la religia musulmană, fără să-şi părăsească graiul matern, pe care îl păstrează foarte bine. Beala de Jos este singura localitate dintre cele vizitate de noi în ţările balcanice în care am întâlnit aromâni de religie musulmană. Adoptarea noii religii pare să nu fie de dată foarte veche. Când am vizitat satul, într-o zi de sâmbătă (sâmbăta morţilor), am văzut o femeie în vârstă care mergea cu colivă la biserica ortodoxă ca să dea de pomană pentru strămoşii creştini (părinţi, bunici). Trecerea la mahomedanism este un subiect delicat, pe care localnicii, jenându-se, evită să-l discute. Explicaţia pe care o dau cei în cauză este că ei sunt, la origine, albanezi musulmani care şi-au însuşit graiul vorbit de aromâni.

Noi am efectuat ancheta în oraşul Struga, la familii de aromâni creştini originare din Beala de Sus, care vorbesc *graiul mbălot*, asemănător cu cel al fărşeroţilor (vezi 13. Beala de Sus), fără să-şi spună *fărşeroţi*, denumire pe care nu o folosesc.

Ocupaţia de bază a locuitorilor: negustori (ar. *părmătéfţâ*, sg. *părmătéftu*) şi proprietari de turme de oi (ar. *dómńi* ‘[lit.] domni [= stăpâni]’).

Persoana chestionată: Pétre Topálʲᵘ (78 de ani) s-a născut în 1896 în Beala de Sus.

Ancheta ilustrează **graiul mbălót** (care se încadrează în categoria mai largă a graiurilor de tip **fărşerot**).

15. **GÓPEŞI** (R. Macedonia de Nord)

Localitatea Gópeşi (ar. *Gópeś*, mac. Gópeš, 1140 m altitudine), situată la 30 km nord-vest de oraşul Bitolia, se află, ca şi Beala de Sus, pe vechea arteră romană Via Egnatia (odinioară punct militar de pază). Dovadă ar fi *ţâtáte̯a* ‘cetatea’, care a devenit şi toponim: *La ţâtáti*. Este o aşezare foarte veche, curat

aromânească, satele din jur fiind locuite de slavi (macedoneni). A fost, în trecut, un centru aromânesc important, cu 2000 de locuitori. În prezent, localitatea este, în mare parte, părăsită, având puţină populaţie stabilă. Cei mai mulţi locuitori s-au răspândit pretutindeni în fosta Iugoslavie şi în alte ţări, printre care şi România. Pentru importanţa localităţii stă mărturie impunătoarea biserică, cu inscripţii interioare în româna literară (peretele din stânga) şi în greacă (peretele din dreapta).

Satul neavând teren pentru agricultură, locuitorii au îmbrăţişat comerţul, ca transportatori de mărfuri cu caravanele de cai (ar. *cărăvănárĭ*, sg. *cărăvănár*). Bărbaţii erau plecaţi mai tot timpul, revenind de două-trei ori pe an în localitate. În epoca modernă se duceau să muncească în străinătate pentru perioade mai îndelungate (*pečalbárĭ*). Erau *prămătéfţâ* (sg. *prămătéftu*) ‘negustori’ şi *aguģáţ* (*Kiraĝáz*) ‘transportatori de mărfuri cu chirie’. Ajungeau cu mărfurile în oraşe din Europa Centrală, de unde importau produse specifice mediului urban (mobilă, ţesături etc.).

La începutul secolului al XX-lea Gopeşi nu mai era o aşezare rurală tradiţională. A fost părăsit portul vechi, fiind înlocuit cu obiecte de îmbrăcăminte aduse de la oraş. S-a dezvoltat învăţământul în limba română, mulţi absolvenţi ai şcolilor româneşti din trecut (care au funcţionat până în 1915) continuându-şi studiile superioare în România, unde cei mai mulţi s-au stabilit definitiv, ca medici, avocaţi, economişti.

Locuitorii din Gopeşi îşi spun *armắń* (sg. *armắn*ʲ) şi *gọpẹşáń*, sg. *gọpẹşán*ʲ.

Persoana chestionată: Ị́orgu Trắpče (66 de ani) s-a născut în 1912 în Gopeşi.

Ancheta ilustrează **graiul gopeşean** (apropiat de cel **moloviştean**; vezi *infra*, 16. Molovíşte).

16. **MOLOVÍŞTE** (R. Macedonia de Nord)

Localitatea Molovíşte (ar. *Molovíşče*, mac. Málovišta, 1300 m altitudine) se află la aproximativ 25 de km vest (nord-vest) de oraşul Bitolia, cu abatere de 4 km de la autostrada Bitolia-Ohrid (construită pe locul anticei Via Egnatia, după mărturisirile localnicilor). De cealaltă parte a autostrăzii se află localitatea aromânească Gopeşi (vezi *supra*, 15. Gópeşi). Având în vedere dispunerea acestor două vechi aşezări aromâneşti, de o parte şi de alta a marii artere romane Via Egnatia, care lega Valona (la Marea Adriatică) de Salonic (la Marea Egee), putem considera că aici se aflau două puncte de pază ale garnizoanelor romane.

Ca şi Gopeşi, Molovişte este o aşezare curat aromânească. Locuitorii îşi spun *armắń moḷovişčáń*, sg. *armắn moḷovişčán*ʲ. Molovişte, ca şi Gopeşi, impresionează prin măreţia de odinioară, pe care o evocă cu pregnanţă. Satul e dominat de biserica datând din secolul al XVIII-lea şi construită în stil de catedrală, care este situată în partea de sus a localităţii. Grandoarea acestei construcţii e dată de cele două balcoane ce ocupă partea superioară a celor două laturi ale bisericii, la care se adaugă un mare balcon rezervat corului. Balcoanele, cu scaune ocupate de enoriaşi în timpul slujbei, stau mărturie pentru numărul mare al locuitorilor, de câteva mii la începutul secolului al XIX-lea. Casele vechi (construite din piatră, cu etaj), multe dintre ele aflate astăzi în ruină, în urma părăsirii localităţii, sunt, la rândul lor, o mărturie a unei glorii apuse.

La începutul secolului al XX-lea Molovişte devenise un important centru de cultură românească, prin şcoala cu predare în limba română şi prin contribuţia la formarea intelectualităţii aromâneşti, în urma efectuării studiilor superioare în România. Din Molovişte este originar poetul Constantin Belimace (1844–1932), autorul cunoscutei poezii *Părinteasca dimăndare* (Testament strămoşesc), care, însoţită de melodie, este cântată de aromâni, ca un fel de imn şi însemn identitar în mediul balcanic.

Ca şi gopeşenii, moloviştenii s-au remarcat, de-a lungul timpului, ca negustori şi transportatori de mărfuri (ar. *târgóvţă ş-Kiraĝáz*) din Balcani în România şi în Europa Centrală: *purtá cu cáĺi di n-Sărúnă ti Bucuréşt, Búdapeşt, Viéna, Bélgrad; fuzẹá tị́-Ági Górge şi s-turná tị́-ági Dimítrie cu tisắzle mplíne di amálamă* ‘transportau cu caii din Salonic pentru Bucureşti, Budapesta, Viena, Belgrad; plecau de Sfântul Gheorghe şi se întorceau de Sfântul Dumitru cu desagii plini de aur’. Erau şi *cărvănárĭ*: *cărvănárĭ purtá cărbúne di lẹámne cu cărvắńle* ‘*cărăvănarii* transportau cărbune de lemn cu caravanele’. Transportul cu caravanele a durat până în 1912, când s-a construit calea ferată (ar. *cálẹa di Ḱer*) de la Salonic până la Belgrad (ar. *di n-Sărúnă pắnă Bélgrad*).

Începând cu secolul al XX-lea, localitatea a fost treptat părăsită, numeroase familii stabilindu-se în Serbia. Cei care îşi făceau studiile superioare în România rămâneau, de obicei, aici, nerevenind în locurile de baştină. Populaţia stabilă s-a diminuat constant, în prezent locuind permanent în Molovişte vreo 50 de familii. Numeroase alte familii, care s-au mutat în Bitolia sau în alte oraşe, îşi refac casele, ca locuinţe de vară şi de vacanţă. Cele trei părţi ale localităţii se numesc: *măhălắlu di ngos*ʲ, *măhălắlu di nsus*ʲ, *măhălắlu di pi trap*ʲ (‘cartierul de jos, cartierul de sus, cartierul de pe albia râului’).

Persoana chestionată: Costandín Paligóra (64 de ani) s-a născut în 1933 în Molovişte.

Ancheta ilustrează **graiul moloviştean** (apropiat de cel **gopeşean** (vezi *supra*, 15. Gópeşi).

17. **TÂRNOVA** (R. Macedonia de Nord)

Localitatea aromânească Târnova (ar. *Tărnuva*, mac. Trnovo, 1060 m altitudine) se află la şapte km vest (ar. *tu̯-ascăpitátă*) de oraşul Bitolia. Formează o singură comunitate cu localitatea aromânească învecinată Magárova (ar. *Magárva*, mac. Magarevo), cele două părţi ale aceleiaşi aşezări fiind despărţite de albia unui râu (ar. *vále*). În cele două sate se vorbeşte acelaşi grai, locuitorii având o origine comună. Îşi spun *armắń*, sg. *armắn*: *tărnuvẹ́ń* (sg. *tărnuvẹ́n*), respectiv *măgărvẹ́ń* (sg. *măgărvẹ́n*). Deşi, după grai, locuitorii celor două sate ar aparţine grupului grămostean, vorbitorii (printre care şi subiectul chestionat, vezi *infra*) consideră că nu sunt, la origine, grămosteni. Localitatea fiind întemeiată după distrugerea Moscopolei (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea), s-ar putea ca primele familii stabilite aici să fi provenit din acest oraş. Stă mărturie, în acest sens, sistemul vocalic cu şase foneme (*a, ă, e, i, o, u*) şi absenţa opoziţiei *ă/î*, la fel ca în graiurile fărşerot şi grabovean (care se vorbeau predominant în Moscopole). Situaţia este oarecum similară cu cea din Cruşova (vezi *supra*, 11. Crúşova), deşi acolo se recunoaşte existenţa unui contingent grămostean. Un asemenea contingent, important, trebuie admis, pe baza particularităţilor dialectale, şi pentru graiul aromânesc vorbit în Târnova şi Magarova.

Târnova şi Magarova se află la poalele muntelui Pelistera (2600 m), cel mai înalt din R. Macedonia de Nord. Fiecare dintre cele două localităţi are aproximativ 200 de locuitori (aromâni), la care se adaugă câteva familii de slavi macedoneni şi albanezi în Târnova şi de slavi macedoneni în Magarova. Populaţia aromânească este stabilă, având agricultura ca ocupaţie de bază; există şi câţiva păstori. Înainte de Primul Război Mondial, în Târnova şi Magarova trăiau peste 1200 de familii de aromâni. În Târnova Dimitrie Athanasescu a deschis, la 1864, prima şcoală românească din fostul Imperiu Otoman.

Persoana chestionată: Fáni al Manóli̯ (mac. Stevan Manoilovski, 78 de ani) s-a născut în 1919 în sat.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean** (cu unele elemente de grai grabovean).

18. **NIJÓPOLE** (R. Macedonia de Nord)

Situat la poalele muntelui Pelistera (2600 m), satul Nijópole (ar. *Nijópuli*, mac. Nižepole) se află la 9 km sud-vest de oraşul Bitolia. Nijopole, care este o aşezare aromânească veche (ar. *hórа-i̯ vẹ́cl'e* ‘satul e vechi’), se află la o altitudine de 1040 m într-o zonă turistică; există două schilifturi şi case de odihnă. Cei 150 de locuitori stabili sunt *rămắń fărşiróţ* (sg. *rămắn u̯ fărşiróţ u̯*), la origine păstori (proprietari de turme de oi). La marginea satului sunt şi câteva aşezări de grămosteni. Până în 1918, la fixarea graniţelor în Balcani, fărşeroţii din Nijopole au practicat transhumanţa, coborând cu familiile la iernat în împrejurimile oraşului Caterina (Grecia).

În 1912 satul avea 380 de case, dintre care cele mai multe de aromâni grămosteni, care reprezintă populaţia mai veche (din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea). Fărşeroţii s-au aşezat în Nijopole mai târziu, pe la mijlocul secolului al XIX-lea. În timpul Primului Război Mondial, în 1916, satul a fost părăsit, locuitorii îndreptându-se spre ţinuturile greceşti. Fărşeroţii au revenit în sat în 1918, grămostenii n-au revenit, astfel încât Nijopole a devenit o aşezare de fărşeroţi. Păstorii grămosteni de la marginea satului s-au stabilit aici recent, neavând legătură cu vechile familii. Fărşeroţii se căsătoresc cu grămostenii. În sat există câteva familii de albanezi (au geamie, rămasă din vremea turcilor) şi de macedoneni (slavi), care au învăţat să vorbească aromâneşte. În zonă există şi *sărcắcắń* (sg. *sărcắcắn*) ‘sărăcăceani, păstori aromâni grecizaţi’.

Ocupaţia de bază a locuitorilor o constituie oieritul, alături de care se practică şi agricultura (ar. *siminắm agri, cu patáti, găru̯* ‘semănăm ogoarele, cu cartofi, grâu’). În trecut, fărşeroţii din Nijopole s-au ocupat şi cu cărăuşia (transportatori de mărfuri) şi cu negustoria (ar. *lucrá cu cáli̯, cărvănár i̯, Kiraǵilắki, emburlíki* ‘lucrau cu caii, transportatori, cărăuşie, negustorie’). În schimb, grămostenii au practicat numai oieritul.

Persoana chestionată: Taşc u̯ al u̯ Bab u̯ (67 de ani) s-a născut în Nijopole în 1930.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

19. **LIVÉZI** (Grecia)

Marea aşezare aromânească Livézi (ar. *Livắd*, gr. Μεγάλα Λιβάδια ‘Livezile mari’), situată la o altitudine de 1200 m, se află la poalele muntelui *Pái̯cu* (1598 m), în nordul Greciei. Locuitorii sunt aromâni grămosteni (ar. *armắń ɣrămustẹ́ań*, sg. *armắn u̯ ɣrămustẹ́an u̯*), originari din Gramoste (oraş distrus de musulmani în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea). Îşi mai spun *livădɣắń* (sg. *livădɣắn u̯*) (der. de la numele localităţii), *călivɣắń* (sg. *călivɣắn u̯*) (der. de la *călívă* ‘locuinţă provizorie a păstorilor transhumanţi; colibă’ şi *ɣaniĉóţ* (sg. *ɣaniĉót u̯*) (der. de la numele oraşului Γ'aniţá). Înainte de al Doilea Război Mondial, Livezi avea 3000 de locuitori, proprietari de mari turme de oi; practicau transhumanţa, coborând în locurile de iernat (ar. *arníu̯* < lat. *hibernivum*) din câmpia Salonicului. Alţi aromâni îi numesc *ĉípań*, sg. *ĉípan*, la fel ca pe grămostenii din Bulgaria (pentru originea cuvântului, vezi *supra*, 8.

Papaceaír). În Livezi s-au stabilit, de-a lungul anilor, câteva familii de *privuľáţ* (sg. *privuľátʲ*), aromâni pindeni originari din Perivoli (vezi *infra*, 39. Perivóli), care au deschis prăvălii, fiind *dukĭngấḑ*, sg. *dukĭngî* 'băcan'. Locuiau separat, într-o parte a comunei. La început, localnicii nu i-au prea agreat, considerând că nu sunt *di sóje* 'de neam (bun)' şi nu se încuscreau cu ei. Situaţia nu a durat prea mult, realizându-se ulterior căsătorii mixte.

Localitatea Livezi ocupă un platou montan de mari dimensiuni, cu largă deschidere (rar întâlnit la aşezările aromâneşti), asemănător cu cel pe care se află o altă mare citadelă aromânească, Samarina, din munţii Pindului (vezi *infra*, 32. Samarína). Grămostenii din Livezi au practicat transhumanţa până la al Doilea Război Mondial. Toate familiile, însoţite de turmele de oi, formau lungi caravane de cai, care urcau la munte, în Livezi, în preajma zilei de Sfântul Gheorghe (23 aprilie). Perioada de vărat dura până în apropiere de Sfântul Dumitru (26 octombrie), când păstorii transhumanţi părăseau localitatea, transportând toate bunurile, cu caravanele de cai, în locurile de iernat, unde închiriau păşuni şi case de la localnici (de obicei, populaţie slavă din satele apropiate de Salonic). În cel de al Doilea Război Mondial localitatea Livezi a fost în întregime distrusă de bombardamente. După război, s-a refăcut treptat, prin construirea de case noi, dar transhumanţa nu a fost reluată. În prezent, în afară de oierit, localnicii practică agricultura.

În perioada de maximă dezvoltare, între cele două războaie mondiale din secolul trecut, Livezi era o aşezare semiurbană. Existau brutării, farmacii, cafenele. Toate nunţile dintr-un an se făceau la o dată fixă, 15 august, de ziua Sfintei Marii. În Livezi învăţământul în limba română a continuat până la al Doilea Război Mondial. Între 1928 şi 1933, un număr relativ însemnat de familii au plecat din Livezi, stabilindu-se în România (Dobrogea).

Persoana chestionată: Hálculʲ alʲ Bărḑắ (68 de ani) s-a născut în Livezi în 1899, având ca ocupaţie de bază păstoritul.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

20. **GRAMATÍCOVA DE SUS** (Grecia)

Situată la o altitudine de 1160 m, la 25 de km sud-vest de oraşul Edessa (fost Vodéna), Gramaticóva de Sus (ar. *Grămătícuva*, gr. Áno Grammatikó) este o aşezare de aromâni fărşeroţi (*rămắń fărşiróţ*, sg. *rămắnʲ fărşirótʲ*), la origine păstori transhumanţi. Fac parte din grupul fărşeroţilor *şópań* (sg. *şópanʲ*), la fel ca cei din Cândrova şi Horopáni (vezi *infra*, 25. Cândrova, 52. Horopáni), fiind originari din Fraşari (Albania). În prezent locuiesc în sat puţine familii. Cei mai mulţi locuitori au părăsit aşezarea, stabilindu-se în alte localităţi din Grecia (începând cu anul 1912). În deceniul al treilea al secolului trecut numeroase familii au venit în România (Dobrogea).

Persoana chestionată: Ianắḱ alʲ Paríza (64 de ani) s-a născut în 1912 în Gramaticova de Sus.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot** (fărşeroţi *şópani*).

21. **NÍCEA** (Albania)

Locuitorii din Nícea (ar. *Nícа*, alb. Niçë), aşezare aromânească situată la aproximativ 15 km sud-vest de oraşul Pogradeţ, îşi spun *armắń nicóţ*, sg. *armắn nicót*. Se ocupă cu agricultura. Populaţia stabilă e puţin numeroasă, mulţi localnici părăsind satul.

Aromânii din Nicea formează, împreună cu cei din satele Greava (vezi *infra*, 22. Greáva) şi Lunca, un grup dialectal aparte. Graiul aromânesc vorbit în aceste trei localităţi a fost descris pentru prima dată de noi (cf. Saramandu 1972, Saramandu 1984) sub denumirea de „graiul moscopolean". Folosind această denumire, stabileam o legătură între aromânii din aceste localităţi şi vechea citadelă aromânească Moscopole, distrusă în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. În realitate, după datele istorice, Moscopole s-a format prin contribuţia mai multor grupuri[2], masa vorbitorilor constituind-o fărşeroţii (cf. Capidan 1931, p. 123–124: moscopolenii sunt, la origine, fărşeroţi), alături de care existau, în număr mai mic, grămosteni, pindeni şi aromâni originari din zona Greava-Nicea-Lunca[3]. Constantin Roja menţiona, în lucrarea sa din 1809 (cf. Roja 1809), graiul grabovean, prin care trebuie să înţelegem graiul vorbit în zona Greava–Nicea–Lunca[4]. Am preluat de la Roja[5] denumirea de *grai grabovean*, renunţând la cea de „grai moscopolean", care nu corespunde realităţii dialectale[6].

Persoana chestionată: Stávri Goríţa (78 de ani) s-a născut în 1929 în Nicea[7].

Ancheta ilustrează **graiul grabovean**.

---

[2] Cf. Nevaci 2013: 88–89.

[3] Acest lucru rezultă din textele scriitorilor aromâni din secolul al XVIII-lea, care prezintă, alături de particularităţi ale graiului fărşerot, elemente de *grai grămostean, pindean* şi *grabovean.*

[4] S-ar adăuga aici graiul vorbit în Şipsca, localitate situată la câţiva kilometri de Moscopole.

[5] La Roja apar graiurile grămostean şi pindean (numit „meţovitan" sau „epirotean"), dar nu şi graiul fărşerot, care este inclus, după părerea noastră, sub graiul numit „voscopolitan" (cf. Saramandu 2009: 341).

[6] Acest punct de vedere e împărtăşit şi de Manuela Nevaci (cf. Nevaci 2013: 89).

[7] Ancheta pentru graiul din Nicea am efectuat-o, iniţial, la aromânii *nicóţ* stabiliţi în Nisipari (jud. Constanţa). Ulterior, am refăcut ancheta în cursul unei deplasări de teren în Albania (anul 2007).

22. **GREÁVA** (Albania)

Aromânii din Greáva (ar. *Gr̦eáva*, alb. Grabovë), localitate situată la aproximativ 40 km sud-vest de oraşul Pogradeţ şi la aproximativ 25 km sud-est de oraşul Gramsh, îşi spun *m̦uzikár'* (sg. *m̦uzikár*) şi *grăvén̦* (sg. *grăvén̦án*). Prima denumire ar putea evoca ţinutul de unde provin: Muzachia (ar. *M̦uzikéi̯a*, alb. *Myzëqe*), câmpie din sud-estul Albaniei, la Marea Ionică (de unde era originar tatăl persoanei chestionate; vezi *infra*). Ca grai, formează un mic grup dialectal împreună cu cei din localităţile apropiate, Nicea (vezi *supra*, 21. Nicea) şi Lunca.

Persoana chestionată: Ḱéndra alu̯ Măzátu̯ (79 de ani) s-a născut în 1928 în Greava[8].

Ancheta ilustrează **graiul grabovean**.

23. **PLEÁSA** (Albania)

Aromânii din Pleása (ar. *Pl̦eásа*, alb. Plasë), ca şi cei din Strópani (ar. *Strópan'*, alb. Strapan) sunt *pămắń făpşipóţ*, sg. *pămắń făpşipót*; după numele localităţii Pleasa, îşi spun şi *pl̦easóţ*, sg. *pl̦easót*. Localităţile Pleasa şi Stropani, în prezent părăsite, sunt situate în muntele Morava, la nord de oraşul Corcea (ar. *Curĉáu̯ă*, alb. Korçë). Fărşeroţii din Pleasa şi Stropani sunt originari din Fraşari, localitate de la care e derivat numele lor colectiv. Mai multe familii din Pleasa şi Stropani au venit în România (Dobrogea) în perioada 1925–1940.

Persoana chestionată: Cóli alu̯ Díma (65 de ani) s-a născut în 1903 în Stropani, lângă Pleasa[9].

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot** (fărşeroţi *plisóţi*).

24. **CÓRCEA** (Albania)

Aromânii din Corcea (ar. *Curĉáu̯ă*, alb. Korçë, 866 m altitudine) provin din localităţile din împrejurimi. Ancheta am efectuat-o la aromâni fărşeroţi (*pămắń făpşipóţ*, sg. *pămắń făpşipót*) originari din Pleasa, care, după numele localităţii, îşi spun şi *plisóţ*, sg. *plisót* (vezi *supra*, 23. Pleasa). În afară de vorbitorii de grai fărşerot, care sunt majoritari, există în Corcea şi vorbitori de grai grabovean (originari din localităţile Nicea, Greava, Lunca; vezi *supra*, 21. Nicea, 22. Greava).

Persoana chestionată: Túşa‿alu̯ Cutína (77 de ani) s-a născut în Pleasa în 1909.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot** (fărşeroţi *plisóţi*).

25. **CẤNDROVA** (Grecia)

Situată la o altitudine de 780 m, la aproximativ 25 km sud-vest de oraşul Edessa (fost Vodéna), Cândrova (ar. *Cắndruva*, gr. Ágios Dimítrios) este o aşezare de aromâni fărşeroţi (*rămắń fărşiróţ*, sg. *rămắnu̯ fărşirótu̯*), la origine păstori transhumanţi. Fac parte din grupul fărşeroţilor *şópań* (sg. *şópanu̯*), la fel ca cei din Gramaticova de Sus (vezi *supra*, 20. Gramatícova de Sus) şi din Horopani (vezi *infra*, 52. Horopáni). Sunt, ca şi aceia, originari din Fraşari (Albania), de unde li se trage numele de fărşeroţi.

Persoana chestionată: Cóta‿lu̯ Roşu̯ (74 de ani), născut în Cândrova în 1893.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot** (fărşeroţi *şópani*).

26. **NÉVESCA** (Grecia)

Situată la o altitudine de 1360 m, la 30 km sud de oraşul Florina, Névesca (ar. *Niv̦ásta*, gr. Nymféo) este o aşezare de tip urban, cu populaţie aromânească stabilă. Locuitorii îşi spun *armắń niviştéán̦*, sg. *armắnu̯ niviştéán̦u̯* şi consideră că provin din Moscopole (*Ĥim di Muscópuli* ‘suntem din Moscopole’), citadela de odinioară a aromânilor, după distrugerea ei de către musulmani (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea). De aceea îşi mai spun şi *armắń muscupul̦áń* (sg. *armắnu̯ muscupul̦áńu̯*).

Aflată ca punct de pază, într-o trecătoare montană pe vechea arteră de circulaţie (datând din epoca romană)[10], care lega Epirul de Macedonia, Nevesca s-a bucurat de autonomie şi privilegii în perioada otomană, fiind subordonată direct *sultanei validé* (Sultana-Mamă)[11]. Armata turcă nu avea voie să intre în localitate.

Exista, în zonă, *câşláe* ‘cazarmă turcească’ şi *cúlă* ‘casa ofiţerilor de pază’.

---

[8] Ancheta pentru graiul din Greava am efectuat-o, iniţial, în localitatea Ovidiu (jud. Constanţa); am refăcut-o şi completat-o ulterior în cursul unei deplasări de teren în Albania (anul 2007).

[9] Ancheta am început-o în Palazu Mare (jud. Constanţa) şi am continuat-o în Pleasa de Jos (lângă Corcea, Albania) în 2011.

[10] Nevesca era aşezată odinioară „în apropierea unui mic loc, unde se găsesc încă urme de băi, se zice, romane” (Hâciu 1936: 225).

[11] „Comuna Neveasta este şi ea un apanaj al Sultanei-Mame, din care cauză se bucură de anumite privilegii şi de o cârmuire ce se aseamănă cu independenţa” (Neniţescu 1895: 452).

Cu privire la locuitori, A. Hâciu afirmă, „după mărturii culese la faţa locului”, că „cel mai vechi strat, cel primitiv [...], mai vechi de 300 de ani, a fost cel grămostenesc[12], venit, credem, după păşunile bogate. După distrugerea Moscopolei, s-a suprapus un strat de moscopoleni şi niculiceni [din Niculiţa, aşezare grămosteană distrusă de musulmani, n.n.]. [...] Mai târziu, s-a aşezat, la marginea vestică, o mică colonie de fărşeroţi” (Hâciu 1936: 225–226). În Nevesca, ocupaţiile de bază au fost, în trecut, negoţul şi meşteşugurile (50% erau aurari). În timp ce familiile (soţiile, copiii) rămâneau în localitate, bărbaţii străbăteau Europa, ajungând cu mărfurile lor până în Asia Mică şi Egipt.

Completăm informaţiile de mai sus cu alte date, culese la faţa locului, care ne ajută să înţelegem situaţia dialectală. Aflăm de la persoanele chestionate că locuitorii din Nevesca se încuscreau cu cei din Pisuderi şi cu cei din Vlahoclisura, cu o populaţie, la origine, moscopoleană (de grai fărşerot şi grabovean). Aflăm, de asemenea, că aromânii din Pisuderi vorbesc ca cei din Nevesca, dar nu chiar ca cei din Vlahoclisura. Subiectul chestionat afirmă că vorbeşte dialectul moscopolean[13], cu *ă*, *e* (nu *â*, *i*) la finală de cuvânt: *fe̯átă*, *fe̯áte*.

Moscopolean e un termen derivat de la numele oraşului Moscopole, desemnând locul de origine, şi nu graiul aromânesc vorbit acolo. De aceea, prin „dialect moscopolean” trebuie să înţelegem „dialectul” vorbit de locuitorii din Moscopole, aşezare urbană cu amestec dialectal, graiurile predominante vorbite aici fiind cel fărşerot (fărşeroţii fiind majoritari) şi cel grabovean. Existau şi elemente de grai grămostean, aşa cum rezultă din scrierile autorilor din secolul al XVIII-lea şi din textele religioase redactate în aceeaşi perioadă (*Codex Dimonie*, *Liturghier aromânesc*).

Nevesca a fost vizitată, la începutul secolului al XX-lea, de cercetătorii englezi Wace şi Thompson[14], cărora localnicii le-au spus, în glumă, prin alăturarea celor două nume, *oáia túmsă*.

În Nevesca a funcţionat o şcoală primară românească (de băieţi), deschisă la 1870 de Constantin Chirana, originar din localitate, care, în copilărie, a făcut parte din primul grup de tineri aromâni aduşi de părintele Averchie să înveţe în România.

În 1932 numărul locuitorilor era de 3000, care în 1972 scăzuse la 800–1000. În apropiere se află satele *Belcamén* (la 4 km) şi *Niguve̯áń* (la 4 km), unde, alături de aromâni, se găsesc în prezent şi albanezi. Aromânii din aceste două localităţi provin din Gramoste.

Obicei practicat în localitate: *Iş*ḱ*inár*ʲ ‘carnavalul din 1–3 ianuarie’ (*zdrugamán* ‘bufon’).

Persoana chestionată: Cósta‿alᶣ Pilicúdă (77 de ani) s-a născut în Nevesca în 1910.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean** (din grupul *grămostean-pindean*), cu elemente din graiurile fărşerot şi grabovean.

27. **VLAHOCLISÚRA** (Grecia)

Situată la o altitudine de 1180 m, la 20 km est de oraşul Kastoria, Vlahoclisúra (ar. *Clisúră*) este, la fel ca Nevesca, o localitate aromânească stabilă, cu aspect urban. Locuitorii îşi spun *armáń clisure̯áń*, sg. *armáńʲ clisure̯áńʲ* şi consideră că provin, la fel ca cei din Nevesca (vezi *supra*, 26. Névesca), din Moscopole. Aflată într-o trecătoare strategică, este posibil ca Clisura (cf. lat. *clausura*, gr. *κλεισούρα*) să fi fost un vechi punct de pază pe artera romană care pornea de la Dyrrachium (azi Durrës, în Albania) şi se unea cu Via Egnatia înainte de Salonic. În vechea vatră s-au găsit, după mărturiile localnicilor, vase cu inscripţii romane (cf. Hâciu 1936: 227–228)[15]. „Pe lângă stratul de baştină, a cărui vechime nu se poate fixa, s-au aşezat moscopoleni şi grămosteni, în epoca marilor dizlocări [secolul al XVIII-lea, n.n.], poate şi înainte de acestea, iar acum 60–70 de ani, câteva familii scoborâte din Pind, şi anume din Avdela” (Hâciu 1936: 228). A. Hâciu precizează că între aromânii originari din Gramoste („pătura prin excelentă burgheză”) şi cei din Vlahoclisura şi Nevesca „au avut loc întotdeauna încuscriri”, iar „coloniile moscopolo-grămostene din Clisura şi Nevesca [...] vorbesc încă acelaşi idiom curat grămostenesc” (Hâciu 1936: 150). Informaţiile prezentate aici, care le întregesc pe cele culese de noi la faţa locului, ne ajută, ca şi în cazul localităţii Nevesca, să înţelegem situaţia dialectală. Într-adevăr, în Vlahoclisura, la fel ca în Nevesca, graiul de bază este cel grămostean, care prezintă particularităţi comune cu graiul pindean. Originea moscopoleană a unei părţi a locuitorilor nu contrazice această afirmaţie, căci în Moscopole nu se vorbea un grai unitar (despre accepţiunea termenului „moscopolean”, vezi *supra*, 26. Nevesca, p. 26–27). La fel ca în Nevesca, lipsesc particularităţile caracteristice grupului fărşerot – grabovean.

Ocupaţia de bază a locuitorilor din Vlahoclisura a fost, ca şi în cazul celor din Nevesca, negoţul. Există şi un strat social al păstorilor, numiţi *căcăún*, sg. *căcăúnʲ*.

Persoana chestionată: Dímcu Táḱe (66 de ani), născut în localitate în 1922, a făcut şcoală românească.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**, cu elemente comune cu *graiul pindean* (lipsesc particularităţile caracteristice grupului fărşerot – grabovean).

---

[12] În localitate există, în prezent, o singură familie de grămosteni (familia Şóşo).

[13] Ioan Neniţescu considera Nevesca „metropola grupului voscopolean [= moscopolean] ” (Neniţescu 1895: 452).

[14] Cf. A. J.B. Wace, M. S. Thompson, *The Nomads of the Balkans. An Account of Life and Customs among the Vlachs of Northern Epirus*, London, 1814.

[15] Th. Capidan nu excludea existenţa, în trecut, a unor populaţii romane răzleţe (cf. Capidan 1926: 41–42).

28. **VÉRIA** (Grecia)

Aromânii din zona oraşului Veria (ar. *Vérʲa*, gr. Veria), situat la aproximativ 80 km vest de Salonic, provin din Pind, cei mai mulţi din Avdela (vezi *infra*, 40. Avdela), dar şi din Samarina (vezi *infra*, 32. Samarina) şi Perivoli (vezi *infra*, 39. Perivoli). Conduşi de celnicul Badralexi, originar din Avdela, păstorii aromâni s-au stabilit în zona menţionată în secolul al XIX-lea, începând cu anul 1817, întemeind în 1826 *călivele lui Badralexi*, aşezare de vărat în muntele Vermion, devenită ulterior localitatea Selia (ar. *Sélʲa di Ġósʲ*, Selia de Jos, gr. Kato Vermion).

Aceşti aromâni originari din Pind (aromâni pindeni) au întemeiat alte două aşezări în muntele Vermion: Xirolivad (vezi *infra*, 29. Xirolivad) şi Doliani (pentru informaţii recente, actualizate, privind originea aromânilor din zona Veria, cf. Tanaşoca 2004). Păstorii aromâni din localităţile menţionate îşi duceau turmele la iernat în împrejurimile oraşului Veria; unii dintre ei ajungeau până la Caterina, Lăsun, la poalele muntelui Olimp şi, mai departe, până la Salonic.

Veria a fost, în trecut, un centru aromânesc important, cu şcoli în care s-a predat în limba română. Aromânii stabiliţi în acest oraş au abandonat păstoritul, îmbrăţişând modul de viaţă urban.

Numele colectiv al locuitorilor: *armắńi virɣáńi* (sg. *armắnʲ virɣánʲ*).

Persoana chestionată: Catína Repiðónʲ (65 de ani) s-a născut în Selia de Jos în 1909, stabilindu-se ulterior în Veria.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

29. **XIROLÍVAD** (Grecia)

Situată la o altitudine de 1220 m, în muntele Vermion, la o distanţă de aproximativ 20 km de oraşul Veria, localitatea Xirolivad (ar. *Xirulívaðʲ*, gr. Xirolivadon), a fost întemeiată de păstori aromâni originari din Pind (pentru istoricul aşezărilor aromâneşti din zona Veria, vezi *supra*, 28. Veria). Ca şi cei din Veria, îşi spun *armắńi virɣáńi* (sg. *armắnʲ virɣáńʲ*) şi vorbesc graiul pindean.

Persoana chestionată: Donʲ alʲ Culúşʲ (59 de ani) s-a născut în 1908 în Xirolivad.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

30. **CÚTALI** (Albania)

Situată în apropiere de albia râului Băiasa (ar. *Băʲásă*, alb. Vjosë), la o distanţă de aproximativ 10 km de oraşul Părmet (alb. Përmet), Cutali (ar. *Cútalʲ*, alb. Kutal) e o aşezare de aromâni fărşeroţi: *rămắńi fărşiróţ*, sg. *rămắn fărşirót*. Numărul locuitorilor: 200 (50 de familii). În apropiere se află şi alte aşezări de aromâni fărşeroţi: Cusína (alb. Kosinë), cu 500–600 locuitori, Budára (alb. Bodar), cu puţine familii de aromâni. Graiul vorbit în aceste localităţi e identic cu cel din Cutali. Ocupaţia locuitorilor: *picurár* (pl. = sg.) ‘păstori’, *rafţ* ‘croitori’; unii lucrează ca *uzmiḱár* (pl. = sg.) ‘angajaţi cu plată’ *pit cămpʲ* ‘[lit.] pe câmp [= proprietăţi agricole]’.

Cutali se află într-o zonă de creştini ortodocşi (aromâni şi greci). Biserica din Cosina, localitate situată în apropiere, datează din secolul al XII-lea.

Obiceiuri din localitate. În trecut se sărbătorea hramul bisericii „Sfânta Maria” (*pănăíre la Stă Măríe*). Nunta ţinea zece zile (de duminică până a doua marţi); se aduceau *surţéle* (lemne) din pădure, se făcea steag (ar. *flámbură*).

Persoana chestionată: Şúti Domníca (84 de ani), născută în Cútali în 1903, măritată la 16 ani în 1919 în Cusína (localitate situată la 5 km de Cútali).

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

31. **DÉNISCU** (Grecia)

Situată la o altitudine de 1450 m în munţii Gramos, *Déniscu* (gr. Aetomilítsa) se află în extremitatea nordică a provinciei Epir; localitatea Gramoste, situată în aceiaşi munţi, la nord de Deniscu, este în provincia Macedonia (partea grecească). Aromânii din Deniscu provin din Gramoste (ar. *Ɣrámuste*), citadela de odinioară a aromânilor grămosteni, pe care aceştia au părăsit-o după distrugerea oraşului de către musulmani, în secolul al XVIII-lea. Atunci a început exodul acestor aromâni, care au pornit spre locuri mai îndepărtate, aflate în prezent în Macedonia grecească, R. Macedonia de Nord, Bulgaria.

Locuitorii din Deniscu îşi spun *armắńi dinisḱáţ*, sg. *armắńʲ dinisḱátʲ*, făcând parte din grupul de aromâni grămosteni. Denumirea de *(armắń) ɣrămustɐ́ńi*, sg. *(armắnʲ) ɣrămustɐ́nʲ* o folosesc aromânii din localitatea de origine, Gramoste, care nu mai are în prezent gloria de altădată. Graiul grămostean din Deniscu e identic cu cel vorbit odinioară în Gramoste.

Deniscu avea, între cele două războaie mondiale din secolul trecut, peste o mie de locuitori; în 1982, la data anchetei, numărul locuitorilor era de 300. Localitatea e formată din două părţi: *mâhâlắlu di*

nsusʲʲ ‘[lit.] mahalaua de sus’ şi *mâhâlîcʲʲ* ‘cartier mai mic în partea de jos a localităţii’. La întemeierea satului (secolul al XVIII-lea), locuitorii au trăit în *călíve* (sg. *călívă* ‘adăpost provizoriu; colibă). Ulterior s-au construit case (materialul de construcţie: piatra).

În trecut aromânii din Deniscu nu se duceau să lucreze în alte părţi, nici în America (aşa cum obişnuiau, de exemplu, fărşeroţii; vezi *supra*, 30. Cútali). Ulterior au început să plece la şcoli în oraşe din apropiere, apoi şi în România. Românilor din România le spuneau *vlăhúţ* (sg. *vlăhút*).

Persoana chestionată: Telⁱ alᵘ Bóni (Telⁱ áli Fursíni alᵘ Mihúcᵘ) (poreclă: Gáĉi), 69 de ani, s-a născut în localitate în 1913.

Ancheta ilustrează **graiul grămostean**.

32. **SAMARÍNA** (Grecia)

Situată la o altitudine de peste 1500 m, pe un larg platou în formă de amfiteatru, la poalele muntelui *Zmólcu* (art. *Zmólclu*, gr. Smolikas), cu vârful *Mo̯áşa* (2637 m), aflat la cea mai mare altitudine în Pind, Samarina (ar. *Sămărínă*, gr. Samarina) ocupă poziţia cea mai înaltă şi cea mai pitorească între aşezările aromâneşti din Pind. Locuitorii îşi spun *armắn sărmắńáţ*, sg. *armắnʲʲ sărmắńátʲʲ*. Samarina este una dintre cele mai importante localităţi aromâneşti, având în trecut 15000 de locuitori. În prezent, numărul locuitorilor este de 5000. În împrejurimi se află alte aşezări curat aromâneşti: *Fúrca* (numele locuitorilor: *furḱáţ*, sg. *furḱátʲʲ*), *Bre̯áza* (*bărjáţ*, sg. *bărjátʲʲ*), *Avdéla* (*avdiláţ*, sg. *avdilátʲʲ*), *Perivóli* (*pirvuláţ*, sg. *pirvulátʲʲ*), *Zmíxi*. La o distanţă ceva mai mare se află *Déniscu* (*dinisḱáţ*, sg. *dińisḱátʲʲ*), în munţii Gramos (vezi *supra* 31. Déniscu), o prelungire spre nord a Pindului.

La începutul secolului al XIX-lea, Samarina a fost vizitată de cercetătorii englezi Wace şi Thompson (autorii lucrării *The Normads of the Balkans*, Londra, 1914), pe care aromânii din localitate, ca şi cei din Nevesca (vezi *supra*, 26. Nevesca), îi numeau în glumă *o̯ái̯a túmsă*.

Aromânii din Samarina au avut ca ocupaţie de bază, până la al Doilea Război Mondial al secolului trecut, păstoritul transhumant. Erau *picurárʲ* (sg. *picurárʲʲ*) ‘păstori’, dar şi proprietarii turmelor de oi. După perioada de vărat petrecută în localitate, coborau în locurile de iernat din împrejurimile oraşului *Hrúpişte* (gr. Árgos Orestikón), din apropiere, dar cei mai mulţi ajungeau în Câmpia Tesaliei.

Alături de şcoala grecească a existat în Samarina, până la sfârşitul celui de al Doilea Război Mondial, şcoală primară românească, pe care elevii o frecventau în perioada de vărat (aprilie – septembrie). În locurile de iernat (octombrie – martie), cursurile continuau în oraşul Hrúpişte, unde exista, de asemenea, şcoală românească.

Persoana chestionată: I̯anⁱ alᵘ Roĉᵘ (Ianis Rotsios), 74 de ani, s-a născut în Samarina în 1924.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

33. **PALIOSÉLI** (Grecia)

Situată da o altitudine de 1080 m, localitatea Palioséli (ar. *Paľoséľʲ*, gr. Palioséli) se află în apropiere de albia râului Băiasa. Vatra veche a satului (în prezent în ruine), era mai jos, la o distanţă de 7 km, şi a fost părăsită din cauză că existau multe vipere. Este o aşezare cu locuitori stabili, *paľuselíţ* (sg. *paľuselít*), denumire preluată de la greci; bătrânii ziceau că sunt *di Paľoséľʲ* ‘din Paleoseli’. Râul care străbate satul se numeşte *Vál̯a Mári*. În apropiere curge *Băi̯ása* (*Băi̯ása Máre*), care are ca afluent *Băi̯ása N'ícă*. În localitatea Băiasa, peste râul cu acelaşi nume, se află o punte veche de piatră, care ar fi de pe vremea romanilor (*púnťii di tu Ḱiról̯u-a romáńlor*).

Până la al Doilea Război Mondial, când a fost distrus aproape în întregime (ruinele caselor se mai văd), satul avea 2000 de locuitori. După război s-a refăcut parţial, numărând în prezent aproximativ 200 de locuitori (în timpul verii; în timpul iernii: 80). În apropiere se află alte aşezări aromâneşti: *Mbắḑ* (*Pắḑ*, gr. Pades), *Armáta* (gr. Armata), *Bri̯áza* (gr. Distrato), *L'ásânḑâ* (*Leşniţa*, gr. Vrisohori), *Dobrínovo* (gr. Iliohori) şi, mai departe, *Láca* (gr. Laista), *Bâi̯ásâ* (gr. Vovusa). În afară de şcoala grecească, a existat până în 1948 în localitate şcoală românească, găzduită într-o clădire mare, de piatră, cu două etaje (închiriată de statul român), care nu a fost distrusă în război.

Satul are o vechime de câteva sute de ani şi se află într-o zonă compactă de sate aromâneşti (vezi *supra*). Populaţia este stabilă. Fiecare gospodărie dispune de o suprafaţă de teren (unde se cultivă grâu, porumb pentru nevoile casei), vie, grădină, 10 oi (capre) pentru uzul familiei. În fiecare zi (în afară de duminică) ciobanul satului duce oile sătenilor la păscut în munte.

Nu departe de Palioseli se află doi dintre munţii cei mai înalţi din masivul Pindului: *Zmólculʲʲ* (art.) (gr. Smolikas, 2637 m) şi *Gamíla* (2400 m).

Persoana chestionată: Mustáca (fost Stérγu) Θanásⁱ (37 de ani), născut în Palioseli în 1955.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

34. **BĂIÁSA** (Grecia)

Situată la o altitudine de 948 m, la poalele muntelui *Oụ* (1754 m) din masivul Pindului, localitatea aromânească Băiása (ar. *Băi̯ásă*, gr. Vovúsa), „care pare a fi foarte veche” (Hâciu 1936: 82), se află aşezată pe ambele maluri ale râului Băiasa (gr. Aóoς), nu departe de izvoarele acestuia (pasul montan Katara, 1705 m). Ocupaţia de bază a locuitorilor a constituit-o, până nu demult, păstoritul. Spre deosebire însă de aromânii din localităţile apropiate (Perivoli, Avdela, Samarina), care au practicat păstoritul transhumant, ducându-şi turmele la iernat departe în Câmpia Tesaliei, cei din Băiasa, fiind sedentari, iernau în apropiere, în ţinutul Zagorului.

În prezent, Băiasa are câteva sute de locuitori, care îşi spun *băişáţ* (sg. *băişát*).

Persoana chestionată: Dimitríu Panaít (77 de ani) s-a născut în localitate în 1914.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

35. **TÚRIA** (Grecia)

Situată la o altitudine de 960 m, localitatea aromânească Túria (ar. *Túrʸa*, gr. Kraneá) se află la poalele muntelui *Mbăɖ* [= în Păɖ] (2160 m) din masivul Pindului. Este inclusă în provincia Macedonia (extremitatea sud-vestică), foarte aproape de graniţa cu Epirul, fiind un punct de trecere spre aceste provincii. Satul e aşezat într-un defileu (ar. *buʸázi*). Dată fiind importanţa strategică a localităţii, în Turia au existat, în trecut, garnizoane de pază. Conform surselor bibliografice (Pouqueville 1826–1827, apud Hâciu 1936: 97), dar şi informaţiilor locale, Turia ar fi o aşezare veche, întemeiată la începutul secolului al XVI-lea (pe la 1507).

Locuitorii din Turia îşi spun *armâń turʸáń*, sg. *armâń turʸáń*. Ca şi în cazul celorlalte aşezări din Pind, nu există o denumire comună pentru aromânii din Pind şi pentru graiul lor, aşa cum există pentru fărşeroţi şi grămosteni. Termenii utilizaţi, *aromâni pindeni* şi *graiul pindean*, sunt culţi, întâlnindu-se în literatura de specialitate.

Turia este o aşezare aromânească (nu există alte etnii în localitate) cu populaţie stabilă. Locuitorii nu coborau la iernat în câmpie. În apropiere se află o altă localitate aromânească, *Amér*^{ll} şi alte trei localităţi, cu aromâni grecizaţi, Bózova, Páltin, Lăbăníţa. Locuitorii din aceste sate, aflate la o altitudine mai mică (700–800 m), se ocupă şi cu agricultura. Toate aceste aşezări sunt vechi. Subiectul precizează că, deşi e vorba de acelaşi grai (pindean, n.n.), există unele deosebiri între Turia şi Amér^{ll} (de exemplu, faţă de *patáti* ‘cartofi’, cum se spune în Turia, în Amér^{ll} se spune *durdúfi*).

După Primul Război Mondial din secolul trecut, localitatea Turia avea aproximativ 3000 de locuitori (700–800 de case), fiind mai mare şi mai importantă decât satele din împrejurimi menţionate mai sus. Ulterior numărul locuitorilor a scăzut. Principalele ocupaţii ale locuitorilor au fost, în trecut, oieritul (*picurár*^{j} ‘păstori’) şi transportul mărfurilor cu caravanele de catâri şi de cai (*cârvânár*^{j}). În sat existau şi trei gatere (ar. *prioń*, pl.). După 1920, în urma aşezării în zonă a refugiaţilor greci veniţi din Asia Mică, posibilităţile economice s-au diminuat. Aromânii fiind deposedaţi de locurile de păşunat, unde s-au instalat refugiaţii greci, păstoritul practicat de locuitorii din Turia şi-a pierdut însemnătatea; numărul oilor a scăzut, localnicii au început să practice agricultura.

Până în 1948 în Turia a existat, alături de învăţământul în limba greacă, învăţământ în limba română, într-o şcoală construită de statul român la sfârşitul secolului al XIX-lea.

Persoana chestionată: Góglụ-al Hui̯ázⁱ (Γ'órγi Hui̯ázi), 70 de ani, s-a născut în localitate în 1921.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

36. **AMÍNCIU** (Grecia)

Situat la 1162 m altitudine, Amínciu (ar. *Amíncu*, *Míncu*, gr. Metsovo) este cea mai importantă aşezare aromânească din Peninsula Balcanică. Atestat documentar în anul 1380, Aminciu se bucură de privilegii speciale acordate de Înalta Poartă, prin mai multe firmane, începând cu anul 1659 (cf. Récatas 1934: 7), care asigură autonomia acestui veritabil „burg”, aşezat la întretăierea drumurilor dintre Epir, Tesalia şi Macedonia. În prezent Aminciu este o înfloritoare staţiune montană, oraş cu aproximativ 8000 de locuitori.

Aromânii din Aminciu îşi spun *míncań* (*míngań*) sg. *míncan*^{ll} (*míngan*^{ll}) şi *vlaḱ*, sg. *vlah*^{ll} (termen preluat de la greci, care l-a înlocuit pe cel de *armân*^{ll}). Prin localitate curge un râu (*Rấụlu di su_họáră* ‘râul din josul satului’), care desparte Aminciu de localitatea învecinată *Káre*. Aminciu ocupă versantul însorit (*Surín*^{ll}), orientat spre răsărit, pe când *Káre* ocupă versantul neînsorit, unde apune soarele (ar. *Káre* ‘piere’). Centrul localităţii Aminciu, un larg platou dominat de un platan secular, se numeşte *Cắmpur*^{j} (*n_Cắmpur*^{j}) (nu se foloseşte cuvântul grecesc *misuhóri* ‘centrul satului’, întâlnit în alte localităţi).

Aminciu se află lângă pasul Ziγos (ar. *Ĝug* ‘jug’), punct de trecere între Epir, Macedonia, Tesalia şi Etolia-Acarnania, şi creasta montană Katara, de unde izvorăsc cele cinci râuri importante ale Greciei

continentale, dintre care două pornesc către sud, spre Marea Ionică şi golful Patra: Arta (gr. Arahthos) şi Aspropotam (gr. Aheloos, ar. *Arâ̦ulu Álbu*), două se îndreaptă spre est, ajungând la Marea Egee: Bistriţa (gr. Aliakmon) şi Salamvria (gr. Pinios), iar altul spre vest, vărsându-se în Marea Adriatică (în apropiere de oraşul Vlorë din Albania): *Băiása* (denumirea aromânească; gr. Aóos, alb. Vjósë). La izvoarele acestor râuri şi pe cursurile lor superioare se găsesc cele mai multe dintre aşezările aromânilor pindeni (cf. Récatas 1934: 10; Saramandu 2004: 82–83).

În centrul localităţii se află o biserică impunătoare, construită în anul 1511 (renovată ulterior, în 1888 şi 1958). Lângă Arminciu există o veche mânăstire, loc de întâlnire la sărbătorile de peste an. Important de semnalat e faptul că pe o casă din Aminciu se află un basorelief cu blazonul baronului Sina din Moscopole (leu cu o cruce în mână), dovadă a stabilirii în localitate a unui contingent de moscopoleni (la origine, fărşeroţi) (Nevaci 2013: 88–89).

În legătură cu graiul din Aminciu, persoanele chestionate ne-au precizat faptul că e identic cu cel din localităţile învecinate *Ḱáre*, *Vutunós*ʲ ʲ şi *Amér*ʲ ʲ (districtul Ianina, Epir), dar se deosebeşte de cel vorbit în localităţile situate dincolo de pasul *Zíɣos*: *Malacáşi*, *Guduvázda* (districtul Kalabaka, Tesalia).

Ocupaţii practicate în localitate: oieritul (turmele sunt însoţite în locurile de iernat numai de ciobani), prepararea brânzeturilor, agricultura, ţesătoria, meşteşugurile.

Aminciu e staţiune montană, cu numeroase hoteluri, cafenele, restaurante şi viaţă urbană intensă. E frecventată de turişti în tot cursul anului. Dialectul aromân se vorbeşte în mod curent. Există lucrări literare scrise în aromână. Localnicii ne-au arătat invitaţii la nuntă scrise în aromână. În localitate există un important muzeu etnografic, fondat de familia Averof-Toşiţa, care reflectă pe larg modul de viaţă tradiţional al aromânilor din Pind.

Persoane chestionate: Γ'óryo Daşúla (70 de ani) şi Paraskeví Daşúla (65 de ani) în 1998, soţ şi soţie.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

37. **DIVIÁCA** (Albania)

Situată la 35 km nord-vest de oraşul Lushnjë, reşedinţa raionului cu acelaşi nume, la 4–5 km de Marea Adriatică, Diviaca (ar. *Divi̯ácă*, alb. Divjakë) se află în extremitatea nord-vestică a Câmpiei Muzachia (ar. *Mi̯uzăqé*), la sud de râul Shkumbi, care curge în apropiere şi separă Albania de nord (dialectul gheg) de Albania de sud (dialectul tosc). Diviaca se află în aria dialectului tosc, la fel ca toate aşezările aromâneşti din Albania. Aromânii au început să se aşeze în Diviaca pe la anul 1930. Veneau din împrejurimile oraşelor Corcea (alb. Korçë), Pogradeţ (alb. Pogradec) (vezi *supra*, 13. Beala de Sus, 14. Beala de Jos, 23. Pleasa, 24. Corcea), Berat. În prezent oraşul Diviaca are peste 8000 de locuitori, dintre care 2000 sunt aromâni.

Aşezată la Marea Adriatică, având plajă în apropiere, Diviaca e frecventată de turişti străini. În localitate se practică agricultura, ocupaţie nouă pentru aromâni, care n-au abandonat complet creşterea oilor.

Aromânii din Diviaca îşi spun *rămắń* (*rămắń*), sg. *rămắn* (*rămắn*), dar nu şi fărşeroţi, deşi, la origine, sunt fărşeroţi (*răḑătína éste di fărşiróţ rămắń* ‘rădăcina [= originea] este de aromâni fărşeroţi’).

Persoana chestionată: Crúti I̯ósif (36 de ani), născut în Diviaca în 1963.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

38. **FIÉR** (Albania)

Aromânii din Fiér (ar. *Fi̯árică*, *Fércă*, alb. Fier), oraş situat în Câmpia Muzachiei (alb. Myzëqé), provin din aşezări aflate în împrejurimi, dar şi din alte localităţi din Albania. Există aici două categorii de populaţie aromânească. Prima categorie o reprezintă un strat mai vechi, alcătuit din aromâni *muzăcheari*, sedentarizaţi de-a lungul timpului în Câmpia Muzachiei, care se consideră „localnici” şi-şi spun *mizuḱár*ʲ; nu folosesc termenul *fărşerot*. Una dintre persoanele chestionate, Zísa Múşa, fărşerot (vezi *infra*), spune că *pămắńi di̯-a lócu săn mizuḱár* ‘aromânii localnici sunt muzăcheari’. A doua categorie e formată dintr-un strat mai nou de aromâni, care îşi spun *fărşeroţi* (*pămắń fărpşiróţ*), foşti păstori, sedentarizaţi recent, după al Doilea Război Mondial din secolul trecut.

Populaţia aromânească din stratul vechi ar proveni, după spusele localnicilor, din Moscopole, de unde, trecând prin Berat, au ajuns în Câmpia Muzachiei.

În cercetările noastre din Albania, am constatat că nu toţi aromânii din această ţară îşi spun fărşeroţi. Fărşeroţi sunt cei care au practicat păstoritul seminomad (şi transhumant) până în vremurile recente (a doua jumătate a secolului trecut) şi care au o mare răspândire în Balcani, întâlnindu-se nu numai în Albania, ci şi în Grecia (unde sunt numiţi de greci *arvanitováhi* ‘aromâni originari din Albania), anume în Câmpia Tesaliei (vezi *infra*, 50. Néa Zoí), în Etolia, Macedonia, Epir, ca şi în R. Macedonia de Nord (vezi *supra*, 18. Nijopole). Cei care, în Albania, nu-şi spun şi nu se consideră fărşeroţi nu provin din zona localităţii Fraşari (presupusul ţinut de origine al fărşeroţilor). Unii dintre ei consideră că provin din Moscopole, la fel ca cei din zona Greava–Lunca–Nicea (din apropiere de Pogradeţ). Nici aceştia din urmă nu se consideră fărşeroţi; noi i-am încadrat în *graiul grabovean* (vezi *supra*, 21. Nicea, 22. Greava).

Aromânii *mbălóţi* din Beala de Sus şi Beala de Jos nu se consideră nici ei fărşeroţi (vezi *supra*, 14. Beala de Jos). Există asemănări între graiul *muzăchearilor* şi cel al *mbăloţilor*, aromânii din Beala de Sus – Beala de Jos provenind din Muzachia. Prin particularităţile fundamentale, graiul acestor aromâni (muzăcheari, mbăloţi) se încadrează în cel fărşerot.

Persoana chestionată: Zísa Múşa (53 de ani), născut în 1955, fărşerot originar din Saranda.

Ancheta efectuată în Fier ilustrează **graiul fărşerot**.

39. **PERIVÓLI** (Grecia)

Situată în partea nordică a masivului Pind, la o altitudine de 1280 m în centrul localităţii (ar. *tu misuhóri*), la 45 km vest de oraşul Grebena (Macedonia), Perivóli (ar. *Pirivóli*, *Privóli*, gr. Perivóli) face parte dintr-un grup compact de peste 20 de aşezări de *aromâni pindeni*[16], aflate în districtele Grebena (Macedonia) şi Ianina (Epir)[17].

Perivoli este o aşezare aromânească importantă în Pind. Face parte din grupul celor patru localităţi, alături de Samarína (vezi *supra*, 32. Samarina), Avdéla (vezi *infra*, 40. Avdéla) şi Smixi, în care aromânii păstori au practicat transhumanţa până la al Doilea Război Mondial al secolului trecut, având locurile de iernat în Câmpia Tesaliei[18].

Aromânii din Perivoli îşi spun *armâńi privuĺáţ* (sg. *armâńu privuĺátu*). Nu există o denumire colectivă pentru aromânii din Pind (vezi nota 16).

Unii aromâni din Perivoli s-au stabilit cu 140 de ani în urmă în locurile de iernat din Câmpia Tesaliei, unde au întemeiat localităţile Abdulár (gr. Néo Perivóli), Toiváş (gr. Kalohóri), Suflár (gr. Himáδi).

Înainte de al Doilea Război Mondial Perivoli avea peste 700 de case (aproximativ 5000 de locuitori); în prezent sunt 650 de case, care găzduiesc în timpul verii aproximativ 4000 de locuitori. Fiind staţiune montană, Perivoli are şi un hotel numit *Valea Căldă* (după numele rezervaţiei naturale *Válea Căldă*, cu denumirea aromânească pe harta Greciei).

În interiorul localităţii Perivoli se găseşte un teren plat, de formă dreptunghiulară, de aproximativ 2000 m^2, numit *La Cániḱ* ‘[lit.] la cânepi’. Cuvântul *cánipă* ‘cânepă’ nu mai există ca nume comun în graiul curent. Se spune că în acest loc se meliţa odinioară cânepa adusă din alte părţi[19].

În apropiere de Perivoli se află *Cálea Veácl̦i* şi *Cálea Văsiliḱieį* ‘Calea Împărăţiei’, care, după spusele localnicilor, datează din timpul romanilor.

Persoana chestionată: Náşlu-alu Θóδuru alu Calóiru [Anastasie Caloir], 69 de ani, născut în localitate în 1929.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

40. **AVDÉLA** (Grecia)

Situată la o altitudine de 1300 m, localitatea aromânească Avdéla (ar. *Avdélă*, gr. Avδéla) se află la 6 km distanţă de Perivoli (vezi *supra*, 39. Perivóli), de care o leagă un drum drept, prin pădure. Are 450 de case, cu 2300 de locuitori. Face parte din cele câteva aşezări de aromâni pindeni (Samarini, Perivoli), în care s-a practicat transhumanţa până la al Doilea Război Mondial al secolului trecut, fiind locuită numai în perioada de vărat (aprilie–septembrie). Locurile de iernat erau în Câmpia Tesaliei, unde, spre deosebire de cei din Perivoli, nu au întemeiat noi aşezări. Şi în prezent, aromânii din Avdela – localitate devenită staţiune estivală, cu hotel, cafenea – stau aici numai în timpul verii. În restul anului locuiesc în casele lor din diferite oraşe: Târnava (300 de familii), Lárisa (120 de familii), Trícala (20 de familii), Saloníc (20 de familii), Grébena (20 de familii), Atena (20 de familii).

Locuitorii din Avdela îşi spun *armâńi avdiláţ* (sg. *armâńu avdiláţu*). Ca şi în cazul celorlalte aşezări de aromâni pindeni, nu există un termen colectiv pentru populaţia aromânească din Pind.

Avdela e una dintre cele mai importante aşezări aromâneşti. Şcoala românească, printre primele deschise în Balcani (în deceniul al şaptelea al secolului al XIX-lea), a funcţionat până în timpul celui de al Doilea Război Mondial. Din Avdela sunt originari Per. Papahagi, Tache Papahagi, istoricul Valeriu Papahagi.

Persoana chestionată: Taḱ alu Trâcâl'ánu (Dimitrios Tricaliotis), 71 de ani, s-a născut în localitate în 1927, la fel ca părinţii şi soţia.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

---

[16] Termenul *pindean* este cult. Aromânii din masivul muntos al Pindului, vorbitori ai graiului *pindean*, nu au un nume colectiv, cum au grămostenii şi fărşeroţii.

[17] Dintre acestea, opt se află în reţeaua de localităţi a atlasului: Samarina (32), Palioseli (33), Băiasa (34), Turia (35), Aminciu (36), Perivoli (39), Avdela (40), Laca (60).

[18] Şi în prezent există în Perivoli şapte proprietari de turme de oi, care, în luna septembrie, transportă turmele, în camioane, în Câmpia Tesaliei.

[19] Numele de loc în discuţie e menţionat de Tache Papahagi (originar din Avdela, localitate situată la 6 km de Perivoli) în DDA, s.v. *cĺnipă*: „cf. toponimicul *La Cĺniki*, satul Perivóle”.

41. **GIÚRGEA** (Grecia)

Situată la o altitudine de 960 m, localitatea aromânească Giurgea (ar. *Ĝúrĝa*, gr. Ágia Paraskeví) din Pind se află în partea muntoasă a Tesaliei, aproape de izvoarele râului Aspropotamos (ar. *Arấu̯lu Álbu*, gr. Achelóos). În apropiere se află masivul muntos Athamános (2469 m) şi alţi munţi, precum Curúna (1998 m), Sclíva (2007 m).

Locuitorii din Ĝúrĝa (var. Ĝúrḑa, Ĝúrţa) îşi spun *armấń ĝurţáń* (sg. *armấn^{u} ĝurţán^{u}*) şi afirmă că *zburấm rumâéşti* ‘vorbim româneşte’ (dialectul aromân).

La fel ca alte aşezări din Pind, Giurgea e locuită numai în timpul verii.

Persoana chestionată: Cósta Mavromáti (81 de ani), s-a născut în localitate în 1917.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

42. **GARDÍCHI** (Grecia)

Gardíchi (ar. *Gardíki*, gr. Gardíki) se află în apropiere de Giurgea (vezi *supra*, 41. Giurgea), în albia superioară a râului Aspropotam (ar. *Arấu̯lu álbu*), în partea montană a Tesaliei, la o altitudine de 1050 m.

Satul este locuit numai în lunile de vară. Iarna rămân în localitate numai trei familii.

Persoana chestionată: Núla Paraśkevúla (88 de ani) s-a născut în localitate în 1910.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

43. **CÓRNU** (Grecia)

Împreună cu Giurgea (vezi *supra*, 41. Giurgea) şi Gardichi (vezi *supra*, 42. Gardichi), Cornu (ar. *Córnu*, gr. Kraniá) se află în albia superioară a râului Aspropotamos (ar. *Arấu̯lu álbu*) în zona muntoasă a Tesaliei, la o altitudine de 1140 m. Are 1500 de locuitori, care stau în Cornu numai în perioada de vară.

Într-o anchetă de scurtă durată din 1988, au fost chestionate mai multe persoane, care au răspuns la un număr limitat de întrebări.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

44. **VENDÍŞTE** (Grecia)

Situată la o altitudine de 900 m, Verdíşte (ar. *Nâvóde*, *Vendíşta*, gr. Amárandos) face parte, împreună cu Custeána (vezi 45), Guduvázda (46), Malacáşi (47), Cócľi (48) şi Cuţufleani (49), din grupul compact de peste 20 de aşezări aromâneşti din bazinul superior al râului Salamvria (gr. Pinios, care se varsă la Marea Egee), districtul Kalabaka, zona montană a Tesaliei. Vendişte are aproximativ 1000 de locuitori, care stau în sat numai în lunile de vară.

Şederea în sat fiind de scurtă durată, am pus un număr limitat de întrebări.

Persoana chestionată: Taḱ al^{u} Búşa (66 de ani), născut în localitate în 1932 este, de profesie, *u̯ár^{u}* ‘oier’.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

45. **CUSTEÁNA** (Grecia)

Aflată la o distanţă de numai câţiva kilometri de Vendişte, la o altitudine de 800 m, Custeána (ar. *Custe̯ánă*, gr. Kastaniá), districtul Kalabaka, este una dintre numeroasele aşezări aromâneşti din bazinul superior al râului Salamvria (gr. Pinios), zona montană a Tesaliei (vezi *supra*, 44. Vendişte). Are o populaţie de aproximativ 500 de locuitori, care stau în sat numai în perioada estivală.

Ca şi în localitatea precedentă, şederea în Costeana a fost de scurtă durată, iar numărul întrebărilor a fost limitat.

Au fost chestionate mai multe persoane, într-o anchetă de scurtă durată din 1988.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

46. **GUDUVÁZDA** (Grecia)

Situată la o altitudine de 760 m, Guduvázda (ar. *Guduvázdă*, gr. Kalomíra) face parte, împreună cu Vendíşte (44) şi Custe̯ána (45), din grupul compact de aşezări aromâneşti din bazinul superior al râului Salamvria, zonă montană a Tesaliei. A fost, în trecut, o aşezare de vărat. În prezent, unii locuitori s-au stabilit în sat, alţii vin numai în perioada de vară.

Am efectuat o anchetă de scurtă durată în 1988; am pus un număr limitat de întrebări. Au fost chestionate mai multe persoane.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

47. **MALACÁŞI** (Grecia)

Situată la o altitudine de 950 m, Malacáşi (ar. *Malacáşi*, gr. Malakási) se află, la fel ca cele trei localităţi anterioare (44. Vendişte, 45. Custeana, 46. Guduvazda), în bazinul superior al râului Salambria, în partea muntoasă a Tesaliei.

Din aşezare de vărat, a devenit, cu timpul, aşezare stabilă.

Şederea în localitate fiind de scurtă durată (în 1988), am pus un număr limitat de întrebări, la care au răspuns mai multe persoane.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

48. **CÓCL'I** (Grecia)

Altitudinea la care se află Cócl'i (ar. *Cócl'i*, gr. Matonéri) este de 840 m, în partea muntoasă a Tesaliei, bazinul superior al râului Salamvria, districtul Kalabara. Se alătură localităţilor anterioare anchetate în aceeaşi zonă (44. Vendişte, 45. Custeana, 46. Guduvazda, 47. Malacaşi).

Aşezare de vărat în trecut, este în prezent aşezare stabilă, locuită în tot timpul anului.

Am efectuat o anchetă de scurtă durată (în 1988), folosind un număr redus de întrebări, la care au răspuns mai multe persoane.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

49. **CUŢÚFLEANI** (Grecia)

Cuţúfleani (ar. *Cuţúfl̦ean'i*, gr. Panagía; altitudinea: 800 m) se alătură celor cinci localităţi pindene anterioare (44–48), din bazinul superior al râului Salamvria, zona muntoasă a Tesaliei.

Din aşezare de vărat, a devenit, cu timpul, aşezare stabilă, locuită în tot timpul anului.

Şederea în localitate a fost de scurtă durată în 1988. Am pus un număr limitat de întrebări, la care au răspuns mai multe persoane.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

50. **NÉA ZOÍ** (Grecia)

Néa Zoí este una dintre localităţile din Tesalia în care aromâni păstori originari din Albania s-au stabilit în locurile de iernat, abandonând transhumanţa. Este o mică aşezare, cu câteva zeci de familii, întemeiată în 1965, cu locuitori veniţi din satul învecinat, Burseani, unde se stabiliseră iniţial, în 1926 (cf. Kokka 1992: 1; Papazisi-Papatheodorou 1996: 18).

La recomandarea soţilor Panaioti Papatheodorou şi Zoe Papazisi-Papatheodorou, am contactat câţiva vorbitori, pe care i-am chestionat în Tricala, într-o şedere de scurtă durată în această localitate (în anul 1998).

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

51. **LIVÁDI OLÍMPOU** (Grecia)

Situată în muntele Olimp, la o altitudine de 1180 m, Livádi Olímpou (ar. *Liváδi*, gr. Livadi) este o aşezare urbană cu aproximativ 4000 de locuitori. Locuitorii provin din mai multe localităţi din câmpia Tesaliei, pe care le-au părăsit, fugind din calea răufăcătorilor (cf. Weigand 1888: 11–12). Au aceeaşi origine cu aromânii din Pind şi vorbesc un grai care se încadrează în cel pindean. Ca o particularitate fonetică, se rosteşte *ĉ*, *ĝ* (< lat. *c*, *g* + *e*, *i*) în loc de *ţ*, *ḑ* : *ĉáră*, *ĝinúcl'u* pentru *ţ̦áră* ‘ceară’, *ḑinúcl'u* ‘genunchi’. Fenomenul se regăseşte în unele localităţi din Pind (cf. 35. Turia, 41. Giurgea), unde nu a fost semnalat până în prezent.

Numele colectiv al locuitorilor: *livăδɣáń* (sg. *livăδɣán*); au părăsit termenul *aromân*, înlocuindu-l cu *vlah*, preluat din greacă.

În 1984 am efectuat o anchetă parţială, fiind chestionate mai multe persoane.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

52. **HOROPÁNI** (Grecia)

Situată în câmpia Macedoniei, pe şoseaua dintre oraşele Veria şi Naussa (ar. *N̦aguşte*), localitatea Horopáni (ar. *Hurpán'i*, gr. Stenimachos) a fost, vreme îndelungată, locul de iernat al fărşeroţilor transhumanţi din Selia de Sus (ar. *Sél̦ia di Súpră*, gr. Áno Vérmio, 1580 m altitudine), aproximativ o sută de familii. A devenit, cu timpul, aşezare stabilă, îndeosebi după declinul ocupaţiei tradiţionale, păstoritul. Alături de păstorit, locuitorii au început să practice agricultura pe terenuri luate în proprietate. Cultivau tutun, care se comercializa prin companii străine (engleze, franceze). În perioada interbelică au practicat

şi alte ocupaţii, fiind *carvănárár‿i* (sg. *cărvănár*) ‘transportatori de mărfuri’; de asemenea produceau şi vindeau cărbune, în calitate de *cărbunár‿i* (sg. *cărbunár*).

Locuitorii îşi spun *rămắń fărşiróţ* (sg. *rămắn fărşirót*) şi, de asemenea, *hurpắńóţ* (sg. *hurpắńót*), după numele satului.

Până la al Doilea Război Mondial a existat în Selia de Sus şcoală românească, pe care copiii o frecventau în timpul verii. În prezent există puţini aromâni în localitate.

Persoana chestionată: Niváĉ Γ'óryu (57 de ani), născut în Horopani în anul 1937.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot** (fărşeroţi *şópani*).

53. **PISUDÉRI** (Grecia)

Situată la 1420 m altitudine, localitatea Pisudéri (ar. *Pisudéri*, gr. Pisoderi) se află în extremitatea nord–vestică a Greciei, în pasul Vigla, care face trecerea între Macedonia şi Epir, la graniţa cu Albania şi R. Macedonia de Nord. Este locul unde sunt menţionaţi pentru prima oară în istorie, sub anul 976, *vlahii călători* (gr. βλάχοι οδίτοι) de către cronicarul bizantin Kedrenos (cf. Saramandu 2004: 19).

În Pisuderi, staţiune montană cu pârtie de ski, trăiesc în prezent câteva zeci de familii de aromâni. Localnicii afirmă că provin din zona Moscopolei, pe care au părăsit-o, după distrugerile provocate de musulmani în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. La acest strat mai vechi de populaţie se adaugă un contingent de fărşeroţi stabiliţi recent în localitate. În ancheta din Pisuderi, în 2007, pe noi ne-a interesat graiul vorbit de aromânii din stratul mai vechi, adică de localnici, care-şi spun *armóń pisudr‿áń* (sg. *armón pisudr‿án*).

Şederea în Pisuderi fiind de scurtă durată, am pus un număr redus de întrebări câtorva vorbitori din generaţia vârstnică.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot** (+ **grabovean**).

54. **CRISTALOPIYÍ**

Localitatea Cristalopiyi (denumirea veche: Smândéşi, gr. Kristalopiyi), situată la o altitudine de 1130 m, în districtul Florina, la graniţa cu Albania, a fost întemeiată în anul 1957, de fărşeroţi sedentarizaţi (care au abandonat transhumanţa), provenind din sate de iernat aflate în împrejurimile oraşului Iguméniţa, de la Marea Ionică.

Înainte de a stabili în sat nu aveau locuinţe stabile, ci numai *călíve* (‘colibe’, aşezări provizorii) atât în locurile de vărat din munte, cât şi în locurile de iernat din câmpie, fiind, ca păstori, seminomazi.

Îşi spun *rămắń* (sg. *rămắn*): *múltă rămăní‿e lúm* ‘suntem multă românie’ [= suntem mulţi aromâni]. Apare aici cuvântul *rămăníe* semnificând ‘totalitatea aromânilor’. Ca particularitate de grai, nu se foloseşte *í‿a* ‘ea’, ca la alţi fărşeroţi, ci *aţá* ‘[lit.] aceeá].

Satul are, în prezent, câteva sute de locuitori, în exclusivitate aromâni fărşeroţi, care vorbesc în mod curent dialectul.

Persoana chestionată: Leftérie Trắşa, 65 de ani (în 2011), născut în satul Themelon, de lângă Igumeniţa.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

55. **MOSCÓPOLE** (Albania)

Citadela de odinioară a aromânilor (ar. *Muscópuli*, alb. Voskopojë), aflată la o altitudine de 1250 m, este, în prezent, o localitate în plină refacere, cu numeroase case (şi vile), construite recent de aromâni veniţi din împrejurimi ca şi din alte părţi ale Albaniei. Măreţia de altădată se întrevede în cele câteva biserici care au supravieţuit distrugerii oraşului de către musulmani în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Aromânii care alcătuiau populaţia oraşului Moscopole în perioada lui de înflorire proveneau din toate părţile Albaniei, fiind, cei mai mulţi, fărşeroţi, dar şi graboveni (zona Şipsca – Nicea – Lunca – Greava). Din sursele existente, inclusiv o gravură din 1742 (cf. Nevaci 2013: 223), rezultă că oraşul avea mai multe cartiere, bine delimitate, în care exista şi populaţie originară din Gramuste (grămosteni) şi Aminciu (pindeni). În aceste condiţii, nu se poate vorbi de un “grai moscopolean”, menţionat în lucrări anterioare. Dominante erau, în oraşul de odinioară, graiurile fărşerot şi grabovean, aşa cum rezultă din scrierile autorilor moscopoleni din secolul al XVIII-lea, în care apar însă şi particularităţi ale altor graiuri aromâneşti.

Aromânii care locuiesc în prezent în Moscopole sunt, cei mai mulţi, fărşeroţi, dar există şi graboveni (din zona Nicea – Lunca – Greava). Fărşeroţii, care s-au stabilit în Moscopole după 1940, provin din zona oraşelor Saranda (alb. Sarandë) şi Gjirokastër din sudul Albaniei, dar şi din Kefalóvryso (fost Megidié), Grecia, la graniţa cu Albania.

În apropiere se află localitatea Şipsca (alb. Shipckë), veche şi importantă aşezare aromânească, părăsită de locuitori, care aparţineau, ca vorbitori, de graiul grabovean. Persoanele chestionate ne-au spus

că aromânii originari din Şipsca stabilesc legături de rudenie cu cei din Nicea, Greava, mai rar cu fărşeroţi stabiliţi recent în Moscopole.

Persoane chestionate, în 2011: Arápo Zgúri (70 de ani) şi soţia acestuia, Ólga Zgúri (71 de ani). Sunt *rămắń fărşiróţ* (sg. *rămắn fărşirót*), originari din sudul Albaniei, zona oraşului Saranda (satele Ḑara, Conispoli, Mursíe). Se observă o diferenţă în privinţa consoanei *r*, care se realizează ca *ρ* (puternic vibrat) în rostirea femeii.

Aceeaşi situaţie am întâlnit-o la fărşeroţii din zona Pleasa – Corcea (cf. *supra*, 23. Pleasa, 24. *Corcea*).

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

56. **DÚCASI** (Albania)

Situat la 8 km de oraşul Fier (cf. *supra*, 38. Fiér), satul Ducasi (ar. *Dúcas*, alb. Dukës) se află într-o zonă de dealuri (ar. *ḑḙ́ĭ*, sg. *ḑeḙ́nă*). După spusele localnicilor, Ducasi e o aşezare întemeiată de aromâni cu peste două sute de ani în urmă, fiind mai veche decât oraşul *Fe̯árică* (alb. Fier) din apropiere, care datează din secolul al XIX-lea. Tot după informaţiile culese la faţa locului, aromânii din Ducasi ar fi originari din Moscopole: *Căn s-ársi ad̯úara Voscopó i̯a vínăm no i̯. El' ḑăc tóra că líim de̯-a lócu*. ‘Când s-a ars [= a fost incendiată] a două oară Moscopolea am venit noi [aici]. Ei [= ceilalţi aromâni, fărşeroţii sedentarizaţi recent] spun acum că noi suntem de-ai locului’. Au ajuns în actuala aşezare trecând prin oraşul Berat, ca şi prin localităţile aflate prin apropiere, Kurjan şi Luar. Clopotniţa bisericii din Kurjan ar fi avut 550 de ani la stabilirea moscopolenilor în zonă.

Aceşti aromâni formează stratul vechi de locuitori şi-şi spun *ułaníţ* (*rămắń ułaníţ*), cu un termen derivat de la numele localităţii Uianic, „o comună părăsită de pe muntele Tomor” (Capidan 1931: 19). Afirmă că *nu líim fărşeróţ* ‘nu suntem fărşeroţi’. În Ducasi există şi un strat mai nou, care îşi spun fărşeroţi: *cupáţ pămắń făpşipóţ* ‘curaţi [= cu adevărat] aromâni fărşeroţi’ (*pămắn cupát, cu Stămăpí i̯a ligát* ‘aromân curat, cu Sfânta Maria legat [= creştin]’).

Deşi aparţin cu toţii, ca grai, grupului fărşerot, există unele deosebiri între vorbirea *ułaniţilor* şi cea a *fărşeroţilor* „propriu-zişi”, dintre care menţionăm prezenţa lui *ρ* (puternic vibrat) la aceştia din urmă, faţă de *r* la cei dintâi.

Ducasi are 3000 de locuitori, dintre care 2200 sunt aromâni şi 800 albanezi musulmani, numiţi *băcătár í* de către aromâni (li se mai spune şi *bălíţ*, sg. *bălít* ‘[lit.] belit’). Albanezii îi numesc pe aromâni *ĉobán*. Satul are două cartiere (ar. *dáu măhắ*): *Dúkas çobán* (aromâni) şi *Dúkas breg* (albanezi). După anii ’70 ai secolului trecut, când Albania a fost declarată sat ateu, lăcaşele de cult devenind nefuncţionale, au apărut primele căsătorii mixte, între aromânii creştini şi albanezii musulmani. În cimitire, care au devenit comune, creştinii pun cruce pe mormânt, în timp ce nu toţi musulmanii pun semiluna.

Persoana chestionată: Naún Bítri, 77 de ani, născut în localitate (în 1931).

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

57. **PÉŞTAN** (Albania)

La 10 km sud de oraşul Fier se află satul Péştan (ar. *Péştan í*, alb. Peshtan), aşezare veche, unde trăiesc în prezent puţine familii de aromâni. După spusele localnicilor, ei ar proveni, ca şi cei Ducasi, din Moscopole. Îşi spun *fărşeróţi* (*no i̯ líim fărşăróţ* ‘noi suntem fărşeroţi’), la fel ca o parte din aromânii din Fier (ceilalţi fiind *mizukár í*; cf. *supra*, 38. Fiér) şi din Ducasi (ceilalţi fiind *ułaníţ*; cf. *supra*, 56. Ducasi). În discuţiile purtate în sat s-a amintit, la un moment dat, Vlahia Mică (ar. *Vla ï̯a aţá ńica*), a cărei existenţă e menţionată în izvoarele bizantine (secolul al XV-lea; cf. Saramandu 2004: 49).

Ca particularitate de grai, vorbitorii ne-au semnalat faptul că, în timp ce alţi fărşeroţi, de exemplu cei din Corcea (vezi *supra*, 24. Corcea), rostesc *lápti* ‘lapte’, ei spun *yápti* (ca muzăchearii)[20].

Şederea în Peştan fiind de scurtă durată, am notat răspunsurile la un număr limitat de întrebări.

Persoana chestionată: Ráfo Gúşa (70 de ani), născut în localitate (în 1938). Soţia, Vitoríi̯a Gúşa, este originară din Seleniţa (cf. infra, 58. Seleníţa).

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

58. **SELENÍŢA** (Albania)

Seleniţa (alb. Selenicë) este un orăşel (persoana chestionată îl numeşte *hó̯ra nó̯stră* ‘satul nostru’) din districtul Vlora (alb. Vlorë), situat în sud-vestul Albaniei, la Marea Adriatică. Este străbătut de râul Băiasa (ar. *Bă i̯ásă*, alb. Vjosë). Are aproximativ 8000 de locuitori, dintre care jumătate sunt aromâni şi se consideră fărşeroţi (*rămắń fărşi rṓţ*). Cei mai mulţi au fost păstori transhumanţi până în perioada anilor ’60

[20] Am notat la fărşeroţii din Péştan (Albania) numele de familie Saramandu, care există, de asemenea, în Grecia şi în Serbia (unde l-am întâlnit sub forma Saramandič).

din secolul trecut, când s-a făcut cooperativizarea şi le-au fost naţionalizate pământul şi turmele. În copilărie, persoana chestionată stătea vara, împreună cu bărbaţii din familie, la *călíve*, în muntele Tomar (spre Berat, în partea centrală a Albaniei de sud).

În Seleniţa aromânii locuiesc pe *ḑḙ́nă* ‘deal’, în partea mai ridicată a aşezării, unde se află şi biserica. În partea de nord a localităţii sunt mine de bitum (ar. *písă* ‘catran’), unde altădată lucrau câteva zeci de muncitori, produsele exportându-se în Italia.

Persoana chestionată: Mítro Cózma s-a născut (în 1948) şi trăieşte în Seleniţa.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

59. **ANDÓN PÓÇI** (Albania)

Satul Andón Póçi se află într-o zonă de dealuri, la 15 km nord de oraşul Gjirokástër, în apropierea râului Băiasa (ar. *Bă̯iásă*, alb. Vjosë). Este o aşezare recentă, cu aproximativ 500 de locuitori, toţi aromâni, întemeiată în anii ’60 de fărşeroţi transhumanţi, siliţi să devină sedentari, în urma naţionalizării proprietăţilor (terenuri, turme de oi). Locuitorii îşi spun *rrămắń miĝidóń* (sg. *rrămắn miĝidón*). Termenul *miĝidón* e derivat de la numele localităţii Meĝidié (în prezent, Kefalovryso), de lângă oraşul Konitsa din Grecia, în apropierea graniţei cu Albania. În trecut, locurile de iernat ale acestor aromâni erau în zona de câmpie de la Marea Ionică, din jurul oraşelor Saranda şi Konispol din extremitatea sudică a Albaniei.

Şederea în Andon Poçi, în 2008, a fost de scurtă durată. Am înregistrat texte dialectale şi am notat răspunsul dat de mai multe persoane la un număr limitat de întrebări.

Ancheta ilustrează **graiul fărşerot**.

60. **LÁCA** (Grecia)

Situată la o altitudine de peste 1000 m, Láca (ar. *Lácă*, gr. Láista) se află în ţinutul Zagor din Pind, unde, în secolul al XIX-lea, mai multe sate aromâneşti au fost grecizate. Populaţia este stabilă. Aromânii din Laca, unde dialectul se păstrează, îşi spun *vlahi̯* (sg. *vlah*), termen pe care l-am preluat din greacă, abandonându-l pe cel de *armắn*. Fenomenul se întâlneşte şi în alte localităţi din Grecia (cf. *supra*, 36. Aminciu; *infra*, 61. Sirácu).

Ca particularitate dialectală, se confundă uneori *s* cu *ş*, *ţ* cu *ĉ*, *ḑ* cu *ĝ*, rostindu-se sunete intermediare: *s/ş*, *ţ/ĉ*, *ḑ/ĝ*: *atúmţ/ĉa*, *as/şí*, *aḑ/ĝút*, faţă de *atúmţa* ‘atunci’, *aşí* ‘aşa’, *aĝút* ‘ajut’ în majoritatea graiurilor. Fenomenul l-am întâlnit şi în alte localităţi din aria pindeană (cf. *supra*, 35. Túria; 41. Giúrgea; 42. Gardíchi; 45. Custeána; 46. Guduvázda; 47. Malacáşi; 48. Cócľi; 49. Cuţúfleani; 51. Livadi Olimpou).

În Láca am înregistrat în 1998 texte dialectale şi am pus un număr limitat de întrebări din chestionar, la care au răspuns mai multe persoane.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

61. **SIRÁCU** (Grecia)

Sirácu (ar. *Sirác ll*, gr. Sirako) este una dintre cele mai impresionante localităţi aromâneşti. Situat la o altitudine de 1150 m în districtul Ianina, aproape de izvoarele râului Arta, Siracu este o aşezare veche, datând din secolul al XV-lea, cu arhitectură monumentală. A dat Greciei mari personalităţi: Ioan Coletti, prim-ministru al Greciei libere în anii 1844–1847, poeţii Costas Cristallis şi Georgios Zalacostas.

Aromânii din Siracu îşi spun *vlahi̯* (sg. *vlah*), termen preluat din greacă, înlocuindu-l pe cel de *armắn*. O situaţie similară am întâlnit-o în alte două localităţi din aria pindeană: 36. Aminciu şi 60. Laca.

O particularitate a graiului din Siracu, individualizându-l, este păstrarea adverbului *amó* ‘acum’, înlocuit pretutindeni în dialectul aromân de *tóra* (< gr. τώρα).

Într-o anchetă de scurtă durată din 2008 am pus un număr limitat de întrebări, la care au răspuns mai multe persoane.

Ancheta ilustrează **graiul pindean**.

MEGLENOROMÂNI (Grecia)
pentru dialectul meglenoromân

Ancheta am efectuat-o în localitatea *Bó̯miţa* (gr. Αχυρόpolis), în prezent aşezare urbană, cu vorbitori din satele meglenoromâne din împrejurimi.

Ancheta ilustrează, în principal, **graiul din Lúnḑiń** (gr. Langadiá).

HĂRŢI INTRODUCTIVE

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

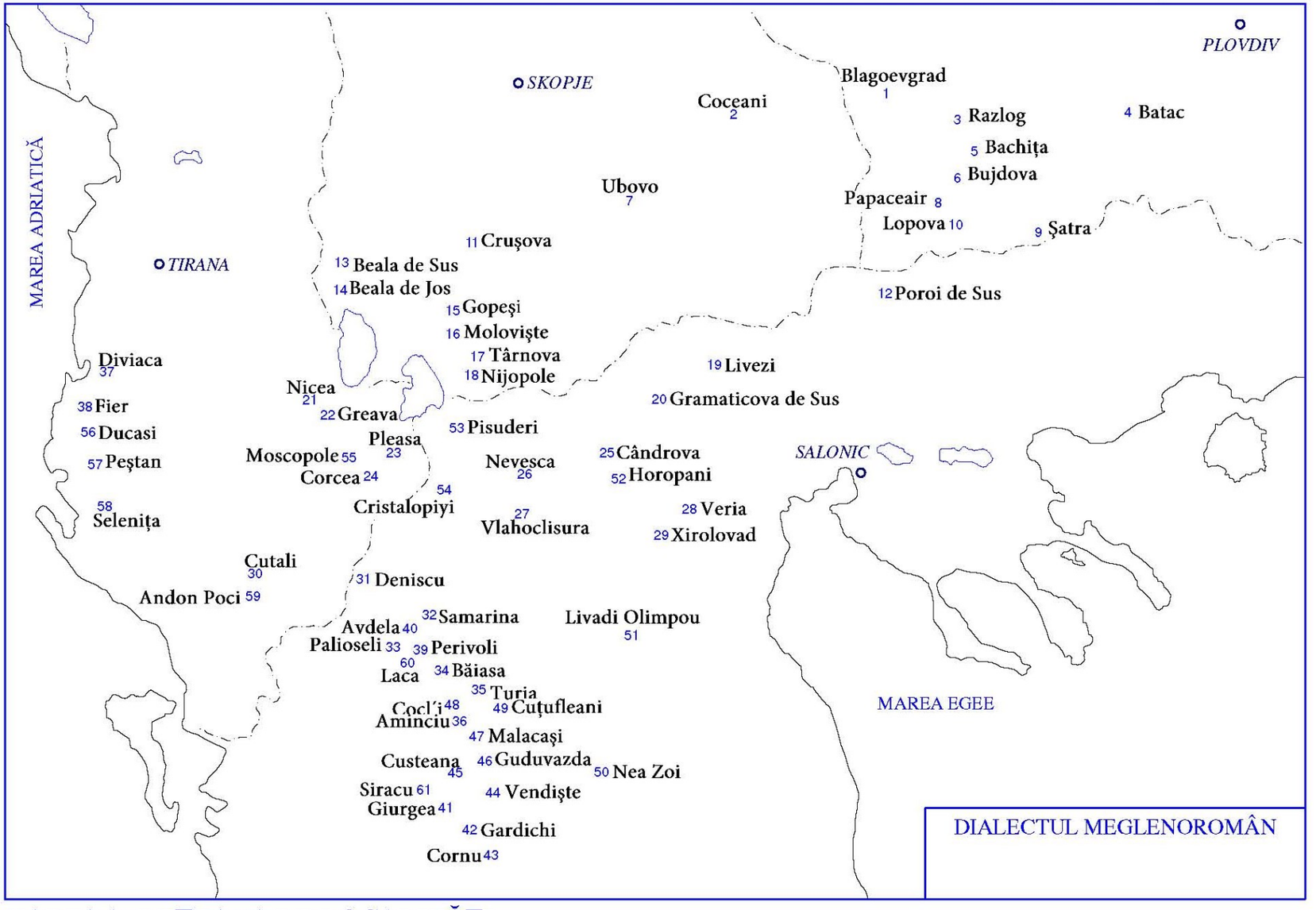

HARTA A. REŢEAUA DE LOCALITĂŢI

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

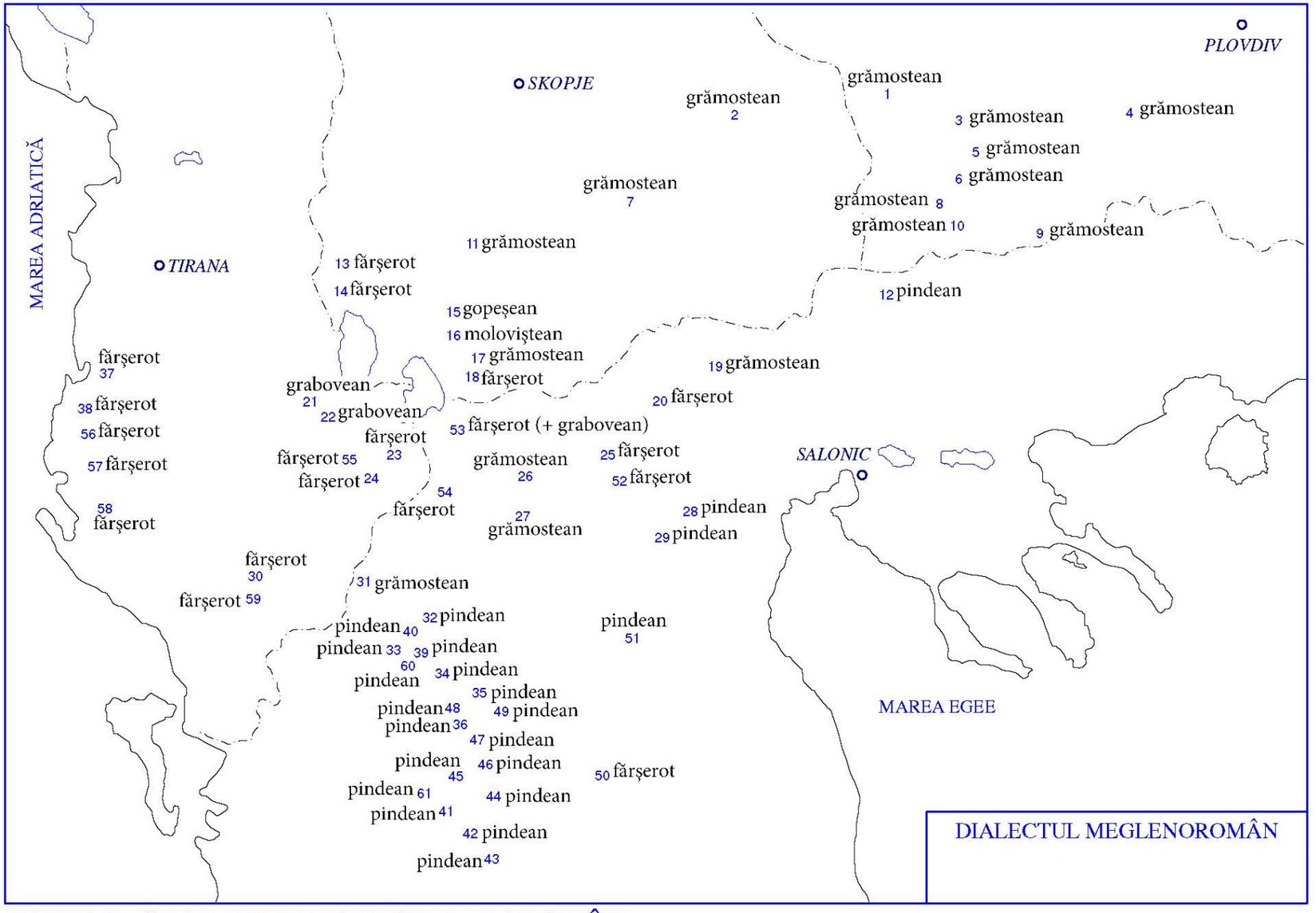

HARTA B. GRAIURILE DIALECTULUI AROMÂN

LISTA HĂRŢILOR LINGVISTICE

HARTA 275. MAMĂ, pl. ‘mère’ [464]*
HARTA 276. MAMĂ! [voc.] ‘maman!’ [465]
HARTA 277. TATĂ, pl. ‘père’ [466]
HARTA 278. TATĂ! [voc.] ‘papa!’ [467]
HARTA 279. TATĂ VITREG ‘beau-père’ [469]
HARTA 280. MAMĂ VITREGĂ ‘belle-mère’ [471]
HARTA 281. PĂRINŢI, sg. ‘parents’ [472]
HARTA 282. FRATE, pl. ‘frère’ [473]
HARTA 283. SORĂ, pl. ‘sœur’ [476]
HARTA 284. SORĂ! [voc.] ‘ma sœur!’ [477]
HARTA 285. FAMILIE, pl. ‘famille’ [479]
HARTA 286. UNCHI[1], pl. ‘oncle’ [480]
HARTA 287. MĂTUŞĂ[1], pl. ‘tante’ [481]
HARTA 288. UNCHI[2], pl. ‘oncle par alliance’ [483]
HARTA 289. BUNIC, pl. ‘grand-père’ [485]
HARTA 290. MOŞ (om bătrân), pl. ‘vieillard, vieil homme’ [486]
HARTA 291. BABĂ, pl. ‘vieille, vieille femme’ [487]
HARTA 292. BUNICĂ, pl. ‘grand-mère’ [488]
HARTA 293. BĂRBAT (soţ) ‘mari’ [490]
HARTA 294. SOŢIE ‘épouse, femme’ [492]
HARTA 295. NEPOT, pl. ‘neveu, petit-fils’ [493]
HARTA 296. NEPOATĂ, pl. ‘nièce, petite-fille’ [495]
HARTA 297. VĂR, pl. ‘cousin’ [496]
HARTA 298. VĂR PRIMAR ‘cousin germain’ [498]
HARTA 299. VARĂ (VERIŞOARĂ) ‘cousine’ [499]
HARTA 300. VĂR AL DOILEA ‘cousin issu de germains’ [500]
HARTA 301. VARĂ DE-A DOILEA ‘cousine issue de germains’ [501]
HARTA 302. NEAM ‘parent’ [502]
HARTA 303. TÂNĂR, pl. ‘jeune homme’ [503]
HARTA 304. TÂNĂRĂ, pl. ‘jeune fille’, ‘jeune femme’ [504]
HARTA 305. TINEREŢE, ‘jeunesse’ [505]
HARTA 306. BĂTRÂN, pl. ‘vieux’ [506]
HARTA 307. BĂTRÂNĂ, pl. ‘vieille’ [507]
HARTA 308. BĂTRÂNEŢE ‘vieillesse’ [508]
HARTA 309. COPIL, pl. ‘enfant’ [509]
HARTA 310. FATĂ, pl. ‘fille’ [510]
HARTA 311. FETIŢĂ, pl. ‘petite fille’ [511]
HARTA 312. FATĂ MARE, pl. ‘fille nubile’ [513]
HARTA 313. BĂIAT, pl. ‘garçon’ [515]
HARTA 314. BĂIEŢEL, pl. ‘petit garçon’ [516]
HARTA 315. BĂIEŢANDRU, pl. ‘adolescent, grand garçon’ [517]
HARTA 316. FLĂCĂU, pl. ‘jeune homme’ [518]
HARTA 317. COPIL DIN FLORI, pl. ‘bâtard’ [519]
HARTA 318. FRUMOS, pl. ‘beau’ [520]
HARTA 319. FRUMOASĂ, pl. ‘belle’ [521]
HARTA 320. OM, pl. ‘homme’ [522]
HARTA 321. FEMEIE, pl. ‘femme’ [523]
HARTA 322. (FEMEIE) ÎNSĂRCINATĂ [GEST] ‘(femme) enceinte’ [524]
HARTA 323. (FEMEIA) NAŞTE ‘(la femme) accouche’ [525]
HARTA 324. (FEMEIE) STEARPĂ, pl. ‘(femme) sterile’ [526]
HARTA 325. PLACENTĂ, pl. ‘placenta’ [527]
HARTA 326. (COPILUL) SUGE, ind. prez., 3 sg. ‘(l’enfant) tète’ [528]
HARTA 327. (COPILUL) TRESARE (DIN SOMN), ind. prez., 3 sg. ‘(l’enfant) s’eveille en sursaut’ [529]

* Cifra dintre parantezele drepte reprezintă numărul întrebării din *Chestionarul Noului atlas lingvistic român*.

HARTA 328. (COPILUL) MERGE DE-A BUŞILEA, ind. prez., 3 sg. ‘(l’enfant) va à quatre pattes’ [530]
HARTA 329. FUG, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘je pars’ [531]
HARTA 330. FUGIM, ind. prez., 1–2 pl. ‘nous partons’ [531]
HARTA 331. FUGEAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl. ‘je partais’ [532]
HARTA 332. FUGEAM, ind. imperf., 1 sg., 2 sg., 1 pl. ‘je partais’ [532]
HARTA 333. FUGEAŢI, ind. imperf., 2 pl. ‘vous partiez’ [532]
HARTA 334. FUGII, ind. perf. s., 1–2 sg. ‘je partis’ [533]
HARTA 335. AM FUGIT, ind. perf. c., 1 sg. ‘je suis parti’ [534]
HARTA 336. VOI FUGI, ind. viit., 3 sg., 3 pl. ‘je partirai’ [536]
HARTA 337. SĂ FUGĂ, conj. prez., 3 sg., 3 pl. ‘que je parte’ [537]
HARTA 338. FUGI!, imperat., 2 sg., 2 pl. ‘pars!’ [541]
HARTA 339. GEMENI, sg. ‘jumeaux’ [544]
HARTA 340. MOAŞĂ, pl. ‘sage-femme, accoucheuse’ [545]
HARTA 341. BOTEZ, ind. prez., 1–2 sg. ‘je baptise’ [547]
HARTA 342. BOTEZ, ind. prez., 3 sg., 3 pl. ‘je baptise’ [547]
HARTA 343. NAŞĂ, pl. ‘marraine (au baptême)’ [548]
HARTA 344. NAŞ, pl. ‘parrain (au baptême)’ [550]
HARTA 345. FIN[1], pl. ‘filleul’ [553]
HARTA 346. FINĂ[1], pl. ‘filleule’ [554]
HARTA 347. [ÎL] ÎNFĂŞ, ind. prez., 1–2 sg.‘je lange (un nourrísson)’ [562]
HARTA 348. SĂ [ÎL] ÎNFAŞE, conj. prez., 3 sg.‘qu’elle lange (un nourrísson)’ [563]
HARTA 349. LEAGĂN, pl.‘berceau’ [564]
HARTA 350. LEGĂN, ind. prez., 1–2 sg. [gest] ‘je berce’ [565]
HARTA 351. SĂ LEGENE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’elle berce’ [566]
HARTA 352. CER, ind. prez., 1–2 sg. ‘je demande’ [567]
HARTA 353. CER, ind. prez., 3 sg., 3 pl. ‘je demande’ [567]
HARTA 354. CEREAM, ind. imperf., 1–2 sg., 1 pl. ‘je demandais’ [568]
HARTA 355. CEREAŢI, ind. imperf., 2 pl. ‘je demandais’ [568]
HARTA 356. CERUI, ind. perf. s., 1–2 sg. ‘je demandai’ [569]
HARTA 357. PEŢITOR, pl. ‘marieur’ [573]
HARTA 358. PEŢEŞTE, ind. prez., 3 sg. ‘il demande une fille en mariage pour qqn’ [574]
HARTA 359. CUNUNIE, pl. ‘mariage; noce’ [575]
HARTA 360. NUNTĂ, pl. ‘noce; mariage’ [576]
HARTA 361. LOGODNĂ, pl. ‘fiançailles’ [577]
HARTA 362. NUNTAŞ, pl. ‘participant à une noce’ [578]
HARTA 363. BEAU, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘je bois’ [579]
HARTA 364. BEAU, ind. prez., 1–2 pl. ‘je bois’ [579]
HARTA 365. BEAM, ind. imperf., 1 sg., 1 pl., 3 sg., 3 pl. ‘je buvais’ [580]
HARTA 366. BEI/BEAI, ind. prez., 2 sg./ind. imperf., 2 sg. ‘tu bois/tu buvais’ [579] [580]
HARTA 367. BĂUI, ind. perf. s., 1–3 sg. ‘je bus’ [581]
HARTA 368. BĂUI, ind. perf. s., 1–3 pl. ‘je bus’ [581]
HARTA 369. MĂ ÎMBĂT, ind. prez., 1–2 sg. ‘je m’enivre’ [585]
HARTA 370. BEAT, pl. ‘ivre’ [586]
HARTA 371. CHERCHELIT, pl. ‘grisé, un peu ivre’ [588]
HARTA 372. BEŢIV, pl. ‘ivrogne’ [589]
HARTA 373. SETE ‘soif’ [591]
HARTA 374. JUDECATĂ ‘jugement’ [592]
HARTA 375. JUDECĂTOR, pl. ‘juge’ [593]
HARTA 376. MARTOR, pl. ‘témoin’ [594]
HARTA 377. JUR, ind. prez., 1–2 sg. ‘je jure’ [595]
HARTA 378. JOC, ind. prez., 1–2 sg. ‘je danse’ [597]
HARTA 379. CÂNT, ind. prez., 1–2 sg. ‘je chante’ [599]
HARTA 380. CÂNTAM, ind. imperf., 1 sg., 3 sg., 1 pl., 3 pl. ‘je chantais’ [600]
HARTA 381. CÂNTAI, ind. perf. s., 1–2 sg. ‘je chantai’ [601]
HARTA 382. VOI CÂNTA, ind. viit., 1 sg. ‘je chanterai’ [604]
HARTA 383. SĂ CÂNT, conj. prez., 1 sg. ‘que je chante’ [605]
HARTA 384. CÂNTĂ!, imperat., 2 sg., 2 pl. ‘chante!’ [609]
HARTA 385. MIRE, pl. ‘jeune marié’ [613]
HARTA 386. MIREASĂ, pl. ‘jeune mariée’ [614]
HARTA 387. NEVASTĂ, pl. ‘jeune mariée, jeune épouse’ [615]
HARTA 388. GINERE, pl. ‘gendre’ [616]
HARTA 389. NORĂ, pl. ‘belle-fille, bru’ [617]
HARTA 390. SOCRU, pl. ‘beau-père’ [618]

HARTA 391. SOCRULE! [voc.] ‘beau-papa!’ [619]
HARTA 392. SOACRĂ, pl. ‘belle-mère’ [620]
HARTA 393. SOACRĂ! [voc.] ‘belle-maman!’ [621]
HARTA 394. CUMNAT[1], pl. ‘beau-frère’ [622]
HARTA 395. CUMNAT[2], pl. ‘beau-frère’ [623]
HARTA 396. CUMNAT[3], pl. ‘beau-frère’ [624]
HARTA 397. CUMNATĂ, pl. ‘belle-sœur’ [626]
HARTA 398. CUSCRU, pl. ‘parent par alliance’ [627]
HARTA 399. CUSCRĂ, pl. ‘parente par alliance’ [629]
HARTA 400. CUSCRI/CUSCRE, masc. pl./fem. pl. ‘parent/parente par alliance’ [627] [629]
HARTA 401. VĂDUV[1], pl. ‘veuf’ [631]
HARTA 402. VĂDUVĂ[1], pl. ‘veuve’ [633]
HARTA 403. MOR, ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ‘je meurs’ [637]
HARTA 404. MORT, pl. ‘mort’ [639]
HARTA 405. VIU, pl. ‘vivant’ [641]
HARTA 406. VIE, pl. ‘vivante’ [642]
HARTA 407. OMOR, ind. prez., 1–2 sg. ‘je tue’ [643]
HARTA 408. OMOR, ind. prez., 3 sg., 3 pl. ‘il tue’ [643]
HARTA 409. SICRIU, pl. ‘cercueil’ [645]
HARTA 410. CIMITIR, pl. ‘cimetière’ [646]
HARTA 411. MORMÂNT, pl. ‘tombe, tombeau’ [647]
HARTA 412. PĂMÂNT ‘terre’ [648]
HARTA 413. CRUCE, pl. ‘croix’ [649]
HARTA 414. BISERICĂ, pl. ‘église’ [650]
HARTA 415. POSTESC, ind. prez., 1 sg. ‘je jeûne’ [651]
HARTA 416. CASĂ, pl. ‘maison’ [652]
HARTA 417. PERETE, pl. [indic.] ‘mur, paroi’ [654]
HARTA 418. CĂRĂMIDĂ, pl. ‘brique’ [655]
HARTA 419. CĂRĂMIDĂ NEARSĂ, pl. ‘brique non cuite’ [656]
HARTA 420. PIATRĂ, pl. ‘pierre’ [657]
HARTA 421. TEMELIE, pl. ‘fondation (de la maison)’ [658]
HARTA 422. ZIDESC, ind. prez., 1 sg. ‘je bâtis’ [659]
HARTA 423. SCHELĂ (la zidărie)[1], pl. ‘échafaudage’ [661]
HARTA 424. ROABĂ, pl. ‘brouette’ [663]
HARTA 425. PRIDVOR, pl. ‘galérie extérieure des maisons paysannes’ [664]
HARTA 426. PRISPĂ, pl. ‘terrasse en terre battue des maisons paysannes’ [665]
HARTA 427. TREAPTĂ, pl. ‘marche’ [666]
HARTA 428. TENCUIESC, ind. prez., 1 sg. ‘je crépis, j’applique le mortier’ [667]
HARTA 429. LIPESC, ind. prez., 1 sg. ‘je plaque de la terre glaise sur le mur’ [670]
HARTA 430. MURUIESC[2], ind. prez., 1 sg. ‘je plaque de la terre glaise sur la partie inférieure de la maison paysanne’ [672]
HARTA 431. CURTE, pl. ‘cour’ [673]
HARTA 432. BĂTĂTURĂ, pl. ‘terrain foulé, cour’ [674]
HARTA 433. POARTĂ, pl. ‘porte-cochère’ [675]
HARTA 434. PORTIŢĂ, pl. ‘portillon’ [676]
HARTA 435. UŞĂ, pl. ‘porte’ [677]
HARTA 436. ÎNCHID (UŞA), ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ‘je ferme (la porte)’ [678]
HARTA 437. DESCHID (UŞA), ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ‘j’ouvre (la porte)’ [679]
HARTA 438. LACĂT, pl. ‘cadenas’ [680]
HARTA 439. CHEIE, pl. ‘clé’ [681]
HARTA 440. ÎNCUI (UŞA), ind. prez., 1–2 sg. ‘je ferme à clé’ [682]
HARTA 441. DESCUI (UŞA), ind. prez., 1–2 sg. ‘j’ouvre une serrure’ [683]
HARTA 442. ZĂVOR (LA UŞĂ) ‘verrou’ [684]
HARTA 443. CLANŢĂ, pl. ‘loquet’ [685]
HARTA 444. TINDĂ, pl. ‘vestibule’ [686]
HARTA 445. UŞA CASEI ‘la porte de la maison’ [687]
HARTA 446. FEREASTRĂ, pl. ‘fenêtre’ [688]
HARTA 447. PERDEA, pl. ‘rideau’ [690]
HARTA 448. OBLON (LA FEREASTRĂ), pl. ‘volet’ [691]
HARTA 449. PIVNIŢĂ[1], pl. ‘cave’ [692]
HARTA 450. SCARĂ, pl. ‘échelle’ [694]
HARTA 451. ACOPERIŞ, pl. ‘toit’ [695]
HARTA 452. STREAŞINĂ, pl. ‘avant-toit’ [696]

HARTA 453. CREASTĂ (LA ACOPERIȘUL CASEI), pl. ‘crête’ [697]
HARTA 454. JGHEAB, pl. ‘gouttière’ [698]
HARTA 455. COȘ (LA CASĂ), pl. ‘(tuyau de) cheminée’ [699]
HARTA 456. CĂPRIOR (LA ACOPERIȘUL CASEI), pl. ‘chevron’ [700]
HARTA 457. GRINDĂ (LA CASĂ), pl. ‘poutre’ [702]
HARTA 458. ŢIGLĂ, pl. ‘tuile’ [703]
HARTA 459. OLANĂ, pl. ‘tuile, faîtière’ [704]
HARTA 460. LEAŢ, pl. ‘latte’ [705]
HARTA 461. COLIBĂ, pl. ‘hutte’ [708]
HARTA 462. COLIVIE, pl. ‘cage’ [709]
HARTA 463. GARD (DE SCÂNDURI), pl. ‘palissade’ [710]
HARTA 464. CUI, pl. ‘clou’ [712]
HARTA 465. CIOCAN (de bătut cuie), pl. ‘marteau’ [714]
HARTA 466. PAR, pl. ‘pieu, palis’ [715]
HARTA 467. STÂLP, pl. ‘pilier’ [716]
HARTA 468. FÂNTÂNĂ, pl. ‘puits, fontaine’ [717]
HARTA 469. CIUTURĂ (la fântână), pl. ‘seau en bois (du puits)’ [719]
HARTA 470. SCÂNTEIE, pl. ‘étincelle’ [722]
HARTA 471. AMNAR, pl. ‘fusil de briquet’ [723]
HARTA 472. CREMENE, pl. ‘silex’ [724]
HARTA 473. IASCĂ ‘amadou’ [725]
HARTA 474. SCAPĂR, ind. prez., 1–2 sg. ‘je bats le briquet’ [726]
HARTA 475. SOBĂ[1], pl. ‘poêle (en briques)’ [727]
HARTA 476. SOBĂ[2], pl. ‘poêle en fer’ [728]
HARTA 477. FOC, pl. ‘feu’ [729]
HARTA 478. CHIBRIT, pl. ‘allumette’ [730]
HARTA 479. LUMÂNARE, pl. ‘bougie’ [731]
HARTA 480. AȘCHIE, pl. ‘copeau (de bois)’ [732]
HARTA 481. SURCEA, pl. ‘buchette’ [733]
HARTA 482. JAR, pl. ‘braise’ [734]
HARTA 483. TĂCIUNE, pl. ‘tison’ [735]
HARTA 484. VĂTRAI[1], pl. ‘attisoir, tissonier’ [736]
HARTA 485. VĂTRAI[2], pl. ‘tire-braise’ [737]
HARTA 486. CENUȘĂ ‘cendre’ [738]
HARTA 487. SPUZĂ ‘cendre chaude (brûlante)’ [739]
HARTA 488. FUNINGINE ‘suie’ [740]
HARTA 489. SE STINGE (focul), ind. prez., 3 sg. ‘(le feu) s’éteint’ [741]
HARTA 490. LAVIŢĂ, pl. ‘banc (dans les maisons paysannes)’ [742]
HARTA 491. TROACĂ (la porci), pl. ‘baquet, trémie’ [743]
HARTA 492. ALBIE, pl. ‘auge de bois’ [744]
HARTA 493. MURDAR (despre om), pl. ‘sale’ [745]
HARTA 494. MURDARĂ (despre rufe), pl. ‘(linge) sale’ [746]
HARTA 495. SĂPUN, pl. ‘savon’ [747]
HARTA 496. LEȘIE ‘lessive’ [748]
HARTA 497. SPĂL, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘je lave’ [749]*
HARTA 498. (rufele) SE USUCĂ, ind. prez. 3 pl. ‘(les linges) sèchent’ [750]
HARTA 499. BLID, pl. ‘écuelle’ [751]
HARTA 500. FARFURIE, pl. ‘assiette’ [752]
HARTA 501. OALĂ, pl. ‘pot’ [753]
HARTA 502. ULCEA, pl. ‘petit pot en terre, broc’ [754]
HARTA 503. CIOB, pl. ‘tesson’ [755]
HARTA 504. CAPAC, pl. ‘couvercle’ [756]
HARTA 505. TĂIŢEI, pl. ‘nouilles’ [757]
HARTA 506. FOAIE (de plăcintă), pl. ‘pâte étendue (pour les nouilles)’ [758]
HARTA 507. SUCITOR, pl. ‘rouleau (des pâtissiers)’ [759]
HARTA 508. VAS (pentru făcut mămăligă), pl. ‘chaudron (pour la polenta)’ [760]
HARTA 509. FUND[2] (pe care tai tăiţeii), pl. ‘tranchoir’ [762]
HARTA 510. SARE, art. ‘sel’ [763]
HARTA 511. SĂREZ, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘je sale’ [764]
HARTA 512. SOLNIŢĂ, pl. ‘salière’ [766]
HARTA 513. LIGHEAN, pl. ‘cuvette’ [767]
HARTA 514. ULCIOR, pl. ‘cruche’ [768]
HARTA 515. STICLĂ, pl. ‘bouteille’ [769]

HARTA 516. DOP, pl. ‘bouchon’ [770]
HARTA 517. PÂLNIE, pl. ‘entonnir’ [771]
HARTA 518. MASĂ, pl. ‘table’ [772]
HARTA 519. SERTAR, pl. ‘tiroir’ [774]
HARTA 520. FAŢĂ DE MASĂ, pl. ‘nappe’ [775]
HARTA 521. LADĂ, pl. ‘coffre’ [776]
HARTA 522. SCAUN, pl. ‘chaise’ [777]
HARTA 523. VAS, pl. ‘vaisselle’ [779]
HARTA 524. OGLINDĂ, pl. ‘miroir’ [780]
HARTA 525. MĂ UIT (în oglindă), ind. prez., 1 sg. ‘je me mire’ [781]
HARTA 526. PAT, pl. ‘lit’ [782]
HARTA 527. CĂPĂTÂI (la pat) ‘chevêt’ [783]
HARTA 528. PERNĂ, pl. ‘coussin, oreiller’ [785]
HARTA 529. DOS DE PERNĂ, pl. ‘sac de nankin qui se trouve sous la taie d’oreiller’ [786]
HARTA 530. SFORĂI, ind. prez., 1–2 sg. ‘je ronfle’ [787]
HARTA 531. SALTEA (cu paie), pl. ‘paillasse’ [788]
HARTA 532. PLAPUMĂ, pl. ‘couverture rembourrée’ [790]
HARTA 533. PĂTURĂ, pl. ‘couverture (de laine)’ [792]
HARTA 534. PROSOP, pl. ‘essuie-mains’ [793]
HARTA 535. FOARFECĂ, pl. ‘ciseaux’ [794]
HARTA 536. LAMPĂ, pl. ‘lampe’ [795]
HARTA 537. POLIŢĂ, pl. ‘étagère’ [797]
HARTA 538. PUTINĂ, pl. ‘cuve, cuveau (pour conserver le fromage)’ [799]
HARTA 539. GĂLEATĂ, pl. ‘seau’ [800]
HARTA 540. FEDELEŞ, pl. ‘barillet’ [801]
HARTA 541. DAMIGEANĂ, pl. ‘dame-jeanne’ [802]
HARTA 542. TAI, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘je coupe’ [803]
HARTA 543. TAI, ind. prez., 1–2 pl. ‘je coupe’ [803]
HARTA 544. TĂIAM, ind. imperf., 1–2 sg., 1 pl. ‘je coupais’ [804]
HARTA 545. TĂIAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl., 2 pl. ‘je coupais’ [804]
HARTA 546. SĂ TAIE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il coupe’ [805]
HARTA 547. CUŢIT, pl. ‘couteau’ [806]
HARTA 548. BRICEAG, pl. ‘canif’ [807]
HARTA 549. PLĂSELE, sg. ‘manches (du couteau)’ [808]
HARTA 550. FELIE, pl. ‘tranche’ [809]
HARTA 551. LINGURĂ, pl. ‘cuiller’ [810]
HARTA 552. FURCULIŢĂ, pl. ‘fourchette’ [811]
HARTA 553. CRATIŢĂ, pl. ‘casserole’ [812]
HARTA 554. PAHAR, pl. ‘verre (à boire)’ [813]
HARTA 555. UMPLU, ind. prez., 1 sg., 1–3 pl. ‘je remplis’ [814]
HARTA 556. UMPLU, ind. prez., 2 sg., 3 sg. ‘je remplis’ [814]
HARTA 557. PIULIŢĂ[1], pl. ‘mortier’ [815]
HARTA 558. PIULIŢĂ[2], pl. ‘égrugeoir’ [816]
HARTA 559. JUG, pl. ‘joug’ [817]
HARTA 560. CAR, pl. ‘char’ [818]
HARTA 561. ROATĂ, pl. ‘roue’ [819]
HARTA 562. SPIŢĂ, pl. ‘raie (d’une roue)’ [821]
HARTA 563. ŞINĂ, pl. ‘cercle en fer (d’une roue en bois) ’ [822]
HARTA 564. BUTUC, pl. ‘moyeu (de la roue)’ [823]
HARTA 565. ÎMPIEDIC (carul), ind. prez., 1 sg. ‘j’enrage (la roue du char)’ [824]
HARTA 566. SANIE, pl. ‘traîneau’ [832]
HARTA 567. CĂRĂUŞ, pl. ‘charoyeur’ [836]
HARTA 568. GRAJD, pl. ‘étable, mangeoire’ [839]
HARTA 569. IESLE, pl. ‘ crèche, mangeoire’ [840]
HARTA 570. ŢESALĂ, pl. ‘étrille’ [841]
HARTA 571. ŢESĂL, ind. prez., 1–2 sg. ‘j‘étrille’ [842]
HARTA 572. VACĂ, pl. ‘vache’ [843]
HARTA 573. (vaca) MUGEŞTE, ind. prez., 3 sg. ‘(la vache) mugit’ [844]
HARTA 574. LAPTE ‘lait’ [845]
HARTA 575. CORASLĂ ‘colostrum, premier lait après la délivrance’ [846]
HARTA 576. UGER, pl. ‘pis (de vache)’ [847]
HARTA 577. VAS (în care se mulge vaca), pl. ‘vase à lait, seau à traire’ [848]
HARTA 578. SMÂNTÂNĂ ‘crème qui monte au-dessus du lait cru’ [849]

HARTA 579. UNT ‘beurre’ [850]
HARTA 580. PUTINEI, pl. ‘baratte’ [851]
HARTA 581. (vacă) STEARPĂ[1], pl. ‘(vache) stérile’ [852]
HARTA 582. (vacă) STEARPĂ[2], pl. ‘(vache) qui ne donne plus de lait’ [853]
HARTA 583. VIŢEL, pl. ‘veau’ [854]
HARTA 584. VIŢEA, pl. ‘veau (femelle)’ [855]
HARTA 585. JUNC, pl. ‘jeune bœuf, bouvillon’ [856]
HARTA 586. BOU, pl. ‘bœuf’ [857]
HARTA 587. TAUR, pl. ‘taureau’ [858]
HARTA 588. JUNINCĂ, pl. ‘génisse’ [859]
HARTA 589. VITĂ, pl. ‘gros bétail’ [860]
HARTA 590. BIVOL, pl. ‘buffle’ [861]
HARTA 591. BIVOLIŢĂ, pl. ‘bufflonne’ [862]
HARTA 592. VĂCAR, pl. ‘vacher’ [863]
HARTA 593. IZLAZ, pl. ‘pâtis’ [865]
HARTA 594. CIREADĂ, pl. ‘troupeau de grand bétail’ [866]
HARTA 595. ADĂP, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘j’abreuve’ [867]
HARTA 596. SĂ ADAPE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il abreuve’ [868]
HARTA 597. (cal) ROIB, pl. ‘(cheval) alezan’ [869]
HARTA 598. (cal) MURG, pl. ‘(cheval) bai’ [870]
HARTA 599. (iapă) MURGĂ, pl. ‘(jument) baie’ [871]
HARTA 600. (cal) ŞARG, pl. ‘(cheval) isabelle’ [872]
HARTA 601. CĂRUŢĂ, pl. ‘chariot’ [873]
HARTA 602. IAPĂ, pl. ‘jument’ [875]
HARTA 603. (calul) NECHEAZĂ, ind. prez., 3 sg. ‘(le cheval) hennit’ [876]
HARTA 604. COPITĂ, pl. ‘sabot (du cheval)’ [877]
HARTA 605. MÂNZ, pl. ‘poulain’ [878]
HARTA 606. MÂNZĂ, pl. ‘pouliche’ [879]
HARTA 607. MÂNZ (de un an), pl. ‘poulin (d’un an)’ [880]
HARTA 608. MÂNZ (de doi ani), pl. ‘poulin (de deux ans)’ [881]
HARTA 609. ARMĂSAR, pl. ‘étalon’ [882]
HARTA 610. RĂNCACI, pl. ‘étalon monorchide’ [883]
HARTA 611. MĂGAR, pl. ‘âne’ [884]
HARTA 612. MĂGĂRIŢĂ, pl. ‘ânesse’ [885]
HARTA 613. CATÂR, pl. ‘mulet’ [886]
HARTA 614. CATÂRCĂ, pl. ‘mule’ [887]
HARTA 615. HERGHELIE, pl. ‘troupe de chevaux, haras’ [888]
HARTA 616. HERGHELEGIU, pl. ‘gardien de haras’ [889]
HARTA 617. CĂPĂSTRU, pl. ‘licou’ [890]
HARTA 618. FRÂU, pl. ‘frein, bride’ [891]
HARTA 619. HĂŢ, pl. ‘guide, bride’ [892]
HARTA 620. ÎMPIEDIC (calul), ind. prez., 1–2 sg. ‘j’entrave (le cheval)’ [893]
HARTA 621. ŞA, pl. ‘selle’ [894]
HARTA 622. CHINGĂ, pl. ‘sangle’ [895]
HARTA 623. BICI[1], pl. ‘fouet (de cuir)’ [896]

LISTA CU MATERIALUL CUPRINS ÎN HĂRŢILE LINGVISTICE

HARTA 275. MAMĂ, pl. ʻmère’ [464]

mánặ; mánẹ, mặmặ́ń 1
dádặ; dádį 2, 19, 23, 25
mă; ~, mumấń, [R] [σ] mánâ; máni 3
mă; mumấń 4
[B] mặ; mumấń, [R] mánặ; mumặ́ń 5
mánâ; máni 6
dádâ; dádi, mâmấń 7
mă; mặmặ́ń, mâmấń 8
mánâ; mumấń, múmâ; mumấń 9
mánặ; mánį, múmă; múmį, [σ]]rar] mă; mặmắń 10
dádă: dáde 11, 14
mánặ; mánį, mặmặ́ń 12
[B] dádă; dádẹ, [R] mámă; mámį 13
mámặ; mámẹ, [V] dádă; dádi 15
mámă; máme 16
mámă; mámi 17
dádâ; dádi 18
dádặ; dádẹ 20, 30
átặ; átį 21
átặ; átį, nắnă; nắnį 22
dádâ; dádį 24
múmă, mámă, dádă 26
mámặ; mámẹ 27
mánâ; máni, múmâ; mumíń 28
mánâ; mumấń 29
dádâ; dádi, múmâ; múmi 31, 35
dádă; dádi, múmă; mumấń 32
múmặ; múmẹ 33
múmặ; mumặ́ń 34
dádâ; dádi, múmâ; múmi 35
múmă; mumắni 36
nắnă; nắne 37
múmă; múmi 38
dádă; dádi, múmă; mumấń, [R] mamá 39
múmâ; mumấń 40, 41, 44, 46, 49
mánặ, dádặ 50
múmă; múmi, mumấń, mâmấń, dádă 51
dádặ; dádi 52, 55–57
múmă; múmi, [*] múme 54
átă; áte, i̯átă; i̯áte 58
múmă; mumấń, átă; ati, dádă; dádi 59
mámă, [R] mitéra 60
– 42, 43, 45, 47, 48, 53, 61

MEGL.: múmă; mumǫ́ń

HARTA 276. MAMĂ! [voc.] ʻmaman!’ [465]

máno! 1, 12
dádo!, mắle! 2
mắle!, mă! 3
mắle!, mắlį!, mă! 4
mánặ! 5, 9
mánă!, [R] mamícâ! 6
dádo! 7, 18, 19, 24, 25, 31, 35, 39
mánâ! 8
mánặ!, mắle! 10
mámo!, [B] áto!, dádo! 11
dádă!, nắnă! 13
nắnă! 14, 37
[V] dádo!, [R] máma!, mamíco! 15
mámă! 16, 27
mámo! 17
dádu!, o, la dádă! 20
áto! 21
átă!, [R] nắnă! 22
o, la dádo!, la dádo! 23
mámă!, mámo! 26
mána! 28, 29
o, mă! 33, 41
múmă! 34, 36, 46, 51
nắnă! 37
o, la átă! 38
mánă! 40
dádu! 50
dádă!, dádo! 52
átă! 54
dádă! 55–57, 59
i̯átă!, átă! 58
máma!, o, máma!, la dádo! 60
– 30, 32, 42–45, 47–49, 53, 61

MEGL.: mámu!

HARTA 277. TATĂ, pl. ʻpère’ [466]

tátặ; tặtặ́ń 1, 2, 12, 25
féndi; ~, [*] fénǫ̂ 3
tátâ; [ε] tâtấń 4
[B] féndi; fénǫ̂, [R] tátặ; tặtặ́ń 5
féndi; ~, táti; ~ 6
tátâ; tâtấń 7, 32, 40
tátâ; tâtấń, [V] féndi 8
féndi; fẹndáţ, [R] tátâ; tâtấń 9
féndi; fẹndáţ, [rar] tátặ; tặtặ́ń 10
tátă; tătắń 11, 16
tátă; [ε] tátań, [σ] tặtặ́ń 13
tátă; tătắń 14
tátă; tặtặ́ń 15, 58
tátă 17
tátă; [ε] tátań, [σ] [R] tătắń 18
aféndį; afénǫ̂ 19
tátặ; taţ, [σ] tâtắń 20
tátă, tátį 21
tátă; taţ, bábį 22

tátă; [σ] tătắń 23
tátâ; [σ] tătắń 24
tátă, [R] patéra 26
tátă 27, 34, 37, 44–47, 49, 56, 57, 60
tátâ; tâtíń 28
tátâ; tâtắń, [B] aféndi 29
tátâ; taţ 31, 35.
tatᶣ, tátlu [art.]; [ε] [σ] taţ 33
tátă; tătắń, tătắn̂i 36
táti; taţ 38
tátă, tátâ; tătắń, tâtắń 39
tátă, tátulᶣ [art.]; tâtắń 41
tátă, táti, [R] patéra 50
tátă; tâtắń, [V] aféndi, [R] patéra 51
tátă; taţ 52
tátă; tătắń, [V] aféndi 53
tátă; tătắń 54
tátă; taţ 55
táti 59
– 30, 42, 43, 48, 61

MEGL.: tátă; tătǫ́ń

HARTA 278. TATĂ! [voc.] ‘papa!’ [467]

táti! 1, 7, 13, 14, 18, 20, 35, 50
o, táte! 2
fénde! 3, 4, 10
[B] féndi!, [R] tátţ! 5
fénde!, féndi!, [R] táti! 6
táti!, [V] féndi! 8
féndi!, [R] táti 9
bába! 11, 17
féndi! 12
féndi!, [V] bába!, [R] táta, tatíco! 15
táta!, [V] afénde! 16
afénde!, [R] tatícu! 19
tátă! 21, 34, 36, 37, 44–47
bábţ! 22
táte! 23, 54
tátţ! 24
o, lăi̯ táte! 25
tátă!, aféndi!, [R] bába! 26
aféndi! 28, 29, 32, 49, 55
néne!, o, lăi táte!, [σ] afénde! 31
[V] tátă!, [R] babá! 33
o, lă táte! 38
aféndi!, táti!, [V] néni! 39
aféndi!, [R] táta! 40
afénd[i]! 41
tátă!, aféndi! 51–53
bábe!, táte! 58
táte! 59
– 27, 30, 42, 43, 48, 56, 57, 60, 61

MEGL.: táti!

HARTA 279. TATĂ VITREG ‘beau-père’ [469]*

tátă nâi̯értcu, paratátă 1
páratátă, tátă năi̯árcu 2
pàraféndi 3
páratátâ, tátâ vifturisítᶣ, párafèndi 4
paraféndţ 5
páratátâ, [V] féndi nâę́árcu 6
pàratátâ 7
pàratátâ, tátâ nâę́árcu, [*] pàraféndi 8
párafèndi, [σ] tátâ nâi̯árcu 9
paratátă, paraféndţ 10
páratátă, [σ] nii̯értcu 11
nértcu, tátă nértcu 12
tátă 13
páratátă, nii̯árcu 15
páratată, [σ] tátă năértcu 16
páratátă 17, 54
pàratátă 18
paratátă 19
tátă nercᶣ, páratátă 20
[σ] pàratátă 21
páratátă, nercᶣ 23
paρatátâ, neρcᶣ 24
nercᶣ 25
nâi̯árcu, tátă nâi̯árcu 26
tátă nértcu 28
tátâ nę́árcu 29
[*] nâę́árcu 31
nértcu 35, 51
ńerc 37
ńercᶣ 38
paratátâ 39
paraféndi 40
patrió 41
tátă nercᶣ 52, 55
ńértcu 58
? 14, 22, 33, 36
– 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: tátă máştţ
* Formele de plural apar în MN 246. Pluralul lui TATĂ VITREG [469]

HARTA 280. MAMĂ VITREGĂ ‘belle-mère’ [471]*

mánă năi̯árcă, paramánă 1
dádă năi̯árcă, paradádă 2
paramắ 3
páramằ 4
paramánă 5, 10
múmâ nâę́árcâ, mánâ nâę́árcâ, mă nâę́árcâ, pàramánâ 6
pàradádâ 7
paramánâ, [σ] mă nâę́árcâ 8
paramánâ, mă nâi̯árcâ 9
páradàdă, nii̯árcă 11
nę́árcă 12, 36, 51
dádă nértcă 13
dádă nii̯értcă 14
niárcă, pàramámă 15
pàramámă, páramàmă, [*] năę́árcă 16
páradàdă 17
páradàdă, nę́árcă 18
pàradádă 19

dádă nɇ́árcă 20, 52, 55
átă nɇ́árcă 21
nɇ́árcă 22, 25
nɇ́árcă, pàɒadádă 23
paɒadádâ, nɇ́aɒcâ 24
năi̯árcă 26
múmâ nɇ́árcâ 28, 39
mánâ nɇ́árcâ 29
nâɇ́árcâ 31
nɇ́árcâ 34, 41, 49
ńárcâ 35
ńércă 37, 38
paramúmâ 40
paramúmă 54
ńɇ́r̄că 58
? 33
– 27, 30, 32, 42–48, 50, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: múmă máşti
* Formele de plural apar în MN 248. Pluralul lui MAMĂ VITREGĂ [471]

HARTA 281. PĂRINŢI, sg. ‘parents’ [472]

păŕínţî; -rínti 1
păŕínţâ; -rínţi 2
pârínţâ; -rínti 3, 6, 8, 9, 27, 31, 39
păŕínţâ; -rínti 4, 34
păŕí̯nţâ; -ŕí̯ntį 5, 19
pă̵rínţâ; -rínti 7
păŕi̯nţî; -ŕí̯ntį 10
păŕínţă; -rínte 11
păŕínţî; -rínţi 12
pă̵rínţ; -rínte 13
părínţi, -rínţî; -rínte 14
prínţâ; prínti 15
prínţă; prínte 16
prínţâ; prínti, [*] pă̵rínţă; -rínti 17
părínţ; -rínti 18, 38, 52, 61
păŕínţ; -rínţi 20, 22
păŕínţ; -rínte 21
ɒpinţ; ɒṕí̯ntį, [k] pă̵ɒṕí̯ntį 23
păɒínţ; -ɒíntį 24
păŕí̯nţ; -ŕí̯ntį 25
păŕínţă; -rínte 26
pîrínɖâ; -ríndi 28
pârínɖâ; -ríndį 29, 32
prinţ; prínti 30, 54
păŕínɖ; pă̵ríndę 33
prinɖ; príndi 35
păŕínţâ; -rínte 36
pă̵rínţ; -rínţi 37
pârínɖâ; -ríndi 40
pârínɖ; -ríndi 41
păŕínɖ; -ríndi, [*] -rínti 49
păŕínɖâ; -ríndi, prínɖâ; príndi 51
păŕínţ; -rínti 55, 57
păŕínţ; -rínte, prinţ; prínte 58, 59
păŕínɖă, pârínɖâ; -ríndi 60
– 42–48, 50, 53, 56

MEGL.: tătǫ́ńi mel' ‘părinţii mei’

HARTA 282. FRATE, pl. ‘frère’ [473]

fráte; fraţ 1, 20, 27
fráţi; fraţ 2, 5, 10, 12, 19, 21, 22, 25, 29, 30, 32, 34, 37, 56–59, 61
fráti; fraţ 3, 4, 6–9, 15, 17, 18, 28, 31, 35, 38–55, 60
fráte; fraţ 11, 14, 36
fratę, fráti; fraţ 13
fráte, [*] fráte; fraţ 16
fɒátį; fɒaţ 23, 24
[L] fráte; fraţ: 26
fráte, [L] fráte; fraţ 33

MEGL.: fráti; fraţ

HARTA 283. SORĂ, pl. ‘sœur’ [476]

sóră; surár̆i̯ 1, 6, 12, 19, 22, 26, 27, 32–34, 41, 46, 49, 55, 59, 61
sɯ̯óră, sorᵘ̯; surár̆i̯ 2, 20
sórâ; surár̆i̯ 3, 8, 9, 28, 31, 39, 40, 50
sɯ̯órâ; surár̆i̯ 4, 35
sóră; surár̆(i̯ 5
sorᵘ̯; surár̆i̯ 7, 11
sɯ̯óră; surár̆i̯ 10
sóră; surár̆ 13–15
sorᵘ̯; surár̆ 16, 17, 38
sorᵘ̯; surár̆i̯ 18
sóră; sori̯ 21
soɒᵘ̯, sóɒă; suɒár̆i̯ 23
sóɒâ; suɒár̆(i̯ 24
sorᵘ̯, sóră; surár̆i̯ 25
sórâ, [B] sorᵘ̯; surár̆i̯ 29, 51
sor, sóră; surár̆ 30
sóră; surár̆i̯ 36
sór̄ă; su r̄ár̆ 37
sóră, sorᵘ̯; surár̆(i̯ 52
sor̄ᵘ̯; su r̄ár̆(i̯ 54
sor̄ᵘ̯; soɒᵘ̯; suɒár̆r̄i̯ 56
sór̄ă; su r̄ár̆r̄i̯ 58
– 42–45, 47, 48, 53, 57, 60

MEGL.: sɯ̯óră; surór

HARTA 284. SORĂ! [voc.] ‘ma sœur!’ [477]

sóră! 1, 3, 5, 8, 10, 13, 15, 19, 21, 22, 34, 36, 37
sóră!, sóro! 2, 26
surícă! 4
o, lęa surícă! 6
sóro! 7, 35
sórâ! 9
sorᵘ̯! 11, 16, 31, 55
sóră!, lęa sóră! 12
sóră!, a, la sóră! 14
pi númă 17
sorᵘ̯!, a, la sorᵘ̯! 18

o, la sóră! 20
o, la soρ̬!, la soρ̬! 23
la soρ̬! 24
la sor̬! 25
sóra-ń! 28
sóră!, [B] sor̬! 29
o, sóră! 33
o, la sor̬! 38
u, lęa sor̬! 39
surícă! 40
tu númă 41
sor̬!, surícă! 52
la soɾ̬̄! 54
sóɾ̄ă! 58
– 27, 30, 32, 42–51, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: sụóru!

HARTA 285. FAMILIE, pl. ‘famille’ [479]

táiʃă; tắiʃur̨, fumęáľẹ; -méľ 1
fumęáľi; -méľ, táiʃă; tắiʃur̨ 2
fumęáii; -méi 3
fumęáiį; -méi 4, 12
fumęáyi; -méy, [*] fumęáľi; -méľ 5
táiʃâ; táiʃi, fumęáľi; -méľ 6
fumęáľi; -méľ, táiʃâ 7, 39
táiʃâ; táiʃi, fumęáľi 8, 9
fumęáľi; -méľ 10, 28, 29, 35, 40, 46
familíie; -líu̯ur̨, táiʃă; táiʃẹ, fumęáľe 11
famíliiă, -míliį 13
fămilíiă; -líie, fumę́ľă; -méľ 14
famílie; -míliį 15
famíle; ~ 16
familí; ~ 17
fumęáľi; -méľ, [σ] táiʃă; táiʃi 18
fumęáľį; -méľ, táiʃă; táiʃį 19
fumęáľẹ; -méľ 20, 34, 41
fuméľă; -méľ 21
fą̆mę́ľă; -méľ 22
fumęáľį; -méľ 23–25
fumęáľe; -méľ 26, 33
fuméiă; -méi 30, 59
fumęáľi; -méľ, [σ] táiʃâ 31
fumęáľe; -méľi 36
famíliie; -míliį 37
fuméiă, fuméyă; -méy 38
fumęáľi, táiʃâ 49
icuɣéniii; -ɣéniį, fumęáľi 50
fumęáľẹ; -méľ, táiʃă, [R] icuɣéni 51
fumęáľẹ; -méľ, táiʃă 52
fuméľă; -méi 54
taiʃă; [ε] táiʃi 55
fumęáľe, fuméľĕ; fuméľ 56
fuméľ [pl.], famíliie; -míliį 57
famíliie, fûmę́ľă 58
– 27, 32, 42–45, 47, 48, 53, 60, 61

MEGL.: táiʃă; tǫ́iʃur

HARTA 286. UNCHI[1], pl. ‘oncle’ [480]

láli; lą̆lắń 1
lálį; lą̆lắń 2, 5
láli; lâlắń 3, 6–9
láli; lâlắń, [*] lálį; lą̆lắń 4
lálį; lâlắń 10
lálą̆; lą̆lắń 11, 12, 22, 24, 25, 40
láli; ƚă̆ƚắń 13
láƚă; lă̆ƚắń 14
láƚă, láli; lą̆lắń 15
lále; lă̆lắń 16
lálă; lă̆lắń 17, 21, 36, 54
láli; lă̆lắń 18
lálį, [*] lálą̆; lą̆lắń 19
lálẹ; lą̆lắń 20
lálă, lálį; lă̆lắń 23
lále; lâlắń 26
lálâ; lâlắń 28, 29
láli 30, 59
lálă, lálâ, [*] láli; lâlắń 31
lálâ, lálą̆; lâlắń 32, 41
lálą̆; ? 33
lálą̆; lâlắń 35
ɣáli; ɣăɣắń 37
ƚáƚi; ƚă̆ƚắń, [*] ɣáli; ɣăɣắń 38
lálą̆; lą̆lắń, [*] lâlắń 39
lálo! [voc.] 47
lálâ 49
láli 50, 56
lálă; lą̆lắń 51
lálă; láli; lâlắń 52
lálą̆; lą̆lắń 55
ƚáli 58
– 27, 34, 42–46, 48, 53, 57, 60, 61

MEGL.: číčă; čič

HARTA 287. MĂTUȘĂ[1], pl. ‘tante’ [481]

tétą̆; téti 1, 41, 47, 48, 51, 53
tétą̆; tétį 2, 5, 10, 12, 19–21, 23, 25, 58
tétâ; téti 3, 4, 6–9, 15, 28, 31, 32, 35, 39, 40, 42–46, 49, 60, 61
tétą̆; téte 11
tétă; téti 13, 17, 18, 30, 34, 38, 50, 52, 54–57, 59
tétă; téte 14, 16, 36, 37
tétă; tétẹ 22
tétâ; tétį 24, 29
tétą̆; tétẹ 26, 27, 33

MEGL.: tétă; téti

HARTA 288. UNCHI[2], pl. ‘oncle par alliance’ [483]

láli; lą̆lắń 1, 15
lálį; lą̆lắń 2, 5
láli; lâlắń 3, 4, 6–9
lálį; lâlắń 10

lálą̆; lą̆lą́ń 11, 12, 19, 22, 24, 25, 29, 40
láli; ŧă̆ŧắń 13
láŧă; ŧă̆ŧắń 14
lále; lă̆lắń 16
lálă; lă̆lắń 17, 36, 54
láli; lă̆lắń 18
[AL] lálį, [L] lálę; lâlắń 20
lálă, lálį; lă̆lắń 21
lálį, lálą̆; lą̆lą́ń 23
lálį; lą̆lắń 26
lálâ; lâlắń 28, 41
láli 30, 50, 56, 57, 59
lálă; lâlắń 31
lálă; lâlắń 32, 39
lálą̆; ? 33
lálą̆; lâlắń 35, 51
ɣáli; ɣă̆ɣắń 37
ŧáli; ŧă̆ŧắń 38
lálo! [voc.] 47
lálâ 49
láli, lálă; lâlắń 52
lálą̆; lą̆lắń 55
ŧáli; ŧâŧắń 58
– 27, 34, 42–46, 48, 53, 60, 61

MEGL.: číčă; čič

HARTA 289. BUNIC, pl. ‘grand-père’ [485]

papᵘ̯; pă̆pą́ń 1, 2, 5, 9–12, 19, 24, 25, 29, 33
papᵘ̯; paḱ 3, 16
papᵘ̯; pâpắń, pă̆pą́ń 4
papᵘ̯; pápęań 6
papᵘ̯; pâpắń 7, 8, 28, 35, 41, 49
papᵘ̯; pă̆pắń 13
papᵘ̯; pă̆pắń 14, 56
papᵘ̯; pă̆pą́ń 15
papᵘ̯; pápań 17, 18, 20
papᵘ̯; pă̆pắń 21
papᵘ̯ 22, 27, 32, 34, 42–46, 48, 50, 53, 60, 61
papᵘ̯; pápań, [*] pă̆pą́ń 23
papᵘ̯; pă̆pą́ń, pápań 26
pap 30, 57, 59
papᵘ̯; paḱ, [*] pâpắń 31
papᵘ̯; pă̆pắń, [*] pápęani 36
pap; [ɛ] papᵢ́ 37
papᵘ̯; päpắń 38
papᵘ̯; pápęań 39, 40, 47, 51
papᵘ̯; papᵢ́ 52
papᵘ̯; pápań 54
papᵘ̯; [ɛ] papᵢ́ 55
papᵘ̯; [ɛ] pă̆pắń 58

MEGL.: dęd; dej

HARTA 290. MOŞ (om bătrân), pl. ‘vieillard, vieil homme’ [486]
aᵤ̯úşᵘ̯; aᵤ̯úşᵢ́ 1, 11, 22, 23
aᵤ̯úşᵘ̯; aᵤ̯úşᵢ́, papᵘ̯; pă̆pą́ń 2
aúśᵘ̯; aúś 3, 4, 6–8, 18, 41
aᵤ̯úśᵘ̯; aᵤ̯úś 5, 19
aúśᵘ̯; aúşᵢ́ 9, 24, 33, 55
aᵤ̯úśᵘ̯; aᵤ̯úşᵢ́ 10, 12, 21, 25
aúşᵘ̯; aúş, om bitărᵘ̯; -tă̆r 13
aúşᵘ̯; aúş 14, 36
aúşᵘ̯; aúş 15
aúşᵘ̯; aúś 16, 17, 31, 35
aᵤ̯úşᵘ̯; aúś 20
aúşᵘ̯; aúşᵢ́ 26, 51, 52, 54
aúşᵘ̯; aúşań 28
aᵤ̯úśᵘ̯; aᵤ̯úśań 29
aúş; ~ 30, 59
aúşᵘ̯, papᵘ̯ 32, 56, 57
papᵘ̯ 34, 46, 50
aúş; aúś, aúşᵢ́ 37
aúśᵘ̯; aúś 38
aúśᵘ̯; aúśań 39, 40
aúş véclu, papᵘ̯ 47
aúsᵘ̯, aúśᵘ̯; aúşᵢ́ 49
aúş; aúşᵢ́ 58
– 27, 42–45, 48, 53, 60, 61

MEGL.: mᵤ̯oş; ~

HARTA 291. BABĂ, pl. ‘vieille femme’ [487]

mᵤ̯áşę; ~ 1
mᵤ̯áşį; ~ 2, 10, 12, 55
mǫ́áşi; ~ 3, 7–9, 15
mǫ́áşį; ~ 4, 19, 23, 29
mǫ́áşį; ~ 5
mái mǫ́áşi; ~ ~, mái, [R] mǫ́áşi; ~ 6
mǫ́şę; ~ 11
mǫ́şă; mǫ́şi, mulʼęri bitără 13
mǫ́şă; mǫ́şe 14
mǫ́áşe; ~ 16
mǫ́şi; ~ 17, 18
mǫ́áşĕ; ~, [L] mǫ́áśį; ~ 20
mǫ́áşă; mǫ́áşį 21, 22
mǫ́áşį; ~ 24
mǫ́áśį; ~ 25
mǫ́áşę; ~ 26, 33
mᵤ̯áşi; ~ 28
mǫ́şă; ~ 30
mǫ́áşi; ~ 31, 39, 52
mǫ́áşa (art.) 32
mǫ́áşe 34
mǫ́áşâ; mǫ́áşi 35
mǫ́áşă; ~ 36
mǫ́şă; mǫ́şi 37, 54
mǫ́áşĕ; mǫ́şi, mǫ́şä; mǫ́şi 38
mǫ́áşi; ~, [rar] mái 40
mǫ́áşă; mǫ́áşe, mǫ́áşâ; mǫ́áşi 41
mǫ́áşi, mái 46

mo̯ás̲i, mái, dádă mo̯áşă 49
mo̯áşi, mai 50
mo̯áşă̲; mo̯áş̲i, máe 51
mǫ́şă, mo̯áşe̯; mǫ́şi̯, máii̯ 56
mǫ́şă; mǫ́şi̯ 58
mǫ́şă; mǫ́şi, máie̯ 59
– 27, 42–45, 47, 48, 53, 57, 60, 61

MEGL.: mǫ́şă̲; mǫ́ş̲i

HARTA 292. BUNICĂ, pl. ‘grand-mère’ [488]

máie̯; ~ 1, 20
bábă̯; bábi̯ 2
máii̯; ~ 3
mái̯; ~ 4
máii̯; ~ 5
mái; ~ 6
bábâ; bábi 7
máii̯; [ɛ] ~ 8
máii̯; ~ 9, 10, 21
máie̯; măi̯ 11, 33
máii̯; ~, múmă̯; mumą́ń 12
múmă; múme, máiă̯; máie̯ 13, 14
máie̯; ? 15
máie̯; ~ 16
máe; ~ 17
múmă; múmi, mái; ~ 18
bábă̯; bábi̯, [R] máii̯; ~ 19
máiĕ; máii̯ 22
múmă̯; múme̯, máii̯; ~ 23
múmâ; múmi̯, máii̯; ~ 24
máii̯; măi̯ 25
múmă̯; múme̯ 26
mái; măi̯ 28, 35, 40
máii̯; măi̯, mánă márį; mămą́ń mărḭ 29
dádă; dádi 30, 54, 59
mái; ~, [V] bábâ; bábi 31
máe 34
máie̯; măi̯, múma‿al táta 36
dádă; dádi̯, máiă̯; máii̯ 37
dádă; dádi, máiă̯; máii̯ 38
mánâ; máni, mai̯; măi̯ 39
mái; mâíń 41
mái 49, 50
máe, máie̯; măi̯ 51
múmă̯; múmi, máii̯; ~ 52
mái; [ɛ] măi̯ 55
máie̯ 56
máie̯, dádă 58
– 27, 32, 42–48, 53, 57, 60, 61

MEGL.: bábă̯; bábi̯

HARTA 293. BĂRBAT (soţ) ‘mari’ [490]*

nicuḱírᵘ̯, [σ] bărbátᵘ̯ 1
bărbátᵘ̯, nicuḱírᵘ̯ 2, 12, 19, 22, 25
bârbátᵘ̯ 3, 4, 9, 28, 35, 39–41, 46, 47
bărbátᵘ̯ 5, 10, 11, 26, 27, 29, 32–34, 42–45, 49, 50, 52, 53, 55, 61
bărbátᵘ̯, [σ] nicuḱírᵘ̯ 6, 18
bârbátᵘ̯, nicuḱírᵘ̯ 7, 31, 51
nicuḱírᵘ̯, bărbátᵘ̯ 8
bărbátᵘ̯ 13, 15
bărbát 14, 20, 21
bărbátᵘ̯ 16, 17, 36, 54
nicuḱíroᵘ̯ 23
nicuḱíroᵘ̯, bărbátᵘ̯ 24
bărbát 30, 37, 56, 58
burbátᵘ̯, [*] bărbát 38
bărbá-su 57
burbát, buroát 59
– 48, 60

MEGL.: bărbát; – báţ
* Pentru formele de plural, vezi MN 255.

BĂRBAT (soţ), pl. ‘mari’ [490]

HARTA 294. SOŢIE ‘épouse, femme’ [492]*

nicuḱíră̯ 1, 10
nicuḱíră̯, mľárį 2
mi̯ári 3, 4
myári, [*] mľárį 5
mľári 6, 7, 28
nicuḱírâ, mľári 8
nicuḱírâ 9
muľáre 11, 26
nicuḱíră̯, nve̯ástă̯ 12
muľé̯ri 13
muľé̯re, [σ] nicuḱíră 14
muľéri 15
mă̯ľére, nicuḱíră̯, n̥ve̯ástă 16
muľári 17, 18, 47, 50, 52, 55
nve̯ástă, nicuḱíră̯ 19
muľáre̯, [*] muľárį́ 20
muľárį 21
muľé̯rį, n̥ve̯stă, nicuḱíră̯ 22
muľápį; nicuḱíroă̯ 23
nicuḱíroâ, muľápį 24
muľárį, nicuḱí̯ră̯ 25
muľáre, nve̯ástă 27, 34
mbľári, nicuḱíră̯ 29
nvi̯ástă, muγéri 30
nve̯ástâ, nicuḱírâ 31
mbľáre 32, 33
mľárį, n̥ve̯ástâ 35
muľáre, n̥ve̯ástă̯, soţᵘ̯ 36
măi̯éră 37
mui̯éri 38
mbľári 39, 40
muľáre̯ 41, 44
muľári, nve̯ástă 46
muľáre̯, nve̯ástă̯ 49
mǵári, nve̯ástă, nicuḱírâ 51

muľéri, [*] muγéri 54
nvɛ̨ástą, muľére 56
muľárę, mą̆ľárę 57
nvi̯ástă, nvɛ̨ástă, muľéri 59
mgľári, mbľári, nvɛ̨ástâ 61
– 42, 43, 45, 48, 53, 58, 60

MEGL.: muľári, nivɛ́stă
* Pentru formele de plural, vezi MN 257. SOŢIE, pl. ‘epouse, femme’ [492]

HARTA 295. NEPOT, pl. ‘neveu, petit-fils’ [493]

nipótᵘ̯; -póţ 1, 8, 9, 11, 16–18, 24, 28, 31, 32, 39–41, 46, 47, 50–52, 55, 56, 59
nį̣pu̯ótᵘ̯; -pu̯óţ 2
nį̣pótᵘ̯; -póţ 3, 7, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 29, 33
nipótᵘ̯, nį̣pótᵘ̯; -póţ 4, 6
nį̣pu̯ótᵘ̯; -póţ 5
nį̣pu̯ótᵘ̯; -pu̯óţ 10, 12
năpót(u̯); -póţ 13, 57
nipót(u̯); -póţ 14, 35
nį̣pót(u̯); -póţ 15
nį̣pót; -póţ 21
nępótᵘ̯; nę̲póţ 36
nipót; -póţ 37
năpótᵘ̯, [*] nipótᵘ̯, -póţ 38, 54
năpót; -póţ 58
– 27, 30, 34, 42–45, 48, 49, 53, 60, 61

MEGL.: nipu̯ót; -pu̯óţ

HARTA 296. NEPOATĂ, pl. ‘nièce, petite-fille’ [495]

nipu̯átą; -pu̯átę 1
nį̣pu̯átą; -pu̯átį̣ 2, 10, 12
nipo̯átâ; -po̯áti 3, 7–9, 31, 32, 35, 39–41, 52
nį̣po̯átâ; -po̯áti 4, 24
nį̣po̯átą; -po̯átį̣ 5, 19, 20, 22, 23, 25, 29
nipo̯átâ, [*] nį̣po̯átâ; -po̯áti 6
nį̣pǫ́tą; -pǫ́tę 11
năpǫ́tă; -pǫ́ti 13, 38, 57, 58
nipǫ́tă; -pǫ́te 14
nipo̯átą; -po̯áti 15, 51, 55, 59
nępo̯átă; -po̯áte 16
nipǫ́tă; -pǫ́ti 17, 18
nį̣po̯átą, [*] năpǫ́tą; -po̯átį̣ 21
nį̣po̯átą; -po̯áte̲ 26, 33
nipu̯átâ; -po̯áti 28
nępo̯átă; nę̲po̯áte 36
nepǫ́tă; -pǫ́te 37
nipǫ́tă; -pǫ́tę 54
– 27, 30, 34, 42–50, 53, 56, 60, 61

MEGL.: nipǫ́tă; -pǫ́ti

HARTA 297. VĂR, pl. ‘cousin’ [496]

verᵘ̯; verᵢ̈ 1, 3, 4, 6, 8–10
cusurínᵘ̯ verᵘ̯; -ríń verᵢ̈, verᵘ̯; verᵢ̈ 2
verᵘ̯; verᵢ̈, cusurínᵘ̯; -ríń 5
cusurínᵘ̯; -ríń, verᵘ̯; verᵢ̈ 7
cusurínᵘ̯; -ríń 11, 12, 16–18, 20, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 39–41, 46, 51–56
cusurín(u̯; -ríń 13, 15, 35
cusurín; -ríń 14, 21, 22, 58
cusurínᵘ̯ verᵘ̯; -ríń verᵢ̈ 19
cusuρínᵘ̯; -ríń 23, 24
cū̆sū̆rínᵘ̯; -ríń 33
cusurínᵘ̯; -ríń, [V] verᵘ̯; verᵢ̈ 36
cusărín; -ríń 37
prótu̲ cusurínᵘ̯; prótu̲ -ríń, cusurínᵘ̯ verᵘ̯; -ríń verᵢ̈ 38
– 27, 30, 34, 42–45, 47–50, 57, 59–61

MEGL.: ver; ~

HARTA 298. VĂR PRIMAR ‘cousin germain’ [498]*

cusurínᵘ̯ verᵘ̯ 1, 5, 36
protᵘ̯ cusurínᵘ̯ verᵘ̯, protᵘ̯ cusurínᵘ̯ 2
verᵘ̯ bunᵘ̯, [*] cusurínᵘ̯ verᵘ̯ 3
verᵘ̯ bunᵘ̯ 4
cusurínᵘ̯ verᵘ̯, [σ] protᵘ̯ cusurínᵘ̯ verᵘ̯ 6
protᵘ̯ verᵘ̯, [σ] cusurínᵘ̯ verᵘ̯ 7
protᵘ̯ verᵘ̯, cusurínᵘ̯ verᵘ̯ 8
cusurínᵘ̯ verᵘ̯, protᵘ̯ cusurínᵘ̯ verᵘ̯ 9, 11
cusurínᵘ̯ verᵘ̯, protᵘ̯ cusurínᵘ̯ 10
protᵘ̯ cusurínᵘ̯ 12, 17–20, 22, 25, 26, 28, 29, 31–33, 35, 39–41, 49, 52, 54, 55
cusurín(u̯ prot(u̯ 13, 15
cusurín prot 14
cusurínᵘ̯ protᵘ̯ 16
prot cusurín 21
pρotᵘ̯ cusuρínᵘ̯ 23, 24
cusărín dę̲-apróρę 37
prótu̲ cusurínᵘ̯, cusurínᵘ̯ verᵘ̯ 38
cusărín ver 58
– 27, 30, 34, 42–48, 50, 51, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: príma ver
* Pentru formele de plural, vezi MN 260. VĂR PRIMAR, pl. ‘cousin germain’ [498]

HARTA 299. VARĂ (VERIŞOARĂ) ‘cousine’ [499]*

vɛ̨árą, cusurínă vɛ̨árą 1
cusurínă vɛ̨árą 2
vɛ̨árâ 3, 7–9
vɛ̨árâ 4
cusurínă (vɛ̨árą) 5
cusurínâ vɛ̨árâ 6
vɛ̨árą 10
cusurínă 11, 26, 55
cusurínă, prótă cusurínă 12, 20, 33
cusurínă 13, 14, 16, 18, 54
cusurínâ 15, 29, 31, 35, 51

cusurínă, prótă cusurínă 17
cusurı̦nă̦ vę́ără̦, prótă̦ cusurı̦nă̦ vę́ără̦ 19
cusurínă̦, pro̦átă̦ cusurínă̦ 21
cusurı̦nă̦ 22, 25
cusupı̦nă̦ 23
cusupínâ, ppótâ cusupínâ 24
cusurínâ, prótâ cusurínâ 28, 32, 39–41, 52
cusurínă, cusurínă vę́ără 36
cusărínă dę-apro̦pę 37
prótă cusurínă, cusurínă vę́ără 38
cusărínă vęr 58
– 27, 30, 34, 42–50, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: vęră
* Pentru formele de plural, vezi MN 261. VARĂ (VERIŞOARĂ), pl. ‘cousine’ [499]

HARTA 300. VĂR AL DOILEA ‘cousin issu de germains’ [500]*

cusurín^{ų} andói̯lę̯a 1–3, 6, 8, 9, 11, 16, 19, 54
ver^{ų} andói̯lę̯a 4, 5, 7, 10
déftur^{ų} cusurín^{ų} 12
andáu̯lę cusurín$^{\text{u̯}}$ 13
cusurín^{ų} ando̦ólę̯a 14
cusurín^{ų} andáūlę̯a 15
cusurín^{ų} andói̯lę 17
déftir^{ų} cusurín^{ų}, andói̯lę̯a ~ 18
andói̯lę̯a cusurín^{ų} 20, 25, 52, 55
al dói̯lę̯a cusurín^{ų} 21, 22
andói̯lę̯a cusupín^{ų} 23
cusupín^{ų} andói̯lę̯a 24
défter^{ų} cusurín^{ų} 26
déftir^{ų} cusurín^{ų} 28, 29, 33, 35, 39–41
déftir^{ų} cusurín^{ų}, cusurín^{ų} andói̯lę̯a 31
cusurín^{ų} déftir^{ų} 36
cusărín dę dăpárte 37
cusurín$^{\text{u̯}}$ andói̯lę̯a 38, 58
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: di du̯óı̯li ver
* Pentru formele de plural, vezi MN 262. VĂR AL DOILEA, pl. ‘cousin issu de germains’ [500]

HARTA 301. VARĂ DE-A DOILEA ‘cousine issue de germains’ [501]*

cusurín‿andáu̯lę̯a 1, 2
vę́ârâ‿ando̦áu̯lę̯a 3
vę́ârâ‿andói̯lę̯a 4
vę́ără̦‿ando̦áu̯lę̯a 5
cusurínâ‿ando̦áu̯lę̯a 6, 8, 9
andáu̯lę̯a vę́ârâ 7
vę̀ar‿andói̯lę̯a 10
cusurínă̦‿andáu̯lę̯a 11, 19
déftură̦ cusurı̦nă̦ 12
cusurínă‿andáu̯lę 13
cusurínă andǫ́ole, ~ dę-andǫ́ole 14
cusurínă‿andáu̯lę̯a 15, 17
cusurínă‿andói̯lę̯a 16, 38, 54
déftiră cusurínă, andáu̯lę̯a ~ 18
andói̯lę̯a cusurínă̦, [*] déftı̦ră̦ ~ 20
al dói̯lę̯a cusurínă̦ 21, 22
andáu̯lę̯a cusupínă̦ 23
cusupínâ andáu̯lę̯a 24
andói̯lę̯a cusurı̦nă̦ 25
vę́ără a dǫ́u̯a 26
déftirâ cusurínâ 28, 31, 35, 39–41
déftiră̦ cusurínâ 29
déftę̆ră̦ cusurínă̦ 33
cusurínă, ~ déftiră 36
dę-andói̯lę̯a cusurínâ 52
cusurínă̦‿andói̯lę̯a 55
déftirâ cusurínă̦ 60
– 27, 30, 32, 34, 37, 42–51, 53, 56–59, 61

MEGL.: di du̯óli vę́ră
* Pentru formele de plural, vezi MN 263. VERE DE-A DOILEA ‘cousines issues de germains’ [501]

HARTA 302. NEAM ‘parent’ [502]

sói̯ę̯ 1, 3
su̯ói̯ı̦ 2, 12, 20, 25
su̯ói̯ 4
sói̯ı̦ 5, 10, 19, 23, 24, 29, 32
sói 6, 15–18, 28, 30, 31, 40, 41, 46, 60
su̯ói̯i 7, 9
sói̯i 8
sói̯ę̯ 11, 22, 53
sói̯ă̦ 13, 37
sói̯ă, sói̯e 14
sói̯ę̆ 21
su̯ói̯̇e 26
sói̯e 33, 36, 39, 50, 51, 57
su̯ói 35
sói̯̇i 38
sói̯e, sinǵéni 49
su̯ói̯i 52
miléti 54
sói [sgt.] 55
su̯ói̯i, [*] físe 56
sói̯i, miléti, físi 58
sói̯ă̦, [*] sói 59
– 27, 34, 42–45, 47, 48, 61

MEGL.: zăntuníı̯ă

HARTA 303. TÂNĂR, pl. ‘jeune homme’ [503]

tínir^{ų}; tínir$^{\text{i̯}}$ 1, 3, 4, 6–9, 11, 18, 28, 30, 31, 35, 39–41, 44, 60
tı̦nı̦r^{ų}; tı̦nı̦r$^{\text{i̯}}$ 2, 5, 10, 12, 19–21, 25, 29, 36
tínur$^{\text{u̯}}$, tínûr$^{\text{u̯}}$; tínîr 13

tínir, [*] tínirᵘ̯; tínir 14
tínirᵘ̯̽; tínir 15
tínerᵘ̯; tíner 16
tínirᵘ̯; tínirᵘ̯̽ 17
tᵩnurᵘ̯; tᵩnᵨrᵻ 22
tᵩnᾰρᵘ̯, [*] tᵩnᵨρᵘ̯; tínᵨρᵻ 23
tíniρᵘ̯; tíniρᵘ̯̽ 24
tínirᵘ̯; tínẹrᵻ 26
tínᵨrᵘ̯; tínᵨrᵻ 32, 33
tinᾰr̄; tínᾰrᵻ 37
tínᾰr̄ᵘ̯̽; tínᾰr̄ 38
ĝóni 49, 59
ĝónẹ 50
tínẹrᵘ̯; tínẹrᵻ, ĝónẹ 51
tínirᵘ̯; tínirᵘ̯̽ 52
tínurᵘ̯; tínirᵻ 54
tínirᵘ̯; tínirᵻ, noᵩ 55
tínuᵩ, tínuγᵘ̯ 56
tínīr; ~ 57
tínuīr, [*] noᵩ 58
– 27, 34, 42, 43, 45–48, 53, 61

MEGL.: tínir; ~

HARTA 304. TÂNĂRĂ, pl. ‘jeune fille’, ‘jeune femme’ [504]

tíniră; tíniręˇ 1
tᵩniră; tᵩniręˇ 2, 5, 10, 12, 19, 25, 29
tínirâ; tíniri 3, 6–9, 28, 31, 39–41, 52
tínirâ, tᵩnirâ; tíniri 4
tíniră; tínire 11
tíniră; tíniri 13, 15, 17
tíniră; tínire 14
tínᵨră, tínẹră; tínẹre 16
tíniră; tíniri 18
tᵩniră; tᵩnᵨręˇ 20
tínᾰră; tᵩnᵨre 21
tínᾰră; tᵩnᵨręˇ 22
tᵩnᾰρᾰ, [*] tínᵨρᾰ; tᵩnᵨręˇ 23
tíniρâ; tíniρᵩ 24
tínᵨră; tínẹre 26
tínᵨră, tíniᵨră; tínᵨre, tínᵨręˇ 33
tínirâ; tíniri, tínirᵩ 35
tᵩniră; tᵩnᵨre 36
tínᾰr̄ă; tínᾰr̄e 37
tínără; tínări 38
tínirî; tíniri 44
ĝóne [pl.] 49
tínẹră; tínẹręˇ 51
tínără; tíniri 54
tíniră; tíniri 55
tíniγă 56
tíniρă 57
tínᾰr̄ᾰ 58
– 27, 30, 32, 34, 42, 43, 45–48, 50, 53, 59–61

MEGL.: tíniră; tíniri

HARTA 305. TINEREŢE ‘jeunesse’ [505]

ńáti [pl.] 1, 28, 31–34, 41, 49
ńátᵩ [pl.], tinęręˇáţᾰ 2
tinirę́áţâ 3, 9
[σ] ńáti [pl.] 4, 18, 29, 35, 40, 52, 55
tᵩnᵨrę́áţᾰ, [σ] ńátᵩ [pl.] 5
ńáti [pl.], tinᵨrę́áţâ 7
tᵩnᵨrę́áţᾰ 10
[tinirę́áţă ‘tineret’] 11, 14
ńátᵩ [pl.], tᵩnᵨrę́áţᾰ 12
[tinirę́́áţă ‘mulţime de tineri’] 13
tinirę́áţᾰ 15
[σ] tęnęręˇáţă 16
tinirę́áţă 17
ńátᵩ [pl.] 19, 20, 24, 25
tu vrắstă 21
[σ] pᵩ ńátᵩ [pl.] 23
tᵩnᵨrę́áţă 26
tᵩnᵨrę́áţă, [R] ńátă 36
[tinărắţă ‘tineret’] 38
ńáti [pl.], tinirę́áţâ 39
ńáti [pl.], tinirę́áţᾰ 51
ńátă 54
ńátęa [art.] 59
? 6, 8, 22, 37, 58
– 27, 30, 42–48, 50, 53, 56, 57, 60, 61

MEGL.: [σ] tinirę́ţă

HARTA 306. BĂTRÂN, pl. ‘vieux’ [506]

aᵩúṣᵘ̯; aᵩúṣᵻ 1, 2, 10, 21, 22
aᵩúṣ́ᵘ̯; aᵩúṣᵻ 5, 19, 23, 25
aúṣ́ᵘ̯; aúṣ́ 3, 4, 6–8, 16, 17, 20, 24, 33, 55
tricútᵘ̯; -cúţ, aúṣ́ᵘ̯; aúşᵻ 9
aᵩúṣᵘ̯; aᵩúṣᵻ, aᵩúṣ 11
trᵨcútᵘ̯; -cúţ 12
bitắrᵘ̯̽; -tắr, aúşᵘ̯̽; aúş 13
aúşᵘ̯; aúş 14, 36, 41, 54
tricútᵘ̯ di ilikíi; -cúţ ~, aúşᵘ̯̽ 15
tărcútᵘ̯; -cúţ, aúṣ́ᵘ̯; aúṣ́ 18
aúṣ́ᵘ̯; aúşᵻ 26, 35, 50
aᵩ̈úṣᵘ̯; aᵩ̈úṣᵻ 27
aúşᵘ̯; aúşań 28
aᵩúṣ́ᵘ̯; aᵩúṣ́ań 29
aúşᵘ̯; aúṣ́ 31
aúşᵘ̯, papᵘ̯ 32, 46, 47
aúş 34, 57, 58
veq; véqᵨă, aúş; aúşᵻ 37
aúşᵘ̯̽; aúṣ́ 38
aúṣ́ᵘ̯; aúṣ́, tricútᵘ̯; -cúţ 39
aúṣ́ᵘ̯; aúṣ́ań, papᵘ̯ 40
papᵘ̯ 42
papᵘ̯, aúşᵘ̯ 43, 49

páplu, aúș/slu [art.] 44
aúșᵘ̯, aúsᵘ̯, papᵘ̯ 45
aúsîl'i [pl. art.] 48
aúșᵘ̯, aúșʲ, papᵘ̯; pápe̯anʲ 51
aúșᵘ̯; aúșʲ 52
aúśᵘ̯; aúś, papᵘ̯ 56
aúșᵘ̯; aúș, papᵘ̯ 59
aúșᵘ̯ 60
– 30, 53, 61

MEGL.: mᵘ̯oș; ~

HARTA 307. BĂTRÂNĂ, pl. ‘vieille’ [507]

mu̯áșe̯; ~ 1
mu̯áși̯; ~ 2, 10
mo̯áși; ~ 3, 4, 6, 8, 31, 32, 39, 52, 55
tri̯cútă; -cúti̯, mo̯áși̯; ~ 5
mo̯áși; ~, tircútâ; -cúti 7
tricútâ; -cúti, mo̯áși; ~ 9
móșe; ~ 11
tri̯cútă; -cúti̯ 12
bitără; -tări, móșă; móși 13
móșă; móșe, [*] móșă; ~ 14
tricútâ; -cúti̯ 15
mo̯áșe; ~ 16, 34
móși; ~ 17, 56
tărcútă; -cúti, móși; ~ 18
mo̯áși̯; ~ 19, 25, 29
mo̯áșĕ; ~ 20
mo̯áșă; mo̯áși̯ 21, 24, 58
mo̯áșă̯; mo̯áși̯ 22, 23, 35
mo̯áśe; ~ 26
mo̯áșe 27
mu̯áși; ~ 28
mo̯áśi̯ 33
mo̯áșă; ~, bitârnă; -târne 36
véqi̯ă; véqi̯e, móșă; móșe 37
móșĕ; móși 38
mo̯áśi; ~ 40
mo̯áșâ; mo̯áși, [*] móșă; móși, mái; mâíń 41
mái̯e 42
mái 43, 45, 47
móșă 44
mo̯áșa [art.], mái̯a [art.] 46
mo̯áșă 49
mái̯a [art.]; mái 50
mo̯áșă; mo̯áși 51
móșă, móșĕ; móși 54
móșă; móși 59
– 30, 48, 53, 57, 60, 61

MEGL.: móșă; móși

HARTA 308. BĂTRÂNEȚE ‘vieillesse’ [508]

ɣarámate̯ 1
au̯uș̭e̯áticᵘ̯, ɣarámati̯ 2, 12
auśáticᵘ̯ 3, 6, 8, 16, 26, 33
ɣarámati 4
[σ] au̯uș̭e̯áticᵘ̯, -șáticᵘ̯ 5
au̯uśáticᵘ̯, [σ] ɣarámati̯ 7, 20
[σ] au̯uśáticᵘ̯ 9
au̯uș̭e̯áticᵘ̯ 10
au̯ușáticᵘ̯, -ș̭e̯áticᵘ̯, [*] ɣarámate 11
[aușátacⓤ ‘cei bătrâni, bătrânii’] 13
[aușáticᵘ̯, -șátic ‘cei bătrâni’] 14
[aușáticⓤ ‘cei bătrâni’], [σ] ǵirámata 15
aușáticᵘ̯ 17, 34, 47, 51
auśáticᵘ̯, [σ] ɣarámati 18
au̯uș̭e̯áti̯icᵘ̯; -ș̭e̯áti̯ți̯ [n.], ɣarámati̯ 19
au̯ușáti̯icᵘ̯; -șátiț [n.] 21
au̯uș̭e̯áti̯icᵘ̯; -ș̭e̯áti̯ți̯ [n.] 22
au̯uș̭e̯áti̯icᵘ̯, [σ] ɣirámati̯ 23
au̯ușáti̯icᵘ̯ 24
au̯uśáti̯icᵘ̯; -śátiț [n.] 25
ɣarámati, aușáticᵘ̯ 28
au̯uśáti̯icᵘ̯, ɣi̯rámati̯ 29
aușáticᵘ̯, [σ] ɣarámati 31
ɣirámati 35
auș̂áticᵘ̯, [σ] [R] ɣirámate 36
auș̂átic 37
ɣarámati 38, 52, 55, 59
ɣirámati, auśáticᵘ̯ 39
ɣirámati 40, 41
aúșᵘ̯ ‘bătrân’ 54
[*] auș̂átūcᵘ̯ 58
– 27, 30, 32, 42–46, 48–50, 53, 56, 57, 60, 61

MEGL.: bitărnéți̯ă; -néți̯

HARTA 309. COPIL, pl. ‘enfant’ [509]

fĉorᵘ̯; fĉorʲ 1–5, 10, 31, 32
fĉorᵘ̯; fĉorʲ, fe̯átâ 6
fume̯áľi̯, fĉorᵘ̯; fĉorʲ, ńicᵘ̯; ńiț 7
fĉorᵘ̯, fe̯átâ 8
ńicᵘ̯; ńiț 9, 19
fume̯áľe, fiĉórᵘ̯; fiĉórʲ 11
fiĉórᵘ̯; fiĉórʲ 12, 27, 28, 33, 34, 39, 44, 45, 47
čîlime̯ńⓤ; -me̯ń 13
ńic; ńiț, ĉilime̯n; -mén, fume̯ľă 14
ńicⓤ; ńiț(i 15
bebᵘ̯; beǵ 16
fume̯ľ'i; -me̯ľ' 17
fume̯áľ'i, ĉilime̯ánᵘ̯; -me̯áń 18
ĉi̯li̯me̯ánᵘ̯; -me̯áń, ńicᵘ̯; ńiț 20
ĉilime̯ánᵘ̯; -me̯ń 21
ĉili̯me̯ánᵘ̯; -mén 22
ĉi̯li̯mánᵘ̯; -máń 23
ĉilime̯ánᵘ̯; -me̯áń 24
ĉi̯li̯me̯ánᵘ̯; -me̯áń 25
natᵘ̯ 26
ńicᵘ̯; ńiți̯ʲ 29, 41

ĉilimánᵘ̯; -máń 30, 54
ńicᵘ̯; ńiĉ 35
fiĉórᵘ̯; fiĉóri̯, fĉorᵘ̯; fĉórį 36
fămé̯ă; fămé̯i 37
ĉilimán͡ᵘ; -máń, ńic͡ᵘ; ńiţ 38
fiĉórᵘ̯, fę́átâ, ńicᵘ̯; ńiţi̯ 40
ńicᵘ̯ 46
fiţórᵘ̯; fiţóri̯ 48, 51
fĉórᵘ̯; fĉóri̯, fiĉórᵘ̯; fiĉóri̯, fiţórᵘ̯ 49
fiĉórᵘ̯; fiĉóri̯, ńicᵘ̯, ĉilimánᵘ̯, fumę́ăl'i 50
fiĉuríᶜᵘ̯; -ríţ 52
ĉilimę́ánᵘ̯; -mę́ań, fiĉórᵘ̯ 55
fiĉóᵊrᵘ̯, [*] fiĉóρᵘ̯, fiĉóɣᵘ̯; fiĉóᵊri̯, ĉilimánᵘ̯; -máń 56
fiĉór; fiĉór(i̯, [*] fiĉóρ; ~, ĉilimắń [pl.] 57
ĉiliménᵘ̯; -méń 58
ĉilimánᵘ̯; -máń, ţilimánᵘ̯ 59
fĉorᵘ̯; fĉori̯, fiĉórᵘ̯; fiĉóri̯, fumél'ę 60
fiţ/ĉórᵘ̯; fiţ/ĉóri̯ 61
– 42, 43, 53

MEGL.: fiĉór; ~, fę́tă; fę́ti

HARTA 310. FATĂ, pl. ‘fille’ [510]

fę́ątą̆; fę́ątę 1
fę́ątą̆; fę́ątį 2, 5, 10, 12, 19, 23, 25, 29
fę́átâ; fę́áti 3, 4, 6–9, 28, 31, 39–41, 46, 50, 61
fę́tă, fę́ătă; fę́ątę 11
fę́tă; fę́ti 13, 17, 58
fę́tă; fę́te 14
fę́ątą̆; féti 15
fę́ătă; féte, [*] féte 16
fę́ătă; fę́áti 18
fę́ątą̆; fę́ątę 20, 27, 34
fę́ătă; fétį 21
fę́tă; fétę 22
fę́átâ; fę́ątį 24, 35
fę́ătă; fę́áte 26, 36
fi̯átă; féti 30, 59, 38
fę́áta [art.] 32
fę́átâ; fę́ątę, fi̯ątą̆; fi̯átę 33
fę́tă; fę́tį 37
fi̯átâ; fi̯áti, fę́átâ 49
fę́ătă; fę́áti, fę́ątą̆ 51
fę́átâ; fę́áti 52
fi̯átă; fę́ti 54
fę́ątą̆; fę́áti 55
fę́tă; féti, [*] fi̯ątą̆, fę́ątą̆ 56
fę́ătă; féti 57
fę́ătă, fę́ătă; fę́áti 60
– 42–45, 47, 48, 53

MEGL.: fę́tă; fę́tį

HARTA 311. FETIŢĂ, pl. ‘petite fille’ [511]

fi̯tícą̆; -tíţę, fę́ątą̆ ńicą̆; fę́ątę ńiţ 1
fi̯tį́cą̆; -tíţ 2
fę́átâ ńícâ; fę́áti ńiţ 3, 8
fi̯tį́câ; -tį́ţį 4, 5, 29
fę́átâ ńícâ, [σ] fi̯tícâ; -tíţ 6
fę́átâ ńícâ; fę́áti ńiţ, [σ] fitícâ; -tíţi 7
fitícâ; -tíţ, [*] -tíţi 9
fi̯tį́cą̆; -tį́ţį 10, 12, 23, 25
fi̯tícą̆; -tíţ 11
fę́tă ńícă; fę́ti ńiţ 13, 37
fę́tă ńícă; fę́te ńiţ 14
fitícą̆; -tíţi 15, 55
fitícă; -tíţ 16, 38
fitúcă; -túki 17, 18
fi̯tícą̆; -tį́ţį 19
fę́ątą̆ ńícą̆; fę́ątę ńiţ, [σ] fitícą̆; -tíţ 20
ĉilimę́ánᵘ̯, fę́ătă 21
ağamíi̯cą̆ 22
ĉilimę́ânâ; -mę́ánį, [σ] fitícă; -tíţį 24
fitícą̆, fętícą̆; fi̯tį́ţe, fę́ątą̆ ńícą̆ 26
fitícâ; -tíţi 28, 31, 39, 40
fitícą̆; -tíţį 33
fę́átâ ńícâ; fę́áti ńiĉ, fitícâ; fitíĉ 35
fitícă; -tíĉe, fetóčă; -tóč 36
fitícâ; -tíţi, fę́átâ ńícâ 41
fę́átâ ńícâ 46
fę́ątą̆ ńícą̆; fę́áti ńiţ, fitícą̆; -tíţ 52
fitíqĕ; -tíţi 54
fę́átĕ ńícă 58
– 27, 30, 32, 34, 42–45, 47–51, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: fę́tă mícă; fę́te minúti; fitį̆ş̨ǫ́rcă; -ş̨ǫ́rki

HARTA 312. FATĂ MARE, pl. ‘fille nubile’ [513]

fę́ątą̆ márę; fę́ątę măr̯ i̯ 1
fę́ątą̆ márį; fę́ątį măr̯ i̯ 2, 12, 25
fę́átâ mári; fę́áti măr̯ i̯ 3, 4, 6, 8
fę́ątą̆ tu ilikíi̯į; fę́ątį ~ 5
mári fę́átâ; măr̯ i̯ fę́áti 7
fę́átâ; fę́áti 9, 39, 40
fę́ątą̆; fę́ątį 10, 19
fę́ątą̆ márę; fę́te măr̯ i̯ 11
fę́tă; fę́ti 13, 17, 58
fắtă t-a mărtáre, fę́te ~ 14
fę́ątą̆ márį; féti măr 15
fę́ătă; féte 16
fę́ątą̆; fę́áti 18
fę́ątą̆ (tamám) tu likíi̯į; fę́ątę ~, [ε] parθénă̯; -θénę 20
n̯vę́ástă tă murtárį 21
fę́tă̯; fę́tį 22
fę́ătă pį likíi̯į 23
fę́átâ; fę́ątį 24
fę́ătă tį măr̯ i̯táre, [σ] fę́ătă máre 26
fę́ątą̆ tu i̯likíi̯į, fę́ątį ~ 29
fę́átâ tę-a mârtári 31
fę́ątą̆ trą̆ mą̆rtárę 33
fę́átâ mári; fę́áti mar̯ i̯ 35
fę́ătă vi̯rɣ́inátă; fę́áte -náte 36

fę̑tă di mărtáre; fę̑tį ~ 37
fi̯átă crăscútă 38
fę̑átâ tę-a mârtári; fę̑átį ~ 52
fi̯átă cǫ́ptă; ~ ti mărtáre 54
fę̑átă̤ tę-a mă̤rtári 55
– 27, 28, 30, 32, 34, 41–51, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: fę̑tă; fę̑ti

HARTA 313. BĂIAT, pl. ‘garçon’ [515]

fĉorᵘ̯; fĉor¦ 1–10, 19, 31
fiĉórᵘ̯; fiĉór¦ 11, 12, 18, 20, 26–28, 32–35, 39, 40, 45, 47, 50, 52, 55, 61
fičór(u̯); fičór 13
fiĉórᵘ̯; fiĉór 14, 30
fčor(u̯); fčor 15
fĉorᵘ̯; fĉor 16
fiĉórᵘ̯, fĉorᵘ̯; fiĉór, fĉor 17
fiĉór; fiĉór¦ 21
fi̯čórᵘ̯; fi̯čór¦ 22
fi̯ĉóρᵘ̯; fi̯ĉóρ¦ 23
fiĉóρᵘ̯; fiĉóρ(i̯ 24
fi̯ĉórᵘ̯; fi̯ĉór¦ 25, 29
fi̯ĉórᵘ̯, [*] fĉórụ̯; fiĉóri̯, fĉóri̯ 36
fiĉór; fiĉór¦ 37
fiĉór(u̯); fiĉór 38
fičórᵘ̯; fičór¦ 41
fiţórᵘ̯; fiţór¦ 46, 48, 51
fĉorᵘ̯; fĉor¦, fiĉórᵘ̯; fiĉór¦, fiţórᵘ̯ 49
fiĉóρᵘ̯; fiĉór¦ 54
fiĉórᵘ̄, [*] fiĉóρᵘ̯, fiĉóγᵘ̯, fĉorᵘ̯; fiĉór̄¦ 56
fiĉór; fiĉór(i̯, [*] fiĉóρ; ~ 57
fiĉórᵘ̄ [art.] 58
fiĉóρᵘ̯, fę̑ĉóγᵘ̯, fiĉór, fĉor; fiĉór, fĉor¦ 59
– 27, 42–44, 53, 60

MEGL.: fičór; ~

HARTA 314. BĂIEŢEL, pl. ‘petit garçon’ [516]

fiĉurícᵘ̯; -ríţ 1, 3, 6–9, 11, 12, 16, 20, 28, 31, 58
fi̯ĉurícᵘ̯; -ríţ 2, 10
fĉurícᵘ̯; -ríţ 4, 5
fičor(u̯ ńic(u̯; fičór ńiţ, čilimę́nᵘ̯; -mę́ń 13
fiĉórᵘ̯ ńicᵘ̯; fiĉór ńiţ 14
fičurác(u̯; -ráţ(i̯ 15
fiĉurácᵘ̯; -ráţ 17
ĉilimę́anᵘ̯; -mę́ań 18, 21
fi̯ĉuri̯cᵘ̯; -ri̯ţ 19, 23, 25
fi̯ĉurícᵘ̯; fę̑ĉuríţ, ĉilimę́anᵘ̯; -mę́ań 24
fi̯ĉurícᵘ̯; -ríţ¦ 26
fi̯ĉuri̯cᵘ̯; -ríţ¦ 29
fiĉurícᵘ̯; -ríţ¦ 32, 33, 40
fiĉurícᵘ̯ 34
fiĉurícᵘ̯; -ríĉ¦ 35
fĉurícᵘ̯; -ríĉ, fiĉurícᵘ̯ 36
fiĉór ńic; fiĉór¦ ńiţ 37
fiĉurícu̯; -ríţ 38
fiĉurícᵘ̯; -ríţ¦, [σ] fiĉurácᵘ̯; -ráţ¦ 39
fičórᵘ̯ ńicᵘ̯; fičór¦ ńiţ¦, fičurícᵘ̯ ńicᵘ̯; -ríţ¦ ńiţ¦ 41
fiţórᵘ̯ ńicᵘ̯ 46
fiĉurácᵘ̯; -ráţ¦ 51
fiĉurícᵘ̯; -ríţ, ĉilimę́anᵘ̯; -mę́ań 52, 55
fiĉurícᵘ̯; -ríţ, fiĉurácᵘ̯; -ráţ 54
fiĉór ńic 57
MEGL.: fičurác; -ráţ, fičór mic; ~ minúţ

– 22, 27, 30, 42–45, 47–50, 53, 56, 59–61

HARTA 315. BĂIEŢANDRU, pl. ‘adolescent, grand garçon’ [517]

ĝunópanᵘ̯; -nópań 2
ĝónę; ĝoń 3
fĉorᵘ̯ mári; fĉor¦ mă̤r¦ 4, 8
ĝi̯nópu̯lᵘ̯; -nópuľ 5
fĉorᵘ̯; fĉor¦ 6, 7, 10, 31
fiĉórᵘ̯; fiĉór¦ 11, 18, 28, 35, 39, 40, 46
fiĉórᵘ̯ scuturátᵘ̯; fiĉór¦ -ráţ 12
fiĉór(u̯; fiĉór 13
fiĉórᵘ̯ máre; fiĉór mar 14
fčor(u̯; fčor 15
fĉorᵘ̯; fĉor 16
fiĉórᵘ̯, fĉorᵘ̯; fiĉór 17
fĉorᵘ̯ márį; fĉor¦ mă̤r¦ 19
fiĉórᵘ̯ tį̑nį̑rᵘ̯; fiĉór¦ tį̑nį̑r¦ 20
ĝónį; ĝoń 21
fičurácᵘ̯; -ráţ 22
fi̯ĉóρᵘ̯; fi̯ĉóρ¦ 23
fi̯ĉóρᵘ̯; fi̯ĉóρ(i̯ 24
fi̯ĉórᵘ̯; fi̯ĉór¦ 25, 29
fi̯ĉórᵘ̯ tį ṇsuráre; fiĉór¦ ~ ~ 26
fiĉórᵘ̯ máre 33
fiĉórᵘ̯, fĉórụ̯; fiĉóri̯ 36
fiĉór criscút; fiĉór¦ -cúţ 37
fiĉór(u̯; fiĉór 38
ĝóni 41
gúĝa fiĉórᵘ̯; ~ fiĉór¦ 52
fiĉurácᵘ̯ 54
– 1, 9, 27, 30, 32, 34, 42–45, 47–51, 53, 55–61

MEGL.: fičór; ~

HARTA 316. FLĂCĂU, pl. ‘jeune homme’ [518]

ĝonę; ĝoń 1, 33
ĝónį; ĝoń 2, 5, 12, 19, 21, 23, 25, 27
ĝóni; ĝoń 3, 4, 6–9, 31, 39, 47, 55, 59
fĉorᵘ̯; fĉor¦ 10
ĝóne; ĝoń 11, 36
cóƙuł(u̯; cóƙiľ 13
cóƙiŧ, [*] cóƙilᵘ̯; cóƙiľ 14

jóni; joń 15
beḱárᵘ̯; -ḱár 16
fiĉórᵘ̯, fĉorᵘ̯; fiĉór 17
biḱárᵘ̯; -ḱárⁱ̯ 18
fiĉórᵘ̯ nin̯surátᵘ̯; fiĉórⁱ̯ -ráţ 20
ğónin̯; ğoń 22
fin̯ĉóρᵘ̯; fiĉóρⁱ̯ 24
–, [*] ĝone; ĝoń 26
fin̯ĉórᵘ̯ tu i̯in̯li̯ḱi̯i̯n̯, fiĉórⁱ̯ ~ ~ 29
fiĉór‿ĝóni 34
[σ] ĝóni; ĝóń 35
fiĉór márin̯ 37
pi likíe, ~ ti suráre 38
e̯ásti pri ńáti 40
e̯ásti mári ti surári 41
ĝonẹ, [*] ḑóni; ĝoń [adj.] 51
fiĉórᵘ̯ tẹ-a n̯surári, ĝóni; ĝoń 52
fiĉórᵘ̯ pi ńátă 54
fin̯ĉór; fiĉórⁱ̯ 58
– 28, 30, 32, 42–46, 48–50, 53, 56, 57, 60, 61

MEGL.: cupiláș; ~

HARTA 317. COPIL DIN FLORI, pl. ‘bâtard’ [519]

cópilᵘ̯; cópiľ 1, 6, 9, 10
cóḱilᵘ̯; cóḱiľ 2, 19
cópilᵘ̯; cópii̯ 3
[σ] cópilᵘ̯; cópiľ 4
cópi̯lᵘ̯; cópiľ 5
cupiľácᵘ̯; -ľáţ 7, 11
cópelᵘ̯; cópiľ 8
cópil; cópilⁱ̯ 12
cupítᵘ̯; -píľ 13
cọpítˈ; -píľ, [*] cupítᵘ̯; -píľ 14
cupítˈ; -píľ 15
cupíľᵘ̯; -píľ 16
cupílᵘ̯; -píľ 17
doĉᵘ̯; doĉ 18, 20, 50, 52, 54, 55, 58
doĉᵘ̯; doĉⁱ̯ 21
dubíčᵘ̯; dubíčań 22
doĉi̯ᵘ̯; doĉ 23
doĉᵘ̯; doĉ(ᵘ̯) 24
doĉi̯ᵘ̯; doĉⁱ̯ 25
cupiľácᵘ̯; -ľáţⁱ̯ 26
cupéľᵘ̯; -péľ 28
cupélᵘ̯; -péľ 29, 40
cupile̯ácᵘ̯; -le̯áţ 31
[ε] bástardu; bástarḑ, bástarḑâ 33
báștu; baș̂c, [*] báșturⁱ̯ 36
copíl; [ε] -pílⁱ̯ 37
[σ] doĉ(ᵘ̯); doĉ 38
bâjdárcu; -dárţi 39
bástardᵘ̯; bástarḑ 41
cóḱilᵘ̯; cóḱiľ, copílᵘ̯; -píľ 51
? 35
– 27, 30, 32, 34, 42–49, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: cᵘ̯ópil; cᵘ̯ópiľ

HARTA 318. FRUMOS, pl. ‘beau’ [520]

mșe̯atᵘ̯; mșe̯aţ 1–3, 7, 9, 10, 19
mșatᵘ̯; mșaţ 4–6, 29, 33, 39, 40
ᵃ̯mșatᵘ̯; mșaţ 8
mușátᵘ̯; -șáţ 11, 20, 22, 25, 26, 55, 56
mușátᵘ̯; -șáţ, mșatᵘ̯; mșaţ 12
mușát(ᵘ̯); -șáţ 13, 15, 38
mușát; -șáţ, [*] mūșátᵘ̯; -șáţ 14
mșatᵘ̯; mșaţ 16, 28, 32, 60
mușátᵘ̯; -șáţ 17, 18, 24, 27, 34, 36, 50, 52, 54, 61
mușe̯átᵘ̯; -șe̯áţ 21, 23
mușátᵘ̯; -șáţ, [σ] mșatᵘ̯; mșaţ 31
mșat; mșaţ 35
mușát; -șáţ 37, 58, 59
mșatᵘ̯; mșaţ, mșatᵘ̯; mșaţ 41
mșe̯atᵘ̯; mșe̯aţ 45
mșatᵘ̯; mșaţ, mșatᵘ̯; mșaţ 46
mușátᵘ̯, mūșátᵘ̯; -șáţ, mșatᵘ̯; mșaţ 49
mșatᵘ̯, mșatᵘ̯, [*] psatᵘ̯; mșaţ, mșaţ, [*] psaţ 51
– 30, 42–44, 47, 48, 53, 57

MEGL.: líșnic; líșniţ

HARTA 319. FRUMOASĂ, pl. ‘belle’ [521]

mșe̯átă̯; mșe̯áte̯ 1
mșe̯átă̯; mșe̯átį 2, 10, 19
mșe̯átâ; mșe̯áti 3, 4, 7, 9, 28
mș́átă̯; mș́átį 5
mș́átâ; mș́áti 6, 8, 32, 39, 40
mușe̯átă; -șe̯áte 11
mușe̯átă̯; -șe̯átį, [*] mșe̯átă̯; mșe̯átį 12
mușátă; -șáti 13, 17, 38, 50, 54, 59
mușátă; -șáte 14, 36, 37
mușátă̯; -șáti 15, 18, 34, 52
mșátă; mșáte 16
muș́átă̯; -ș́átį 20, 25, 56
mușe̯átă; -șe̯átį 21
mușe̯átă̯; -șe̯átį 22, 23
mușátâ; -șátį 24
muș́átă; -ș́áte 26
mș́átâ; mș́átį 29
mușátâ; -șáti, mșátâ; mșáti 31
mș́átă̯; mș́áte̯ 33
mșátă̯; mșátį 35
mș́/sátâ; mș́/sáti 41
mse̯átâ; mse̯áti 45
msátâ; msáti 46
muș́átâ, mᵘ̯ș́átâ; -ș́áti 49
msátâ, mș́/sátâ, psátâ; msáti, mș/sáti, psáti 51
muș́átă̯; -ș́áti 55

muşátă; -şátį 58
mşátâ; mşáti 60
muşátâ; -şáti 61
– 27, 30, 42–44, 47, 48, 53, 57

MEGL.: líśnică; líśniţi

HARTA 320. OM, pl. ‘homme’ [522]

u̯omᵘ̯; u̯ámiń 1, 12
u̯omᵘ̯; u̯ámiń 2
omᵘ̯; o̯ámiń 3, 20, 35, 41
omᵘ̯; o̯ámiń 4, 5, 9, 33, 40, 46, 49, 51, 52, 55, 61
om; o̯ámiń 6–8, 15, 31, 39, 56
omᵘ̯; u̯ámiń 10, 28, 32
omᵘ̯; ǫ́miń 11
omᵘ̯; ǫ́ámęń 13
om; ǫ́ámiń, ǫ́ᵃmęń 14
omᵘ̯; o̯ámęń 16
omᵘ̯; ǫ́miń 17
omᵘ̯; ǫ́miń, o̯ámiń 18
omᵘ̯; o̯ámįń 19, 22, 23, 25, 29
u̯omᵘ̯; o̯ámįń 21
omᶜ; o̯ámiń 24
u̯omᵘ̯; o̯ámęń 26
om; ǫ́miń, ǫ́mă̄ń 30
omᵘ̯, ómu̯; o̯ámiń, o̯áminʲ, o̯ámini 36
om 37
om; ǫ́miń 38
omᵘ̯; o̯ámiń, o̯ámęń 50
ǫ́miń, ómiń [pl.] 53
omᵘ̯; ǫ́miń 54
omᵘ̯; ǫ́miń, o̯ámiń 57
om; u̯ámiń 58
om, omᵘ̯; o̯ámiń, ǫ́miń 59
om, omᵘ̯; o̯ámiń 60
– 27, 34, 42–45, 47, 48

MEGL.: u̯om; o̯ámiń

HARTA 321. FEMEIE, pl. ‘femme’ [523]

mľárę; mľerʲ 1
mľárį; mľerʲ 2, 10, 19
mi̯ári; mi̯erʲ 3, 4
mľárį; mľerʲ, [*] mi̯árį; mi̯erʲ 5
mľári; mľerʲ 6–9, 28, 31
mľáre; mľerʲ 11
mľárį; mľerʲ, muľárį; -ľérʲ 12
muľę́rį; -ľ́ér 13
muľę́re; -ľér, mūľáre; -ľér 14
muľéri; -ľérᵘ̯ 15
mă̄ľére; -ľér 16
muľári; -ľ́ér 17
muľári; -ľérʲ 18, 41, 44–47, 49, 50, 52, 55
muľárį; -ľérʲ 20, 25
muľérį; -ľérʲ 21
muľę́rį; -ľérʲ 22
muľáǫį; -ľéǫʲ 23
muľáǫę; -ľéǫ(i̯ 24
muľáre; -ľérʲ 26
muľáre, muľári; -ľérʲ 27
mᵇľári; mᵇľerʲ 29, 39, 40
muýéri; -ýér 30, 59
mbľáre; mbľerʲ 32
mbľáręmbľerʲ 33
mľáręmľerʲ, muľári; -ľérʲ 34
mᵇľári; mᵇľerʲ, mľári; mľerʲ 35
muľáre; -ľéri̯ 36
mă̄i̯ē̄ră̄; -i̯ē̄ri 37
mui̯éri; -i̯ér 38
mǵári; mǵerʲ, [*] mľári; mľerʲ 51
muľéri; -ľérʲ 54
muľéǫe; -ľéǫ 56
muľáręsg.] 57
mui̯/ýéī̄ą̄ [sg.] 58
mbľári; mbľerʲ, mľári; mľerʲ 60
mbľári; mbľerʲ, mgľári; mgľerʲ 61
– 42, 43, 48, 53

MEGL.: muľári; -ľér

HARTA 322. (FEMEIE) ÎNSĂRCINATĂ [GEST] ‘(femme) enceinte’ [524]*

micsóltă, gręáu̯ă, cu trúplu̯-ąŋcă̄rcát 1
âŋcă̄rcátă, gręáu̯ă 2
gręáu̯â, [σ] nicsóltâ 3
gręáu̯ 4
ŋcă̄rcátă, gręáu̯ă 5
gręáǫ, [σ] nìcsóltâ 6
âŋcârcátâ 7
gręáᵘ̯u, [L] gręáᵘ̯â, [σ] nécsoltâ 8
gręáᵘ̯û, nicsóltâ 9
gręáu̯ă, cu trúplu ŋcă̄rcátᵘ̯ 10
gręáu̯ă 11, 21, 51
gręáu̯ă, âŋgârcátă 12
gręo 13
gręo, [*] gręáǫ 14
grö, gri̯ǫ, gri̯oa 15
gri̯oa 16
gręu 17
gręu, ŋcărcátă 18
ŋcă̄rcátă, cu trúplu ŋcă̄rcátᵘ̯, gręáu̯ă 19
ă̆ŋcă̄rcátă, gręáᵘ̯u̯ 20
gręáu̯ă, groásă 22
[*] gpę́u̯ă, ŋcă̄pcátă 23
ŋcă̄rcátă, gręau 24
gręáu̯ă, ŋcă̄rcátă 25
gręáo 26
gręáu̯â 28, 50

ŋgă̱rcátă̱, [σ] gre̱á̱u̯ă̱ 29
gre̱á̱u̯, ŋcârcátâ 31
gri̯áu 33
gre̱áu 35, 40
gre̱á̱u̯ă, e̱áste n̯-sárți̯nă, necsóltă 36
gr̄é̱u̯ă 37
ŋcă̱rcátă̱, gráu 38
gre̱áu, ŋcârcátâ, ŋgârcátâ 39
gre̱áu, e̱ásti sárți̯nâ 41
gre̱á̱u̯ă̱, gre̱áu 49
gre̱á̱u̯u 52
carcátă, [σ] gráu 54
gre̱áu, ŋcă̱rcátă̱ 55
gr̄é̱u, ŋgă̱r̄cátă̱ 58
gráu 59
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 53, 56, 57, 60, 61

MEGL.: gré̱u̯ă
* Pentru formele de plural, vezi MN 266. Pluralul lui (FEMEIE) ÎNSĂRCINATĂ [GEST] ‘(femme) enceinte’ [524]

HARTA 323. (FEMEIA) NAȘTE ‘(la femme) accouche’ [525]

fáți̯e 1
fáți̯ 2, 19, 21, 22, 37, 56
fáți̯ 3, 13, 15, 17, 18, 31, 52, 58, 59
fáți̯, fáți̯, amíntă̱ 4
fáți̯, amíntă̱ 5,10
fáți̯, amíntâ 6–9
fáți̯e, [σ] amíntă̱ 11
amíntă̱, fáți̯ 12, 34
fáți̯e 14, 16, 26
amíntă̱ 20, 27
n̯fáși̯, [σ] amíntâ, fáți̯ 23
fáți̯, [σ] amíntâ 24
amí̯ntă̱, fáți̯ 25
amíndâ 28, 48, 49, 61
amí̯ndă̱, n̯fáși̯ 29
amíndă̱ 32
amíndă̱, [σ] fáți̯e 33
fáĉ̲i 35
amíntă, fe̱átă 36
amíntă 38
amíndâ 39
fe̱átâ, amíndâ 40
amíndâ, fáți̯ 41
amíntâ, fáți̯, fe̱átă̱ 50
fáț/ĉi, amíntâ 51
fi̯átă, amíntă, [σ] fáți̯ 54
amíntâ 55
– 30, 42–47, 53, 56, 57, 60

MEGL.: rudé̱ști̯

HARTA 324. (FEMEIE) STEARPĂ, pl. ‘(femme) sterile’ [526]

nu̯-áre fume̱ál’e̯ 1
ste̱árpă̱; ste̱árpi̯ 2, 5, 10, 12, 19, 25, 29, 52
ste̱árpâ; ste̱árpi 3, 4, 6–9, 15, 28, 31, 39–41, 51, 55
ş̦tíră̱; ş̦tíre̯, [k] birǫ́ńe; -róń 11
nu̯-ắri fumé̱l’ă, [σ] sté̱rpă; sté̱rpi 13
nu fáți̯e fumé̱l’ă, [*] nu̯-áre plot¦̱u̯ 14
ş̦tíră; ş̦tíre 16
sté̱rpă; sté̱rpi 17
nu fáți̯ fume̱ál’i 18
ste̱árpă̱; ste̱árpe̯ 20
ste̱árpă̱; sté̱rpi̯ 21
sté̱rpă̱; stérpi̯ 22
ste̱ǫ́ppă̱; ste̱ǫ́ppi̯ 23
ste̱ǫ́ppâ, ste̱ǫ́ār̄pâ; ste̱ǫ́ār̄pi̯ 24
nu̯-armắne̯ gre̱áo 26
áre̯ cusúre̯ 33
ste̱árpâ; ste̱árpi̯ 35
ste̱árpă; ste̱árpe 36
stérpă; stérpi̯ 37
sti̯árpă; stérpi 38
nu fáți̯, nu̯-amíntă 54
sté̱rpâ; sté̱rpi 58
sti̯árpă̱ 59
– 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56, 57, 60, 61

MEGL.: sté̱rpă; sté̱rpi

HARTA 325. PLACENTĂ, pl. ‘placenta’ [527]

su̯ártę 1
su̯ártį; ~ 2
câme̱áși; -méș̣́, so̯árti; sórți̯â 3
câme̱áși; -méș̣, so̯árti; sórți̯â 4
so̯ártį 5
câme̱áși, so̯árti 6
so̯árti; sórți̯â 7, 39, 51
so̯árti, câme̱áși 8
câme̱áși, so̯árti; sórți̯â 9
că̱me̱áș̣́į; -méș̣́ 10
sǫ́rte; sórți̯â, [k] sǫ́rte [pl.] 11
su̯ártă̱ 12
cămé̱ș̣ă, sǫ́rti 13
cămé̱ș̣ă, sǫ́rte 14
câmé̱ș̣i; -méș̣ 15
cămé̱ș̣e 16
sǫ́rti 17, 18
so̯ártį; sórți̯â 19, 29
so̯ártį 20
pắnz̲a‿ā̲‿ĉilime̱ánu, cămé̱ași ~ 21
că̱mé̱ș̣ă̱; -méș̣ 22
so̯ǫ́ptį 23, 24
so̯ártį; sorț 25
cămé̱aș̣a‿ā̲‿fĉórlu̯i̯ 26
su̯árti; sórți̯â 28
câme̱áși; -méș̣, [σ] so̯árti 31
[σ] so̯árti; ? 35
strat¦̱u̯ 36
[σ] sǫ́rtă 37
pắnd̯ă, [σ] sǫ́rti 38

sǫ́arti 40, 49, 59
sǫ́artę 41
şḱépi 52
sǫ́rtă; sorţ 54
sɯ̯ǫ́arti 55
? 33, 58
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 53, 56, 57, 60, 61

MEGL.: múmă; múmį

HARTA 326. (COPILUL) SUGE, ind. prez., 3 sg. ‘(l’enfant) tète’ [528]

súḍę 1, 33
súḍį 2, 4, 5, 10, 12, 19, 22–25, 27, 29
súḍi 3, 6, 7–9, 13, 17, 18, 28, 30, 31, 38–40, 50–52, 54–57, 59–61
súḍe 11, 14, 32, 36
súzi 15
suze 16
súḍi, súḍį 20
bę̱a sin 21
[L] súḍe 26
súĝi 35, 41
bę sin, ~ ţắţă, i̯a sin 37
bę ρ/γáptį 58
– 34, 42–49, 53

MEGL.: súzi

HARTA 327. (COPILUL) TRESARE (DIN SOMN), ind. prez., 3 sg. ‘(l’enfant) s’eveille en sursaut’ [529]

s-lă̱htă̱rsę̱áşte 1
s-lă̱htă̱rsę̱áşţį 2, 19
s-aspári, [σ] s-lâhtârsę̱áşti 3, 6, 7
s-cutrę̱ámburâ 4
s-aspárį, [σ] s-lă̱htă̱rsę̱áşţį 5, 10
s-lâhtârsę̱áşti, s-aspári 8, 31
s-lâhtârsę̱áşti 9, 40
s-aspáre, [σ] s-lă̱htă̱rsę̱şĉę 11
s-aŋ̨gilusę̱áşţį, s-lă̱htă̱rsę̱áşti 12
s-lăhtărsę̱́şti 13
si̯-äspáre, s-äspáre 14
s-aspári 15, 17, 18, 38, 55, 58
s-aspáre 16, 26
s-aspárį, s-lă̱htă̱rsę̱áşţį 20, 25
s-aspáră̱ 21
s-lă̱htă̱ρsę̱áşţį 23
s-lâhtâr̄sę̱áşţį 24
s-lâhtârsę̱áşti, aṉsári 28
si̯-aspárį, s-lâhtârsę̱áşţį 29
lăhtărsę̱áşte 33
si̯-aspárį 35
s-lăhtărsę̱áşte 36
s-äspáră 37
s-aspári, s-lâhtârsę̱áşti 39
si fricsę̱áşte 41
aṉsári 52
s-lăhtărsę́şti, s-aspári 54
? 22
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: sări din sɯ̯on, si spărú din sɯ̯on [pf. s.]

HARTA 328. (COPILUL) MERGE DE-A BUŞILEA, ind. prez., 3 sg. ‘(l’enfant) va à quatre pattes’ [530]

s-tráḍę dę̱-azvárna 1
s-tráḍį dę̱-azvárna 2
s-tráḍi̯-azvárna 3–5, 9, 17, 31
s-tráḍi 6
s-tráḍį, ~‿azvárna 7
s-tráḍi, s-tráḍi̯-azvárna 8
s-tráḍį‿azvárna 10, 19
s-tráḍe 11
s-tráḍį zvárna 12
s-tráḍi, imn‿azvárna 13
s-tráḍe, ímnă a bǫ́ole 14
s-trázi, ~ azvárna 15
s-trázę̱-azvárna 16
s-tráḍi̯-azvára 18, 20, 21, 55
s-tráḍi̯-azvā̆ra 22, 54
s-tráḍi̯-azváρa 23
i̯ímnâ‿azváρa, s-tráḍį ~ 24
s-tráḍį‿azváρa 25
ímnâ t-a búşila, si̯-abuşulę̱áḍâ 28
ímnâ t-a búşila 29
[σ] s-tráḍę̱-azvárna 33
[σ] s-tráĝi‿azvárna 35
buşulę̱áḍă, ímnă cu búşile 36
ímnă zváră 37
s-tráḍi pi azvára 38
buşulę̱áḍâ, ímnă abúşula 39
dúţi t-a búşala 40
buşilę̱áḍă 41
s-tráḍę̱-azvára 52
[*] s-tráḍi̯-azváră 58
azvárna 60
? 26
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53, 56, 57, 59, 61

MEGL.: lăzę́şti

HARTA 329. FUG, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘je pars’ [531]*
NOTĂ. În dialectul aromân şi în localitatea anchetată pentru dialectul meglenoromân, verbul are sensul ‘a pleca’. Pentru ‘a fugi’ se foloseşte, în dialectul aromân, verbul alágɯ̯ ‘alerg’.

fugɯ̯; fuḍ; fúḍę 1
fugɯ̯; fuḍ; fúḍį 2, 4, 10, 12, 19, 20, 22–25, 61
fugɯ̯, fucɯ̯; fuḍ, fuţ; fúḍi 3
fucɯ̯; fuţ; [k] fugɯ̯; fuḍ 5
fucɯ̯; fuţ; fúḍi 6–8
fugɯ̯; fuḍ; fúḍi 9, 17, 18, 31, 37, 52, 54–57

fugᵘ̯; fuḍ; fúḍe 11
fug⁽ᵘ̯⁾; fuḍ; fúḍi 13
fug, fucᵘ̯; fuḍ, fuţ; fúḍe 14
fug⁽ᵘ̯⁾; fus⁽ᵘ̯⁾; fúze 15
fugᵘ̯; fuz, fus; fúze 16
fug; fuḍ; fúḍi 21, 58
fugᵘ̯; fuḍʲ̯; fúḍe 26, 32
fugᵘ̯; fuḍʲ̯; fúḍi 28, 29, 36, 39, 40, 49, 50
fug; fuḍ; fúḍi 30
fugᵘ̯; –; fúḍi 27, 34, 44–48, 60
fugᵘ̯; fuḍʲ̯, fuĝʲ̯; fúḍ/ĝi 33
fugᵘ̯; fuĝʲ̯; fúĝi 35
fug⁽ᵘ̯⁾; fuḍ; fúḍi 38
fugᵘ̯; fuĝ; fúĝ/ḍi 41
fugᵘ̯; fuĝʲ̯, fuḍʲ̯; fúĝ/ḍi 51
fug, fugᵘ̯; fuḍ; fúḍi 59
* 3 pl. = 1 sg.
– 42, 43, 53

MEGL.: fug; fuz; fúzi

HARTA 330. FUGIM, ind. prez., 1–2 pl. ‘nous partons’ [531]

fuḍímᵘ̯; -ḍíţ 1, 12, 21, 27, 40, 45–47, 52, 55, 56
vḍimᵘ̯; vḍiţ 2, 28, 29, 32, 60
vḍim; vḍiţ 4, 7, 39
fuḍím; -ḍíţ 11, 13, 14, 17, 18, 26, 30, 31, 36–38, 57–59
fuḍím; -ḍíţ, vḍim; vḍiţ 6, 8, 34
fuḍím⁽ᵘ̯⁾; -ḍíţ, vḍim⁽ᵘ̯⁾; vḍiţ 3, 9, 10, 49
fuzím; -zíţ 15
făzím; -zíţ, [*] fuzím; -zíţ 16
fuḍímᵘ̯; -ḍíţ, vḍimᵘ̯; vḍiţ 19, 61
fuḍímʷ̆; -ḍíţ 20, 24
fuḍ̨ímᵘ̯; -ḍ̨íţ 22, 23, 25, 50
fuḍ/ĝímᵘ̯; -ḍ/ĝíţ, vḍim⁽ᵘ̯⁾; vḍiţ 33
fuĝím⁽ᵘ̯⁾; -ĝíţ 35
fuĝ/ḍím; -ĝ/ḍíţ 41
fuḍím⁽ᵘ̯⁾; -ḍíţ 44, 54
fuĝ/ḍímᵘ̯, fuĝímᵘ̯, fuḍímᵘ̯; -ĝ/ḍíţ 51
– 5, 42, 43, 48, 53

MEGL.: fuzím; -zíţ

HARTA 331. FUGEAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl. ‘je partais’ [532]

fuḍẹ́a; ~ 1, 12, 18, 20–27, 30, 31, 36, 44–47, 50, 52, 55, 57
vḍẹa; ~ 2, 4, 7, 28, 29, 32, 39, 40, 60
fuḍẹ́a; ~, vḍẹa; ~ 3, 6, 8–10, 19, 34, 49, 61
fuḍẹ́; ~ 11, 13, 14, 17, 37, 58
fuzẹ́a; ~ 15
făzẹ́a; ~, [*] fuzẹ́a; ~ 16
fuĝ/ḍẹ́a; fuĝ/ḍẹ́aᵘ̯, vḍẹa; vḍẹaᵘ̯ 33
fuĝá; fuĝáᵘ̯ 35
fuḍ̨á; ~ 38, 54, 59
fuĝ/ḍẹ́a; ~ 41
fuĝ/ḍẹ́a; ~, fuḍẹ́a; ~ 51
fuḍẹ́a; ~, fuḍẹ́; ~ 56
– 5, 42, 43, 48, 53

MEGL.: fuzẹ́; fuzẹ́ᵘ̯

HARTA 332. FUGEAM, ind. imperf., 1 sg., 2 sg., 1 pl. ‘je partais’ [532]*

fuḍẹ́amᵘ̯; -ḍẹ́aį̯ 1, 12, 21–23, 25, 27, 44–47, 50, 52, 55
vḍẹamᵘ̯; vḍẹaį̯ 2, 28, 29, 32, 39
fuḍẹ́am⁽ᵘ̯⁾; -ḍẹ́aį̯, vḍẹam⁽ᵘ̯⁾; vḍẹaį̯ 3, 9, 10, 49
vḍẹam; vḍẹaį̯ 4, 7, 60
fuḍẹ́am; -ḍẹ́aį̯, vḍẹam; vḍẹaį̯ 6, 8, 34
fuḍẹ́m; -ḍẹ́į̯ 11, 13, 14, 37, 58
fuzẹ́am; -zẹ́aį̯ 15
făzẹ́am; -zẹ́aį̯, [*] fuzẹ́am; -zẹ́aį̯ 16
fuḍẹ́m⁽ᵘ̯⁾; -ḍẹ́į̯ 17
fuḍẹ́am; -ḍẹ́aį̯ 18, 26, 30, 31, 36, 57
fuḍẹ́amᵘ̯; -ḍẹ́aį̯, vḍẹamᵘ̯; vḍẹaį̯ 19, 61
fuḍẹ́amʷ̆; -ḍẹ́aį̯ 20, 24
fuĝ/ḍẹ́am⁽ᵘ̯⁾; -ĝ/ḍẹ́aį̯, vḍẹam⁽ᵘ̯⁾; vḍẹaį̯ 33
fuĝám⁽ᵘ̯⁾; -ĝáį̯ 35
fuḍ̨iámᵘ̯; -ḍ̨iáį̯ 38, 54, 59
vḍẹam⁽ᵘ̯⁾; vḍẹaį̯ 40
fuĝ/ḍẹ́am; -ĝ/ḍẹ́aį̯ 41
fuĝ/ḍẹ́amᵘ̯; -ĝ/ḍẹ́aį̯, fuḍẹ́amᵘ̯; -ḍẹ́aį̯ 51
fuḍẹ́am; -ḍẹ́aį̯, fuḍẹ́m; -ḍẹ́į̯ 56
* 1 pl. = 1 sg.
– 5, 42, 43, 48, 53

MEGL.: fuzẹ́m; zẹ́į̯

HARTA 333. FUGEAŢI, ind. imperf., 2 pl. ‘vous partirez’ [532]

fuḍẹ́aţ 1, 12, 21, 22, 26, 27, 31, 36, 44–47
vḍẹaţ 2, 4, 7, 28, 29, 32, 39, 60
fuḍẹ́aţ, vḍẹaţ 3, 6, 8–10, 19, 34, 40, 49, 61
fuḍẹ́ţ 11, 13, 14, 17, 37
fuzẹ́aţ 15
făzẹ́aţ, [*] fuzẹ́aţ 16
fuḍẹ́atᵘ̯ 18, 20, 23–25, 30, 52, 54, 55, 57
fuĝ/ḍẹ́aţ; vḍẹaţ 33
fuĝáţ 35
fuḍ̨iátᵘ̯ 38, 59
fuĝ/ḍẹ́aţ 41
fuĝ/ḍẹ́aţ, fuĝáţ, fuḍẹ́aţ 51
fuḍẹ́atᵘ̯, fuḍẹ́ţᵘ̯ 56
fuḍẹ́ţᵘ̯ 58
– 5, 42, 43, 48, 50, 53

MEGL.: fuzẹ́ţ

HARTA 334. FUGII, ind. perf. s., 1–2 sg. ‘je partis’ [533]

fuḍíį̯; -ḍíşʲ̯ 1, 11, 12, 21, 23–25, 27, 44, 45, 50, 52, 55
vḍiį̯; vḍişʲ̯ 2, 7, 28, 29, 32

fuḑíi̯(u̯; -ḑíṣi̯, vḑii̯(u̯; vḑiṣi̯ 3
vḑii̯ᵘ̯; vḑiṣ 4
fuḑíi̯; -ḑíṣi̯, vḑii̯; vḑiṣi̯ 6, 9, 10, 19, 34, 40, 49
fuḑíi̯; -ḑíṣ, vḑii̯; vḑiṣ 8
fuḑíi̯; -ḑíṣ 13, 20, 26, 31, 46, 47, 59, 61
fuḑíi̯; -ḑíṣ 14, 17, 18, 22, 30, 36–38, 54, 56–58
fuzíi̯; -zíṣ 15
fă̱zíi̯, [*] fuzíi̯; -zíṣ 16
fuĝ/ḑíi̯; -ĝ/ḑíṣi̯, vḑii̯; vḑiṣi̯ 33
fuĝíi̯; -ĝíṣ 35, 41
vḑii̯; vḑiṣ 39, 60
fuĝ/ḑíi̯; -ĝ/ḑíṣi̯, fuĝíi̯, fuḑíi̯ 51
– 5, 42, 43, 48, 53

MEGL.: fuzíi̯; -zíṣ

HARTA 335. AM FUGIT, ind. perf. c., 1 sg. ‘je suis parti’ [534]

amᵘ̯ fuḑítă̱ 1, 12, 21–23, 25, 27
ámu‿vḑítă̱, vgátă̱ 2
am‿fuḑítâ, ámu‿vgátâ 3, 4, 9
am‿fuḑítâ, ámu‿vḑítâ, vgátâ 6
ámu‿vgátâ, vḑítâ 7
am‿fugátâ, ámu‿vgátâ, vḑítâ 8
ámu‿vḑítă̱, amᵘ̯ fuḑítă̱ 10
am‿fuḑítă̱ 11, 20, 52, 56
am‿fuḑítă 13, 14
am fugátă̱, fuzítă̱ 15
am fugátă 16, 17, 41
am fuḑítă 18, 36, 38
amᵘ̯ fuḑítă̱, fugátă̱, ámu‿vḑítă̱, vgátă̱ 19
am͡u fuḑítâ 24
am fugátă̱ 26
amᵘ̯‿vgátă̱ 28, 29
am fuḑítâ 31, 46, 50
am‿fuĝ/ḑítă̱ 33
am‿fuḑítă, fugátă, vḑítă 34
am͡u fuĝítâ 35
am fuḑítă̱ 37, 57, 58
ámu‿vgátâ 39
am vḑítâ, fuḑítâ 40
amᵘ̯ fuḑítă 54
amᵘ̯ fuḑítâ 55
amᵘ̯ vgátâ, fugátâ 61
– 5, 30, 32, 42–45, 47–49, 51, 53, 59, 60

MEGL.: am fuzít

HARTA 336. VOI FUGI, ind. viit., 3 sg., 3 pl. ‘je partirai’ [536]

va s-fúgă̱ 1, 11
va s-fúgă̱, a s-fúgă̱ 2, 19, 58
va s-fúgâ 3, 4, 6–10, 15, 24, 31, 50
va fúgă̱ 12, 20, 29, 52
u s-fúgă, va s-fúgă 13
u s-fúgă 14, 38, 54
va s-fúgă 16, 17, 26, 36
va fúgă 18
vă s-fúgă̱ 21
vă̱ s-fúgă̱, o s-fúgă̱, árį s-fúgă̱ 22
va s-fúgă̱, o s-fúgă̱ 23
va fúgă̱ 25, 33
va fúgâ 28, 40, 41, 55
va ş-fúgâ 35
o̯ s-fúgă 37
vai̯ fúgâ 39, 46, 49
– 5, 27, 30, 32, 34, 42–45, 47, 48, 51, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: să fugă

HARTA 337. SĂ FUGĂ, conj. prez., 3 sg., 3 pl. ‘que je parte’ [537]

s-fúgă̱ 1, 2, 5, 11, 12, 19–23, 25–27, 32, 33, 45, 47, 48, 52, 56, 59
s-fúgâ 3, 4, 6–10, 15, 24, 28, 29, 31, 35, 39–41, 44, 46, 50, 55, 60
s-fúgă 13, 14, 16–18, 30, 34, 36–38, 54, 57, 58
si fugă̱, s-fúgă̱ 49
s/şi fúgâ 51
– 42, 43, 53, 61

MEGL.: să fúgă

HARTA 338. FUGI!, imper., 2 sg., 2 pl. ‘pars!’ [541]

fuḑ; fuḑíţ 1, 11–13, 17, 18, 20–25, 27, 30, 31, 37, 38, 52, 54–59
fuḑ; vḑiţ 2, 9, 10
fuḑ, [*] fuţ; vḑiţ, fuḑíţ 3
fuḑ; fuḑíţ, vḑiţ 4
fuţ, fuḑ [2 sg.] 5
fuţ; vḑiţ 6, 7
fuţ; vḑiţ, [*] fuḑíţ 8
fuḑ/ţ; fuḑíţ 14
fus[i]; fuzíţ 15
fuz; fă̱zíţ 16
fuḑ, uḑíţ, [*] fuḑíţ 19
fuḑi̯; fuḑíţ 26, 36, 50
fuḑi̯; vḑiţ 28, 29, 32, 39, 40
fuḑi̯, fuĝi̯; fuḑ/ĝíţ, vḑiţ 33
fuḑíţ, vḑiţ [2 pl.] 34, 61
fuĝi̯; fuĝíţ 35, 41
fuḑíţ [2 pl.] 44–47
fuḑi̯; fuḑíţ, vḑiţ 49
fuĝi̯, fuḑi̯; fuĝ/ḑíţ 51
vḑiţ [2 pl.] 60
– 42, 43, 48, 53

MEGL.: fui̯; fuzíţ

HARTA 339. GEMENI, sg. ‘jumeaux’ [544]

ḑẹ́amiń [plt.] 1
ḑẹ́amiń; ḑẹ́aminᵘ̯ 2–4, 7, 9, 11
ḑẹ́amiń [pl.] 5, 6, 8, 10, 33

înḑẹ́amiń; înḑẹ́aminʰ 12
bińáţ [pl.] 13, 21
bińáţ [plt.] 14, 52
blizńáţ̂; -ńácu̯ 15
bliznáţ [pl.] 16
blízńi [plt.], bliznáţ; -nácʰ 17
bińáţ; -ńácʰ 18
blíźńį [plt.] 19
bįńáţ; -ńátʰ 20
bįńáţ; -ńácʰ 22
bįńáţ [pl.] 23, 25
băńáţ; -ńácʰ, [*] bińáţ [pl.] 24
[σ] [ε] bliznáţ̀ [plt.] 26
didimárţi [pl.] 28
nḑẹ́amiń [pl.] 29, 49
ḑẹ́amiń [plt.], [*] blízńi [plt.] 31
ĝámiń [pl.] 35
nḑáminʲ, nĝáminʲ, [*] nḑẹ́amiń [pl.] 36
bińéţ; -ńác 37
bińáţ; -ńácu̯ 38
nḑẹ́amiń; nḑẹ́aminʰ, bińáţi [fem. pl.] 39
δíδimʲ, [*] δíδiń [plt.] 40
δiplárţʲ [pl.] 41
bińéţ; -ńácʰ 54
[ε] bińáţ; -ńácʰ 55
binḭ́acʰ [sg.] 58
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 51, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: bliznáţ; -nác

HARTA 340. MOAȘĂ, pl. ‘sage-femme, accoucheuse’ [545]

bábă̭; bábẹ, [*] bábi 1
bábă̭; bábį 2, 5, 10, 12, 19, 21, 25
bábâ; bábį 3, 24
bábâ; bábi 4, 6–9, 31
bábă̭; bábe 11
babíţă; -bíţi 13
bábă 14
babiţă; babiţe 16, 17
bábă̭; bábi 18
bábă̭; bábẹ 20
[σ] bábă̭; bábį 23
[L] bábă; bábe 26
mâmíḭ; -míḭ 28
mă̆míḭ; -míḭ 29
[σ] bábă̭; bábį, bábẹ 35
[*] mamío! [voc.] 36
mamíḭ; -míḭ 38, 49, 58
mamíi; -míḭ 39
mă̆míi; ~ 40
mâmíi; -míḭ 41, 51
[R] mamíḭ; -míḭ 54
mo̯áşi; ~ 55
? 15, 22, 33, 37, 52
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: bábă; bábį

HARTA 341. BOTEZ, ind. prez., 1–2 sg. ‘je baptise’ [547]

pă̭téţʰ; -téţ 1, 5, 10
pă̭téḑʰ; -téḑ 2, 19, 20, 25, 26, 29, 34, 50, 58
pâtéḑʰ; -téḑ 3, 4, 8, 12, 28, 41, 51, 60
pâtéţʰ; -téţ 6, 7
pâtéḑʰ, -téţʰ; -téḑ 9
pătéḑʰ; -téḑ 11, 17
pătéḑu̯; -téḑ 13
pătéţ; ~ 14
pă̭tésu̯; -tés 15
pătézʰ; -téz 16
pitéḑʰ; -téḑ 18, 32, 39, 40, 54, 55, 59
pătéḑ, -téḑʰ; pătéḑ 21
pi̯téḑʰ; -téḑ 23, 24
pitéḑʰ, [*] pâtéḑʰ; -téḑ 31
[ε] bâtéḑʰ; -téḑ 33
putéḑu̯; -téḑ 35, 38
putéḑʰ, -téḑu̯; -téḑ 36
pătéḑ [1 sg.] 37
pă̭téḑʰ, putéḑʰ; -téḑ 49
pitéḑʰ, [V] pă̭téḑʰ; -téḑ 52
– 22, 27, 30, 42–48, 53, 56, 57, 61

MEGL.: bátį̆z; ~

HARTA 342. BOTEZ, ind. prez., 3 sg., 3 pl. ‘je baptise’ [547]*

pă̭t̬eáḑă̭ 1, 2, 5, 10–12, 19, 20, 25, 26, 34, 50
pât̬eáḑâ 3, 4, 6–9, 28, 41, 51, 60
pătḛ́ḑă 13, 14, 17, 37, 58
pă̭t̬eázą̆ 15
pătẹ́ază̆ 16
pitḛ́ḑă 18, 38
pătẹ́aḑă̭ 21
pi̯t̬eáḑă 23
pi̯t̬eáḑâ 24
pă̭t̬eáḑâ 29
pit̬eáḑâ 31, 39, 40, 55
pit̬eáḑă̭ 32, 59
[ε] bât̬eáḑâ 33
put̬eáḑâ 35
put̬eáḑă 36
pă̭t̬eáḑă̭, put̬eáḑă̭ 49
pit̬eáḑă, [V] pă̭t̬eáḑă̭ 52
pit̬eáḑă 54
– 22, 27, 30, 42–48, 53, 56, 57, 61
* 3 pl. = 3 sg.

MEGL.: bátíză

HARTA 343. NAȘĂ, pl. ‘marraine (au baptême)’ [548]

núnă̭; núnẹ 1, 11, 20, 33, 56
núnă̭; núnį 2, 5, 10, 12, 19, 21, 23, 25, 52

núnâ; núnį 3, 24, 29
núnâ; núni 4, 6–9, 15, 31, 39, 40, 55
núnă; núni 13, 17, 38
núnă; núne 14, 16, 32, 36, 41, 51
núnạ; núni 18
núnạ; núnį, núnạ ńicạ; núnį ńiţ 22
[AL] núnạ; núnę 26
núnâ; núni, nuń 28
núnâ; núni, núnį 35
[L] núnă; núne 37
núnă; núni, cumbără; -bári 54
núnă; núnį 58
– 27, 30, 34, 42–50, 53, 57, 59–61

MEGL.: mumúşă; -múşi, [V] núnă; núni

HARTA 344. NAŞ, pl. ‘parrain (au baptême)’ [550]

nunᵘ̯; nuń 1–5, 7–12, 16–19, 23, 25–29, 31–34, 39–52, 54–57, 60, 61
nun(ᵘ̯; nuń 6, 20
nun(u̯; nuń 13, 15, 35, 38
nun, [*] nunᵘ̯; nuń 14
nunᵘ̯; nuni̯ 21, 24
nunᵘ̯; nuń, nunᵘ̯ ńicᵘ̯; nuń ńiţ 22
nun; nuń 30, 58, 59
nunᵘ̯; nuni̯, [L] núni 36
nun; nuni̯, [k] nuń 37
– 53

MEGL.: mumúş; ~, [V] nun; nuń

HARTA 345. FIN[1], pl. ‘filleul’ [553]

hl̓inᵘ̯; hl̓iń 1, 2, 4, 6, 8–10, 19, 22
hl̓inᵘ̯; hl̓iń, [*] ɦinᵘ̯; ɦiń 3, 5
cl̓inᵘ̯; cl̓iń 7
hąl̓ínᵘ̯; -l̓íń 11
cumbárᵘ̯; -bárį̇ 12, 18, 20, 25, 35, 39, 41, 46, 49, 51, 52, 55, 60
hăl̓ín(u̯; -l̓íń 13
ɦil̓ín; -l̓íń 14
hăl̓ín(u̯; -l̓íń 15
ɦil̓ínᵘ̯; -l̓íń 16, 26
[ɛ] ɦil̓ínᵘ̯; -l̓íń 17
hăl̓ín; -l̓íń 21
ɦįl̓įnᵘ̯; -l̓įń 23
ɦil̓ínᵘ̯; -l̓íń, -l̓ínį̇ 24
cumbâríĉᵘ̯; -ríĉ 28, 29, 40
cumbár [sg.] 30, 59
cumbâríĉᵘ̯; -ríĉ, [*] hl̓inᵘ̯; hl̓iń 31
cumbár(u̯; -bár 38
pitiĝúnᵘ̯; -ĝúń 54
[*] ɦiɣínᵘ̯; -ɣíń 56
[*] pătăĝúnᵘ̯; -ĝúń 58
? 33, 36, 37
– 27, 32, 34, 42–45, 47, 48, 50, 53, 57, 61

MEGL.: criştiníc; -níţ

HARTA 346. FINĂ[1], pl. ‘filleule’ [554]

hl̓ínạ; hl̓ínę 1
hl̓ínạ; hl̓ínį 2, 5, 10, 19
ɦi̯ínâ; ɦi̯íni 3
hl̓ínâ; hl̓íni 4, 6, 8, 9
cl̓ínâ; cl̓íni 7
hąl̓ínạ; -l̓íne 11
cumbárạ; -bárį 12, 25, 29, 55
hăl̓ínă; -l̓íni 13
ɦil̓ínă; -l̓íne 14, 16
hăl̓ínạ; -l̓íni 15
ɦil̓ínă; -l̓íni 17
cumbără; -bári 18, 41, 46, 49, 60
cumbárạ; -bárę 20
hąl̓ínạ; -l̓įnį 21
hl̓ínạ; hl̓įnį 22
ɦįl̓ínạ; -l̓ínį 23
ɦil̓ínâ; -l̓ínį 24
[L] ɦil̓ínă; -l̓íne 26
cumbâríĉi; ~ 28, 40
cumbâríĉi; ~, [*] hl̓ínâ; hl̓íni 31
cumbárâ; -bári 35, 39, 49
cumbără; -bắr 38
cumbárạ, ɦil̓ínạ [sg.] 51
cumbárạ; -bári 52, 59
pitiĝúnă; -ĝúń [f.] 54
[*] ɦiɣínạ; -ɣíni 56
[*] pătăĝúna [sg., art.] 58
? 33, 36, 37
– 27, 30, 32, 34, 42–45, 47, 48, 50, 53, 57, 61

MEGL.: criştinícă; -níţi

HARTA 347. [ÎL] ÎNFĂŞ, ind. prez., 1–2 sg.‘je lange (un nourrisson)’ [562]

ạn̡fáşᵘ̯; -fáşį̇ 1
în̡fáşᵘ̯; -fáş 2
[lu ‘îl’] n̡faşᵘ̯; [lu] n̡faş 3
[lu̯‿] ān̡fáşᵘ̯; [lu̯-] ᵃnfáş 4
n̡faşᵘ̯; n̡faş 5, 55
ᵃn̡fáşᵘ̯; -fáş 6
[lu] n̡faşᵘ̯; [lu] nfaşį̇ 7
[lu̯-] an̡fáşᵘ̯; [lu̯-] an̡fáş 8
ãfáşᵘ̯; -fáşį̇ 9
ạn̡fáşᵘ̯; -fáşį̇ 10, 12
â)n̡faşᵘ̯; -faşį̇, -faş 11
[u ‘îl’] n̡faş(u̯; [u] n̡faş 13
[lu] n̡faş(u̯; [lu] n̡faş 14
n̡faş(u̯; [u] n̡faş 15
[lu] n̡faşᵘ̯; [lu] nfaş 16
an̡fáşᵘ̯; -fáş 17
ă)n̡faşᵘ̯; ăn̡faş 18
n̡faşᵘ̯; n̡faşį̇ 19, 23, 29

ă)n̯faś̯ʲ, n̯faś̯ʲ; nfaś 20
[lu] n̯faş̯ʲ; [lu] n̯faşi̯ 21
n̯faş̯ʲ; n̯faş 22
n̯faś̯ʲ; n̯faś 24
faś̯ʲ; faşi̯ 25
ân̯fáś̯ʲ; -fáś 26, 35
în̯fáş̯ʲ; -fáşi̯ 28
â)n̯faş̯ʲ; n̯faś 31
făsḱéḍu cu fáşă [1 sg.] 36
ăn̯fáş; ~ 37
faś̯(u̯; faś 38
[lu] n̯faś̯ʲ; [lu] nfaś 39, 40
faş̯ʲ; faş 41
făşátă [part. fem.] 49
m̯fas̲ʲ [1 sg.] 51
[lu] n̯faş̯ʲ; â̮n̯faşi̯ 52
faş̯ʲ; faşi̯ 54
m̯faş, faś; ~, 58
faş; ~ 59
n̯faş [1 sg.] 60
? 33
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 53, 56, 57, 61

MEGL.: ậfáś; ~

HARTA 348. SĂ [ÎL] ÎNFAŞE, conj. prez., 3 sg.‘qu’elle lange (un nourrisson)’ [563]

s-ạn̯fáşẹ 1
s-în̯fáśį 2
sâ n̯fáşi 3, 6, 7
s-[lu̯-]an̯fáşi 4, 8
sâ n̯fáśį 5
s-ãfáşi 9
s-ạn̯fáśį 10, 12
să n̯fáşe 11, 26
s-[u ‘îl’] n̯fáşă 13
s-[lu] n̯fáşă 14
sâ n̯fáşi 15, 31
s-[lu] n̯fáşe 16
să n̯fáşe 17
să n̯fáşi 18
să n̯fáśį 19
să n̯fáśe 20
s-[lu] nfáşĕ 21
să n̯fáşă 22
să n̯fáşį 23, 24
s-fáşį 25
si n̯fáşi 28, 39
sį n̯fáśį 29
şi n̯fáşă 35
s-fãsḱáḍă 36
să n̯fáşĕ 37
s-fáşă 38, 54
sâ n̯fáşi 40
să n̯fáşi 52, 55
? 33
– 27, 30, 32, 34, 41–51, 53, 56–61

MEGL.: s-ậfáśă

HARTA 349. LEAGĂN, pl.‘berceau’ [564]

sậrmậníţă; -níţe 1
sậrmậníţă; -níţ [f.] 2, 52
lȩágânʲ; lȩágâni 3
lȩágânʲ; lȩágânį 4
lȩágặnʲ; lȩágặnį, sậrmậníţă; -níţį 5, 19
lȩágân(u̯; lȩágâni, [σ] sârmâníţâ 6
sârmâníţâ; ~, lȩágûnʲ; lȩágâni 7
lȩágặnʲ; lȩágặni, [σ] sârmâníţâ; -níţ [f.] 8
cupáńi, lȩágânʲ; lȩágâni, sârmâníţâ; -níţi 9
sạrmậníţă; -níţį 10, 12, 20–22
nánă; náne, [σ] sậrmậníţă; -níţe 11
sărmăníţă; -níţi 13, 59
sărmăníţă; -níţe 14, 16
sậrmậníţă; -níţi, lȩágûn(u̯; lȩágặń, lȩágặnʲ [n.] 15
nánă; náni 17
sậrmậníţă; -níţi 18, 54, 55
sậρmậníţă; -níţį 23
sậρmậníţâ; -níţį 24
sậrmănȩíţă; ~ 25
sậrmậníţă; -níţe 26
sârmâníţâ; ~ 28
sậrmậnȩíţâ; -nȩíţi, lȩágặnʲ; lȩágặnį 29
sârmâníţâ; ~, lȩágunʲ; lȩágâni 31
sa̲rma̲níţă; -níţẹ 33
[ε] sârmâníţâ; -níţi 35
sậrmậníţă 36
sărmăníţă; -níţį 37
sărmăníţă; -níţ [f.], curculítʲ; -líti 38
lȩágânʲ; lȩágâni, cúni; cuń, sârmâníţâ; -níţi 39
sârmâníţâ 40
sârmâníţâ; -níţ [f.] 41
lȩágặnʲ; lȩáḍini, sậrmậníţă, cúńa [a.] 49
sârmâníţă; -níţʲ, lȩágânʲ; cúnă; cúni 51
sărmâníţă; -níţẹ 58
sărmăníţă 60
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 53, 56, 57, 61

MEGL.: lȩgặn; lȩzini

HARTA 350. LEAGĂN, ind. prez., 1–2 sg. [gest] ‘je berce’ [565]

lȩágặnʲ; lȩáḍậń 1, 5, 10
lȩágặnʲ; lȩáḍâń 2, 8
lȩágânʲ; lȩáḍâń 3, 4, 6, 9, 31
lȩágunʲ; lȩáḍâń 7
lȩágặnʲ; lȩágặń 11, 12, 23, 25, 29
légun(u̯; léḍîń 13
lȩgặn; lȩgặń 14
lȩágûn(u̯; lȩáziń 15
lȩágặnʲ; lȩágặń 16

lę́gunᵘ̯; lę́ḑiń 17
lę́águnᵘ̯; lę́ágiń 18, 52
lę́ágą̆nᵘ̯; lę́ágą̆ń, [*] lę́ágîń 19
lę́ágą̆n͡u; lę́ágą̆ń 20
légunᵘ̯; léḑiń 21
lę́ágą̆nᵘ̯; léḑiń 22
lę́ágânᵘ̯; lę́ágânį 24
lę́ágą̆n; [ɛ] lę́ágą̆ń 26
lę́ágînᵘ̯; lę́ágiį 28
ľágą̆nᵘ̯; ľágą̆ń 33
lę́ágân; lę́ágiń 35
lę́águnᵘ̯; lę́ágănį, lę́áginiį 36
légą̆n; légănį 37
légun͡u; léḑiń 38
lę́ágânᵘ̯; lę́ágâń 39
lę́ágânᵘ̯; lę́ágiń 40
cuńéḑᵘ̯; cuńéḑ 41
ligănári [inf.] 49
lę́ágânᵘ̯ [1 sg.] 51
lę́ágânᵘ̯; lę́ágắń 54
lę́agunᵘ̯; lę́ágâń 55
légăn; léḑiń 58
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: lę́găn; lę́ziń

HARTA 351. SĂ LEGENE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’elle berce’ [566]

s-lę́ágą̆ną̆ 1, 2, 5, 10, 12, 19–23, 25, 29, 36, 51, 52, 55
s-lę́ágânâ 3, 4, 6–9, 15, 24, 28, 31, 39, 40
s-lę́gą̆ną̆ 11, 58
s-lę́gănă 13, 14, 17
s-lę́ágănă 16, 18, 38, 54
s-lę́ágą̆ną̆ 26
s-ľágą̆ną̆ 33
ş-lę́ágânâ 35
s-légănă 37
s-cuńáḑą̆ 41
– 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: s-lă lę́gănă ‘să-l legene’

HARTA 352. CER, ind. prez., 1–2 sg. ‘je demande’ [567]

cáftu; cáfţî 1, 10, 12, 28
cáftu; cáfţâ 2–9, 19, 26, 29, 31, 34, 35, 39, 40, 43, 46, 47, 49, 51, 60
cáftu; cáfţă̆ 11, 17, 61
nţer͡u; nţer 13
ţer; ~ 14
caft͡u; cafţ̂, cáftu; cáfţâ 15
cáftu; cáfţă̆ 16
caftᵘ̯; cafţ 18, 22–25, 41, 42, 50, 52, 54–57
caftᵘ̯, cáftụ; cafţă̆ 20
caftᵘ̯; cafţ, cáftu; cáfţă̆ 21
cáftụ; cáfţâ 27
caft; cafţ 30, 37, 58, 59
caftᵘ̯; cafţ, cafţ̂ 32
[L] cáftu; cáfţâ, [AL] caftᵘ̯; cafţ̂ 33
cáftu, caftᵘ̯; cafţ 36
caft͡u; cafţ 38
– 44, 45, 48, 53

MEGL.: ţer; ~

HARTA 353. CER, ind. prez., 3 sg., 3 pl. ‘je demande’ [567]

cáftă̆; ~ 1, 2, 11, 19, 21, 22, 25, 32, 37, 50, 52, 56–59, 61
cáftâ; ~ 3–9, 15, 23, 24, 27, 29, 31, 33–35, 39–43, 46, 47, 49, 51, 55, 60
cáftâ; cáftă̆ 10, 12
nţę́ră; ~ 13
ţę́re; ţer 14
cáftă; ~ 16, 26, 30, 36, 38, 54
cáftă̆; ~ 17, 18
[L] cáftă̆; ~, [AL] caftă̆; ~ 20
cáftî; ~ 28
– 44, 45, 48, 53

MEGL.: ţę́ri; ţer

HARTA 354. CEREAM, ind. imperf., 1–2 sg., 1 pl. ‘je demandais’ [568]

că̆ftámᵘ̯; -táį 1, 2, 5, 10, 12, 19, 21–23, 25, 27, 29, 56–59
câftám͡u; -táį 3, 9, 35, 40
că/ă̆ftám; -táį 4
câftám; -táį 6–8, 17, 31, 34, 41, 46, 47, 54
că̆ftám; -táį 11, 15, 20, 26, 30, 32, 36
nţărę́m; -ré̯į 13
ţirę́m; -ré̯į 14
căftám; -táį 16, 18, 37, 38
câftám͡u; -táį 24
câftámᵘ̯; -táį 28, 39, 49, 51
că̆ftám͡u; -táį 33
ca̲ftám; ca̲ftáį 42
câftámᶜ; -táį 43
câ/ă̆ftámᵘ̯; -táį 52, 55
– 44, 45, 48, 50, 53, 60, 61
* 1 pl. = 1 sg.

MEGL.: ţirę́m; -ré̯į

HARTA 355. CEREAŢI, ind. imperf., 2 pl. ‘je demandais’ [568]

că̆ftáţ 1, 2, 5, 10–12, 15, 19, 21, 22, 26, 27, 29, 30, 32, 36
câftáţ 3, 4, 6–9, 28, 31, 34, 35, 39–41, 43, 46, 47, 49, 51
nţărę́ţ 13
ţirę́ţ 14

cărftáţ 16, 17
cărftátᵘ 18, 37
cărftátᵘ 20, 23–25, 56–59
cărftáţ(â 33
cărftát 38
caftáţ 42
cârftátᵘ 54
cârftátᵘ 52, 55
– 44, 45, 48, 50, 53, 60, 61

MEGL.: ţirẹţ

HARTA 356. CERUI, ind. perf. s., 1–2 sg. ʻje demandai’ [569]

cărftáį; -táşi 1, 2, 12, 19, 21, 23–25, 27, 29, 33, 55, 57–59
cârftáįᵘ; -táşi 3, 9
cârftáįᵘ; -táş 4
cărftáįᵘ; -táşi 5, 10
cârftáį; -táş 6, 8, 31, 39–41
cârftáį; -táşi 7, 28, 34, 46, 47, 49
cărftáį; -táş 11, 22, 30, 32, 36, 56
nţărúį; -rúş 13
ţirúį; -rúş 14
cârftáį; -táş 15, 35, 43, 54
cărftáį; -táş 16, 17
cărftáį; -táş 18, 37, 38
cărftáį; -táş 20, 26
caftáį; caftáş 42
cârftáį; -táş/s 51
cârftáį; -táşi 52
– 44, 45, 48, 50, 53, 60, 61

MEGL.: ţirúį; -rúş

HARTA 357. PEŢITOR, pl. ʻmarieur’ [573]

prucsinítᵘ; -níţ 1–4, 6–9, 17, 18, 26, 28, 31, 39, 40, 51, 52, 55
prucsiníţᵘ; -níţ 5, 19
prucsinítᵘ; -níţ 10
prucsiníţᵘ; -níţ 11, 20, 29
prucsiníţᵘ; -níţ 12, 25
lęįmpsᵘ; lęįmpş 13
stroįníc; -níţ 14
[σ] prucsinítᵘ; -níţ 15
proįcsinítᵘ; -níţ 16
lęamsᵘ; lęamsi 21
lęamᵘ; lęamţ 22
piρiįcsúsᵘ; -csúşi 23
pρucsiníţᵘ; -níţ 24
proįcsęnítră; -nítre [f.] 33
prucsinítᵘ; -níţ 35
procsenítră; -nítre [f.], [σ] prucsinítă; -níte [f.] 36
laįms; laįmsi 37
laįmsᵘ, láįmūs [sg.] 38
prucsinití; -táḑ 41
misítᵘ; -síţ, prucsinítᵘ; -níţ 54
laįmsᵘ; laįmsi 58
– 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56, 57, 59–61

MEGL.: strᵘóįnic; strᵘóįniţ

HARTA 358. PEŢEŞTE, ind. prez., 3 sg. ʻil demande une fille en mariage pour qqn’ [574]

cáftă 1, 2, 10–12, 19, 21, 22, 25, 52
cáftâ 3, 5–7, 28, 29, 31, 35, 39, 40
cáftâ fęáta 4, 9
cáftâ n̥vęástâ 8
cáftă 13, 17, 18, 37, 38
u cáftă pri fętă, u cáftă fęta 14
cáftâ pi fęáta 15
cáftă fęáta 16
caftẵ 20
cáftă fęáta n̥vęástă 23
cáftâ n̥vęástă 24
fac [3 pl.] prucsiníl'e 26
u cáftă, fac [3 pl.] proįcseńó 33
alávdă 36
cáftâ fęáta cu prucsińáu 41
cáftă fįáta 54
cáftă, fáţi prucsinitíi 55
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53, 56–61

MEGL.: struįés [3 pl.]

HARTA 359. CUNUNIE, pl. ʻmariage; noce’ [575]

ŋcurunáre; -năr̆i 1
cărúnă̆ [sgt.], îŋcurunárį; -năr̆i 2
curúnâ; curúń 3, 31
curúń [pl.], [σ] ᵃŋcurunári; -năr̆i 4
curúń [pl.], ŋcurunárį 5
ŋcurunári 6
δγávasi di cârúnâ 7
z-ducᵘ s-(s-)aŋcârúnâ, l'-bágâ tu cârúń [vb.] 8
cârúnâ; -rúń 9
[σ] ŋcu̯ru̯nárį; -năr̆i 10
l'i ŋcurúnă̆ [vb.], ŋcurunáre; -năr̆i 11
ąŋgurnárį; -năr̆i, ᵃŋgrúnᵘ; -grúń [vb.] 12
cə̃rúnă; -rúń, s-cărúnă [vb.] 13
curúnă; -rúne, si ŋcurúnă [vb.] 14
ᵃŋcurnári; -năr 15
să‿ŋcurúnă [vb.] 16
ŋcurunáre; -năr 17
γrăpníi, cărúnă; -rúń 18
ŋcurunárį; -năr̆i 19, 21, 22
ŋcurunáre, [L] ə̃ŋcurunáre; -năr̆i 20
cą̆ρúnă̆ 23
cą̆r̄únă̆; -r̄úni̯ 24
ŋcurunárį 25
âŋgrunári; -năr̆i 28
ŋgrunárį; -năr̆i 29
ą̆)ŋgurunáre; -năr̆i 33
[σ] ŋcurunári 35
ŋcurunáre; -năr̆i 36
bag crúnă (cə̃rúnă) [vb.] 37
curunári; -năr, curunára [sg. art.] 38

ŋcurunári; -năr¦ 39
ŋgrunári; -năr¦ 40, 44
ŋgrunári 41
grúnă 49
u ŋcurunắ [vb.], s-curunárâ [vb.] 50
ŋcrunárę; -năr¦ 51
ŋcurunári; -năr¦ 52
l'-cărúnă [vb.] 54
curinári, ŋcurinári 55
cărúń [pl.] 56
bágâ cărúna [vb.] 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42, 43, 45–48, 53, 57, 59–61

MEGL.: curinári; -nǫ́r

HARTA 360. NUNTĂ, pl. ‘noce; mariage’ [576]

NOTĂ. Termenul general răspândit este núntă. Într-o singură localitate de pindeni, 40. Avdela, cuvântul apare sub forma lúntă, cu l la iniţială de cuvânt. Sub această formă, cuvântul se întâlneşte la pindenii din 28. Veria, 29. Xirolivad, 12. Poroi de Sus, dovedindu-se că ei sunt originari din Avdela, de unde au plecat cu mai multă vreme în urmă. De altfel, acest lucru e cunoscut şi de alţi aromâni, care îi numesc avdil'áţ pe pindenii din zona Veria-Xirolivad, însemnând ‘aromâni originari din Avdela’.

númtă; númţă 1
númtă; númţâ 2, 5, 19, 51
númtâ; númţâ 3, 6–9, 31, 39, 60
númtâ; númţą̂ 4
númtă; númţî 10
núntă; núnţă, [*] numtă; númţă 11
lúmtă; lumţî 12
núntă; numţ 13, 15, 18, 26, 37, 38, 41, 52, 54
núntă; [L] númţă, [AL] númţą̂ 14
núntă; númţă 16, 17
núntă; nunţ 20
núntă; numţ 21–23, 25
numtâ; numţ 24, 55
lúmtâ; lúmţî 28
lúmtâ; lúmţâ 29, 40
núntă 30, 34, 46, 47, 53, 57, 61
núntă; númtę 33
núntâ; numţ, numţą̂ 35
núntă; núnte [*] numţ, [**] númţă 36
núntâ 49, 50
núntâ, núntă, numtą̄; numţ 56
núntă; núnte 58
– 27, 32, 42–45, 48

MEGL.: núntă; nunţ

HARTA 361. LOGODNĂ, pl. ‘fiançailles’ [577]

NOTĂ. Logodna reprezintă, în unele colectivităţi tradiţionale – de exemplu, la grămostenii păstori – o procedură foarte elaborată, care se desfăşoară în mai multe etape, implicând logodna mică, logodna mare, petrecerea de la logodna mare etc. Este vorba de un proces de „logodire”, acesta fiind sensul exact al termenului isusíre. Alţi termeni, precum sémnul ńic ‘semnul mic [= logodna mică]’, sémnul mári ‘semnul mare [= logodna mare, logodna propriu-zisă]’, *băşeári* ‘sărutare [= înţelegere între viitorii cuscri]’, isózmată ‘petrecerea de la logodna propriu-zisă’, arăvoánă (arăvonisíre) ‘cadou de logodnă (oferirea cadoului de logodnă)’ etc., marchează diferitele momente ale procesului de isusíre ‘logodire’. Noi vom transpune pe hartă termenul isusíre ‘logodire’, cel mai răspândit, alături de care apar şi alţi termeni.

isusíre; -sír¦ 1, 32
isuse̯ári; -sér¦ 2, 3–7, 9
isózmatâ; isózmati 8
isózmată, isuse̯ári 10
[σ] isuse̯áre, isózmaţă; isózmate 11
isusíri; -sír¦ 12, 19, 28, 29
suse̯ri; -sér 13
isusíre; -sír 14
isusíri; -sír(i̯ 15
isózmată; isózmate 16
isózmătă; isózmăte 17
isózmată; isózmati 18
susíri; -sír¦ 20–22
asuse̯áρi; -séρ¦ 23, 24
suse̯ári; -séri 25
i̯asózmaţă; i̯asózmatę 26
isózmátâ; isózmati, isusíri; -sír¦ 31
aravǫ́ánă; -vǫ́ánę 33
[ε] ân̯susíri; -sír¦ 35
[*] arvǫnisíre 36
sĕ susésc [vb., 3 pl.] 37
suséri; -sér 38
isusíri; -sír¦, arâvǫ́ánâ, [σ] ise̯ázmatâ; -ti 39
isusíri; -sír¦ 40, 47, 49
sivázmati 41
susítă [adj., f.] 50
arâvǫ́ánă; -vǫ́ani 51
suse̯ári; -sír¦ 52, 55
susést$^{u̯}$ [vb., 3 pl.] 54
susésc [vb., 3 pl.] 58
susít [part.] 59
– 27, 30, 34, 42–46, 48, 53, 56, 57, 60, 61

MEGL.: tu̯ócmă; tu̯ócmi

HARTA 362. NUNTAŞ, pl. ‘participant à une noce’ [578]

numtár$^{u̯}$; -tár¦ 1–3, 5, 9, 19, 22, 31, 52
cúscru̯; cúscrį 4
cúscru; cúscri 6–8, 10, 14, 17, 18, 26, 40, 41
nuntár$^{u̯}$, [*] numtár$^{u̯}$; -tár¦ 11
lumtár$^{u̯}$; -tár¦ 12, 28, 29
cuscr(u̯ [m.], cuscr(ă [f.] 13
numtár(u̯; -tár(î 15
cúscrǫ; cúscrę 16
cúscrį [pl.] 20
numtár; -tár¦ 21
cuscr¦, ǫ́aspiţ [pl.] 23
cuscρ$^{u̯}$; cúscρį, cuscr̄¦ 24
numtár$^{u̯}$; -tár¦, cuscr$^{u̯}$; cuscr¦ 25
ǫ́aspiţ [pl.]; ǫ́aspit$^{u̯}$ [sg.] 33

?, cl'imáţ [pl.] la númtâ 35
numtárᵘ̯; -táreań 36, 39
cúscăr; cúscri, ọspiţă̯e [col.] 37
numtárᵘ̯; -tár, cruşq [pl.] 38
numtārᵘ̯; -tárᵢ̯, cúscriᵢ̯ă [pla.], aƙimᵢ̯áţ [pl.] 54
uspâţă̯ia [col.] [art.] 58
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: puguzéᵢ̯; ~

HARTA 363. BEAU, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. 'je bois' [579]*

beauᵢ̯; beaiᵢ̯; bea; ~ 1–3, 5–10, 12, 16, 18–20, 22–24, 26–29, 31, 34, 36, 39–41, 44, 46, 49, 50, 51, 56, 61
beauᵢ̯; beaiᵢ̯; bea; ~ 4, 25
beauᵢ̯; beaiᵢ̯; bę; ~ 11
beuᵢ̯; beiᵢ̯; bę; ~ 13, 14, 17, 37, 57
beauᵢ̯; beaiᵢ̯; bea (beᵃ); ~ 15
beauᵢ̯; beaiᵢ̯; bea (bę); ~ 21
biauᵢ̯; biaiᵢ̯; biᵢ̯a; ~ 33
beauᵢ̯; beaiᵢ̯; bea; beauᵢ̯ 35
biauᵢ̯; beiᵢ̯; biᵢ̯a; ~ 38, 54
beauᵢ̯; beiᵢ̯; bea; ~ 52
beuᵢ̯; beiᵢ̯; bę; ~ 58
beuᵢ̯ 59
– 30, 32, 42, 43, 45, 47, 48, 53, 55, 60
* 3 pl. = 3 sg. [excepţie 35]

MEGL.: beuᵢ̯; beiᵢ̯; bę; beuᵢ̯

HARTA 364. BEAU, ind. prez., 1–2 pl. 'je bois' [579]

biiémᵘ̯; -iéţ 1, 29
bemᵘ̯; beţ 2, 10, 12, 19, 21–23, 28, 39, 49, 61
biiém⁽ᵘ̯⁾; -iéţ 3
biiém; -iéţ 4
biiémᵘ̯; -iéţ 5
bem; beţ 6–8, 11, 14–16, 18, 20, 26, 31, 38, 40, 51, 59
bem⁽ᵘ̯⁾; beţ 9, 33, 52, 54
bim; biţ 13, 17, 37, 50, 58
bem⁽ᵘ̯⁾; beţ 24, 35
biᵢ̯mᵘ̯; biᵢ̯ţ 25
biiémᶜ; -iéţ 36
biém; -éţ 41
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 53, 55–57, 60

MEGL.: bem; beţ

HARTA 365. BEAM, ind. imperf., 1 sg., 1 pl., 3 sg., 3 pl. 'je buvais' [580]*

beámᵘ̯; ~; bea; ~ 1
beamᵘ̯; ~; bea; ~ 2, 12, 19, 21, 22, 23, 28, 49, 56, 61
biiám⁽ᵘ̯⁾; ~; biiá; ~ 3
biᵢ̯ám; ~; biᵢ̯á; ~ 4
biiámᵘ̯; ~; biiá; ~ 5, 29
beam; ~; bea; ~ 6–8, 15, 16, 18, 20, 31, 40, 50, 51
beam⁽ᵘ̯⁾; ~; bea; ~ 9, 52
biiámᵘ̯; ~; biiá; ~ 10
bęm; ~; bę; ~ 11, 13, 14, 17, 37, 57, 58
beam⁽ᵘ̯⁾; ~; bea; ~ 24, 35
biᵢ̯amᵘ̯; ~; biᵢ̯a; ~ 25, 54
beamᶜ; ~; bea; ~ 26
bă̯iᵢ̯ám⁽ᵘ̯⁾; ~; bă̯iᵢ̯á; ~ 33
bieám; ~; bieá; ~ 36, 41
biᵢ̯am; ~; biᵢ̯a; ~ 38
beamᵘ̯, biiámᵘ; ~; bea; ~ 39
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 53, 55, 59, 60
* 1 pl. = 1 sg., 3 pl. = 3 sg.

MEGL.: biiém; ~; biiéᵢ̯; biiéᵢ̯ᵘ̯

HARTA 366. BEI/BEAI, ind. prez., 2 sg./ind. imperf., 2 sg. 'tu bois/tu buvais' [579] [580]

beaiᵢ̯/beáiᵢ̯ 1
beaiᵢ̯/ ~ 2, 6–9, 12, 15, 16, 18–24, 26, 28, 31, 35, 39, 40, 51, 52, 61
beaiᵢ̯/biiáiᵢ̯ 3, 10, 29
beaiᵢ̯/bieáiᵢ̯ 4
beaiᵢ̯/biiáiᵢ̯ 5
beaiᵢ̯/ ~, beiᵢ̯/ ~ 11
beiᵢ̯/ ~ 13, 14, 17
beaiᵢ̯/ ~ 25
biᵢ̯aiᵢ̯/bă̯iᵢ̯áiᵢ̯ 33
beaiᵢ̯/bieáiᵢ̯ 36, 41
beiᵢ̯/beiᵢ̯ 37, 58
beiᵢ̯/biᵢ̯aiᵢ̯ 38, 54
– 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 55–57, 59, 60

MEGL.: beiᵢ̯/biiéiᵢ̯

HARTA 367. BĂUI, ind. perf. s., 1–3 sg. 'je bus' [581]

beiᵢ̯úiᵢ̯; -iᵢ̯úşᵢ̯; -iᵢ̯ú 1
biᵢ̯uúiᵢ̯; -uᵢ̯úşᵢ̯; -uᵢ̯ú 2
biiᵢ̯úiᵢ̯ᵘ̯; -iᵢ̯úşᵢ̯; -iᵢ̯ú 3
biiᵢ̯úiᵢ̯ᵘ̯; -iᵢ̯úś; -iᵢ̯ú 4
biiúiᵢ̯; -iᵢ̯úşᵢ̯; -iᵢ̯ú 5, 29
biᵢ̯uiᵢ̯; biᵢ̯uś; biᵢ̯u 6, 38
biúiᵢ̯; -úşᵢ̯; -ú 7, 8, 28, 33, 46, 49
biᵢ̯uiᵢ̯; biᵢ̯uśᵢ̯; biᵢ̯u 9
biiᵢ̯úiᵢ̯; -iᵢ̯úşᵢ̯; -iᵢ̯ú 10
biᵢ̯uiᵢ̯; biᵢ̯uş; biᵢ̯u 11
biiᵢ̯; bişᵢ̯; bi 12, 23, 24, 40, 52, 58
biiᵢ̯; biş; bi 13, 15, 20, 22, 37
biúiᵢ̯; -úş; -ú 14, 35, 36, 41
beúiᵢ̯, beúiᵢ̯; -úş; -ú 16
biiᵢ̯; biş; biiᵢ̯ú 17
biiᵢ̯; biś; bi 18, 50
biúiᵢ̯; -úşᵢ̯; -ú 19

bi̯ui̯; bi̯uși̯; bi̯u, bü 21
bi̯i̯; bi̯și̯; bi̯ 25
biúi̯; -úș; -ú 26, 31, 32, 39, 51
bi̯úi̯; -úși̯; -ú 54
– 27, 30, 34, 42–45, 47, 48, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: bii̯úi̯; -i̯úș; -i̯ú

HARTA 368. BĂUI, ind. perf. s., 1–3 pl. ‘je bus’ [581]

be̯i̯úmᵘ̯; -i̯útᵘ̯; -i̯úră̯ 1
bi̯u̯úmᵘ̯; -u̯útᵘ̯; -u̯úră̯ 2, 19
bii̯úm͡u̯; -i̯útᵘ̯; -i̯úră̯ 3
bii̯úm; -i̯útᵘ̯; -i̯úrâ 4
bi̯i̯úm͡u̯; -i̯útᵘ̯; -i̯úrâ 5
bi̯um; bi̯utᵘ̯; bi̯úrâ 6
biúm; -útᵘ̯; -úrâ 7, 8
bi̯um͡u̯; bi̯utᵘ̯; bi̯úrâ 9
bii̯úmᵘ̯; -i̯útᵘ̯; -i̯úră̯ 10
bi̯um; bi̯utᵘ̯; bi̯úră̯ 11
bimᵘ̯; bitᵘ̯; bíră̯ 12, 22, 52
bim; bit͡u̯; bíră 13
biúm; -út͡u̯; -ură 14
bim; bit͡u̯; bírâ 15
beúm, be̯úm; -útᵘ̯; -ură 16
bii̯úm; -i̯útᵘ̯; -i̯ură 17
bim; bitᵘ̯; bíră̯ 18, 20, 50
bi̯umᵘ̯; bi̯ut; bi̯úră̯ 21
bimᵘ̯; bitᵘ̯; bi̯ρă̯ 23
bim͡u̯; bitᵘ̯; bírâ 24
bi̯mᵘ̯; bi̯tᵘ̯; bi̯ră̯ 25
biúm; -útᵘ̯; -ură̯ 26, 32, 51
biúmᵘ̯; -útᵘ̯; -úrâ 28, 33, 39, 46, 49
bi̯i̯úmᵘ̯; -i̯útᵘ̯; -i̯úrâ 29
biúm; -útᵘ̯; -úrâ 31, 41
biúm͡u̯; -út̯; -úrâ 35
biúm; -útᵘ̯; -ură 36
bim; bit; bíră 37
bi̯um͡u̯; bi̯utᵘ̯; bi̯úră 38, 54
bim͡u̯; bitᵘ̯ ; bírâ 40
bim; bit; bir̃ᵃ̯ 58
– 27, 30, 34, 42–45, 47, 48, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: bii̯úm; -i̯út̯; -i̯ură

HARTA 369. MĂ ÎMBĂT, ind. prez., 1–2 sg. ‘je m’enivre’ [585]

me̯-ambétᵘ̯; te̯-ambéț 1, 4
mi̯ mbetᵘ̯; ti̯ mbeț 2, 5, 11, 19, 20, 22, 23, 25
mi̯-ambétᵘ̯; te̯-ambéț 3
me̯-ambétᵘ̯; te̯-ambéț 6
mi mbetᵘ̯; ti mbeț 7, 17, 18, 24, 26, 28, 31, 33, 36, 39–41, 44–47, 52, 54
me̯-ambétᵘ̯; te̯-ambéț 8
mi̯-ambétᵘ̯; ti̯-ambéț 9, 29, 49
mi̯-ạmbétᵘ̯; ti̯-ạmbéț 10, 12
mi mbet͡u̯; ti mbeț 13, 15, 30, 34, 59
mi mbet; ti mbeț 14, 37, 38, 58
me̯ mbetᵘ̯; te̯ mbeț 16
mi̯ mbet; ti̯ mbeț 21
mi mbetᵘ̯; ti mbeț, mi̯-ambétᵘ̯; ti̯-ambéț 35, 51
– 27, 32, 42, 43, 48, 50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: mi mbet; ti mbeț

HARTA 370. BEAT, pl. ‘ivre’ [586]

ạmbitátᵘ̯; -táț 1
Îmbi̯tátᵘ̯; -táț 2
ambitátᵘ̯; -táț 3, 8, 9
ậmbitátᵘ̯; -táț 4
mbi̯tátᵘ̯; -táț 5, 19, 20, 23, 24, 36
ă̱mbitátᵘ̯; -táț 6
mbitátᵘ̯; -táț 7, 11, 16, 18, 28, 33, 34, 39–41, 44–47, 52
ạmbi̯tátᵘ̯; -táț 10
mbi̯tátᵘ̯, [*] ạmbi̯tátᵘ̯; -táț 12
mbă̱tát͡u̯; -táț 13, 38
mbitát; -táț 14
mbitát͡u̯; -táț 15, 35
s̃ă̱mbitátᵘ̯; -táț 17
mbă̱tát; -táț 21, 30, 37, 59
m̩bi̯tátᵘ̯; -táț 22, 25
mbitátᵘ̯, ᵃ̂mbitátᵘ̯; -táț 26
ambi̯tátᵘ̯; -táț 29
ᵃ̂mbitátᵘ̯; -táț 31
ambitátᵘ̯, mbitátᵘ̯; -táț 51
mbă̱tátᵘ̯; -táț 54
mbă̱tát, mbă̱tát͡u̯; -táț 58
– 27, 32, 42, 43, 48–50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: bẹț; bẹț, bii̯út; -i̯úț

HARTA 371. CHERCHELIT, pl. ‘grisé, un peu ivre’ [588]

ƙindisítᵘ̯; -síț, ƙe̯flí; -láț 1
ƙi̯flí; -láț 2, 5, 9, 10
ƙiflí; -láḑ 3, 11, 17, 18
hă̱ră̱cópᵘ̯; -cóƙ, ƙiflí; -láḑ 4
ĉacâ̱rᵘ̯; -cârį̇, ƙiflí; -láț 6
[aprox.] hârsítᵘ̯; -síț, [σ] pi ƙéfi 7
ƙiflí; -láț 8
ƙindisítᵘ̯; -síț, ƙiflí; -fle̯áḑ, pi̯ ƙéfi̯ 12
ƙe̯flíu̯; -líi̯ 13
tricút pit cuĉúbă 14
[σ] ƙeflí; -flás, [R] métri 15
ƙe̯flí; -láz 16
ƙi̯flí; -láḑ 19
pi̯ ƙéfi̯ 20–22, 24, 25
ƙi̯flíu̯; -líi̯ 23
pi ƙéfe 26

métri; ~ 28
prį ḱéfį 29
adrátᵘ̯; adráţ, [*] pi ḱéfi 31
[σ] [ɛ] ḱiflí 35
[*] ḱifiútucᵘ̯; -útiţʲ 36
pi qéfi 37
pi qéfi, pi ḱéfi 38
tu ḱéfi 39, 58
pri ḱéfi 40
zâlsítᵘ̯ 41
[σ] pi ḱéfi 52
zălisítᵘ̯ 54
– 27, 30, 32–34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.:?

HARTA 372. BEŢIV, pl. ‘ivrogne’ [589]
ąmbiţătórᵘ̯; -tórʲ 1
âmbįţăţᵘ̯órᵘ̯; -tᵘ̯órʲ 2
ambitâtórᵘ̯; -tórʲ 3, 9
[σ] mbįtâtórᵘ̯; -tórʲ 4
mbįţăţᵘ̯órᵘ̯; -tᵘ̯órʲ 5, 12
ă̯mbitâtórᵘ̯; -tórʲ 6
[σ] mbitâtórᵘ̯; -tórʲ 7
biutórᵘ̯; -tórʲ 8
â̯mbįţăţᵘ̯órᵘ̯; -tᵘ̯órʲ 10
mbiţăţórᵘ̯; -tórʲ 11, 51
mbătătór(ᵘ̯; -tór 13, 38
mbitătór(ᵘ̯; -tór 14
[σ] â)mbititór(ᵘ̯; -tór(ⁱ̯ 15
mbitătórᵘ̯; -tór 16
lácum tį bę́rį, miraclí ~ ~, -cláḑ ~ ~ 17
miraclí pi bę́ári, [σ] mbitătórᵘ̯; -tórʲ 18
mbįţăţórᵘ̯; -tórʲ 19, 20, 25, 36
bęcríu̯; -críį 22
mbįţăţópᵘ̯; -tópʲ 23
mbitâtórᵘ̯; -tórʲ 24
bicrí; -cráḑ, [σ] mbiţăţórᵘ̯; -tórʲ 26
mbitâtórᵘ̯; -tórʲ, miθúclan; -θúclań 28
ambiţăţórᵘ̯; -tórʲ 29
â̯mbitâtórᵘ̯; -tórʲ 31
bęcrí; ? 33
mbitătór [sg.] 34
[σ] mbătătór; -tórʲ 37
mbitâtórᵘ̯; -tórʲ 39, 40
mbitâtóńᵘ̯; -tóń 41
[ɛ] biutórᵘ̯; -tórʲ 52
bęcríu̯; -cráḑ 54
piį́aneţ; ~ 58
? 35
– 21, 27, 30, 32, 42–50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: biį́itᵘ̯ór; ~

HARTA 373. SETE ‘soif’ [591]

sę́ątęa [art.] 1
sę́ątį 2, 5, 10, 12, 19, 20, 23–25, 27, 33, 34
sę́áti 3, 6–9, 18, 28, 29, 31, 35, 39–45, 49, 52
sę́áti 4
sę́áte 11, 32, 36, 51
sę́ti 13, 30, 54, 58, 59
sę́te 14
sétti 15, 38
sétte 16
sę́ti, [*] sę́áti 17
sétį 21
sę́tį 22
sę́áte, sę́ątę 26
sę́ątę 47
? 37
– 46, 48, 50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: ą̆ń ţi bę ápu

HARTA 374. JUDECATĂ ‘jugement’ [592]

crísi 1, 3–6, 8
ĝudicátą̆ 2, 12, 26, 51
nâ ĝudică̆m‿la sutᵘ̯ 7
dâvíį̆i 9
ĝudéţᵘ̯ 11, 13
ĝudéc 14
judéţᵘ̯ 15, 16
mi ĝúdicᵘ̯ la sudᵘ̯ 17
ĝudéţᵘ̯; -déţi 18
ĝudįcátą̆ 19, 20, 23, 25, 29
[σ] ĝudįcátâ 24
ĝudicátă 37, 38
ĝudą̆cátą̆ 58
? 22, 33, 35, 52
– 10, 21, 27, 28, 30–32, 34, 36, 39–50, 53–57, 59–61

MEGL.: dăvíį̆ă

HARTA 375. JUDECĂTOR, pl. ‘juge’ [593]

catí; -tę́áţ 1, 9, 10
sudí; -dáţ, [B] ĝudįcą̆tᵘ̯órᵘ̯; -tᵘ̯órʲ 2
ĝudicâtórᵘ̯; -tórʲ 3, 4
ĝudįcą̆tórᵘ̯; -tórʲ 5, 19, 20, 25, 29
ĝudįcâtórᵘ̯; -tórʲ 6
sudíį̆a, [V] cadíį̆a 7
[V] caį̆macán, cą̆į̆mą̆cánᵘ̯ 8
sudíį̆a; -díį̆ań 11
sįńǵįlį́; -lę́áḑ 12
súdiį̆a 13
[aprox.] ĝudéc; -déţ 14
judicą̆tór(ᵘ̯; -tór(ⁱ̯ 15
súdia 16
sudí, sudílu [art.]; -díań 17
aţél ţi ti ĝúdicâ 18
cadíu̯; -díį̆ 22
ĝudįcătópᵘ̯; -tópʲ 23
[σ] ĝudįcą̆tórᵘ̯; -tórʲ(ⁱ̯ 24
ĝudicą̆tórᵘ̯; -tórʲ 26, 52

prói̯ðu, ðicastí, irnudík^{ʮ} 28
ðicastí; -stáḑ, [V] catí 33
ðiḱiγór^{ʮ}; -γór^{ᵢ} 35
catí; -tíḑ 36
ĝudẹcătór; -tór^{ᵢ} 37
[ɛ] ðiḱitór$^{(u̯)}$ 38
ðicastí; -stáḑ 39, 49
ðiḱiór^{ʮ}; -órań 51
sinǵeléi̯a 54
[σ] ĝudicûtórᵘ [art.] 58
– 21, 27, 30–32, 34, 40–48, 50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: ?

HARTA 376. MARTOR, pl. ‘témoin’ [594]

mártẹr^{ʮ}; mártẹr^{ᵢ} 1
mártir^{ʮ}; mártir^{ᵢ} 2, 3, 8, 9, 12, 18, 26, 28, 33, 35, 36, 39–41, 49
mártur^{ʮ}; mártir^{ᵢ} 4
mártți̯r^{ʮ}; mártți̯r^{ᵢ} 5, 10, 19, 20, 25, 29
mártur^{ʮ}; márturᵢ 6, 31, 54
sfi̯dóc^{ʮ}; -dóţ 7
ispáte, [k] ispatĉí; -ĉáḑ 11
ispáti̯ 13
ispáte 14
mártir; mártir$^{(i̯)}$ 15
mártir^{ʮ}; mártir 16
mártir; mártir^{ᵢ} 17
ispáti; -páţ 22
máρtuρ^{ʮ}; máρtuρ^{ᵢ} 23
márți̯r$^{(u̯)}$; márți̯r$^{(i̯)}$ 24
mártur$^{(u̯)}$; mártur 38
mártọr^{ʮ}; mártọr^{ᵢ} 51
[ɛ] mártur^{ʮ}, mártir^{ʮ}; márturᵢ 52
martur [sg.] 58, 59
? 21, 37
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: márți̯r; ~

HARTA 377. JUR, ind. prez., 1–2 sg. ‘je jure’ [595]

ĝur^{ʮ}; ĝur^{ᵢ} 1–6, 8–10, 12, 19–21, 26–29, 31
ľau̯ ĝurát^{ʮ}; ľai̯ ~, mi ĝur^{ʮ}; ti ĝur^{ᵢ} 7
mi ĝur^{ʮ}; ti ĝur^{ᵢ}, ľau̯ ĝurát^{ʮ} 11
mi spîĝúr$^{(u̯)}$; ti spîĝúr, ľau̯ ĝurátăc$^{(u̯)}$ 13
ĝur^{ʮ}; ĝur, ľau̯ ĝurátic 14
[V] ľau̯ jurátic$^{(u̯)}$; ľai̯ ~, mi jur$^{(u̯)}$; ti jur^{ᵢ} 15
ľau̯ jurátic^{ʮ}, mi jur^{ʮ}; ti jur$^{(i̯)}$ 16
mi spriĝúr^{ʮ} 17
ľau̯ ĝurát^{ʮ}; ľai̯ ~ 18
ğur^{ʮ}; ğur^{ᵢ} 22
fac^{ʮ} ĝuρát^{ʮ}; faţ ~ 23
mi spiĝúr^{ʮ}; ti spiĝúρ^{ᵢ} 24
spi̯ĝúr^{ʮ}; -ĝúr^{ᵢ}, ľau̯ ĝurát^{ʮ} 25
nĝur^{ʮ}; nĝur^{ᵢ} 35
mi spriĝúr^{ʮ}; ti spriĝúr^{ᵢ}, [*] orḱiséscu 36
mi ĝurᵘ; ti ĝurᵘ^{ᵢ} 37
mi spiĝúr^{ʮ}; ti spiĝúr 38
ľau̯ ĝurát^{ʮ}, mi nĝur^{ʮ}; ti nĝur^{ᵢ} 39
mi urḱiséscu 40, 41
ḑur^{ʮ}; ḑur^{ᵢ}, spriḑúr^{ʮ}; -ḑúr^{ᵢ} 51
mi spiĝúr^{ʮ}; ti spiĝúr^{ᵢ} 52
fac^{ʮ} ĝurát^{ʮ}; faţ ~ 54
mi spă̆ĝúrᵘ; ti ~ 58
mi spiĝúr; ti ~ 59
? 33
– 30, 32, 34, 42–50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: mi jur; ti jur

HARTA 378. JOC, ind. prez., 1–2 sg. ‘je danse’ [597]

ĝoc^{ʮ}; ĝoţ 1–12, 14, 17–21, 23–25, 27, 30, 31, 37, 52, 54–59
ĝoc$^{(u̯)}$; ĝoţ 13
joc$^{(u̯)}$; joţ$^{(i̯)}$ 15
joc^{ʮ}; joţ 16
ğoc^{ʮ}; ğoţ 22
ĝoc^{ʮ}; ĝoţ^{ᵢ} 26, 28, 29, 32–34, 39–41, 60
ĝoc^{ʮ}; ĝoĉ^{ᵢ} 35
sar^{ʮ}; sar^{ᵢ} 36
ĝoc$^{(u̯)}$; ĝoţ 38
ḑoc^{ʮ}; ḑoţ^{ᵢ} 46
arsár^{ʮ}; -sár^{ᵢ} 49
goc^{ʮ}; ĝoţ, nĝoc^{ʮ}; nĝoţ 50
ansár^{ʮ}; -sár^{ᵢ} 51
– 42–45, 47, 48, 53, 61

MEGL.: joc; joţ

HARTA 379. CÂNT, ind. prez., 1–2 sg. ‘je chante’ [599]

cắntu; cắnţâ 1–4, 6–10, 12, 31, 39
cặ̆ntu; cặ̆nţâ 5, 19
cặ̆ntu; cặ̆nţă̆ 11
cănt$^{(u̯)}$; cănţ 13, 30
cắntu; cắnţâ 14, 27
cănt^{ʮ}, cắntu; cắnţă̆ 15
cắnti̯u; cắnţă̆ 16, 21
cắntu; cắnţă̆ 17
cănt^{ʮ}; cănţ 18, 20, 23, 25, 52, 56, 59
cặ̆nt^{ʮ}; cặ̆nţ 22, 50
cănt^{ʮ}; cănţ$^{ă̆}$ 24
cắntu; cânţ 26
cắndu; cắnḑâ 28, 29, 40
când^{ʮ}; cânḑ 32, 35, 41, 49
cắndi̯u; cânḑ, cânḑ^{â} 33
cắntu, [*] cắndu; cănţ 36
cănt; cănţ 37, 58
cänt$^{(u̯)}$; cänţ 38

cắndu, cắntu; cắnḑâ, cắnţâ 51, 60
cănt$^{u}_{i}$; cănţ 54
cănt; cănţ 55
– 34, 42–48, 53, 57, 61

MEGL.: cǫnt; cǫnţ

HARTA 380. CÂNTAM, ind. imperf., 1 sg., 3 sg., 1 pl., 3 pl. ‘je chantais’ [600]*

cặntám$^{u}_{i}$; -tá 1, 19, 22, 25, 52
cântám$^{u}_{i}$; -tá 2, 5, 10, 12, 23, 39
cântám$^{(u}$; -tá 3, 9, 50
cântám; -tá 4, 6–8, 13, 15, 27, 31
cặntám; -tá 11, 20, 36, 58, 59
cănțám; -tá 14, 16–18, 30, 37, 38, 54–56
cănțám$^{(u}$; -tá 21, 24, 26
cândám$^{u}_{i}$; -dá 28, 29, 32
cândám$^{(u}$; -dá 33, 40, 49
cândám^{c}; -dá; -dáu̯ 35
cândám; -dá 41
cândá 48
cândám$^{(u}$, -tám$^{(u}$; cândá, -tá 51, 60
– 34, 42–47, 53, 57, 61
* 1 pl. = 1 sg., 3 pl. = 3 sg. (3 sg. ≠ 3 pl. în 35)

MEGL.: cặntám; -tá; -tám; -táu̯

HARTA 381. CÂNTAI, ind. perf. s., 1–2 sg. ‘je chantai’ [601]

cặntái̯; -táși̯ 1, 19, 25, 21, 52
cântái̯; -táși̯ 2, 7, 12, 23, 24
cântái̯$^{(u}$; -táși̯ 3
cântái̯$^{u}_{i}$; -táș 4
cặntái̯$^{u}_{i}$; -táși̯ 5
cântái̯; -táș 6, 8, 31
cântái̯, [*] -tái̯$^{u}_{i}$; -táși̯ 9
cântái̯$^{u}_{i}$; -táși̯ 10
cặntái̯; -táș 11, 13, 22, 36, 37
cănțái̯; -táș 14
cântái̯; -táș 15, 17, 18
cănțái̯; -táș 16
cặntái̯; -táș, -táș 20
cặntái̯; -táș 26
cântái̯ 27, 50, 60
cândái̯; -dáși̯ 28, 29
cănțái̯ 30, 38, 39, 54–56
cândái̯ 32, 40, 41, 48, 49, 51
cândái̯; -dáș^{i} 33
cândái̯; -dáș 35
cặntái̯ 58, 59
– 34, 42–47, 53, 57, 61

MEGL.: cặntái̯; -táș

HARTA 382. VOI CÂNTA, ind. viit., 1 sg. ‘je chanterai’ [604]*

va s-cắntu 1–10, 31
va s-cặntu 11, 26, 27, 36
va cắntu 12
va, u s-cănt$^{(u}$ 13
u s-cắntu 14
va s-cắntu 15–17
va cănt$^{u}_{i}$ 18, 20, 25, 52
va s-cắntu, a s-cắntu 19
vă s-cănt$^{u}_{i}$ 21, 30
vă s-cặnt$^{u}_{i}$ 22
va s-cănt$^{u}_{i}$, ọ s-cănt$^{u}_{i}$ 23
va s-cănt$^{u}_{i}$ 24, 56
va cắndu 28, 29, 33, 40
vai̯ când$^{u}_{i}$ 32, 49
va ș-când$^{u}_{i}$ 35
ọ s-cănt 37
u s-cănt$^{(u}$ 38
vai̯ cắntu 39
va când$^{u}_{i}$ 41
u s-cănt$^{u}_{i}$ 54
u s-cänt 55
va s-cănt 58
– 34, 42–48, 50, 51, 53, 57, 59–61

MEGL.: să cǫnt
* Pentru verbul CÂNT la celelalte persoane, vezi HARTA 379. CÂNT și MN 311. CÂNT.

HARTA 383. SĂ CÂNT, conj. prez., 1 sg. ‘que je chante’ [605]

s-cắntu 1–10, 12, 31, 39
s-cặntu 11, 19, 26, 27, 36
s-cănt$^{(u}$ 13
s-cắntu 14–17
s-cănt$^{u}_{i}$ 18, 20, 21, 23–25, 30, 52, 56
s-cặnt$^{u}_{i}$ 22
s-cắndu 28, 29, 33, 40
s-când$^{u}_{i}$ 32
s-cắntă [3 sg.] 34
ș-când$^{u}_{i}$ 35
s-cănt 37, 58
s-cänt$^{(u}$ 38
si când$^{u}_{i}$ 41
s-cänt$^{u}_{i}$ 54
s-cänt 55
– 42–51, 53, 57, 59–61

MEGL.: să cǫnt

HARTA 384. CÂNTĂ!, imperat., 2 sg., 2 pl. ‘chante!’ [609]

cắntă; -táţ 1, 10, 12, 19
cắntâ; -táţ 2–9, 15, 23, 24, 31, 39
cặntă; cặntáţ 11, 13, 20, 21, 25
cănță; -táţ 14, 16–18, 36, 37
cặntă; -táţ 22
cắntă; cặntáţ 26
cắndâ; -dáţ 28, 29, 35
cắndă; -dáţ 33
cắntă; cănțáţ 38, 54

cắntâ; cặntáţ 52
cắnti; cântéţ 58
– 27, 30, 32, 34, 40–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: cǫ́ntă; cặntáţ

HARTA 385. MIRE, pl. ‘jeune marié’ [613]

γrambó; -ǵáḑ 1, 3, 11, 17–20, 24, 25
γrambó; -ǵáţ 2, 7, 8, 10
γrąmbó; -ǵáḑ 4
γrambó; -bę́áţ, [k] -ǵáţ 5
γrąmbó; -ǵáţ 6
γrambó; -ǵáţ, -ǵáḑ 9
γrambó; -bę́áţ 12
γarambó; -ǵél' 13
γrambó; -ǵéį, -ból' 14
grąmbó; -ǵás 15
grambó; -ǵáz 16
[*] harambó 21
grambó; -báḑ 22
γρambó; -ǵáḑ 23
γrambó; -báḑ 26
γambró; -bríḑ 28, 36
γambró; γâmbríţ̨ 29
γarambó 30, 59
γambró; -brę́áḑ 31
γambró 32, 44, 46, 53
γambró; -bráḑ 33, 35, 39, 41, 49, 54
harambó 37, 58
γarambó; -ǵéį 38
γambró, ḑóni 51
γrambó; -ý́áḑ 52
γrambó 61
– 27, 34, 40, 42, 43, 45, 47, 48, 50, 55–57, 60

MEGL.: –

HARTA 386. MIREASĂ, pl. ‘jeune mariée’ [614]

n̥vę́ástă; n̥vę́ástę 1
î̥n̥vę́ástă; î̥n̥vę́ástį 2
n̥vę́ástâ; n̥vę́ásti 3, 4, 6–9, 29, 31, 35, 39, 44, 49, 51, 61
n̥vę́ástă; n̥vę́ástį 5, 10, 12, 19, 20, 25, 52
n̥vę́stă; n̥vę́ástę 11
n̥vę́ástă; n̥vę́ᵃste 13
n̥vắstă; n̥vắste, [*] n̥véstă; n̥véste 14
n̥vę́ástă; nvéste 15
ă̆n̥vę́ástă; ă̆n̥véste 16
ăn̥vę́stă; -vę́sti 17
n̥vę́ástă; n̥vę́ásti 18, 27
n̥vę́ástă; n̥véstį 21
n̥vę́stă náuă; n̥véstį nálį 22
n̥)vę́ástă; n̥)vę́ástį 23
n̥vę́ástâ; n̥vę́ástį 24
n̥vę́ástă; n̥vę́ástę 26
n̥vę́ástâ nuáuâ; n̥vę́ásti ~ 28
n̥vį́ástă 30, 59
n̥vę́ástâ; n̥vį́ástį 33
nivę́ástă; -vę́ástę, [R] n̥vę́ástă 36
véstă; véste, vésti 37
n̥vį́ástă; n̥vésti 38
nivę́ástă; -vę́ástę 41
nvį́ástă; nvę́sti 54
n̥vę́ástă, n̥vį́ástă 56
m̥vę́ástă, [*] vį́ástă; m̥vę́ástį 58
n̥vę́ástă 60

– 32, 34, 40, 42, 43, 45–48, 50, 53, 55, 57

MEGL.: –

HARTA 387. NEVASTĂ, pl. ‘jeune mariée, jeune épouse’ [615]

n̥vę́ástă náuâ; n̥vę́ástę ~ 1
î̥n̥vę́ástă náuă 2
n̥vę́ástâ noáuâ; n̥vę́ásti ~ 3, 39
n̥vę́ástâ noáᵘu; n̥vę́ásti ~ 4, 8
n̥vę́ástă noáuă; n̥vę́ástį ~ 5, 10
n̥vę́ástâ noáuă; n̥vę́ásti ~ 6
n̥vę́ástâ náo; n̥vę́ásti ~ 7
n̥vę́ástâ noáᵘâ; n̥vę́ásti ~ 9
n̥vę́stă náuă; n̥vę́ástę nále 11
n̥vę́ᵃstă nǫuă; n̥vę́ᵃste nále 13
n̥vę́ástă noáuă 14
n̥vę́ástă noå; n̥véste nále 15
ă̆n̥vę́ástă noa; -véste nále 16
ăn̥vę́stă náu 17
n̥vę́ástâ náu; n̥vę́ásti náli 18
n̥vę́ástă náuă; n̥vę́ástį nálį 19, 23
n̥vę́ástă náu; n̥vę́ástę nálį 20
n̥vę́ástă; n̥véstį 21
n̥vę́ástă náuă; n̥vésti nálį 22
n̥vę́ástâ náᵘu; n̥vę́ástį nálį 24, 25
[σ] n̥vę́ástă noáuă; n̥vę́ástę nále 26
n̥vę́ástâ; n̥vę́ásti 28
n̥vę́ástâ noáuâ; n̥vę́ástį ~ 29
n̥vę́ástâ náuâ; n̥vę́ásti náli 31
n̥vę́ástâ nǫu; n̥vę́ásti náli 35
n̥vę́ástă noáuă; n̥vę́ástę ~ 36
[AL] véstă náuă; véste nálį 37
náu; náli, n̥vę́stă náu 38
ńópandră, nivę́ástâ noáǫ 41
n̥vę́ástâ noáu 44
n̥vę́ástâ náuâ; n̥vę́ástį nálį 52
n̥vį́asta‿aţá náua, náua n̥vį́ástă 54
? 12, 33
– 27, 30, 32, 34, 40, 42, 43, 45–51, 53, 55–61

MEGL.: –

HARTA 388. GINERE, pl. ‘gendre’ [616]

ḑínirę; ḑínir̨ 1, 33, 51
ḑíṇiri; ḑíṇir̨ 2, 19, 29

ḑíniri; ḑínirꞏ 3, 4, 7, 9, 31, 54
ḑi̯ṇi̯rį dį ƙíi̯i; ḑi̯ṇi̯rꞏ 5
ḑíni̯ri; ḑíni̯rꞏ 6
ḑínirį; ḑínirꞏ 8, 11
ḑi̯ṇi̯rį; -ráţ 10, 12
ḑínire; ḑínir 13
zínirẹ; zínir(i̯ 15
zínirẹ di ƙíl'e; zíneṛ 16
ḑíniri di ƙíl'i; ḑínir 17
ḑíniri; ḑínirꞏ, ḑíníri di ƙíl'i 18
ḑi̯ṇi̯rį (dį fẹ́ątą̆); ḑi̯ṇi̯rꞏ 20
ḑínurᵘ̯; ḑíni̯rꞏ 21
ḑi̯ṇi̯rį (di ƙíl'ą̆); ḑi̯ṇi̯rꞏ 22
ḑi̯ṇi̯pį; ḑi̯ṇi̯pꞏ 23
ḑínąr̄į; ḑíneṝꞏ 24
ḑi̯ṇąr̄į (dį ƙi̯ḷ'į); ḑínąr̄ꞏ 25
ḑíneṛẹ; ḑíneṛꞏ 26
ḑíniri; -ráḑꞏ 28
ḑínări 30, 59
ḑínirẹ: 34
ĝíniri; -ráḑ 35
ḑínire; ḑíniri̯ 36
ḑínăr̄; ḑínăr̄ꞏ 37
ḑínur(ᵘ̯; ḑínăr 38
ḑíniri; -ráḑ 39, 49
ḑíniri di ƙíl'i; ḑiniráḑ 41
ḑíniri 46, 47
ḑínąri; ḑínîrꞏ 52
ḑíniī [pl.] 56
ḑínăr̄; ḑíneṝꞏ 58
ḑínirlu [art.] 60
– 14, 27, 32, 40, 42–45, 48, 50, 53, 55, 57, 61

MEGL.: zíniri; zínir

HARTA 389. NORĂ, pl. ‘belle-fille, bru’ [617]

nórą̆; nurą̆́rꞏ 1, 10, 12, 19, 20, 22, 33
nᵘ̯órą̆; nurą̆́rꞏ 2
nórâ; nurą̆́rꞏ 3, 6, 9, 28, 31, 39
nᵘ̯órâ; nurą̆́rꞏ 4
norᵘ̯ di ƙi̯iᵘ̯; nurą̆́rꞏ 5
norᵘ̯ (di ƙiḷ'ᵘ̯); nurą̆́rꞏ 7
nor‿di ƙiḷ'ᵘ̯ (nórâ ~ ~), nórâ; nurą̆́rꞏ 8
norᵘ̯; nurą̆́rꞏ 11, 25
nóră; nóre, [k] nurą̆́r 13
nóră; nurą̆́r 14
nórą̆; nurą̆́r 15
norᵘ̯; nurą̆́r, norᵘ̯ di ƙiḷ'ᵘ̯ 16
norᵘ̯ di ƙiḷ'ᵘ̯; nurą̆́r 17
norᵘ̯; nurą̆́rꞏ, norᵘ̯ di ƙiḷ'ᵘ̯ 18
nórą̆; norꞏ 21
nóρą̆; nuρą̆́ρꞏ 23
ṇ̆vẹ́ástâ; ṇ̆vẹ́ástį, nórâ; nur̄ą̆́r̄ꞏ 24
nóră; nurą̆́rꞏ 26
nórą̆; nurą̆́r(į̆ 29
nórâ, nᵘ̯órâ; nurą̆́rꞏ 35
[L] nóră; nurą̆́ri̯ 36
véstă; véste 37
ṇ̆vi̯ástă; ṇ̆vésti 38
nórâ; nurą̆́rꞏ, nórâ di ƙiḷ'ᵘ̯ 41
nor-sa 44
ṃ̆vẹ́ásta [art.] 50
nóra [art.] 51
norᵘ̯; nurą̆́r(i̯ 52
nvi̯ásta‿a fîcóru 54
ṇ̆vẹ́ástą̆ 56
ṃ̆vẹ́stą̆, [*] ṃ̆vi̯ásta fîcór-ńu 58
nórą̆-męa, nor-męa 60
– 27, 30, 32, 34, 40, 42, 43, 45–49, 53, 55, 57, 59, 61

MEGL.: nᵘ̯óră; nuróṛ

HARTA 390. SOCRU, pl. ‘beau-père’ [618]

sócru; sócri 1, 3, 6–9, 11, 14, 17, 18, 26, 28, 31, 36, 39, 41
sᵘ̯ócru; sᵘ̯ócri 2, 35
sᵘ̯ócru; sócri 4
sᵘ̯ócru; sᵘ̯ócrį 5
sócru; sócrî 10
sᵘ̯ócru; sᵘ̯ócrį 12
sócru, sócur(ᵘ̯; socr 13
sócrᵘ̯; sócrį 15, 52
sócrọ; sócrẹ 16
sócru; sócrį 19, 21, 22, 29
sócρᵘ̯; sócρį 23
socρᵘ̯; socρ(ă 24
sócru; sócri, socrᵘ̯; socrꞏ 33
sócăr̄; sócr̄i 37
sócur(ᵘ̯; sócăr 38
sócru-ńu 50
sócru, sócurᵘ̯, sócru-ńu 51
socρᵘ̯; socρꞏ, [L] sócūρᵘ̯; sócäρꞏ 54
sócą̆r̄ [sg.] 58
s/ṣócru-ńu, sócur-ńu, sócru-ńu 60
– 20, 25, 27, 30, 32, 34, 40, 42–49, 53, 55–57, 59, 61

MEGL.: sócru; sócri, [L] sᵘ̯ócru; sᵘ̯ácri

HARTA 391. SOCRULE! [voc.] ‘beau-papa’ [619]

féndi!, [R] táti! 1, 6, 9
afénḑį! 2, 25, 29
fénde!, [V] papᵘ̯! 3
o, papᵘ̯!, papᵘ̯! 4
féndį!, papᵘ̯! 5
[V] féndi!, aféndi!, [R] táti! 7
féndi!, fendé! 8
papᵘ̯! 10
sócru!, [ɛ] sọ́cre! 11
féndi! 12

táte! 13
tátă! 14, 33, 36
[V] soacre!, [R] táte! 15
afénde! 16
bába! 17
[V] afénde!, [R] papʉ! 18
aféndi!, papʉ! 19
aféndę! 20, 59
tátă! 21, 22
soacpe! 23
tátį! 24
sócru! 28
aféndi! 31
[V] aféndi! 35
bábi! 37
miófi!, [L] miófe! 38
babá!, patéra! 39
patéra!, [V] aféndi! 41
aféndi! 52
tátă!, [R] lále!, aféndi! 54
táte!, táti! 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: dędu!

HARTA 392. SOACRĂ, pl. ‘belle-mère’ [620]

suácră; suácrę 1
suácră; suácrį 2, 12
soácrâ; soácri 3, 4, 6, 7, 9, 31, 35, 39, 41, 60
soácră; soácrį 5, 10, 19, 21, 22, 25, 29, 50, 58
soácrâ; sócri 8
sócră; sócrę 11
sócră; sócri 13, 17
soácră; soácre 14, 16, 32, 36
soácrâ; soácrį 15
sócră; sócri 18
soácră; soácre 20
soácpă; soácpį 23
soácpâ; soácpį 24
[L] soácră; soácre 26
suácrâ; suácri 28
soácră; soácrę 33, 49
[L] sócră; sócre 37
sócără; sócări 38
soácrâ, soácră; soácri 51
soácră; soácri 52
sócpă-męa 59
– 27, 30, 34, 40, 42–48, 53, 55–57, 61

MEGL.: sócră; sócri

HARTA 393. SOACRĂ! [voc.] ‘belle-maman!’ [621]

mắle!, [R] mână! 1, 6, 9
mắle!, [R] dádo! 2
mă!, máie! 3
máį!, o, máe! 4
mă!, máįį! 5
[V] mắle!, [R] dádă! 7
mắle! 8
máįį 10
sócră! 11
máno! 12
mámă!, dádo! 13
mámă!, [V] nắnă! 14
[V] soácră!, [R] mámă! 15
mámă! 16
mámọ! 17
[V] múmă!, [R] dádo! 18
dádo!, bábo! 19
múmă! 20, 33, 36
átă! 21
átă! 22
soácpă! 23
dádă!, [R] mámă! 24
múmă!, tétă! 25
pi númă ‘pe nume’ 26
mána! 28, 29
pi númă ‘pe nume’, dádo! 31
dádo! 35
nắnă! 37
ósur! 38
mamá! [R] mitéra! 39
mitéra!, [V] ómă! 41
mámă! 52
múmă!, mä sócăpă! 54
mámă!, iátă! 58
– 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: bábu!

HARTA 394. CUMNAT[1], pl. ‘beau-frère’ [622]

cumnátʉ; -náţ 1–14, 16–20, 22–29, 31–33, 36, 39–49, 51–61
cumnát(u; -náţ 15, 35, 38, 50
cumnát; -náţ 21, 30, 37
– 34

MEGL.: cumnat di muľári; cumnáţ ~ ~

HARTA 395. CUMNAT[2], pl. ‘beau-frère’ [623]

bă̯ĝă̯nácʉ; -náţ 1
bă̯ĝinácʉ; -náţ 2, 11, 12
bâĝinácʉ; -náţ 3, 7, 9, 31
bă̯ĝęnácʉ; -náţ 4
bą̯ĝanácʉ; -náţ 5
bą̯ĝą̯nácʉ; -náţ 6, 10
baĝanácʉ; -náţ 8, 14, 18, 24, 52
baĝanác(u; -náţ 13
bă̯jă̯nác(u; -náţ(i 15
bujunácʉ, bọjọnácʉ; -náţ 16
bă̯ĝinácʉ; -náţ 17
buĝinácʉ, bă̯ĝinácʉ; -náţ 19
buĝunácʉ; -náţ 20
baĝanác; -náţ 21, 37

bi̯ĝanácᵘ̯; -náţ 23
bi̯ĝi̯nácᵘ̯; -náţ 25
baĝanácᵘ̯; -náţ̓ 26
bâĝinácᵘ̯; -náţ̓ 28, 39, 51
bă̯ĝi̯nácᵘ̯; -náţ̓ 29
[σ] bâĝinácᵘ̯; -náţ, -náţ̓ 33
bâĝinácᵘ̯; -náţ̓, [k] -náĉ 35
bă̯ĝă̯nácᵘ̯; -náĉ, -náţ 36
bă̯ĝă̯nác(u̯; -náţ 38
bâĝinácᵘ̯; -náḱań 41
bajanácᵘ̯, [*] baĝanácᵘ̯; -náţ 54
– 22, 27, 30, 32, 34, 40, 42–50, 53, 55–61

MEGL.: bă̯ĝinác; -náţ

HARTA 396. CUMNAT[3], pl. ‘beau-frère’ [624]

ḑínirę di sórą̆; ḑínir̓ ~ ~ 1
ḑi̯ni̯ri̯ dį sᵘ̯órą̆; ḑi̯ni̯ri̯̓ ~ ~ 2
ḑíniri di sórâ; ḑínir̓ ~ ~ 3, 4, 8, 31
ḑíni̯ri̯ dį sᵘ̯orᵘ̯; ḑi̯ni̯ri̯̓ ~ ~ 5
ḑíniri di sórâ; ḑínir̓ ~ ~, [R] cumnátᵘ̯; -náţ 6
ḑíniri di sorᵘ̯; ḑínir̓ ~ ~ 7
ḑíniri di sórâ; ḑínir̓ di surắr̓ 9
ḑíni̯ri̯ dį sórą̆; ḑi̯ni̯ri̯̓ ~ ~ 10, 29
ḑínirį dį sorᵘ̯; ḑínir̓ ~ ~ 11
ḑíni̯ri̯ dį sórą̆; -ráţ ~ ~ 12
ḑínire di sórą̆; ḑínir di dǫ́u̯li surắr 13
zetᵘ̯; zeţ 14
zíniri di sor(u̯; zínir(i̯ ~ ~ 15
zínire di sorᵘ̯; zínir ~ ~ 16
ḑíniri di sorᵘ̯ 17
ḑíniri di sorᵘ̯; ḑínir̓ di dáu̯li surắr̓ 18
ḑi̯ni̯ri̯ di sorᵘ̯; ḑi̯ni̯ri̯̓ ~ ~ 19, 20
cumnát; -náţ 21
ḑi̯ni̯ri̯ dį sórą̆; ḑínir̓ ~ ~ 22
cumnátᵘ̯ dį sorᵘ̯; -náţ ~ ~ 23
ḑíniρi̯ dį soρᵘ̯; ḑíniρ(i̯ ~ ~ 24
ḑi̯nă̯ri̯ di sorᵘ̯; ḑínă̯r̓ ~ ~ 25
ḑínire di sórą̆; ḑínir̓ ~ ~ 26
ḑíniri di sórâ; -ráḑ di surắr̓ 28
cumnátᵘ̯; -náţ 33, 35, 52
cumnátᵘ̯ di sórą̆ 36
ḑínă̯r di sórą̆; ḑínă̯r̓ ~ ~ 37
cumnát(u̯; -náţ 38
ḑíniri di sórâ; -ráḑ ~ ~ 39, 41
ḑíniri di soρᵘ̯ 54
– 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53, 55–61

MEGL.: cumnát di sᵘ̯órą̆; -náţ ~ ~

HARTA 397. CUMNATĂ, pl. ‘belle-sœur’ [626]

cumnátą̆; -nátę 1, 20, 33
cumnátą̆; -nátį 2, 5, 10, 19, 21–23, 25, 30, 52, 59
cumnátâ; -náti 3, 4, 6–9, 15, 31, 35, 51, 60
cumnátą̆; -náte 11
siu̯fádą̆; -fádį 12
cumnátă; -náte 13, 14, 16, 36
cumnátą̆; -náti 17, 18
cumnátâ; -nátį 24
[L] cumnátă; -náte 26, 37
siu̯fáδâ; -fáδi 28
siu̯fáδą̆; -fáδį 29
siu̯fáδă; -fáδe 32
cumnátă; -náti 38
sinfáδâ; -fáδi 39
sinfáδă; -fắḑ 41
[L] cumnátă; -náti 54
cumnátă; -nátę 58
– 27, 34, 40, 42–50, 53, 55–57, 61

MEGL.: sinifádă; -fǫ́z

HARTA 398. CUSCRU, pl. ‘parent par alliance’ [627]

cúscru; cúscri 1–3, 6–11, 14, 17, 18, 22, 26, 28, 31, 32, 35, 36, 39, 41, 49, 51
cúscrụ; cúscrį 4, 20
cúscru; cúscrį 5, 12, 19, 21, 29
cúscru, cúscur(u̯; cúscri 13
cúscur(u̯, cúscrụ; cúscrį 15
cuscrǫ; cúscrę 16
cúscρụ; cúscρį 23
cuscrᵘ̯, [L] cúscrụ; cúscrî 24
cúscrụ; cuscrᵘ̯; cuscr̓ 25, 52
cúscărl̓i [pl. art.] 27
[L] cúscru, cúscrụ; cuscr̓ 33
cúscăr; cúscri 37
cúscur(u̯; cúscărī 38
cuscρᵘ̯, cusc; cuşḱ 54
cr̄uscᵘ̯; cr̄uşḱ 58
cúscuru [sg. art.] 59
– 30, 34, 40, 42–48, 50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: cúscru; cúscri

HARTA 399. CUSCRĂ, pl. ‘parente par alliance’ [629]

cúscrą̆; cúscrę 1, 16
cúscrą̆; cúscrį 2, 5, 12, 19, 22, 25
cúscrâ; cúscri 3, 6–9, 28, 31, 35, 39, 41
cúscrą̆; cuscrį 4
cúscrâ; cúscrį 10, 29
cúscrą̆; cúscre 11
cúscră; cúscri 13, 17
cúscră; cúscre 14, 26, 32, 36
cúscrą̆; cúscrį 15, 52
cúscrą̆; cúscri 18
cúscrą̆; cúscrį 20
cúscră; cúscrį 21
cúscρą̆; cúscρį 23
cúscr̄ą̆; cúscrî 24
cúscrą̆; cúscrę̆ 33
[L] cúscră; cúscre 37
cúscără; cúscări 38

cúscrâ 49
[L] cúscără; cúscări 54
– 27, 30, 34, 40, 42–48, 50, 51, 53, 55–61

MEGL.: cúscră; cúscri

HARTA 400. CUSCRI/CUSCRE, masc. pl./fem. pl. ‘parent/parente par alliance’ [627] [629]

cúscri/cúscrę 1
cúscri/cuscrį 2, 10, 22
cúscri/ ~ 3, 6–9, 13, 17, 18, 28, 31, 35, 39, 41
cúscrį/ ~ 4, 15, 20
cúscrį/ ~ 5, 12, 19, 21, 29
cuscri/cúscre 11, 14, 26, 32, 36
cúscrę/ ~ 16
cúscǫį/ ~ 23
cúscrî/ ~ 24
cuscrʲ/cúscrį 25
cuscrʲ/cúscrę̆ 33
cúscri/ [L] cúscre 37
cúscără/cúscări 38
cuscrʲ/cúscrį 52
cuşḱ/cúscări 54
– 27, 30, 34, 40, 42–51, 53, 55–61

MEGL.: cúscri/ ~

HARTA 401. VĂDUV[1], pl. ‘veuf’ [631]

véduvᵘ; véduγ 1
véduvᵘ; véduvʲ, [*] védą̆vᵘ; védą̆vʲ 2
védevᵘ; védevʲ 3
véduvᵘ; véduvʲ 4, 5, 10, 12, 19, 22, 31, 33
véduf ᵘ; véduḱ 6, 8
véduvᵘ; [ɛ] véduf ʲ 7
véduf ᵘ, [k] véduvᵘ; véduvʲ 9
véduu̯; véduu̯ 11, 13, 14, 28, 29, 32, 34, 39, 41, 51, 54
ved(u̯; védań 15
védǫ; [ɛ] védań, [k] védǫr 16
védu; [ɛ] védur 17
védu; véduu̯ 18
véduvᵘ, [ɛ] véduu̯; véduu̯ 20
véduu̯ᵘ; véduu̯ 23, 24
véduu̯; ~ 25, 52
véduv(u̯; véduvʲ 26
[ɛ] véduv(u̯; véduvʲ 35
[*] véduu̯; véduu̯ 36
védur(u̯; védur 38
[*] védū; véduū 58
? 37
– 21, 27, 30, 40, 42–50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: biḱár; ~

HARTA 402. VĂDUVĂ[1], pl. ‘veuve’ [633]

véduvą̆; véduvę 1, 33
védą̆vą̆, [k] véduvą̆; véduvį 2
véduvâ; véduvi 3, 4, 7–9, 31, 35
véduvą̆; véduvį 5, 10, 12, 19, 22
véduvą̆; véduvi 6, 15
véduu̯ą̆, véduvą̆; véduve 11
véduă; védue 13, 14, 34
védǫ; védǫr 16
védu; [ɛ] védur 17
véduu̯; ~ 18
véduu̯i; ~ 20
véduu̯į; ~ 23–25
[L] véduvă; véduve 26
véduu̯â; védui 28
véduu̯â; véduu̯į 29
véduâ; védue 32
[*] véduă; védue 36
védură; véduri 38
véduâ; védui 39
véduă; véduu̯ 41
véduu 50
véduă; védui 51, 54
védui; ~ 52
[*] véduūră; véduūrĕ 58
védură 59
? 37
– 21, 27, 30, 40, 42–49, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: u̯bduvíţă; -víţi

HARTA 403. MOR, ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ‘je meurs’ [637]*

morᵘ; morʲ 1, 3–12, 17, 18, 20, 22, 25–29, 31–33, 35, 39–49, 51, 52, 54, 60, 61
mu̯orᵘ; mu̯orʲ 2, 19
mor(u̯; mor 13, 14, 38
mor(u̯, morᵘ; mor(u̯ 15
morᵘ; mor 16
mor; morʲ 21, 37
moρᵘ; moρʲ 23
mōrᵘ; mōrʲ 24
mor [1 sg., 3 pl.] 30
morᵘ; mórį 36
morᵘ 50, 56, 59
moρ [1 sg., 3 pl.] 58
– 34, 53, 55–57

MEGL.: mu̯or, mor; ~
* 3 pl. = 1 sg.

HARTA 404. MORT, pl. ‘mort’ [639]

mórtu; mórţî 1, 10, 12, 28
mu̯órtu; mu̯órţî 2
mórtu; mórţâ 3, 5, 7–9, 11, 27, 29, 31, 36, 39, 49, 51
mu̯órtu; mu̯órţâ 4, 19
mórtu; mórţą̆ 6, 14, 15
mort(u̯; morţ (â̯, morţ(ă̯ 13
mórtǫ; mórţă 16
mórtu; mórţă 17
mortᵘ; morţ 18, 20, 22, 41, 52, 54
mort; morţ 21, 37, 50, 59

moρtᵘ̯; moρţâ̯ 23
moɍtᵘ̯; moɍţâ̯ 24
mortᵘ̯; morţâ̯ 25
mórtu; morţ 26
mórtu̯, mortᵘ̯; morţâ̯, morţ 33
mórtu 34, 46
mu̯ortᵘ̯; morţ, mu̯orţ 35
mort(u̯; morţ 38
moρtᵘ̯; moρţ 56
moɍt; moɍţ 58
– 30, 32, 40, 42–45, 47, 48, 53, 55, 57, 60, 61

MEGL.: mu̯o̯rt, mu̯o̯rţ

HARTA 405. VIU, pl. ‘vivant’ [641]

ǵiu̯; ǵii̯ 1, 2, 4, 6–14, 18–20, 22–29, 31–37, 39, 40, 49–52, 54, 58, 59
ǵiu̯, i̯iu̯; ǵii̯, i̯ii̯ 3
yiu̯; yii̯ 5, 21
ǵiu̯; ǵii̯ 15, 16
ǵiu̯; ǵi 17
ǵiu̯; ǵi, [*] ǵii̯ 38
ǵiu̯, yiu̯, i̯iu̯ 56
– 30, 41–48, 53, 55, 57, 60, 61

MEGL.: ǵiu̯; ǵii̯

HARTA 406. VIE, pl. ‘vivante’ [642]

ǵíi̯e̯; ~, [*] i̯íi̯e̯; ~1
ǵíi̯i̯; ~ 2, 10, 12, 19, 23, 25
ǵíi̯i̯; ~, i̯íi̯i̯; ~ 3
ǵíi̯; ~ 4
yíi̯i̯; ~ 5
ǵii; ~, ǵíi̊i; ~ 6
ǵii; ~ 7, 8, 39, 41
ǵii̯i; ~ 9, 28, 31
ǵíi̯e̯; ~ 11
ǵíi̯ă; ǵii̯ 13
ǵíi̯ă; ~ 14
ǵii; ǵii̯ 15
ǵi; ǵíi̯e 16
ǵi; ~ 17
ǵíi; ǵii̯ 18, 35, 52
ǵíi̯i̯; ǵii̯ 20
yíi̯ĕ; yíi̯i̯ 21
ǵíi̯ĕ; ǵíi̯i̯ 22
ǵíi̯ĕ; ǵii̯ 24, 58
ǵíe; ǵii̯ 26
ǵíi̯i̯; ǵii̯ 29
ǵíe [sg.] 32
ǵíe; ǵii̯ 33
ǵíe; ~ 36
ǵíi̯ă; ǵíi̯i̯ 37
ǵíi; ǵi 38
ǵíi [sg.] 49
yíi [sg.] 50
ǵíi̯e [sg.] 51
ǵíi̯i; ǵii̯ 54
ǵíe, ǵíi; ǵii̯ 59
– 27, 30, 34, 40, 42–48, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: ǵíi̯ă; ǵii̯

HARTA 407. OMOR, ind. prez., 1–2 sg. ‘je tue’ [643]

vátă̯mᵘ̯; váţă̯ń 1, 2, 5, 10, 12, 19, 22
vátâm(u̯; váţâń 3, 50
vátâm; váţâń 4, 6
vátâm̲; váţâń 7, 8, 31
vátâm(u̯; váţâń 9
vátă̯m; váţă̯ń 11
vátă̯n(u̯; váţâń 13
vátăn(u̯; váţă̯ń 14
vátâm̲; váţîń 15
vátum; váţiń 16
vátum; váţă̯ń 17, 18
vátă̯mᶜ; váţă̯ń 20, 24, 26
ăl morᵘ̯; ăl mor¦ ‘îl omor’ 21
vátămᵘ̯; váţă̯ń 23
vátă̯mᵘ̯; váţiń 25
vátâmᵘ̯; váţâń 28, 39, 41
vátă̯mᵘ̯; váţâń 29
vátumᵘ̯, vátûm(u̯; vátâń 33
vátă̯mᵘ̯ 34, 59
vátă̯m(u̯; váţă̯ń 35
vátăm, vátămu̯; váţâń, [*] váţińi 36
vátăn; vátă̯ń 37
vátumᶜ; váţîń 38
vátâmᵘ̯, vátânᵘ̯ 46
vátâm(u̯ 49
vátâmᵘ̯ 51, 61
vátumᵘ̯; váţâń 52
vátumᵘ̯; váţîń 54
vátă̯m; vátă̯ń 58
– 27, 30, 32, 40, 42–45, 47, 48, 53, 55–57, 60

MEGL.: tă̯łčǫ́s; -čǫ́ș

HARTA 408. OMOR, ind. prez., 3 sg., 3 pl. ‘il tue’ [643]*

vátă̯mă̯ 1, 2, 5, 10–12, 19, 20, 22–26, 29, 47
vátâmâ 3, 4, 6–9, 15, 28, 31, 33, 39, 41, 49–52, 61
vátână̯ 13
vátănă 14
vátămă 16–18, 36, 54, 59
ăl mo̯áră̯ ‘îl omoară’ 21
vátâmă̯, vátmă̯ 35
vátănă̯ 37
vátă̯mă 38
va̯tă̯mắ [perf. s., 3 sg.] 44
vátâmâ, vátânâ 46
vátâmĕ 58
– 27, 30, 32, 34, 40, 42, 43, 45, 48, 53, 55–57, 60
* 3 pl. = 3 sg.

MEGL.: tăłčáşti [sg.]

HARTA 409. SICRIU, pl. ‘cercueil’ [645] 132

sfindúḱi; -dúḱ 1–4, 7–9, 28
sfi̯ndúḱi̯; -dúḱ 5, 10, 19, 20, 25
sfindúḱi, sfi̯ndúḱi; -dúḱ 6
ḱivúre̯; -vúrɨ̯ 11
si̯ndúḱi̯; -dúḱ 12, 29
ḱivúre; -vúrɨ̯ 13
cutíi̯ă; -tíi̯ 14
ḱivúri; -vúr(i̯ 15
săndúḱe di mórto̯; -dúḱ ~ ~, ḱivúre; -vúr 16
ḱivúri; ~, [*] ḱivúr 17
ḱivúri; -vúrɨ̯ 18
sa̯ndúḱĕ; -dúḱ 21, 22
ḱi̯vúpi̯; -vúpɨ̯, sfă̄ndúḱi̯; -dúḱ 23
ḱivúri̯, -vúr̄i̯; -vúr(i̯, -vúr̄(i̯ 24
sa̯ndúḱe; -dúḱ 26
sindúḱi, [*] sfindúḱi; -dúḱ 31
cutíe di morţ; cutíi̯ ~ ~ 33
cutíi di morţ 34
[σ] sindúḱi; -dúḱ 35
cutíe; -tíi̯ 36
[σ] săndúcă; -dúq 37
zgără; zgär 38
cutíi; -tíi̯ 39
θéritru, [V] cutíi; -tíi̯ 41
cutíe̯; -tíi̯ 45, 61
cutí a mórtului̯ 47
cuşúglu [sg., art.] 49
căsă; căsi 54
[*] scáro̯ 58
cufĉúg 59
? 52
– 27, 30, 32, 40, 42–44, 46, 48, 50, 51, 53, 55–57, 60

MEGL.: sindúḱ; -dúḱă [n.]

HARTA 410. CIMITIR, pl. ‘cimetière’ [646]

mirmínţâ [plt.] 1, 3, 6-9
mi̯rmi̯nţâ [plt.] 2, 5, 10, 19
mi̯rmínţâ [plt.] 4
mă̯rmínţă̯ [plt.] 11
murmínţâ [plt.] 12, 31, 39
mărmínţ [plt.] 13, 18, 21, 58
la murmínţâ [pl.] 14
(la) mârmínţa̯ [pl.] 15
(la) mărmínţă̯ [pl.] 16
mărmínţă [plt.] 17
murmi̯nţ [plt.] 20
mă̯rmínţ [plt.] 22
mă̯pmínţ [plt.] 23
mu̯rmínţ [plt.] 24
mi̯ri̯mi̯nţ [plt.] 25
murmínţă̯ [plt.] 26
ḱimitíry̆u 27
murmínn̯dâ [plt.] 28
murmi̯nn̯dâ [plt.] 29
murmínţâ [plt.], [R] necrotafío 34
la murmínti [pl.] 35
[R] nicrutafíu̯ 36
[σ] mirmínţ [plt.] 37
mirmínţ [plt.] 38, 52
la murmíndi [pl.], nicrutafíu̯ 40
nicrutafíu̯ 41
ḱimitíryu 44, 48
mârmínţ [plt.] 51
la morţ 54
? 33
– 30, 32, 42, 43, 45–47, 49, 50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: ă̯n gróbur

HARTA 411. MORMÂNT, pl. ‘tombe, tombeau’ [647]

mirmíntę; -mínţâ [m.] 1
mi̯rmi̯ntį; -mi̯nţî [m.] 2, 10
mirmínti; -mínţâ [m.] 3, 7
gro̯ápâ; groḱ, mi̯rmíntį; -mínţâ [m.] 4
mi̯rmi̯ntį; -mi̯nţâ [m.] 5, 19
mi̯rmínti; -mínţâ [m.] 6
gro̯ápâ; groḱ 8, 33
mirmínti; -mínţâ [n.] 9
mărmínte; -mínţă̯ [m.] 11
murmíntu; -mínţî [m.] 12
gro̯pâ; groḱ, mărmínt(u̯; -mínţ [m.] 13
murmíntu; -mínţâ [m.] 14
mârmíntu̯; -mínţa̯ [m.] 15
mărmínto̯; -mínţă̯ [m.], gro̯ápă; gro̯ápe 16
mărmínti; -mínţă [m.] 17
mărmínti; -mínţ [m.] 18
gro̯ápă̯; groḱ 20, 21
mă̯rmínt(u̯; -mínţ [m.] 22
mă̯pmi̯nt(u̯; -mínţ [m.] 23
gro̯ápâ; groḱ, mu̯rmínt(u̯, -míntį; -mínţ [m.] 24
mi̯ri̯mínt(u̯; -mínţ [m.] 25
gro̯ápă; groḱ, mirmíntu 26
gro̯ápă 27
gru̯ápâ; groḱ 28, 44, 47
murmi̯ndį; -mínn̯dâ [m.] 29
mărămínt 30
murmíntu, [*] -mínti; -mínţâ [m.] 31
gro̯ápă; groḱ 34, 45, 49
murmínti [pl.] 35
gro̯ápă; groḱ, mu̯ru̯míntu; -mínţ [m.] 36
gro̯pă; groḱ 37
mirimínt(u̯; -mínţ [m.] 38
murmínti; -mínţâ [m.] 39
gro̯ápâ; groḱ, murmínn̯dâ [m., pl.] 40
gro̯ápâ; gro̯ápe 41, 58
gro̯ápă̯, mârmíntu, mârmít(u̯; -míţ [m.] 51
gro̯ápâ; gro̯ápi 52
mirimínd(u̯; -mínn̯ [m.] 54

mămíntᶣ 56
murmínd; -mínḍ [m.] 59
– 32, 42, 43, 46, 48, 50, 53, 55, 57, 60, 61

MEGL.: grob; gróbur

HARTA 412. PĂMÂNT ‘terre’ [648]

locᶣ 1–12, 16–20, 22–25, 31, 35, 52, 54
locᵘ̯ 13, 14
locᵘ 15, 50
loc 21, 30, 58, 59
ţără 26, 32, 34, 36
ţârâ 28, 29, 39, 46, 51
ţără̦ 33
ɣoc 37
łocᵘ 38
locᶣ, ţârâ 40
locᶣ, ţârnâ 41
ţârâ, locᶣ 49
ɣᵘ̯ocᶣ, ᵘ̯ocᶣ, [*] locᶣ 56
– 27, 42–45, 47, 48, 53, 55, 57, 60, 61

MEGL.: pimínt

HARTA 413. CRUCE, pl. ‘croix’ [649]

crúţi; cruţ 1, 3, 6–9, 17
crúţi̦; cruţ 2, 19, 22
crúţi; ~ 4, 40
crúţi̦; ~ 5, 10
crúţe; cruţ 11, 14
crúţi̦; ~, [*] cruţ 12
că̦rúţe [AL], cărúţe; că̦rúţ 13
crúţi; cruţᵢ 15
crúţe; cruţᵢ, [*] cruţ 16
cărúţi; -rúţ 18, 30
cărúţi̦; -rúţ 20
cri̦úţi̦; cri̦uţⁱ 21
căρúţi̦; -ρúţ 23
căr̄úţi̦; ~ 24
cărúţi̦; -rúţⁱ 25
crúţe; cruţⁱ 26
crúţi; cruţⁱ 28, 31, 39
crúţi̦; cruţⁱ 29
crúţe̦; cruţⁱ 33
crúĉi; cruĉⁱ 35
crúţe; crúţi̦ 36
cărúţi; -rúţ 38
crúţi; cruţⁱ, [AL] cruĉ 41
crúţi [sg.] 46, 47, 49, 59, 60
cârúţi [sg.] 50
cruţ/ĉi, crúţi [sg.] 51
cărúţi; -rúţⁱ 52
că̦rúţi; [L] cărúţ 54
cărr̄úţi [sg.] 56, 58
cărúţi, [*] crúţi [sg.] 59
– 27, 32, 34, 37, 42–45, 48, 53, 55, 57, 61

MEGL.: crúţi; cruţ

HARTA 414. BISERICĂ, pl. ‘église’ [650]

bă̦şe̦áricą̦; -sériţ 1, 2, 11
bâşe̦áricâ; -sériţ 3, 4
bă̦şe̦ári̦cą̦; -sériţ 5, 25
bă̦şe̦áricâ; -sériţ 6
bâşe̦áricâ; -sériţ 7
biseą́ricâ; -sériţ 8, 31
bâşe̦ár(i)câ; -sériţ 9
bă̦şe̦ári̦cą̦; -sériţ 10
bi̦şe̦áricărcą̦; -sérţî 12
bă̦sę́ricărcă; -sérţ 13
bă̦şe̦áricărcă; -sériţ 14
bisę́ricą̦; -sériţ(i) 15
bă̦sércă; -sériţ(i), [*] -sérţe 16
bisę́r̄icărcă; -sériţ 17
bişe̦áricărcă; -sériţ 18
bi̦şe̦ári̦cą̦; -sériţ 19
bi̦şe̦áricą̦; -sériţ 20
bi̦sérı̦cărcă; -sériţⁱ 21
bi̦sérı̦cą̦; -sériţ 22
bi̦şe̦áρi̦cą̦; -séρiţ 23
bişe̦ár̄i̦câ; -sér̄iţ 24
bişe̦áricărcă; -sériţⁱ 26
bâşe̦árcâ; -sérţi 28
bă̦şe̦árcą̦; -sérţi 29
bisércă, bisérăcă 30
bişe̦ár̄icą̦; -sériţⁱ 33
bişe̦ár̄icâ; -sériĉ 35
bă̦şe̦áricărcă; -sériţⁱ, [L] -sériţi 36
bisércă; -sérţⁱ 37
bisę́rcă; -sérţ, [*] bisérică [sg.] 38
bişe̦áricâ; -sériţⁱ 39, 49
bişe̦árcâ; -sérţi 40
bâşe̦árcâ; -sérţⁱ 41
bişe̦áricâ 44, 50
bişe̦árcâ 46
bişe̦árcą̦, bişe̦áricâ 47, 48
bişe̦áricą̦, bişşe̦áricâ 51
bâşe̦ár̄icą̦; -sę́áriţ 52
bisérică, biséricărcă; -sériţ 54
bisę́r̄cą̦, bisę́r̄i̦cą̦, bişe̦ár̄cą̦ 56
bă̦şe̦ár̄cą̦, bă̦şe̦ár̄i̦cą̦ 57
bă̦sę́rcą̦ 58
bisérică 59
bişe̦áricâ, bişşe̦áricâ 60
bă̦şe̦áricą̦ 61
– 27, 32, 34, 42, 43, 45, 53, 55

MEGL.: bisę́rică; -sériţ

HARTA 415. POSTESC, ind. prez., 1 sg. ‘je jeûne’ [651]

ţînᶣ pă̦rę́asiń 1
ţînᶣ pă̦rę́asi̦nį̦ 2, 12

ţânᵘ prẹ́asiń 3, 7
ţânᵘ pârẹ́asiń 4
ţînᵘ părẹ́asi̯ń 5
ţân pârẹ́asiń 6, 8
ţânᵘ pârẹ́asinʲ 9
ţînᵘ prẹ́asi̯ń 10
ţănᵘ prẹ́asiń 11, 18, 52
ţănᵘ̯ părẹ́ᵃsiń 13
ţăn părẹ́asiń 14
ţăn présin [pl.] 15
ţăn présiń 16
ţăn prẹ́asiń 17
ţânᵘ prẹ́asi̯nʲ, [*] ţânᵘ prẹ́asi̯nį 19
ţănᵘ̯ prẹ́asiń 20
aĝúnᵘ [vb.] 21
măcᵘ mărsănẹ́aţă 22
ţănᵘ ppẹ́asi̯nʲ, [*] ~ ppẹ́sinʲ 23
ţănᵘ pr̄ẹ́asinį 24
ţănᵘ prẹ́asi̯ń 25
ţănᵘ̯ prẹ́asine 26
ţînᵘ pîrẹ́asinʲ 28
ţânᵘ părẹ́asi̯nį 29
ţânᵘ prẹ́asini, [*] ţânᵘ părẹ́asini 31
[σ] ţânᵘ pârį́asinį 33
[σ] ţân prẹ́asĭni 35
ţănᵘ părẹ́asini 36
ţăn présli 37
ţăn présĭni, ~ présîni 38
ţânᵘ 39
nu mi puríntu 40
nu mi puríndᵘ 41
ţăn présini 54
ţăn prẹ́sni 58
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: pustés

HARTA 416. CASĂ, pl. ‘maison’ [652]

cásâ; cási 1, 3, 4, 6–9, 35, 52
cásą̆; cásį 2, 5, 10, 12, 19, 21–23, 25, 27, 31, 37
cásą̆; cáse, [σ] cắsurʲ 11
cásă; cáse 13, 14
cásą̇; cắsur 15
cásă; cắsurʲ 16
cásą̇; cási, cắsur 17
cásą̆; cási, cắsurʲ 18
casą̄, cásą̆; [L] cásẹ 20
cásą̆; cásẹ, cásį 24, 30, 56
cásą̆; cáse 26
cásâ; cásį 28, 58
cásâ; cắsʲ 29, 39, 41, 46
cásą̆; cásẹ 33
cásă; cắsi, cắsile [pla.] 36
cásă; cási 38
cásâ; cắsʲ, cắsli [pla.] 40, 49
cásâ; cắsurʲ 50
cásâ; cắşʲ, cắşurʲ 51
cásą̆; cásẹ, cási 57, 59
cásą̆; cási 60
cásâ; cási, cắsʲ 61
– 32, 34, 42–45, 47, 48, 53–55

MEGL.: cásă; cási

HARTA 417. PERETE, pl. [indic.] ‘mur, paroi’ [654]

stízmą̆; stízmẹ 1, 33, 34
stízmą̆; stízmį 2, 12
stízmâ; stízńi 3, 6, 8, 9
stízmâ; stízmi 4, 18, 18, 39
stį́zmą̆; stį́zńį 5, 10, 19
stízmâ; stízmi, [k] stízńi 7, 15
stízmą̆; stízńi 11
grebᵘ̯; grébur, [V] murᵘ̯; múrur 13
grebᵘ̯; grébur 14
stízmă; stízńe 16
stízmă; stízńi 17
murᵘ; múruri̯ʲ 20
mur; múri̯ [n.] 21, 37
murᵘ; muri̯ʲ [m.] 22
muρᵘ; múρį [n.] 23
muρᵘ; múρį, murᵘ̄; múr̄į [n.] 24
murᵘ; múri̯ [n.] 25
stízmą̆; stízmẹ 26
tihᵘ; tihómati [n.], stízmâ; stízmati 28
tį́hᵘ; tį́hurʲ 29
stízmâ; stízmẹ 31
tihᵘ̯, tih; [ε] tíhurʲ 35
[*] grebᵘ; gréburʲ 36
murᵘ̯; múri [n.] 38
stízmâ; stízmati 40
murᵘ; múri [n.] 41, 52
grebᵘ 46, 61
tihᵘ 51
mur, muī̄; murʲ [m.] 58
mur, muī̄; múr̄i [n.] 59
– 27, 30, 32, 42–45, 47–50, 53–57, 60

MEGL.: zid; zídur

HARTA 418. CĂRĂMIDĂ, pl. ‘brique’ [655]

túvlą̆ cu̯áptą̆; túvlį cu̯áptį 2
túvlâ co̯áptâ; túvli co̯ápti 3, 6, 8, 9
túvlâ; túvli, túvlâ co̯áptâ; túvli co̯ápti 4
túvlą̆ co̯áptą̆; túvlį co̯áptį 5, 10, 19
túvlâ; túvli 7, 18, 28, 39–41
túvlą̆; túvlẹ 11
túvlą̆; túvlį 12, 21, 53
túlă; túle 13
túłă; túłe 14
túlâ; túli 15
túłă; túle 16
túlă; túli 17

túvlą̆; túvlę, túvlă ársă; túvlę ársę 20
túvlą̆ ársą̆; túvlį ársį 22, 25
túvlâ; túvlį 23, 24, 29
túvlą̆; túvlį 31, 51
[σ] túvlâ; túvli 35
túvălă; túvăle 36
túłą̆; túłę 37
túłą̆; túli 38
túvâlâ; túvâli 58
33
? 1, 26
– 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: ƙirmídă; -míz

HARTA 419. CĂRĂMIDĂ NEARSĂ, pl. ‘brique non cuite’ [656]

túvlą̆; túvlę 1
túvlą̆; túvlį 2, 10, 19, 25
túvlâ; túvli 3, 6, 8, 9
túvlâ nįcǫ́aptâ; túvli nįcǫ́apti 4
túvlą̆ nįcǫ́aptą̆; túvlį nįcǫ́aptį 5
túvlâ nicǫ́aptâ; túvli nicǫ́apti 7
túvlą̆ niársą̆; túvlę niársę 11
plit(u̯, [k] pliθáre; -θăr 13
pliθáre; -θăr 14
pliθári; -θăr(i̯ 15
plitáră; -tăr 17
túvlą̆ nicǫ́ptă; túvli nicǫ́pti 18
túvlą̆ di locu̯; túvlę ~ ~ 20
túvlą̆ nįársą̆; túvlį nįársį 22, 52
túvlą̆ nįáρsą̆; túvlį nįáρsį 23
túvlâ niársâ; túvli niársi 28, 35
túvlâ nįcǫ́aptâ; túvlį nįcǫ́aptį 29
pliθárį; -θăr̦ 31
túvălă nęcǫ́aptă; túvăle nęcǫ́apte 36
ƙirpíĉ, [*] qërpíč 38
pliθíi; -θíį̂ 39
?, túvli [pl.] di γoc 58
12, 26, 40
? 16, 24, 33, 37
– 21, 27, 30, 32, 34, 41–51, 53–57, 59–61

MEGL.: #

HARTA 420. PIATRĂ, pl. ‘pierre’ [657]

ƙátrą̆; ƙéţar̦ 1, 2, 5, 19
ƙátrâ; ƙéţar̦ 3, 4, 6, 8, 9, 31
ƙátrâ; ƙéţrâ 7, 29, 40
ƙátrą̆; ƙéţrâ, [k] ƙéţăr̦ 10
ƙátrą̆; ƙéţăr̦ 11, 20, 25
ƙátrą̆; ƙétri, [*] ƙéţar̦ 12
ƙętră; ƙéţăr 13
ƙátră; ƙétăr 14
ƙátrą̂; ƙétrą̂ 15
ƙátră; ƙétre 16
ƙátră; ƙéţăr 17
ƙátră; ƙéţăr̦ 18
ƙátră; ƙétrį 21
ƙátrą̆; ƙétrį 22, 34
şcắmbâ; şcắmbį 23, 24
ƙátră; ƙétri 26, 36
ƙátrą̆ 27, 32, 50
ƙátrî; ƙéţrî 28
ƙátră; ƙétrį 33
ƙátrâ; [ε] ƙétri 35
ƙátrą̆; [ε] ƙátrę 37
ƙátră; ƙéţărī, şqắmbă; şqắmbi 38
ƙátrâ; [ε] ƙétri, ƙéţâr̦ 39
ƙátrâ; ƙétri 41, 47, 49
ƙátrâ; ƙéţrâ, ƙétri 51
ƙátrą̂; ƙéţâr̦ 52
şcắmbă; şcắmbi, [*] şcắmbą̆; şcắmbį 56
ƙátră; ƙátri 58
ƙátră; ƙétri 59
ƙátră, ƙátrâ 60
ƙátrâ 61
– 30, 42–46, 48, 53–55, 57

MEGL.: rǫ́pă; rǫp

HARTA 421. TEMELIE, pl. ‘fondation (de la maison)’ [658]

θiméľu̯, [*] timélu̯; -męáľi 1
θiméľu̯; -męáľį 2, 23, 31
θiméįu̯; -męáįi 3
θįméľu̯; -męáľi 4, 10
θįméįu̯; -męáįi 5
[σ] θiméľu̯; -męáľi 6
timéľu̯; -méľur̦ 7
θiméľu̯; -męáľi 8, 18, 39–41, 51
θįméľu̯; -męáľur̦ 9
θiméľu̯; -męáľe 11, 36
θįméįu̯; -méįį 12
timéľ(u̯; -męľă, -méľur 13
timéľ(u̯; -męáľă 14
timéľ; -méľi 15
tęméľu̯; -méľe 16
θiméľu̯; -męáľi, [*] -męľi 17
θįméľu̯; -męáľį 19, 25
θęméľu̯; -męáľį 20
θiméľ; -méľurį 21
θįméľu̯; -méľur̦ 22
θįméľu̯; -męáľč 24
θiméľu̯; -męáľę 26, 33, 47
δiméľu̯; -méľur̦ 28
δįméľu̯; -męáľį 29
θiméį, θiméγ̂ 30
θiméľ; -męáľi 35
θeméľ; [ε] -méľi 37

θămé̯i̯ᵘ; -mé̯i 38
[σ] θiméľᵘ 52
θiméľᵘ; -mę́ľi 58
θiméľᵘ; -méľi 59
– 27, 32, 34, 42–46, 48–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: θiméľ; -méľă

HARTA 422. ZIDESC, ind. prez., 1 sg. ‘je bâtis’ [659]

adárᵘ stízma 1, 33
adárᵘ stízma, mutᵘ ~ 3
ădárᵘ stízmâ 4
adrăműᵘ únă stį́zmă [1 pl.] 5
mutămu‿stízńili [1 pl.] 6
stízm‿adárᵘ 7
adáru‿stízmâ 8
mútu‿stízma 9
scolᵘ stízma, ~ stízńilį 11
stizmuséscu 12
ma scol͡u múru di cásă, ~ ~ grébu ~ ~ 13
adără greb̦͡u másturľi [3 pl.] 14
scol͡u stízmâ, adár͡u cásâ 15
adárᵘ stízmă 16
scolᵘ stízma 17
facᵘ stízmă 18
mutᵘ stį́zma 19
análţᵘ múru 20
fă̦ţémᵘ [1 pl.] 21
facᵘ murᵘ (la cásă̦) 22
facᵘ múρu 23
análţᵘ múρu, u̯-adáρ cása 24
adă̦ră̆műᵘ múru [1 pl.] 25
adárᵘ stízmę̨lę 26
mutᵘ cása 28, 31
mutᵘ tį́hlu 29
mut͡u tih͡u 35
sculă̆m múrlu [1 pl.] 36
adár̄ mur̄ 37
fac mur̄ 38
htiséscu 39
ctiséscu stízma 40
adárᵘ únâ cásâ 41
análţᵘ cása, facᵘ murᵘ 52
fac mur 58
? 2
– 10, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: dărǫ́m zid [1 pl.], zidés

HARTA 423. SCHELĂ (la zidărie)[1], pl. ‘échafaudage’ [661]

sḱélă̦; sḱéli 1
sḱélį; skelᵎ 3
sḱélâ; sḱéli 4
sḱéli; sḱélurᵎ 7
[ε] sḱéli; sḱelᵎ 8
sḱélâ; sḱélurᵎ 9
[σ] sḱélį; sḱéľurᵎ 10
sḱéle; ~, [k] sḱélurᵎ 11
sḱéle; sḱéľur 13
sḱélă; sḱéľur 14
sḱéli; ~ 15, 17, 18
sḱéle; ~ 16
scálă̦; scálį 19
scără; scărᵎ 20
sḱélă̦; sḱélį 21, 22
scáρă̦; scăρᵎ 23
scáρâ; scăρ⁽ᵢ 24
zgără; zgărᵎ 25
scalupáθi; -pắθi 28
scárâ; scărᵎ 29, 31, 39
scărᵎ [pl.] 33
scără cu témblă di lémnu 36
sḱéłă; skéłe, sqéłă; sqélę 37
[σ] sḱélä; sḱéli 38
scaluṣáu; -ṣéi̯ 40
scără 52
sḱę́lį; ~ 58
2, 12
? 5, 6, 26, 35, 41
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: sḱéli; sḱélur

HARTA 424. ROABĂ, pl. ‘brouette’ [663]

mă̦csícă̦; -csíţi 1
amă̦csícă̦; -csíţ 2
[ε] cutícâ; -tíţi 4
mâcsícâ; -csíţ 7
caruţícâ; -ţíţ 8
cutícâ; -tíţ 9
culíĉᵎcă̦; líĉᵎki 11
ră̦bícᵘ; -bícurᵎ, -bíţ [n.], [*] ară̦bícᵘ 12
culíţă; -líţur 13
[R] colíţă; -líţ [f.], [*] roą́bă; roą́be 14
mácsi c-un͡u arcót͡u; mă̆csur ~ ~ 15
culíţă; -líţę 16
culíĉcă; -líĉḱi 17, 18
mă̦csį́că̦; -csíţ 19
roą́bă̦; roą́bę 20
ḱéră; ḱérį 21
culíţă̦; ~ 25
arâbâδáḱi; -dắḱ 28
caróţă di mă̆nă; caróţ ~ ~, [*] caruţáḱi 36
caróţă; -róţi 37, 38
caróţâ; ~ 39
caruţáḱi; -ţắḱ 40, 41
caróţă ńică; caróţ ńiţ, [*] caruţáḱi 52
∞ 3, 5, 6, 22, 31
? 10, 23, 24, 26, 29, 33, 58
– 27, 30, 32, 34, 35, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: ?

HARTA 425. PRIDVOR, pl. ‘galérie extérieure des maisons paysannes’ [664]

ȋurdáḱi; -dắḱ 1–3, 6–8
[σ] balcónį; -cóń 4
ȋurdáḱį; -dắḱ 5, 10
strẹ́áhâ ŋgârdítâ; stréḥi‿ŋgârdíti 9
hắj̣átį; -i̯éţ 12
ȋirdáḱă di naf̣óră; -dắḱurᵻ̯ ~ ~ 13
ubór(u̯); ubo̯áre 14
strẹ́áhắ; stréhur 15
terásă 16
balcóni; -cóń 17
strẹ́áhă; [ɛ] strẹ́áḥi, stréhurᵻ̯ 18
strẹ́áhắ; streḥ 19, 25
balcónį; -cóń 20
sálă; săl’ 21
balcónį; ~ 23
haj̣átį; -i̯éţ, sálâ; sălᵻ̯ 24
ȋirdáḱẹ; -dắk 26
virántâ; -rắnţî 28
hâj̣átį; -i̯éţ 29
balcónẹ; -cóń 31
balcóne; -cóń 33
[σ] balcóni; -cóń 35
aj̣áti; ~ [f.] 38
verándâ; -rắnd̨â 39, 40
verándâ 41, 58
∞ 11
? 52
– 22, 27, 30, 32, 34, 36, 37, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: bạfcu̯ón; -cǫ́ni [n.]

HARTA 426. PRISPĂ, pl. ‘terrasse en terre battue des maisons paysannes’ [665]

prústu; prústurᵻ̯ 1
strẹ́áhâ; streḥ, [σ] pizúi̯ᵘ̯; -zúi̯ [m.] 3
strẹ́áhâ; streḥ 6, 9
pizúl’ᵘ̯; -zúl’úri̯ 7
pi̯zúl’ᵘ̯; -zúl’i̯ 10
hắj̣átį; -i̯éţ 12
sum strẹ́hă 13
ubór(u̯); ubo̯áre 14
[σ] [ɛ] pắzúl’(u̯; -zúl’i, [*] pizúl’(u̯; -zúl’i 15
strẹ́áhắ; streḥ 19, 25
ȋardácᵘ̯; -dáţį 22
hâj̣átį; -i̯éţ 23
haj̣átį; -i̯éţ 24
pizúl’ᵘ̯ 26
virántâ; -rắnţî 28
[σ] astrẹ́áhắ; astréḥ 29
tut balcónẹ; -cóń 31
pi̯zúl’ᵘ̯; -zúl’ [m.] 33, 52
verándă; [ɛ] -ránde 37
verándâ; -rắnd̨â 39
astrẹ́áhâ; -stréḥ 40
∞ 2, 4, 36, 58
? 5, 8, 11, 16–18, 20, 21, 35, 38, 41
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: trẹm; trẹ́mur

HARTA 427. TREAPTĂ, pl. ‘marche’ [666]

scárắ; scărᵻ̯ 1, 2, 10–12, 18–22, 25, 29, 31, 33, 34, 51, 60
scárâ; scărᵻ̯ 3–9, 28, 35, 39, 52
scáră; scăr 13–17, 58
scápắ; scăpᵻ̯ 23
scápâ; scăρ 24
scáră; scărᵻ̯ 26
scáră; [L] scắri̯ 36
scáră; scărį 37
scáră; sqär 38
scalopátâ; -pắţ 40
scalopắd̨ [pl.], scárâ; scărᵻ̯ 41
– 27, 30, 32, 42–50, 53–57, 59, 61

MEGL.: bắsắmác; -máţi

HARTA 428. TENCUIESC, ind. prez., 1 sg. ‘je crépis, j’applique le mortier’ [667]

úŋgu 1, 2, 4–7, 9, 12, 19, 28, 51
úŋgu, dau̯ cu locᵘ̯ 3
aúŋgu 8, 32, 49
aliḱéscu 10
mắltắrắséscu 11
aúŋg(u̯ cu var(u̯ 13
úŋgu, [R] mắltăriséscu 14
mâznâéscu 15
dau̯ cu láspe, úŋgu ~ ~ 16
mắltăriséscu 17
dau̯ cu curasáni 18
dau̯ cása cu locᵘ̯ 20, 24
aliḱéscᵘ̯ 21, 22
[aprox.] dau̯ 25, 59
dau̯ cu curasáne 26
azvistuséscu 29, 31
suvatiséscᵘ̯ 33
suvắtipséscu, [*] sufătiséscu, arúcᵘ̯ lắski 36
fắţém suvái̯ĕ‿a múru 37
dau̯ cása 38
suvâţéscu 39
sufâţéscu 40
sufârdiséscᵘ̯ 41
dau̯ múru cu ḱeréc̑ 58
? 23, 35, 52
– 27, 30, 34, 42–48, 50, 53–57, 60, 61

MEGL.: u̯uŋg

HARTA 429. LIPESC, ind. prez., 1 sg. ‘je plaque de la terre glaise sur le mur’ [670]

aliḱéscu 1, 10–12
úŋgu, aliḱéscu 2
úŋgu, dau̯ 3

aúŋgu 4, 8, 39
úŋgu 5–7, 9, 14, 15, 19
aúŋg(u̯ 13
liḱéscu 16
u dau̯ cása cu láspi 18
arúcu̯ zvo̯álį 20
aliḱéscu̯ 21
alį̈ḱéscu̯ 22, 25
dau̯ cu locu̯ 23, 24
[σ] ală̈ḱéscu cu ţără 26
ală̈ḱéscu 29
alăqésc, dau̯ 30
uŋgu̯ 33
[σ] alį̈ḱéscu 35
úŋgu cu ţără 36
liḱésc 37
dau̯ cása 38
alâḱéscu ţára 40
aliḱí [perf. s., 3 sg.] 46
aliḱáşti [3 sg.] 49
ală̈ḱím [1 pl.] 50
alăḱá [imperf., 3 sg.] 51
aúŋgu̯ 52
dau̯ cu γocu̯ 58
aliḱésc 59
? 17
– 27, 28, 31, 32, 34, 41–45, 47, 48, 53–57, 60, 61

MEGL.: lipés

HARTA 430. MURUIESC[2], ind. prez., 1 sg. ‘je plaque de la terre glaise sur la partie inférieure de la maison paysanne’ [672]

úŋgu 1–3, 5–7, 9–11, 14, 15, 19, 32, 51
aúŋgu 4, 8, 31, 39, 40
u̯úŋgu 12
aúŋgu̯ 13, 18
úŋgu cu locu̯ 16
úŋgu cu locu̯ aróşu̯ 17
dau̯ mpádę 20
uŋgu̯ 22, 33
dau̯ cu locu̯ 24
dau̯ 25, 38
au̯úŋgu 29
alăqésc 30
úŋgu, uŋgu̯ 35
úŋgu cu ţără 36
liḱésc cu báłtă 37
unḑémᶜ [1 pl.] 41
aúnĝi [3 sg.] 45
unḑ, [*] aúnḑ [2 sg.] 56
aliḱésc ł/γoc 58
dau̯, aliḱésc 59
aunḑému̯ [1 pl.] 60
∞ 21, 26
? 23, 28
– 27, 34, 42–44, 46–50, 52–55, 57, 61

MEGL.: u̯uŋg pri dijós cu lut, trăgnés

HARTA 431. CURTE, pl. ‘cour’ [673]

avlíi̯ę; -líi̯ 1, 27
avlíi̯į; -líi̯ 2, 12, 19, 23, 25, 28, 29
ubóru̯; ubo̯ári 3, 4, 18
[σ] avlíi̯į; ~ 5
ubóru̯; ubo̯árį 6
ubóru̯; ubo̯árę, avlíi̯į; avlíi̯urį 7
avlíi̯i; avlíi̯ 8, 38–40
ubóru̯; ubo̯ári, [σ] avlíi̯į; avlíi̯ 9
avlíi̯į; ~ 10
ubóru̯; ubo̯ŕę 11
po̯rtă; po̯rte 13
po̯ártă; pórţâ 14
ubór(u̯; ubo̯ári 15
ubóru̯; ubo̯ără 16, 32
ubóru̯; ubo̯ŕi 17
ubóru̯; ubo̯árę 20, 31
avlíi̯ĕ; avlíi̯ 21, 58
[σ] avlíi̯į; avlíi̯ 22
avlíi̯î; avlíi̯ 24
ubóru̯; ubo̯áre 26
ubór(u̯ 30
avlíę; avlíi̯ 33
avlí; ~ 35
ubóru̯; ubo̯áre, [R] avlíe 36
o̯bór̄; o̯bór̄į 37
avlíi; avlíi̯ 41
ubóru̯ 49, 52
avlíe, [*] avlíi 51
ubór 59
– 34, 42–48, 50, 53–57, 60, 61

MEGL.: triu̯úşă; -u̯úş

HARTA 432. BĂTĂTURĂ, pl. ‘terrain foulé, cour’ [674]

ubóru̯; ubo̯árę 1, 7, 20
u̯ubu̯óru̯; u̯ubu̯ári 2, 12
ubóru̯; ubo̯ári 3, 4, 8, 18
u̯ubóru̯; u̯ubo̯árį 5, 10, 19
ubóru̯; ubo̯árį 6, 25
tu ḱícutli di cásâ 9
ubóru̯; ubo̯ŕe 11
ubór(u̯; ubórur 13
po̯ártă 14
ubór(u̯; ubo̯ári 15
níntţea cásăl'ei̯ 16
ubóru̯; ubo̯ŕį 17, 22
ubór; o̯bo̯árį 21
ubóρu̯; ubo̯ápį 23, 24
avlíi̯į; avlíi̯ 29
avlíę; avlíi̯ 33

pọ́ártă; [ɛ] pórţâ 36
ọbór̄; ọbór̄ị 37
ọbór; ọbọ́ri 38
pọ́ártâ; pórţâ 39
pọ́ártâ; porţ 41
trúsă [= tru úşă] 51
ubórᵘ̯ 52
ubór; ubóri 58
∞ 26
? 28, 35, 40
– 27, 30–32, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: triᵘ̯úşă; -ᵘ̯úş

HARTA 433. POARTĂ, pl. ʻporte-cochèreʼ [675]

pu̯ártặ; pórţî 1
pu̯ártặ; pᵘ̯órţî 2, 12
pọ́ártâ; pórţâ 3–9, 15, 19, 29, 31, 39, 51
pọ́ártặ; pórţî 10
pọ́rtặ; pórţặ 11
pọ́rtă; pórţ 13, 18, 30, 38
pọ́ártă; pórţâ 14
pọ́ártă; pórţă 16
pọ́rtă, [AL] pórtặ; [L] pórţă 17
pọ́ártặ; porţ̧̆ 20
pọ́ártặ; porţ 21, 25, 52, 59
pọ́ártặ; pọ́rţặ; porţ 22
pọ́ártặ; poρţ̣̂ 23
pọ́ā̆rtâ; poā̆rţ, [*] pọ́ártâ; poρţ 24
pọ́ártă; porţ, [ɛ] pórţ̣̆ 26
pọ́ártă 27, 32, 34, 47, 49, 50
pu̯ártî; pórţî 28
pu̯ártâ, pọ́ártặ; porţ̣̂ 33
pọ́ártâ; porţ̣̂ 35
úşă di pọ́ártă; uş ~ ~ 36
pọ́rtă; pọ́rte 37
pọ́ártâ; pórţâ, pọ́arta di nafọ́árâ 40
úşâ, úşa áli avlíi, úşa di pọ́ártâ 41
pọ́ártâ 48, 60
pọ́ártặ, pọ́rtâ; pọ́arti 58
– 42–46, 53–57, 61

MEGL.: pọ́rtă; porţ

HARTA 434. PORTIŢĂ, pl. ʻportillonʼ [676]

purtíţặ; -tíţi 1
purtíţặ; -tíţ 2, 11, 20, 52
purtíţâ; -tíţi 3, 4, 7, 8, 15, 35
purtíţặ; -tíţ̧ 5, 10, 12, 19
purtíţâ; -tíţ 6, 9
purtíţặ; -tíţ 13
capiĝícă; -ĝíţ 14
purtíscă; -tísĉe 16
ńícă pọ́rtă; ńiţ pórţặ, [σ] purtíţặ; -tíţi 17
purtíţặ; -tíţi 18
poρtíţặ; -tíţ̧ 21, 22
puρtíţặ; -tíţ 23
puā̆rtíţâ; -tíţi 24
purtíţ̧ặ; -tíţ 25
purtíţặ; -tíţe 26
purtícâ; -tíţi 28, 40
purtíţ̧â, [*] purtíc̣â; -tíţ̧ị 29
purtíţâ; -tíţ̧ 31
purtícă; -tíĉ, -tíţ̣́ 36
pọ́rtặ ńícặ; pọ́rtę ńiţ 37
purtícă; -tíţ 38
uşícâ; uşíţi 39
úşâ 41
pọ́ártâ ńícâ 58
– 27, 30, 32–34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: purtíţặ; -tíţi

HARTA 435. UŞĂ, pl. ʻporteʼ [677]

úşặ; úşę 1
ᵘ̯úşị; ᵘ̯uś 2, 12
úşi; ~ 3, 4, 17, 18, 39, 40
úşị; ~ 5, 19
úşi; uś 6, 8, 31, 33
úşi; [ɛ] úşuŕ̥ 7
úşi; uş̥́ 9, 28, 50, 52
úşị; uş̥́ 10, 25, 29
úşe; ~, [ɛ] úşuŕ̥ 11
úşă; uş 13, 14, 36
úşi; ~, uş 15
úşe; ~ 16
uş̂, uş̇, úşị; uş 20
úşă; úşị 21
úşặ; uş̥́ 22, 23
úşặ; úşị 24
úśe; uś 26
úşă [sg.] 30, 34, 59
úşa [art.] 32, 46, 47, 61
úşâ; uş 35, 41
úşă; úşi, úşli [art.] 37
úşă; uś, úşili [art.] 38
úşi, [*] úşă [sg.] 49
úşă, úsă; úşi 51
úşa [art.]; úşi 58
úşi [sg.] 60
– 27, 42–45, 48, 53–57

MEGL.: ᵘ̯úşă; ᵘ̯uş

HARTA 436. ÎNCHID (UŞA), ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ʻje ferme (la porte)ʼ [678]*

ạŋcl̓ítᵘ̯; -cl̓íţ 1
îŋcl̓ídᵘ̯; -cl̓íḍ 2
u ŋ̇kidᵘ̯; u ŋ̇kiḍ 3
ạŋcl̓ídᵘ̯; -cl̓íḍ 4, 9
ạnk̇̇ítᵘ̯; -k̇̇íţ 5
u ŋcl̓itᵘ̯; u ŋcl̓iţ 6, 8
n̥cl̓itᵘ̯; n̥cl̓iţ 7

n̥cl'idᵘ̯; n̥cl'iţ, n̥cl'iḍ 10
â̯nclídᵘ̯; -cl'íḍ 11
în̥cl'ídᵘ̯; -ḱídᵘ̯; -cl'íḍ, -ḱíḍ 12
n̥cl'id(u̯; n̥cl'iḍ 13
n̥cl'id(u̯; n̥cl'iţ 14
n̥cl'id(u̯; n̥cl'iz 15, 16
u n̥cl'idᵘ̯; u n̥cl'iḍ 17, 18, 24
n̥cl'idᵘ̯; n̥cl'iḍ 19–23, 25, 27, 33, 34, 36, 39, 47, 49, 51, 52, 61
ân̥cl'ídᵘ̯; -cl'íḍ 26, 31
n̥gl'idᵘ̯; n̥gl'iḍ 28, 29, 32, 35, 40, 41, 46
ḱiḍ; ḱiḍ 30, 58
nḱid; nḱiḍ 37
u ḱidᵘ̯; u ḱiḍ 38
n̥cl'idᵘ̯, cl'idᵘ̯; n̥cl'iḍ, cl'iḍ 50
nḱid(u̯, ḱid; nḱiḍ, ḱiḍ 56
n̥cl'id, cl'id, ḱid; n̥cl'iḍ, cl'iḍ, ḱiḍ 59
– 42–45, 48, 53–55, 57, 60

MEGL.: ă̯n̥cl'íd; -cl'íz
* 3 pl. = 1 sg.

HARTA 437. DESCHID (UŞA), ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ‘j’ouvre (la porte)’ [679]*

dişcl'ítᵘ̯; -cl'íţ 1, 6–8
di̯şcl'ídᵘ̯; -cl'íḍ 2, 19, 20, 29
dişḱídᵘ̯, -ḱítᵘ̯; -ḱíḍ, -ḱíţ 3
dişcl'ídᵘ̯; -cl'íḍ 4, 12, 27, 31, 32, 34, 36, 47, 52, 61
di̯şḱi̯ítᵘ̯; -ḱi̯íţ 5
dişcl'ídᵘ̯; -cl'íḍ, -cl'íţ 9
di̯sfácᵘ̯; -fáţ 10
disfacᵘ̯; -fáţ 11, 16–18, 51
disfác(u̯; -fáţ 13, 14
dişcl'ídᵘ̯; -cl'íz 15
dăsfác; -fáţ 21
di̯sfácᵘ̯; -fáţ 22
dăscl'ídᵘ̯; -cl'íḍ 23, 24
di̯scl'ídᵘ̯; -cl'íḍ 25
discl'ídᵘ̯; -cl'íḍ 26, 28, 35, 41, 50
zdiḱíd; -ḱíḍ 30
dîsḱídᵘ̯, -clídᵘ̯; -ḱíḍ 33
zdăfác; -fáţ 37
zdăfácᵘ̯; -fáţ 38, 57
discl'ídᵘ̯; -cl'íḍ, disfácᵘ̯; -fáţi̯ 39
dişcl'ídᵘ̯; -cl'íḍ, disfácᵘ̯; -fáţi̯ 40
disfácᵘ̯ 49, 60
zdăfácᵘ̯; -fáţ, [*] di̯şḱídᵘ̯; -ḱíḍ 56
dăsḱíd; -ḱíḍ, zdăfác; -fáţ 58
zdăfácᵘ̯; -fáţ, zdiḱídᵘ̯; -ḱíḍ 59
– 42–46, 48, 53–55

MEGL.: dişcl'íd; -cl'íz
* 3 pl. = 1 sg.

HARTA 438. LACĂT, pl. ‘cadenas’ [680]

cl'ái̯e̯; cl'ei̯ 1, 8
cl'ái̯i̯; cl'ei̯ 2, 10, 12, 19, 20, 23, 25
ḱi̯ái̯i; ḱi̯ei̯ 3
cl'ái̯; cl'ei̯ 4
ḱi̯ái̯i̯; ḱi̯ei̯ 5
cl'ái̯̇i; cl'ei̯ 6
cl'ái̯e̯, cl'ái; cl'éi̯urᵢ̇, cl'ei̯ 7
cl'ái̯i; cl'ei̯ 9, 28, 29
cl'ái̯e; cl'ei̯ 11, 59
cătinár(u̯; -náre 13, 14
cl'íi̯̇i; cl'ii̯ 15
di̯şcl'idǫáre; -dór 16
mi̯n̥gúşᵘ̯ cl'ái; -gúşi cl'ei̯ 17
cl'ái; cl'ei̯ 18, 31, 40, 41
cl'éi̯i̯; cl'ei̯ 21, 22
cl'ái̯i̯, -i̯ĕ; cl'ei̯ 24
cl'áe; cl'ei̯ 26
coşᵘ̯; cóşurᵢ̇ 33
[σ] cl'ái; cl'ei̯ 35
cl'áe di cucójᵘ̯; cl'éi ~ ~ 36
qi̯ĕi̯ă; qi̯ĕi̯ 37
ḱéi̯i̯ di pǫ́rtă; ḱei̯ ~ ~ 38
cl'ái; cl'ei̯ [*] cásâ di cl'ái 39
cl'ę́e; cl'ei̯, ḱę́e; ḱei̯ 58
? 52
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 60, 61

MEGL.: cli̯uč; cli̯účur

HARTA 439. CHEIE, pl. ‘clé’ [681]

dişcl'ii̯itu̯áre; -tᵘ̯órᵢ̇, cl'ái̯e̯; cl'ei̯ 1
cl'ái̯i̯; cl'ei̯ 2
dişḱitǫári; -tórᵢ̇ 3
dişcl'itǫári; -tórᵢ̇ 4, 9
di̯şḱi̯itǫári̯; -tórᵢ̇ 5
cl'íţâ; cl'iţ, [*] discl'itǫári; -tórᵢ̇ 6
dişcl'iditǫárâ; -tórᵢ̇ 7
cl'íţâ; ~, cl'íţi, [R] dişcl'itǫári; -tórᵢ̇ 8
dişcl'itu̯ári̯; -tórᵢ̇ 10
δişcl'itǫ́re; -tórᵢ̇, [*] dişcl'itǫ́re̯; -tórᵢ̇ 11
cl'íţă; cl'íţi̯ 12
cl'ę́i̯ă; cl'ei̯ 13
cl'ái̯ă; cl'ei̯ 14
dişcl'itǫáre̯; -tór 15
cl'ī, cl'íi; cl'ii̯ 16
cl'ái, [L] cl'ái̯ă; cl'ei̯ 17
cl'íţă; cl'íţi, dişcl'itórᵘ̯; -tǫ́ri [n.] 18
di̯cl'i̯itórᵘ̯, [*] dişcl'itórᵘ̯; -tǫári̯ [n.] 19
cl'icûᵘ̯; cl'icurᵢ̇ 20
cl'éi̯ĕ; cl'ei̯ 21
cl'ái̯i̯; cl'ei̯, sulᵘ̯ di cl'ái̯i̯; súli̯ ~ ~ 23
cl'éi̯ĕ, cl'ái̯ă; cl'ei̯ 24
cl'i̯u̯úci̯; -u̯úc 25
cl'áe; cl'ei̯ 26, 32
cl'ii̯íţâ; -i̯íţ 28
cl'ái̯i̯; cl'ei̯, cl'ii̯i̯ţâ; -i̯i̯ţi 29

dişcľiditǫáreę; -tórį, cľái; cľeį 31
cľáįę; cľeį 33, 34, 50, 59
[ε] cľízmâ; cľízmi 35
máscurᵘ la cľáe di cucójᵘ 36
ǫ́ɨ̆ɛ́įă; ǫ́ɨ̆ɛ́į 37
kyéįi; kyeį 38
cľái; cľeį 39, 49, 52
cľíţâ; ~ 40
cľái ńícâ; cľeį ńiţį 41
cl̲ę́ae; cl̲eį 51
năftáρᵘ 58
? 22
– 27, 30, 42–48, 53–57, 60, 61

MEGL.: u̯utfu̯ór; -fǫ́ră

HARTA 440. ÎNCUI (UŞA), ind. prez., 1–2 sg. ‘je ferme à clé’ [682]

ạŋcľítᵘ; -cľíţ 1
îŋcľídᵘ; -cľíḍ 2, 12
u̯◡ᵃŋḱítᵘ; -ḱíţ 3
ᵃŋcľídᵘ; -cľíḍ 4
arúcᵘ ḱįáįa, bagᵘ ~, ᵃŋḱítᵘ -ḱíţ 5
arúcᵘ cľáę́a, ŋcľitᵘ úşa cu cľáę́a [1 sg.] 6
ŋcľitᵘ; ŋcľiţ, bag cľáįa, [σ] arúc ~ 7
arúcᵘ cľáįa; arúţ ~ 8
ᵃŋcľídᵘ (cu dişcľitǫáreę); -cľíḍ (~ ~) 9
âŋcľídᵘ; -cľíḍ 10, 31
ŋcľidᵘ; ŋcľiḍ 11, 21, 22, 25
ŋcľid⒰; ŋcľiḍ 13
ŋcľid⒰; ŋcľiţ 14
ŋcľid⒰; ŋcľiz 15, 16
u ŋcľidᵘ cu cľáę́a 17
u ŋcľidᵘ; u ŋcľiḍ 18
arúcᵘ cľáę́a; arúţ ~ 19
ŋcľidᵘ cu cľáę́a; ŋcľiḍ ~ ~ 20
ŋcľįdᵘ úşa cu súlu (dį cľáįį) 23
ŋ̇cľidᵘ; ŋ̇cľiḍ 24
şuţᵘ cľáę́a 26
îŋgľídᵘ úşa; -gľíḍ ~ 28
ŋgľiįéḍᵘ; -įéḍ, ŋgľídᵘ, [σ] arúcᵘ cľáįa 29
ŋcl̲idᵘ; ŋcl̲iḍ 33
ŋgľid⒰; ŋgľiḍ 35
arúcᵘ cľáįa a úşăľeį 36
nḱid; nḱiḍ 37
ḱid; ḱiḍ 38
ŋgľeḍᵘ; ŋgľeḍ 39
ŋgľidᵘ; ŋgľiḍ, arúcᵘ cľáę́a 40
ŋgľeįᵘ, ŋgľidᵘ; ŋgľiḍ 41
ŋcľáḍâ [3 sg.] 49
bagᵘ cľáįa; baḍ ~ 52
cľid; cľiḍ, ḱid; ḱiḍ 58
– 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 51, 53–57, 59–61

MEGL.: ą̆ŋcľíd; -cľíz

HARTA 441. DESCUI (UŞA), ind. prez., 1–2 sg. ‘j’ouvre une serrure’ [683]

dişcľítᵘ; -cľíţ 1, 7
dişcľídᵘ; -cľíḍ 2, 4, 11, 12, 19, 20, 22, 29, 31, 52
dişḱítᵘ; -ḱíţ 3
dįşḱítᵘ; -ḱíţ 5
dişcľítᵘ cľáę́a; -cľíţ ~ 6
dişcľítᵘ cľáįa; -cľíţ ~, disfácᵘ cľáįa 8
dişcľítᵘ; -cľíţ, dişcľídᵘ; -cľíḍ 9, 10
disfác⒰; -fáţ, [σ] discľíd⒰; -cľíḍ 13
disfác⒰; -fáţ 14
dişcľídᵘ; -cľíz 15, 16
disfácᵘ cu cľáę́a; -fáţ ~ ~ 17
discľídᵘ; -cľíḍ 18, 26, 28, 35
dăşcľídᵘ; -cľíḍ 21
dăscľídᵘ; -cľíḍ 23
dą̆scľídᵘ; -cľíḍ 24
dįcľídᵘ; -cľíḍ 25
dą̆sḱídᵘ; -ḱíḍ 33
dişcľéu̯; -cľéį 36
zdăfác; -fáţ 37, 58
zdăḱídᵘ; -ḱíḍ 38
discľéḍᵘ; -cľéḍ 39
disfácᵘ; -fáţį, dişcľídᵘ; -cľíḍ 40
discľiéḍᵘ; -éḍ, discľéįᵘ; -cľéį 41
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: dişcľíd; -cľíz

HARTA 442. ZĂVOR (LA UŞĂ) ‘verrou’ [684]

mándalᵘ; mándaľ [m.] 1, 4, 6, 8
mándalᵘ; mándalį [n.] 2, 5, 10, 12, 25, 31
lósturᵘ; lósturį [m.] 3
mandálᵘ; -dáluri [n.] 7
nósturᵘ; nósturi [n.] 9
mándalᵘ; mándale [n.] 11
lósturᵘ; lósture [n.] 13
lóstu; lóstur [m.] 14
lóstur⒰; lóstur⒤ [m.] 15
lóstǫrᵘ; lósturę [n.] 16
losᵘ; lǫ́si [n.] 17
lostᵘ; lósturi [n.] 18
lósturᵘ, lóstru; lósturį [n.] 19
lustrᵘ; lústurį [n.], [σ] clápă; clápį 20
lóstru; lǫástrį [n.] 21, 22
clápâ; clápį 23
lóstarāᵘ; lóstarāį [n.], mándalᵘ; mándalį [n.] 24
alóstarᵘ; alóstarį [m.] 26
ḑáŋgârâ; ḑą̆ŋgâri 28
mándalᵘ; mándalį [n.], ḑáŋgrâ; ḑą̆ŋgrį 29
[σ] lóstru; lóstri [m.] 33
[σ] mándalᵘ; mándalį [n.] 35

lóstru; lo̯ástre [n.] 36
lozᵘ̯; [ɛ] lǫ́zi̯ [n.] 37
łǫ́ză; łǫ́zi 38
mándalᵘ̯; mándali [n.] 39, 40
ambárâ; -bắrᵢ̈ 41
cl'iditórᵘ̯, [σ] lósturᵘ̯ 52
? 58
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: lu̯ost; lu̯óstur

HARTA 443. CLANŢĂ, pl. 'loquet' [685]

brávă̯; bráve̯ 1
mânúşi̯; -núşᵢ̈ 2
mânúşi; -núś 3, 6
mânárᵘ̯; -nárᵢ̈ [m.] 4
mă̯núşi̯; ~ 5, 10, 58
mắnâ; mâń 7
mânúşi; ~ 8, 39
mă̯nárᵘ̯; -nári [n.] 9
mă̯núşe; ~ 11
mînárᵘ̯; -nárį̆ [n.] 12
brávă; bráve, mắnă di úşe, mănúşă ~ ~ 13
brávă; bráve, mănúşă di brávă; -núş ~ ~ 14
zâmbrécᵘ̯; -éți [n.] 15
mắnă di úşe 16
mănúşi; ~ 17
mănúşi; ~, mănúşi di úşi; ~ 18
mắnă̯; mâń 19
mă̯núşi̯ (di la úşi̯); -núś 20
mắnă; măń 21
mânéρᵘ̯; -nę́ρi̯ 23
mânérᵘ̯; -ne̯árį̆ 24
mă̯núşi̯; -núşᵢ̈, mắnă̯; măń 25
d̨áŋgrâ; d̨ắŋgri 28, 29
câtínâ; -tíń 31
ĥirúle; -rúl' 33
mă̯nárᵘ̯; -náre 36
mă̯núşă̯; -núşĕ 37
mắnă di úşă; măń ~ ~ 38
pómulᵘ̯; pómuli [n.] 40
mắnâ di úşâ 41
mânérᵘ̯; -ne̯ári 52
? 22, 26, 35
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: –

HARTA 444. TINDĂ, pl. 'vestibule' [686]

stre̯áhă̯; streĥ 1
[σ] sáli; sáli 3
salóni; -lóń 4
prústă̯; prústi̯ 5
sálâ; săl', [σ] salóni 6
stre̯áhâ; stréhurᵢ̈ 7
salóni; ~ 8
sálâ; sắl'urᵢ̈ 9
ĉirdáḱe, [*]-dáḱe; -dắḱ 11
hă̯i̯áți; -i̯éț 12
čărdáḱă; -dắḱ 13
ubórᵘ̯; ubǫ́re 14
stre̯áhă; stréhur, [V] zăv̯ărníță̯; -níți 15
sálă; sále 16
ḱóşcu; ḱóşcur 17
stre̯áhă; [ɛ] stréhurᵢ̈, ahúri; ahúrᵢ̈ 18
udíĉᵘ̯; udíĉ 19
sálă̯; sắl'urᵢ̈ 20
sálă; săl' 21
sálă̯; săl', [ɛ] sálį̆ 22
balcónį̆; ~ 23
sálâ; săl', [ɛ] sálį̆ 24, 52
sálă̯; sálį̆ 25
tre̯am; ? 26
sálâ; sắlurᵢ̈ 28
astre̯áhă̯; astréĥ 29
stre̯áhâ; streĥ 31
sálâ; săl', [ɛ] sále 33
sărắɣe; -rắɣ 36
sałón; -łǫ́ni 38
sálă̯; sáli 39
hâe̯áti; hâéț 40
sâlícâ, sálâ; sáli 41
hâi̯áti 60
∞ 2, 10
? 35, 37, 58
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59, 61

MEGL.: –

HARTA 445. UŞA CASEI 'la porte de la maison' [687]

úşa di̯ cásă̯ 1, 20, 21
úşa◡a cásiľei̯ 2
úşa di cásâ 3, 9
úşa di cásâ, úşa cásâi̯ei̯ 4
úşa di̯ cásă̯ 5
úşa di la cásâ, ~ di cásâ, [σ] úşa cásâľei̯ 6
úşa cásiľei̯, úşa di cásâ 7
úşa cásâľei̯ 8
úşa◡a cásį̆ľei̯ 10
úşa di cásă, [σ] úşa◡a cásă̯ľei̯ 11
u̯úşa◡a cásă̯i̯ei̯ 12
úşa di cásă 13, 16
úşa (◡a) cásăľei̯ 14
úşa di cásâ 15, 41
úşa di cásă, [σ] úşa◡a cásăľei̯ 17
úşa cásăľi 18
úşa di̯ cásă̯, [*] úşa cásă̯ľei̯ 19
úşa di̯ cásâ, ~ álį̆ cási̯, [σ] ~◡a cásă̯ľei̯ 23
úşa◡álį̆ cási̯ 24, 25
úşa◡a cásâľi 26
úşa◡áli cási, úşa◡a cásâľei̯ 28
úşa◡álį̆ cásâ 29

úʂa cásâl'eḭ 31
úʂa‿a cásil'i 33
úʂa‿a cásl'i 35
úʂa‿a cásăl'eḭ, úʂa cásăl'i 36
úʂa‿áli cási, úʂa di cásă 37, 38
úʂa di cásậ 39
pọárta di cásâ, úʂa di udắ 40
úʂa‿áli cási 52
úʂa‿áli cási, úʂa‿a cásâl'i 58
? 22
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: u̯úʂa lu cása

HARTA 446. FEREASTRĂ, pl. ʻfenêtreʼ [688]

ĝamᵘ̯; ĝámurḭ 1
firídậ; -ríḍ, ĝamᵘ̯; ĝámurḭ 2
ĝámi; ĝémurḭ, [V] firídâ; -ríḍ 3
ĝámḭ; ĝémur(ḭ 4, 5
firíðâ; -ríṭ 6, 8
[V] firídâ; -ríṭ, [R] ĝamᵘ̯; ĝámuri 7
firídâ; -ríḍ, ĝámi; ĝémurḭ 9
firídậ; -ríḍ, -ríṭ 10
firídậ; -ríḍ 11
firídậ; -ríḍ, ĝámḭ; ĝémurḭ 12
pinĝére; -ĝér 13
pinĝíre; -ĝír 14
frídâ; friz 15
frídă; friz 16
firídă; -ríḍ/ṭ 17
firíðậ; -ríḍ 18
pḭnĝércậ; -ĝérḱḭ 19
fḭ̯ŗídă; -ríḍ 20
pinĝéŗḭ; -ĝérḭ 21
pḭnĝéŗḭ; -ĝérḭ 22
fḭ̯ρḭ́ðậ; -ríḍ 23, 25
fḭ̯r̄ídâ; -r̄íḍ 24
firídă; -ríḍ 26, 59
pîlθíri; -θírḭ 28
pắŗậθḭŗḭ, -lậθḭŗḭ; -θírḭ 29
fríðă; friḍ 30
firíðâ; -ríḍ 31
pârθíre, pắŗθíre; -θírḭ 33
pălăθíri [sg.] 34, 47, 49
ĝamᵘ̯; ĝámurḭ, [σ] pârθíri; -θírḭ 35
părθíre; [L] -θíri 36
pinĝéră; -ĝéri 37
fríðă; fríði, [*] pănĝéri; -ĝér 38
pârθíri; -θírḭ 39
pắŗậθíri; -θírḭ 40
pârâθíri; -θírḭ 41, 61
firíḍ [pl.] 50
pâlâθíre, pârâθíre; -θírḭ 51
firídậ; -ríḍ 52
pậnĝéri; -ĝérḭ 58
– 27, 32, 42–46, 48, 53–57, 60

MEGL.: pinĝércă; -ĝérṭ

HARTA 447. PERDEA, pl. ʻrideauʼ [690]

pirdé; -dẹ́áṭ [m.] 1, 8
pḭ̯rdíḭ̯ḭ̯ [f.], pḭ̯rdé; -dáṭ [m.] 2
pḭ̯rdé, pẹrdé; pẹrdẹ́áḍ/ṭ [m.] 3
pḭ̯rdé; -dẹ́áḍ [m.] 4, 9, 12, 19, 31
pḭ̯rdé; -dẹ́áṭ [m.] 5, 6, 10
[σ] pirdíḭ̯i; ~ 7
pirðéḭ̯; -ðáḍ [m.] 11
perdé, pirdéḭ̯ă; -déḭ̯ 13
pirdéḭ̯ă; -déḭ̯ 14
únâ pirdée; doḭ̯ pirdẹ́áz 15
perdé; -dázză [f.] 16
pirðé; -ðáḍ [m.], [*] pirdé 17
pirðéi; -ðéḭ̯ [f.] 18
bḭ̯rdé; -dáḍ [m.] 20
sírtu; sírturḭ̯, sirtᵘ̯; sírturḭ [n.] 21
pḭ̯rdẹ́áu̯ậ 22, 26
péρdậ; peρḍ 23
pér̄dẹ; per̄ḍ 24
pḭ̯rdéḭ̯ḭ̯; -déḭ̯ 25
birdé; -dáḍ [m.] 28
bḭ̯rdé; -dẹ́áḍ [m.] 29
pẹrdé; -déḍ [m.] 33
pirdéi; -déḭ̯ 35
berdé; [ε] -dáḍ [m.] 36
pérdĕ, pérdă; pérdi 37
pérðă; pérði 38
bẹrdé; -dẹ́áḍ [m.] 39
pânĝúri; -ĝúrḭ [f.] 40
curtínâ; -tíni, [σ] [V] berdé; -dáḍ [m.] 41
pirdé; -dáḍ [m.] 52
pérdi; ~ 58
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: pḭ̯rdé [sg.]

HARTA 448. OBLON (LA FEREASTRĂ), pl. ʻvoletʼ [691]

cậpáḱẹ; -pắḱ 1
purtíṭậ dḭ la ĝamᵘ̯ 2
[σ] câpáḱi; -pắḱ 3, 4, 35
cậpáḱi; -pắḱ 6
câpáḱi; -pắḱ 7, 9
uʂíṭâ; -ʂíṭ, [σ] câpáḱi; -pắḱ 8
cậpáḱḭ; -pắḱ 10, 19
căpáḱe; -pắḱ 11
ḱupénǵi (dḭ ĝámi); -pénǵurḭ 12
căpáḱă; -pắḱ 13
căpáḱʰă; -pắḱʰ 14
ḱipéni; -pénur 15
[σ] cupáḱe di frídă; -pắḱ ~ ~ 16
ḱepéni; -pénur 17
căpáḱi di firíðă; -pắḱ ~ ~ 18
[σ] cậpáḱḭ; -pắḱ 20, 31
cậpácậ; -pắḱ 21

cą̑nátţ; -nắţ 22, 23
cânátâ, cą̑nátâ; -nắţ 24
dulápį; -lắḱ 25
ḱipéŋǵe; -péŋǵ 26
cânátâ; -nắţ 28, 29, 40
cą̑nátă; -nắţ 36
cănátă; -nắţ 38
cą̑nátâ; -nắţ 39
dọáu cumắţ di scắndur̨ 41
cănátă; -náti 58
∞ 33, 37
? 5, 52
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: –

HARTA 449. PIVNIŢĂ[1], pl. ʻcaveʼ [692]

zimńícu̯; -nícur̨ 1
i̯ízbą̑; i̯ízbį 2, 10, 19
zímnicu̯; zímniţi, [σ] mâząắ; -záḑ 3
i̯ízbâ; i̯ízbi 4
mą̑ząắ; -záţ 5
[ε] i̯ízbâ; i̯ízbi, [σ] mâząắ; -záţ 6
[V] ízbâ; ízbi, [R] pódrum; pódrumur̨ 7
mâząắ; -záţ 8, 9
i̯ízbą̑; i̯ízbe, ţălárᵘ̯; -láre̯ 11
[*] ḱi̯lérᵘ̯; -léri 12
ízbă; ízbe 13, 14, 32
ţălárᵘ̯; -lári 15
pódrum; pódrumur 16
ízbă; ízbi 17, 18
bą̑drúmį; -úń 20, 25
pọdrúm; -drúmur̨ 22
ḱi̯le̯áru̯; -le̯árį 23
ḱile̯áru̯; -le̯árį 24
ţilárᵘ̯; -láre 26
catóǵi; ~ 28
catóǵi; -tóǵ 29, 35
patós 30, 59
ţilárᵘ̯; -lári 31
ţi̯lárᵘ̯; -láre̯ 33, 34
ahúre; ahúrį 36
bọdrṵ́m; -drúmį 37
bínḍă; bínḍi 38
ipóǵᵘ̯; ipọáǵi 39
apuθíḱi; ~ 40
ahúri; ahúr̨ 41
ipóǵu; ipóǵi [n.] 50
catóǵi, ipóǵu, [V] ḱilárᵘ̯ 51
húngă; húngi 52
bą̑drúm; -drúmį 58
? 21,
– 27, 42–49, 53–57, 60, 61

MEGL.: cl̨éti; cleţ, i̯ízbă; i̯ízbi

HARTA 450. SCARĂ, pl. ʻéchelleʼ [694]

scárą̑; scăr̨ 1, 2, 11, 12, 18–22, 25, 33, 39, 47
scârâ; scăr̨ 3, 4, 6–9, 28, 29, 31, 41, 49, 52, 60
scárą̑; scăr(i̯ 5, 10
scără; scăr 13–17, 38
scápą̑; scăpr̨ 23
scā́râ; scăr(i̯ 24
[L] scără; scăr̨ 26
scálâ; scáli 35
scără; scắri̯ 36
scā́ră; scắri̯ 37
scálâ; scăl̕ 40
scápą̑, [*] scápṗą̑ 56
scără; scắrį 58
– 27, 30, 32, 34, 42–46, 48, 50, 51, 53–55, 57, 59, 61

MEGL.: scáłă; scáli

HARTA 451. ACOPERIŞ, pl. ʻtoitʼ [695]

ą̣nvą̑litúră; -túr̨ 1
ci̯tíi̯i̯; -tíi̯ 2, 12
ci̯tíi̯i; -tíi̯ 3, 9
ci̯tíi̯; -tíi̯ 4
ci̯ti̯i̯i̯; -tíi̯ 5, 19, 29
ci̯tíi; -tíi̯, ą̣nvâlitúrâ 6
ą̣nvâlitúrâ; -túr̨ 7
ą̣nvą̑litúrâ; -túr̨ 8
[σ] ci̯tíi̯i̯; -tíi̯ 10
ci̯tíe; -tíur̨ 11
ča̯tíi̯ă; -tíi̯ 13
čă̯tíi̯ă; -tíi̯ 14
ci̯tíi; -tíi̯ur 15
ci̯tí; -tíi̯ 16
ci̯tí; ~ 17
ca̯tíi; -tíi̯ 18, 20, 52
ca̯tíi̯ĕ; -tíi̯ 21, 58
čatíi̯i̯; -tíi̯ 22
ca̯tíi̯i; -tíi̯ 23
čatíi̯ă; -tíi̯ 24
ca̯ti̯i̯i̯; -ti̯i̯ 25
ci̯tíe; -tíi̯ 26
ci̯tíi̯i; -tíi̯ur̨ 28
[σ] ci̯tíi; -tíi̯ 31, 35
čă̯tíi̯ă; -tíi̯i 36
čatíi̯ă; -tíi 37
ca̯tíi̯i; ~, [*] čatíi̯ 38
ci̯tíi; -tíi̯ 39
ci̯tíi; ~ 40
ci̯tíi, ţitíi; -tíi̯, [R] sḱipíi 41
? 33
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: cupirimínt; -mínti

HARTA 452. STREAŞINĂ, pl. ʻavant-toitʼ [696]

stre̯áhą̑; streḥ 1, 10, 11, 19, 20, 25
stre̯áhą̑; stre̯áḥi 2
plicâtọári; -tór̨ 3

strẹ̯áhâ; strẹ̯áĥi 4
strẹ̯áhă̦ 5
strẹ̯áhâ; streĥ 6, 28, 39
puḭátâ; -ḭéţ 7
privázi 8
mârḑiníki di ĉitíḭi 9
strẹ̯áhă̦; strẹ̯áĥḭ̦, [*] streĥ 12
strẹ̯́hă; streĥ 13
strẹ̯áhă̦; [ε] streĥ 14
ḱícutâ; ḱícuti 15
strẹ̯áhă; stréhur 16
ḱícută; ḱícuti 17
strẹ̯áhă; streĥ 18
stráĥi; streĥ 21
stráhă; străĥ 22
stɒẹ̯áhă̦; strehi̦ 23
strẹ̄ẹ̯áhâ; strẹ̄ĥ 24
strẹ̯áhă 26, 51
astrẹ̯áhă̦; astréĥ 29, 40
ḱícuţḭ̦ [pl.] 31
astrẹ̯áhă̦ 32
strẹ̯áhă; strẽĥ 33
[σ] strẹ̯áhâ; [ε] streĥ 35
strẹ̯áhă; stréĥi 36
stréhă; stréĥi 37
stráhă; străĥ, [*] străĥi 38
astrẹ̯áhâ 41
[σ] strẹ̯áhă̦ 52
strẹ̄; streḭ̦, strẹ́hă̦; stréĥḭ̦ 58
– 27, 30, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: stréḭ̦ă; streş

HARTA 453. CREASTĂ (LA ACOPERIŞUL CASEI), pl. ‘crête’ [697] *

ĉitíḭe; -tíḭ̦ 1
[*] sḱinirátᵘ̯ 3
câlilárᵘ̯; -lári [n.] 4, 6, 8, 9
că̦lḭ̦lárᵘ̯; -lárḭ̦ [n.] 5
câlḭ̦lárᵘ̯; -lári [n.] 7
că̦lárᵘ̯; -lárḭ̦ 11
că̦lárᵘ̯; -lárḭ̦ [n.], [*] -lárḭ̦ [m.] 12
cálăr⁽ᵘ̯⁾, ~ di cásă; cálăre [n.] 13
cúlmul [a.] di čatíḭă; cúlmur 14
că̦lár⁽ᵘ̯⁾; -láre̦ [n.] 15
călárᵘ̯; -lárḭ̦ 16
cálarᵘ̯; cálari [n.] 18
că̦lḭ̦lárᵘ̯; -lárḭ̦ 19
[ε] ĉumulícă̦; -líţ 20
călăréţᵘ̯; -réţ 21
cɒẹ̯áşţiᴄᵘ̯; cɒẹ̯áşţḭţḭ̦ 23
cálaɒᵘ̯; cálaɒ⁽ḭ̯⁾ 24
cálarᵘ̯; cálarḭ̦ [n.] 25
ĉípitᵘ̯; ? 26
cârĉilíu̯ di cásâ; -ĉilíurḭ̦ ~ ~ 28
câlárᵘ̯; -lárḭ̦ 29
cavalárᵘ̯; -lárḭ̦ 36
măḭáu̯a◡al◡čatíḭḭ̦ 37
cułm; cúłmi [n.] 38
câvâlárᵘ̯ 39, 40
cavalárᵘ̯ 41
muḭáu̯ă̦ 58
? 2, 10, 17, 22, 35, 52
– 27, 30–34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: cúłmę [art.]; cúłmi
* Lemnul de la creasta casei pe care se sprijină căpriorii.

HARTA 454. JGHEAB, pl. ‘gouttière’ [698]

ḱúŋǵi; ~ 1, 3, 8
cupáńi; -pắń 2, 4
ḱúnǵḭ̦; ~ 5
cupáńi; -pắń, [σ] ḱúnǵi; ~ 6
ḭulúcᵘ̯; -lúcuri 7
cánali; cắnali 9
ḭulúḱe; -lúḱ 11
cl’úŋcu; cl’úŋcurḭ̦ 12
ḭolúc⁽u̯⁾; -lúcur 13
olúc⁽u̯⁾; olúcur, ulúc⁽u̯⁾; ulúcur 14
olúḱi; olúcur, ulúḱi; ulúcur 15
ulúḱe; ~, ulúḱur 16
ulúḱi; ~ 17
ulúcᵘ̯; ulúcurḭ̦, [k] ulúţi 18
cupáńi dḭ̦ ḱícutḭ̦; -pắń 19
cupáńĕ; -pắń 21
ḱúnǵĕ; ḱunǵ 22
ḱunǵᵘ̯; ḱúnǵḭ̦ 23
cupáńḭ̦; -pắń 25, 29
sulínă; -líne 26
ĉíngu; ĉíngurḭ̦ 28
ḱúnǵe; ḱúnǵi 32, 51
ulúḱe; ulúḱ 33
cánalᵘ̯; cánale 36
o̦łúc; o̦łúqi 37
avláqᵘ̯; avláqi 38
cânál’i; -nắl’, [ε] lúḱi; ~ 39
[*] lúḱi; luḱ, [ε] canáli 40
lúḱi; luḱ 41
páḭ̦pâ; páḭ̦pi 52
ułúc 58
∞ 20, 31, 35
? 24
– 10, 27, 30, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: ?

HARTA 455. COŞ (LA CASĂ), pl. ‘(tuyau de) cheminée’ [699]

uĝácᵘ̯; uĝáţi, uĝácurḭ̦ 1
u̯uĝácᵘ̯; uĝácurḭ̦ 2, 10
uĝácᵘ̯; uĝácuri 3

uĝácᵘ̯; uĝácurḭ 4, 6, 8, 9, 28, 29
uĝácᵘ̯; uĝácur(i̯ 5
buĝé; -ĝáţ, [σ] buhą́ré; -rẹ́áţ 7
uĝácᵘ̯; uĝáţe, [k] uĝácurḭ 11
bą̆ĝé; -ĝáţ, buharé; -rẹ́áţ 12
uĝác(u̯; uĝáţe, uĝácur 14
uĝác(u̯; -uĝáţi 15
ujácᵘ̯; ujácur 16
uĝácᵘ̯; uĝácur 17
uĝácᵘ̯; uĝáţi, [*] uĝágurḭ 18
buharé; -rẹ́ą́ 19, 35
uĝágᵘ̯; uĝágurį 20
uĝác; uĝácurį 21
uă̆ácᵘ̯; uă̆áţį 22
uĝágᵘ̯; uĝáguρḭ 23
uĝágᵘ̯; uĝáḑį 24
uĝágᵘ̯; uĝágurḭ 25
uĝác; [ε] [L] uĝáţe 26
uĝácᵘ̯; uĝáţį, [σ] buharé; -rẹ́ą́ 31
buharí 32
baĝ̲é; -ĝáḑ, buharí; -rẹ́ą́ 33
buharé 34
buharé; -ráḑ 36, 39
o̧ĝác; [ε] o̧ĝáţį 37
uĝácᵘ̯; uĝáḑ [m.] 38
buharé; -réḑ 40
buharí; -ráḑ 41
buhárᵘ̯ 51
uĝágᵘ̯; uĝáḑ 52
uĝág(u̯; uĝáḑ 58
– 13, 27, 30, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: bă̆gă̆níc; -níţi

HARTA 456. CĂPRIOR (la acoperişul casei), pl. chevron’ [700]

cu̯ástă̆; cu̯ástẹ 1
préftu; préfţâ 3, 4
préftu; préfţâ, [*] sârtắ; -táţ 6
câtmâ; câtmi 7
cârlícᵘ̯; -líḑi 8
[V] préftu; préfţâ 9
cuṣ́ácᵘ̯; -ṣ́ácurḭ 10
câtmă̆; câtmẹ 11
cătmă; cătme 13
có̧stă; có̧ste, ḱépră; ḱépre 14
gréndâ; grénḑâ 15, 31
paį̯ándă; -į̯ánde 16
câtmă; câtmi 17
cl’áşti; cl’éşturḭ [f.] 18
câtmă̆; câtmį 19, 25
stropᵘ̯; stroḱ 20
căpriór; -órḭ 21
cápră̆; cắprį 22
stρopᵘ̯; stρoḱ 23
strōpᵘ̯; strōḱ 24
gréndă; grenḑ 26
caðróńᵘ̯; -ðróń 28
[ε] gréndâ; grénḑâ 29
co̧ástă di cărălárᵘ̯; co̧áste ~ ~ 36
có̧stă; có̧sti 38
gréndă̆; grénḑâ 39
caðróni; -ðróń 40
strupóplu ńicᵘ̯; -pópl’i ńiţḭ 41
? 2, 5, 12, 33, 35, 37, 52
– 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–61

MEGL.: măcáz; -cázur

HARTA 457. GRINDĂ (LA CASĂ), pl. ‘poutre’ [702]

gréndă̆; grénḑă̆ 1, 25
gréndă̆; grénḑâ 2, 5, 10, 12, 19
gréndâ; grénḑâ 3, 4, 6–9, 15, 28, 29, 31, 40
gréndă̆; grénḑă̆ 11
gréndă; grenḑ 13, 18, 26, 35, 37
mătére; -tér 14
gréndă; grénḑă 16, 17
gréndă̆; grenḑ 20, 52
pótănă; pótţinį 21
pótţnă; pótţinį 22
gρéndă̆; gρenḑ 23
gr̄éndâ; gr̲enḑ 24
gréndă 27, 34
gréndă̆; grenḑ, gr̆éndă; gr̆énḑ, pótanᵘ̯ 33
mătére; ~, [V] gréndă; grénde 36
gréndă; gréndi, [*] grenḑ 38
ðémâ; ðémati 39
gréndâ 49
gréndă̆ 51
gă̆réndâ; grénḑâ 58
? 41
– 30, 32, 42–48, 50, 53–57, 59–61

MEGL.: gríndi; grinḑ

HARTA 458. ŢIGLĂ, pl. ‘tuile’ [703]

câirnídă̆; -níḑ 2
câ̧rnídâ frânţ̧éascâ; -níţ -ţéşţâ 6
ḱirmídâ; -míţ, câirnídâ; -níţ 7
câirnídâ; -níţ 8
câ̧rnídâ frânţ̧éascâ; -níḑ -ţéşţâ 9
câirnídă̆ frânţ̧éască̆; -níḑ -ţéşţâ 10
ḱiramídă̆; -míḑ 11
ḱi̧rmi̧dă̆; -míḑ 12
cărnídă; -níḑ 13
cărăńídă̆ di fráŋgu; -ńíţ ~ ~ 14
câurnídâ; -níz, [*] câirnídâ; -níz 15
ǵiramídă; -míz 16
ḱiramídă; -míḑ 17
ḱiramídă; -míḑ 18
câirńídă̆; -ńíḑ 20

čarńídą̆; -ńíq̨ 22
ĉi̯ṕńídą̆; -ńíq̨ 23
ĉarr̆ńídâ; -ńíq̨, [*] ĉirńídâ; -ńíq̨ 24
ĉańi̯dą̆; -ńi̯di̯ 25
ĉirńídă; -ńíq̨ 26
ḱirmídâ; -míq̨ 28
ḱi̯ri̯mi̯dą̆; -mi̯q̨ 29
ĉurnídâ; -níq̨, ḱiramídâ; -míq̨ 31
čărăńídă; -ńíq̨ 36
čărńídă; -ńíq̨ 37
ĉuruńídă, [*] čărăńídă; -níz 38
ĉirâńídâ; -ńíq̨ 39
ḱirâmídâ; -míq̨ 40
ḱirămídâ; -míq̨ 41
ţíŋgurli [pla.] 46
čĕrnídâ; -níq̨ 58
ĉurnídi [pl.] 59
∞ 4, 5, 21, 33
? 3, 19, 35, 52
– 1, 27, 30, 32, 34, 42–45, 47–51, 53–57, 60, 61

MEGL.: –

HARTA 459. OLANĂ, pl. ‘tuile, faîtière’ [704]

ĉarnídą̆; -níq̨ 1
ĉirnídă; -níq̨ 2
ĉirńídâ, [*] ĉarńídâ; -ńíq̨ 3
ĉirńídâ; -ńíq̨ 4
ĉi̯rni̯dą̆; -ni̯ţ 5
ĉi̯rnídâ; -níţ 6
câpáḱi; -pắḱ 7, 15
ĉirnídâ frânţe̯áscâ; -níţ -ţéşţâ 8
ĉirnídâ; -níq̨ 9
ĉirnídą̆; -níq̨ 10
că̯páḱe; -pắḱ 11
(ḱi̯rmi̯dą̆) că̯páḱi̯; (-mi̯q̨) -pắḱ 12
čărńídă turţe̯scă; -ńíq̨ -ţéşţi̯ 13
čărăńídă di túrcu; -ńíţ ~ ~ 14
cupáḱe; -pắḱ 16
căpáḱi; -pắḱ 17, 18
ĉarni̯dą̆; -níq̨ 19
că̯pắḱ [pl.] di̯ pi̯ căsą̆ 20
ḱúŋg̨i̯; ḱuŋg̨ 22
ĉi̯ṕńídă ḱi̯o̯ási̯; -ńíq̨ ~ 23
ĉarńídâ turţe̯áscâ; -ńíq̨ -ţéşţi̯ 24
ĉańi̯dą̆; -ńi̯di̯ 25, 52
ḱirmíq̨ [pl.] di mắrq̨iń 28
ḱi̯ri̯mi̯dą̆; -míq̨ 29
ĉurnídâ; -níq̨, ḱiramídą̆; -míq̨ 31
ḱi̯ramídą̆, -mídą̆; -míq̨ 33
čărăńídă di cavalár^{ll}; -ńíq̨ ~ ~ 36
čărńídă; -ńíq̨ 37
ĉuruńídă di cuɬm 38
ĉirą̆ńídâ; -ńíq̨ 39
ḱirâmídâ; -míq̨ 40
ţíngurli [pla.] di căsi̯ 46
? 21, 26, 35,58
– 27, 30, 32, 34, 41–45, 47–51, 53–57, 59–61

MEGL.: ḱirmídă; -míq̨

HARTA 460. LEAŢ, pl. ‘latte’ [705]

létfą̆; létfę 1, 11
letfą̆; létfį 2
şuşé; -şáq̨ 3
co̯ástă; co̯ástį 5, 20
şípcâ; şípţą̆ 6
létfâ; létfi, co̯ástâ; co̯ásti 7
co̯ástâ; co̯ásti 8, 9, 15
létv̲ă; létv̲e 13
pitávră; pitắvri 14
létfă; létfe 16
létv̲ă; létv̲i 17
letfă; létfi 18
căprúl'i̯; ~ 19
[aprox.] scắndură; scắndurɨ̯ 26
caðrón^{ll}; -ðróń 28
lúrâ; lúrį 29
scắndurâ; scắndurɨ̯ 31
[aprox.] scắnduręą̆; scắndure 33
píhă; píḧi 36
scắndără ma supsắrį; scắndărį 37
listélă; -stéli 38
pélâ; péli 39
caðróni; -ðróń 40
ristę́lį [pl.] 58
∞ 10
? 4, 12, 21–25, 35, 52
– 27, 30, 32, 34, 41–51, 53–57, 59–61

MEGL.: strop; ~

HARTA 461. COLIBĂ, pl. ‘hutte’ [708]

cą̆lívą̆; -lívę 1, 11, 34, 51
cą̆livą̆; -lívį 2, 10, 12
câlívâ; -lívi 3, 6, 8, 28, 35, 39–41, 47, 49, 50, 52
cą̆̃lívă; -lívi 4, 7, 9
cą̆li̯vą̆; -li̯vį 5, 19, 23, 25, 29
cą̆lívă; -líve 13
călívă; -líve 14
câlívâ; -lívur 15
cą̆lívă; -líve 16
culíbă; -líbi 17
călívă; -lívi 18, 38, 59
cą̆lívą̆; -lívi̯ 20
călívă; -lívį 21, 22
câlívâ; -lívį 24, 31
cą̆̃lívą̆; -lívi̯, -lívį 33
cą̆lívă; -líɣ̇i 36
cą̆lívĕ; -lívi 37
cą̆lívą̆, -lívâ; -lívę, -lívi̯, -lívi 56

cặlívặ; cặ̆lívi, câlívi 57
cặlívâ; câlívi 58
– 26, 27, 30, 32, 42–46, 48, 53–55, 60, 61

MEGL.: culíbă; -líbi

HARTA 462. COLIVIE, pl. ‘cage’ [709]

cafézặ; -fézẹ 1
cludíį; -díį 4
[σ] cludíį̯į; -díį 5
cluδíi̯i; -δíį 6, 9
cafésᵘ̯; -fẹ́suri 7
cluδíi; -δíį 8
clu̯víį̯į; -víį 10
cặfáse; -fặ́ṣi̯, -fáse 11
cạfézį; -fézuri̯ 12
cafázᵘ; -fáze 13
cafásᵘ̯; -fáze 14
cặ̆fázi; ? 15
cărfáse; ~ 16
cărfási; -fặ́si̯, [k] -fặ́ṣ 18
cluvíį̯į; -víį 19, 31
scặfáδẹ; -fặ́ḍ 20
cafáz; ~ 21
cặfázᵘ̯; -fázį 22
[σ] cūlūvíį̯į; -víį 23
cuṣi̯nį̣ță̆; ~ 25
cluvíį̯į; -víį 28
culuvį̣į̯į; -víį 29
cluvíe; -víį 33
cluví; ~ [f.] 35
cluδíe; -díį, [*] cluví 36
cărfáz; -fázi [n.] 37
cafáz 38
cūlūvíi; -víį 39
cluvíi; ~ 40, 41
cặfáz; -fázį 58
? 2, 3, 24, 52
– 17, 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: cạfés; -fésur

HARTA 463. GARD (DE SCÂNDURI), pl. ‘palissade’ [710]

gárdu; gárdurẹ 1
gárdu; gárdurį 2, 40
gárdu; gárduri 3, 7, 39
gárdu̯; gárduri̯ 4
gárdu; gárdurᵢ̯ 5
gárdu; gárduri̯ 6, 8–11, 19, 29, 31, 32, 35
gárdu dį scặ́ndurį̇; gárduri̯ ~ ~ 12
gardᵘ; gárdur 13
gárdu; gárdur 14
gárdu di scặ́ndur 15
avlí di scặ́ndură; avlíi̯ur [f.] ~ ~ 16
avlí di scặ́ndur; avlíur [f.] ~ ~ 17
avlíi di scặ́ndurį̇; avlíį ~ ~ 18
gardᵘ̯ di scặ́ndurį̇; gárduri̯ ~ ~ 20
gard; gárdurį 21
gáρdᵘ̯; gáρdurᵢ̯ 23
gardᵘ̯; gárduri̯ 22, 25
gaɾ̄dᵘ̯, gardᵘ̯; gaɾ̄duɾ̄ᵢ̯ 24
gárdu; gárdurį̇, piruɦíį̯i; -ɦíį 28
gardᵘ̯ di lẹ́ámnį 33
gárdu, ~ di scặ́ndurį̇; gárduri̯, gárduri 36
gard cu lémm̄e 37
gardᵘ; gárdi 38
gardᵘ̯, ~ di lẹ́ámni; gárduri̯ 41
gárdu 49, 51
gardᵘ̯; gárduri 52
gard; gárdur 58
gard 59
– 26, 27, 30, 34, 42–48, 50, 53–57, 60, 61

MEGL.: gard; gárdur

HARTA 464. CUI, pl. ‘clou’ [712]

pénurặ; pénuri̯ 1, 2, 11
pénurâ; pénuri 3, 28, 39
pénurâ; pénuri, pénuri̯ 4
pénurặ; pénurį 5, 10, 19, 51
pénurâ; pénuri̯ 6–9
pénurặ; pénurį, [*] ṣáį̯cặ; ṣáį̯kį 12
péndură; péndur, [*] pénduri 13
péndură; péndur 14
pénurặ; pénur 15
pénură; pénure 16
pénură; pénuri, [*] pénur 17
pirónă; -róni 18
pirónặ; -rónẹ 20
pénurặ; pénurį 21, 22
pį̯ρónặ; -ρónį 23
pẹ̄rónặ; -rónį 24
pį̯rónặ; -rónį 25
pénură 27, 32, 34
pénurâ; pénurį 29, 31
pénurặ; pénurẹ, pénuri̯ 33
[σ] péndurâ; pénduri 35
péndură; pénduri, pénură [sg.] 36
gójdă; gójdi 37
părónă; -róni 38
péndurâ; pénduri 40
pérūnă 44, 45
perunặ; perunẹ 47
perunâ; péruni 49, 50
pirónặ; -róń 52
părặ́nặ; -rặ́nį 58
– 26, 30, 41–43, 46, 48, 53–57, 59–61

MEGL.: cărfíį̯ă; -fíį

HARTA 465. CIOCAN (de bătut cuie), pl. ‘marteau’ [714]

ĉocᵘ̯; ĉócuri̯ 1, 2, 6, 8, 10, 19, 20, 22, 25, 28, 29, 31, 33, 35

ĉocᵘ̯; ĉócuri 3, 36, 40
ĉocᵘ̯; ĉócur(ʲ̯ 4, 5
ĉocᵘ̯; ĉo̯ácâri 7
ĉocᵘ̯; ĉócati 9
ĉocᵘ̯; ĉo̯ácute 11
ĉoc(ᵘ̯; ĉócur 13, 15
čoc(ᵘ̯; čócur 14
ĉocᵘ̯; ĉócurᵗ̯ⁱ̯ 16
ĉocᵘ̯; ĉǫ̯căti 17
ĉocᵘ̯; ĉǫ̯cări 18
ĉoc; ĉócurį 21
ĉocᵘ̯; ĉócuρʲ̯ 23
ĉocᵘ̯; ĉócurᵉ̯(ⁱ̯ 24
ţ̯iocᵘ̯ 26
ĉocᵘ̯ 27, 34, 45, 47, 49, 52
čĕḱíč; -ḱíči 37
ĉocᵘ̯; ĉoţ, [*] ĉoţ [m.] 38
ĉocᵘ̯; ĉócurį 39
ţocᵘ̯ 44
ţocánᵘ̯, ţocᵘ̯; ţo̯áţi, ţo̯ácuti, ţócurʲ̯ 51
ĉecán; -cáni [n.] 58
? 12
– 30, 32, 41–43, 46, 48, 50, 53–57, 59–61

MEGL.: ĉucán; -cáni

HARTA 466. PAR, pl. ‘pieu, palis’ [715]

parᵘ̯; parʲ̯ 1–10, 12, 18–20, 22, 25, 29, 31–33, 35, 36, 39–41, 51, 52
parᵘ̯; páre [n.] 11
par(ᵘ̯; par 13, 14, 38
par(ᵘ̯; par(ⁱ̯ 15
parᵘ̯; par 16
parᵘ̯; pári [n.] 17
par; parʲ̯ 21, 37
paρᵘ̯; paρʲ̯ [n.], páρį [n.] 23
parᵉ̯ᵘ̯; parᵉ̯ 24
sturᵘ̯; stúrurʲ̯ 28
păléṇă; -léṇi, şúfră 58
– 26, 27, 30, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: par; ~

HARTA 467. STÂLP, pl. ‘pilier’ [716]

parᵘ̯; parʲ̯ 1, 4, 20, 21
sturᵘ̯; sturʲ̯ [m.] 2, 19
dẹréᵘ̯; -réţ [m.] 3
deréᵘ̯; -récurʲ̯ [n.] 5
parᵘ̯ grosᵘ̯; parʲ̯ groşʲ̯, sturᵘ̯; stúrį [n.] 6
parᵘ̯ grosᵘ̯; parʲ̯ groşʲ̯ 7
par‿grosᵘ̯; par‿ groṣ, [σ] sturᵘ̯; stúri [n.] 8
sturᵘ̯; stúri [n.] 9
sturᵘ̯; stúre [n.] 11
dį̯réᵘ̯; -récurʲ̯ 12
dẹréc(ᵘ̯; -récur, [σ] stur(ᵘ̯; stúre [n.] 13
[σ] duréc(ᵘ̯; -récur 14
par(ᵘ̯ gros(ᵘ̯; par groş 15
sturᵘ̯; stúrur [n.] 16
parᵘ̯ mári; pári măr [n.] 17
stubᵘ̯; stúburi [n.] 18
ştį̯úlă; ştį̯úlį 22
stρopᵘ̯; stρoḱ, [σ] stuρᵘ̯; stuρʲ̯ 23
strop̄ᵘ̯; strop̄ḱ 24
dį̯réᵘ̯; -réţį [n.] 25
sturᵘ̯; stúrurʲ̯ 28, 29, 51
stropᵘ̯; strǫ̯ápi [n.], [*] stroḱ [m.] 31
[ε] sturᵘ̯; sturʲ̯ 33
sturᵘ̯; stúruri [n.] 36
stur; [ε] stúrį [n.] 37
stropᵘ̯; stroḱ 38, 58
sturᵘ̯; stúri, [ε] stúrurʲ̯, [*] stúririį [n.] 39
sturᵘ̯; stúruri 40
diréᵘ̯; -réţi [n.], stropᵘ̯; stroḱ 59
? 10, 35, 41, 52
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: dį̯réc, -ré̯ţi [n.]

HARTA 468. FÂNTÂNĂ, pl. ‘puits, fontaine’ [717]
NOTĂ. În aşezările aromâneşti din ţările balcanice nu există, în general, fântână cu cumpănă. Răspunsurile primite sunt pentru PUŢ.

apúţᵘ̯; apúţurʲ̯ 1, 2, 7, 19
fântấnă; -tấń 3, 10, 31
apúţᵘ̯, puţᵘ̯; púţurʲ̯ 4
puţᵘ̯; púţurʲ̯ 5, 27, 51
apúţᵘ̯; apúţurʲ̯, piγáδi; -γắţ 6
apúţᵘ̯ cu lémnu; apúţurʲ̯ ~ ~ 8, 9
puţᵘ̯; púţurʲ̯ 11, 12, 22
puţ(ᵘ̯; púţur 13–15
puţᵘ̯; púţur 16, 17
piγáδi; -γắḍ, [σ] puţᵘ̯; púţuri 18
pį̯γáδẹ; -γắḍ, fą̯ntắnă; -tắń 20
puţᵘ̯; púţurį, [*] púţurʲ̯ 21
pį̯γáδį; -γắḍ 23, 24, 29
bį̯γáδį; -γắḍ, puţᵘ̯; púţurʲ̯ 25
puţᵘ̯, apúţᵘ̯; púţurʲ̯, apúţurʲ̯ 26
fândấnă; -dấń 28, 35
bγ́áδi 32
fândấnă; -dấnę 33
piγáδi 34, 47
puţᵘ̯; púţuri 36
puţ; púţi 37, 58
pusᵘ̯; púsi 38
piγáδi; -γắḍ 39, 40
piγáδi; -γắz 41
piγáδi 44, 45
piγádi 52
fãndấń [pl.] 61
– 30, 42, 43, 46, 48–50, 53–57, 59, 60

MEGL.: bunár; -náră

HARTA 469. CIUTURĂ (la fântână), pl. ‘seau en bois (du puits)’ [719]

cuvắ̦; -váţ 1, 2, 5–7
cuvắ̦ di lémnu; -váḑ ~ ~ 3, 9
cuvắ̦; -váḑ 4, 19, 20, 25, 28, 29, 31, 36, 38–40
cuvắ̦ di lémnu; -váţ ~ ~ 8
cuvắ̦; -váḑ, [*] -váţ 10, 52
cófă̦; cófe̦ 11
cófă̦; cófi̦ 12, 22
cófă; cófe 13, 14, 16
cófâ; cófi 15
cófă; cófi 17
cóvă; cóvi 18
cuvắ̦; dáu̯ă cuváḑ [n.] 21
cuvắ̦; dáu̯ă cuváḑă [n.] 23
cuvắ̦; -váḑă [n.] 24
cóvă; cóvi 37
cuvắ̦ di ĉiŋg^{u}; -váḑ ~ ~ 41
cófă̦; cófi̦ 58
? 33, 35
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: cu̯óvă̦; cu̯óvi

HARTA 470. SCÂNTEIE, pl. ‘étincelle’ [722]

scă̦nţe̦áľi; ~ 1
scânţe̦ái̯i; -téi̯ 3
scânţe̦ái̯; ~, [ɛ] -téi̯ 4
scă̦nţe̦ái̯i̯; ~ 5
scânţe̦áľi; -téľ 6
scânţe̦ao; -ţe̦áľi 7
scânţe̦áo̯; -téľ, -téi̯ 8
scânţe̦áu̯â; -ţe̦áľi 9
scânţe̦áu̯ă, [k] scânţe̦áľi̯; ~ 10
scă̦nţe̦áu̯ă̦; -ţe̦áḷe 11
scă̦nţe̦áu̯ă̦; -téi̯ 12, 25
scănţe̦o; -téle, -téi̯ 13
scănţe̦ao; -téľ 14
scântéľi; -téľ, [*] -téľi 15
scănţi̯o̯á; -téľe 16
scănţe̦u; -ţe̦li 17
scănţe̦au; -ţe̦áli 18
scă̦nţe̦áu̯ă̦; -ţe̦áľi̯ 19
scănţe̦ao; -téi̯ 20
scănţéľă; -téľ 21
scă̦nţéľă̦; -téľ 22
scă̦nţe̦áu̯ă̦; -ţe̦álį, [*] -ţe̦lį 23
scă̦nţe̦áu̯u; -téi̯, [*] -télį 24
scânde̦áľi; -déľ 28, 35
scândéľ^{u}; -de̦áľi̯ 29
scânţe̦áľi̯ 31
[ɛ] scă̦nde̦áu̯ă̦; -de̦áľe 33
scă̦nţe̦ao; -ţe̦áľe, -téi̯, -téľ 36
scă̦nţe̦u̯ă 37
scănţi̯áu; -téli 38
scânde̦áu; -de̦áli, [*] -déi̯ 39
spíθâ; spíθi 40
scândâlíθrâ; -líθri 41
scântéľ^{u} 51
scânţe̦áu; -ţe̦áľi 52
scânţe̦^{u}, -ţéu; -téľį 58
scânţe̦áu, -ţi̯áu 59
– 2, 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: i̯íscră; i̯íscri

HARTA 471. AMNAR, pl. ‘fusil de briquet’ [723]

mă̦nár^{u}; -nárę 1, 20
mă̦nár^{u}; -nárį 2, 5
mânár^{u}; -nári 3, 9
mâ/ă̦nár^{u}; -nári/į 4
mâ/ă̦nár^{u}; -nár^{i} [m.] 6
mi̯nár^{u} (di ĉiléḱi); -nári 7
mă̦nár^{u}; -nári 8
mânár^{u}; -nárį 10, 19
[σ] mă̦nár^{u}; -nárę 11
mă̦ne̦ár^{u}; -ne̦árį 12
mă̦nár$^{u̲}$; -náre 13
mănár$^{u̲}$; -náre 14
ĉicmác; -mácur, [*] mă̦nár^{u}; -nárę 15
[σ] mănár^{u}; -nárur 16
ĉicmác; -máţi 17
mănár^{u}; -nári 18
mă̦sát^{u}; -sátį 21
mă̦sát^{u}; -sátį, [B] mă̦nár^{u}; -nárį 22
mă̦náρ^{u}; -náρį, [*] -nắρ^{i} 23
mă̦nár̄^{u}; -nár̄į 24
mă̦nár^{u}; -nárį, ĉacmác^{u}; -mátį 25
mânár^{u} 26
ĉi̯cmác^{u}; -máţ^{i} [m.] 29, 33
mânár^{u}; [ɛ] -nár^{i} [m.] 31
amnár$^{u̲}$; -nárę 35
mănár^{u}; -náre 36
mă̦̄sát, [σ] [k] mă̦nár; -nári 37
mănár^{u}; doi̯ mănắr 38
mâne̦ár^{u}; -ne̦ár^{i} [m.] 39
ĉicmác^{u}; -mácur^{i} 40
prióvul^{u}, [V] mânár^{u} (di ĺéru̲) 41
mâne̦ár^{u} 47
ţ/čîcmác^{u}; -máţ^{i} [m.] 51
mă̦nár^{u} 52
mă̦nárę̦a [a.]; mânắr/ră [a.] 58
mănár 59
– 27, 28, 30, 32, 34, 42–46, 48–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: mă̦nár; -náră

HARTA 472. CREMENE, pl. ‘silex’ [724]

sturnárę; -nắr^{i} 1, 11, 20
sturnárį; -nắr^{i} 2, 5, 10, 12, 19, 21, 25, 31

sturnári; -nắr̦ 3, 4, 6, 9, 18, 40, 51
sturnári 7, 8, 28, 38, 39, 41
scăpărníţă, ƙę́tră 13
ƙátra fócluı̯, ƙátră cu foc(u̯ 14
ƙátrâ álbă̦; ƙę́ţrâ álbi, [*] ƙátrâ vínitâ 15
ƙátră álbă; ƙétre álbe 16
ƙátră; ƙę́ţăr, únă álbă ƙátră 17
sturnárı̯ 22, 29
stuɒnáɒı̯; -nắɒr̦ 23
strunárı̯; -nắr̄ 24
[L] sturnáre; -nắr̦ 33
[σ] sturnári; -nắr̦ 35
sturnáre; -nắrı̯ 36
ƙátră̦; ƙátri, [σ] [ε] sturnárā̦ 37
strunári 59
? 52, 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: crémı̯nı̯; crémı̯ń [m.]

HARTA 473. IASCĂ ‘amadou’ [725]

ı̯áscă̦ 1, 2, 5, 10–12, 19, 21–23, 25, 29, 32, 51
ı̯áscâ 3, 4, 7, 9, 24, 28
e̯áscâ 6
e̯áscâ 8, 18, 31, 35, 39–41
e̯áscă 13, 14, 16, 17, 36
e̯áscă̦ 15
e̯áscă̦, ı̯áscă̦ 20
ı̯áscă 30, 38
íscă̦ 33
ı̯é̦şcă 37
ı̯áscă̦/â 52
ı̯áscă, ı̯áscâ 58
ɣ́áscă 59
– 26, 27, 34, 42–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: e̯áscă

HARTA 474. SCAPĂR, ind. prez. 1–2 sg. ‘je bats le briquet’ [726]

ascápírᵘ̯; ascápir̦ 1, 2, 7, 9–12, 26, 28, 31, 51
scápirᵘ̯; scápir̦ 3, 18, 52, 59
ascápirᵘ̯; ascápir̦ 4, 33
scápı̯rᵘ̯; scápı̯r̦ 5, 6, 19, 20, 25, 29, 35
dau̯ pi sturnári s-ascápirâ 8
scápir(u̯; scáƙir 13
scápir(u̯; scápir 14
ascápir(u̯; ascápir 15
agudéscu pi ƙátră 16
ascápir; ~ 17
scápru; scáprı̯ 21
scápă̦rᵘ̯; scápı̯r̦ 22
scápı̯ɒᵘ̯; scápı̯ɒ̦ 23
scápirā̦ᵘ̯; scápîr 24
agudéscu pri sturnáre 36
scápăr; scápăr̦ 37
scápur(u̯; scáƙir 38
agudéscu ta s-ascápirâ 39
agâdéscᵘ̯; -déşț 41
40
– 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–58, 60, 61

MEGL.: crăčnés; -néș

HARTA 475. SOBĂ[1], pl. ‘poêle (en briques)’ [727]

sóbă̦; sóbe̦ 1, 50, 51
ƙumbé di túvli 3
su̯óbâ; sóbi 4
ƙumbé; -be̦áţ (dı̯ túvlı̯) 5
buharé; -re̦áţ, uĝácᵘ̯; uĝácuri 7
sóbâ; sóbi 8, 9, 28, 40
sóbă̦; sóbı̯ 10, 12, 19, 21, 23, 25, 31, 52, 58, 60
sóbă̦; sóbe̦ 11
[V] uĝác(u̯; uĝácur, [R] sóbă; sóbe 13
[ε] uğác(u̯; uğăcur 14
sóbă di túli; sóbi ~ ~, ujác(u̯; ujácur 15
[V] ujácᵘ̯; ujácur 16
sóbă; sóbi di lamarínă 17
sóbă; sóbi 18, 37, 38
uĝágᵘ̯; uĝágur̦ 20
uĝácᵘ̯; uĝáţı̯, sóbă; sóbı̯ 22
vátrâ; vátre, [R] [σ] sóbâ; sóbı̯ 24
sóbâ; sóbı̯ 29
sóbă̦; sóbe̦ (cu bă̦ĝé) 33
su̯óbâ; su̯óbi 35
sóbă; sóbe 36
buharé; -ráḑ 39
ḑáƙi, [R] sómbâ; sómbi 41
∞ 6
? 2
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–49, 53–57, 59, 61

MEGL.: su̯óbă; su̯óbi

HARTA 476. SOBĂ[2], pl. ‘poêle en fer’ [728]

ƙumbétᵘ̯; -bétur̦ [n.] 2
ƙumbé; -be̦áḑ 3
ƙumbé; -be̦áţ (dı̯ tı̯nı̯ƙé) 5
ƙumbétᵘ̯; -be̦áţ 7
sóbâ; sóbi 8, 9, 15, 28, 39, 40
sóbă̦ dı̯ ƙherᵘ̯; sóbı̯ ~ ~ 10, 19, 25
sóbă̦; sóbe̦ 11
sóbă̦; sóbı̯ 12, 20–23
şporét(u̯ di náftă; şporétur ~ ~ 13
cubí; -be̦ázăˈ 16
şpóretᵘ̯; şpóreti [n.] 17
sóbă; sóbi 18, 37, 38
sóbâ; sóbı̯ 24, 31
sóbâ dı̯ ƙherᵘ̯; sóbı̯ ~ ~ 29
sóbă̦ cu îre̦ápᵘ̯, maşínă; -şíne̦ 33
su̯óbâ di ƙherᵘ̯; su̯óbi ~ ~ 35

sóbă di ɬerᵘ̯, ~ di tiniќé 36
sómbâ; sómbi 41
? 1, 6, 14
– 4, 26, 27, 30, 32, 34, 42–61

MEGL.: sᵤ̯óbă; sᵤ̯óbi

HARTA 477. FOC, pl. ‘feu’ [729]

focᵘ̯; fócurᵢ̯ 1, 2, 6, 10–12, 19, 22, 28, 29, 33, 41, 51, 52
focᵘ̯; fócuri 3, 7, 36, 39
focᵘ̯; fócur(ᵢ̯ 4, 5
focᵘ̯ 8, 26, 27, 32, 34, 46, 47, 49, 50, 56, 60
focᵘ̯; fócuri, fócurᵢ̯ 9
foc(ᵘ̯; fócur 13–15
focᵘ̯; fócur 16, 17
focᵘ̯; fócări 18
focᵘ̯; fócą̆rę 20
foc; fócurį 21
focᵘ̯; fócuρᵢ̯ 23
focᵘ̯; fócurī 24
focᵘ̯; fócą̆rį 25
foc 30
fᵤ̯ocᵘ̯; fócurᵢ̯ 31, 35
foc; fócą̆ri 37
focᵘ̯; [ε] fócuri 38
focᵘ̯; fócurᵢ̯, [L] fócuri 40
fócu [art.] 58, 59
focᵘ̯, fócu [neart.] 61
– 42–45, 48, 53–55, 57

MEGL.: fᵤ̯ọc; fᵤ̯ó□cur

HARTA 478. CHIBRIT, pl. ‘allumette’ [730]

ṣpírtu; ṣpírturᵢ̯ 1, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 19, 28
ṣpírtu; ṣpírturį 3, 40
ṣpi̯rtu; ṣpi̯rturᵢ̯ 5, 29
ṣpírtu; [ε] ṣpírturi 7
ṣpírtu; ṣpírturi 9
ќibrítę; -bríţ [f.] 11
ќibríte, -ítă; -íţ, -íţurᵢ̯ 13
ќibríte, -bríţ 14
ќibríti; -brítur [f.] 15
ṣpírtă; ṣpírte 16
ṣpírtu; ṣpírtur 17
ṣpirtᵘ̯; ṣpírti [n.] 18, 38, 58
ṣpirtᵘ̯; ṣpírturᵢ̯ 20
ќibrít; -brítur̥ᵢ̯ 21
ṣpirtᵘ̯; ṣpi̯rturᵢ̯ 22
ṣpi̯ρtᵘ̯; ṣpi̯rtuρᵢ̯ 23
ṣpiɾ̄tᵘ̯; ṣpírtɾ̄(ᵢ̯ 24
ṣpi̯rtᵘ̯; ṣpi̯rtį 25
ṣ́pírtu; ṣ́pírturᵢ̯ 31
ṣpírtu; ? 33
ṣpírtu; ṣpírturᵢ̯ 35
ṣpírtu; ṣpírte 36
ќibrítă; -bríţ 37
ṣpírtu; ṣpírti, [*] ṣpírtu; ṣpírti 39
ṣpirtᵘ̯ 41
spírtu; spírti, ќibrítᵘ̯ 51
ṣpirtᵘ̯; ṣpírturᵢ̯, [ε] ṣpírturi 52
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: ṣpirt; ṣpírtur

HARTA 479. LUMÂNARE, pl. ‘bougie’ [731]

ţę́ărą̆; ţerᵢ̯ 1, 2, 5, 10–12, 18–20, 22, 25, 32–34, 47, 51, 52, 60
ţę́ârâ; ţerᵢ̯ 3, 4, 6–9, 28, 29, 31, 39, 40, 50
ţ́ę́ră; ţer 13, 17
ţę́ără, ţ́ę́ră; ţer 14
ţę́ărą̆; ţer(ᵢ̯ 15
ţę́ără; ţer(ᵢ̯ 16
ţę́ărą̆, ţ́ę́rą̆; ţer 21
ţę́ápą̆; ţeρᵢ̯ 23
ţę́ārą̆; ţerᵢ̯(ᵢ̯ 24
ĉárâ; ĉerᵢ̯ 35
aγuќéri; ~ 36
ţéɾ̄ă; ţéri [L], ţérli [a.] 37
ţi̯ără; ţer 38
ĉ/ţę́ârâ, ţ/ĉę́ârâ; ţ/ĉerᵢ̯ 41
ţeρ, ţerī [pl.] 56
ţ́ę́ră; ţerᵢ̯ 58
ţi̯ără; ţerᵢ̯ 59
– 26, 27, 30, 42–46, 48, 49, 53–55, 57, 61

MEGL.: luminárę; -nǫ́r

HARTA 480. AŞCHIE, pl. ‘copeau (de bois)’ [732]

scą̆rpă̆; scą̆rpi 1
lusќídă̆; -ќíţ 2
lusќídâ, -ќíδâ; -ќíḑ 3
[σ] lusќídâ; -ќíḑ 4
scárpă̆; scárpį 5
lusќíδâ; -ќíţ 6, 8
lusќídâ; -ќíţ 7
lusќídâ; -ќíḑ 9
scárpă̆; scárpi̯, pi̯li̯cúdă̆; -cúḑ, [σ] lusќídă̆; -ќíḑ 10
scą̆rpă̆; scą̆rpę, lusќíδă̆; -ќíḑ 11
pi̯li̯cúdă̆; -cúţ, lusќídă; -ќíţ 12
scą̆rpă; scą̆rpe, lusќídă; -ќíḑ 13
lusќídă; -ќíḑ, [*]-ќíţ, scărbǫ́ădă; -bóḑ 14
scárpâ; scárpi 15
lusќídă; -ќíz 16
scą̆rpă; scą̆rpe 17
scą̆rpă; scą̆rpi 18
lusќídă̆; -ќíḑ 19, 20
plicúdă̆; -cúḑ 21
scą̆rpă̆; scą̆rpį 22
lusќíδă̆; -ќíḑ 23
lusќíδâ; -ќíḑ 24, 40
lusќi̯δă̆; -ќi̯δį 25

pilicúdâ; -cúḍ 28
lăsḱi̯ðă; -ḱíḍ 29
lusḱíðâ, lâsḱídâ; -ḱíḍ 31
[σ] pe̯le̯cúðă; -cúḍ 33
[σ] lusḱíðâ; -ḱíḍ 35
ŋǵídă; ŋǵiḍ, [*] ŋǵíḍă 36
áşclă; áşcli, ţiflă; ţifli 38
skizári; -zăŕi̯, [σ] lusḱíðâ; -ḱíḍ 39
aŋǵíðâ; aŋǵíz 41
lusḱíðă; -ḱíḍ, pilicúðă; -cúḍ 51
lusḱídă/â; -ḱíḍ 52
şcárpâ; şcárpi 58
? 37
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: e̯áşlă; i̯éşlur
[în Cupa:] scă̦rbo̯áčă; -bóč

HARTA 481. SURCEA, pl. ‘buchette’ [733]

pilicúdă; -cúḍ, -cúţ 1
pi̯li̯cúdă; -cúḍ 2
scárpâ; scárpi 3, 4
pi̯li̯cúdă; -cúţ 5
dârmâ; dârmi 6
[σ] [aprox.] dârmâ; dârmi 7
pilicúdâ; -cúţ 8
pilicúdâ; -cúḍ 9
dârmâ; dârmi̯ 10
scă̦rpă; scă̦rpe̯, [σ] pilicúðă; -cúḍ 11
surţe̯álă; -ţe̯áli̯ 12
surţétu̯; surţé̦le, dărmă; dărme 13
surţe̯áo; -ţe̯ále 14
dărmă; dărmi, dărmăţe̯á; -ţe̯áli, scărpi [pl.] 15
dărmăţi̯o̯á; -ţe̯ále 16
scărpă; scărpi 17
măɣ́áu; -ɣ́áli 18
pi̯li̯cúdă; -cúḍ 19
măɣ́é̯u̯; -ɣ́áli̯ [n.] 20
surţe̯áli [plt.], bláştă; blăşti̯ 21
surţe̯áu̯ă; -ţé̦li̯ 22
măɣ́áu̯ă; -ɣ́áli̯, scărppă; scărppi̯ 23
scărpă; scărpi̯ 25
pilicúðă; -cúḍ 26
pílicúdâ; -cúḍ 28
surţe̯áli̯ [plt.], mi̯nḍă̦l' [plt.], pi̯li̯cúðă; -cúḍ 29
surţe̯áli [pl.] 30
surţe̯áû; -ţe̯áli 31
surţélu̯; -ţe̯ále [n.] 33, 40
[σ] dârmâ; dârmi 35
surţélă; -ţéle 37
surţi̯áu; -ţé̦li 38
surţélu̯, [*] surţe̯áu̯; -ţe̯áli 39
surţélu̯; -ţe̯áli 51
surţe̯áu; -ţe̯áli 52
surţé̦li [pl.] 59
pilicúðă; -cúḍ 60
? 24, 36, 41, 58
– 27, 32, 34, 42–50, 53–57, 61

MEGL.: čupél'; -pél'ă [n.]

HARTA 482. JAR, pl. ‘braise’ [734]

jaru̯ 1, 16, 17, 32
ȷ̌aru̯ 2–6, 8–10, 12, 28, 29, 31, 40, 49
je̯aru̯ 7, 19
jeru̯ 11, 18, 20, 38, 39, 51, 52
jăru̯ 13, 22
jăru̯͡u̯ 14
jaru̯͡u̯ 15
jĕru̯ 21
jăρu̯, jă̦ρu [a.] 23
jărū̯ 24
ȷ̌erū̯, [*] ȷ̌eρu̯ 25
ĝaru̯ 33
jăru̯, [σ] ȷ̌eru̯ 35
jârnu 36
jăr 37, 58, 59
cârbúne̯; -búń 41
– 26, 27, 30, 34, 42–48, 50, 53–57, 60, 61

MEGL.: ȷ̌ar

HARTA 483. TĂCIUNE, pl. ‘tison’ [735]

tucîni; -cîń [m.] 1, 3, 4, 6–9, 35, 39, 40, 44, 46, 49
tucîni̯; -cîń [m.] 2, 5, 12, 19, 31, 32
tucîn̯i̯; -cîń [m.] 10, 29
tucînu̯; -cîń [n.] 11
tučắne; -čắń [m.] 13
tucîne; -cîń [f.] 14
tucîni; -cînur [n.] 15
tucîne; -cînur [n.] 16
čărlắcu̯ 17
tucéni; -céń [m.] 18
tucéni̯; -céń [m.] 20, 25
tucúni̯; -cúń [m.] 21, 22
tučắni̯; -čắń [m.] 23
tučắni̯; -čắn̲i̯ [m.] 24
cârbúni; -búń [m.] 28
că̄rbúni̯; -búń [m.] 33
tučíne; -číń [m.] 36
cărbúń [pl.] 37
tučắni; -čắń [m.] 38, 59
turţáni; -ţáń [m.] 41
tâţúne̯ 51
că̦rbúni̯; -búń 52, 58
stă̦cín 61
– 26, 27, 30, 34, 42, 43, 45, 47, 48, 50, 53–57, 60

MEGL.: tă̦čúni; -čúń [m.]

HARTA 484. VĂTRAI[1], pl. ‘attisoir, tissonier’ [736]

máşe̯; ~ [f.] 1, 6, 16
máşi̯; ~ [f.] 2, 4, 5, 10, 19, 23–25
máşi; mă̦ş, [k] máşi [f.] 3
máşi; mắş̦uri̯ [f.] 7

máşi; ~, [ε] măşi̯ [f.] 8
máşi; ~ [f.] 9, 18, 38, 52
máşe; ~ [f.] 11
măşé; -şáţ [m.] 12
máşă̲; máşe̲ [f.] 13
máşă; măşur [f.] 14
máşi; măşur [f.] 15, 17
maşi̯, [L] máşi̯; măş, măş́ [f.] 20
máşă; máşi̯ [f.] 21
máşă̤; máşi̯ [f.] 22
mâşé; -şáḑ [m.] 28, 40
măşé; -şáḑ [m.] 29, 33
máşi̯; măş́ 31
[σ] máşâ [L]; [ε] máşi [f.] 35
máşă; măş [f.] 36
máşă, máşĕ; máşe [f.] 37
muş́é, [*] mâş́é; -şáḑ [m.] 39
máş/sâ; măş/s [f.] 41
máş/să; măş/s 51
máşă̤; ~ 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: máşă; máşi [f.]

HARTA 485. VĂTRAI[2], pl. ‘tire-braise’ [737]

lupátă̤; -păţ 1, 5, 10, 12, 19
lupátâ; -păţ 3, 4, 6–8, 28, 29, 31, 35, 40
lupátâ (di focᵘ̯); -păţ 9
căţíi̯e; -ţíi̯ 11
căţíi̯ă; -ţíi̯ 13, 14
lupátă̤; -păz 15
cîţí; -ţíi̯ [f.] 16
lupátă; -păţ 17, 36
căţíi; -ţíi̯ 18, 30
căţíi̯i̯; -ţíi̯ 20, 22–25, 56
căţíi̯ĕ; -ţíi̯ 21
fărási̯ 33
[σ] căţíi̯ă; -ţíi̯ 37
căţíi̯i; -ţíi̯ 38, 59
lâpátâ; -păţ 39
csístrâ; csístri 41
căţíi̯e; -ţíi̯ 51
căţíi̯ĕ; -ţíi̯ [*] l/łupátă̤ 58
? 2, 52
– 26, 27, 32, 34, 42–50, 53–55, 57, 60, 61

MEGL.: fă̤ráş; -ráşă̤ [n.]

HARTA 486. CENUŞĂ ‘cendre’ [738]

cînúşe̤ 1, 20, 26, 32, 34, 47
cî̤núşi̯ 2, 10, 19, 29, 31
cînúşi 3, 4, 7–9, 15, 17, 18, 28, 39, 40, 44, 46, 52
cînúş́i̯ 5, 33
cînúş́i 6
cînúşe 11, 16
cînúşi̯ 12
cănúşă 13, 14, 30, 36–38
cĕnúşă 21
cînúşĕ 22
cînúşă 23, 58, 59
cînúşî 24
cî̤núş́i̯ 25
cînúşâ 35
ţânúşâ 41
cînúşi, [*] cînúşă 49
ţânúsă 51
cînúşĕ, [*] cînúşă 56
– 27, 42, 43, 45, 48, 50, 53–55, 57, 60, 61

MEGL.: cănúşă

HARTA 487. SPUZĂ ‘cendre chaude (brûlante)’ [739]

spúrnă̤ 1, 2, 5, 10, 15, 19
spúrnâ 3, 4, 6, 8, 9, 31
[σ] spúrnâ 7
púză̤ 11
sprúnă̤ 12
spúră 13
sprúnă 14
zgúră, [σ] spúrnă 16
spúrnă 17
spúră̤ 18, 20, 52
spúr̄ă 21, 38
[σ] spúră̤ 22
spúρă̤ 23
spúρâ 24
spúr̄ă̤ 25
sprúnâ 28, 29, 40
sprújă 36
[σ] spúr̄ă 37
sprúmâ, [*] şprúmâ 39
sprúmâ 41
sprúnă̤ 51
? 33, 35, 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: spúză

HARTA 488. FUNINGINE ‘suie’ [740]

fumᵘ̯ di uĝácᵘ̯ 1
zgúră̤ 2, 21
fum͡u̯ 3
fum͜u̯ 4
[σ] zguríi̯i̯ 5
scrumᵘ̯ 6, 19
zguríi di fum 7
scrum di fum 8
fum͡u̯ dit‿uĝácᵘ̯ 9
zgúră̤ di fumᵘ̯ 10
bă̤rbuşcínă̤, [pl.] -şcín 11
scrumᵘ̯ 12
fumᶜ di uĝác͡u̯ 13

bigór(u̯ di fum, ca bigór(u̯ 14
fúmur [plt.] 15
ságe 16
sáǵi, sáǵi di fum 17
zgurắi̯ [plt.] 18
fumᵘ̯ dį la ugág ᵘ̯, scrum di fum, [ɛ] scurńahtó 20
furíḑ [plt.] 22
fumᵘ̯ 23
fumᵘ̯, şcρum(u̯ di fum(u̯, şcρum(u̯ di ugág ᵘ̯ 24
fumᵘ̯, ṣcrumᵘ̯ 25
câpńéi̯ [pl.], [sg.] câpńáu̯â 28, 29
?, fumᵘ̯ 31
błóză 37
[*] furíḑ [plt.] 38
afúmᵘ̯ 39
cápnâ 41
40
? 33, 35, 36, 52, 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: strizíń

HARTA 489. SE STINGE (focul), ind. prez., 3 sg. ‘(le feu) s’éteint’ [741]

s-astínḑi 1, 3, 4, 6–9, 12, 17, 18, 24, 26, 27, 31, 40, 52
s-astínḑį 2, 10, 20–22, 59
s-astį́nḑį 5, 19, 25
s-astínḑẹ 11, 33
si̯-aplęácă 13
si̯-aplęácă, si̯-astínḑe 14
s-astínzi 15
s-astínḑe 16
si̯-astínḑį 23
si̯-astínḑi 28, 32, 34, 39, 41, 46, 49
si̯-astį́nḑį 29
şi̯-astínḑi, [r] şi̯-astínĝi 35
si̯-astínḑe 36
s-aplęqě 37
[σ] astíŋgᵘ̯ [1 sg.] 38
s-aplęcă, [*] s-astínḑi 58
– 30, 42–45, 47, 48, 50, 51, 53–57, 60, 61

MEGL.: si stínḑi

HARTA 490. LAVIȚĂ, pl. ‘banc (dans les maisons paysannes)’ [742]

mindéri; -dérᵎ 1
clúpą̆; clúpį 2
scámnu; scámni 3, 8
patᵘ̯, pâtícᵘ̯ 4
péi̯cą̆; péi̯ǩį 5
pizúl'ᵘ̯; -zúl'i [n.] 6, 18, 52
lúŋgu stolᵘ̯ 7
canapéi̯câ; -péi̯ki 9
mindéręᵎ; -dérᵎ 11
canapé; -pęáț [m.] 12
mindére; -dér 13, 14
mindér; -déri [n.] 15
clúpă; clúpe 16
mindérᵘ̯; -déri [n.] 17
báŋgu; bắnḑâ [n.] 19
[ɛ] canapéi̯į 20
scamnᵘ̯; scámni̯ 21
scamᵘ̯; scámuρᵎ 23
canapé; -pęáḑ [m.] 25
sfindúǩi; -dúǩ 28
pį́zúl'ᵘ̯; -zúl'į 29
[ɛ] canapé; -pęáḑ [m.] 31
başᵘ̯; báşuri [n.] 36
mį́ndér; -déri [n.], nim; nímiᵎ [n.] 37
mindéri; -dér 38
cânâplíǩi; ~ 39
mindâlíǩi; -líǩ 40
[V] scámnu; scámnurᵎ, [R] canapé; -péḑ [m.] 41
patᵘ̯ 58
∞ 10, 24, 33
? 22, 35
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: sᵘ̯ófă; sᵘ̯ófi

HARTA 491. TROACĂ (la porci), pl. ‘baquet, trémie’ [743]

cupáńę; -pắń 1, 11
cupáńį; -pắń 2, 5, 10, 12, 19, 20, 23–25, 29, 31
cupáńi; -pắń 3, 4, 6–9, 17, 18, 28, 38–40
cupáńă; -pắń 13, 14, 22
cupáńi; -pắńur 15
cupáńe; -pắń 16
cupáńĕ; -pắń 21, 58
cuvátâ; -vắț 35
căpistęáreᵎ; -stérᵎ 36
lug 37
cupánâ ńícâ; -pắń ńiț́ᵎ 41
[ɛ] cuvátă; -vắț 52
∞ 33
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: cupáńă; -pǫ́ń

HARTA 492. ALBIE, pl. ‘auge de bois’ [744]

cupáńę; -pắń 1, 11, 27, 33
cupáńį; -pắń 2, 5, 10, 12, 19, 20, 23–25, 29, 31
cupáńi; -pắń 3, 4, 6–9, 17, 18, 28, 35, 39, 40, 52
cupáńă; -pắń 13, 14, 22
cupáńi; -pắńur 15
cupáńe; -pắń 16
cą̆pą̆stęárį; -térᵎ 21
căpistęáreᵎ; -térᵎ 36
[σ] cupáńă 37
cupáńi; -pắń, căpăstéri di stráńi 38
câpistęári; -térᵎ 41
cą̆pą̆stérę, cą̆pį́stéręᵎ; -térᵎ 56
cupáńĕ; -pắń 58
– 26, 30, 32, 34, 42–51, 53–55, 57, 59–61

MEGL.: cupáńă; -pǫ́ń

HARTA 493. MURDAR (despre om), pl. ‘sale’ [745]

mărγítu; -γíţ 1
lăvu̯ósu; -vu̯óşi̯ 2, 19
lâvósu; -vóş 3
mâzgósu; -góş, [σ] mârγítu; -γíţ, [σ] lâvósu; -vóş 4
nţlátu; -láţ, lăvósu; -vóşi̯ 5
ŋcârcátu; -cáţ, mârγítu; -γíţ 6, 7
mârγítu; -γíţ 8
lâvósu; -vóşi̯ 9
ąŋcărcátu, lăvu̯ósu, mărγítu 10
lăvósu; -vóş 11
lăturu̯ósu, nilátu, mărγítu 12
lăvós(u̯; -vóş 13
ŋcălátu; -láţ 14
murdár(u̯; -dár(i̯, [σ] livós(u̯; -vóş 15
nęlátu; -láţ, mărǵítu 16
nilátu; -láţ, lăvósu; -vóş 17
lăvósu; -vóş, nilátu; -láţ 18
lăvósu; -vóş 20
nţlátu; -láţ 21, 31
lăvósu; -vóş 22
lătărǫu̯ósu; -rǫu̯óşi̯, lăvósu; -vóşi̯ 23
lăvósu; -vóşi̯ 24, 25, 52
nilátu; -láţ, lirósu; -róşi̯ 28
lţrusţtu; -sţţ 29
lăvós; -vóş 30, 59
nilátu; -láţ 33, 35, 39, 40
nelátu; -láţ 36
neγát; -γáţ 37
łăvósu; -vóş 38
nélatu; nélaţ 41
nispâstrítu; -tríţ 49
lâvósu, lirusítu 51
γâvós 58
– 26, 27, 32, 34, 42–48, 50, 53–57, 60, 61

MEGL.: tăvălít; -líţ

HARTA 494. MURDARĂ (despre rufe), pl. ‘(linge) sale’ [746]

mărγítă; -γítę 1
nilátă; -látţ, ŋcârcátă; -cátţ 2
lâvǫásâ; -vǫási, mârγítâ; -γíti 3, 9
mâzgǫásâ; -gǫási 4
[σ] mărγítă; -γítţ 5
ŋcârcátâ; -cáti, mârγítâ; -γíti 6, 7
mârγítâ; -γíti 8
mărγítă; -γítţ 10
lăvǫ́să; -vǫ́se 11
mărγítă; -γíţţ, nţlátă; -látţ 12
lăvǫ́să; -vǫ́se 13
ŋcălátă; -láte 14
murdáră; -dárę 15
nęlátă; -láte 16
nilátă; -láti, ăŋcărcátă; -cáti 17
lăvǫ́să; -vǫ́si, nilátă; -láti 18
lăvųásą; -vųásţ 19
lăvǫásą; -vǫáse 20, 22
stráńţle săn‿troc 21
lăvǫásą; -vǫásţ, lătăpǫásą; -pǫásţ 23
lăvǫásâ; -vǫásţ, [*] lăvǫ́sâ; -vǫ́sţ 24
lăvǫásą; -vǫásţ 25, 30, 52, 59
lirųásâ; -rųási 28
lţrusţtâ; -sţtţ 29
mârγítâ; -γítţ, lâvǫásâ; -vǫási 31
nilátă; -látę 33
nilátâ; -láti 35, 39, 40
zmărγítă; -γíte 36
písă; -písi, neγátă; -γáti 37
lăvǫ́să; -vǫ́si, ahusítă; -síti 38
nèlátâ; nèláti, [L] nélàtâ; nélàti 41
lâvǫásâ, lirusítâ 51
γâvǫásâ, niγátâ 58
– 26, 27, 32, 34, 42–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: tăvălítă; -líti

HARTA 495. SĂPUN, pl. ‘savon’ [747]

săpúnę; -púń 1, 11, 26, 33
săpúnţ; -púń 2, 5, 10, 12, 19, 20, 22, 23, 25, 27, 29, 32, 56
sâpúni; -púń 3, 4, 6–9, 15, 35, 39, 51
săpúne; -púń 13, 14, 16
săpúni; -púń 17, 18, 34, 38
săpúnţ; -púń 21
sąpúnţ; -púńi̯ 24
câlúpi; -lúḱ 28, 40
sâpúnţ; -púń 31
cąlúpe di săpúne 36
săpúnă 37
sâpúni; -púń, câlúpi di sâpúni 41
sąpúnu 44, 45
sąpúni 47
sąpúni; -púń 52
săpúnąă 58
– 30, 42, 43, 46, 48–50, 53–55, 57, 59–61

MEGL.: săpún; -púní [n.]

HARTA 496. LEŞIE ‘lessive’ [748]

alsívą 1, 2, 10, 11, 32
alsívâ, [*] lisívâ, [k] alisívâ 3
alsívâ 4, 6–9, 28, 39–41
alsţvą 5, 19
alsívą, alą̆sívą, [*] ląsívą 12
lisívă 13, 14
lisívą 15, 18, 21
[σ] lisívă 16
alisívă 17, 51

lịsívạ̑ 20
lặ̑sịvă 22
lịsịvạ̑ 23, 25
lisívâ 24
alsịvâ 29
lăsívă 30, 38
alâsívâ 31
alisívạ̑ 33
[σ] alsívâ 35
alsívă 36
[σ] lisívă 37, 52
lăsívạ̑ 58, 59
– 26, 27, 34, 42–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: sfic

HARTA 497. SPĂL, ind. prez. 1–3 sg., 3 pl. ‘je lave’ [749]*

laụ; laị; la 1–12, 14–20, 23–25, 28, 29–31, 36, 39–41, 51, 52, 59
laụ; laị; ła 13
spel; speľ; spẹ́ălạ̑ 21
laụ; laị; **lă** 22
γaụ; γaị; γa 37
łaụ; łaị; ła, [*] γaụ 38
laụ̯ 26, 34, 60
laụ; laị; la; **laụ̯** 33
laụ; laị; **lă**; **laụ̯** 35
la [3 sg., 3 pl.] 49
γaụ; γaị; γa, [*] łaụ, [**] laụ 56
γaụ, łaụ 58
* 3 pl. = 3 sg. [excepţie: 33, 35]
– 27, 32, 42–48, 50, 53–55, 57, 61
MEGL.: speł; speľ; spẹ́łă

HARTA 498. (rufele) SE USUCĂ, ind. prez. 3 pl. ‘(les linges) sèchent’ [750]

s-usúcạ̑ 1, 2, 10–12, 19
s-usúcâ 3, 4, 6–8, 31, 49
s-usúcạ̑, ş-ăsúcạ̑ 5
s-âsúcâ 9, 58
s-úscă 13, 14
s-ăsúcă 16
s-usúcă 17
s-usúcă, s-ăsúcă 18
s-ạ̑súcạ̑ 20, 25
sa̋ ◡usúcă 21
sa̋ ◡usúcạ̑ 22
sị-usúcạ̑ 23
sị usúcâ 24
s-usâcâ 28, 29, 39, 40
sị úscạ̑ 33
şị-usúcâ 35
si usúcă 36
[ε] să úscạ̑ 37
si súcă 38
s/şi us/şúcâ 41
uscắm𞟤 [1 pl.] 50
si usâcâ 51
s-usúcâ/ă 52
s-uscá, s-âscá, s-ûscá [perf. s.] 56
s-uscárâ [perf. s.] 59
uscám𞟤 [imperf., 1 sg.] 60
– 15, 26, 27, 30, 32, 34, 42–48, 53–55, 57, 61

MEGL.: si 𞟤úscă

HARTA 499. BLID, pl. ‘écuelle’ [751]

misúr𞟤; -súrẹ 1, 11
misúr𞟤; -súrị 2
misúr𞟤; -súri 3, 7, 9, 18, 28, 52
misúr𞟤 dị loc𞟤; -súri ~ ~ 4
mịsúr𞟤; -súrị 5, 10, 19, 25
cînác𞟤; -nácuri̯, misúr𞟤; -súri 6
misúr𞟤 (di loc𞟤); -súri (~ ~) 8
misúrặ; -súrị 12
căţắn(𞟤 (di loc(𞟤); -ţắne (~ ~) 13
căţắn; -ţắne 14
misúr(𞟤; -súri 15
pʻhat di lémnọ; pʻháte ~ ~ 16
măsúr di loc𞟤; măsúri ~ ~, [*] misúr 17
san𞟤 dị loc𞟤; sánị ~ ~ 20
cặţắn; -ţắnị 21
blid𞟤; blị́dị 22
san𞟤; sánị 23, 24
[σ] mịsúrâ; -súrị 29
[ε] cîuváń𞟤; -váńị (dị loc𞟤) 31
blíndur̯ [pl.] 33
cuvátă; -vắţ 36
cúpă; cúpi, [*] căţắn; -ţắń [m.] 38
pʻhat𞟤 dị-alút𞟤; pʻháti ~ ~ 39
[σ] cuvátâ; -vắţ 40
cặţắn; -ţắń [m.] 58
? 35, 37
– 26, 27, 30, 32, 34, 41–51, 53–57, 59–61

MEGL.: misúr; -súri

HARTA 500. FARFURIE, pl. ‘assiette’ [752]

cîníịẹ; -níị 1
cíŋgu; cíŋgur̯, cíŋgu dị scáfạ̑ 2
cîníịi; -níị 3
cîníịị; -níị 4, 12
cịníịị; -níị 5
pláδâ (di cíŋgu); plăţ (~ ~) 6
cíŋgu; cíŋguri 7
tâl'úr𞟤; -l'úri 8
pʻhat𞟤; pʻháturi̯ 9
tặpsíịị; -síị 10
phę̣at𞟤; phę̣áte 11
pị̂at(𞟤; pị̂áte 13

blidᵘ; blídur 14
apɦátᵘ̯; apɦátur ícă apɦáti 15
pɦatᵘ; pɦáte (dẹ pọrţọlánᵘ) 16
pɦatᵘ; pɦáti 17, 18, 39, 60
pɦatᵘ; pɦátį 19, 20, 25
pi̯i̯át; -i̯átį 21
cățț́ănᵘ; -ț́ănį 22
pi̯i̯átᵘ; -i̯átį 23
sanᵘ; sánį 24
apɦátᵘ; apɦátẹ 26
pi̯atᵘ; pi̯áti, pɦatᵘ; pɦáti 28
pɦatᵘ; pɦátį, [*] pi̯i̯átᵘ; -i̯átį 29
pi̯atᵘ 30
pɦatᵘ; pɦátẹ 31, 32
pɦatᵘ; pɦátẹ, pɦátį 33
pɦatᵘ̯; pɦáti 35
piɦátᵘ; -ɦáte, [*] pɦatᵘ, [V] blidᵘ; blídurᵻ 36
pi̯átă; pi̯áti [f.] 37
pi̯atᵘ; pi̯áti 38
pɦatᵘ; pɦáti, piátᵘ; piáti 40, 50
pɦatᵘ; pɦáti (di ĉiŋgᵘ) 41
piátᵘ; piáti 51
pi̯atᵘ; pi̯áti, pɦatᵘ; pɦáti 52
pẹ̯atᵘ; pẹ̯áti 56
pi̯átâ; pi̯áti [f.] 58
pi̯atᵘ, sanᵘ 59
– 27, 34, 42–49, 53–55, 57, 61

MEGL.: [σ] pi̯átă; pi̯áti [f.]
pi̯áti minúti ‘farfurioare’
pi̯áti mățcáti ‘farfurii de supă’

HARTA 501. OALĂ, pl. ‘pot’ [753]

u̯álă; u̯álẹ 1
u̯álă dį locᵘ; u̯álį ~ ~ 2
o̯álâ; o̯áli 3, 4, 6–8, 35, 39, 41
o̯álă; o̯álį 5, 21, 22, 25, 51
o̯álâ (dį locᵘ); o̯áli (~ ~) 9
u̯álă; u̯álį 10, 12
ó̯lă; ó̯lẹ 11
ó̯ᵃlă; ó̯ᵃle 13
o̯álă; o̯ále, ó̯ᵃlă; ó̯ᵃle 14
o̯álă (di locᵘ̯); o̯áli (~ ~) 15
o̯álă; o̯álẹ (di locᵘ) 16
ó̯lă; ó̯li (di locᵘ) 17
tinĝérᵘ; -ĝéri, [σ] o̯álă; o̯áli 18
tį̵nĝiré dį ĝíŋgu, [*] ~ ~ ĝúŋgu, ĉíŋgu 19
o̯álă (dį locᵘ); o̯álẹ (~ ~) 20
tă̵nĝéρᵘ; -ĝéρį 23
o̯álâ; o̯álį 24
o̯álă; o̯álẹ 27
téngiri; tinĝiráḑ [m.] 28
o̯álă; o̯álį, téngi̯rį dį lutᵘ; tį̵nĝi̯ráḑ ~ ~ 29
ó̯lă 30
[σ] o̯álâ; o̯álį 31
téngire; téngirᵻ 33
[V] o̯álă; o̯ále 36
[σ] óγă; óγi 37
ó̯lă; ó̯li 38
téngiri di locᵘ 40
tinĝérᵘ; -ĝári 52
ó̯u̯a, óła [art.], o̯áłă di łoc 56
tângér; -ĝéri 58
o̯álă; o̯álẹ 59
– 26, 32, 34, 42–50, 53–55, 57, 60, 61

MEGL.: o̯áłă; o̯áli

HARTA 502. ULCEA, pl. ‘petit pot en terre, broc’ [754]

cánă di locᵘ 1
u̯álă; u̯álį 2, 12
pocᵘ; po̯áci 3, 39
cánă; căń, [σ] stámnă; stámnį 5
ulíci; ~ 6
[σ] pocᵘ; po̯áci 7
o̯álâ cu co̯ádâ 8
cánâ (di locᵘ); căń (~ ~) 9
stámnă; stámnį 10
ó̯lă; ó̯lẹ 11
avlánᵘ̯; -láne 13
kúpă; kúpe, kúpur 14
pocᵘ̯; po̯áci 15
cánă; cáne, cánẹ 16
scáfă di locᵘ; scáfi ~ ~ 17
ulícă; -lít̵, ó̯lă ńícă; ó̯li ńit̵ 18
o̯álă; o̯álį 19
pocᵘ dį locᵘ; po̯áci ~ ~ 20
ș̵tămbă; ș̵tămbį 21
lăi̯i̯nᵘ; -i̯i̯nį 22
ulícă; ulít̵ 23
cánâ; căń, cănít̵â; -nít̵, -nit̵i 24
ĝumi̯t̵i̯că; -tít̵ 25
cânátâ; -năt̵ 28
fi̯lĝánį; -ĝéń 29
[ε] ulícâ; ulít̵ 31
o̯álă; o̯álẹ 33
pocᵘ; po̯áčă (di ț́ără) 36
pifḱ; pífḱi [n.], barðác; -ðáḱi [n.] 37
cánă; cáni 38
cúpâ; cúpi 40
ucáu 41
stámnâ; stámni 49
cănátâ 51
cánâ; căń 52
pifḱi [pl.] 56
cánâ; cánẹ 58
ulícă; ulít̵, ulit̵i 59
? 4, 35
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 53–55, 57, 60, 61

MEGL.: stumíčcă; -míčki

HARTA 503. CIOB, pl. ‘tesson’ [755]

cumátă; -măţ 1, 2, 5, 10, 19
cumátâ; -măţ 3, 4, 6, 7, 28, 31, 35, 39, 40, 41, 51, 52
cumátâ; -măţ, [*] ĝiĝíŋcâ; -ĝínki 8
cumátâ; -măţ, cumâtíĉi; ~ 9
bucátă; -căţ, [σ] cumátă; -măţ 11
cumátă; -măţ, părĉáki; -ĉék 12
bucátă; -căţ 13, 14, 37
bucátă; -căţ 15, 21, 22
părĉé; -ĉáză 16
ţámbur; ţámburi [n.] 17
ţívală; ţívali 18
ţívalı̦ [plt.] 20
cumátă; -măţ 23, 25
bucátâ; -căţ 24
lı̦lı̦ĉı̦; ~, cumátâ; -măţ 29
cumátı̦; -măţ 33
cumátă; -măţ 36
sarămă; -rămi 38
băcátă; -căţă 56
[σ] bucátă 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–55, 57, 59–61

MEGL.: o̧rb; o̧rbur

HARTA 504. CAPAC, pl. ‘couvercle’ [756]

căpáke̦; -păk 1
căpáki; -păk 2, 5, 10, 12, 19, 20, 22, 23–25
câpáki; -păk 3, 4, 6–9, 28, 35, 39, 40, 41
căpáke; -păk 11
plóčă (di loc^{u}); ploč (~ ~) íli căpákă; -păk 13
căpákă; -păk, [v] plóčă; -ploč 14
căpáki; [ɛ] -păcur, -păk 15
cupáke; -păk 16
căpáki; -păk 17, 18
căpákĕ; -păk 21
câpáki; -păk 29, 31, 33
[v] căpác^{u}, [R] căpáke; -păk 36
căpác; -páki [n.] 37
cupác^{u}; -áţi [n.], [*] cupáki; -păţ 38
câpáka [art.] 50
câpáke; -păk 51
că/âpáki; -păk 52
căpác 58, 59
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–49, 53–57, 60, 61

MEGL.: căpác; -páţi

HARTA 505. TĂIŢEI, pl. ‘nouilles’ [757]

NOTĂ. La aromâni nu se fac tăiţei; pastele făinoase sunt sub formă de *tărhănă* ‘trahana’, *péturi (péturi)* [plt.] ‘foi uscate la soare şi sfărâmate cu mâna’ sau *pisărúo̧* [plt.] ‘cuş-cuş’.

péturi, pişărúo̧, tărhănă 2
târhână 3
pisârúo̧ 4
péturı̦ 5, 19, 25, 31
péturi, târhână 6
péturi, [R] ı̦úfki 7
péturi 9
péturi (péturı̦) 10
péture 11
tărhănă 12
péture, [R] rezánţe 13
péture tăľáte 14
pétore 16
péturi, tărhănă 17
pisurío̧ 20
pétūrı̦, pétri 21
péturı̦, [k] pétrı̦ 22
pı̦supío̧ 23
pétūrı̦ 24
péturi, trâhână 28
péturı̦, trăhănă 29
trâhână 33, 41, 50
péturi 35, 36, 40, 52
pétri 37
tumâĉ^{u}, târhână, [R] péturi 39
pusurío̧, péturi, [*] pétuo 56
? 1, 8, 18
– 15, 26, 27, 30, 32, 34, 38, 42–49, 51, 53–55, 57–61

MEGL.: tránă ‘trahana’

HARTA 506. FOAIE (de plăcintă), pl. ‘pâte étendue (pour les nouilles)’ [758]

petur^{u}; péture 1, 11
petur^{u}; péturı̦ 2, 10, 12, 19, 20, 25, 29, 31
petur^{u}; péturi, péturi [n.] 3
petur^{u}; péturı̦ [n.] 4
pétūr^{u}; péturı̦ 5
petur^{u}; péturi 6–9, 18, 28, 35, 36, 39, 40, 51, 52
petur^{u}; péturı̦ [n.] 13
petur^{u}; péture 14
petur^{u}; petur^{i} [n.] 15
pétur; ~, pétor; ~ 16
pétur; péturi 17
pétru; pétrı̦ [n.] 21
pétru; pétrı̦, [k] péturı̦ [n.] 22
petuo^{u}; péturı̦ 23
pétūr^{u}; pétūrı̦ 24
frânde̦; frândę, [σ] pétūr^{u}; péturi 33
pétăr; pétri 37
petur^{u}; péturi 38
petur^{u}; péturi [m.] 41
pétur; péturı̦ [n.] 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: frúnde̦; frúndi

HARTA 507. SUCITOR, pl. ‘rouleau (des pâtissiers)’ [759]

ştálă; ştăľ, ştále̦ 1
ştálă; ştăľ 2

ştţálâ; ştţáli, [*] ştţăi̯ 3
ştţálă; ştţăl' 4, 19
ştţálă; ştţáli̯ 5
ştţálâ; ştţăl' 6, 8, 29, 31
ştţálâ; ştţăl' 7, 9, 28, 40
ştţálă; ştţáli̯ 10, 12
şuţţálă; -ţţále̯ 11
şuţţálă; -ţţắl' 13, 14, 18
şuţţálâ; -ţţắl' 15, 24
şuţţálă; -ţţále 16
şuţţálă; -ţţắl', [*] -ţţáli 17
şuţţálă; -ţţắl' 20, 21
şuţţálă; -ţţáli̯ 22
şuţţálă; -ţţáli̯, [*] -ţţắl' 23
şuţţálă; -ţţắl' 25
sucâlâ; -câli 35
suţţálă; -ţţắli 36
şuţţáu̯ă; -ţţái̯i 37
şuţţálă; -ţţáli 38
şcâlâ; şcâli 39
piturár^{ll}; -rár^{i} [m.] 41
şucâlă 51
şuţţálă; -ţţáli 52
? 33
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–61

MEGL.: sucálă; -cáli

HARTA 508. VAS (pentru făcut mămăligă), pl. ‘chaudron (pour la polenta)’ [760]

NOTĂ. Nu există un vas special în care să se facă mămăliga.

bârgâci di bâcâri, [R] ciu̯óń^{ll}; -o̯áńi 3
bârgâcícâ; -cíţ (di bâcâri) 4
bârgâci; -gắc (di hálcumâ) 7
tinĝiré di bâcâri 9
tţinĝi̯ré; -rẹ́áḍ 10
căldărúşe̯; ~ 11
tţinĝi̯ré; -rẹ́áţ dị̯ băcắrị̯ 12
căldărúşă; -rúş (di băcắră) 13
căldărúşă; -rúş 14
căldrúşi; ~ (di hálcumă) icâ tu tinĝiré 15
băcărdánic^{ll}; -dániţ [m.] 16
tu tinĝiré 17
tu tiγáni 18
bărgâcị̯; -gắc dị̯ hálcumă, bărgă̂cícặ; -cíţ 19
căldărúşi̯; -ruş 20
tănĝéρ^{ll} (dị̯ cinɡ^{ll}, dị̯ băcắρặ); -ĝéρị̯ 23
tu tănĝér^{ll}; -ĝérĕ 24
tţinĝér^{ll} (dị̯ băcắrặ); -ĝéri̯ 25
ténĝiri 28
ténĝi̯ri̯ dị̯ bâcâri̯ 29
tinĝiré cu co̯ádâ 31
o̯álâ; o̯áli 35
o̯álă; o̯ále 36
tănĝéră; -ĝéri 37
tu tinĝér^{ll} 38
tu ǵuvécî^{ll}; -véci 39
tu ténĝiri 40, 41
tinĝér^{ll} 52
tânĝér, căldrúşâ 58
∞ 1, 2, 5, 6, 8, 22, 33
– 21, 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: căldári; -dǫ́r, căldărúşcặ; -rúşki

HARTA 509. FUND^{2} (pe care tai tăiţeii), pl. ‘tranchoir’ [762]

cărpitu̯ór^{ll}; -tu̯árẹ̣ 1
cărpitu̯ór^{ll}; -tu̯árị̯ 2, 10
cârpitór^{ll}; -to̯ári 3, 6, 8
cârpitór^{ll}; -to̯árị̯ 4, 7
cărpi̯tór^{ll}; -to̯árị̯ 5
crâpitór^{ll}; -to̯ári, [*] cârpitór^{ll}; -to̯ári 9
călpitór^{ll}; -tǫ́rẹ̣ 11
sufrắ; -frá̯ţ [m.] 12
călpitór$^{(u̯}$; -tǫ́re 13
cărpitór^{ll}; -to̯áre 14
[*] plặńi̯i̯i; -ńi̯i̯, călpitór$^{(u̯}$; -to̯ári 15
călpitór^{ll}; -tǫ́ri 17
pi sófră 18
si̯ni̯i̯i̯; -ńi̯i̯ 19
cărpitór^{ll}; -to̯árẹ̣ 20, 52
clipitór; -to̯árị̯ 21
cărpă̯tór^{ll}; -to̯árị̯ 22
sufρắ; -fráḍặ [n.] 23
cărpitór^{ll}; -to̯árẹ̣ 24
sufrắ; -fráḍ 25
cri̯pi̯tór^{ll}; -to̯árị̯ 29
[σ] cârpitór^{ll}; -tór^{i} [m.] 33
clặpitór^{ll}; -to̯áre 36
tâpsíi; -sí̯i̯ 39
crâpitór^{ll}; -to̯ári 40
crâpitór^{ll} 41
crâpâtór^{ll}, crâpitór^{ll} 50
∞ 31
? 16, 35, 37
– 26–28, 30, 32, 34, 38, 42–49, 51, 53–61

MEGL.: croŋg; croŋgur

HARTA 510. SARE, art. ‘sel’ [763]

sárẹ̣, [art.] sárẹ̣a 1, 11
sárị̯, [art.] sárẹ̣a 2, 5, 10, 12, 19, 31
sári, [art.] sárẹ̣a 3, 4, 6–9, 15, 17, 28, 35, 39–41
sáre [art.] sárẹ̣ 13
sáre, [art.] sárẹ̣a 14, 16, 36
sári 18, 49, 52
sáre, sárị̯ 20
sárị̯ 21, 22, 25, 29, 30, 58, 59
sáρị̯ 23
sárị̯, [art.] sárẹ̣a 24
sárẹ̣ 26, 32
sáre 33

sár̄i, [art.] sára 37
sári, [art.] sára, [*] sáre̯a 38
[art.] sáre̯a 50
sári, sáre̯ 51
sáre̯, sári, sără, [art.] sára 56
sári, sără 57
– 27, 34, 42–48, 53–55, 60, 61

MEGL.: sári, [art.] sáre̯

HARTA 511. SĂREZ, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ʻje sale’ [764]*

aṉsárᵘ̯; -sárḭ; -sărặ 1, 7, 19, 22, 29, 39
ạṉsárᵘ̯; -sárḭ; -sărặ 2, 10, 12
aṉsárᵘ̯; -sárḭ; -sârа 3, 6, 9, 28, 31, 40
ᵃṉsárᵘ̯; -sárḭ; -sârа 4
ăṉsárᵘ̯; -sárḭ; -sărặ 5
ṉsárᵘ̯; ṉsarḭ; ṉsărặ 7, 21
aṉsárᵘ̯; -sárḭ; -sârа, arúc sári 8
ăṉsárᵘ̯; -sárḭ; -sărặ 11
u ṉsar(u̯ cárne̯a; u ṉsar; u ṉsără 13
ạṉsár(u̯; -sár; -sără 14
ṉsar(u̯; -ṉsar(i̯; -ṉsără 15
ạṉsărésᵘ̯; -rés; -re̯ază 16
aṉsárᵘ̯; -sár; -sără 17
u ṉsarᵘ̯ cáṣu; u ṉsarḭ; u ṉsără 18
ăṉsárᵘ̯; -sárḭ; -sărặ 20
ṉsaρᵘ̯; ṉsaρḭ; ṉsáρặ 23
u ṉsārᵘ̯ cára; u ṉsārḭ; u ṉsárặ 24
u ṉsarᵘ̯ cáṣu; u ṉsarḭ; u ṉsărặ 25, 52
aṉsárᵘ̯; -sárḭ; ? 33
âṉsár(u̯; -sárḭ; -sărặ 35
ṉsarᵘ̯, ṉsáru̯; ṉsárḭ̯; ṉsără 36
ṉsar̄; ṉsar̄ḭ; ṉsáră 37
sarᵘ̯; sar; sără 38
lu sarᵘ̯ cáṣlu, l'-dau̯ sári 41
aṉsárᵘ̯, ṉsarᵘ̯ 51
sar̄ 56, 59
sar; –; sără 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–55, 57, 60, 61
* 3 pl. = 3 sg.

MEGL.: sar; ~; sără

HARTA 512. SOLNIŢĂ, pl. ʻsalière’ [766]

NOTĂ. Răspunsurile se referă, în general, la recipientul în care se păstrează sarea.

sărárᵘ̯; -rárḭ̯ [n.] 2
sârâtórᵘ̯; -tórḭ 3
[σ] sârâtórᵘ̯; -tórḭ 4
cặláθặ; -lắθḭ, [ε] -lắḱ 5
sârâtórᵘ̯; -to̯ári 6, 9
[V] sârâtórᵘ̯ (di lấnâ); -to̯ári (~ ~) 8
sărătu̯órᵘ̯; -tu̯árḭ̯ 10
latérặ; -tére, [ε] -térḭ 11
căláθă; -lắḱ 13
mălḍáre; -ḍắr 14
pisúzᵘ̯; -súză 16
sulárnicᵘ̯; -lárniţi 17
ṉsărătórᵘ̯; -to̯ri 18
sărătórᵘ̯; -to̯árḭ̯, [R] cặláθă; -lắθḭ 19
ă̆ŋsărătórᵘ̯; -to̯áre̯ 20
[ε] cutíi̯i̯; -tíi̯ 21
cutíi̯i̯; -tíi̯, sărárᵘ̯; -rárḭ 22
sărătóρᵘ̯; -to̯áρặ, [*] -to̯áρḭ̯ 23
pi̯nácᵘ̯; -nácuī(i̯ [n.] 24
sărătórᵘ̯; -to̯árḭ̯ 25
latérâ; -téri 28
salati̯rặ; -ti̯rḭ̯ 29
câláθặ 32
cuvátă di lémnu 36
sărătór(u̯ 38
tu cupáńi, tu sacᵘ̯ 39
alatĥérâ; -ĥéri 40
tu trásti [pl.] 41
∞ 1, 7, 12, 33
? 15, 31, 35, 37, 52, 58
– 26, 27, 30, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: sulinárnic; -nárniţi

HARTA 513. LIGHEAN, pl. ʻcuvette’ [767]

liγ́éni; -γ́éń 1, 4, 6–9, 17
liγ́éni̯; -γ́éń 2, 12
liγ́/i̯éni; -γ́/i̯éń 3
li̯i̯éni̯; -i̯éń 5, 29
li̯γ́éni̯; -γ́éń, [*] li̯i̯éni̯ 10
liγ́éne̯; -γ́éń 11
liǵéne; -ǵéń 13, 14, 16
liǵéni; -ǵéń 15, 38, 52
li̯γ́éni̯; -γ́éń 19, 31
li̯ǵéne̯; -ǵéń 20
li̯ǵéni̯; -ǵéń 21–23, 25
liǵéni̯; -ǵéni̯ḭ, [*] -ǵéń 24
léni; leń 28
licáne; -cắnḭ 36
leǵéně, -ǵénä; -ǵéni 37
léni; ~ 39
licáni; -cắń 40, 41
licáni 51
lặǵén; -ǵéni̯ 58
liǵéni, liŋǵéni 60
∞ 33
– 18, 26, 27, 30, 32, 34, 35, 42–50, 53–57, 59, 61

MEGL.: li̯i̯én; -i̯éni [n.]

HARTA 514. ULCIOR, pl. ʻcruche’ [768]

poĉᵘ̯; pu̯áĉe̯ 1
pu̯oĉᵘ̯; pu̯áĉi̯ 2
poĉᵘ̯; po̯áĉi 3, 4, 6, 8, 9, 34, 39, 52

pu̯ocu̯; po̯âcį 5
stómnâ; stómni 7
pocu̯; pu̯âcį 10
pocu̯; pǫ̂cę 11
pocu̯ dį ţără̯ 12
sáfă; sáfe 13
bărdácu̯; -dăcur 14
pocu̯; po̯âci 15
pocu̯; po̯âce 16
stámnă; stámni 17
pocu̯; po̯âci 18
pocu̯; po̯âcį 19, 23, 25, 29
pocu̯; po̯âcę 20
ştămbă; ştămbį 21
poču̯; po̯ačį 22
pocu̯; po̯âcę, [*] pǫ̂cį 24
pocu̯; pu̯âci 28
[σ] pocu̯; po̯âcį 31
pocu̯ 33, 59
ǵumu̯; ǵúmį (di bâcâŕį) 35
lăɣínu̯; -ɣíne 36
méčă; méči, pífku [art.] 37
cúpă ńícă, putíru̯; -tíri 38
pocu̯; póćuri̲ 40
ucáu; ucáli 41
pocu̯, pifku̯ 56
cúpâ; cúpį 58
– 26, 27, 30, 32, 42–51, 53–55, 57, 60, 61

MEGL.: stumíčcă; -míčki

HARTA 515. STICLĂ, pl. ‘bouteille’ [769]

cunétă̯; -nétę 1
cunétă̯; -nétţ 2, 10, 19
hunétâ; -néti, [*] cunétâ; -nétţ, -néti 3
hunétâ; -néti 4
cunétă̯; -nétį 5
hunétâ; -nétţ, [*] cunétâ; -néti 6
cunétâ; -nétţ 7, 9, 31
cunétâ; -nétţ; [*] hunétâ; -nétţ 8
şişu̯; şíşę 11
şuşé; -şáţ 12
şíşă̲; şíşe̲ 13
şíşă; şíşur 14
şişu̯; şíşi 15
şişu̯; şíşe 16
şíşi; ~ 17, 18
şúşį; şuş 20
şíşă̲; şíşi̲ 21, 37
şíşį; ~ 22, 23
şíşį; ~ 24
şúşį; ~ 25
bóţâ; boţ 28, 29
gráfâ; gráfę 33
gráfâ; gráfi 35
gráfe; grắfi̲, garáfe di ɣilíe 36
qéłqi; qełq 38
bóţâ; ~ 39, 40
ḱivótâ; -vóti 41
bucáli 50
bóţă 51
şúşi; ~ [*]şúş52
filg̑ánă 56
budíi; -díį [?] 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–49, 53–55, 57, 59–61

MEGL.: şiş; şíşur

HARTA 516. DOP, pl. ‘bouchon’ [770]

stúpă̯mă̯; stúpă̯me, stă̯pă̯tu̯óru̯; -tu̯áre̯ 1
tápă̯; tápį, stă̯pă̯tu̯óru̯; -tu̯árį 2
stâpâtór(u̯; -to̯ári, [σ] tápâ; tápi 3
stúpumâ; stúpumi 4
stúpă̯mă̯; stúpi̯mį 5
stúpúmâ; stúpumi, [σ] [rar] tápâ; tápi 6
tápâ; tăḱ, [ε] tápi 7
tápâ; tápi, astâpâtóru̯ 8
stâpâtóru̯; -to̯ári, tápâ; tápi 9
stă̯pă̯tu̯óru̯; -tu̯árį, stúpumă̯; stúpumį 10
tápă̯; tápę 11
stúpumă̯; stúpumį 12
[R] tápă; tápe, [V] ĉupu̯; ĉúpur 13
ĉepu̯; ĉépur, [R] tápă; tápe 14
tápâ; tápi 15, 31
tápă; tápe 16
tápă; tápi 17, 18
tápă̯; tápį, [*] carabíśu̯ 19
stumbu̯; stúmbur̀ 20
stumbu̯; stúmbį 23, 24
stumbu̯; stúmbį, tápă̯; tápį 25
tápâ; tăḱ 28
tápâ; tăḱ, stupă̯tóru̯; -to̯árį 29
tápâ; [L] tápe 33
stuputo̯ári; -tór̀ 35
tápă; tápe, [*] tápi, [V] tilu̯; tíluri 36
stămb; stắmbi, tápă; tápi 37
tápă; tápę 38
[σ] tápâ; tăḱ, [k] tápi 39
vúlumâ; vúlumi 40
ɣuţu̯, tápâ; tápi 41
tápă 51
[ε] ĉepu̯ 52
tápâ 58
? 21, 22
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: stupătór; -tǫ́ră, [ε] tǫ́ri

HARTA 517. PÂLNIE, pl. ‘entonnir’ [771]

huníi̯e̯; -níi̯ 1, 33, 36, 51
huníi̯i̯; -níi̯ 2, 5, 9, 10, 12, 19, 23, 29, 31
huníi; -níi̯ 3, 6–8, 18, 24, 32, 39–41
[σ] huníį; -níi̯ 4
huníi̯e; -níi̯ 11

híŋcă; hinḱ 13
ḱíŋcă; -ḱínḱe 14
híŋcâ; hínţi 15
huní; -níi̯ 16
huní; -níur 17
íŋcą́; inţ 20, 25, 52
ḱíŋcă; ḱinţ 21
ḱíŋcą́; ḱinţ 22
huníi̯i; -níi̯ 28, 38
huní; ~ 35
híŋcă; hínḱi 37
? 58
– 26, 27, 30, 34, 42–50, 53–57, 59–61

MEGL.: i̯íŋcă; i̯inţ

HARTA 518. MASĂ, pl. ‘table’ [772]

másą́; máse̯ 1, 11, 16
másą́; másį 2, 5, 10, 12, 19, 20, 23, 25
másâ; másі 3, 4, 6–9
másă; máse 13
[V] sófră; sófre, [R] másă; máse 14
me̯ásâ; me̯ási, [V] astáli; -tắlur 15
másă; másі, [V] páŋgu; páŋgur 17
másą́; másі 18
sófrą́; sófrį 22
másâ; máse̯ 24
me̯ásă, trapéze 26
me̯ásă; me̯áse 27
me̯ásâ; mésur̨ 28
me̯ásâ; me̯ásį 29, 31
me̯ásâ, me̯ásą́; mi̯ásį 33
me̯ása [art.] 34
me̯ásâ; me̯ási 35
me̯ásă; me̯ási, [R] távlă; távli 36
tavolínă; -líni 37, 38
siníi; -níi̯ 39
trapézi; ~ 40, 50
trapézi; -pézi̯ 41
me̯ásâ, mi̯ásă 49
trapézi, [V] másă, máşă 51
másă/â; másі 52
tavolínă 56
tavolínâ 58
trapézi 60
– 21, 30, 32, 42–48, 53–55, 57, 59, 61

MEGL.: [V] siníi̯ă; ~

HARTA 519. SERTAR, pl. ‘tiroir’ [774]

ĉicmiĝé; -ĝáḑ 1, 3, 9
[V] ĉi̯cmeĝé; -ĝáḑ 4
ĉi̯cmi̯ĝé; -ĝáţ 5, 12
[V] ĉe̯cmeĝé; -ĝáţ 6
ĉécmâ; ĉécmi 7
[V] ĉicmiĝé; -ĝáţ 8
ĉi̯cmi̯ĝé; -ĝáḑ/ţ 10
ḱuţu̯; ḱúţe̯, [σ] săr̀táre̯; -tắri̯ [f.] 11
ĉicmiĝéi̯ă; -ĝéi̯ 13
[R] fi̯ocu̯, fi̯ócă; fi̯ócur, [*] sirtáre; -tắr, [V] dulápe; -lắḱ 14
ĉicmiĝé; -ĝáz, sirtári; -tắr 15
[σ] săr̀táre; -tắr 16
sirtári; -tắr 17
săr̀tári; -tắri̯ 18
şe̯rtáru̯; -tárį 19
si̯rtáru̯; tárį 20, 52
čі̯cmiğéi̯i̯; -ğéi̯ 22
[σ] dulápi̯ (di̯ másą́); dulắḱ 23
[R] se̯r̄tár̄u̯; -tár̄e̯ 24
dulápi̯; -lắḱ 25
sirtáru̯; -tári 28
[σ] sirtári̯ 31
sirtáre̯; -tắri̯ 33
sirtáru̯; -tárį 35
sirtáre; -tắri̯ 36
sirtár; -tári 37
sirtári; -tắr 38
si̯rtáru̯; -tári 39
sirtáru̯; -tári 40
sirtáru̯ 58
∞ 2, 29
– 21, 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: –

HARTA 520. FAŢĂ DE MASĂ, pl. ‘nappe’ [775]

sufą́rlą́ḱi; -lą́ḱ 1
[V] misáli; -sắi̯ 3
prósupu̯ (di másâ); prósupi̯ (~ ~) 4
mi̯sáli̯ 5
muşimắ; -máţ 7
mi̯sáli̯; -sắl' 10, 19
ĉirĉáfe̯; -ĉéḱ, sufą́rlắḱe; -lắḱ 11
mi̯sáli̯; -sắi̯ 12
čărčáfu̯; -čáfe 13
čărčáf; -čắfur (di másă) 14
ĉirĉáfi; -ĉéfur 15
ĉe̯rĉáfe̯ di pi másă; cerĉéfur ~ ~ 16
ĉirşáfi ti pi páŋgu; cirşéḱ ~ ~ 17
misáli; -sắl' 18, 39, 52
mi̯sáli̯; -sắl' 20, 23
mą́sáli̯; -sắl' 21, 22
misáli̯; -sắl' 24
ĉi̯rĉáfi̯; -ĉéfi̯ 25
trapizumándilâ; -mắndil' 28
mi̯sáli̯ (di̯ pri̯ me̯ásâ); -sắl' 29
misáli̯, [*] trapizumándilu̯ 31
[ɛ] trapizo̯mándilu̯ 33
misále; -sắli̯ 36
misáli; misắl', [*] măsáli 38
trapezomándilu̯, [σ] [V] misáli 40

trapezomándilâ; [V] misáli; -sắl' 41
misáli, trapezomándilă 51
mẹsálį, mįsálẹ 56
cuvértâ; -vértį 58
măsáli; -sắɣur 59
? 35, 37
– 2, 6, 8, 9, 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–55, 57, 60, 61

MEGL.: –

HARTA 521. LADĂ, pl. ‘coffre’ [776]

sfindúḱẹ; -dúḱ 1
sfindúḱi; -dúḱ 2–4, 6–9, 28, 52
sfį̨ndúḱį̨; -dúḱ 5, 10, 19, 20, 25
sfindúḱe; -dúḱ 11
sį̨ndúḱį̨; -dúḱ 12, 29
sfindúḱă; -dúḱ 13
săndúḱă; -dúḱ 14
są̨ndúḱi; -dúḱ 15
săndúḱe; -dúḱ 16
săndúḱi; -dúḱ 17, 18
są̨ndúḱẽ; -dúḱ 21, 22
sfą̨ndúḱį̨; -dúḱ, carţélă; -ţélį 23
sindúḱe 26
sį̨ndúḱį̨; -dúḱ 31, 33
[σ] sindúḱi; -dúḱ 35
[σ] săndúḱi; ~ 36
săndúqă; -dúqi 37
săndúqi; -dúq 38
sindúḱi; -dúḱ 40, 41
sindúḱi 49
şindúḱe, sindúḱe 51
– 24, 27, 30, 32, 34, 39, 42–48, 50, 53–61

MEGL.: sindúḱ; -dúḱă

HARTA 522. SCAUN, pl. ‘chaise’ [777]

stol$^{ụ}_{ṭ}$; stu̯ále 1
scámnu; scámnį̨ 2, 22, 31
stol$^{ụ}_{ṭ}$; stu̯áli 3, 4, 6, 8, 9
stol$^{ụ}_{ṭ}$; stu̯álį̨ 5, 10
stoł$^{ụ}_{ṭ}$; stu̯áłâ, [k] stu̯áłur$^{ị}_{ṭ}$ 7
caréclą̨; -réclẹ, [B] scámnu; scámnẹ 11
st$^{ụ}_{u̯}$ol$^{ụ}_{ṭ}$; stólur$^{ị}_{ṭ}$, stu̯álį̨ 12
scam$^{(ụ}_{(u̯}$; scámuri 13
scámnu; scámne, scámnur 14
scámnu; scámni 15, 17, 35
scámnọ; scámnẹ 16
scam$^{ụ}_{ṭ}$; scámni 18
scámnu; scámnur$^{ị}_{ṭ}$, [*] scámni 19
scam; scámur$^{ị}_{ṭ}$, scámur$^{į̨}_{ṭ}$, caréclą̨; -réclẹ 20
caréglă; -régli 21
scam$^{ụ}_{ṭ}$; scámuꝑ$^{ị}_{ṭ}$ 23
scam̄$^{(ụ}_{(u̯}$; scám̄į̨ 24
scam$^{ụ}_{ṭ}$; scámį̨ 25
scámnu 26
caréclâ; -récli 28
caréclą̨; -réclį̨ 29
scamn$^{ụ}_{ṭ}$; scámnẹ, [R] caréclą̨; -clẹ 33
caréclă; -récle, scámnu; scámni 36
[ε] carígă; -ríġi 37
carícă; -ríḱi, [*] caréclă; -récli 38
caréclâ; -récli, scámnu; scámnuri 39
caréclâ; -récli, [V] scámnu; scámnuri 40
[V] scámnu; scámnur$^{ị}_{ṭ}$, [R] caréclâ; -récli 41
scámnu; scámne, [R] caréclă 51
scam$^{ụ}_{ṭ}$; scámuri 52
caréclą̨; -récli 60
– 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–59, 61

MEGL.: scand; scándi

HARTA 523. VAS, pl. ‘vaisselle’ [779]

vas$^{ụ}_{ṭ}$; vásẹ 1
vas$^{ụ}_{ṭ}$; vásį̨ 2, 5, 10, 12, 19, 22–25, 31
vas$^{ụ}_{ṭ}$; vási 3, 4, 6–9, 17, 18, 28, 29, 39–41, 51, 56
vas$^{ụ}_{ṭ}$; váse 11, 14, 33
vas$^{(ụ}_{(u̯}$; váse 13
vas$^{(ụ}_{(u̯}$; vási 15
vas; váse 16
vas, vas$^{ụ}_{ṭ}$; vásį̨, vas$^{ị}_{ṭ}$ 20
vas; vási 21, 30, 37, 38, 58
vási [pl.] 34, 50, 52, 60
[σ] vas$^{ụ}_{ṭ}$; vási 35
vásu̯; vási 36
vásu [art.] 59
– 26, 27, 32, 42–49, 53–55, 57, 61

MEGL.: sọd; sǫ́dur

HARTA 524. OGLINDĂ, pl. ‘miroir’ [780]

ɣ́ilíį̨ẹ; -líį̨ 1
ɣ́ilíį̨į̨; -líį̨ 2, 9, 10, 12
į̨ilíį̨i; -líį̨ 3
ilíį̨; ilíį̨, [*] i̯ilíį̨; i̯ilíį̨ 4
yilíį̨į̨; -líį̨ 5
ɣ́ilíi; -líį̨ 6, 8, 18, 31, 41
ɣ́ilíį̨i tę-a videári; -líį̨ 7
ɣ́ilíį̨ẹ; -líį̨ 11
liɣ́íį̨ă; -ɣ́íį̨ 13, 14
ǵilíi; -líį̨ 15
ǵilí; -líį̨ 16
ɣ́ilí; ~ 17
ɣ́į̨lį́į̨į̨; -lį́į̨ 19, 29
lį̨ɣ́íį̨į̨; -ɣ́íį̨ 20, 23–25
lą̆į́íį̨ẽ; -į̨íį̨ 21
lą̆į̨́į̨́į̨į̨; -į̨́į̨ 22
į̨ilí 27
ɣ́ilíį̨i di ɣ́ilĉíri 28
ɣ́ilíe; -líį̨ 33

ɣilíe; -líi̯, [*] i̯ilíe di videȩáre 34
caθrépti; -pţâ 35
caθéftră; -tre 36
cutíi̯i; -tíi̯ 38
caθréfti; -turi̯ 39
ɣilíi; ~ 40
ɣilí 45, 47
ɣilíi 46
caθréfti; ~ 50
ɣilíi̯e; -líi̯, [R] caθréfti 51
liɣíi; -ɣíi̯ 52
cutíi̯a [art.] 59
? 37, 58
– 26, 30, 32, 42–44, 48, 49, 53–57, 60, 61

MEGL.: videȩtă; -déľ

HARTA 525. MĂ UIT (în oglindă), ind. prez., 1 sg. ‘je me mire’ [781]

mi mutréscu (tu ɣilíȩe) 1
mi̯ vedᵘ̯ 2, 10, 19, 25
mi vedᵘ̯ tu i̯ilíi̯i̯ 3
mi mutréscu tu ilíi̯ 4
mi̯ mutréscu 5
mi mutréscu 6, 7, 9, 14, 15, 17, 34, 44, 47, 49
mi vetᵘ̯ 8
mi̯ vedᵘ̯, [σ] mi mutréscu 11
mi̯ mutréscu, mi̯ vedᵘ̯ 12
mi mutrésc(u̯) 13
mi vedᵘ̯ tu ǵilí 16
mi vedᵘ̯ tu ɣilíi 18
mi̯ mutrésc ᵘ̯ 20, 21
facᵘ̯ sɟrį tu lăi̯ɟi̯i̯ 22
mi̯ mutréstᵘ̯, mi̯ vedᵘ̯ 23
mi̯ vedᵘ̯, mi̯ mutr̄éscᵘ̯ 24
mi ɣilcéscu 28
mi̯ mtréscu 29
mi mutrést 30, 59
mi mâtréscu, [*] mi mutréscu 31
mbrii̯ [ind. perf. s., 1 sg.] 32
mi mtrescᵘ̯ 33
mi mtréscu 35, 39
mi bréscu tu caθéftrâ 36
mi ved 37
mi vedᵘ̯ 38
mi ɣilcéscu tu ɣilíi 40
mi ɣilâsắscᵘ̯, mi bruéscᵘ̯ tu ɣilíi 41
mi mătréscu 45
mi mâtréscu 48
mi mutréstᵘ̯ tu caθréfti 50
mi mâtréscu, bréscu 51
mi mutrésc ᵘ̯ 52, 58
s-mutpá [ind. imperf., 3 sg.] 56
mi mutrést 59
mi mtréscu, mâtréscu, mutréscu, mbréscu 60
– 26, 27, 42, 43, 46, 53–55, 57, 61

MEGL.: mi ved ăn videȩtă

HARTA 526. PAT, pl. ‘lit’ [782]

patᵘ̯; páturi̯, criváti; -vắţ 1
patᵘ̯; páturi̯ 2, 5, 10, 20
patᵘ̯; páturi, [σ] criváti, [*] cârváti; -vắţ 3
patᵘ̯; páturi̯ 4
creváti; -vắţ 6
[ɛ] cârvétᵘ̯; -véţ, -véturi̯ [n.], [σ] patᵘ̯; páturi 7
criváti; -vắţ 8, 17, 18, 36, 40, 46, 49, 50, 51
crį́váti; -vắţ 9, 35
criváte; -vắţ 11
crį́vátį; -vắţ 12, 25, 29, 31, 32
crivát(u̯, creȩvét(u̯; -vétur 13
crevétᵘ̯; -vétur, [V] pat(u̯; pátur 14
pat(u̯; pátur, [R] criváti; -vắţ 15
[V] patᵘ̯; pátur, [R] cărvéte; -véţ 16
crį́vátį, crăvátį; -vắţ, [*] apátᵘ̯; apáturi̯ 19
patᵘ̯, pat; páturi̯ 21
crăvátį; -vắţ 22
cpį́vátį; -vắţ 23
că̄rvátį; -vắţ 24
[V] patᵘ̯, [R] criváte 26
diváni; -vắnuri̯, criváti 28
crį́váte; -vắţ, [V] ɣatáḱę 33
crăvát, crĕvát; -váţ, pat 37
cărvát(u̯; -váti 38
crâváti; -vắţ, [*] patᵘ̯; páturi 39
criváti; -vắţ, [V] patᵘ̯; páturi̯ 41
cărváti; -vắţ 52
cr̄ăvátį; -vắţ 56
crĕvát 58
pat 59
crîváti, crăváti, cârváti, criváti; -vắţ 60
– 27, 30, 34, 42–45, 47, 48, 53–55, 57, 61

MEGL.: pát; pátur

HARTA 527. CĂPĂTÂI (la pat) ‘chevêt’ [783]

căpitắńᵘ̯; -tắńi̯ 2
párteȩa di la capᵘ̯, ~ di la câpitắńᵘ̯ 3
câpitắńᵘ̯; -tắńi 4
capᵘ̯ 5
câpi̯tắńᵘ̯ 6
la capᵘ̯ 7
(la) câpitắńᵘ̯ 8
la câpitắńᵘ̯ 9
căpătắńᵘ̯ 10
la căpitínᵘ̯ 11
căpi̯túńᵘ̯ 12
la cap(u̯ 13, 15
di cătă la cap(u̯ 14
la căpitắńᵘ̯ 16
párteȩa di la capᵘ̯ 18
căpi̯tắńᵘ̯ 19
(la) căpi̯tɟńᵘ̯ 20, 52
la căpătínᵘ̯ 21

cărpățínu 22, 23
cățã capu 24
cărpiţíńu 25
párteạ di capu 28
la capu 29
câpâtấńu, [ɛ] câpitúńu 31
câpâtấńu̯ 35
căptíń 37
căpă̋tíńu 38
cấtrâ n̦susu 39
câpitíńu 40
? 1, 17, 33, 36, 41, 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: pátu di la cap

HARTA 528. PERNĂ, pl. ‘coussin, oreiller’ [785]

cărpiţắńu; -ţắńi 1
cărpiţắńu; -ţắńi 2
câpitấńu; -tấńi 3, 4, 6–9
cărpiţắńu; -ţắńi 5, 19
cărpățấńu; -tấńi 10
cărpitíńu; -tíńe 11
cărpiţúńu; -túńi 12
cărpitíńu̯; -tíńi 13, 59
cărpitắń; -tắńă 14
câpitắńu̯; -tắńi 15
cărpitắńu; -tắńe 16
cărpitắńu; -tắńi 17, 36
cărpitíńu; -tíńi 18
cărpiţíńu; -tíńi 20
cărpățíńu; -tíńi 21, 23, 24
cărpățíńu; -tíńi 22
cărpiţíńu; -tíńi 25, 29
prusḱéfalu; -ḱéfali 28
câpitúńu; -túńi 31
câpitů́ńu; -tů́ńi 33
prusḱéfalu; -ḱéfali, câpâtâńu; -tấńi 35
căptíń; -tíńi 37
căpătíńu; -tíńi 38
prăsḱéfuru; -ḱéfuri, [σ] cărpitúńu; -túńi 39
prusḱéfalu; -ḱéfali, [V] cărpitúńu; -túńi 40
câpitúńu; -túńi (di lấnâ) 41
câpitấńu; -tấńi, prusḱéfulu [neart.] 49
câpitíńu; -tíńi, [*] câpâtấńu; -tấńi 50
cărpitấńu; -tấńi 51
cărpitíńu; -tíńi 52
cărpâtíń; -tíńi 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–48, 53–57, 60, 61

MEGL.: pérniţă; pérniţi

HARTA 529. DOS DE PERNĂ, pl. ‘sac de nankin qui se trouve sous la taie d’oreiller’ [786]

cărlúfi; -lúḯ 1
cărpitắńu; -tắńi 2
[ɛ] púŋgâ cu pẹ́ani 3
câpitấńu; -tấńi 4, 7
stári 6
câpitấńu di pắn̦dâ 8
astáre (di cărpitíńu); astắrḭ 11
cărpitúńu; -túńi 12
călắfe; -lắfur 13
călắfe; -lắfur, astáre; -stắrur 14
cărpitắńu; -tắńi 17
cărpitíńu; -tíńi 18
cărlúfi; ~ 19
cărpiţíńu; -tíńi 20
fáţă di núntru; fắţ ~ ~ 21
[aprox.] pắn̦dă 22
pắn̦dă 24
clúfi; cluḯ 28
anápuδă (di cărpiţíńu); anắpuḍ 29
câpitúńu; -túńi 31
[V] ∞, [R] macsilaroθíḱi 33
macsilárᵘ; -lári 40
câpitúńu; -túńi 41
∞ 10, 16, 36–39
? 5, 9, 15, 23, 25, 26, 32, 35
– 27, 30, 34, 42–61

MEGL.: [aprox.] pǫ́n̦dă vărtǫ́să

HARTA 530. SFORĂI, ind. prez., 1–2 sg. ‘je ronfle’ [787]

hărḱéscu; -ḱéşţâ 1, 5
hurbuléscu; -léşţâ, hărḱéscu; -ḱéşţâ 2
hârḱéscu, [*] hârḥéscu 3
hârḱéscu; -ḱéşţâ 4, 7–9
hârḱéscu 6, 10
ḥérbu; ḥérǵi 11, 15
gurléscu; -léşti, zgurléscu, [σ] hărbuléscu 12
hărắḥéscu; -ḥéşt 13
hărbuléscu; -léşti 14
hérbu tu sómnọ; ḥérǵẹ ~ ~ 16
hărǵéscu; -ĝéşĉi 17
hărḥéscu; -ḥéştḭ 18
hărḱéscu; -ḱéşţâ, [*] hărḥéscu 19
hărḥéscu; -ḥéştḭ 20, 25
nhărńéscu, -ńéscu; -ńéşţi 21
hărńéscu; -ńéştḭ 22
hărhéstu; -ḥéştḭ 23
hărḧéscu; -ḥéştḭ 24
hârḱéscu; -ḱéşti 28
hărḱéscu; -ḱéşti 29
hârḥéscu; -ḥéşţâ 31
hârḱéscu; -ḱéştḭ 35
hărḱéscu; -ḱéşti 36
ŋgărńésc; -ńéştḭ 37
hârḱéscu 39
hârḱéscu̯, [AL] -ḱéscu 40
ruhâlíséscu 41
hărhắésc; -éştḭ 52

gârńésc; -ńéştḭ 58
? 33
– 26, 27, 30, 32, 34, 38, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: ă̆rčǫ́s; -ǫ́ş

HARTA 531. SALTEA (cu paie), pl. ‘paillasse’ [788]

duşéḱi; -şéḱ 1, 3, 9
duşéḱi̯; -şéḱ 2
duşéḱi; -şéḱ 4
duşéḱi̯; -şéḱ 5
[σ] duşéḱi; -şéḱ 6
[σ] duşéḱi; -şéḱurḭ 7
[σ] duşéḱi; -şéḱ 8
[σ] duşéḱi̯; -şéḱ 10, 29
duşécᵘ̯; -şécurḭ 11, 17
duşécᵘ̯; -şéḱ [n.] 12
duşécᵘ̯; -şécur 13, 16
duşĕc(u̯); -şĕcur, -şĕţe 14
duşéc(u̯); -şécur 15
duşécᵘ̯; -şécurḭ, [*] -şécuri̯ 18
duşáḱi̯; -şéḱ 19
duşécᵘ̯; -şécurḭ 20, 25, 52
di̯uşéc; -şéţi 21
duşécᵘ̯; -şéţi̯ 22
duşă̆cᵘ̯; -şă̆cuρḭ 23
duşă̆cᵘ̯; -şă̆cuī(i̯ 24
strózmâ di páľi 28
mi̯ndéri̯; -dérḭ 31
strómă 33
astrózmă; astrózme 36
duşéc; -şéţi 37
duşécᵘ̯; -şécuri̯ 38
strómâ 39
sumné; -néḍ 40
[V] strómâ; strómati 41
duşĕc; -şĕţi 58
? 35
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: [σ] duşéc; -şéţi

HARTA 532. PLAPUMĂ, pl. ‘couverture rembourrée’ [790]

ǵurγáne̯; -γắń 1, 11
i̯urγáni; -γắń 2–4
[σ] γurγáni̯; -γắń 5, 12
[R] i̯urγáni, ǵurγáni; -γắń 7
i̯orγán(u̯; -γáne [n.] 13
i̯urγán(u̯; -γắnur, [k] -γáne [n.] 14
i̯ǫrgáni; -gắń 15
i̯ǫrgán; -gánur 16
ǵurγánᵘ̯; -γáni 17, 18
ǵurγáni̯; -γắń 19, 29
i̯urgán; -gáni̯ [n.] 21
i̯urgánᵘ̯; -gáni̯ [n.] 22
ĉóρgă̆; ĉoρḍ 23
i̯urgáni̯; -gắnḭ 24
páplumă̆; páplumi̯ 25
páplumâ; pắpluń 28
[σ] ǵurγáni̯; -γắń 31
páplumă̆; -plómate̯ 33
pláplumâ; pláplumi 35
i̯ǫrgán; -gáne̯ 37
[R] páplumâ; páplumi 39
i̯orγánĕ̯; -γáni̯ 58
∞ 8–10, 40, 41, 52
? 36
– 6, 20, 26, 27, 30, 32, 34, 38, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: i̯urgán; -gáni [n.]

HARTA 533. PĂTURĂ, pl. ‘couverture (de laine)’ [792]

i̯ámbulă̆; i̯ámbule̯ 1
du̯ágă̆; du̯oţ 2
ḱilími; -líń 3, 6, 50, 60
madę́afcâ; -dę́afḱi 4
doǫ́gă̆; doţ 5
[σ] ḱilími; -límurḭ 7
ę́ámbulâ, i̯ámbulâ; i̯ámbuli 8
ḱilími; -líń 9
du̯ágă̆; doḍ, i̯ámbulă̆; i̯ámbuli̯ 10
i̯ámbulă̆ supţárę, batanée; -néi̯, tiftícă; -tíţ 11
du̯ágă̆; du̯oḍ, vi̯lénḑă̆; ~ 12
vilénḑă̆; -lénḑi, ḱilíme; -límur 13
qĕbéi̯ă̆; -béi̯ 14
diftícâ; -tíţ(i̯, sázmâ cu floǫáţi, bąţąníi; -níi̯ 15
vęlénḑă̆; ~ 16
bătăní; -níur 17
batanéi̯i; -néi̯ 18
ḱi̯lí̯mi̯; -líń 19, 20, 29
sázmă̆; sázmi̯ 21, 22
ḱi̯lí̯mi̯; -líń, bataníi̯i; -níi̯ 23
bataníi̯i; -níi̯ 24
ḱi̯límí̯; ~, bataníi̯i̯; -níi̯ 25
vilénḑâ; ~ 28
vilénḑă̆ 30, 38
cuvértâ; -vérţâ 31
[R] sindóne̯ 33
[σ] ḱilími̯; -líń 35
vilénḑă̆; ~ 36
vălénḑă̆; -lénḑi 37
ḱilími; -líń 39
cuvértă; -vérţâ 40
sindóńi; -dóń 41
virḑícâ 46
vilénḑă̆ 49, 51
vilénḑâ; -lénḍ 52
vilenḑă̆, ḱilíme̯; -líń 56
bataníi, -níi̯, cuvértâ, vălénḑă̆ 58

vilénḍă, cuvértă; -vérti 59
– 26, 27, 32, 34, 42–45, 47, 48, 53–55, 57, 61

MEGL.: pálă; páli

HARTA 534. PROSOP, pl. ‘essuie-mains’ [793]

distiméle̯; -mél' 1
i̯ilắcă; -lắţ, pi̯şḱi̯ri̯; -ḱíri̯, [B] arízăi̯; arízi̯ 2
barbútâ; -búti, [V] distiméli; -méi̯ 3
distiméli; -mél' 4, 17
[B] barbútă; -bútţ 5
barbútâ; -búţ, [V] distiméli; -mél' 6
[R] ilắcâ; ilắţ, [V] ārízâ; ārízi 7
distiméli; -mél', barbarúsâ; -rúsi 8
bạrbútâ; -búti 9
[V] di̯sti̯mélį (di̯ fáţă); -mél' (~ ~), [R] barbútă; -bútţ 10
δi̯sti̯méle̯; -mél' 11
mặndílă; -díl', -díi̯, burṣálcă; -ṣélţi̯ 12
rízăi̯; ríze 13, 55
distiméle; -mél' 14
péticâ; pétiţi̯ 15
pi̯şḱíre; -ḱír 16
paţétă; -ţéti 18
arí̯ză̯; arí̯zi̯ 19
pi̯ştamálu̯; -málę 20
di̯sti̯mélį; -mél' 21, 22
paştamálu̯; -málį 23–25, 27, 30, 52, 59
pistimálu̯, piţétă, pisḱíre̯ 26
piţétâ; -ţéti 28, 29, 39–41, 50, 58
pi̯ţétâ; -ţétţ 31
pi̯ţétă; -ţétę 33
piţétă; -ţétę 34, 44, 47
[σ] pîcétâ; -céti 35
piţétă; -ţéte 36
peşqíră; -qíri 37
paştamálu̯; -máli 38
piţétă, [*] pîcétâ 51
– 32, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 53–57, 60, 61

MEGL.: cǫ́rpă; cǫ́rpi

HARTA 535. FOARFECĂ, pl. ‘ciseaux’ [794]

fu̯árticą̆; fu̯ártiţ 1, 2
fǫ̯árticâ; fǫ̯ártiţ 3, 4, 6–9, 52
fu̯ártiçą̆; fu̯ártiţ 5
fǫ̯ártiçą̆; fǫ̯ártiţ 10, 19
fǫ́rtiçą̆; fǫ́rtiţ 11
fu̯árticą̆; fu̯ártitţ 12
fǫ́rtică; fǫ́rtiţe 13
fǫ̯ắrtică; fǫ́rtiţ 14
fǫ̯árticâ; fǫ̯ártiţi̯ 15
fǫ̯ártică; fǫ̯ártiţ 16
fǫ́rtică; fǫ́rtiţ 17
fǫ̯ártică; fǫ́rtiţ 18
fǫ̯ártiçă; fǫ́rtiţ 20, 25
fǫ̯ártică; fǫ̯ártiţi̯ 21
fǫ̯ártiçă; fǫ̯ártiţi̯ 22
fǫ̯ápṭiçă; fǫ̯ápṭiţ 23
fǫ̯ā́rticâ; fǫ̯ā́rtiţi̯ 24
fǫ̯ártică 26, 50, 59
fu̯articâ; fórtiţi̯ 28
fǫ̯árticą̆; fǫ̯ártiţi̯ 29
fǫ́rcătă 30
fǫ̯árticâ, fu̯árticâ; fǫ̯ártiţ 31
fǫ̯árticą̆; fǫ̯ártiţi̯ 33
fǫ̯árticâ; fǫ̯ártiĉ 35
fǫ̯ártică; fórtiţi, [k] fǫ̯ártiţi 36
[ε] fǫ́rcătă, fórctă; fórcă̄ţi 37
fǫ́rtică; fǫ́rtiţ 38
fǫ̯árticâ; fǫ̯ártiţi 39
fǫ̯árticâ; fórtiţi 40
fǫ̯árficâ; fǫ̯árfiţi̯ 41
fǫ̯árficą̆, [*] fǫ̯árticą̆; fǫ̯ártiţ 51
fǫ̯árcâtâ; fǫ̯árcâti 58
– 27, 32, 34, 42–49, 53, 54, 56, 57, 60, 61

MEGL.: fǫ́rfică; fǫ́rfiţ

HARTA 536. LAMPĂ, pl. ‘lampe’ [795]

lámbą̆; lắńǵi 1
lámbą̆; lámbi̯ 2, 15, 21, 23, 25, 52
lámbâ; lámbi, [σ] [*] lắńǵi 3
lámbâ; lắńǵi 4, 9, 28, 39
lámbą̆; lắńǵi̯ 5, 19, 29
lámbâ; lámbi 6, 35, 40, 41
[R] lámbâ; lắmbi, lámbi 7
lámbâ; lámbi̯, [*] lámbi 8
lámbą̆; lámbi̯, [ε] lắńǵi̯ 10
lámbą̆; lámbę 11
fécsi; ~, [R] lámbą̆; lámbi̯ 12
lámbă; lámbe, [V] căndílă; -díl' 13
lámbă; lắmbur, [k] lámbe 14
lámbă; lámbe 16
lámbă; lámbi 17, 18, 38
lámbą̆ 20, 22, 27, 30, 51, 59
lámbą̆; lámbi̯, [k] lámbi̯ 24
lámbâ; lámbi̯ 31, 33
lámbă; lắńǵi 36
ɬámbă; ɬámbi 37
ɬámbâ; lámbi̯ 58
– 26, 32, 34, 42–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: lámbă; lǫmb

HARTA 537. POLIŢĂ, pl. ‘étagère’ [797]

pulíţă; -líţę 1, 11
pulíţă; ~ [k] -líţi̯ 2
pulíţâ; -líţ, [*] -líţâ 3
pulíţâ; -líţi 4, 7, 8, 40

pulíţă; -líţi 5, 10, 19
pulíţâ; -líţ 6, 9
puľíţă; -líţi 12, 21, 22, 31
[V] pulíţă; -líţur, [R] ráftă; răfţ 13
pulíţă; -líţ, ráftă; răfţă 14
pulíţâ; -líţi 15
poţlíţă; -líţe 16
pulíţă; -líţi 17, 18
purpulíţă; -líţi 20
puρpulíţă; -líţi 23
puρpulíţâ; -líţi 24
purpulíţă; -líţi 25
pulíţâ; ~, aráfi; arăfi 28
pulíţâ; -líţi 29
[σ] pulíţâ; -líţi 35
ráfi; răfi 36
[V] pulíţâ, [R] ráfi 39
[ε] scăndurâ; scăndur 41
prăpulíţă; -líţi 52
pat 59
? 33, 37
– 26, 27, 30, 32, 34, 38, 42–51, 53–58, 60, 61

MEGL.: pulíţă; -líţi

HARTA 538. PUTINĂ, pl. ‘cuve, cuveau (pour conserver le fromage)’ [799]

tálarʲ; tálare 1, 11
tálarʲ; tálari 2, 5, 10, 12, 19, 20, 25, 29, 31, 33
tálarʲ; tálari 3, 4, 6–9, 17, 18, 28, 39, 40, 51, 52
talărʷ; tálăre 13
[σ] tálărʷ; tálăre 14
tálarʷ; tálari 15
tálarʲ; tálare 16, 36
tálurʲ; tálări 21
tálurʲ; tálări 22
tálaρʲ; tálaρi 23
tálarʲ; tálare 24
tálarʲ 26
[σ] tálarʷ; tálari 35
[σ] tálăr; tálări 37
tálarʷ; tálări 38
varélâ; -réľ 41
–27, 30, 32, 34, 42–50, 53–61

MEGL.: crăblă; crăbli

HARTA 539. GĂLEATĂ, pl. ‘seau’ [800]

cuvă; -váţ 1, 2, 5–8, 10, 12
cuvă; -váţ/d 3
cuvă; -vád 4, 9, 19, 25, 28, 29, 31, 33, 38–41, 52
cófă; cófe 11
cófă; cófe 13, 16
cófă; cófur, căldáre; -dăr 14
cófă; cófi 15
cófă; cófi 17, 51
cóvă; cóvi 18, 37, 59
căldáre; -dări, cuvă; -vád 20
căldári; -dări 21
cófă; cófi 22
cuvă; -váda [n.] 23, 24
cuvă; -váda [m.] 36
cuvă 49
căłdáre; -dări 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 35, 42–48, 50, 53–57, 60, 61

MEGL.: cʉóvă; cʉóvi

HARTA 540. FEDELEŞ, pl. ‘barillet’ [801]

bucľíţă; -cľiţe 1
bucľíţă; -cľíţă, [k] -cľíţi 2
bukiíţâ; ~ 3
bucľíţâ; -cľiţi 4, 7, 31
[σ] bukyíţă; -kyíţi 5
bucľíţâ; -cľiţ 6, 9
bucľíţâ; ~ 8
bucľíţă; -cľíţi 10
buclíţă; -cliţe 11
búclă; búcli, buclíţă; -clíţi 12
búte; buţ 13
[ε] búte; buţ 14
buclíţă; -cliţe 16
bucľíţă; -cľíţi 17
vuţélă; -ţéli 18
bucľíţă; ~ 19
vuţélă; -ţéli 20, 23, 24, 59
văţélă; -ţéli 21, 25
buculíii; -líi 22
búclâ; búcli 28, 40, 47
búclâ; búcli 29
bucľíţă 34
fĉélâ; fĉéli, fĉeľ 35
vuţélă; -ţéle 36
bútă; búti 38
fţélâ; fţéli 39
vâţélâ; -ţéľ 41
buclă; búcli 51
vuţélâ; -ţéľ 52
buţéli [pl.] 56
? 15, 33, 37
– 26, 27, 30, 32, 42–46, 48–50, 53–55, 57, 58, 60, 61

MEGL.: búclă; búcli

HARTA 541. DAMIGEANĂ, pl. ‘dame-jeanne’ [802]

damaĝánă; -ĝéń 1, 12, 20
damaĝánâ; -ĝáni 3
dămăĝánâ; -ĝéń 4
damaĝánă; -ĝáni 5, 10
[R] damaĝánâ; -ĝéń 6
cunétâ mpiltitâ; -néţ -títi 7
damaĝánâ; -ĝéń 8, 9
[*] dămăzáne; -zăń 11
[V] şíşă ŋgărdítă; şíşe -te, [R] deмerğáne; -ğăń 13
bíndă; bíndur 14

dâmâĝánâ; -ĝáni 15
damiĝánă (di ḱélḱe); -ĝáne (~ ~) 16
tămăĝánă, [*] tamiĝánă; -ĝéń 17
tramazáni; -zắń, [R] timiĝáṇă; -ĝéń 18
cunétă cu lẹ́ásă 19
ṣíṣĕ; ṣíṣị 21
pitɒ̱ă̱ĝánă; -ĝéń 23
damị̱ĝánâ; -ĝéń 24, 52
stámnă dị ḱélḱị 25
dabiĝánâ; -ĝéń 28
trâmânɖánâ; -ɖắń 29, 31, 40
[R] cófã; cófẹ 33
trămănɖánă; -ɖắni 36
zamzánă; -zánẹ, damiĝánă; -ĝáni 37
damiĝánă; -ĝéń 38
tramiɖánâ; -ɖắń 39
stámnâ; stámni 41
tâmĝánâ; -ĝánị 58
? 2, 22, 35
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: dimiĝánă; -ĝǫ́ń

HARTA 542. TAI, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘je coupe’ [803]*

taľᵘ̯; taľ; táľi 1, 4, 6, 7, 9, 17, 18, 28, 34, 35, 39–41, 44–47, 49, 52, 56
taľᵘ̯; taľ; táľị 2, 10, 19, 25, 27, 29, 31, 33, 50, 60
taị̯ᵘ̯, [*] taị̯ᵘ̯; taị; táị̯i 3
tayᵘ̯; tay; táyị 5
taľ; ~; táľi 8
taľᵘ̯; taľ; táľe, táľẹ 11
taị̯ᵘ̯; taị; táị̯ị 12
taľ͡ᵘ; taľ; táľă 13, 14
taľ͡ᵘ; taľ; táľi 15
taľᵘ̯; taľ; táľe 16, 32
taľᵘ̯; taľ; táľẹ 20, 26
taľᵘ̯; taľ; táľĕ 21
taľᵘ̯; taľ; táľă̱ 22, 23
taľᵘ̯; taľ; táľă, táľị 24
táľu̲; taľ; táľi, táľe 36
taị; ~; táị̯ă 37
taị̯ᵘ̯; taị; táị̯ă 38
taľᵘ̯; taľ; táľi, táli 51
taľ; ~; táľị 58
taľ, tay, taý; ~; táľi, táyi 59
– 30, 42, 43, 48, 53–55, 57, 61

MEGL.: taľ; ~; táľă
* 3 pl. = 3 sg.

HARTA 543. TAI, ind. prez., 1–2 pl. ‘je coupe’ [803]

tă̱ľémᵘ̯; -ľáţ 1, 2, 10, 19, 25, 27, 29, 32, 52, 60
tâị̯ém͡ᵘ; -ị̯áţ 3
tâľém; -ľáţ 4, 6–8, 39, 41
tă̱yémᵘ̯; -yáţ 5
tâľém͡ᵘ; -ľáţ 9
tă̱ľém; -ľáţ 11, 15, 16, 20, 31
tă̱ị̯émᵘ̯; -ị̯áţ 12
tăľắm; -ľáţ 13, 14
tăľém; -ľáţ 17, 18
tă̱ľắmᵘ̯; -ľáţ 21–23
tă̱ľém͡ᵘ; -ľáţ 24, 26
tâľémᵘ̯; -ľáţ 28, 34, 40, 44, 45, 47, 49
tă̱ľém͡ᵘ; -ľáţ 33
tâľém͡ᵘ; -ľáţ 35, 46
tăľémụ̯; -ľáţ̣ă̱ 36
tăị̯ém; -ị̯áţ 37
tiị̯ém͡ᵘ; -ị̯áţ 38
tiľémᵘ̯; -ľáţ 50
tă̱ľémᵘ̯, -lị̯émᵘ̯; tă̱ľáţ, -lị̯áţ 51
tiị̯ém͡ᵘ, -ľém͡ᵘ, [*] tă̱ľém; tiị̯áţ, [*] tăľáţ 56
tâị̯ém; -ị̯áţ 58
tiľém, -ị̯ém; tiľáţ, -ị̯áţ 59
– 30, 42, 43, 48, 53–55, 57, 61

MEGL.: taľǫ́m; -ľáţ

HARTA 544. TĂIAM, ind. imperf., 1–2 sg., 1 pl. ‘je coupais’ [804]*

tă̱ľámᵘ̯; -ľáị̯ 1, 2, 10, 19, 21, 23, 25–27, 29, 32, 52, 60
tâị̯ám͡ᵘ; -ị̯áị̯ 3
tâľám; -ľáị̯ 4, 6–8, 39, 41
tă̱yámᵘ̯; -yáị̯ 5
tâľám͡ᵘ; -ľáị̯ 9
tă̱ľám; -ľáị̯ 11, 20, 31
tă̱ị̯ámᵘ̯; -ị̯áị̯ 12
tăľám; -ľáị̯ 13–18
tăľámᵘ̯; -ľáị̯ 22, 36
tăľám͡ᵘ; -ľáị̯ 24
tâľámᵘ̯; -ľáị̯ 28, 34, 40, 44, 45, 47, 49
tă̄ľám͡ᵘ; -ľáị̯ 33
tâľám͡ᵘ; -ľáị̯ 35, 46
tăị̯ám; -ị̯áị̯ 37
tiị̯ám͡ᵘ; -ị̯áị̯ 38
tiľámᵘ̯; -ľáị̯ 50
tă̱ľám, tă̱lị̯ám; tă̱ľáị̯, tă̱lị̯áị̯ 51
tiị̯ám͡ᵘ, -ľámᵘ̯, [*] tăị̯ám͡ᵘ, [*] -ľám͡ᵘ; tiị̯áị̯, -ľáị̯, [*] tăị̯áị̯, [*] -ľáị̯ 56
tâị̯ám; -ị̯áị̯ 58
tiľám, -ị̯ám; tiľáị̯; -ị̯áị̯ 59
– 30, 42, 43, 48, 53–55, 57, 61

MEGL.: tăľám; -ľáị̯
* 1 pl. = 1 sg.

HARTA 545. TĂIAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl., 2 pl. ‘je coupais’ [804]*

tă̱ľá; -ľáţ 1, 2, 10, 11, 19, 21, 25–27, 29, 31, 32, 60
tâị̯á; -ị̯áţ 3, 58

tâľá; -ľáţ 4, 6–9, 28, 34, 35, 39, 40, 41, 44–47, 49
tăyá; -yáţ 5
tăi̯á; -i̯áţ 12
tăľá; -ľáţ 13–17, 22
tăl̦á; -ľátᵘ̯ 18, 20, 23
tăľá; -ľáţ 24
tă̦ľá; -ľáţ 33
tăľá; -ľáţă̦ 36
tăi̯á; -i̯áţ 37
tii̯a; -i̯áţ 38
tiľá 50
tăl̦á, tăl̦i̯á; tăl̦áţ, tăl̦i̯áţ 51
tăl̦á; -ľátᵘ̯ 52
tii̯á, tiľá, [*] tăi̯á, tăľá; tii̯áţ [etc.] 56
tiľá; -ľátᵘ̯ 59
– 30, 42, 43, 48, 53–55, 57, 61
* 3 pl. = 3 sg.

MEGL.: tăľá; -ľáu̯; -ľáţ

HARTA 546. SĂ TAIE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il coupe’ [805] *

s-táľe̦ 1, 26
s-táľi̦ 2, 10, 19, 20, 24, 25, 27, 31, 33, 50, 58, 60
s-tái̯i 3
s-táľi 4, 6–9, 15, 17, 18, 28, 29, 34–36, 39–41, 44–47, 49, 52, 56
s-táyi̦ 5
s-táľe̦, [*] s-táľi̦ 11
s-tái̯i̦ 12
s-táľă 13, 14, 21
s-táľe 16, 32
s-táľĕ, s-táľă 22
s-táľă̦ 23
s-tái̯ă 37, 38
s-táľi, s-táli 51
s-táľi, s-táyi 59
– 30, 42, 43, 48, 53–55, 57, 61

MEGL.: să táľă
* 3 pl. = 3 sg.

HARTA 547. CUŢIT, pl. ‘couteau’ [806]

că̦tútᵘ̯; -ţútę 1, 11
că̦tútᵘ̯; -ţútį 2, 5, 12, 19, 20, 22, 23, 25, 30, 31, 44, 59
câţútᵘ̯; -ţúti 3, 4, 6–9, 26, 28, 34, 39, 40, 46, 49
câţútᵘ̯; -ţútį 10, 50, 58
căţútᵘ̯; -ţúte 13
că̦tútᵘ̯; -ţúte 14
că̦tă̦tᵘ̯; -ţă̦ti, că̦ţû̦tᵘ̯; -ţû̦ti 15
căţútᵘ̯; ţúte 16
căţútᵘ̯; -ţúti 17, 18, 38
căţútᵘ̯; -ţútᵘ̯; -ţútį 21
că̦tútᵘ̯, câţútᵘ̯; -ţútį 24
că̦tă̦tᵘ̯ 27
cuţútᵘ̯; -ţútį 29, 35, 51, 56
câţútᵘ̯; -ţútę 33
cuţă̦tᵘ̯; -ţă̦te 36
că̦̄ţút; -ţútį 37
cuţútᵘ̯, cuţ/ĉútᵘ̯; -ţ/ĉúti 41
cuţútᵘ̯; -ţúti 45, 47, 52
că̦ţútᵘ̯; -ţúti, cţâ̦tlu [sga.] 60
– 32, 42, 43, 48, 53–55, 57, 61

MEGL.: cuţǫ́t; -ţǫ́ti

HARTA 548. BRICEAG, pl. ‘canif’ [807]

psufíi̯ę; -fíi̯, că̦stúră̦; -túrę 1
că̦stúră̦; -túrį 2, 5, 10, 12, 19–21, 25
câstúrâ; -túrį 3
câsturâ; -túri 4, 6–9, 28, 39, 40
că̦stúră̦; -túrę 11
căstúră; -túr 13
că̦ţút͡u ńic͡u; -ţúte ńiţ 14
câstúrâ; -túr͡i 15
căstură; -túre 16
căstúră [L]; -túri 17
căstúrâ; -túri 18
că̦stúră̦; túrˈ 22
că̦stúpă̦; -túpˈ 23
căstúr̄â; túr̄͡i 24
câstúrâ; -túrį 29, 31
custúră̦; -túrˈ 33
custúri; -túrˈ 35
cuśáu̯ă; -śéi̯ 36
biĉác; [ε]-ĉáţ [m.], [σ] că̦stúră̦; -túri 37
căstúri; -túr 38
su̯ę́áu; -ę́áli 41
câstúrâ 49, 50
custúră̦; -túrį 51
că̦stúrâ; -túri 52
că̦stúpă̦, [*] căstúră 56
câstúră̦; -túri 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–48, 53–55, 57, 59–61

MEGL.: su̯ói̯că; su̯oi̯ţ

HARTA 549. PLĂSELE, sg. ‘manches (du couteau)’ [808]

mă̦nắrˈ; -nárę 1
mânắrˈ 2, 4
mânắrˈ; -nári 3, 8, 9
mă̦nắrˈ; -nárį 5
mânắrˈ [plt.] 6
mânúşi; ~ 7, 40
mînắrˈ; -nárį 10
mă̦náre [sg.]; -nắrˈ 11
mă̦n̨ę́árᵘ̯ [sg.]; -n̨ę́árį 12
mănáre [sg.]; -nắr 13, 16
co̯ắdă di că̦ţútᵘ̯, [σ] mănuşă [sg.]; -núş 14

[ɛ] [V] mânúși; ~ 15
mănári [sg.]; -năr̓ 18
mănăr̓ 19, 20
mănárį [sg.]; -năr̓ 22, 25
mânăῤ 23
mănăr̓t̲i̲; - 24
munérᵘ̯ [sg.]; -nẹ́árį 29
mânăr̓; -nárį 31
mânáre [sg.]; -năr̓ 36
[ɛ] mă̲núșă [sg.]; -núși 37
mănári [sg.]; -năr 38
mânúși [sg.] 39
θíḱi [aprox.] 41
? 17, 21, 28, 33, 52, 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61

MEGL.: mănér [sg.]; -nẹ́ră ‘mâner’

HARTA 550. FELIE, pl. ‘tranche’ [809]

cl̓inᵘ̯; cl̓íne 1
cucutícᵘ̯; -tícі 2, 17
ḱi̯inᵘ̯; ḱi̯íni 3
cumátâ; -măţ 4, 52
kyinᵘ̯; kyínį 5
cl̓inᵘ̯; cl̓íni, cucutícᵘ̯; -tícі 6
cucutícᵘ̯ (di pắni); -tícі (~ ~) 7
cl̓inᵘ̯; cl̓íni 8
cl̓inᵘ̯; cl̓íni, [R] filíi̯į; -lí̯į 9
fį̵lí̯i̯į; -lí̯į 10
bucátă; -cắţ, filíi̯e; -lí̯į, cucutícᵘ̯; -tícẹ 11
sfį̵nárį; -năr̓ 12
bucátă di pắne; bucắţ ~ ~ 13
filíi̯ă di pắne; filíi̯ ~ ~ 14
cumétᵘ̯; -méti [n.] 15
cumétᵘ̯; -méte 16
sfínă; sfíni, [σ] cucutícᵘ̯; -tícі 18
cucutícᵘ̯; -tícę̣, cl̓inᵘ̯; cl̓ínį 19
scă̵fárį; -fắr̓, cắcótᵘ̯; -cóţ 20
filíi̯ĕ; -lí̯į 21
fį̵lí̯i̯į; -lí̯į 22
sfínă; sfį̵nį 23
sfínâ; sfínį 24, 31
fį̵lí̯i̯į; -lí̯į, scă̵fárį; -fắr̓ 25
csifári; -fắr̓ 28
csį̵fárį; -fắr̓ 29
csifáre; -fắr̓ 32
filíe; -lí̯į 33
filí; -lí̯į 35
fétă; féti 36
[σ] filíi̯ă; -lí̯į 37
tími di pắni 38
csifári; -fắr̓ 39, 40
sfínâ; sfiń 41
filíi̯i̯į; -lí̯į 46
filíi̯i̯; -lí̯į 56
ríscă di pắni 58
– 26, 27, 30, 34, 42–45, 47–51, 53–55, 57, 59–61

MEGL.: filíi̯ă; -lí̯į

HARTA 551.LINGURĂ, pl. ‘cuiller’ [810]

líŋgură; líŋgur̓ 1, 2, 10–12, 19, 20
líŋgurâ; líŋgur̓ 3, 4, 6, 28, 29, 35, 39–41
lį̵ŋgură; líŋgur̓ 5, 8, 9, 22, 25, 51
líŋgurâ; líŋguri̯ 7
líŋgură; líŋgur 13, 14, 38
líŋgură; líŋgur 15
líŋgură; líŋgure 16
líŋgură; líŋguri̯ 17
líŋgură; líŋgur̓ 18, 36
líŋgură; líŋgurį 21
líŋguρă; líŋguῤ 23
líŋgurâ; líŋgur̄ 24
líŋgură 26, 27, 47
líŋgurâ; líŋgurį 31
líŋgră; líŋgrẹ 32
líŋgură; líŋgure, líŋgur̓ 33
ĉubáră; -bắni, líŋgură; líŋgur̓ 36
líŋgă̵ră, líŋgră; líŋgri 37
líŋgurâ 50
ĉubánâ; -báni, -bắń 52
líŋgură 56
líŋgură; lúŋgă̵rį 58
líŋgă̵ră 59
– 30, 34, 42–46, 48, 49, 53–55, 57, 60, 61

MEGL.: líŋgură; liŋgur

HARTA 552. FURCULIŢĂ, pl. ‘fourchette’ [811]

bunélă; -nélẹ 1
bunélă; -nélį 2, 5, 10, 12, 19, 29
bunélâ; -néli 3, 4, 6–9
furculíţă; -líţẹ 11, 47
[V] ţimbídă; -bídi, [R] furculíţă; -líţ 13
ţimbídă; -bíţ 14
furculíţâ; -líţi 15
furculíţă; -líţe 16
furculíţă; -líţi 17
furculíţă; -líţi 18
bunélă; -nélẹ, [rar] ḑămbídă; -bíḑ 20
ţimbídă; -biḑį 21, 22
pį̵ρúl̓ă; ~, rúl̓ 23
pį̵rúl̓ĕ; -rúl̓, [V] ḑămbídă; -bídį 24
bunélă; -nélį̵, [*] ḑămbį̵dă; -bíḑ 25
bunélâ; -néli, piróńi; -róń 28
ţimbídă 30, 59
ðihúlâ; -húlį, [*] bunélâ; -nélį 31
pirúne; -rúń 33
proo̯ácă; proĉ 35
piróni; ~ 36
pirúnă; -rúni 37
ţimbídă; -bídi, [V] furculíţă; -líţ 38
proo̯ácâ; proţ̓ 39

piríŋġi; ~ 40
pi̯rúni; -rúń 41
ţimbídă 49
pânę́áu̯ă; -nę́ali, piŋġáu̯ă; -ġéi̯, pirúni 51
binélă̦; -néli 52
– 26, 27, 32, 34, 42–46, 48, 50, 53–58, 60, 61

MEGL.: bunélă; -néli, [V] ştípcă; ştípƙi

HARTA 553. CRATIŢĂ, pl. ‘casserole’ [812]

tinĝiré; -rę́ăţ 1, 2, 7, 8
tinĝiré; -rę́ăḑ, [*] -rę́ăţ 3
tinĝiré; -rę́ăḑ 4, 19
tį̆nĝi̯ré; -rę́ăţ 5, 10
tinĝiré, [*] tânĝiré; -rę́ăţ 6
tinĝiré tesᵘ̯; -rę́ăḑ teşi̯ 9
tinĝére̦; -ĝéri̯ 11
ĉíŋgu; ĉíŋguri̯ 12
tinğiréi̯ă; -réi̯ 13
tinğĕréi̯ă; -réi̯ 14
tănğiré; -rę́ás 15
tę̆nĝę́ré; -rázə̆ 16
únă tinĝéri, [k] tį̆nĝi̯ré; -ráḑ [m.] 17
tinĝári, [k] tinĝérᵘ̯; doi̯ tínĝiráḑ 18
tį̆nĝérᵘ̯; -ĝére̦ [n.] 20
tinĝér di bácră̦; -ĝéri ~ ~ 21
tinğ̆ér̆ı̯; -ğ̆ér̆i̯ [f.] 22
tă̦nĝépᵘ̯; -ĝépi̯ [n.] 23
tă̦nĝér̄ᵘ̯; -ĝér̄i̯ [n.] 24
tį̆nĝérᵘ̯; -ĝéri̯ [n.] 25
ténĝiri; tinĝiráḑ [m.] 28
ténĝi̯ri̯; tinĝiráḑ [m.] 29
tį̆nĝi̯ré; -rę́ăḑ (di̯ bâĉár̆i̯) [m.] 31
ténĝire̦; ténĝiri̯ [f.] 33
[ε] tinĝiré; -rę́ăḑ [m.] 35
brăcáčă; -cáč 36
tănĝéră; -ĝéri 37
tinĝérᵘ̯; -ĝéri [n.] 38
ténĝiri; tinĝiráḑ [m.] 39
ténĝiri; ~ [n.] 40
ténĝiri; ténĝiri̯ [f.] 41
tinĝérᵘ̯; -ĝéri [n.] 50
tinḑiré; -rę́ăḑ [m.] 51
tinĝérᵘ̯; -ĝári [n.] 52
tă̦nĝérᵘ̯; -ĝéri [n.] 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–49, 53–57, 59–61

MEGL.: ténĝiră; ténĝir [f.]

HARTA 554. PAHAR, pl. ‘verre (à boire)’ [813]

ƙélƙi; ~ 1, 3, 4, 6–9
ƙélƙį̆; ~ 2, 5, 10, 19
scáfă̦; scáfe̦ 11
putírᵘ̯; -tíri̯ 12, 31
scáfă; scáfe 13, 14, 16
scáfă̦; scáfi 15
scáfă; scáfi 17
putírᵘ̯; -tíri 18, 28, 39–41, 52
putį̆rᵘ̯; -tį̆ri̯ 20, 25
ƙélkĕ; ƙélkį̆ 21
barðácᵘ̯; -ðáţi, ƙélkĕ; ƙelƙ 22
putį̆ρᵘ̯; -tį̆ρi̯ 23
pu̯tį̆r̄ᵘ̯; -tį̆r̄i̯ 24
scáfă̦; scáfe̦ 26
cúpă 27
cúpâ; cúpi̯ 29
putíre̦; -tíri̯ [f.] 33
scáfă 34
[ε] putírᵘ̯; -tíri̯ 35
ƙípilu; ƙípili [n.], [V] cúpă̦; cúpe̦ 36
gótă; góti (di qelq) 37, 58
putír, gótă 38
scáfă̦; scăfi̯ 51
putíri [f.] 59
– 30, 32, 42–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: scáfă; scáfi

HARTA 555. UMPLU, ind. prez., 1 sg., 1–3 pl. ‘je remplis’ [814]*

úmplu; -plémᵘ̯; -pléţ 1–3, 5, 12, 19, 22, 26, 27, 34, 36, 52
úmplu; -plém; -pléţ 4, 6–8, 10, 11, 14, 17, 31
úmplu; -plémᵘ̯; -pléţ 9
umplᵘ̯; -plém; pléţ 13
úmplu; -plắm, plém; -pléţ; úmplă̦ 15
úmplo̦; -plémᶜ; -pléţ 16
umplᵘ̯; -plém; -pléţ 18
ũplᵘ̯, umplᵘ̯; -plém; -pléţ 20
umplᵘ̯; -plémᵘ̯; -pléţ; úmplă̦ 21
umplᵘ̯; -plémᵘ̯; -pléţ 23, 25
úmplᵘ̯; -plémᶜ; -pléţ 24
úmblu; -blémᵘ̯; -bléţ 28, 29, 32, 40, 49, 60
úmblu; -blắmᵘ̯; -bláţ; úmblă̦ 33
úmblu; -blémᵘ̯; -bléţ 35
ump; -pém; -péţ; úmpă 37
umpɬᵘ̯; -plắm; -pléţ; úmplɬă 38
úmblu; -blém; -bléţ 39, 41
úmplu, úmblu; -plémᵘ̯, -blémᵘ̯; -pléţ, -bléţ 51
umpɬắm [1 pl.] 56
umpᵊ̯; -pém; -péţ 58
umpl; -plém; -pléţ 59
– 30, 42–48, 50, 53–55, 57, 61

MEGL.: ámpl’um; ă̦mpl’o̦m; -pl’áţ; ámpl’ă
* 3 pl. = 3 sg. [nu în toate localităţile]

HARTA 556. UMPLU, ind. prez., 2 sg., 3 sg. ‘je remplis’ [814]

úmpl’i; úmple 1
úmpl’i; úmplį̆ 2
úmpli, [*] úmpi̯i; úmpli 3

úmpl'i; úmpli 4, 6–9, 17
úmpyį; úmplį 5
úmpl'į; úmplį 10, 19, 31
úmpl'i; úmplą̆ 11
unḱl'; úmplă 13
úŋcl'i; úmplă 14
úmpli; úmplą̆ 15
úmpl'ę; úmplę 16
umpl'; úmpli 18
ũpl'; úmplę 20
úmpl'ĕ; úmplą̆ 21
úmpl'ĕ; úmplį 22
umpl'; úmplį 23–25
úmbl'i; úmbli 28, 35, 40, 41
úmbl'į; úmblį 29
umbl'; úmblę, úmblą̆ 33
úmpli; úmplă 36
ump; úmpă 37
umpɬ; úmpɬă 38
úmbli; ~ 39
úmpli; ~ 52
– 12, 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 50, 53–61

MEGL.: ámpl'iş; ámpl'ă

HARTA 557. PIULIŢĂ[1], pl. ‘mortier’ [815]

hą̆vánę; -vắń 1, 11, 20
dįbécᵘ̯; -bécurᵢ̇ 2
cútilᵘ̯; cútili [n.] 3, 4
[σ] hą̆vánį; -vắń 5
cuvátâ; -vắţ 6, 9
ǵubécᵘ̯ (di ĺerᵘ̯); -bę́áţ [m.] 7
cútelᵘ̯; cútęli [n.] 8
hą̆vánį; -vắń 10, 12, 19, 23
dįbécᵘ̲; -bécur 13
dubécᵘ̲; -bécur 14
cą̆váni; -vắnur 15
hăváne; -vắń 16
hăváni; -vắń (di tuĉ) 17
cuvátă; -vắţ, hăváni; -vắń 18
dubéc; -béţį 21
dubécᵘ̯; -béţį 22
hą̆vánį; -vắńᵢ̇ (di strũnĝᵘ̯) 24
cą̆vánį; -vắń 25, 52
hâváni; -vắń (di túnĝi) 28
hą̆vánį; -vắń (di ĺerᵘ̯) 29
dubéḱi; -béḱ, [σ] hâvánį; -vắń 31
γuðíe; -díį̲, [σ] [ε] hą̆váne; -vắń 33
[σ] hâvánį; -vắń 35
cuvátă; -vắţą̆ 36
?, haván [alb.] 37
hăváni; -vắń 38, 51
hâváni; -vắń 39, 41, 47
dubéḱi; -béḱ 40
turbulíţă 59
? 58
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–46, 48–50, 53–57, 60, 61

MEGL.: găvánă; -váni

HARTA 558. PIULIŢĂ[2], pl. ‘égrugeoir’ [816]

cuvátą̆; -vắţ 1, 2
cuvátâ; -vắţ 3, 8
cuvátâ (di lémnu); -vắţ 6, 7
tut tu cuvátâ; -vắţ 9
hą̆vánį; -vắń 10, 19, 23
cuvátă; -vắţ 11
cuvátă; -vắţ (di lémnu) 12
cuvátă; -vắţ 13
cuvát(ᵘ̯; -vắţ [n.] 14
ǵibécᵘ̲; -bécur 15
hăváne; -vắń 16
cuvátă; -vắţ (di lémnu) 17
cuvátă; -vắţ [de lemn] 18
hą̆vánę; -vắń 20
dubéc; -béţį 21
hą̆váni; -vắńᵢ̇ 24
cuvátą̆; -vắţ 25
hâváni di lémnu; -vắń ~ ~ 28
dubéḱį; -béḱ 29
hâvánį di lémnu; -vắń ~ ~ 31, 35
γuðíe; -díį̲, [σ] [ε] hą̆váne; -vắń 33
cuvătícă; -tíţi 36
?, haván [alb.] 37
hăváni; -vắń 38
hâváni; -vắń 39–41, 47
? 4, 5, 22, 52, 58, 59
– 26, 27, 30, 32, 34, 42–46, 48–51, 53–57, 60, 61

MEGL.: găvánă; -váni

HARTA 559. JUG, pl. ‘joug’ [817]

ĝugᵘ̯; ĝúgurᵢ̇ 1, 2, 4, 5, 10, 19, 33, 34, 52
ĝugᵘ̯; ĝúguri 3
ĝucᵘ̯; ĝúgurᵢ̇ 6
ę́árim; ę́árįmį 7
buį̲undrúcᵘ̯; -drúţi 8
ĝugᵘ̯; ĝúguri, ĝúgurᵢ̇ 9
[ε] į̲arémę; -rémurᵢ̇ 11
[σ] ĝugᵘ̯; ĝúgurᵢ̇ 12
[R] ę́árem 13
ĝugᵘ̲; ĝúgur 14
ę́áram 15
į̲árem; į̲áreme 16
ę́árem; ę́áremi 17
zǵéδă; zǵéδi 18
zǵéδą̆; zǵéδį 21, 22
ĝugᵘ̯; ĝúguρᵢ̇ 23
ĝugᵘ̯; ĝúguɾ̄ᵢ̇ 24
ĝugᵘ̯; ĝúgą̆rᵢ̇ 25
létrâ; létri 28
ǰ'γo 29
ziγó 32
[σ] [ε] ĝugᵘ̯ 35
ĝúgᵘ̯; ĝúguρᵢ 36

culár; -lári [n.] 37
zĭγó 39
ziγó; -γáḏ 40
jiγó 41
ḍi̯ugᵘ̯; ḍi̯úgurḭ 51
?, zăvγáră, limărγáu̯ă 54
∞ 31
? 20, 38, 58
– 26, 27, 30, 34, 42–50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: jug; júgur

HARTA 560. CAR, pl. ‘char’ [818]

mácsi; măcsi (di boi̯) 3
mácsi; măcsi, [R] caróţâ; -róţi 4
mácsi̯; măcsi̯ 5
amácsi; amăcsi, [*] mácsi; măcsi 6
amácsi; amăcsi 7, 31
mácsi; măcsi, [R] caróţâ; ~ 8
caróţâ; -róţi 9, 52
caróţă; -róţi̯ 10
amácsẹ; amăcsi 11
arăbắ; -báḏ, mácsi; ~ 12
ḱéră; ḱére 13
ḱéră; ~ 14
mácsi; măcsur 15
amácse; amăcsur 16
amácsi; amăcsur, [L] amăcsurⁱ̯ 17
amácsi; amăcsurḭ 18
amácsi 19
ḱéră; ḱérį 21
ḱéră; ḱérį 22
apăbáu̯i̯; -bắi̯ 23
ḱéră; ḱérẹ 24
arăbắ; -báḏ 25
arâbắ; -báḏ, caróţâ; -róţ [f.] 28
arăbắ; -báḏ 29
carᵘ̯; cárurḭ 32, 41, 51
cárụ; căruri̯ 36
qéră; qéri 37
qéră; qer 38
carᵘ̯; cáruri 39
cárâ; cărḭ 40
garóţâ; -róţ 54
ḱéră; ḱéri 58
car 60
∞ 20, 33, 35
? 1, 2
– 26, 27, 30, 34, 42–50, 53, 55–57, 59, 61

MEGL.: car; cárur

HARTA 561. ROATĂ, pl. ‘roue’ [819]

arăhótarᵘ̯; -hu̯átarẹ 1
arăhu̯ótarᵘ̯; -hu̯átarį 2
arâcóθarᵘ̯; -cọáθari 3, 8
hótarᵘ̯; họátarį 4
ārăcóθarᵘ̯; -cọáθarį 5
cóθarᵘ̯; cọáθari 6, 7
ᵃrâcóθarᵘ̯; -cọáθări 9
rahóturᵘ̯; -họáturį 10
arócutᵘ̯; arọ́cutẹ 11
rọ́ᵃtă; rọ́ᵃte 13
cărtél′ᵘ̯; -tẹál′ă 14
arócutᵘ̯; arọácuti 15
arucótᵘ̯; arucọáte 16, 52
arăcót; arăcọ́ti 17
răcótᵘ̯; -cọ́ti 18
cóθarᵘ̯; cọáθarį, [σ] arcóθarᵘ̯; -cọáθarį 19
rọátă; rọátį 20–22
ρăcătócᵘ̯; -tọáĉį 23
culácᵘ̯ di caróţă; -láţ ~ ~ 25
furcutáşᵘ̯ 27
truhó; -háḏ 28, 29
arucótᵘ̯; -cọátẹ 31
róδă; róδe 32
[ε] rócut; rócutį 33
róδă 34, 45, 47, 51
róδă; roḏ 36, 40
r̄ótă; r̄óti, rọ́tă; rọ́ti 37
răcătócᵘ̯; -tọ́ĉi 38
ǵelíndarᵘ̯; -líndari 39
róδâ; róδi 41
răcóčᵘ̯; -cọ́čă 54
rọ́tă; rọ́tį 58
răcătócᵘ̯; -tọáĉi, -tọ́ĉi 59
? 35
– 12, 24, 26, 30, 42–44, 46, 48–50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: trăcóť; -cọ́ťe

HARTA 562. SPIŢĂ, pl. ‘raie (d’une roue)’ [821]

sḱicᵘ̯; sḱícurḭ 2
spíţâ; spíţi 3, 4, 9, 15
sḱicᵘ̯; sḱícuri 6
pârmácᵘ̯; -máţi 8
ĉiĉórᵘ̯; -ĉọárį 10
spíţă; spíţẹ 11
spíţă; ~, [ε] spíţe 13
spíţă; ~ 14
spíţă; spíţe 16
spíţă; spíţi 17
spíţă; spíţi 18, 52
ĉi̯ĉórᵘ̯; -ĉọárį 19
spíţă; spiţ [f.] 20
spíţă; spíţį 21
spí̯ţă; spí̯ţį 23, 25
[R] spíţâ; spíţį 24
aδráhti 27
actínă; -tíne 32
píhă; píḥi 36
lémnu; lẹ́ámni 39
fusᵘ̯ 45
? 1, 7, 12, 22, 26, 28, 29, 31, 35, 37, 40
– 5, 30, 33, 34, 38, 41–44, 46–51, 53–61

MEGL.: spíţă; spíţi

HARTA 563. ŞINĂ, pl. ‘cercle en fer (d’une roue en bois) ’ [822]

ţérḱu; ţérḱuŗę, ţérḱuŗ¦ 1
ţérḱu; ţérḱuŗ¦ 2
şínâ; şíni 3, 8, 9
şínâ; şínį 4, 24
şínă; şínį 5
cóθarꟾ di ĺerꟾ; cǫ́áθari ~ ~ 6
ĺerꟾ, cóθarꟾ di ~; cǫ́áθari ~ ~ 7
şínă; şiń 10
ţérḱu di ĺerꟾ; ţérḱi [n.] ~ ~ 11
ţerḱ(u), ţerḱꟾ; ţérḱur 13
ţércl’u di ĺer(u); ţércl’i ~ ~, şínă; şíne 14
ĺer(u); ĺári, [σ] ţércl’u di ĺer(u); ţércl’i ~ ~ 15
şínă; şíne 16
şínă; şíni 17
cóθurꟾ; cǫ́θări (di ĺerꟾ) 18
şínă; şį́nį, [*] arcóθarꟾ; -cóθarį 19
ĺerꟾ; ĺáreę 20
şį́nă; şį́nį 25
ĺerꟾ 28, 32
ĺerꟾ; ĺárį 31
ĺérụ; ĺárą̲ 36
[σ] ĺer di ŗǫ́tă; ĺéri di ŗǫ́ti 37
ĺerꟾ; ĺári 39–41, 52
? 12, 21, 22, 29, 33, 35
– 23, 26, 27, 30, 34, 38, 42–51, 53–61

MEGL.: şínă; şíni

HARTA 564. BUTUC, pl. ‘moyeu (de la roue)’ [823]

glavínă; -vį́nį 5
glavínă; -víń 7
câĉúpꟾ; -ĉúbi [n.] 8
glavínă; -víń 11
boşt(u), boştꟾ; bóştur 13
glavínă; -víń 14
glavínă; -víne 16
căĉúbă; -ĉúbeę 20
cą̆ĉúbă; -ĉúbį 21
cą̆ĉúbꟾ; -ĉúbį [n.] 22, 24, 30, 59
búĉumꟾ 49
∞ 1, 23
? 2–4, 6, 9, 10, 12, 15, 17–19, 23, 25, 31, 33–37, 39, 58
– 26–29, 32, 38, 40–48, 50–57, 60, 61

MEGL.: ∞

HARTA 565. ÎMPIEDIC (carul), ind. prez., 1 sg. ‘j’enrage (la roue du char)’ [824]

NOTĂ. Prezenta hartă trebuie corelată cu HARTA 620. ÎMPIEDIC (calul), ind. prez., 1 sg.

ạnḱádicꟾ 1
ânḱádicꟾ 2, 12
u nḱádicꟾ mácsęa 3
u̯-anḱádicꟾ mácsęa 4, 9
nḱádįcꟾ 5, 23
[lu ńḱádicꟾ cálu] 6
[ânḱadicꟾ cálu] 7
u nḱádicꟾ mácsęa 8
nḱádicꟾ caróţa 10
nḱádicꟾ 11, 19, 30, 35, 36, 52, 59
nḱádic(u 13, 14
ą̆nḱédicꟾ 16
u nḱádicꟾ‿amácsęa 17
ănḱádicꟾ 18
legꟾ cu şinĝírꟾ 20
nḱédicꟾ 21
nḱędįcꟾ 22
u nḱádicꟾ ḱéŗa 24
legꟾ cu şįnĝírꟾ 25
astâmâţéscu 28
anǵádicꟾ 29
[lu nḱádicꟾ cálu], bagꟾ ḱádicꟾ, ânḱádicꟾ 31
[lu nǵádicꟾ cálu] 32
bag frą̆na la caróţă 37
nǵádicꟾ 39, 40
? 33
– 15, 26, 27, 34, 38, 41–51, 53–58, 60, 61

MEGL.: ą̆mpédic (cu şinĝíru ‘cu lanţul’)

HARTA 566. SANIE, pl. ‘traîneau’ [832]

şéi̯nă; şéi̯neę 1
şái̯nâ; şái̯ni 3, 4, 9
şái̯nă; şái̯nį 5
şái̯nâ; şéi̯ni 6, 8
sáńi; să̆ńurꟾ 7
sáńe; să̆ń 11
sáńă; să̆ń, [V] ḱéră tă ĉilimęáń 13
sáńă; să̆ń 14
sáńi; să̆ńur 15
sái̯nă; sái̯ne 16
sái̯nă; sái̯ni, [*] sáńi; să̆ńur 17
sáńi; ~ 18
sái̯nă; sái̯nį 25
zvárnă; zvă̆rni 36
slítă; slíti 37
slítį 58
∞ 23, 31, 33, 35
? 12, 22
– 2, 10, 19–21, 24, 26–30, 32, 34, 38–57, 59–61

MEGL.: –

HARTA 567. CĂRĂUŞ, pl. ‘charoyeur’ [836]

ḱiraĝí; -ĝáḑ 1, 12, 17, 18, 32, 39
ḱiraĝí; -ĝáţ 2, 8

[σ] ƙiraĝí; -ĝáḑ 3
ƙiraĝí; -ríĝáḑ 4
ƙiraĝí; -ĝáţ 6
[σ] ƙirâĝí; -ĝáţ 7
ƙiraĝí; -ĝáţ, [k] -ĝáḑ 9
cărvănárᵘ; -nár(i 10
ƙiraĝí; -ĝáḑ 11
ƙeraĝíu; -ĝáḑ 13
ƙiraĝíu; -ĝáţ 14
aguǵátᵘ; -ǵáţ, ƙiraĝí; -ĝás 15
ƙirají; -jáz 16
aγuγátᵘ; -γáţ 19
cărvănárᵘ; -nárᵢ 22, 33, 52
ƙiρaĝí; -ĝáḑ 23
ƙiřaĝắ; -ğáḑ 24
ƙiraĝí; -ĝáḑ, arăbăĝí; -ĝáḑ 29
cârvânárᵘ; -rárᵢ 35
ƙiraĝí́; -ğáḑă, cărvănárᵘ; -nárᵢ 36
caroţiér; -ţiérᵢ 37
caruţérᵘ; -ţérᵢ 40
ƙiraĝ/ḑí; -ḑáḑ, aγuγátᵘ; -γáţ 41
ƙiraḑí, aγǫγátᵘ; -γáţ 51
ƙęřaĝí 57
căruţérᵘ, [V] [σ] cărvănár 58
? 5, 20, 25
– 21, 26–28, 30, 34, 38, 42–50, 53–56, 59–61

MEGL.: ƙirăĝíiă; -ĝíi

HARTA 568. GRAJD, pl. ʻétable, mangeoire’ [839]

ahúri; ahúrᵢ 1, 3, 6, 9, 28, 35
ahúri; ahúrᵢ 2, 10, 19–21, 25, 29, 52
ā̂húri; [ε] ā̂húrurᵢ 4
ā̂húri; ā̂húrᵢ 5
ahúri; [ε] ~ 7
ahúri; ahúr(i 8
plęámiţă; plęámiţę, ahúrę; ahúrᵢ 11
ᵃhúri; ᵃhúrᵢ, [*] ᵃhúrurᵢ 12
cuşáră; -şắr 13
búrgu; búrgur, ţilárᵘ; -láre 14
cuşárą́; -şér(i 15
ahúre; ~ 16
plęámiţă; plémiţ 17
plęámiţă; plémiţ, ahúri; ahúrᵢ 18
ţą́lárᵘ; -lárį, ahúri; ahúrᵢ 22
ahúρi; ahúρᵢ 23
ahúřį; ahúřᵢ 24
plęámiţă; plęámiţe 26
plęámiţą́; plémiţ, [k] plęámiţį, adámi; adắń 31
ahúre; ahúrᵢ 32
pâhníę; -níį 33
ahúri; ~ 36
cą́lívă; -lívi 37
varó, căpráḑă, masᵘ 38
câlívâ; -lívi, [σ] ahúrį; ahúrᵢ 39
stávlu; stávlurį, dámi; dăń 40
ahúri; ahúrᵢ, câlívâ cu valtᵘ 41
plęámţă 51
varó 54
cą́lívâ; -lívį 58
– 27, 30, 34, 42–50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: aį́ór; aį́ǫ́ră

HARTA 569. IESLE, pl. ʻcrèche, mangeoire’ [840]

pą́hníį́į; -níį́ 2, 5, 12, 19, 20, 23, 29
pâhníį́i; -níį́ 3
pâhníi; -níį́ 4, 6–8, 40, 49
pą́hníį́i; -níį́ 9
pâhníį́į; -níį́ 10
pą́hníį́e; -níį́ 11
păhníį́ă; -níį́ 13, 14
pą́gníi; -níį́ 15
păhní; -nęázą́ 16
păhní; -níurᵢ́ [f.] 17
păhníi; -níį́ 18
păhníį́ĕ; -níį́ 21
pą́hníį́į; ~ 22
[σ] pą́hníį́į; -níį́ 24, 52
cupáńį; -pắń 25
pâhníį́ę; -níį́ 28
pą́hníį́ę; -níį́ 30, 59
pâhníe; -níį́ 32, 33
[σ] pâhní; -níį́ [f.] 35
păh̄níe; -níį́ 36
grájdă; -grájde 37
curítă 38
pą̃γą̃níi; -níį́ 39
pâhníi; -níį́, cupáńi; -pắń 41
[σ] pahníį́i; -níį́ 54
grájdą́; grą́jdį 58
– 1, 26, 27, 31, 34, 42–48, 50, 51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: į́ásli; į́éslur

HARTA 570. ŢESALĂ, pl. ʻétrille’ [841]

ƙáptinį di caľ 1
ƙáptį́nį dį prą́vḑâ 2
ƙáptini; ƙápţâń 3, 4, 8, 19
ƙáptį́nį; ƙápţą́ń 5, 20
ƙáptini di ƙerᵘ; ƙápţâń ~ ~ 6
sistríi; -tríį́ 7
ƙáptini di boį, di cáľ, ƙápţâń ~ ~ 9
ƙáptį́nį; ƙápţâń 10, 19
sistríę; -tríį́ 11
ƙáptį́nį di prą́vḑâ; ƙápţâń ~ ~ 12
ƙę́ptine; ƙépţî́ń 13
ƙáptine; ƙápţî́ń 14
sistríi; -tríį́ 15
sistrí; -trázą́ 16
di prą́vḑă ƙáptini 17

ƙáptini di văţ, di caľ; ƙápţiń ~ ~ 18
ĉişáļă; -şáļi 22
ƙéptţiņi; ƙéptţiń 23
zugránă; -grăń 25
csístrâ; csístri 28, 39, 41
csţistrţ́ii; -tríi 29
csistríi; -tríi 31
csistríi; -tríi 35
csistríe; ~, -tríi 32, 36
qéptăn 37
csistríi; ~ 40
ƙáptinᵘ; ƙápţâń 52
ƙéptân 58
sístră 59
? 21, 24
– 26, 27, 30, 33, 34, 38, 42–51, 53–57, 60, 61

MEGL.: –

HARTA 571. ŢESĂL, ind. prez., 1–2 sg. ‘j‘étrille’ [842]

ƙáptinᵘ; ƙápţâń 1–4, 6, 7, 9, 52
ƙáptţinᵘ; ƙápţă̂ń 5, 19, 20
ƙáptinᵘ; ƙapţiń 8, 31
ƙáptţinᵘ 10
să̧striséscu 11
ƙáptinᵘ 12, 17
ƙę̂ptinᵘ; ƙę̂pţîń 13
ƙáptinᵘ; ƙápţiń 14
striséscu; -séşti 15
ƙáptinᵘ; ƙápţiń 16, 18
frecᵘ; freţ 21
ĉişă̧léḑᵘ; -léḑ 22
ƙéptţinᵘ; ƙéptţiń 23
scárr̄kinᵘ; scárr̄kinᵢ̈ 24
scárƙţinᵘ; scárƙţiń 25
csţistrţséscu; -séşti 29
csistréscᵘ; -tréşţᵢ̈ 32
csistriséscu; -séşti 35
căθărséscu 36
qéptăn 37
cstriséscu 39
facᵘ csistríi 40
arâdę̂ám [ind. impf., 1 sg.] 42
ƙéptân 58
? 28
– 26, 27, 30, 33, 34, 38, 41, 43– 51, 53–57, 59–61

MEGL.: –

HARTA 572. VACĂ, pl. ‘vache’ [843]

vácă̧; văţ 1, 2, 5, 10–12, 18, 19, 21–23, 25, 52, 58
vácâ; văţ 3, 4, 6–9, 24, 31
vácă; văţ, vaţ, [pla.] vă̆ţle 13
vácă; vaţ 14, 16, 53
vácă̧; văţⁱ̯ 15
vácă; văţ 17, 37, 57, 59
vácą̣, vacą̣̂; văţ 20
vácă; văţᵢ̈ 26
vácâ; văţᵢ̈ 28, 29, 32, 33, 39–41, 44
vácâ; văc̑, [pla.] vă̆şli 35
vácă; vă̆ţi, văţᵢ̈ 36
vácă; văţ 38, 54
vácâ; văţ, [pl. art.] vă̆ţli 49
vácă̧; văţᵢ̈, văc̑, [pla.] vă̆ş́li 51
vácâ 61
– 27, 30, 34, 42, 43, 45–48, 50, 55, 56, 60

MEGL.: vácă; vaţ

HARTA 573. (vaca) MUGEŞTE, ind. prez., 3 sg. ‘(la vache) mugit’ [844]

zǵáră̧ 1, 2, 10–12, 18–22, 25, 31
zǵárâ 3, 4, 6–8, 15
ᵃzǵilę́áşti 9
zǵę́ră 13
zǵáră 14, 17
azǵáră 16
zǵáp̨ă̧ 23
sǵár̄â 24
muŋgruse̯áşti 28
muŋgurse̯áşti 29
muŋgrise̯áşti 32, 41
[σ] zǵure̯áşti 35
murmure̯áḑă, zǵile̯áşti 36
[σ] zǵér̄ă 37
fáţi mu 38
munurze̯áşti, [k] zǵile̯áşti 39
azǵáiˌrâ 40
fáţi mu, zǵile̯áşti 52
zǵilę́şti 54
zǵę́ră̧ 58
? 33
– 26, 27, 30, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: ricăi̯ę́şti

HARTA 574. LAPTE ‘lait’ [845]

láptę 1, 2, 24
láptį 5, 10, 12, 19–23, 25, 27, 29, 31, 33
lápti 3, 4, 6–9, 15, 17, 18, 28, 35, 39–41, 44, 47, 49–52, 54, 59–61
lápte 11, 13, 14, 16, 26, 32
láptį 34
láptę, [art.] láptęle 36
γáptį 37
ɬápti, [*] γápti 38
lápti, láptę 45
γápti, láptę, [*] láptį 56
γápti 57, 58

– 30, 42, 43, 46, 48, 53, 55
MEGL.: lápti

HARTA 575. CORASLĂ ‘colostrum, premier lait après la délivrance’ [846]

cǫlástrą̆ 1, 51
culástrą̆ 2, 5, 10–12, 15, 18–22, 25, 33, 39, 52
culástâ 3
culástrâ 4, 6–8, 28, 29, 31, 35
cu/ǫlástrâ 9
cul/ƚástră 13
culę́ástră 14, 32
cǫlástră 16
culástrâ, [*] culástră 17
culástpą̆ 23
culástr̄â 24
culástră 26, 36, 41, 54, 59
cuƚástră 37, 38, 40
cupástrą̆, cuƚástăr 58
– 27, 30, 34, 42–50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: gulástră

HARTA 576. UGER, pl. ‘pis (de vache)’ [847]

úǫ̆ą̆rᵘ̯; úǫ̆ą̆rę 1
u̯úǫurᵘ̯; u̯úǫ̆ą̆rį 2
úǫ̂rᵘ̯; [*] úǫurᵘ̯; úǫur̨ [n.] 3
úǫârᵘ̯; úǫâri 4
úǫurᵘ̯; úǫurį 5, 10, 19, 20
úǫurᵘ̯; úǫuri 6
úǫurᵘ̯; úǫâri 7, 9, 52
úǫ̂rᵘ̯; úǫuri 8
úǫurᵘ̯; úǫure 11
úǫ̆ą̆rᵘ̯; úǫ̆ą̆rį 12
úǫ̆ăr⁽u̯; úǫ̆ăre 13
úǫ̂îre; úǫ̂îr [n.] 14
úzûr⁽u̯; úzą̆ri, [art.] úzą̆rli 15
úzere; ~ [n.] 16
úǫurᵘ̯; úǫuri, [*] úǫ̆ărᵘ̯, [k] úǫurᵘ̯ 17
úǫurᵘ̯; úǫ̆ări 18
úǫ̆ą̆̆rᵘ̯; úǫ̆ą̆̆rį 21
úǫurᵘ; úǫ̆ą̆rį 22, 25
úǫuρᵘ̯; úǫ̆ą̆ρį 23
úǫur̄ᵘ̯; úǫur̄/ρį 24
úǫurᵘ̯; úǫurį, úǫârᵘ̯; úǫârį 28
úǫârį; úǫâr̨ [n.] 29
úǫârᵘ̯; úǫârį 31
úǫâre, úǫ̆ą̆re; úǫuri [f.] 32
ţą̂ţį [pl.] 33
[σ] úǫurᵘ̯; úĝirį, [ε] úǫuri 35
úǫ̂ire; ~ 36
sin; síni, [σ] úǫ̆ăr; úǫ̆ări 37
úǫur⁽u̯; úǫ̆ări 38
úǫ̂ări; ~ 39
úǫ̂ări; ~ [f.] 40
úǫ̂iri; ~ [f.] 41
úǫ̂âre; úǫ̂âr̨ 51
úǫ̂âri; ~ [n.] 54
sin; síni 58
úǫ̆ăr 59
– 26, 27, 30, 34, 42–50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: u̯úzir; u̯úziri

HARTA 577. VAS (în care se mulge vaca), pl. ‘vase à lait, seau à traire’ [848]

gą̆lę́ątą̆; -léţ 1, 2, 5, 19, 22, 25, 29
bârgáĉi 3
gâlę́âtâ; -léţ 4, 6, 35
gâlę́âtâ; -léţ, bârgáĉi; -gắĉ, cuvắ; -váţ 7
gâlę́âtâ; -leţ, câldári; -dắr̨ 8
cuvắ; -váǫ̆ 9, 52
cuvắ, bą̆rgáĉį 10
cófą̃; cófę, gą̆lę́ątą̆; -léţ 11
cą̆ldárį; -dắr̨, cuvắ; -váţ 12
gą̆lę́ᵃtă di lem; -léţ ~ ~ 13
cą̆ldáre; -dắr 14
gą̆lę́âtâ; -léţ 15
cófã; cófe 16
cófã 17
ǩílă, ĉámĉi, căldrúşi 18
vasᵘ̯, vas; vási 20
tą̆nĝér; -ĝérį [n.] 21
cą̆ldáρį; -dắρ̨, cą̆ldą̆ρúşį, [*] cą̆ldρúşį; -ρúş̨ 23
gą̆lę́âtâ; -léţ 24
vasᵘ̯ 28
gą̃lę́âtâ; -léţ 31
cą̆ldáre; -dắr̨ 32
cą̆ldáre (dį bą̆cârę) 33
gą̆lę́âtă; -léţą̆ 36
căldrúşă; -drúşi 37
gâlę́âti; -léţ 39, 40
cârdári; -dắr̨ 41
căldúşă; -dús 54
– 26, 27, 30, 34, 38, 42–51, 53, 55–61

MEGL.: ǫ́ălă, cą̆ldárį, ténĝiri

HARTA 578. SMÂNTÂNĂ ‘crème qui monte au-dessus du lait cru’ [849]

cą̆i̯máǩe 1
pę́ą́ţą̆ 2, 5, 10, 19
pę́ą́ţâ 3, 8, 9
pę́ą́ţâ 4
pę́ą́ţâ, áľcâ 6
câi̯máǩi, pę́ą́ţâ 7
cą̆i̯mácᵘ̯ 11, 17
cą̆i̯máǩį 12, 51
tę́ŗă 13
căčúlă, ~ di lápte 14
pę́ą́ţą̂, ~ grǫ́ásą̆ 15
ĉáfcă 16

caɨmácᵘ̯ 18
tɛ̦árə̦ 20, 21, 30
áɨcə̦ 22, 23, 25
tɛ̦árə̦ 24
caɨmáḱi 27, 47
crémâ, câɨmáḱi 28
péţâ 29
câɨmácᵘ̯ 31
umtᵘ̯, [art.] úmtlu 32
pánâ 33
[ɛ] minĝístrâ, minĝíθrâ 35
ţípă 36
téră 37
tɨáră 38
pɛ̦áji 39
acáţâ úmtu 40
acáţâ curfíi 41
úmtu 44
ĉípă di lápti 45
tɛ̦ará 54
tɛ̦rə̦ 58
tɛ̦ará, tɨáră 59
? 52
– 26, 34, 42, 43, 46, 48–50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: vrʉ̯óʉ̯u lu láptili

HARTA 579. UNT ‘beurre’ [850]

úmtu 1–4, 6–11, 13–15, 17, 19, 27–29, 31, 35, 36, 39, 40, 49, 60
úntu 5, 21
ʉ̯úmtu 12
úmtọ 16
umtᵘ̯ 18, 22-24, 25, 30, 33, 41, 52, 54, 56, 58
untᵘ̯ 20
umtᵘ̯, [art.] úmtlu 32
umt 37
umtᵘ̯ 38
úmtu, [art.] úmtulᵘ̯ 51
umtᵘ̯, [art.] úmtul 57
umt, [art.] úmtu 59
– 26, 34, 42–48, 50, 53, 55, 61

MEGL.: ʉ̯unt

HARTA 580. PUTINEI, pl. ‘baratte’ [851]

tálarᵘ̯; tálarẹ, tə̦lə̦ríĉᵘ̯; -ríĉẹ 1
bútinᵘ̯; bútɨnɨ 2
tálarᵘ̯; tálari 3, 39, 40
butílcâ; -tílţi 4
tə̦lə̦rɨ̦ĉᵘ̯; -rɨ̦ĉɨ 5, 19, 20
tálarᵘ̯ dɛ̦-áľcâ, tálari ~ ~ 6
tálarᵘ̯; tálarɨ 7, 25, 29, 33, 52
tâlâríĉᵘ̯; -ríĉi 8
tə̦lə̦rícᵘ̯; -ríţi 9
tâlâríĉᵘ̯; -ríĉi, [R] butílcə̦; -tílḱɨ 10
bə̦tínᵘ̯; -tínɛ̦ 11
butínᵘ̯; -tínɨ 12
butínᵚ; -tíne 13, 14
bə̦tínᵚ; -tíni 15
bútɛ̦nɛ̦; búţiń [m.] 16
bătínᵘ̯; -tíni, [*] butínᵘ̯; -tíni 17
butínᵘ̯; -tíni (di lemᵘ̯) 18
bătín; -tínɨ 21
tuɲsᵘ̯; túɲsɨ 22
tuρbulíţə̦; -líţɨ 23
tuɾ̄bulíţâ; -líţɨ 24
tâlâríc ᵘ̯ 28
tâlâríĉᵘ̯; -ríĉɨ 31
butinélᵘ̯; -nél’ [m.] 32, 41
[σ] tâlâríĉᵘ̯; -ríĉi 35
tálarᵘ̯; tálare 36
tɔnţ; tɔ́nţi [n.] 37
turbulíţă; -líţi 38, 54
dubécᵘ̯, [*] dɛ̦bécᵘ̯ 56
dibéc 57
? 58
– 26, 27, 30, 34, 42–51, 53, 55, 59–61

MEGL.: bútim; bútimi

HARTA 581. (vacă) STEARPĂ[1], pl. ‘(vache) stérile’ [852]
NOTĂ. Acelaşi termen se foloseşte şi pentru oi.

birónḭ; ~ 1, 7, 52
birónḭ; ~, birón 2
bɨ̦rónḭ; ~ 3, 8, 9
[σ] birónḭ; ~ 4
[σ] bɨ̦rónḭ; ~ 5
bɛ̦rónḭ; ~ 6
bɨ̦rónḭ; ~ 10
birónɛ̦; -rón 11
stɛ̦árpə̦; stɛ̦árpɨ 12
berónă; -rón 13
birɔ́ánă; -rón 14
stɛ̦árpâ; stɛ̦árpi 15, 40, 41
ştíră; ştíre 16
[σ] ştíră; ştíri 17
birɔ́ńi; -rón 18
bɛ̦rónḭ; ~, [*] bɨ̦rónḭ; ~ 19
stɛ̦árpə̦; stɛ̦árpɛ̦ 20
bɨ̦rónĕ; -rónɨ 21
bɛ̦rónə̦; -rón 22
bɨ̦ρónḭ; -rón 23
bɛ̦rónĕ; -rón 24
marmárə̦; -mə̆rɨ̆, bɨ̦rónḭ; -rón 25
nu-ɨ̦ lâptɔ́ásâ 28
marmárə̦; -mə̆rɨ 29
stɛ̦árpâ; stɛ̦árpɨ 31, 35
stɛ̦árpă; sterḱ 32
stɛ̦árpă; stɛ̦árpɛ̦ 36
stérpă; stérpi 37
birónă; -rónɨ 38
marmárâ; -mári 39

birǫńă; -róńi 54
stę́rpă; stę́rpį 58
? 33
– 26, 27, 30, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: ştírăvă; ştírăvi

HARTA 582. (vacă) STEARPĂ[2], pl. ‘(vache) qui ne donne plus de lait’ [853]

stę́árpă; stę́árpę 1, 11
stę́árpă; stę́árpį 2, 5, 10, 19, 20, 25, 31, 52
stę́árpâ; stę́árpi 3, 4, 6–9, 15, 28, 39, 41
stę́árpă; stę́árpį 12
stę́rpă; stę́rpe 13
stę́árpă; stę́árpe 14, 16
stę́rpă; stę́rpi 17, 18
stę́árpă; stérpį 21
stę́rpă; stérpį 22, 58
stę́ǫppă; stę́ǫrpį 23
stę́ārpă; stę́ārpę 24
stę́árpâ; stę́árpį 29
stę́árpă; sterḱ 32
stę́árpă; stę́árpę 36
stérpă; stérpi 37
stį́árpă; stį́árpi 38
stę́árpă; stérpi 54
∞ 40
? 33, 35
– 26, 27, 30, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: stę́rpă; stę́rpi

HARTA 583. VIŢEL, pl. ‘veau’ [854]

ǵiţắlᵘ̯; -ţắl’ 1, 2, 6, 7, 9, 11, 17–19, 24, 31, 35, 41, 51
ǵiţắlᵘ̯; -ţắi̯, [*] i̯iţắlᵘ̯; -ţắi̯ 3
iţắlᵘ̯; -ţắl’, i̯iţắlᵘ̯; -ţắl’ 4
yiţắlᵘ̯; -ţắy 5
ǵiţắlᵘ̯; -ţắl’, i̯iţắlᵘ̯; -ţắl’ 8
i̯iţắlᵘ̯; -ţắl’ 10
ǵiţắlᵘ̯; -ţắi̯ 12
vicᵘ̯; vic 13
ǵiţắlᵘ̯; -ţắl’ 14
ǵiţắł; -ţắl’ 15
ǵiţắlᵘ̯; -ţắl’ 16
vicᵘ̯; vic, vicᵘ̯ máscurᵘ̯; vic máscurᵻ 20
vicᵘ̯; vicᵻ 21, 52
vičᵘ̯; vič 22
vicᵘ̯; vic 23, 38, 54, 57
vi̯cᵘ̯ máscurᵘ̯; vi̯c máscurᵻ 25
ǵiţélᵘ̯, vicᵘ̯ 26
muscárᵘ̯; -cárᵻ 28, 29
muscárᵘ̯; -cárᵻ, muscárᵘ̯; -cárį 32
ǵiţắlᵘ̯, -ţắlᵘ̯; -ţắl’ 36
vič máscur; vič máscurᵻ 37
vicᵘ̯; vic, [σ] ǵiţắlᵘ̯; -ţắl’ 39
muscárᵘ̯; -cárᵻ, muscárᵘ̯ máscurᵘ̯ 40
yiţắlᵘ̯ 45, 47
vic; ~ 58, 59
? 33
– 27, 30, 34, 42–44, 46, 48–50, 53, 55, 56, 60, 61

MEGL.: viţǫ́ł; -ţǫ́l’

HARTA 584. VIŢEA, pl. ‘veau (femelle)’ [855]

ǵiţáu̯ă; -ţáli̯ 1, 2
[L] i̯iţáu̯ă, [AL] i̯iţáu̯u; -ţáli 3
i̯iţáu̯â; -ţáli 4
yiţáu̯ă; -ţáli̯ 5
ǵiţáǫ; -ţáli 6, 7
ǵiţáǫ; -ţáli̯ 8
θę́áminâ; θę́ámini, ǵiţáu̯â; -ţáli 9
i̯iţáu̯ă; -ţáli̯ 10
θę́áminᵘ̯ ǵiţắlᵘ̯; θę́amiń ǵiţắl’ 11
ǵiţắlᵘ̯ θę́áminᵘ̯, ǵiţáu̯ă; -ţáli̯ 12
vicᵘ θę́mină 13
ǵiţáo; -ţále 14
ǵiţắlᵘ θę́áminᵘ; -ţắl’ θę́amiń 15
ǵiţǫá; -ţále 16
ǵiţắlᵘ̯; -ţắl’ 17
ǵiţáu; -ţáli 18, 36
ǵiţáu̯ă; -ţáli̯ 19
vicᵘ̯ θę́ámi̯nᵘ̯; vic θę́ámi̯ń 20, 25
yiţáu̯ă; -ţáli̯ 21
ǵi̯tę́u̯ă; -ţéli̯ 22
ǵiţáu̯ă; -ţáli̯, víciă; víciḱi̯ 23
ǵiţáu̯u, ţáu; -ţáli̯ 24
muscárᵘ̯ θę́áminᵘ̯, ǵiţáu̯â; -ţáli 28
muskʲíðă; -ḱíd 29
ǵiţáu̯â; -ţáli̯ 31
muscárᵘ̯ θę́áminᵘ̯ 32
ǵiţáu, -ţáǫ; -ţáli̯ 35
vič θémăn 37
vicǫ́că; -cǫ́ki 38
ǵiţắlᵘ̯ θę́áminᵘ̯; -ţắl’ θę́amiń 39
muscárᵘ̯ θę́áminᵘ̯ 40
θę́áminᵘ̯ 41
ǵiţáu; -ţále 52
víčă; víči 54
vic θę́măn̨ă 58
? 33
– 26, 27, 30, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: viţǫ́ł fę́mini; -ţǫ́l’ fę́miń

HARTA 585. JUNC, pl. ‘jeune bœuf, bouvillon’ [856]

dăn̨ácᵘ̯; -náţ 1, 2, 8, 9, 10, 12, 19
[σ] dânácᵘ̯; dăn̨áţ 3

di doi̯ ań iţắlᵘ̯ 4
yiţắlᵘ̯; -ţắy 5
dâ/ănácᵘ̯; -náţ 6
[L] dânácᵘ̯; [AL] dặnáţ 7
ĝúŋgu; ĝúnḍâ 11
[σ] ĝuŋc(u̯̲; ĝunţ 13
ĝúŋcu; ĝúnţâ 14
[ε] juŋc(u̯, [*] júŋcu; júnţi 15
júŋcọ; júnţặ 16
[σ] ĝúŋcu; ĝúŋcań, [r] ĝúŋgu; ĝúnḍâ 17
demᵘ̯; démań 18, 54
viĉᵘ̯ di doi̯ ań; viĉ ~ ~ 20
ĝuŋc(u̯; ĝunţ 21
demᵘ̯; demi̯ 22
viĉᵘ̯; viĉ 24
ĝúŋgu 26
muscârópulᵘ̯; -rópuľ, muscâríᵘ̯; -ríţ 28
dămálᵘ̯; -máľ 29, 32, 33
diótᵘ̯; -óţặ 36
[σ] muşt(u̯; muşti̯ 38
vitúľᵘ̯; -túľ 39
dâmálᵘ̯; -máľ 40
di doi̯ ań yiţắlᵘ̯ 41
dem; deń 58
? 23, 25, 31, 35, 37, 52
– 27, 30, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: juŋc; júŋcań

HARTA 586. BOU, pl. ‘bœuf’ [857]

bou̯; boi̯ 1–4, 6–12, 14–35, 37–52, 54–61
bou̯; boy 5
bou̯; boľ 13
bou̯, bóọ, bóụ; bói 36
– 53

MEGL.: bou̯; boi̯

HARTA 587. TAUR, pl. ‘taureau’ [858]

bicᵘ̯; biţ 1–9, 19
dặnácᵘ̯; -náţ, [R] bicᵘ̯; biţ 10, 12
ĝúŋgu; ĝúnḍâ 11
ĝuŋc(u̯, [R] bic(u̯ 13
bic(u̯; biţ, ĝúŋcu; ĝúnţâ 14
bic(u̯; biţ(i̯ 15
júŋcọ; júnţă 16
ĝúŋgu, [σ] bicᵘ̯; bícań 17
demᵘ̯; démań 18
[ε] ɗamálᵘ̯; -máľ, (bou̯) aŗéáti; aréţ 20
bou̯; boi̯, dem; demi̯ 22
ɗamálᵘ̯; -áľ 23, 24
buγắ; -γáḍ 25, 52
bicᵘ̯ 27
bicắ; -cáḍ 28
bicắ; -cáḍ, buγắ; -γáḍ 29
ðặmálᵘ̯; -máľ 31
ðămálᵘ̯; -máľ, aŗéáte 32
ðămálᵘ̯; -máľ 34, 40
[σ] ðâmálᵘ̯; -máľ 35
bóụ, vičᵘ̯, víčụ; víčặ 36
dem; demi̯, démị 37
dem(u̯; deń 38
bou̯; boi̯ 39
máscurᵘ̯ bou̯; máscuri̯ boi̯ 41
buγắ; -γáḍ, távru 51
ɗamálᵘ̯; -máľ, bou̯; boi̯ 54
demᵘ̯; démị 58
? 33
– 21, 26, 30, 42–50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: bic; biţ

HARTA 588. JUNINCĂ, pl. ‘génisse’ [859]

ǵiţáu̯ặ; -ţálį 2, 12
dă/ânácâ 3, 6
nľọárâ; ńľọári, mľọárâ 4
yiţáu̯ặ; -ţálį 5, 21
dânácâ; -náţi 7
ǵiţáọ; -ţáli 8
dặnácặ; -náţi 9
ǵiţáu̯ặ; -ţále 11
ǵiţáo; -ţále 13, 14
ǵiţọá; -ţáli 15
ǵiţọá; -ţále 16
ǵiţáu; -ţáli 17, 18
dặnáĉi̯cặ; -náĉi̯ǩį 19
viĉᵘ̯ θẹ́áminᵘ̯ dį doi̯ áń; viĉ 20
măzǫ́rặ; -zǫ́rį 22
ǵiţáu̯u; -ţálį 24
ńį̨ľọárặ; -ľọárį 25
ðặ̈măl̨į́ðặ; -líḍ 29
ǵiţáu̯â; -ţálį 31
muskíðă; -ǩíḍ 32
ðiọátă; -ọáte 36
vácă náu̯ă 37
muşǩéră; -ǩéri 38, 58
vitúľi; ~ 39
muskíðâ; -ǩíḍ 40
víčă; víĉi 54
10, 23
? 28, 33–35, 41, 52
– 1, 26, 27, 30, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: dănáčcă; -náčǩi

HARTA 589. VITĂ, pl. ‘gros bétail’ [860]

právdâ; prắvḍâ 1, 3–10, 12, 29, 31, 39, 40
právdặ; prắvḍâ 2, 11, 19
právdă; prăvḍ 13, 32, 38, 50
právdă; prắvḍâ 14
právdâ; prắvzâ 15
právdă; prắvză 16

právdă; prắvḍă, [*] prắvḍę̰ 17
právdặ; prăvḍ 18, 20–22, 25, 52, 58
ppávdă; ppăvḍ 23
pr̄ávdâ; pr̄ăvḍ 24
právdâ; prắvḍî 28
prävḍ [pl.] 30
právdă; právde 33
numáľe [pl.] 34
[σ] právdâ; prắvḍâ 35
právdă; prắvḍę̰ 36
právdặ; prăvḍ 37
právdâ; právdi 41, 49, 51
právdâ 46
právdă; prävḍ 54
pr̄ăvḍ [pl.] 56
prăvḍ, pr̄ăvḍ [pl.] 57
právdặ 59
právdâ; prắvḍâ, právdi 60
právḍili [pla.] 61
– 26, 27, 42–45, 47, 48, 53, 55

MEGL.: vítă; víti

HARTA 590. BIVOL, pl. ‘buffle’ [861]

búval^{ụ}; búvaľ 1, 2, 6, 8–11, 13, 18, 19, 23, 24, 28, 29, 31, 41
búval^{ụ}; búvaį̆ 3
búval^{ụ}; búvaľ, [*] búvạl^{ụ}; búvạľ 4, 7
búval^{ụ}; búvay 5
búval^{ụ}; búvalį̈ 12
búvăl$^{(ụ}$; búvăľ 14
bívọl$^{(ụ}$; bívọľ 15
bivọlíĉ^{ụ}; -líĉ 16
bívol^{ụ}; bívoľ 17
[σ] búval^{ụ}; búvaľ 20, 54
búvặl; búvįľ 21
búvặl; búvặľ 22
bū̆vū̆líţ^{ụ}; -líţ 25
malác 26
vúval^{ụ}; vúvaľ 32
[σ] búval$^{(ụ}$; búvaľ 35
[σ] búvalụ; búvalį 36
boụ γaį̆; boį̆ ~ 37
búvaŧ$^{(ụ}$; búvaį̆ 38
vuvál^{ụ}; -váľ 39
vúval^{ụ}; vúvaľ 40
buáŧ 58
? 33
– 27, 30, 34, 42–53, 55–57, 59–61

MEGL.: bívuŧ; bívuľ

HARTA 591. BIVOLIŢĂ, pl. ‘bufflonne’ [862]

buválặ; -vắľ 1, 2, 9, 19, 29, 31
buválặ; -vắį̆ 3
buválâ; -vắľ 4, 6–8, 28
buválặ; -vắy 5
buválặ; -válį 10, 22
buvulíţă; -líţę 11
buválặ; -vắį̆, [k] -válį 12
buvulíţă; -líţ 13
buvălíţă; ~ 14
buvọlíţă; -líţi 15
bivọlíţă; -líţe 16
buvulíţă; -líţi 17
buválă; -vắľ 18
buvặlíţặ; -líţį 20, 21
buvalíţặ; -líţį 23
buvalíţâ; -líţį 24
bū̆vū̆líţặ; -líţ 25
vuválă; -vắlį̈ 32
[σ] buválâ; -váli 35
buválă; -vắli 36
buvalíţă; -líţi 38
vuválâ; -vắľ 39
válặ; [ε] văľ, vuválặ 40
búvalâ; búvali 41
búvală; búvali 54
bualíţặ; -líţę 58
? 33, 37
– 26, 27, 30, 34, 42–53, 55–57, 59–61

MEGL.: bivulíţă; -líţi

HARTA 592. VĂCAR, pl. ‘vacher’ [863]

vặcár^{ụ}; -cárį̈ 1, 2, 5, 9–12, 18–20, 22, 25, 29, 33
vặ/âcár^{ụ}; -cárį̈ 3, 6
vâ/ặcár^{ụ}; -cárį̈ 4
vâcár^{ụ}; -cárį̈ 7, 8, 31, 35, 39–41, 52
vặcár$^{(ụ}$; -cár 13
văcár$^{(ụ}$; -cár 14
vâcár, -cár$^{(ụ}$; -cár$^{(į̆}$ 15
pęcurár^{ụ}; -rár, [rar] văcár^{ụ}; -cár 16
văcár^{ụ}; -cár 17
vặcár; cárį̈ 21
vặcáρ^{ụ}; -cáρį̈ 23
vặcār^{ụ}; -cār$^{(į̆}$ 24
vîcár^{ụ}; -cárį̈ 28
γilặδár^{ụ}; -δárį̈, [V] văcár^{ụ}; -cárį̈ 32
vặcár^{ụ}; vặcáręanį̈, picurár^{ụ}; -rárį̈ 36
picurár di văţ; -rárį̈ ~ ~ 37
picurár^{ụ} di väţ 38
vâcár^{ụ}; -cárį̈, tavinár^{ụ} 49
văcár^{ụ}; -cár$^{(į̆}$ 54
picur̄ár; -rárį̈ 58
– 26, 27, 30, 34, 42–48, 50, 51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: văcár; ~

HARTA 593. IZLAZ, pl. ‘pâtis’ [865]

ĉiį̆íręˌ; -į̆írį̈ 1

ĉiiᵢ̯ɾi̯; -iᵢ̯ɾ̍ 2
[σ] ĉiíri; -ír̍ 4
ĉalᵸ; ĉálur̍ [n.] 5
ĉiíri; -ír̍ 6
ĉiíri; [ε] -írur̍, livádi; -vắţ 7
ĉiíri; ~ 8
tu múnte, tu cắmpu, [σ] ĉiiᵢ̯íre̯; -iᵢ̯ír̍ 11
tu múnte, tu pade, ǵéră 13
me̯ráia̯; -rắi̯ 14
tu livádi, tu cămpᵘ 15
tu pădúre, tu múnte, tu livắz [pl.] 16
tu livádi, tu cắmpu, tu múnti 17
tu livắd̯ [pl.], tu ĉaíri; ~ 18
ĉiiᵢ̯ɾi̯; -iᵢ̯ɾ̍ 19, 29
ĉíri̯; ĉírur̍ [f.] 20, 52
ĉaiᵢ̯ɾi̯; -iᵢ̯ɾ̍ 21
păşúni̯; -şúń 22
ĉaiᵢ̯íρi̯; -iᵢ̯ɾ̍ 23
ĉaiᵢ̯ɾ̄i̯; -iᵢ̯ɾ̄ 24
ĉᵢ̯ɾi̯; ~ 25
ĉiíri; -ír̍, pádi; păd̯ 28
ĉaíri̯; -ír̍ 31
i̯u ţi s-ɦíbă ‘unde o fi’ 32
liváde; -vắd̯, băire; -ír̍ 33
mi̯re̯áu 35
tu múnţă ma múltu 36
[σ] čaíră; -íri 37
ĉaiᵢ̯íri 38
tu múnti 39
miré 40
lácumâ; lácumi 41
ĉaiᵢ̯íri; -iᵢ̯ɾ̍ 54
me̯ráia̯i 56
? 58
– 3, 9, 10, 12, 26, 27, 30, 34, 42–51, 53, 55, 57, 59–61

MEGL.: păşúni; -şúń

HARTA 594. CIREADĂ, pl. ‘troupeau de grand bétail’ [866]

cupíiᵢ̯e̯; -píiᵢ̯ 1
cupíiᵢ̯i̯; -píiᵢ̯ 2, 22–25
cupíiᵢ̯i di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 3
vâcârí̯i̯; -rí̯iᵢ̯, cupíi̯ di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 4
vă̯că̯rᵢ̯íᵢ̯i̯; -rí̯iᵢ̯ 5
cupíi di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 6, 8, 18
cupíi; -píiᵢ̯ 7, 58
cupᵢ̯i di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~, vă̯că̯rʏ́ó; -ʏ́ád̯ 9
cupíiᵢ̯e di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 11
cupíiᵢ̯i̯ di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 12
cupíiᵢ̯ă di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 13
văcárᵘ 14
bulúki; -lúḱ 15
cupí; -pe̯ázăˀ [f.] íli túrmă; túrme 16
cupí [f.] di văţ; ~ ~ ~ 17
vă̯că̯rᵢ̯íᵢ̯i̯; -rí̯iᵢ̯ 19
arǵilé, [k] -lắ; -láḍ [m.] 20
cupíiᵢ̯ĕ di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 21
bulúki di văţ̍; lúḱ ~ ~ 26
aʏ́éli di văţ̍; -ʏ́éľ ~ ~ 28
vă̯că̯re̯áţă̯; -réţ 29
cupíi̯ di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 31
cupíi di văţ̍; -píiᵢ̯ ~ ~ 32
?, cupíe di văţ̍ 33
cupíe̯ di văţ̍; ~ ~ ~ 36
cupíi̯ă; -píiᵢ̯ 37
cupíi̯i di văţ; -píiᵢ̯ ~ ~ 38
aʏ́éle̯ 39
cupíi di văţ̍; ~ ~ ~ 40
so̯ró; so̯ráḍ [m.] 41
cupíi̯i; -píiᵢ̯ 52
[AL] cupíi; -píi̯, [L] cupíi̯i; -píiᵢ̯ 54
? 35
– 10, 27, 30, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: văcăríi̯ă; -ríi̯

HARTA 595. ADĂP, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘j’abreuve’ [867]*

adápᵸ; adáḱ; adápă̯ 1, 2, 5, 9–12, 19, 20, 22, 25, 30, 49, 50, 52, 59
adápᵸ; adáḱ; adápâ 3, 4, 6–8, 23, 28, 29, 31, 33, 39–41
dau̯ ápă; dai̯ ~; da ~ 13, 14, 37
adápᵘ; adáḱ; adápâ 15, 35
adápᵸ; adáḱ; adápă 16–18, 32
dau̯ ápă; dai̯ ~; d**ă** ápă 21
adápᵸ; adáḱ; adápâ, [*] adópᵸ; adóḱ; ado̯pâ 24
adápᵸ; adáḱ̍; adápă 36
adápᵘ; adáḱ; adápă, [*] dau̯ ápă 38
adápᵸ; adáḱ; adápä 54
le̯-adúg‿z-be̯ ápă 58
– 26, 27, 34, 42–48, 51, 53, 55–57, 60, 61
* 3 pl. = 3 sg.

MEGL.: dap; dap; dápă

HARTA 596. SĂ ADAPE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il abreuve’ [868]

s-adápă̯ 1–3, 5, 10–12, 19, 20, 22, 23, 25, 30, 52
s-adápâ 4, 6–9, 15, 31, 33, 40
s-adápă 13, 16–18, 38, 50
z-da ápă 14, 37
z-d**ă** ápă 21
s-ado̯ápă̯ 24
si̯-adápâ 28, 29, 39, 41
si̯-adápă 32, 36, 49
şi̯-adápâ 35
– 26, 27, 34, 42–48, 51, 53, 55–58, 60, 61

MEGL.: să dápă

HARTA 597. (cal) ROIB, pl. ‘(cheval) alezan’ [869]

durí; -ráţ 1, 9
aróiᵢ̯bu; aróiᵢ̯gi 2, 3

durí; -ráḑ, ᵃróiu̯bu; ᵃróiu̯ǵi 4
ᵃróiu̯bu; ᵃróiu̯ǵi 12
aróṣ̬; aróṣ 5, 8, 31, 35, 39, 40
ā̆róiu̯bu; aróiu̯ǵi 6
aróṣ̬; aróṣ, duríu̯; -ríi̯ 7
roiu̯b̬; roiu̯ǵ̬ 10
durí; -ráḑ 11, 18
roṣ(u̯; roṣ(i̯ 13
roṣ̬; roṣ 14
durí 15
álĉọ; álĉẹ 16
aróṣ̬; aróṣ, dorí 17
álĉu; álĉi̯ 19
cuǩálḭ, buṣc; buṣtḭ 20
murg̬ diṣcl'ísl'̬; murḑ -cl'íṣḭ 21
alĝ̬; alĝ 23
roś̬; roś́ 25
aróṣ̬ 28
durį́, [*] durį́tcu; -rį́tt̬i̯ 29
roṣ̬; róṣą̆ 36
aróṣ̬; aróṣ 41
roiu̯b̬; roiu̯ǵ 52
galéś̬; -léś 54
ρoṣ 58
? 22, 24, 32–34, 37
– 26, 27, 30, 38, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: rų̆óṣi̯; rų̆oṣ

HARTA 598. (cal) MURG, pl. ʻ(cheval) baiʼ [870]

búṣcu; búṣt̂a 1, 2
durí; -rát̯ 3
múrgu; múrḑâ 4, 5, 12, 14, 28, 31
búṣcu; búṣt̂a 6, 9, 10
aráp̬; aráǩ 7, 8
durí ŋcl'is̬ 11
lai̯̬; lai̯ 13, 41
lai̯̬; lăi̯ 15, 17
múrgọ; múrgań 16
căstănát̬; -nát̯ 18
duríu̯; -ríi̯ 19, 22
murg̬; murḑ 20, 21, 52, 54
duρí; -ρáḑ 23
murg̬; murḑ 24
búĉḭcu; búĉḭǩį̯ 25
múrgu; múrḑi 26, 36, 51
búṣḭcu; búṣḭt̯į̯ 29
murg 30, 59
[ε] durí 32
[ε] múrgu; murĝ 35
cârā́; -ráḑ 39
lai̯̬; lăi̯, cârā́ 40
łai̯ 58
? 33, 37
– 27, 34, 38, 42–50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: négru; négri

HARTA 599. (iapă) MURGĂ, pl. ʻ(jument) baieʼ [871]

búṣcą̆; búṣt̂a 1
búṣcą̆; búṣǩį̯ 2, 10
aróṣi; ~ 3
múrgâ; múrḑâ 4, 5, 31
búṣĉâ; búṣt̂a 6
cârmúzâ; -múzi, láį̯i; ~ 7
arápâ; arápi 8
búṣĉâ; búṣǩi 9
duríį̯ę; -ríi̯ 11
múrgă; múrḑâ 12
láį̯ă; lai̯ 13
múrgă; múrḑe, láį̯ă; ~ 14
láį̯e; lăi̯ 15
múrgă; [ε] múrǵe 16
lái; lăi̯ 17
căstănátă; -náti 18
duríį̯į; ~ 19, 22
múrgą̆; murḑ 20
múrgă; múrḑį 21, 51, 52
duρíį̯į; -ρíi̯ 23
múr̄gą̂; múrḑį 24
búĉḭcą̆; búĉḭǩį̯ 25
múrgâ; múrḑi 28, 36, 39
búṣḭcâ; búṣḭt̯į̯ 29
múrgă; múrḑę 33
múrgâ; murĝ 35
láį̯i̯, cârā́ 40
lái; ~ 41
múrgä; murḑ 54
láį̯ĕ 58
? 32, 37
– 26, 27, 30, 34, 38, 42–50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: nę́gră; nę́gri

HARTA 600. (cal) ȘARG, pl. ʻ(cheval) isabelleʼ [872]

aróiu̯bu; aróiu̯ǵį̯ 1
cul̬; cuľ 2, 4, 6, 7, 9–11, 19
ĉil̬; ĉii̯ 3
ā̆róiu̯bu; -ā̆róiu̯ǵį̯ 5
ĉil̬; ĉiľ 8
gálbi̯n̬; gálbiń 12
ał(u̯; aľ 13
siv(u̯; siv 14
ǵoc 15
durí; -ráz 16
rus̬; ruṣ 17
alĉ̬; alĉḭ 18
alĉ̬; alĉ 20
gálbi̯n; gálbinḭ 21
siv̬; sivḭ 23
gálbi̯n̬; gálbi̯nḭ 24

rusᵘ̯; ruşᵢ̯ 25, 52
alĝétcu; -ĝéttį 29
gálbinᵘ̯; gálbinᵢ̯ 36
gálbinᵘ̯; gálbiń 39
cúlcu; cúlţi 40
galbéśᵘ̯; -béś 54
? 28, 31–33, 35, 37, 58
– 22, 26, 27, 30, 34, 38, 41–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: –

HARTA 601. CĂRUŢĂ, pl. ‘chariot’ [873]

mácsį; mắcsį, amácsį [sg.] 1
amácsį; amắcsį 2–5, 19
ᵃmácsi; ᵃmắcsi 6
amácsi; amắcsi 7, 17
caróţâ; ~ 8
caróţâ; -róţi 9, 39, 40, 52
caróţă; -róţį 10, 20, 25
amácsẹ; amắcsi 11
ḱéră; ~ 14
mácsi; mắcsur 15
amácse; amắcsur 16
amácsi; amắcsurᵢ̯ 18
ḱéră; ḱérį, [r] ḱerᵢ̯ 21
ḱéră; ḱerį 22
caρóţă; -ρóţį, talícă; -líţį 23
caɼ̄óţâ; -ɼ̄óţį 24
arâbắ; -báḍ [m.] 28, 31
arăbắ; -báḍ [m.] 29
caróţă; -róţi 32
[σ] caróţâ; -róţi 35
caróţă; ~ 36
caɼ̄óţă; -ɼ̄óţi 37
caróţâ; -róţ 41, 49
garóţă; -róţi 54
∞ 33
? 12
– 13, 26, 27, 30, 34, 38, 42–48, 50, 51, 53, 55–61

MEGL.: –

HARTA 602. IAPĂ, pl. ‘jument’ [875]

i̯ápă; i̯ápẹ 1, 11, 12
i̯ápă; i̯ápį 2, 5, 10, 19, 23, 25
e̯ápâ; e̯ápi 3, 4, 6, 9, 15, 39–41
e̯ápâ; e̯ápi 7
e̯ápă; e̯ápi 8, 17
e̯ápă; e̯ápe, i̯ápă; i̯ápe 13
e̯ápă; e̯ápe 14, 16, 32
e̯ápă; e̯ápi 18
i̯/e̯ápă; i̯ápį 20
i̯ápă; i̯épį 21, 22
e̯ápâ; e̯ápe 24
ɣ́ápă 26
i̯ápă 27, 34
i̯ápâ; i̯ápi 28
i̯ápâ; i̯ápį 29
i̯ápă 30
e̯ápâ; e̯ápį 31, 35
i̯ápă; [L] i̯ápe 33
e̯ápă; e̯ápẹ 36
i̯ápă, yápă, ɣ́ápă; yápi, ɣ́ápi 37
i̯ápă, épi, [*] e̯ápi 38
e̯ápi [pl.] 47
i̯ápâ 50
e̯ápă, e̯ápă 51
i̯ápâ; i̯ápį 52
yápä; i̯ápi, épi 54
i̯ápă; i̯ḛ́pį 58
i̯ápă, ɣ́ápă 59
– 42–46, 48, 49, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: e̯ápă; e̯ápi

HARTA 603. (calul) NECHEAZĂ, ind. prez., 3 sg. ‘(le cheval) hennit’ [876]

arujḛ́aşţẹ 1
arujḛ́aşţį 2, 5, 19, 22, 26
arujʲḛ́aşţi 3, 7, 8
ārujḛ́aşţi 4
arujʲáşţi 6, 39, 40
arujḛ́aşţi 9, 28, 34
arujʲáşţį 10, 29, 31
arujuḛ́aşĉe 11
rujḛ́aşţį 12, 25
rujáşte 13, 14
arjéşti 15
arujéşĉe 16
ărjáşĉi 17
rujáşti 18, 30, 59
rujáşţį 20
arujḛ́şţį 21
ρujắşţį 23
ɼ̄ujḛ́şţẹ 24
zǵárậ 27
arujḛ́aşte, arujʲáşte 32
[σ] arujḛ́aşţį 35
răjáşte 36
rujéşti 38
ɦilimitriseáşti, [σ] arunḍ/ĝáşti 41
arují [ind. perf. s., 3 sg.] 49
aruzḛ́aşţį 51
rujḛ́aşti 52
juréşti 54
? 33, 37, 58
– 42–48, 50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: niclḛ́ză, ricăi̯ḛ́şti

HARTA 604. COPITĂ, pl. ‘sabot (du cheval)’ [877]

úŋgl̓ẹ; ~ 1, 16
úŋgl̓į; ~ 2, 10, 19, 29, 31

úŋǵii; ~ 3
úŋgl'i; ~ 4, 6–9, 17, 18, 28, 34, 36, 39, 40, 44, 45, 47, 51
úŋǵyi; ~ 5
sclóţă; sclóţe 11
cópită; cópite 13
clóţă; cloţ 14
sclóţâ; sclóţi 15
ŭgl'ị; ŭgl' 20
úŋgl'ĕ; úŋgl'ị 21
uŋgl'árᵘ; -gl'árị [n.] 22
úŋgl'ă; uŋgl' 23
úŋgl'ă; úŋgl'ị 24
úŋgl'ị; uŋgl' 25
úŋgl'ẹ 27
[σ] úŋgl'i; ~ 35
úŋǵă; úŋǵii 54
? 12, 32, 33, 37, 41, 52, 58
– 26, 30, 38, 42, 43, 46, 48–50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: cupítă; -píti

HARTA 605. MÂNZ, pl. ‘poulain’ [878]

mắnḍu; mắnḍâ 1, 3, 4, 6–10, 12, 19, 39
mặ̆nḍu; mặ̆nḍâ 2, 5
mặ̆nḍu; mặ̆nḍặ̆ 11
mănḍ(u); mănḍ 13
mắnḍu; mắnḍâ 14
mắnzu; [ε] mắnji 15
mắnḍọ; mắnḍań 16
mănḍắcᵘ 17
mănḍᵘ; mănḍ 18, 20, 21, 23, 24, 52
mặ̆nḍᵘ; mặ̆nḍ 22, 25
δiótᵘ; -óţ 28
δiu̯ótᵘ; -u̯óţ 29
mănḍ 30, 58, 59
mắnḍu; mắnḍặ̆ 31
[σ] δiótᵘ; -óţ 32
cặ̆líĉᵘ 34
mânḍᵘ; mânḍ 35
mắnḍu; mắnḍă 36, 54
mănḍ 37
mänḍᵘ; mänḍ 38
δiótᵘ; δióţ. câlíĉᵘ; -líĉ 40
calᵘ; cal' 41
mânḍátᵘ 44
mặ̆nḍu 51
? 33
– 26, 27, 42, 43, 45–50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: mọnḍ; ~

HARTA 606. MÂNZĂ, pl. ‘pouliche’ [879]

mắnḍu θẹ́minᵘ; mắnḍâ θẹ́amiń 1, 4
mặ̆nḍícặ̆; -ḍíţ 2, 24
mânḍícâ; -ḍíţi 3, 7
mặ̆nḍácặ̆; -ḍáḱị 5, 19
mânḍícâ; -ḍíţ, [*] -ḍíţi 6
[ε], [σ] mânḍícâ; -ḍíţi 8
θẹ́amínâ; θẹ́amini 9
mắnḍâ; mắnḍi 10
mặ̆nḍu θẹ́minᵘ 11
mắnḍâ; mắnḍị 12
mănḍ(u) θẹ́mină 13
mắnḍu θẹ́amină 14
[ε] mắnzâ; mắnzi 15
ẹ́ápă; ẹ́ápẹ 16
mănḍắcᵘ 17
mănḍᵘ; mănḍ, θẹ́amină 18
mắnḍặ̆; ~, [ε] mắnḍị 20
mắnḍă; mắnḍị 21
mặ̆nḍặ̆; mặ̆nḍị 22
mânḍícặ̆; -ḍiḱị, [*] -ḍíţ 23
mắnḍặ̆; mắnḍị 25
δiutícâ; -tíţi, ipícâ; ipíţi 28
δiọátâ; -ọátị 29
[ε] [σ] mânḍícâ; -ḍíţ 31
δiọátă; -ọáte 32
mắnḍă; ~ 36
mănḍ θémăn 37
mắnḍu θẹ́minᵘ 39
δiótᵘ θẹ́minᵘ 40
ẹ́ápâ ńícâ; ẹ́ápi ńiţ̣ 41
mặ̆nḍícặ̆; -ḍíţi 52
mắnḍä; mắnḍi 54
mặ̆nḍặ̆ 58
? 33, 35
– 26, 27, 30, 34, 38, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: mọnḍ fẹ́mini; ~ fẹ́miń

HARTA 607. MÂNZ (de un an), pl. ‘poulin (d’un an)’ [880]

diu̯utácᵘ; -táţ 1
hruńáncu; -ńárţâ 2–5, 7, 8, 10
δiọtácᵘ; -táţ, [*] hruńárcu; -ńárţâ 6
mânḍácᵘ; -ḍáţ 9
δiu̯ótᵘ; -u̯óţ, mặ̆nḍu; mặ̆nḍặ̆ 11
δiu̯ótᵘ; -u̯óţ 12, 19
mănḍ(u); mănḍ 13
mắnḍu; mắnḍậ 14
mặ̆nzác(u); -záţ(i) 15
mắnḍọ; mắnḍań 16
mắnḍu; mắnḍă 17
δiótᵘ; δióţ 18, 31, 32, 39–41
mặ̆ḍᵘ diị-unᵘ anᵘ; mănḍ ~ ~ 20
mănḍᵘ; mănḍ 21, 24
diọtác; -táţ 22
[σ] δiótᵘ; -óţ 23
δiu̯ótᵘ; -u̯óţ 25
[*] δiu̯utácᵘ, -ticᵘ; -táţị, -tíţị 29
mắnḍu di unᵘ ánu; mắnḍă ~ ~ 36

mänḏᵘ; mänḏ 54
? 28, 33, 35, 37, 52, 58
– 26, 27, 30, 34, 38, 42–51, 53, 55–57, 59–61
MEGL.: mặnḏác; -ḏáţ

HARTA 608. MÂNZ (de doi ani), pl. ‘poulin (de deux ans)’ [881]

δiu̯ótᵘ; -u̯óţ 1, 11, 25
diótᵘ; -óţ 3, 4
dį doi̯ ań 5, 10
δiótᵘ; -óţ 6, 18, 23, 31, 39, 41
diutácᵘ; -táţ, diótᵘ; -óţ 7
δiutácᵘ; -táţ 8, 9
diu̯ótᵘ dį doi̯ ań 12
mănḏ⁽ᵘ; mănḏ 13
mắnḏu; mắnḏâ 14
cặlúşᵘ; -lúş⁽ⁱ 15
mắnḏọ; mắnḏań, [*] călícᵘ 16
mắnḏu 17
δi̯u̯ótᵘ; -u̯óţ 19
di̯ótᵘ; -óţ 20
calᵘ; calʼ 24
δi̯ótᵘ; -óţ, calᵘ; calʼ 32
δiótᵘ; -óţậ 36
δiótᵘ di doi̯ ań, calᵘ; calʼ 40
mänḏᵘ; mänḏ 54
? 2, 21, 22, 28, 29, 33, 35, 37, 52, 58
– 26, 27, 30, 34, 38, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: mọnḏ di doi̯ ań; ~ ~ ~

HARTA 609. ARMĂSAR, pl. ‘étalon’ [882]

diu̯ótᵘ; -u̯óţ 1, 5
di̯u̯ótᵘ; -u̯óţ 2
di̯ótᵘ; -óţ 3, 4
δi̯ótᵘ; -óţ 6
diótᵘ; -óţ 7
δiótᵘ; -óţ 8, 9, 18
[σ] diu̯ótᵘ; -u̯óţ 10
ai̯gắrᵘ; -gắrˈ, δiu̯ótᵘ; -u̯óţ 11
a)ŗe̯átį; a)réţ 12
hatᵘ; haţ 13
cal⁽ᵘ niscukít⁽ᵘ 14
mắnḏọ 16
[ε] atᵘ; aţ 17
δi̯u̯ótᵘ; -u̯óţ 19
vạrvátᵘ; -váţ , (calᵘ) aŗe̯átį; aréţ 20
aŗe̯átį; aréţ 22, 29
apŗe̯átį; aréţ 23
ar̄e̯átį; ar̄éţ 24
vạrvátᵘ; -váţ 25
calᵘ aŗe̯áti 27
aŗe̯áti; aréţ 28, 34, 39
?, calᵘ nicucutítᵘ 31
calᵘ aŗe̯áte; calʼ aréţ 32
cálᵘ, cal‿varvátu; calʼ -váţậ 36
arâe̯áti; -éţ, arâi̯áti [sg.] 40
calᵘ; calʼ 41, 44
atᵘ; aţ, calᵘ vặrvátᵘ 51
calᵘ aréti 54
cau̯ at; aţ 58
? 15, 21, 33, 35, 37, 52
– 26, 30, 38, 42, 43, 45–50, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: i̯ăgu̯ór; ~

HARTA 610. RĂNCACI, pl. ‘étalon monorchide’ [883]

arặŋgácᵘ; -gác 1, 2, 19
arâŋgácᵘ; -gác 3, 6–9
ārâŋgácᵘ, râŋgácᵘ; -gác 4
ārặŋgácᵘ; -gác 5
[σ] rặŋgácᵘ; -gác 10
[σ] arặŋgácᵘ; -gácˈ 11
[σ] ᵃrạŋgácᵘ; -gácˈ 12
rặzác⁽ᵘ; -áţ 13
ai̯gắr⁽ᵘ; -gắr 14
arzác⁽ᵘ; -záţ⁽ⁱ 15
[ε] cọdúm; -dúmań 16
ruŋgácᵘ; -gác 18, 54
rặŋgácᵘ; -gác 20, 25
arặŋgácᵘ; -gác 22
ρuŋgácᵘ; -gác 23
[σ] r̄uŋgácᵘ; -gác 24
aruŋgácᵘ; -gác 29, 40
munúhᵘ; -núh́ 32
ruŋgáčᵘ; -gáčă 36
[σ] ruŋgácᵘ; -gác 39
simaδiacó 41
râŋgácᵘ; -gác 52
? 17, 28, 31, 33, 35, 37, 58
– 21, 26, 27, 30, 34, 38, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: ?

HARTA 611. MĂGAR, pl. ‘âne’ [884]

γumárᵘ; -márˈ 1–3, 6–12, 17–20, 22, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 35, 39, 41, 51, 52, 54
γumárᵘ; -márˈ, umárᵘ; -márˈ 4
γumárᵘ; -márˈ, u̯umárᵘ; -márˈ 5
gumár⁽ᵘ; -már 13, 14
gumár⁽ᵘ; -már⁽ⁱ 15
gọmárᵘ; -már 16
gumár⁽ᵘ; -márˈ 21
γumáρᵘ; -máρˈ 23
γumár̄ᵘ; -már⁽ⁱ 24
γumárᵘ; -mắrˈ 27
γumár 30, 59
γumárᵘ; -mắrˈ 33
tarᵘ; tarˈ 36, 41
gumár; -márˈ 37
γumár⁽ᵘ; -mắr, [*] pulíst⁽ᵘ 38

γumárᵘ̯; -márį, [AL] -márᵢ 40
tarᵘ̯; tarᵢ, γumárᵘ̯; -márᵢ 49
γumárᵘ̯; -márᵢ, tarᵘ̯; tarᵢ 50
γumáρ; -máρᵢ 56
γumárᵘ̯; -már 57
gumár; ~ 58
–34, 42–48, 53, 55, 60, 61

MEGL.: măgár; ~

HARTA 612. MĂGĂRIŢĂ, pl. ‘ânesse’ [885]

γumárą̆; -márę 1
γumárą̆; -márį 2, 10, 12, 19, 25, 31
γumárâ; -márį 3, 29
γumárâ; -mári 4, 6–9, 39
γumárą̆, ų̯umárą̆; -márį 5
γumą̆rą̆ţą̆; -rą̆ţę 11
gumără; -máre 13
gumăríţă; -ríţ 14
gumără; -mári 15, 37
gǫmără; -máre 16
γumără; -mắr, [k] -mári 17
γumără; -mári 18, 52, 54
γumárą̆; -mắrᵢ 20, 22
gumăríţă; -ríţį 21
γumáρą̆; -máρį 23
γumárą̆; -márį, -mắr̄ⁱ̯ 24
γumárâ; -márį, -mắrᵢ 28
γumără 30, 59
γumără; -mắrᵢ 32
γumárą̆; -máre 33
[σ] γumárâ; -márį 35
tără; táre 36
γumără; -mắr, γumăríţă 38
γumárą̆; -mári 40
θęáminâ, tárâ; táre 41
γumáρą̆ 56
gumárâ 58
– 26, 27, 34, 42–51, 53, 55, 57, 60, 61

MEGL.: măgărǫ́ţă; -rǫ́ţi

HARTA 613. CATÂR, pl. ‘mulet’ [886]

mlarᵘ̯; mlarᵢ 1–7, 10, 19
mulíĉᵘ̯; -líĉᵢ 8
mlári; mlărᵢ 9
muláre máscură 11
múlą̆; múlį, mulárᵘ̯; -lárᵢ 12
muşcᵘ̯; muşĉ 13
múşcu; múşǩi 14
mulári; -lắr̄ 15
máscură mǫláre 16
mulári; -lắrᵢ, [L] -lări 17
muɬárᵘ̯; -ɬárᵢ 18
mulą̆ríĉᵘ̯; -ríĉ 20
muşcᵘ̯ 21
mulárᵘ̯; -lárᵢ 22, 25, 52, 54
mulą̆ρíĉᵘ̯; -ρíĉ, muláρᵘ̯; -láρᵢ 23
mulár̄ᵘ̯; -lą̆r̄ⁱ̯ 24
múlâ; múli 28, 49, 51
mulᵘ̯; mulʼ 29, 39–41, 61
mulár̄ᵘ̯ 30
mlarᵘ̯ 31
mblarᵘ̯; mblarᵢ 32
mbláre; mblărᵢ 33, 60
[ε] mulᵘ̯ 35
múlų; múlʼį 36
muɬári; -ɬár 38
mulári; -lắrᵢ 50
muρắρ [fem. pl.] 58
mulár; -lárᵢ 59
? 37
– 26, 27, 34, 42–48, 53, 55–57

MEGL.: mǫ́scă máscuri; moşt máscur

HARTA 614. CATÂRCĂ, pl. ‘mule’ [887]

mláre; mlărᵢ 1
mlárį; mlărᵢ 2, 5, 10, 19, 31
mlári; mlărᵢ 3, 4, 6–9
muláre; -lắrᵢ 11, 20
múlą̆; múlį, mulárą̆; -lắrᵢ 12
muşcă; muşĉ 13
múşcă; [ε] múşǩe 14
mulári; -lắr̄ 15
mǫláre; -lắr 16
mulári; -lắrᵢ, [L] -lări 17
mulári; -lắrᵢ 18, 44, 50, 52, 54
múşcą̆; múştį 21
mulárį; -lắrᵢ 22, 25
mulắρį̆ĉį; ~, muláρį; -lắρᵢ 23
mulár̄į; -lắr̄ⁱ̯ 24
muláre; -lắrᵢ 26
múlâ; múli 28, 40, 41, 51, 61
múlâ; múlį 29, 35
mulắr̄ă [pla.] 30
mbláre; mblărᵢ 32
mbláre; mblărᵢ 33
múlą̆; múlį 34
muláră; -lắrį, múlă; múʼi 36
[σ] muɬáră; -ɬắrᵢ 37
muɬári; -ɬár 38
múlą̆, múlâ; múli 39
múlâ; múli, mulári; -lắrᵢ 49
muγárë 56
muláři 57
muρắρlį [pla.], [σ] múşcą̆ 58
mulári; -lắrᵢ, muɬ/γáre 59
mblári, [L] mbláre; mblărᵢ 60
– 27, 42, 43, 45–48, 53, 55

MEGL.: mǫ́scă; mǫşt

HARTA 615. HERGHELIE, pl. ‘troupe de chevaux, haras’ [888]

[σ] arǵilíi̯i; -líi̯ 3
arǵilíi̯; -líi̯ 4
cą̆lą̆ríu̯; -ríi̯i̯ [n.] 5
cupíi; -píi̯, [*] arǵilíi; -líi̯ 6
cupíi; -píi̯ 7, 58
i̯i̯rǵilée; -léi̯ [f.] 11
cupíi̯i di caľ; cupíi̯ ~ ~ 12
cupíi̯ă di caľ; cupíi̯ ~ ~ 13
erǵeléi̯ă; -léi̯ 14
túrmâ di caľ; túrmi ~ ~ 15
cupíi; -píi̯, túrmă; túrme 16
cupí [f.] 17
cupíi; -píi̯ di caľ 18
arǵilé; -láḑ [m.] 20
ɦerǵeléi̯ĕ; -léi̯ 21
cupíi̯i̯; -píi̯ 23
ĕrǵeléi̯ĕ; -léi̯ 24
arǵi̯lắ; -láḑ 25
aɣéľi di cáľ¦; aɣéľ ~ ~ 28
i̯i̯rǵi̯lé 29
arǵilé; -lé̯ḑ 32, 40
aɣéle, aɣéle̯; ~ 36
cupíi̯ă di cai̯; -píi̯ ~ ~ 37
aɣéli; aɣéľ 39
so̯ró, cupíi di caľ; -píi̯ ~ ~ 41
aɣéli 44
arǵilé; -láḑ 47
túrmă di caľ; túrmi ~ ~, cupíi di caľ 54
? 33, 35, 52
– 1, 2, 8–10, 19, 22, 26, 27, 30, 31, 34, 38, 42, 43, 45, 46, 48–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: i̯irǵilé; -éi̯ [f.]

HARTA 616. HERGHELEGIU, pl. ‘gardien de haras’ [889]

cą̆ľárᵘ̯; -lárᵢ 1, 2, 9, 11, 19
cârvânárᵘ̯; -nárᵢ, i̯ipárᵘ̯; -párᵢ 3
cą̆yárᵘ̯; -yárᵢ 5
vą̆lmắ; -máṭ 6
câľárᵘ̯; -ľárᵢ 7
cą̆i̯árᵘ̯; -i̯árᵢ 12
pe̯co̯rárᵘ̯ di caľ 16
căľárᵘ̯; -ľárᵢ 18
vą̆i̯a̯mắ; -máḑ 25
vą̆lmắ; -máḑ 29, 47
vâlâmắ; -máḑ 31, 40
vălămắ; -máḑą̆ 36
picurár di cai̯; -rárᵢ ~ ~ 37
vą̆i̯ą̆mắ; -máḑ 39
vâlmắ; -máḑ 41
välämắ; -máḑ 54
[ε] vę́gľi caľ, picurắr 58
? 4, 13–15, 17, 20–24, 28, 32, 33, 35, 52
– 8, 10, 26, 27, 30, 34, 38, 42–46, 48–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: căľár; ~

HARTA 617. CĂPĂSTRU, pl. ‘licou’ [890]

cą̆péstu; -pe̯ástę 1
cą̆péstu; -pe̯ástį 2, 5
câpéstu; -pe̯ásti 3, 4
cą̆péstu; -pe̯áşti 6
câpréstu; -pre̯ásti 7, 8, 31
cą̆préstu; -pre̯ásti 9
cą̆préstu; -pre̯ástį 10, 19
cą̆préstu; -pre̯áste 11
cą̆préstu; -pre̯ástį, [*] cą̆péstur¦ᵘ̯; -pe̯ástrį 12
căpréstu; -préstur 13
căpréstu; -pre̯áste 14
[σ] cą̆préstu; -présti 15
căprésto̯; -préste 16
căpréstu; -pre̯ásti 17
căpésturᵘ̯; -pe̯ástiri 18
cą̆pésturᵘ̯; -pe̯ásturį 20
căpéstru; -péstrį 21
cą̆péstru; -pe̯ástį 22, 29, 51
cą̆péstpᵘ̯; -pe̯ástpį 23
cą̆péstūr(ᵘ̯); -péstrę 24
cą̆péstūrᵘ̯; -pe̯ástiri̯ 25
câpéstru; -pe̯ástri 28, 35
cą̆pésturᵘ̯; câpésturᵢ 32
capístre; ~ [f.] 33
căpéstru; -pe̯ástre 36
căpéstur; -pésturi 38
cą̆péstru; -pe̯ástri 39
câpésturᵘ̯; -pe̯ástri 40
câpéstru; -péstri [m.] 41
câpéstru 50
cą̆péstru; -péstri 52
cäpéstpᵘ̯; -pésturi 54
cą̆péstrᵘ̯ 56
căpéstru; -péstri 58
căpéstru 59
? 37
– 26, 27, 30, 34, 42–49, 53, 55, 57, 60, 61

MEGL.: căpéstru; -pe̯stri

HARTA 618. FRÂU, pl. ‘frein, bride’ [891]

fắrnu; fắrnurᵢ 1–4, 7
fą̆rnu; fą̆rnurᵢ 5
fắrnu; fắrni 6, 8
fắrnu; fắrnuri, fắrnurᵢ 9
fắrnu; fắrnį 10
fą̆rnu; fą̆rne 11
ǵémi̯; ǵémurᵢ 12
fărᵘ̯; fą̆rur 13
cătrămắ; -máḑą̆ [m.] 14

fắrnu; fắrni 15
fắrnọ; fắrnę 16
fắrnu; fărnur 17
fărᵘ̯; fắri 18
fą́rnu; fą́rnį, [*] fą́rnurꞏ 19
fărᵘ̯; fắrurꞏ 20
frănᵘ̯; frăńį 21
frą̆ŋgᵘ̯; frą̆ŋgurꞏ 22
afắρᵘ̯; afắρį 23
afắrᵘ̯; afắrį 24
fărᵘ̯; fắrį 25
aǵémi; aǵéń 28
aǵémį; aǵéń [f.] 29
afắr 30, 59
aǵémį, [σ] fắrnu; fắrnį 31
ǵéme; ǵeń 32, 51
aǵémi; ~ 36
amfắrᵘ̯; -fár [m.], [*] fărᵘ̯; făr [m.] 38
fúni; fuń 39
halinó 40, 41
ǵémi 49
fărᵘ̯; fắrurꞏ, fắri 52
anférᵘ̯; -féri 54
făr; fắri 58
? 33, 35, 37
– 26, 27, 34, 42–48, 50, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: u̯úzdă; u̯úzdi

HARTA 619. HĂŢ, pl. ʻguide, bride’ [892]

fą́rnu; fą́rnurꞏ 1, 5
fắrnu; fắrnurꞏ 2–4
fắrnu; fắrni, [*] fắrnurꞏ 6
dizǵínâ; -ǵíni 7, 15
fắrnu; fắrni 8
i̯ánâ; i̯áni 9
fắrnu; fắrnį 10
dizǵíne; -ǵínurꞏ [f.] 11
hamútᵘ̯; -múturꞏ [n.] 12
uzăŋǵíi̯ą̆; -ǵíi̯ 13
cătrămắ; -máḑă [m.] 14
dẹzǵínă; -ǵíne 16
úzdi; ~ [f.] 17
dizǵínă; -ǵíni 18
curáu̯ą̆; -rắi̯ 19
curáọ di fărᵘ̯; curắi̯ ~ ~ 20
frăn; frăńi 21
afắρᵘ̯; afắρį 23
cuŗáu̯u; -ŗắi̯ 24
fărᵘ̯; fắrį, [ε] fắŗurꞏ 25
câpéstru; -pę́astri 28
aǵémį; aǵéń 29, 31
ǵéme; ǵeń 32
fúni; ~ 36
fúni [pl.] 37
iníi; iníi̯, ziŋǵíi; -ǵíi̯ 39
iníi; iníi̯ 40
halinó luŋgᵘ̯ 41
fărᵘ̯; fắri 52
curắi̯ [pl.] di miṣínă di poŗcᵘ̯ 54
fắru [art.] 58
? 22, 33, 35
– 26, 27, 30, 34, 38, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: –

HARTA 620. ÎMPIEDIC (calul), ind. prez., 1–2 sg. ʻj’entrave (le cheval)’ [893]

ą̣nḱádicᵘ̯; -ḱádiţ 1, 12
ânḱádicᵘ̯; -ḱádiţ 2
nḱádicᵘ̯; nḱádiţ 3, 10, 11, 18, 20, 52
ą̣nḱádicᵘ̯; -ḱádiţ 4
nḱádi̯cᵘ̯; nḱádiţ 5, 19
ânḱádicᵘ̯; -ḱádiţ 6
lu nḱádicᵘ̯; ~ nḱádiţ 7, 17
lu̯-anḱádicᵘ̯; lu̯-anḱádiţ 8, 9
u nḱádic(u̯; ~ nḱádiţ 13, 24, 25 [u ʻîl’]
nḱádic(u̯; nḱádiţ 14
nḱédic(u̯; nḱédiţ(i̯ 15
lu nḱédicᵘ̯; ~ nḱédiţ 16
nḱédi̯cᵘ̯; nḱédiţ 21, 22
ul◡ḱádicᵘ̯, nḱádicᵘ̯ 23
nḱádicᵘ̯ 27, 35
ânǵádicᵘ̯; -ǵádiţꞏ 28
anǵádi̯cᵘ̯; -ǵádi̯ţꞏ 29
ḱéduc 30
ânḱádicᵘ̯, lu nkádicᵘ̯; ~ nḱádiţ 31
nǵádicᵘ̯; nǵádiţꞏ 32, 41, 49
nḱádicu̯; nḱádiţ̣ 36
nḱádicᵘ̯; nḱádiţꞏ 39
nǵáticᵘ̯; nǵatiţꞏ 40
lu ḱéducᵘ̯ 54
u ḱédăc 58 [u ʻîl’]
qéduc, [*] nḱádic 59
? 33, 37
– 26, 34, 38, 42–48, 50, 51, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: ą̆mpę́dic

HARTA 621. ŞA, pl. ʻselle’ [894]

ṣáu̯ą̆ 1
ṣáu̯ą̆; ṣei̯ 2
sumárᵘ̯; -márį, [R] ṣáu̯â; [ε] ṣei̯ 3
ṣáu̯û, ṣáu̯â, ṣau̯ᵃ̂; ṣáli 4
ṣáu̯ą̆; ṣéu̯urꞏ 5
ṣáu̯u; ṣei̯ 6, 8
ṣáo; [ε] ṣei̯, [k] ṣáuri 7
ṣáu̯â; ṣei̯ 9
są̆márᵘ̯; -mári 10
ṣę́áu̯ą̆; ṣę́ale 11
ṣę́áu̯ą̆; ṣę́ali̯, [k] ṣei̯ 12
ṣáo; ṣále 13
ṣáo; [ε] ṣắur 14

ṣǫa; [ɛ] ṣáli̯, ṣǫa 15
ṣǫáe; ~ 16
ṣáu; [σ] ṣéur 17
ṣáu; ṣáli 18
ş̣éáu̯ă; ş̣ei̯ 19
ş̣áo, ş̣áo; ş̣álę 20
ş̣áu̯ă; ş̣élį 21
ş̣áu̯ă; ş̣ălį 22
sumáρᵘ̯; -máρį 23
sumárᵘ̯; -márę 24
ş̣áu̯ă; ş̣álį 25
aş̣éáu̯â; aş̣él' 28
aş̣áu̯â; aş̣éi̯ 29
ṣáu 30
sélâ; séli 31
sélă; selİ 32
sa̋máre; -măṙİ [f.] 33
[σ] ş̣áu; [ɛ] ş̣áli 35
ṣáu̯ă, [R] sélă; séli 36
sạmár; -mári 37
aş̣áu; aş̣éi̯ 38
sélă, sélâ; séli 39
sélâ; selİ, séli 40
s/ṣélâ; s/ṣéli 41
ṣáu̯ă 49
sę́áu̯ă; sę́áli, ş̣éáu̯ă; ş̣éáli 51
ş̣áu; ş̣áli, ş̣ei̯ 52
aş̣áu̯ă; aş̣éi̯ 54
sumáρᵘ̯; -máρă 58
aş̣áu; aş̣áli 59
– 26, 27, 34, 42–48, 50, 53, 55–57, 60–61

MEGL.: ṣáu̯ă; ṣǫ'

HARTA 622. CHINGĂ, pl. ‘sangle’ [895]

ǵíŋgă̯lă̯; ǵíŋgă̯lę 1, 20, 31
ǵíŋgă̯lă̯; ǵíŋgă̯lį 2, 19, 24
i̯íŋgă̯lă̯; i̯íŋgă̯lį 3, 22
íŋgă̯lă̯, íŋgâlâ; íŋgâli 4
ɣíŋgă̯lă̯; -ɣíŋgă̯lį 5

i̯íŋgă̯/âlă̯; i̯íŋgă̯/âli 6
ǵíŋgâlâ; ǵíŋgâli 7, 8
ǵíŋgălă; ǵíŋgăli 9, 18
íŋglă̯; íŋglį 10
ǵíŋgală̯; ǵíŋgalę 11
i̯íŋgă̯lă̯; i̯íŋgă̯lį 12
paldắme; -dắń, [σ] [V] ǵíŋgălă; ǵíŋgăle 13
păldắme; -dắń 14
ǵíŋglă̯; ǵíŋgli 15
ǵíŋgală; ǵíŋgale 16
cǫláni, culáni; -lắń 17
ɣíŋglă; ɣíŋglį 21
ǵ̨íŋgă̯lă̯; ǵ̨íŋgă̯lį 23
[σ] ǵ̨íŋgă̯lă̯; ǵ̨íŋgă̯lį 25
ǵíŋglâ; ǵíŋgli 28, 39
ǵ̨íŋglă̯; ǵ̨íŋglį 29
ǵíŋgălă; ǵíŋgăle 30, 38, 59
ǵíŋglă; ǵíŋglį 32
curáu̯ă; -rắi̯ 33
[σ] ǵíŋglâ; ǵíŋgli 35
ǵíŋglă; ǵíŋgli 36
curāáu̯ă; -rắi̯ 37
ǵíŋglă̯; ǵíŋgli 40
ɣíŋglâ; ǵíŋgli, zóstrâ; zóstri 41
curáu; -rắi̯ 52
ɣíŋgală; ɣíŋgali 54
? 58
– 26, 27, 34, 42–51, 53, 55–57, 60, 61

MEGL.: clíŋgă; clíŋǵi

HARTA 623. BICI[1], pl. ‘fouet (de cuir)’ [896]

cą̆mṣícᵘ̯; -ṣíţi 1
cą̆lmą̆ĝícᵘ̯; -ĝíţį 2
hą̆mą̆ṣícᵘ̯; hâmâṣíţi 3
[σ] câmṣícᵘ̯; -ṣícurİ 4
cą̆mą̆ṣ̨ícᵘ̯; -ṣ̨ţ̨į 5, 19
câmâṣícᵘ̯; -ṣíţi 6, 8, 9
câmṣ́ícᵘ̯; -ṣ́íţi, [*] câmâĝícᵘ̯; -ĝíţi 7
cą̆mṣícᵘ̯; -ṣ̨ţ̨į 10
cą̆miĉícᵘ̯; -ĉícurİ 11
dį̨pĉíḱį̨; -ĉíḱ 12
camĝícâ; -ĝíţe 13
camĝícⓤ; -ĝícur 14
camṣícⓤ; -ṣícur, zviĉⓤ; zvíĉi 15
zviĉᵘ̯; zvíĉur 16
cămṣícᵘ̯; -ṣícur 17
cą̆mĝícᵘ̯; -ĝíţi 18
cą̆mĝícᵘ̯; -ĝícurİ 20
cą̆mĝícᵘ̯ 21
camĝícᵘ̯; -ĝíţį 22
hą̆nĝícᵘ̯; -ĝíţţ̨ 23, 24
cą̆mĉ̨cᵘ̯; -ĉ̨ţ̨į 25
câmĉíḱi; -ĉíḱ 28, 32
cą̆mĉ̨ḱį̨; -ĉ̨ḱ 29
câmâĉícᵘ̯; -ĉíţį, câmĉícᵘ̯ 31
câmâĉáḱi; -ĉéḱ 35
cămĉíḱi; ~ 36
camjíc; -jíţį 37
camjícᵘ̯; -jíḱi 38
câmâĉícᵘ̯; -ĉíţi 39
câmĉíḱi [L]; cą̆mĉíḱ 40
câmâĉícᵘ̯; -ĉíţ [m.], [σ] -ĉíḱi [f.] 41
hâmĝícᵘ̯; -ĝíţi, -ĝícurİ 52
ĉimĝícᵘ̯, ĉinĝícᵘ̯; -ĝícurİ 54
camṣícᵘ̯, camjícᵘ̯ 58
? 33
– 26, 27, 30, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61

MEGL.: cămi̯ṣíc; -ṣíţi

HĂRŢI LINGVISTICE

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

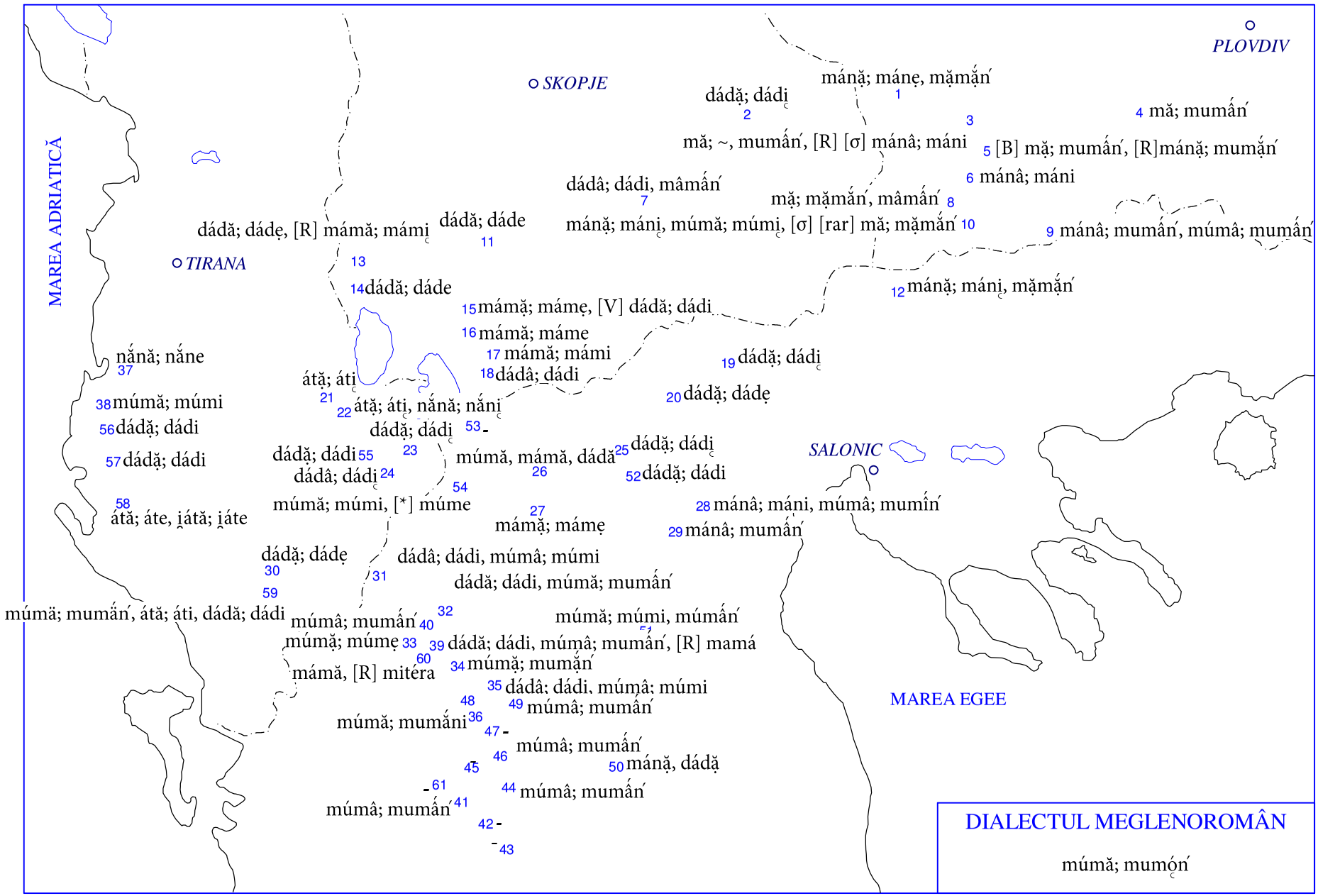

HARTA 275. MAMĂ, pl. ‘mère’ [464]

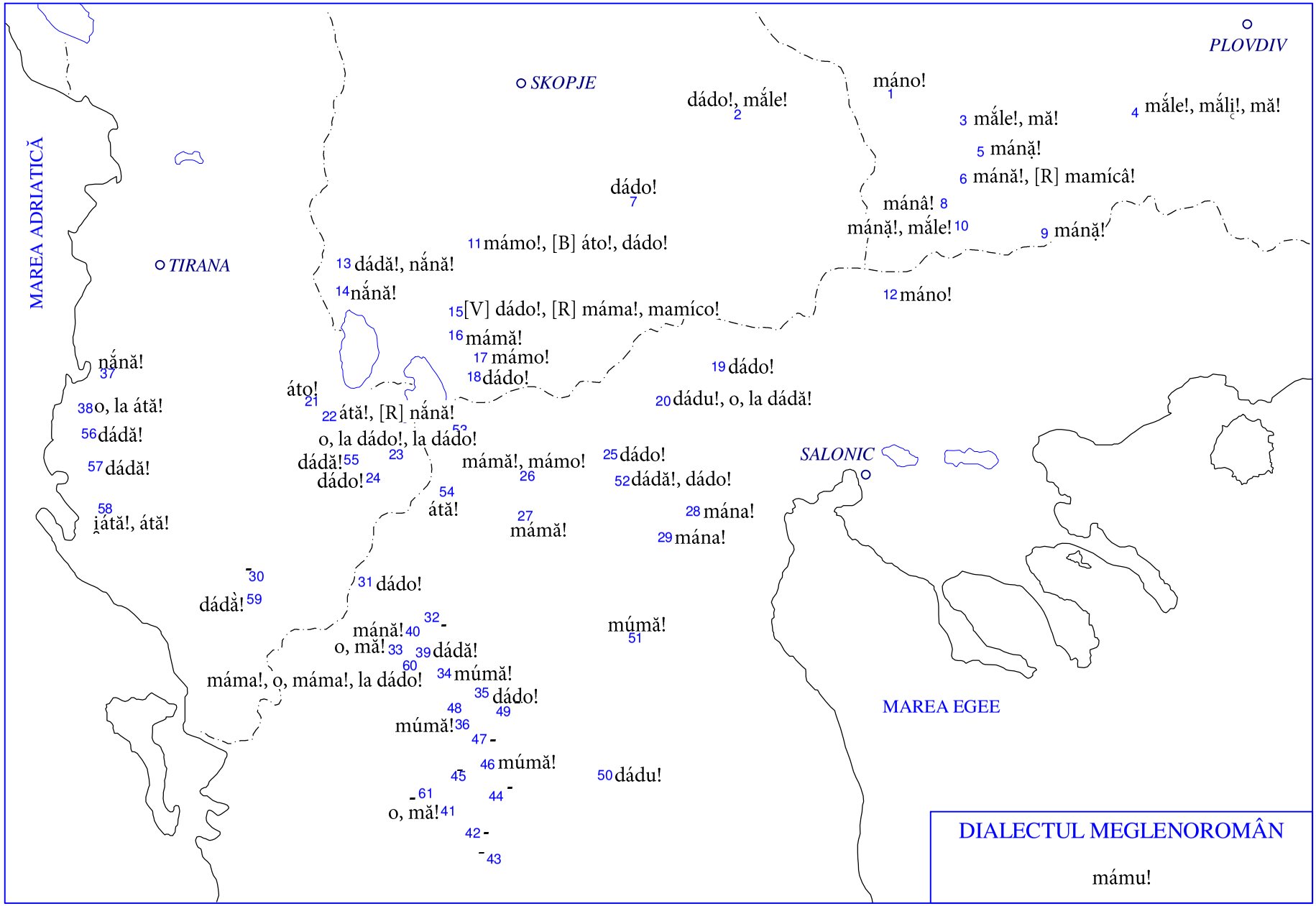

HARTA 276. MAMĂ! [voc.] 'maman!' [465]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

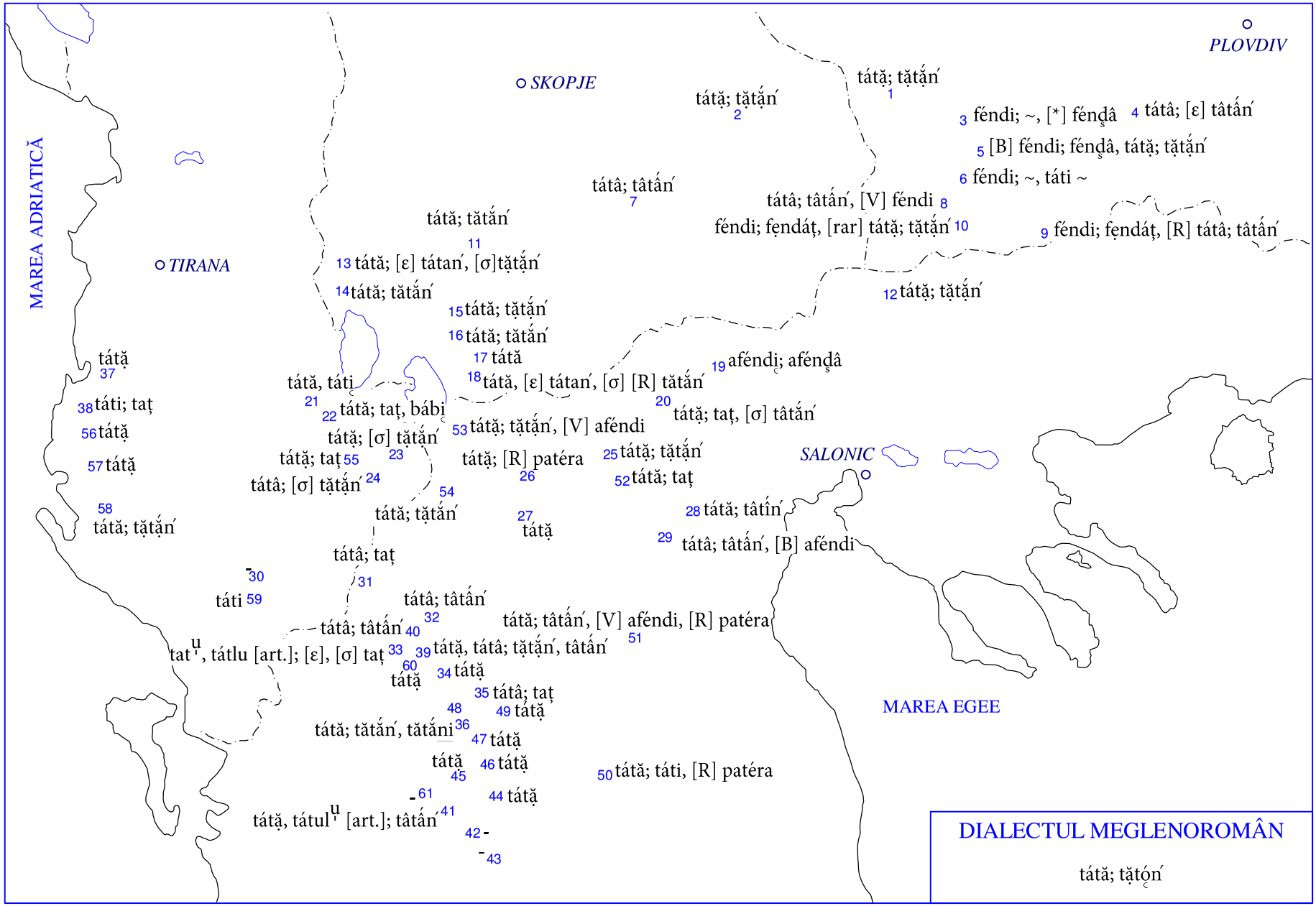

HARTA 277. TATĂ, pl. ‘père’ [466]

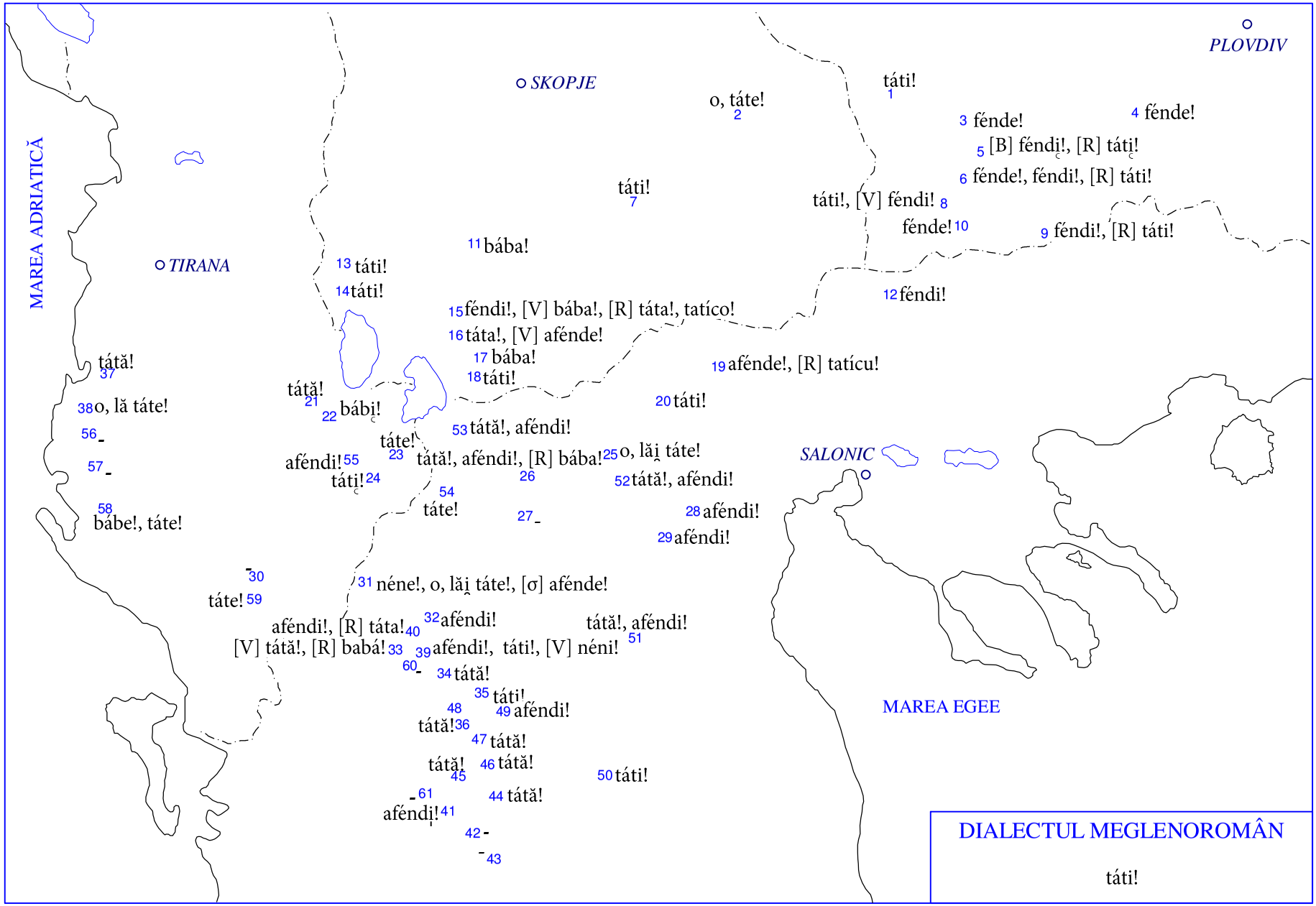

HARTA 278. TATĂ! [voc.] 'papa!' [467]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

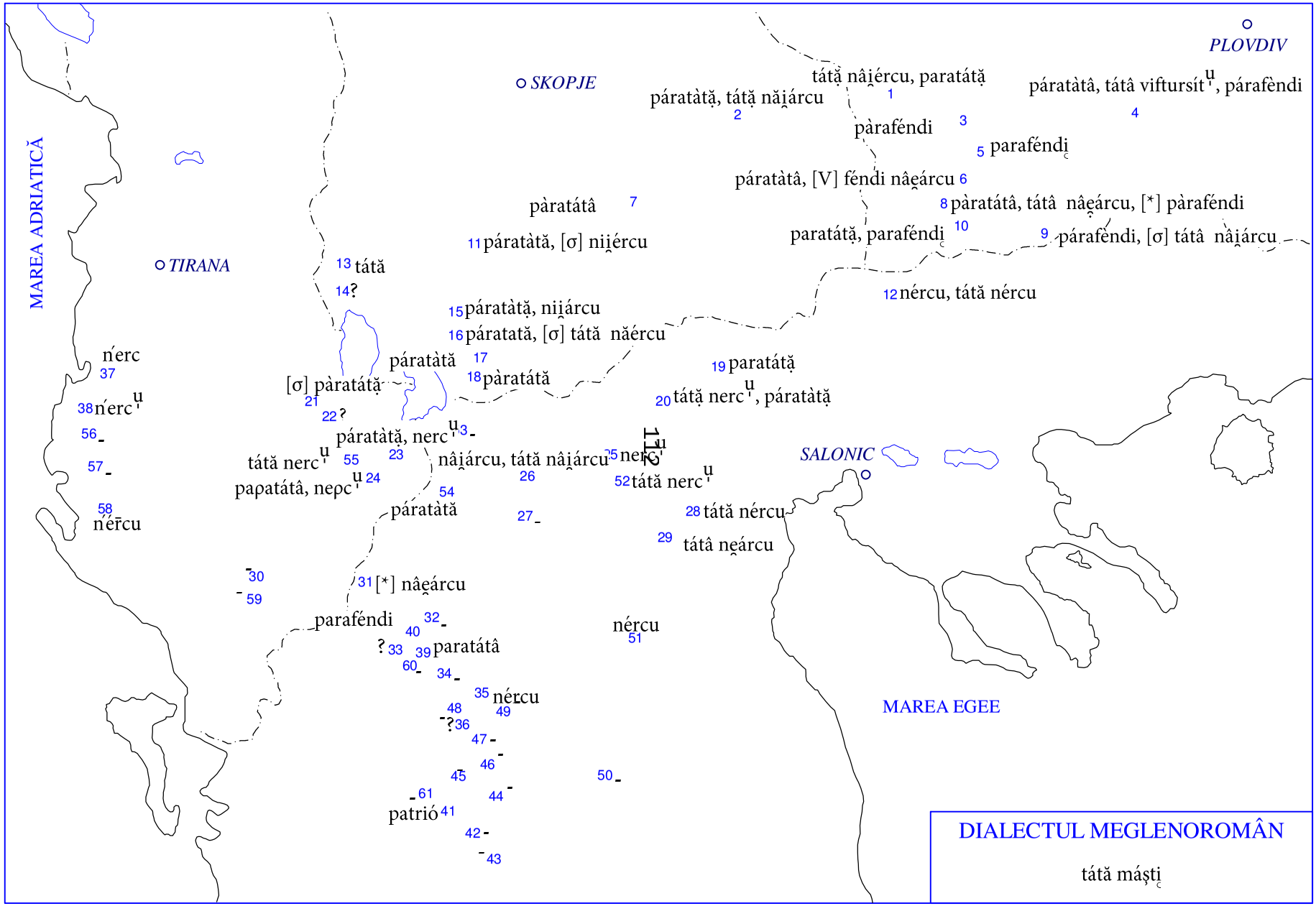

HARTA 279. TATĂ VITREG 'beau-père' [469]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

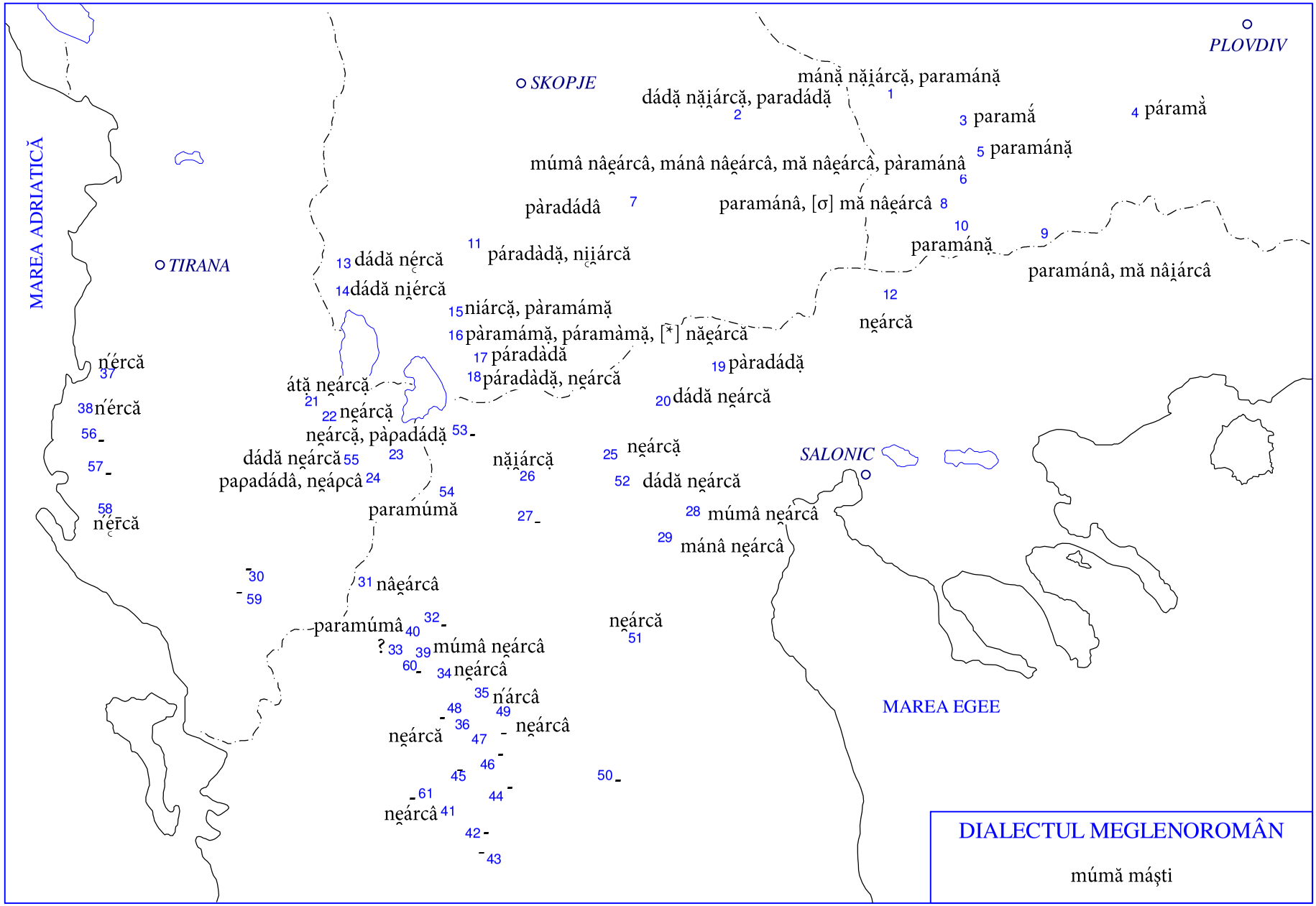

HARTA 280. MAMĂ VITREGĂ ‘belle-mère’ [471]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

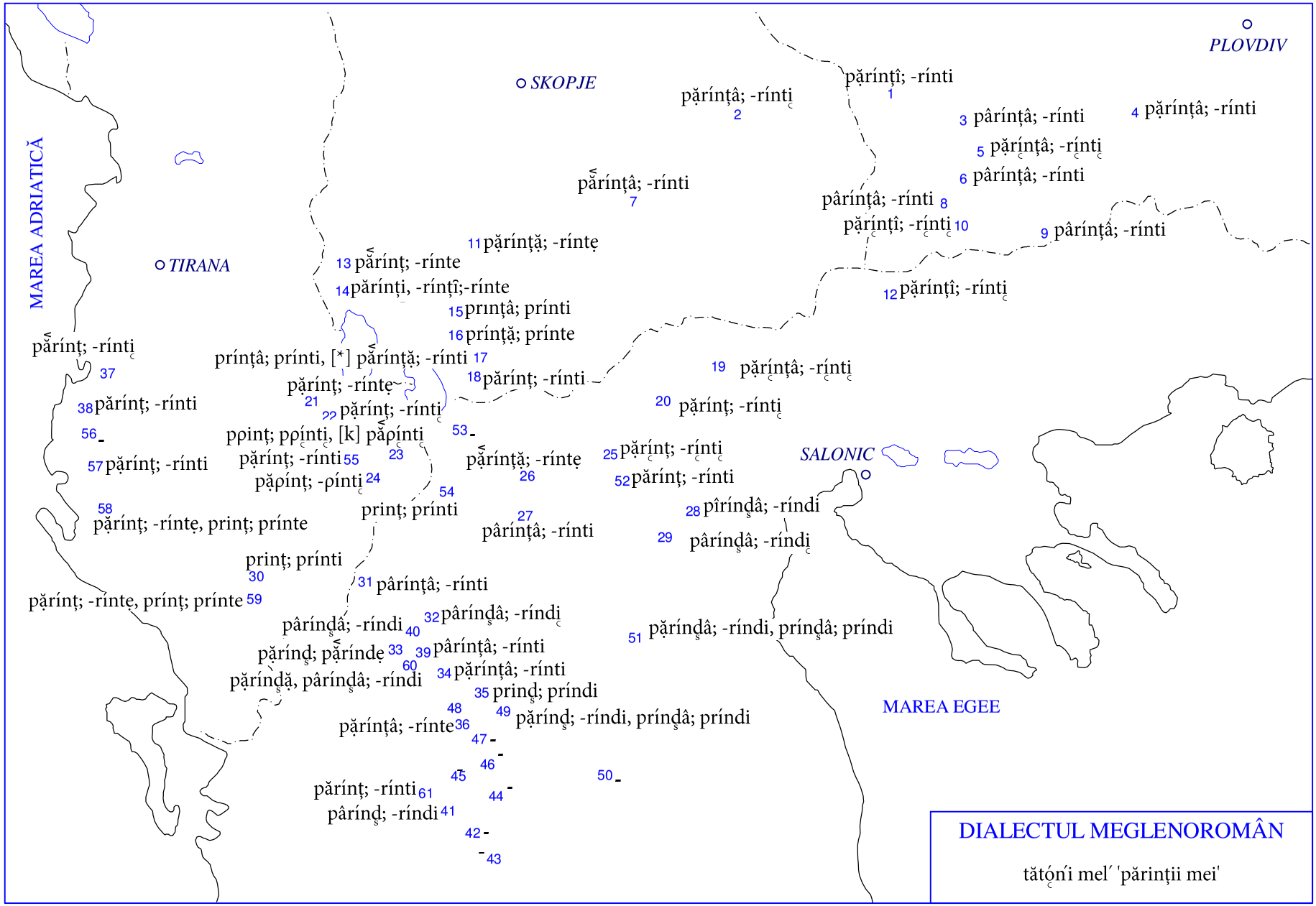

HARTA 281. PĂRINȚI, sg. 'parents' [472]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

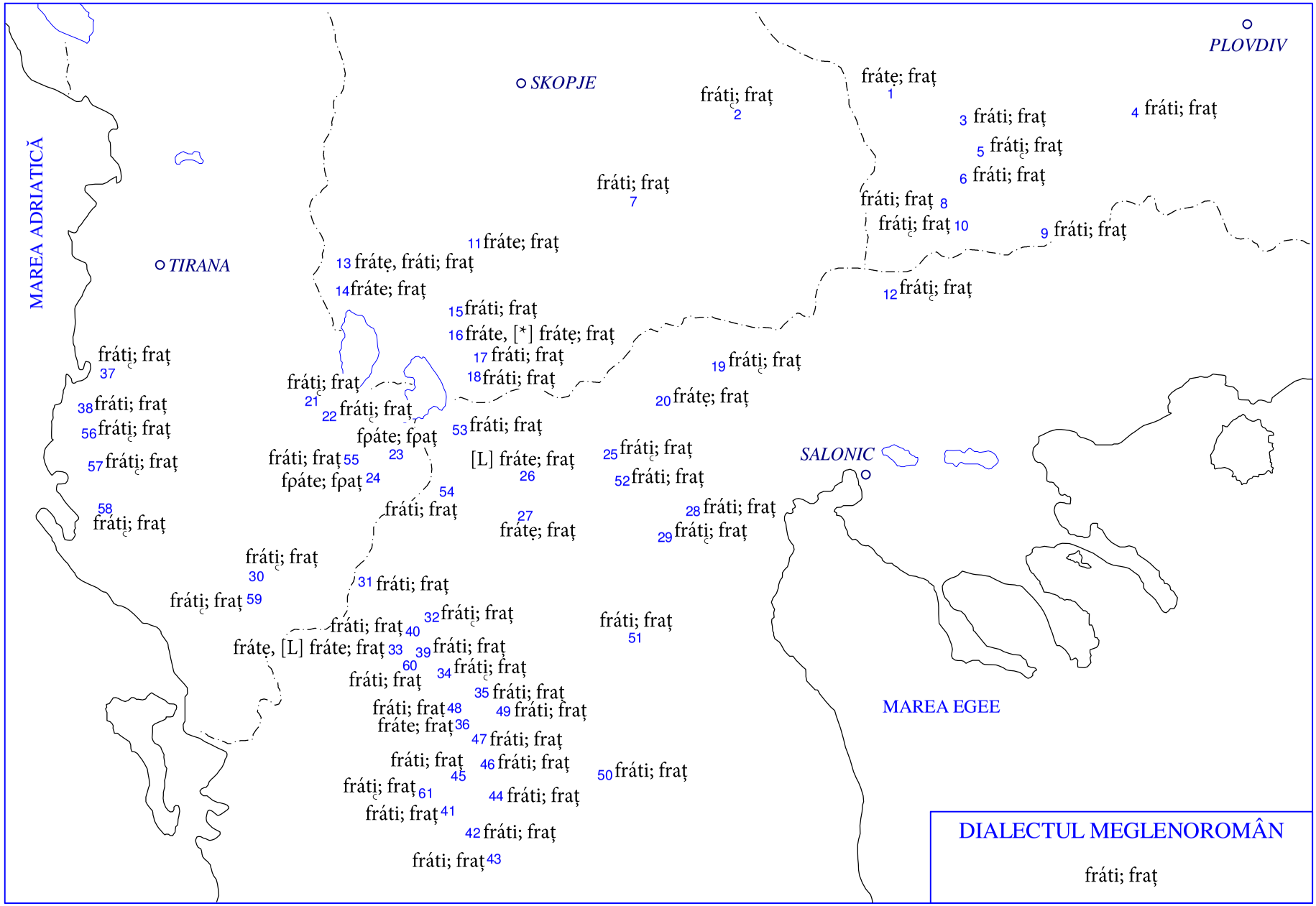

HARTA 282. FRATE, pl. 'frère' [473]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

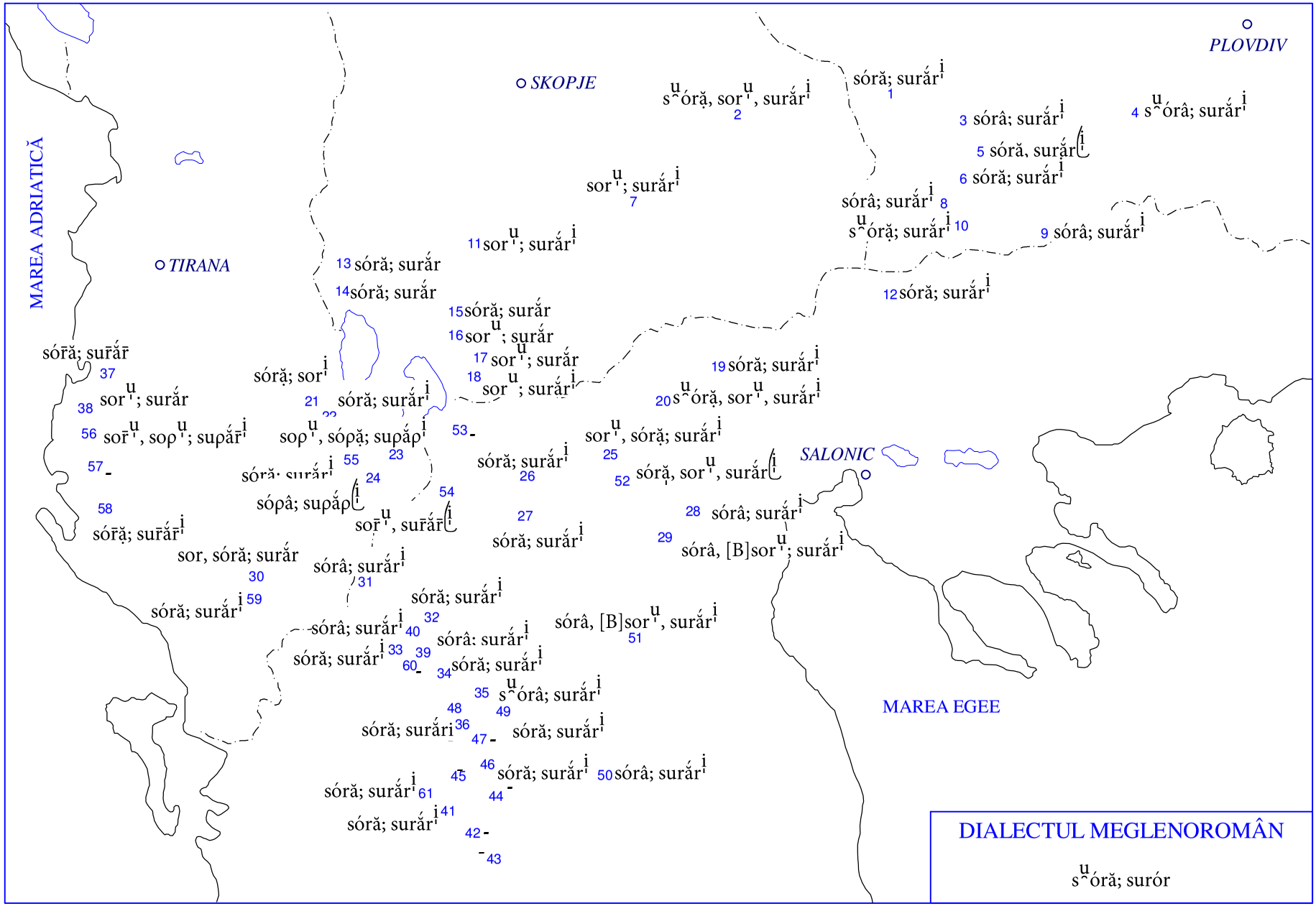
MAREA ADRIATICĂ
TIRANA
SKOPJE
PLOVDIV
SALONIC
MAREA EGEE
1 sóră; surắr
2 sûórą, sor, surắr
3 sórâ; surắr
4 sûórâ; surắr
5 sóră, surắr
6 sóră; surắr
7 sor; surắr
8 sórâ; surắr
9 sórâ; surắr
10 sûórą; surắr
11 sor; surắr
12 sórâ; surắr
13 sóră; surắr
14 sóră; surắr
15 sóră; surắr
16 sor; surắr
17 sor; surắr
18 sor; surắr
19 sóră; surắr
20 sûórą, sor, surắr
21 sóră; surắr
22
23
24
25
26
27
28 sórâ; surắr
29 sórâ, [B]sor; surắr
30
31
32
33
34 sóră; surắr
35 sûórâ; surắr
36
37
38 sor; surắr
39
40 sórâ; surắr
41
42
43
44
45
46 sóră; surắr
47
48
49
50 sórâ; surắr
51 sórâ, [B]sor, surắr
52 sórą, sor, surắr
53
54
55
56 sor, sop; supắr
57
58
59
60
61
sórą; sor
sórą; surắr
sóră; surắr
sóră; surắr
sóră

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

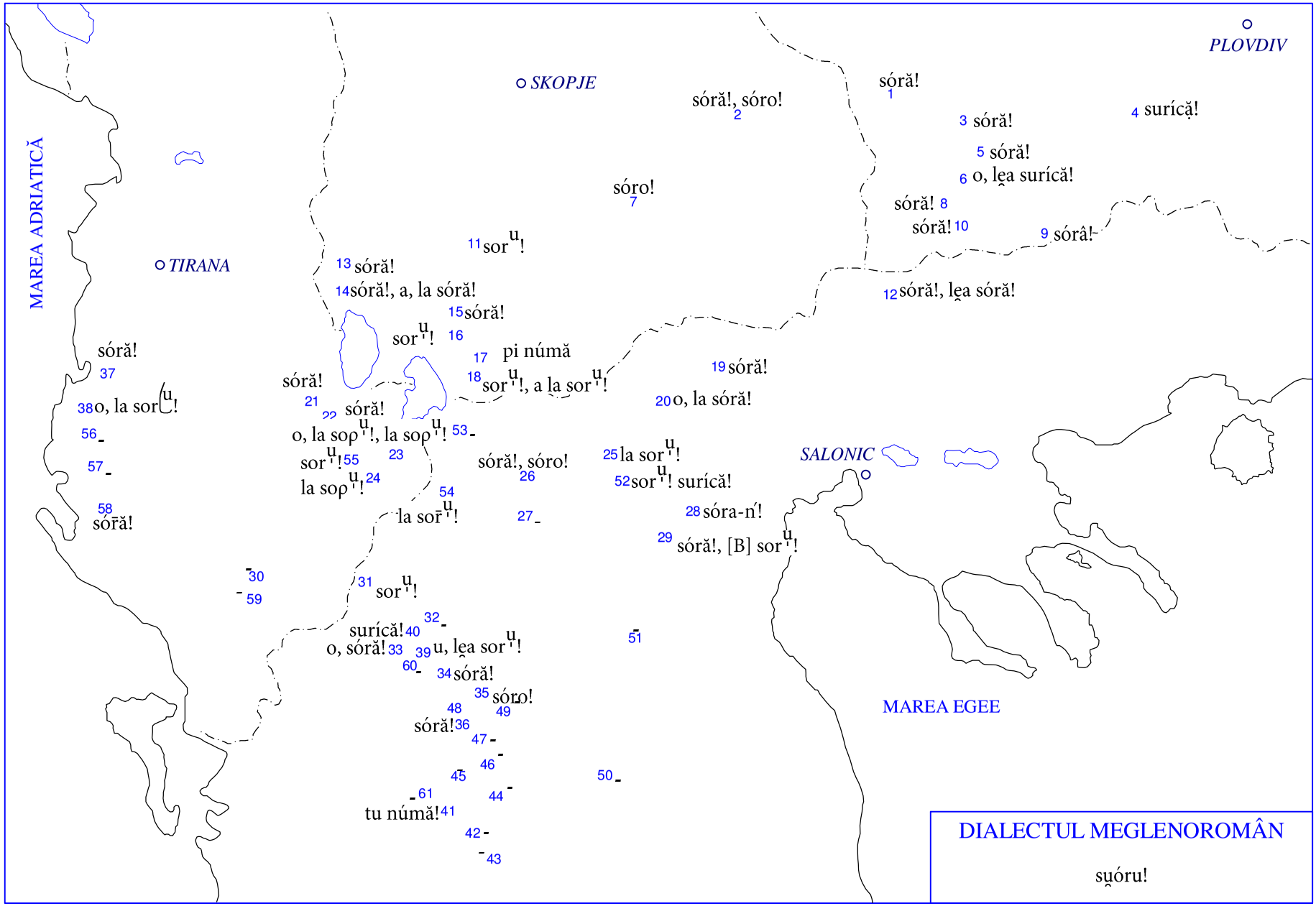

HARTA 284. SORĂ! [voc.] 'ma sœur!' [477]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

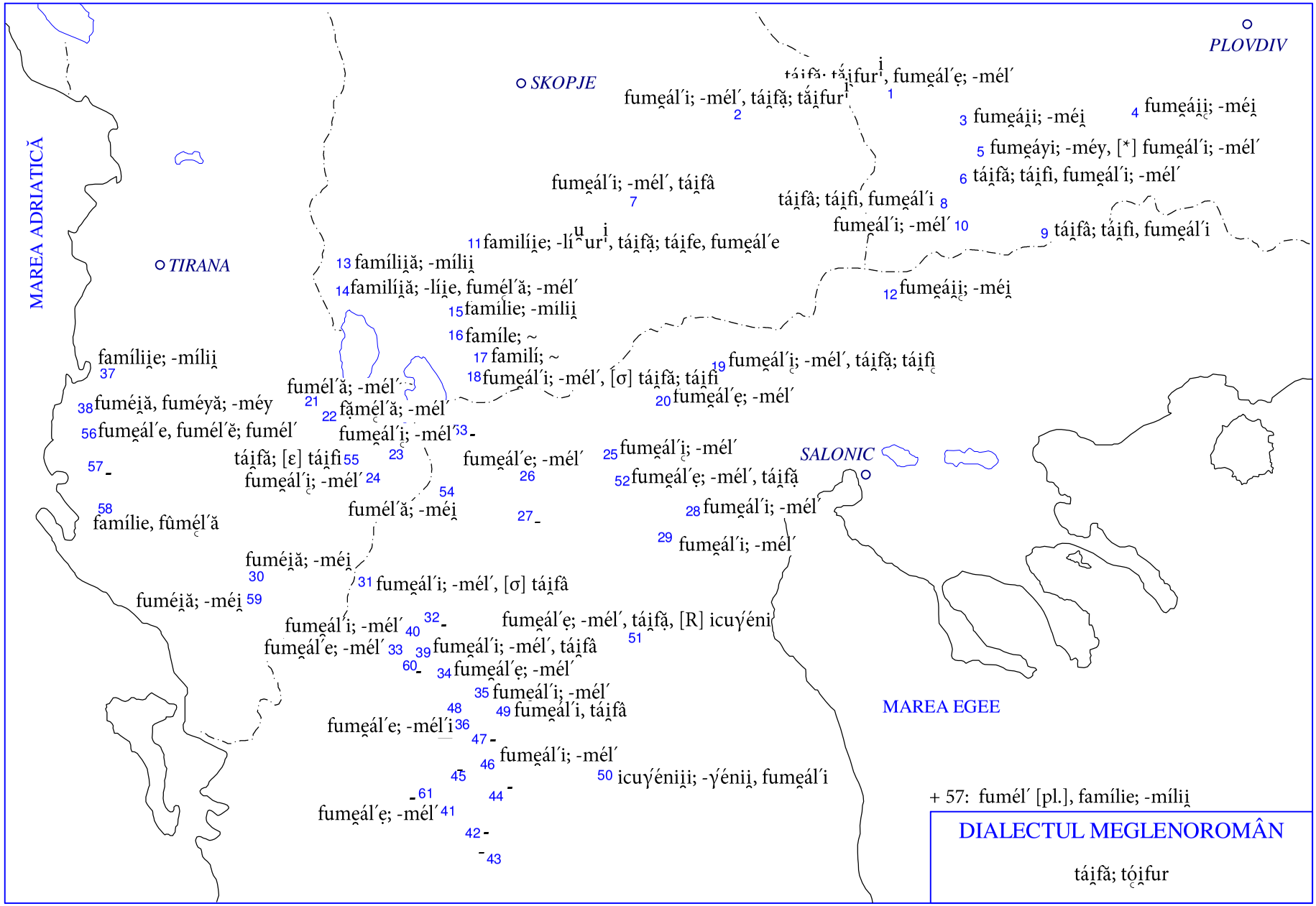

HARTA 285. FAMILIE, pl. 'famille' [479]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

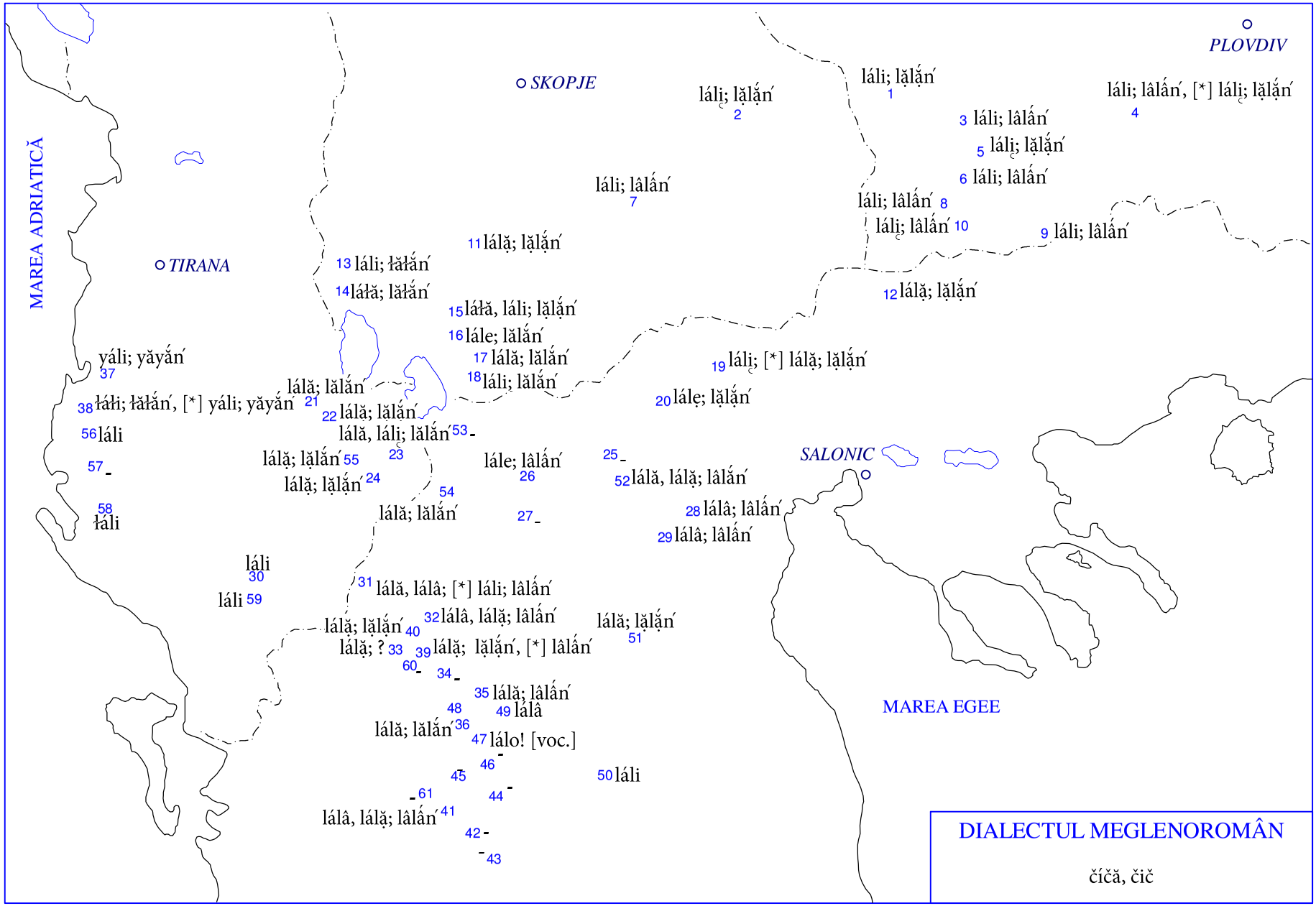

HARTA 286. UNCHI 1, pl. 'oncle' [480]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

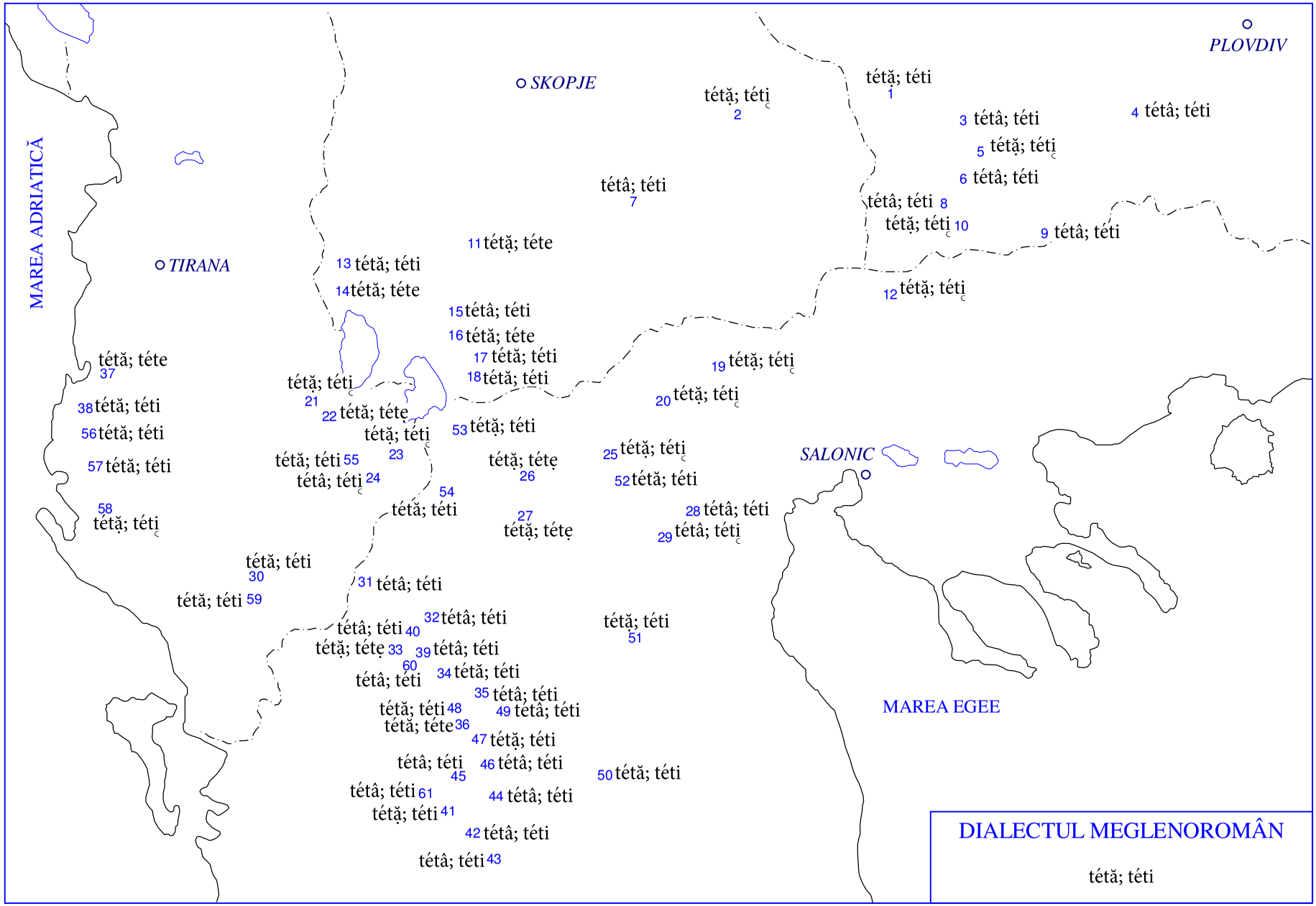

HARTA 287. MĂTUŞĂ1, pl. 'tante' [481]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

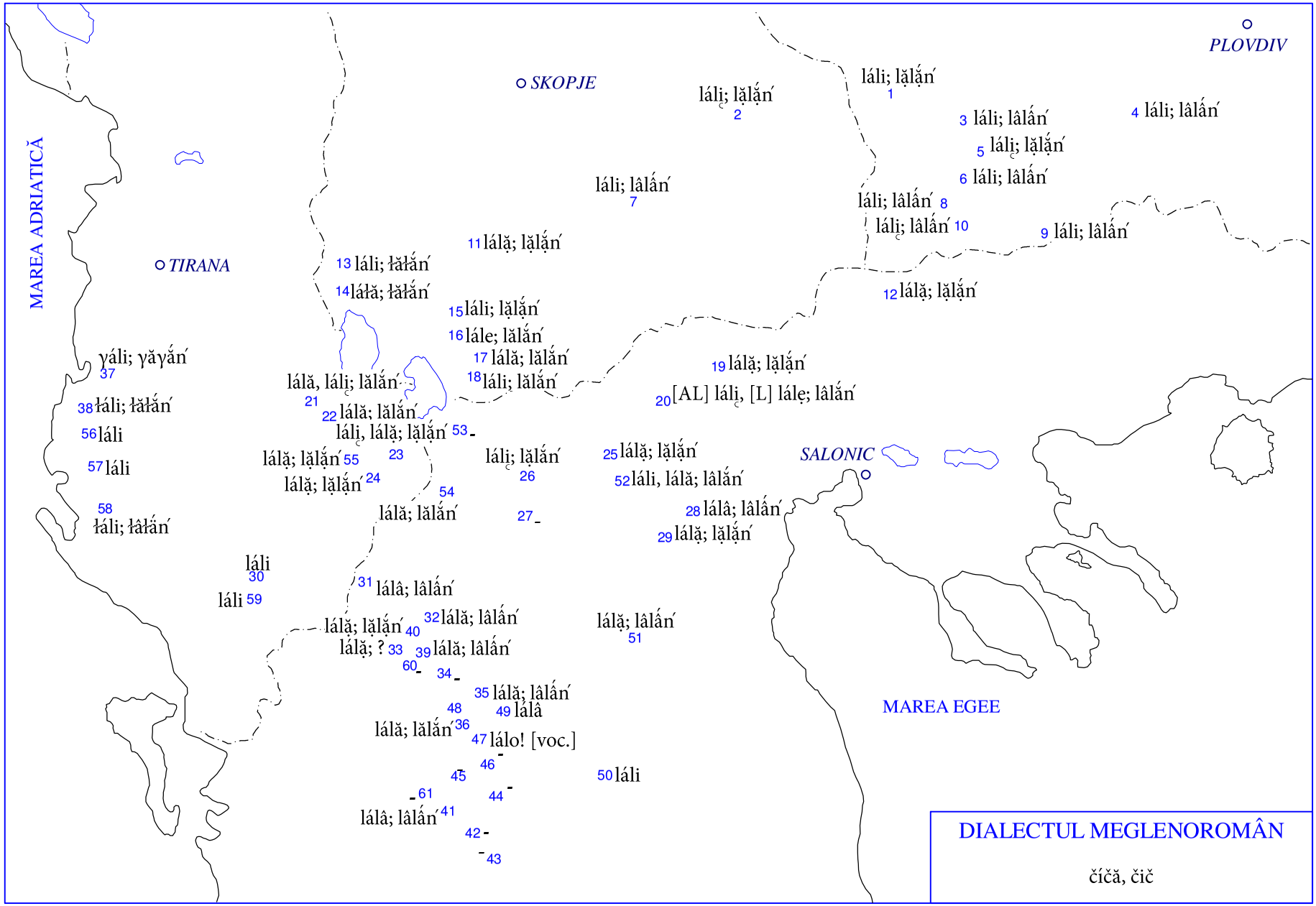

HARTA 288. UNCHI2, pl. 'oncle par alliance' [483]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

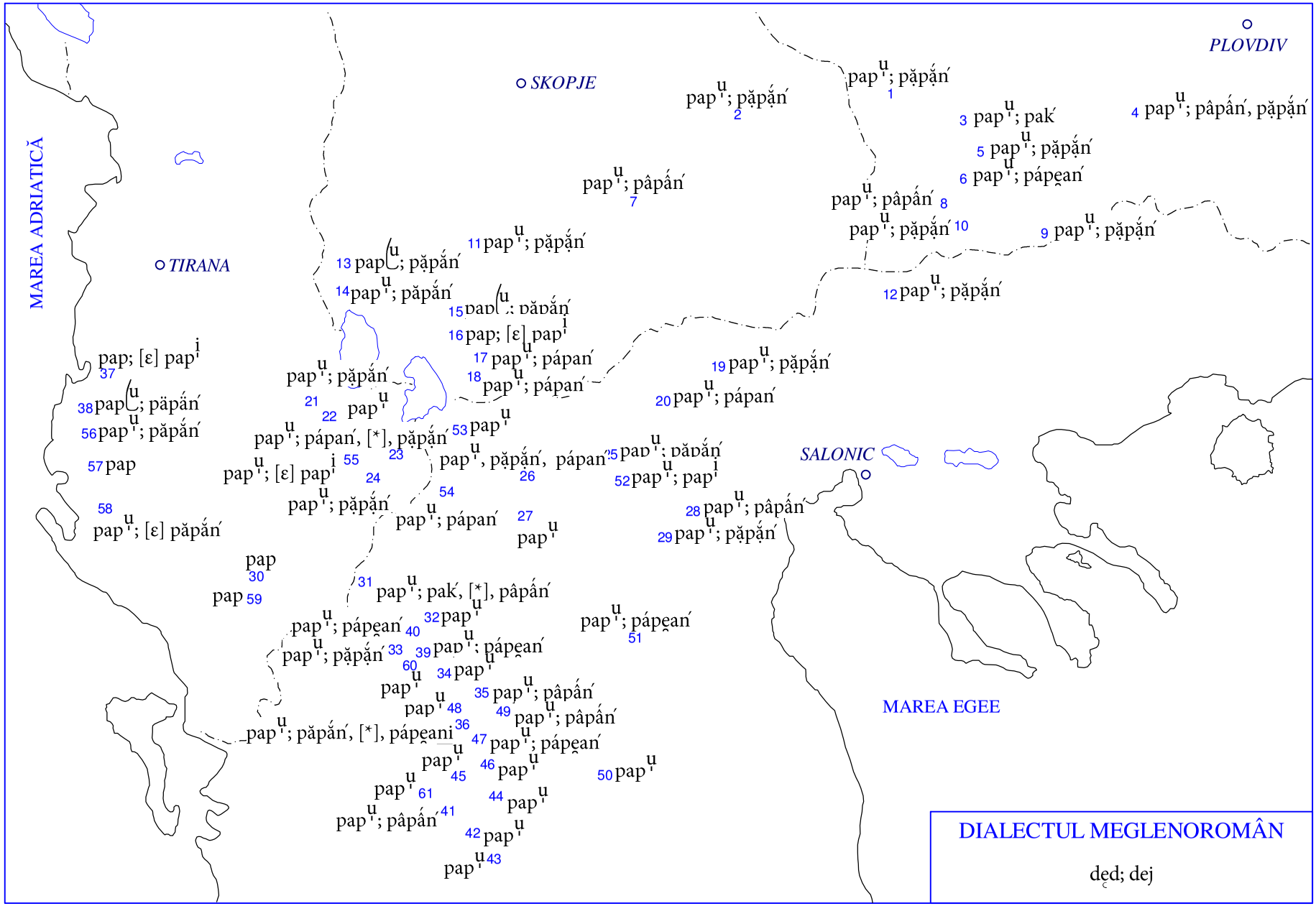

HARTA 289. BUNIC, pl. 'grand-père' [485]

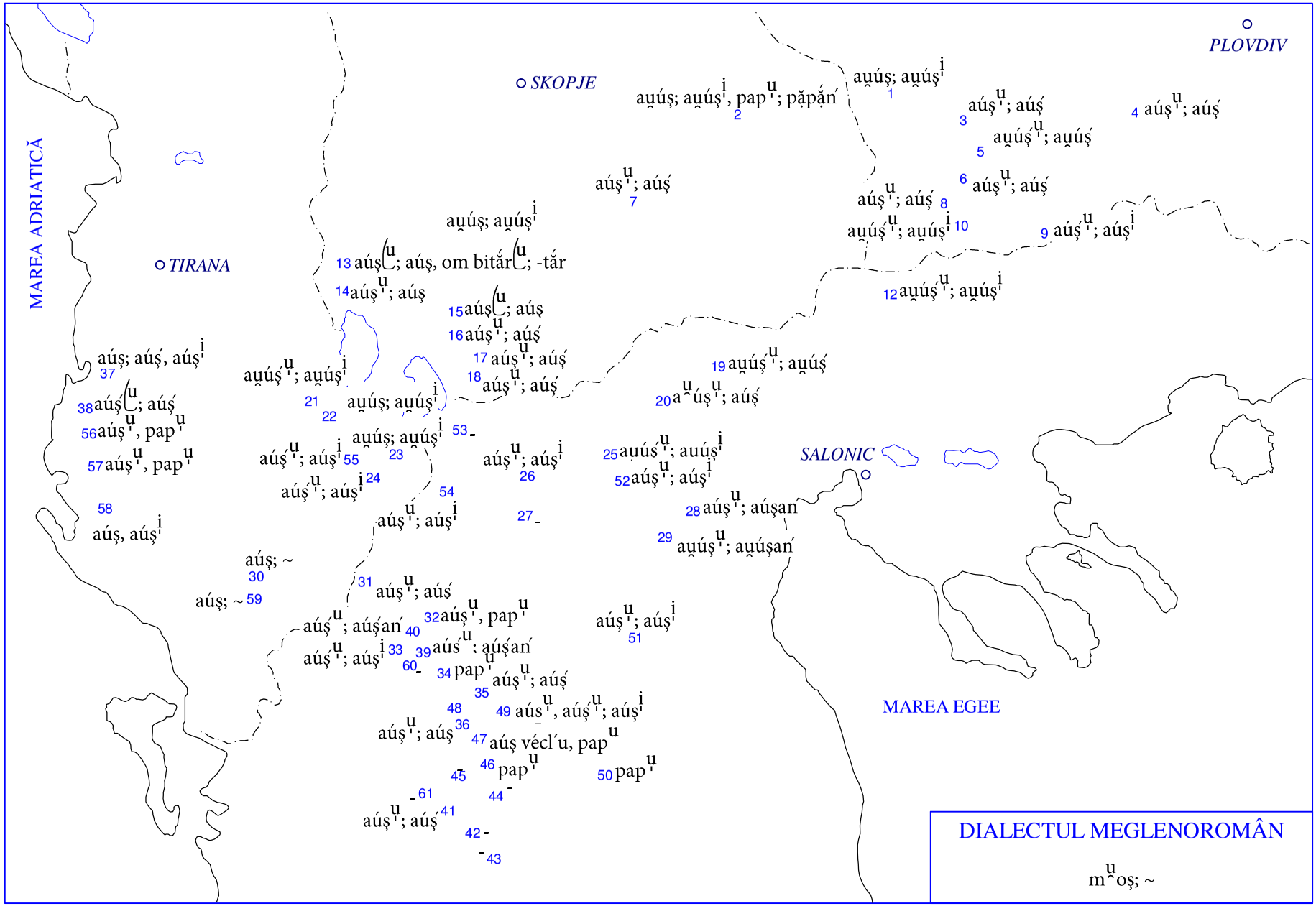

HARTA 290. MOŞ (om bătrân), pl. ‘vieillard, vieil homme’ [486]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

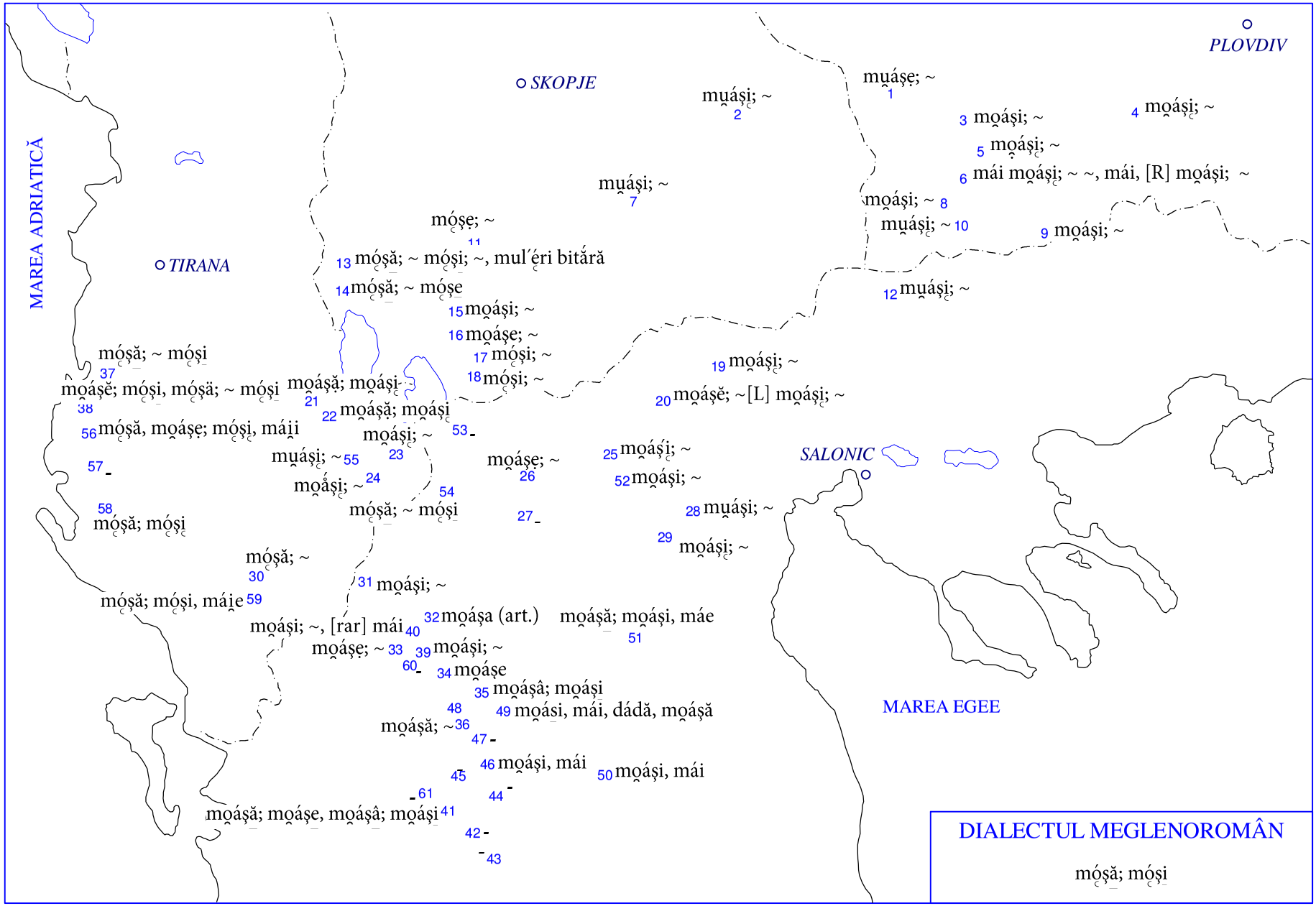

HARTA 291. BABĂ, pl. 'vieille femme' [487]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

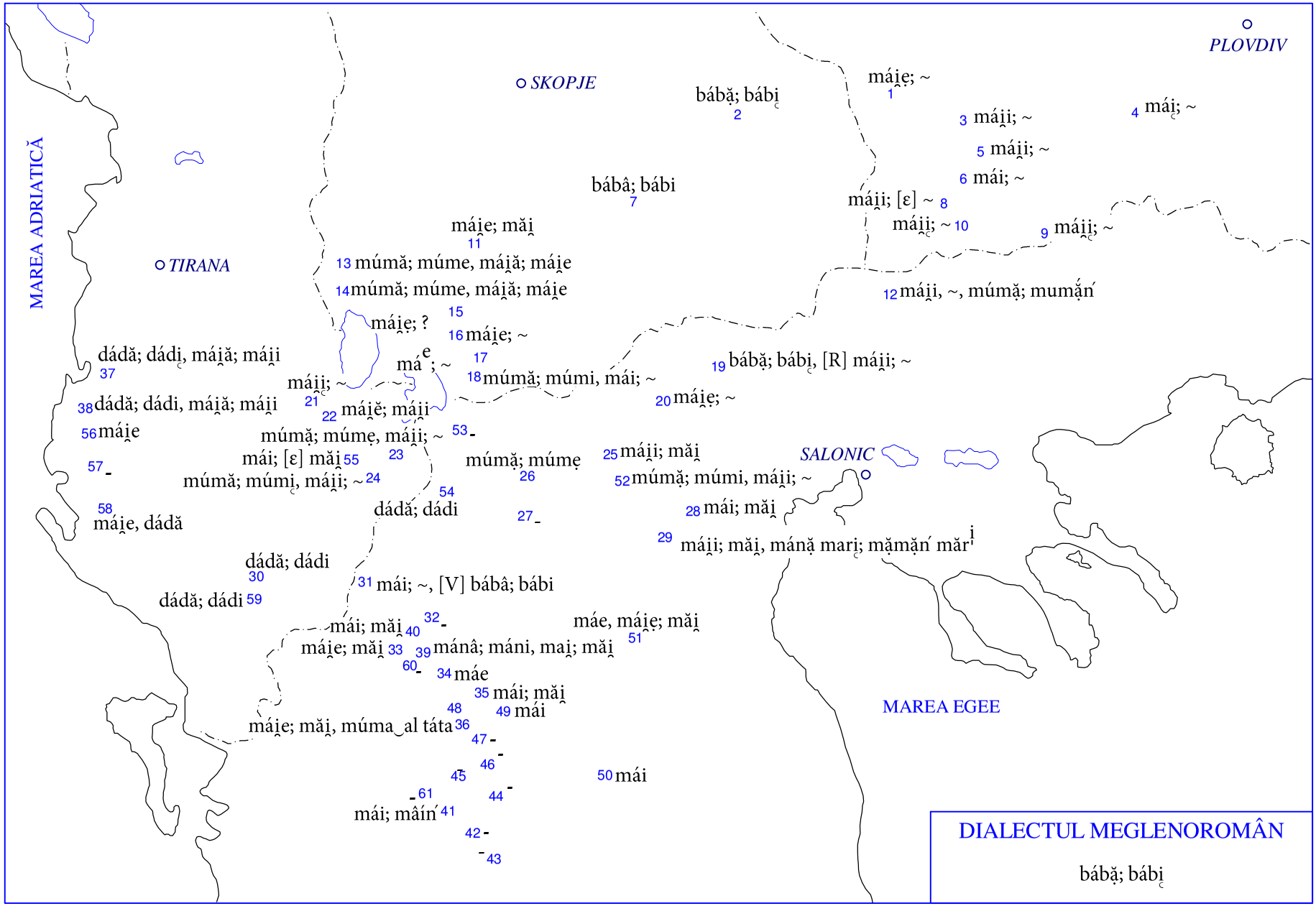

HARTA 292. BUNICĂ, pl. 'grand-mère' [488]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

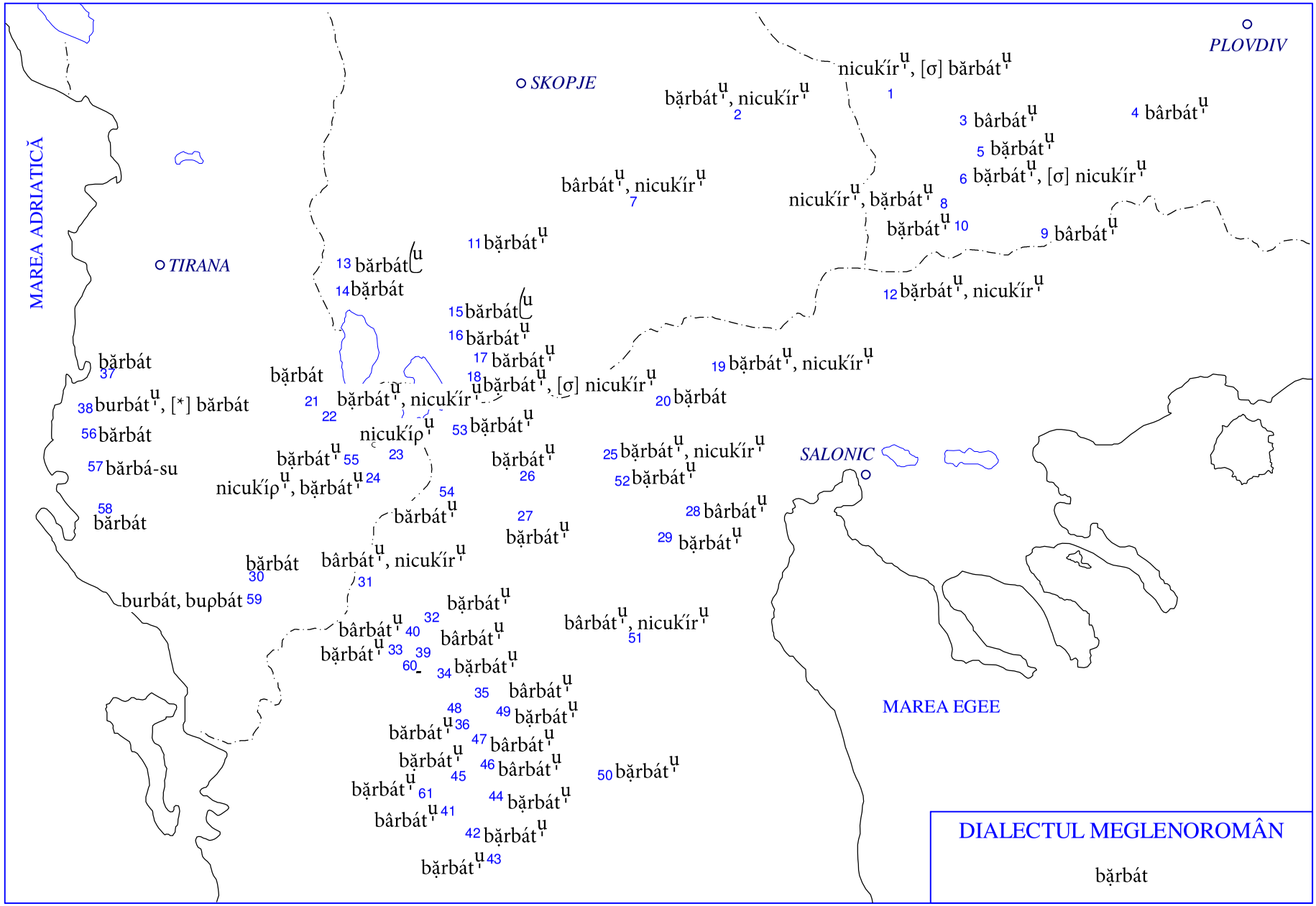

HARTA 293. BĂRBAT (soţ) 'mari' [490]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

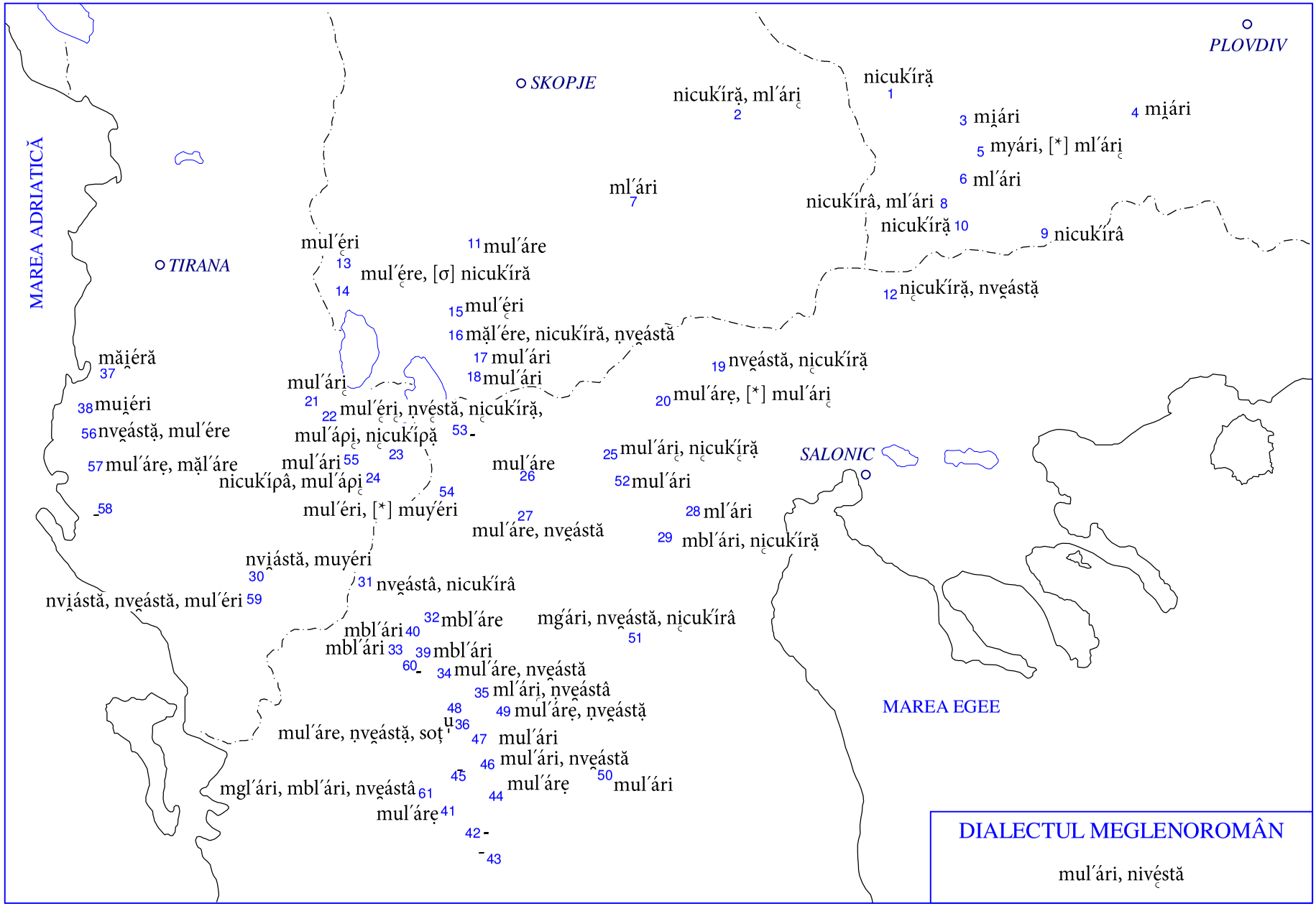

HARTA 294. SOŢIE ‘épouse, femme’ [492]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

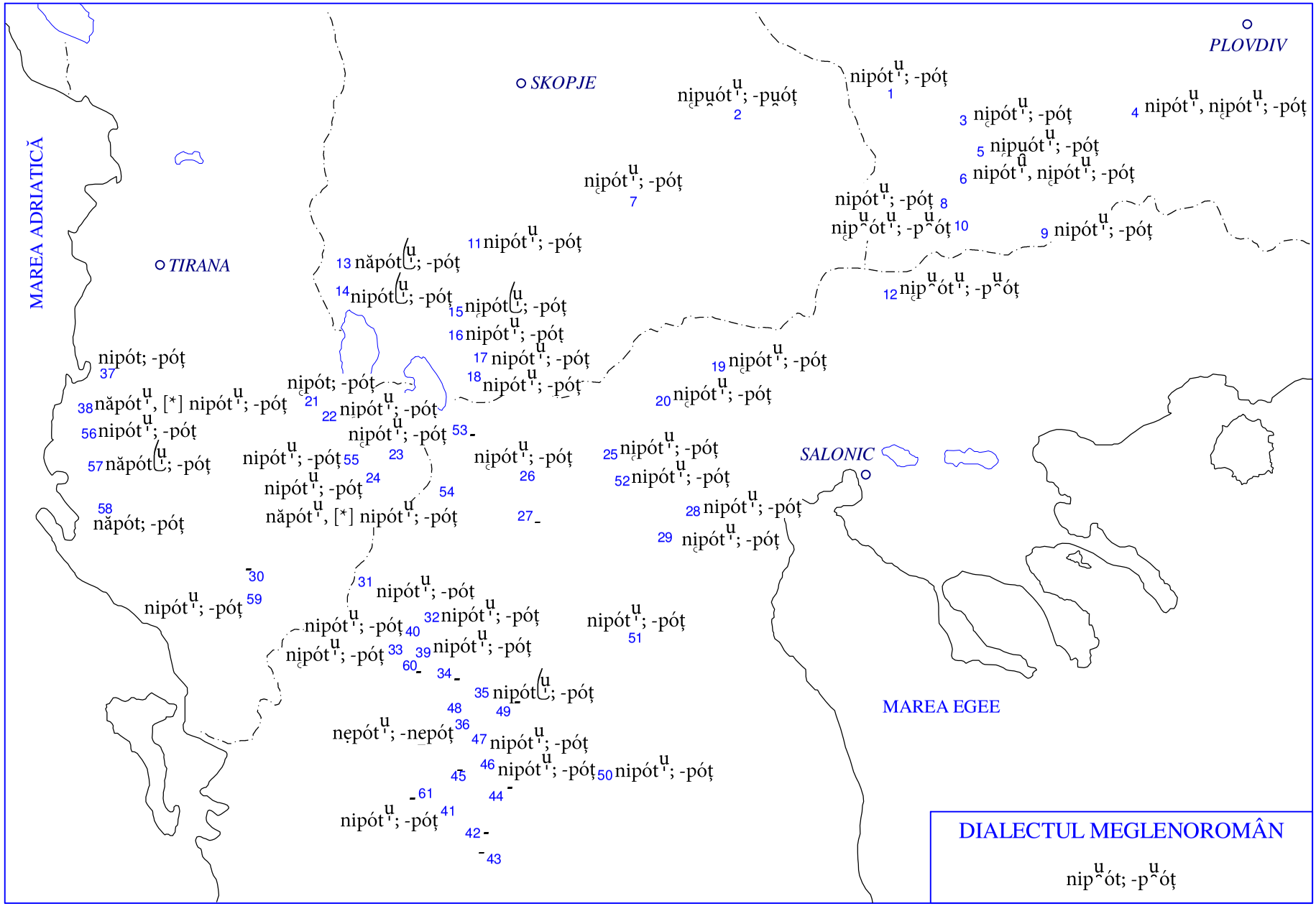

HARTA 295. NEPOT 'neveu, petit-fils' [493]

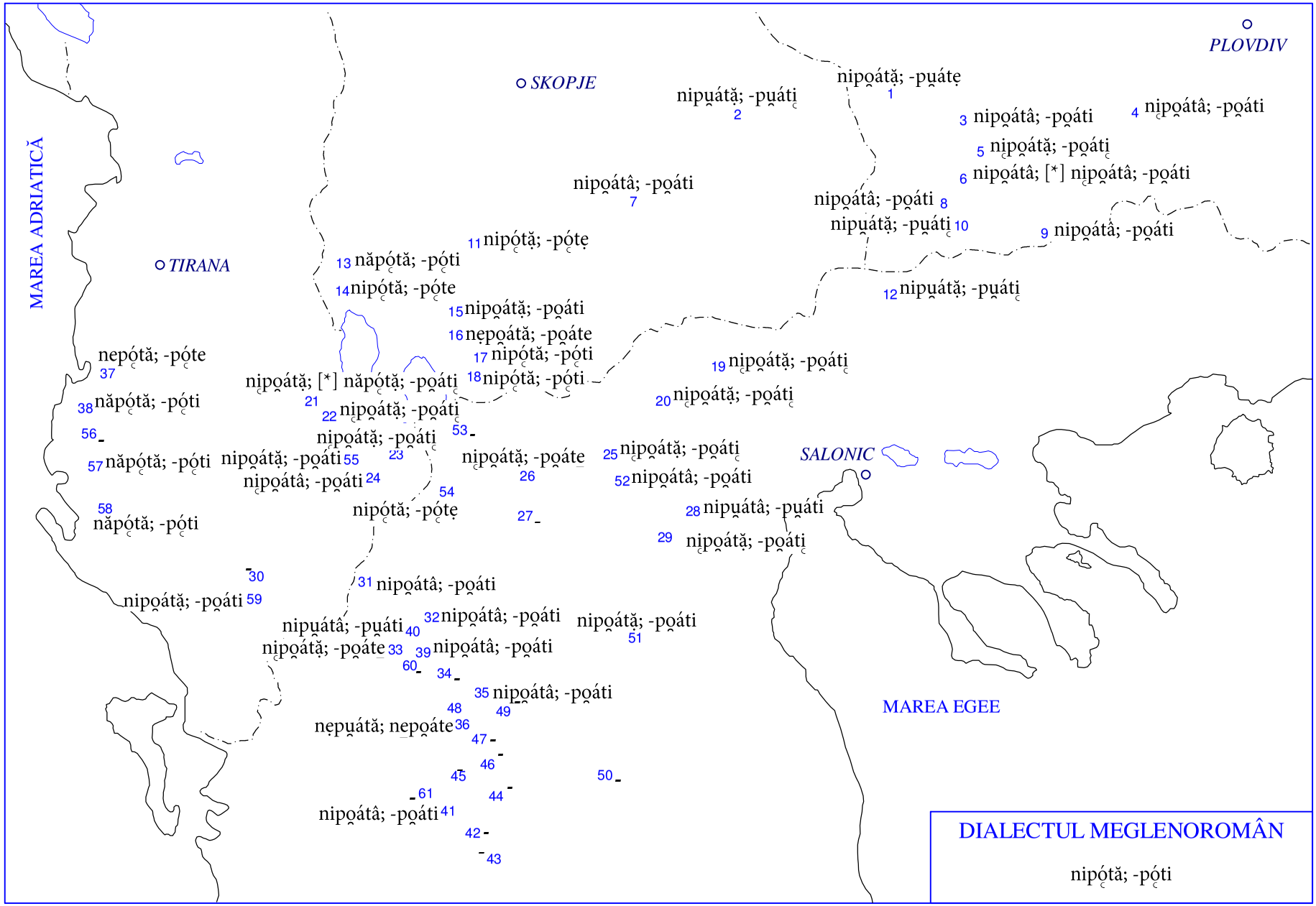

HARTA 296. NEPOATĂ, pl. 'nièce, petite-fille' [495]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

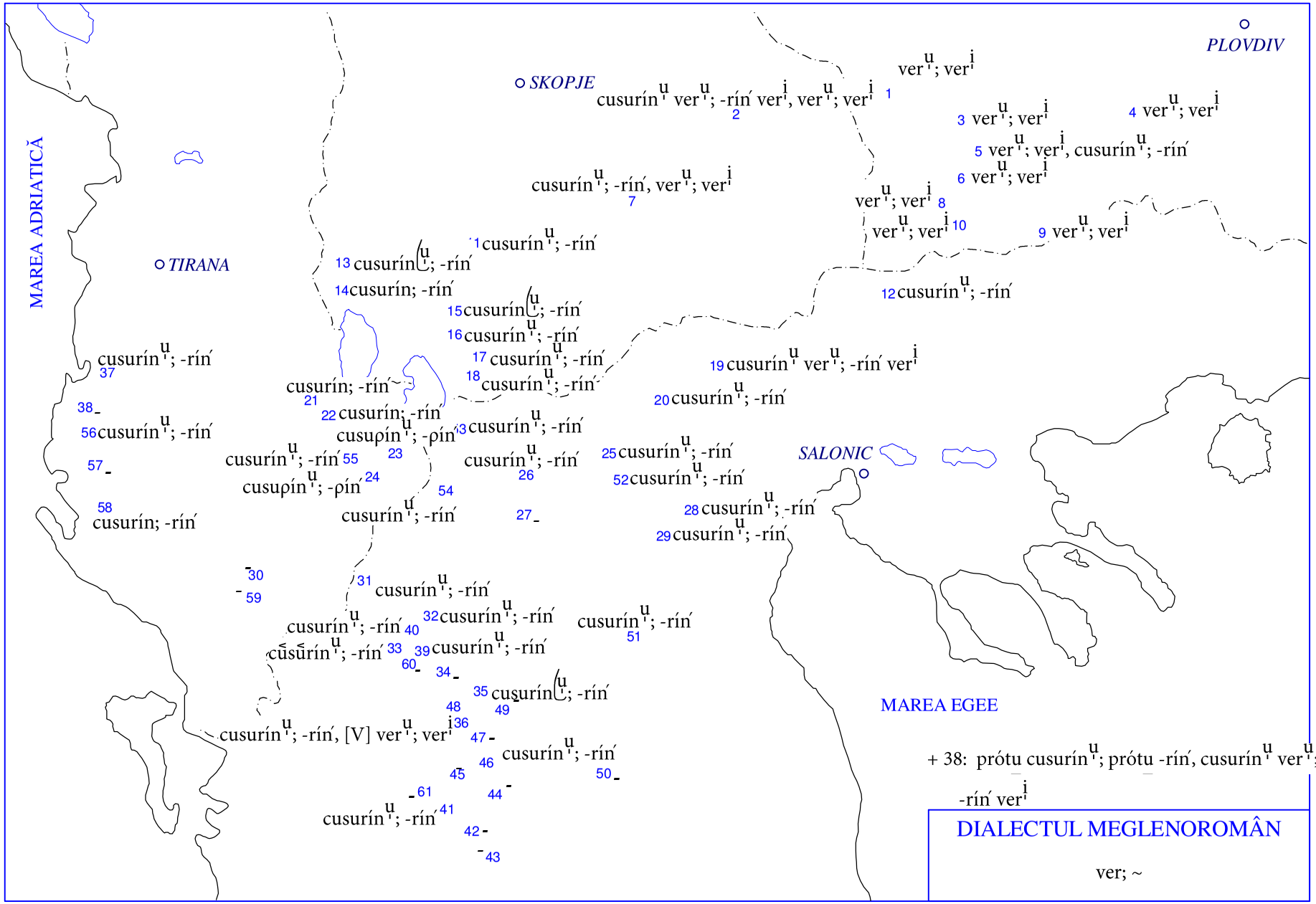

HARTA 297. VĂR, pl. 'cousin' [496]

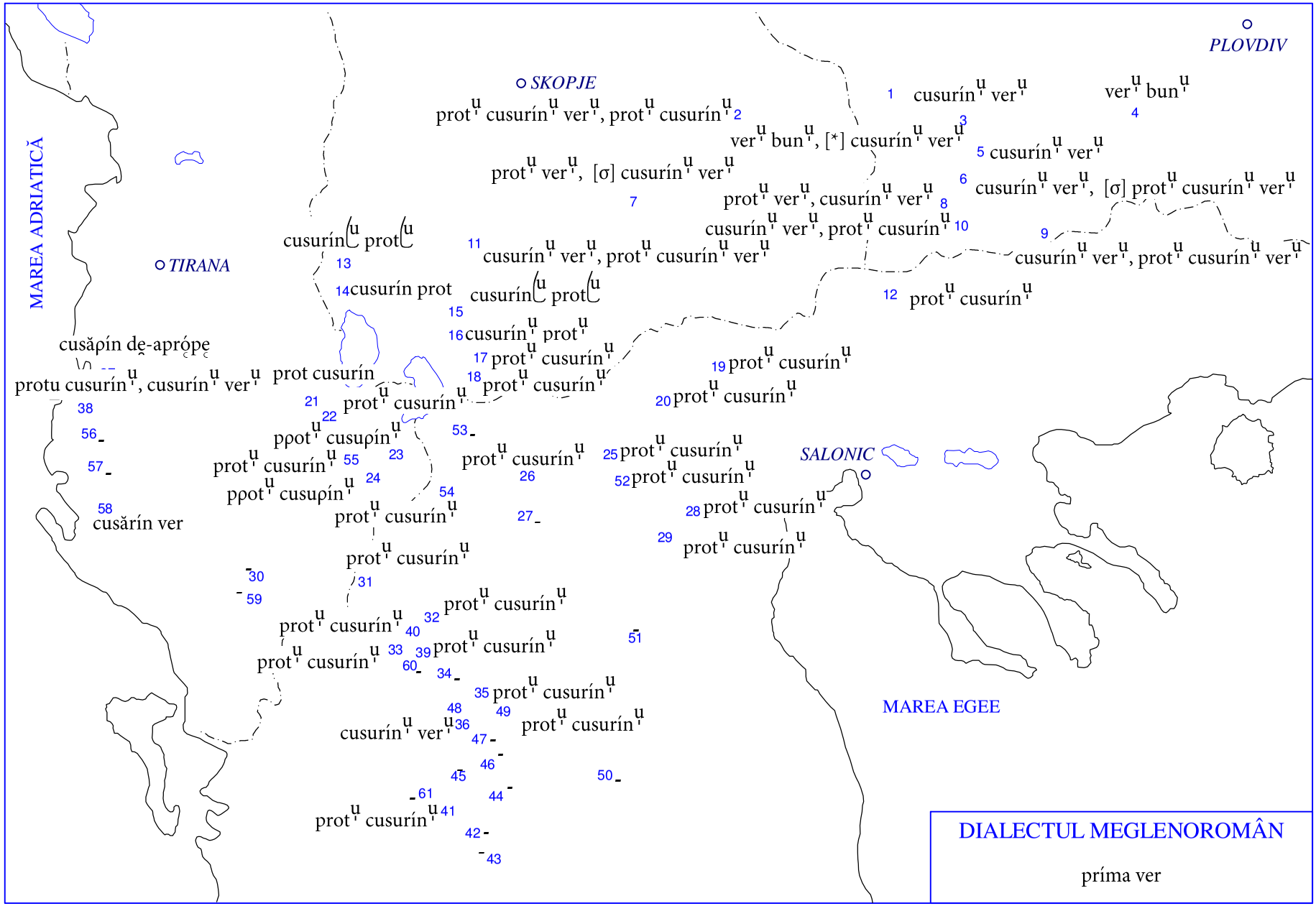

HARTA 298. VĂR PRIMAR ‘cousin germain’ [498]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

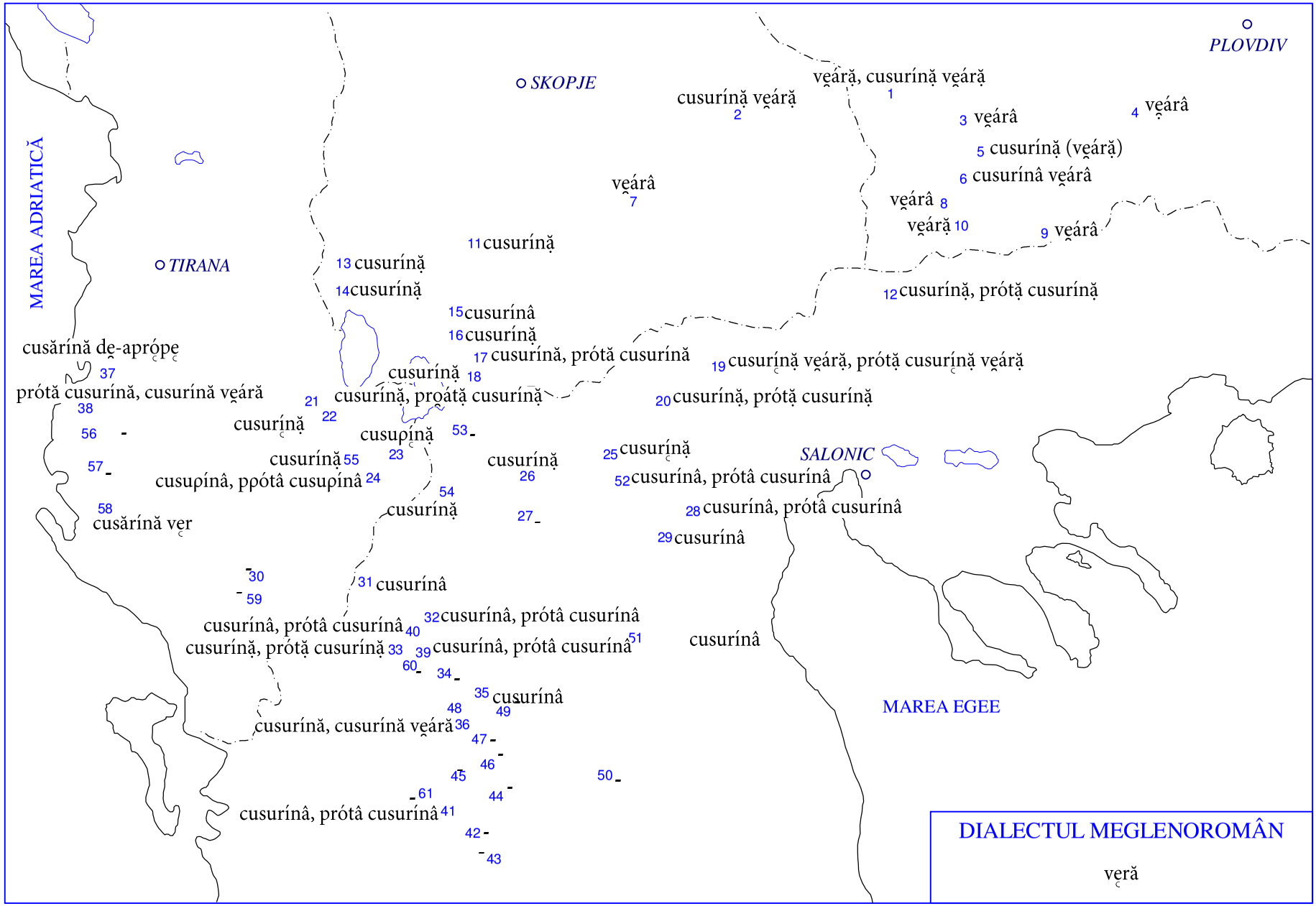

HARTA 299. VARĂ (VERIŞOARĂ) ‘cousine’ [499]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

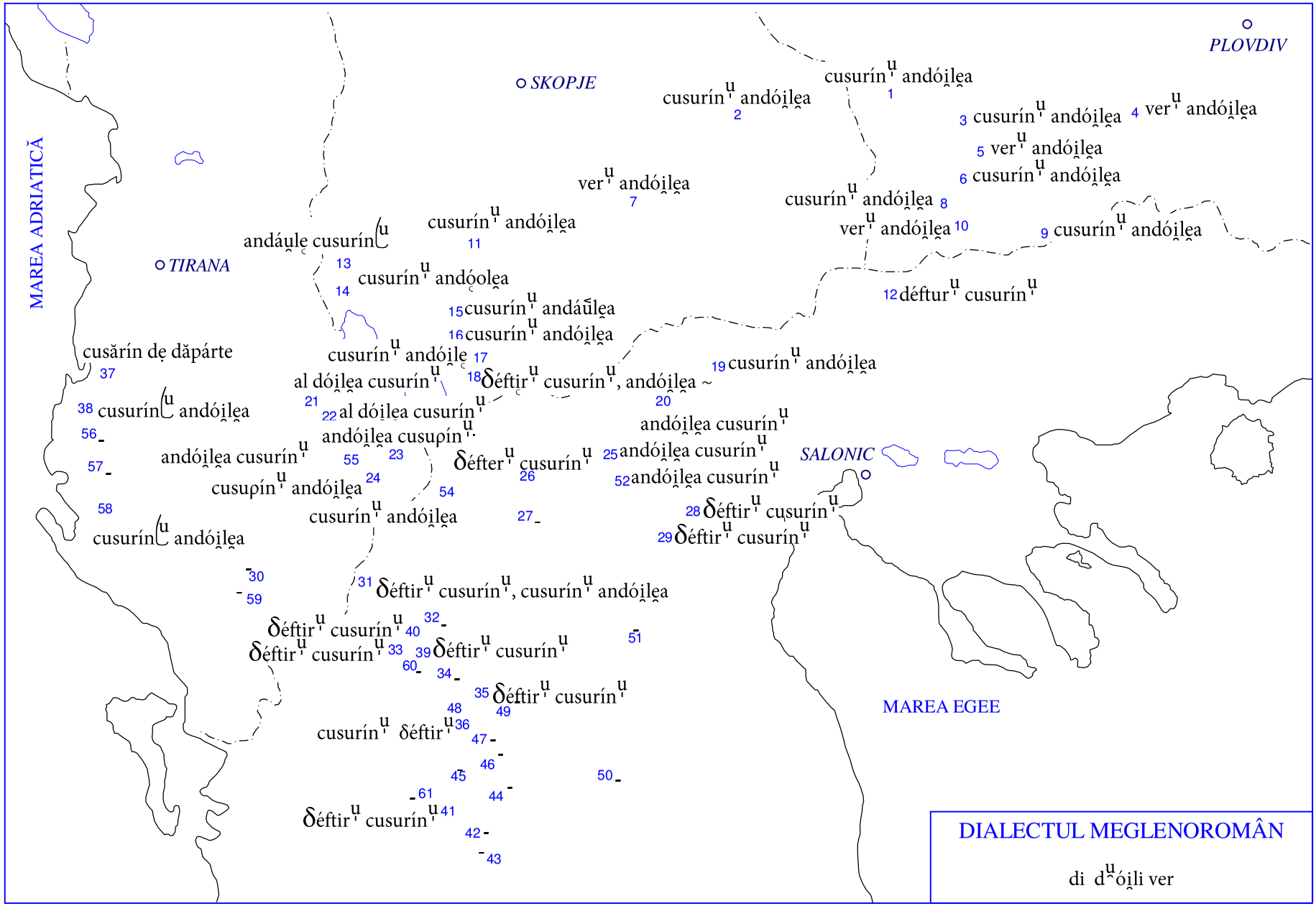

HARTA 300. VĂR AL DOILEA 'cousin issu de germains' [500]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

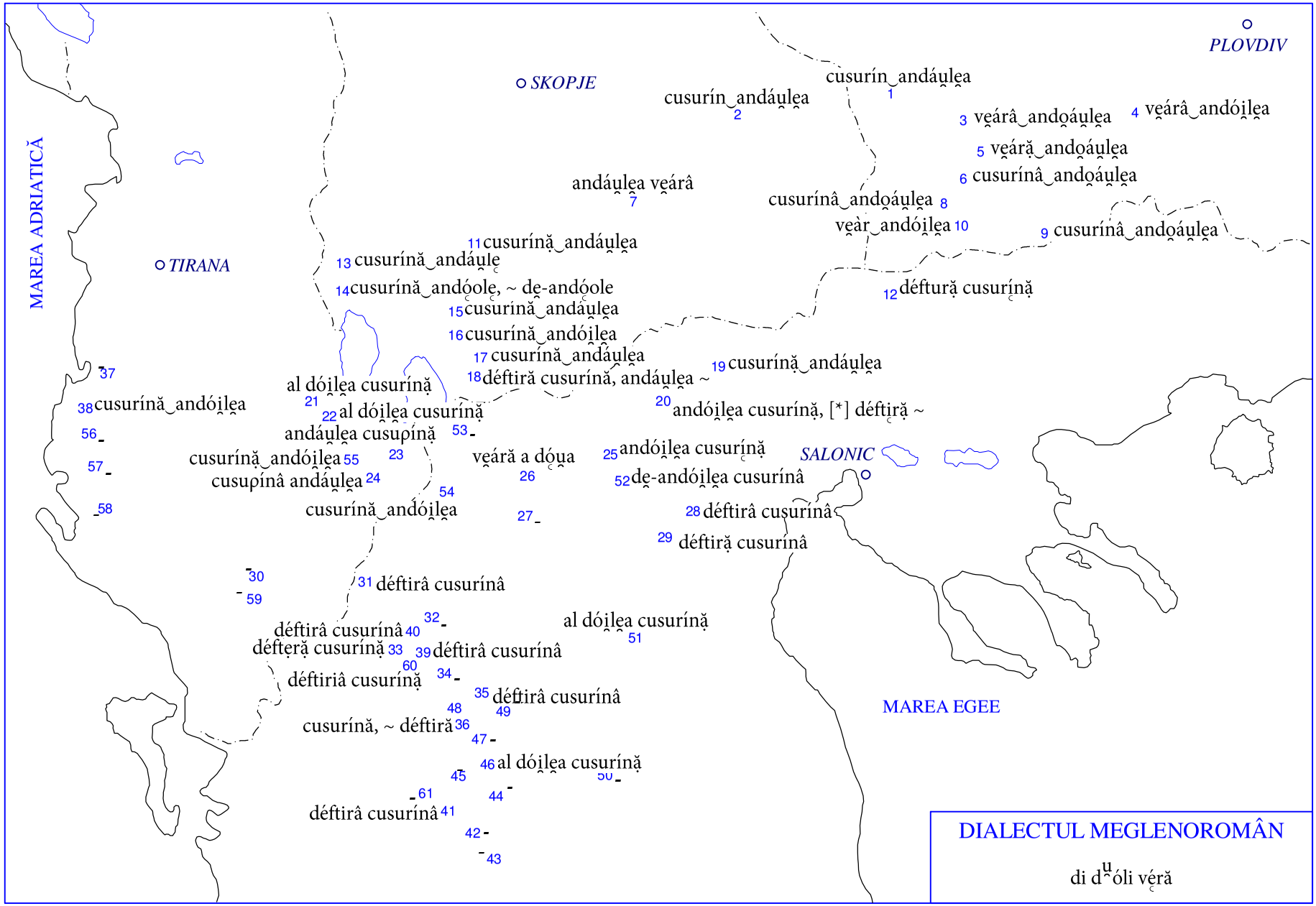

HARTA 301. VARĂ DE-A DOILEA ‘cousine issue de germains’ [501]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

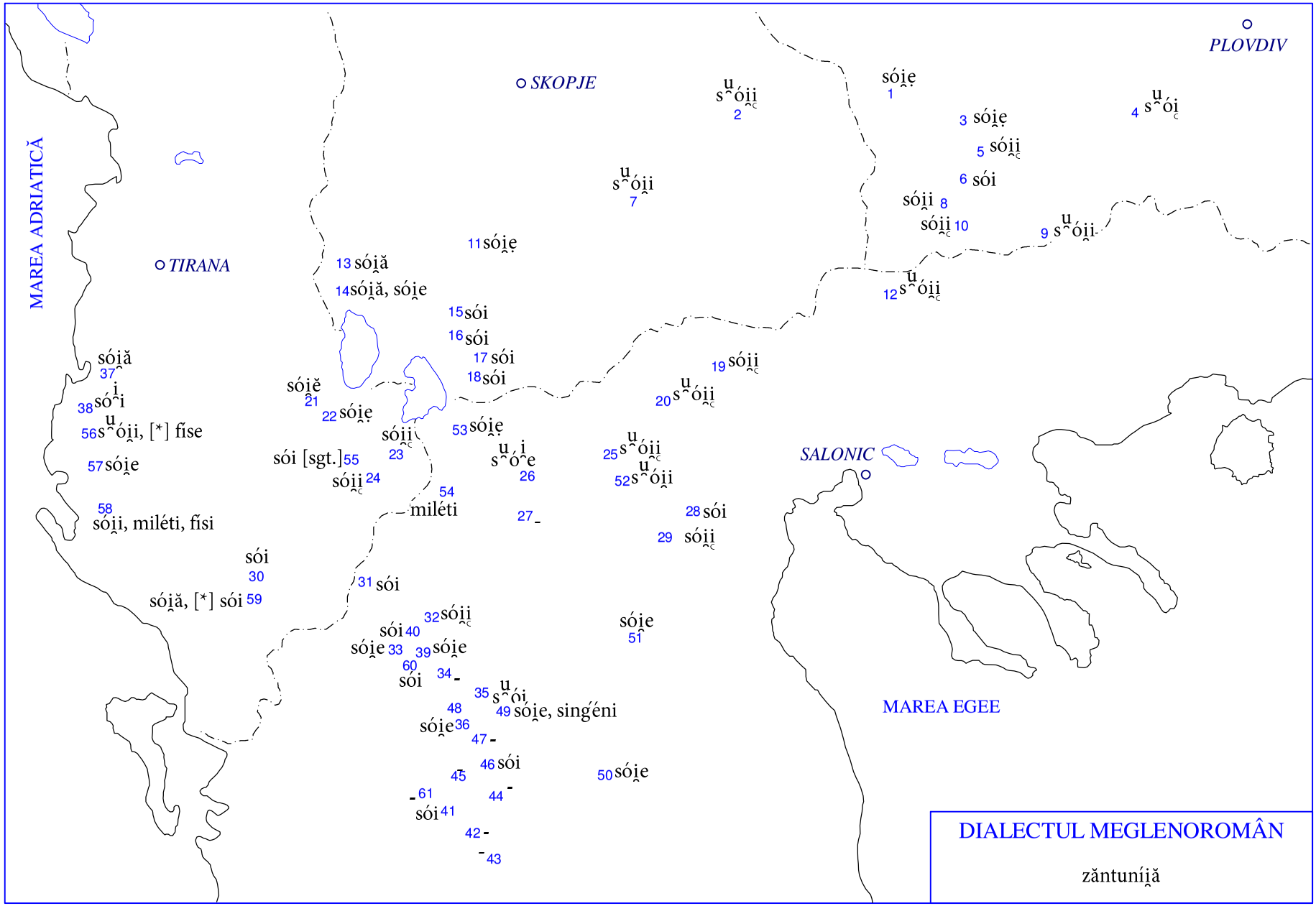

HARTA 302. NEAM 'parent' [502]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

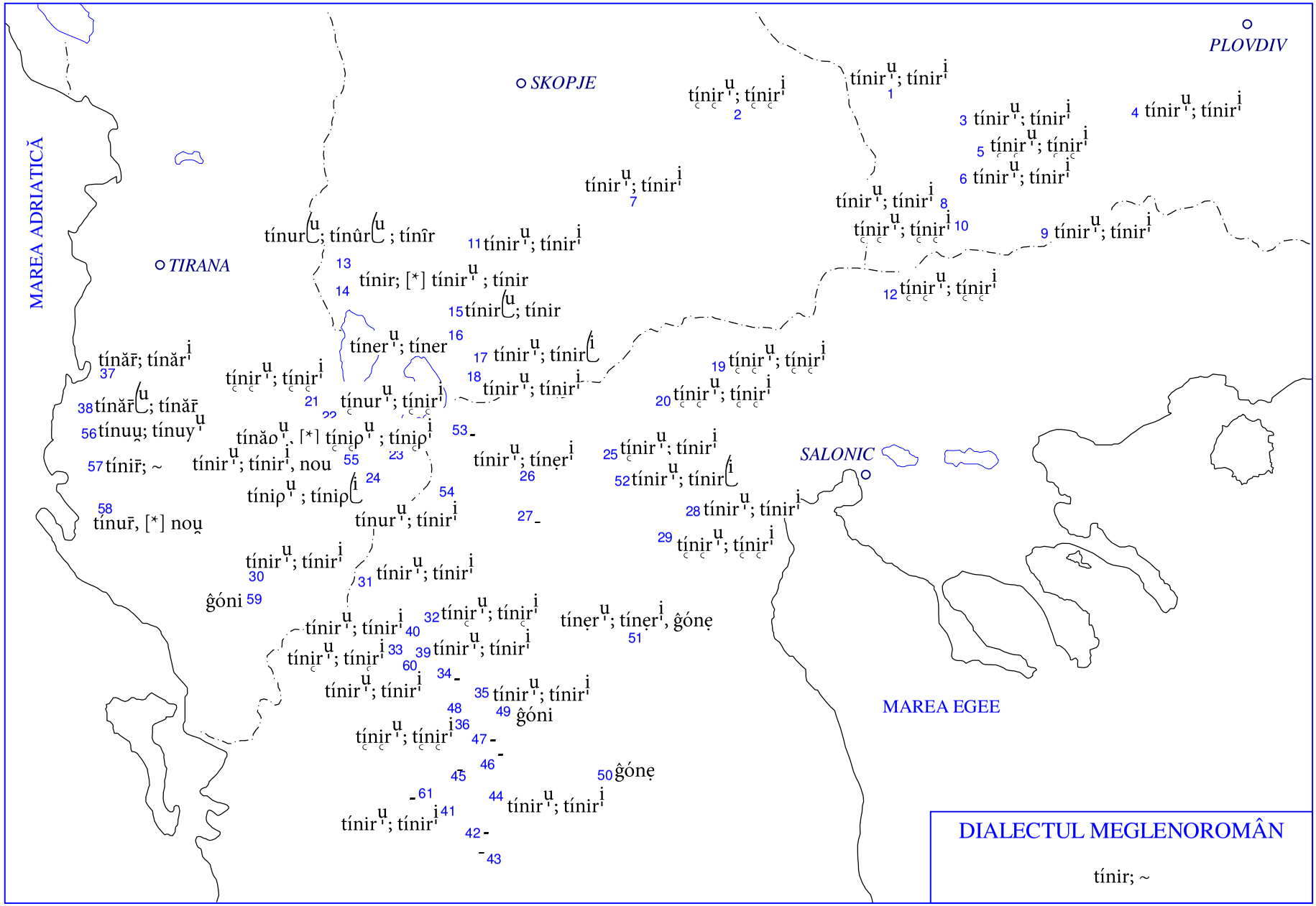

HARTA 303. TÂNĂR, pl. 'jeune homme' [503]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

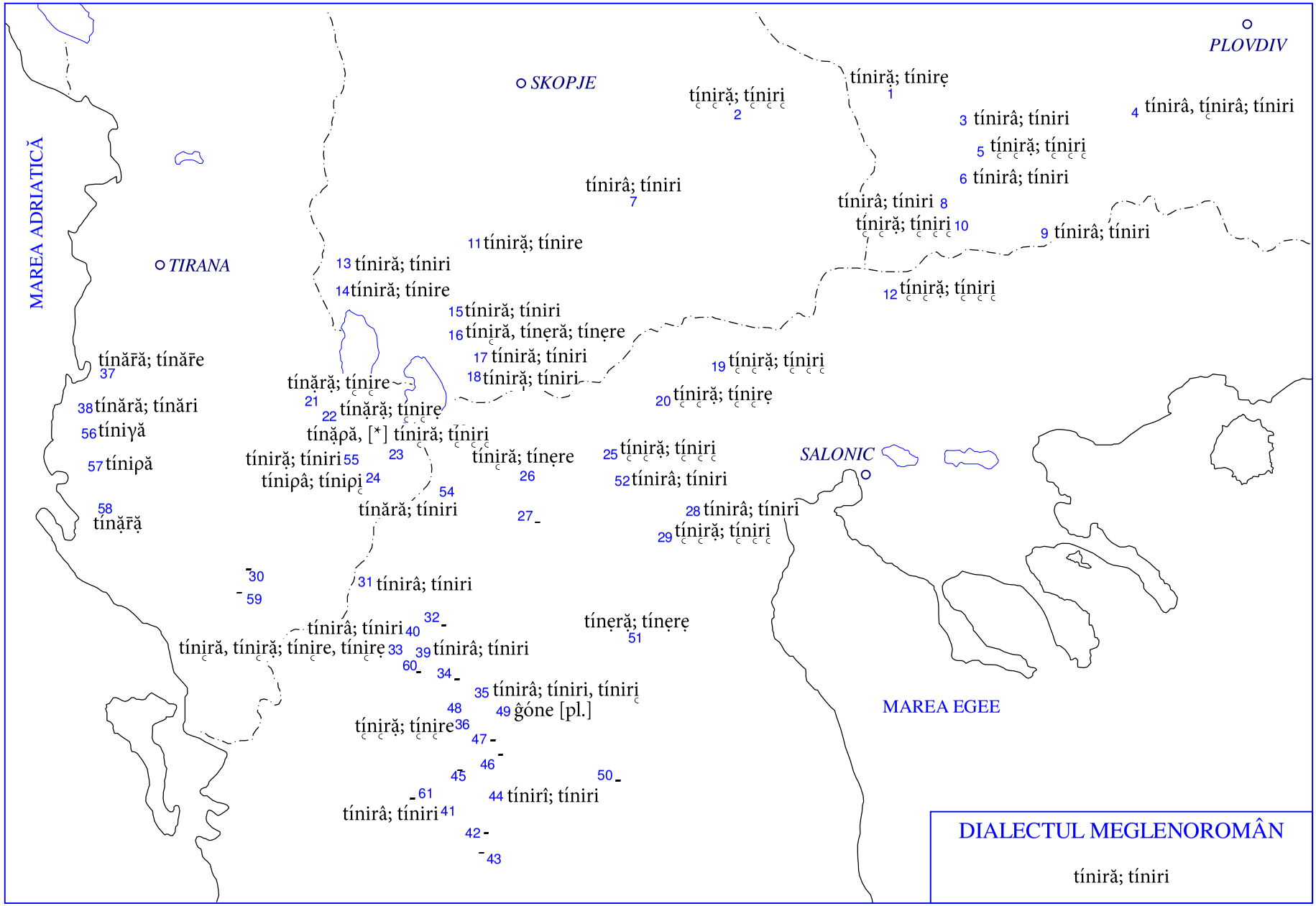

HARTA 304. TÂNĂRĂ, pl. 'jeune fille', 'jeune femme' [504]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

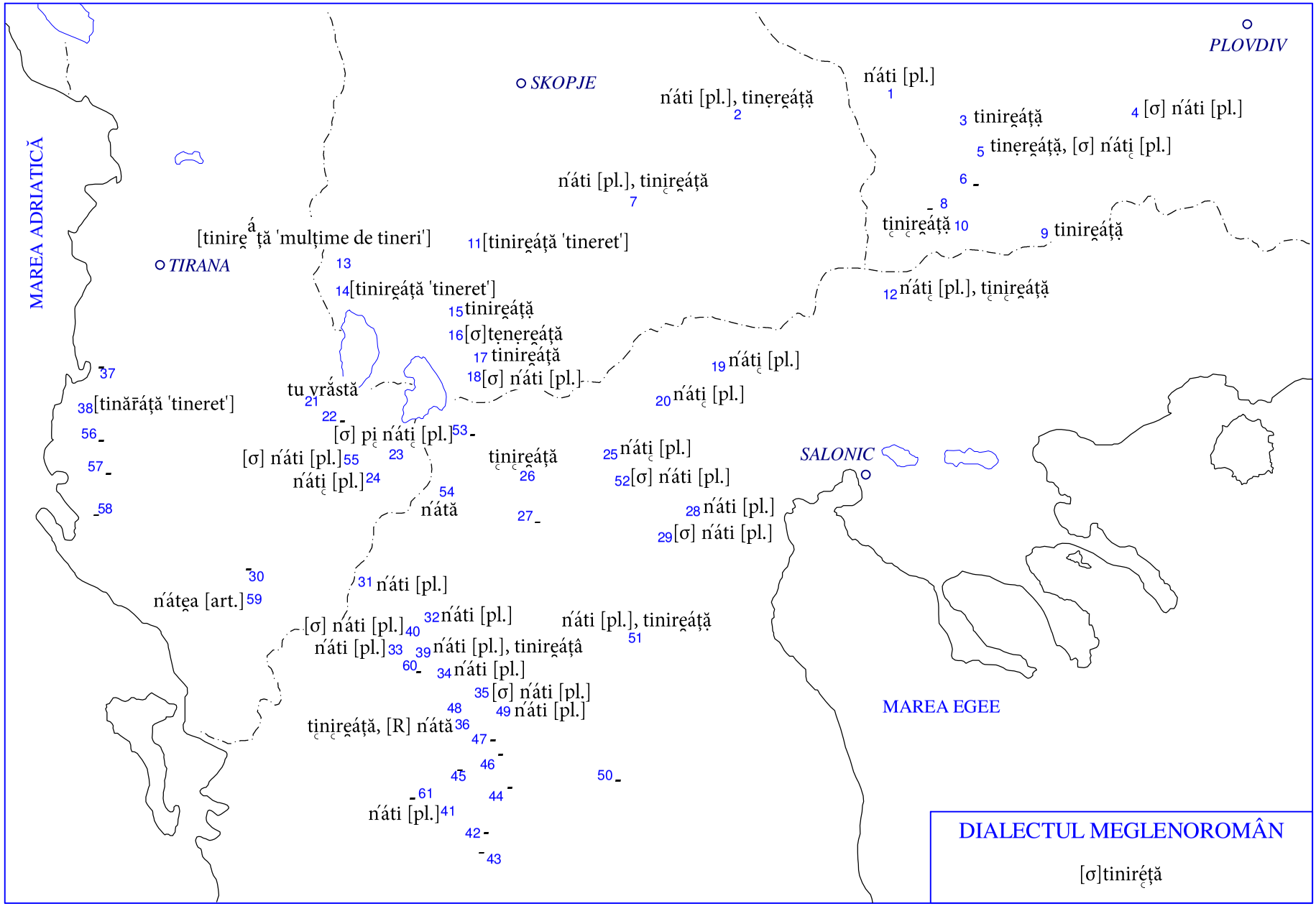

HARTA 305. TINEREŢE, 'jeunesse' [505]

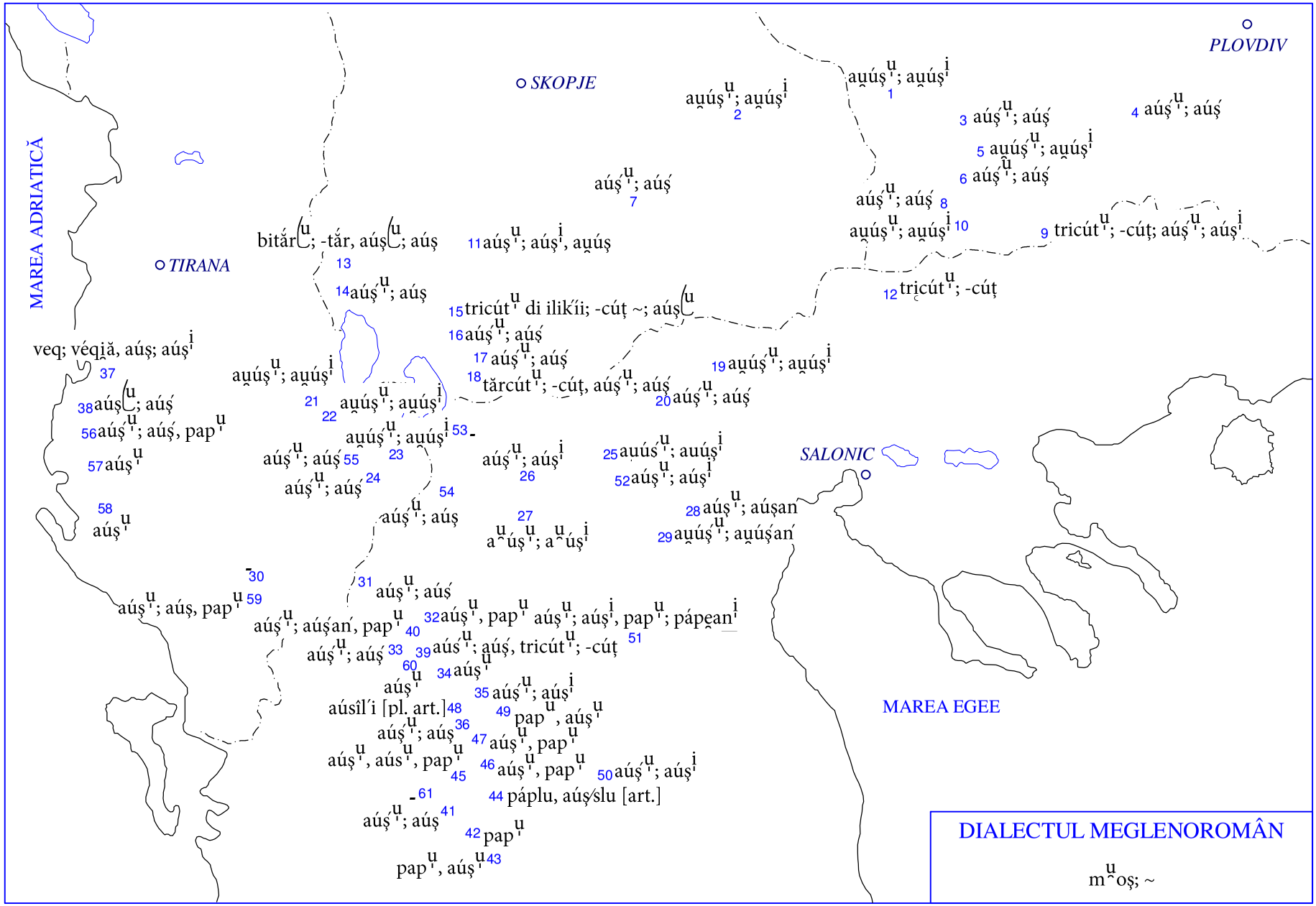

HARTA 306. BĂTRÂN, pl. 'vieux' [506]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

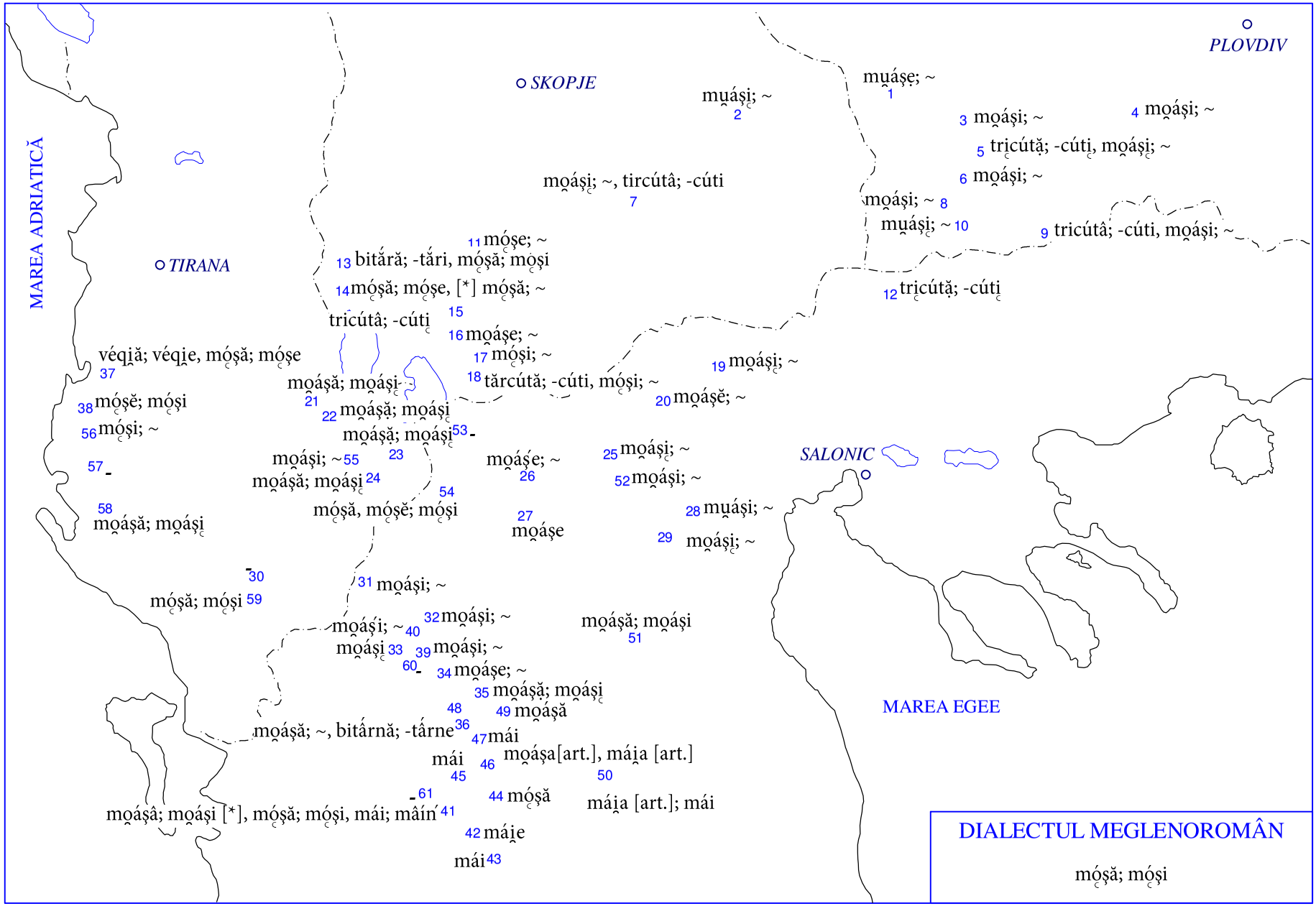

HARTA 307. BĂTRÂNĂ, pl. 'vieille' [507]

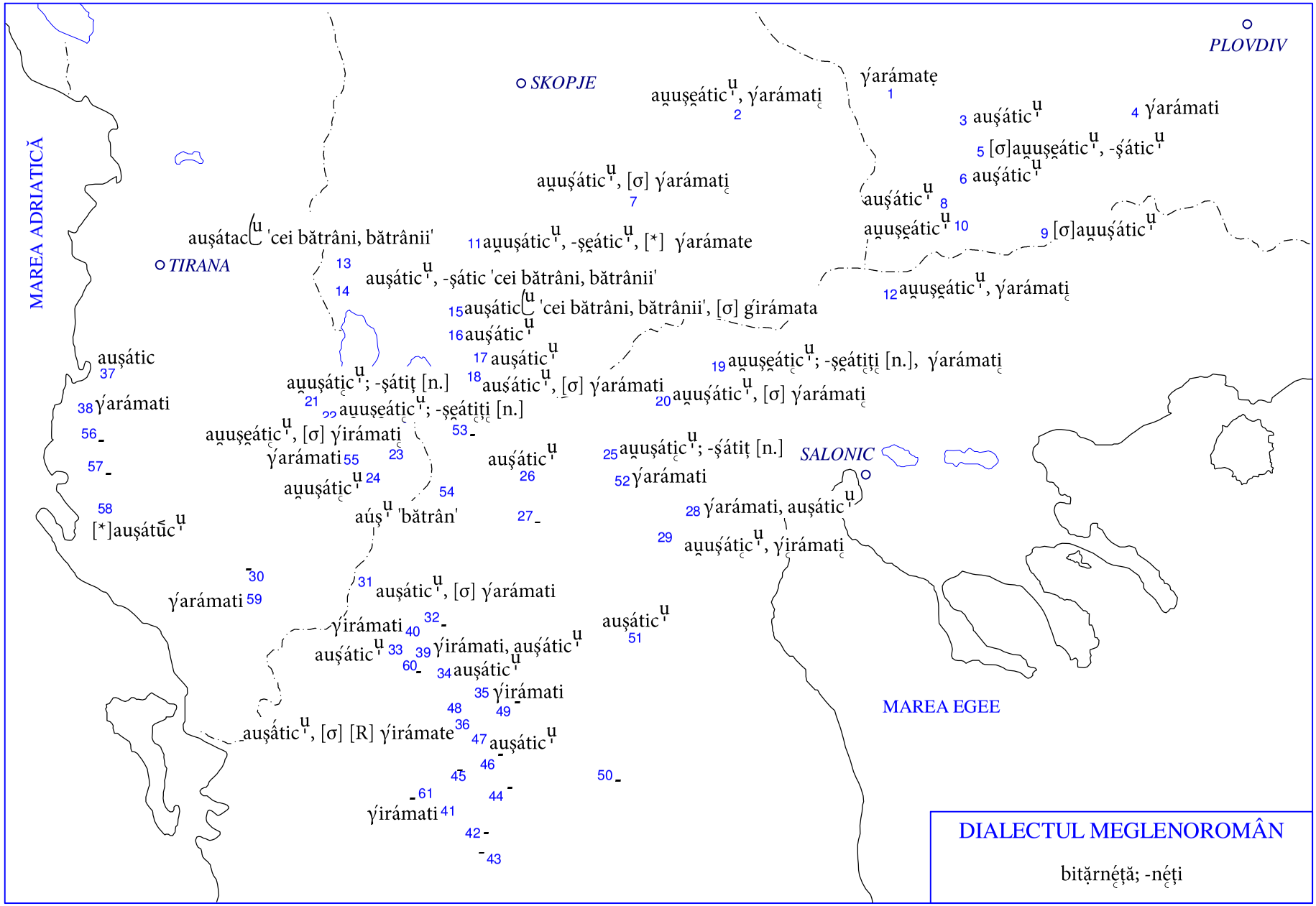

HARTA 308. BĂTRÂNEŢE ‘vieillesse’ [508]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

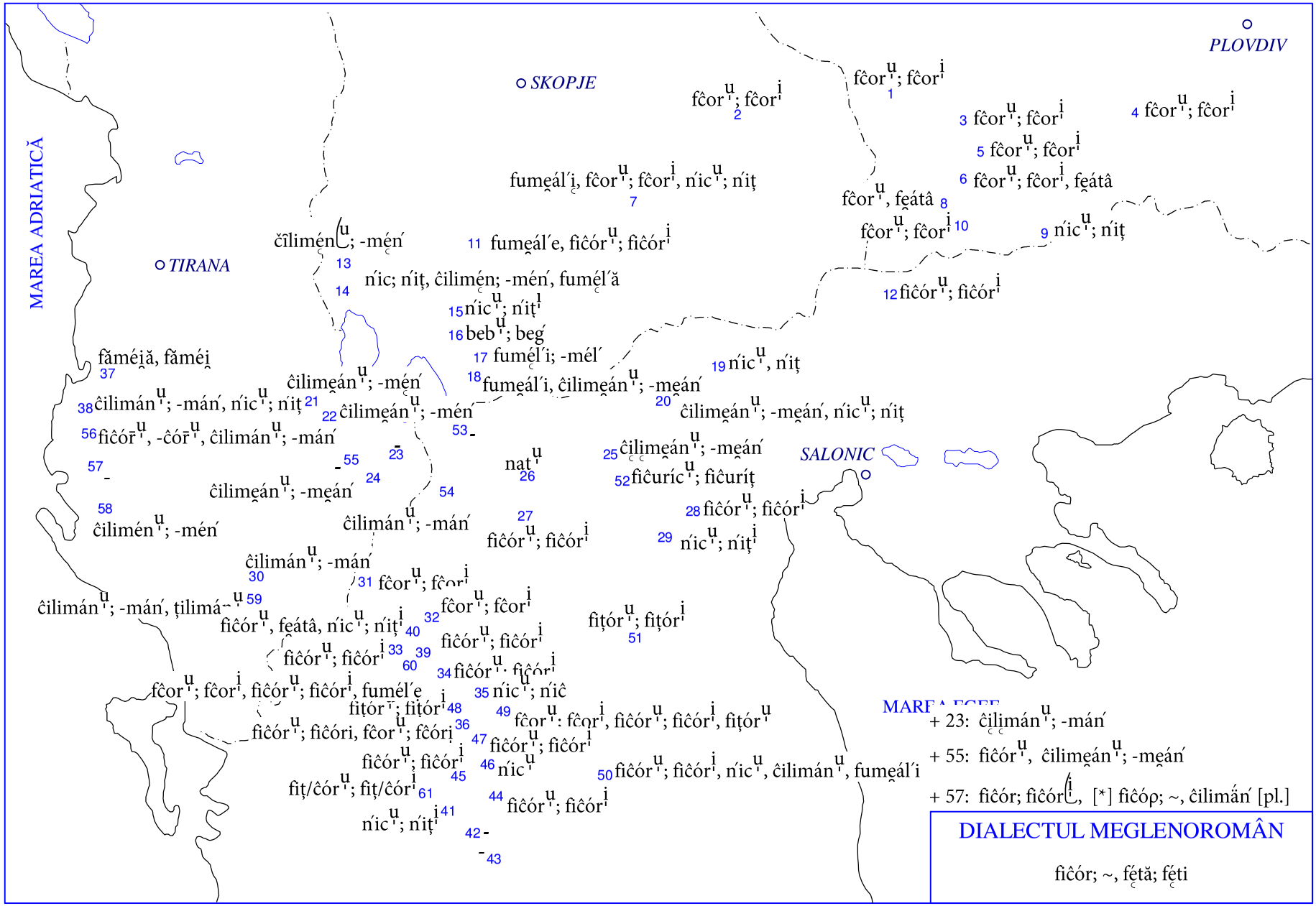

HARTA 309. COPIL, pl. 'enfant' [509]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

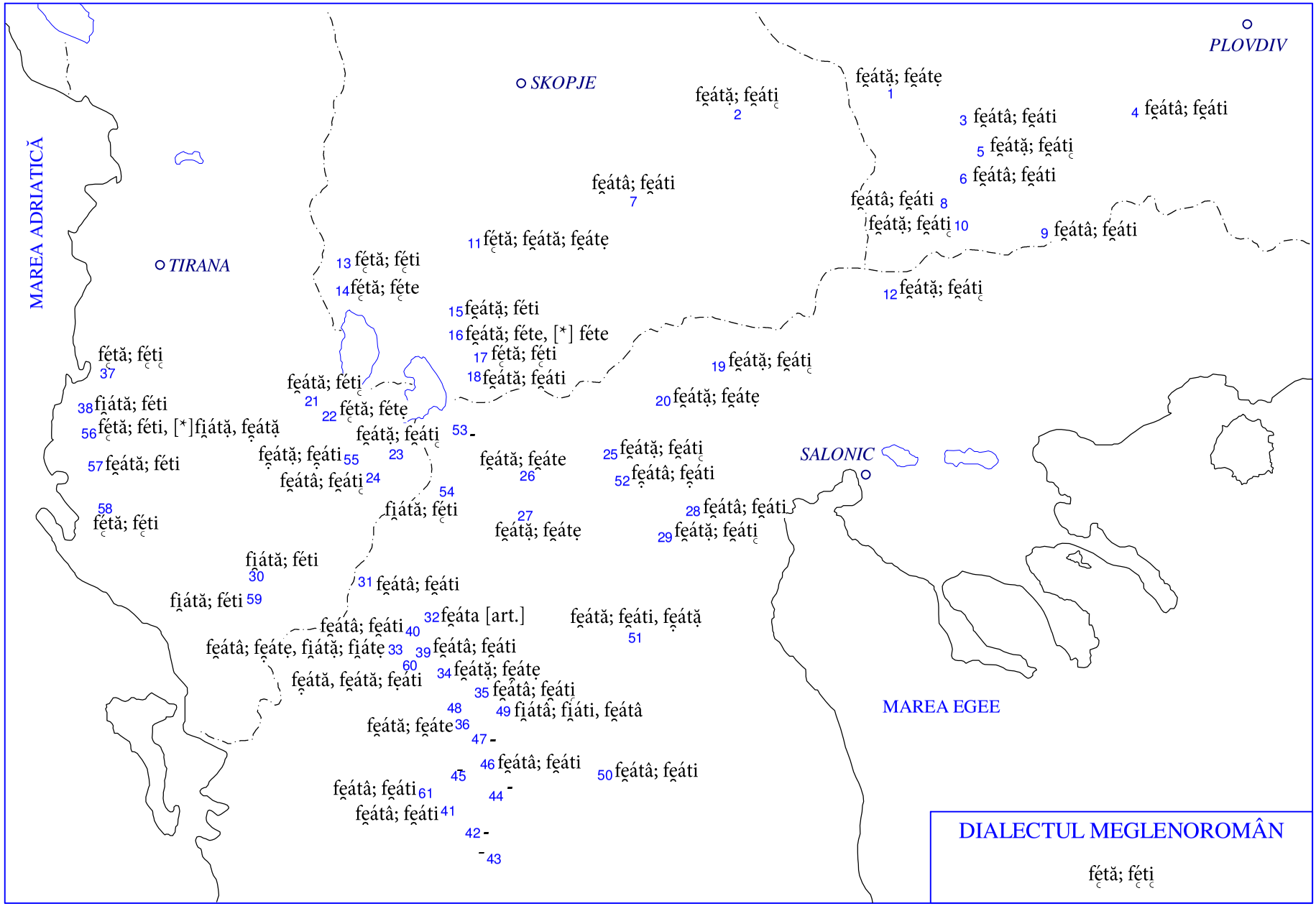

HARTA 310. FATĂ, pl. 'fille' [510]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

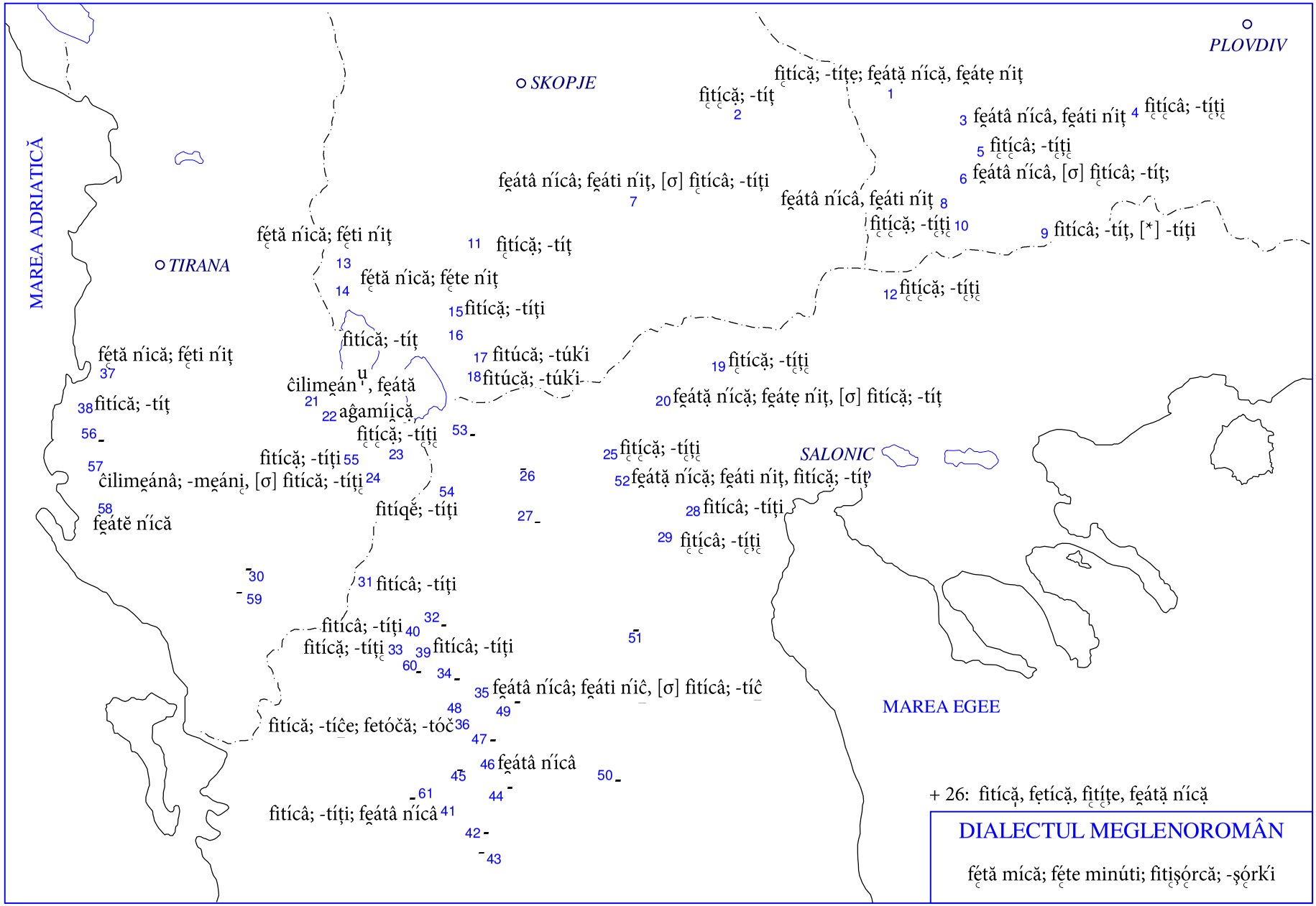

HARTA 311. FETIŢĂ, pl. ‘petite fille’ [511]

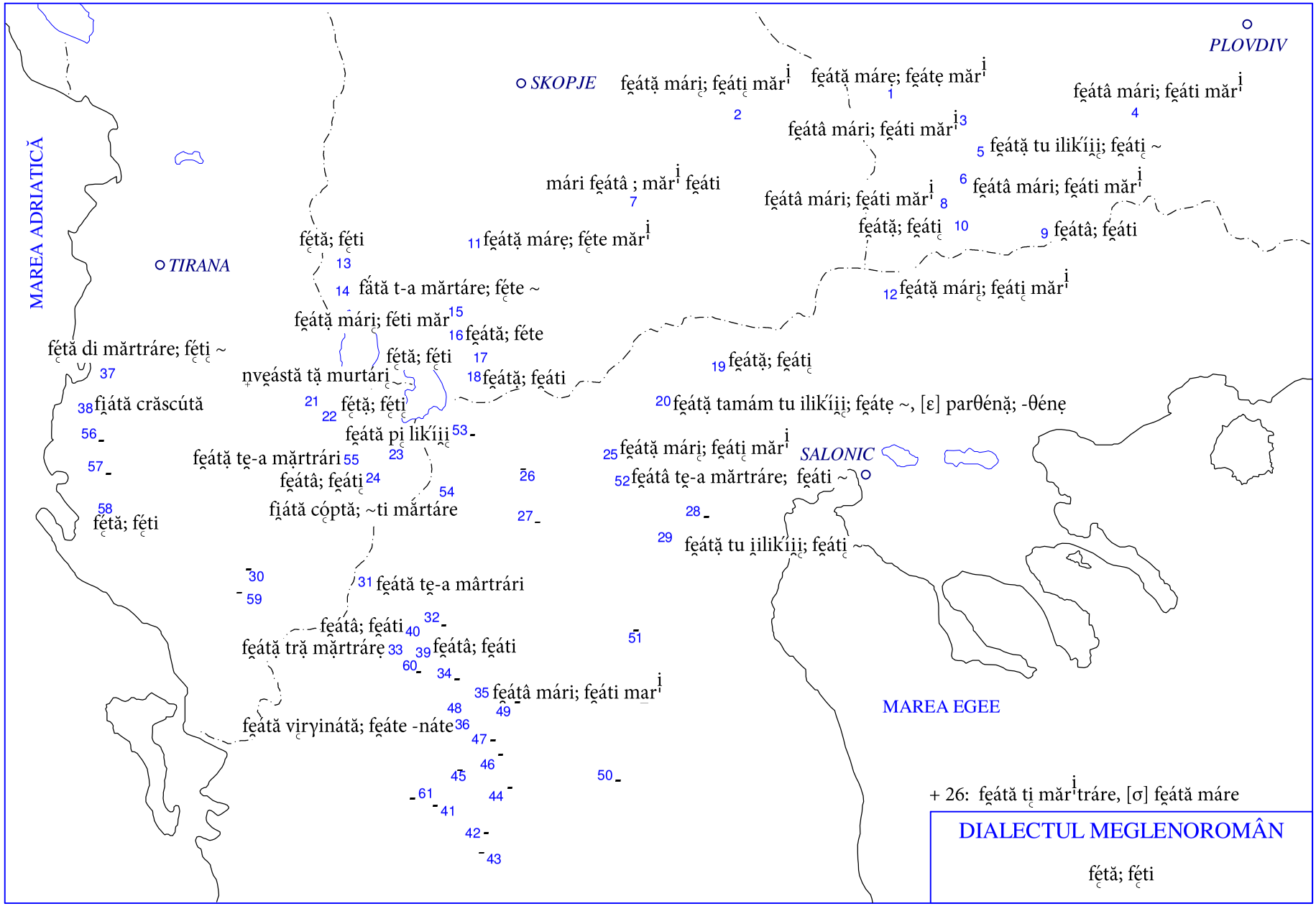

HARTA 312. FATĂ MARE, pl. 'fille nubile' [513]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

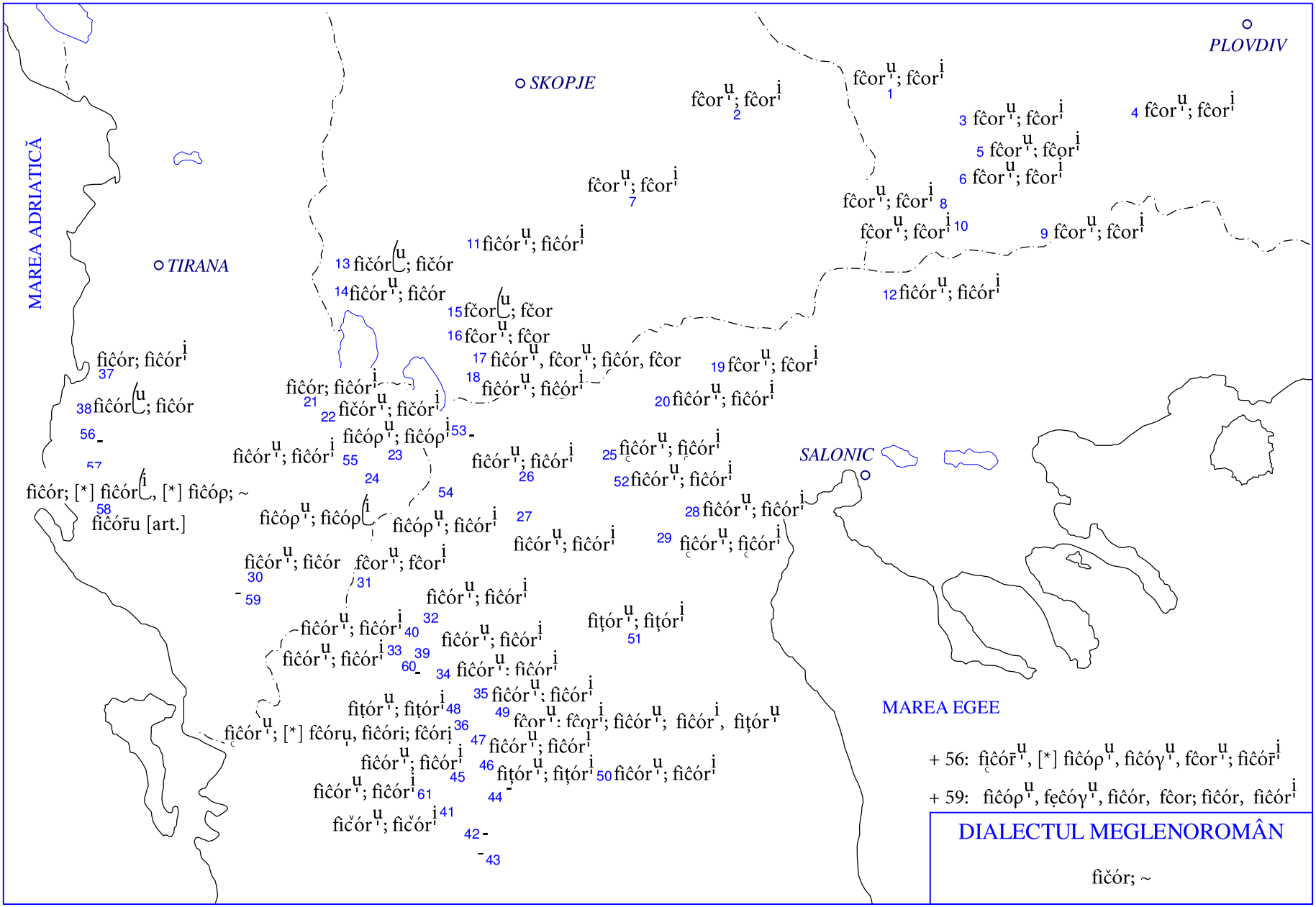

HARTA 313. BĂIAT, pl. 'garçon' [515]

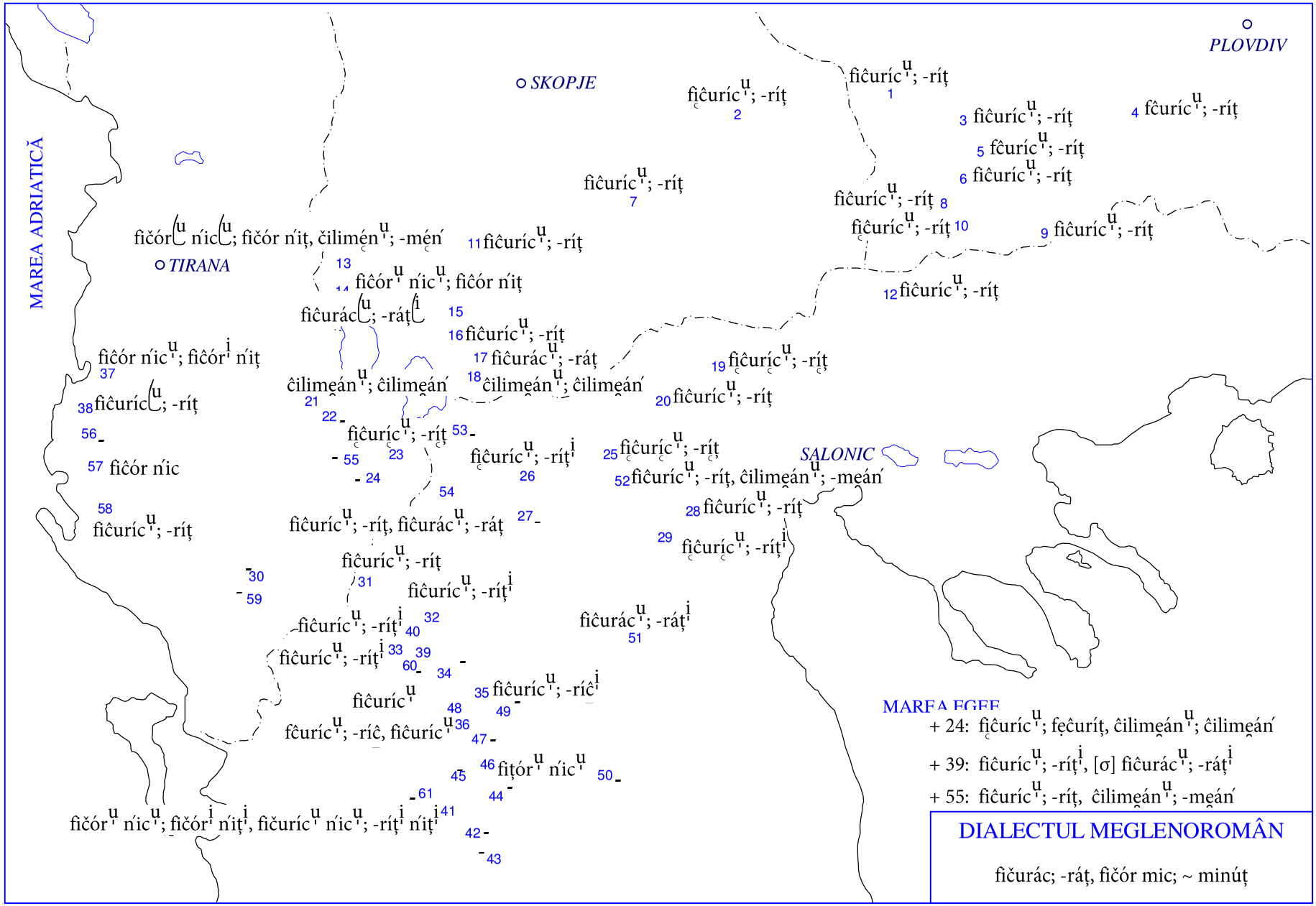

HARTA 314. BĂIEŢEL, pl. 'petit garçon' [516]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

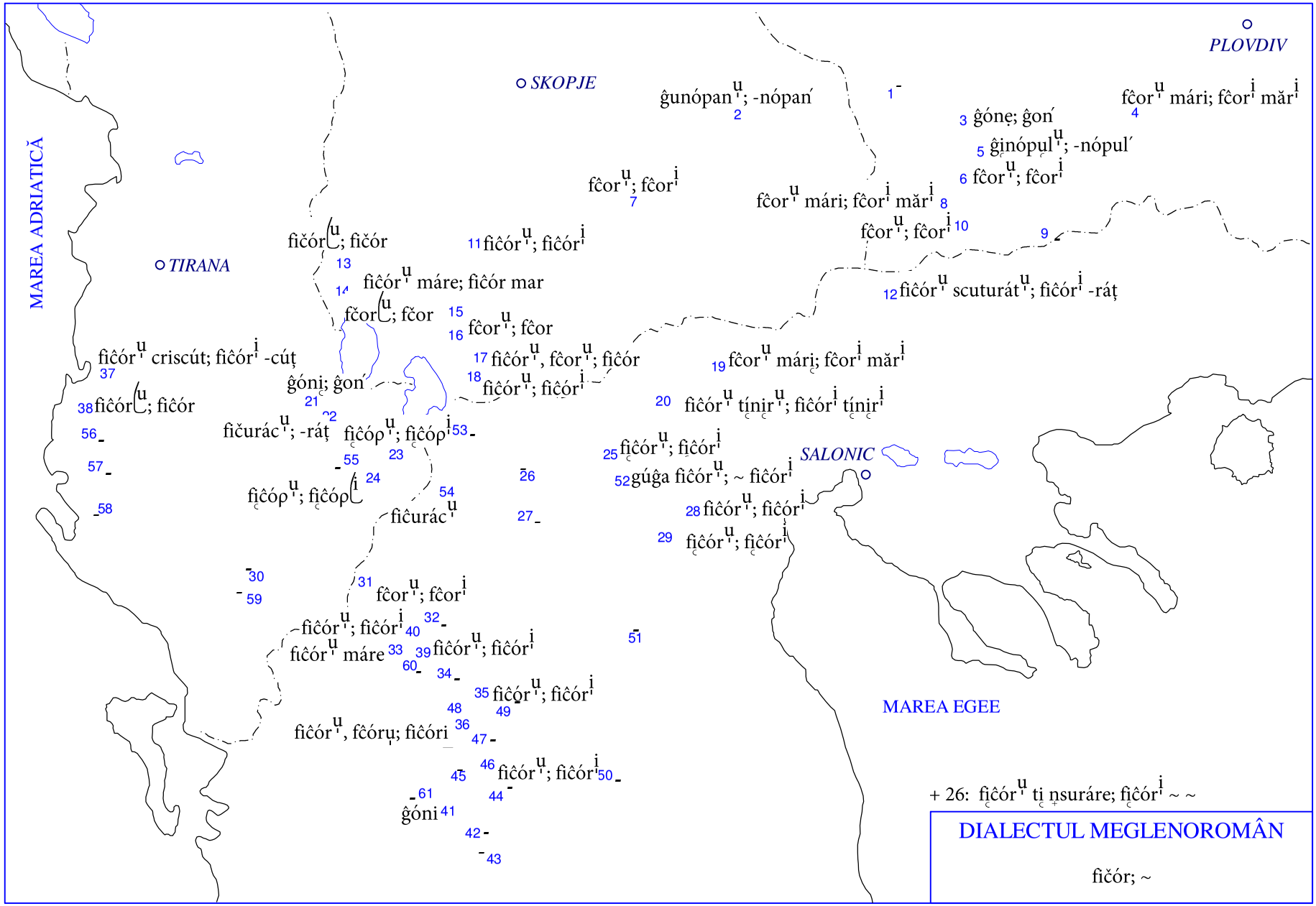

HARTA 315. BĂIEȚANDRU, pl. 'adolescent, grand garçon' [517]

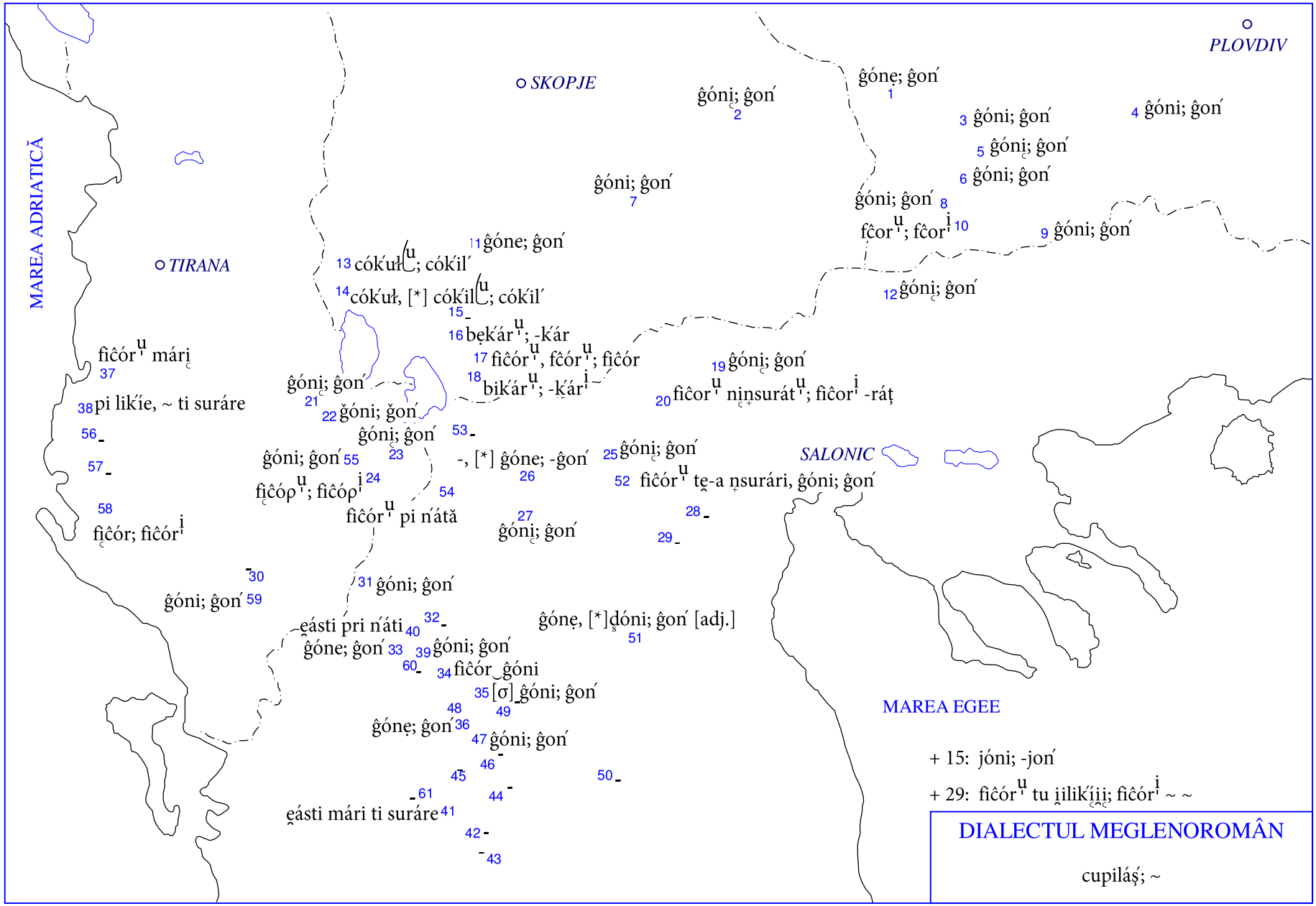

HARTA 316. FLĂCĂU, pl. 'jeune homme' [518]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

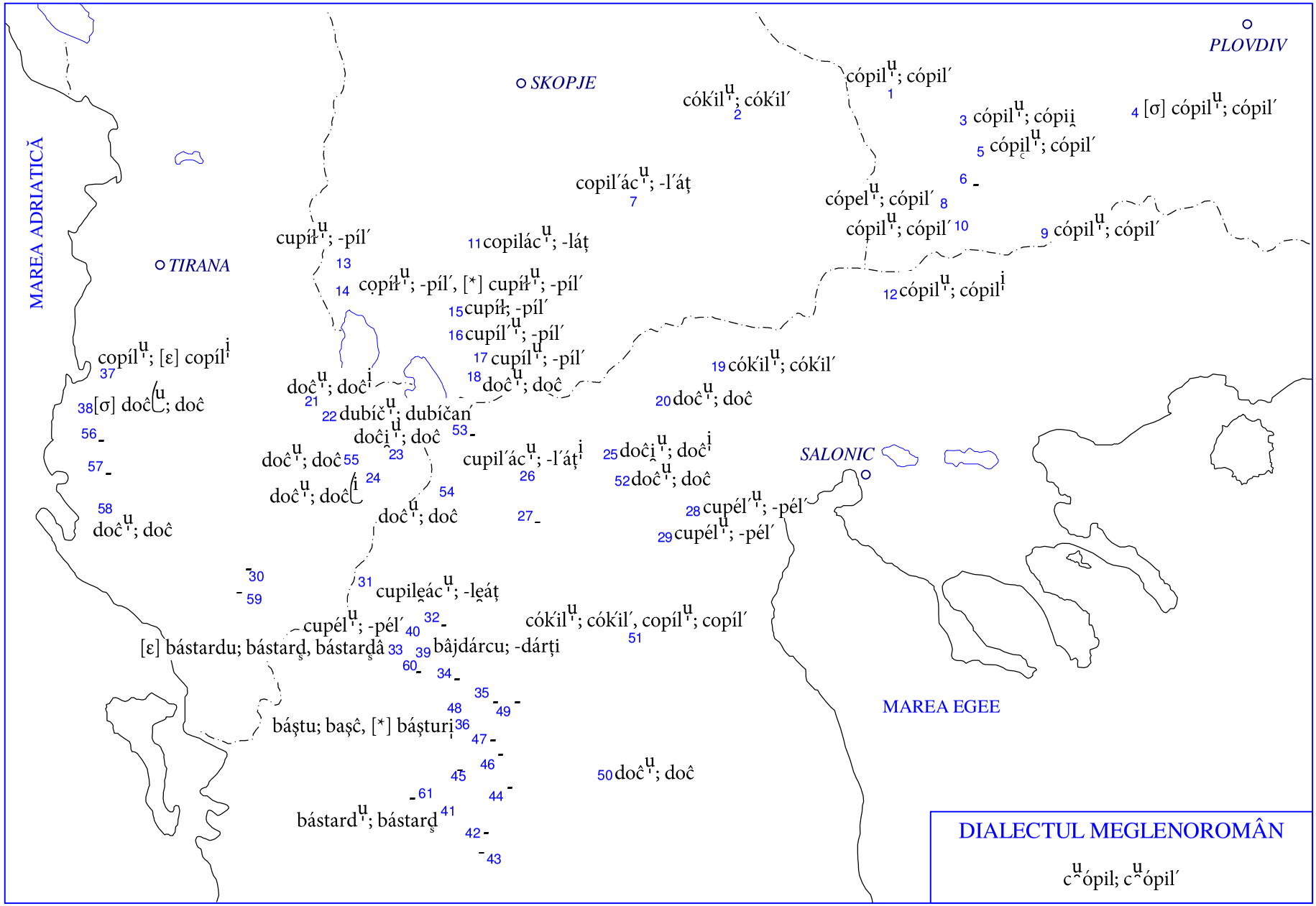

HARTA 317. COPIL DIN FLORI, pl. 'bâtard' [519]

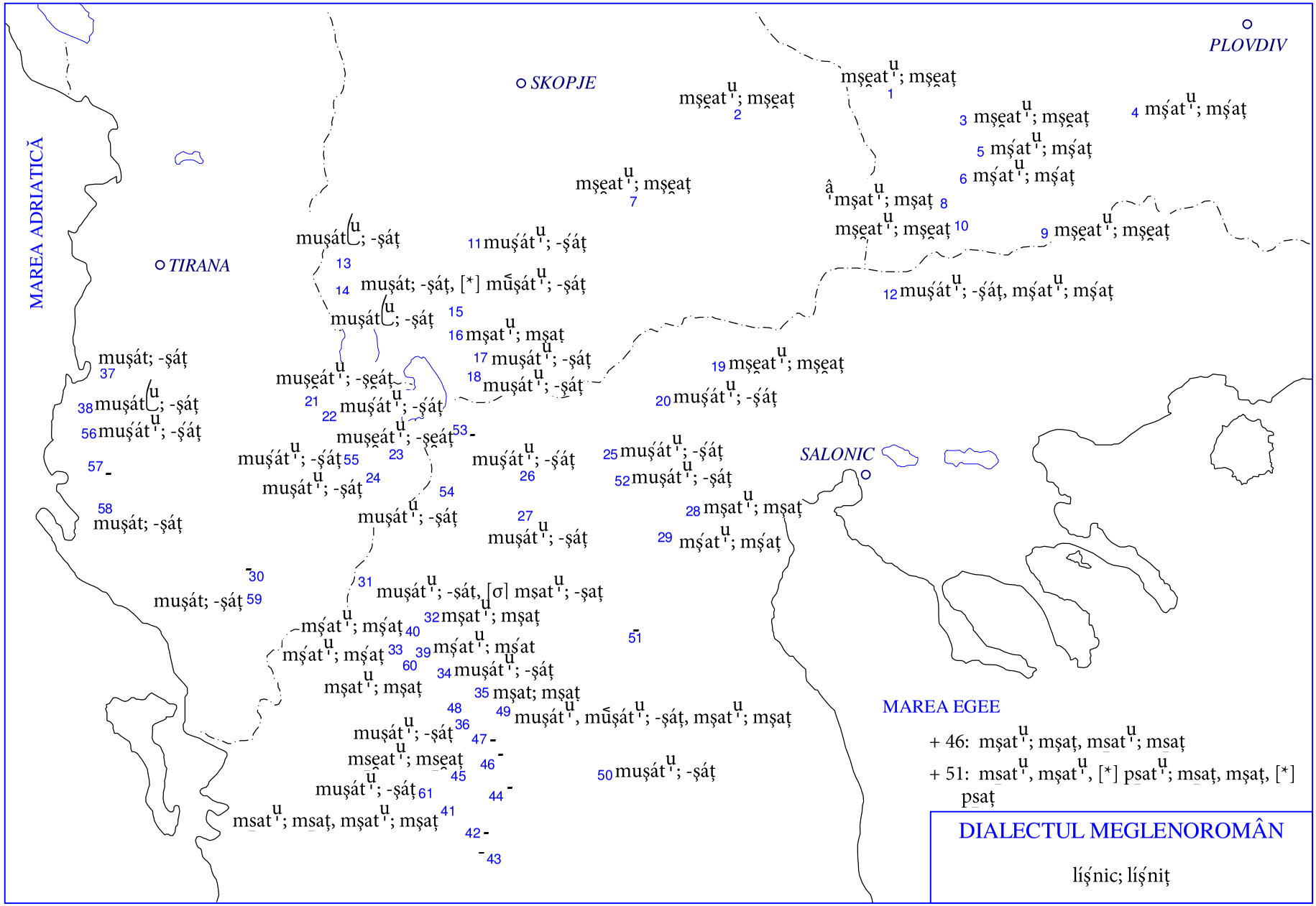

HARTA 318. FRUMOS, pl. 'beau' [520]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

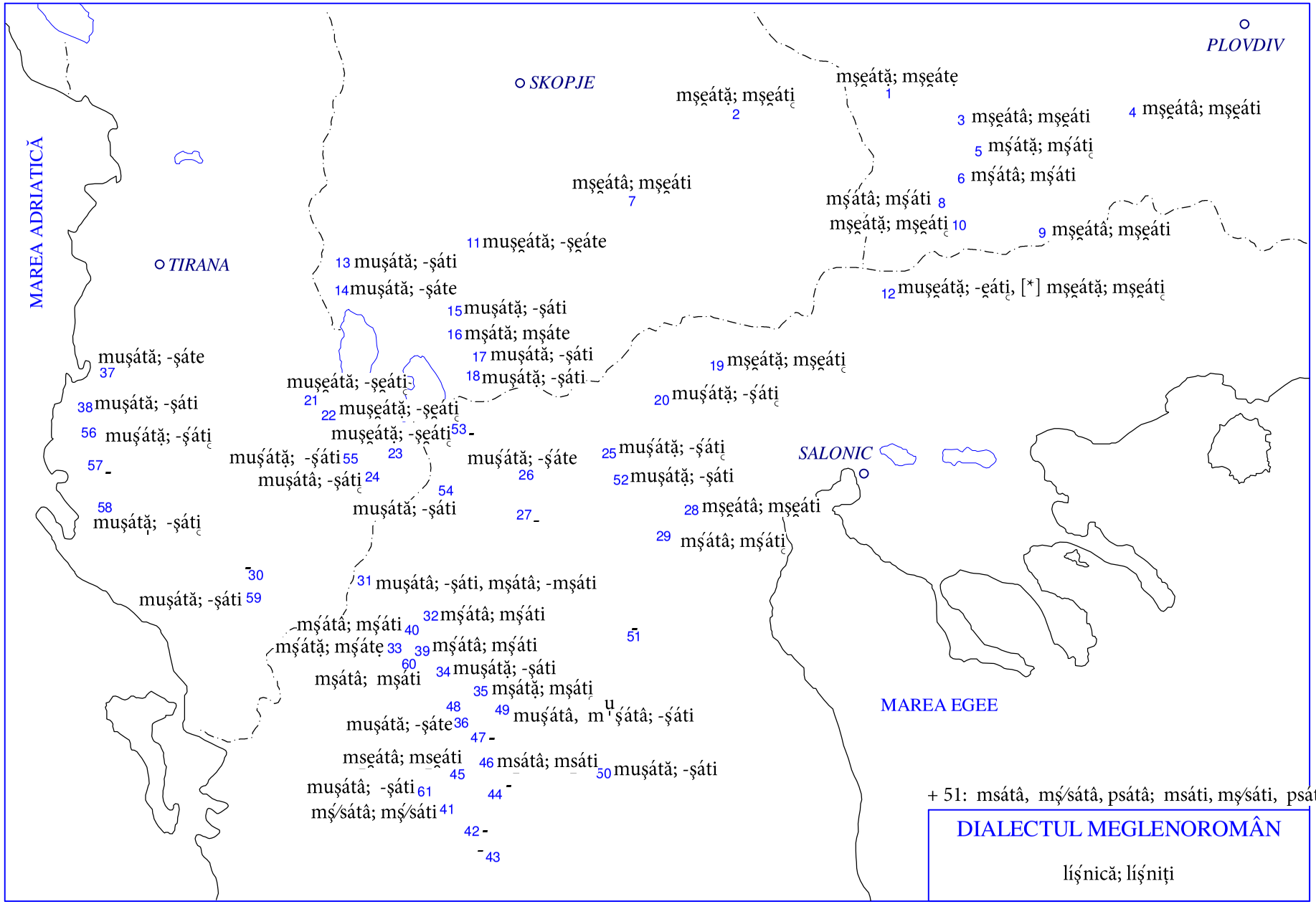

HARTA 319. FRUMOASĂ, pl. 'belle' [521]

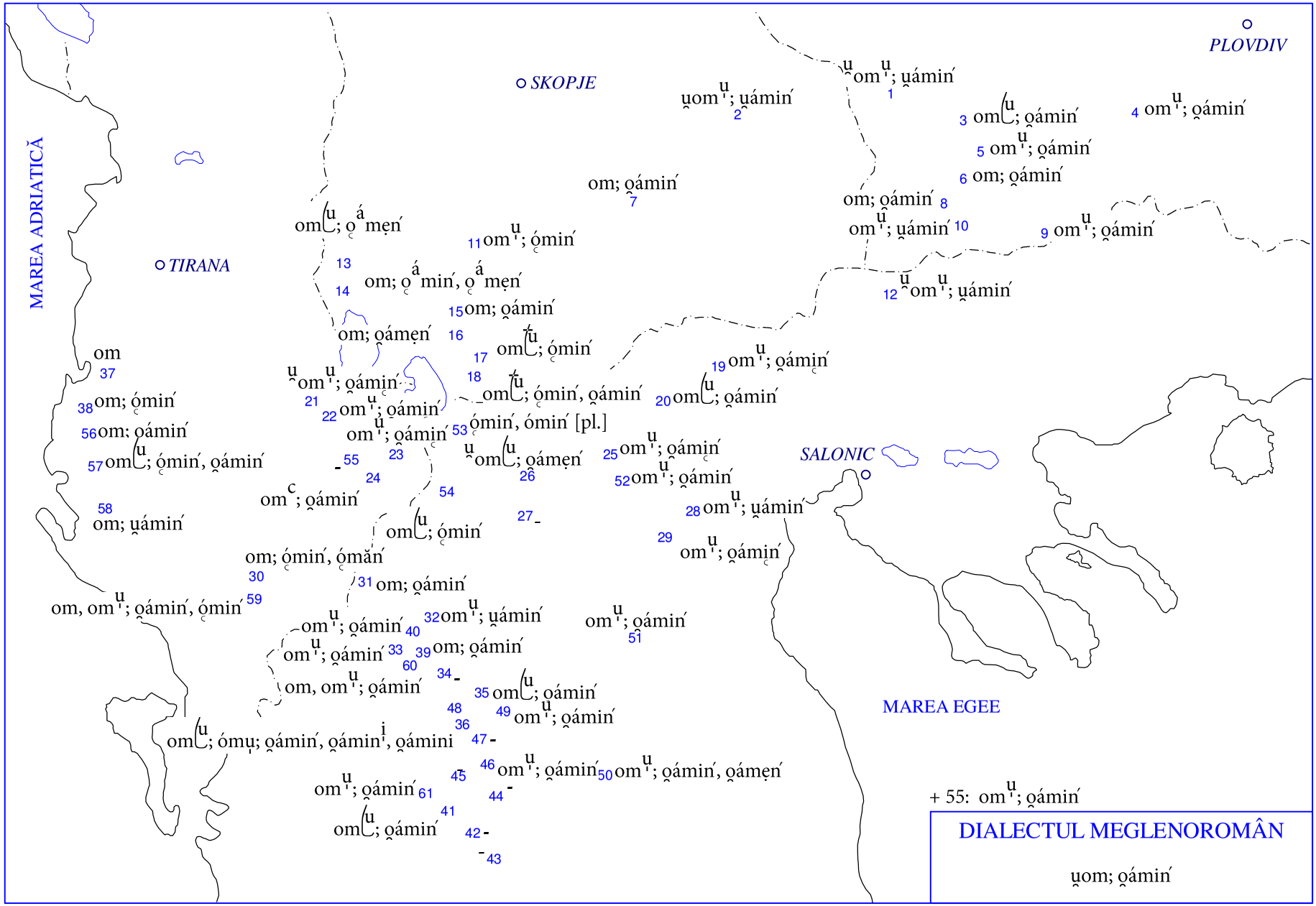

HARTA 320. OM, pl. 'homme' [522]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

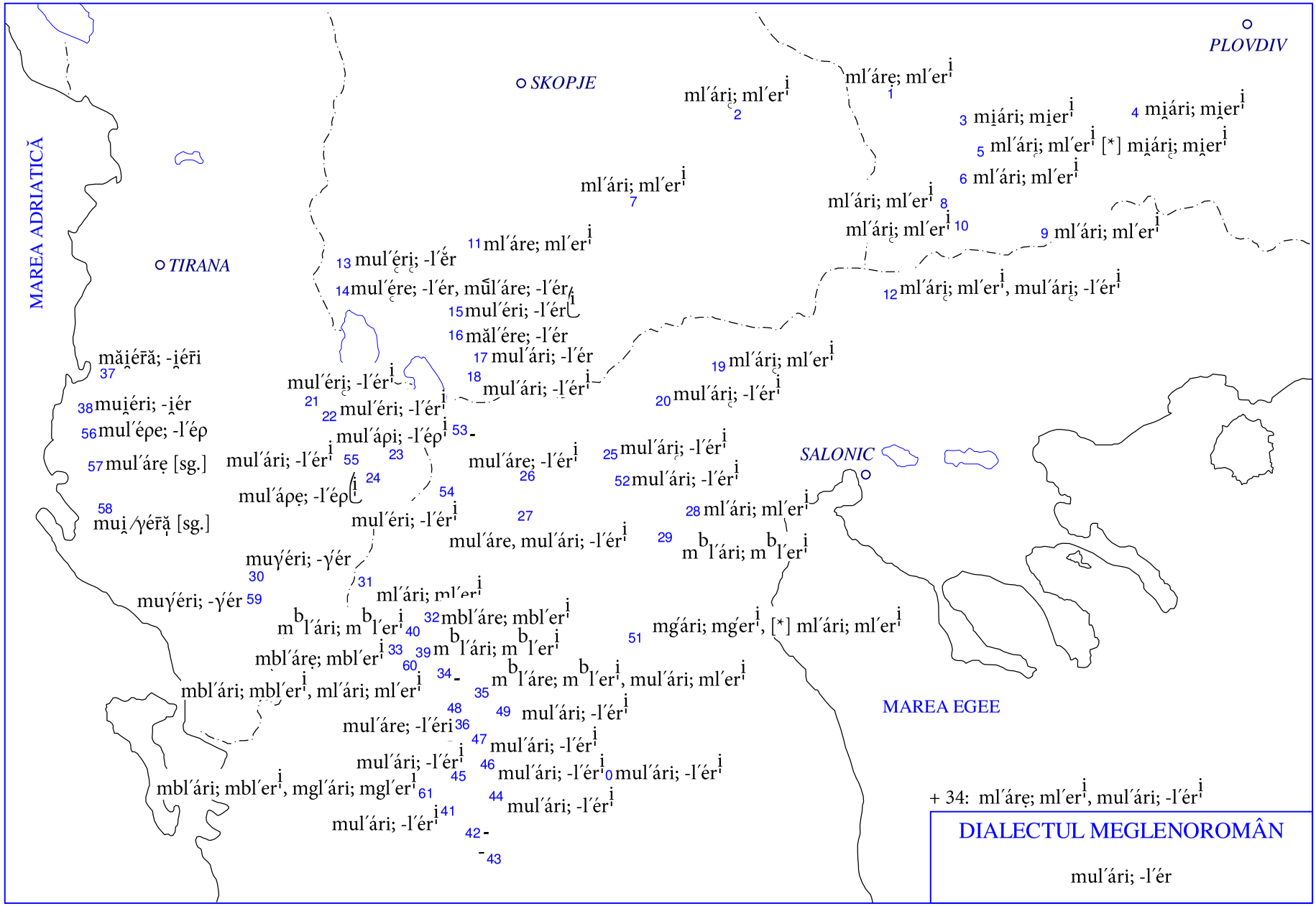

HARTA 321. FEMEIE, pl. ‘femme’ [523]

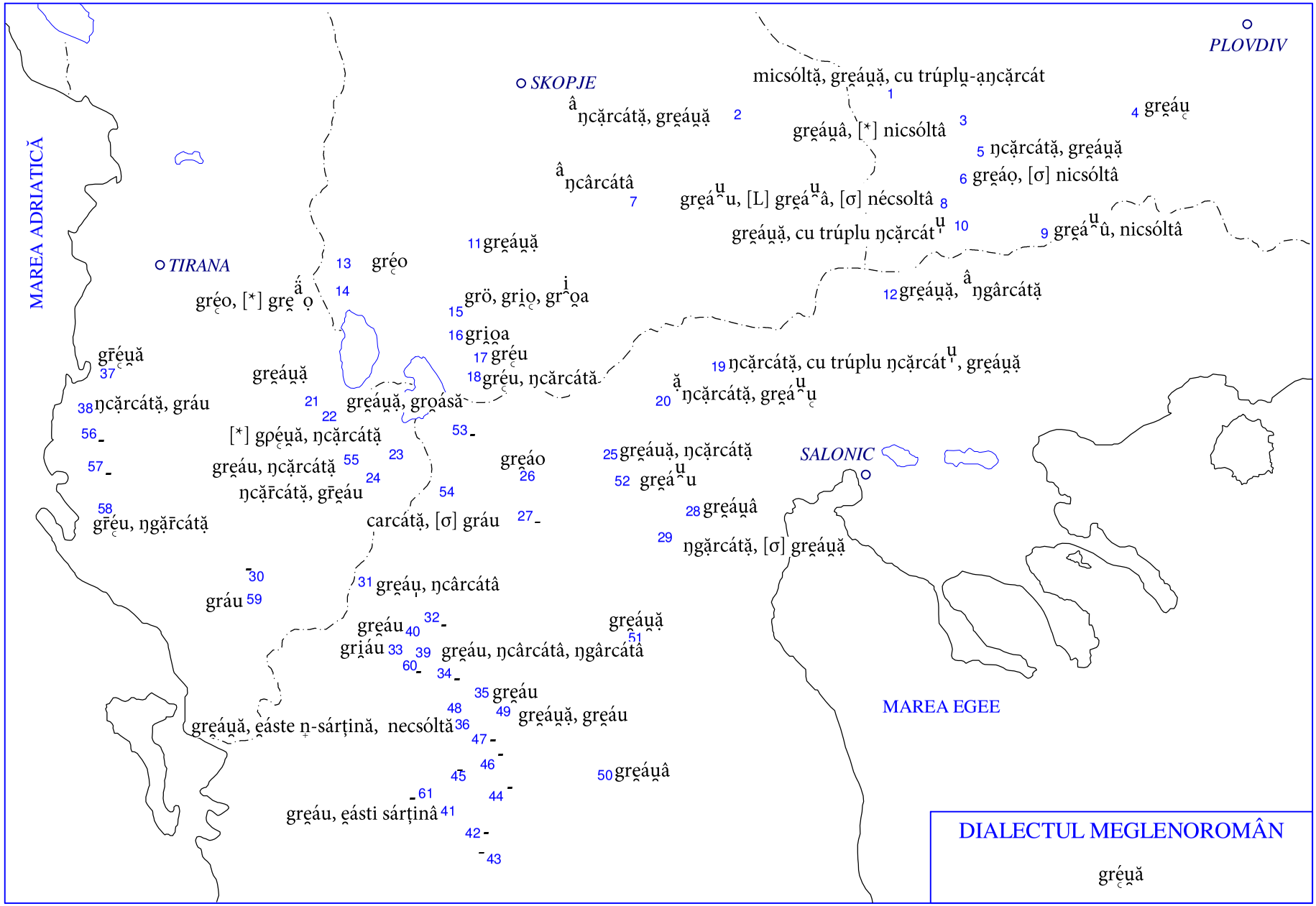

HARTA 322. (FEMEIE) ÎNSĂRCINATĂ [GEST] '(femme) enceinte' [524]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

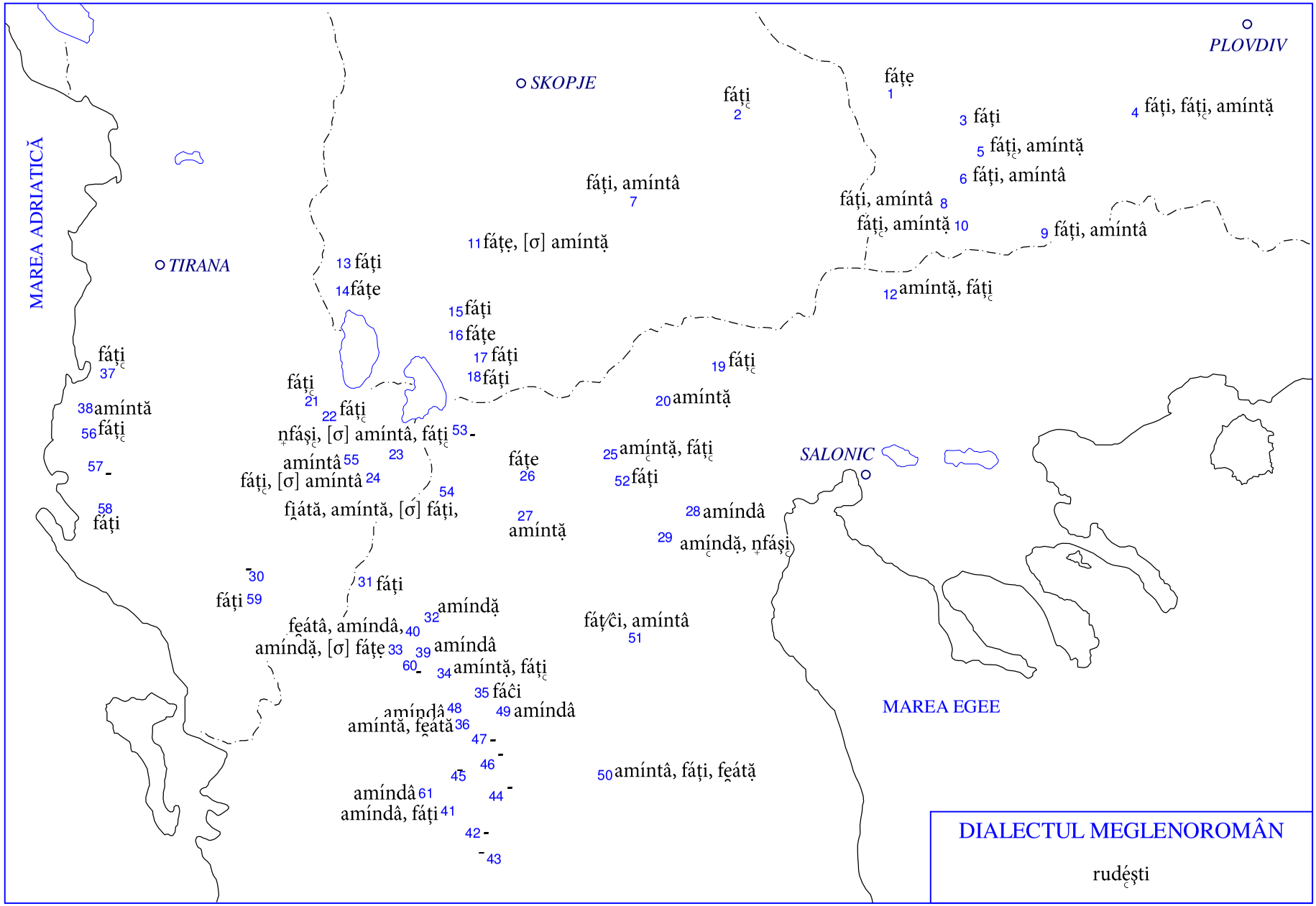

HARTA 323. (FEMEIA) NAŞTE '(la femme) accouche' [525]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

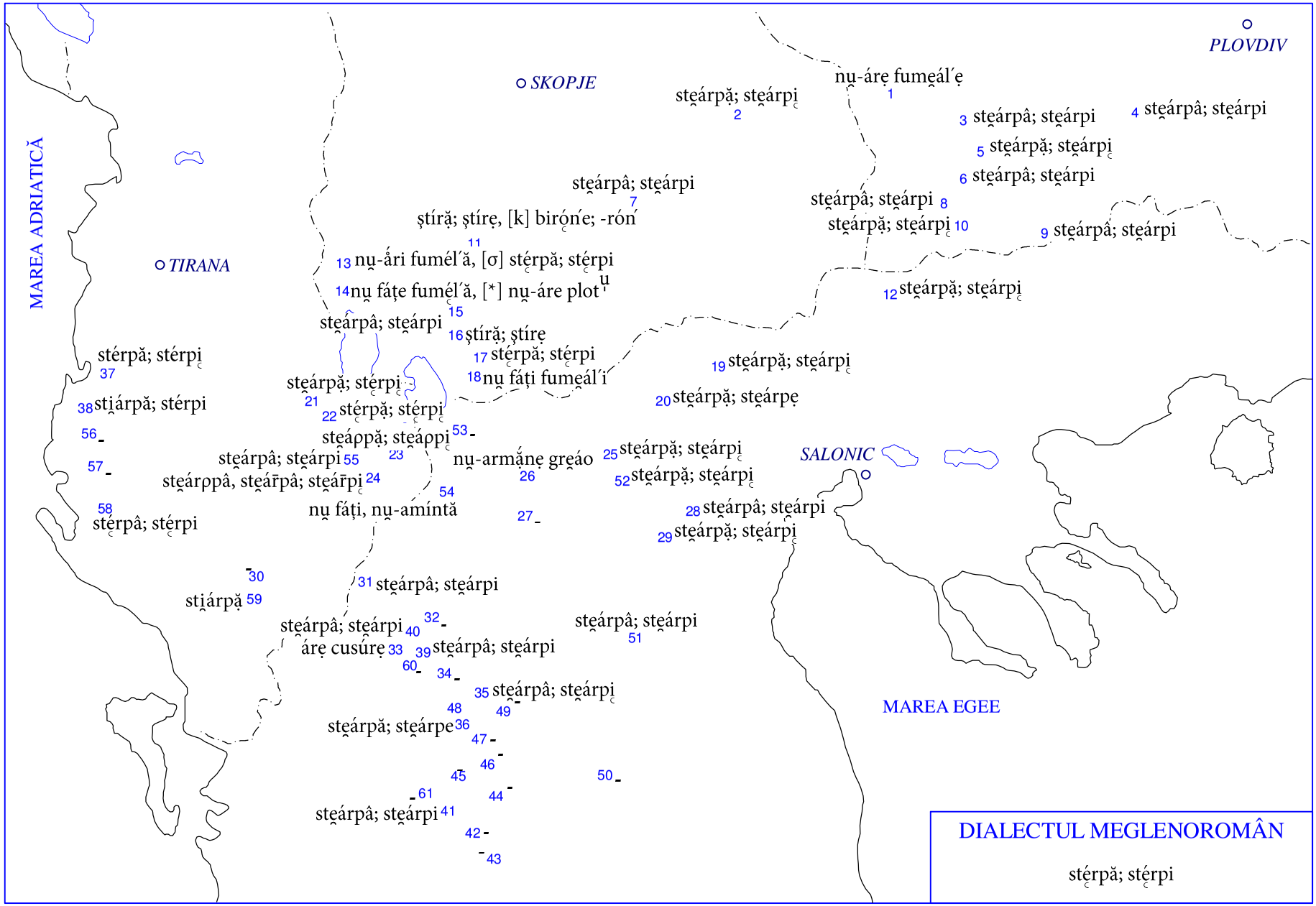

HARTA 324. (FEMEIE) STEARPĂ, pl. '(femme) sterile' [526]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

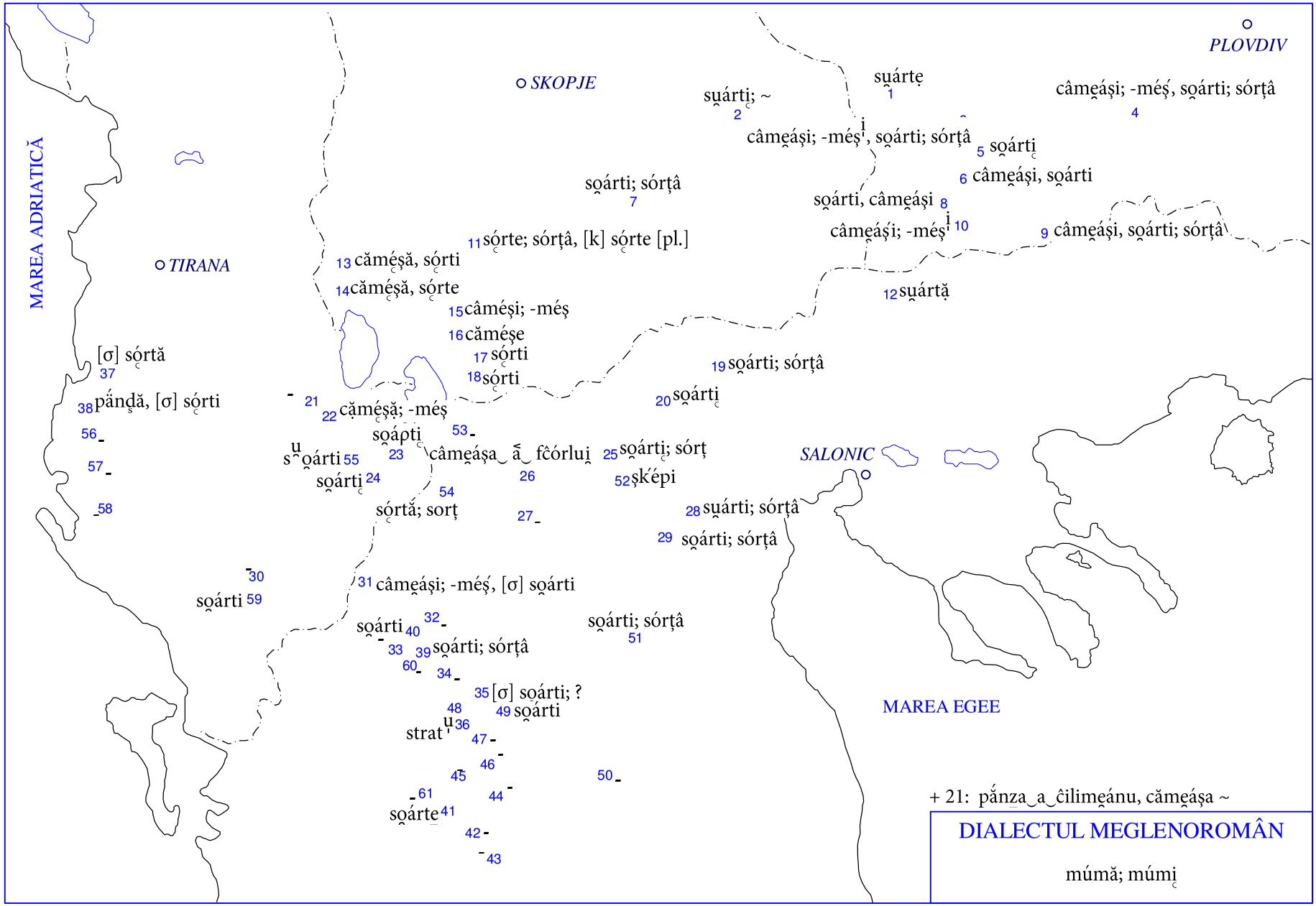

HARTA 325. PLACENTĂ, pl. 'placenta' [527]

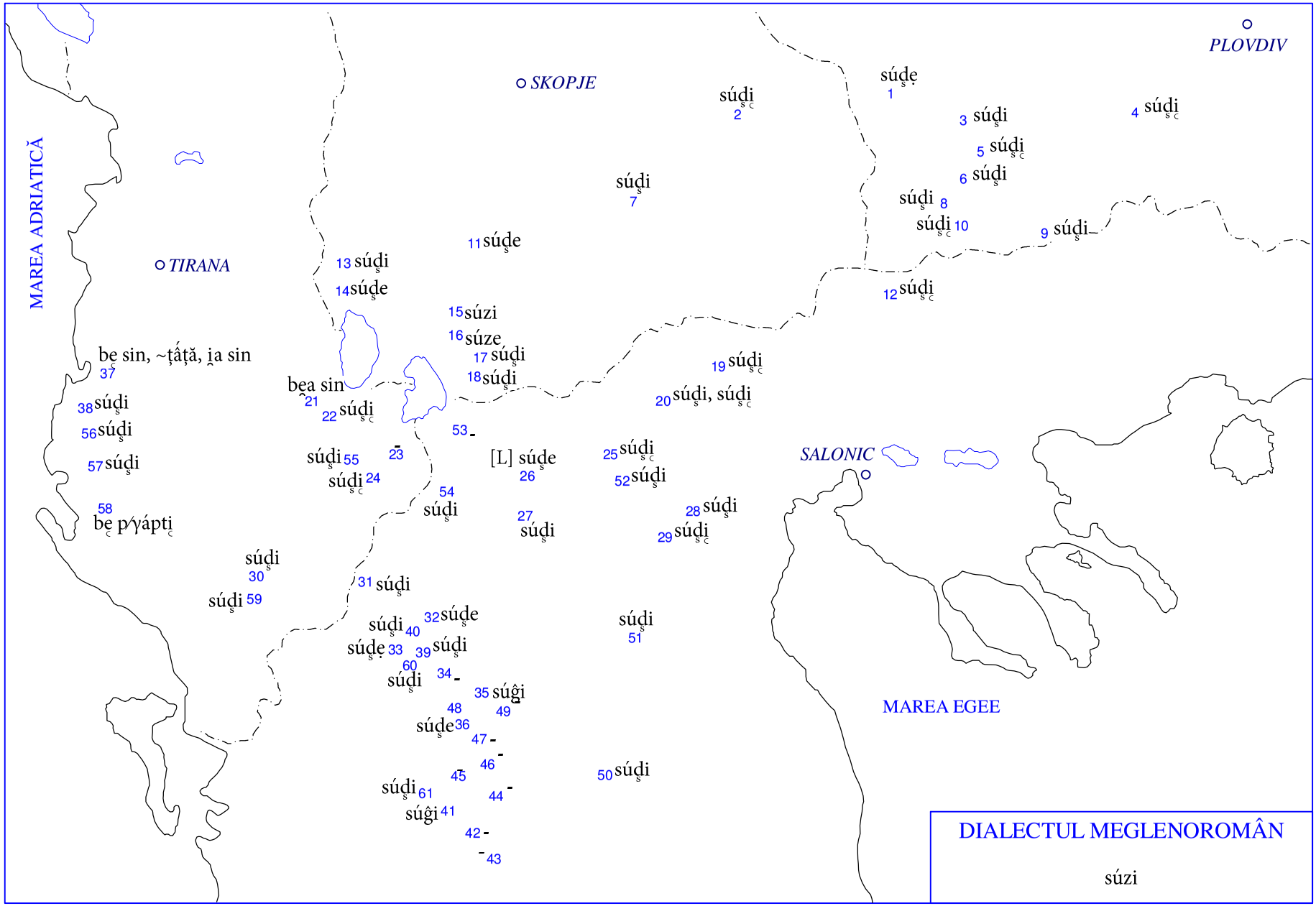

HARTA 326. (COPILUL) SUGE, ind. prez., 3 sg. '(l'enfant) tète' [528]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

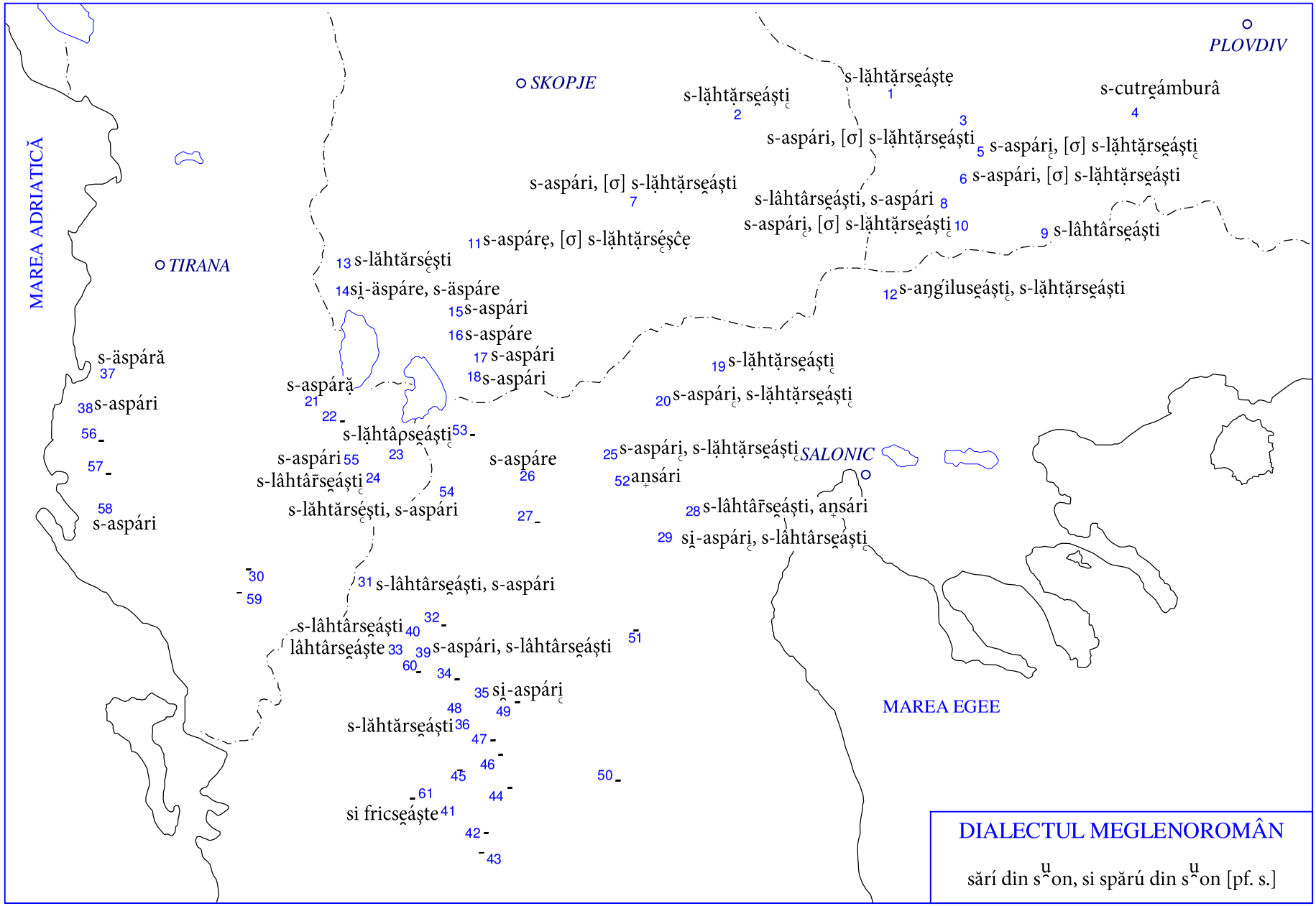

HARTA 327. (COPILUL) TRESARE (DIN SOMN), ind. prez., 3 sg. '(l'enfant) s'eveille en sursaut' [529]

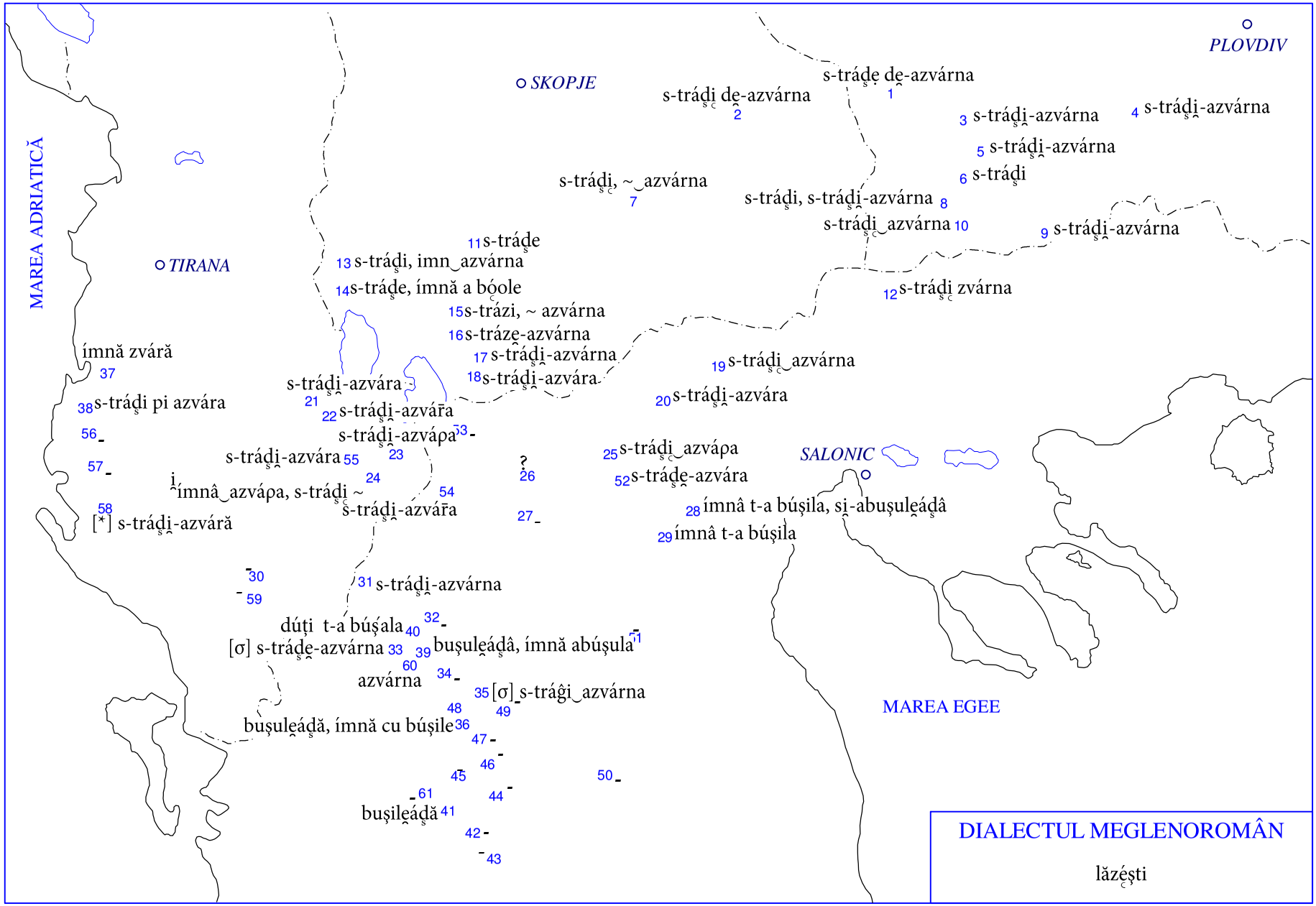

HARTA 328. (COPILUL) MERGE DE-A BUŞILEA, ind. prez., 3 sg. ‘(l’enfant) va à quatre pattes’ [530]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

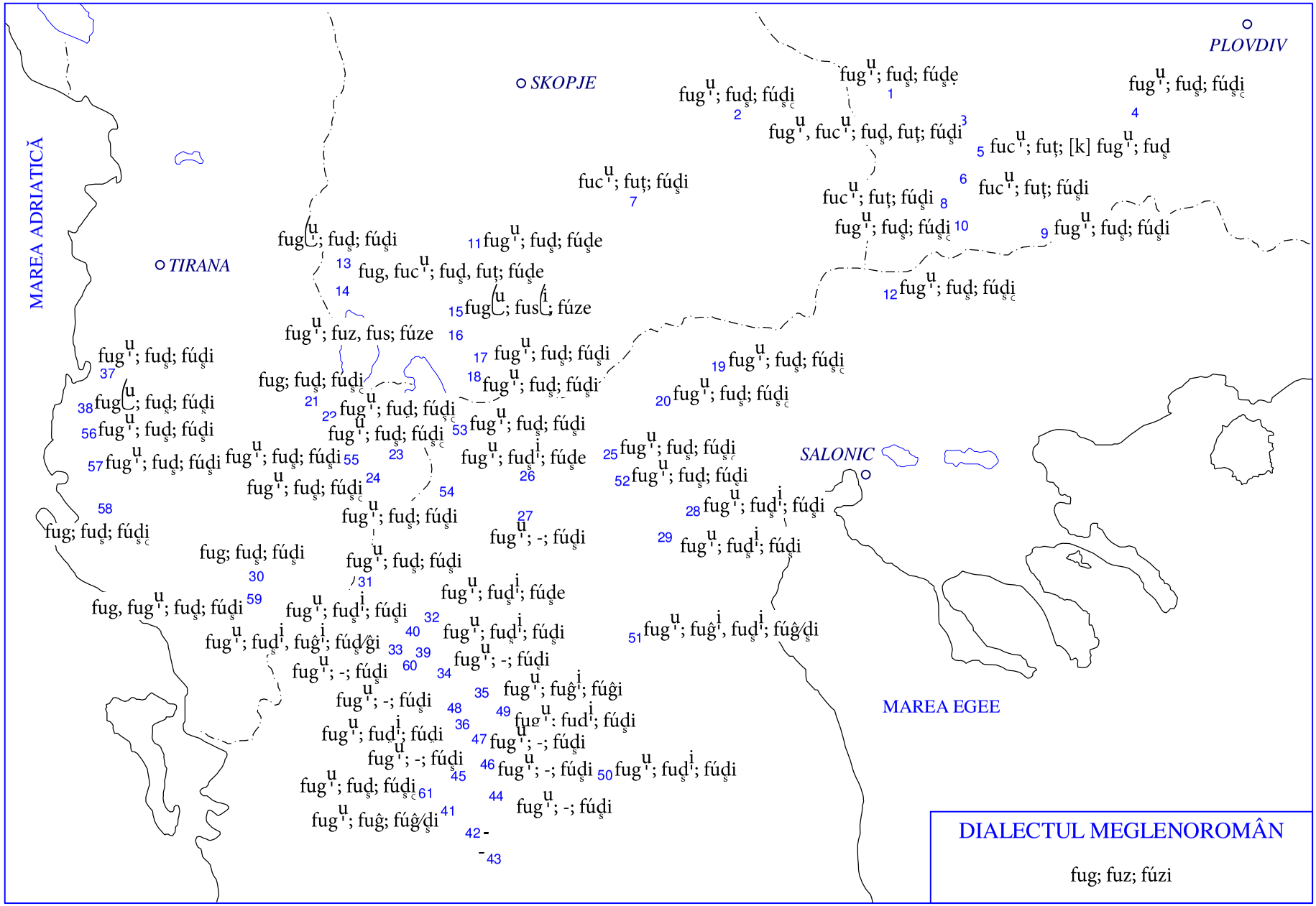

HARTA 329. FUG, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. 'je pars' [531]

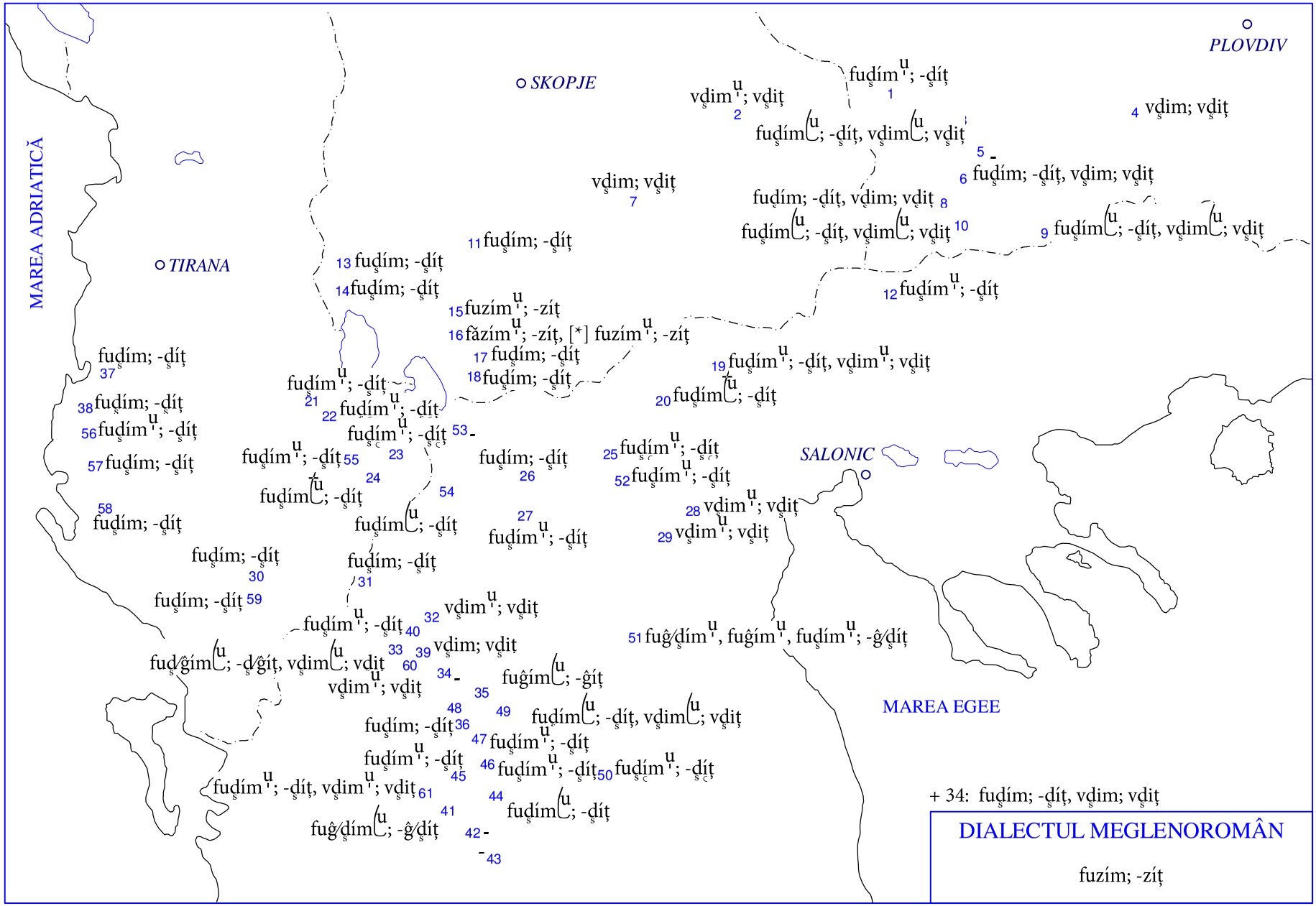

HARTA 330. FUGIM, ind. prez., 1–2 pl. ‘nous partons’ [531]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

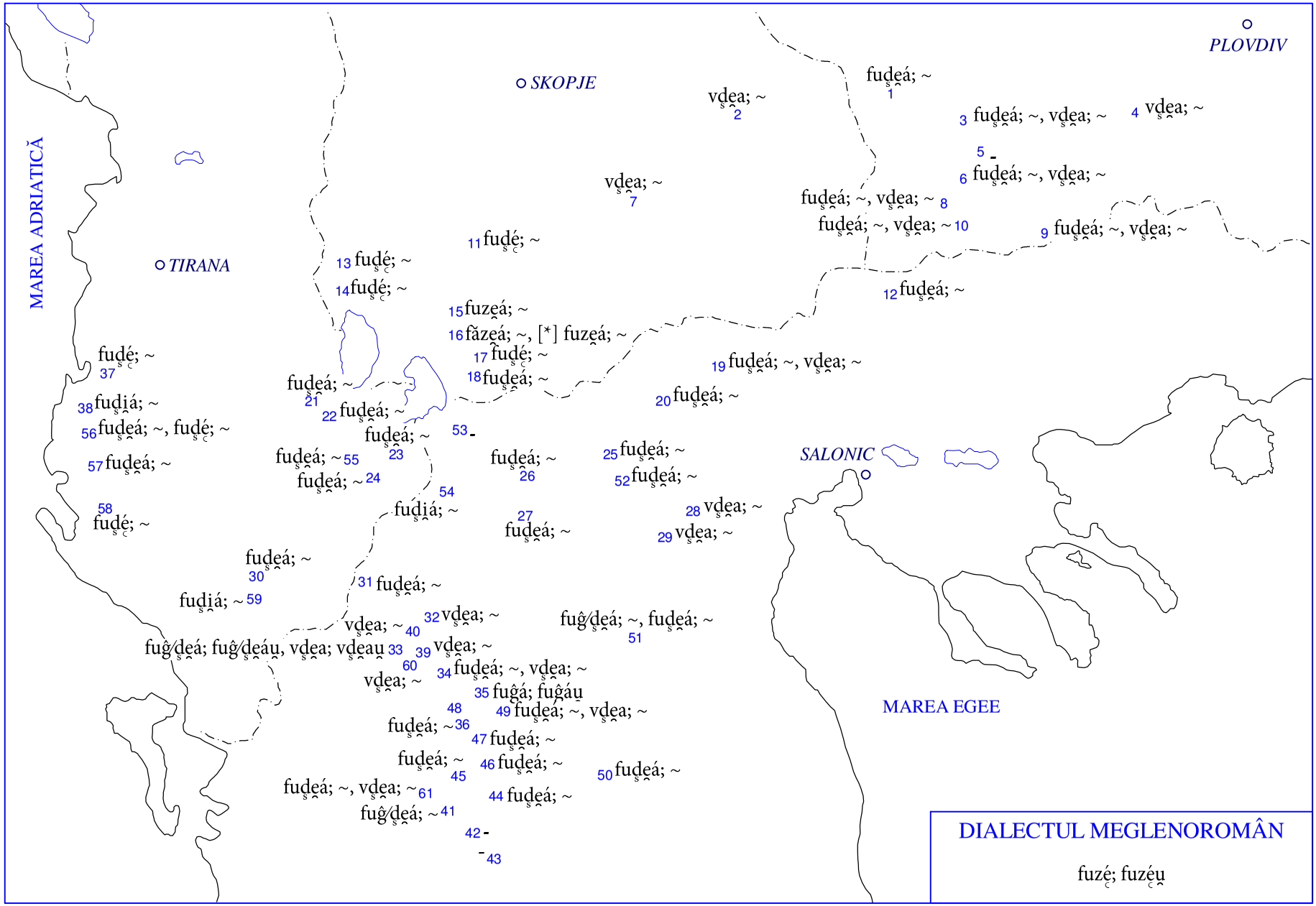

HARTA 331. FUGEAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl. 'je partais' [532]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

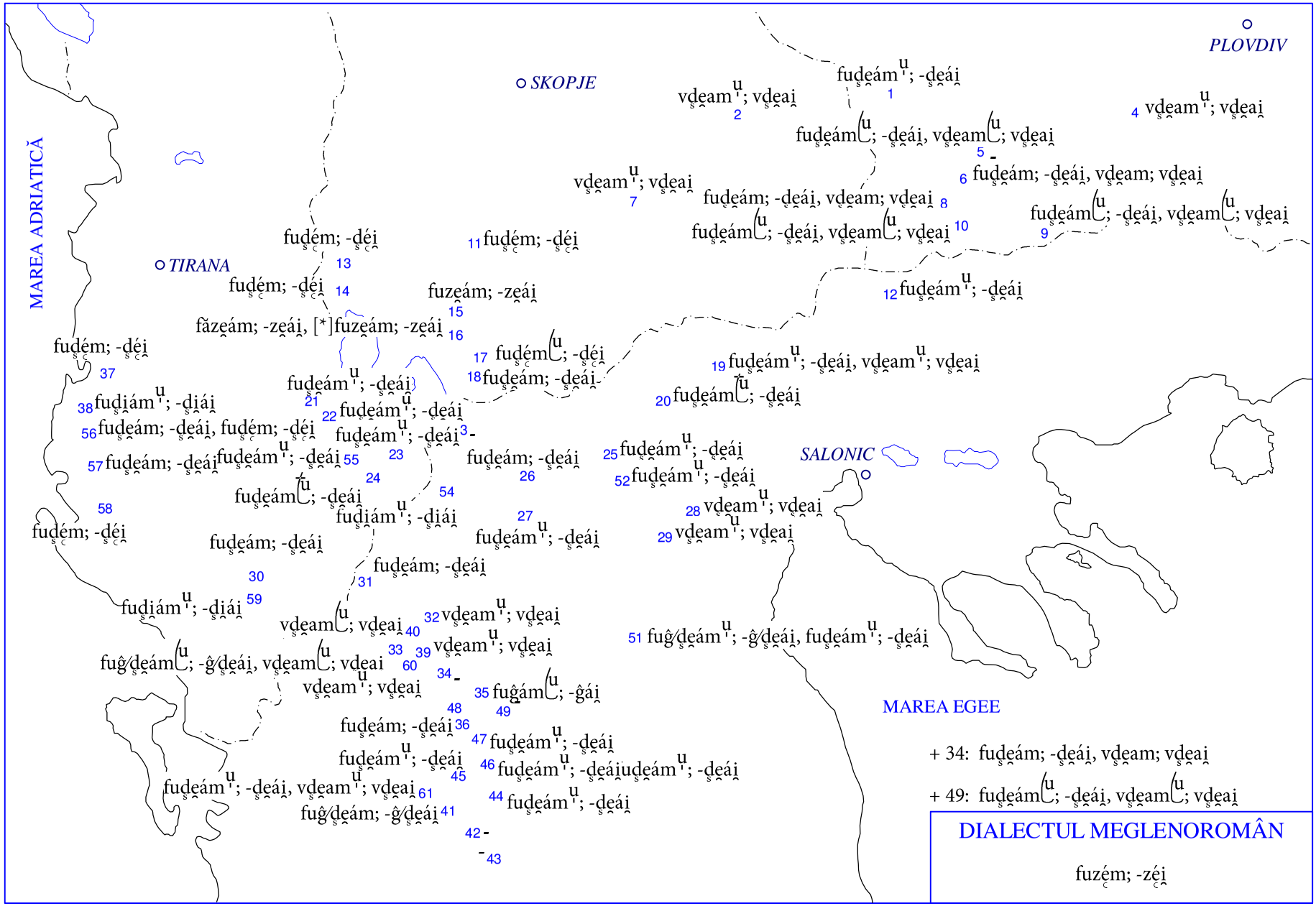

HARTA 332. FUGEAM, ind. imperf., 1 sg., 2 sg., 1 pl. 'je partais'; * 1 pl. = 1 sg. [532]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

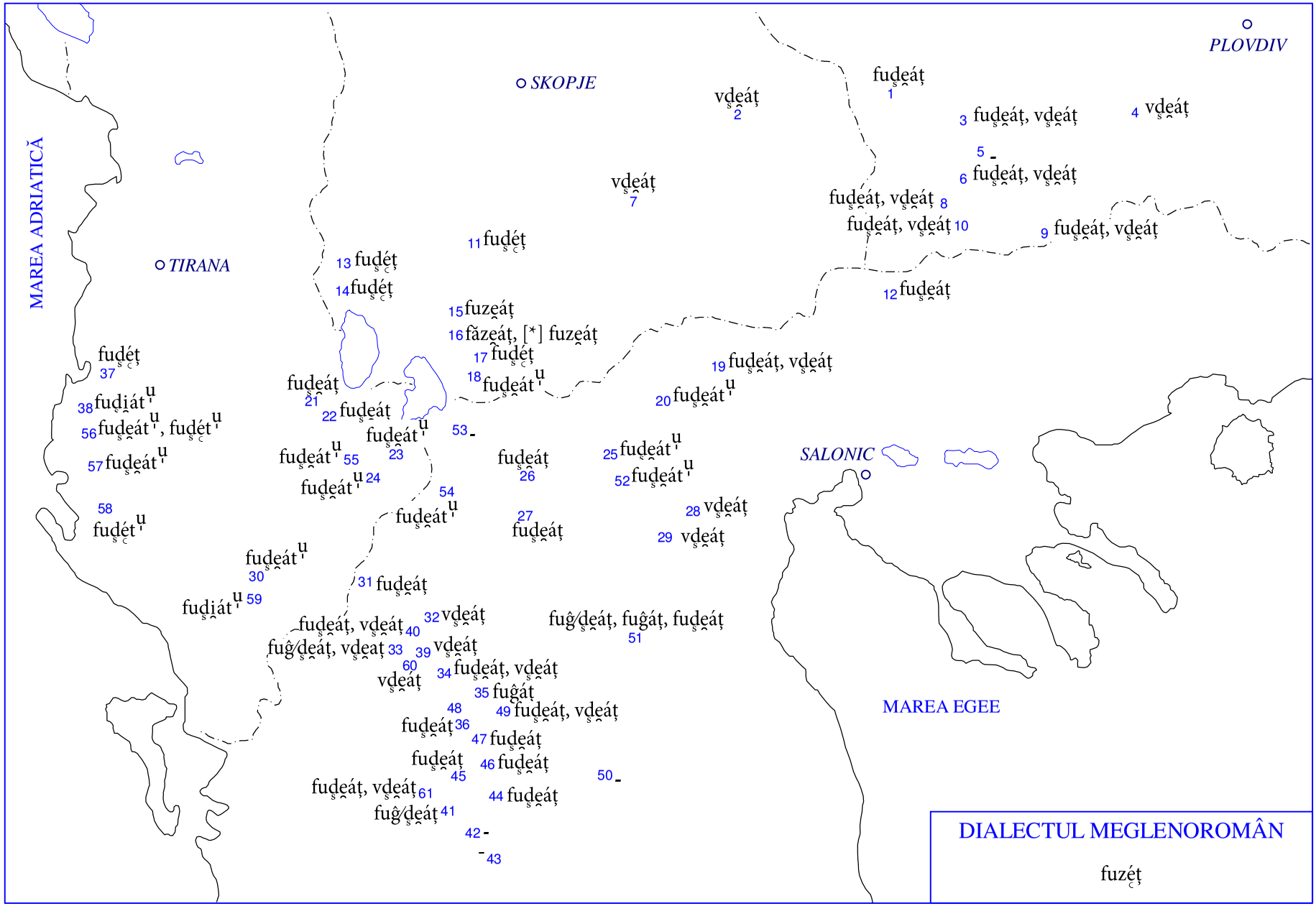

HARTA 333. FUGEAȚI, ind. imperf., 2 pl. 'vous partiriez' [532]

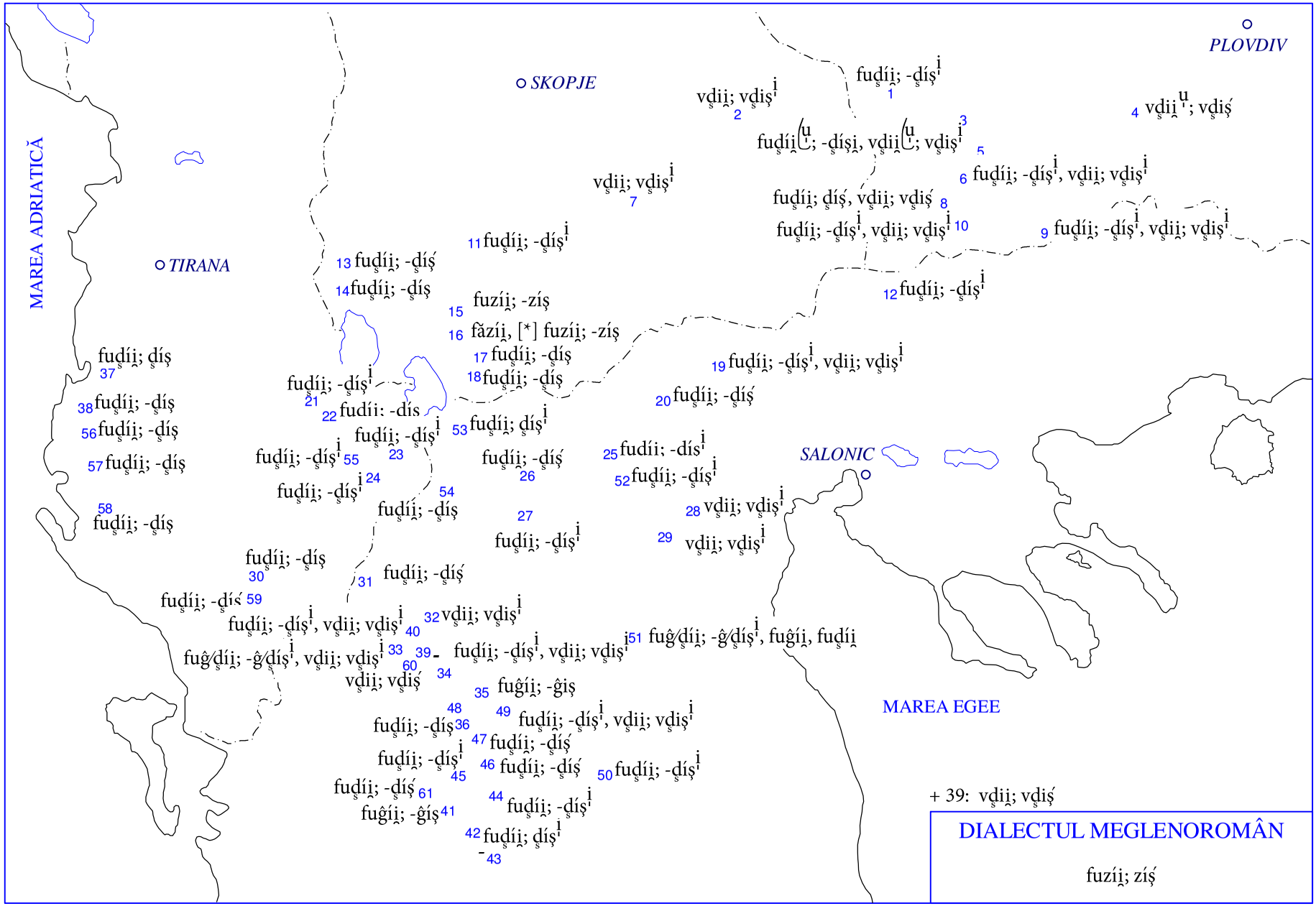

HARTA 334. FUGII, ind. perf. s., 1–2 sg. 'je partis' [533]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

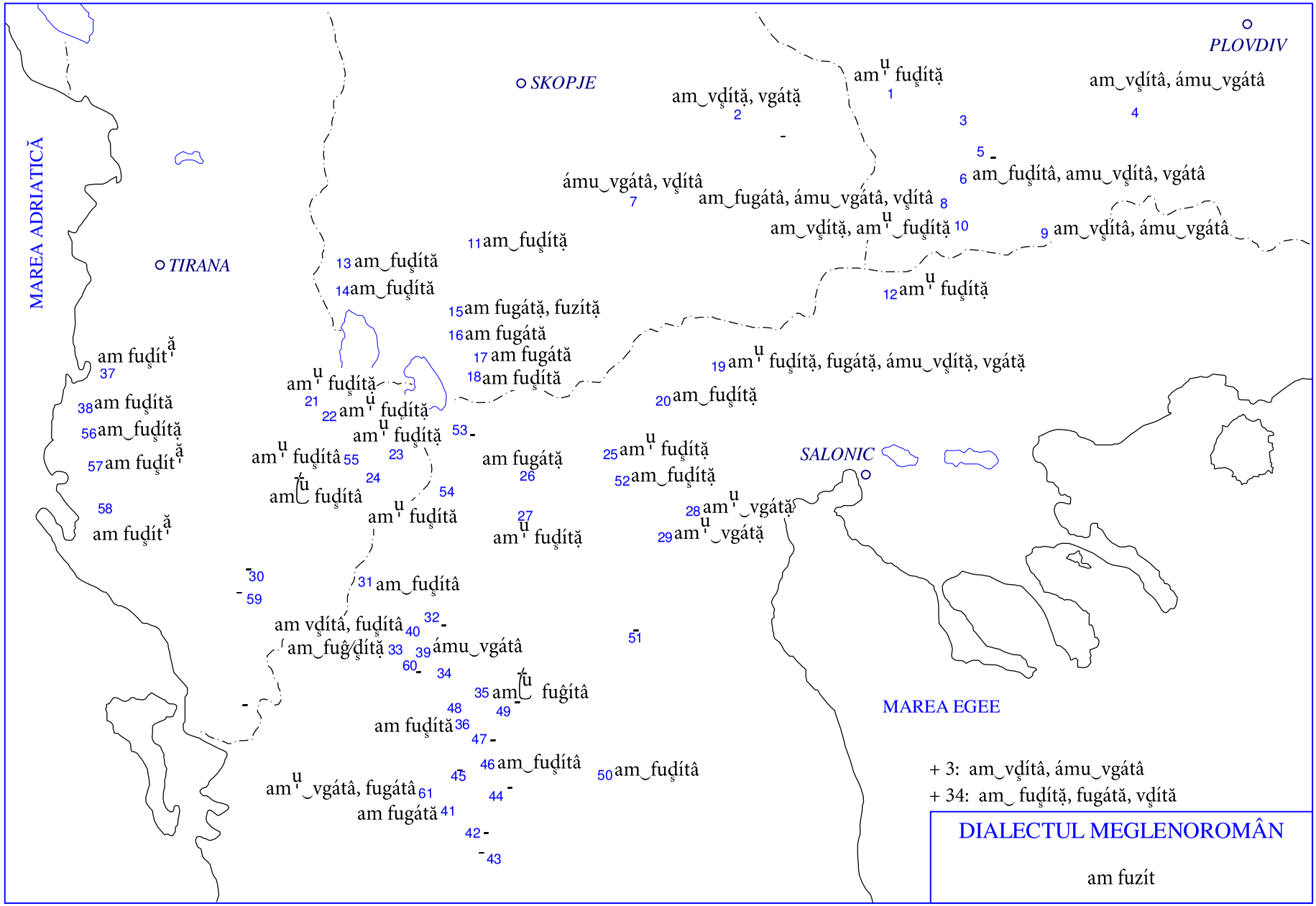

HARTA 335. AM FUGIT, ind. perf. c., 1 sg. 'j'ai parti' [534]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

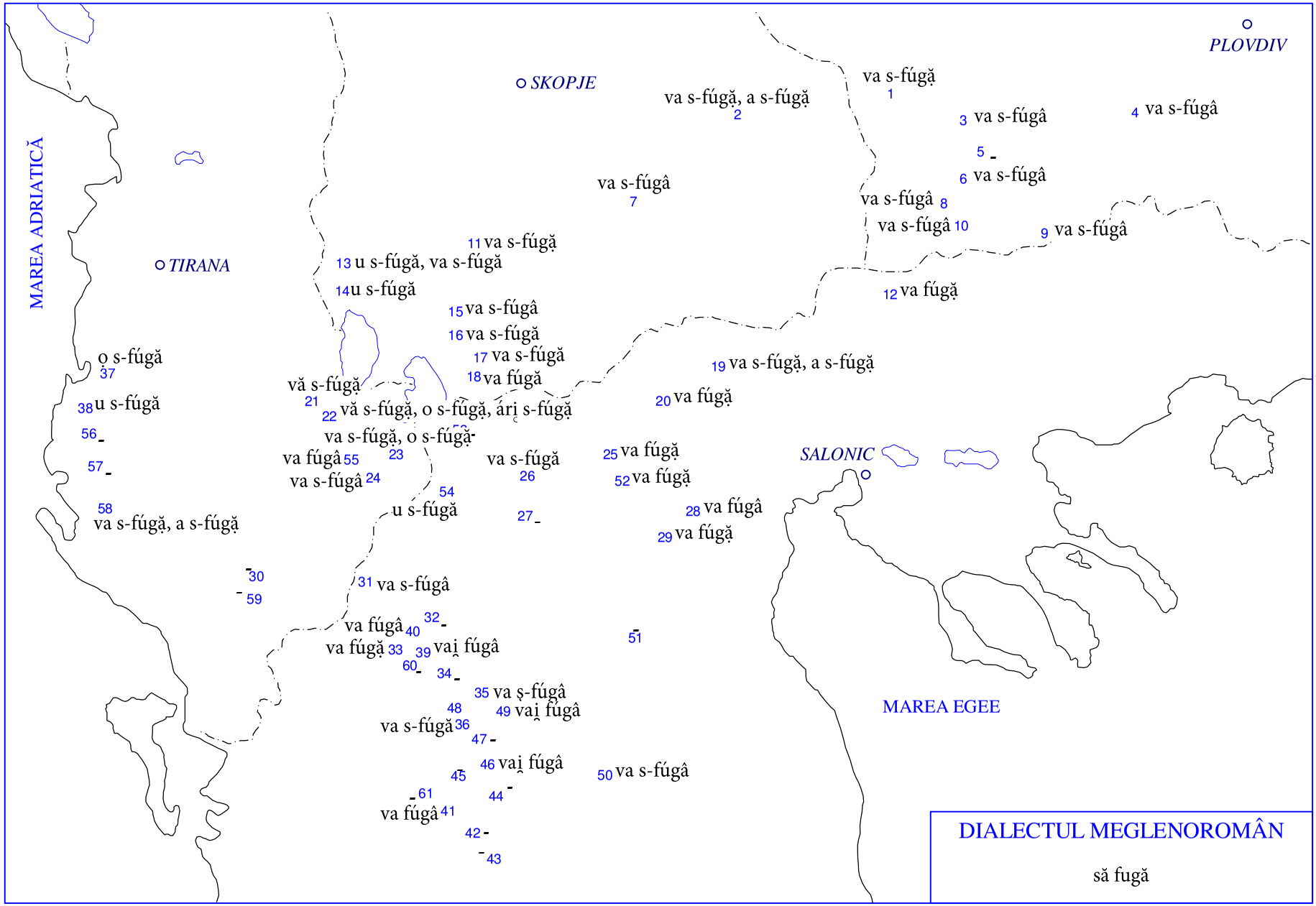

HARTA 336. VOI FUGI, ind. viit., 3 sg., 3 pl. 'je partirai' [536]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

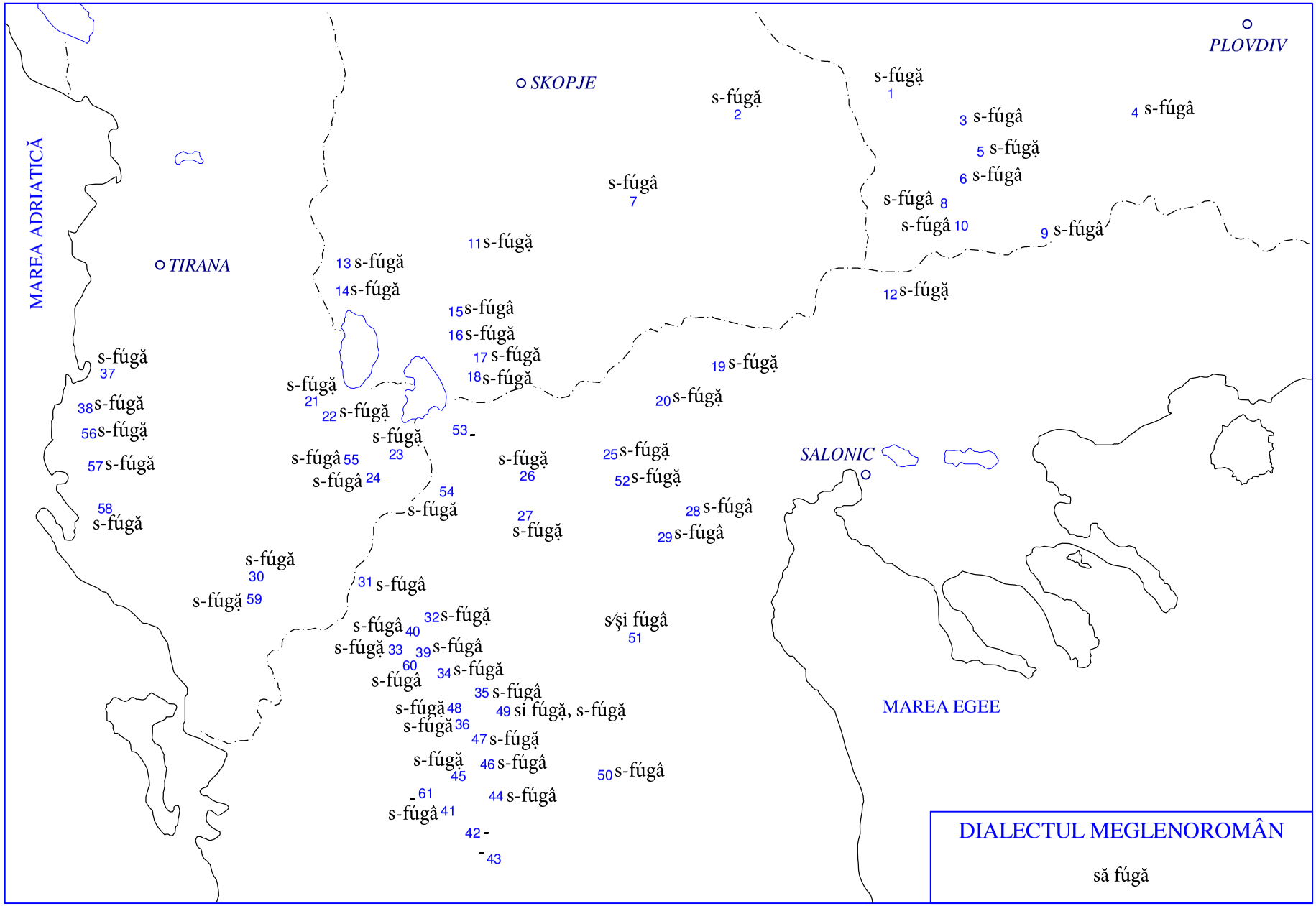

HARTA 337. SĂ FUGĂ, conj. prez., 3 sg., 3 pl. 'que je parte' [537]

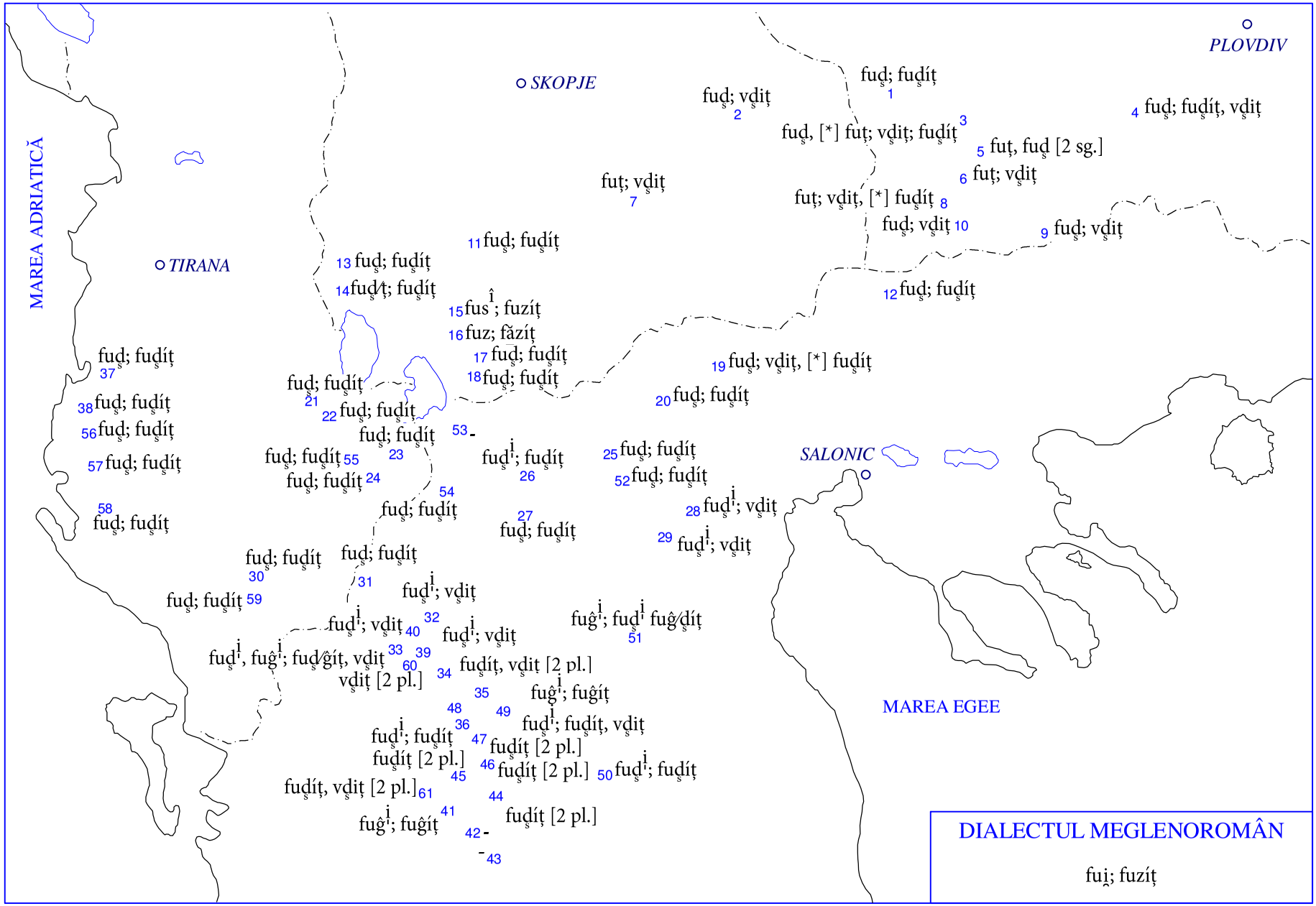

HARTA 338. FUGI!, imper., 2 sg., 2 pl. 'pars!' [541]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

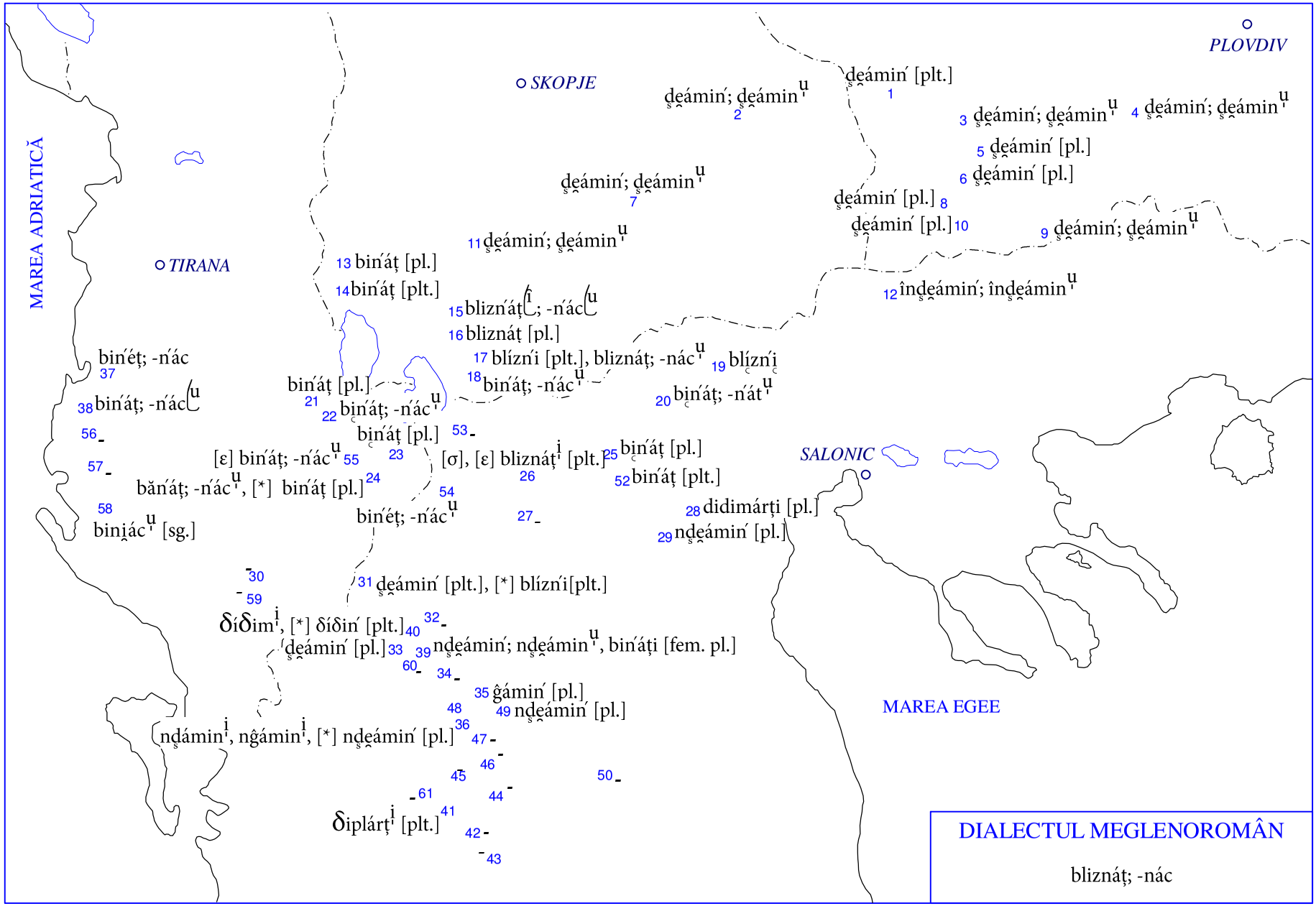

HARTA 339. GEMENI, sg. 'jumeaux' [544]

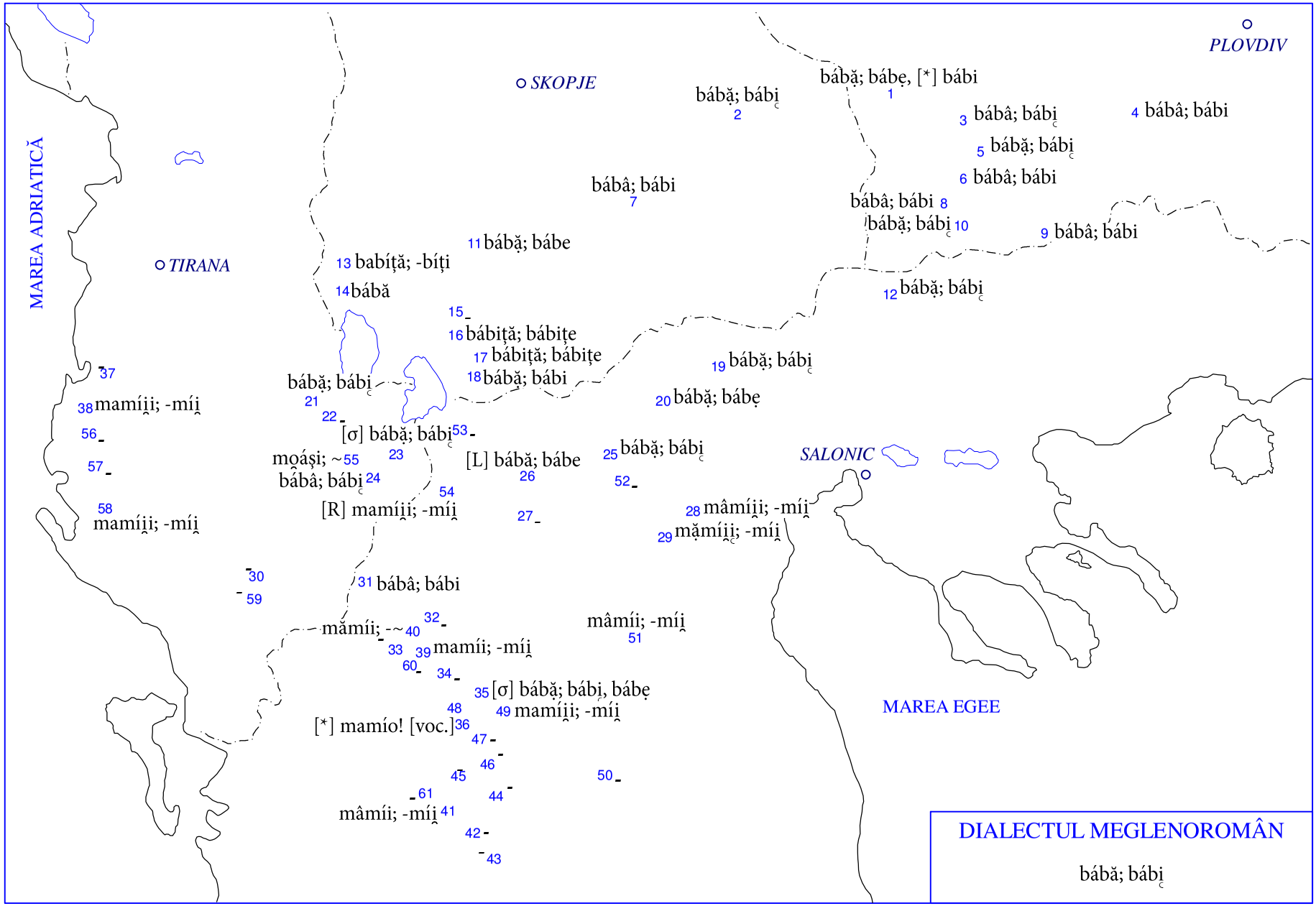

HARTA 340. MOAŞĂ, pl. 'sage-femme, accoucheuse' [545]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

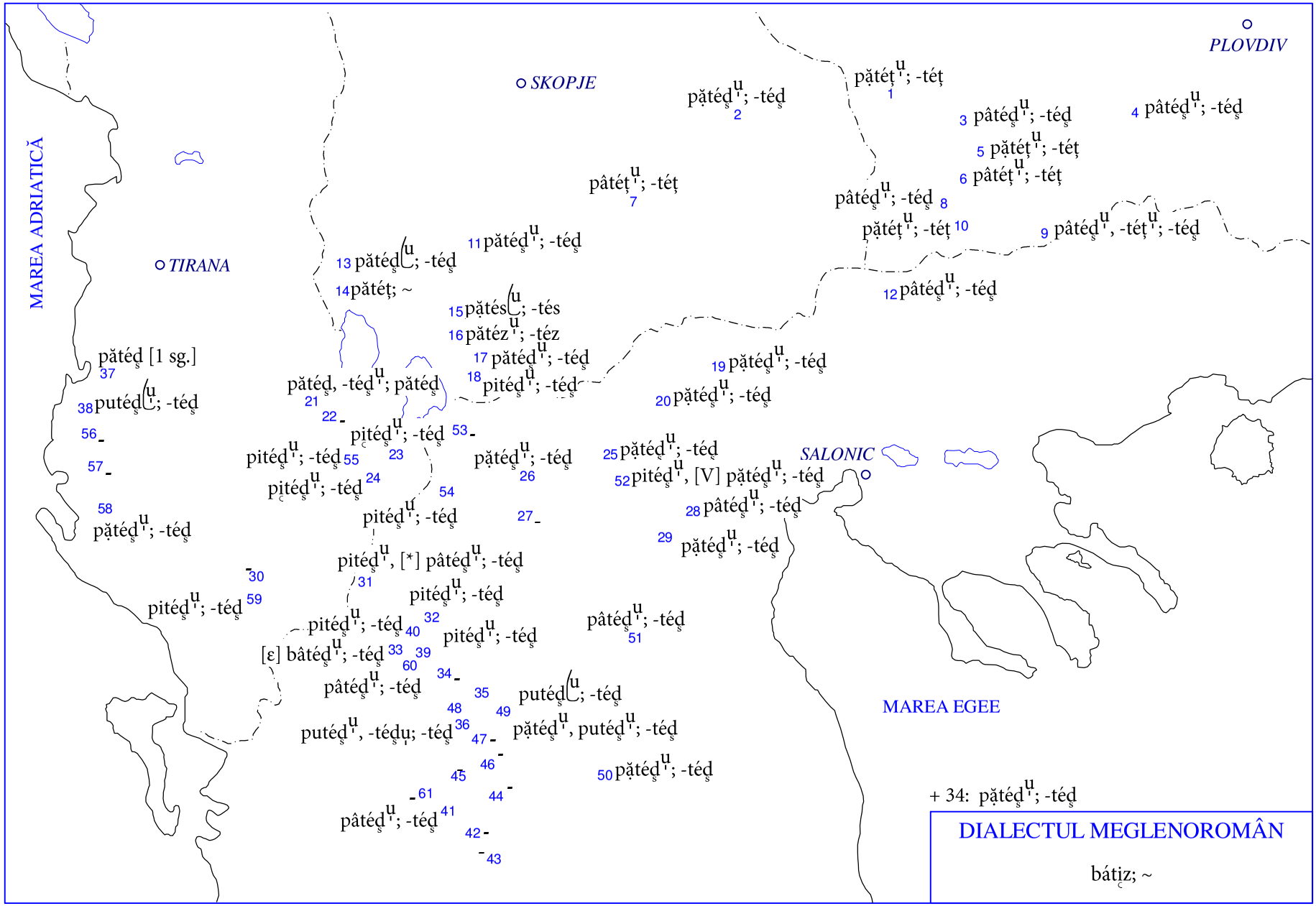

HARTA 341. BOTEZ, ind. prez., 1–2 sg. ‘je baptise’ [547]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

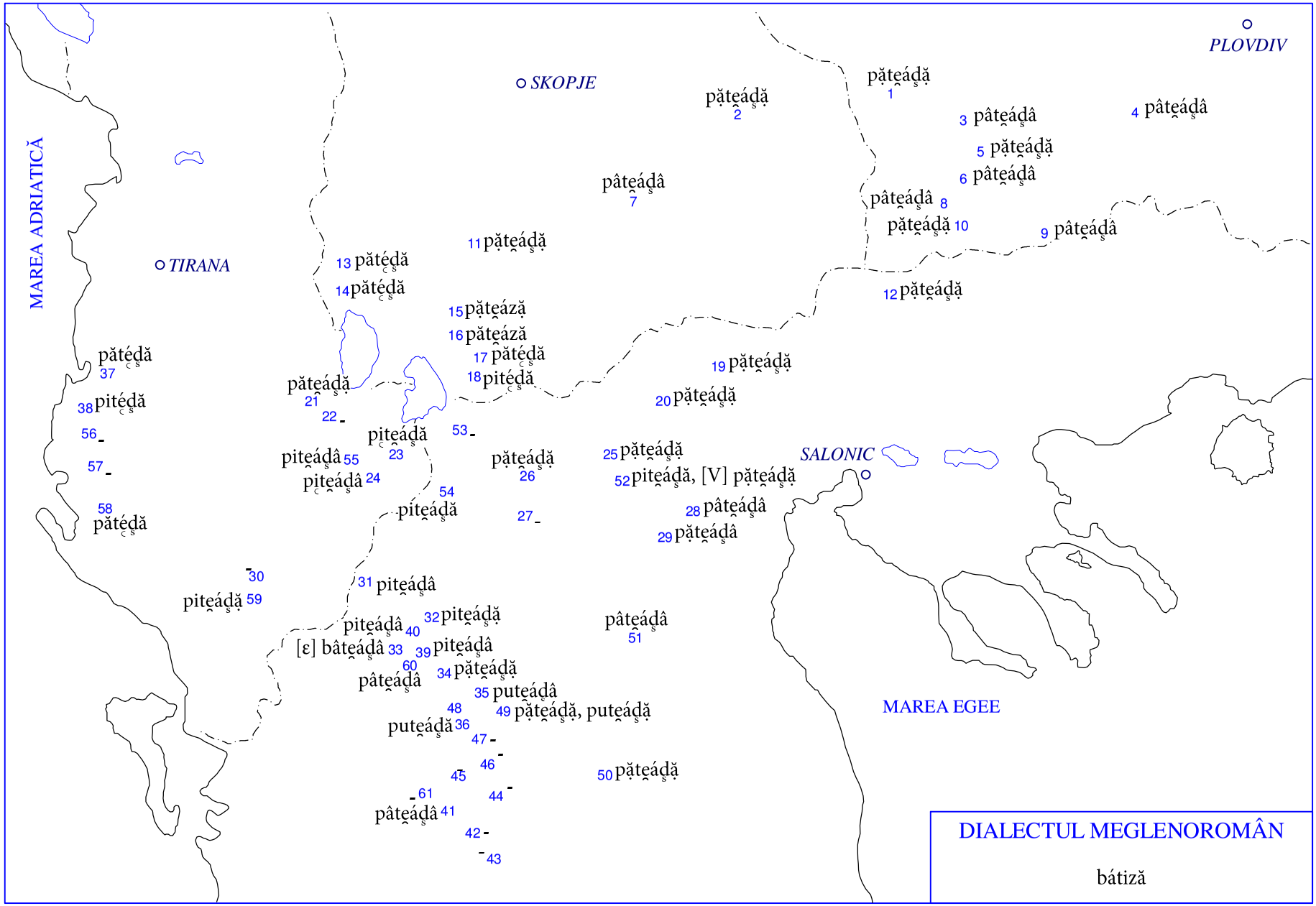

HARTA 342. BOTEZ, ind. prez., 3 sg., 3 pl. 'je baptise' [547]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

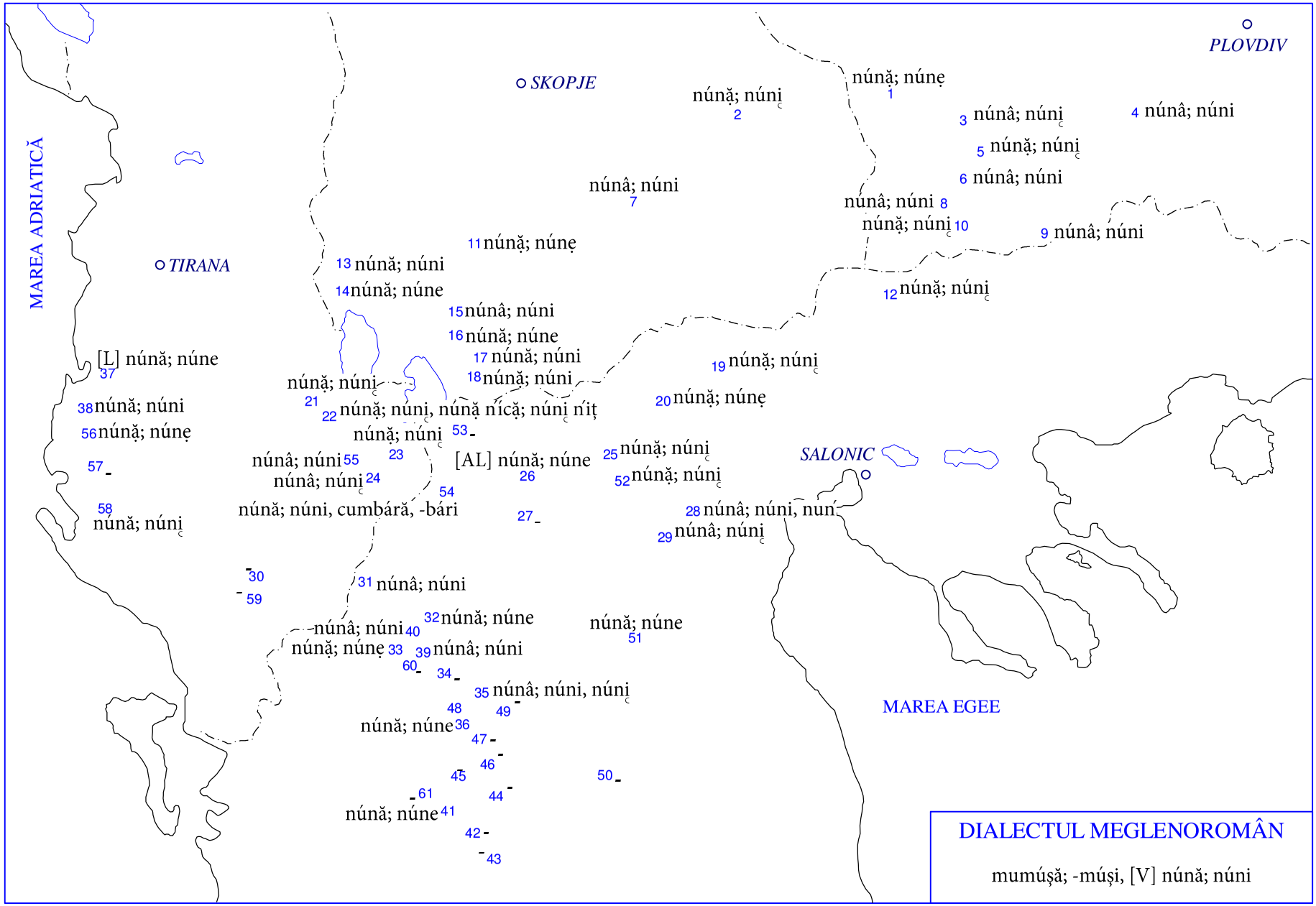

HARTA 343. NAŞĂ, pl.'marraine (au baptême)' [548]

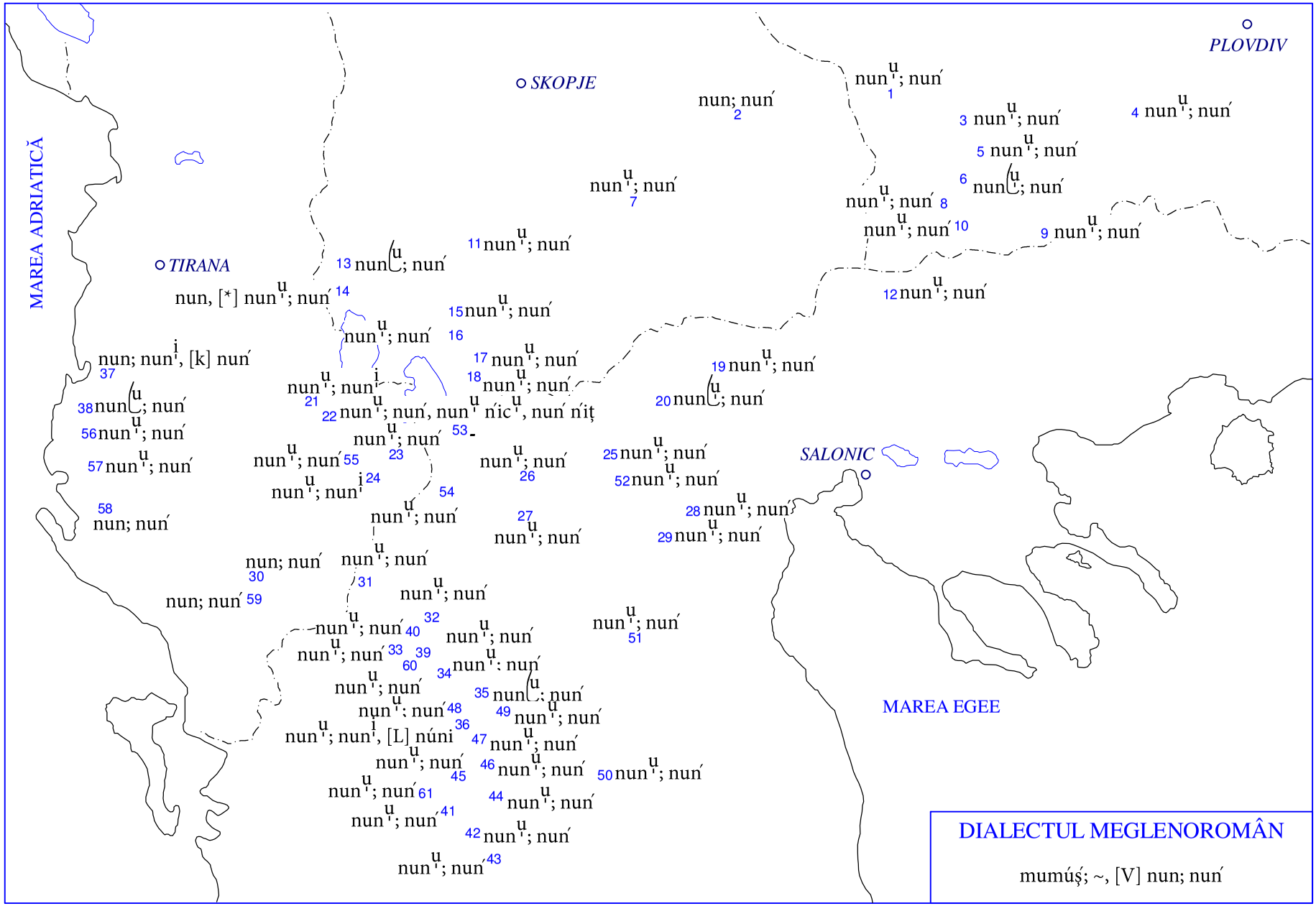

HARTA 344. NAŞ 'parrain (au baptême)' [550]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

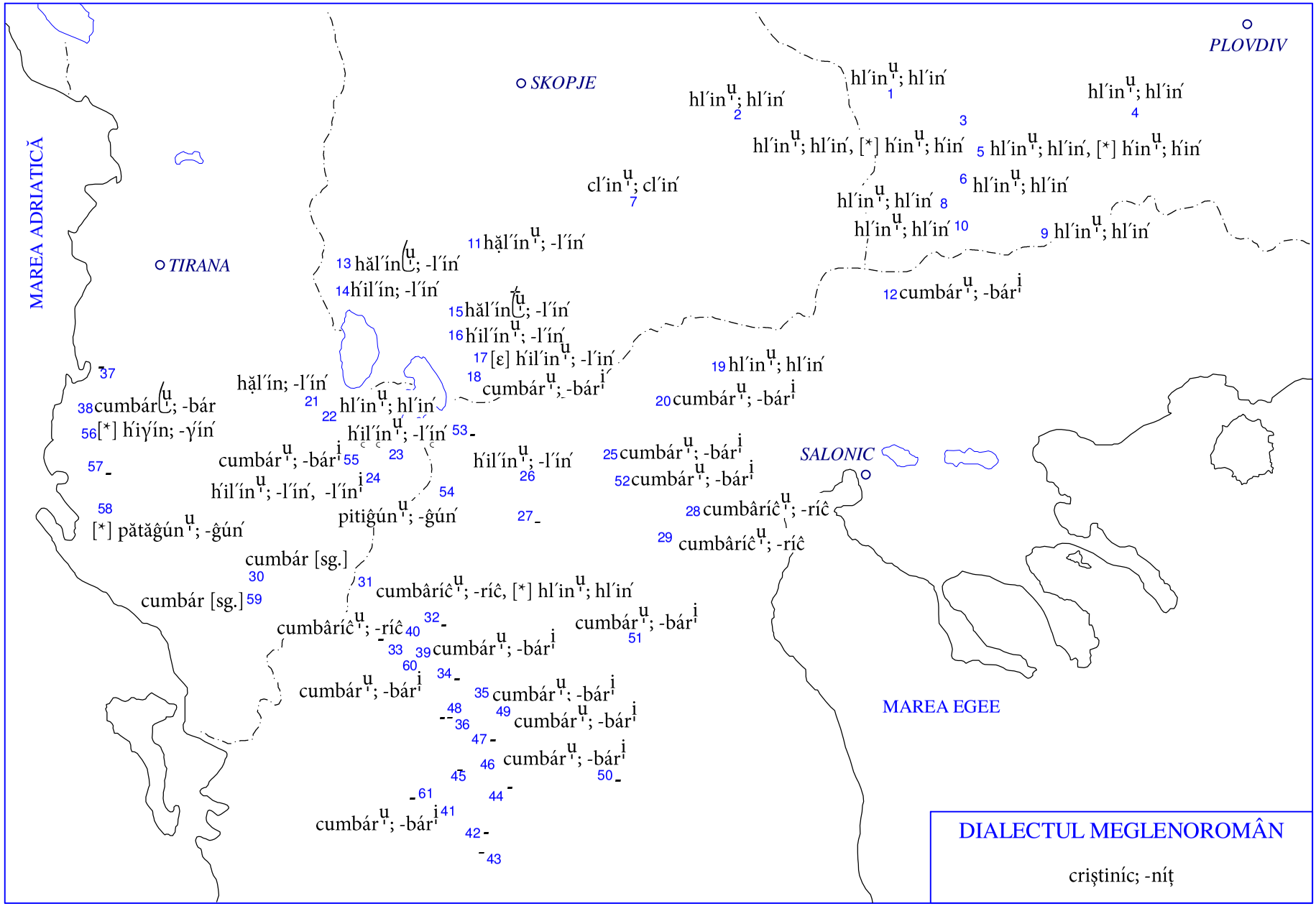

HARTA 345. FIN1, pl. 'filleul' [553]

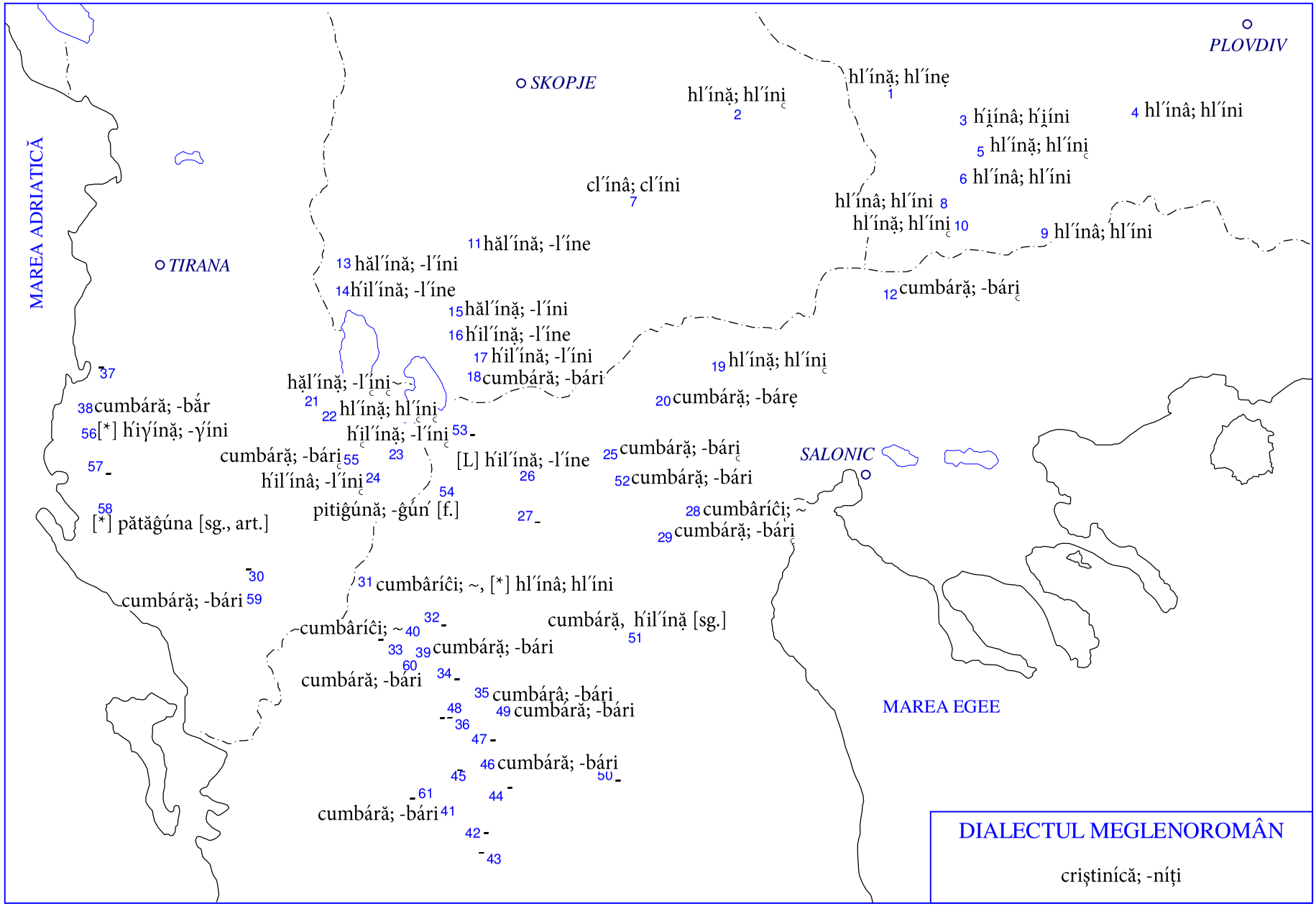

HARTA 346. FINĂ1, pl. 'filleule' [554]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

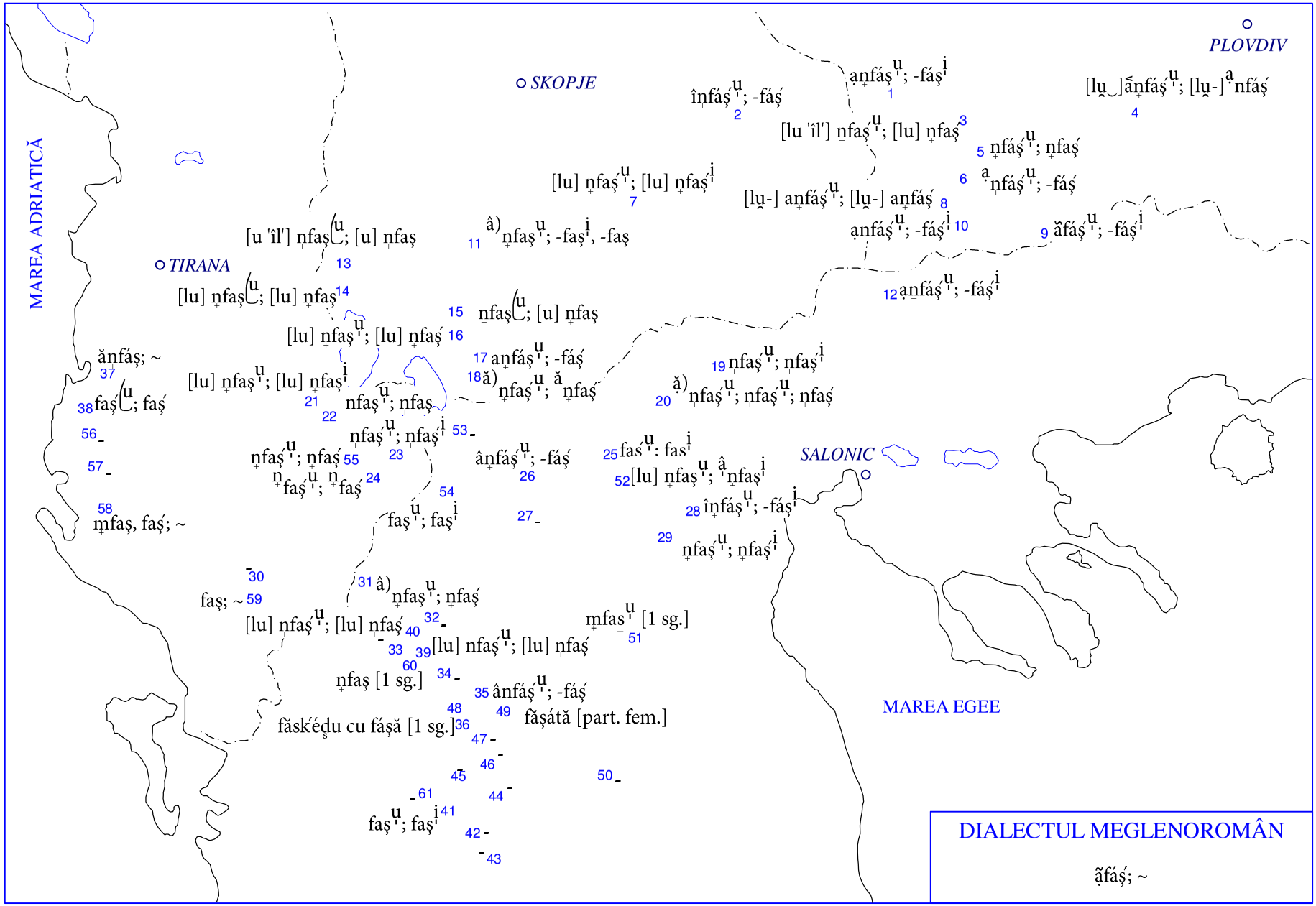

HARTA 347. [ÎL] ÎNFĂŞ, ind. prez., 1–2 sg.'je lange (un nourrisson)' [562]

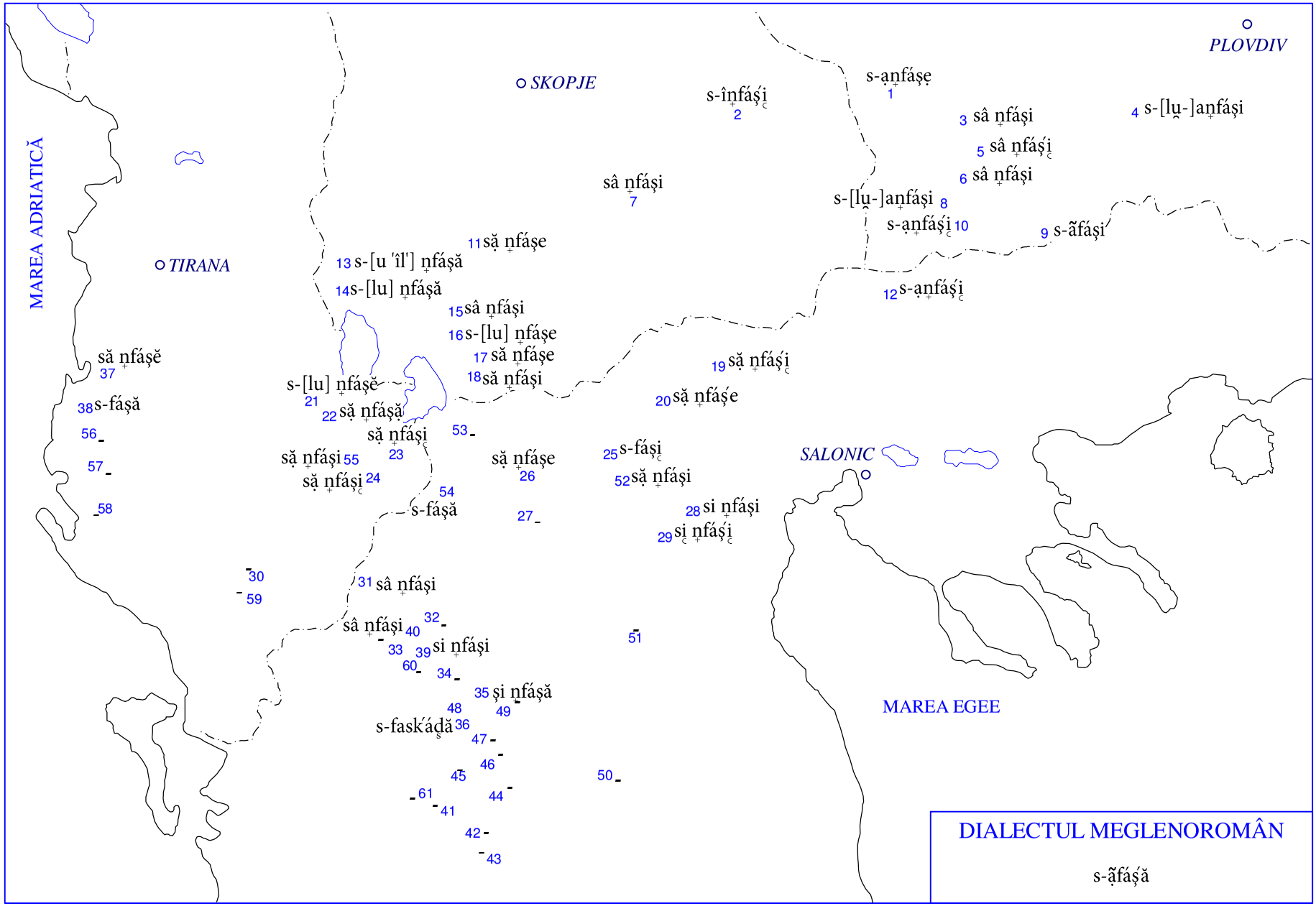

HARTA 348. SĂ [ÎL] ÎNFAȘE, conj. prez., 3 sg.'qu'elle lange (un nourrisson)' [563]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

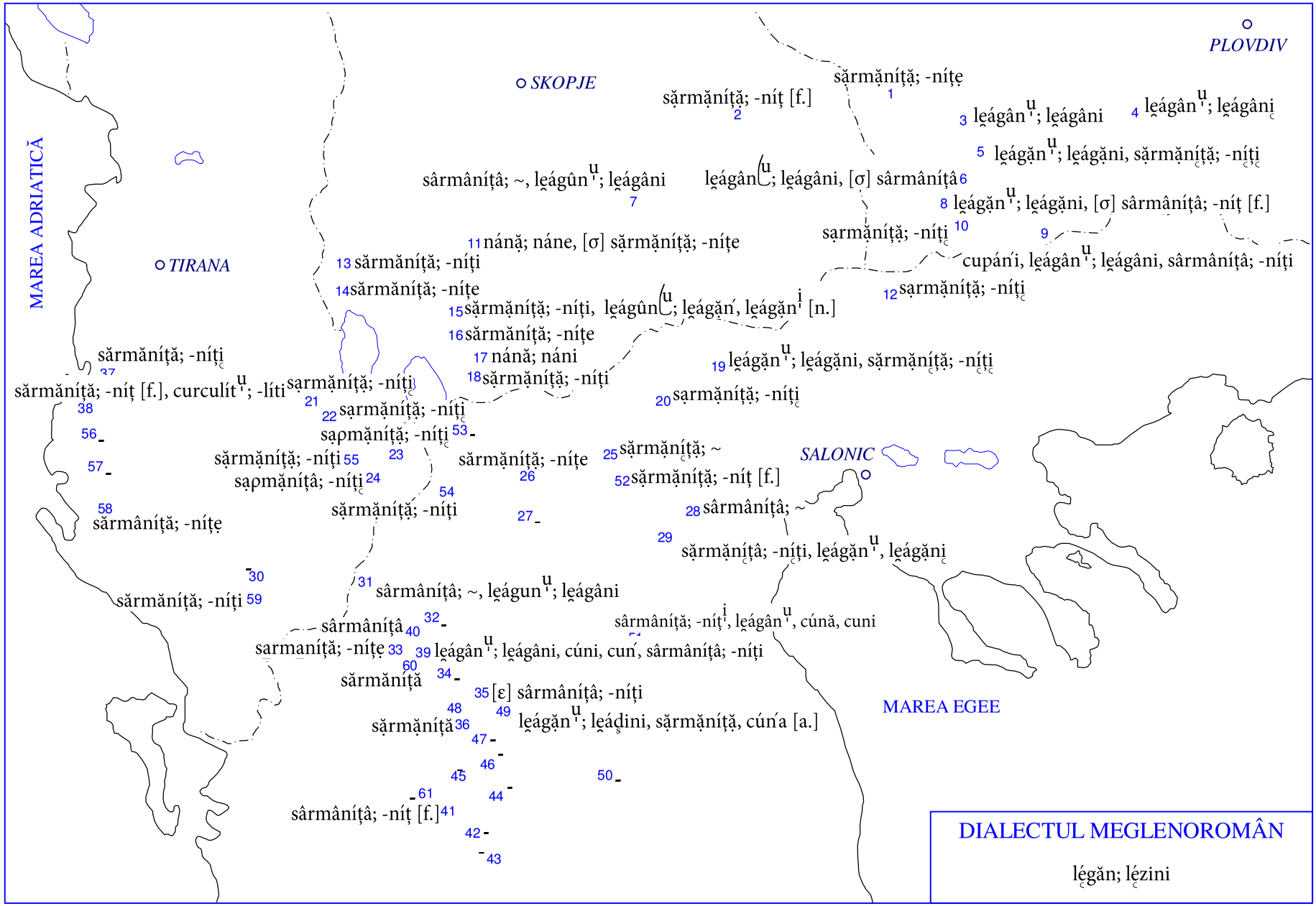

HARTA 349. LEAGĂN, pl.'berceau' [564]

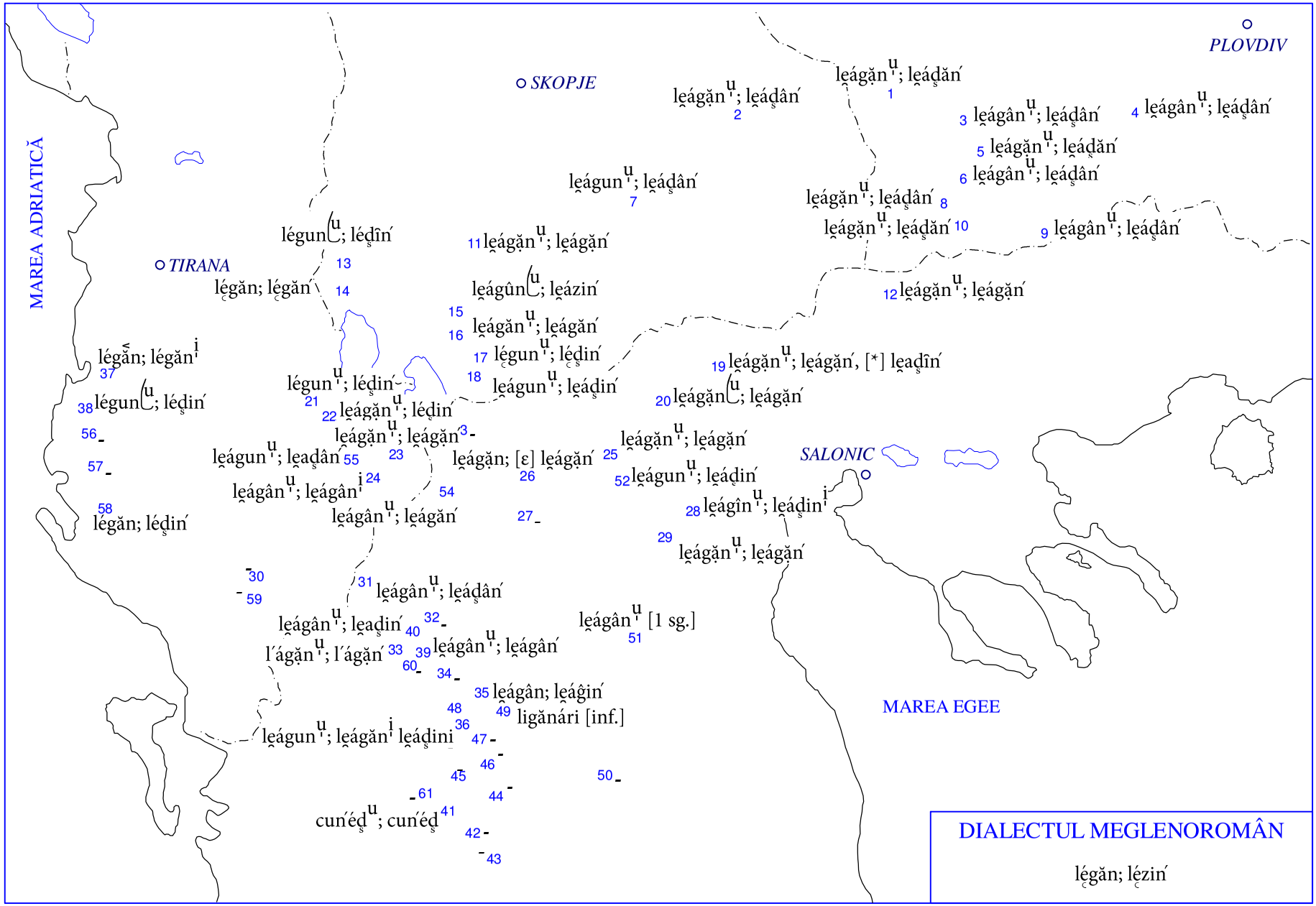

HARTA 350. LEGĂN, ind. prez., 1–2 sg. [gest] 'je berce' [565]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

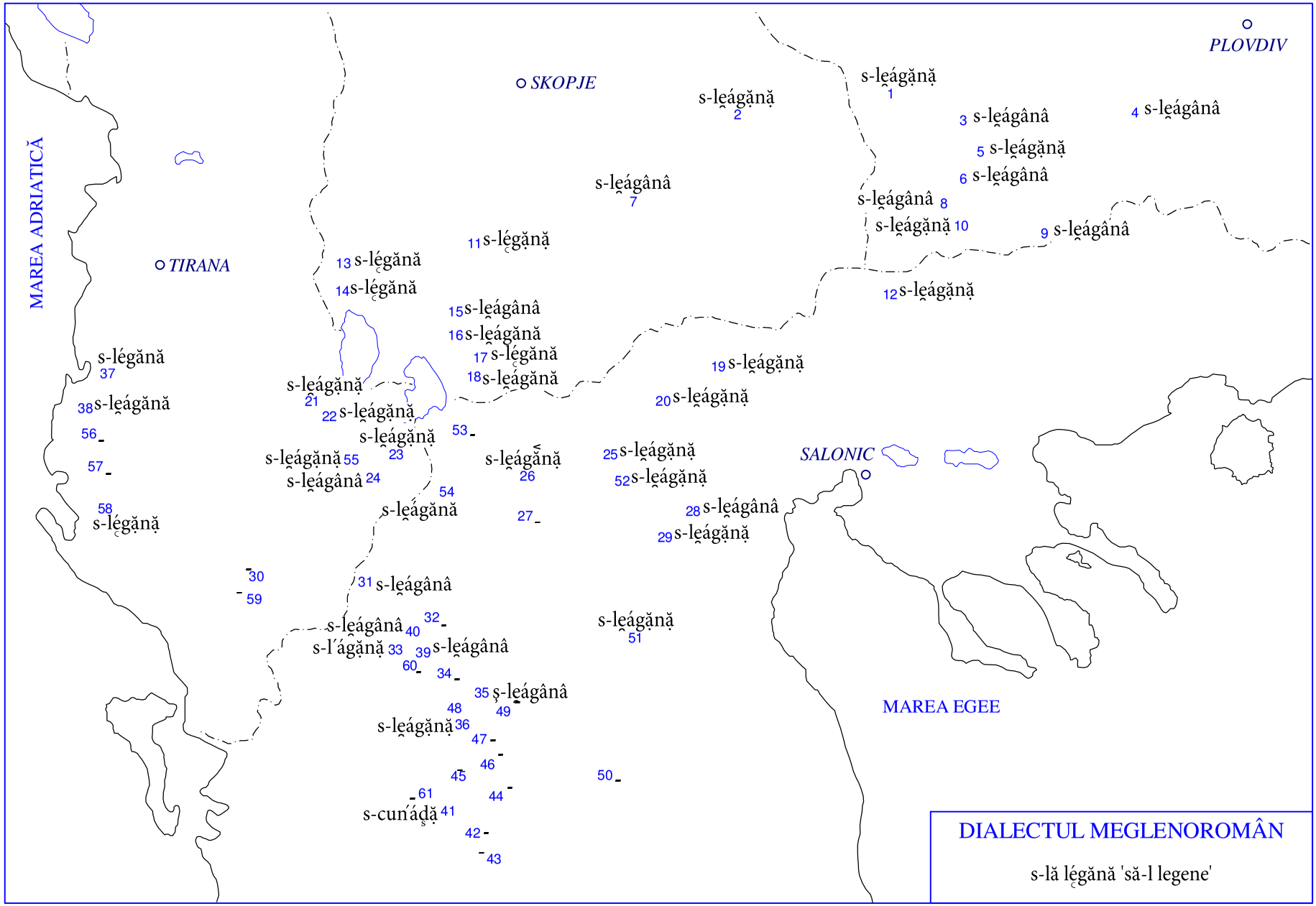

HARTA 351. SĂ LEGENE, conj. prez., 3 sg. 'qu'elle berce' [566]

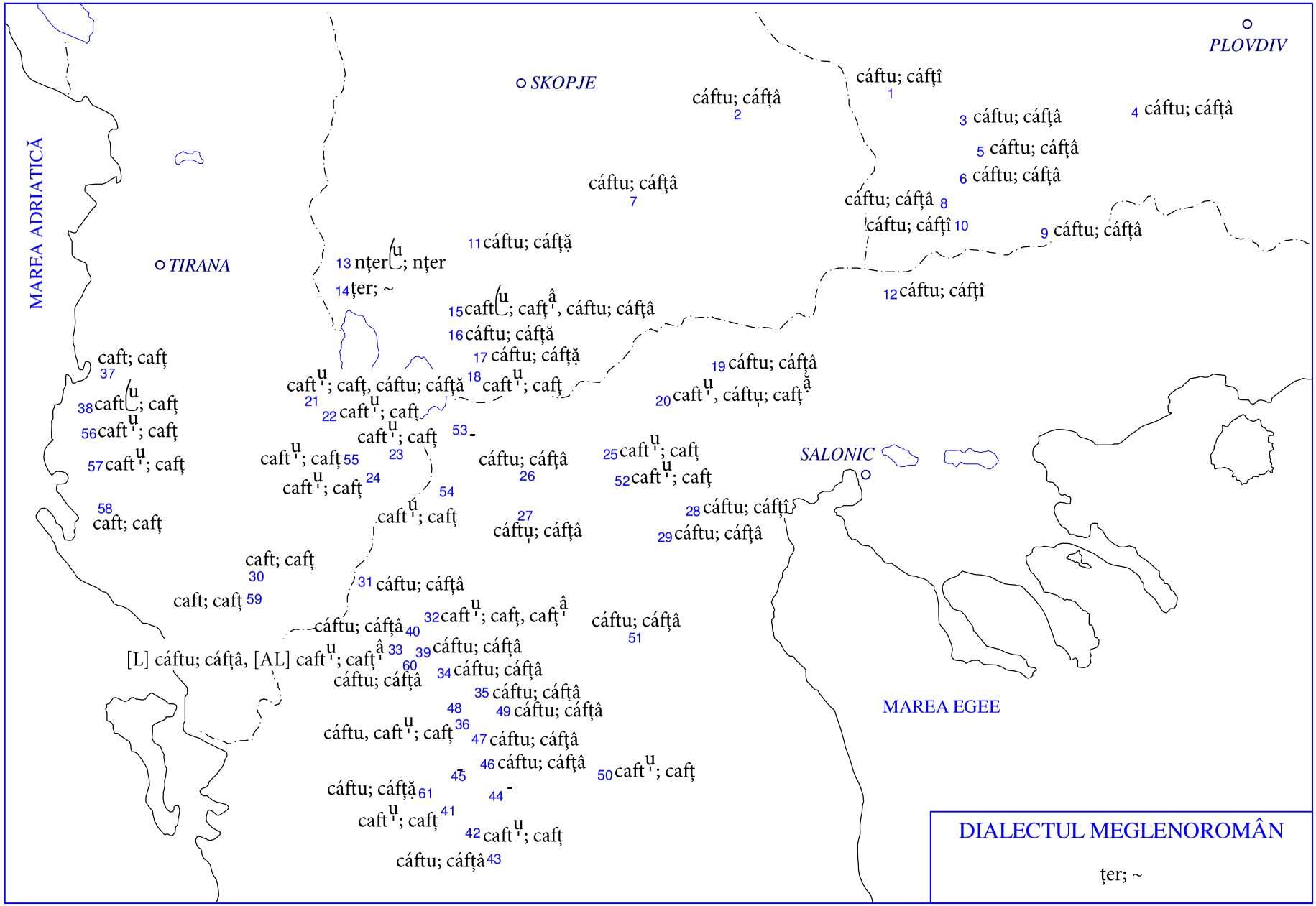

HARTA 352. CER, ind. prez., 1–2 sg. ‘je demande’ [567]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

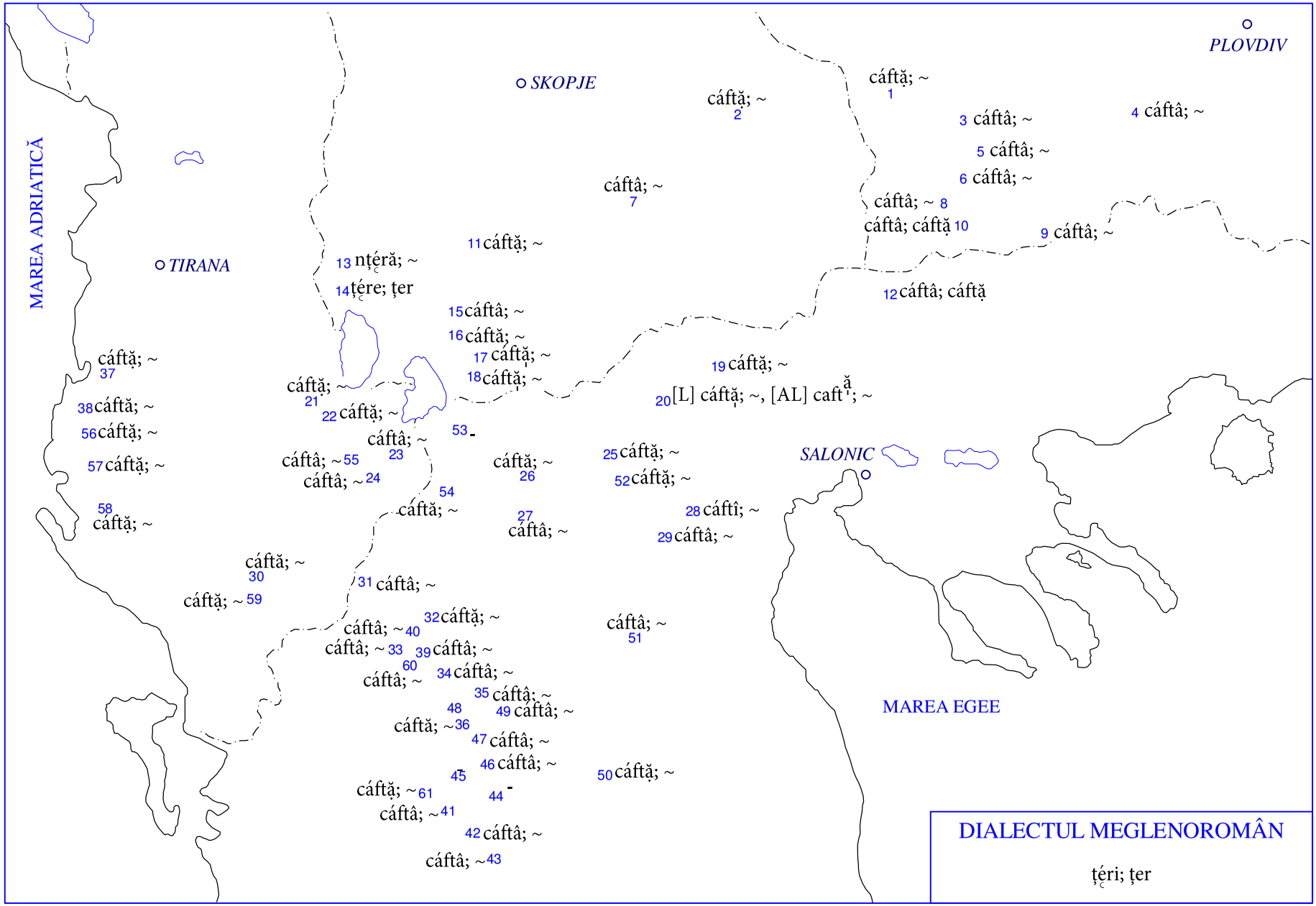

HARTA 353. CER, ind. prez., 3 sg., 3 pl. 'je demande' [567]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

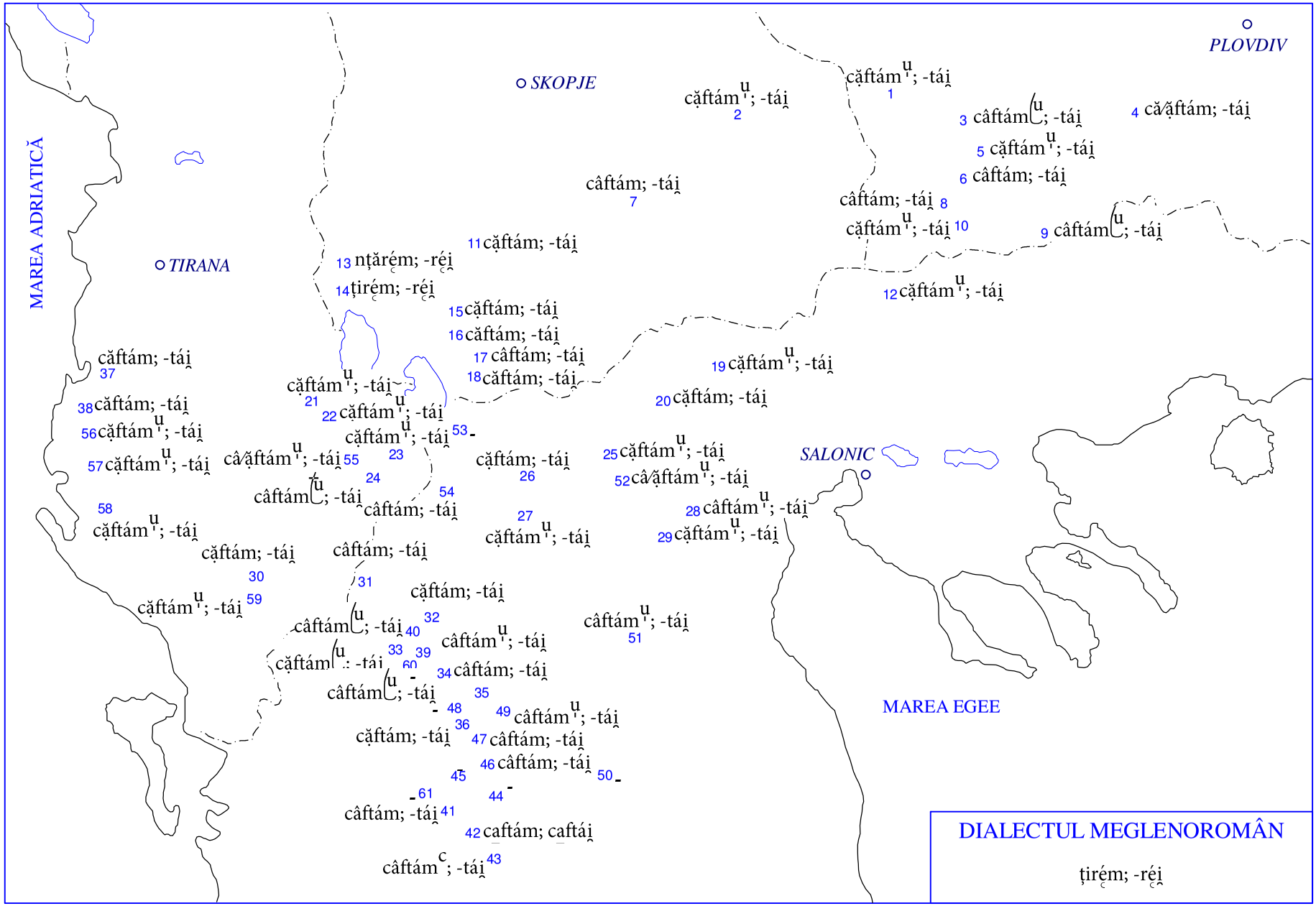

HARTA 354. CEREAM, ind. imperf., 1–2 sg., 1 pl. 'je demandais' [568]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

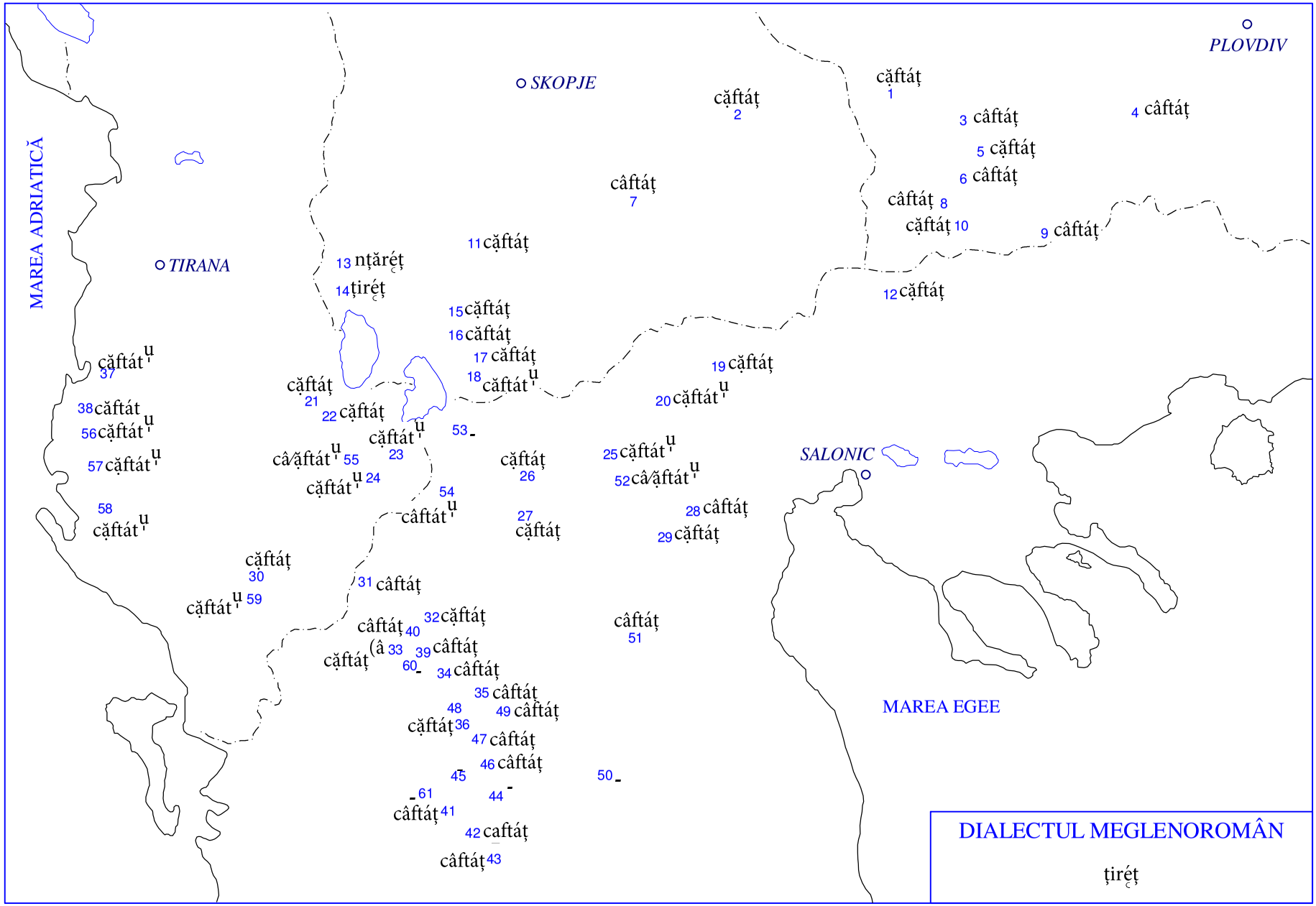

HARTA 355. CEREAȚI, ind. imperf., 2 pl. 'je demandais' [568]

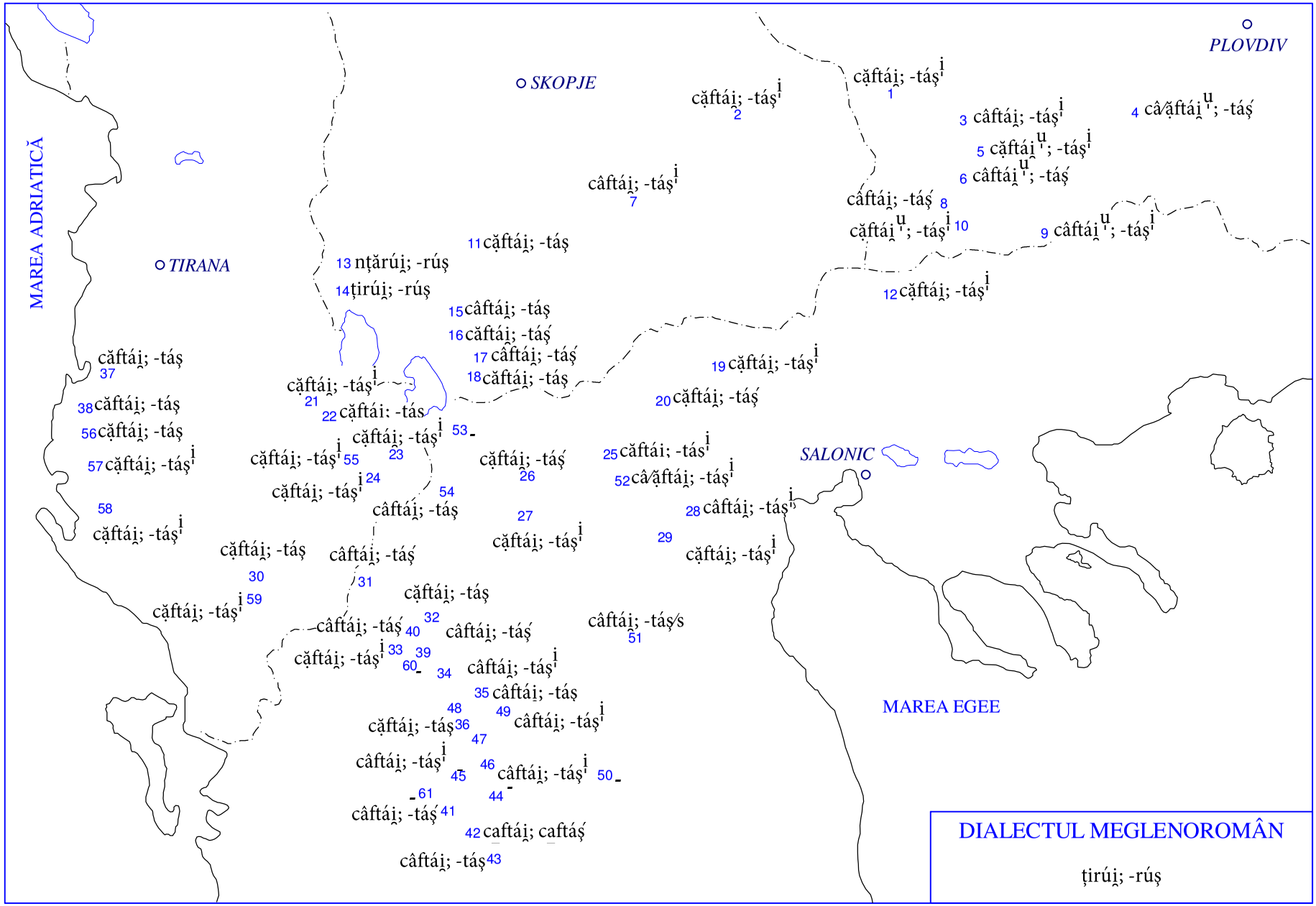

HARTA 356. CERUI, ind. perf. s., 1–2 sg. 'je demandai' [569]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

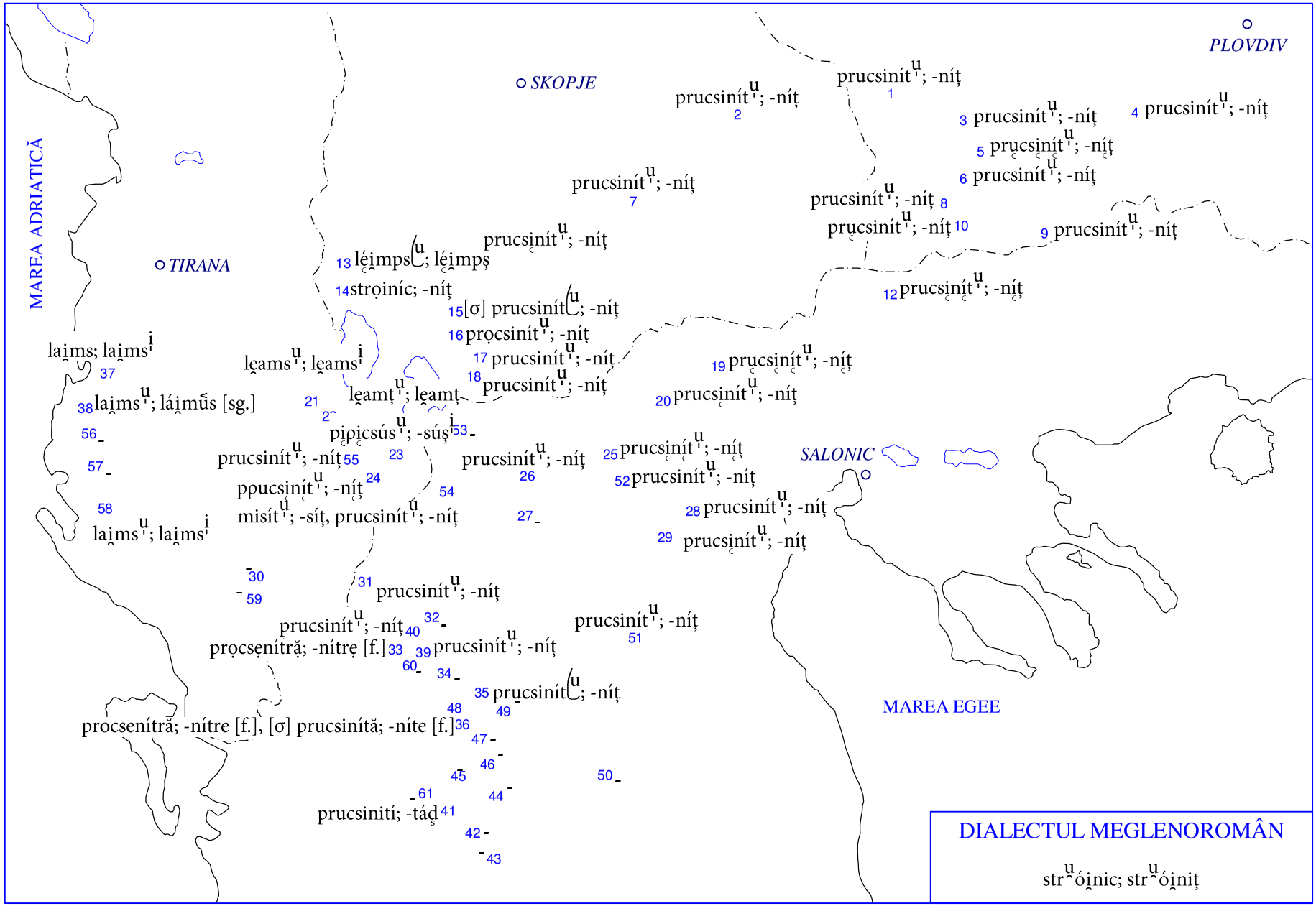

HARTA 357. PEȚITOR, pl. ‘marieur’ [573]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

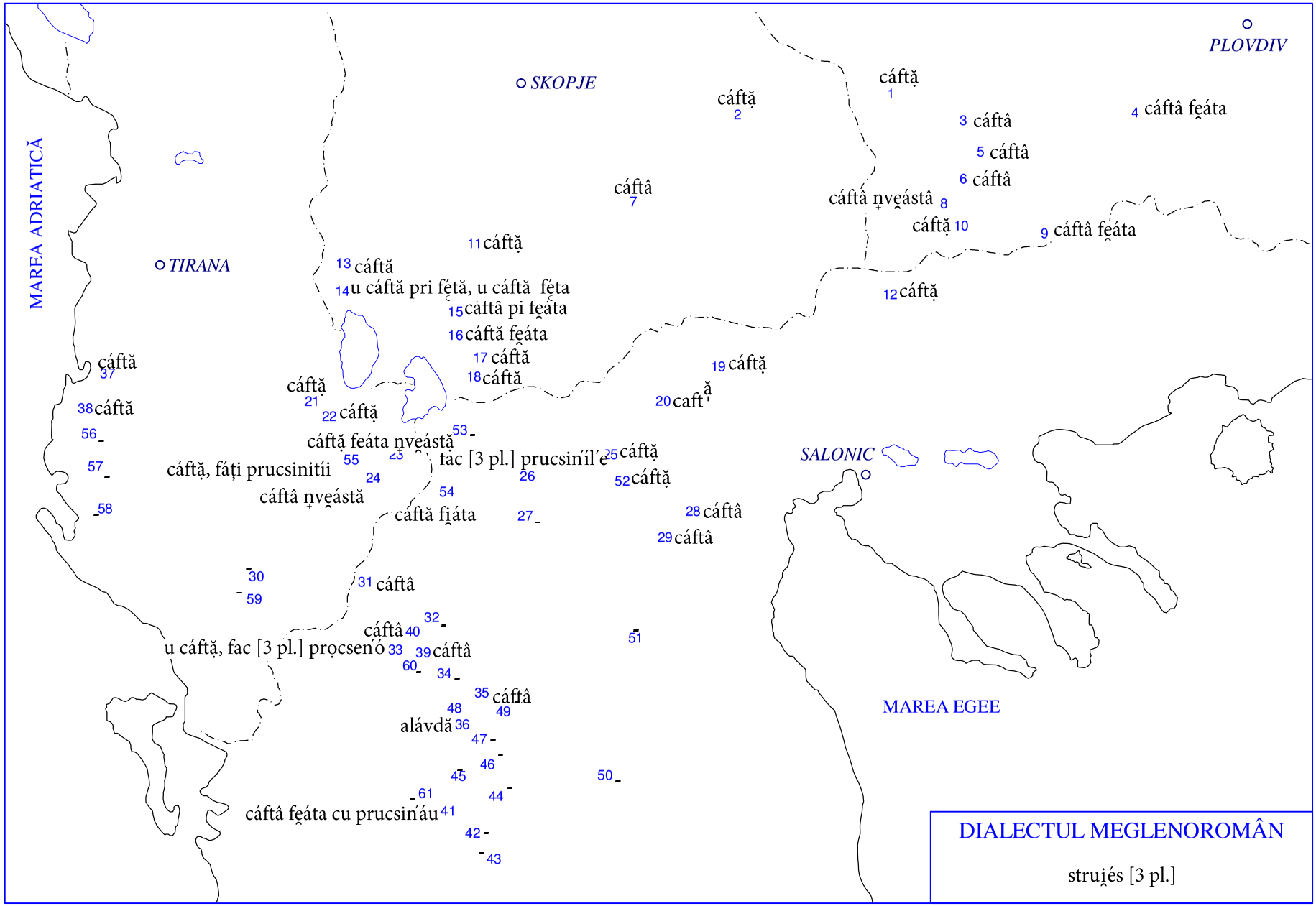

HARTA 358. PEȚEȘTE, ind. prez., 3 sg. 'il demande une fille en mariage pour qqn' [574]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

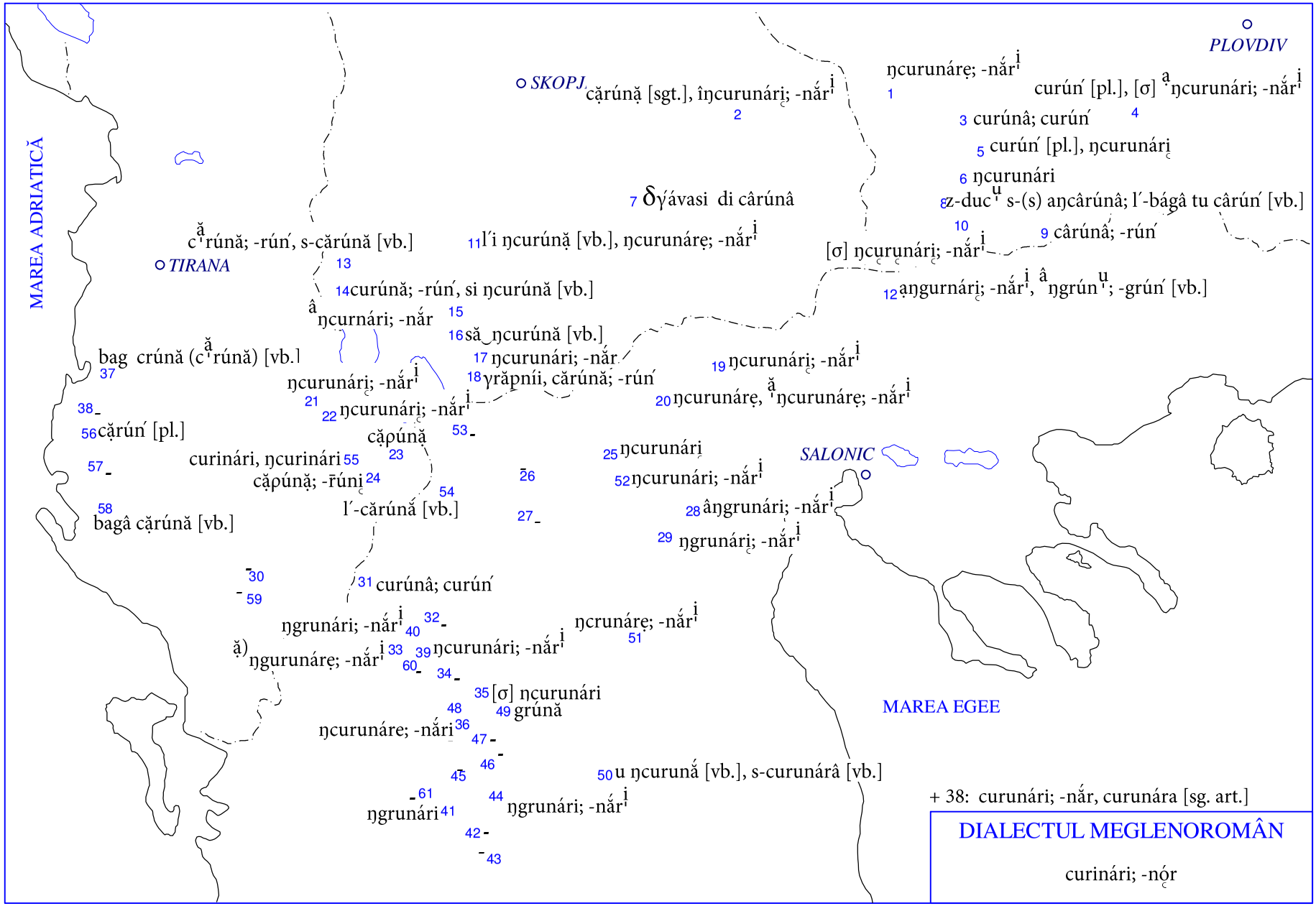

HARTA 359. CUNUNIE, pl. 'mariage; noce' [575]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

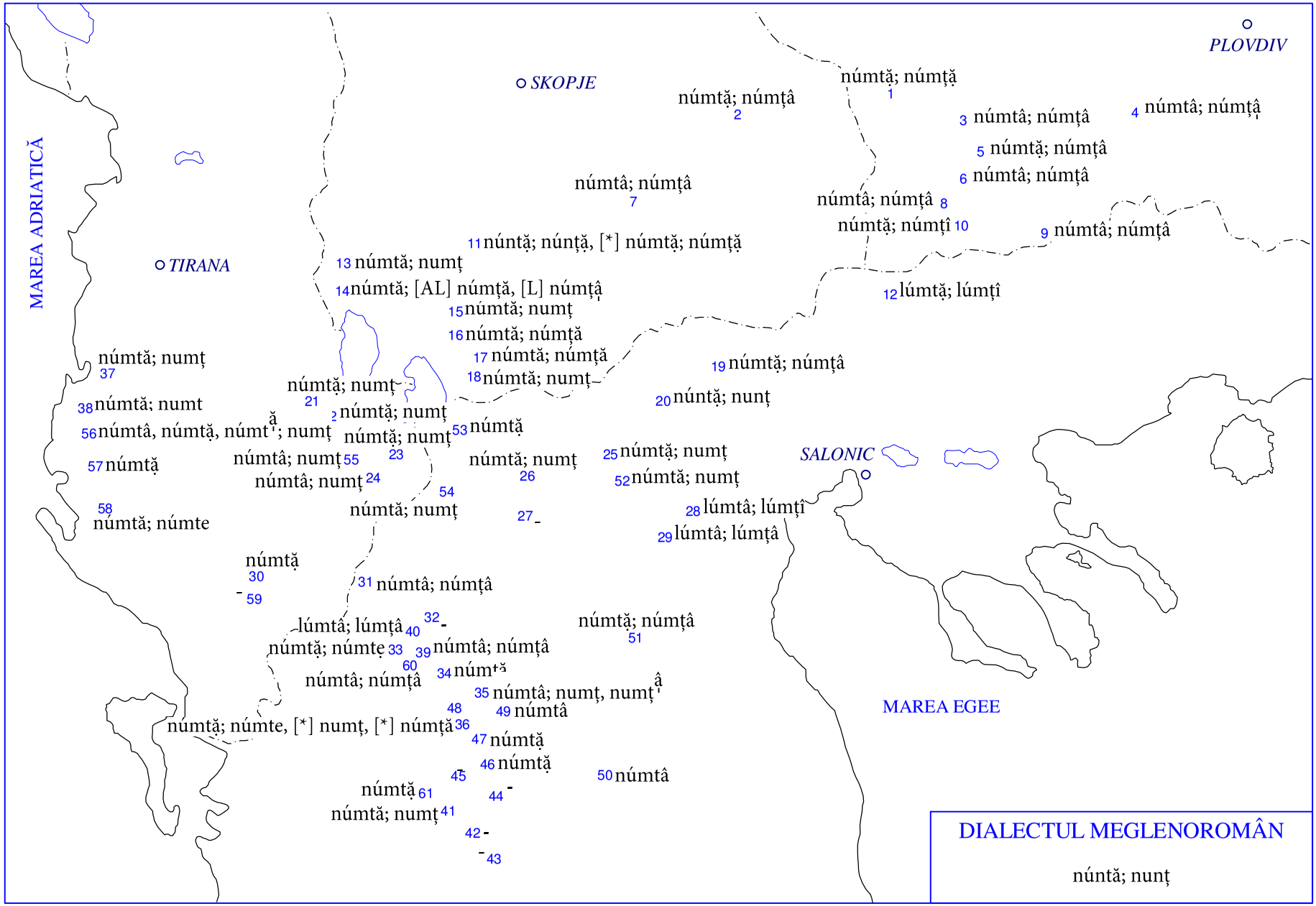

DIALECTUL MEGLENOROMÂN

núntă; nunț

HARTA 360. NUNTĂ, pl. 'noce; mariage' [576]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

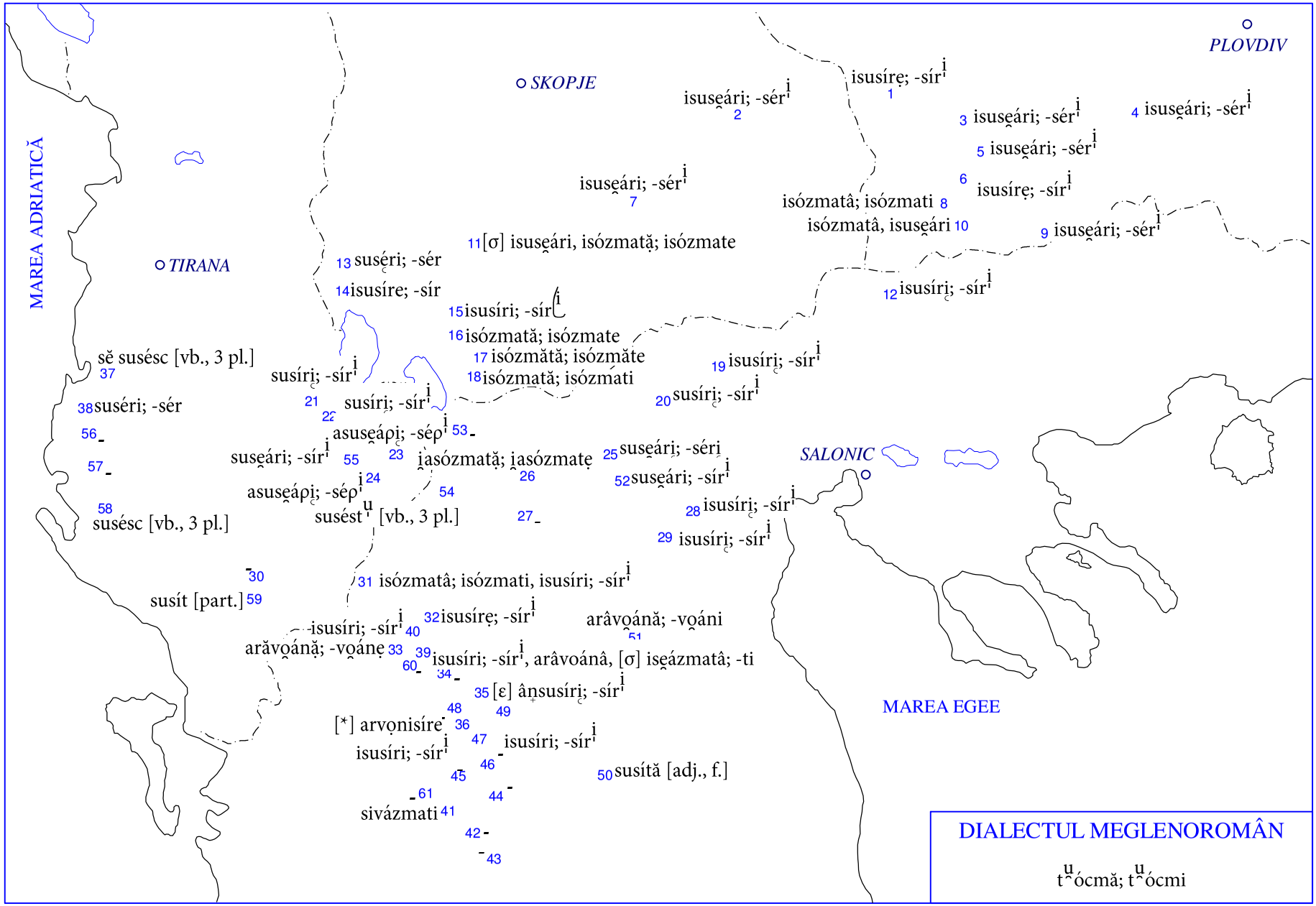

HARTA 361. LOGODNĂ, pl. 'fiançailles' [577]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

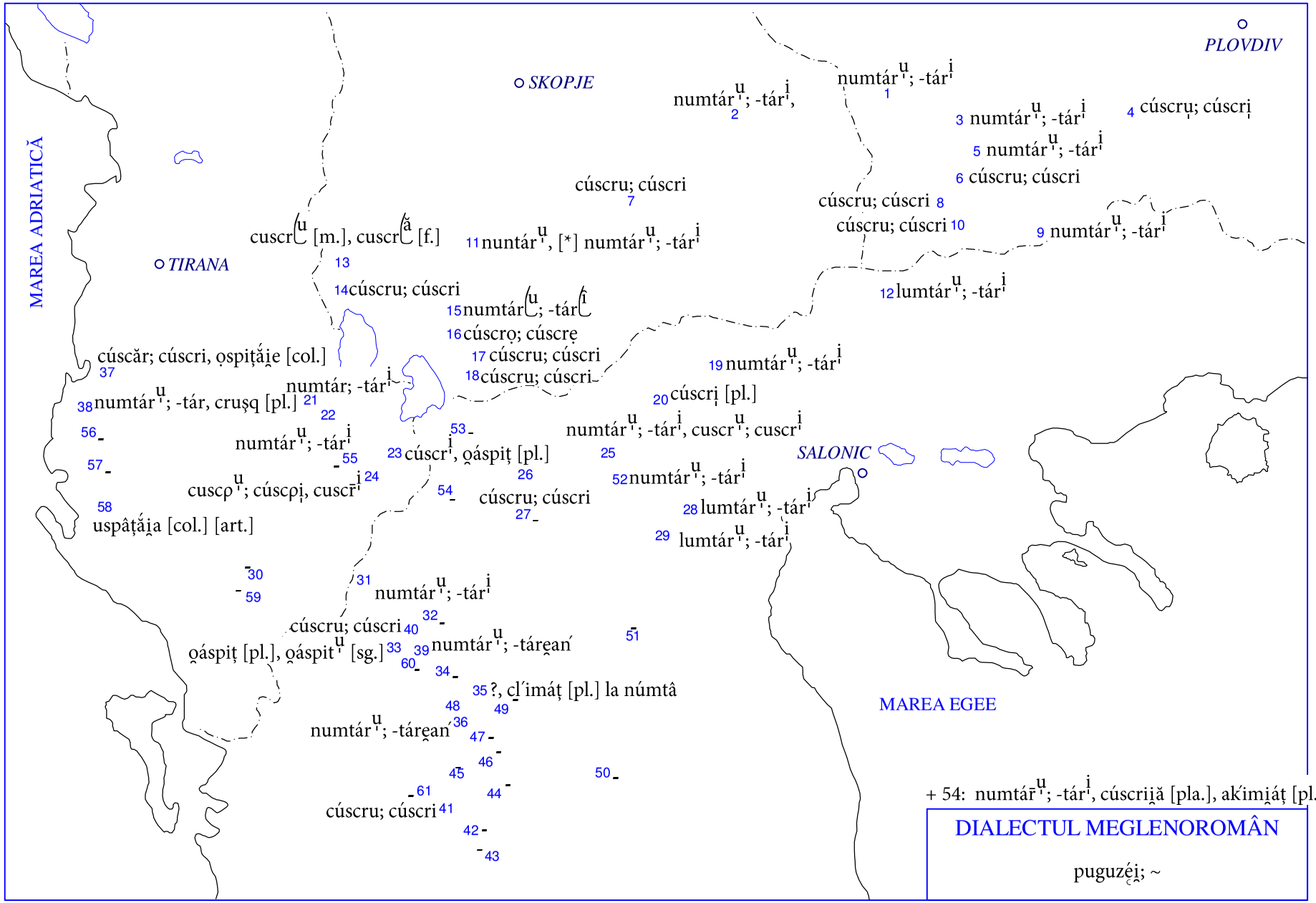

HARTA 362. NUNTAŞ, pl. 'participant à une noce' [578]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

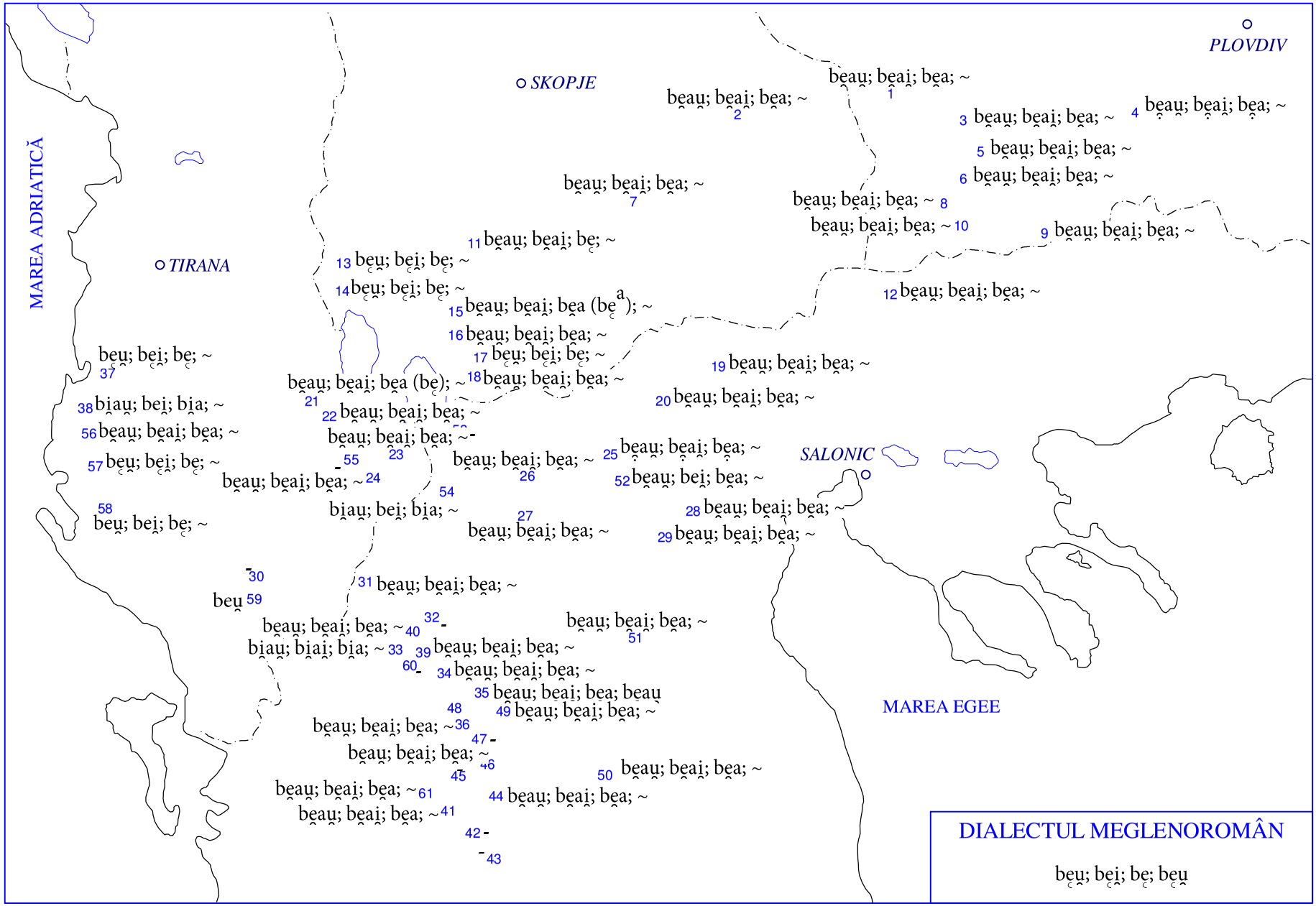

HARTA 363. BEAU, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. 'je bois' [579]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

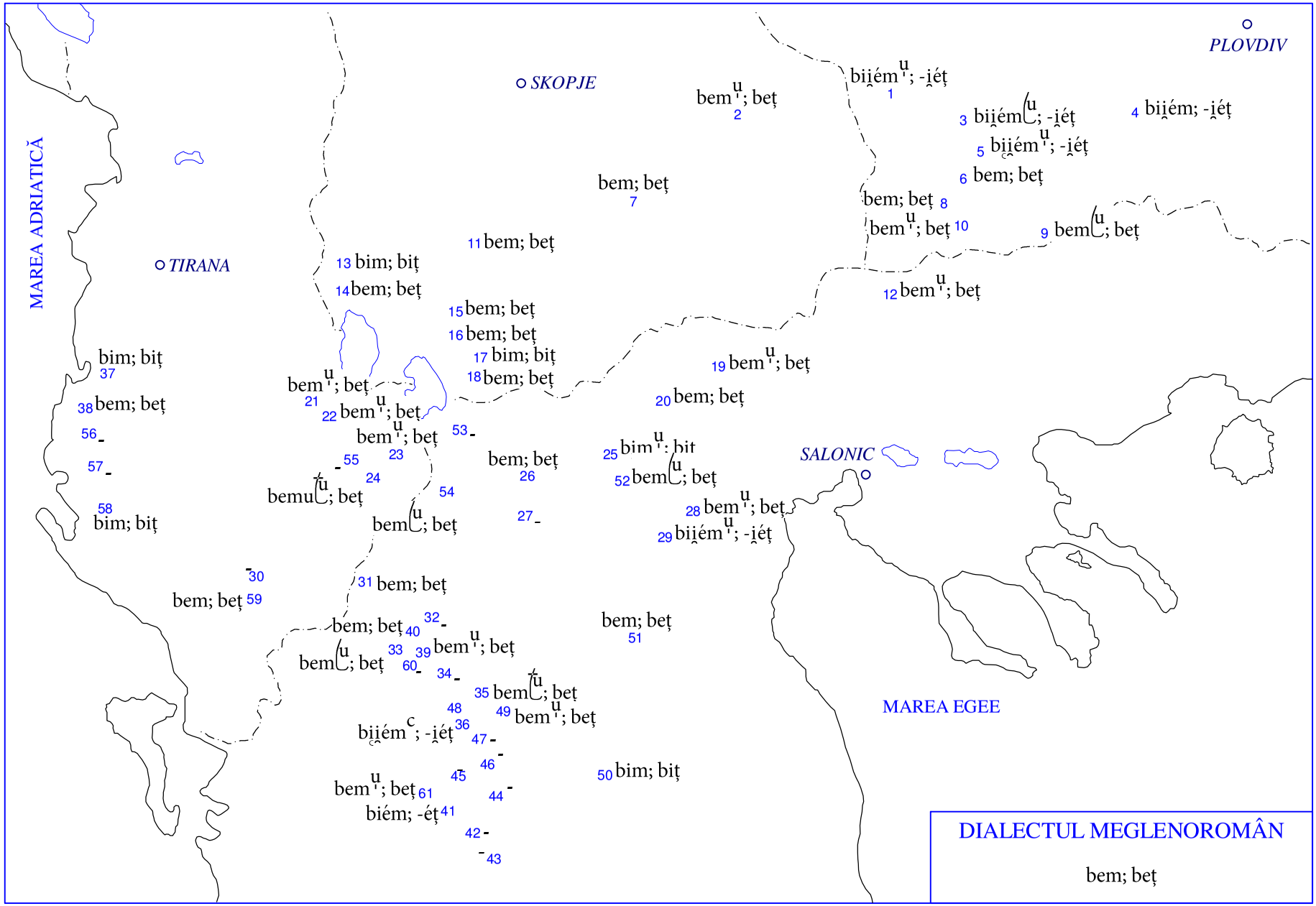

HARTA 364. BEAU, ind. prez., 1–2 pl. ‘je bois’ [579]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

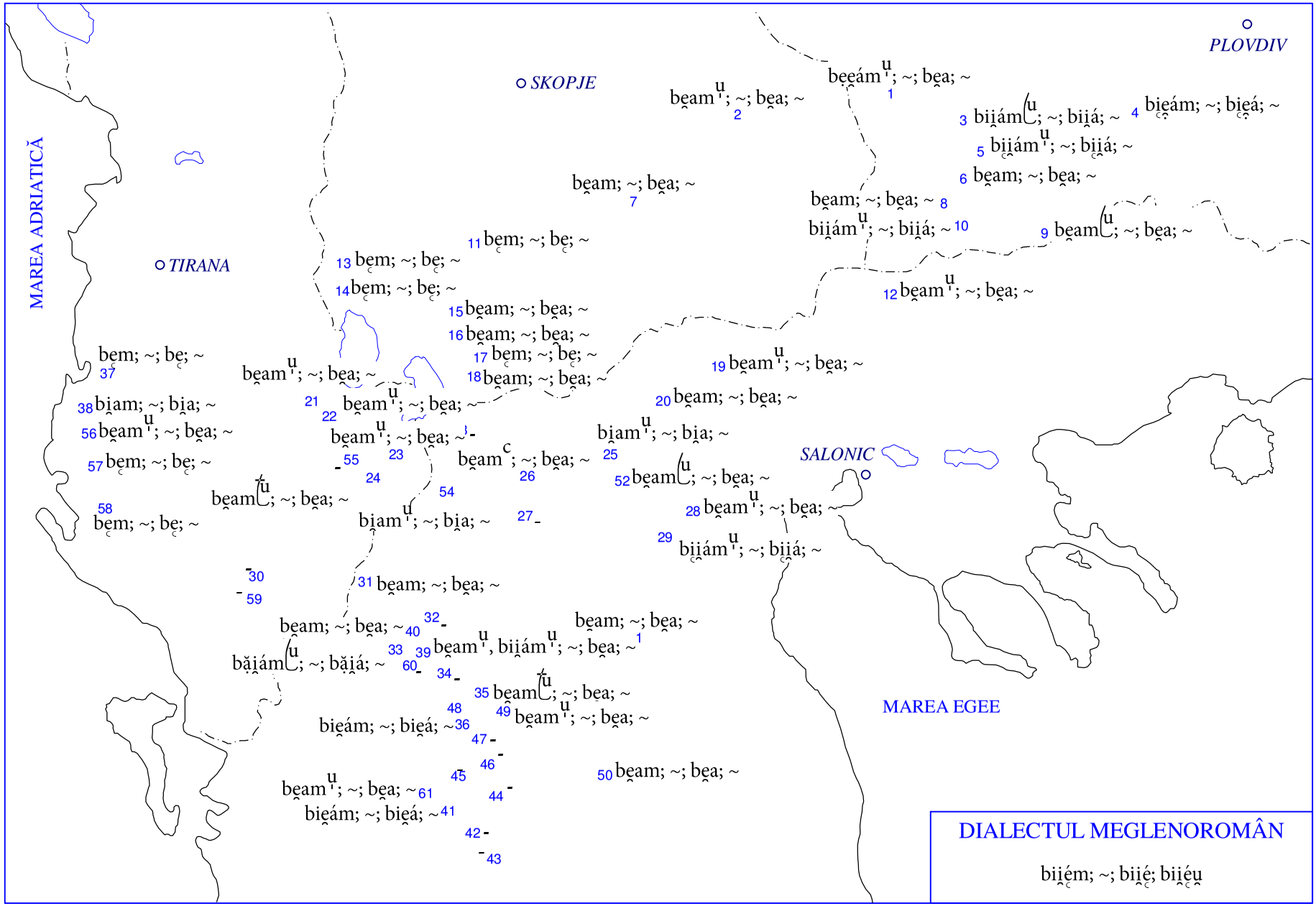

HARTA 365. BEAM, ind. imperf., 1 sg., 1 pl., 3 sg., 3 pl. 'je buvais' [580]

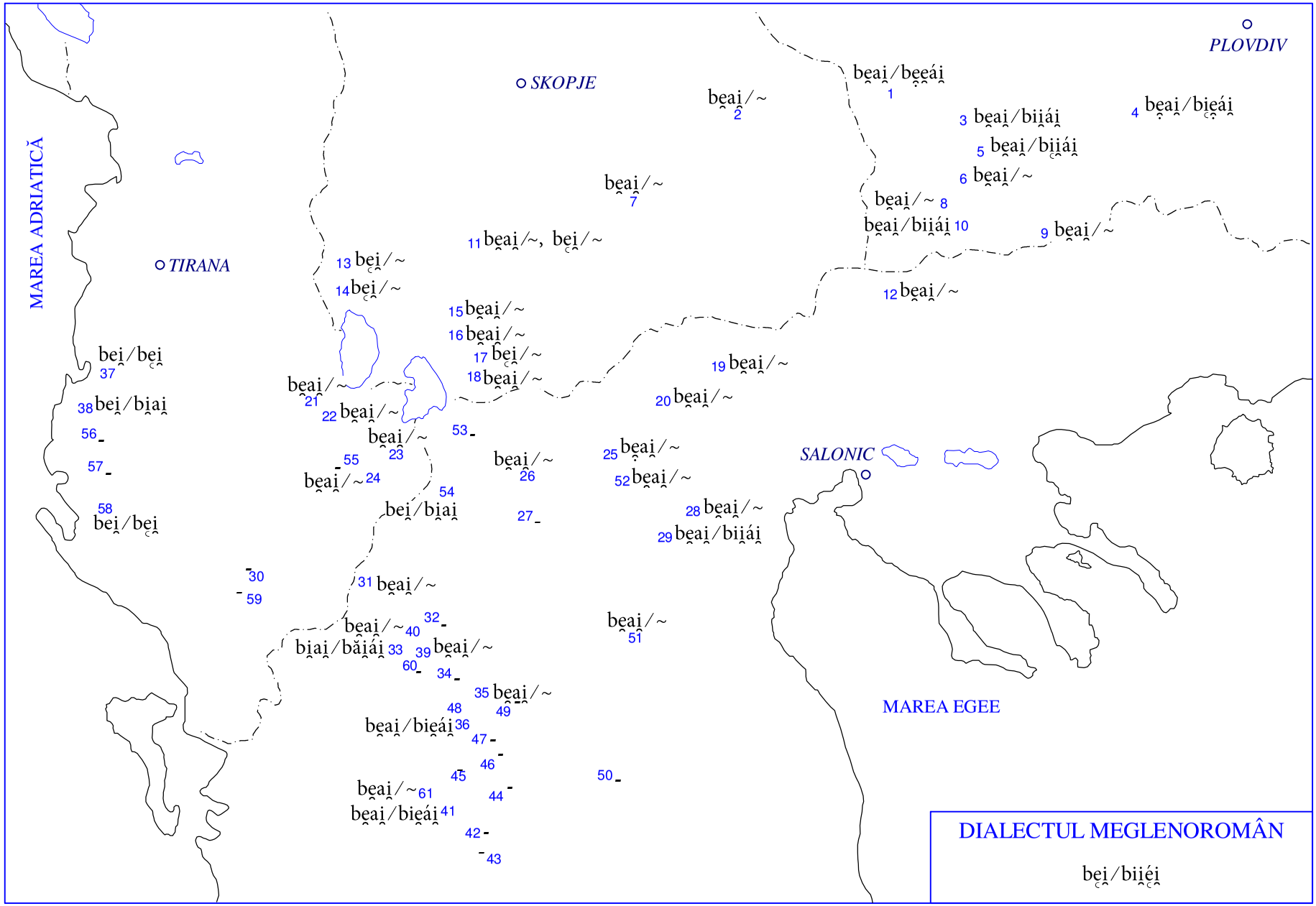

HARTA 366. BEI/BEAI, ind. prez., 2 sg./ind. imperf., 2 sg. 'tu bois/tu buvais' [579/580]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

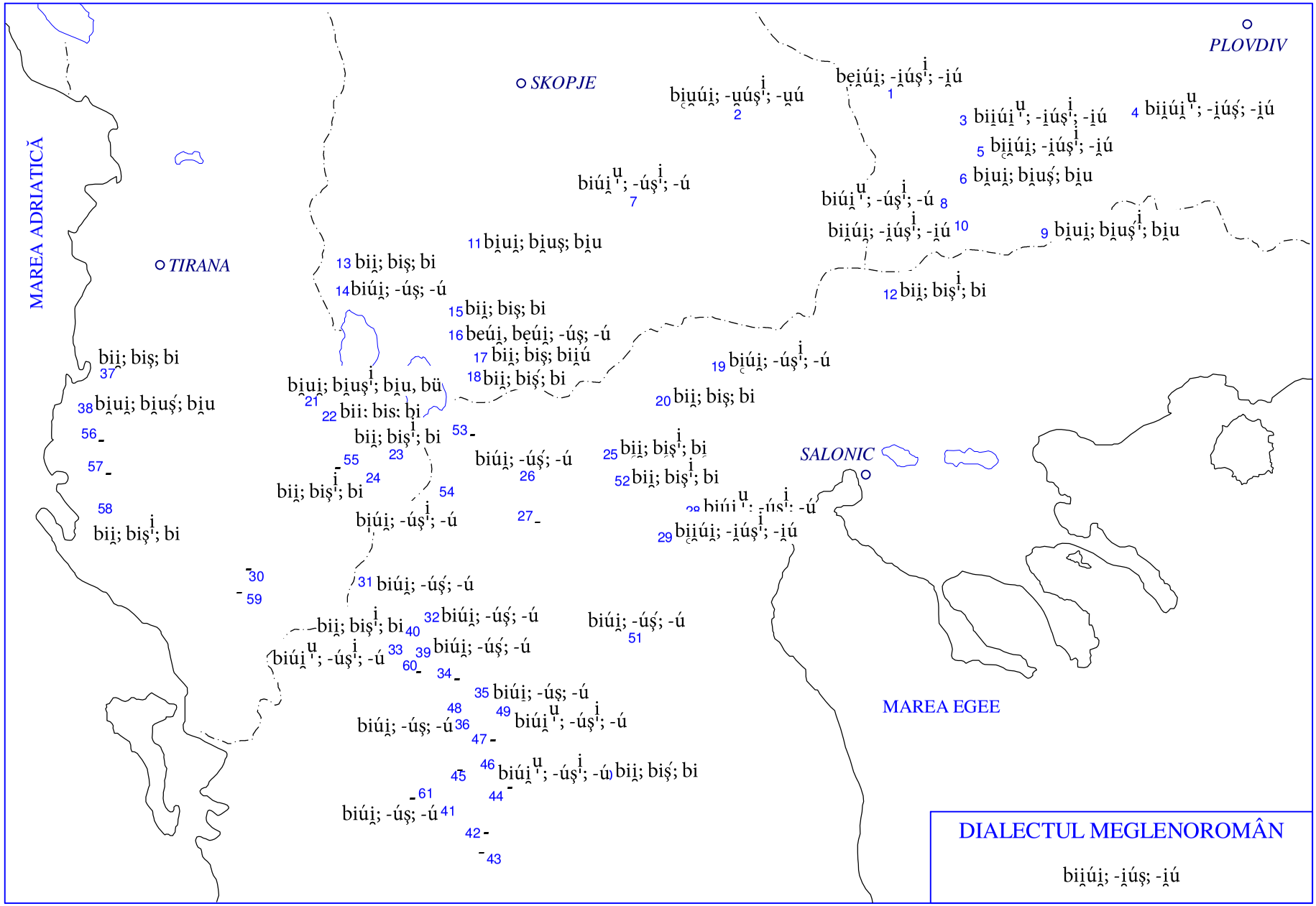

HARTA 367. BĂUI, ind. perf. s., 1–3 sg. ‘je bus’ [581]

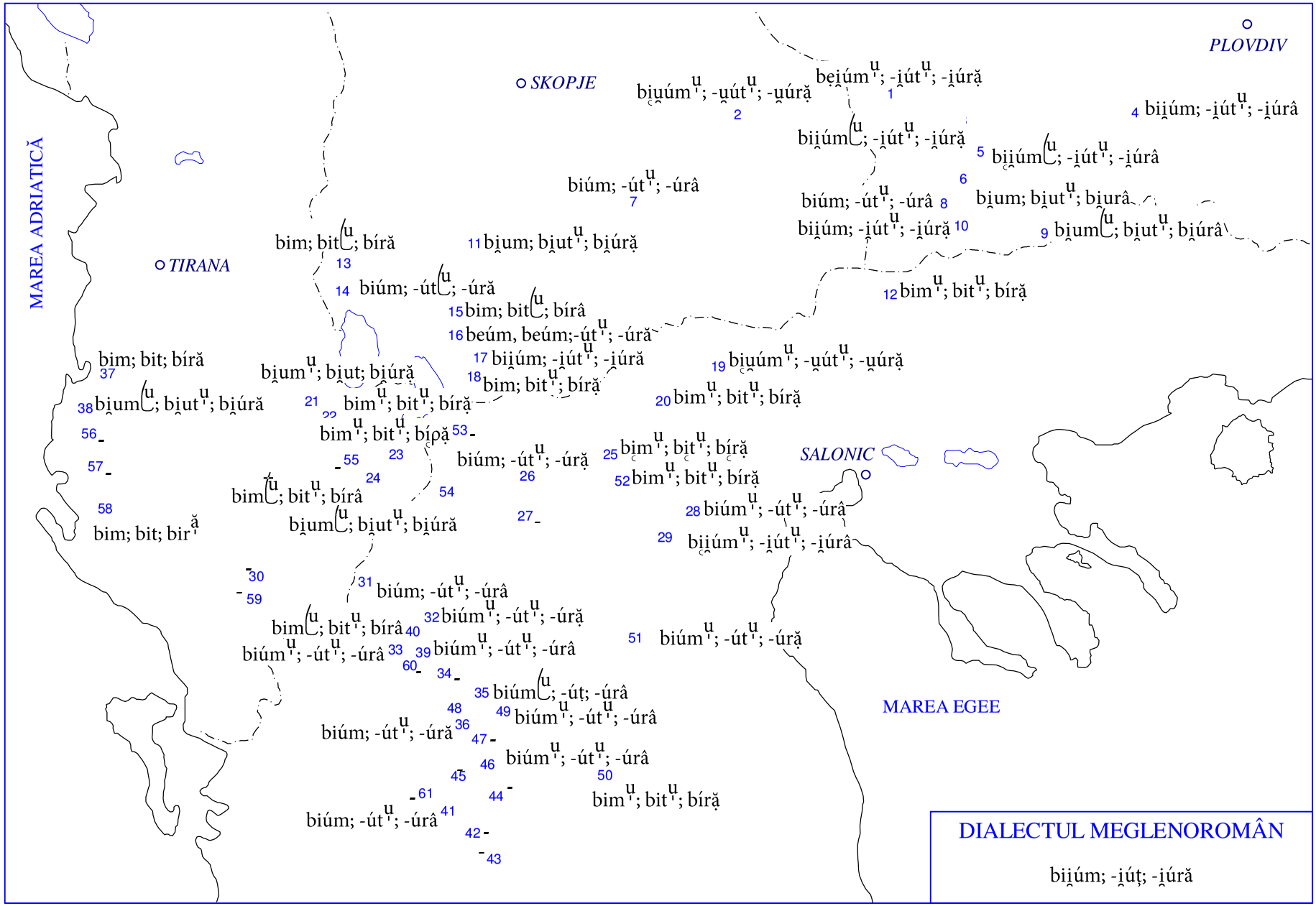
MAREA ADRIATICĂ
TIRANA
SKOPJE
PLOVDIV
SALONIC
MAREA EGEE
DIALECTUL MEGLENOROMÂN
biiúm; -iút; -iúră
1 beiúm; -iút; -iúră
2 biuúm; -uút; -uúră
4 biiúm; -iút; -iúrâ
5 biiúm; -iút; -iúrâ
6
7 biúm; -út; -úrâ
8 biúm; -út; -úrâ
9 biium; biut; biúrâ
10 biiúm; -iút; -iúră
11 biium; biut; biúră
12 bim; bit; bíră
13
14 biúm; -út; -úră
15 bim; bit; bírâ
16 beúm, beúm;-út; -úră
17 biiúm; -iút; -iúră
18 bim; bit; bíră
19 biuúm; -uút; -uúră
20 bim; bit; bíră
21
22
23
24
25 bim; bit; bíră
26 biúm; -út; -úră
27
28 biúm; -út; -úrâ
29 biiúm; -iút; -iúrâ
30
31 biúm; -út; -úrâ
32 biúm; -út; -úră
33 biúm; -út; -úrâ
34
35 biúm; -út; -úrâ
36 biúm; -út; -úră
37 bim; bit; bíră
38 biium; biut; biúră
39 biúm; -út; -úrâ
40 bim; bit; bírâ
41 biúm; -út; -úrâ
42
43
44
45
46 biúm; -út; -úrâ
47
48
49 biúm; -út; -úrâ
50 bim; bit; bíră
51 biúm; -út; -úră
52 bim; bit; bíră
53
54
55
56
57
58 bim; bit; bir ă
59
60
61
biium; biut; biúră
bim; bit; bíră
bim; bit; bíră
bim; bit; bí

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

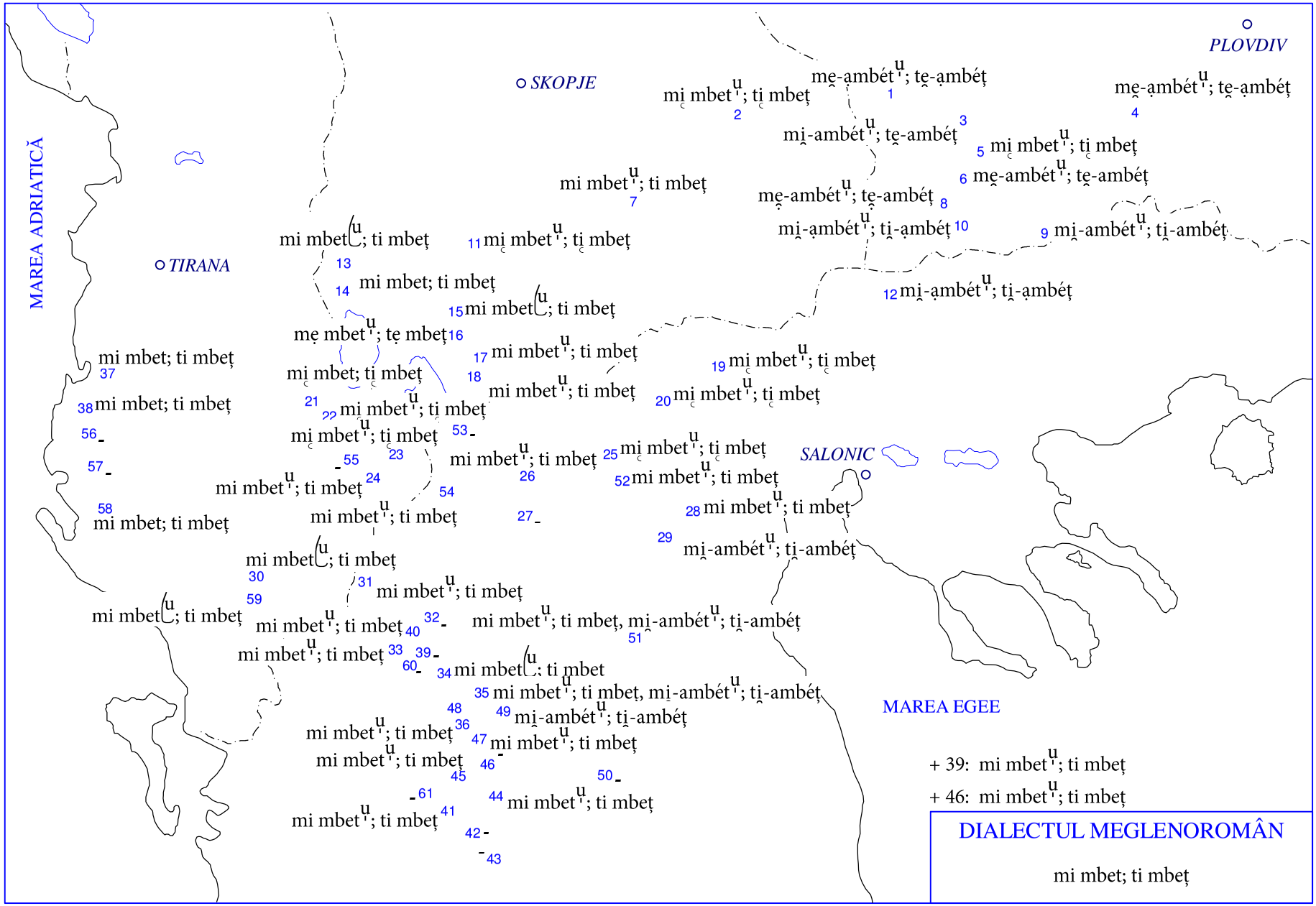

HARTA 369. MĂ ÎMBĂT, ind. prez., 1–2 sg. 'je m'enivre' [585]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

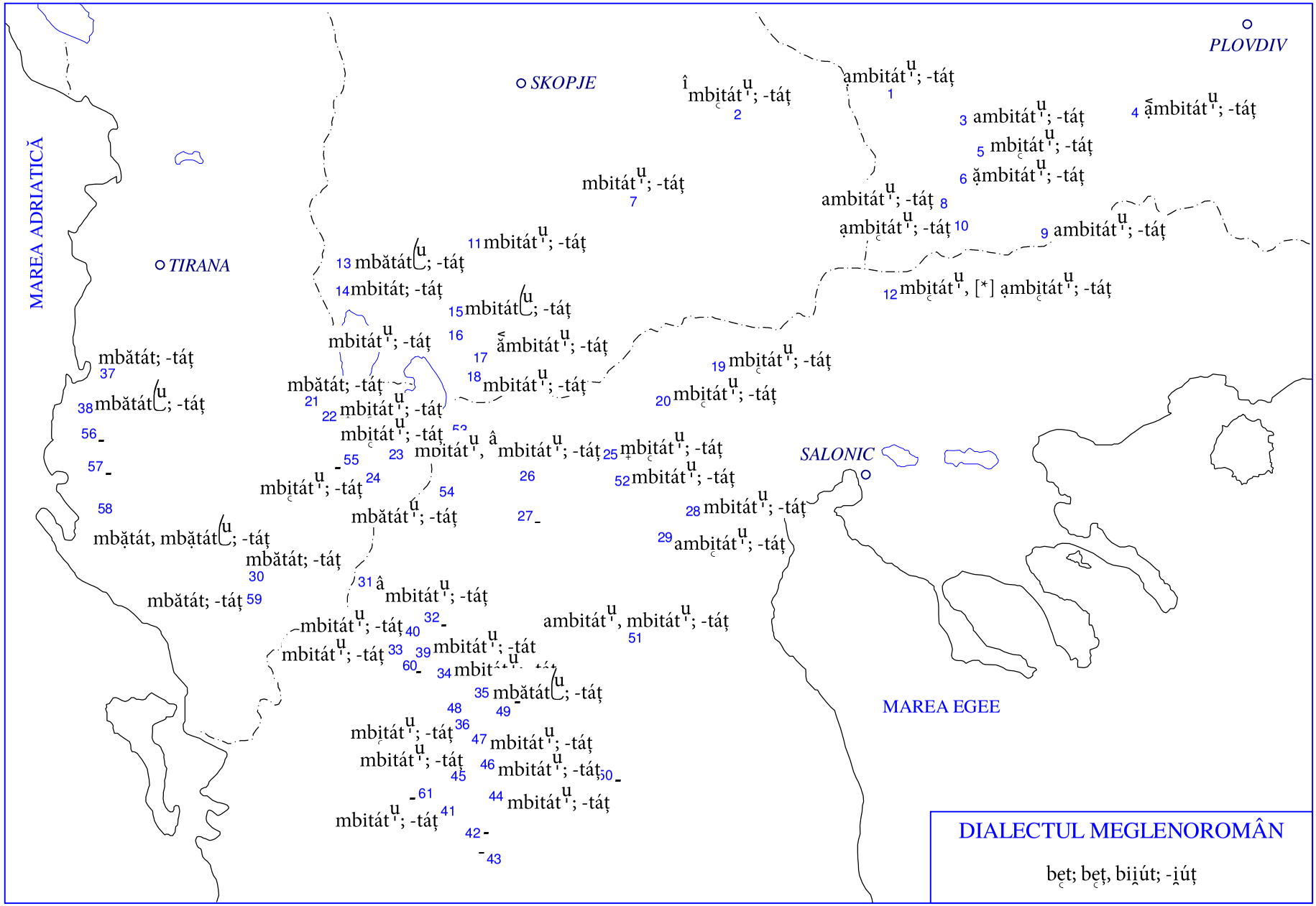

HARTA 370. BEAT, pl. 'ivre' [586]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

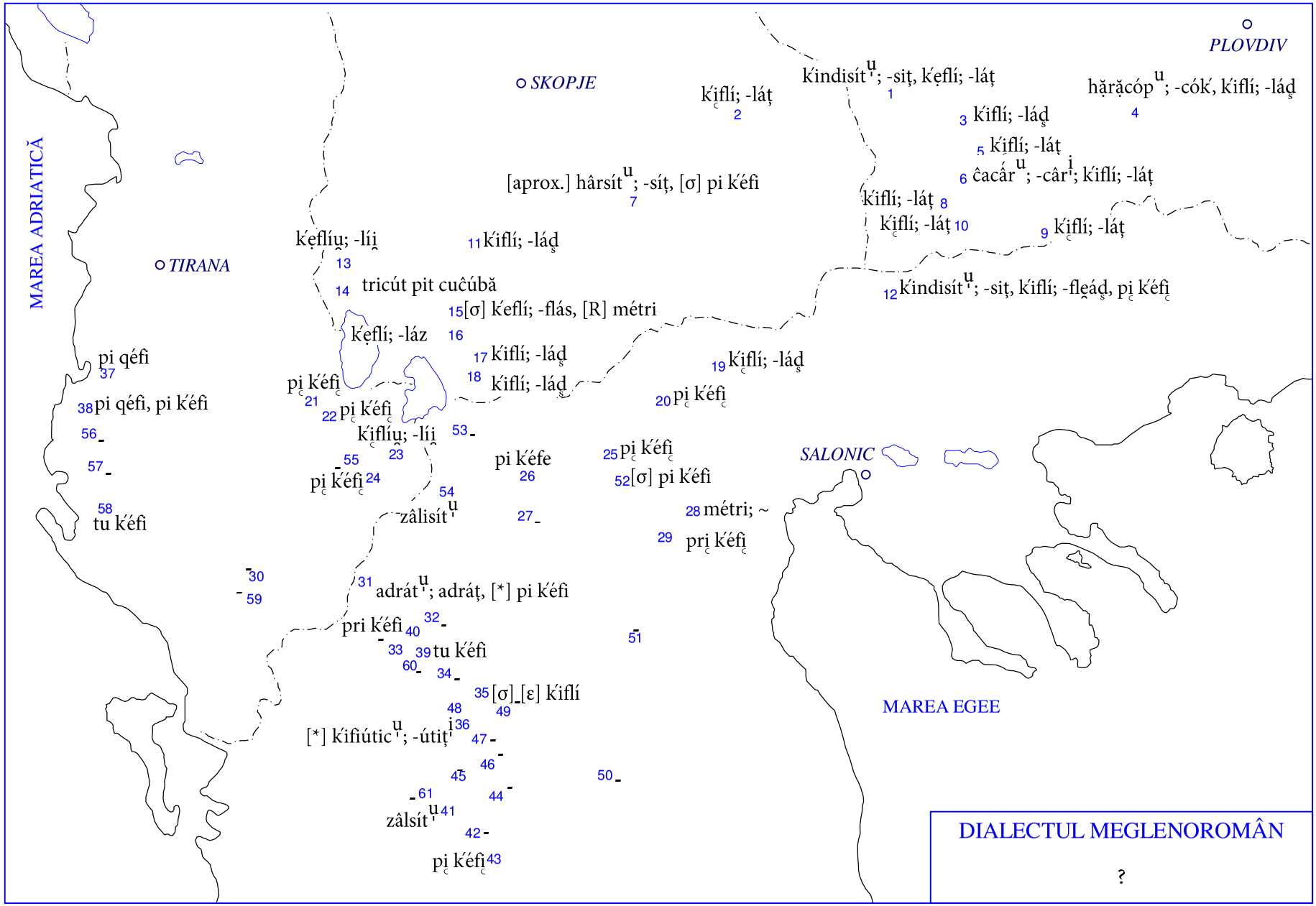

HARTA 371. CHERCHELIT, pl. 'grisé, un peu ivre' [588]

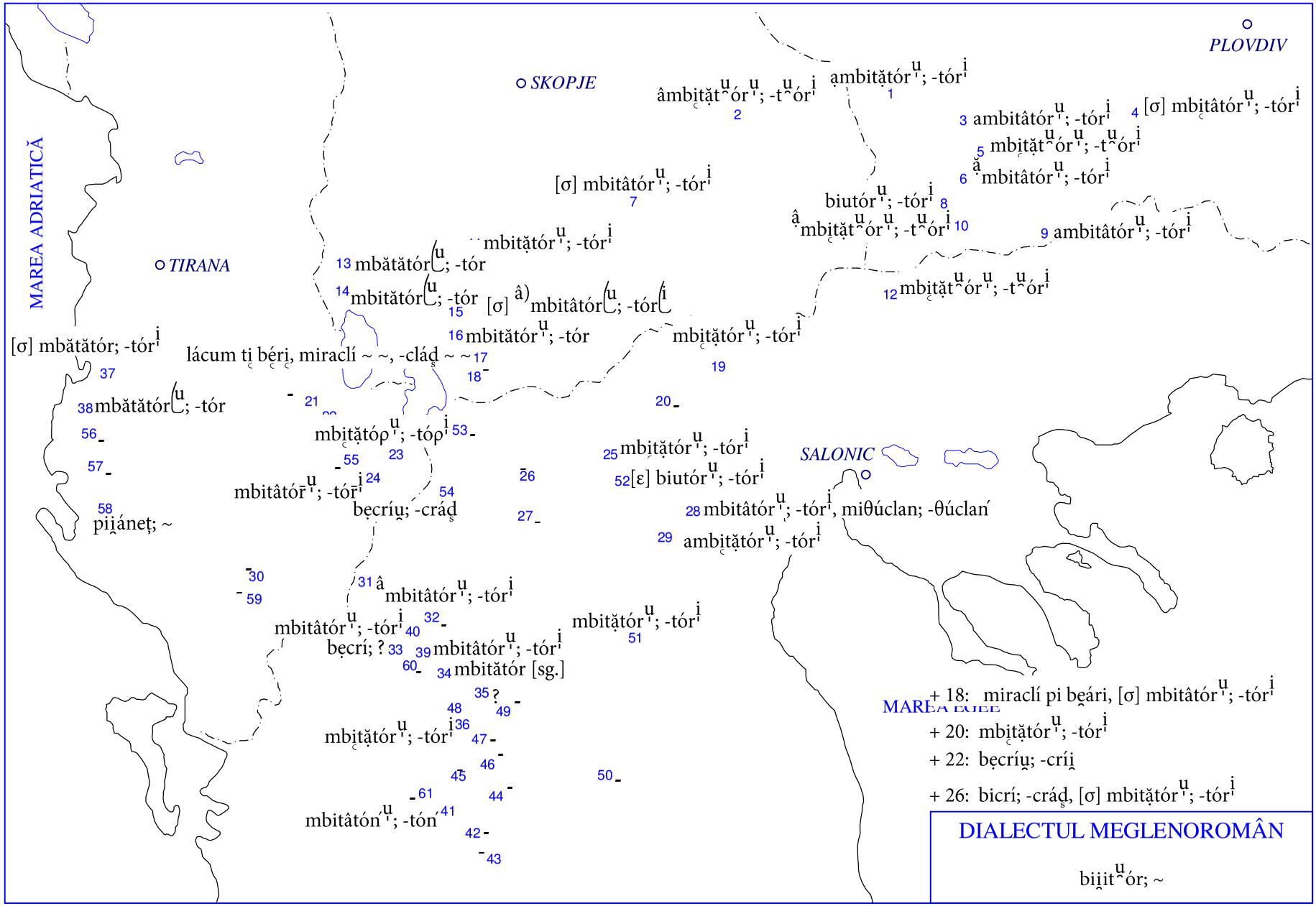

HARTA 372. BEŢIV, pl. 'ivrogne' [589]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

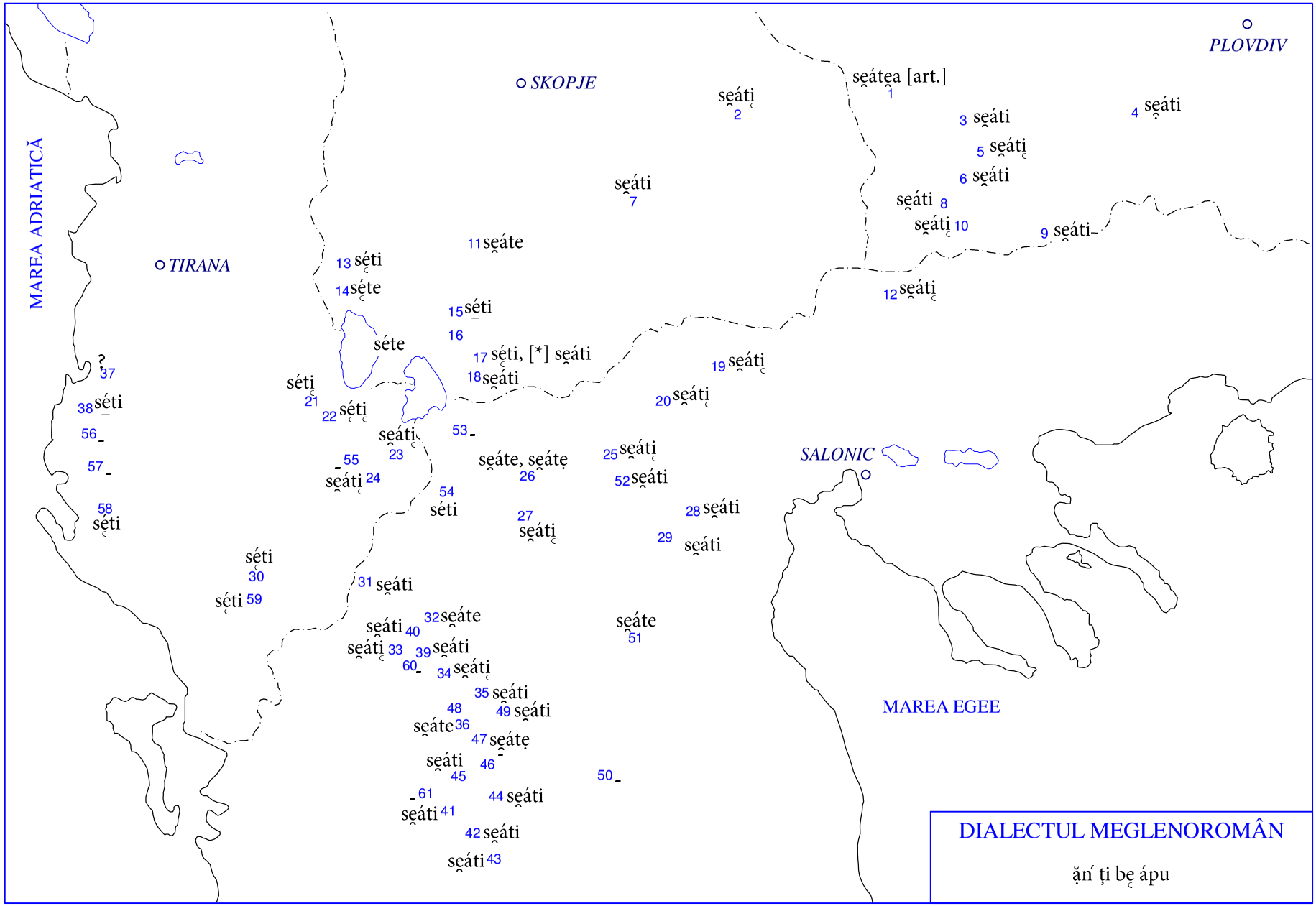

HARTA 373. SETE ‘soif’ [591]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

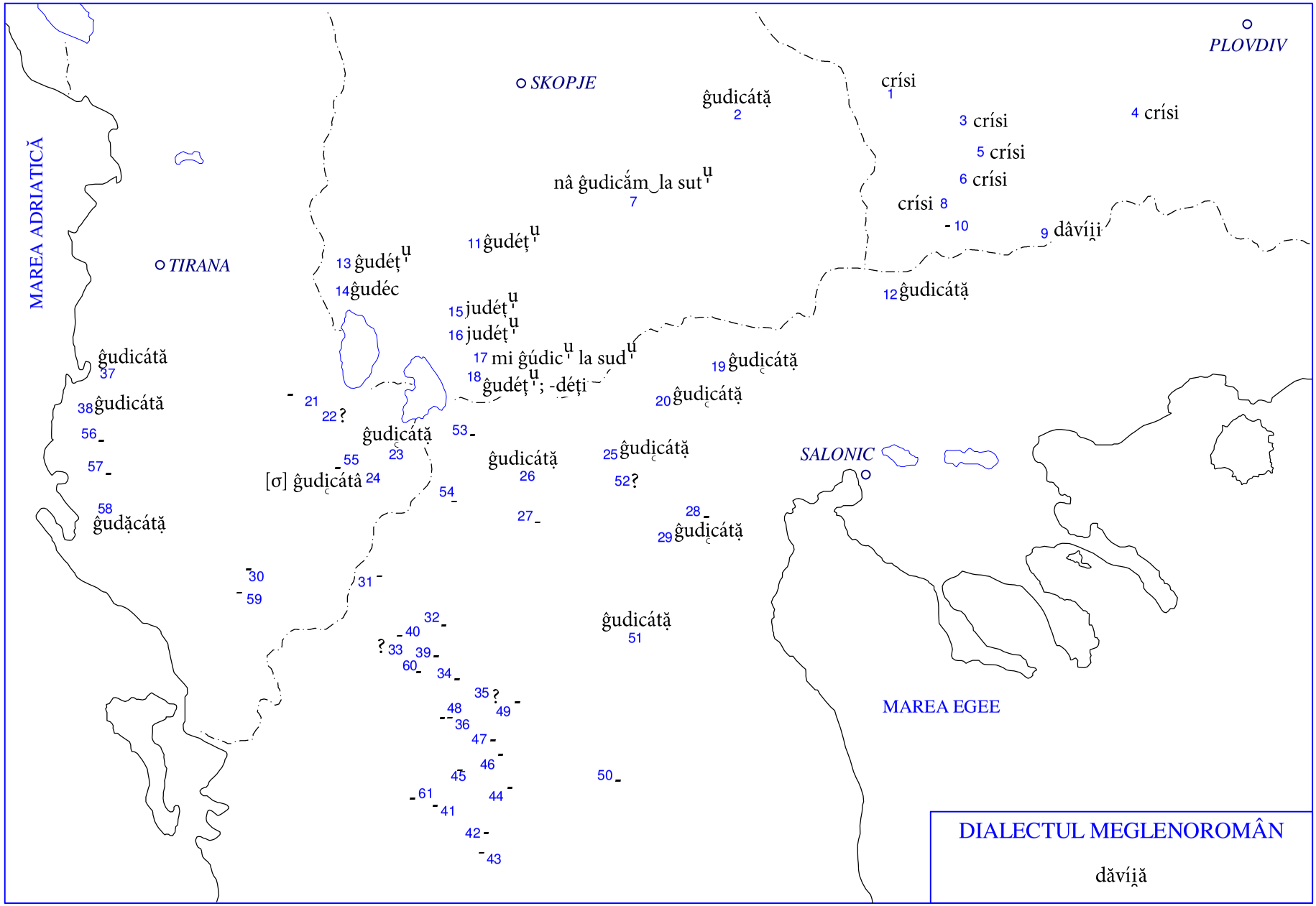

HARTA 374. JUDECATĂ 'jugement' [592]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

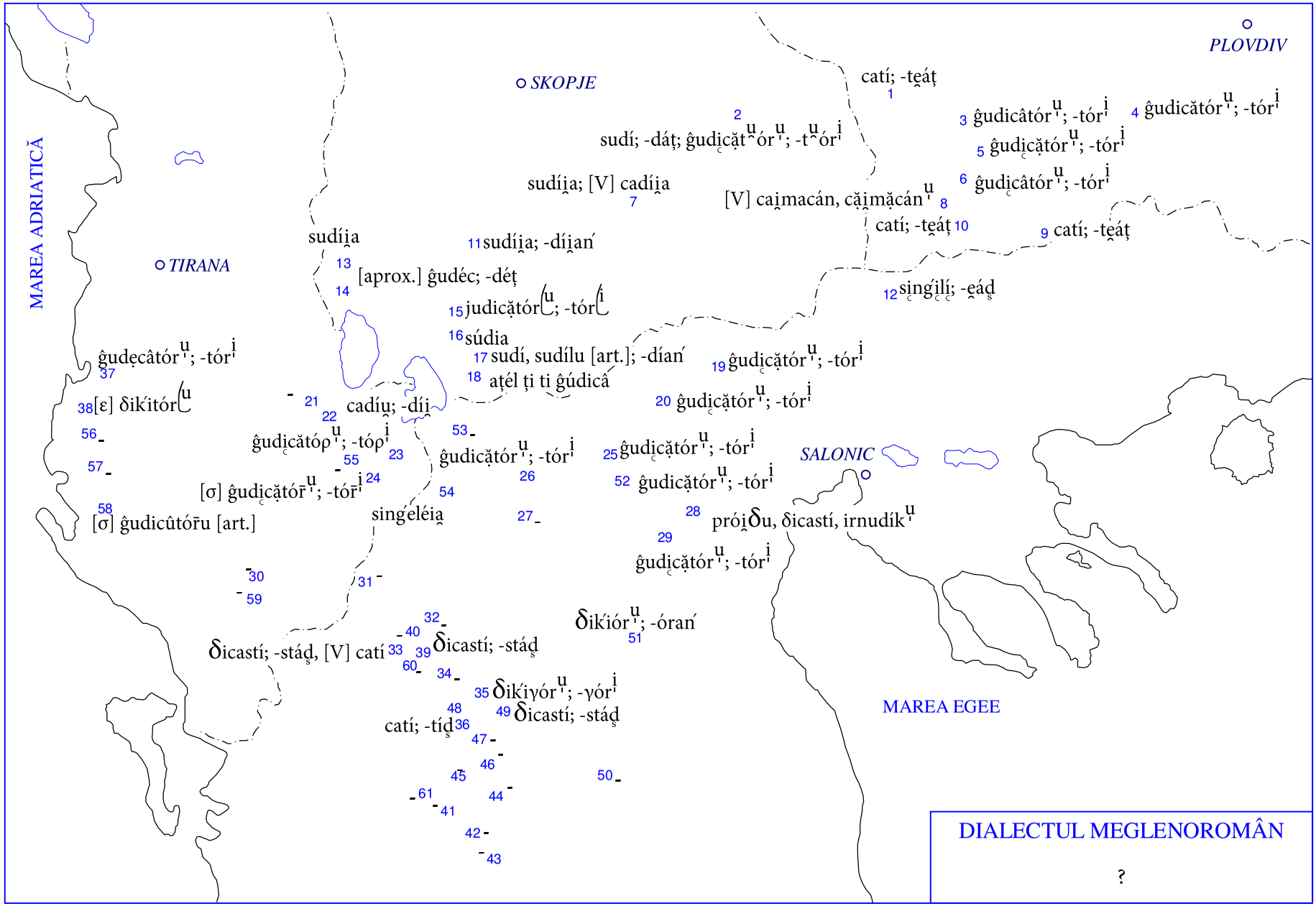

HARTA 375. JUDECĂTOR, pl. 'juge' [593]

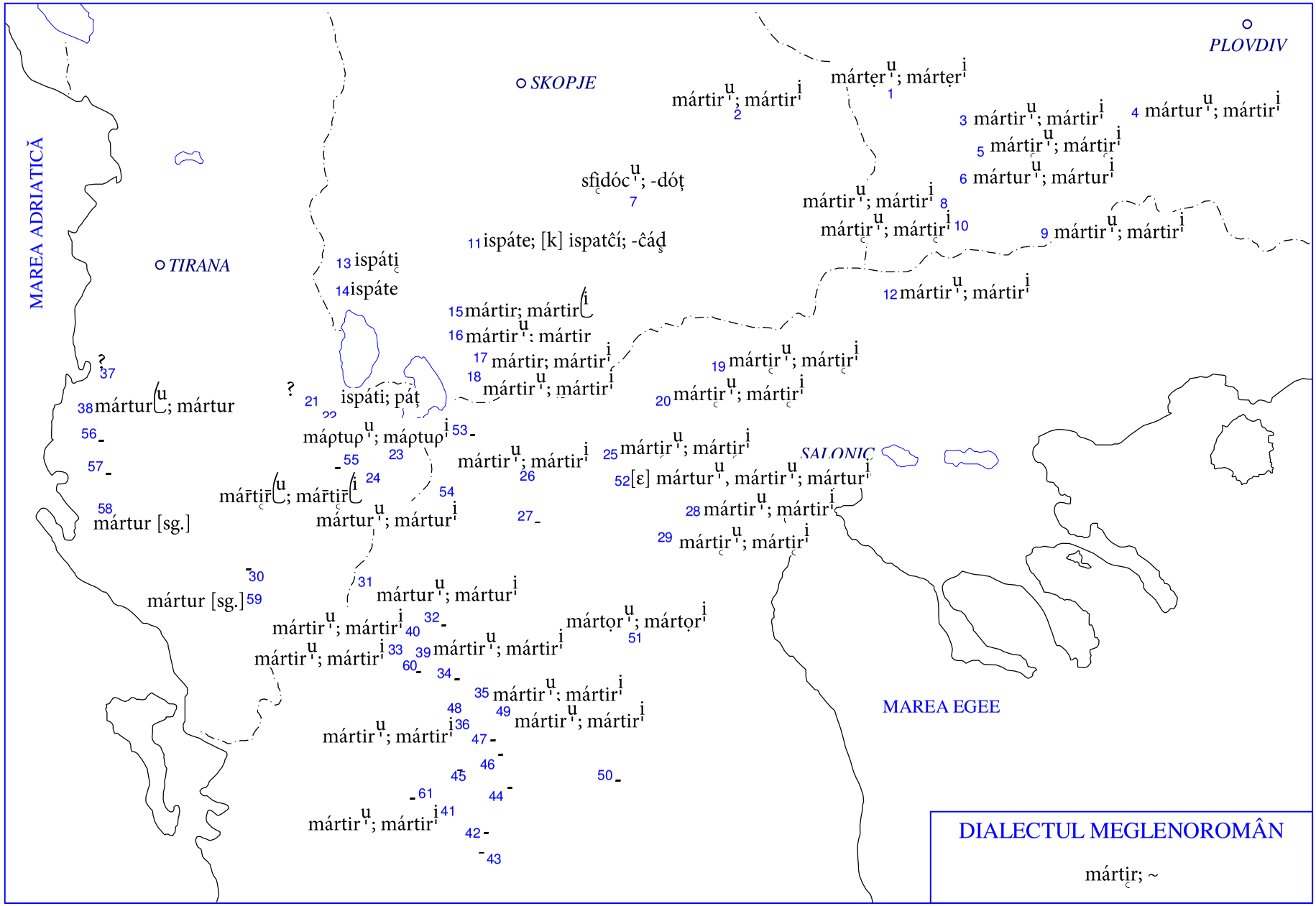

HARTA 376. MARTOR, pl. 'témoin' [594]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

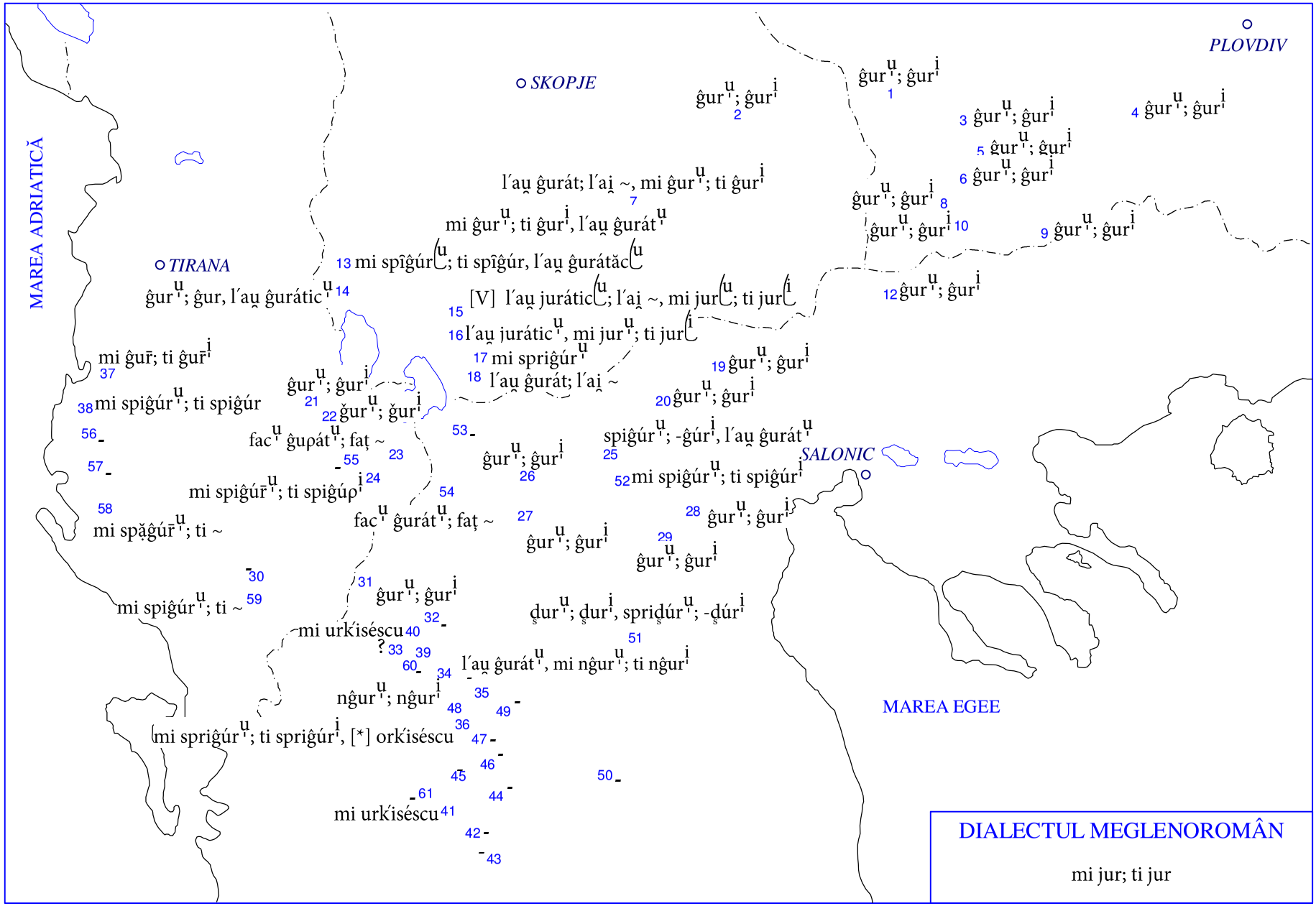

HARTA 377. JUR, ind. prez., 1–2 sg. 'je jure' [595]

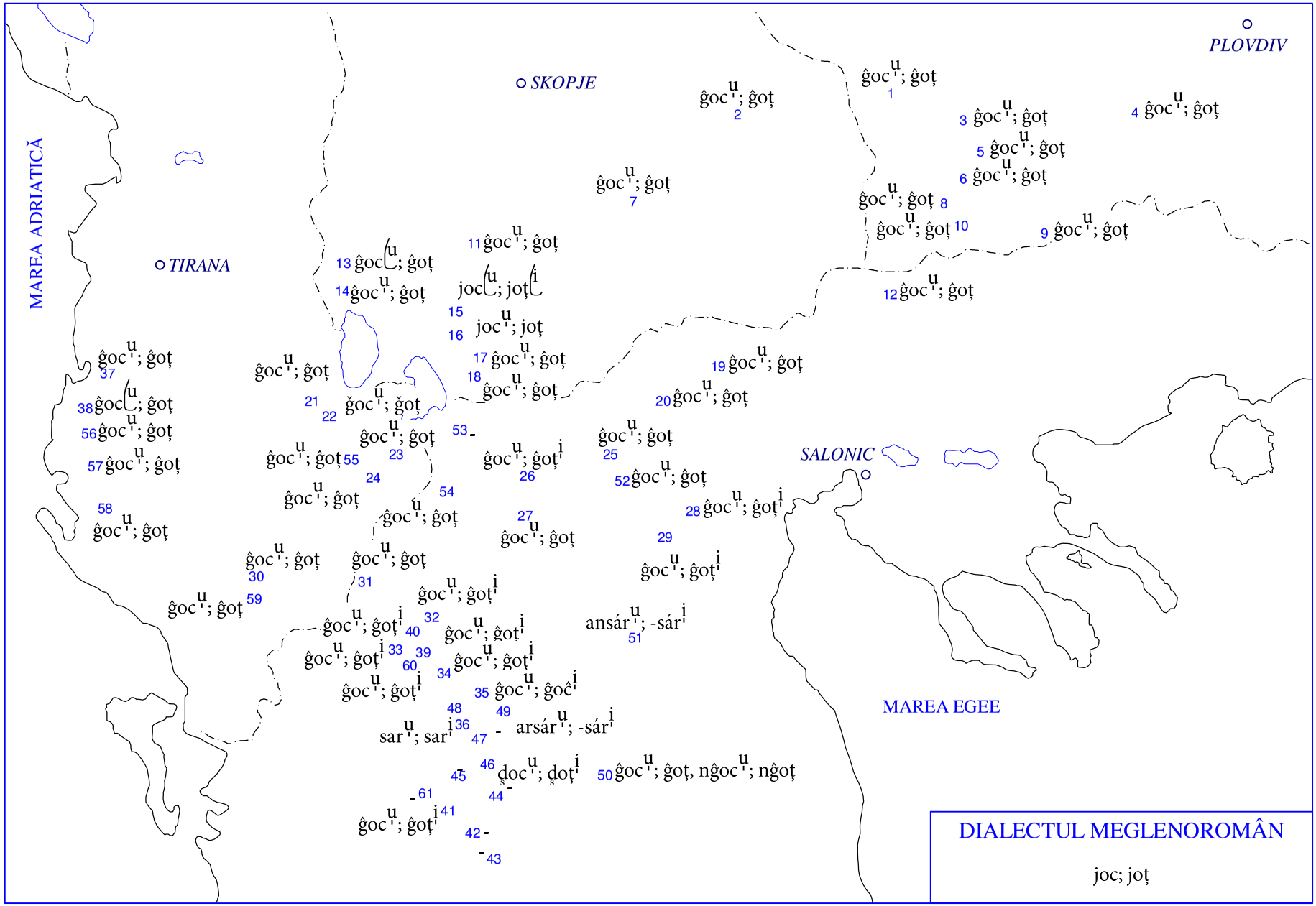

HARTA 378. JOC, ind. prez., 1–2 sg. 'je danse' [597]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

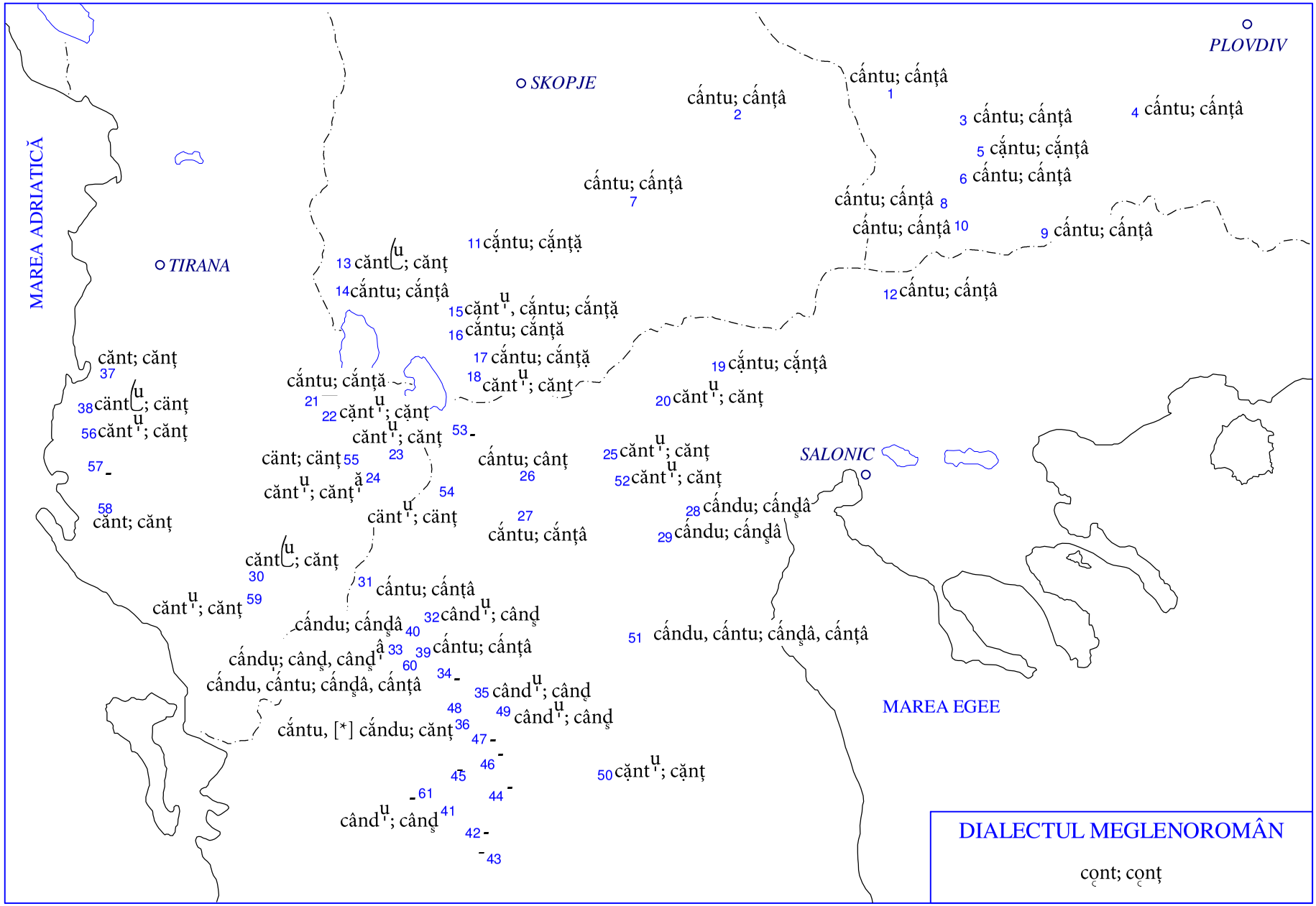

HARTA 379. CÂNT, ind. prez., 1–2 sg. ‘je chante’ [599]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

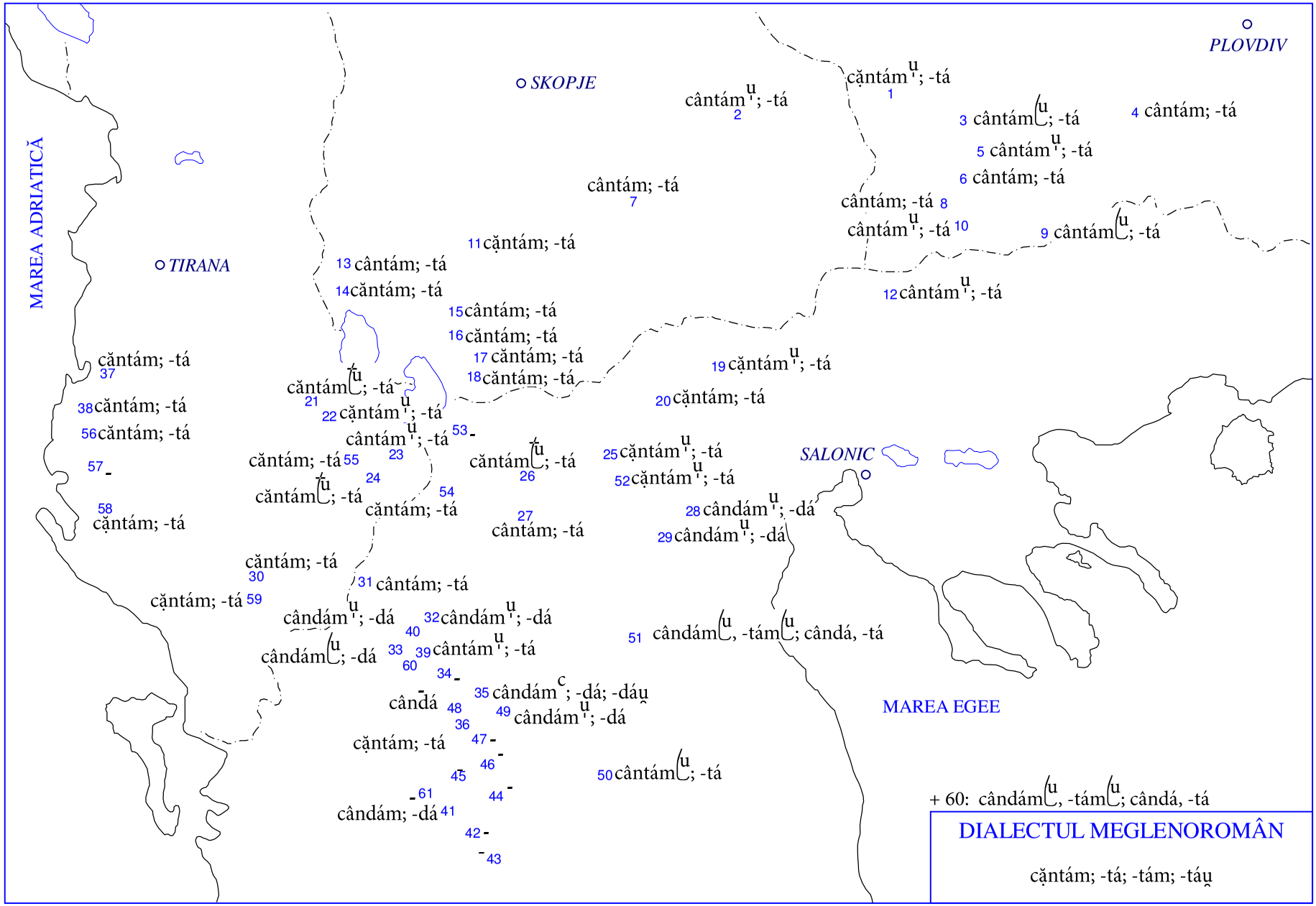

HARTA 380. CÂNTAM, ind. imperf., 1 sg., 3 sg., 1 pl., 3 pl. 'je chantais' [600]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

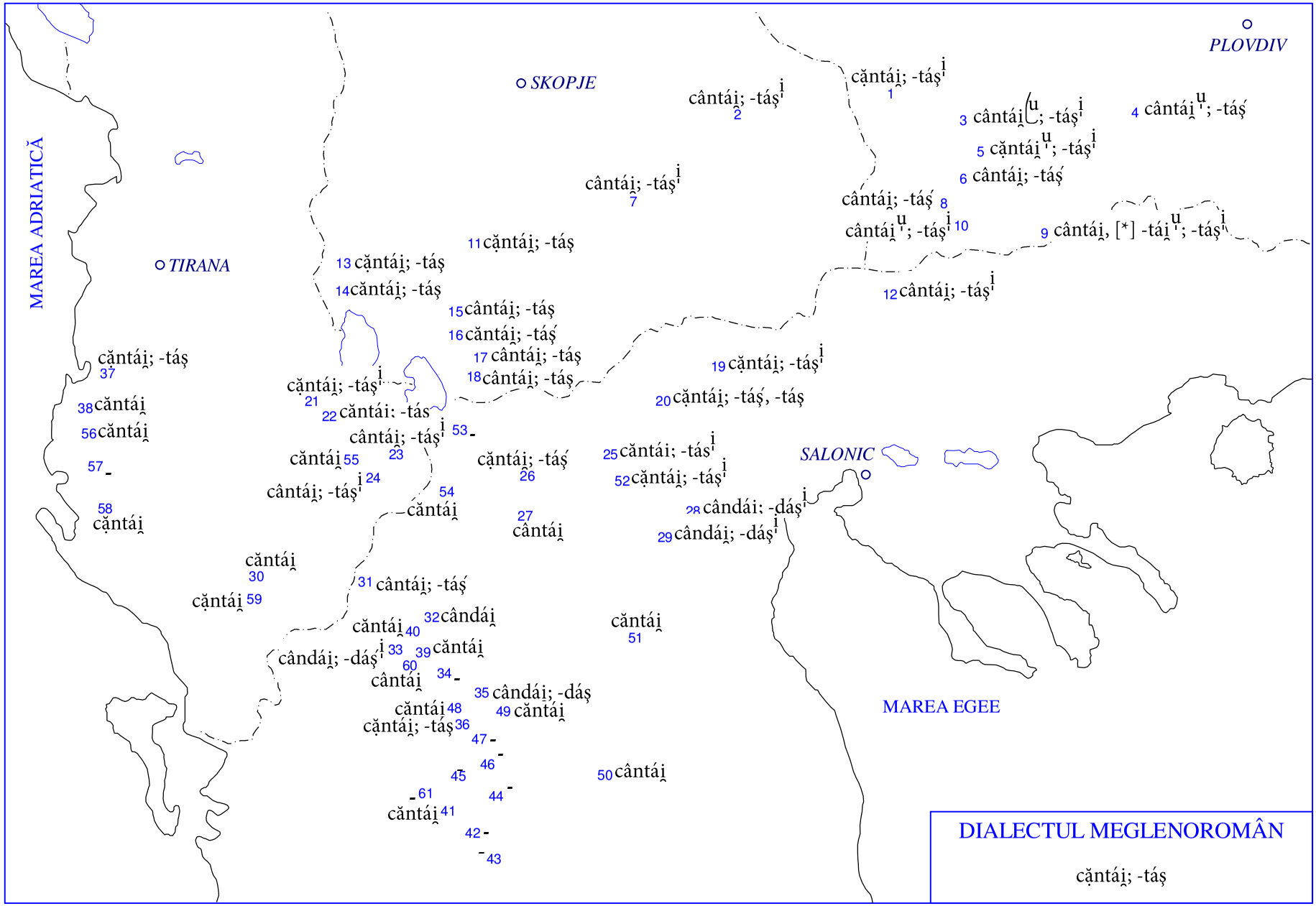
MAREA ADRIATICĂ
TIRANA
SKOPJE
PLOVDIV
SALONIC
MAREA EGEE
DIALECTUL MEGLENOROMÂN
cănt̂áiu; -táș
cănt̂áiu; -táș
cănt̂áiu; -táș

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

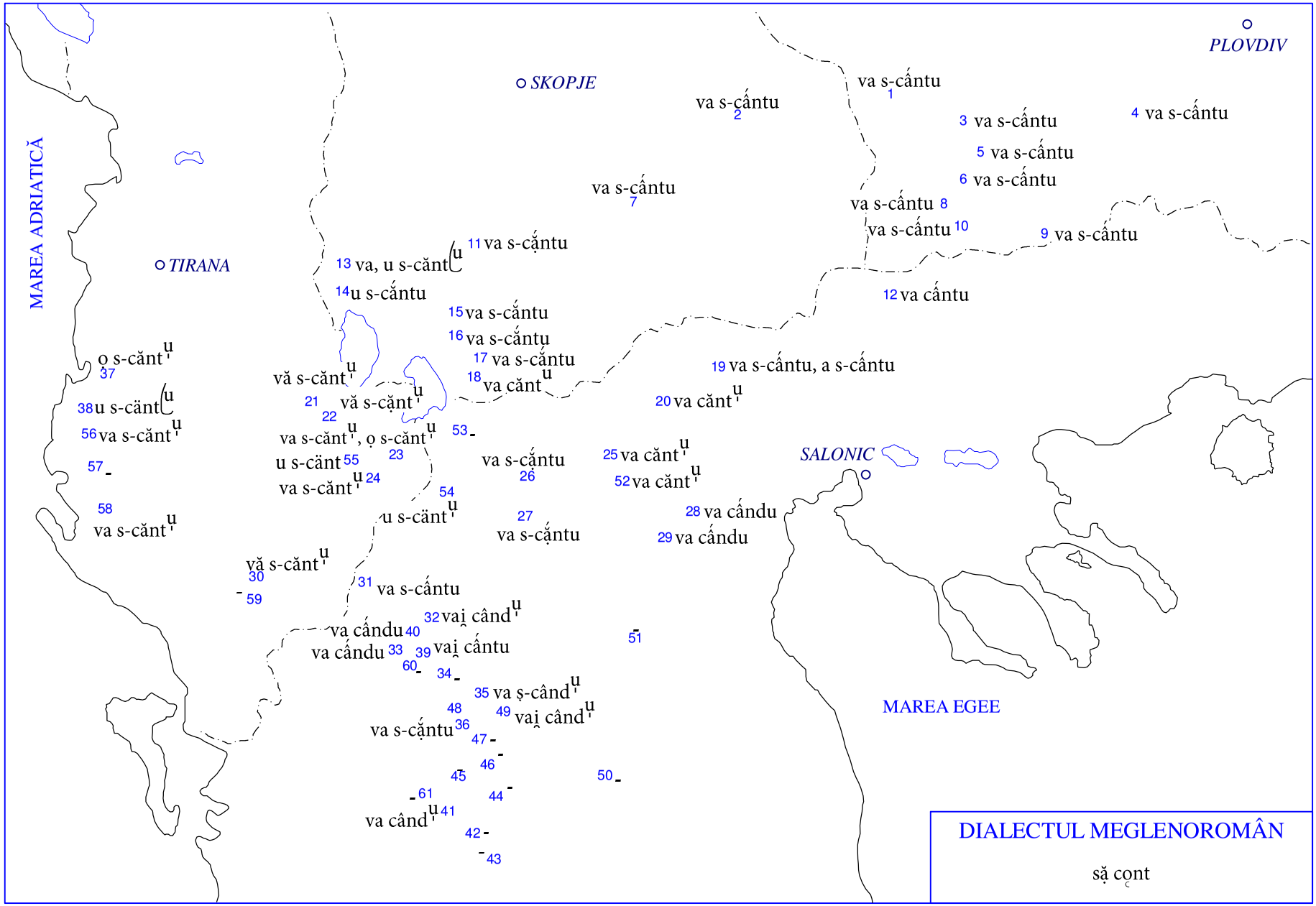

HARTA 382. VOI CÂNTA, ind. viit., 1 sg. 'je chanterai' [604]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

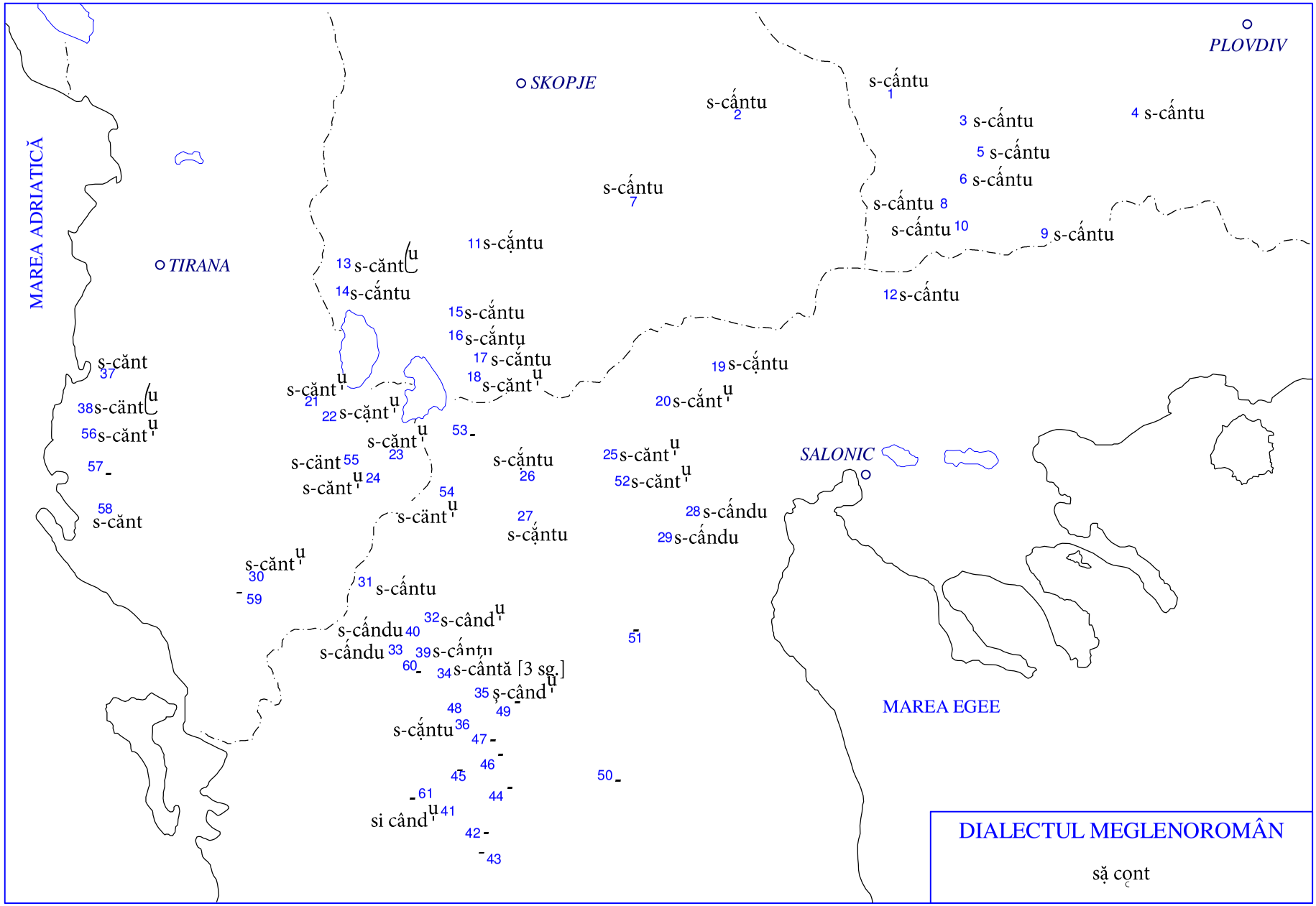

HARTA 383. SĂ CÂNT, conj. prez., 1 sg. 'que je chante' [605]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

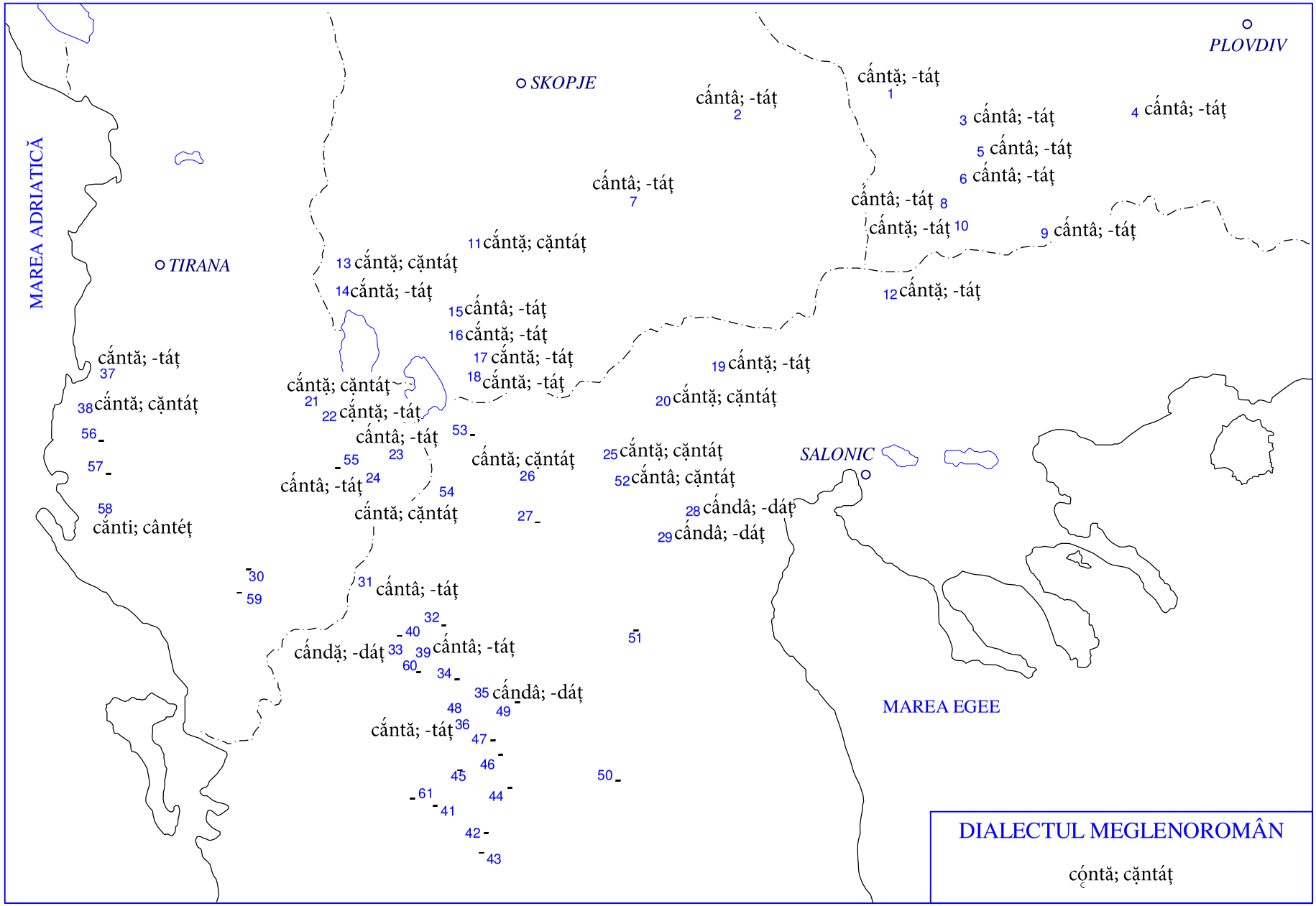

HARTA 384. CÂNTĂ!, imperat., 2 sg., 2 pl. 'chante!' [609]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

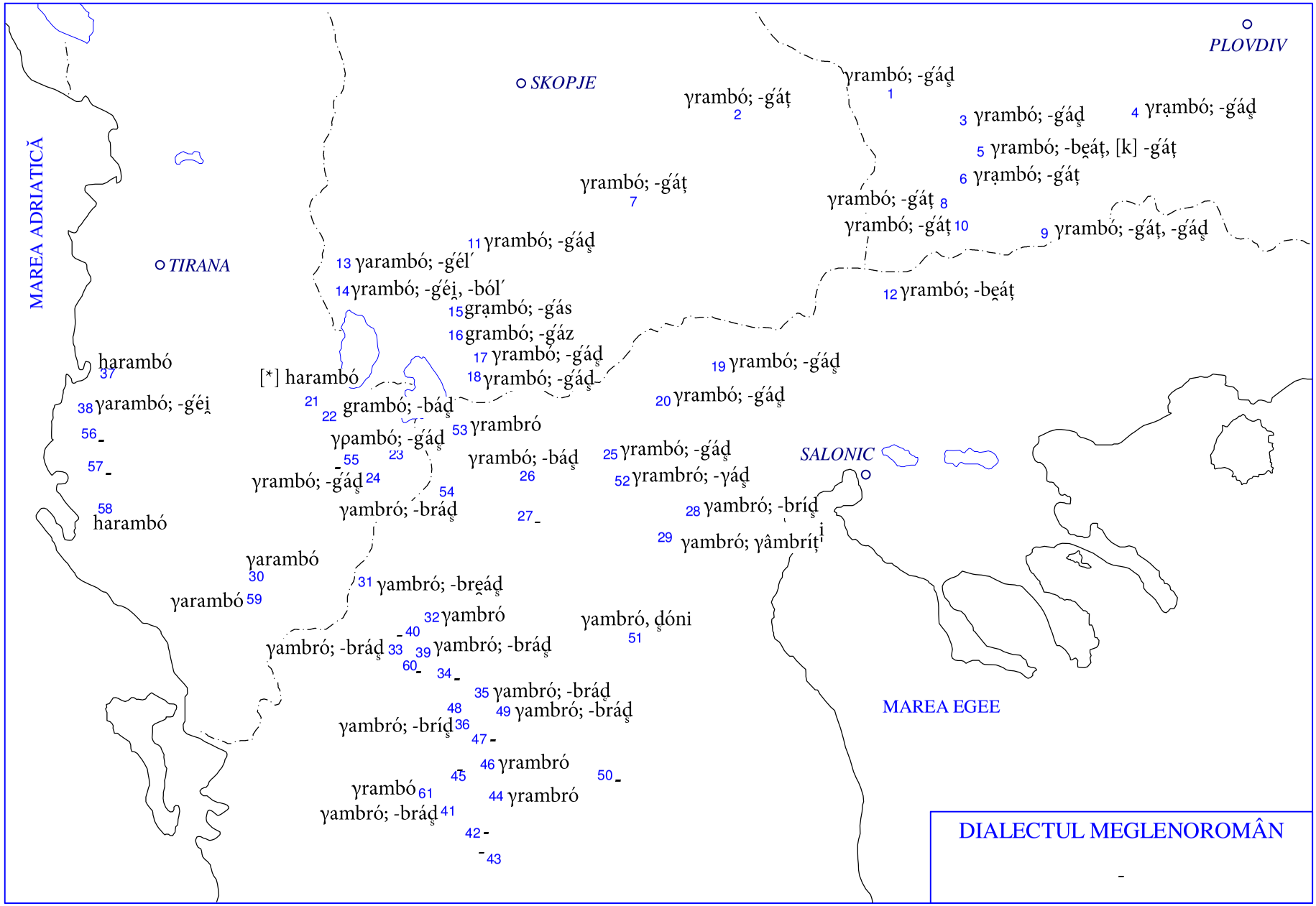

HARTA 385. MIRE, pl. ‘jeune marié’ [613]

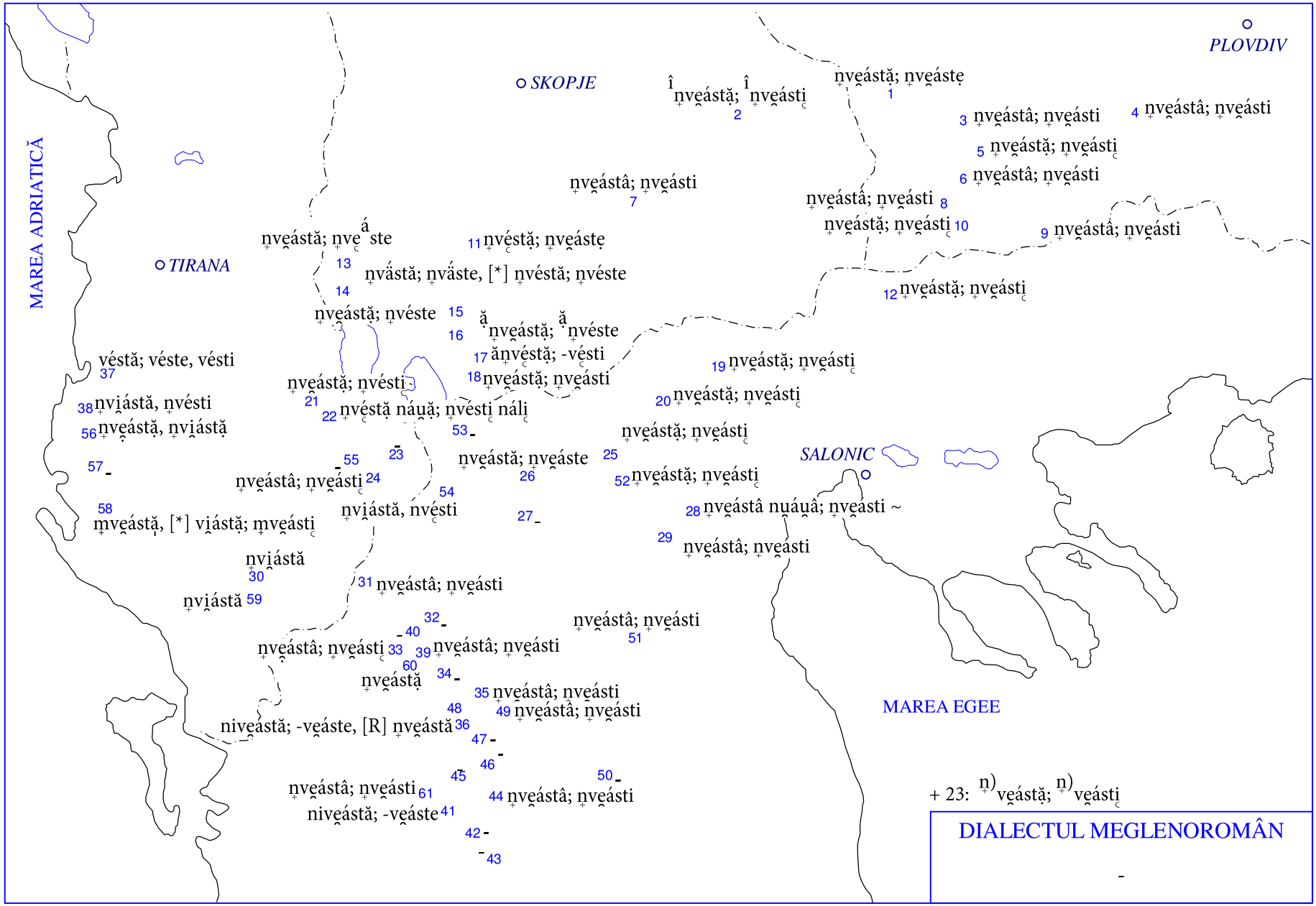

HARTA 386. MIREASĂ, pl. 'jeune mariée' [614]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

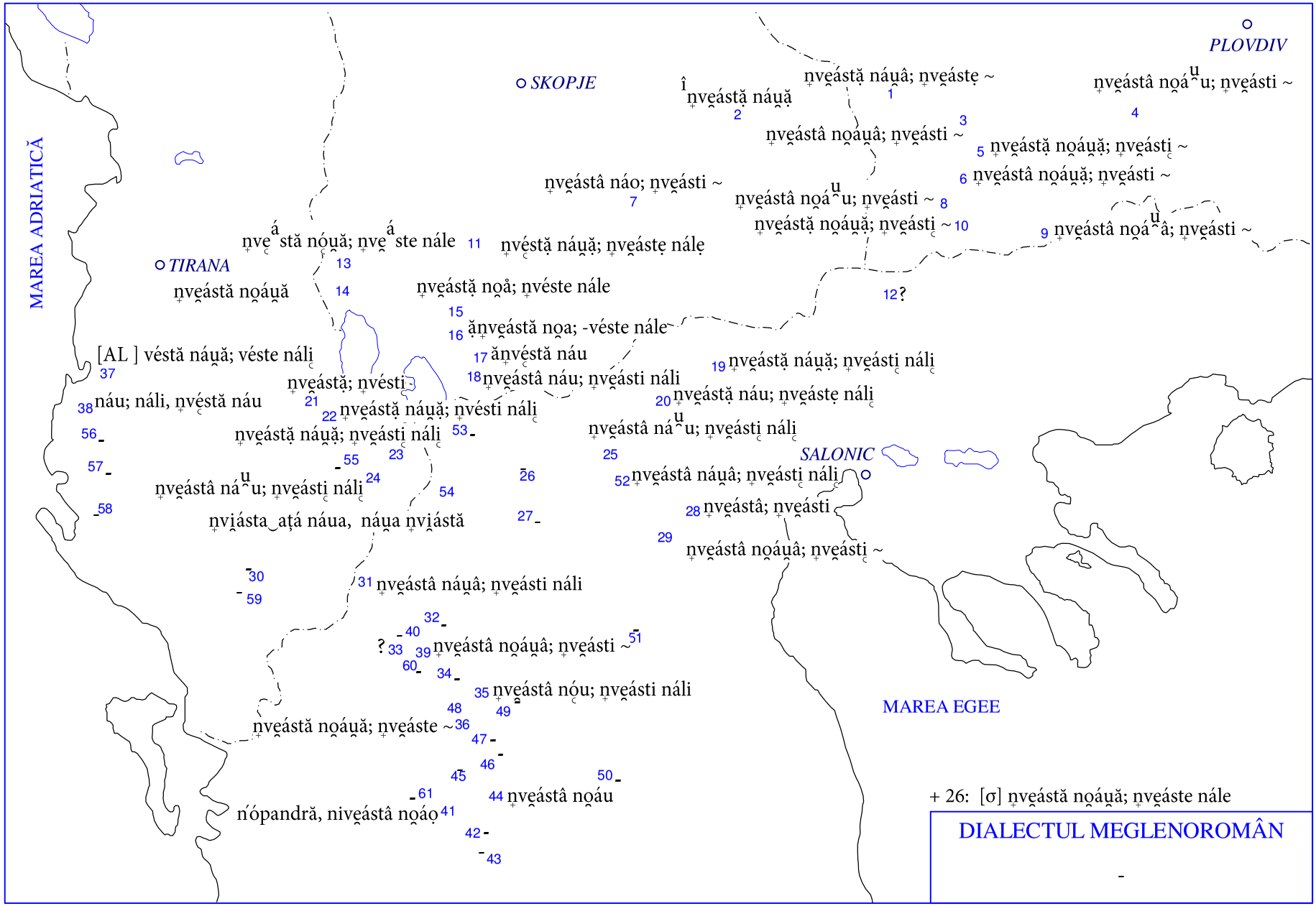

HARTA 387. NEVASTĂ, pl. 'jeune mariée, jeune épouse' [615]

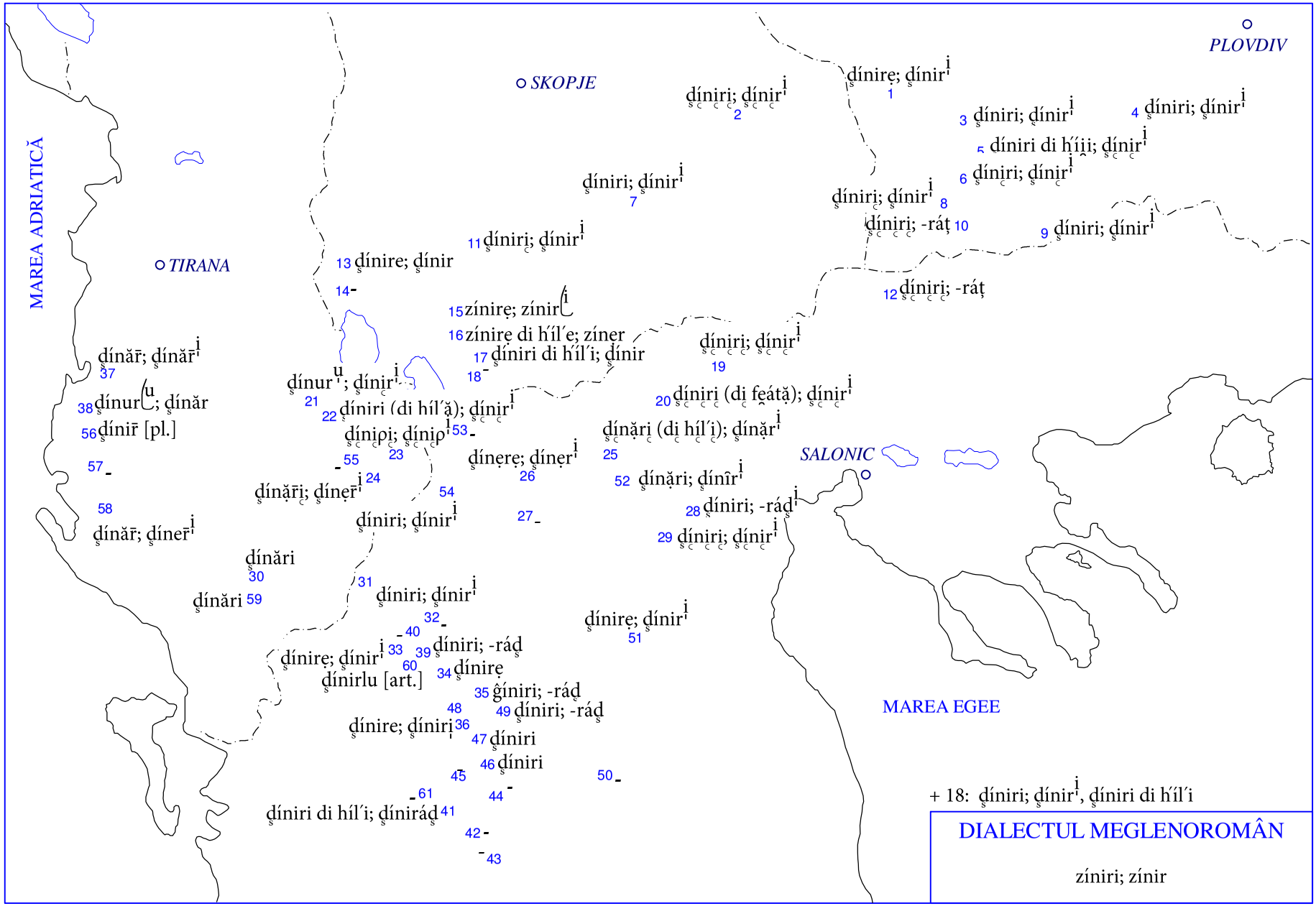

HARTA 388. GINERE, pl. 'gendre' [616]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

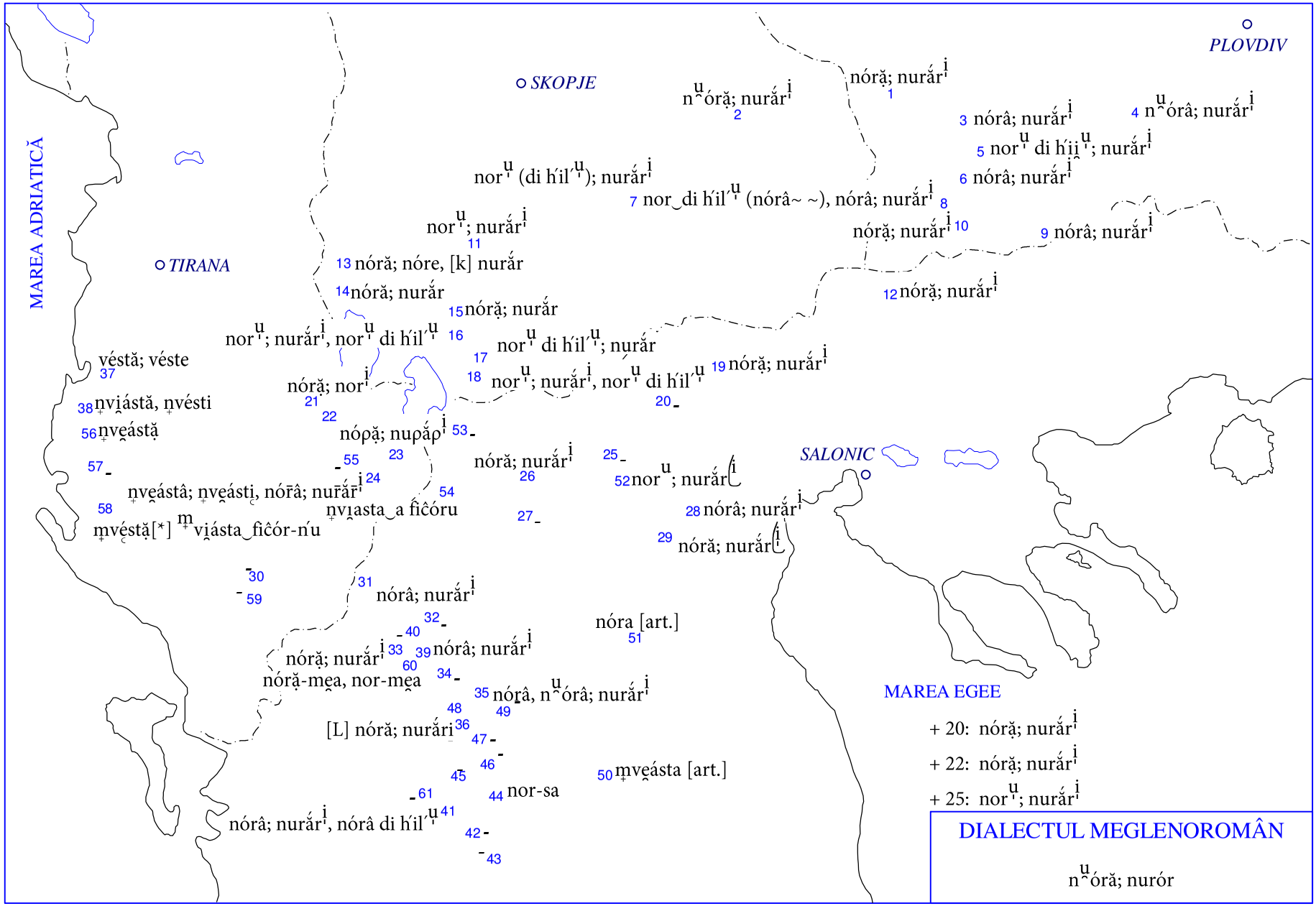

HARTA 389. NORĂ, pl. 'belle-fille, bru' [617]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

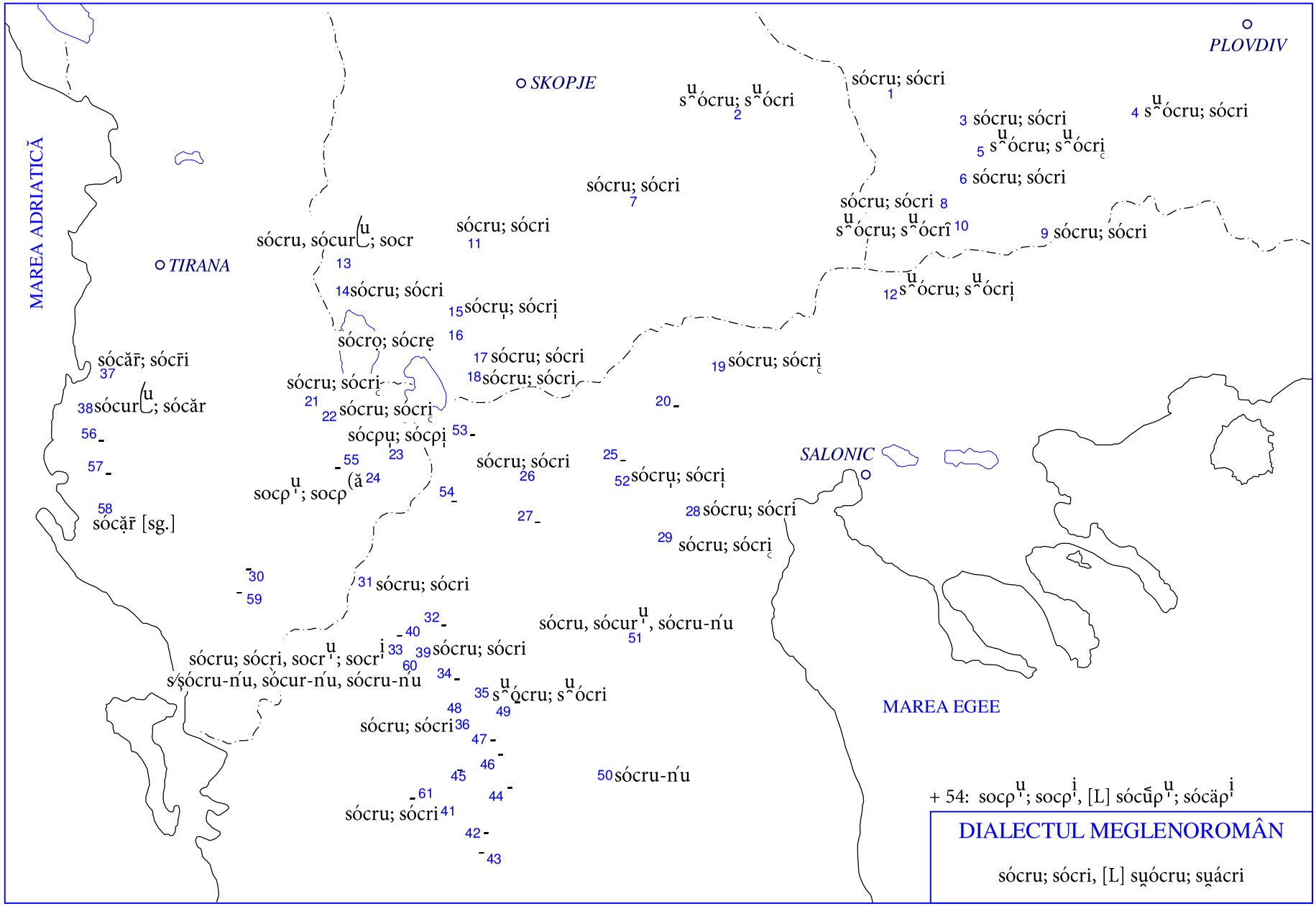

HARTA 390. SOCRU, pl. 'beau-père' [618]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

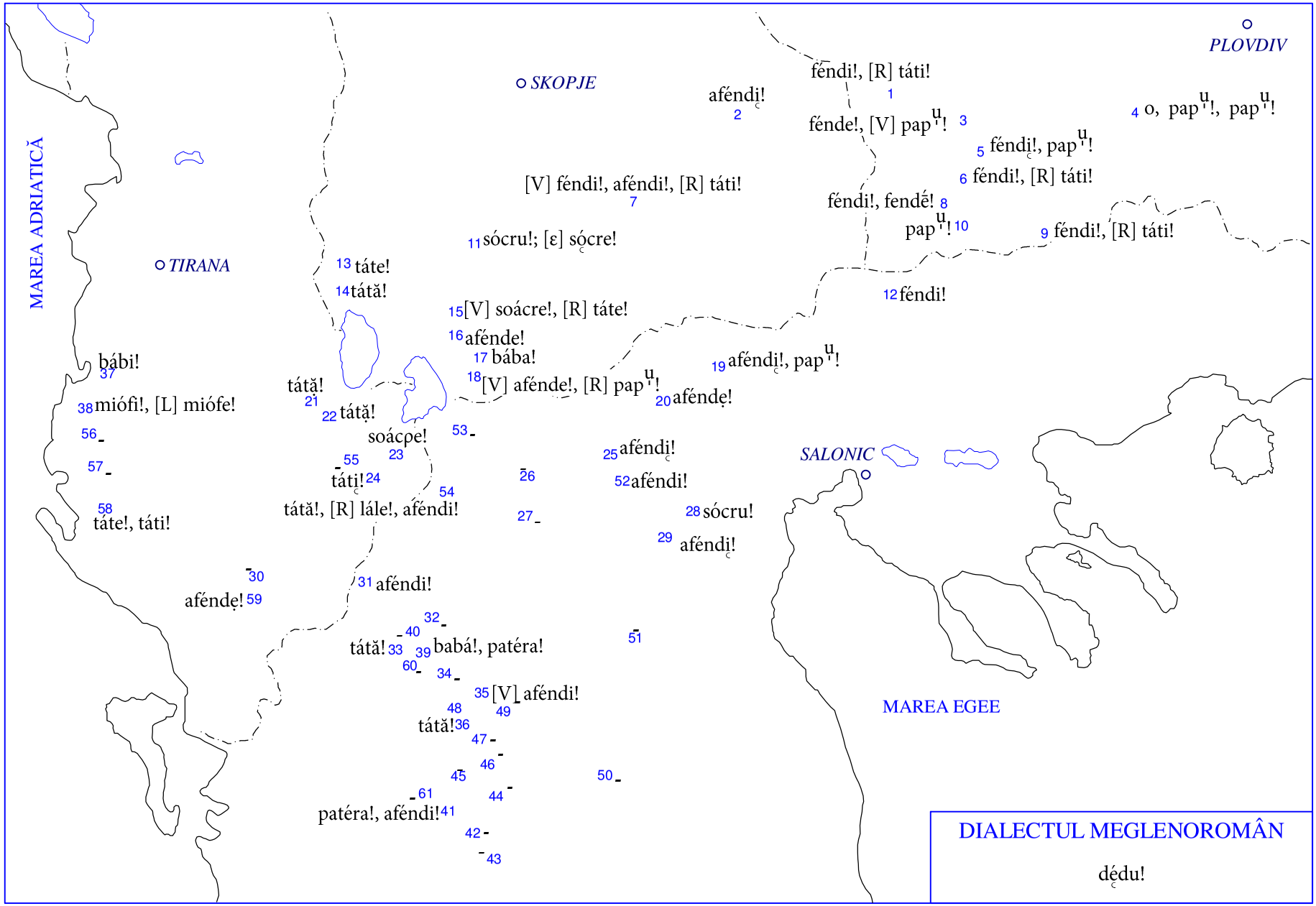

HARTA 391. SOCRULE! [voc.] ‘beau-papa’ [619]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

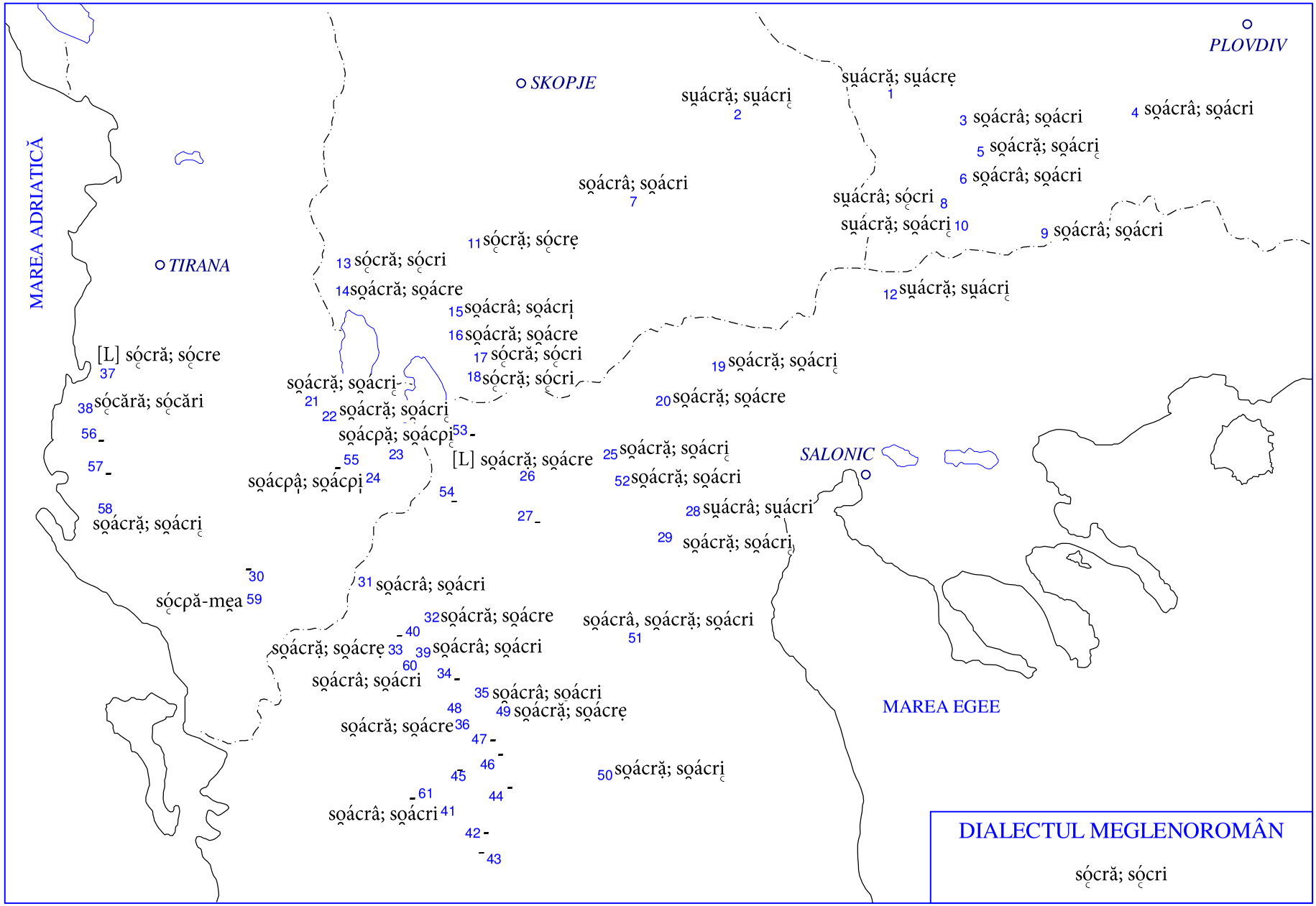

HARTA 392. SOACRĂ, pl. 'belle-mère' [620]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

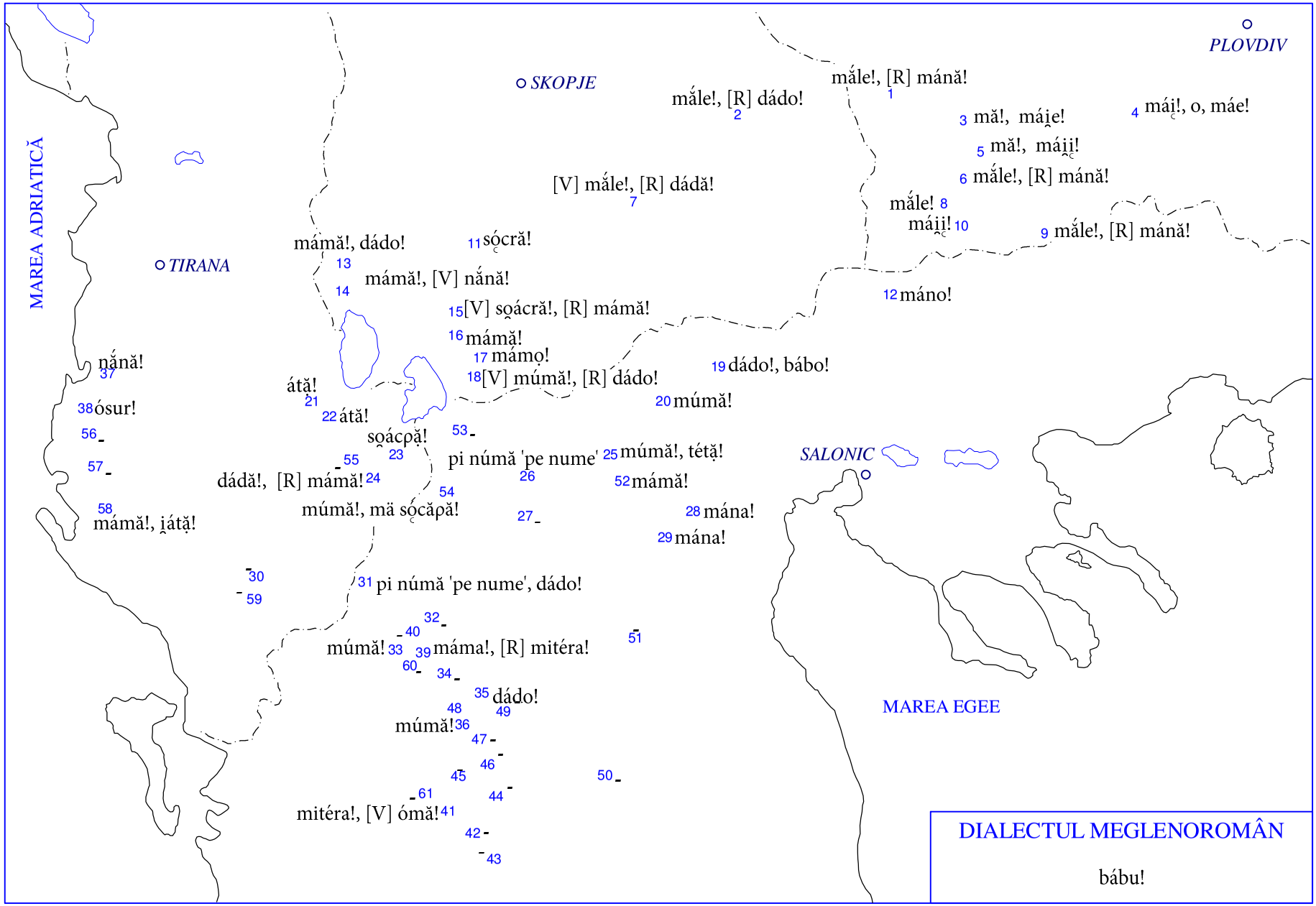

HARTA 393. SOACRĂ! [voc.] 'belle-maman!' [621]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

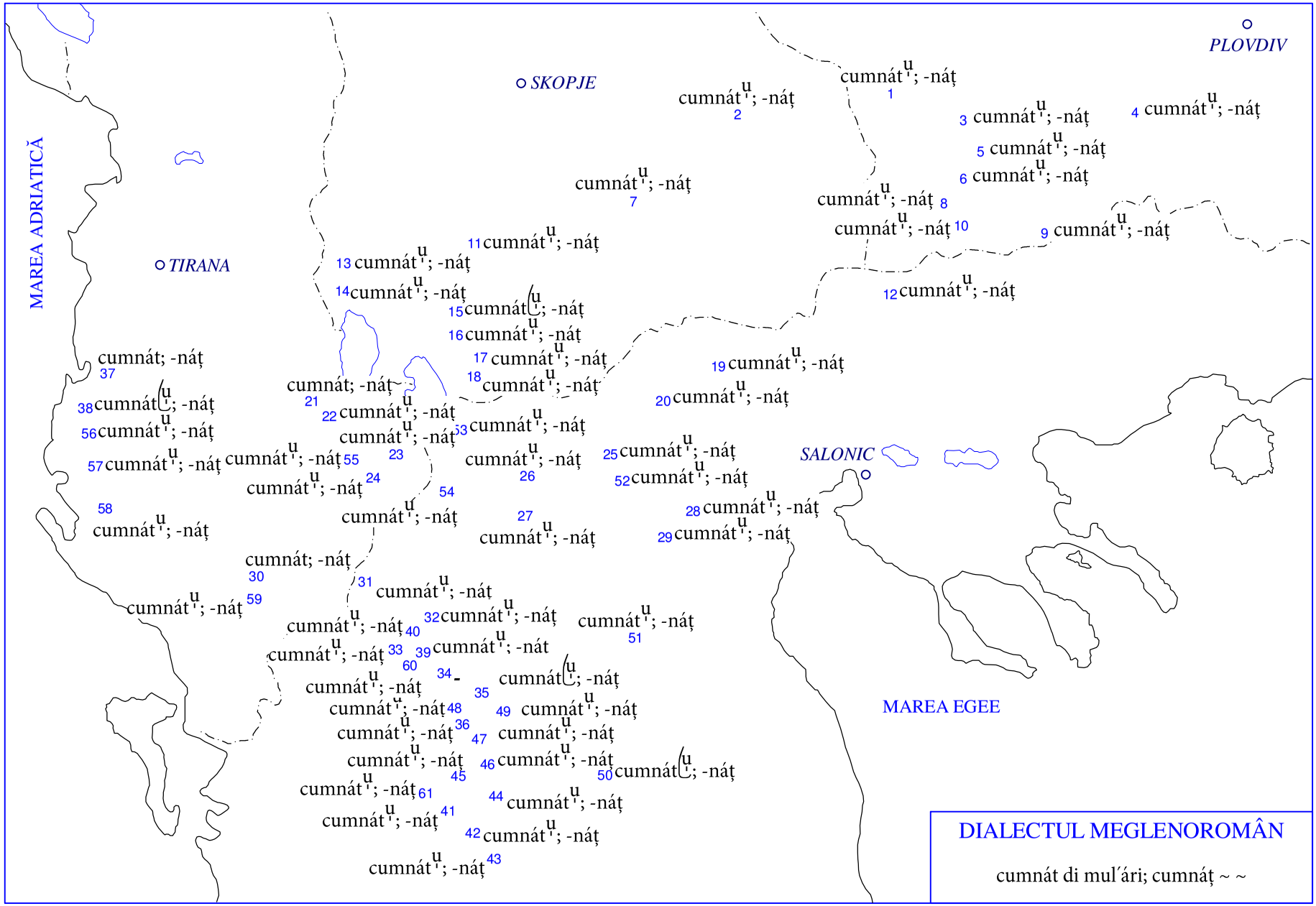

HARTA 394. CUMNAT 1, pl. 'beau-frère' [622]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

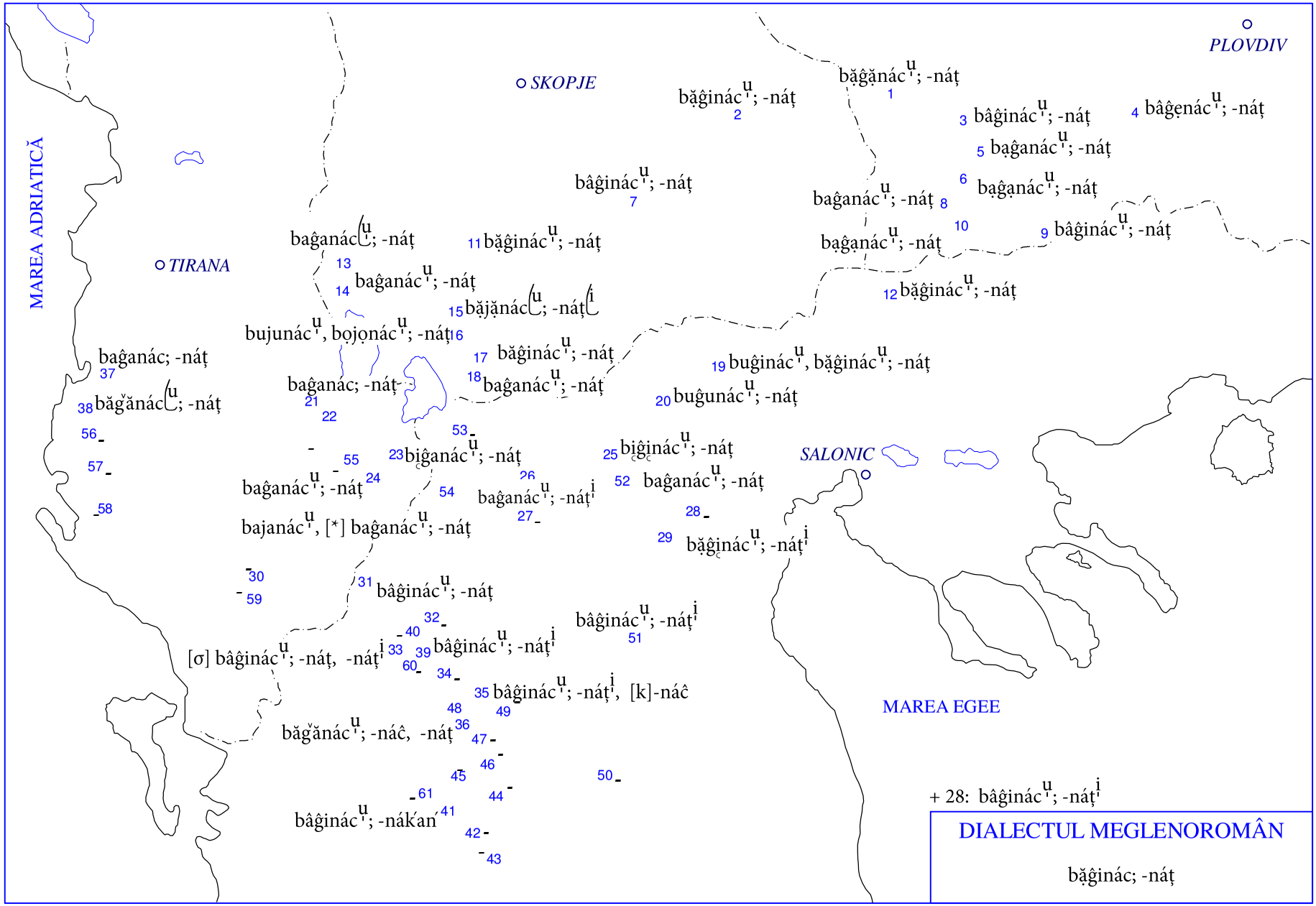

HARTA 395. CUMNAT 2, pl. 'beau-frère' [623]

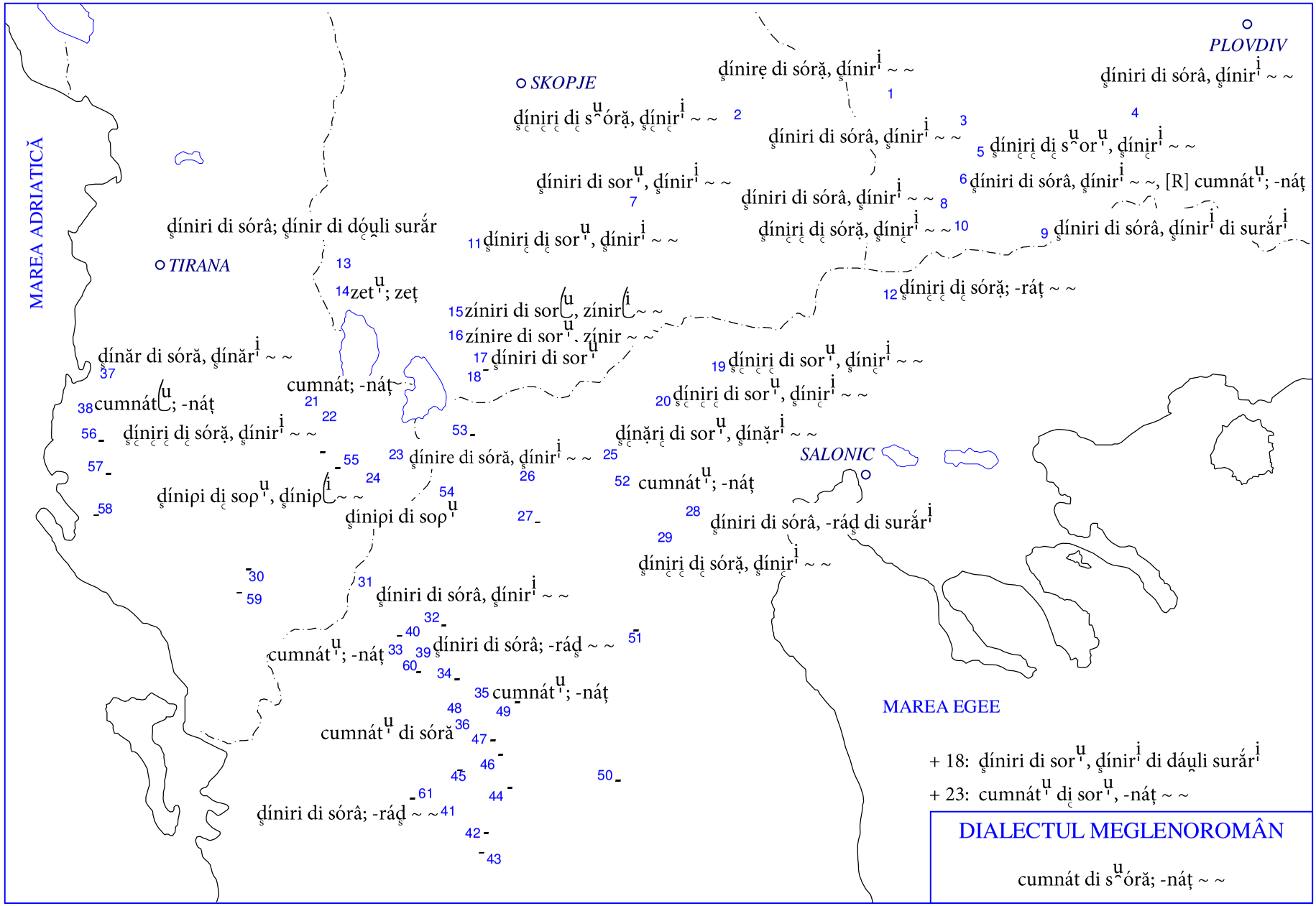

HARTA 396. CUMNAT 3, pl. 'beau-frère' [624]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

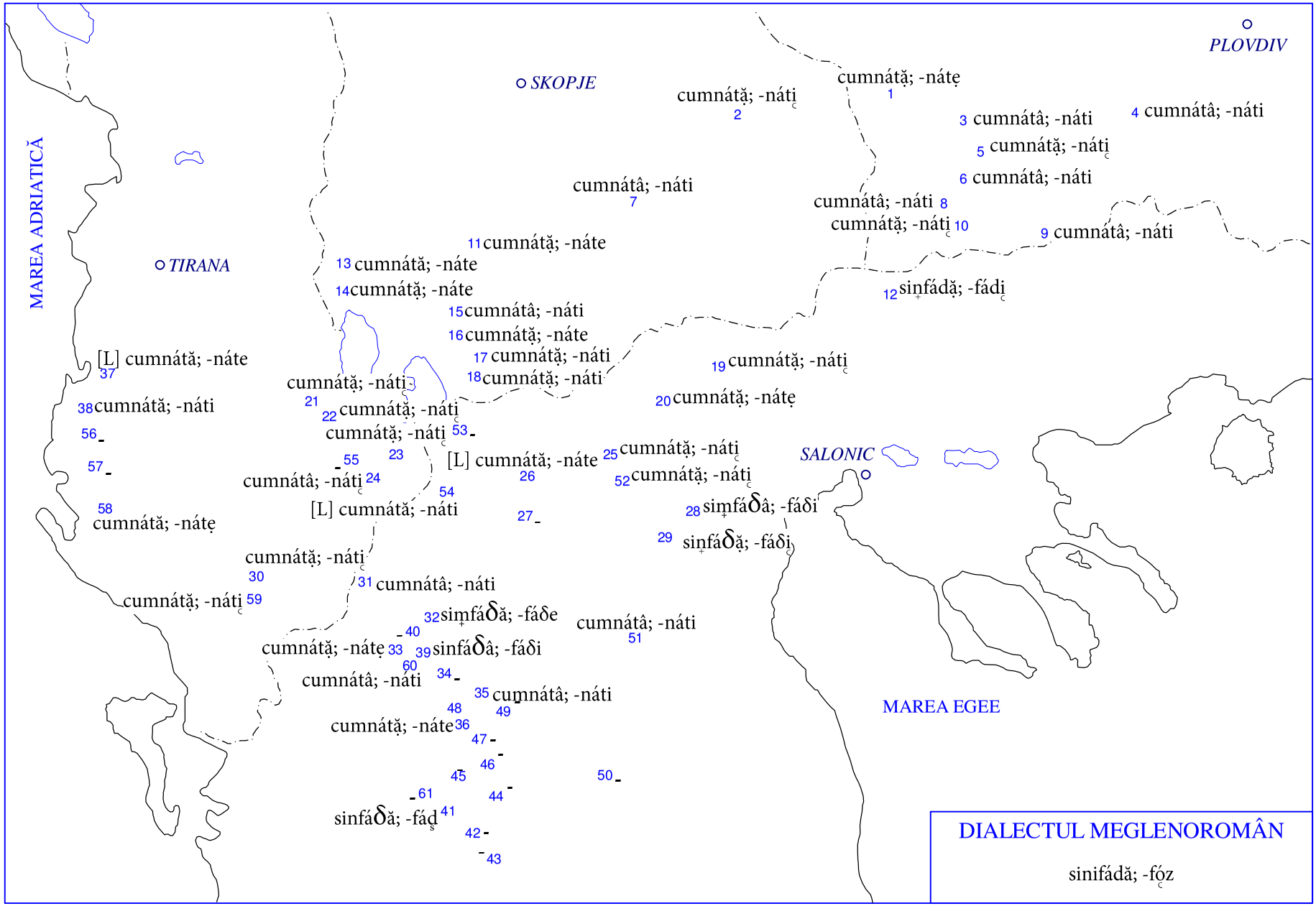

HARTA 397. CUMNATĂ, pl. 'belle-sœur' [626]

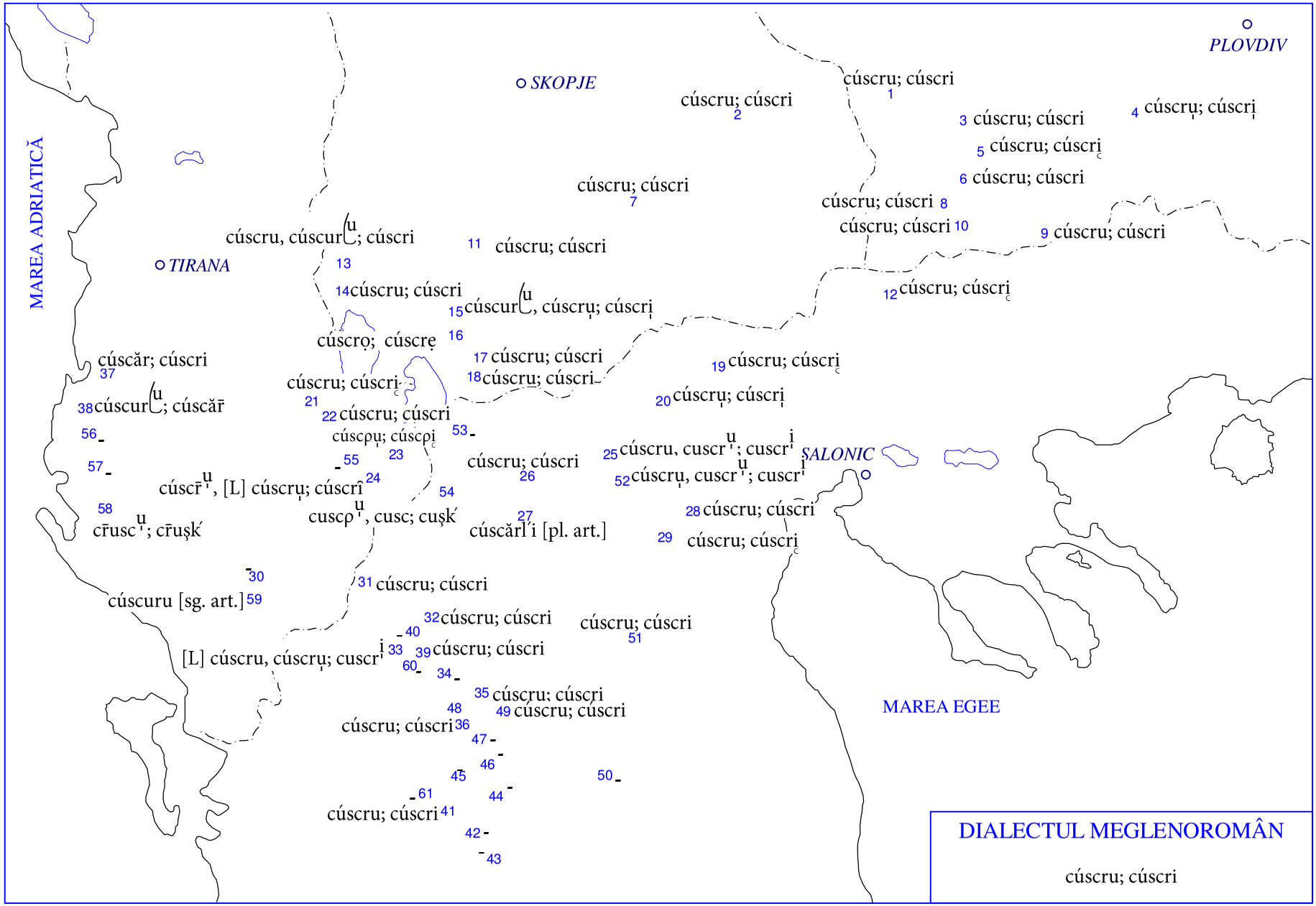

HARTA 398. CUSCRU, pl. 'parent par alliance' [627]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

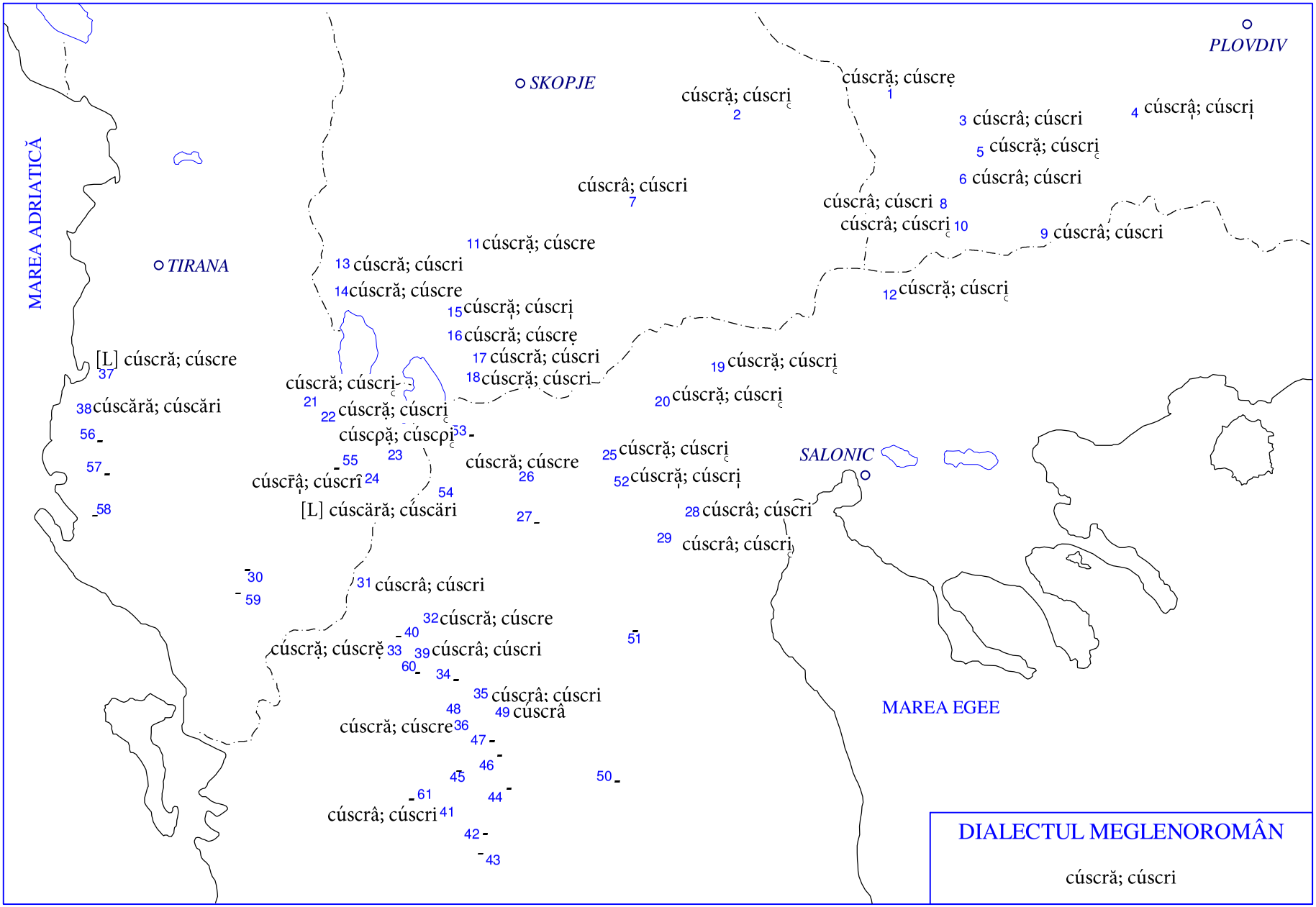

HARTA 399. CUSCRĂ, pl. 'parente par alliance' [629]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

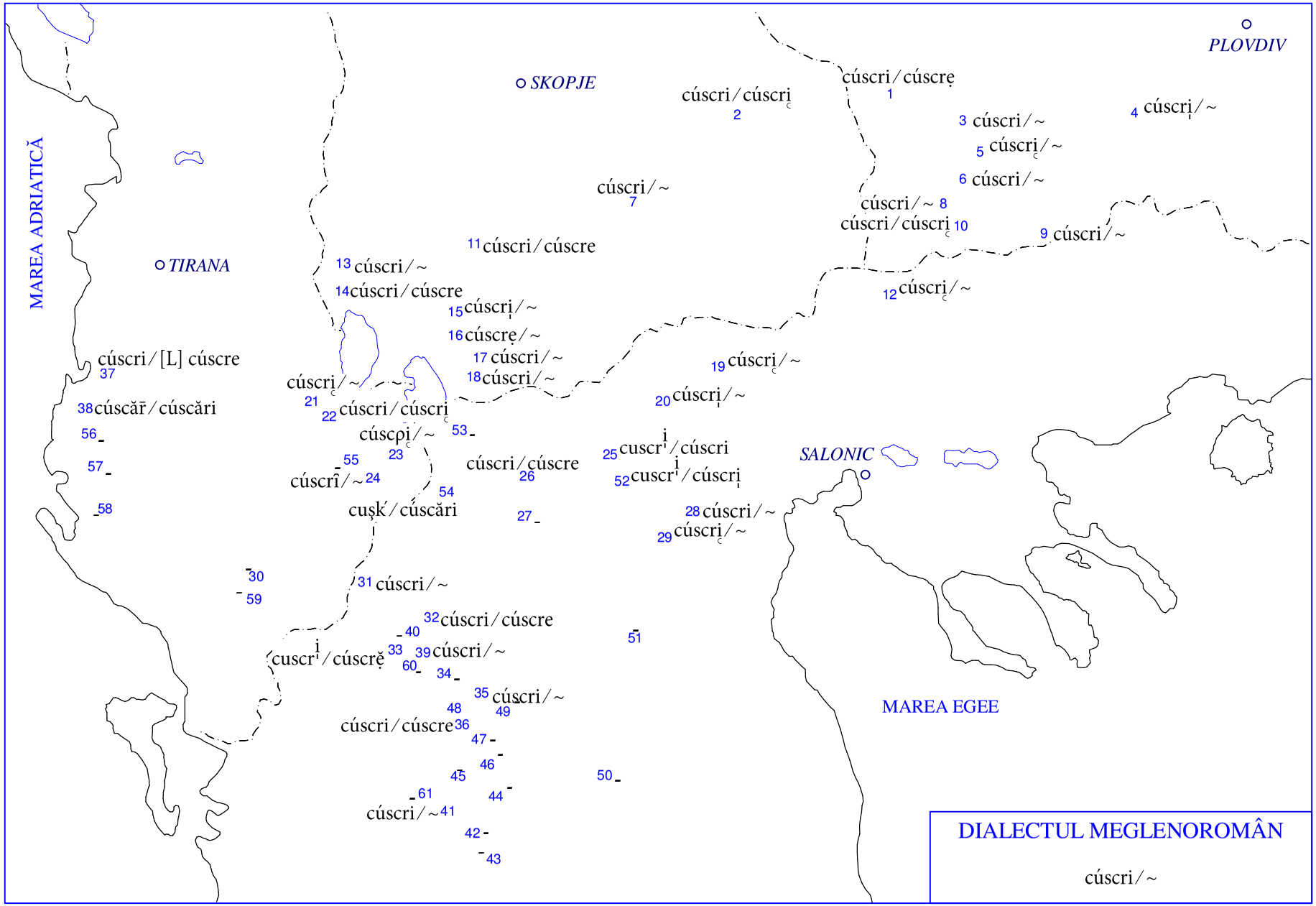

HARTA 400. CUSCRI/CUSCRE, masc. pl./fem. pl. 'parent/parente par alliance' [627]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

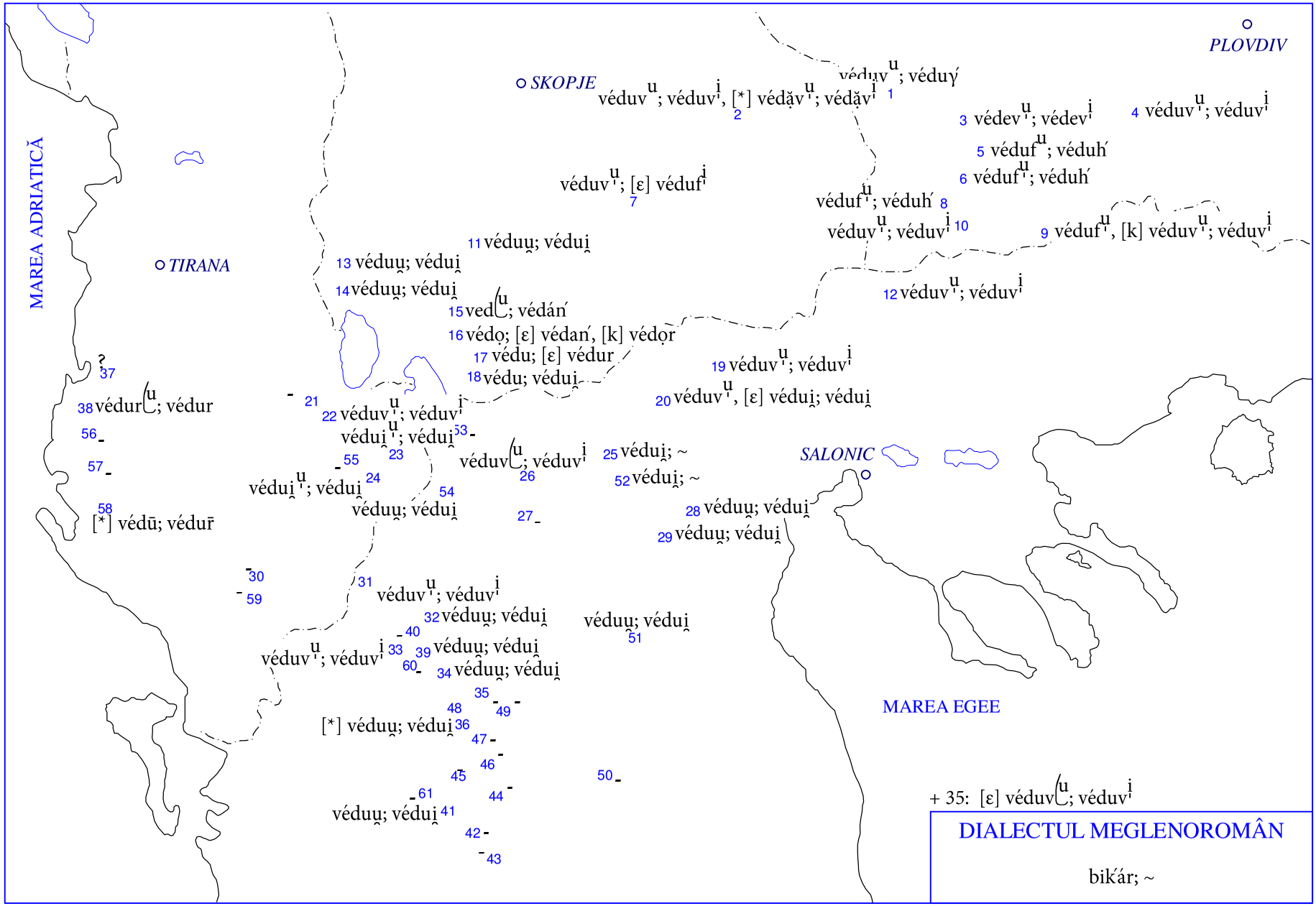

HARTA 401. VĂDUV 1, pl. 'veuf' [631]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

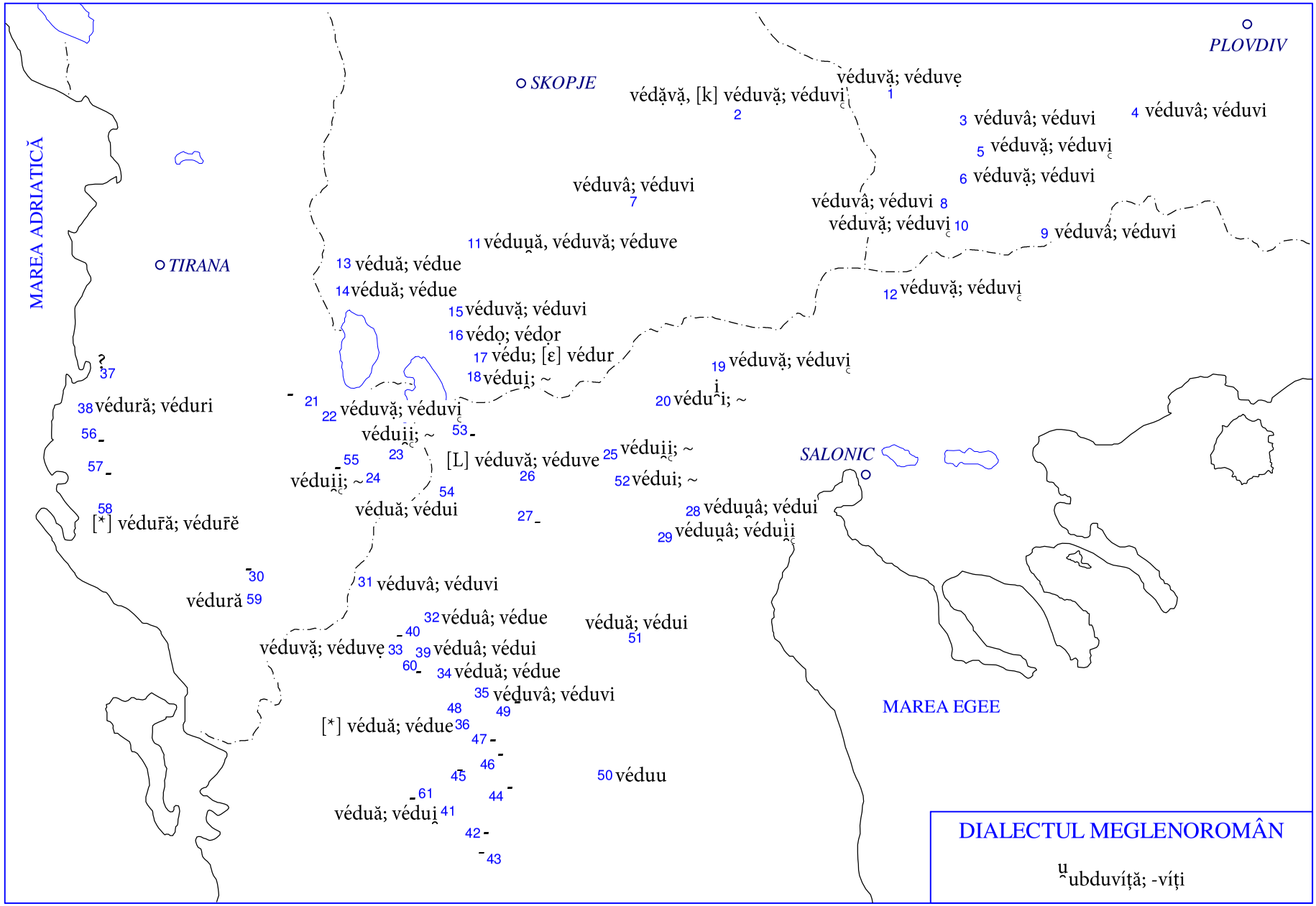

HARTA 402. VĂDUVĂ1, pl. 'veuve' [633]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

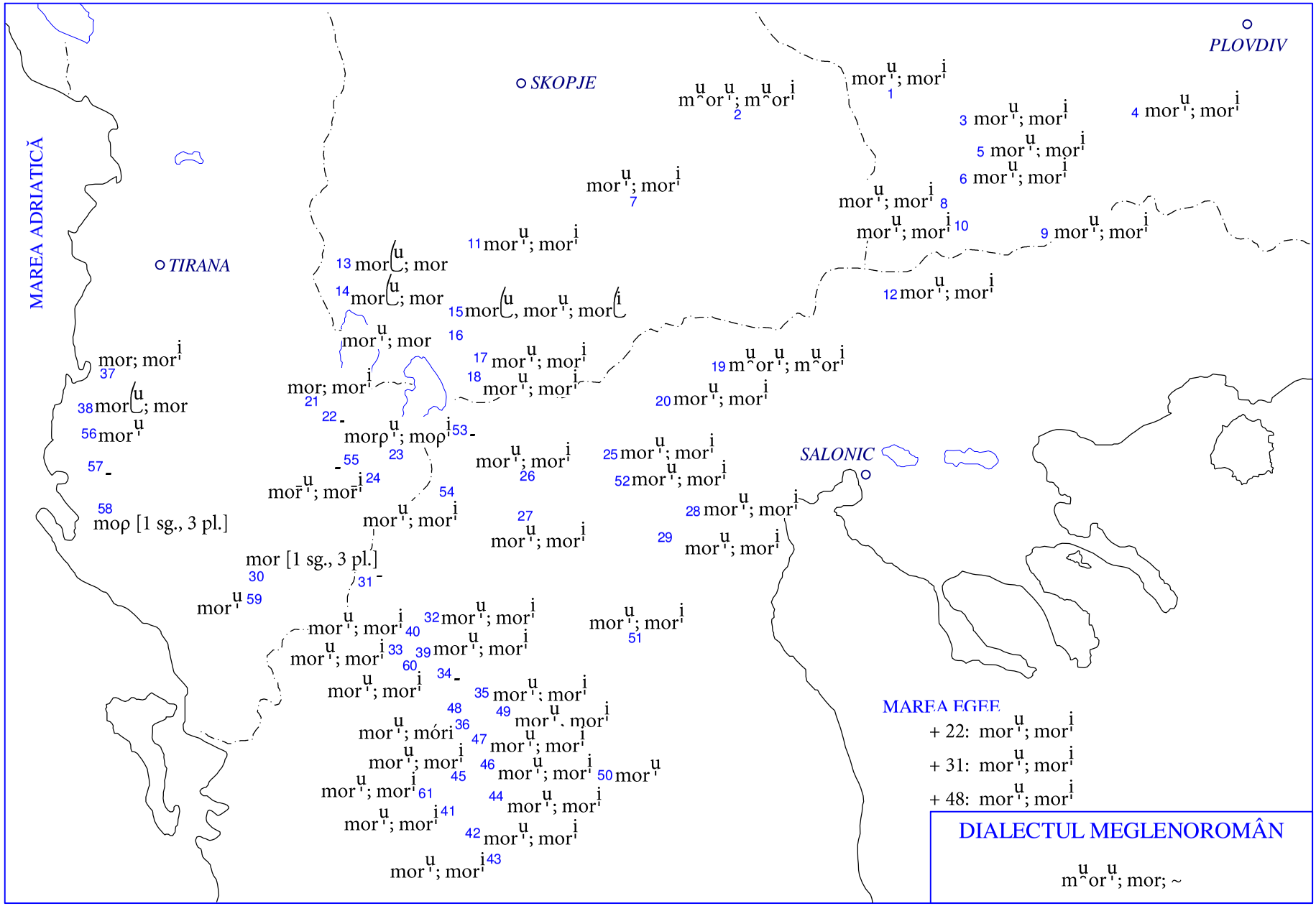

HARTA 403. MOR, ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ‘je meurs’ [637]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

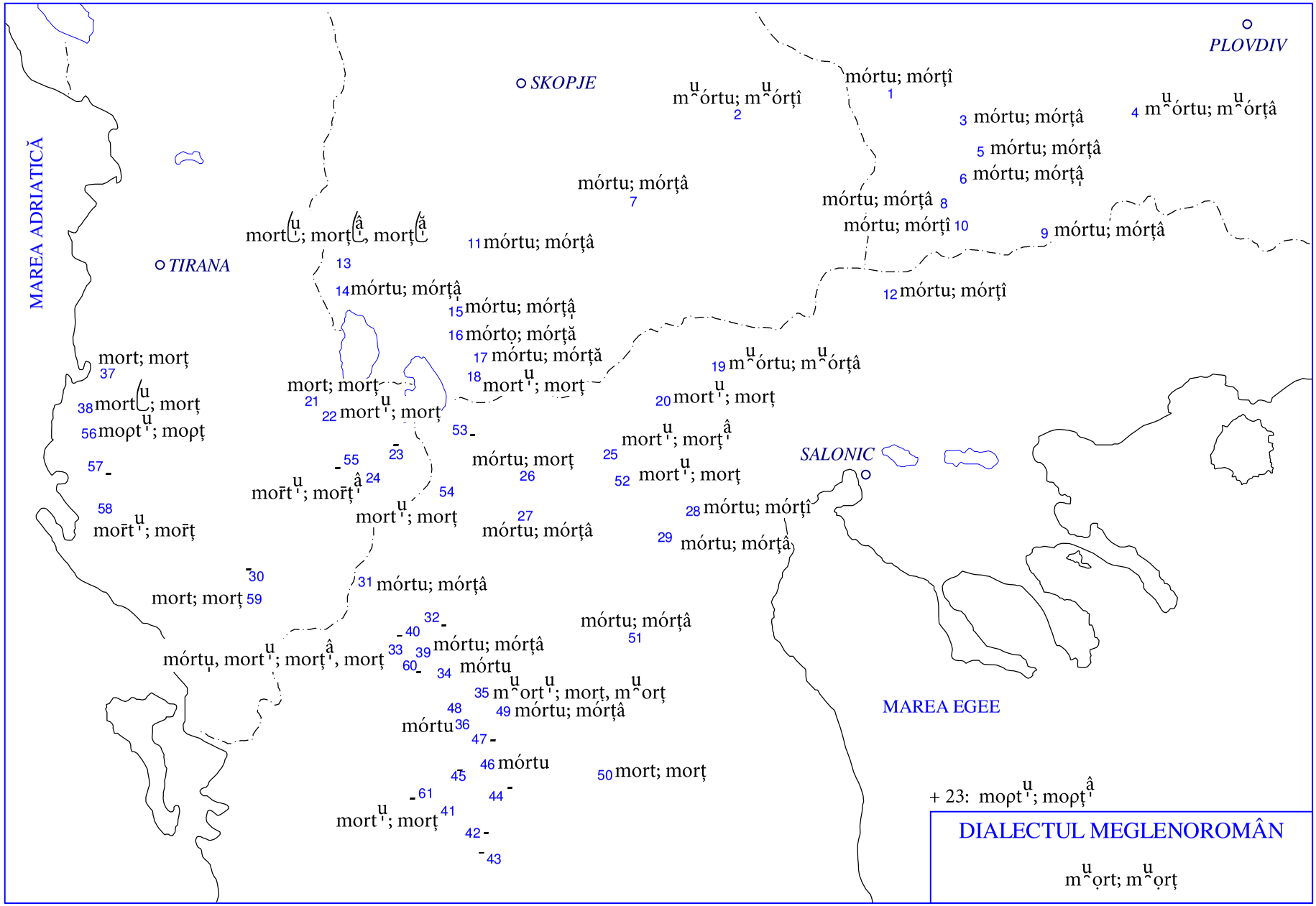

HARTA 404. MORT, pl. 'mort' [639]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

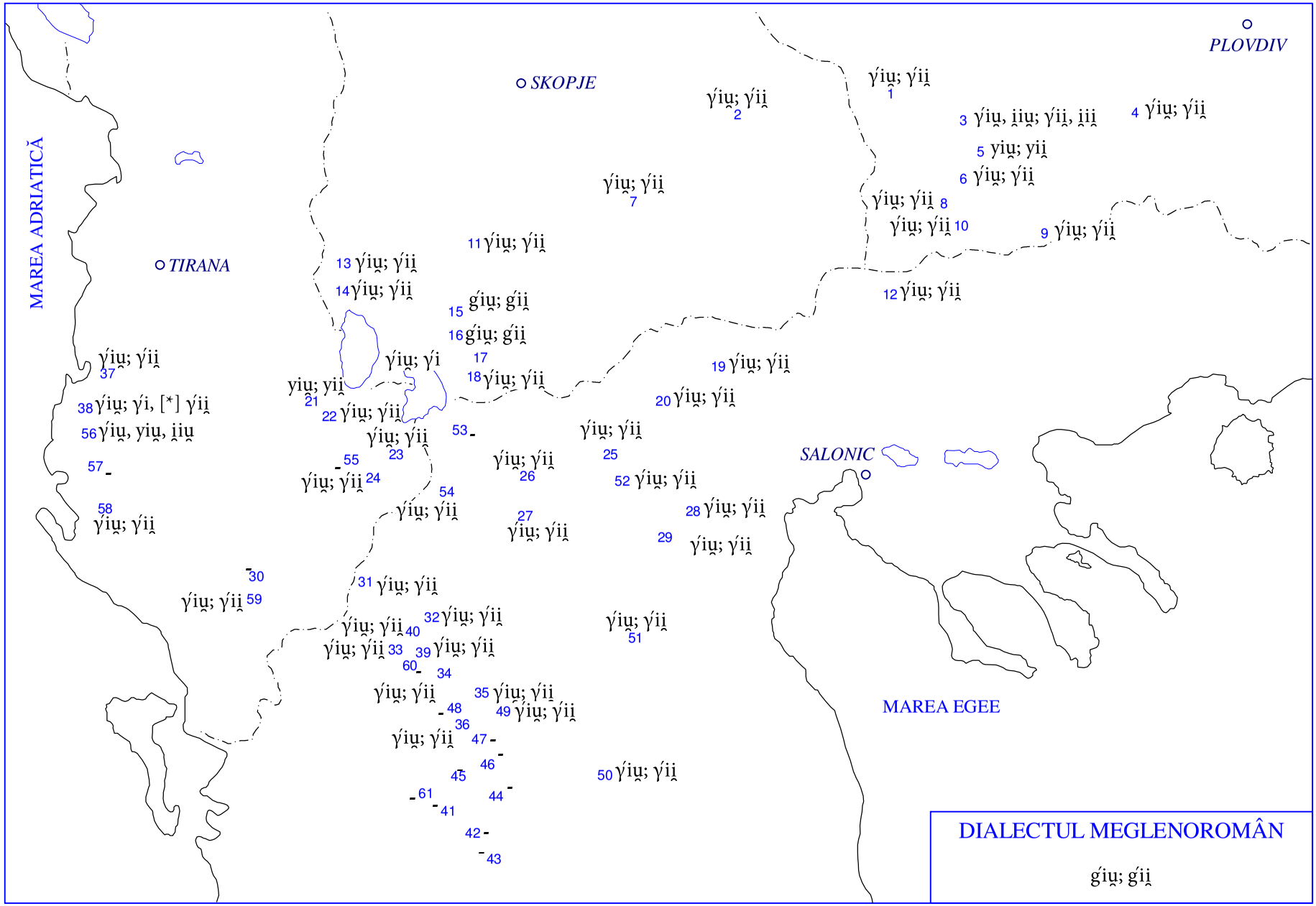

HARTA 405. VIU, pl. 'vivant' [641]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

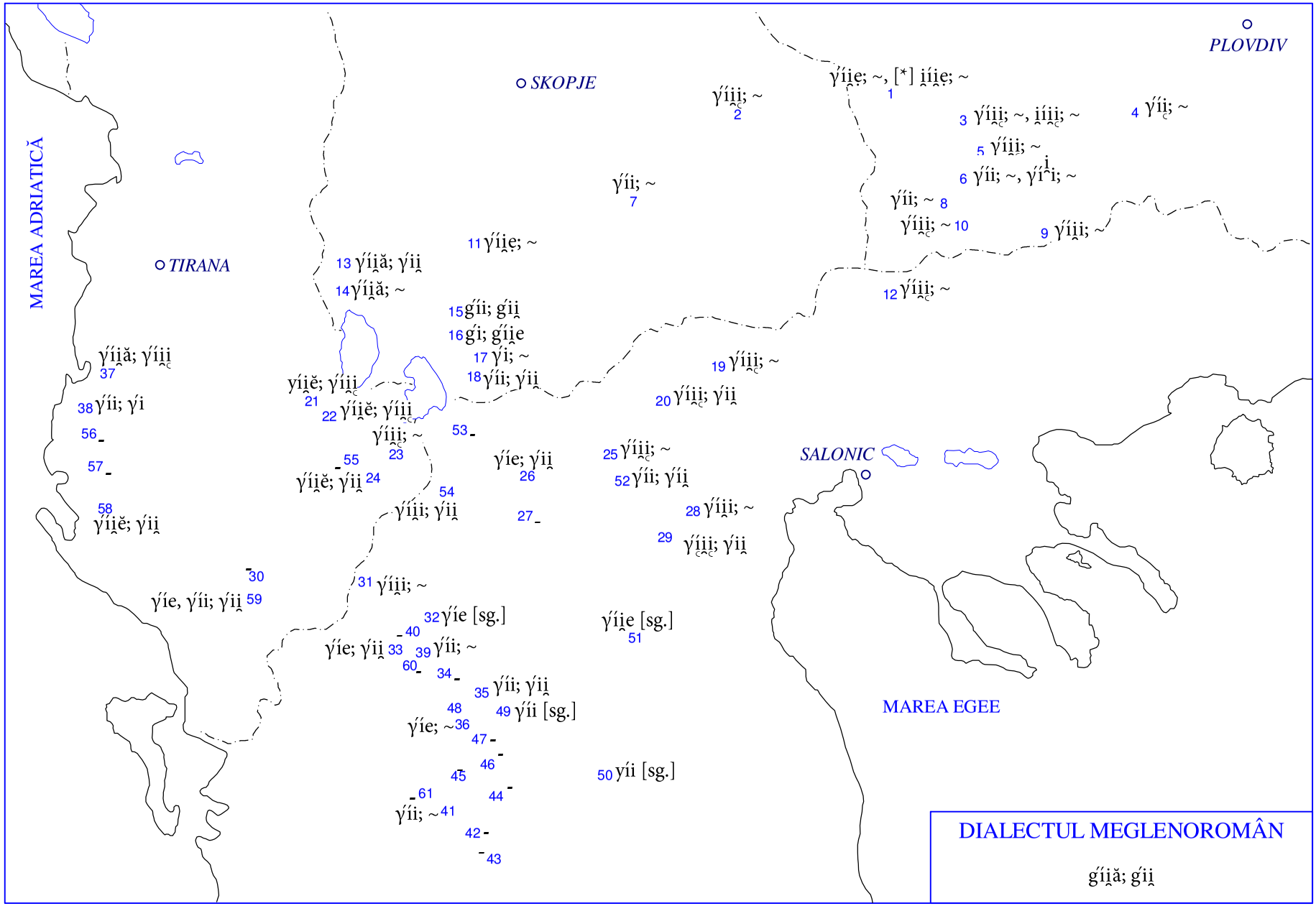

HARTA 406. VIE, pl. ‘vivante’ [642]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

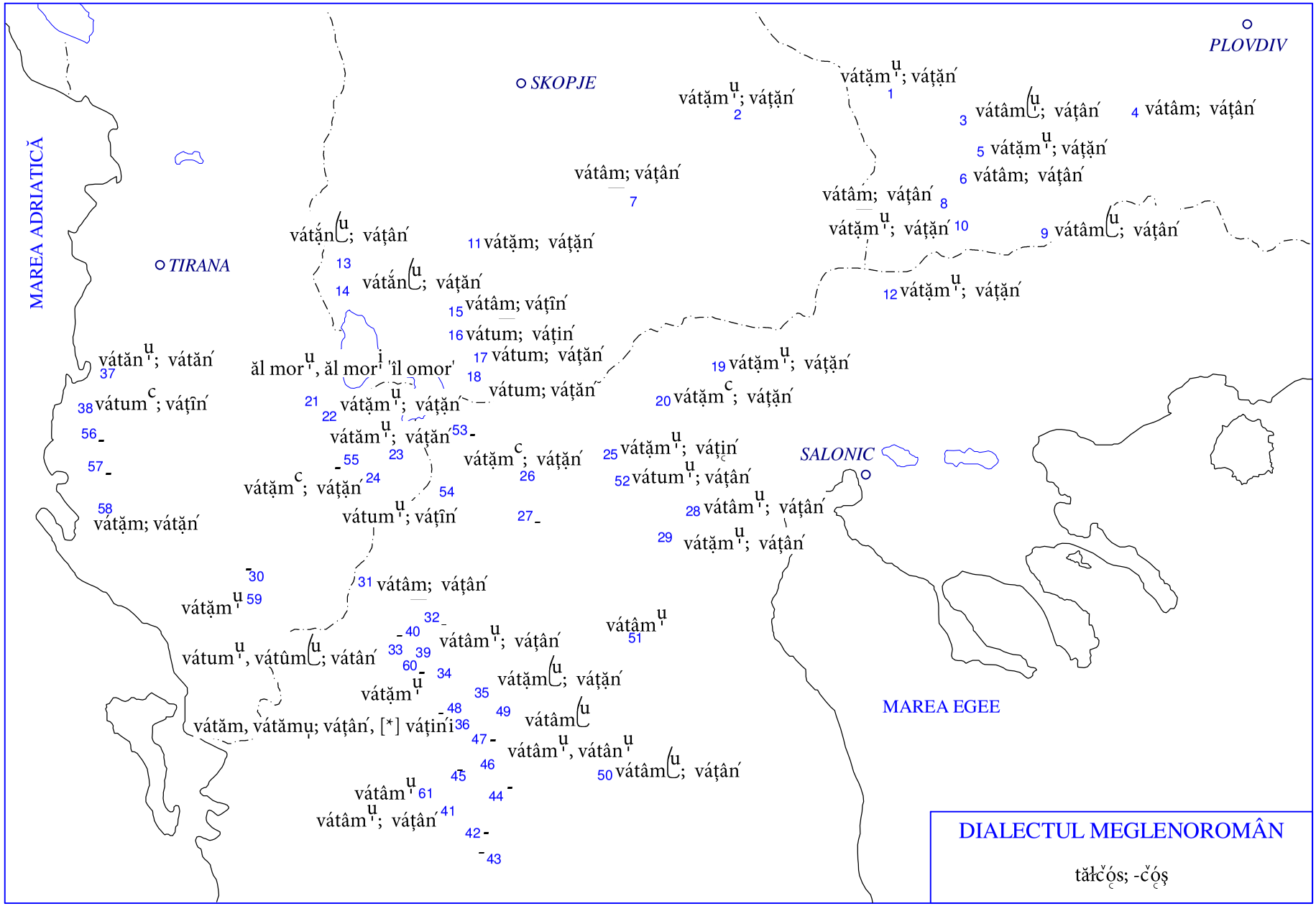

HARTA 407. OMOR, ind. prez., 1–2 sg. ‘je tue’ [643]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

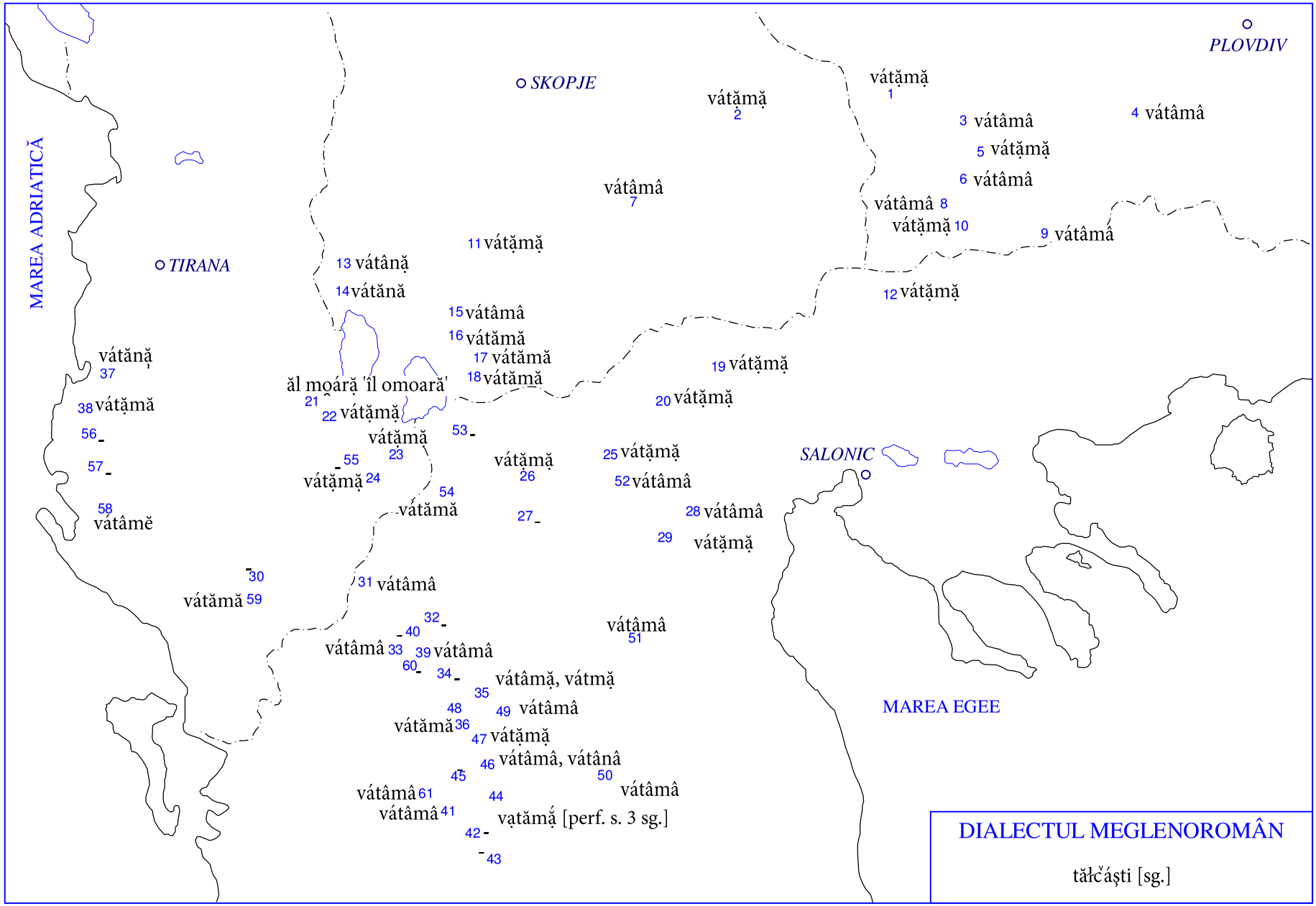

HARTA 408. OMOR, ind. prez., 3 sg., 3 pl. 'il tue' [643]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

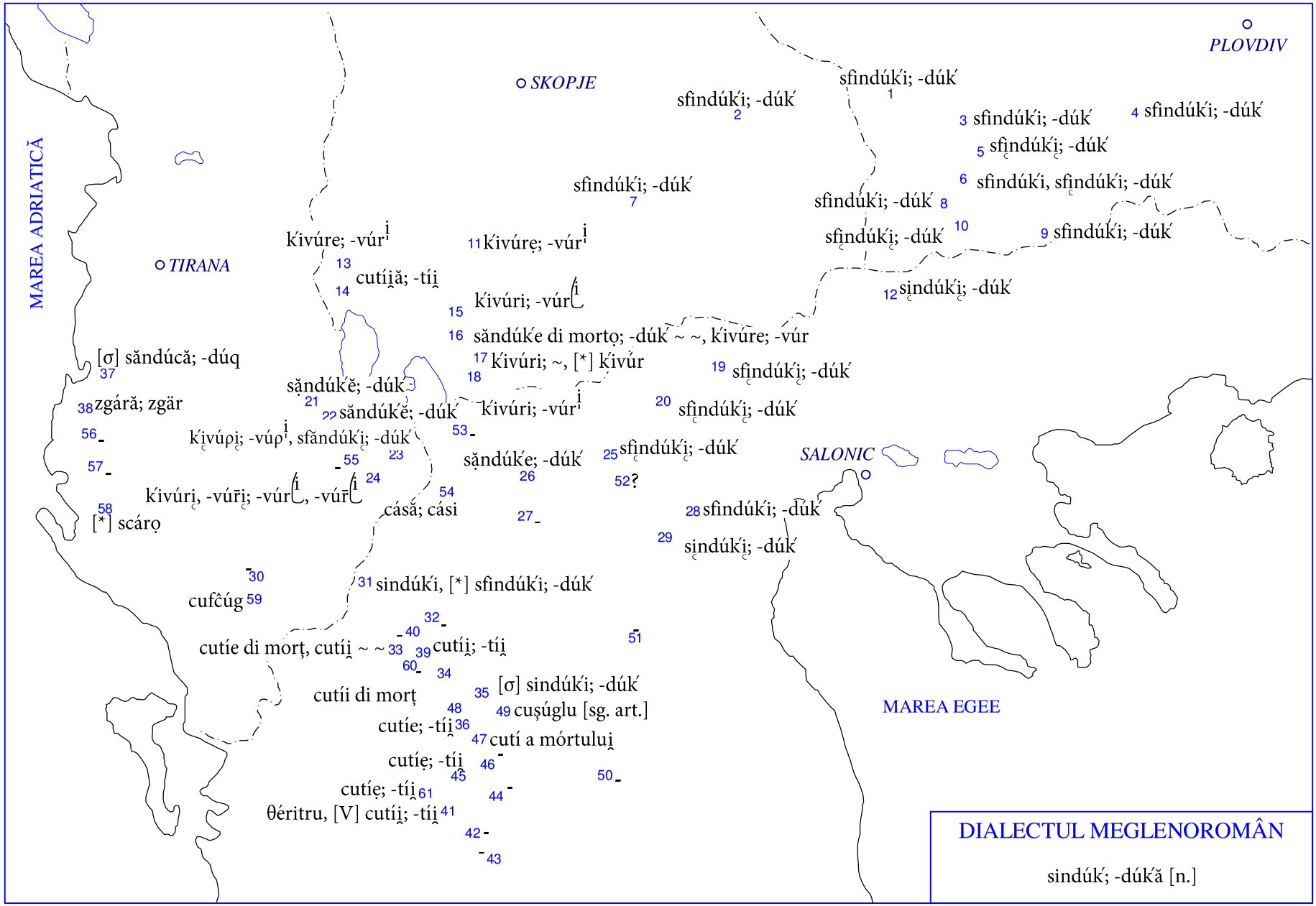

HARTA 409. SICRIU, pl. 'cercueil' [645]

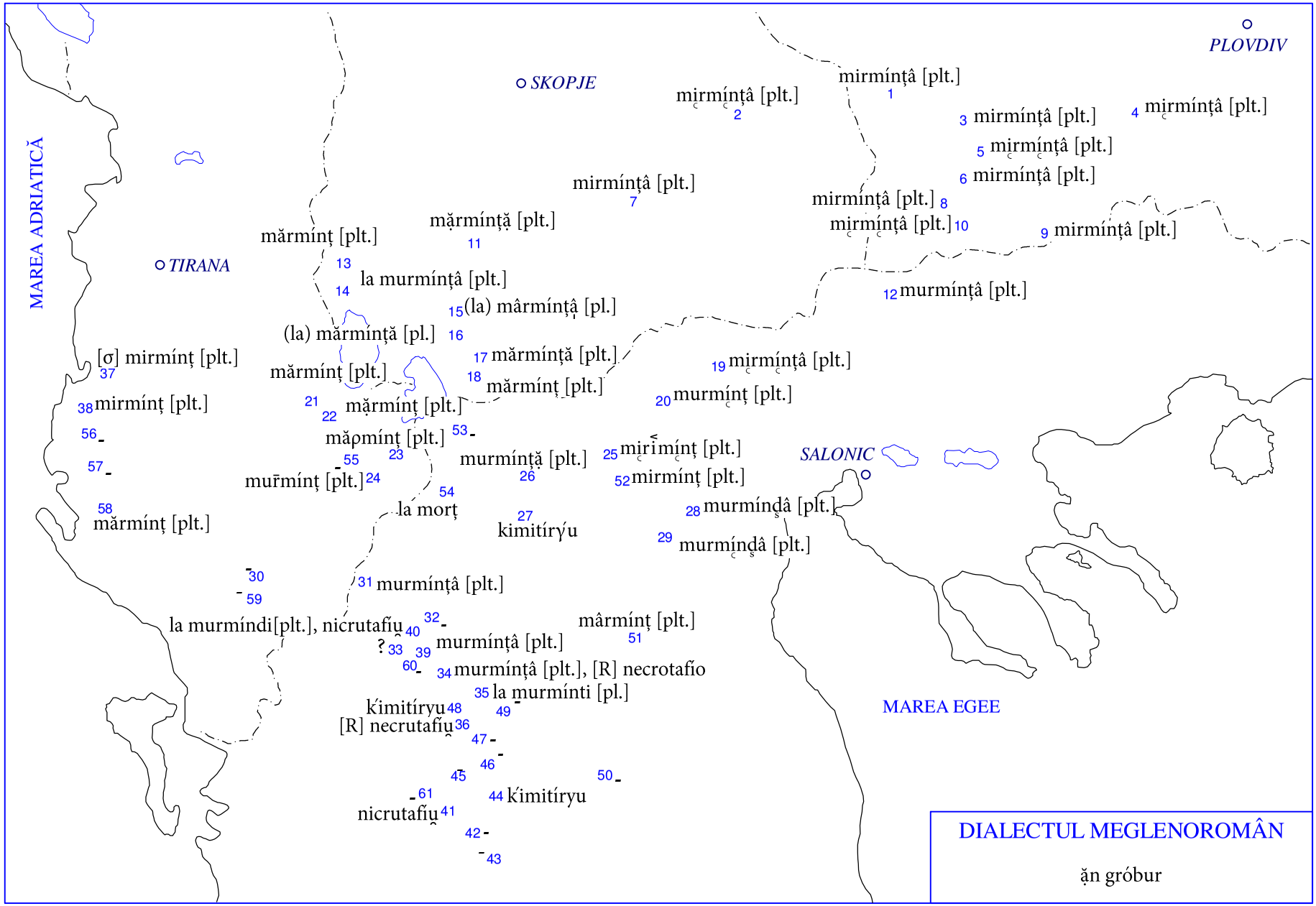

HARTA 410. CIMITIR, pl. 'cimetière' [646]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

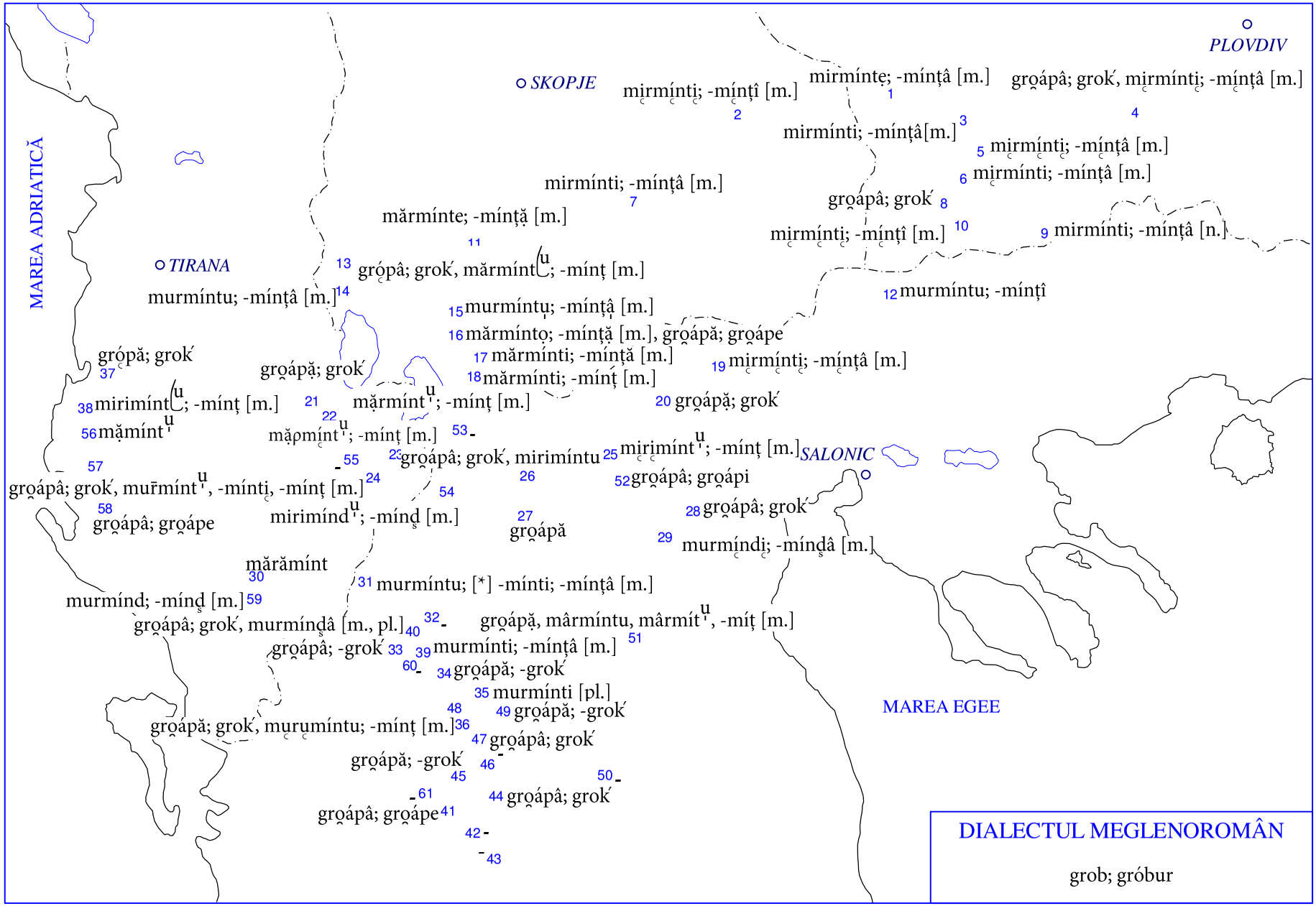

HARTA 411. MORMÂNT, pl. 'tombe, tombeau' [647]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

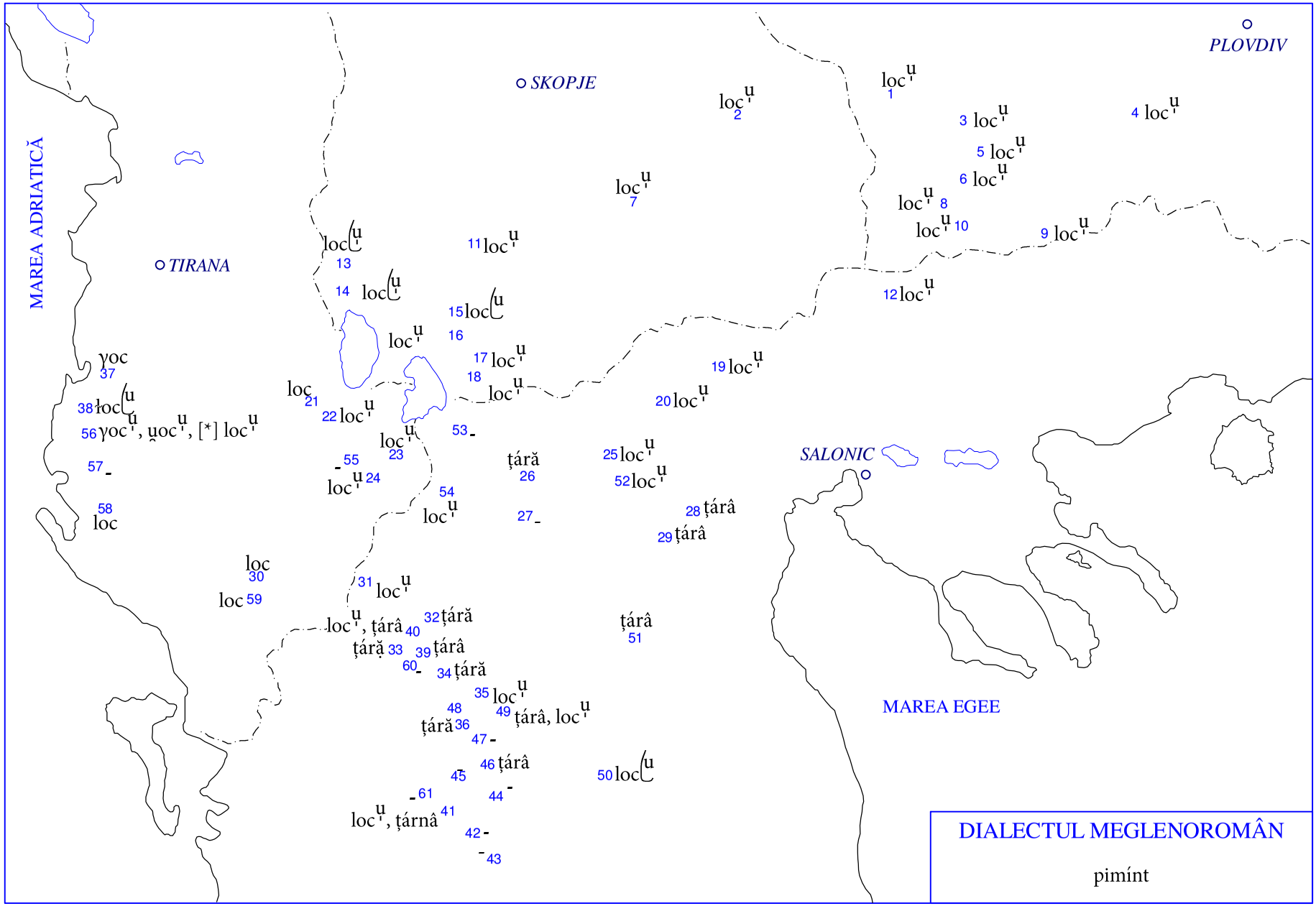

HARTA 412. PĂMÂNT 'terre' [648]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

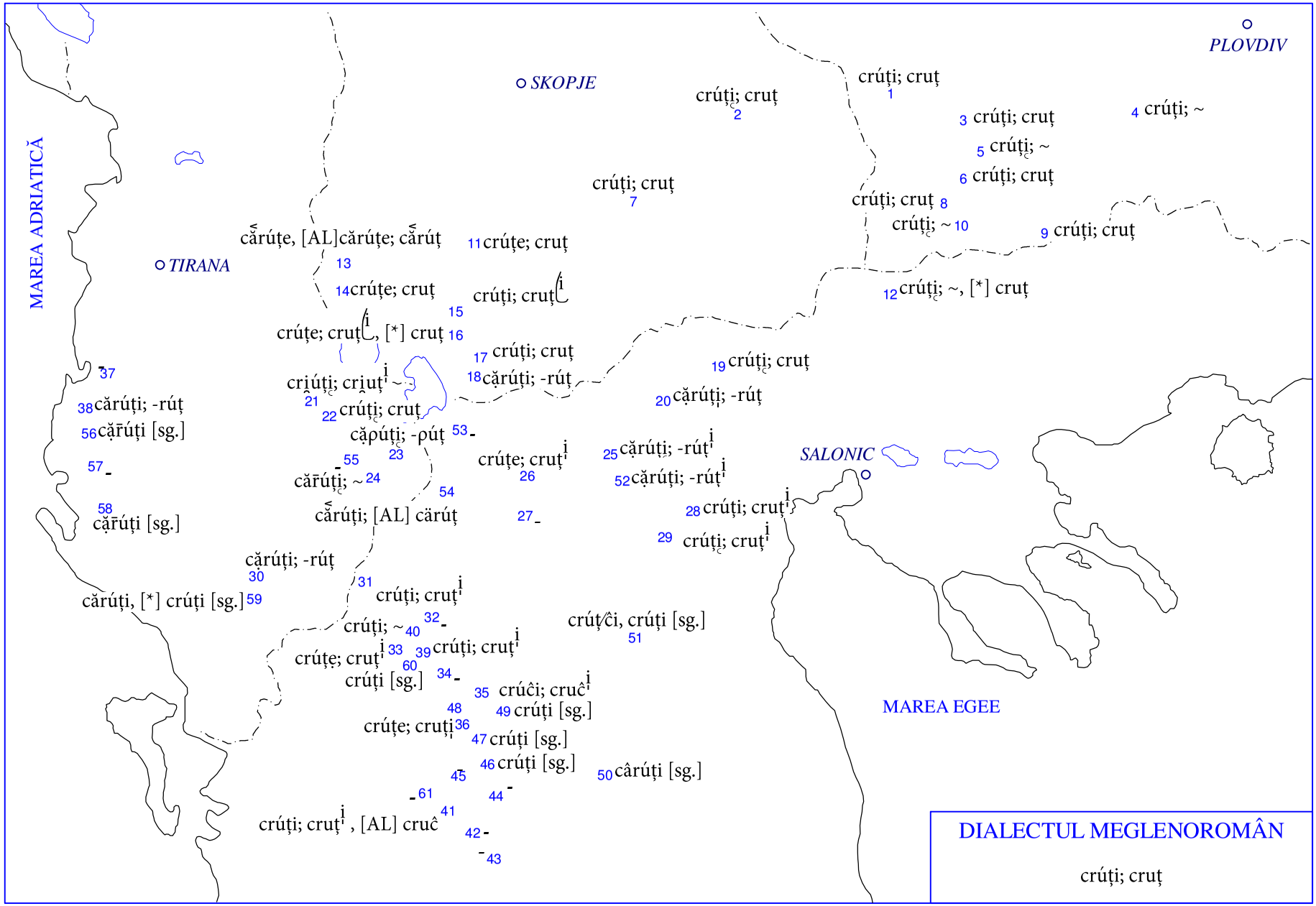

HARTA 413. CRUCE, pl. 'croix' [649]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

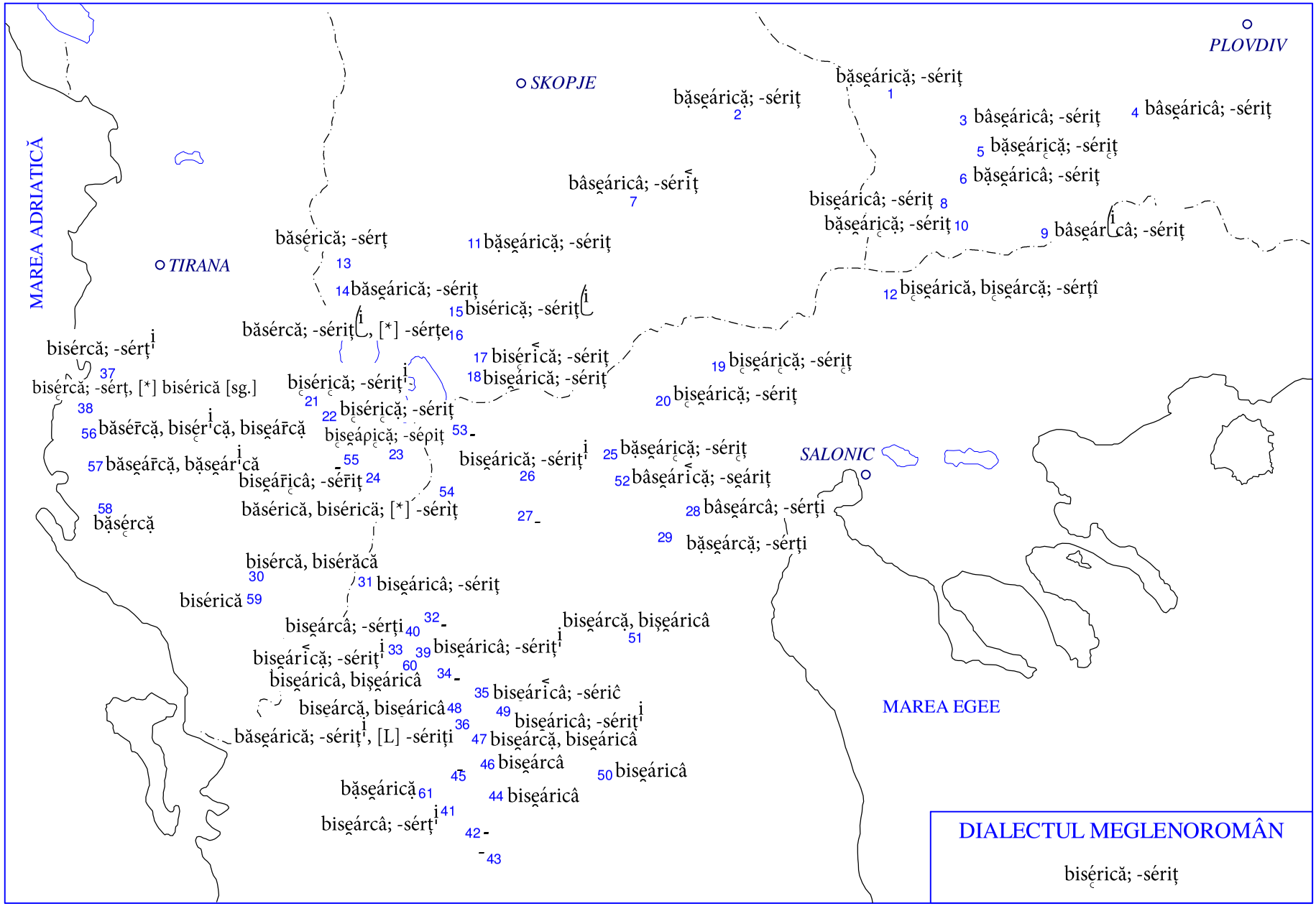

HARTA 414. BISERICĂ, pl. 'église' [650]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

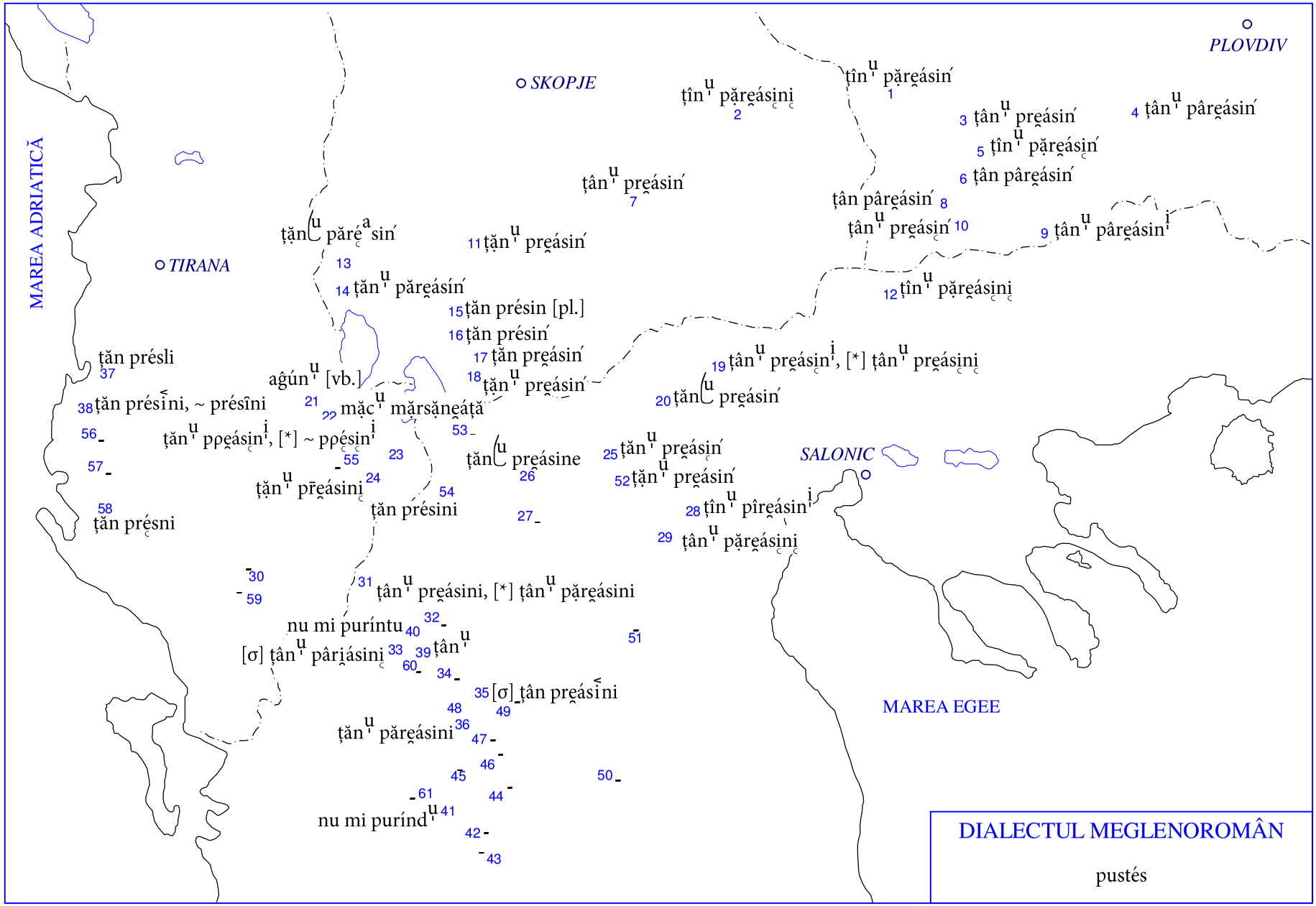

HARTA 415. POSTESC, ind. prez., 1 sg. ‘je jeûne’ [651]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

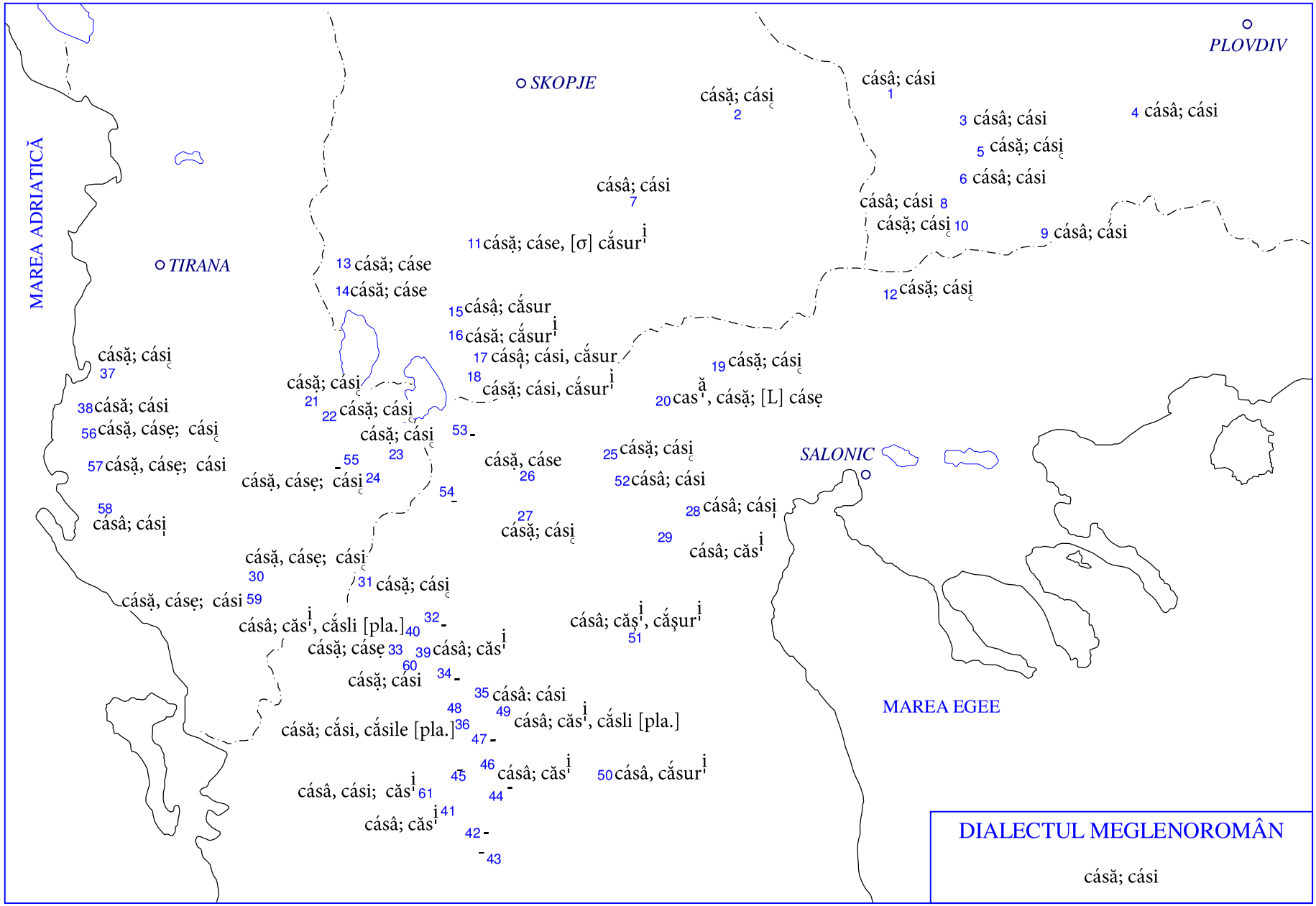

HARTA 416. CASĂ, pl. 'maison' [652]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

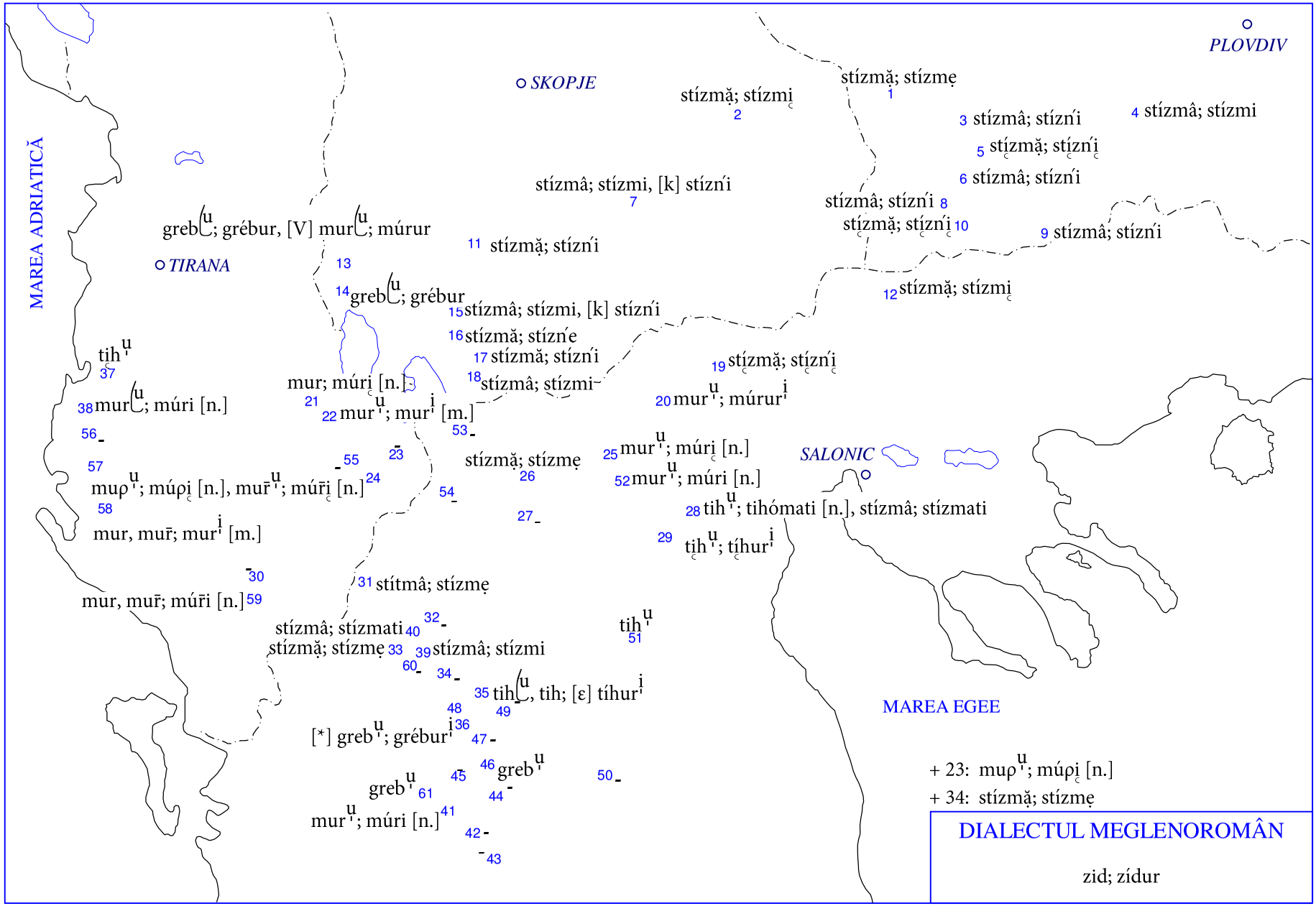

HARTA 417. PERETE, pl. [indic.] 'mur, paroi' [654]

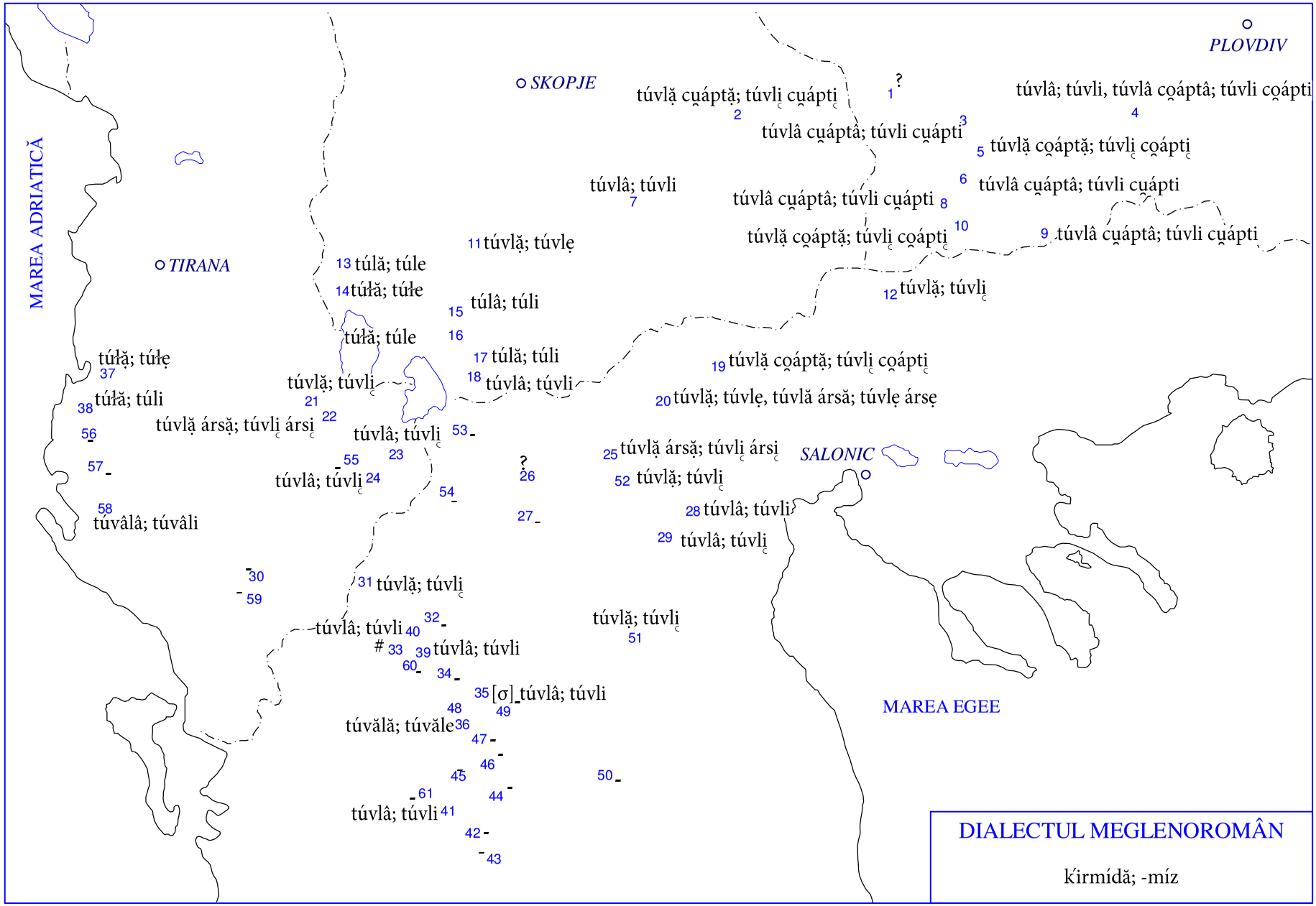

HARTA 418. CĂRĂMIDĂ, pl. 'brique' [655]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

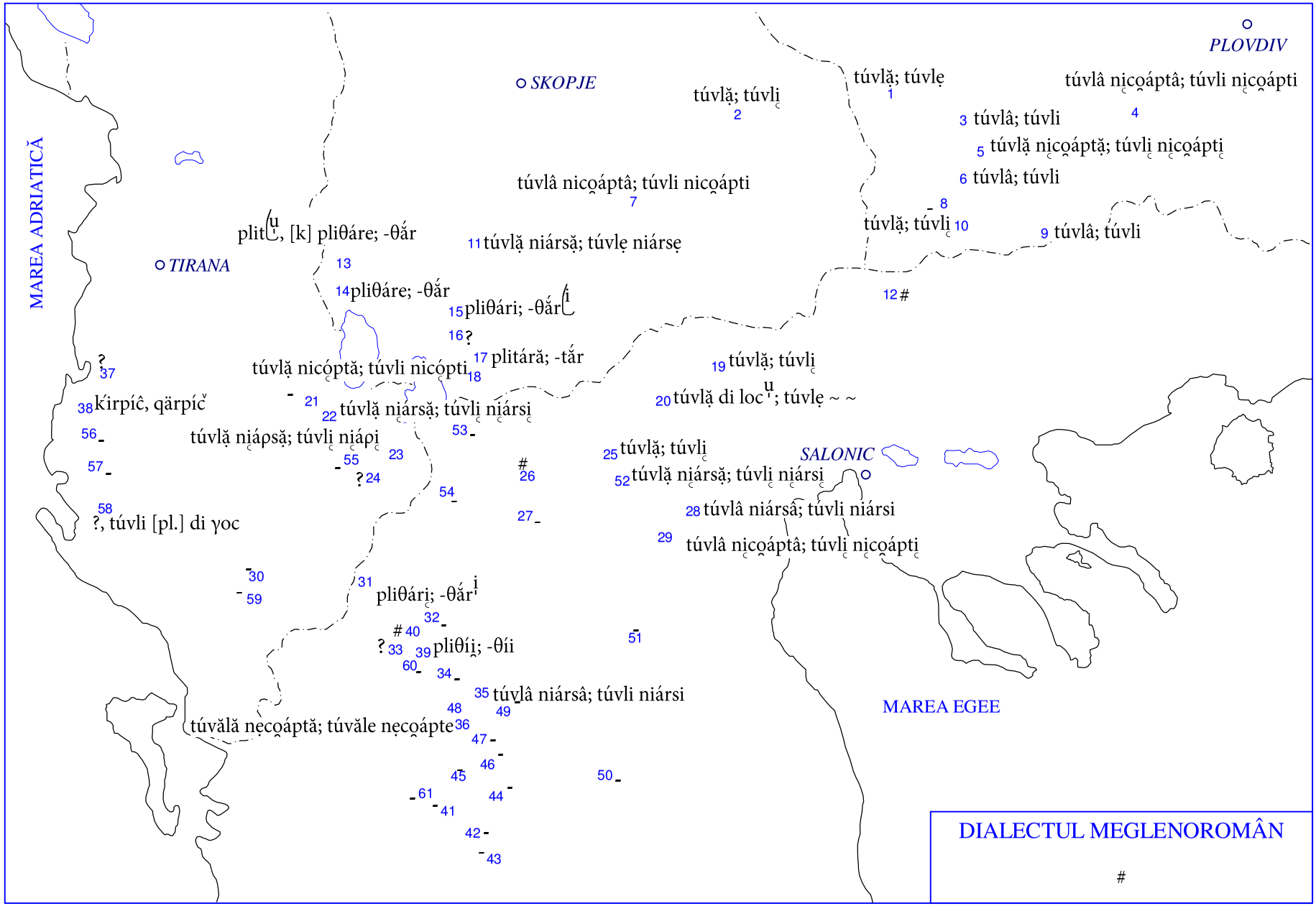

HARTA 419. CĂRĂMIDĂ NEARSĂ, pl. 'brique non cuite' [656]

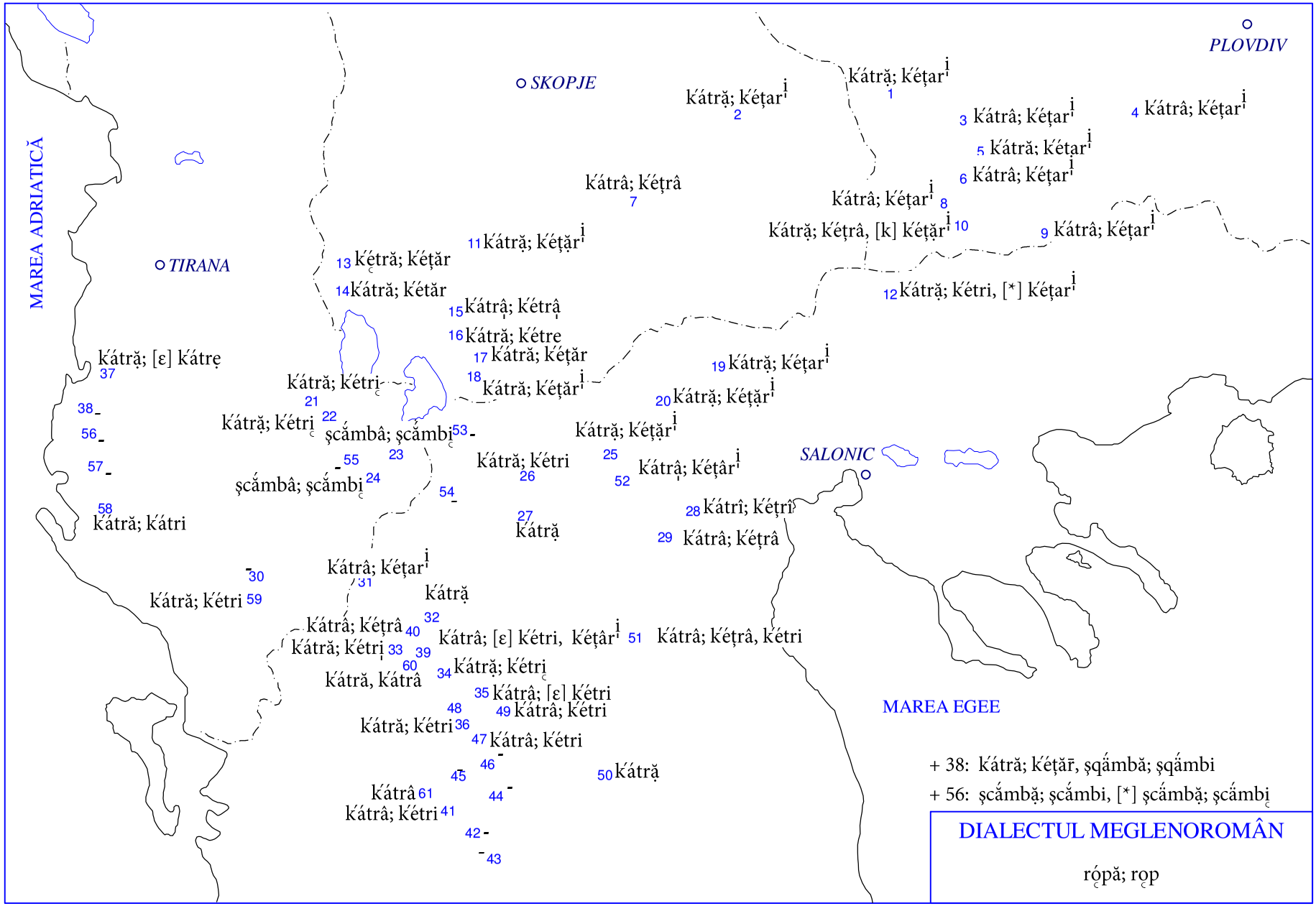

HARTA 420. PIATRĂ, pl. 'pierre' [657]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

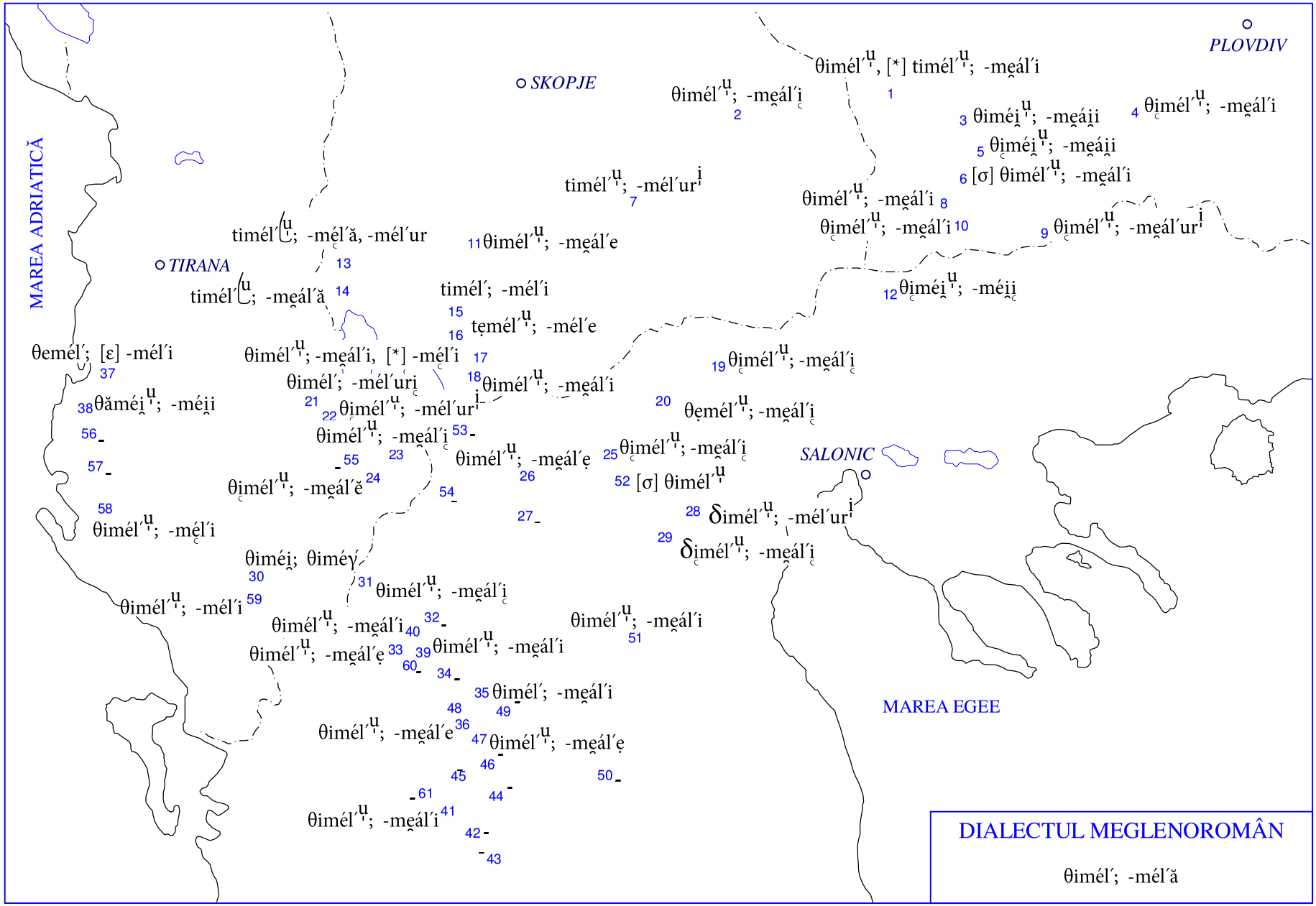

HARTA 421. TEMELIE, pl. 'fondation (de la maison)' [658]

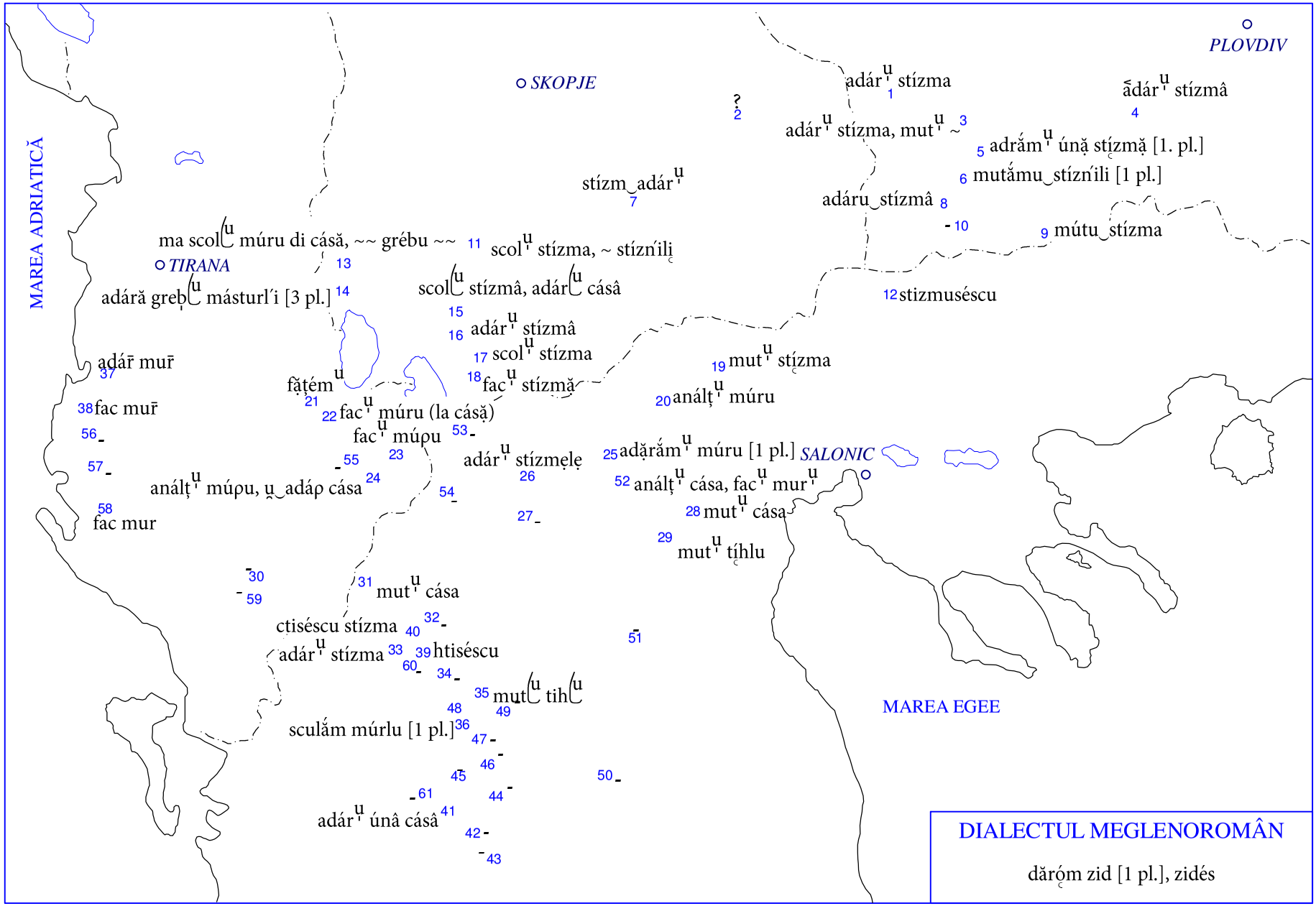

HARTA 422. ZIDESC, ind. prez., 1 sg. 'je bâtis' [659]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

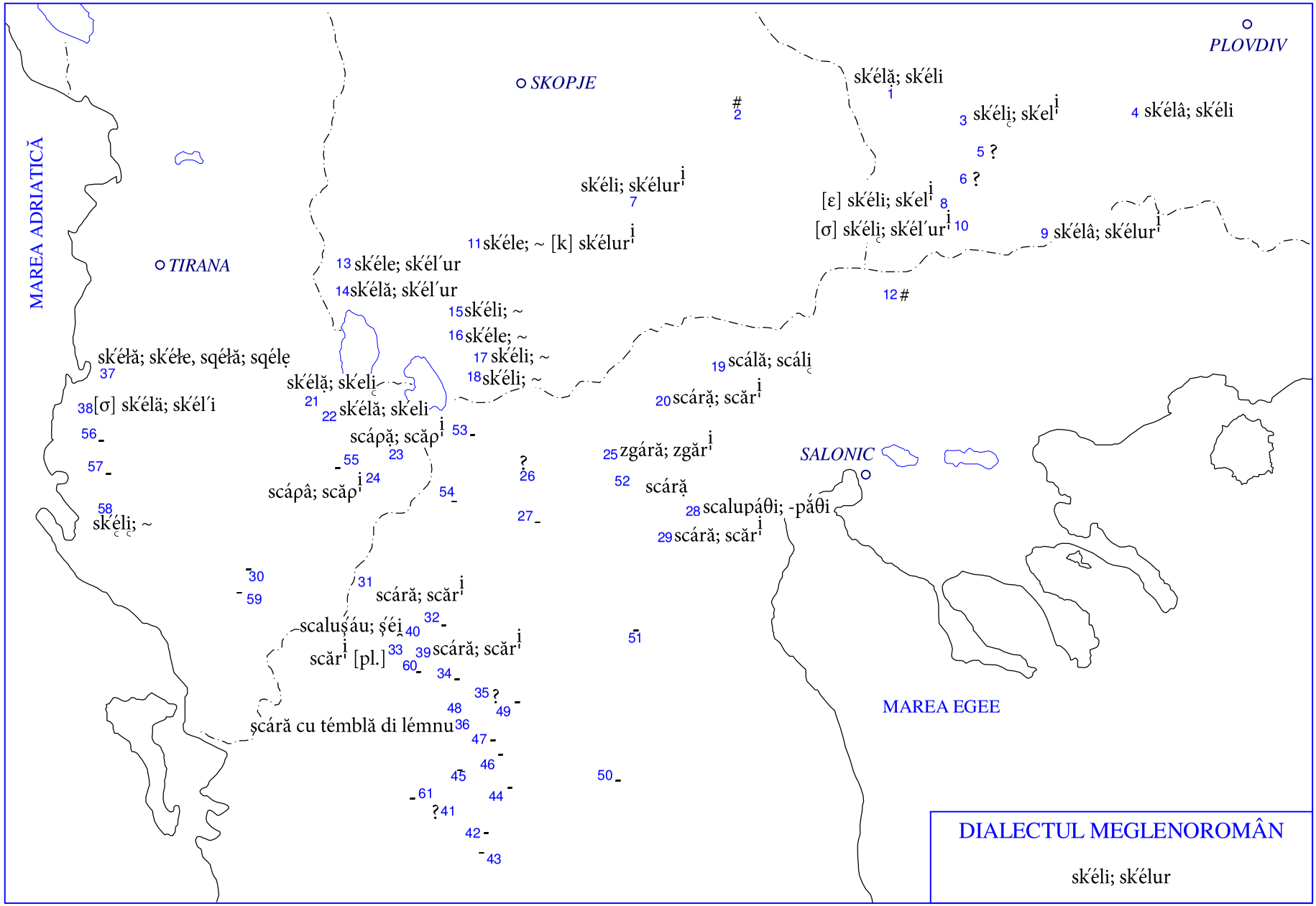

HARTA 423. SCHELĂ (la zidărie)1, pl. ‘échafaudage’ [661]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

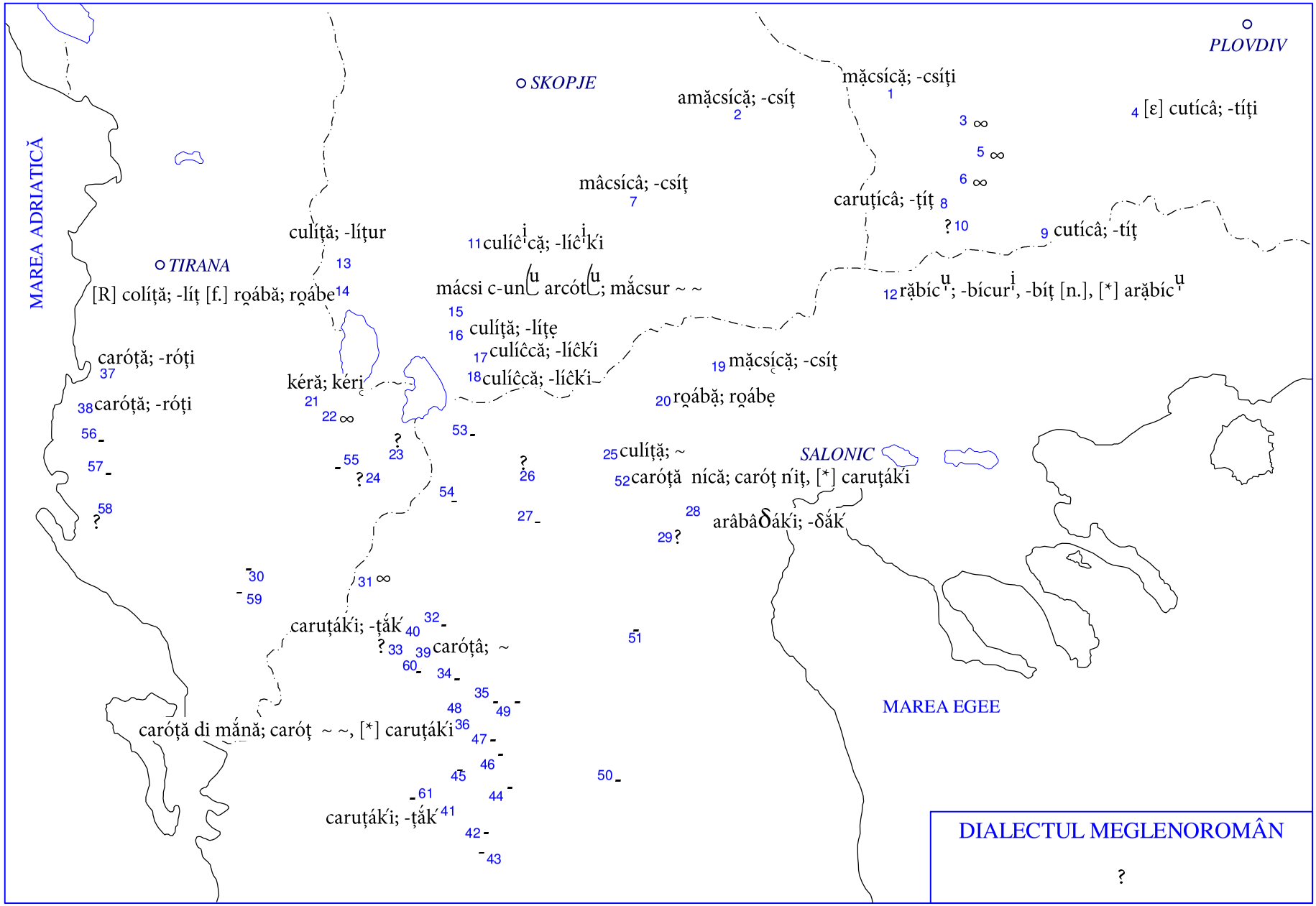

HARTA 424. ROABĂ, pl. 'brouette' [663]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

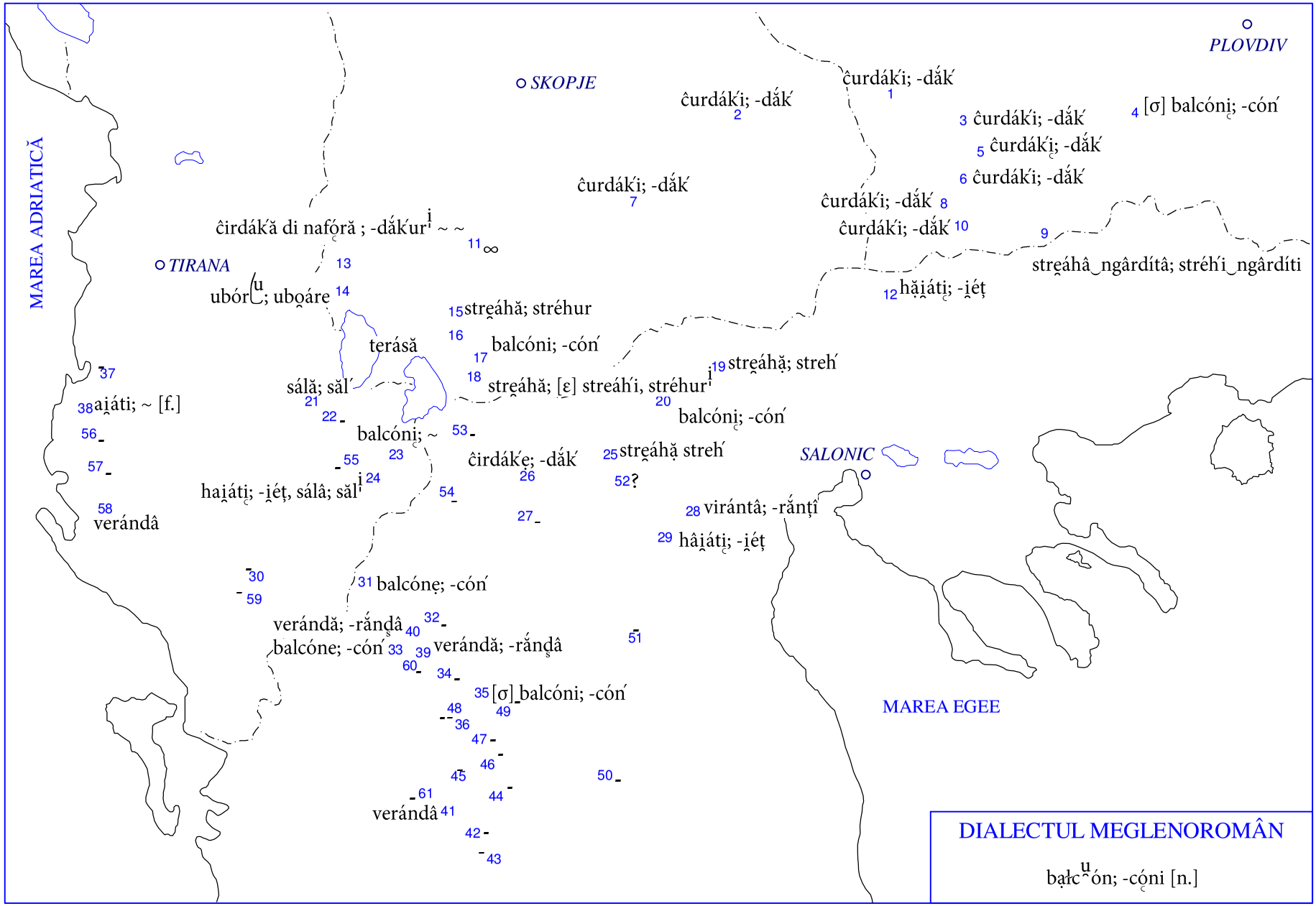

HARTA 425. PRIDVOR, pl. 'galérie extérieure des maisons paysannes' [664]

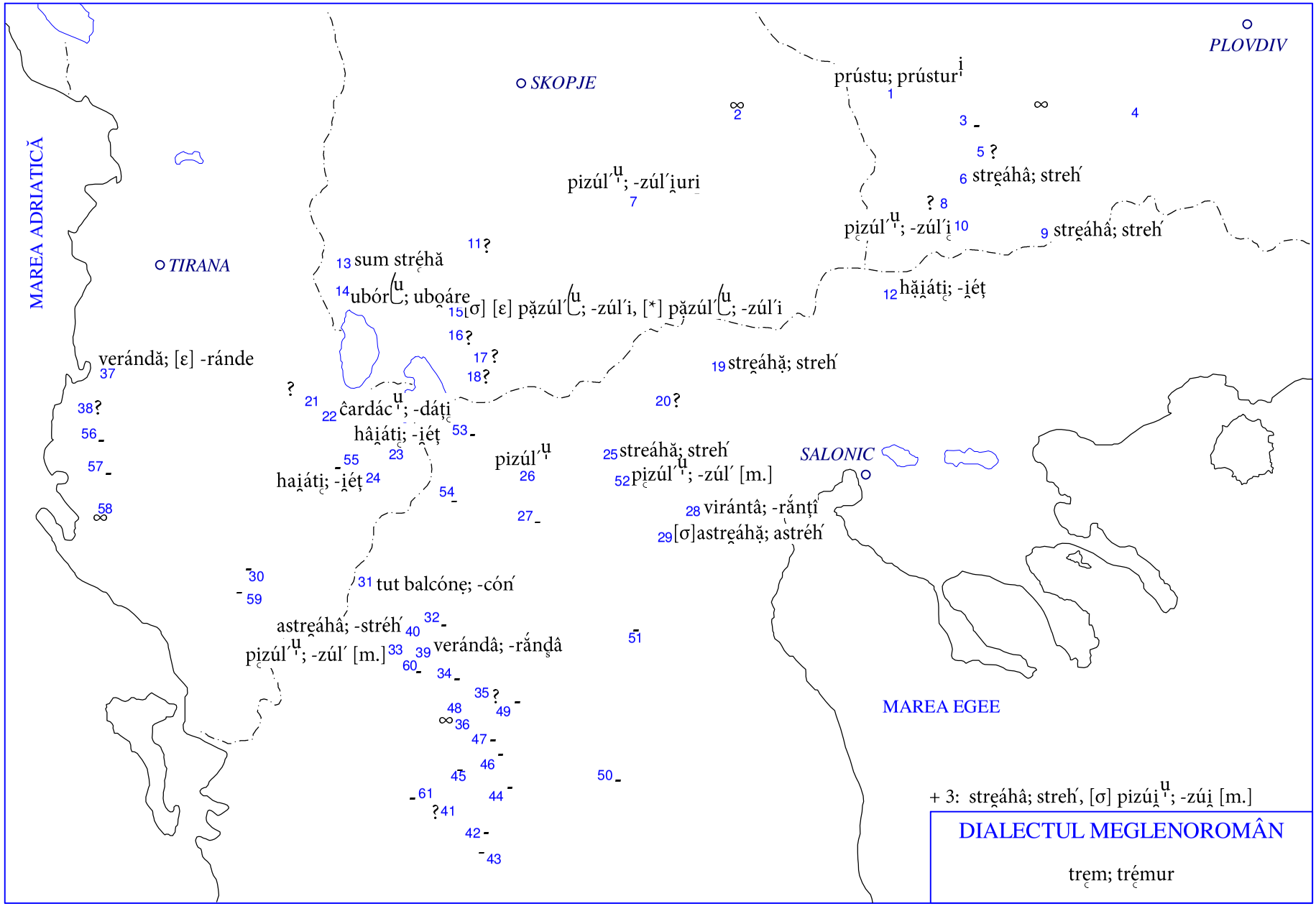

HARTA 426. PRISPĂ, pl. 'terrasse en terre battue des maisons paysannes' [665]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

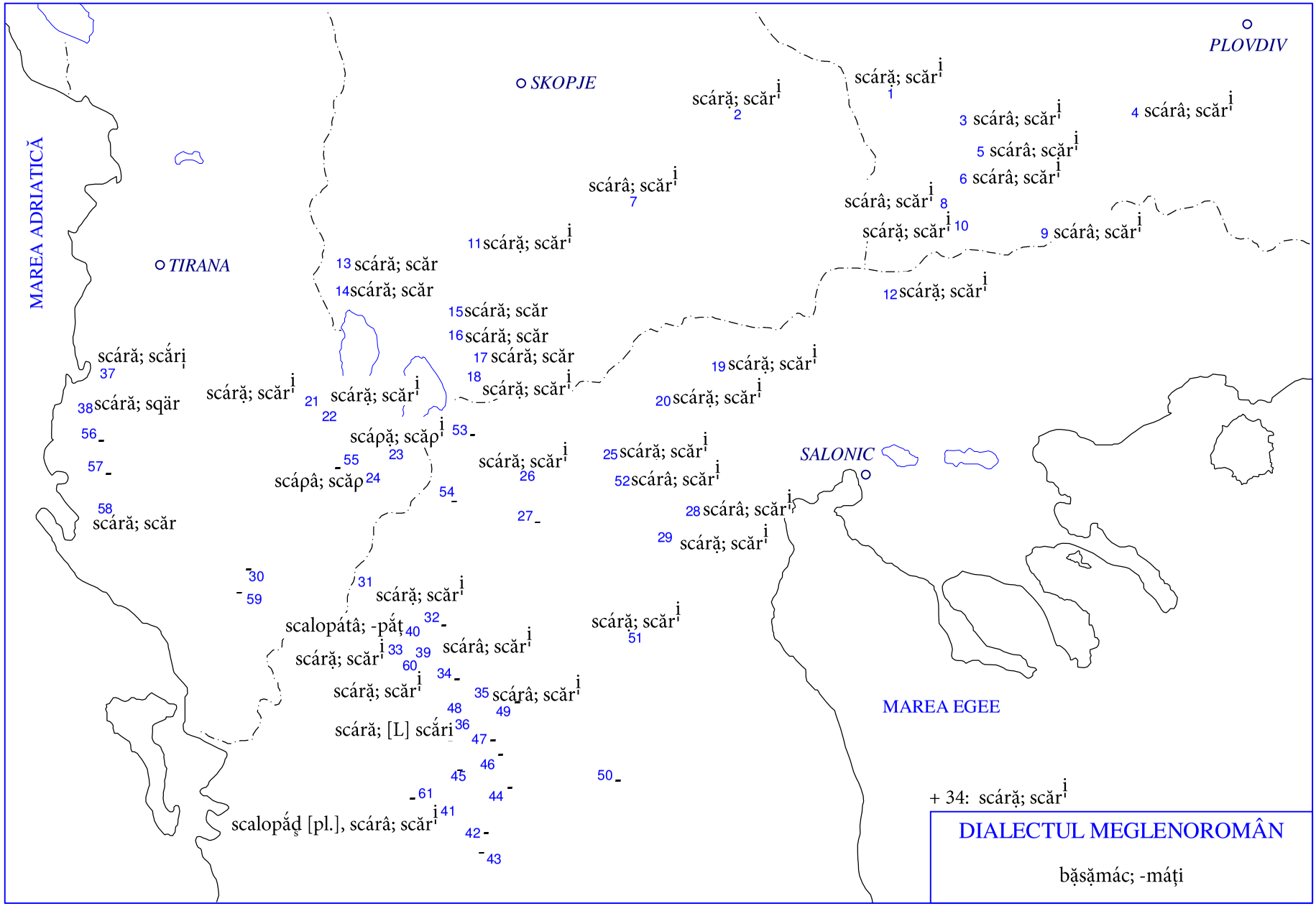

HARTA 427. TREAPTĂ, pl. 'marche' [666]

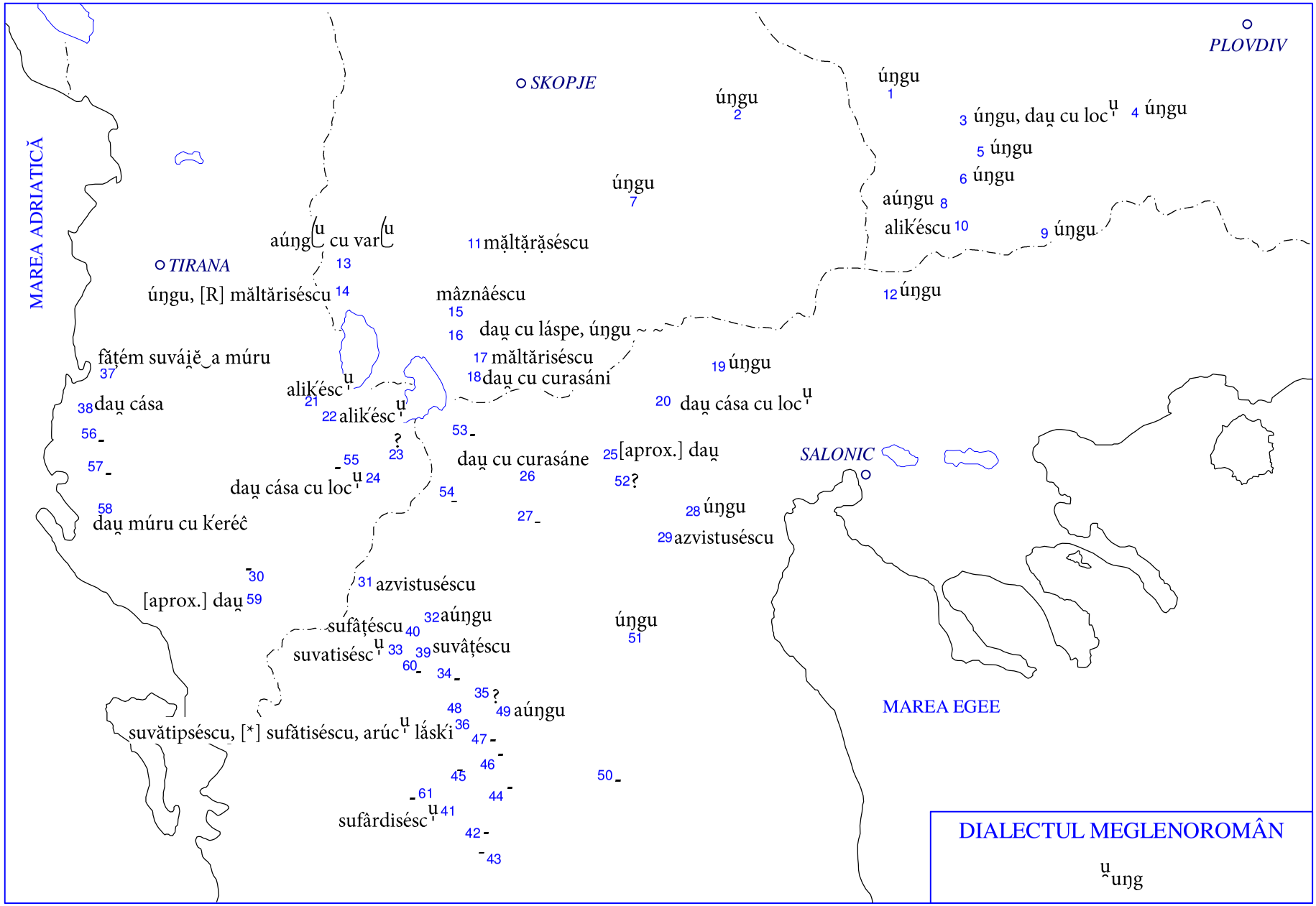

HARTA 428. TENCUIESC, ind. prez., 1 sg. ‘je crépis, j’applique le mortier’ [667]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

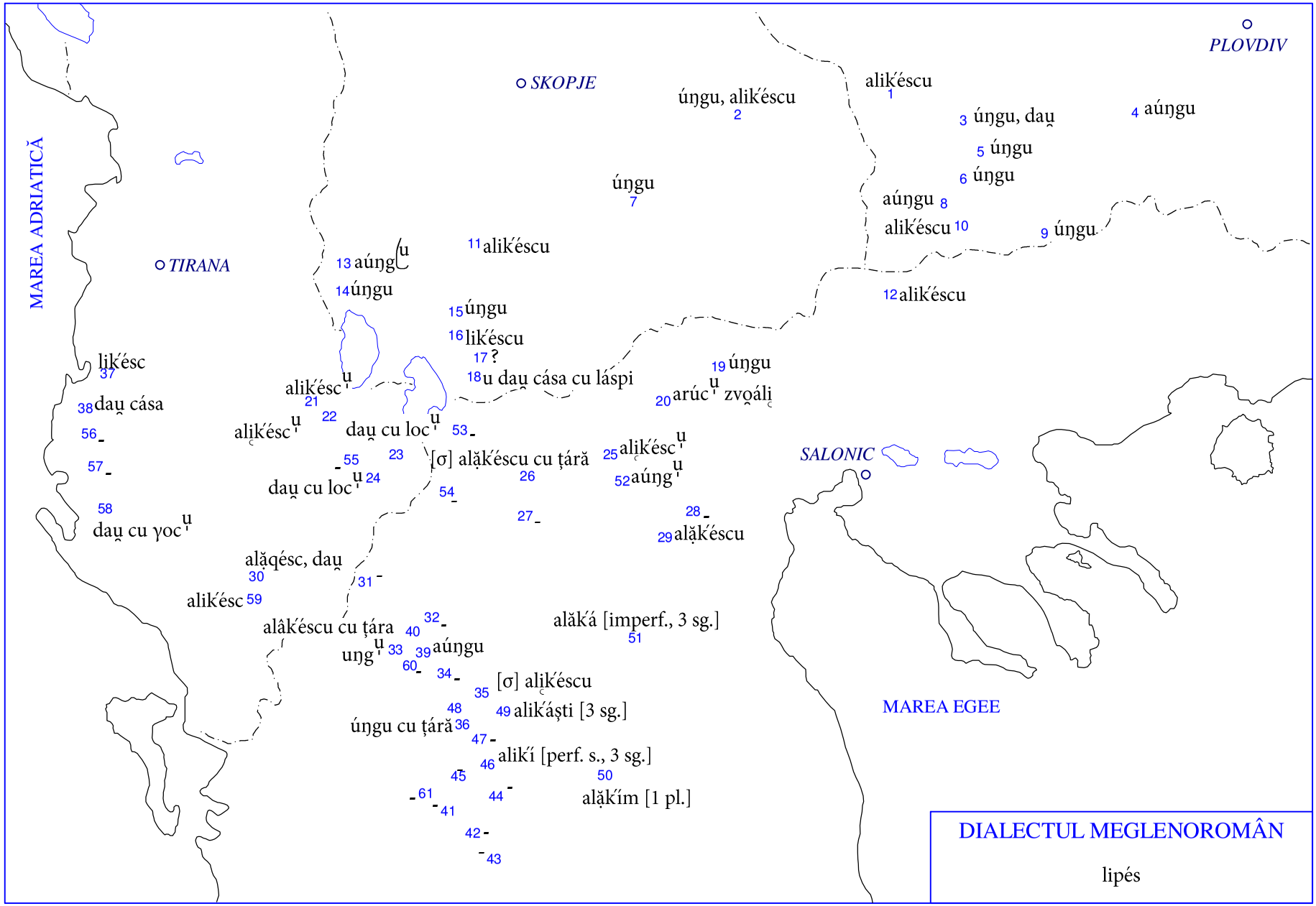

HARTA 429. LIPESC, ind. prez., 1 sg. ‘je plaque de la terre glaise sur le mur’ [670]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

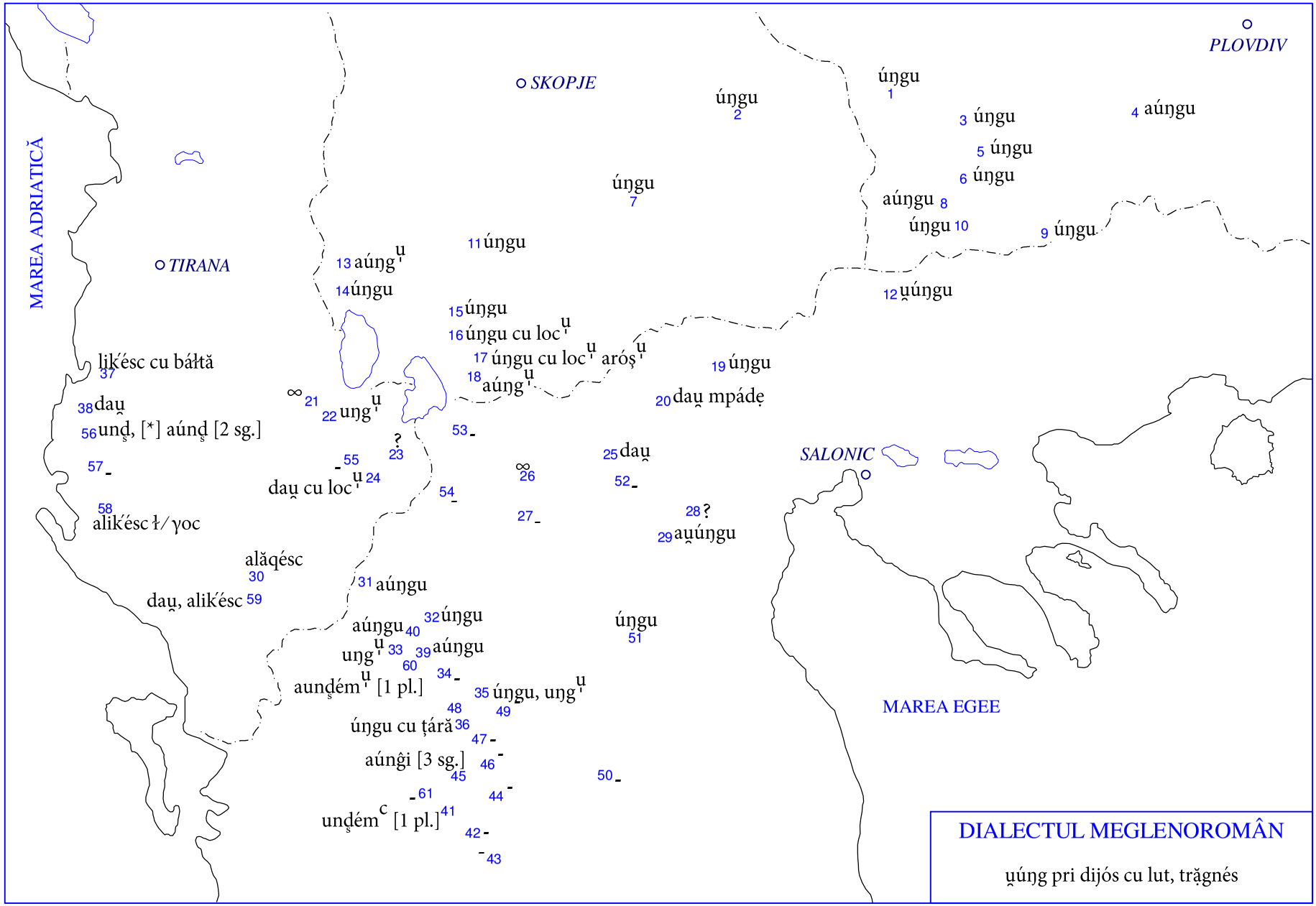

HARTA 430. MURUIESC2, ind. prez.1sg. ‘je plaque de la terre glaise sur la partie inférieure de la maison paysanne’ [672]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

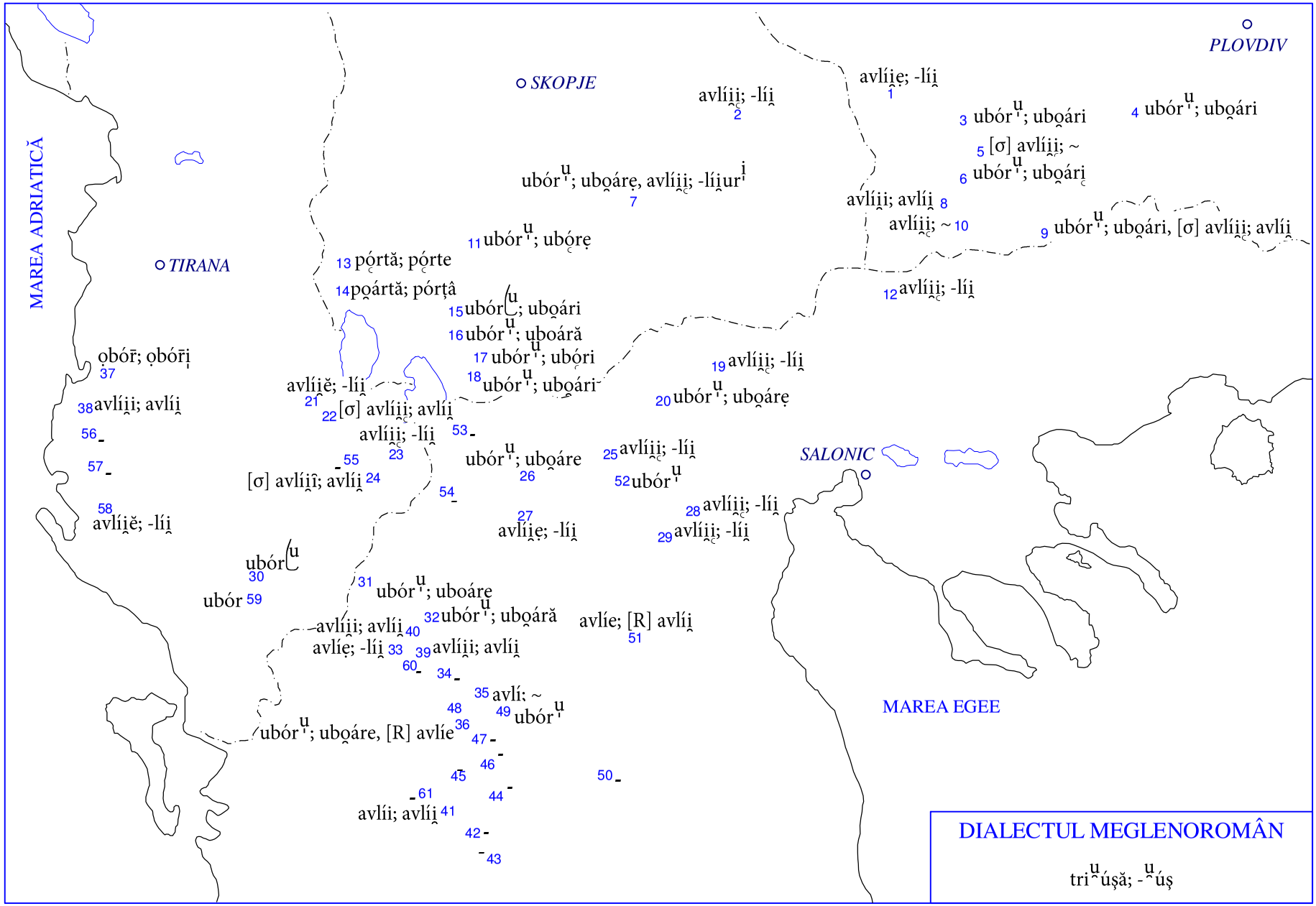

HARTA 431. CURTE, pl. 'cour' [673]

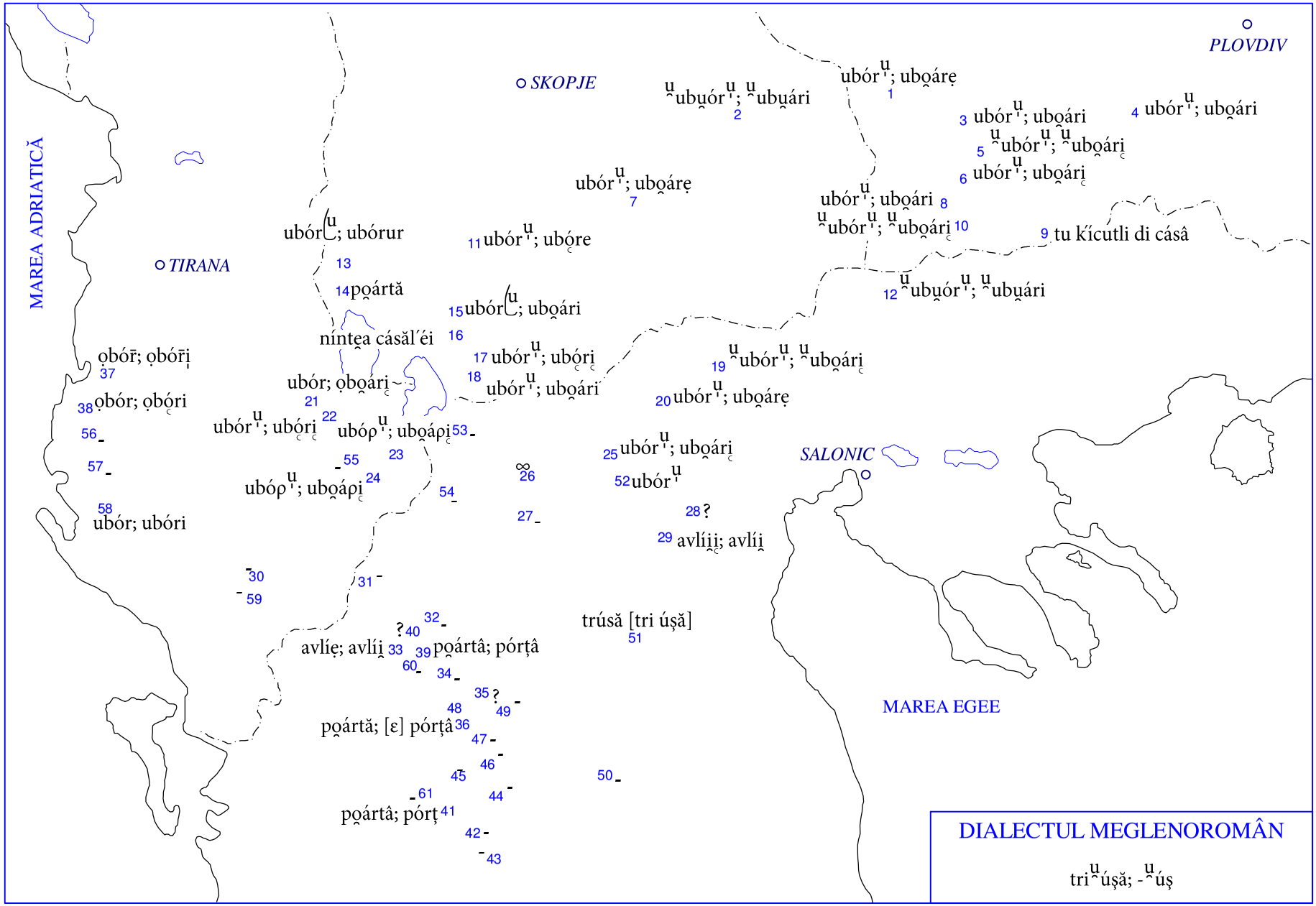

HARTA 432. BĂTĂTURĂ, pl. 'terrain foulé, cour' [674]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

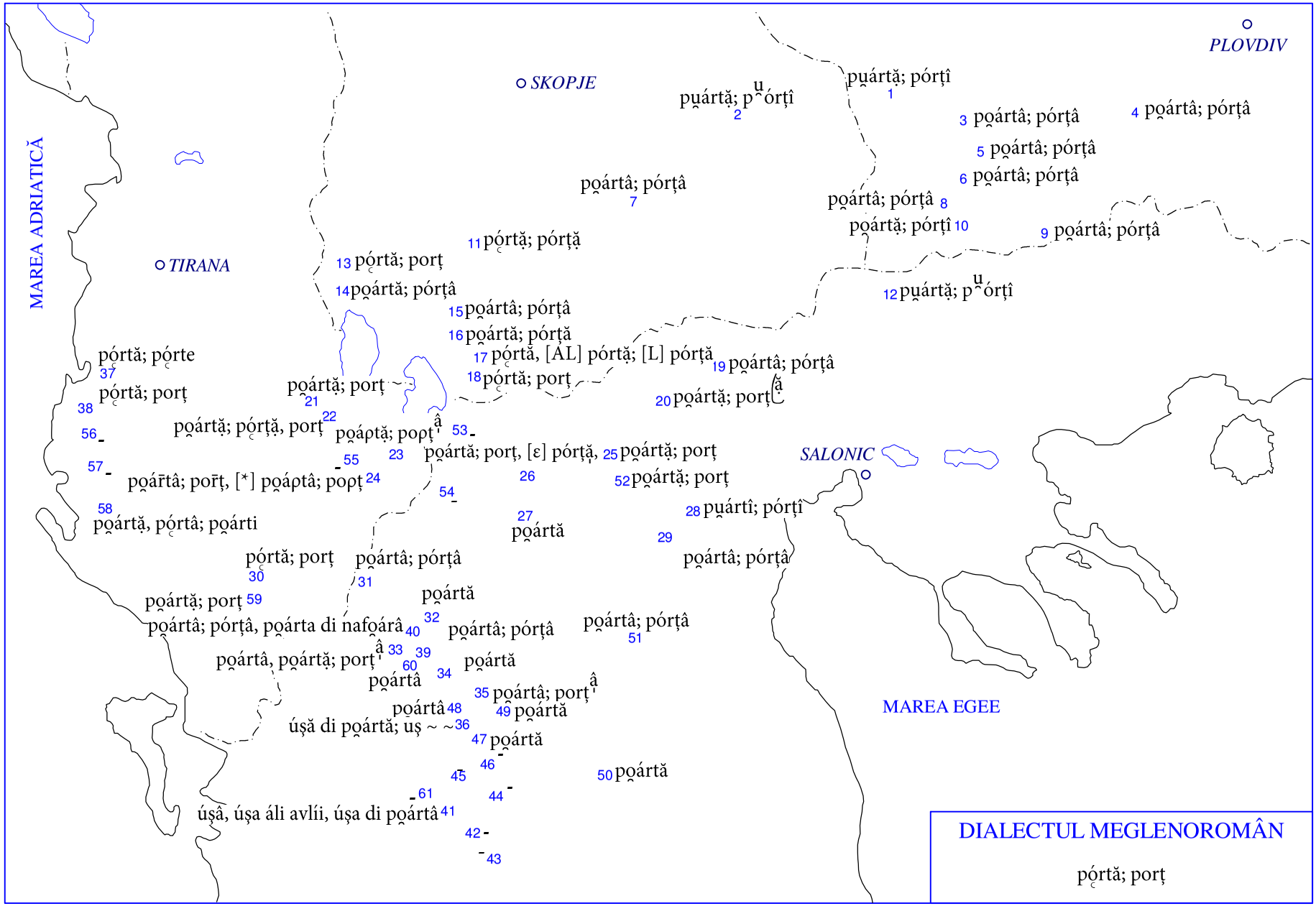

HARTA 433. POARTĂ, pl. 'porte-cochère' [675]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

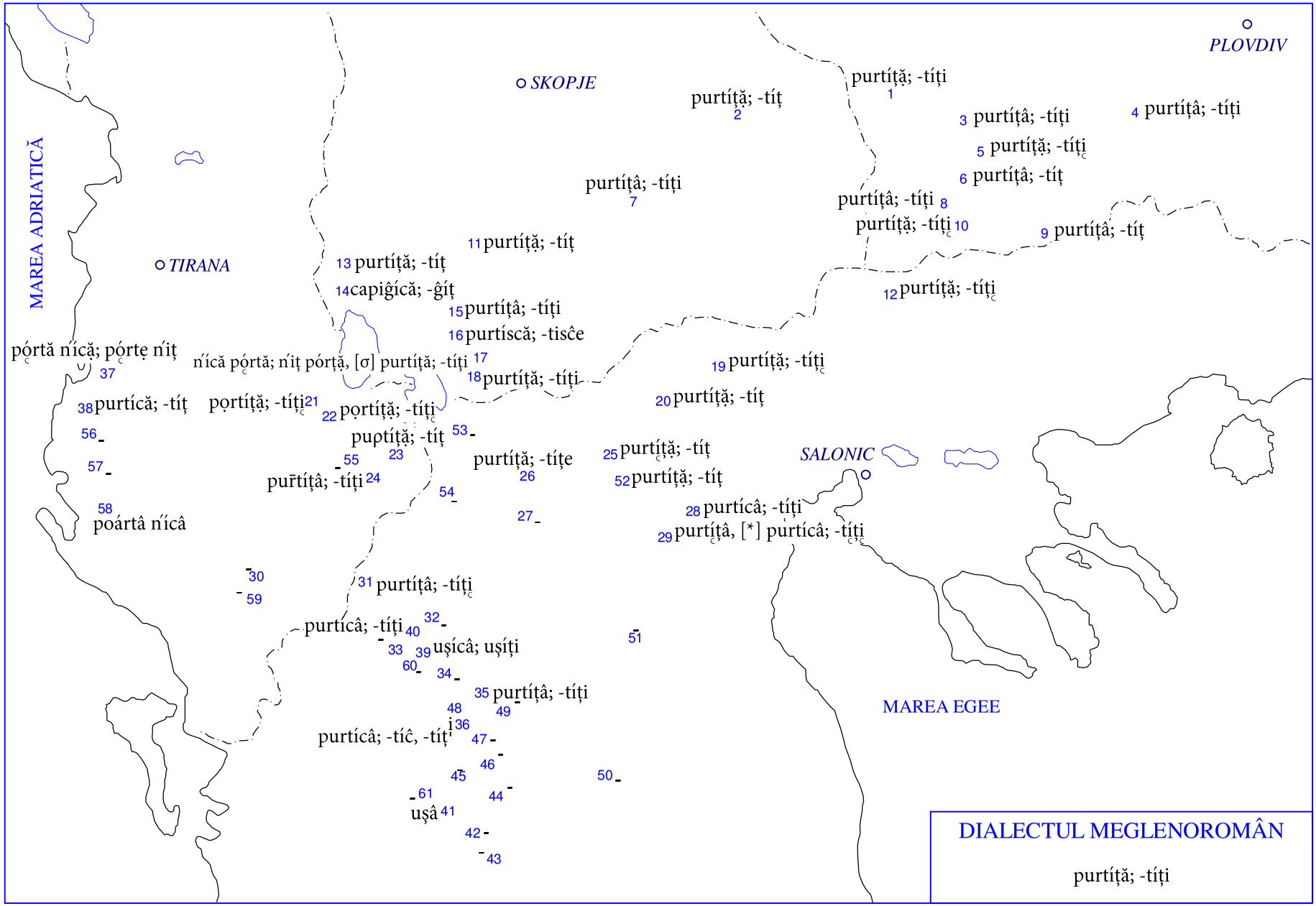

HARTA 434. PORTIȚĂ, pl. 'portillon' [676]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

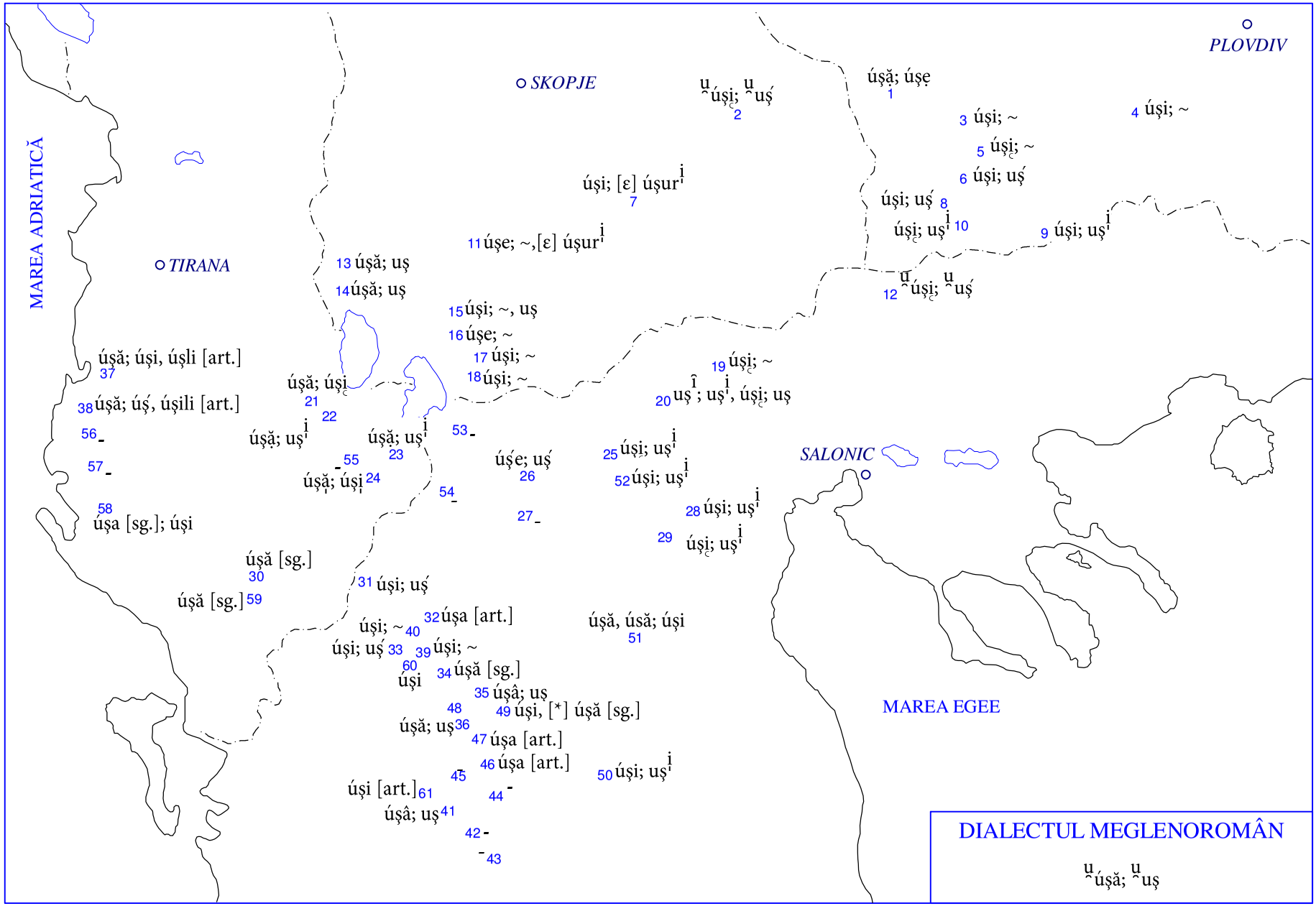

HARTA 435. UŞĂ, pl. 'porte' [677]

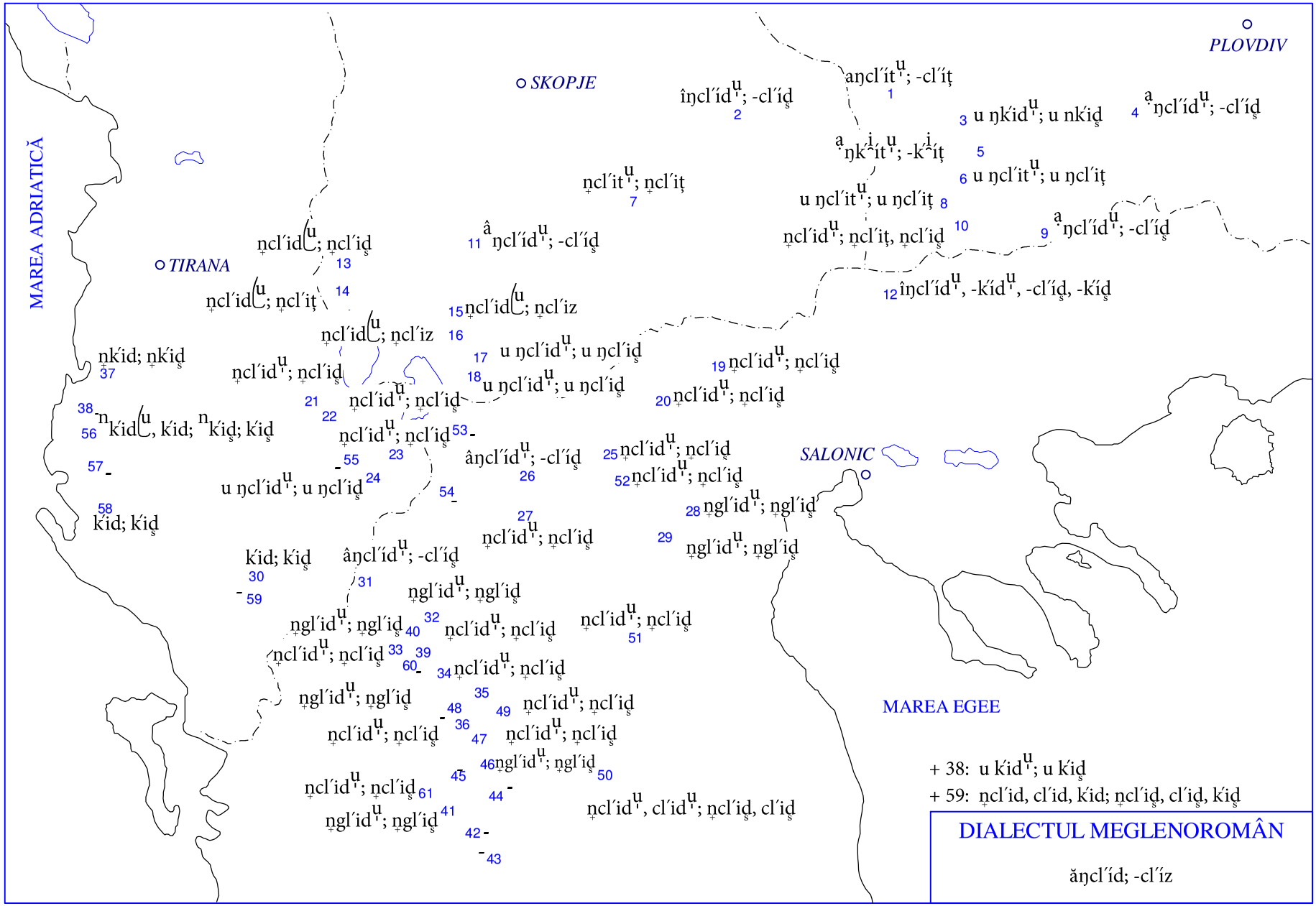

HARTA 436. ÎNCHID (UŞA), ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ‘je ferme (la porte)’ [678]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

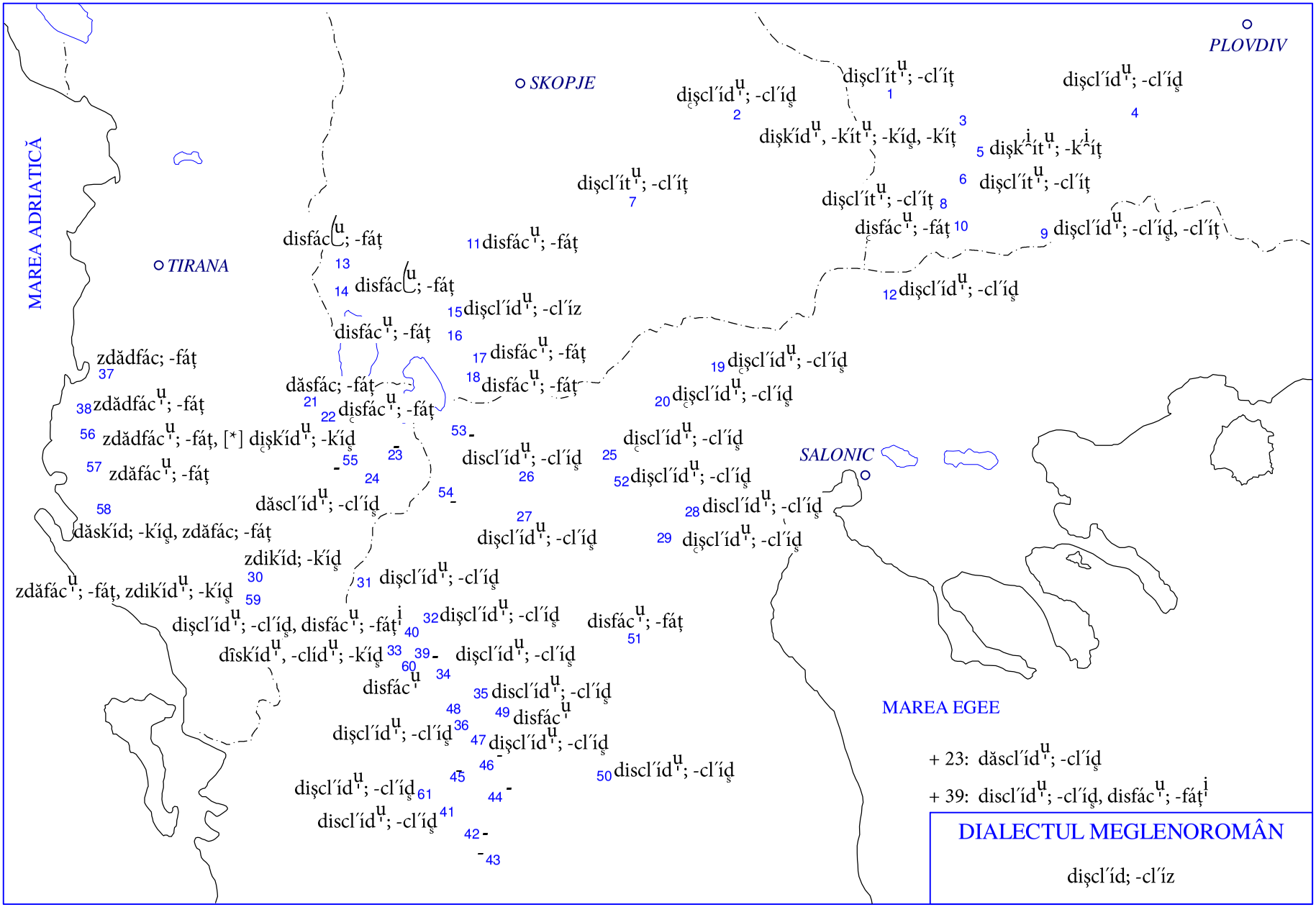

HARTA 437. DESCHID (UŞA), ind. prez., 1–2 sg., 3 pl. ‘j’ouvre (la porte)’ [679]

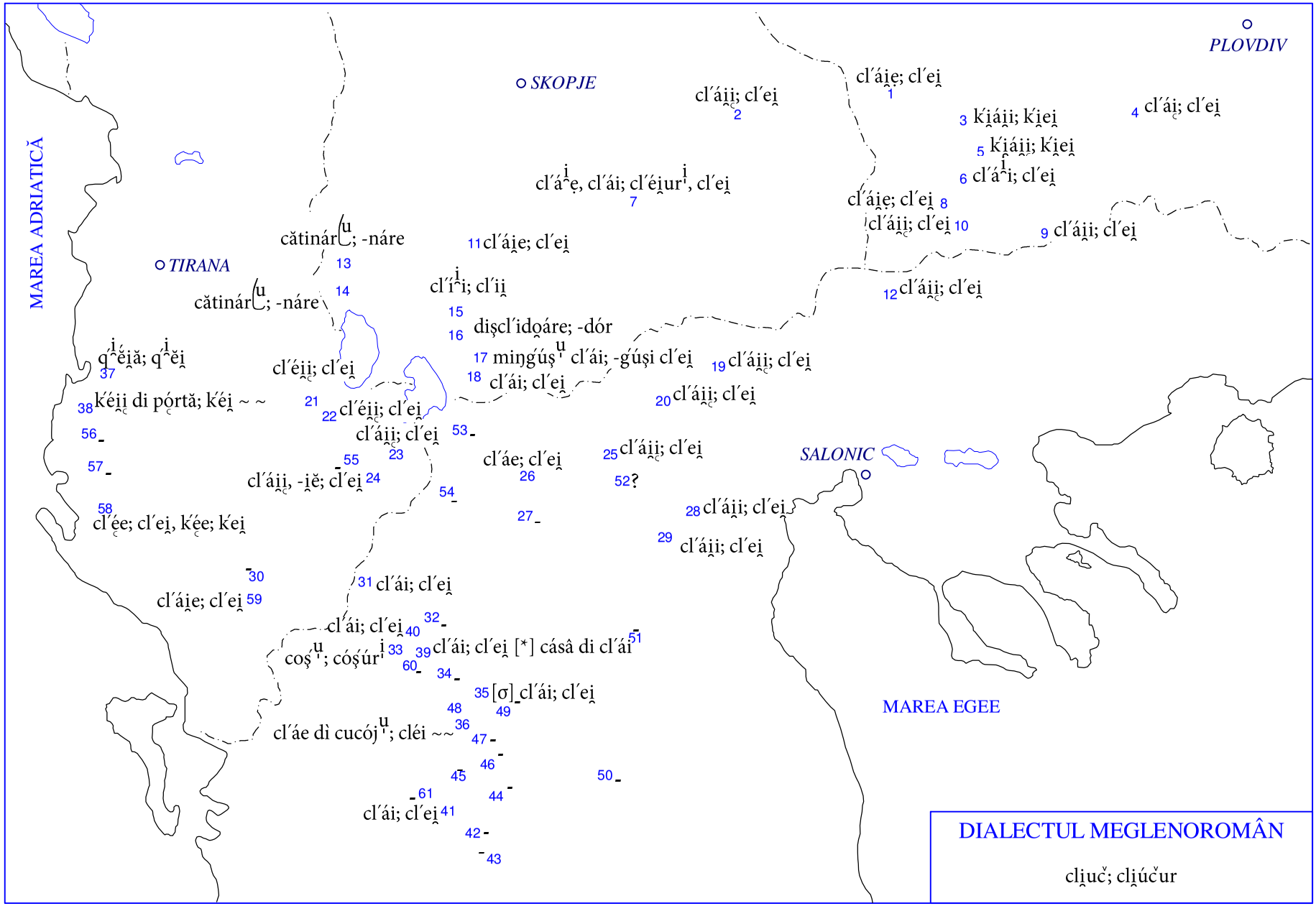

HARTA 438. LACĂT, pl. 'cadenas' [680]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

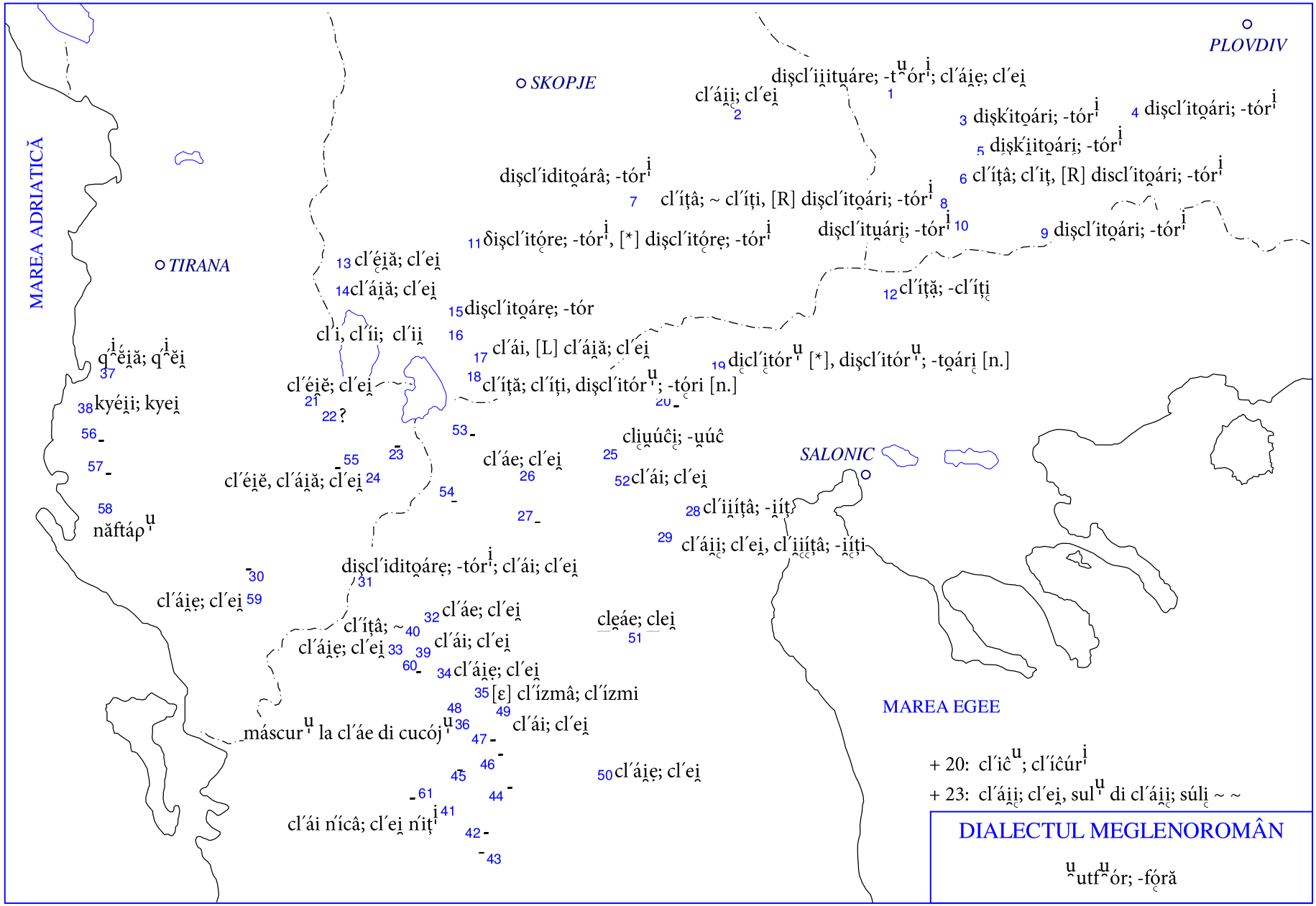

HARTA 439. CHEIE, pl. 'clé' [681]

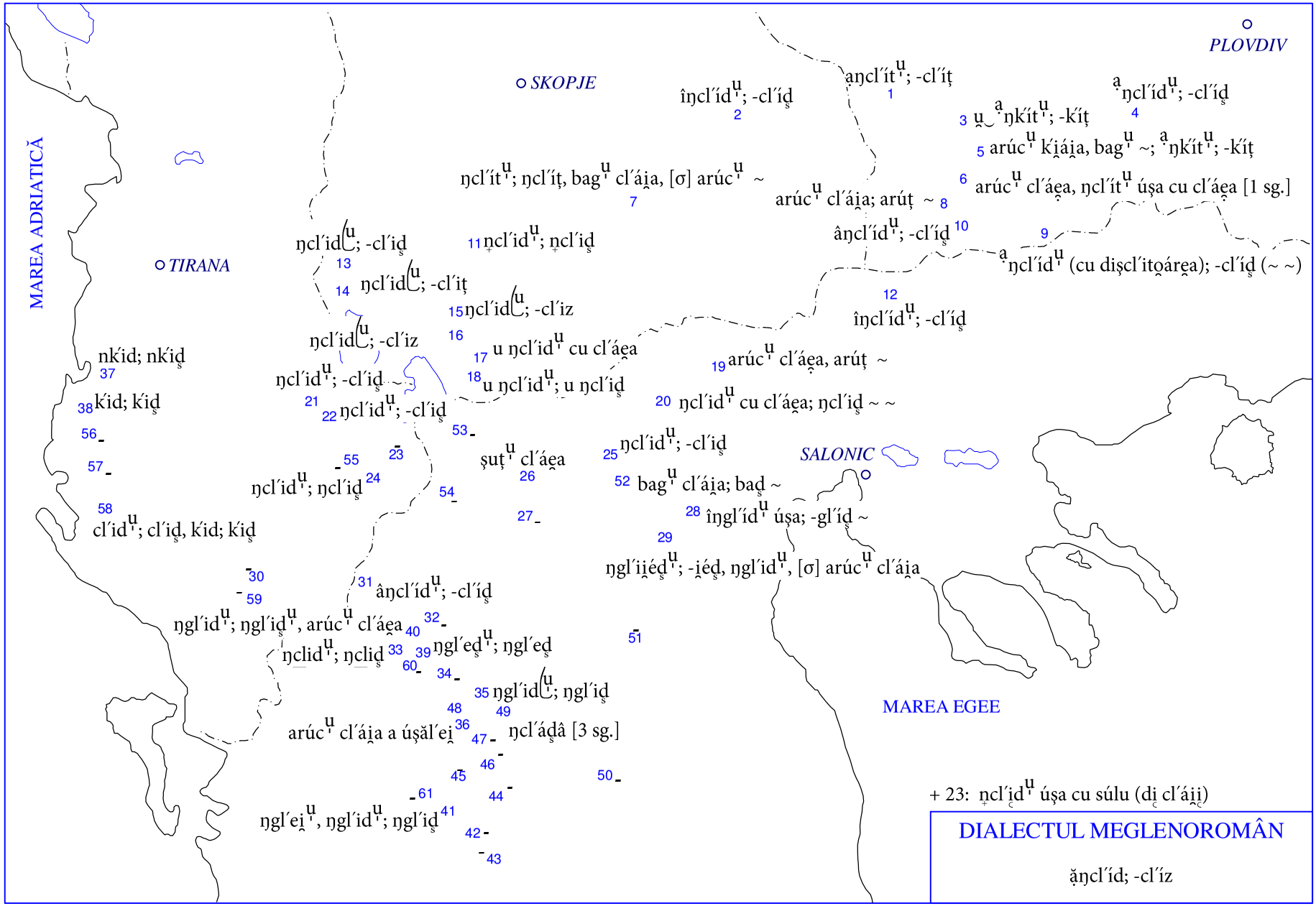

HARTA 440. ÎNCUI (UȘA), ind. prez., 1–2 sg. 'je ferme à clé' [682]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

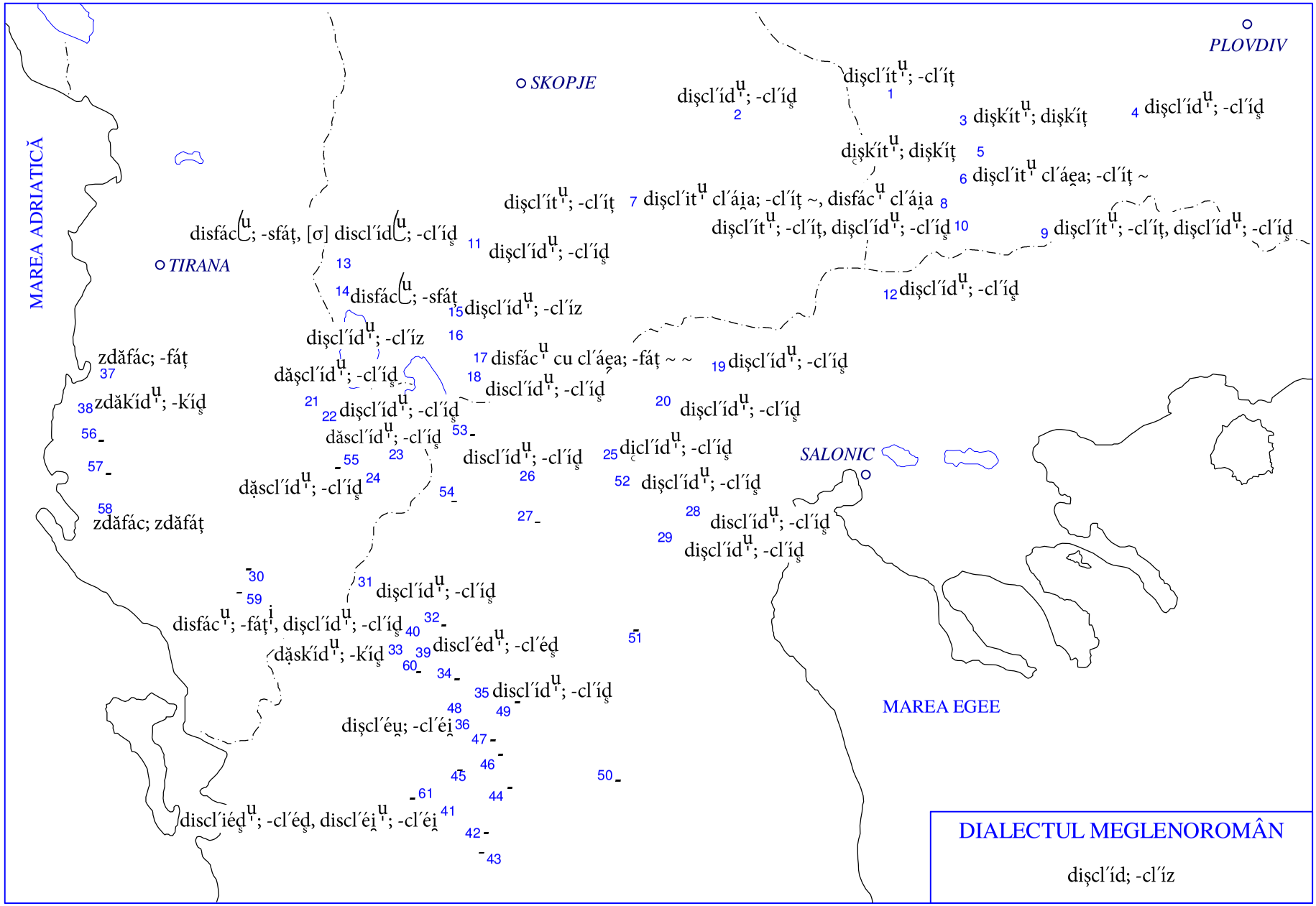

HARTA 441. DESCUI (UŞA), ind. prez., 1–2 sg. ‘j’ouvre une serrure’ [683]

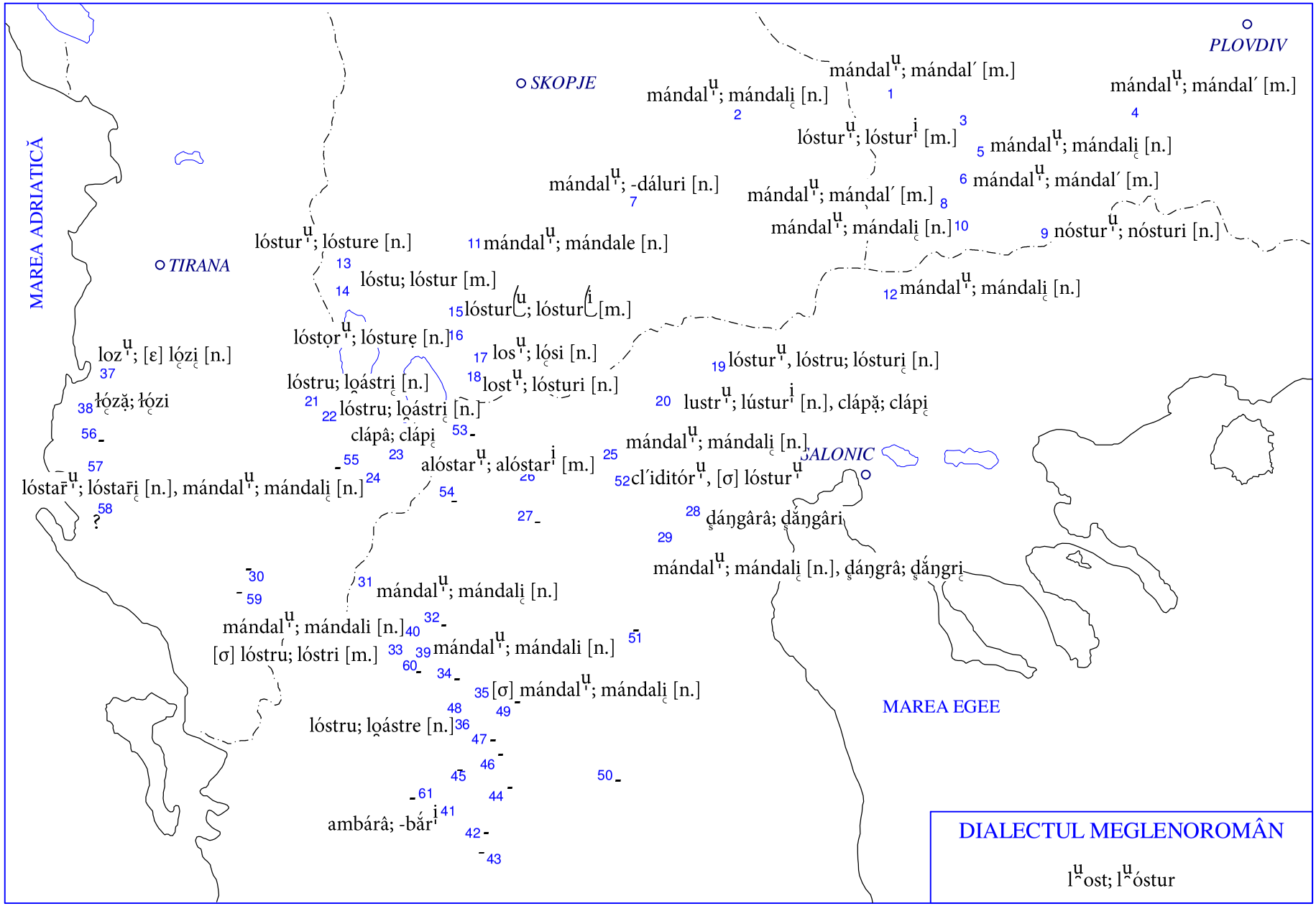

HARTA 442. ZĂVOR (LA UŞA) ‘verrou’ [684]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

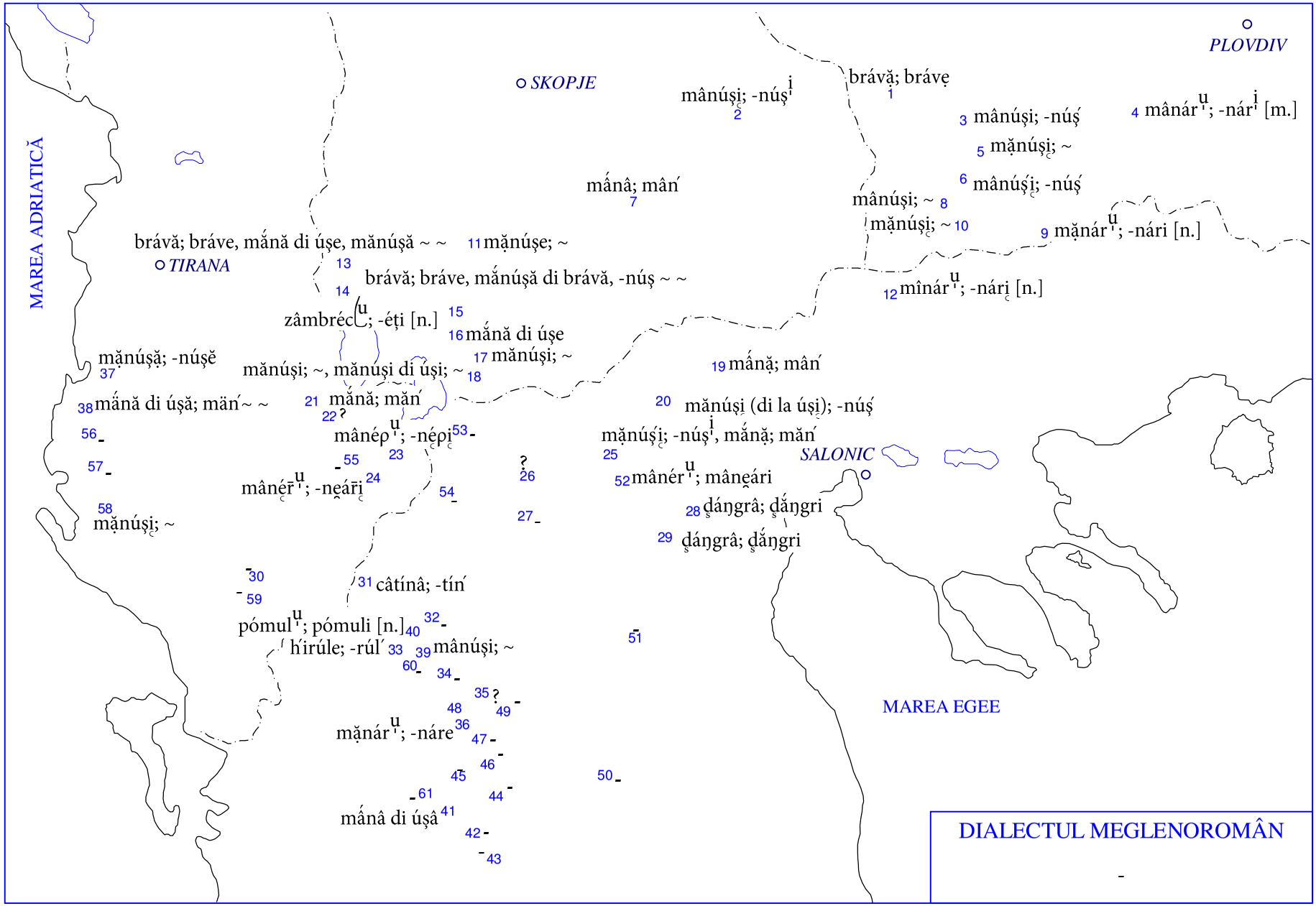

HARTA 443. CLANŢĂ, pl. 'loquet' [685]

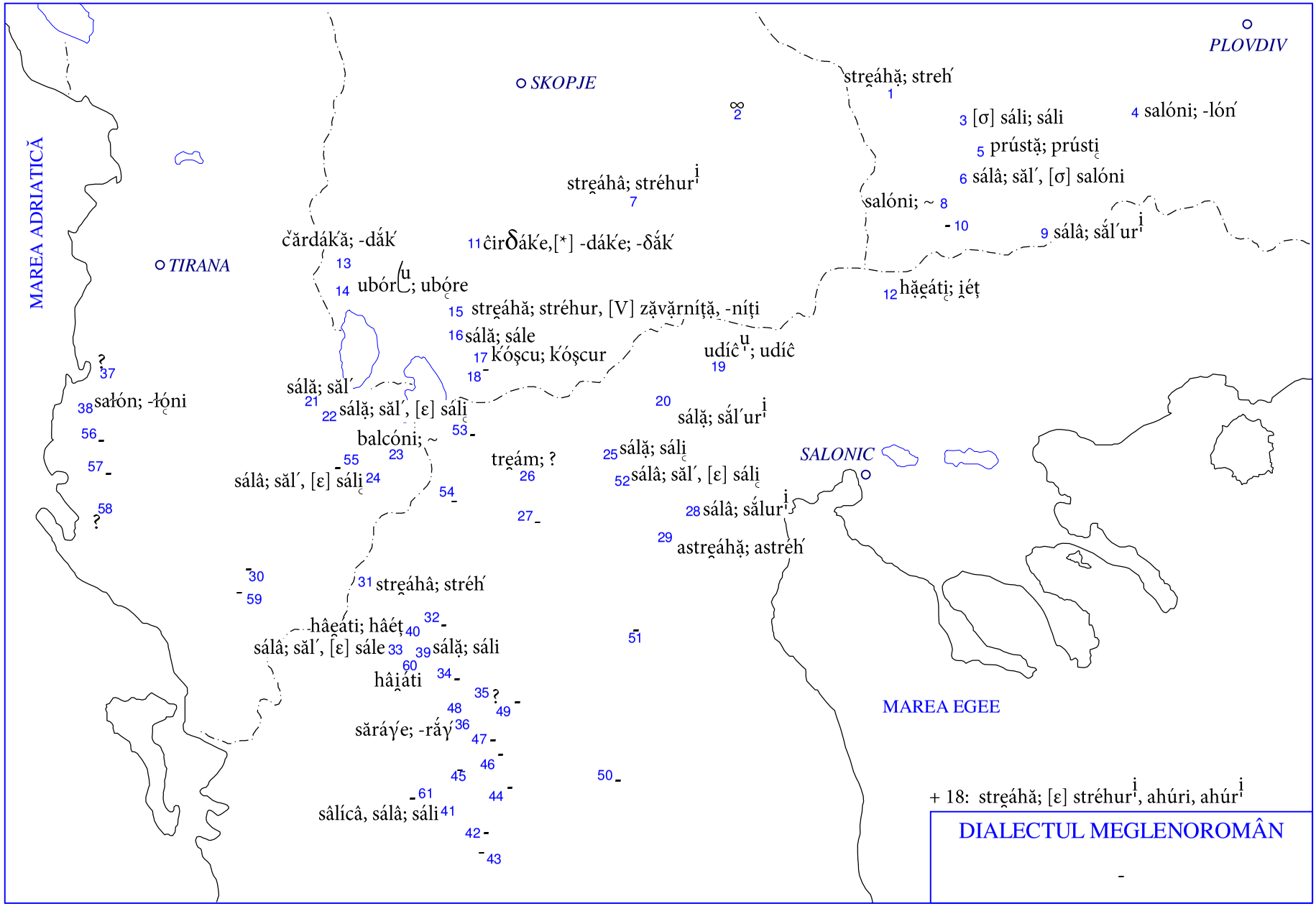

HARTA 444. TINDĂ, pl. 'vestibule' [686]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

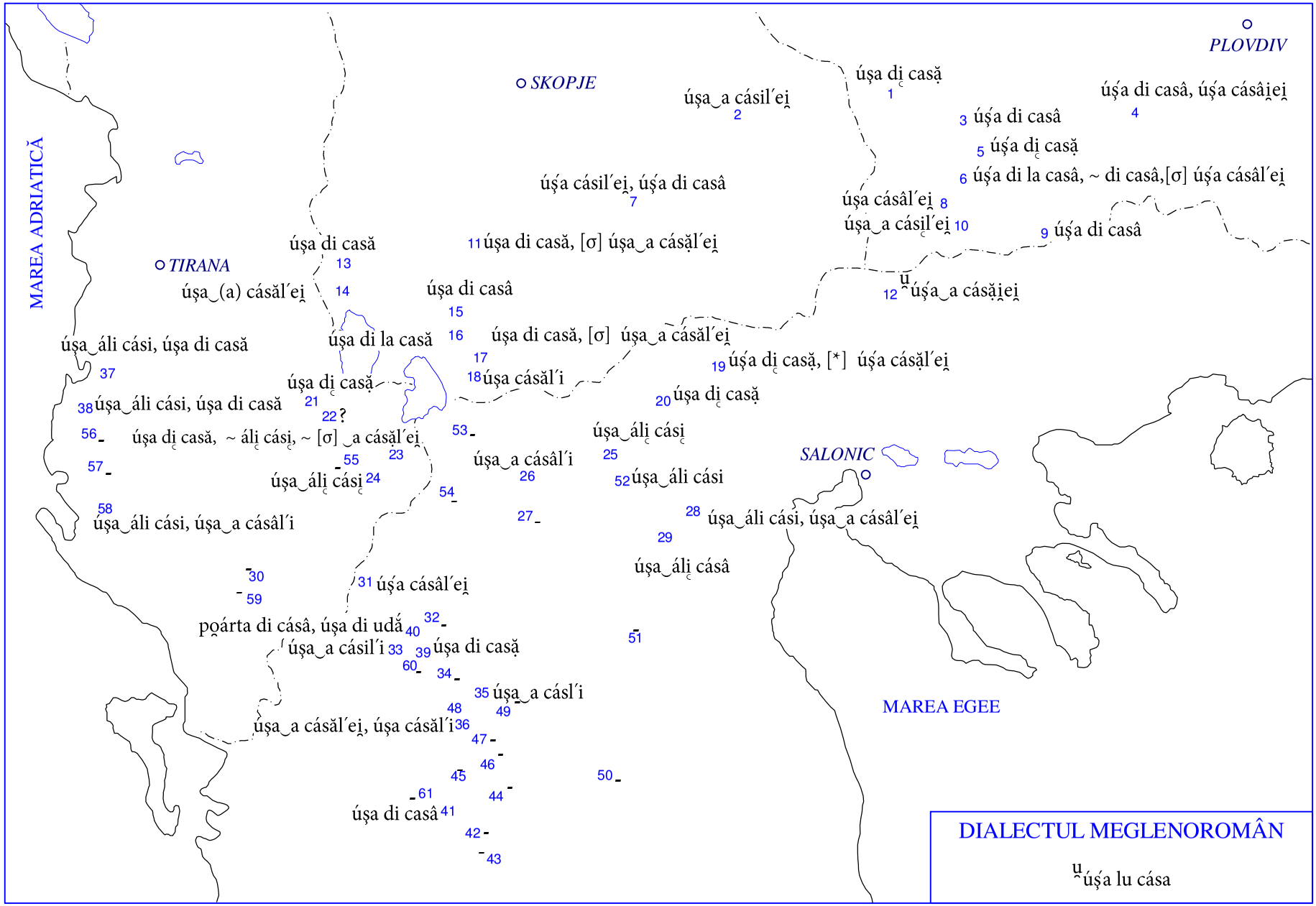

HARTA 445. UŞA CASEI ‘la porte de la maison’ [687]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

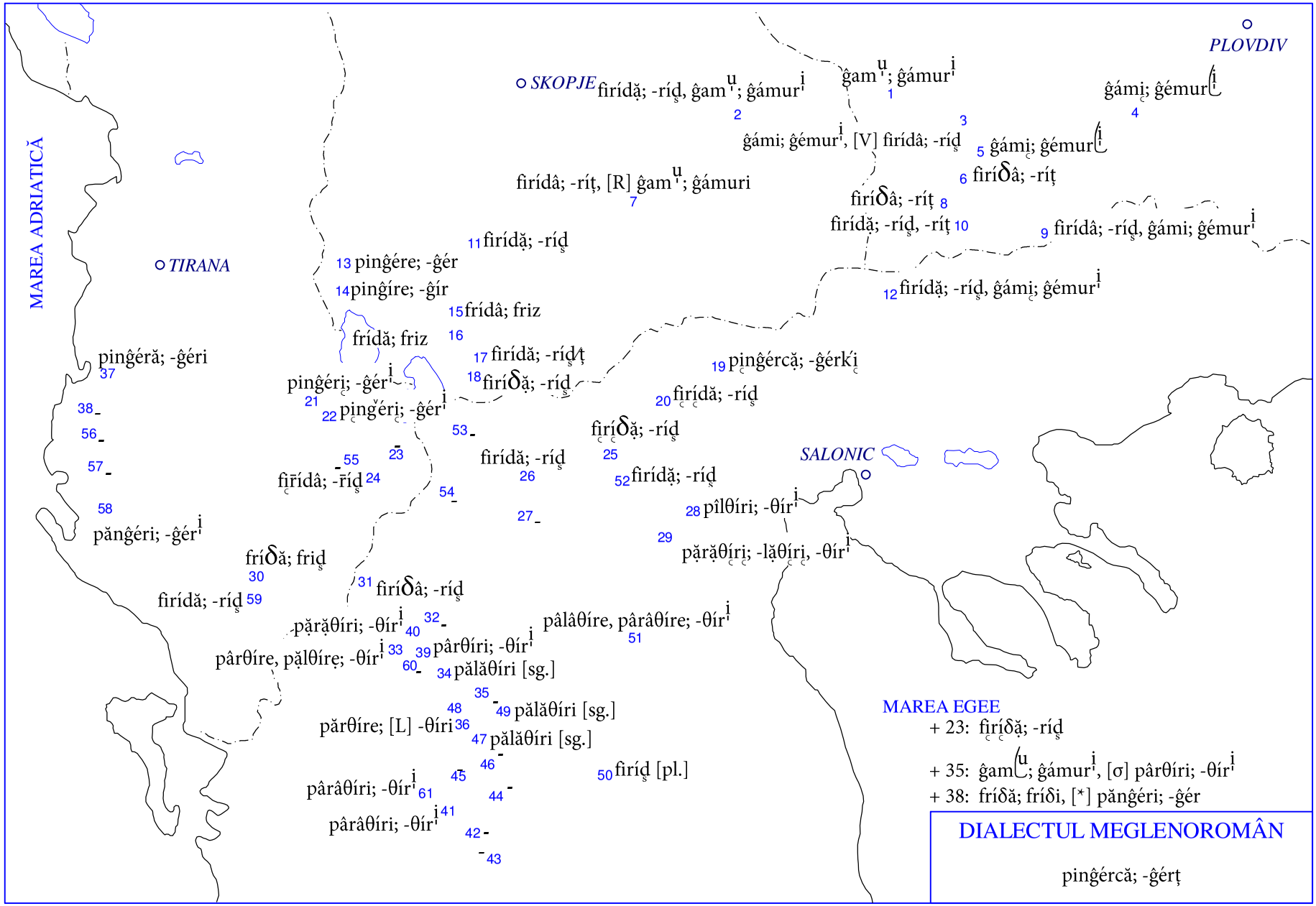

HARTA 446. FEREASTRĂ, pl. 'fenêtre' [688]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

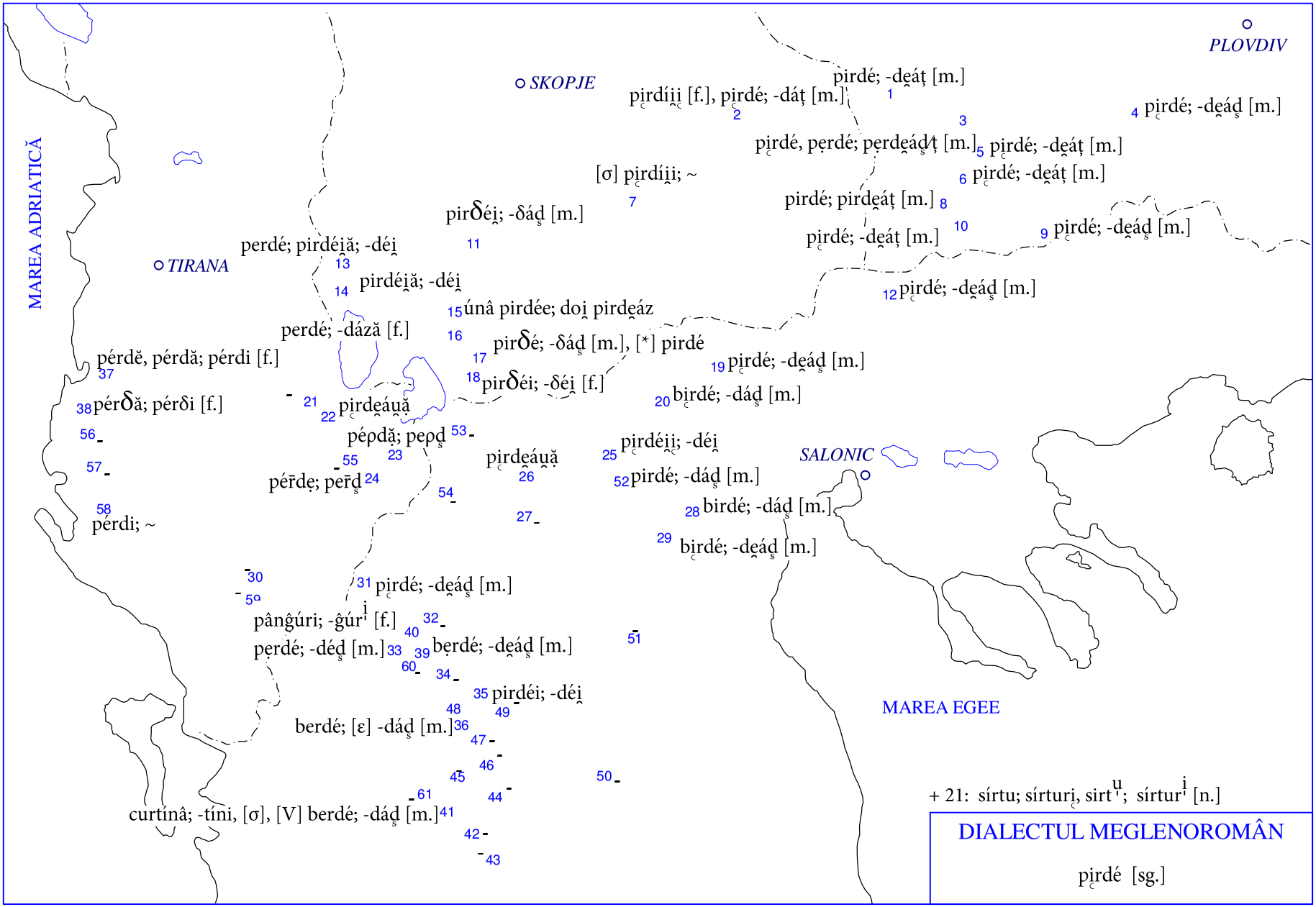

HARTA 447. PERDEA, pl. 'rideau' [690]

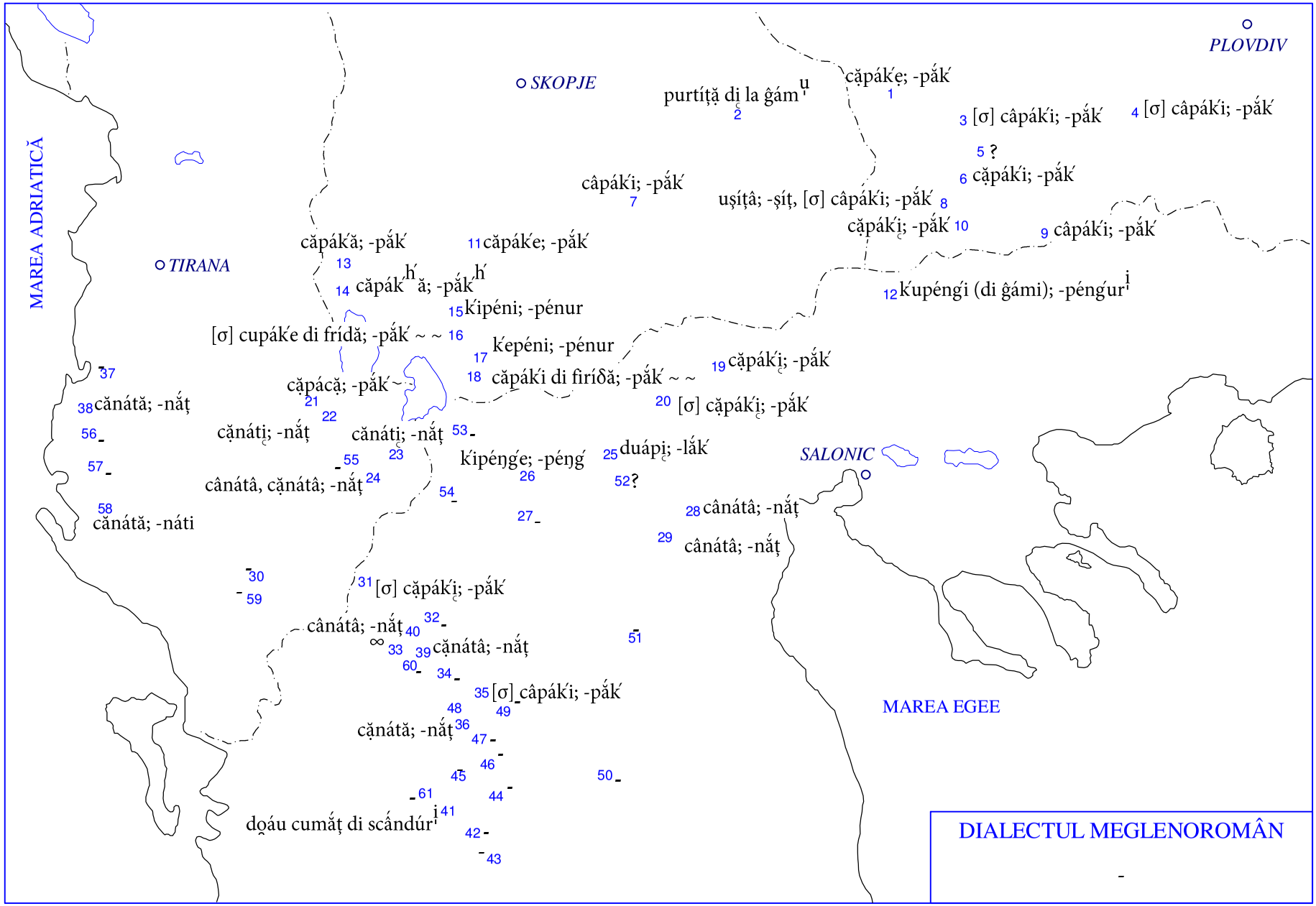

HARTA 448. OBLON (LA FEREASTRĂ), pl. 'volet' [691]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

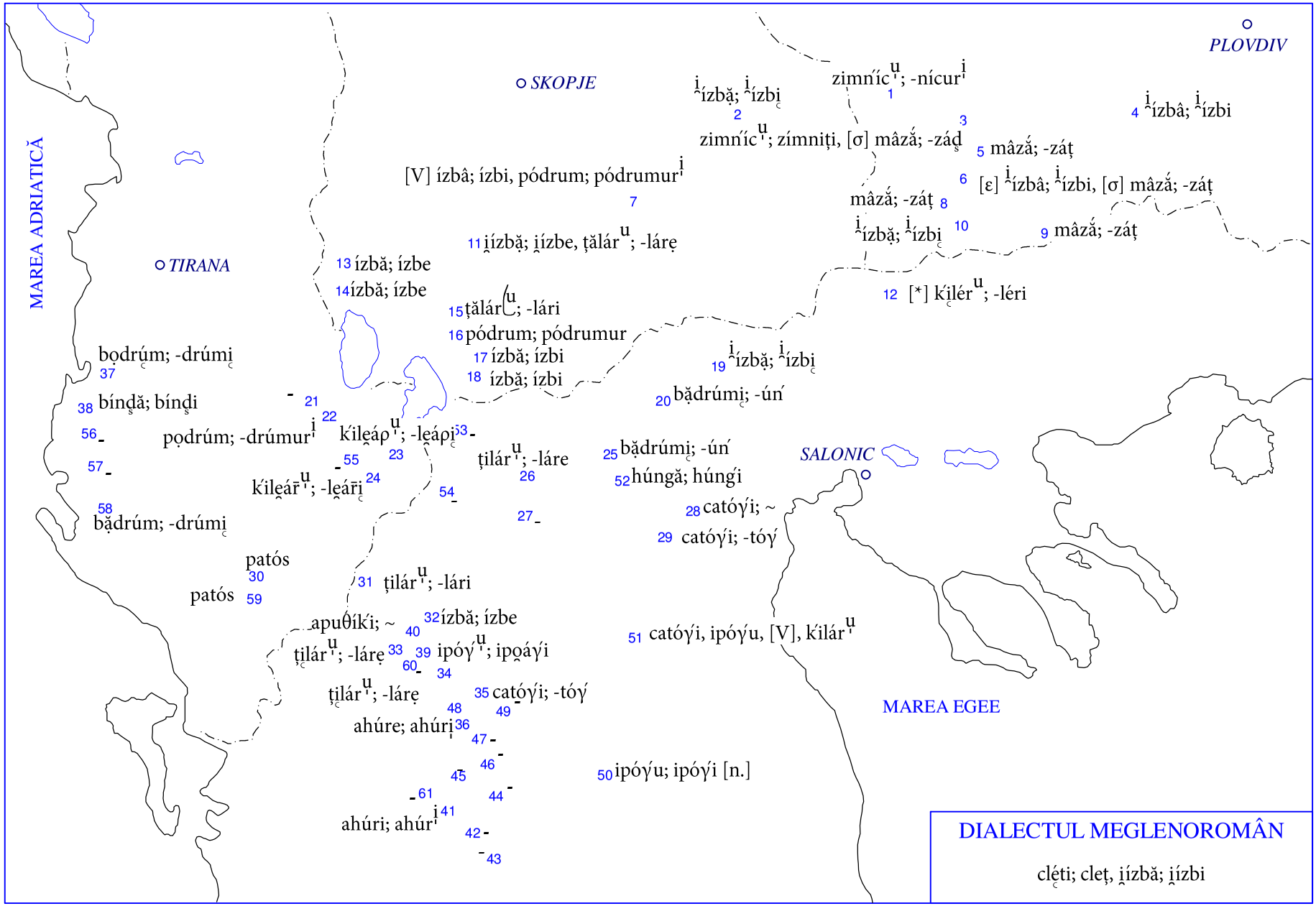

HARTA 449. PIVNIȚĂ1, pl. 'cave' [692]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

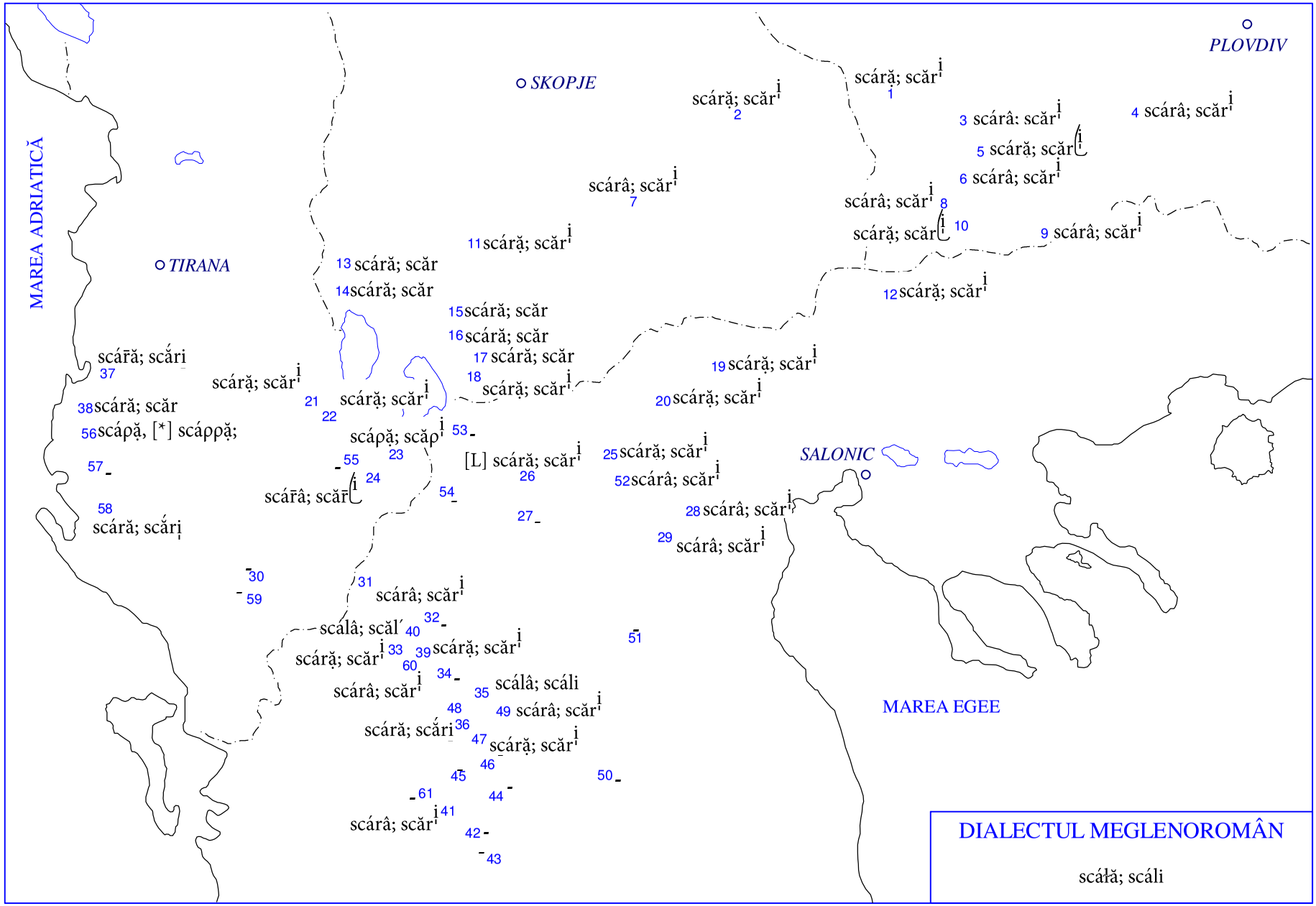

DIALECTUL MEGLENOROMÂN

scáłă; scáli

HARTA 450. SCARĂ, pl. 'échelle' [694]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

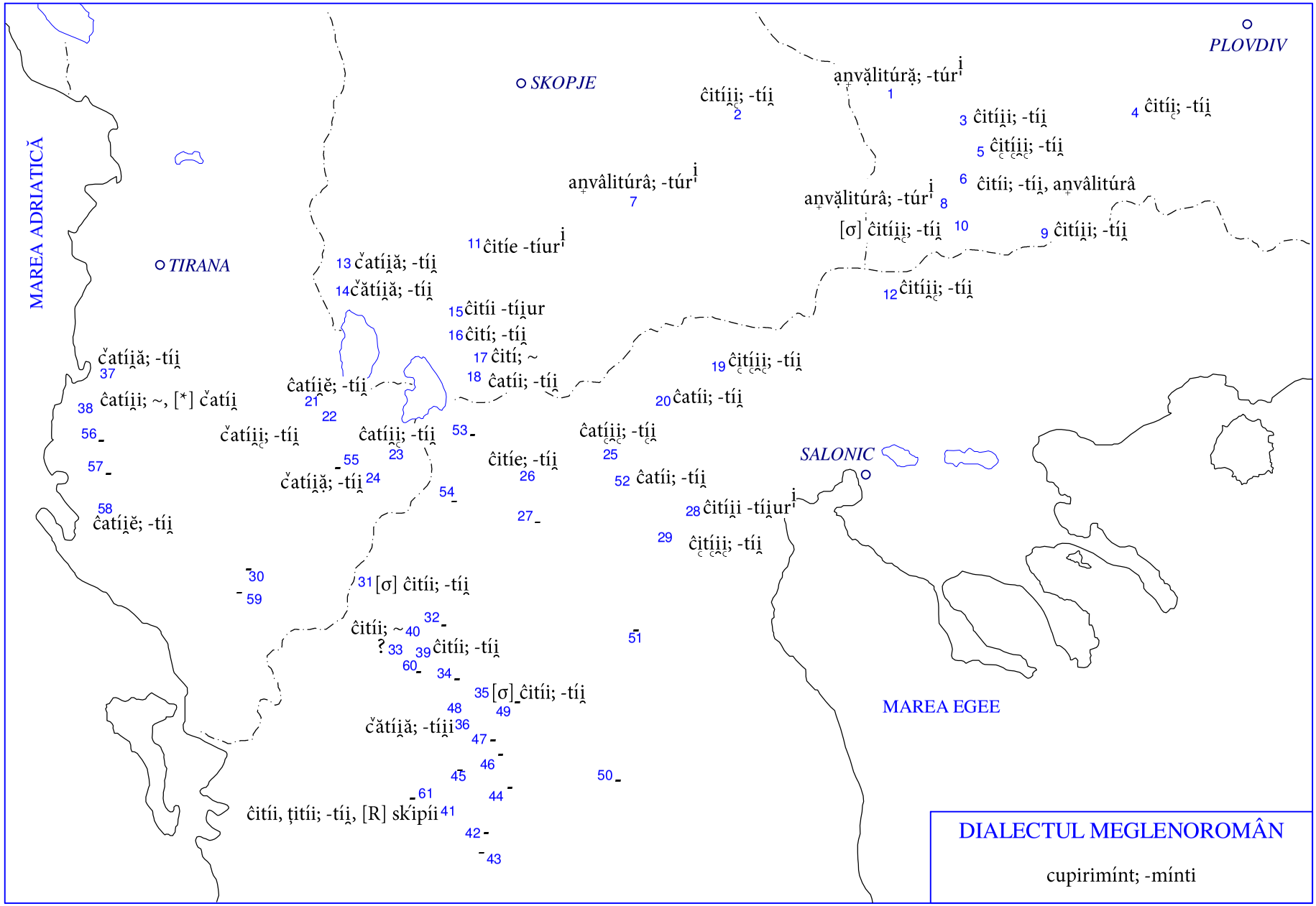

HARTA 451. ACOPERIȘ, pl. 'toit' [695]

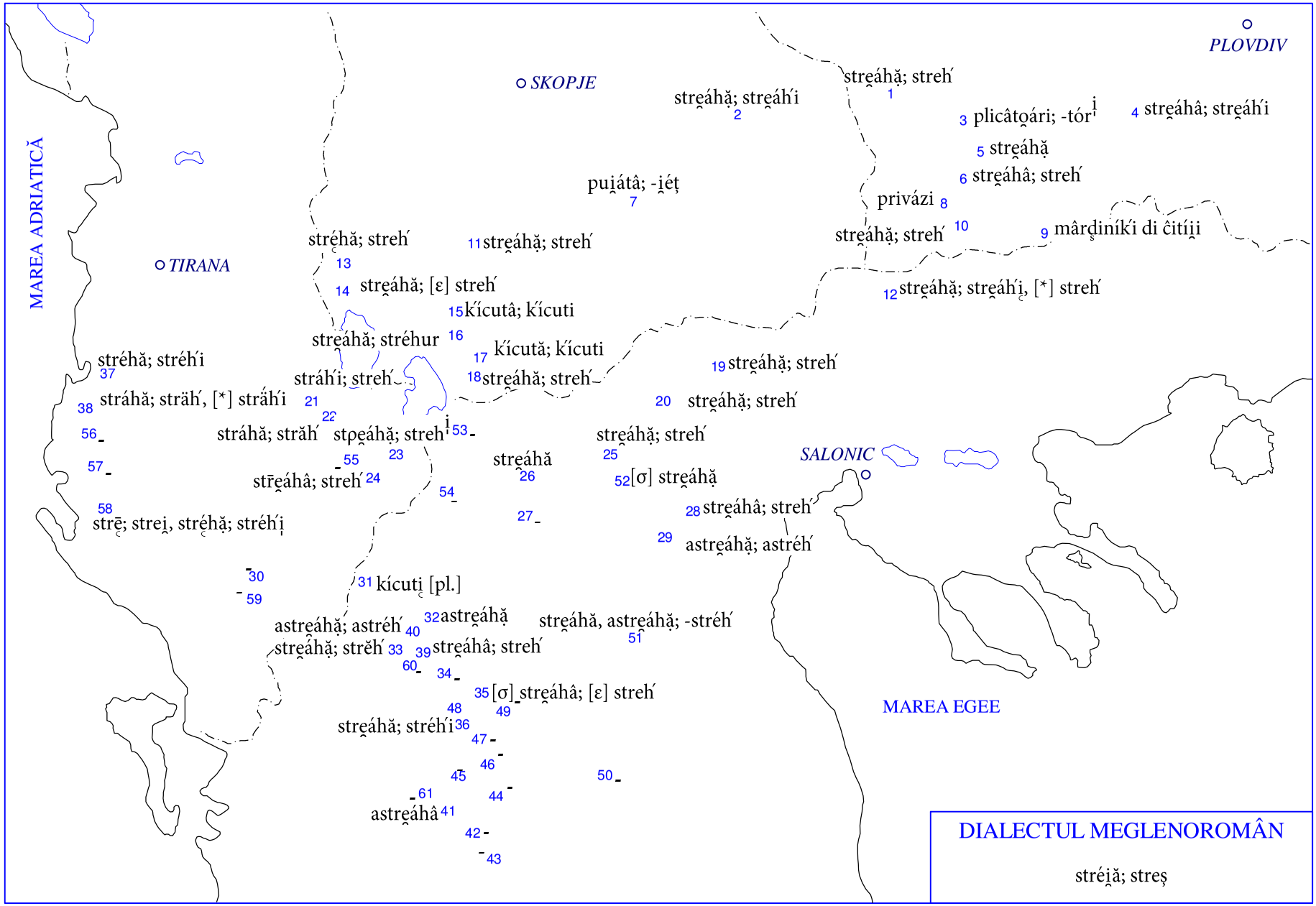

HARTA 452. STREAŞINĂ, pl. 'avant-toit' [696]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

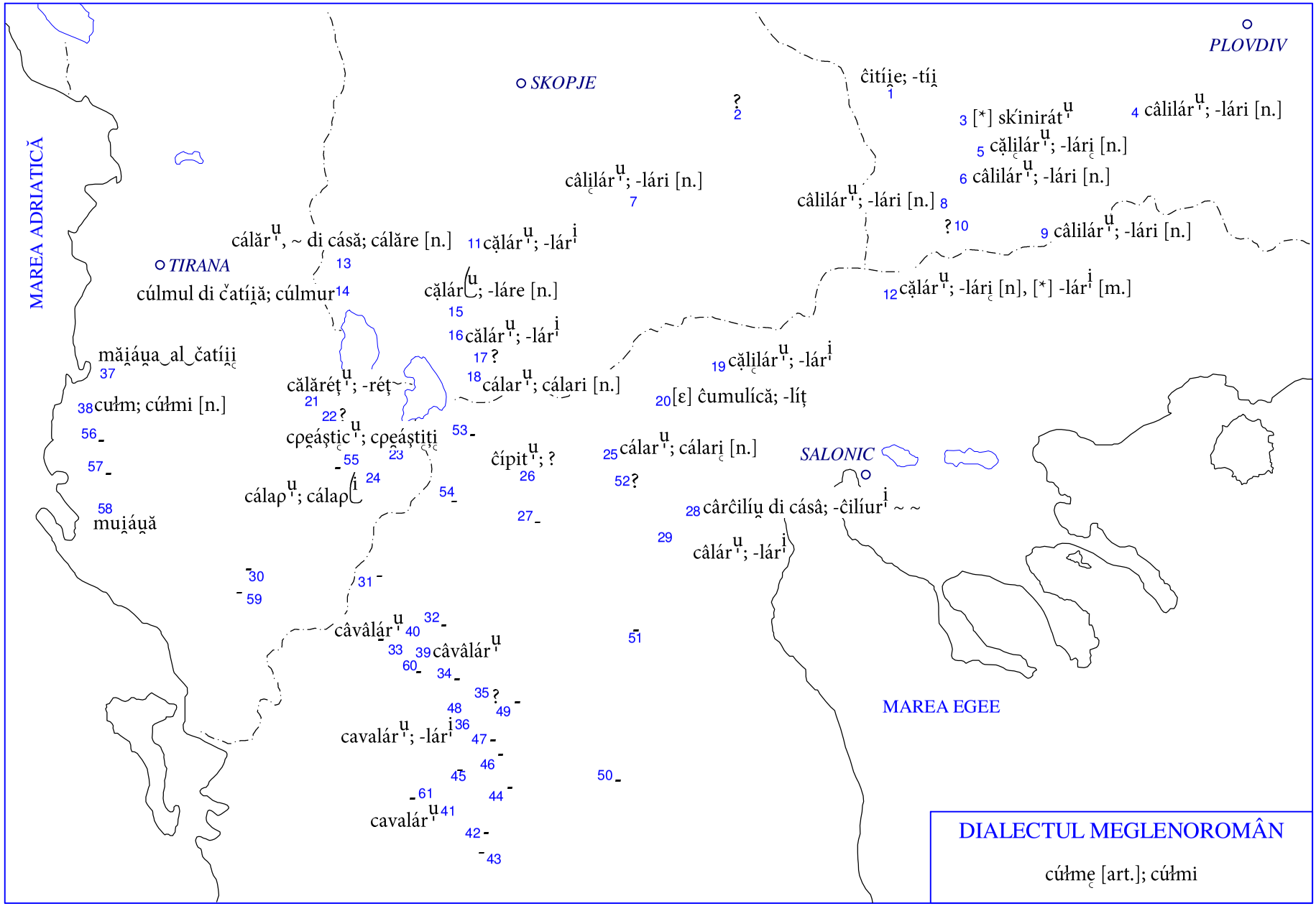

HARTA 453. CREASTĂ (LA ACOPERIŞUL CASEI), pl. 'crête' [697]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

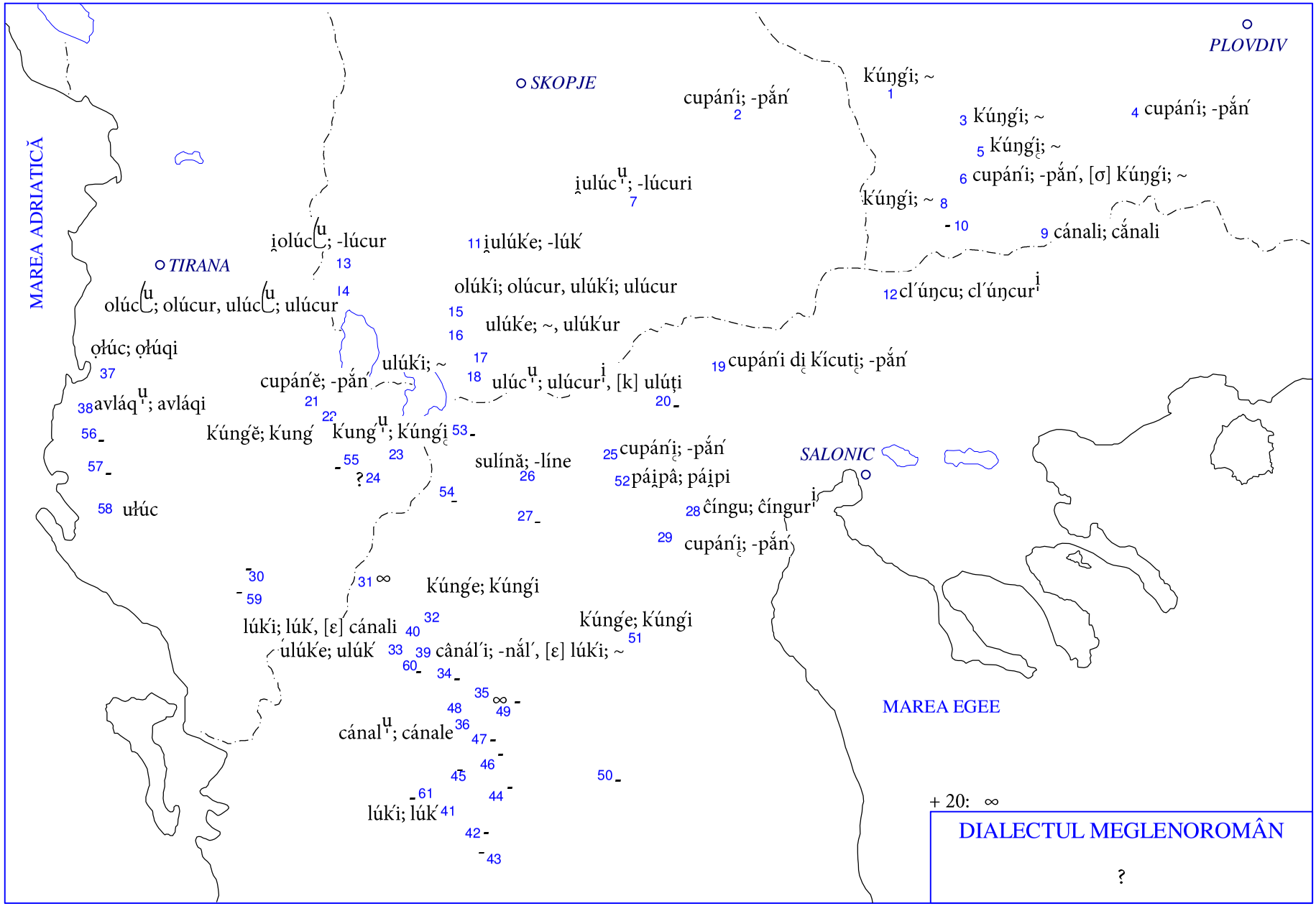

HARTA 454. JGHEAB, pl. 'gouttière' [698]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

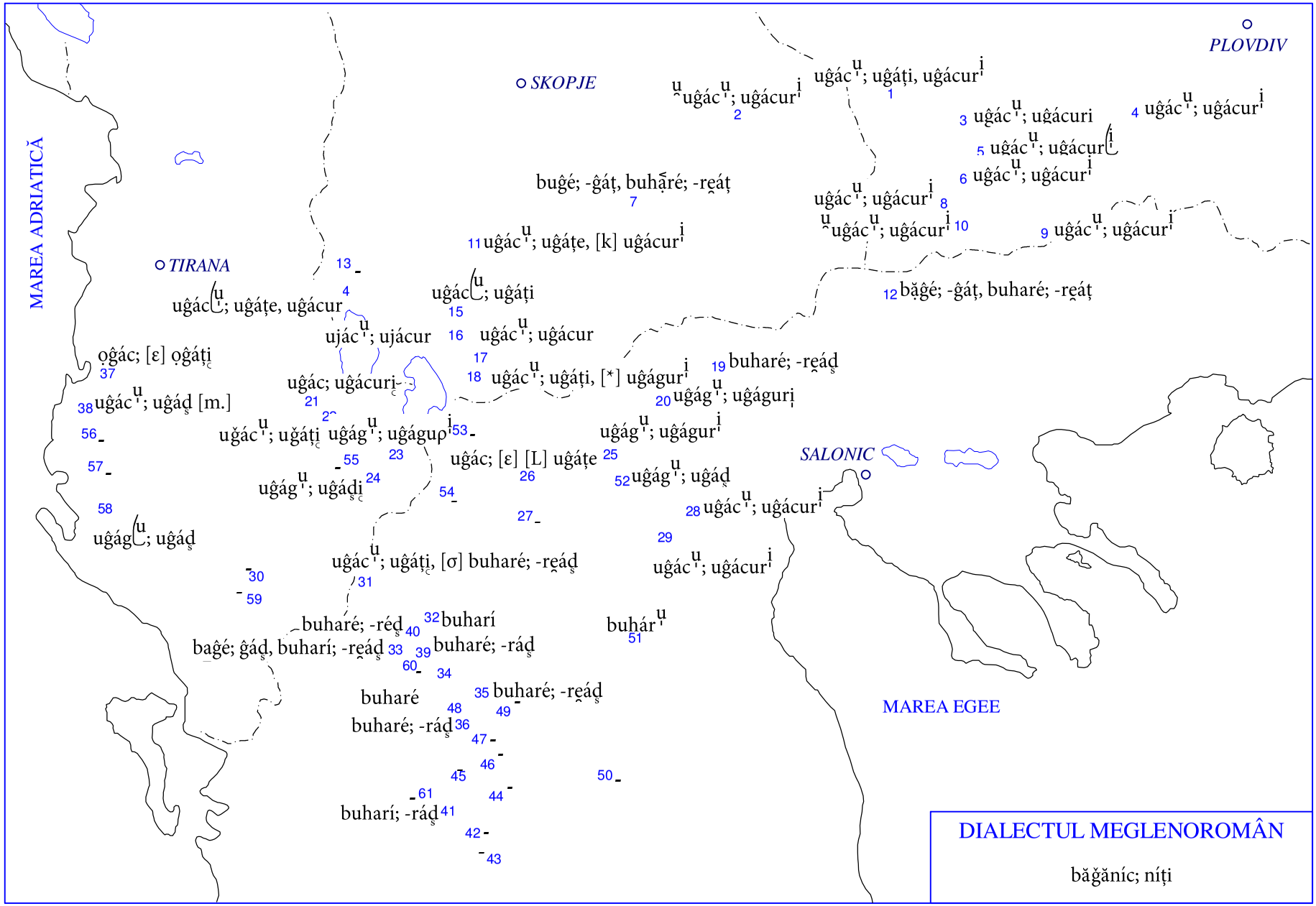

HARTA 455. COŞ (LA CASĂ), pl. ‘(tuyau de) cheminée’ [699]

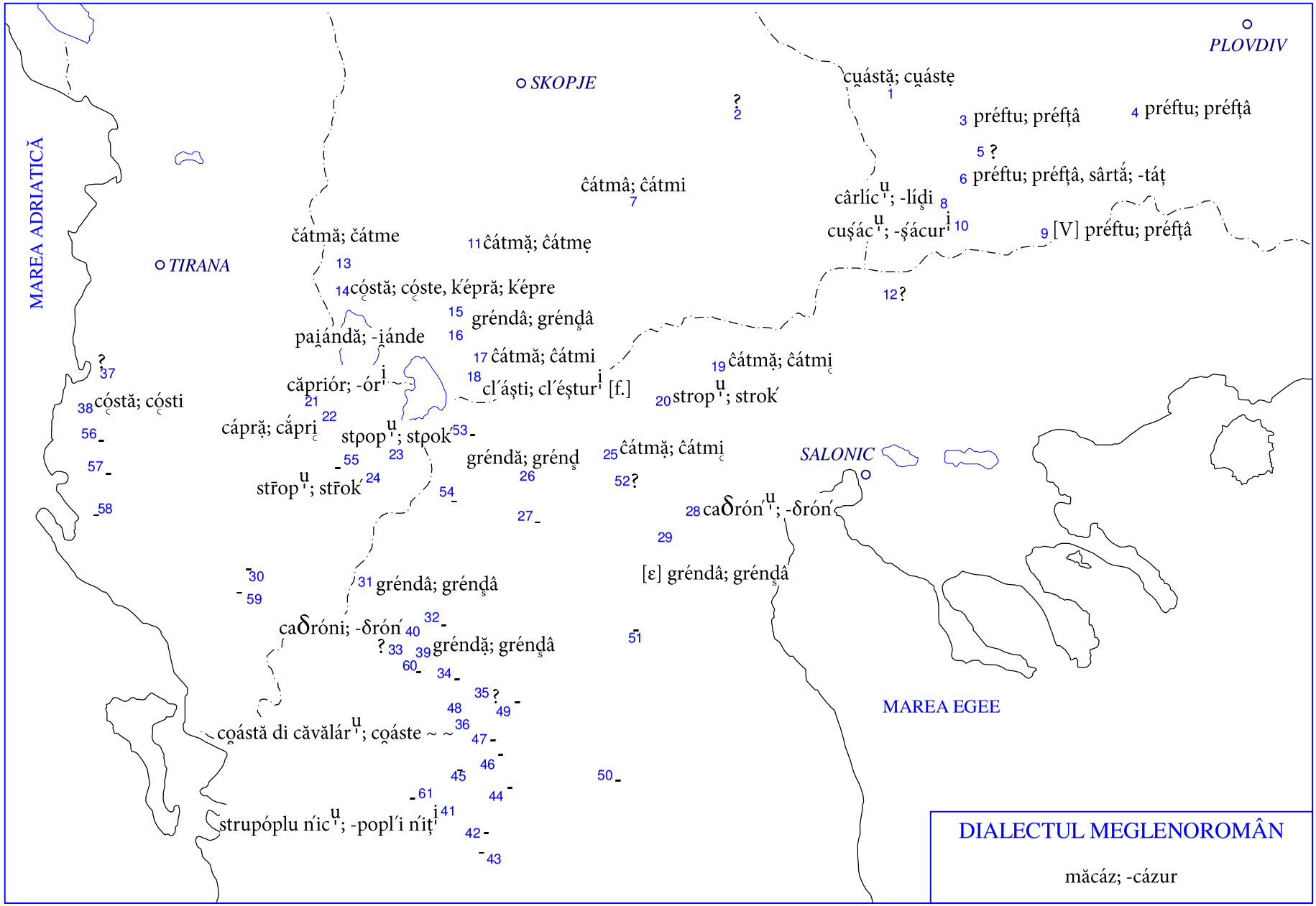

HARTA 456. CĂPRIOR (la acoperișul casei), pl. chevron' [700]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

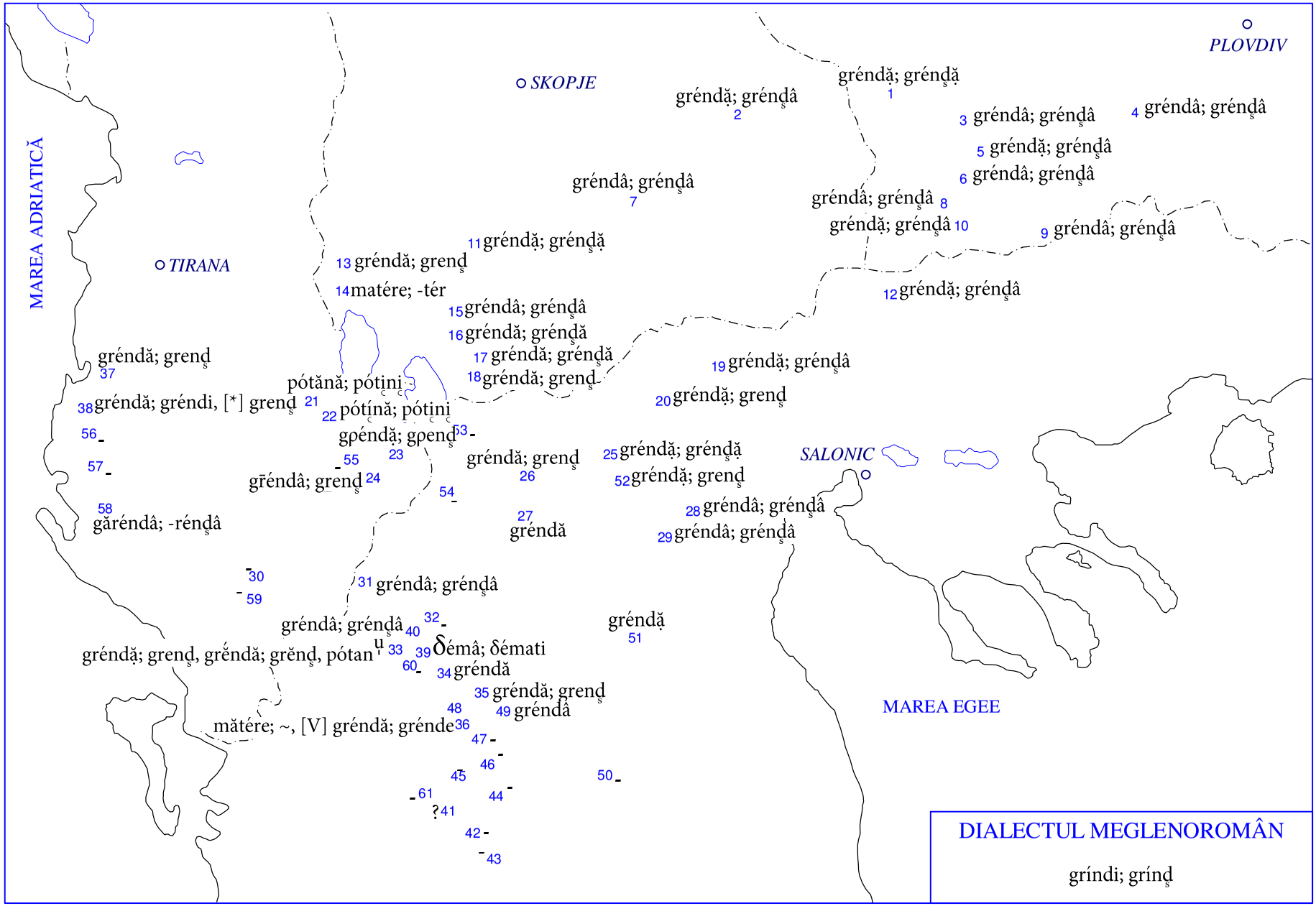

HARTA 457. GRINDĂ (LA CASĂ), pl. 'poutre' [702]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

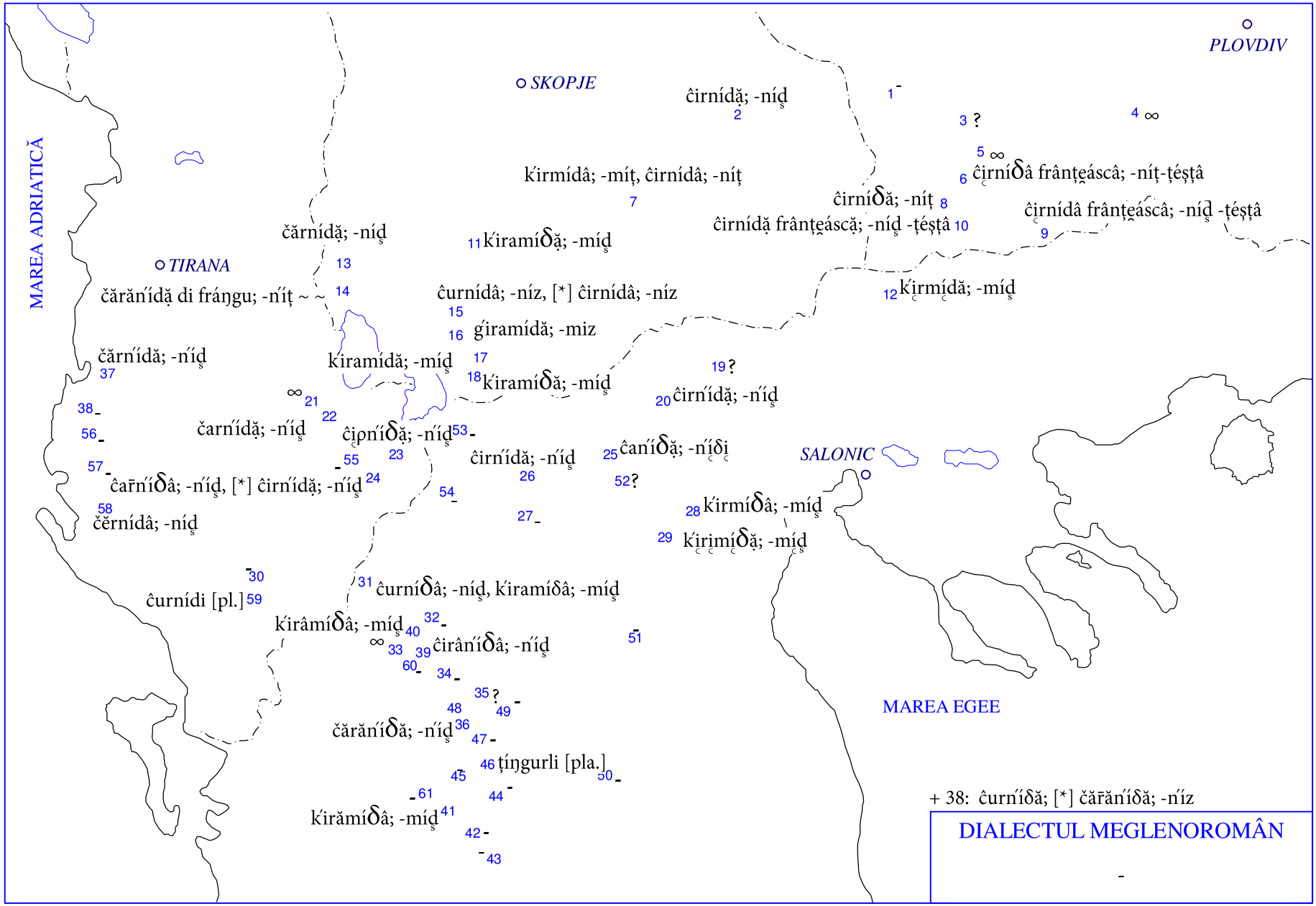

HARTA 458. ŢIGLĂ, pl. 'tuile' [703]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

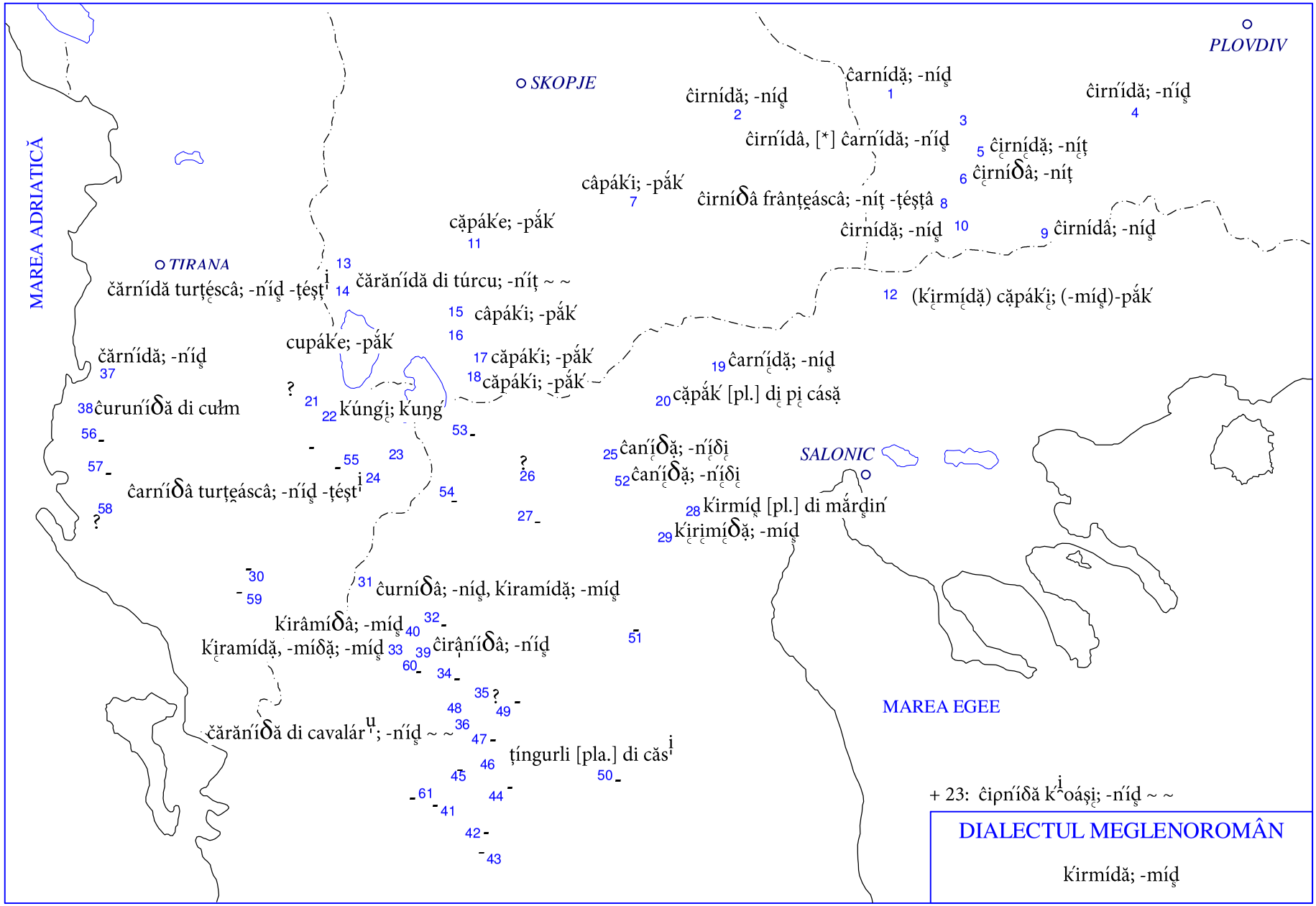

HARTA 459. OLANĂ, pl. 'tuile, faîtière' [704]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

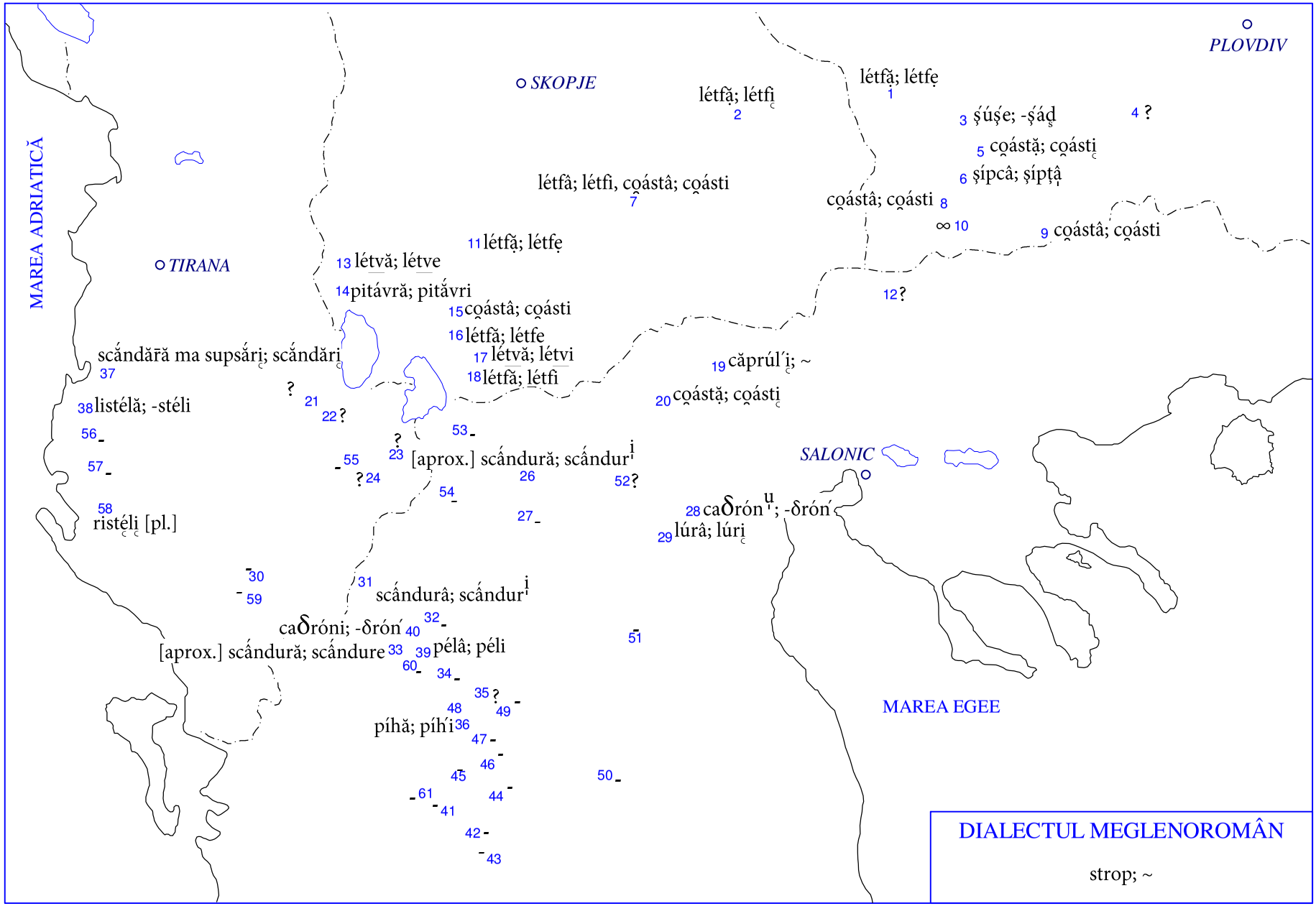

HARTA 460. LEAŢ, pl. 'latte' [705]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

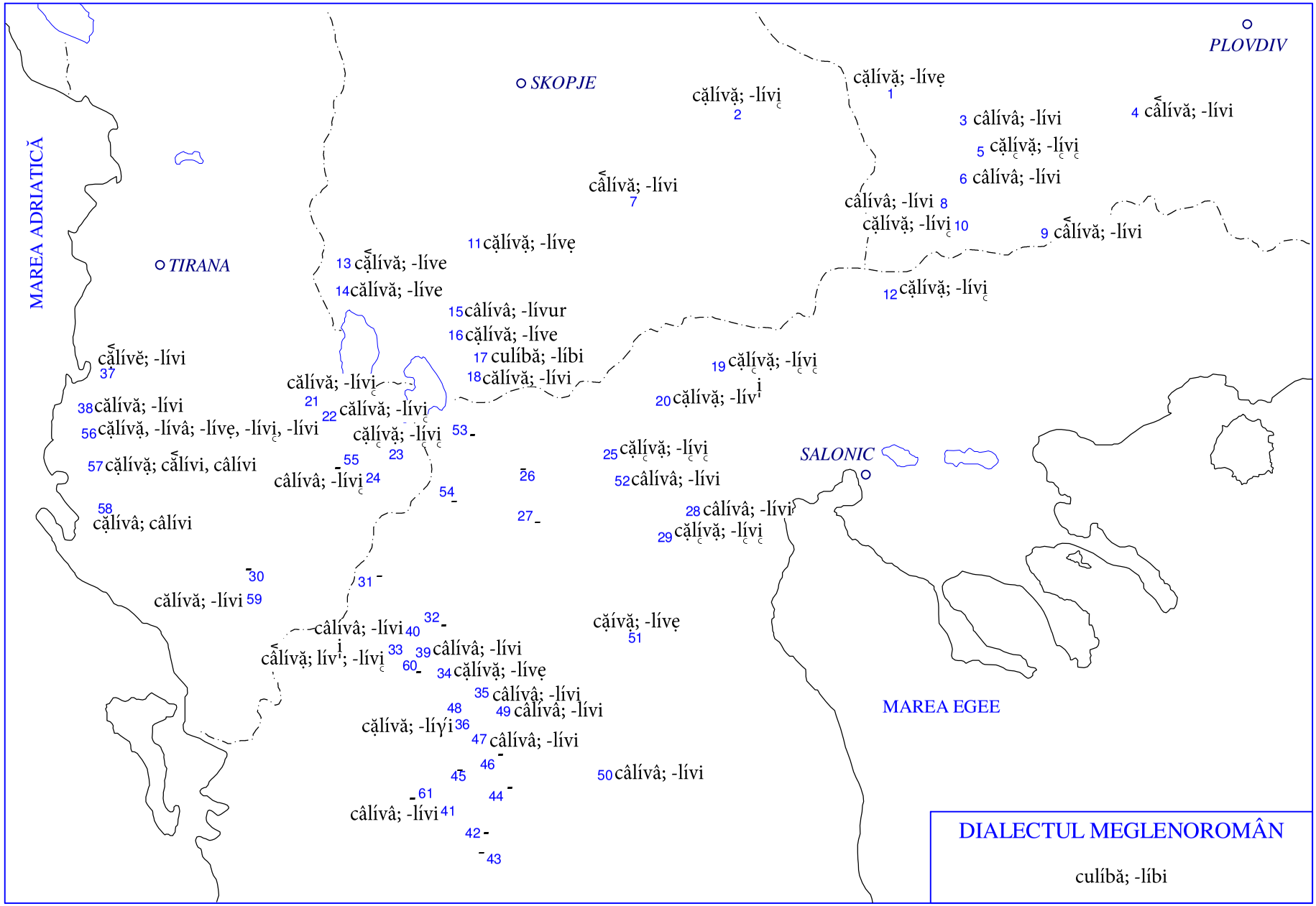

HARTA 461. COLIBĂ, pl. 'hutte' [708]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

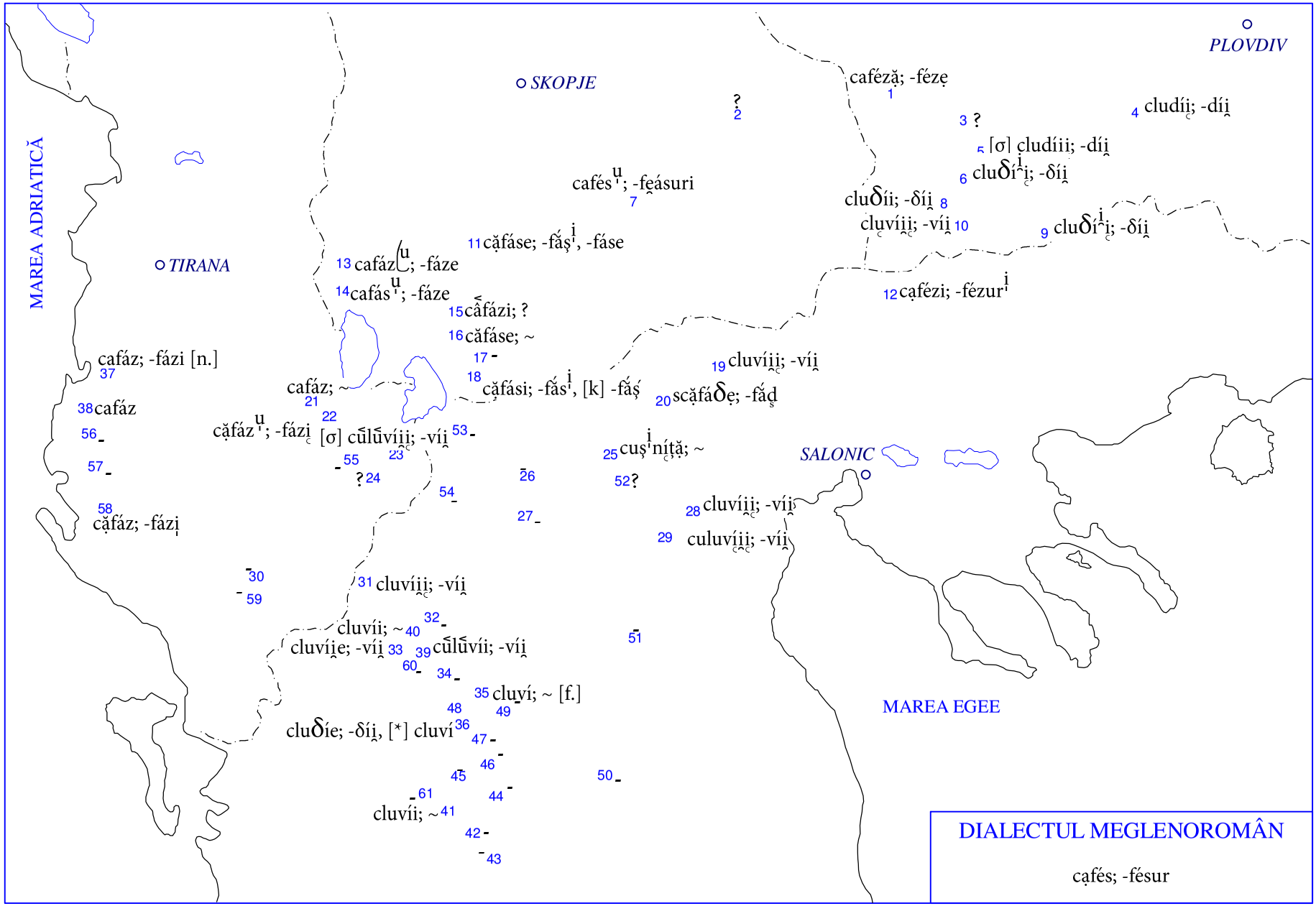

HARTA 462. COLIVIE, pl. 'cage' [709]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

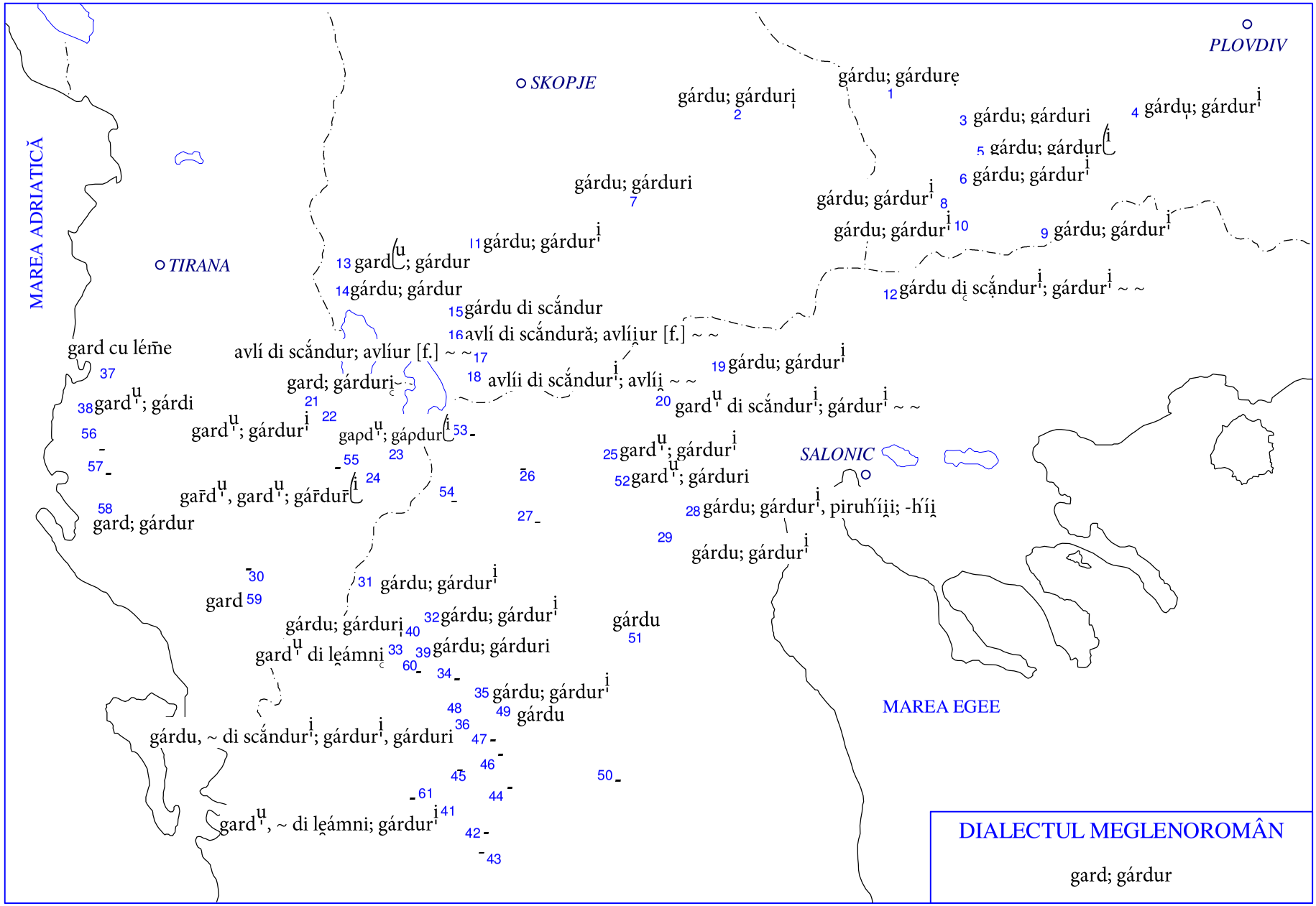

HARTA 463. GARD (DE SCÂNDURI), pl. ‘palissade’ [710]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

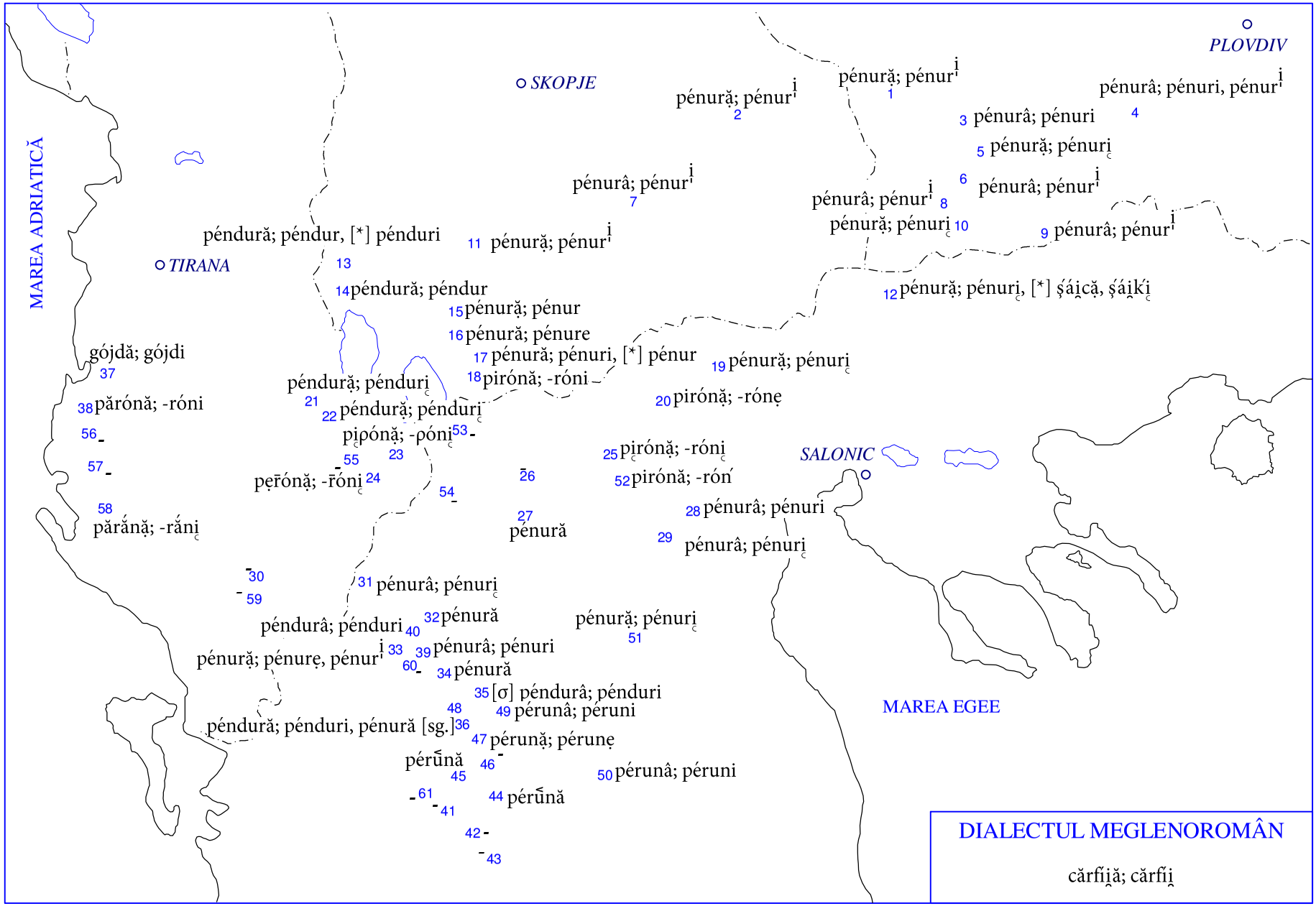

HARTA 464. CUI, pl. ‘clou’ [712]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

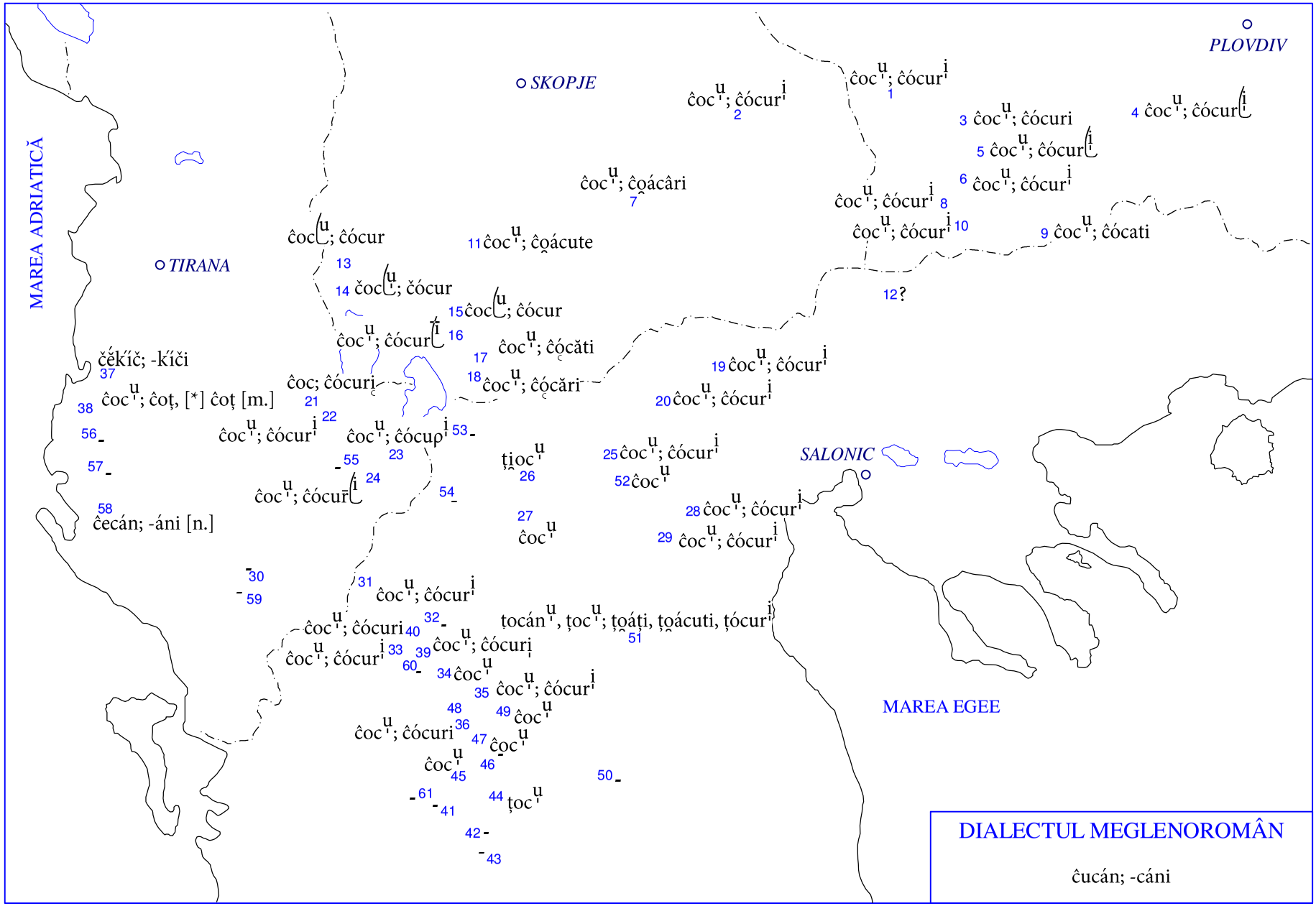

HARTA 465. CIOCAN (de bătut cuie), pl. 'marteau' [714]

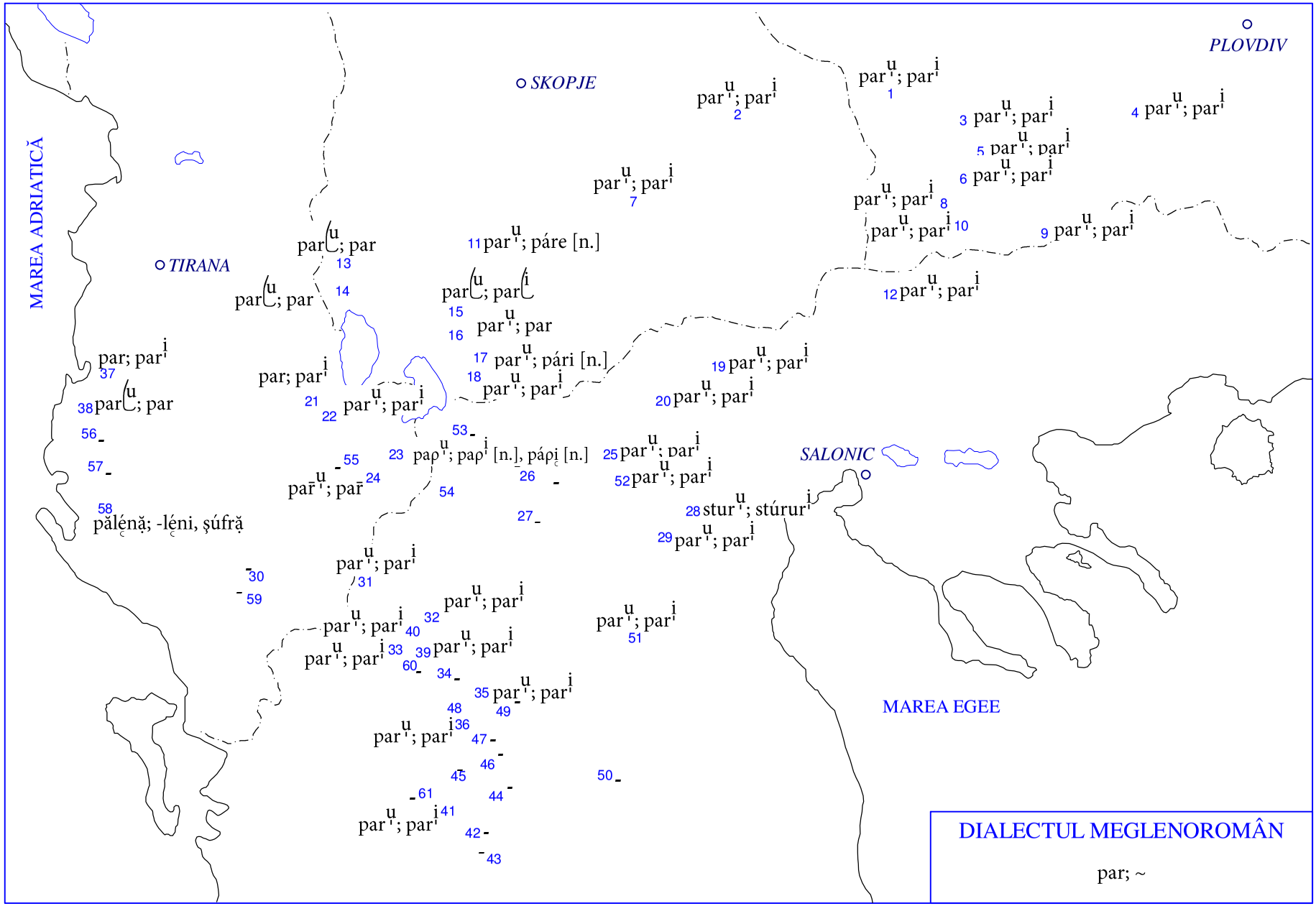

HARTA 466. PAR, pl. 'pieu, palis' [715]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

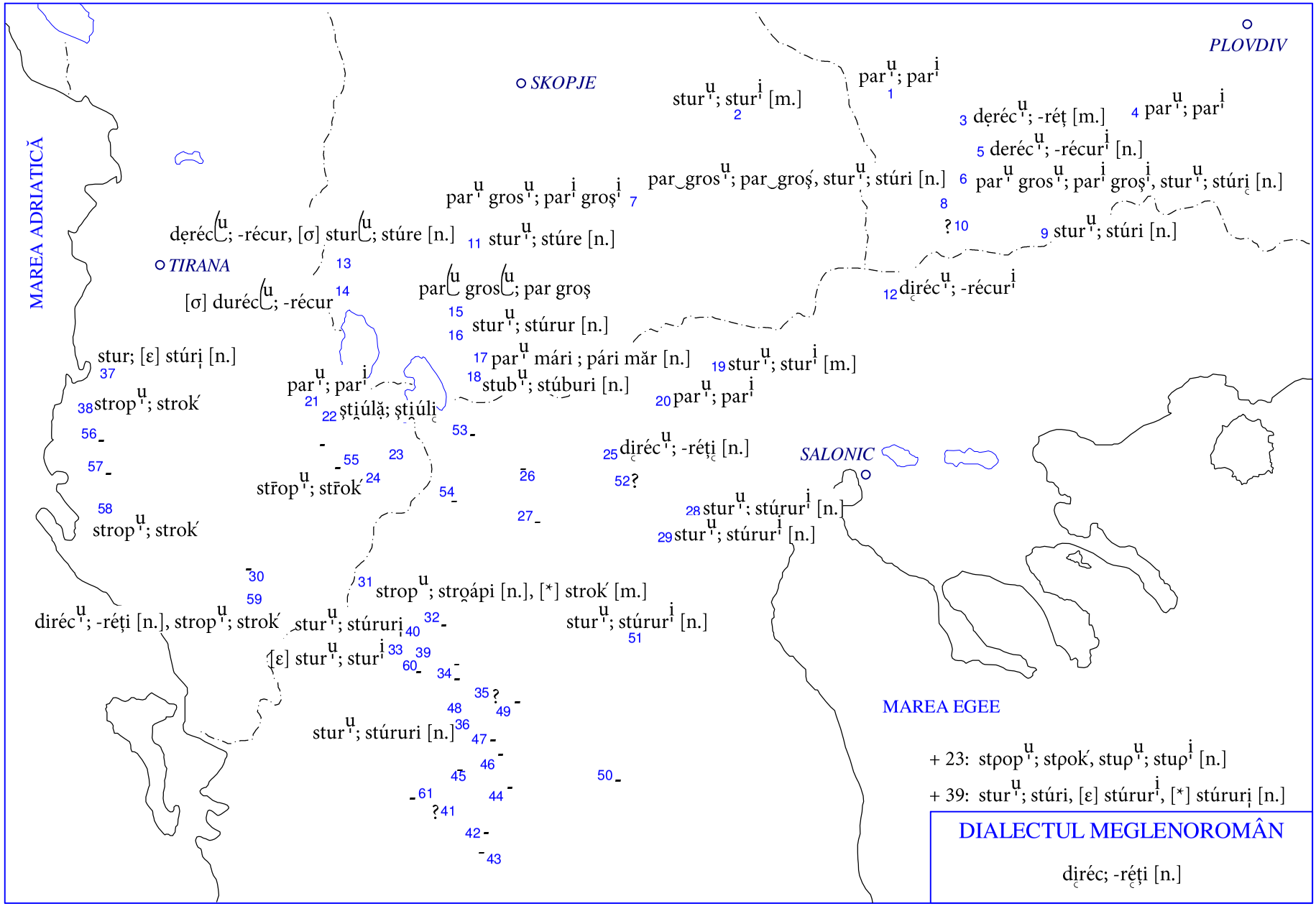

HARTA 467. STÂLP, pl. 'pilier' [716]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

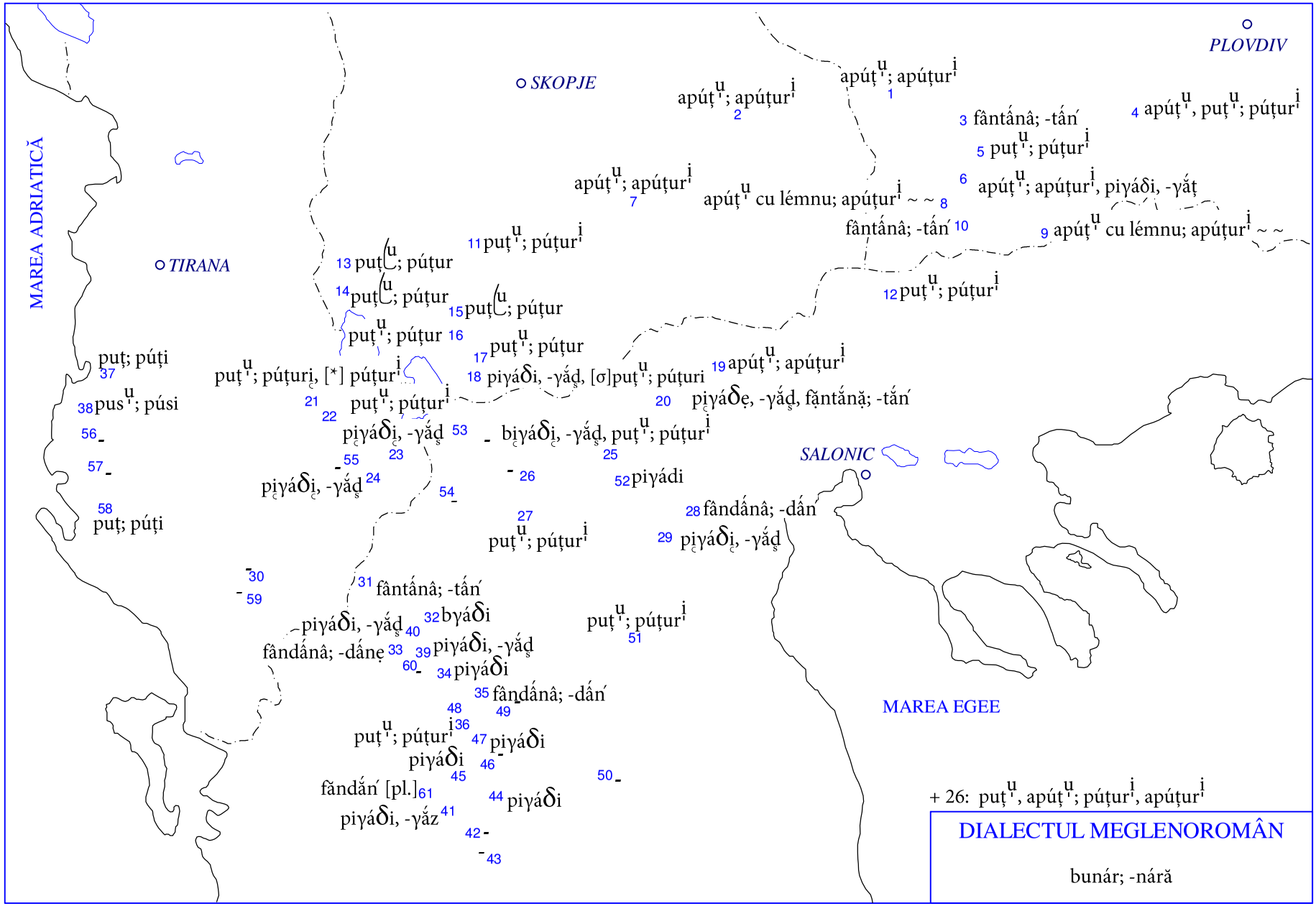

HARTA 468. FÂNTÂNĂ, pl. 'puits, fontaine' [717]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

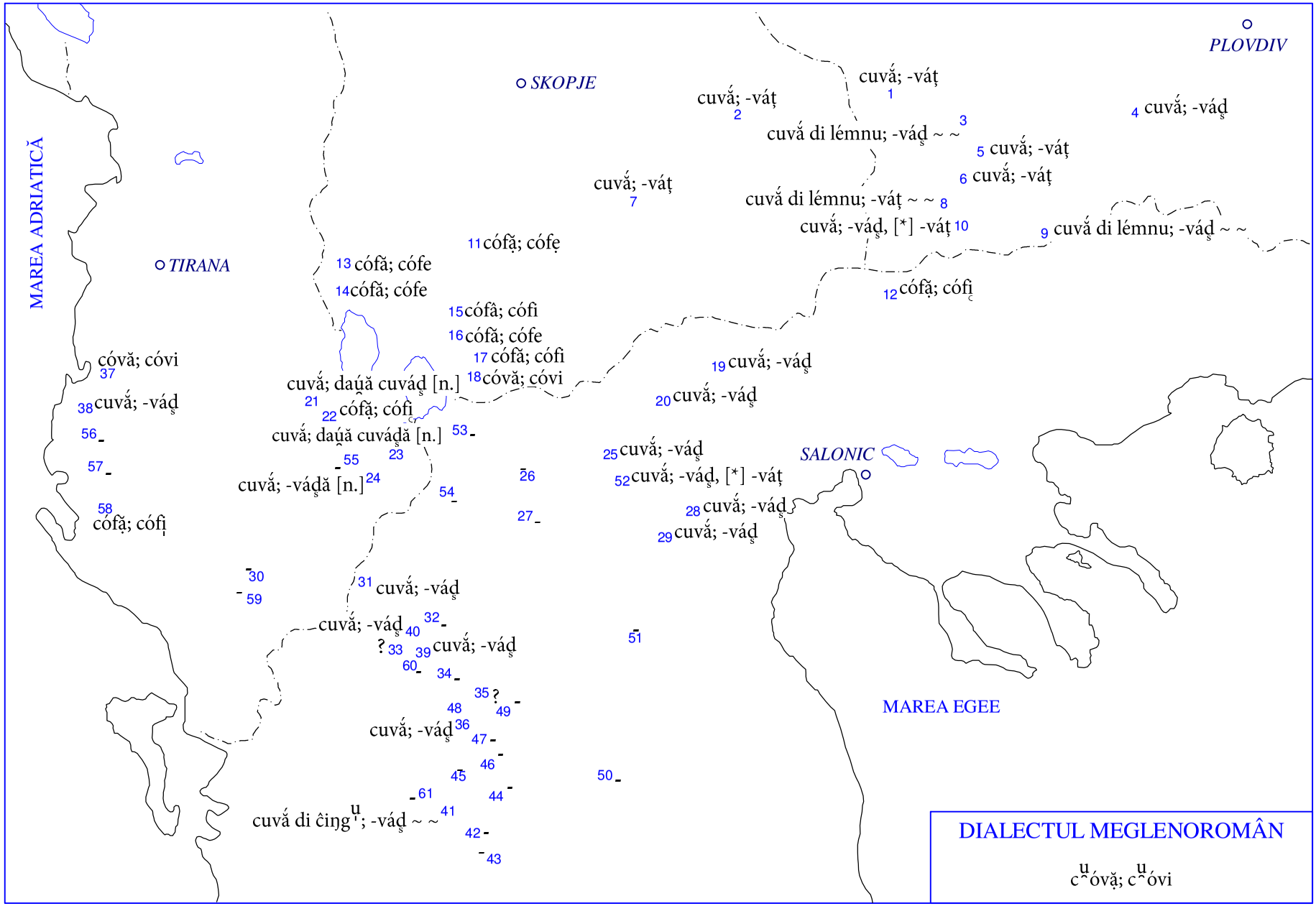

HARTA 469. CIUTURĂ (la fântână), pl. ‘seau en bois (du puits)’ [719]

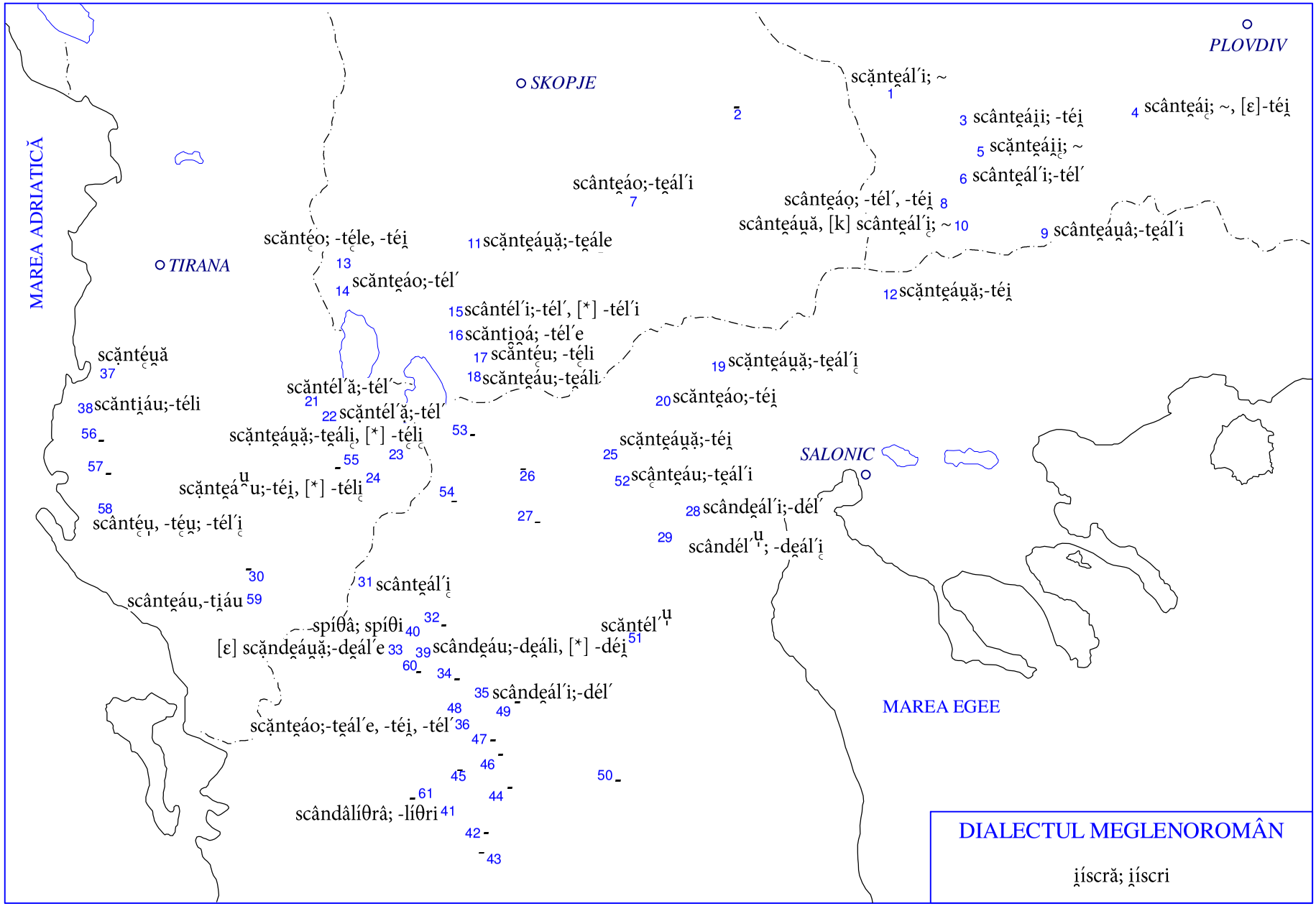

HARTA 470. SCÂNTEIE, pl. ‘étincelle’ [722]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

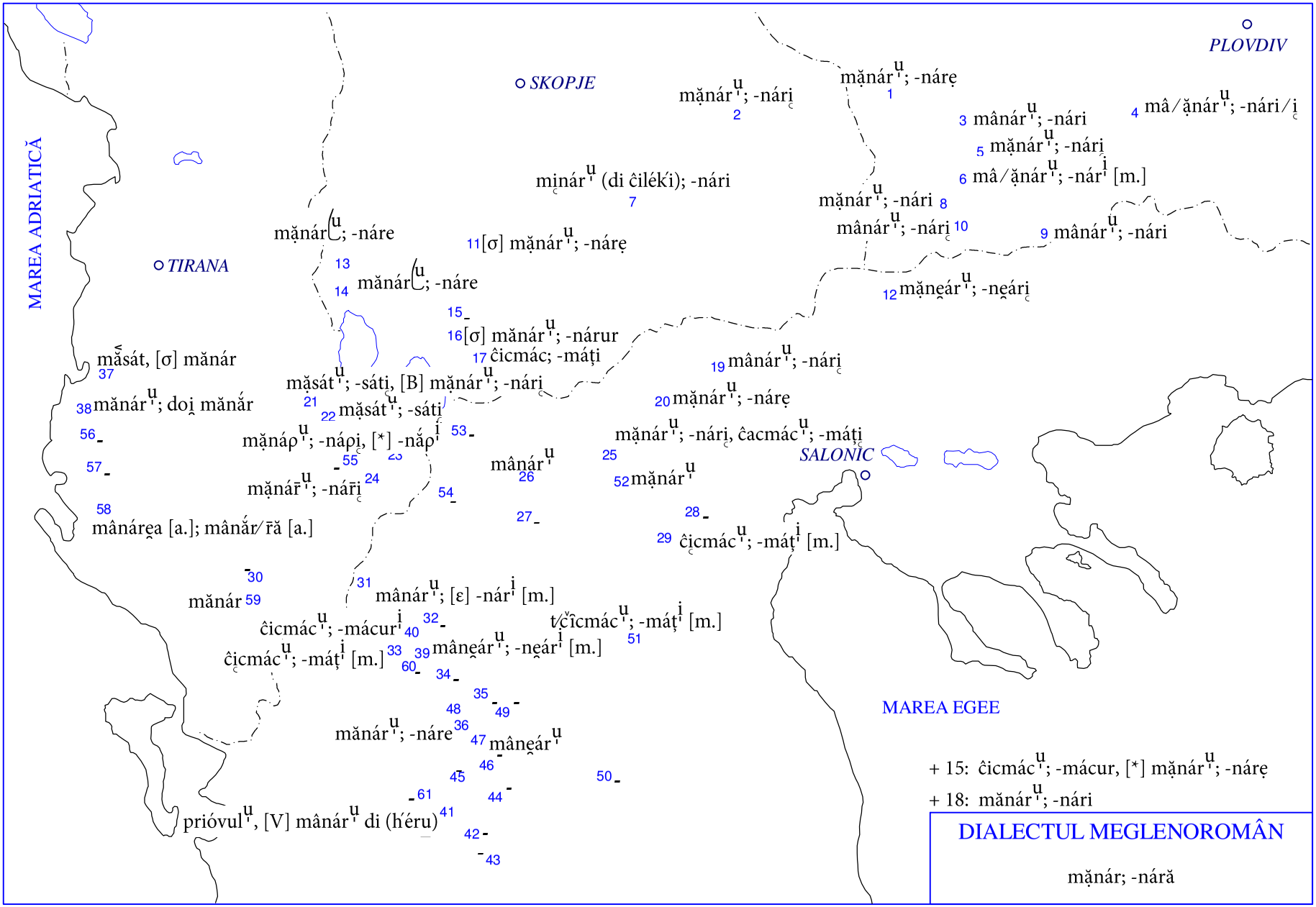

HARTA 471. AMNAR, pl. 'fusil de briquet' [723]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

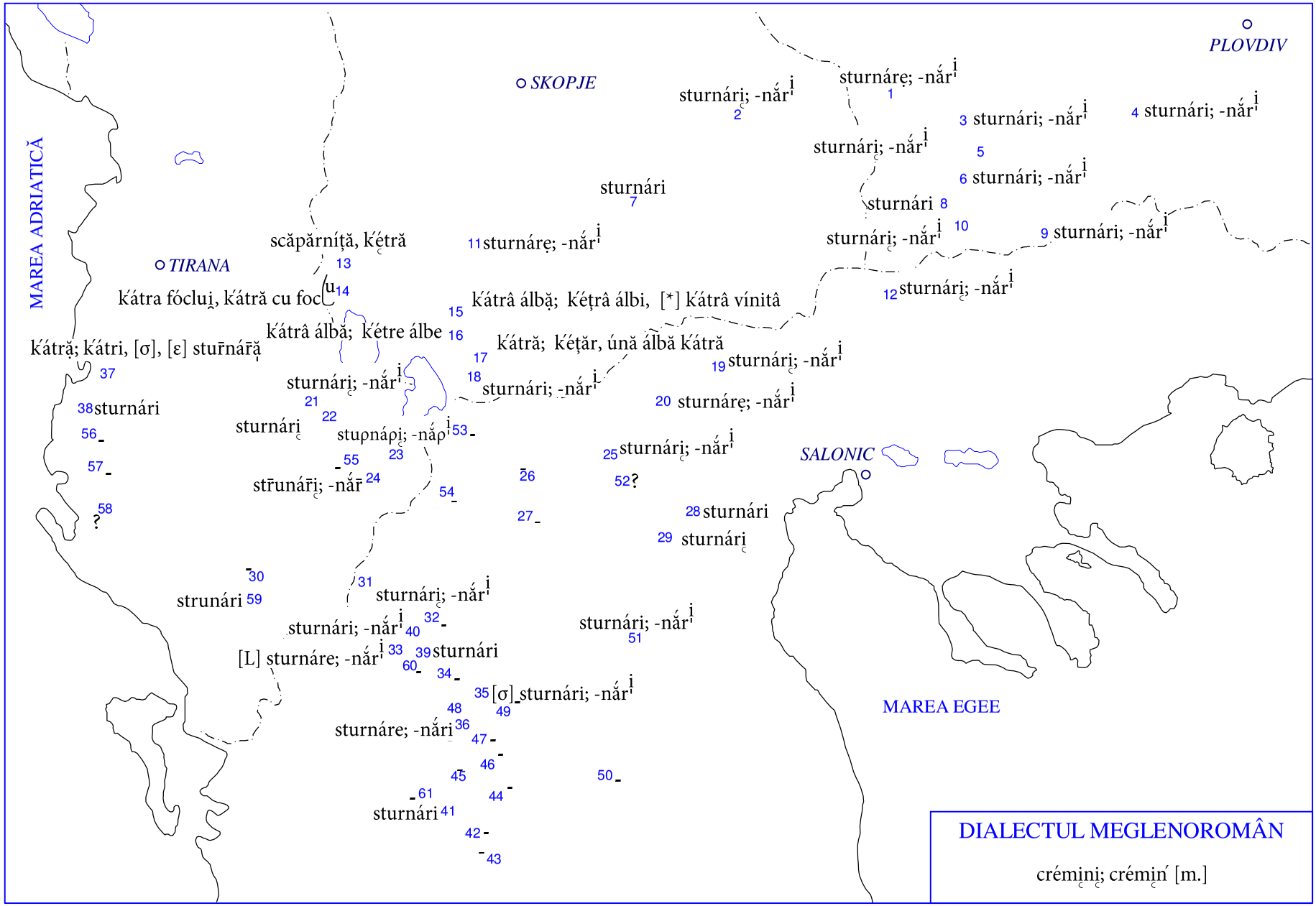

HARTA 472. CREMENE, pl. ‘silex’ [724]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

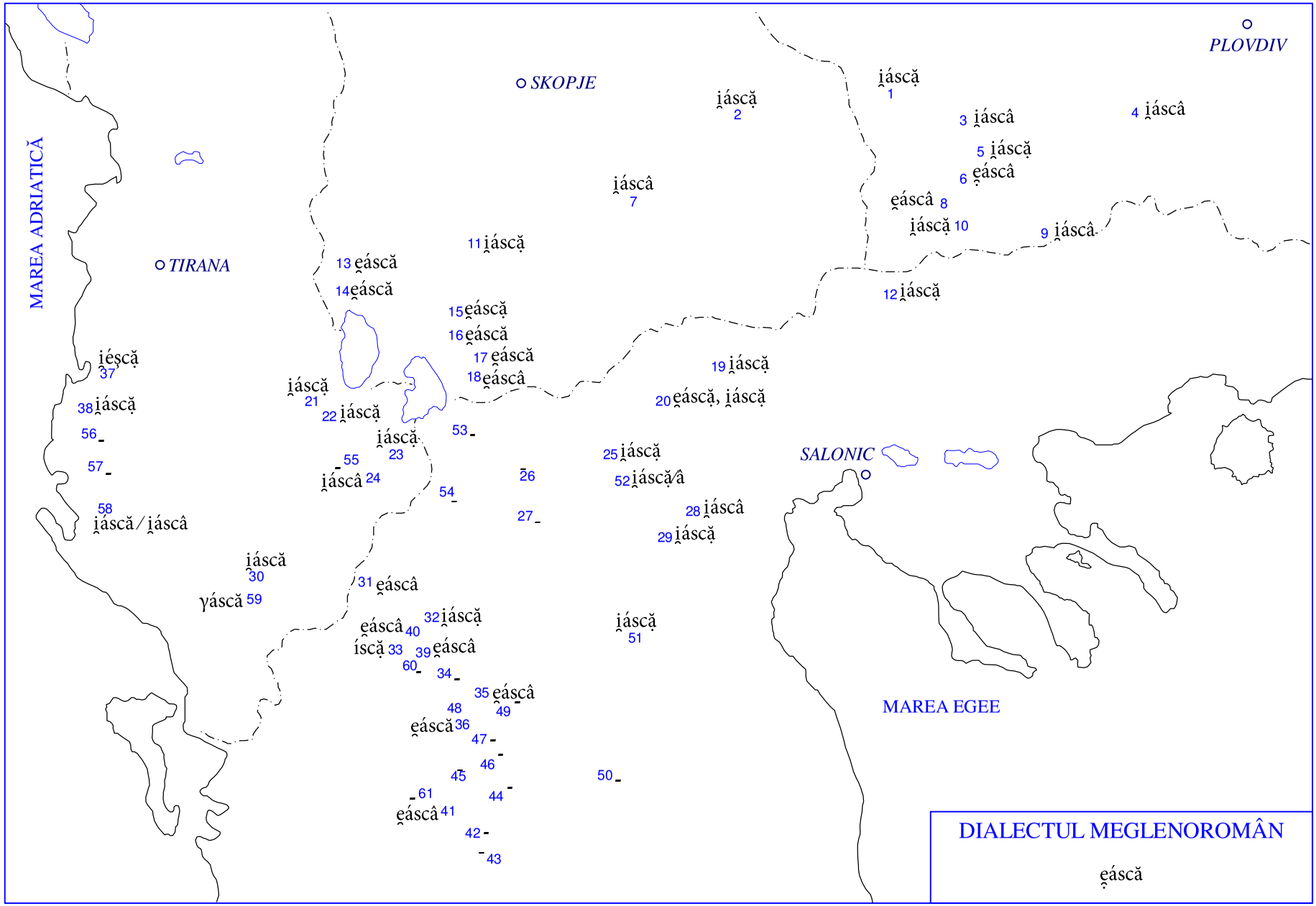

HARTA 473. IASCĂ 'amadou' [725]

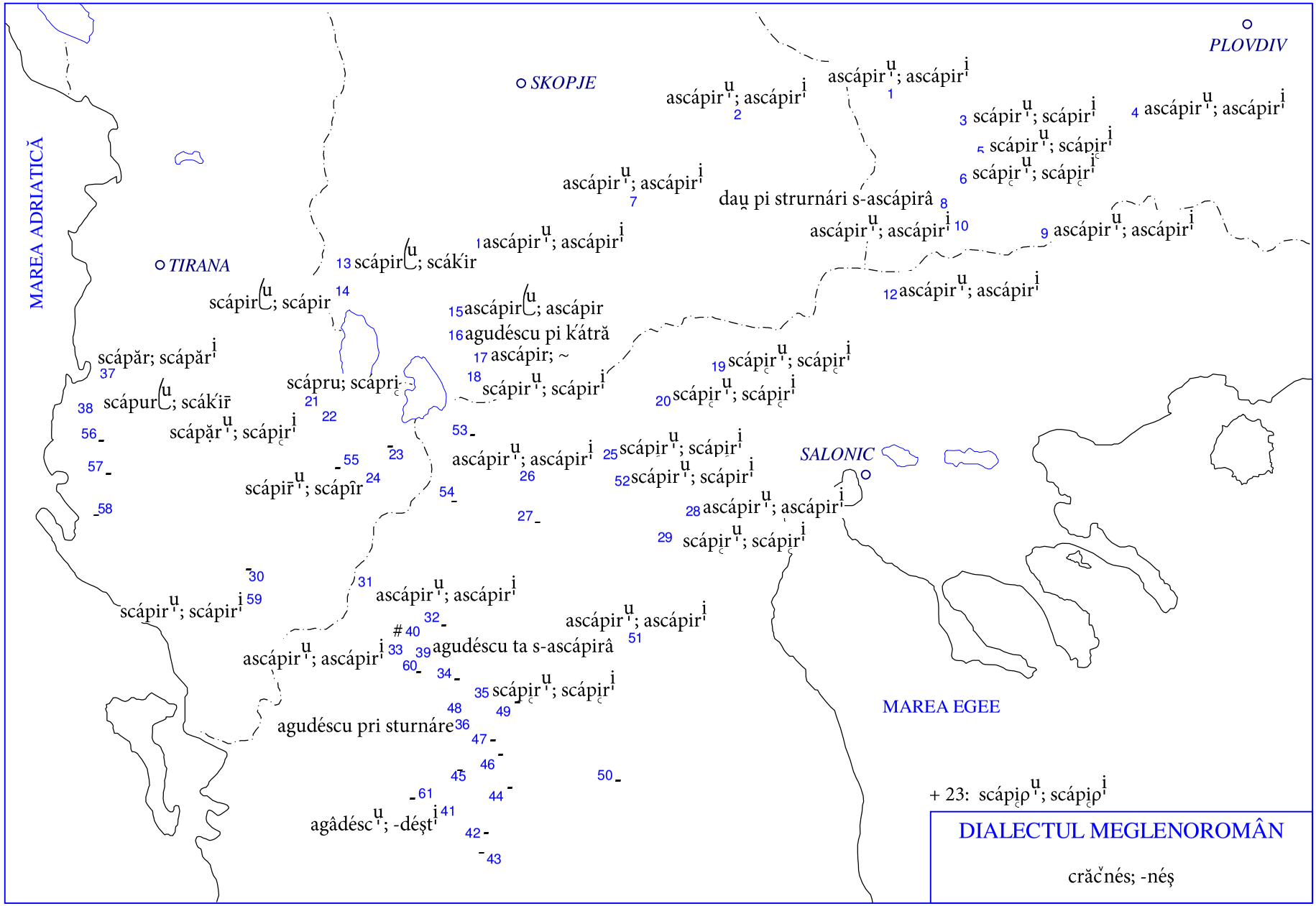

HARTA 474. SCAPĂR, ind. prez. 1–2 sg. 'je bats le briquet' [726]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

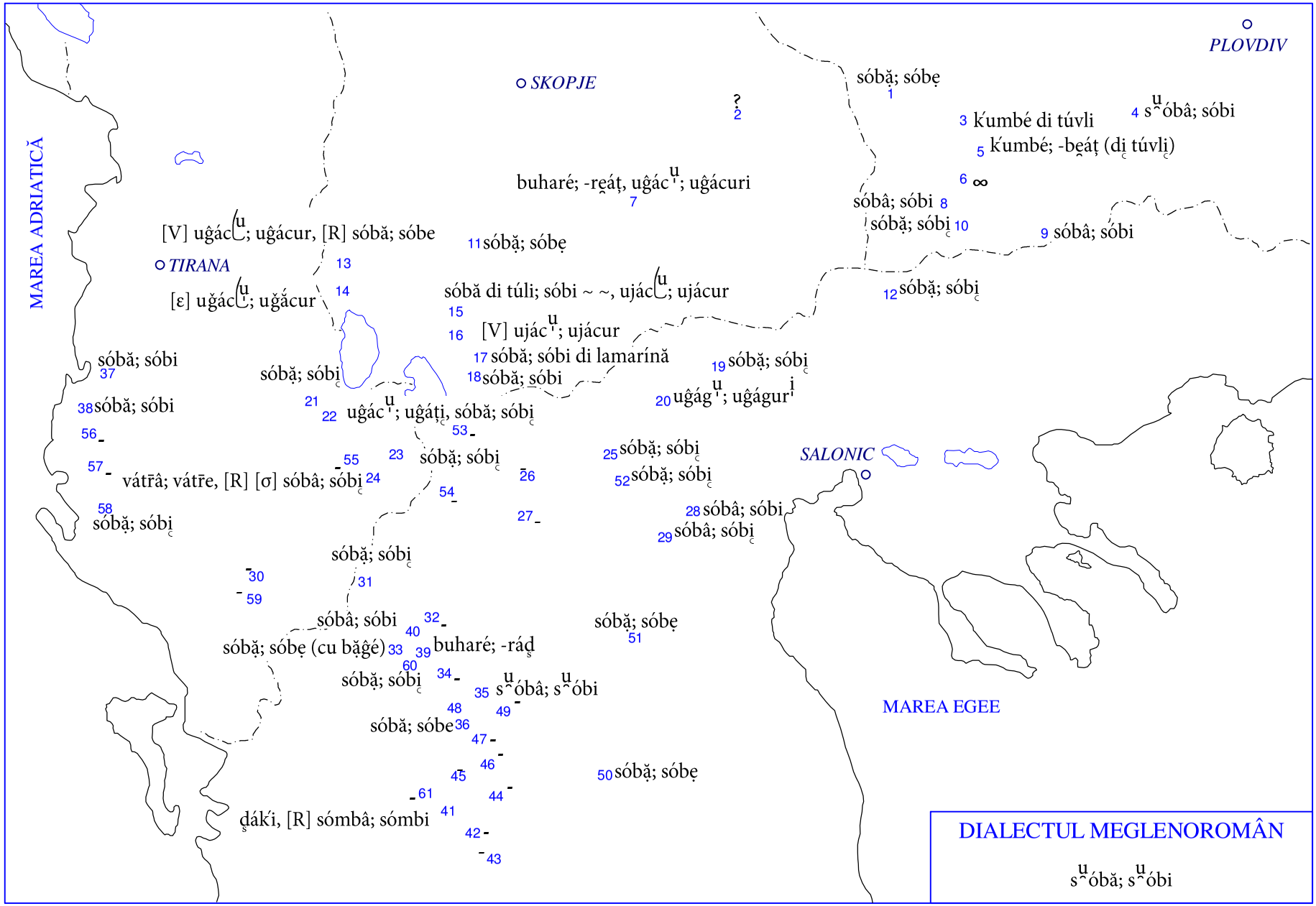

HARTA 475. SOBĂ1, pl. 'poêle (en briques)' [727]

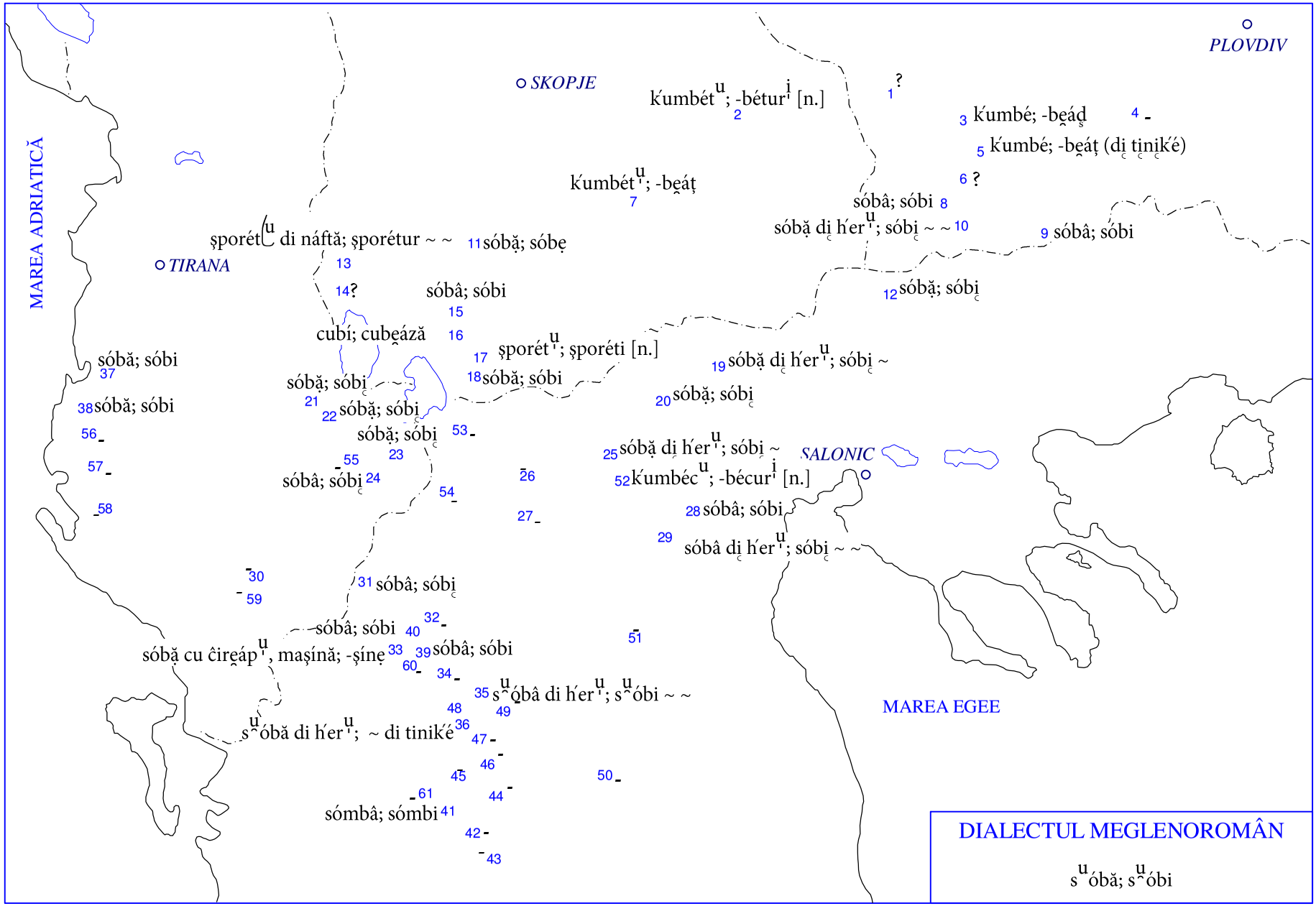

HARTA 476. SOBĂ2, pl. 'poêle en fer' [728]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

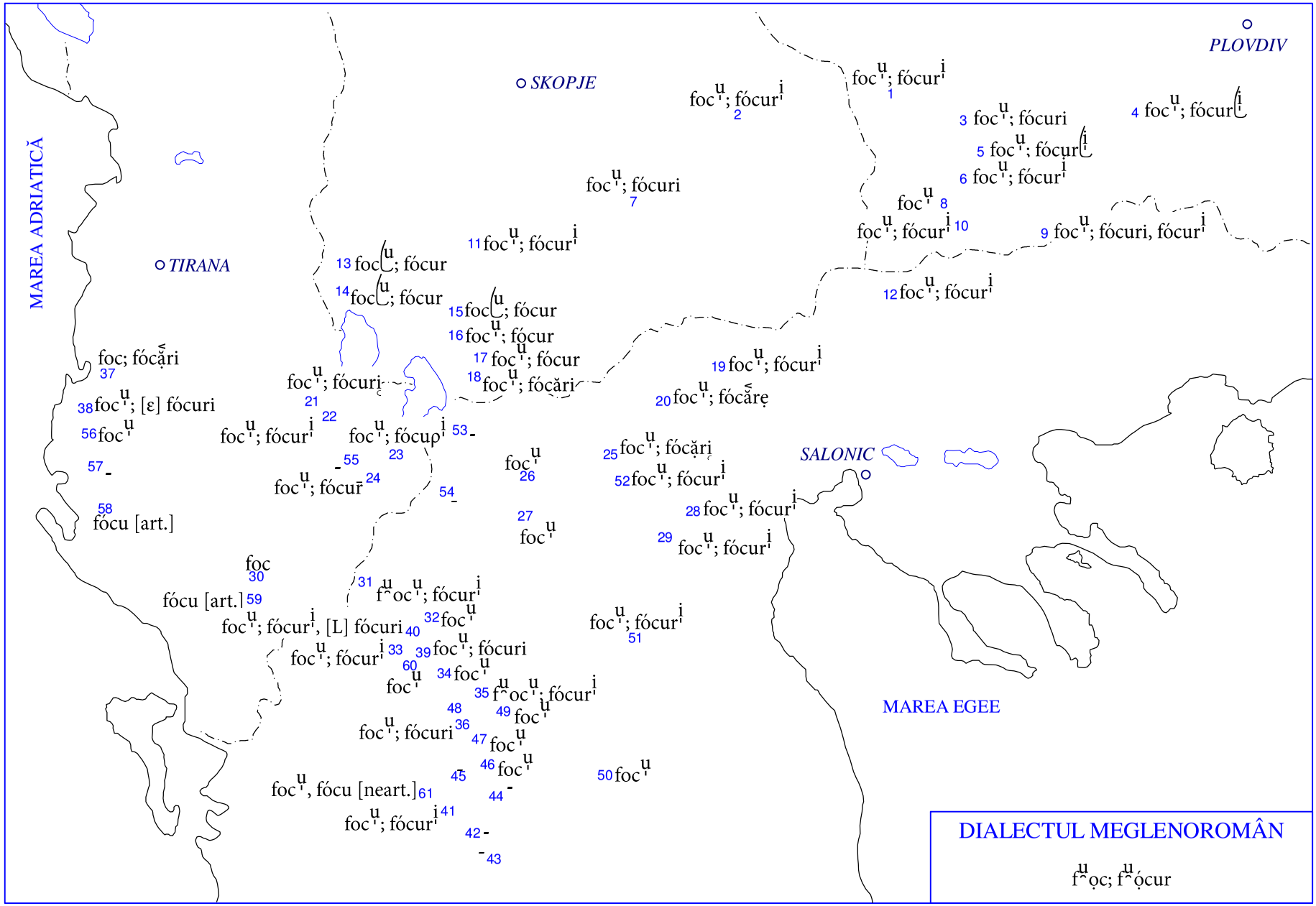

HARTA 477. FOC, pl. 'feu' [729]

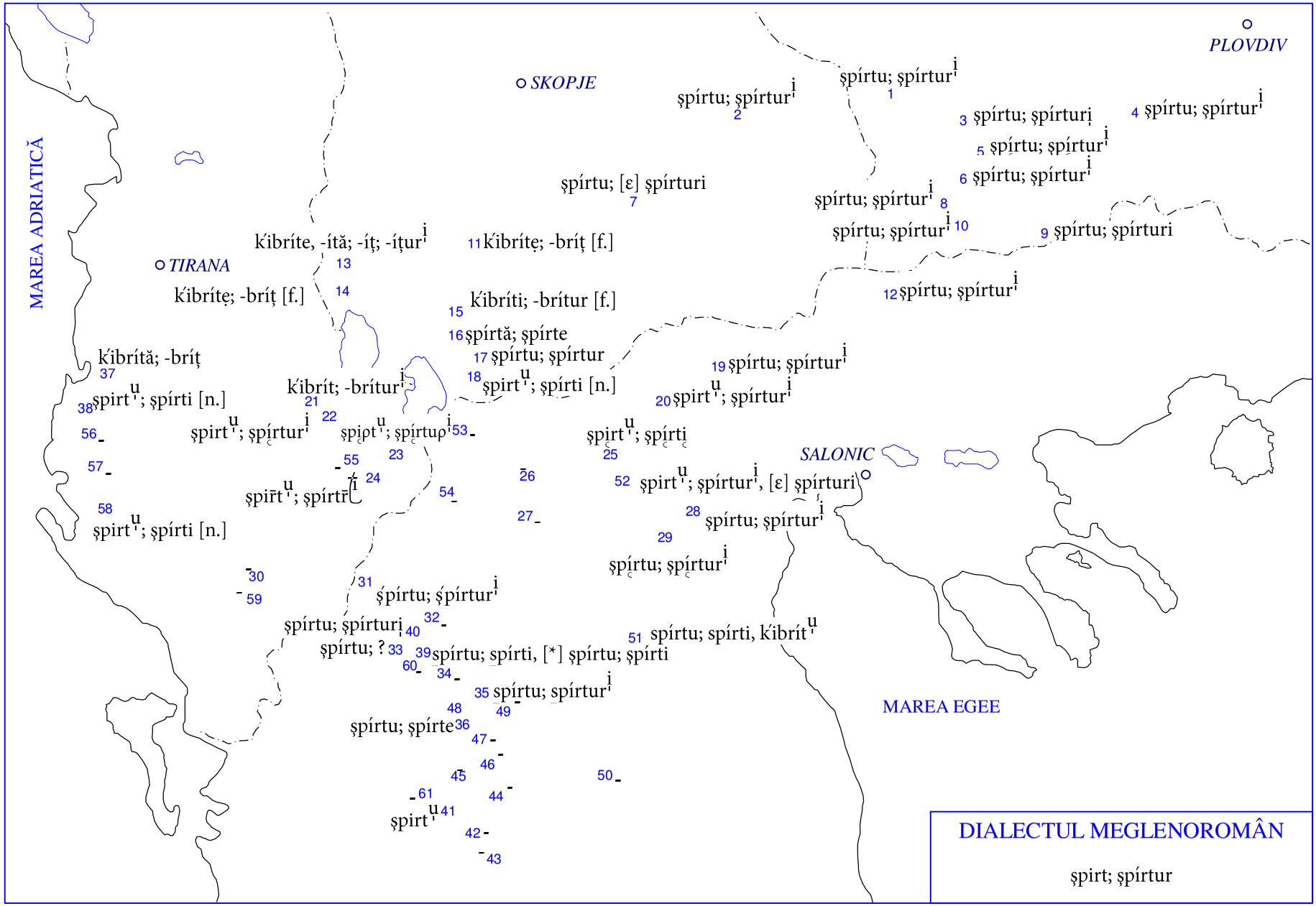

HARTA 478. CHIBRIT, pl. 'allumette' [730]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

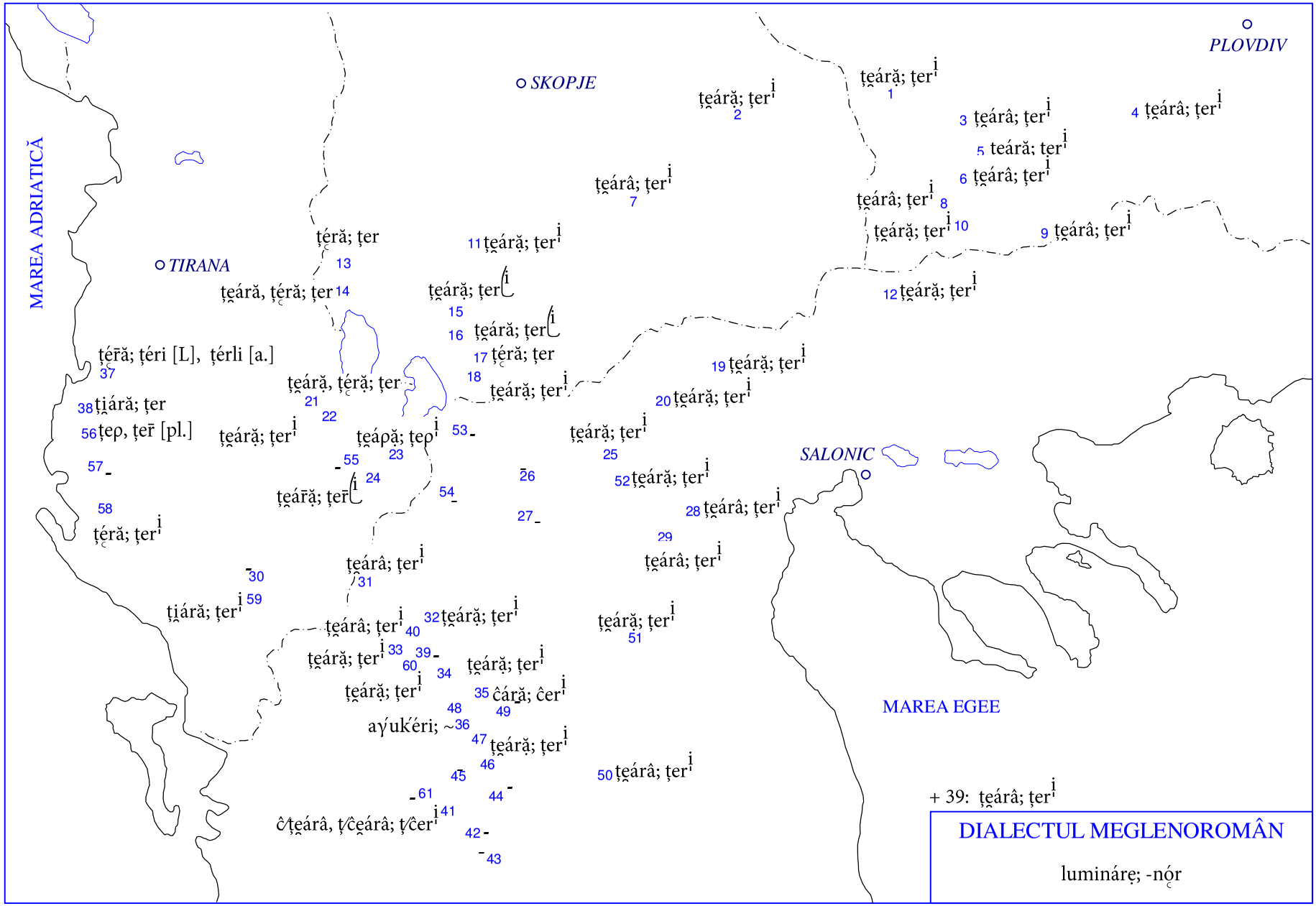

HARTA 479. LUMÂNARE, pl. 'bougie' [731]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

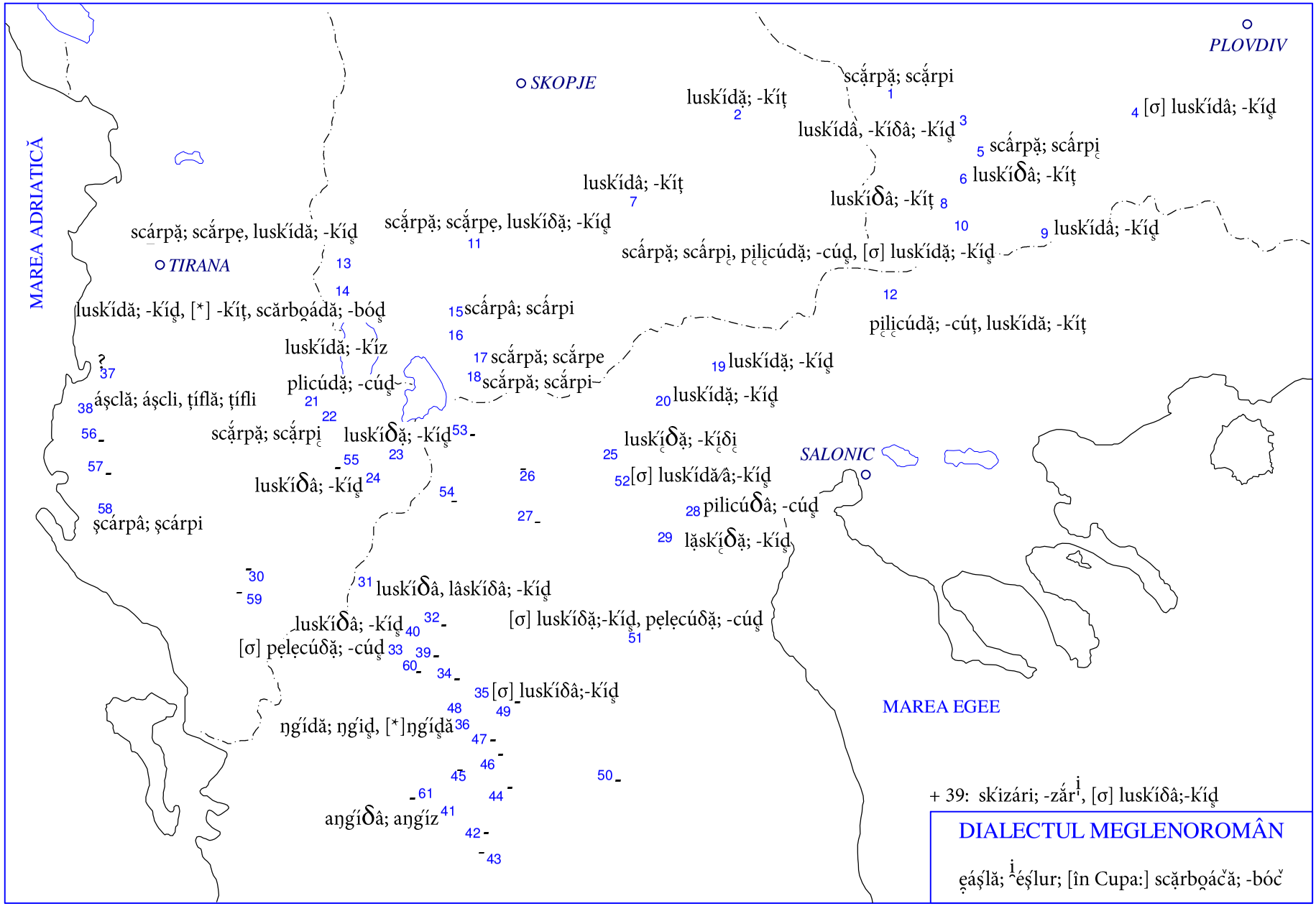

HARTA 480. AȘCHIE, pl. 'copeau (de bois)' [732]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

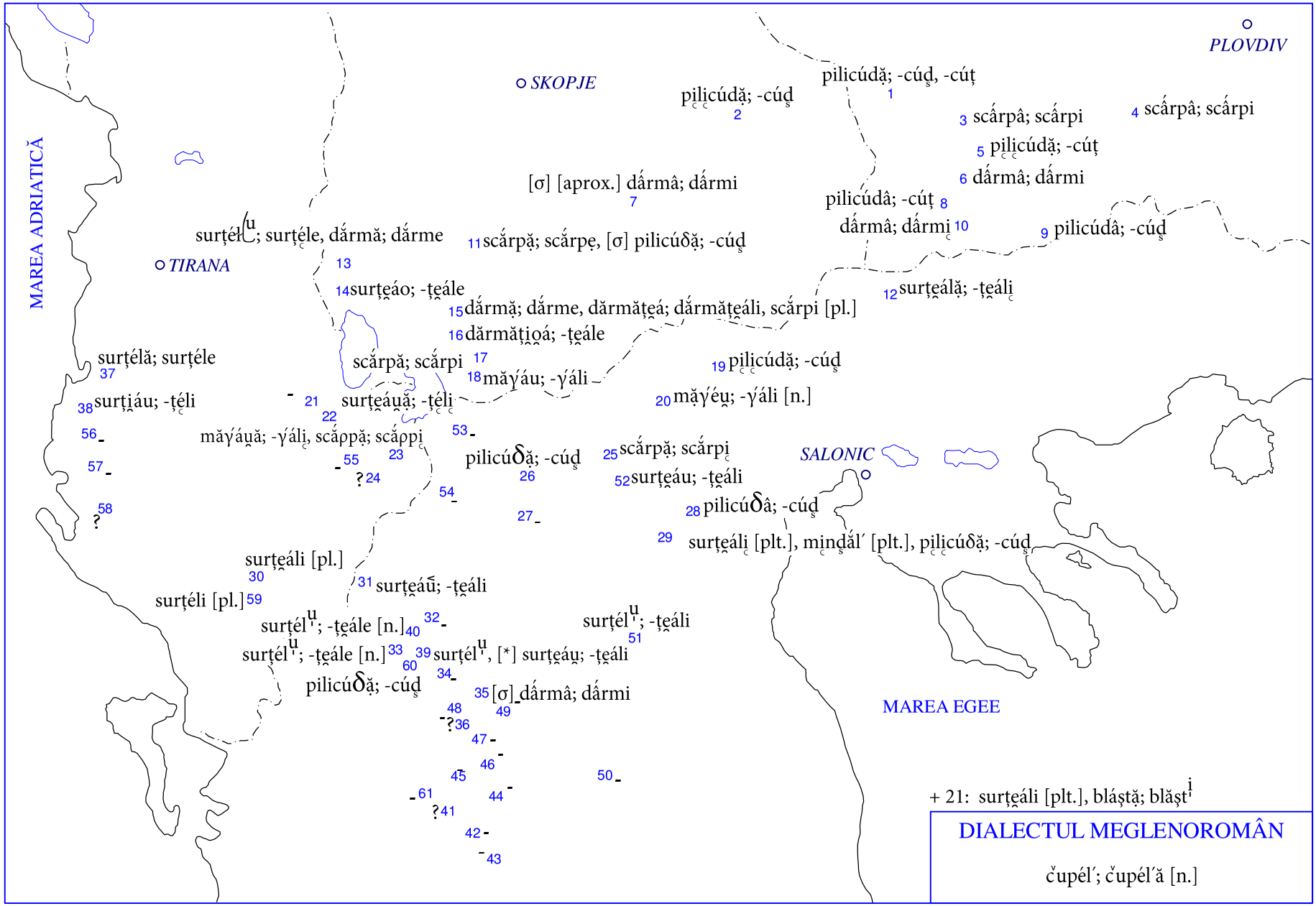

HARTA 481. SURCEA, pl. 'buchette' [733]

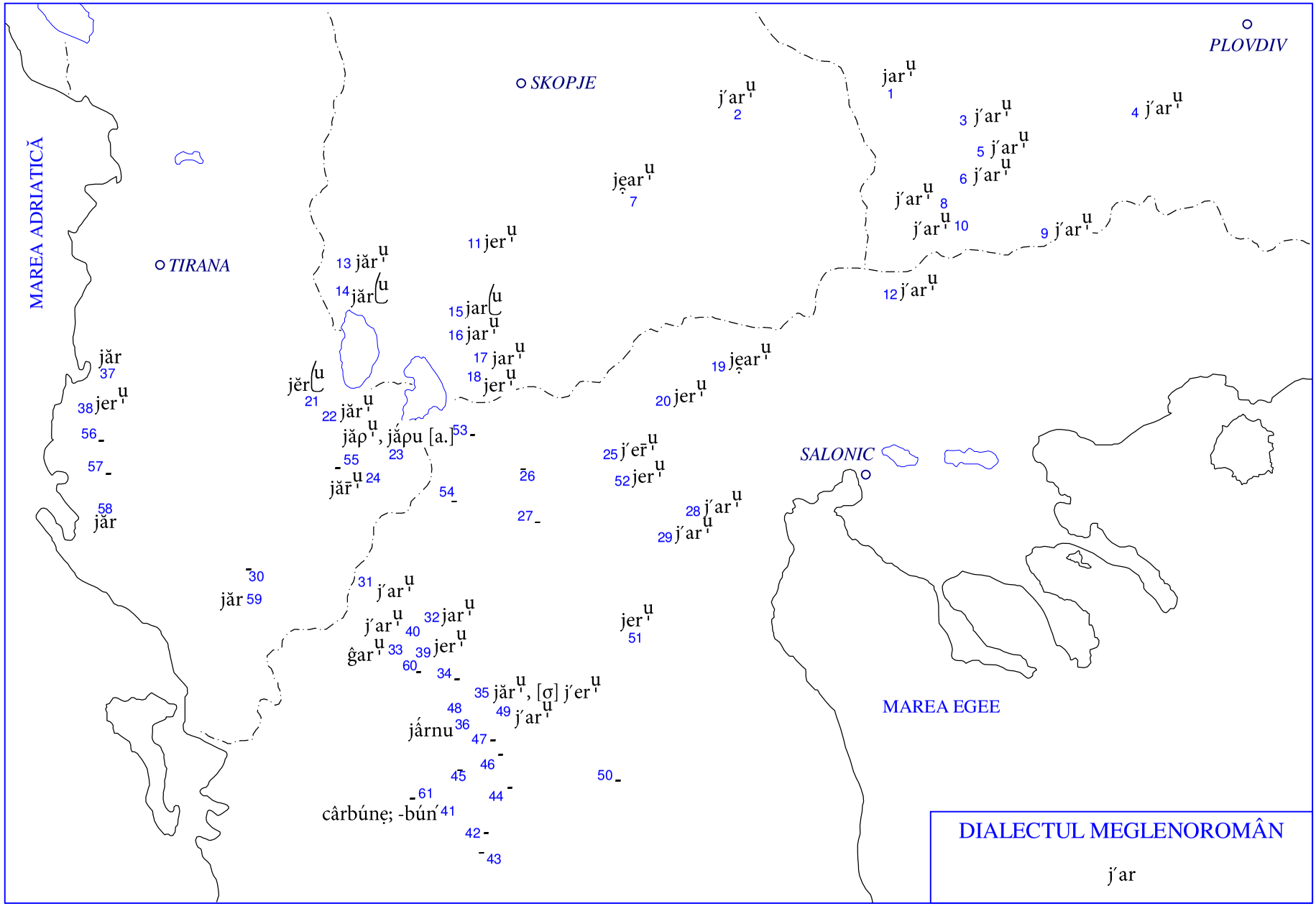

HARTA 482. JAR, pl. 'braise' [734]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

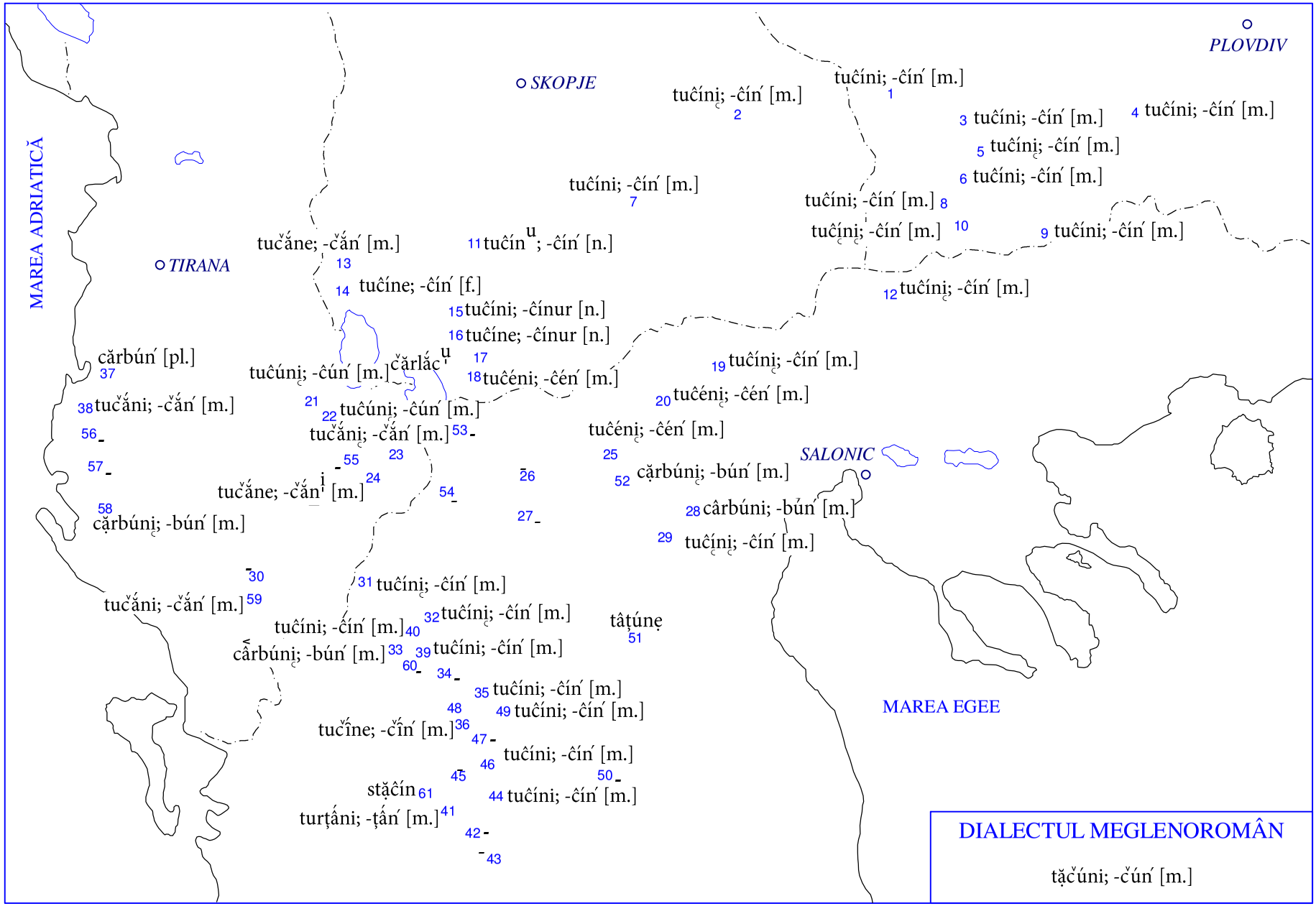

HARTA 483. TĂCIUNE, pl. 'tison' [735]

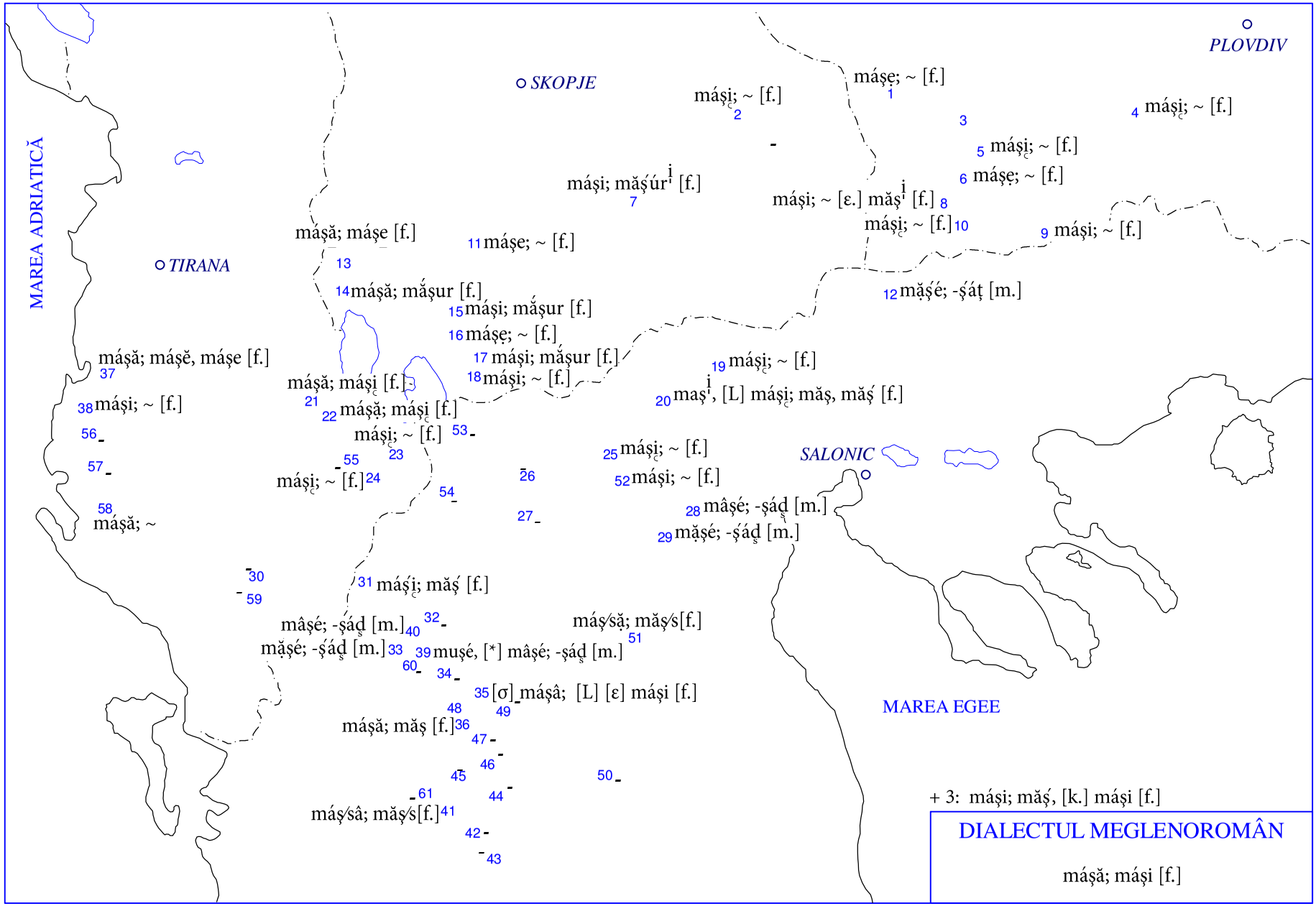

HARTA 484. VĂTRAI 1, pl. 'attisoir, tissonier' [736]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

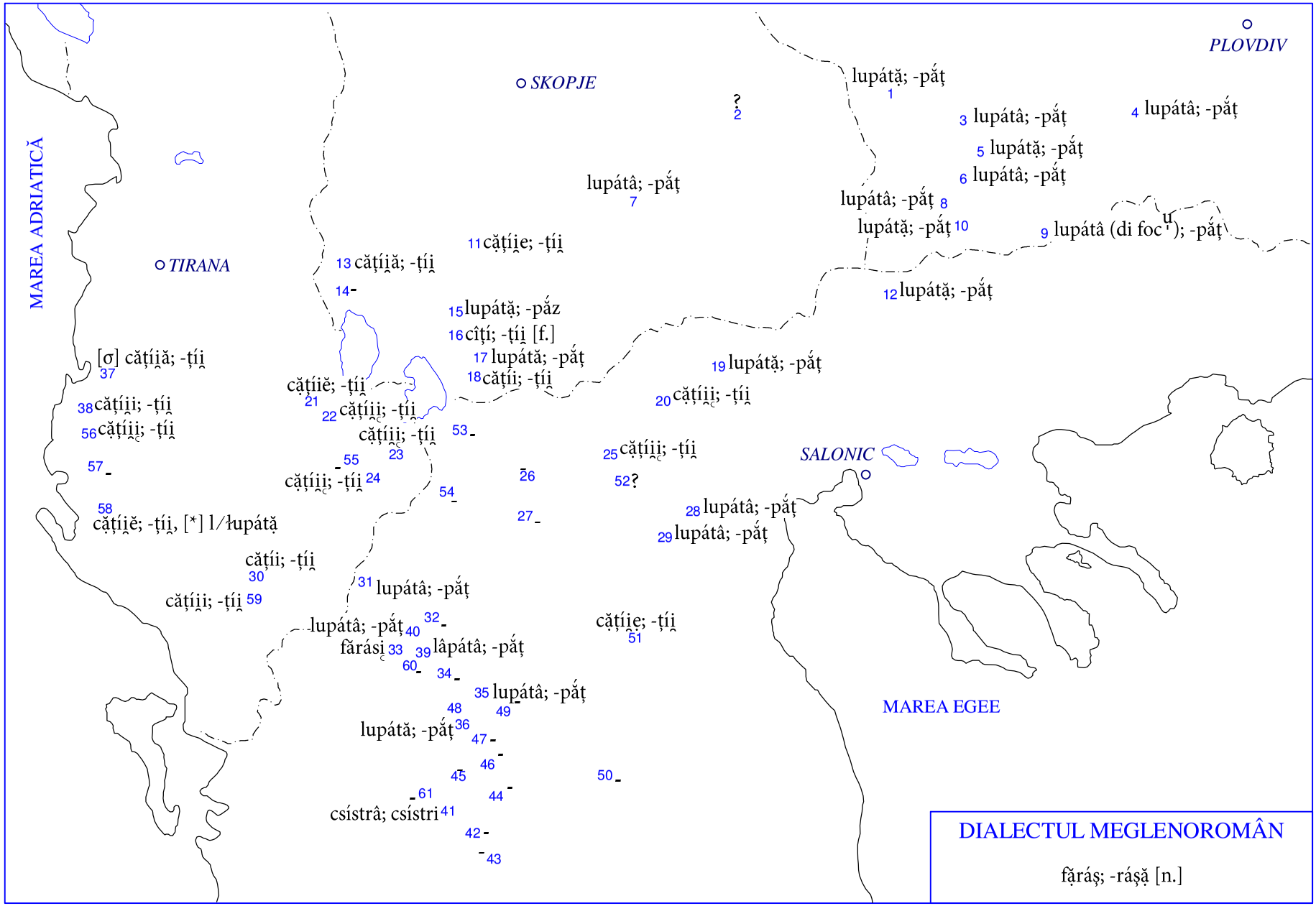

HARTA 485. VĂTRAI 2, pl. 'tire-braise' [737]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

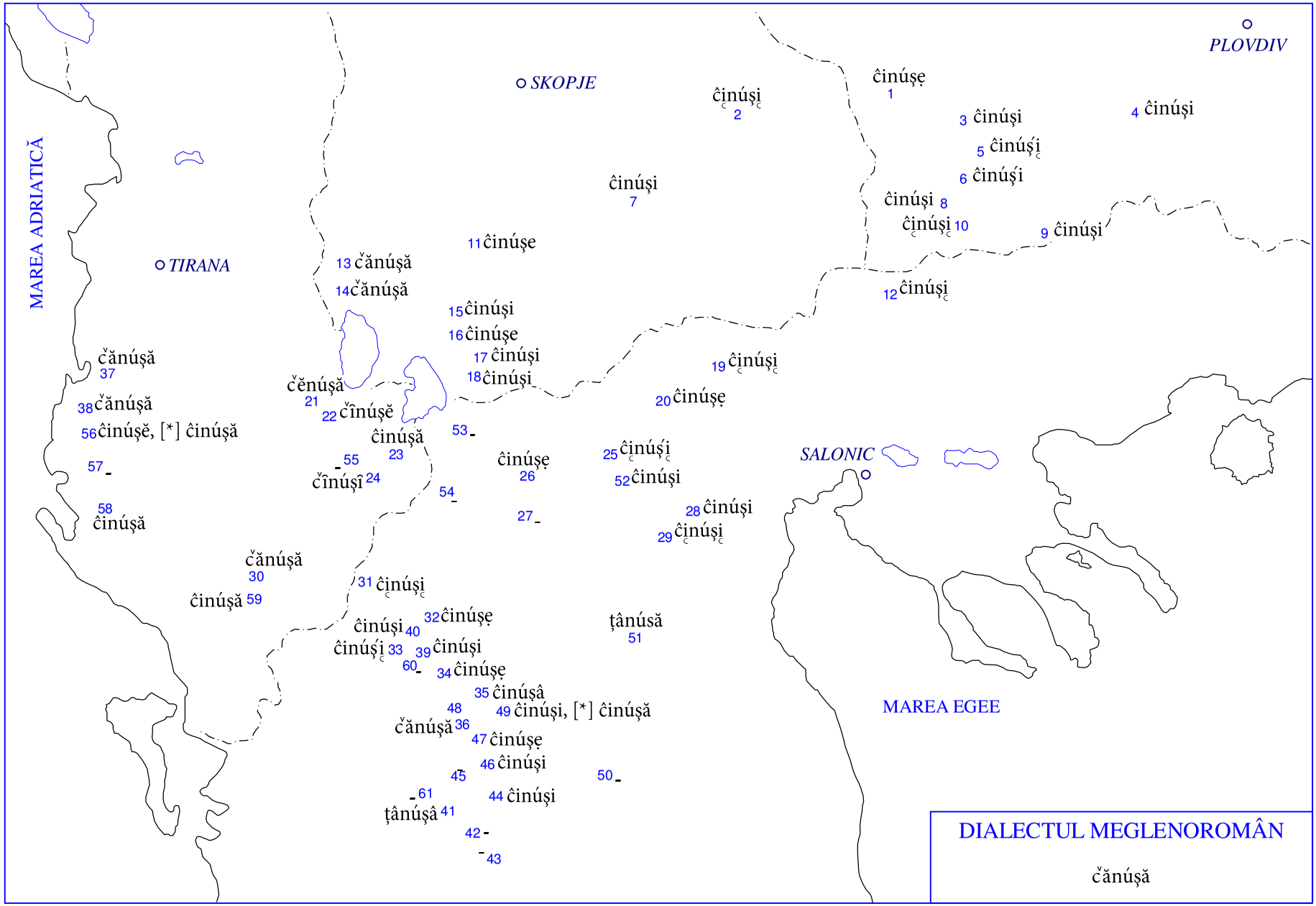

HARTA 486. CENUŞĂ ‘cendre’ [738]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

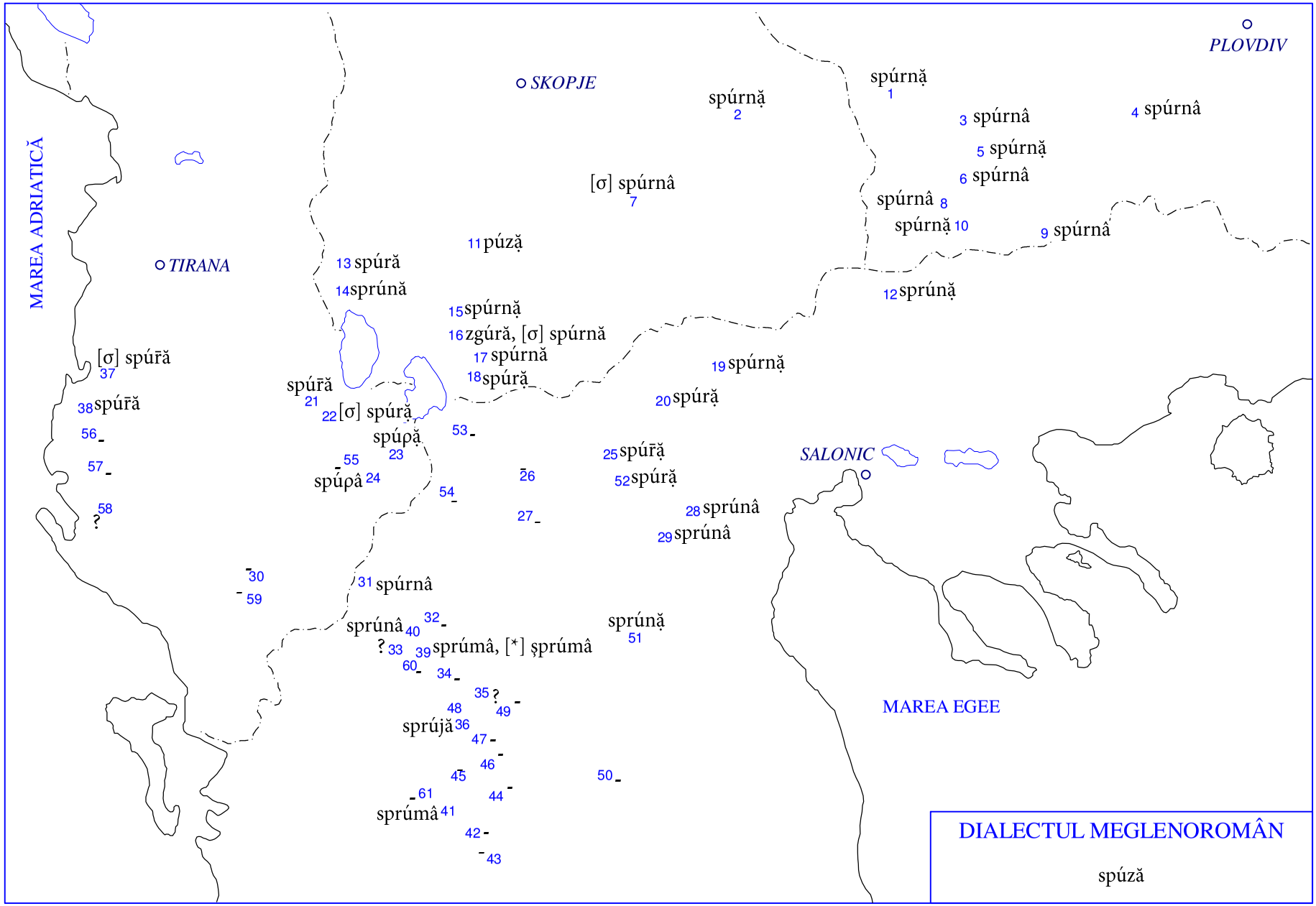

HARTA 487. SPUZĂ ‘cendre chaude (brûlante)’ [739]

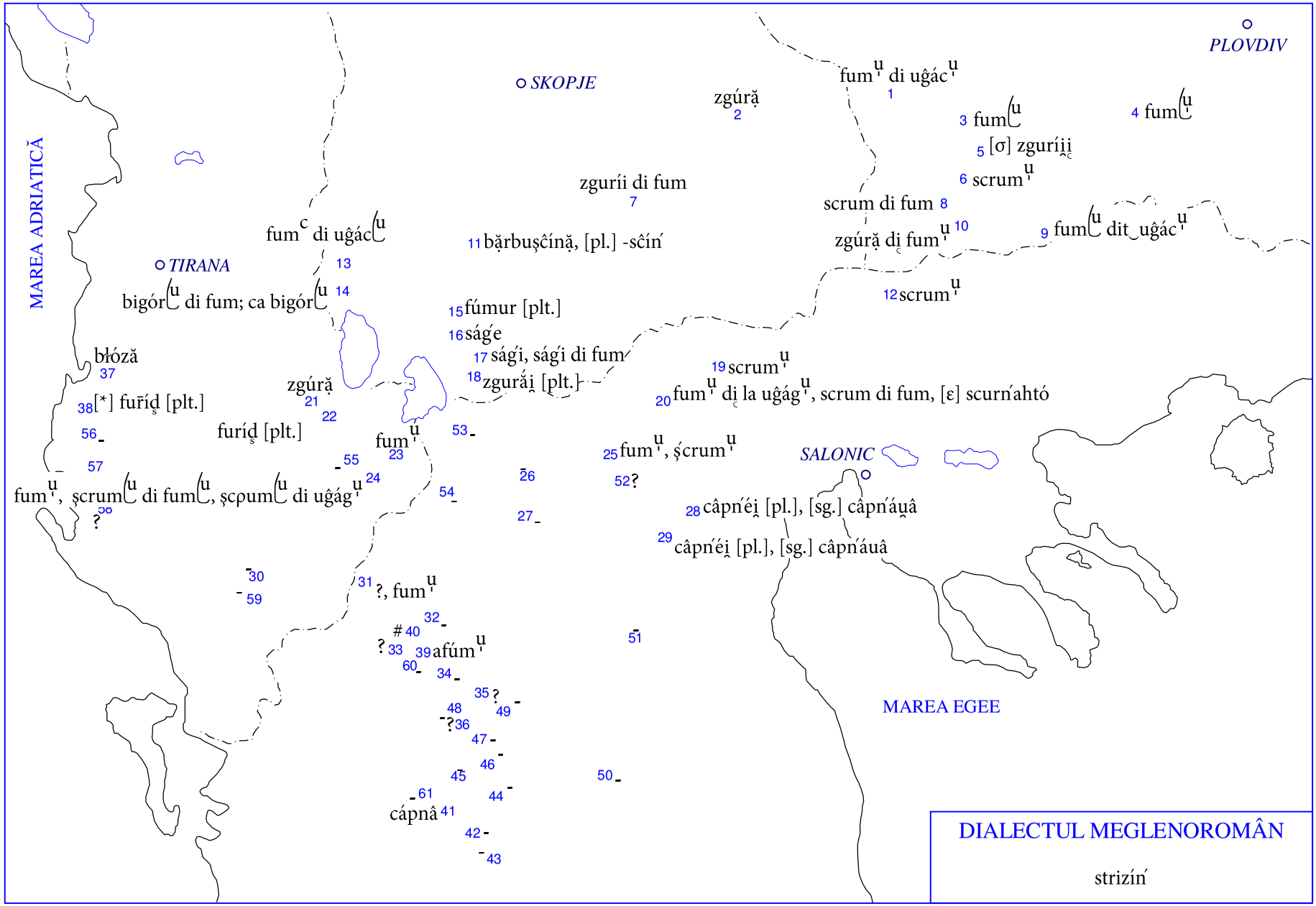

HARTA 488. FUNINGINE ‘suie’ [740]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

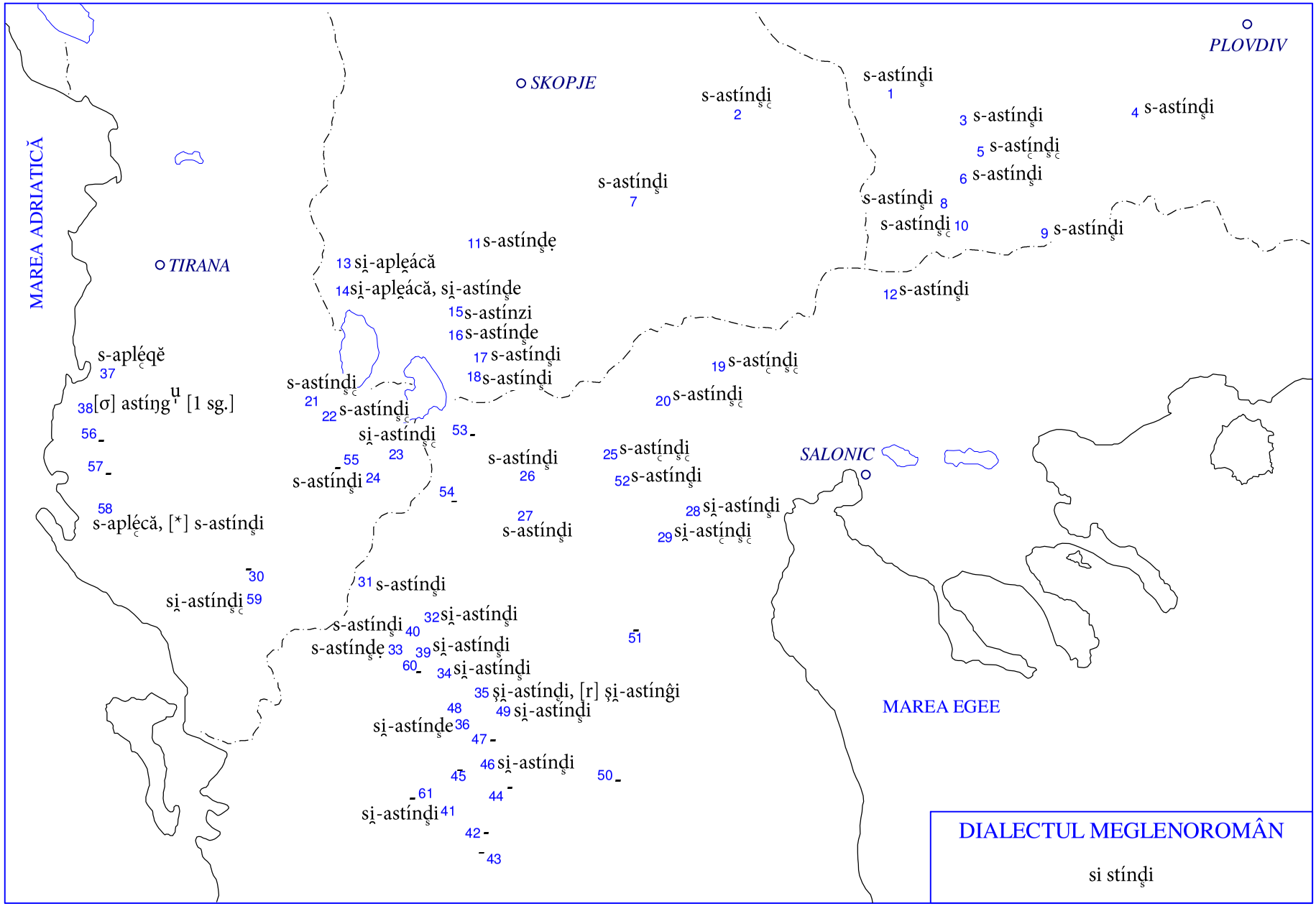

HARTA 489. SE STINGE (focul), ind. prez., 3 sg. ‘(le feu) s’éteint’ [741]

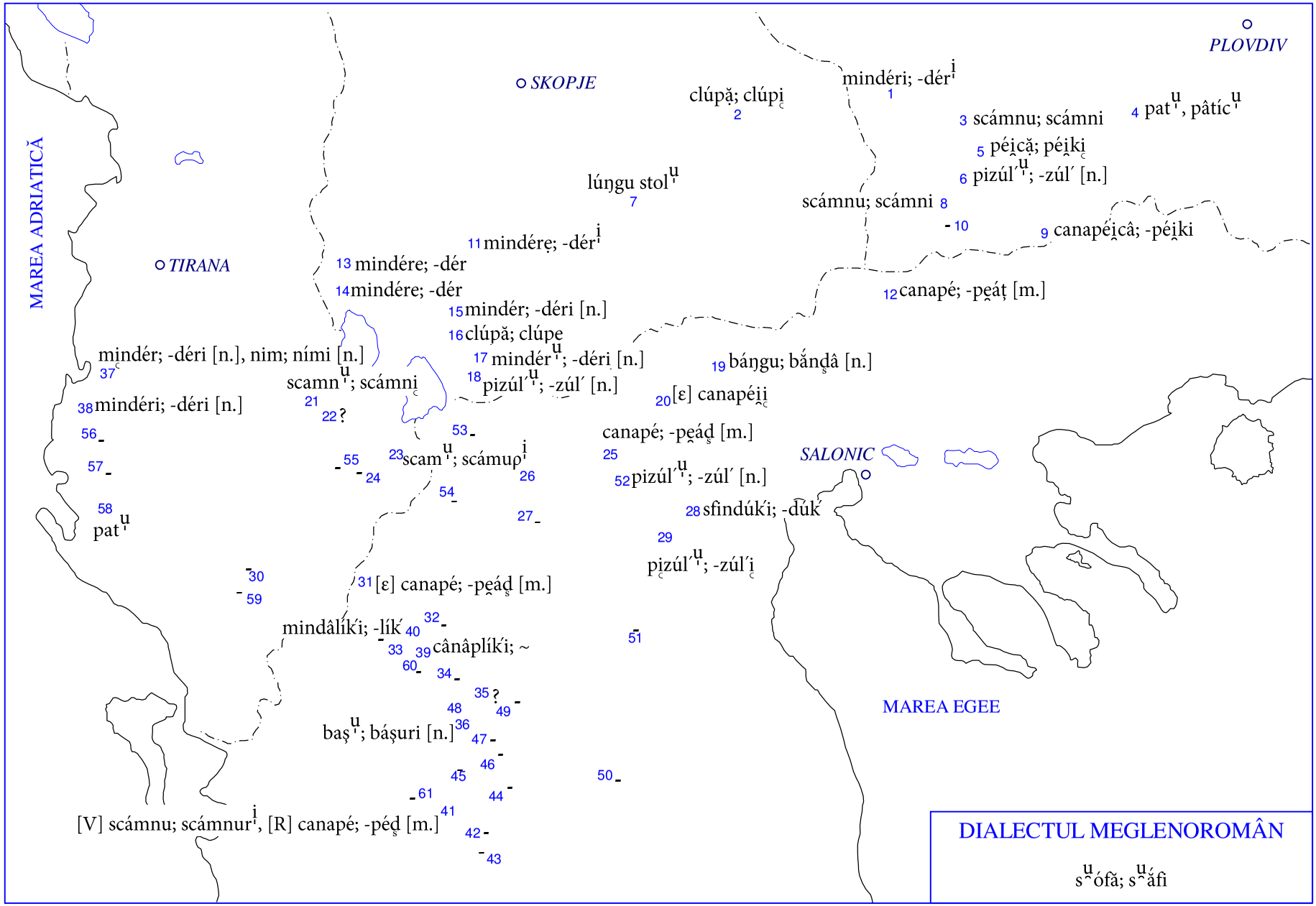

HARTA 490. LAVIȚĂ, pl. 'banc (dans les maisons paysannes)' [742]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

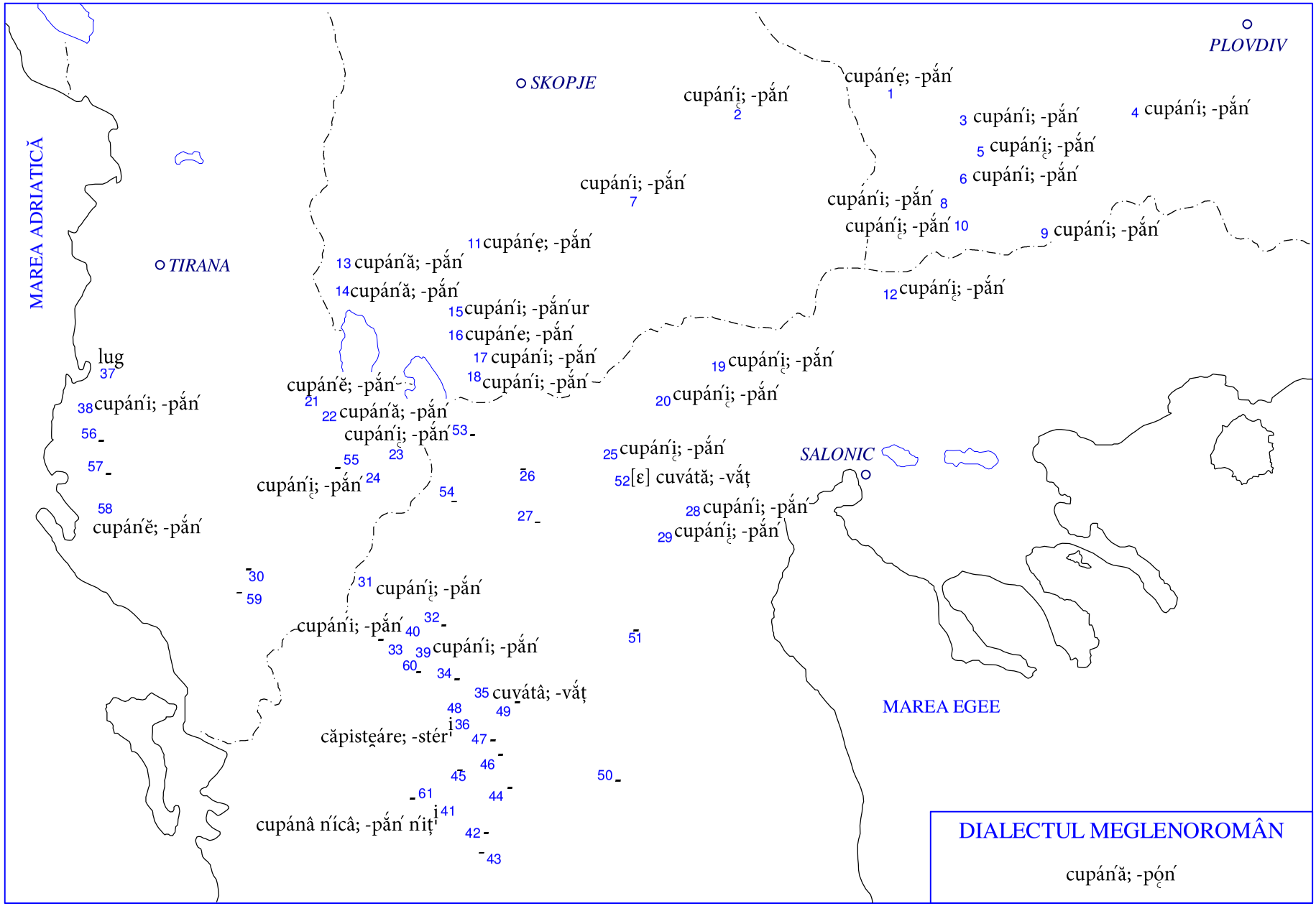

HARTA 491. TROACĂ (la porci), pl. 'baquet, trémie' [743]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

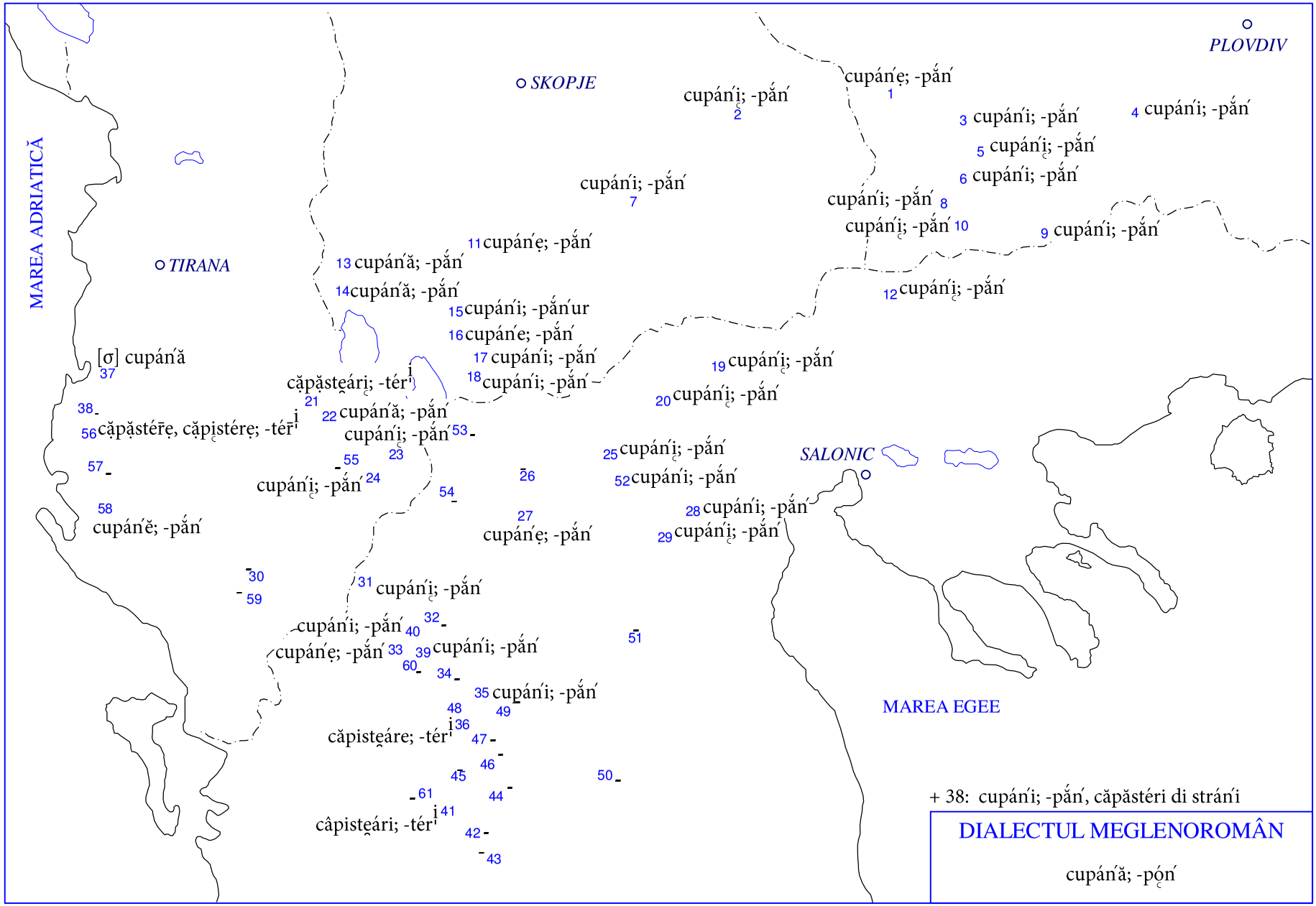

HARTA 492. ALBIE, pl. 'auge de bois' [744]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

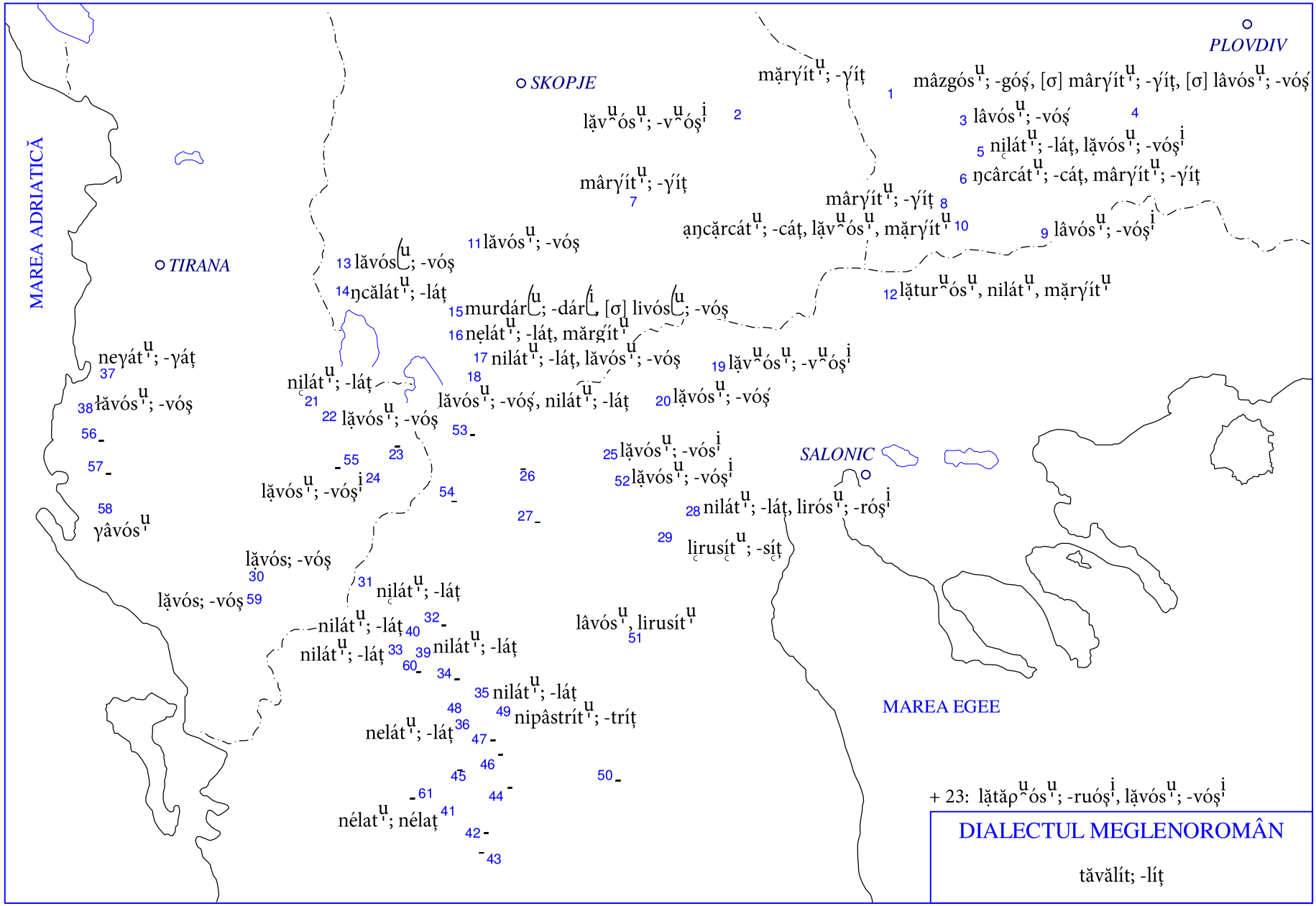

HARTA 493. MURDAR (despre om), pl. ‘sale’ [745]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

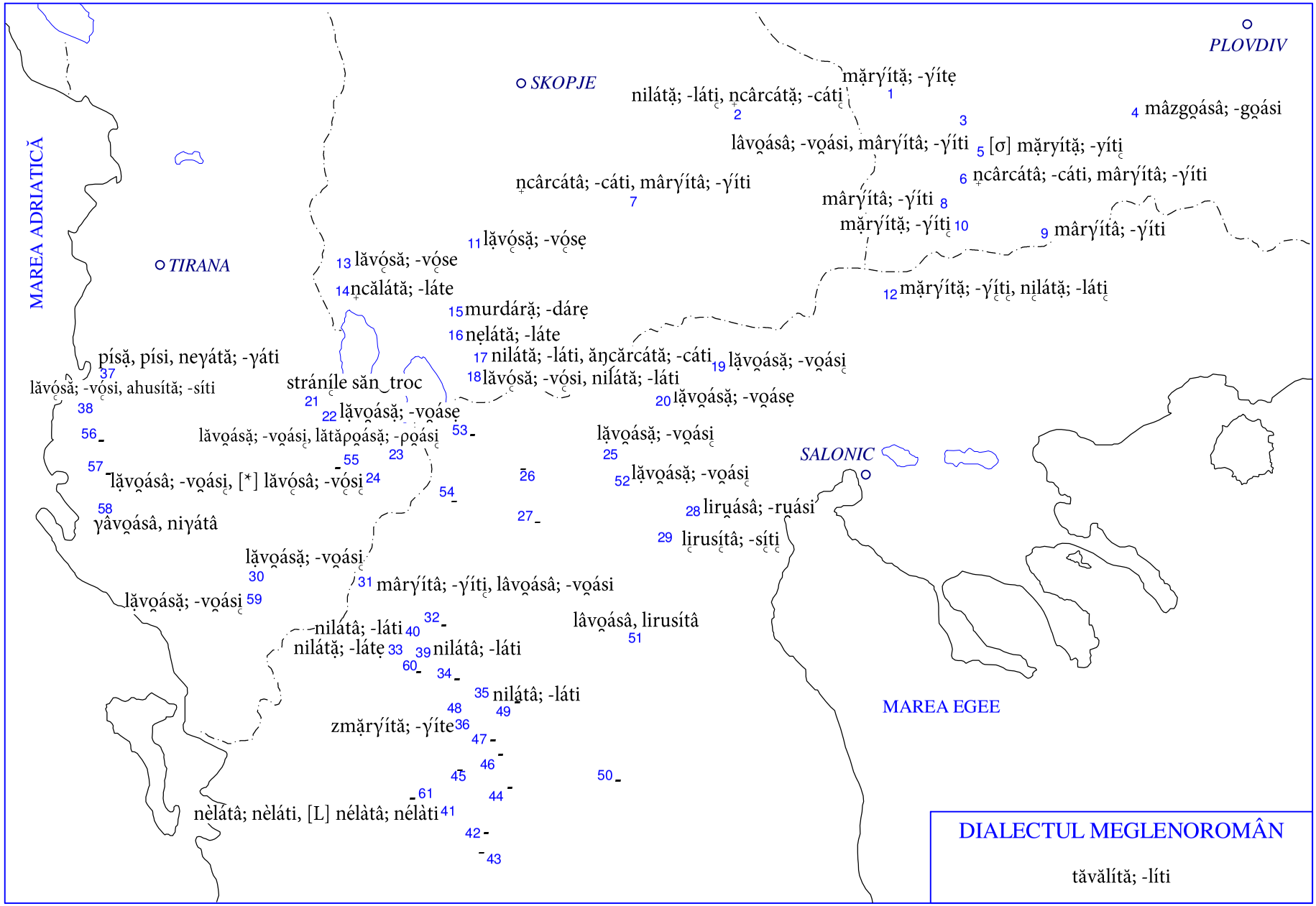

HARTA 494. MURDARĂ (despre rufe), pl. ‘(linge) sale’ [746]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

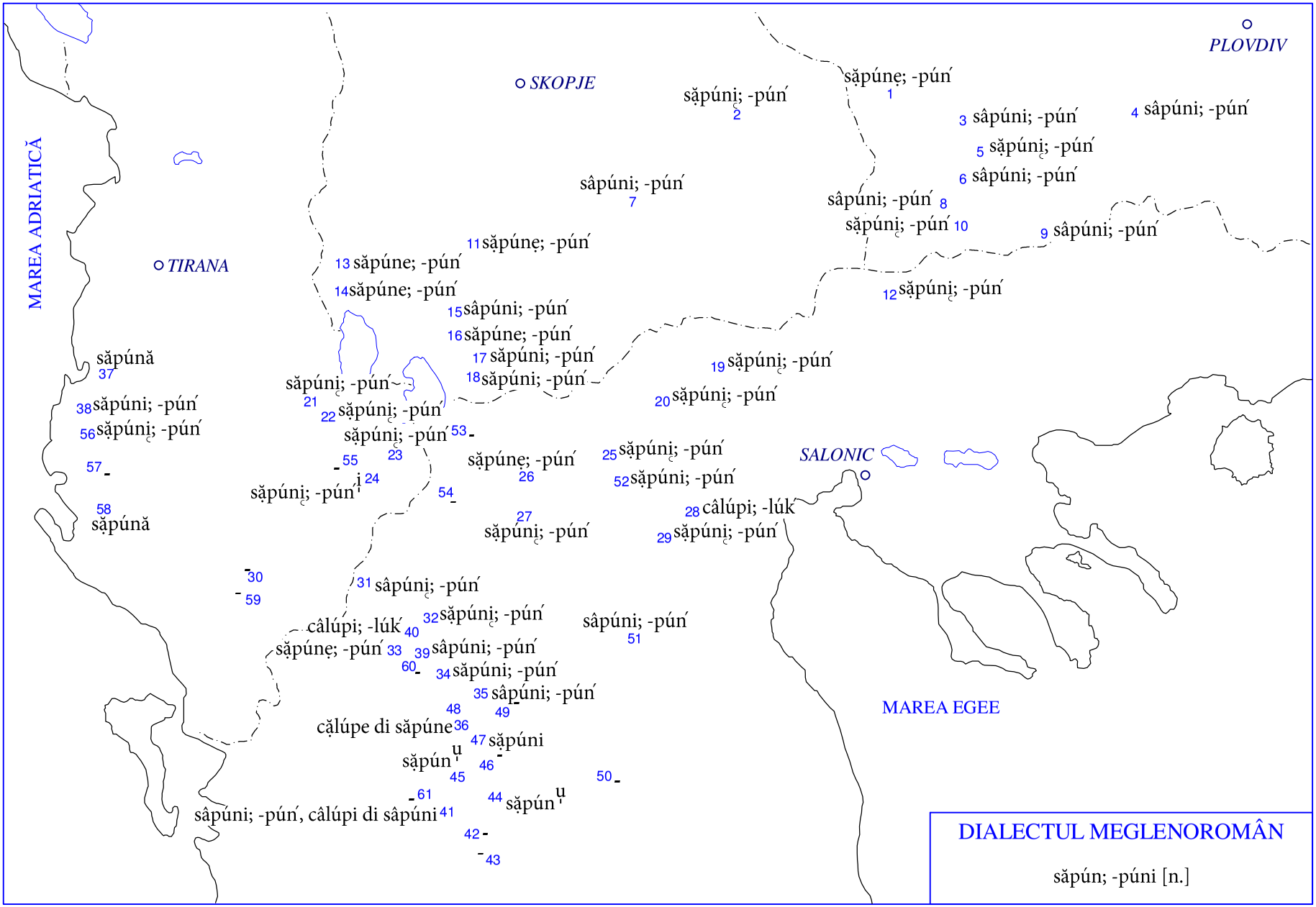

HARTA 495. SĂPUN, pl. 'savon' [747]

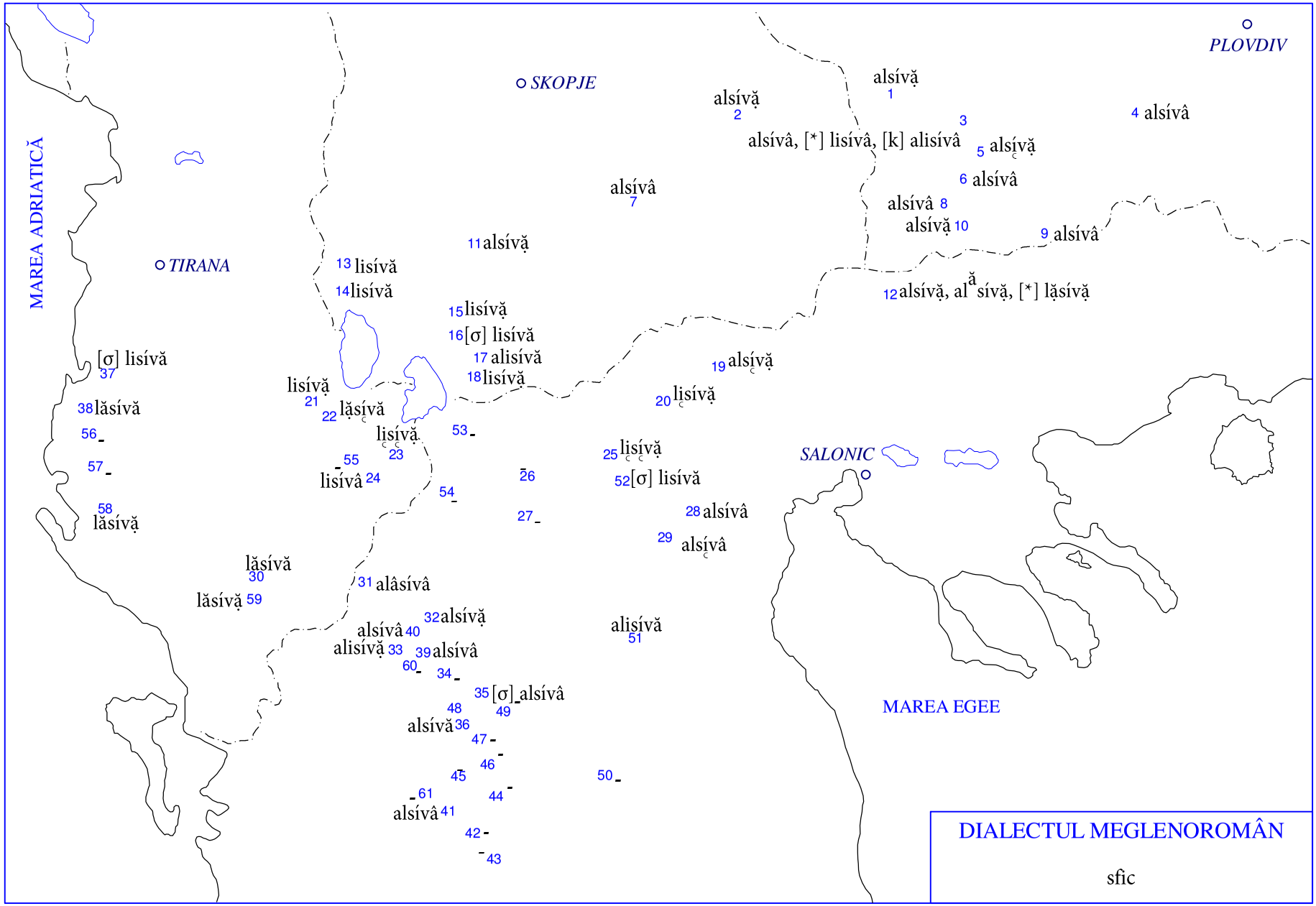

HARTA 496. LEŞIE 'lessive' [748]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

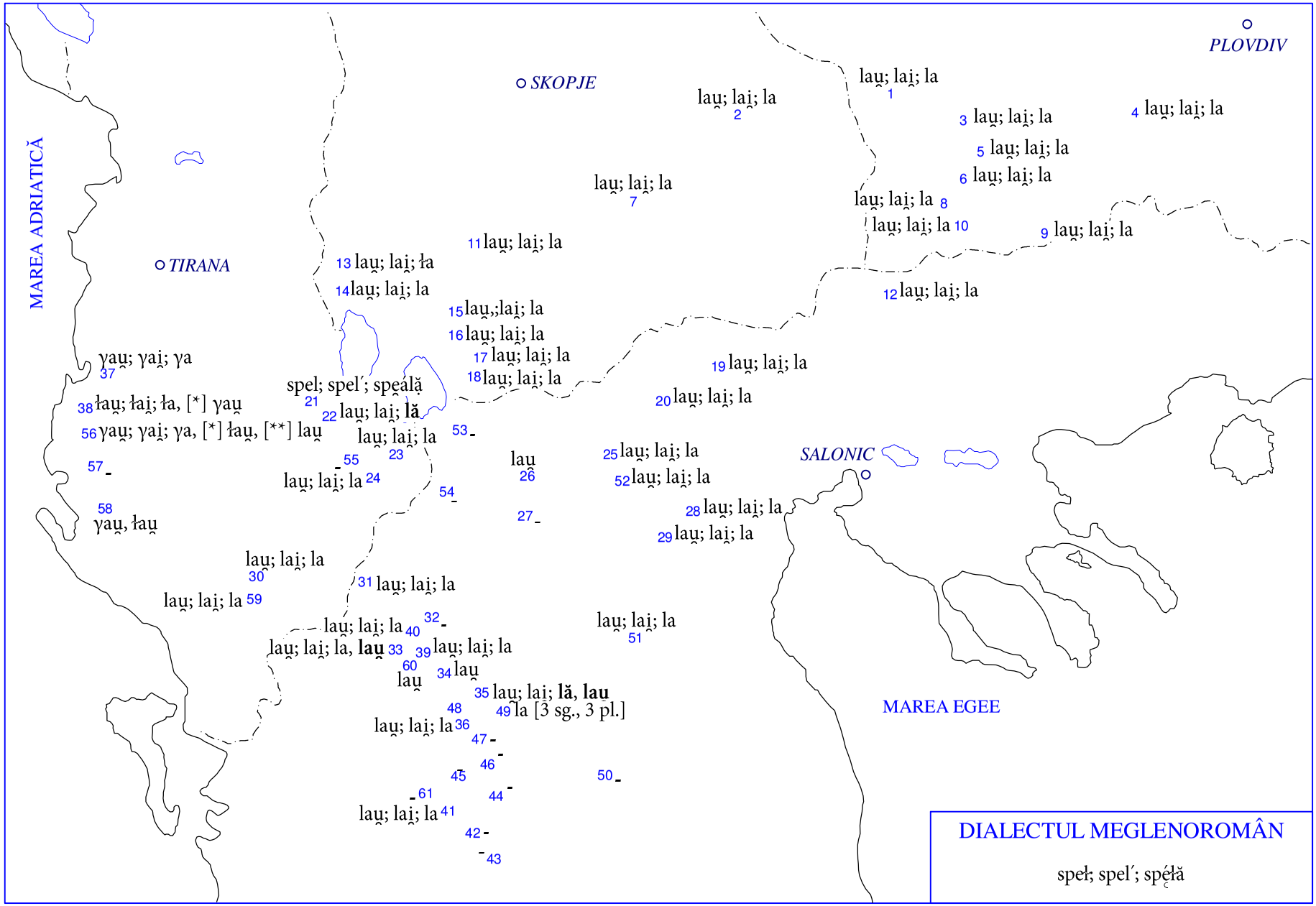

HARTA 497. SPĂL, ind. prez. 1–3 sg., 3 pl. ‘je lave’ [749]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

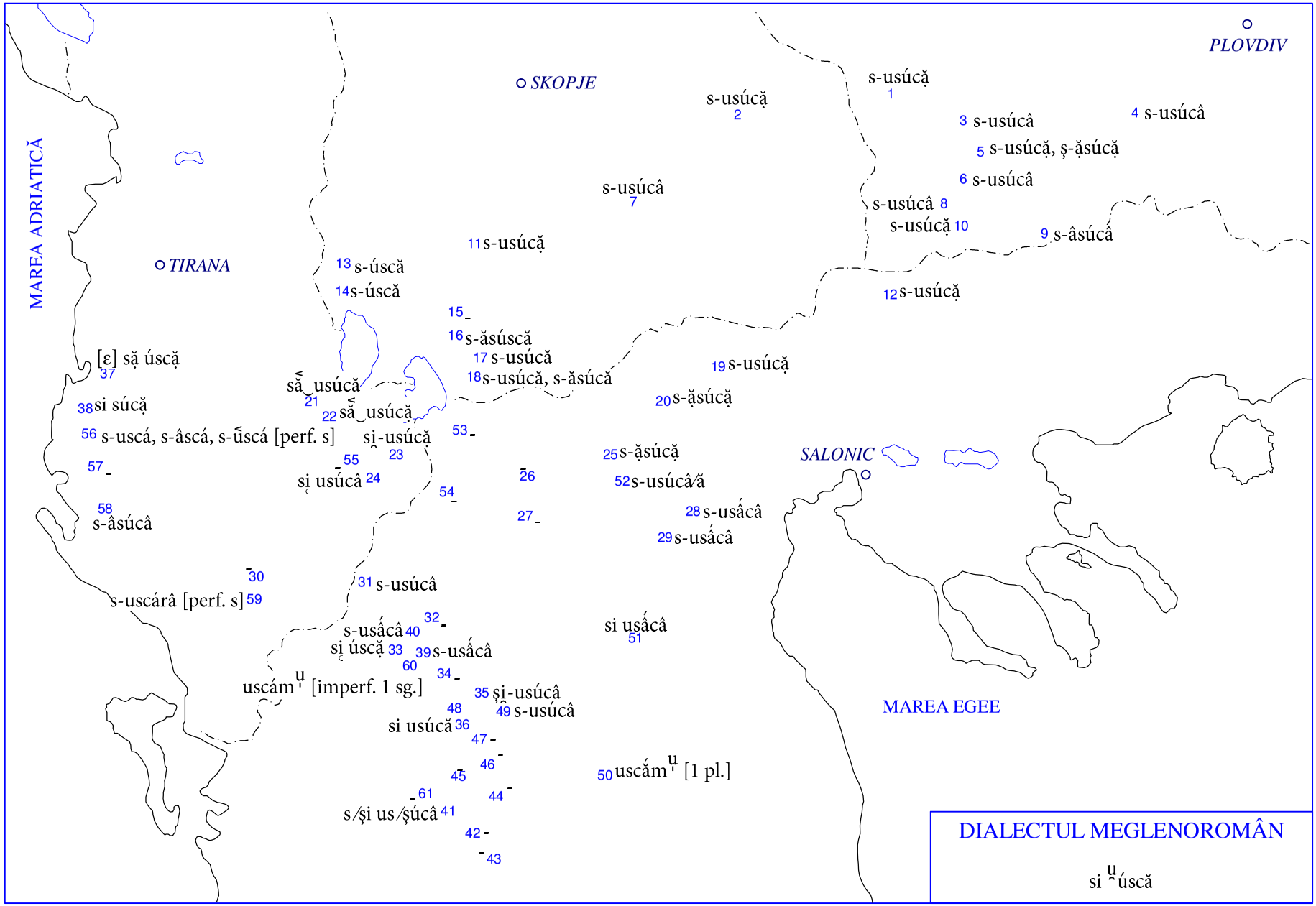

HARTA 498. (rufele) SE USUCĂ, ind. prez. 3 pl. '(les linges) sèchent' [750]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

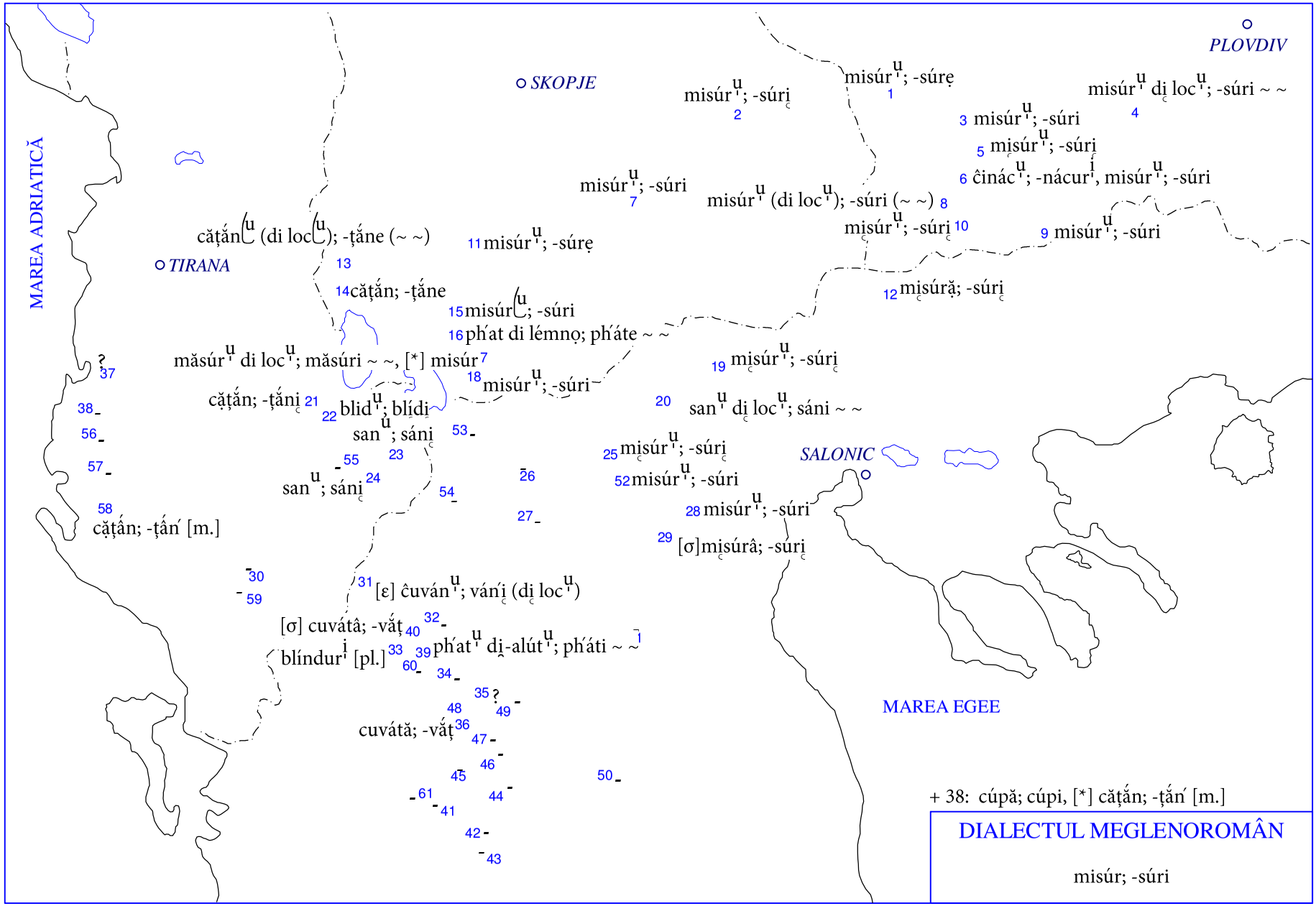

HARTA 499. BLID, pl. 'écuelle' [751]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

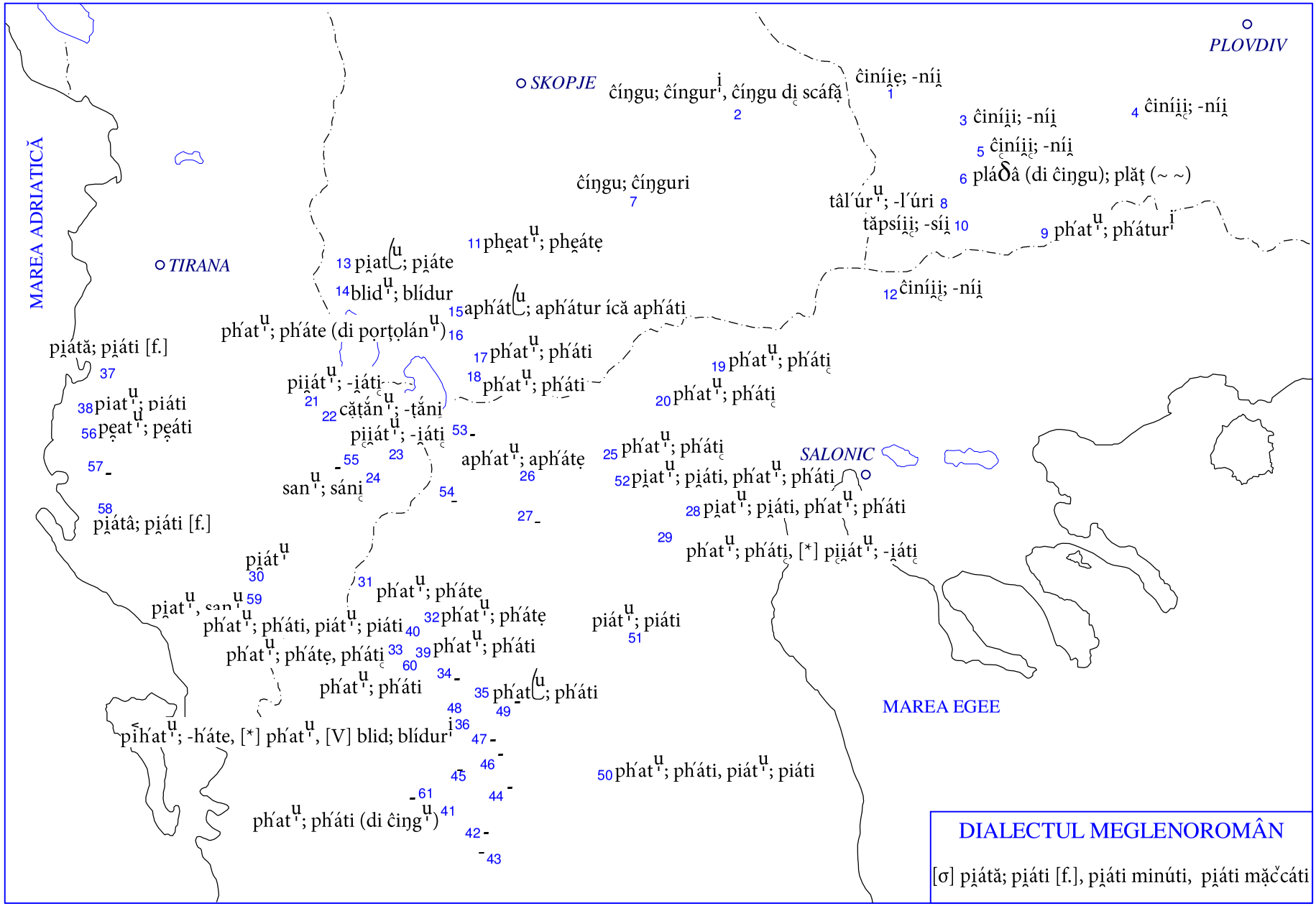

HARTA 500. FARFURIE, pl. 'assiette' [752]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

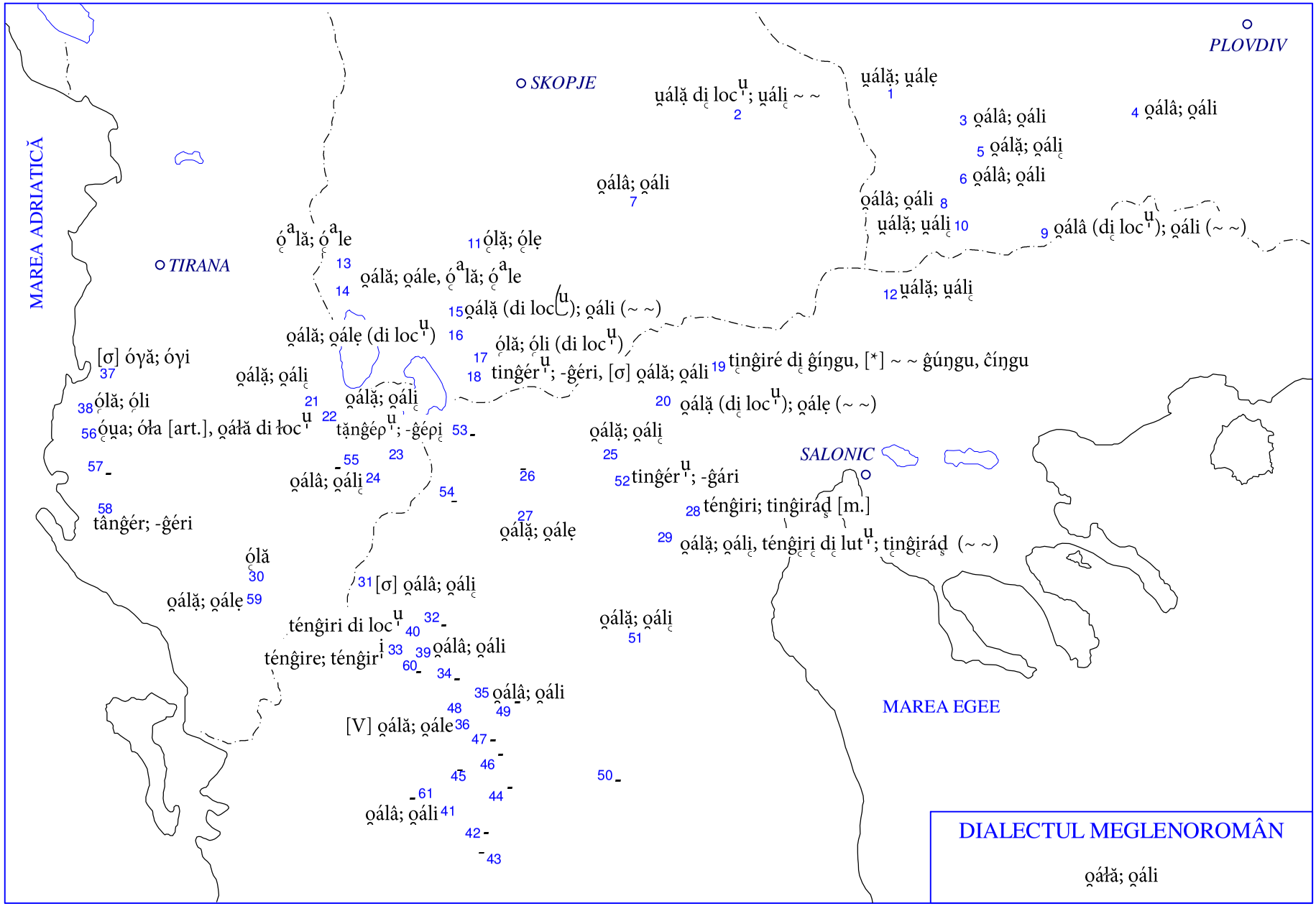

HARTA 501. OALĂ, pl. 'pot' [753]

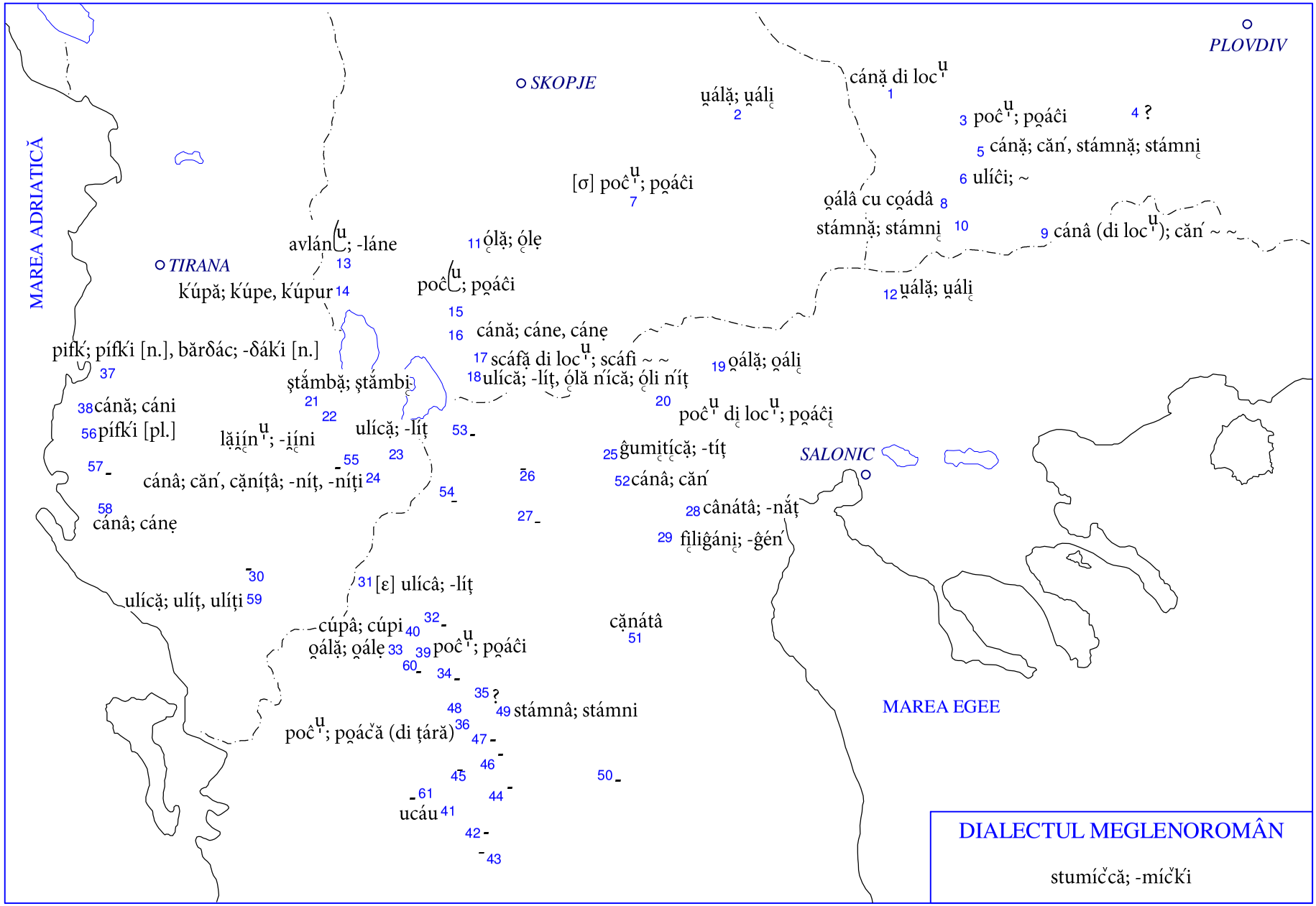

HARTA 502. ULCEA, pl. 'petit pot en terre, broc' [754]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

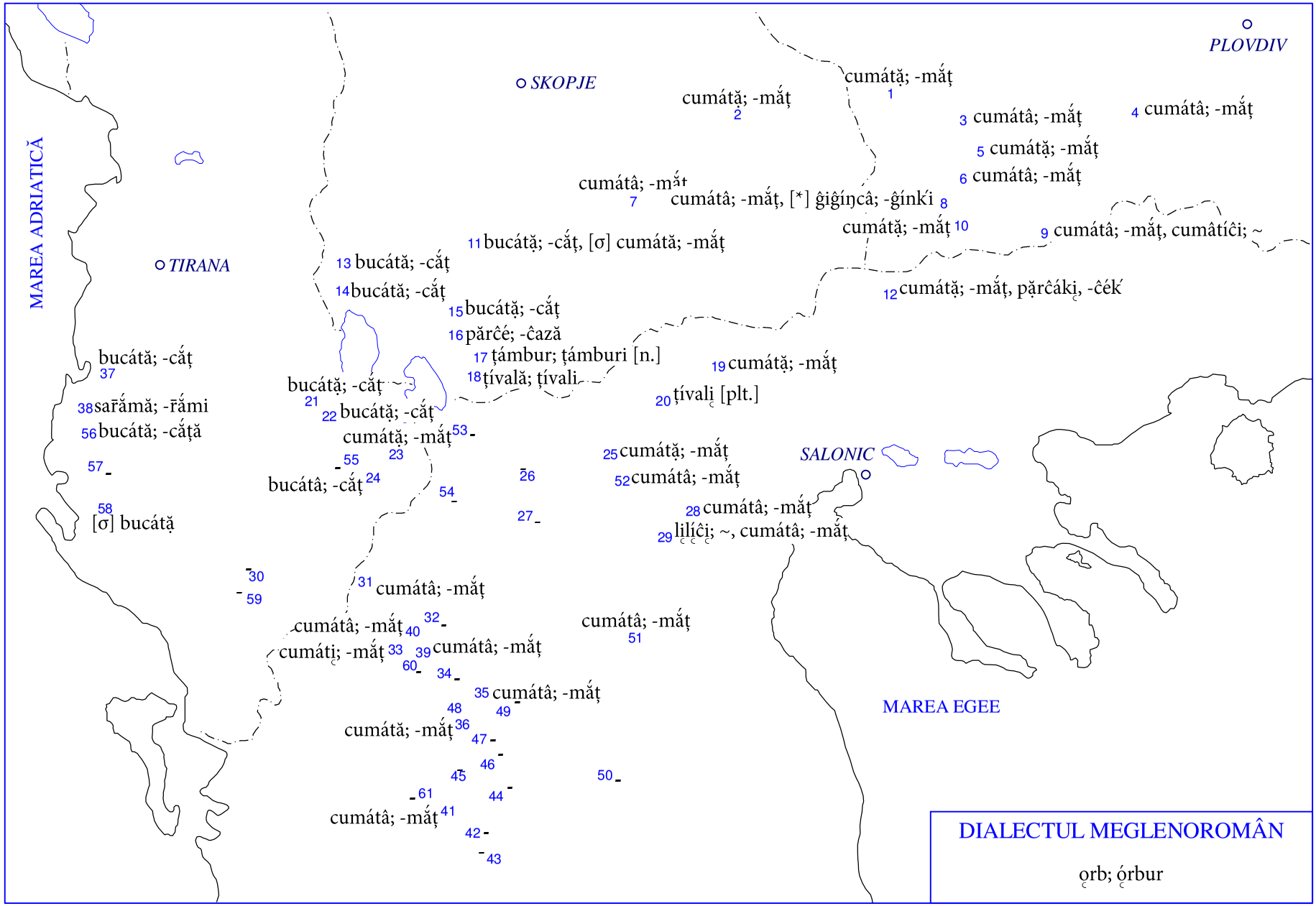

HARTA 503. CIOB, pl. 'tesson' [755]

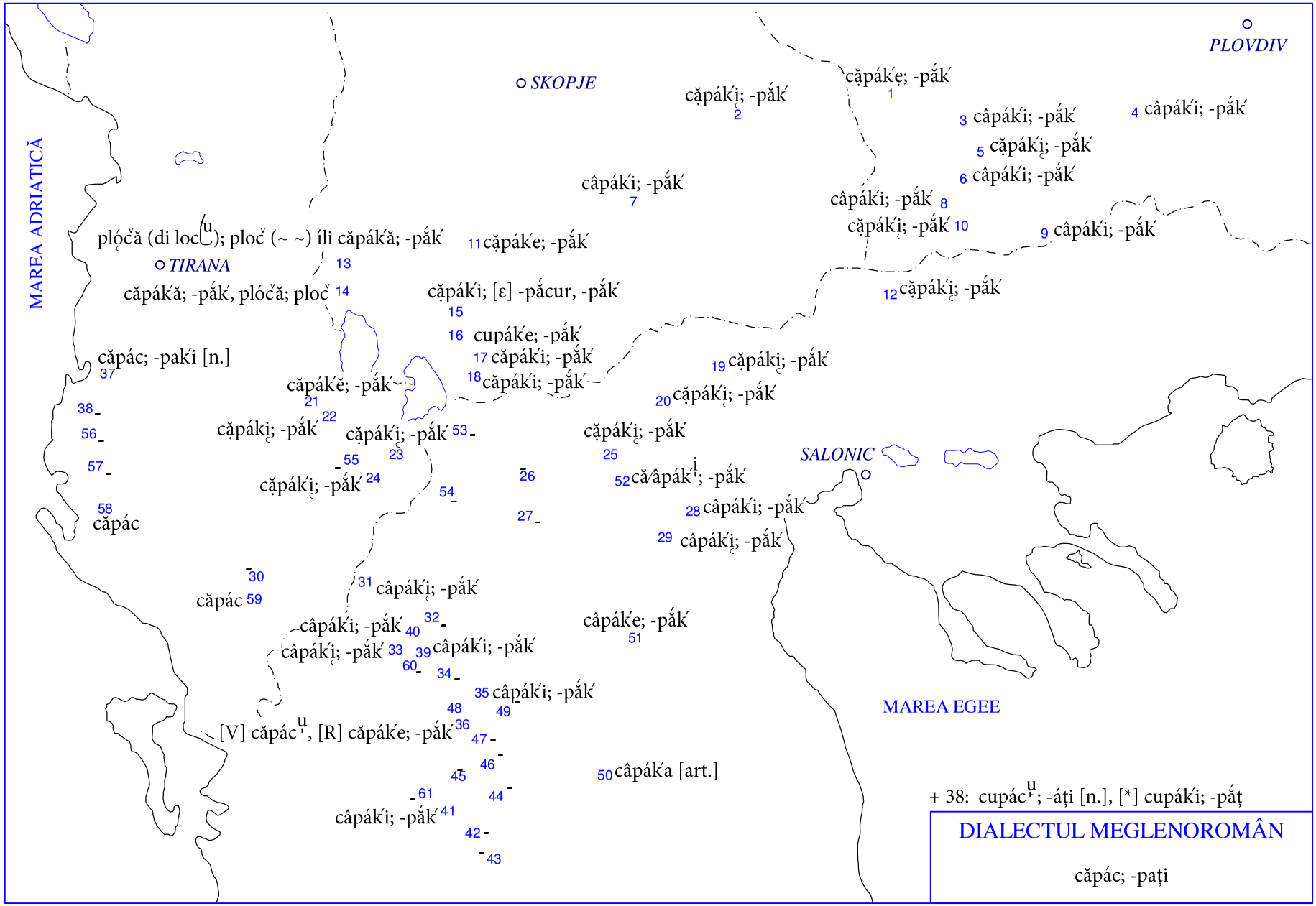
MAREA ADRIATICĂ
TIRANA
SKOPJE
PLOVDIV
SALONIC
MAREA EGEE
plóčă (di locu); ploč (~ ~) íli căpáḱă; -pắḱ
căpáḱă; -pắḱ, plóčă; ploč
căpác; -paḱi [n.]
căpác
[V] căpácu, [R] căpáḱe; -pắḱ
11 căpáḱe; -pắḱ
căpáḱi; [ɛ] -păcur, -pắḱ
16 cupáḱe; -pắḱ
17 căpáḱi; -pắḱ
18 căpáḱi; -pắḱ
căpáḱĕ; -pắḱ
căpáḱi; -pắḱ
căpáḱi; -pắḱ
căpáḱi

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

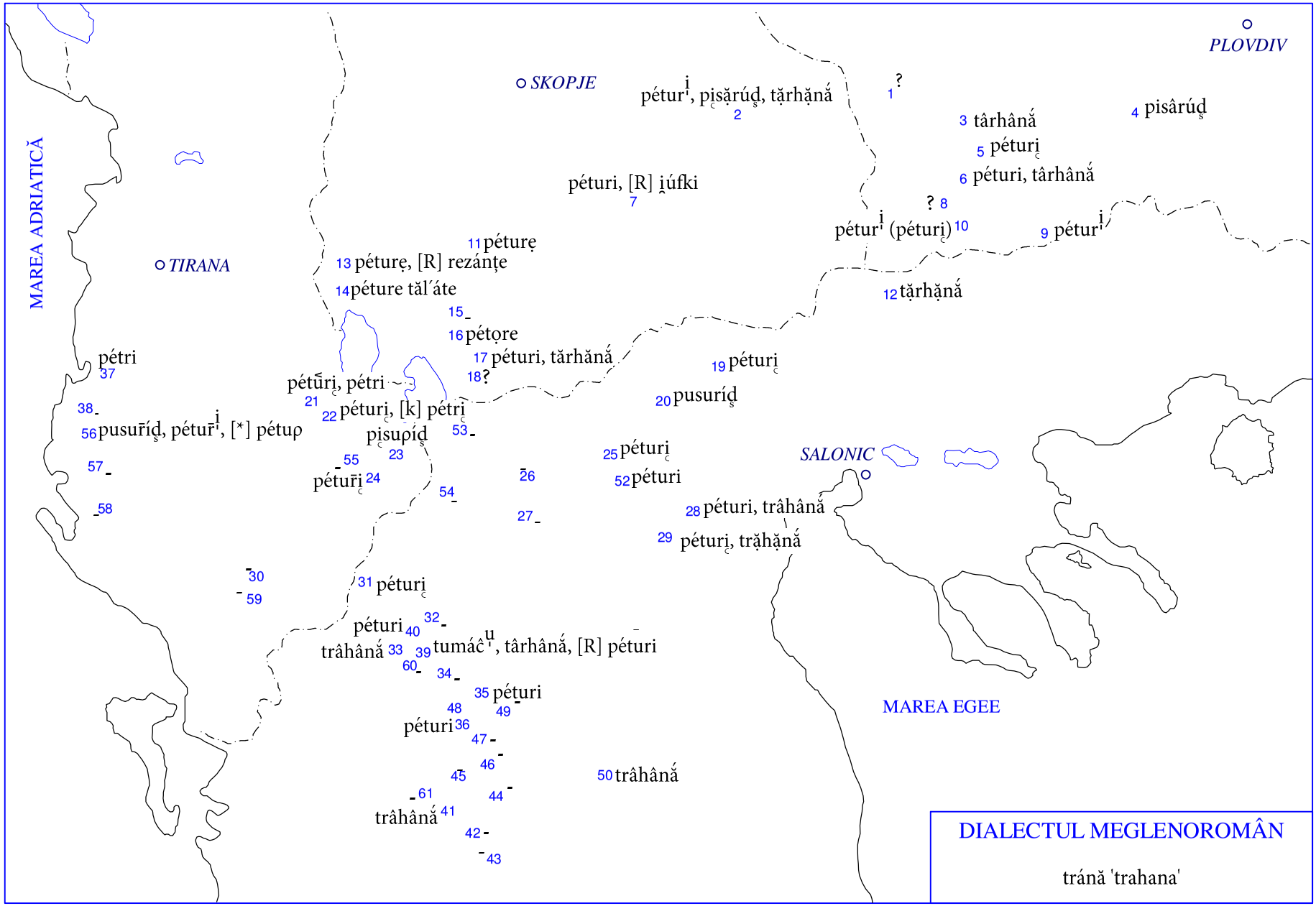

HARTA 505. TĂIŢEI, pl. 'nouilles' [757]

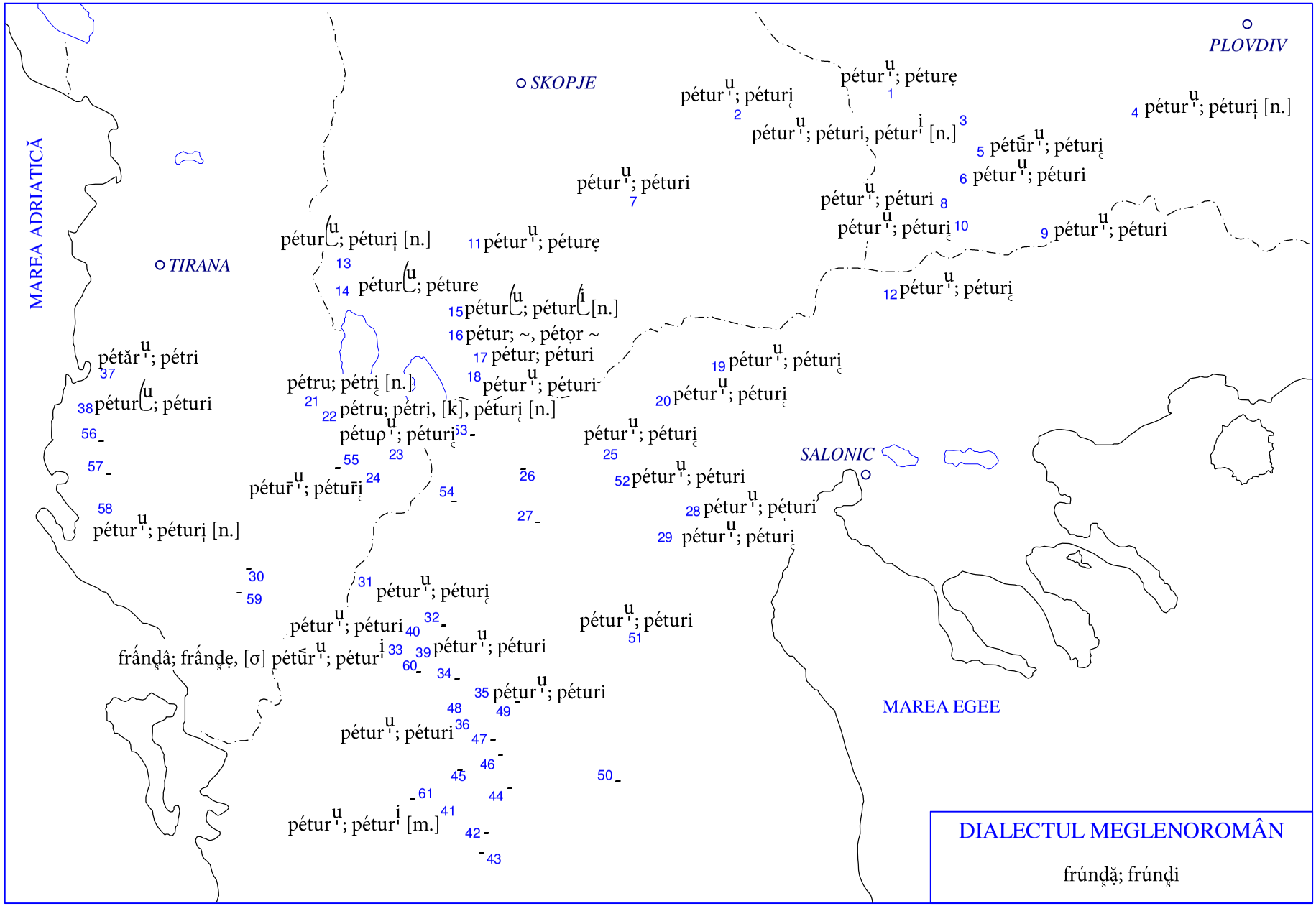

HARTA 506. FOAIE (de plăcintă), pl. 'pâte étendue (pour les nouilles)' [758]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

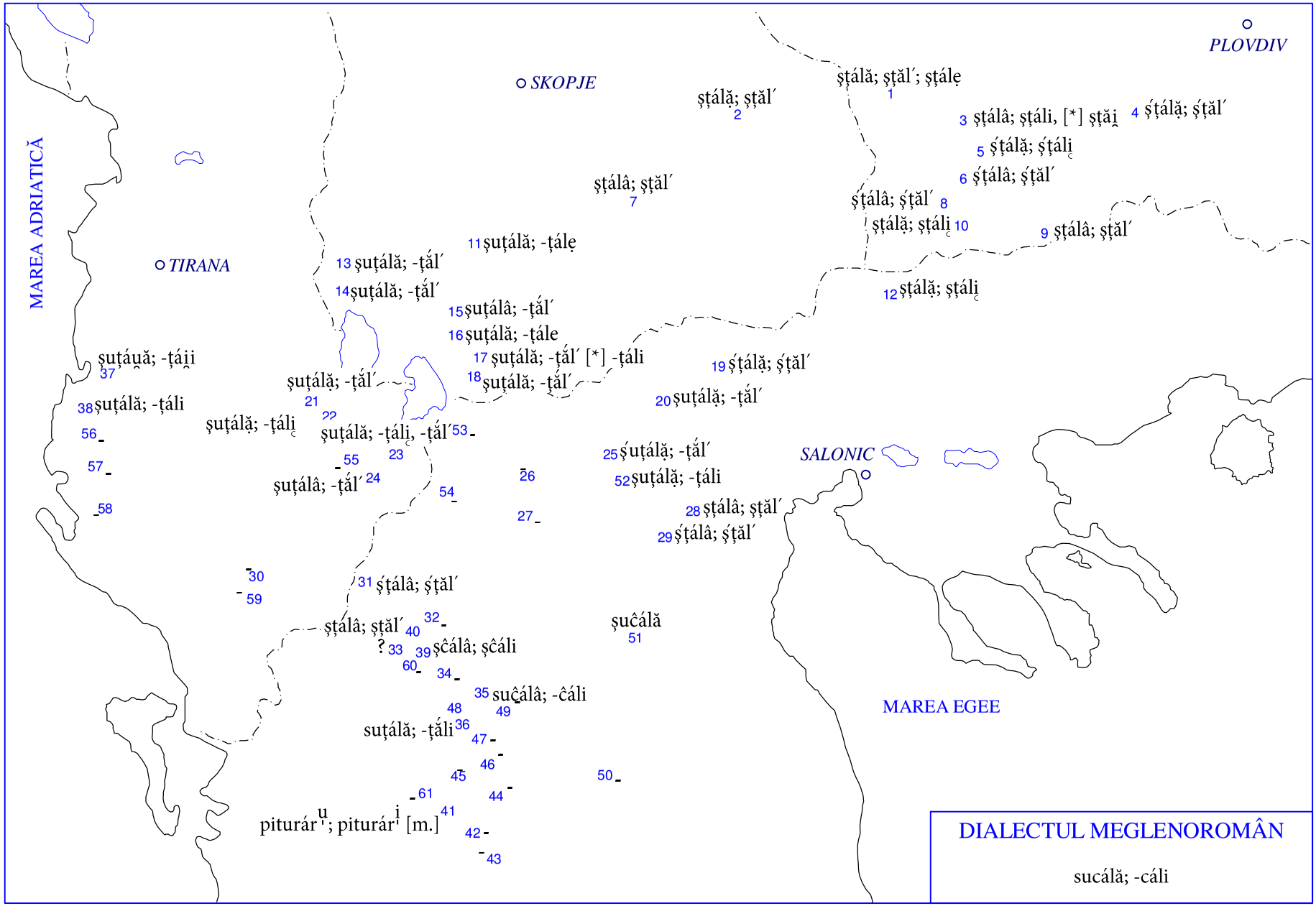

HARTA 507. SUCITOR, pl. ‘rouleau (des pâtissiers)’ [759]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

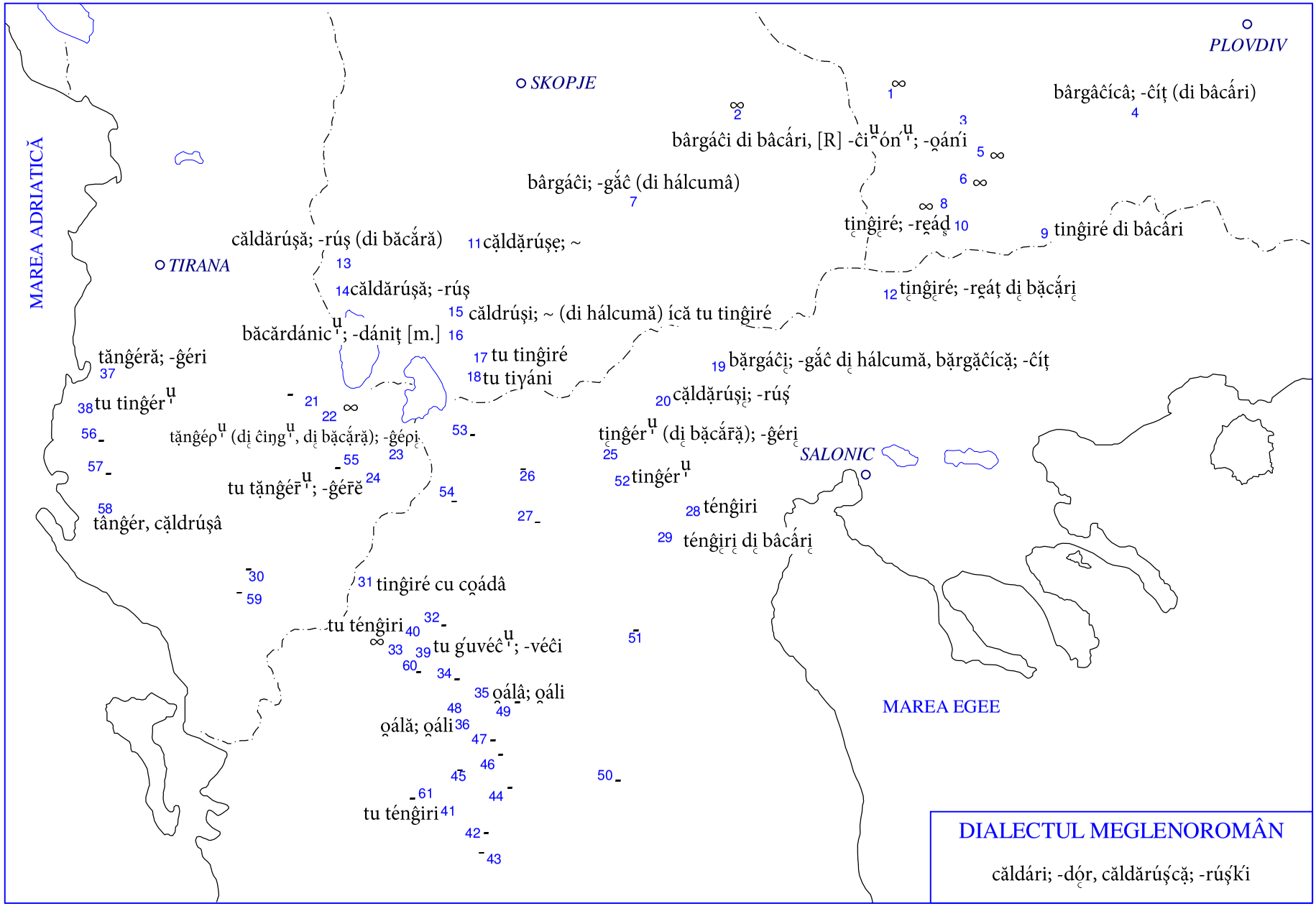

HARTA 508. VAS (pentru făcut mămăligă), pl. ‘chaudron (pour la polenta)’ [760]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

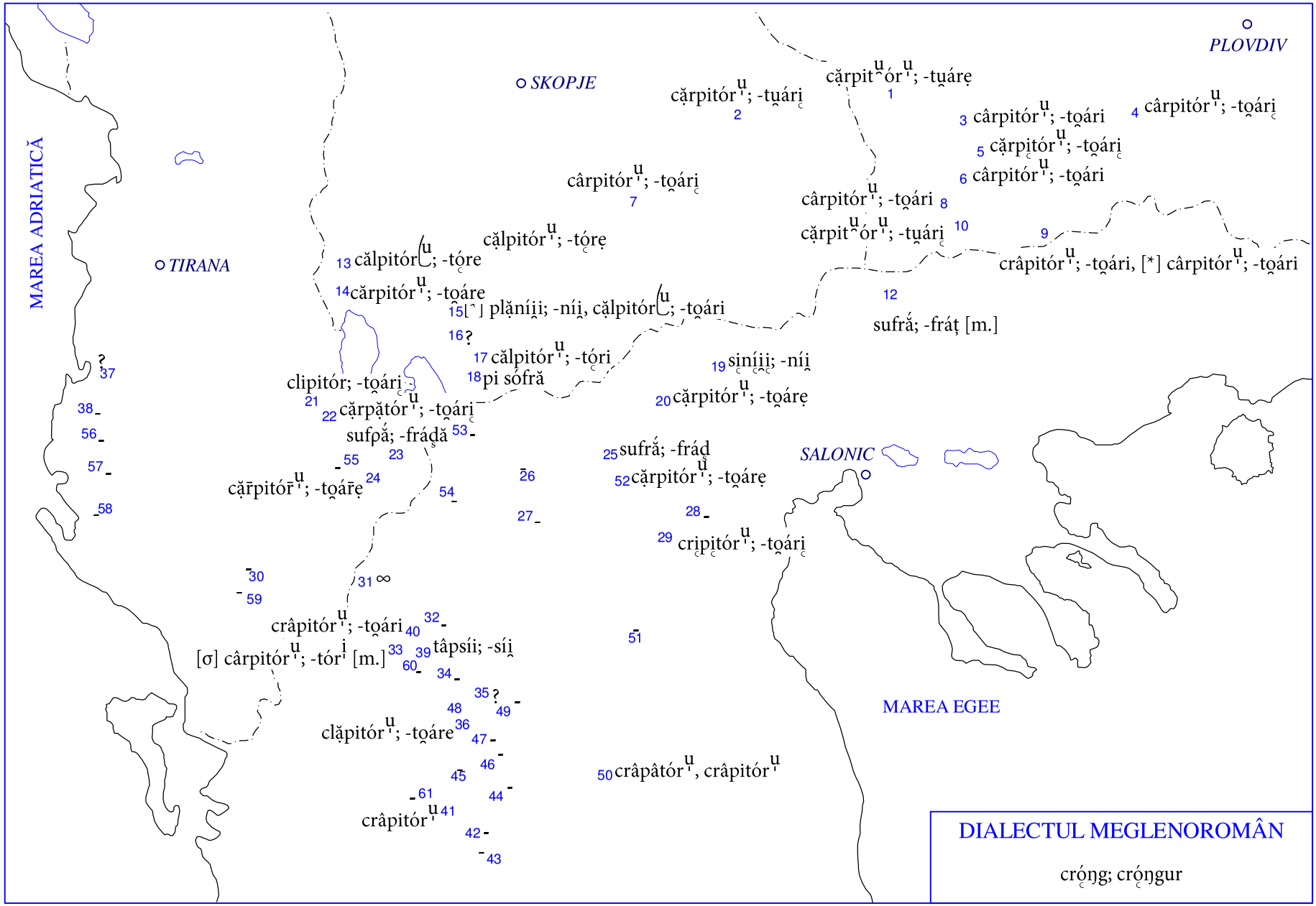

HARTA 509. FUND 2 (pe care tai tăiţeii), pl. 'tranchoir' [762]

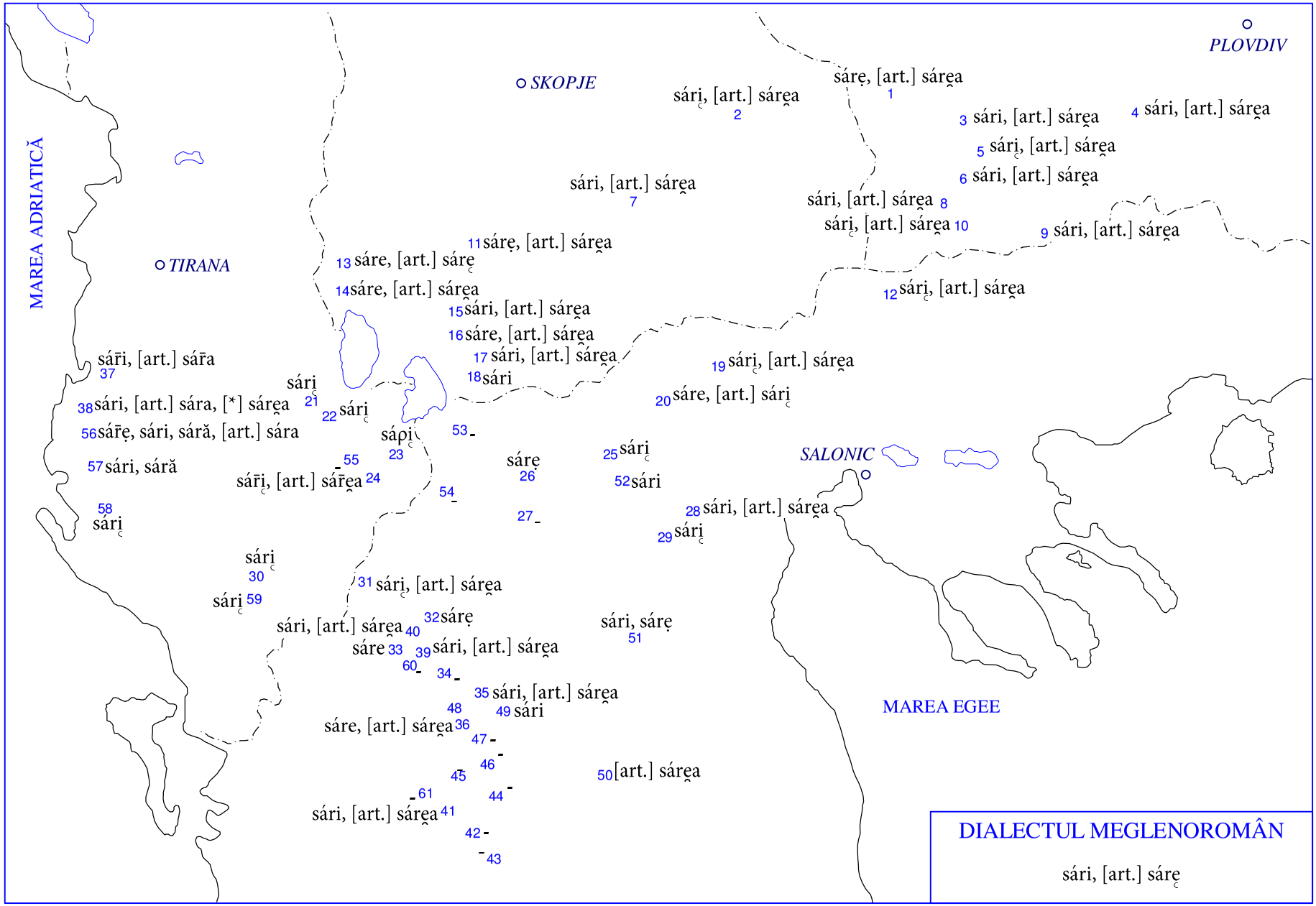
MAREA ADRIATICĂ
TIRANA
SKOPJE
PLOVDIV
SALONIC
MAREA EGEE
DIALECTUL MEGLENOROMÂN
sări, [art.] sărea
sări, [art.] sărea
sări, [art.] sărea

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

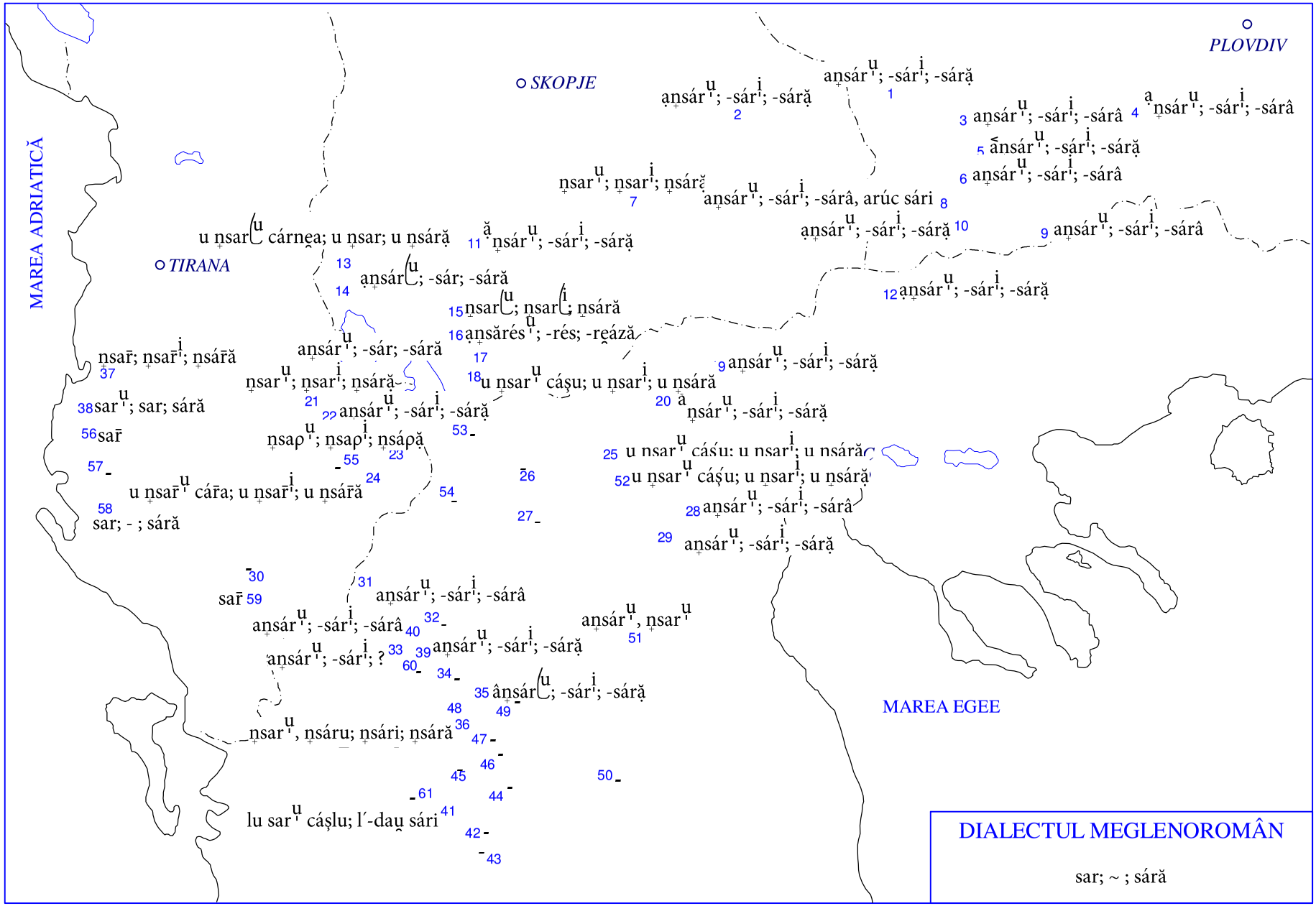

HARTA 511. SĂREZ, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. 'je sale' [764]

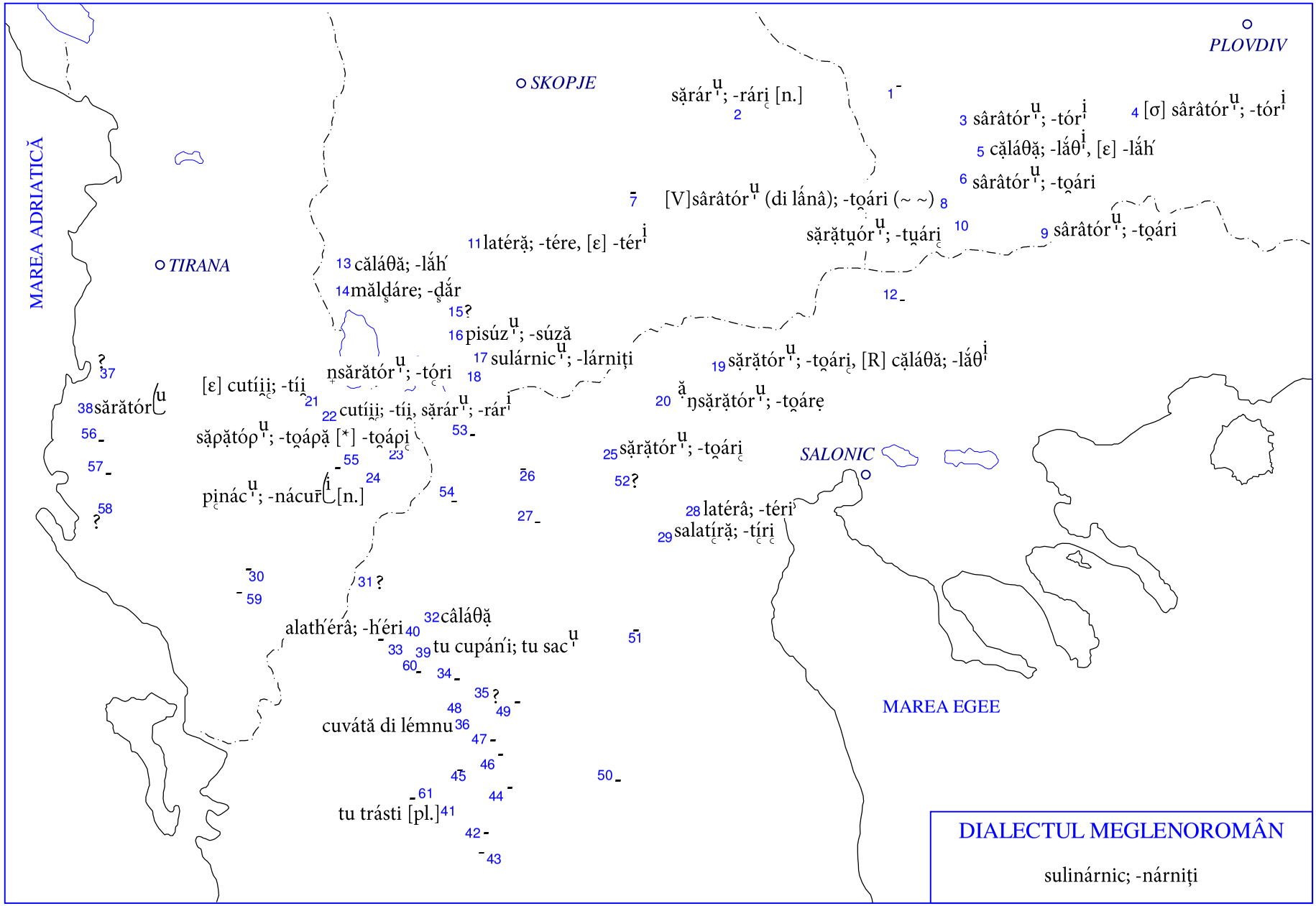

HARTA 512. SOLNIȚĂ, pl. 'salière' [766]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

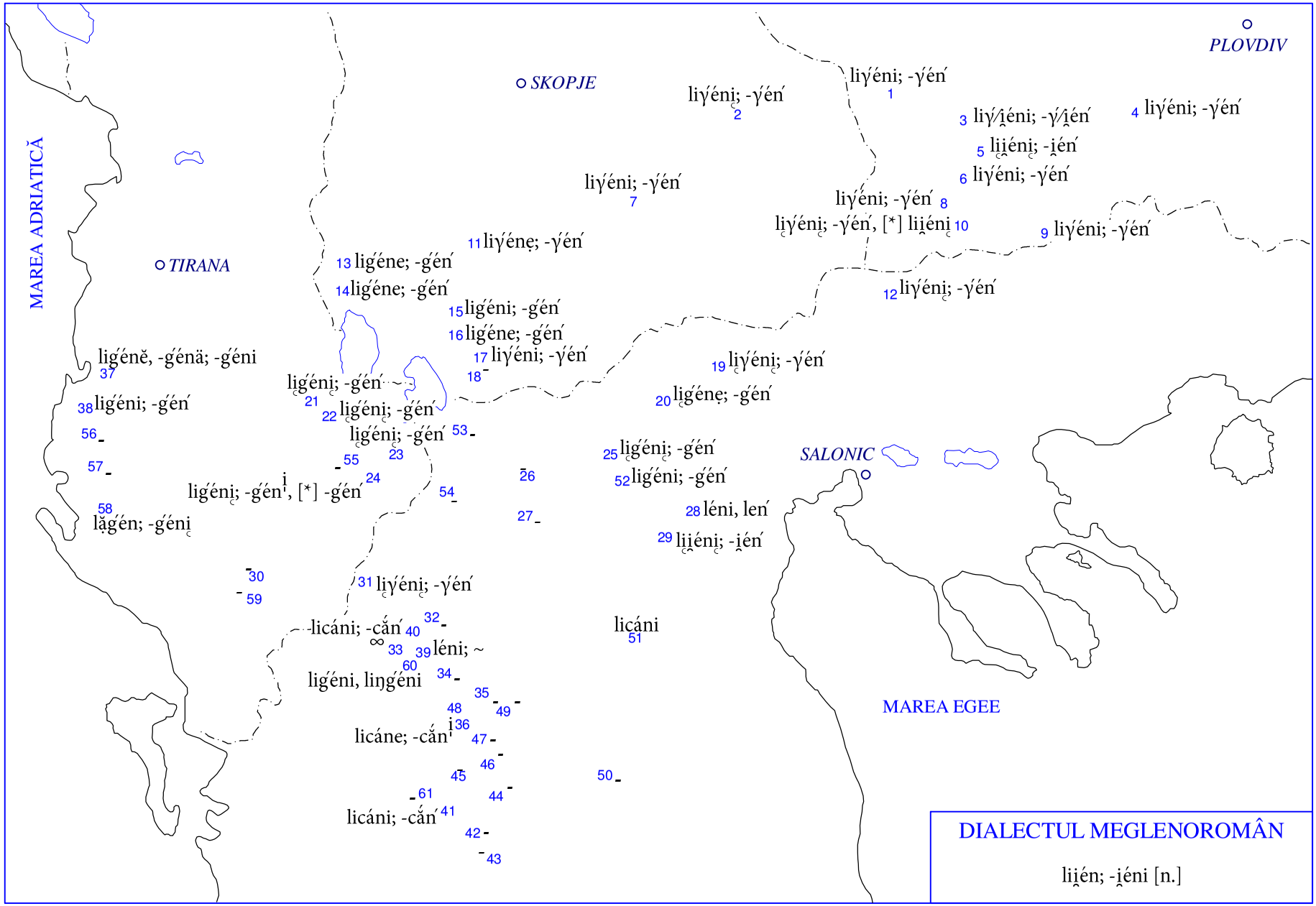

HARTA 513. LIGHEAN, pl. 'cuvette' [767]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

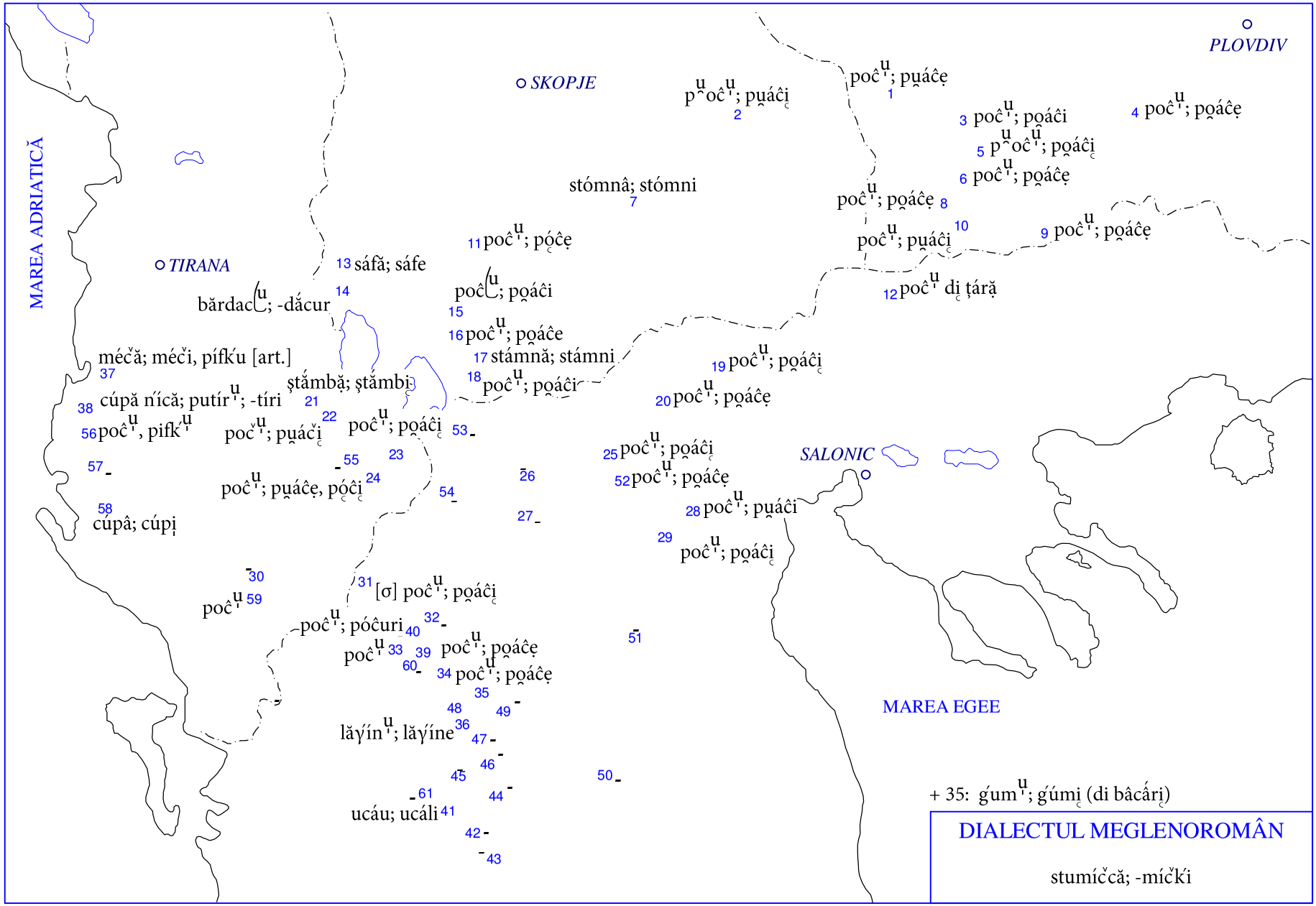

HARTA 514. ULCIOR, pl. 'cruche' [768]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

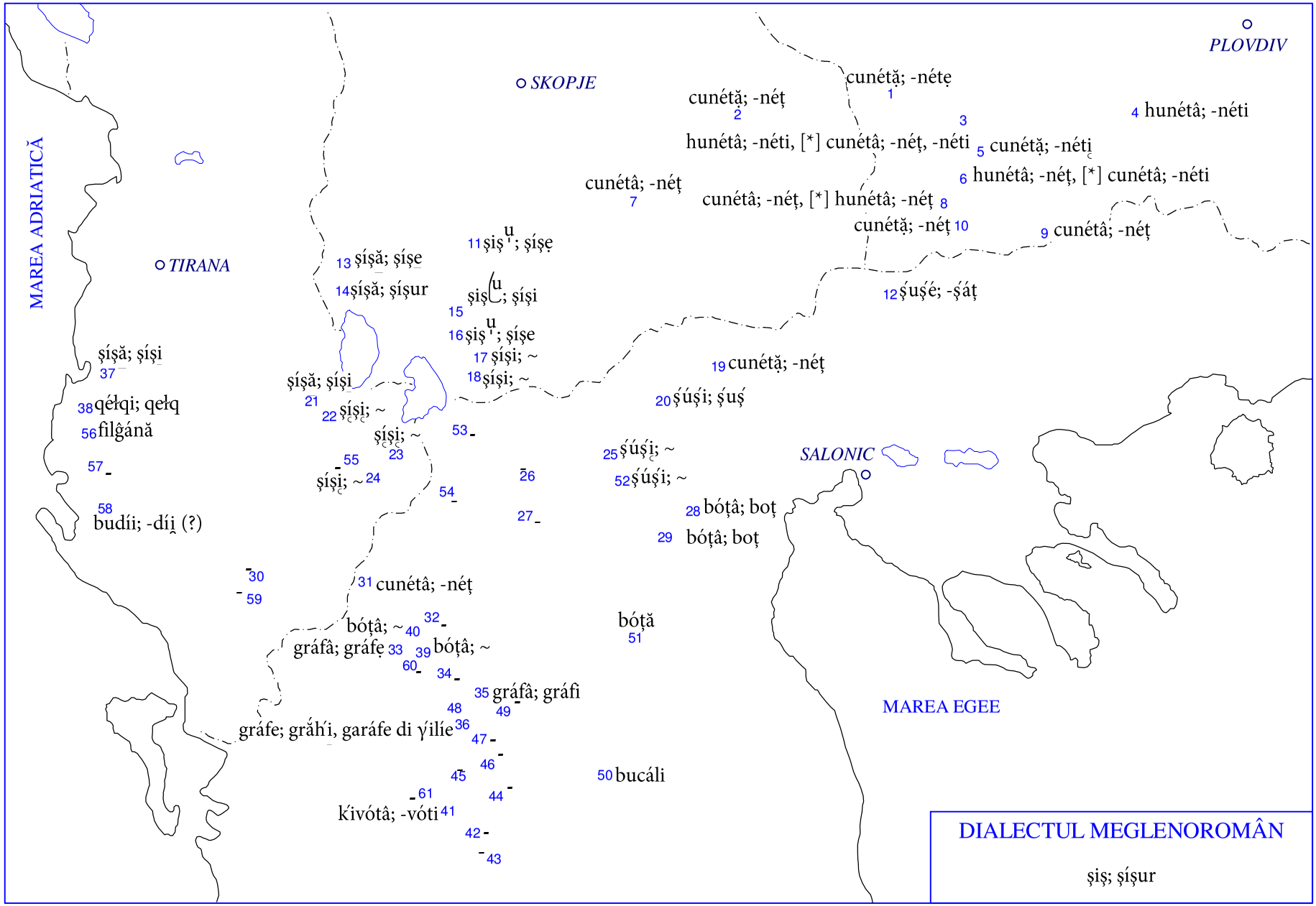

HARTA 515. STICLĂ, pl. 'bouteille' [769]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

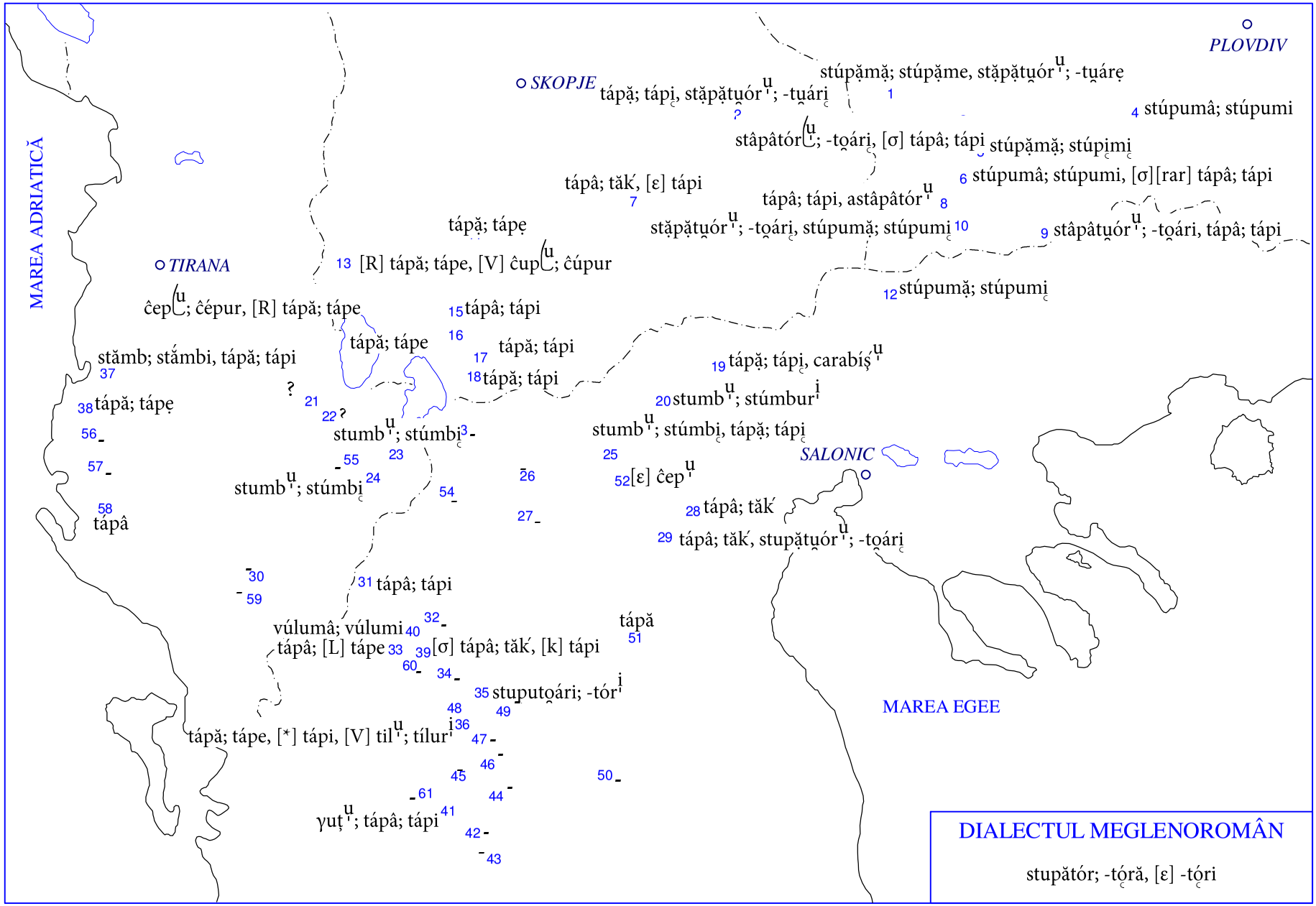

HARTA 516. DOP, pl. 'bouchon' [770]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

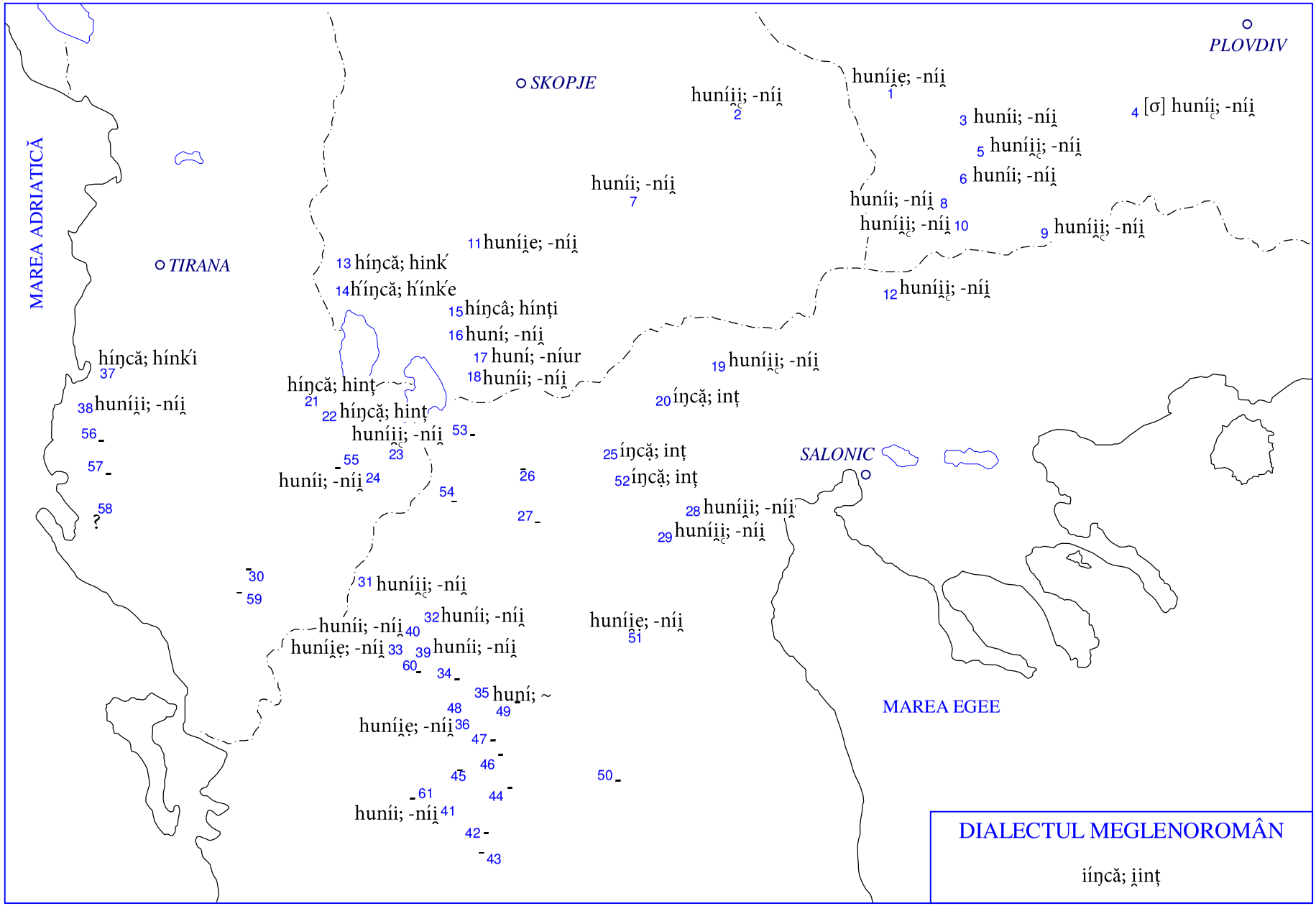

HARTA 517. PÂLNIE, pl. ‘entonnir’ [771]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

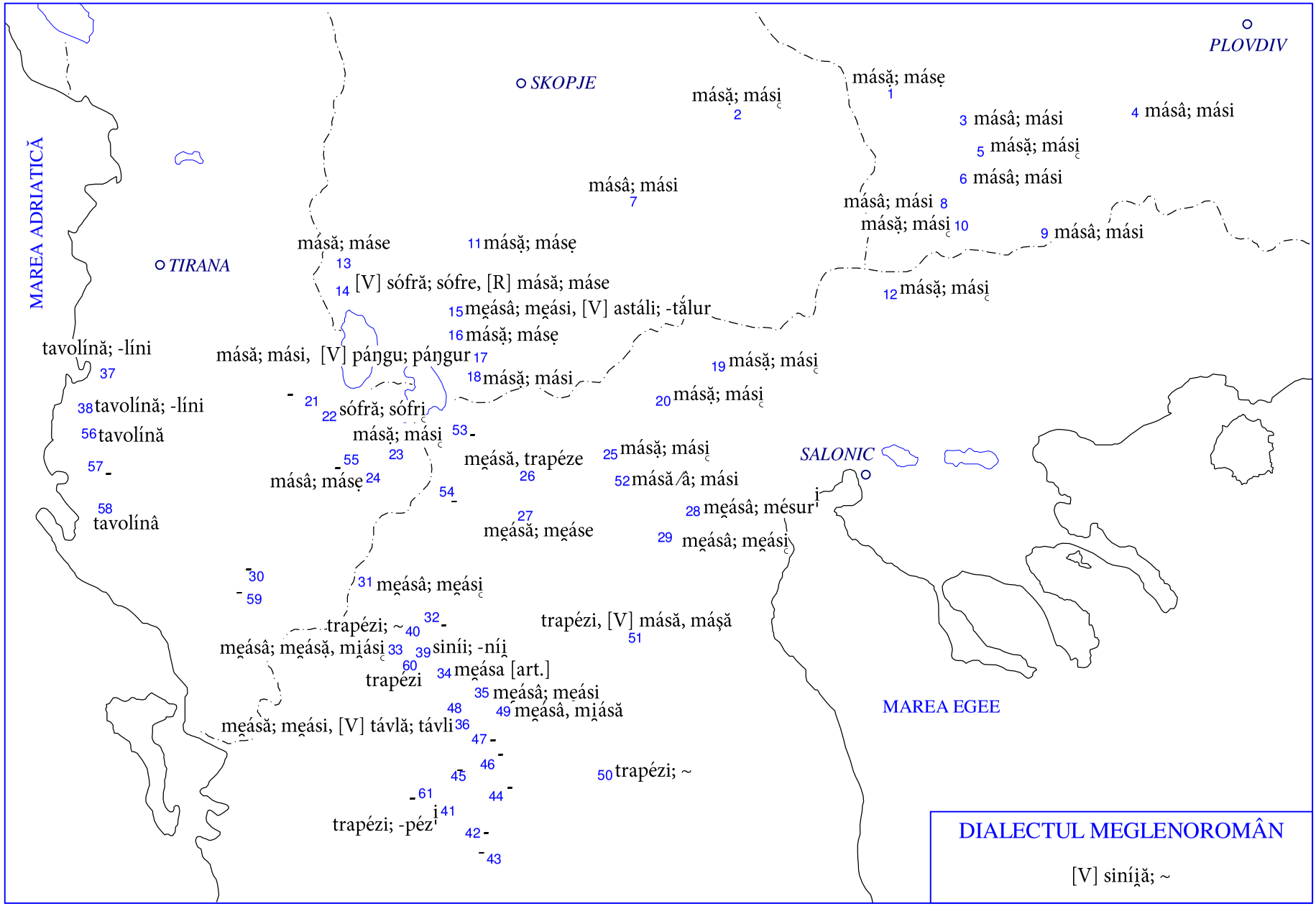

HARTA 518. MASĂ, pl. 'table' [772]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

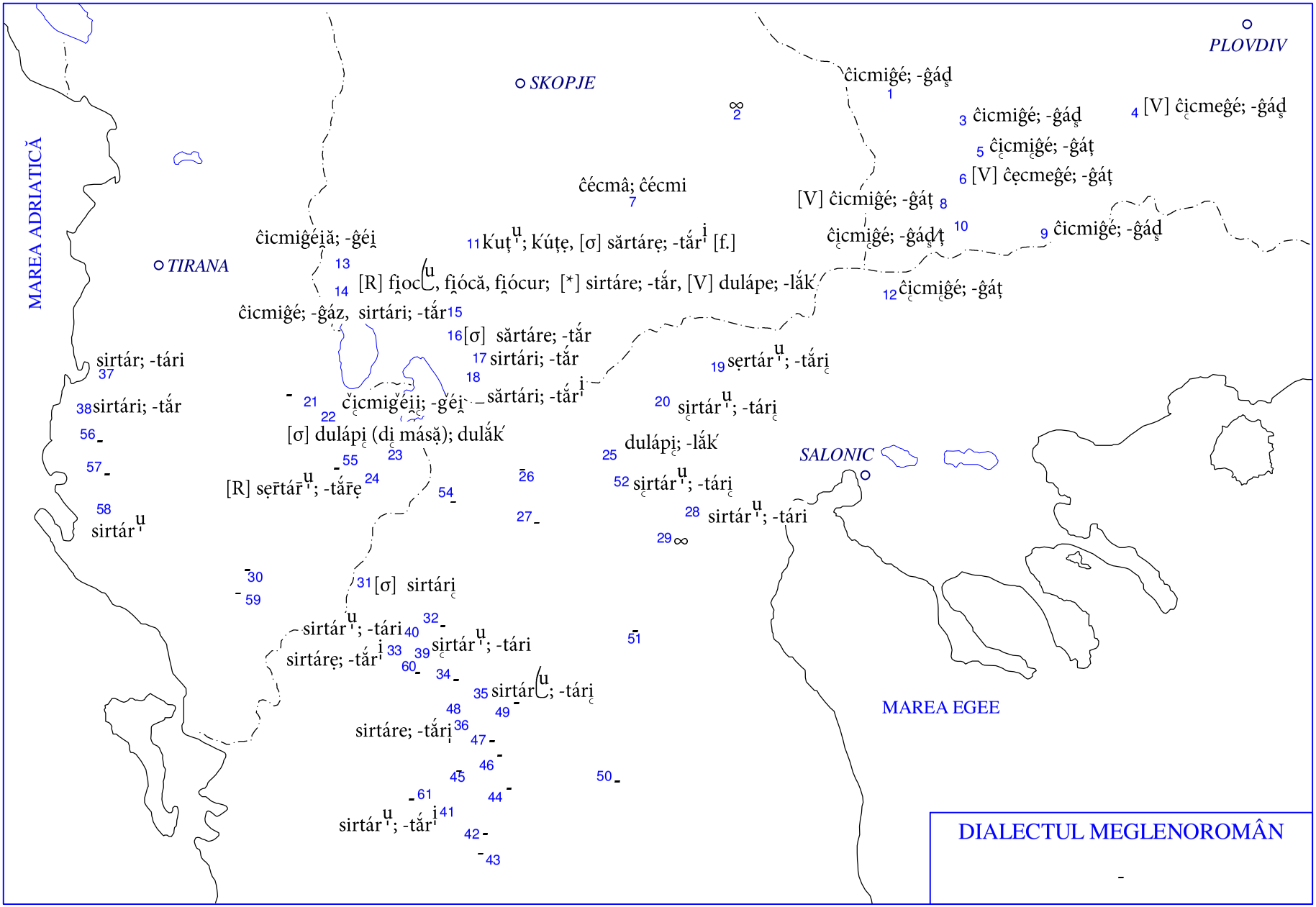

HARTA 519. SERTAR, pl. 'tiroir' [774]

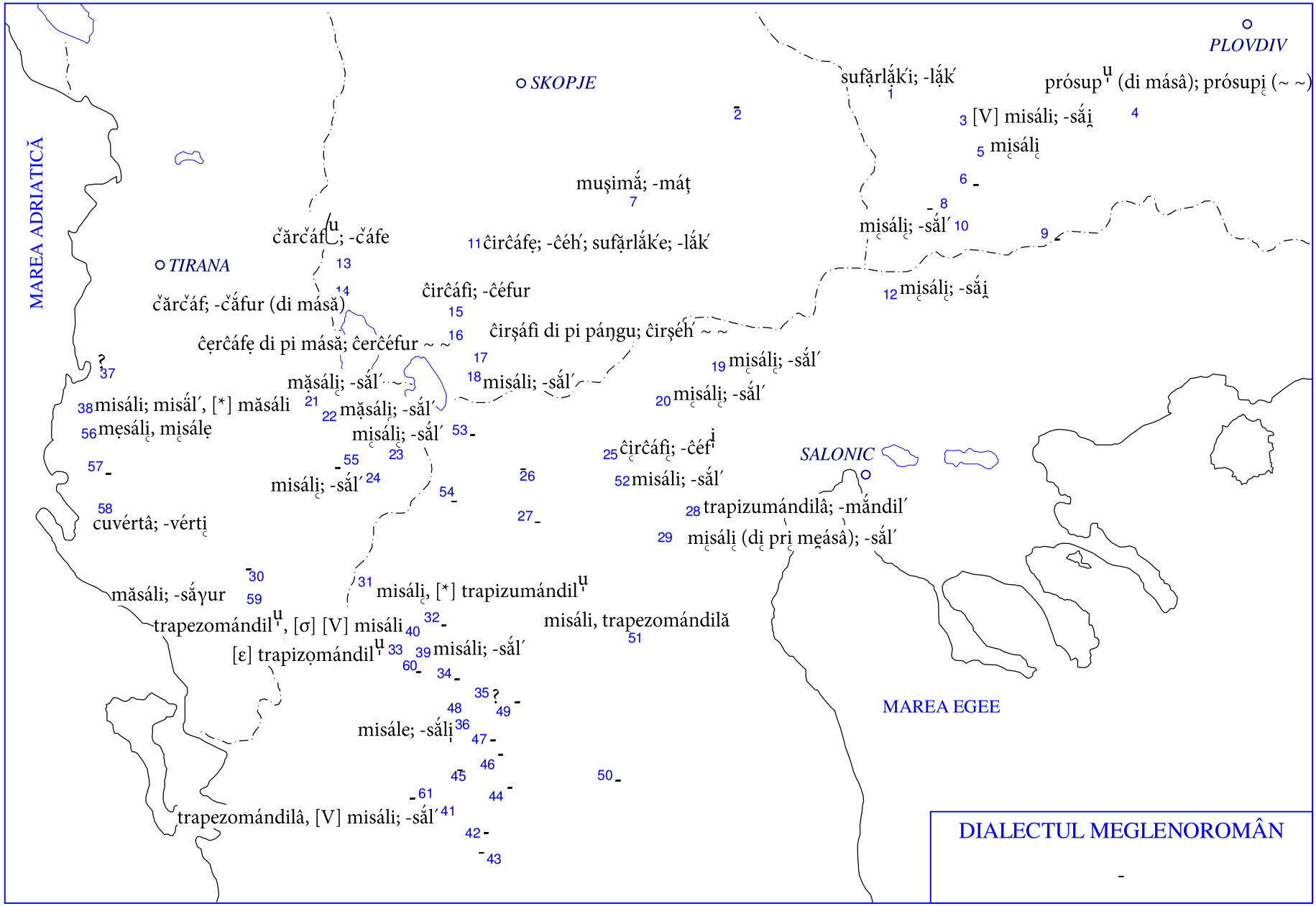

HARTA 520. FAŢĂ DE MASĂ, pl. 'nappe' [775]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

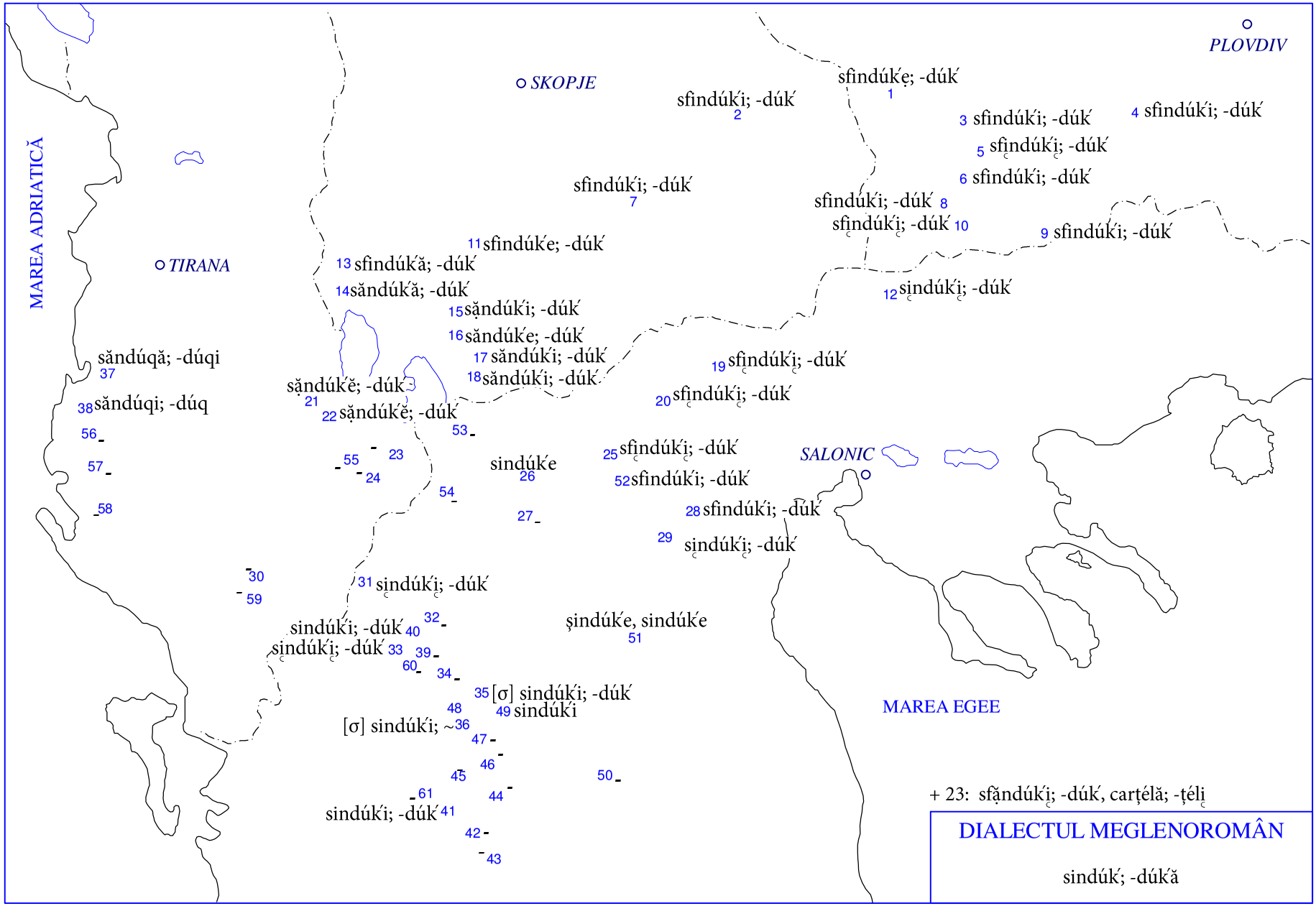

HARTA 521. LADĂ, pl. 'coffre' [776]

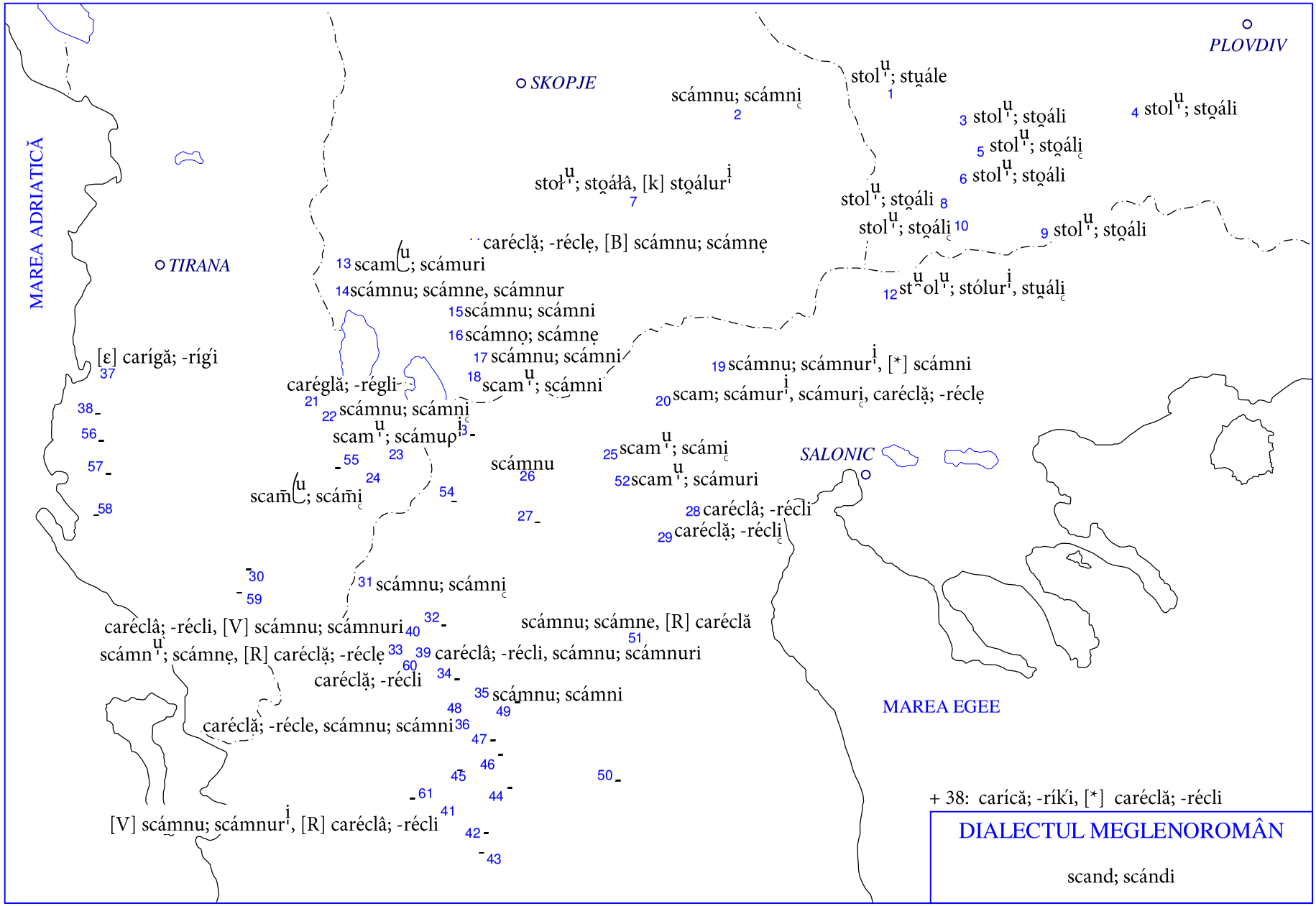

HARTA 522. SCAUN, pl. 'chaise' [777]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

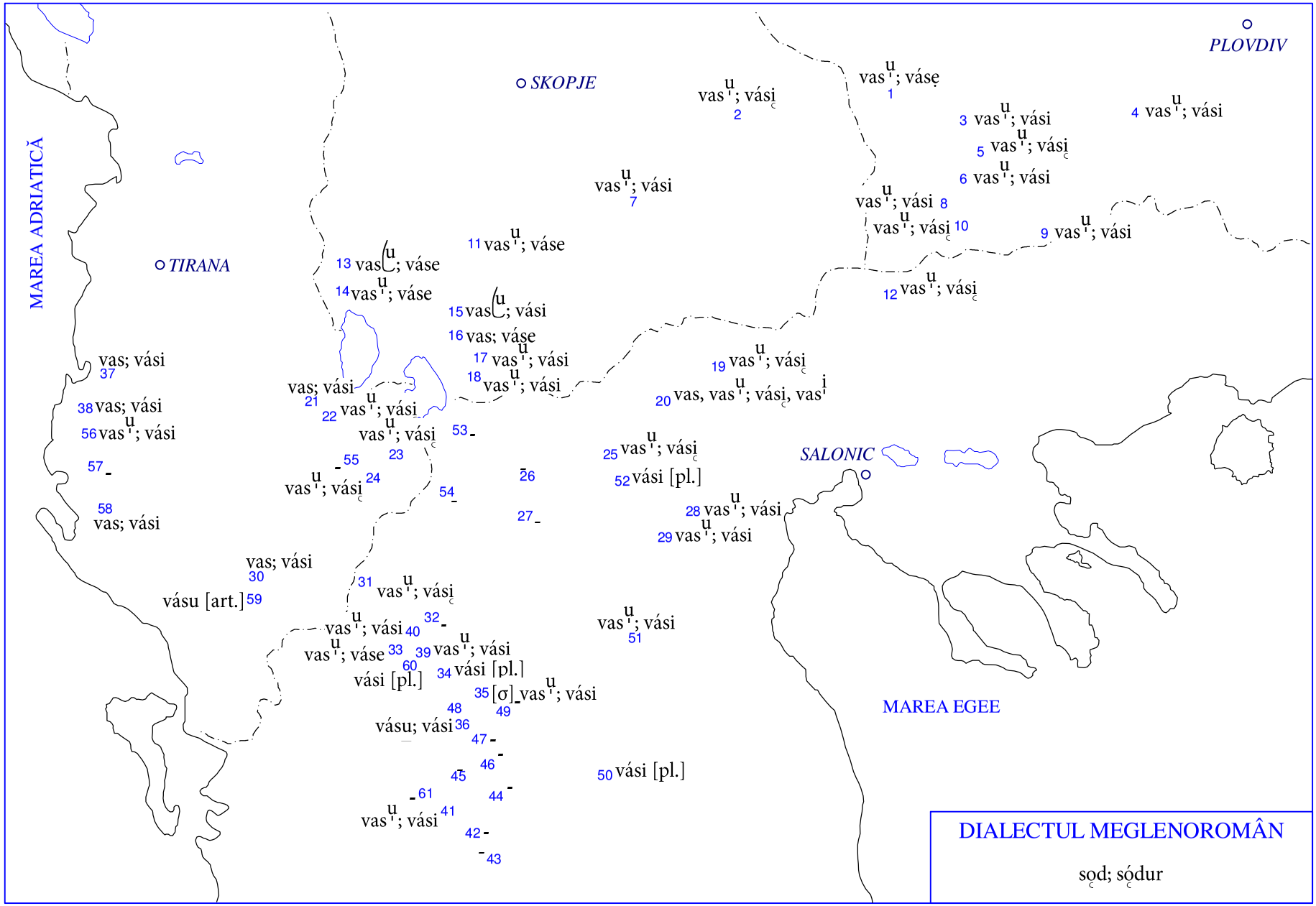

HARTA 523. VAS, pl. ‘vaisselle’ [779]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

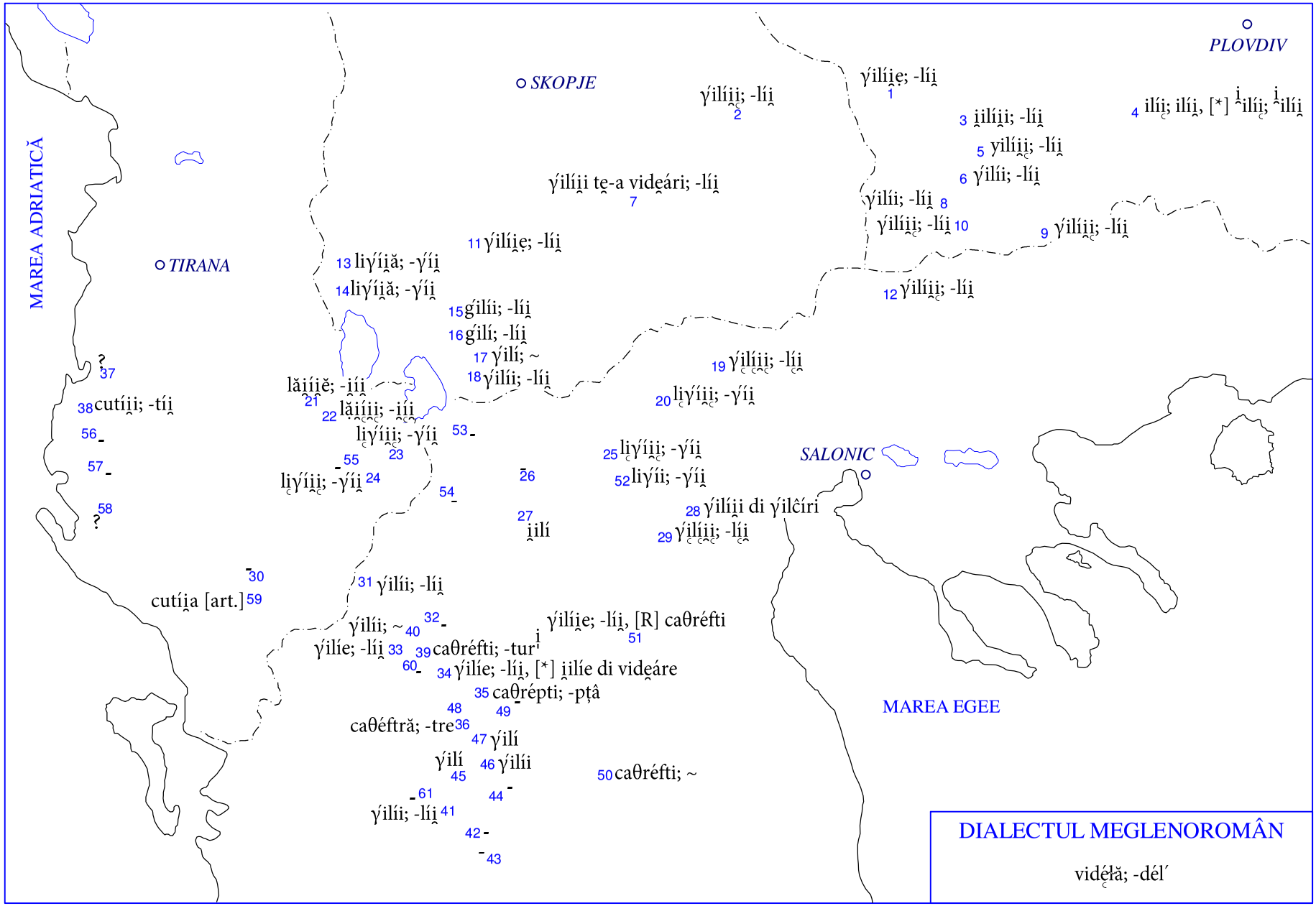

HARTA 524. OGLINDĂ, pl. 'miroir' [780]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

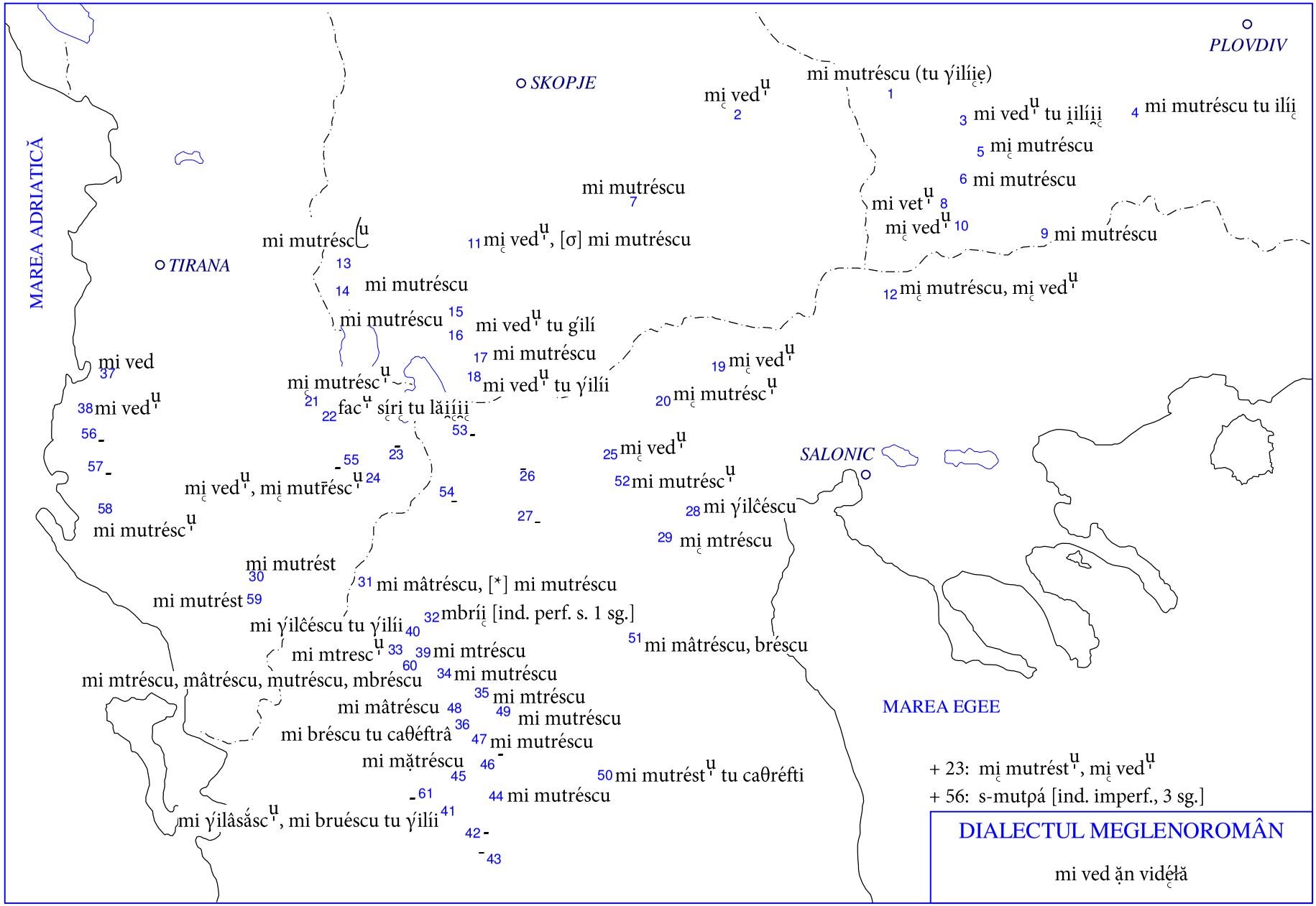

HARTA 525. MĂ UIT (în oglindă), ind. prez., 1 sg. 'je me mire' [781]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

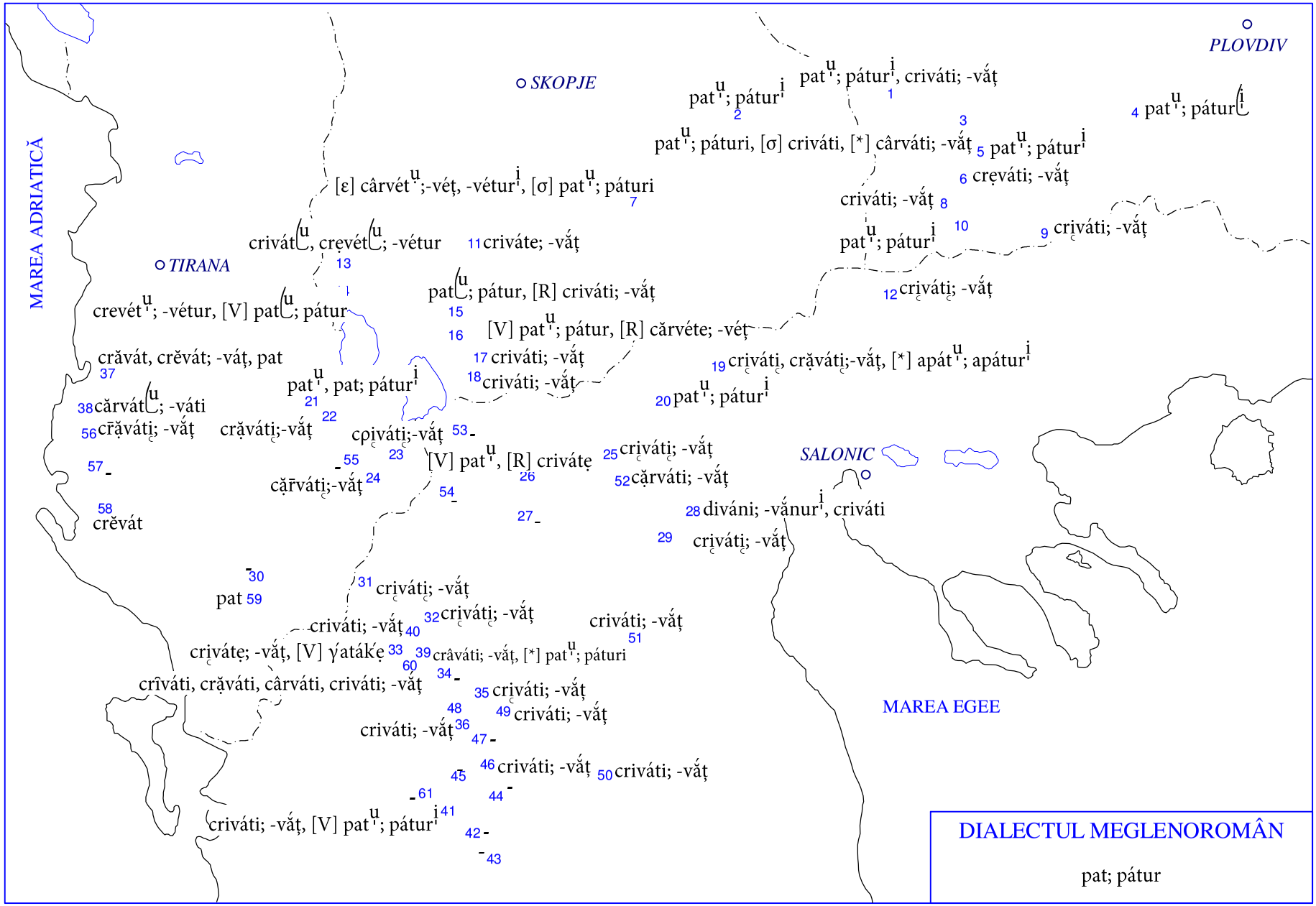

HARTA 526. PAT, pl. 'lit' [782]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

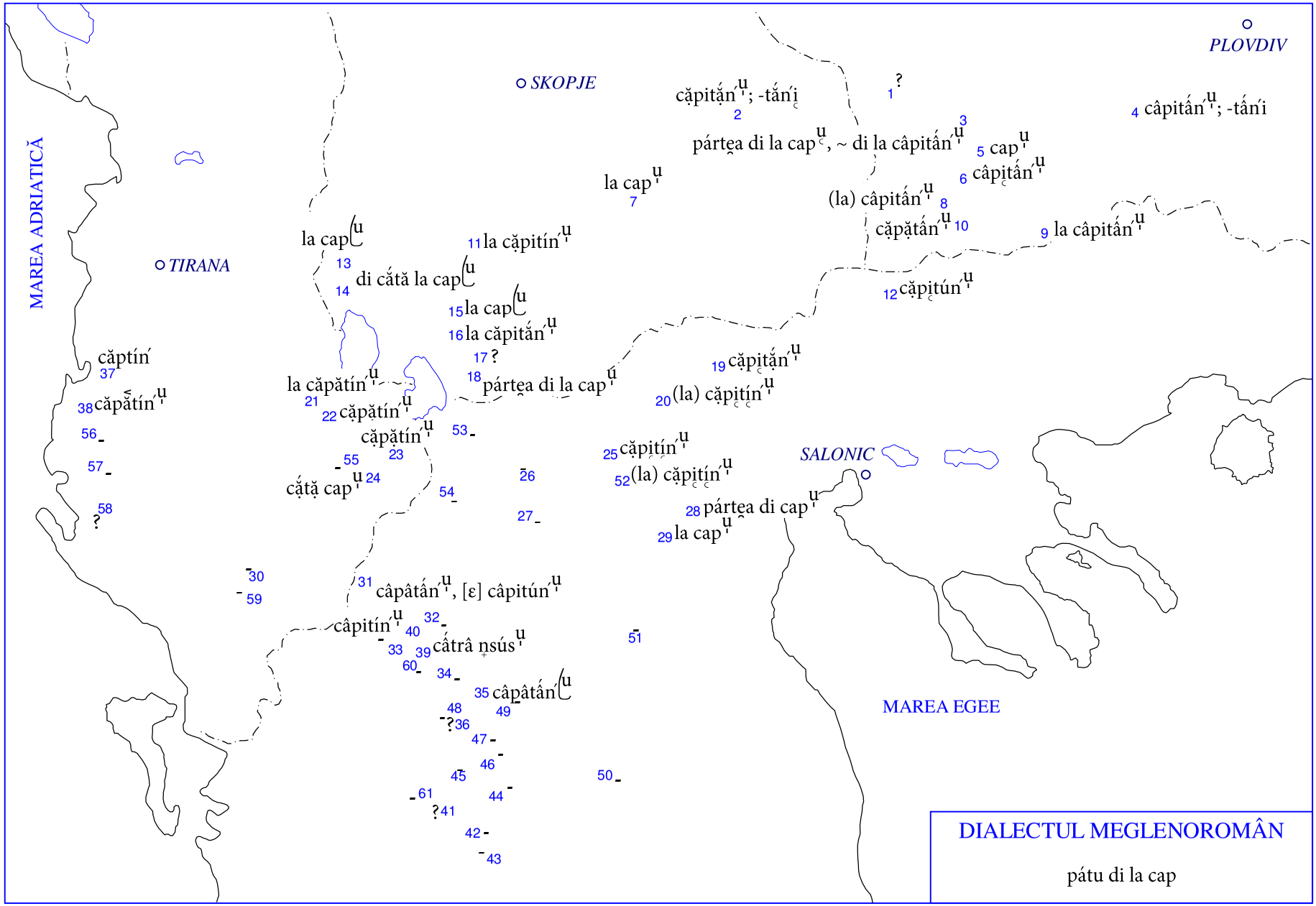

HARTA 527. CĂPĂTÂI (la pat) ‘chevêt’ [783]

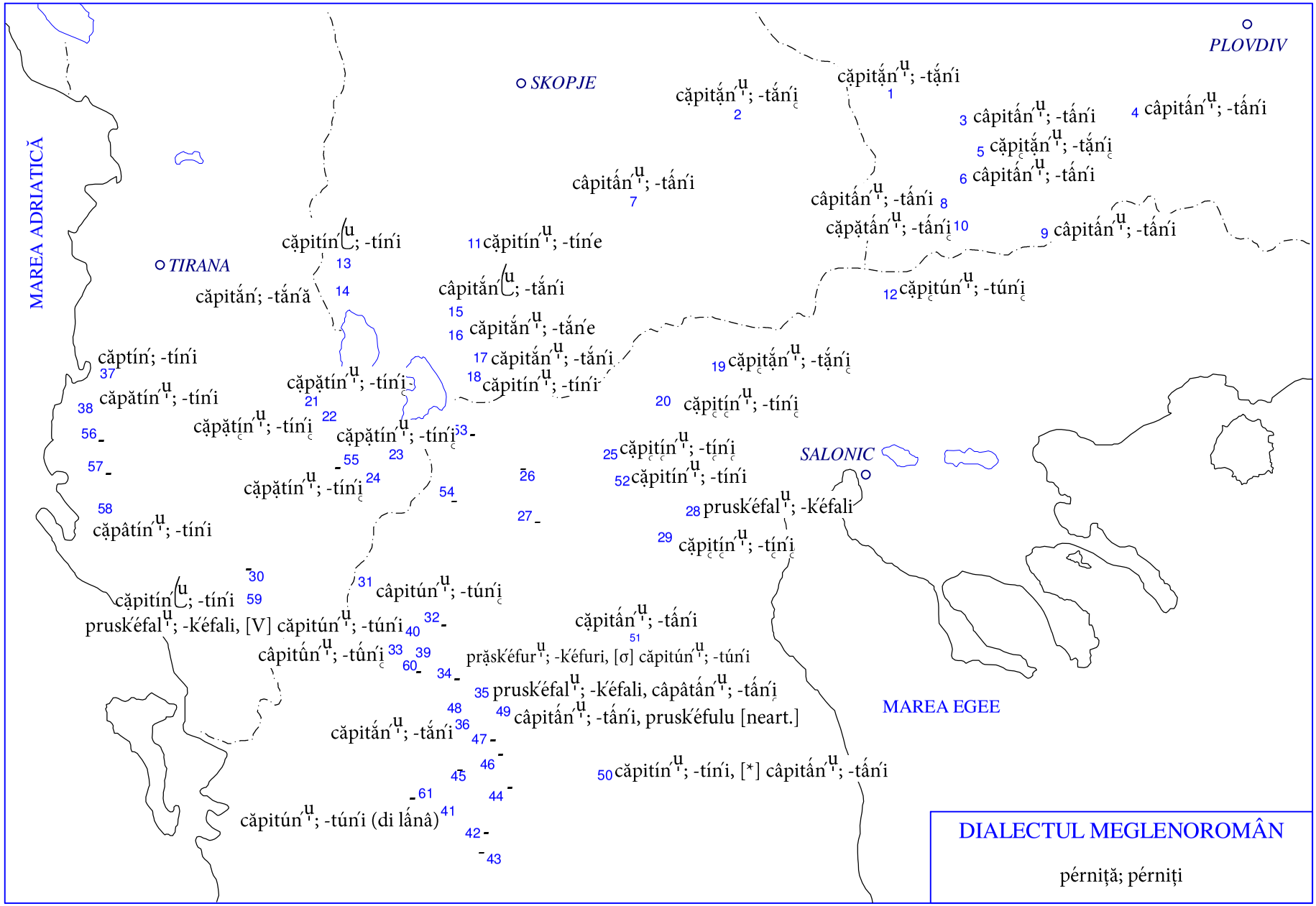

HARTA 528. PERNĂ, pl. 'coussin, oreiller' [785]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

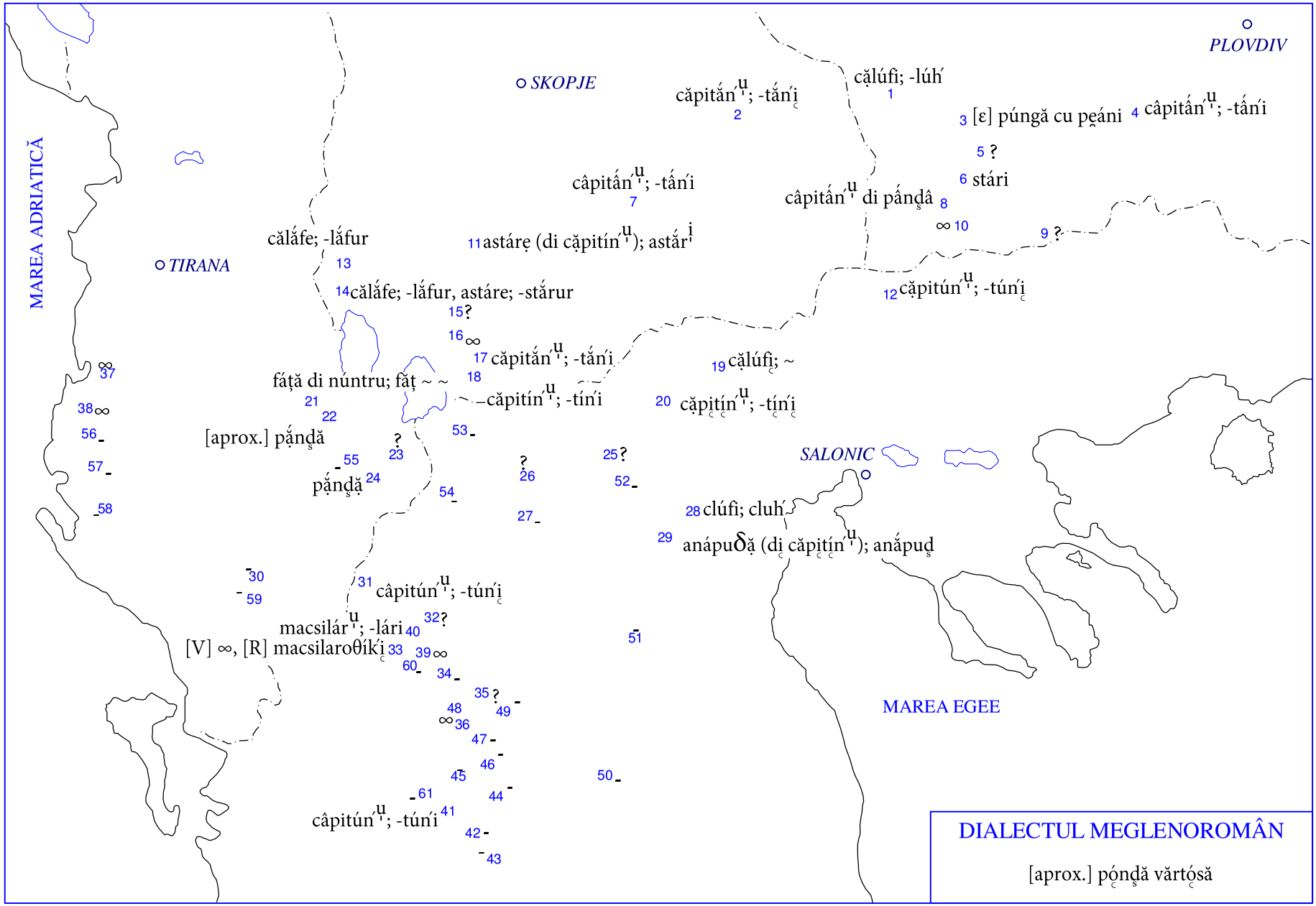

HARTA 529. DOS DE PERNĂ, pl. ‘sac de nankin qui se trouve sous la taie d’oreiller’ [786]

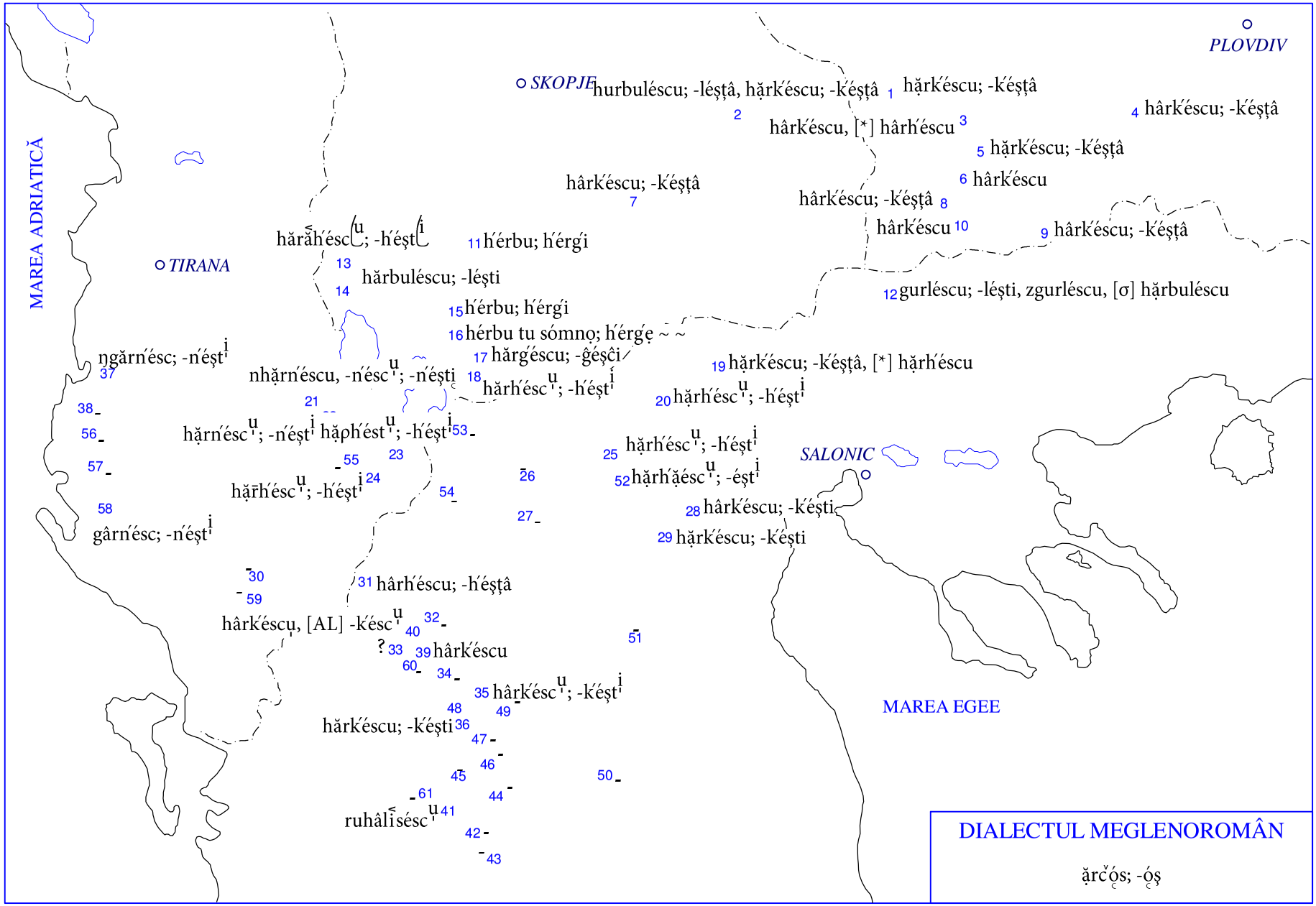

HARTA 530. SFORĂI, ind. prez., 1–2 sg. ‘je ronfle’ [787]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

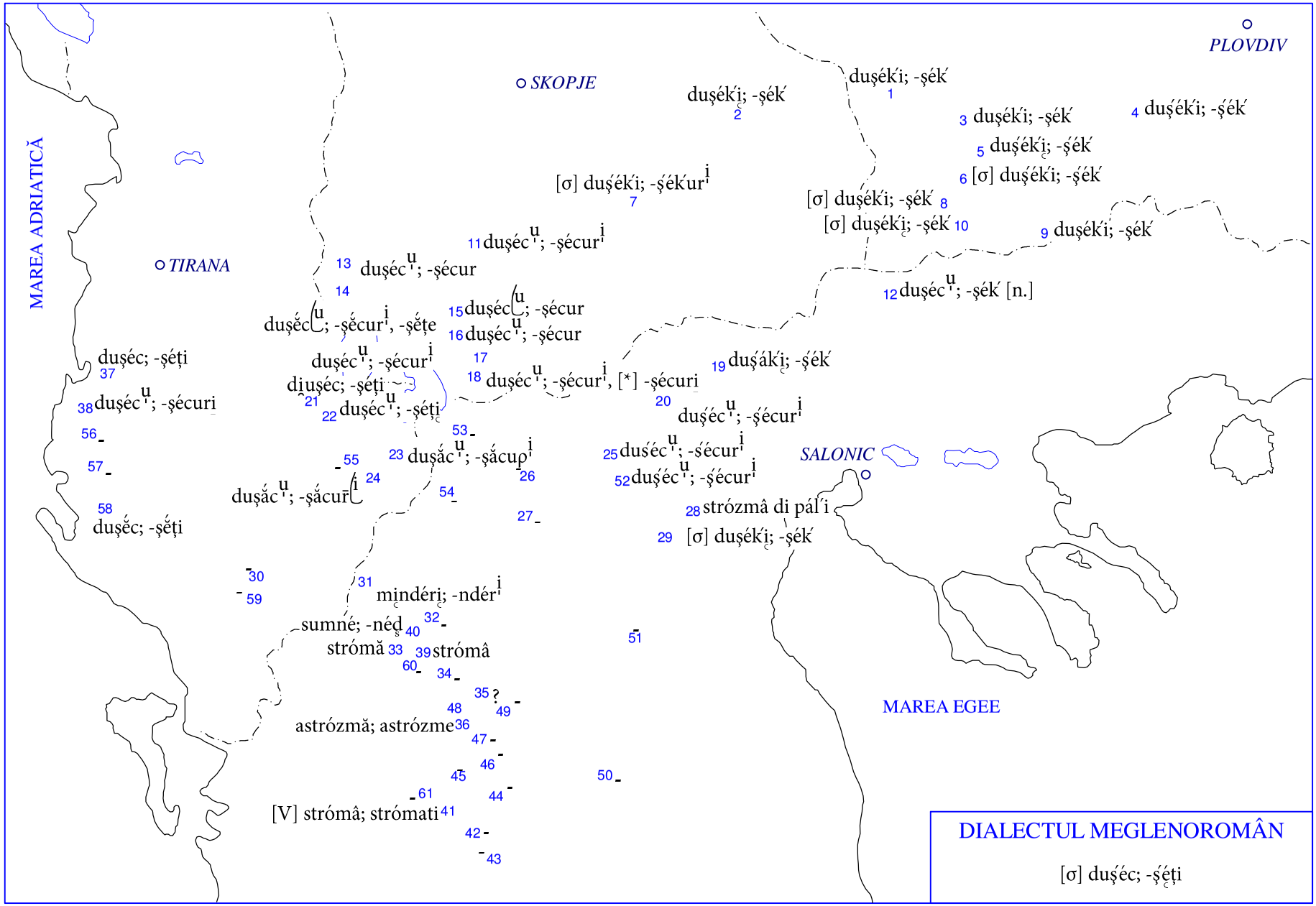

HARTA 531. SALTEA (cu paie), pl. 'paillasse' [788]

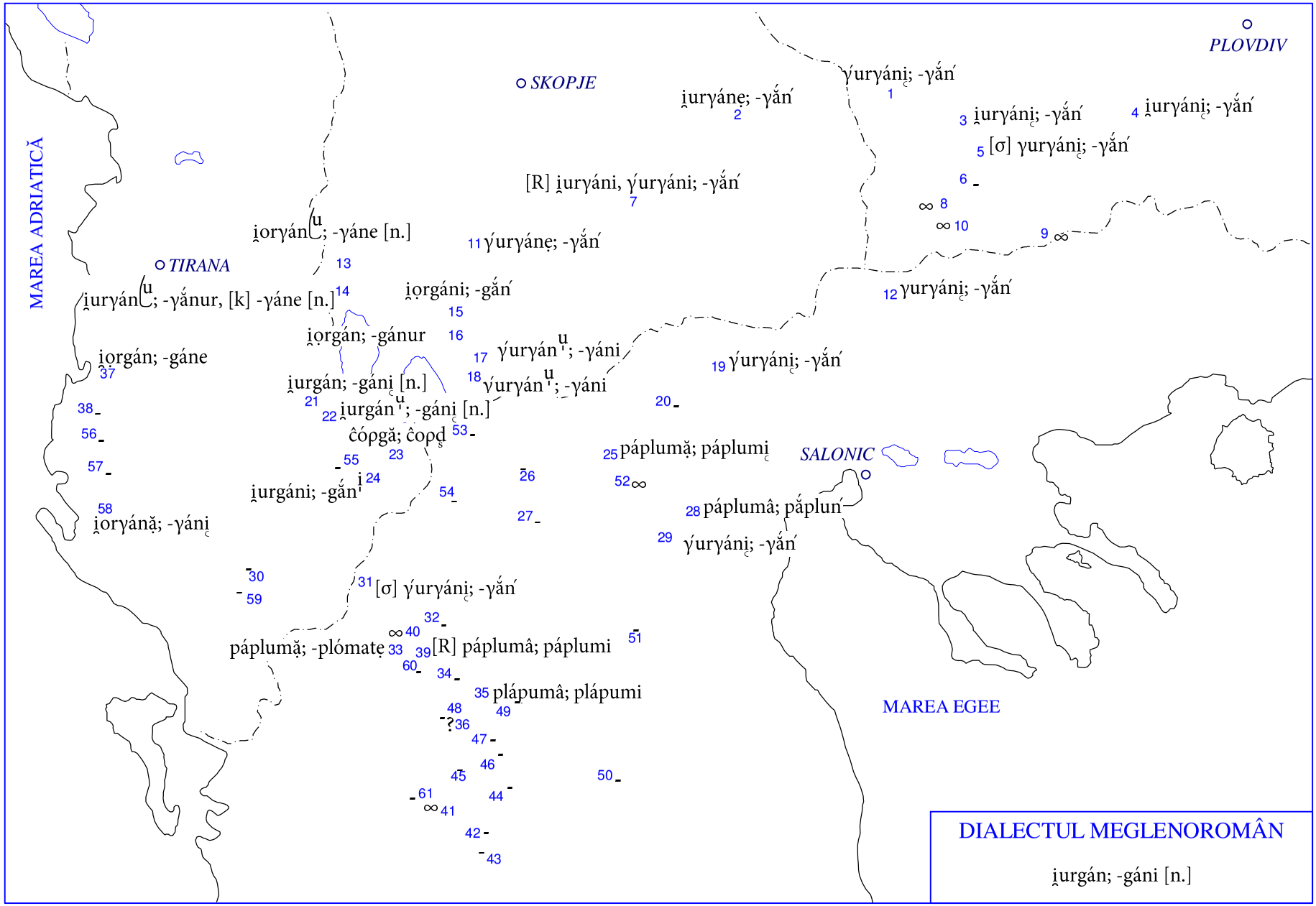

HARTA 532. PLAPUMĂ, pl. ‘couverture rembourrée’ [790]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

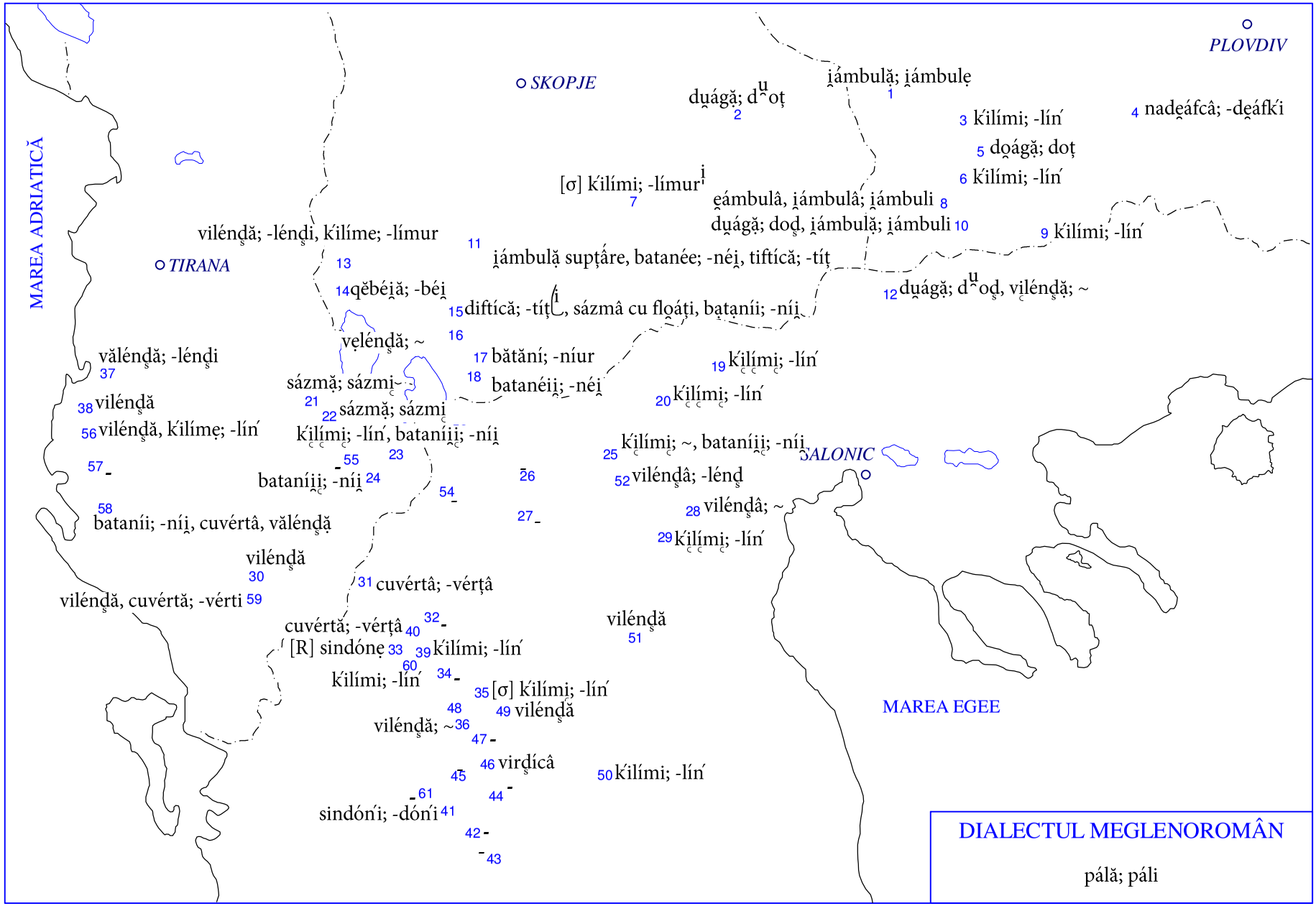

HARTA 533. PĂTURĂ, pl. ‘couverture (de laine)’ [792]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

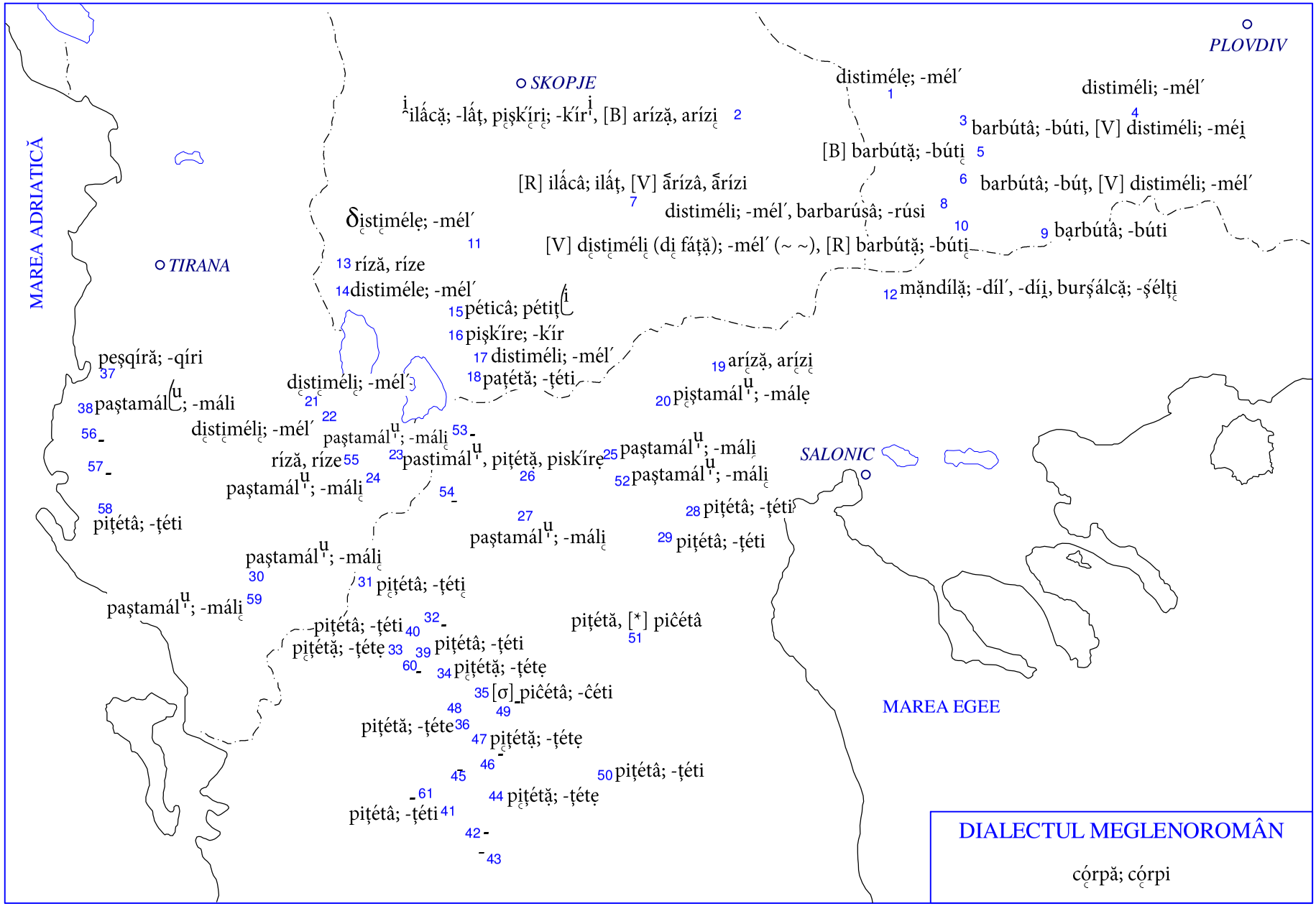

HARTA 534. PROSOP, pl. ‘essuie-mains’ [793]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

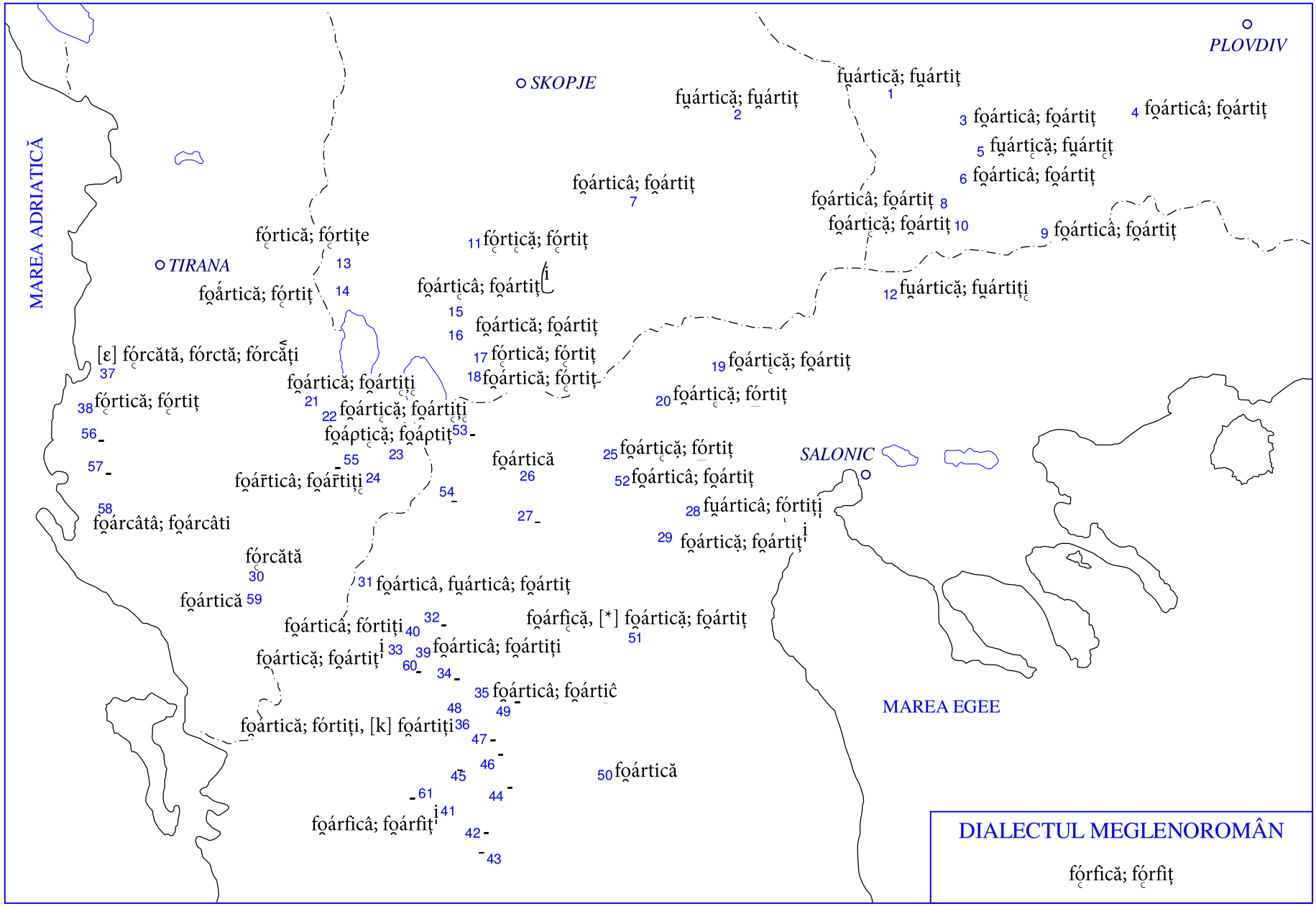

HARTA 535. FOARFECĂ, pl. ‘ciseaux’ [794]

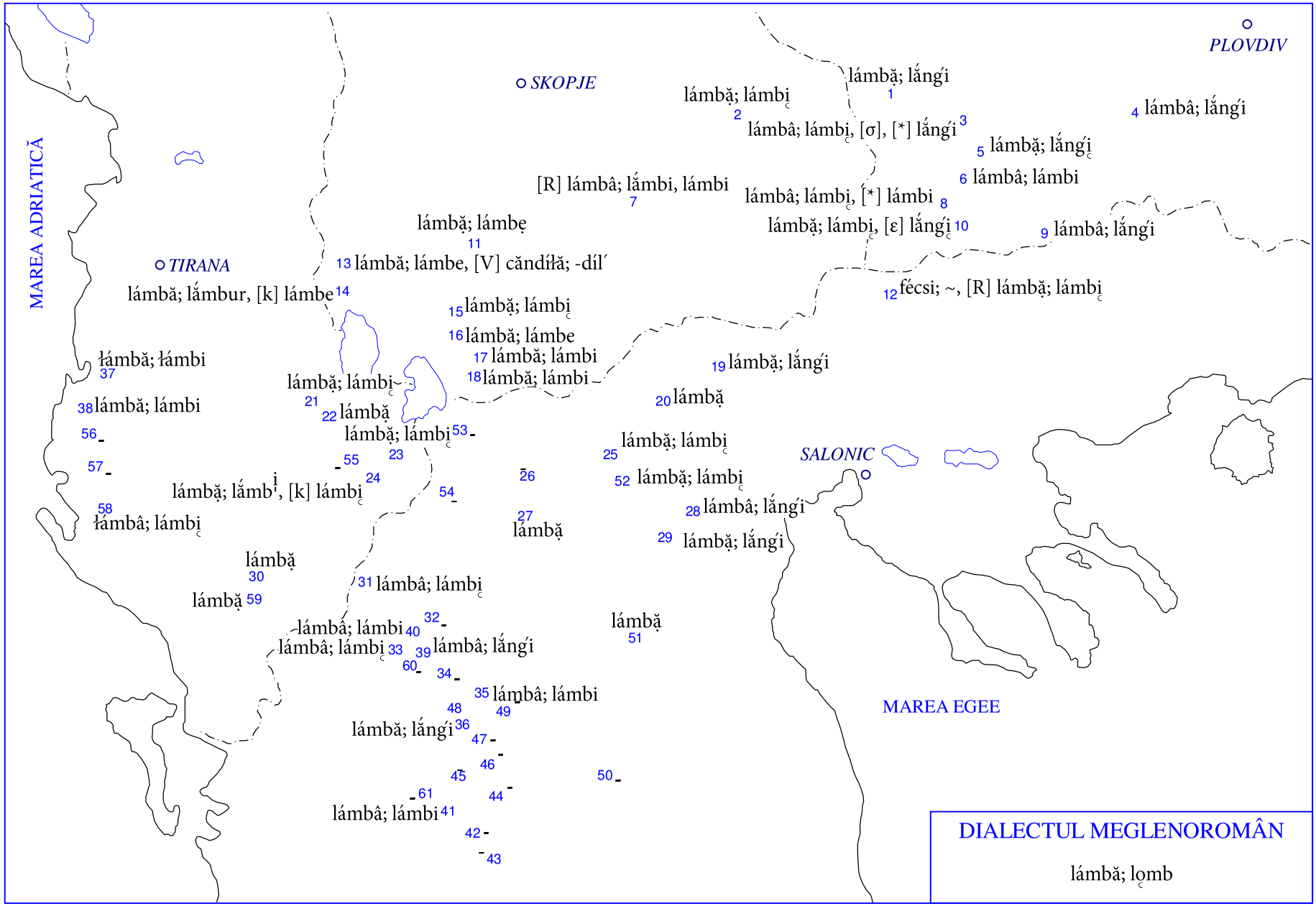

HARTA 536. LAMPĂ, pl. 'lampe' [795]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

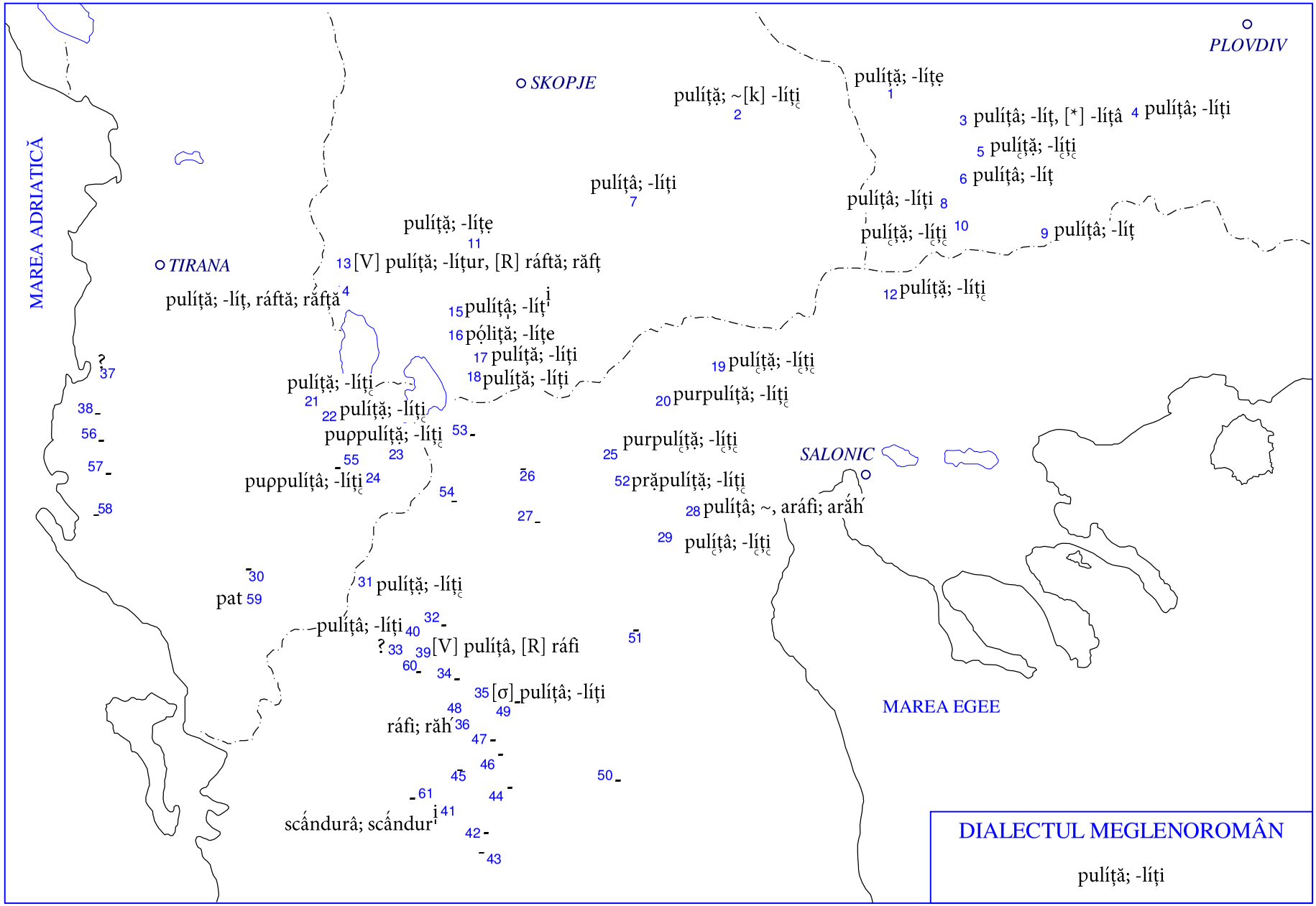

HARTA 537. POLIŢĂ, pl. 'étagère' [797]

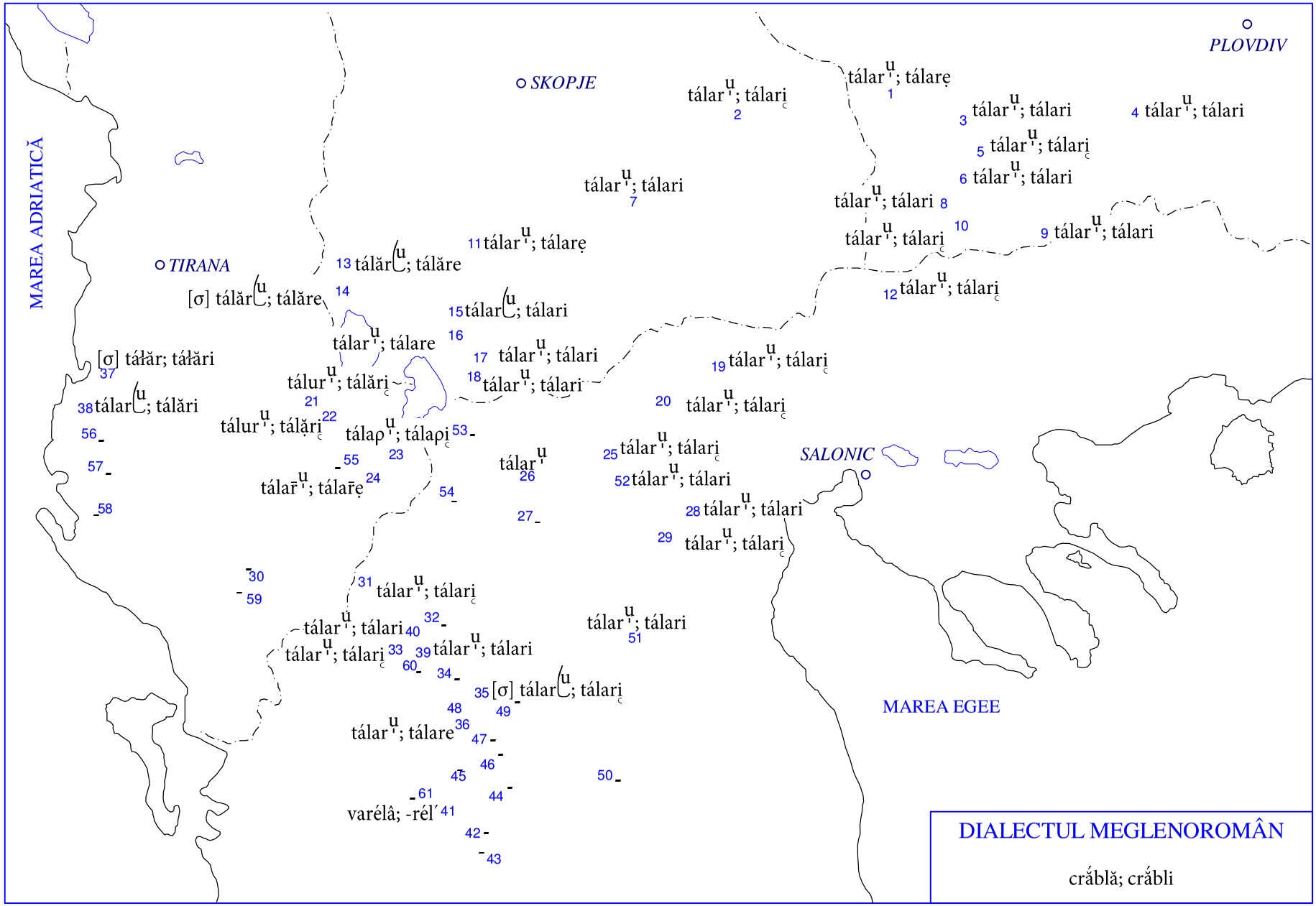

HARTA 538. PUTINĂ, pl. ‘cuve, cuveau (pour conserver le fromage)’ [799]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

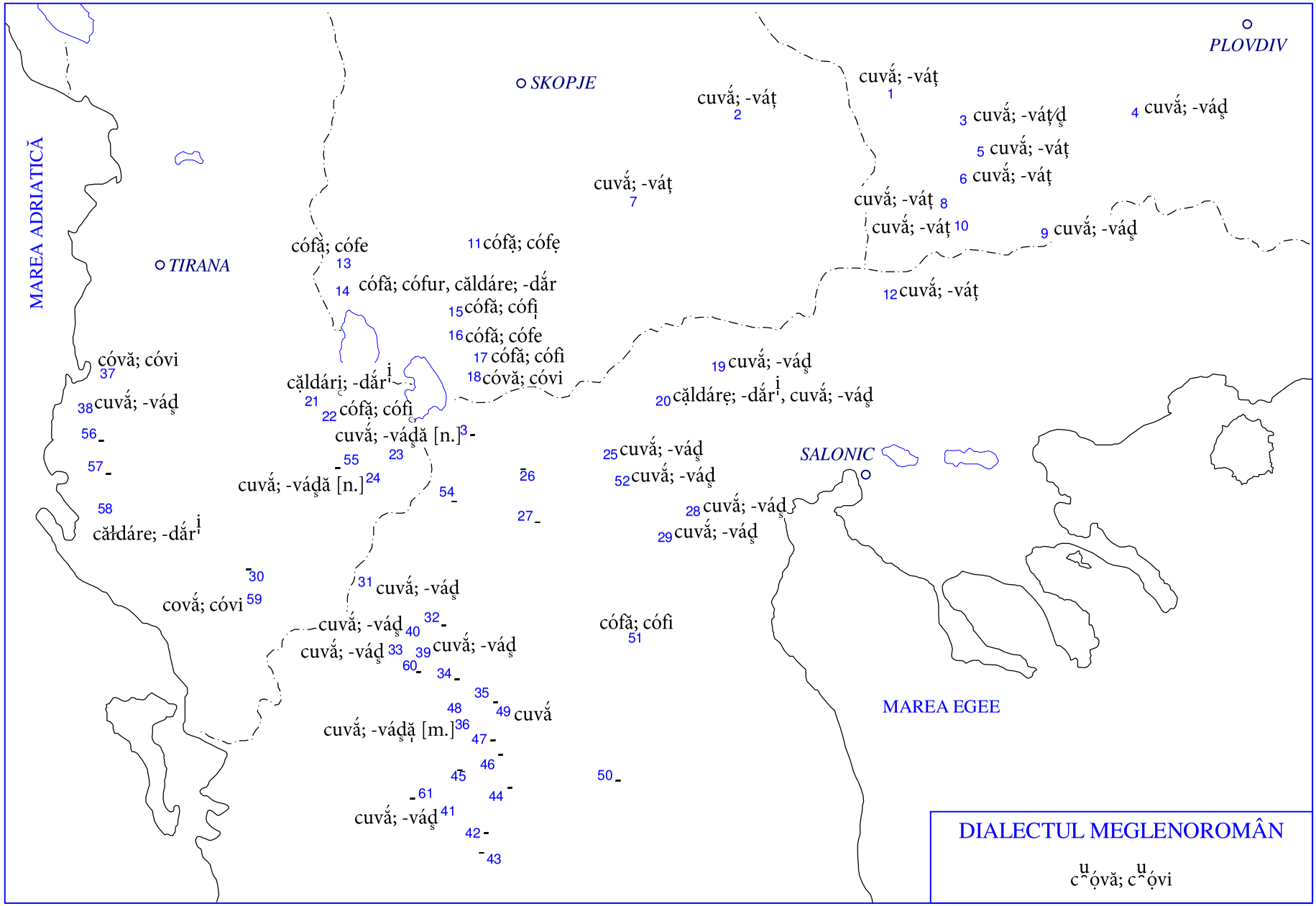

HARTA 539. GĂLEATĂ, pl. 'seau' [800]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

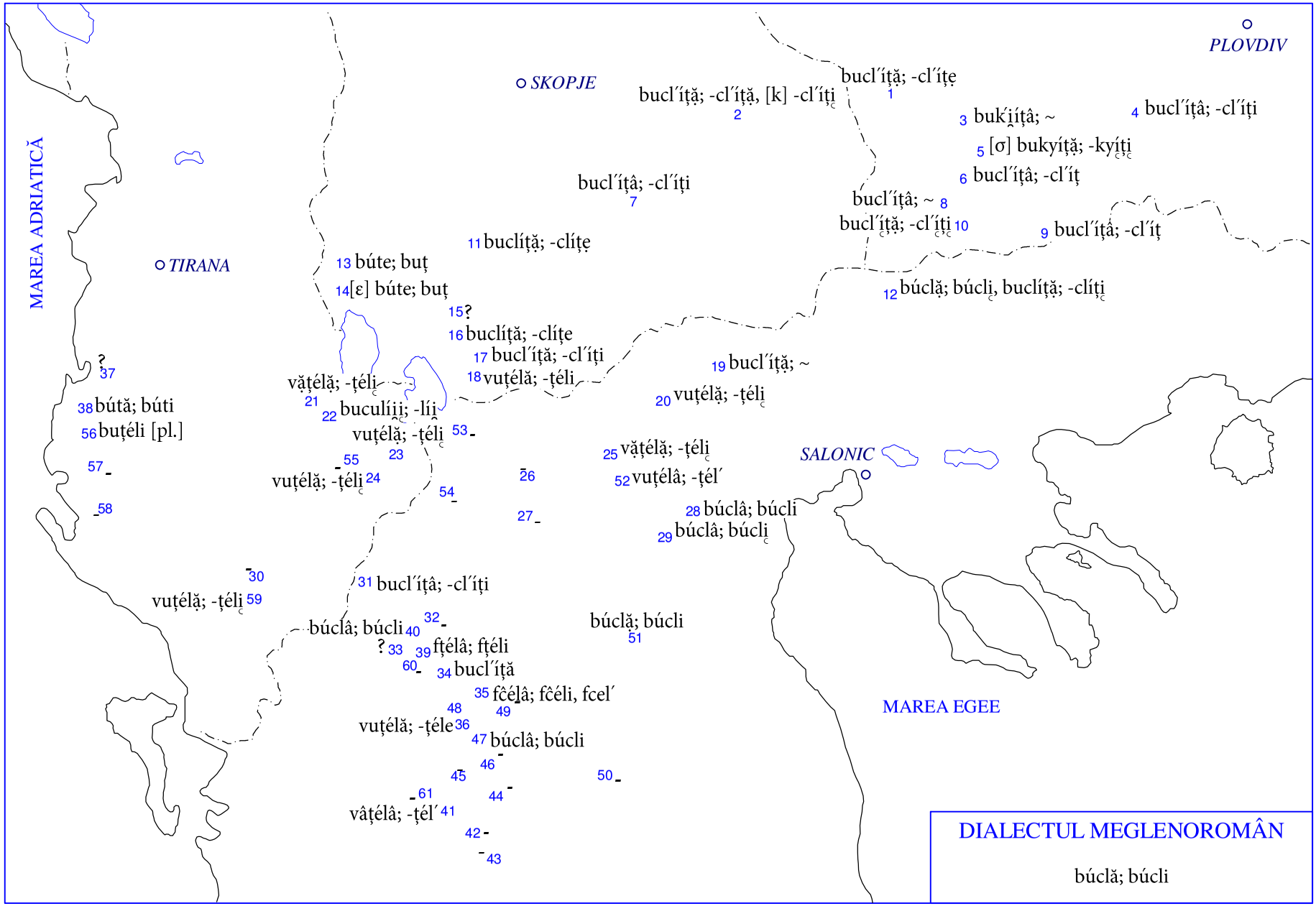

HARTA 540. FEDELEŞ, pl. 'barillet' [801]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

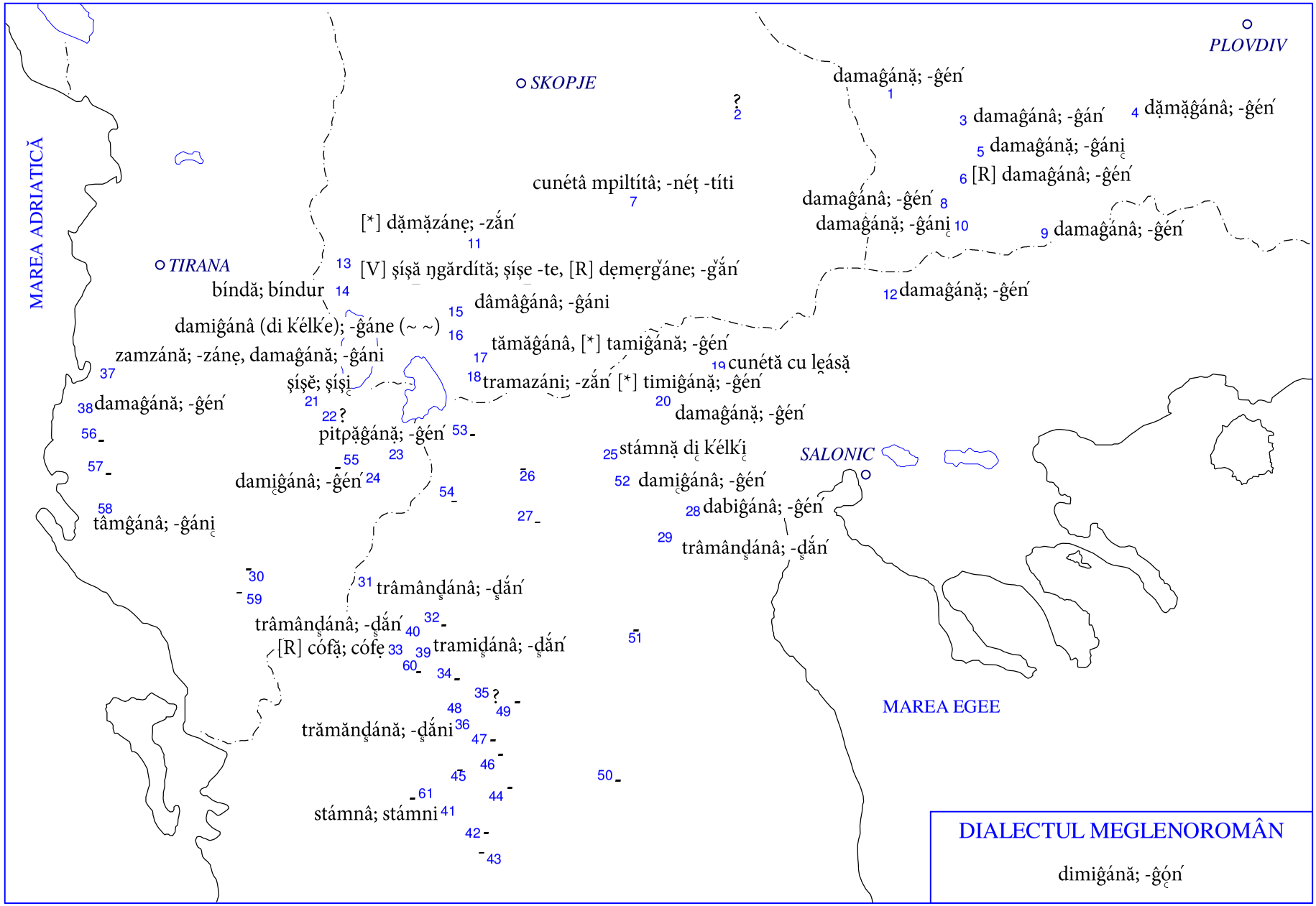

HARTA 541. DAMIGEANĂ, pl. ‘dame-jeanne’ [802]

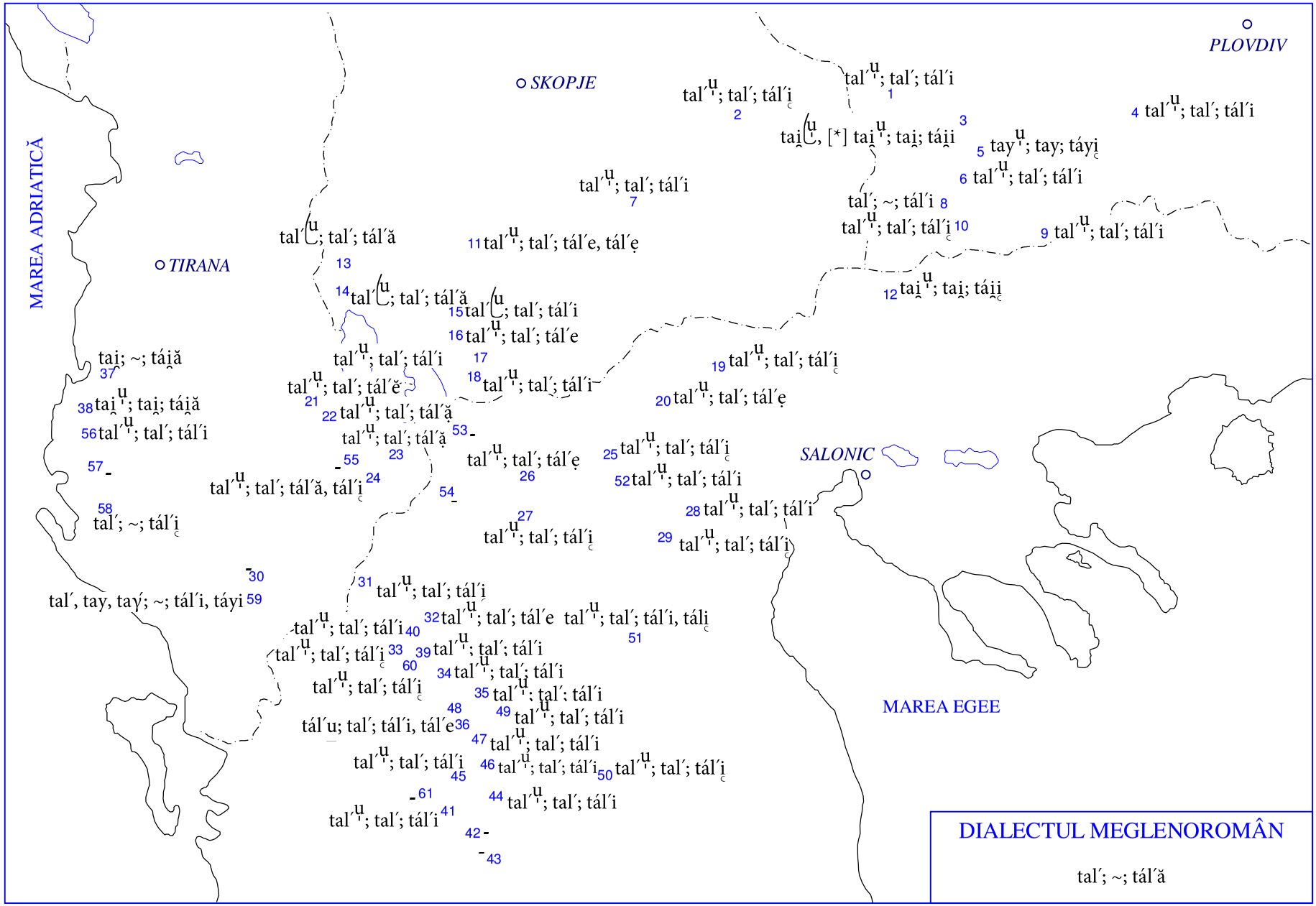

HARTA 542. TAI, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘je coupe’ [803]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

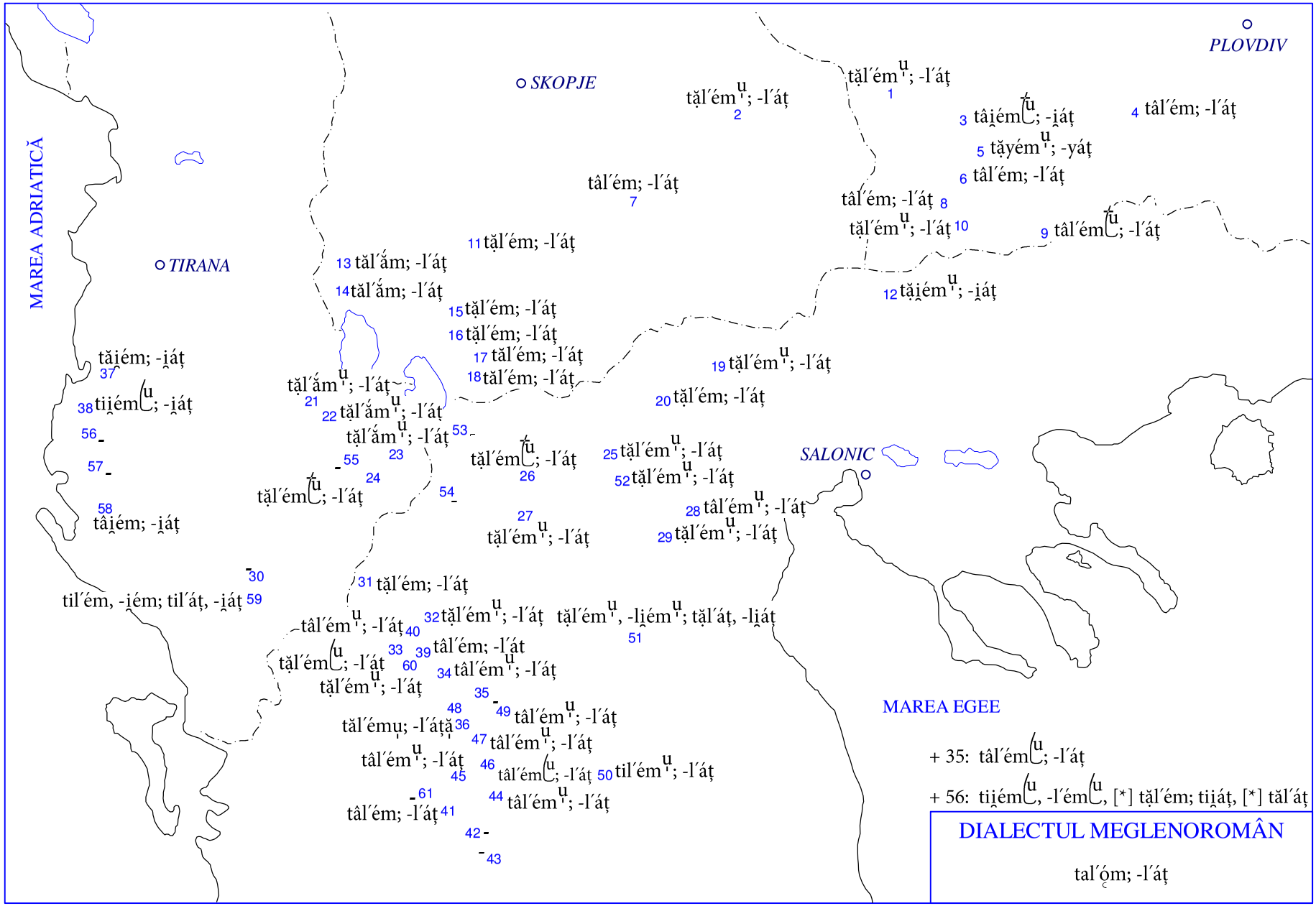

HARTA 543. TAI, ind. prez., 1–2 pl. ‘je coupe’ [803]

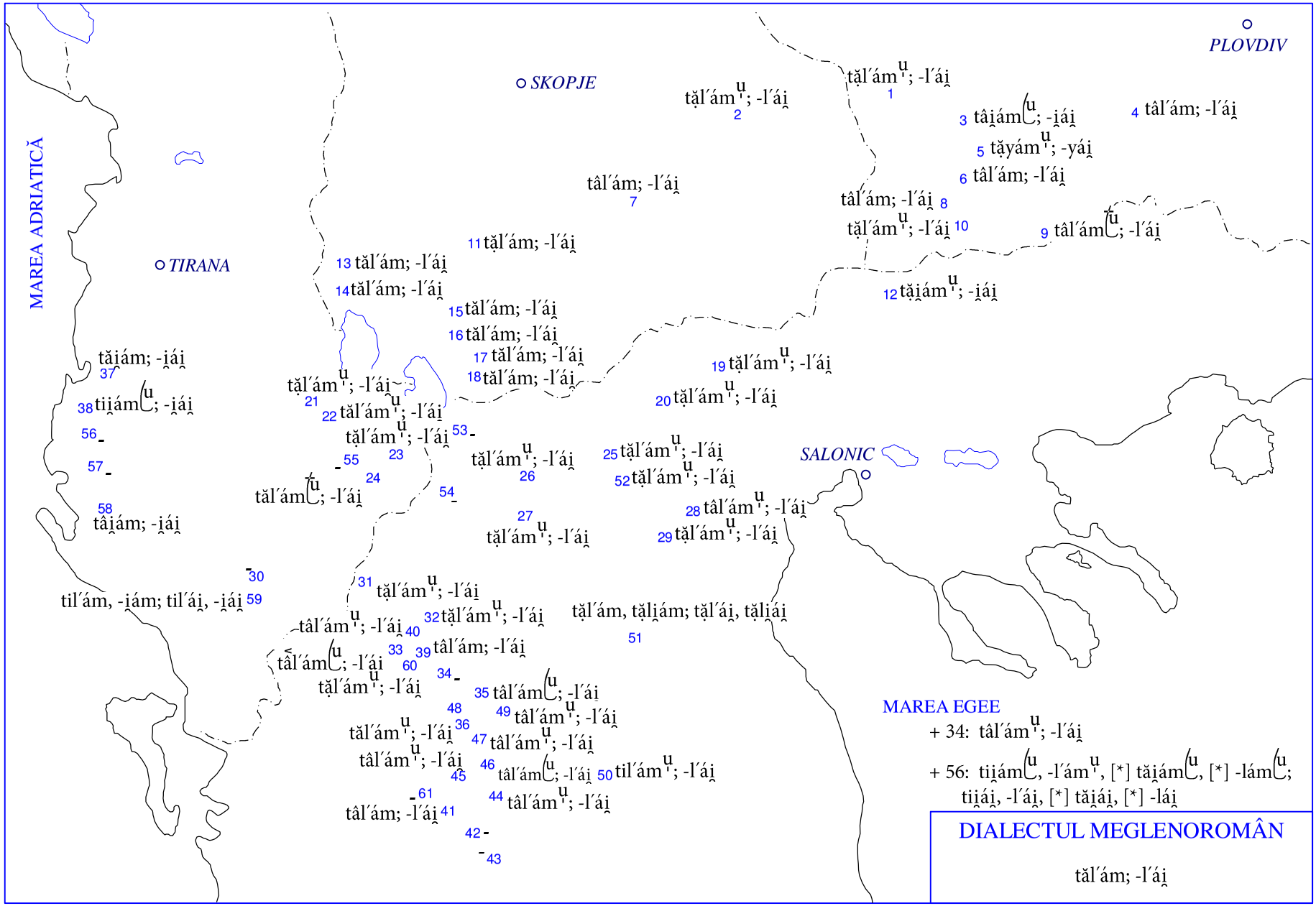

HARTA 544. TĂIAM, ind. imperf., 1–2 sg., 1 pl. ‘je coupais’ [804]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

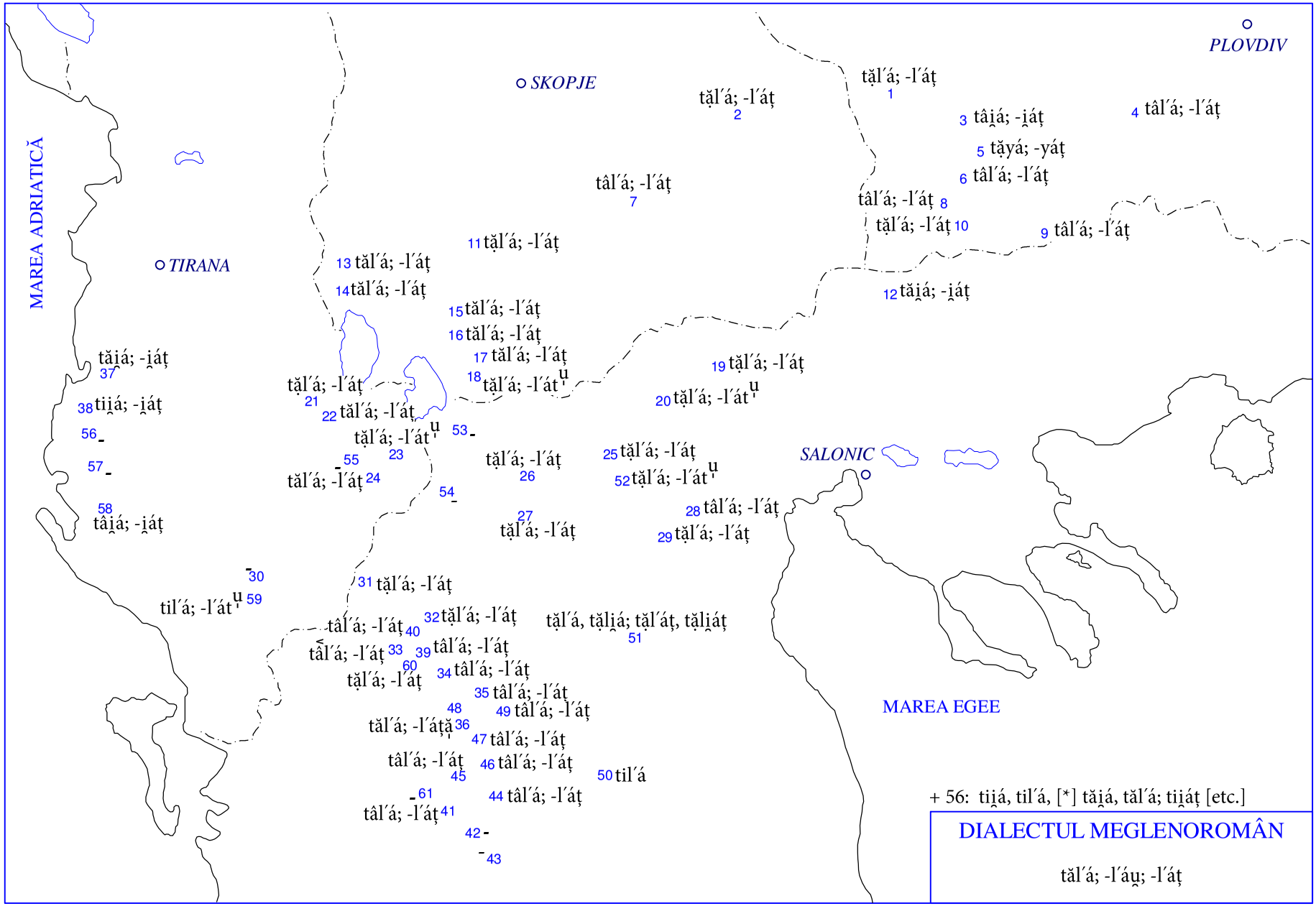

HARTA 545. TĂIAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl., 2 pl. ‘je coupais’ [804]

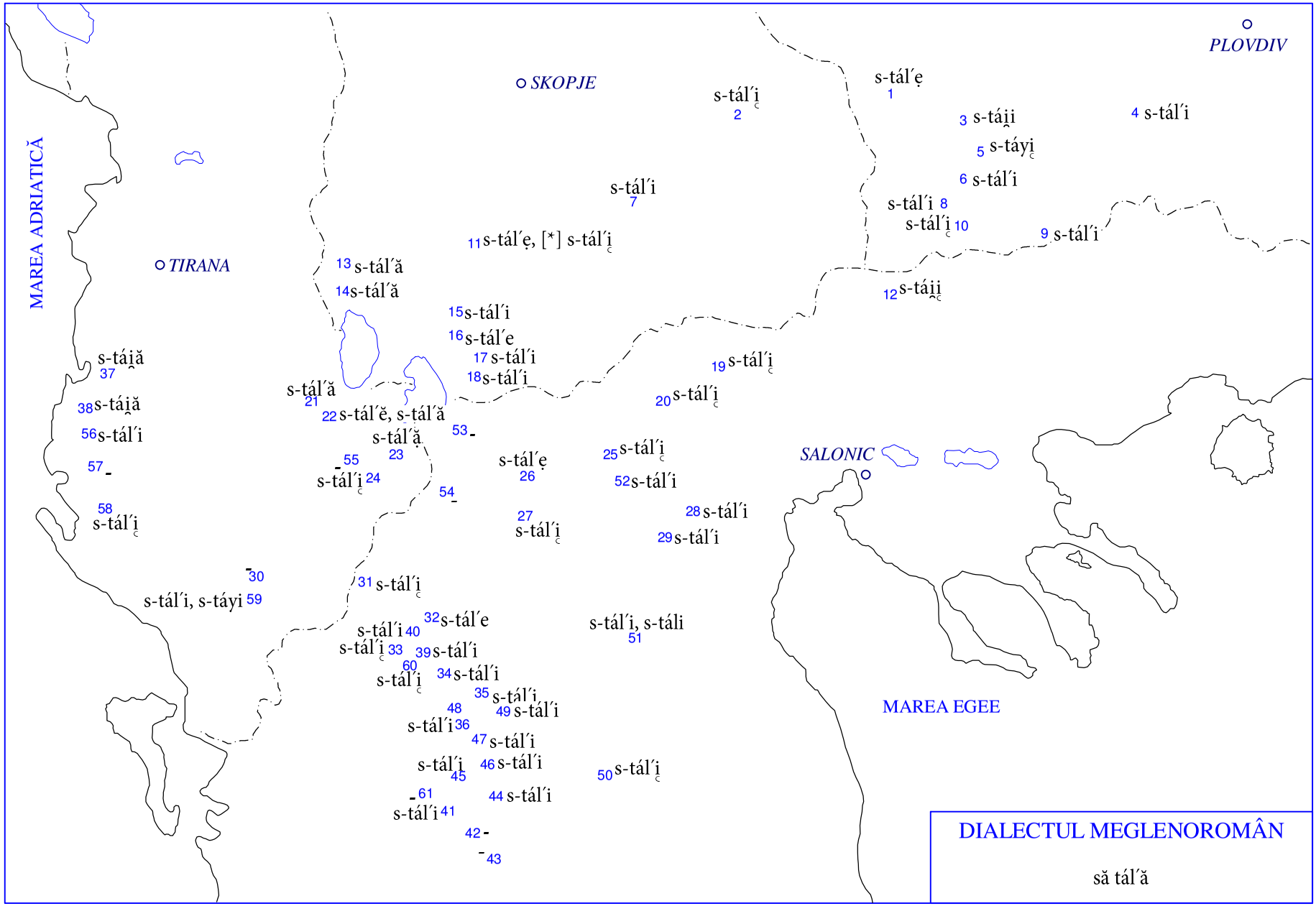

HARTA 546. SĂ TAIE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il coupe’ [805]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

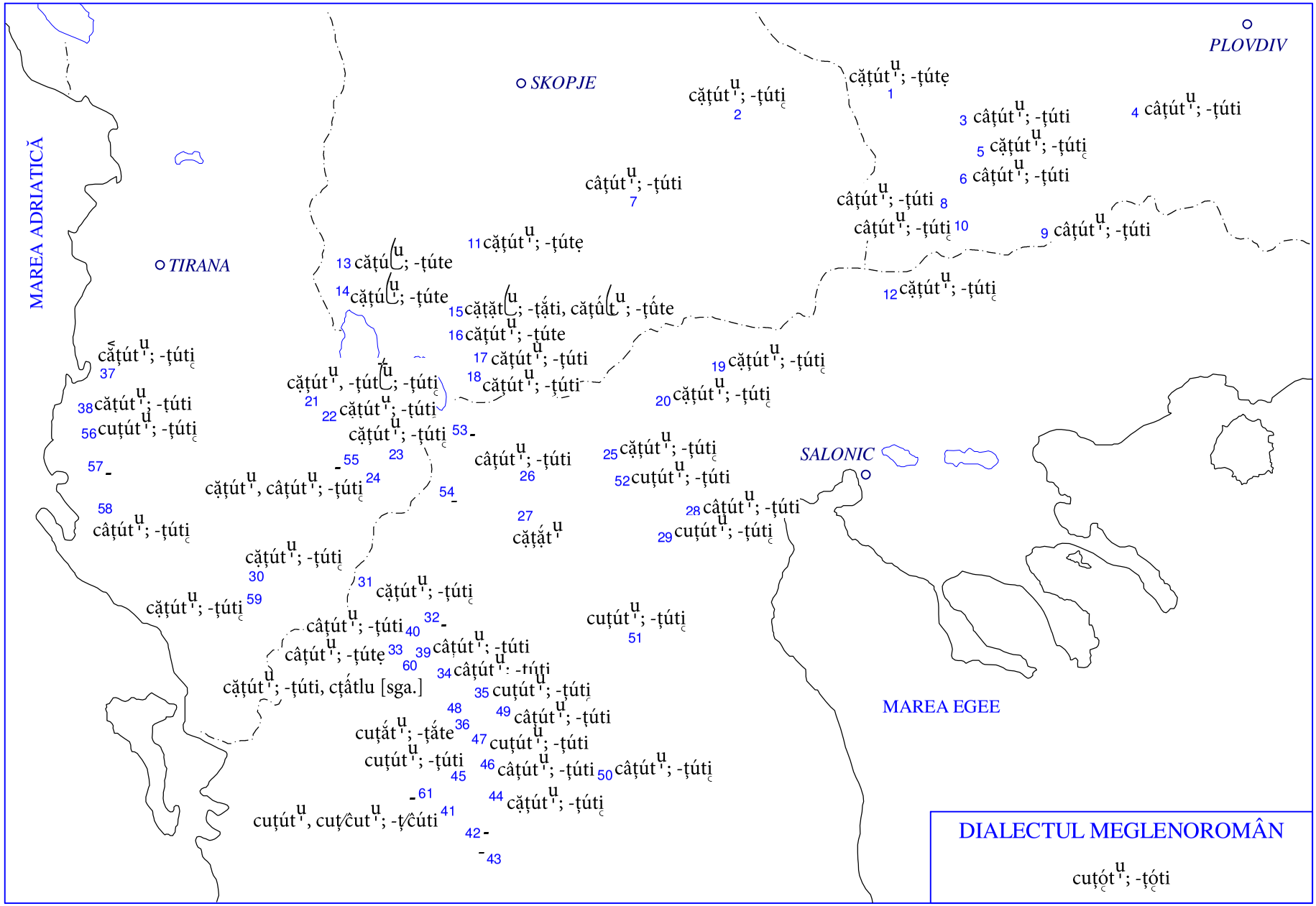

HARTA 547. CUŢIT, pl. 'couteau' [806]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

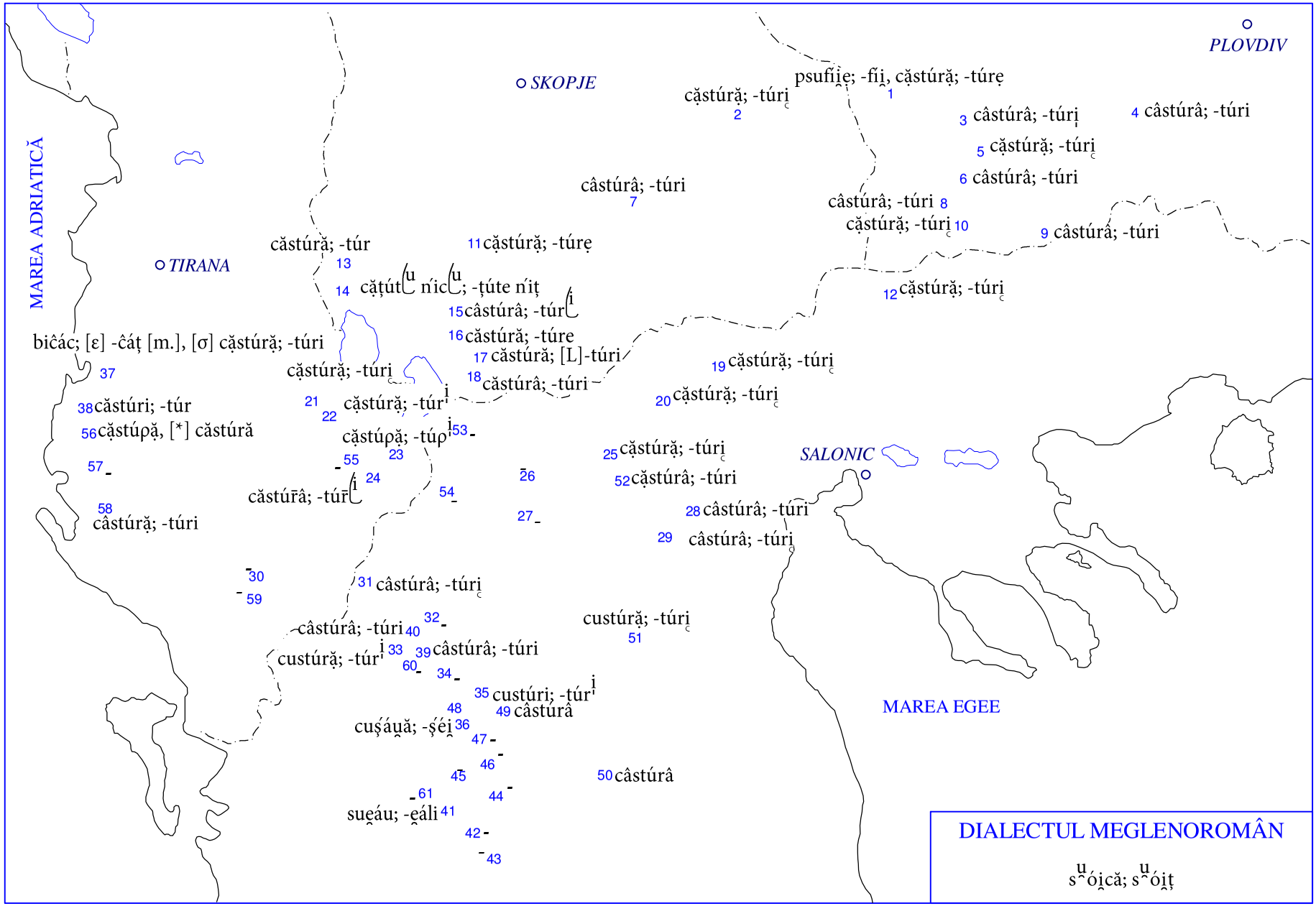

HARTA 548. BRICEAG, pl. ‘canif’ [807]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

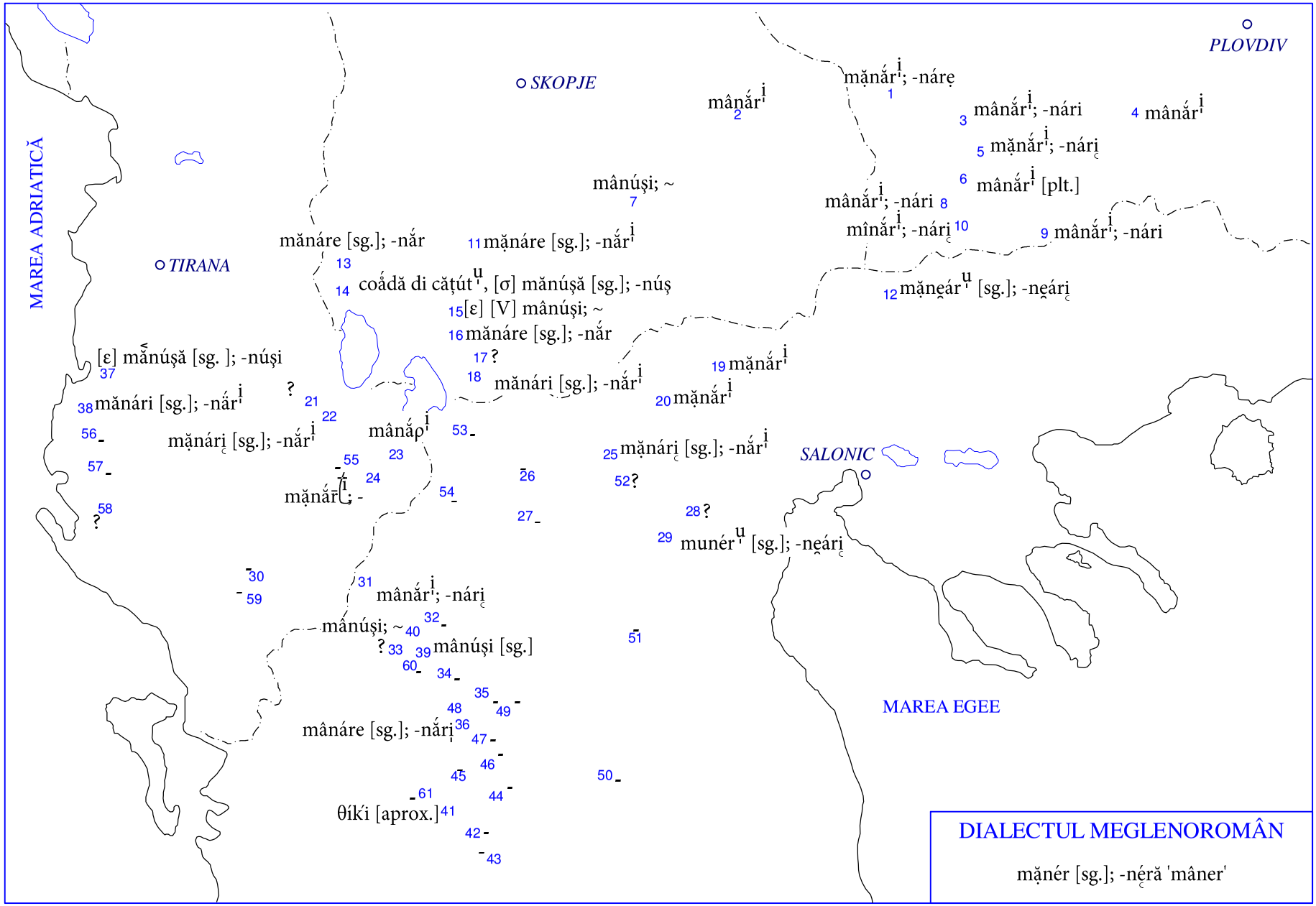

HARTA 549. PLĂSELE, sg. ‘manches (du couteau)’ [808]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

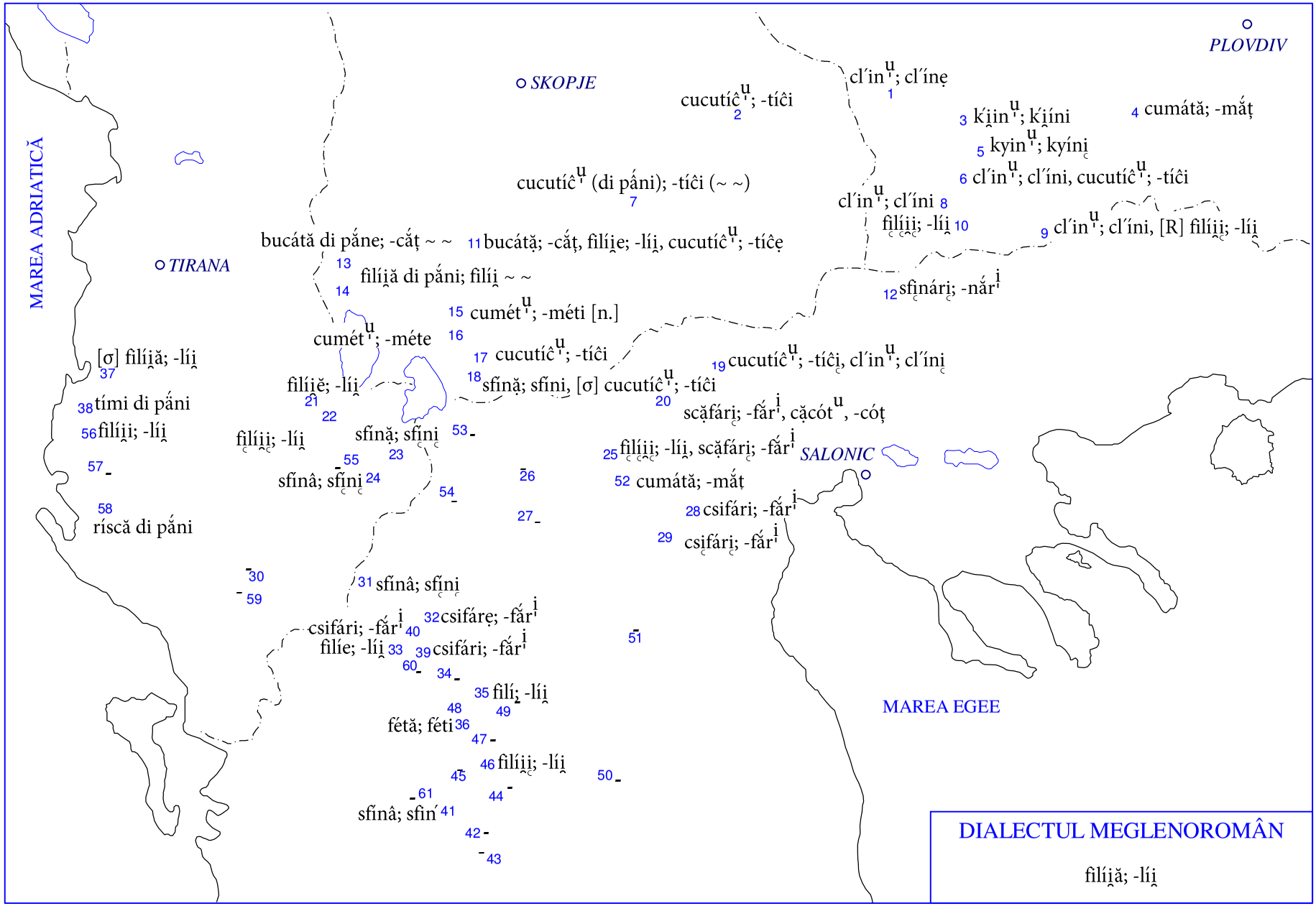

HARTA 550. FELIE, pl. 'tranche' [809]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

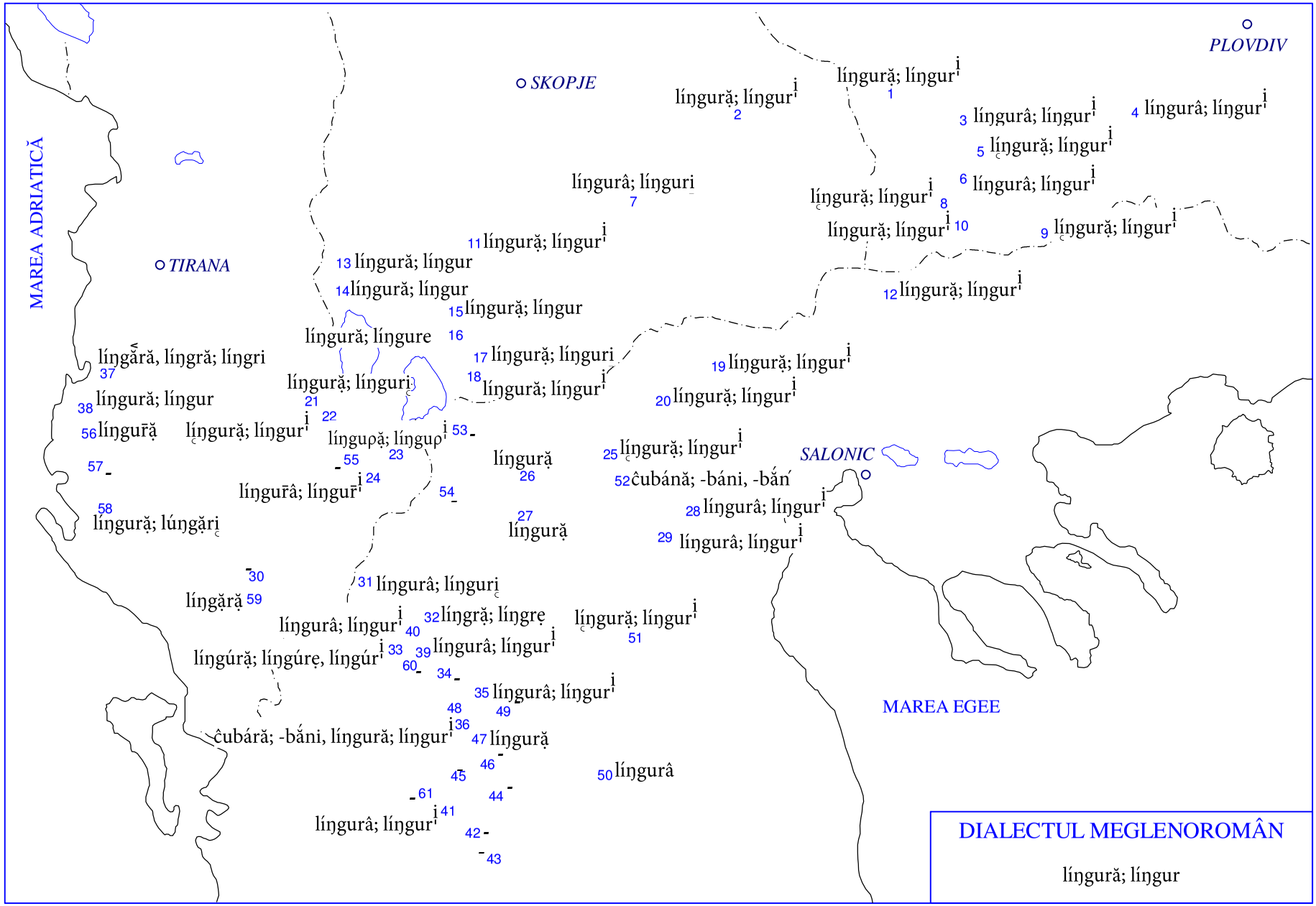
PLOVDIV
SKOPJE
MAREA ADRIATICĂ
TIRANA
SALONIC
MAREA EGEE
1 líŋgură; líŋgur
2 líŋgură; líŋgur
3 líŋgură; líŋgur
4 líŋgură; líŋgur
5 líŋgură; líŋgur
6 líŋgură; líŋgur
7 líŋgură; líŋguri
8 líŋgură; líŋgur
9 líŋgură; líŋgur
10 líŋgură; líŋgur
11 líŋgură; líŋgur
12 líŋgură; líŋgur
13 líŋgură; líŋgur
14 líŋgură; líŋgur
15 líŋgură; líŋgur
16 líŋgură; líŋgure
17 líŋgură; líŋguri
18 líŋgură; líŋgur
19 líŋgură; líŋgur
20 líŋgură; líŋgur
21 líŋgură; líŋguri
22
23
24 líŋgurā; líŋgur
25 líŋgură; líŋgur
26 líŋgură
27 líŋgură
28 líŋgură; líŋgur
29 líŋgură; líŋgur
30
31 líŋgură; líŋguri
32 líŋgră; líŋgre
33
34
35 líŋgură; líŋgur
36
37 líŋgără, líŋgră; líŋgri
38 líŋgură; líŋgur
40
41 líŋgură; líŋgur
42
43
44
45
46
47 líŋgură
48
49
50 líŋgură
51 líŋgură; líŋgur
52 ĉubánă; -báni, -bắn
53
54
55
56 líŋgurā
57
58 líŋgură; lúŋgări
59 líŋgără
60
61
ĉubără; -bắni, líŋgură; líŋgur
líŋgură; líŋgur
líŋgură; líŋgur

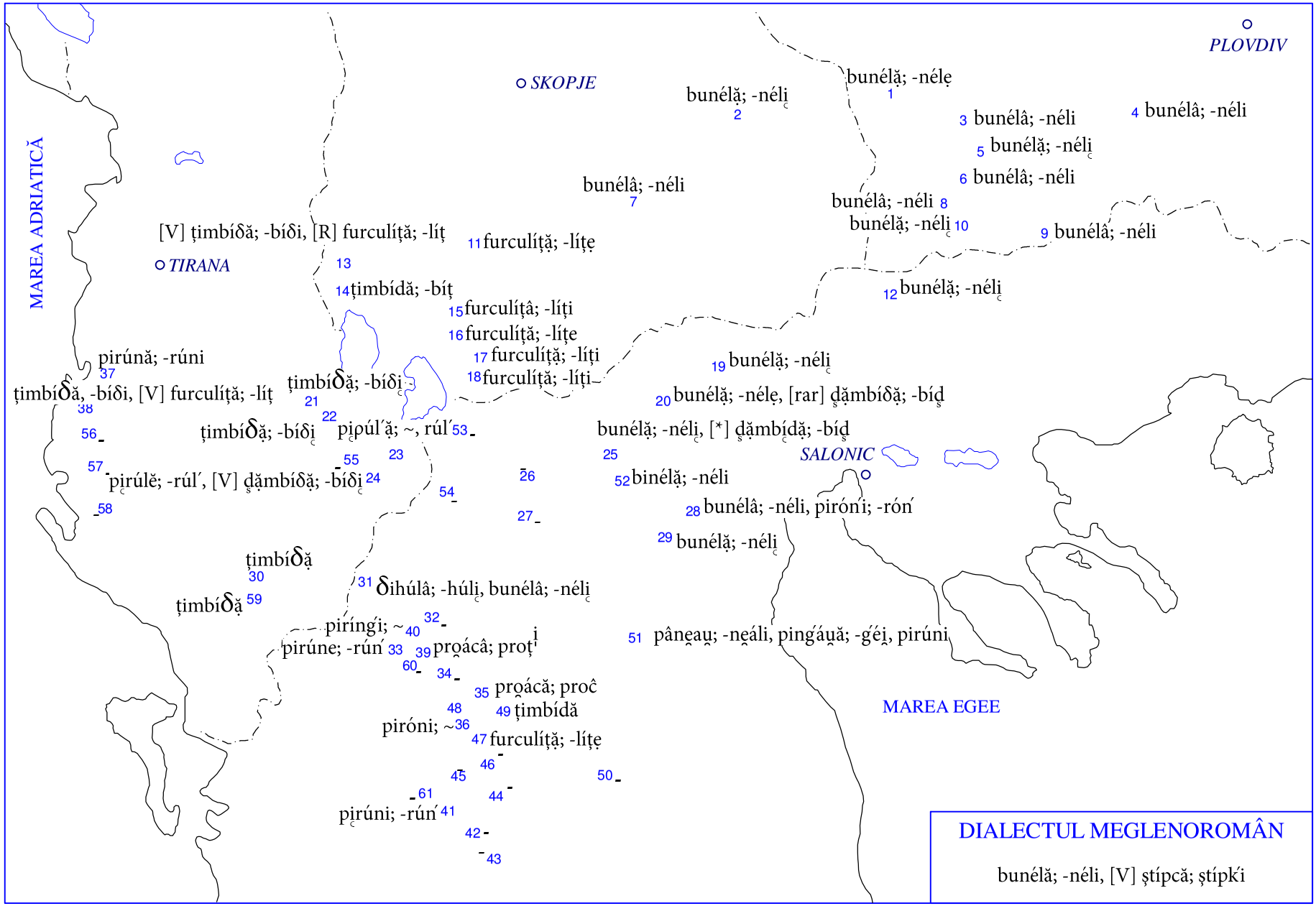

HARTA 552. FURCULIȚĂ, pl. 'fourchette' [811]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

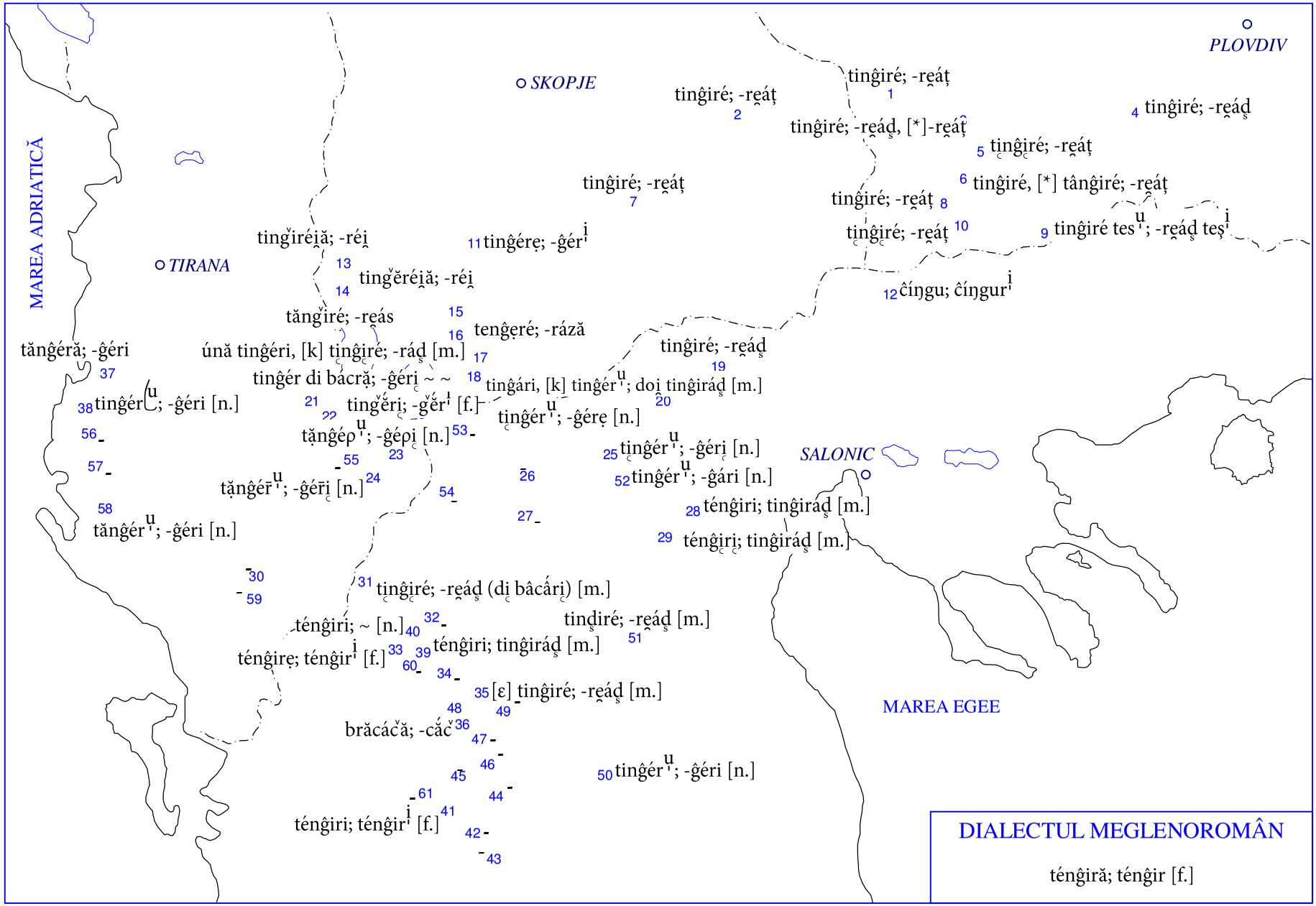

HARTA 553. CRATIȚĂ, pl. 'casserole' [812]

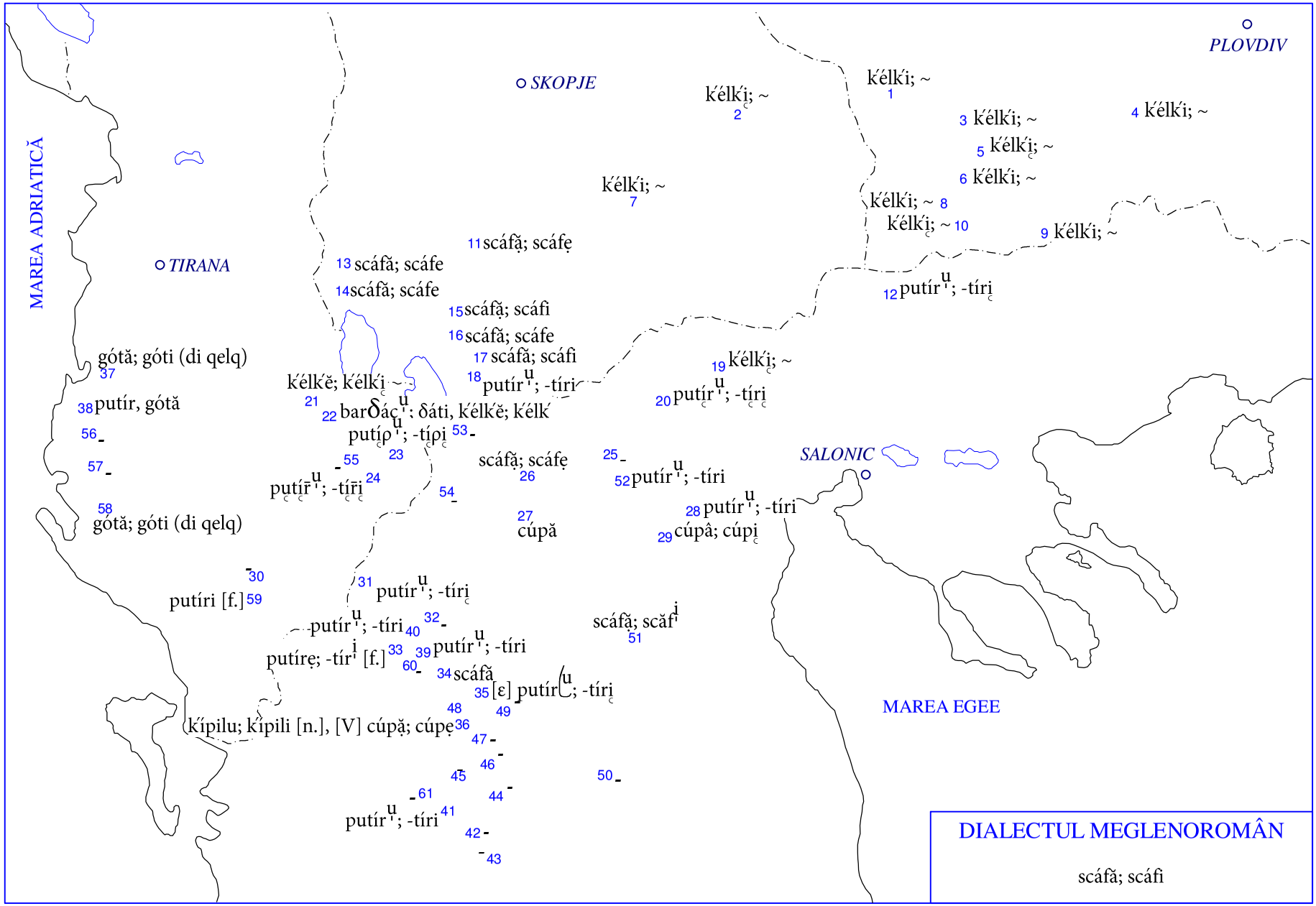

HARTA 554. PAHAR, pl. 'verre (à boire)' [813]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

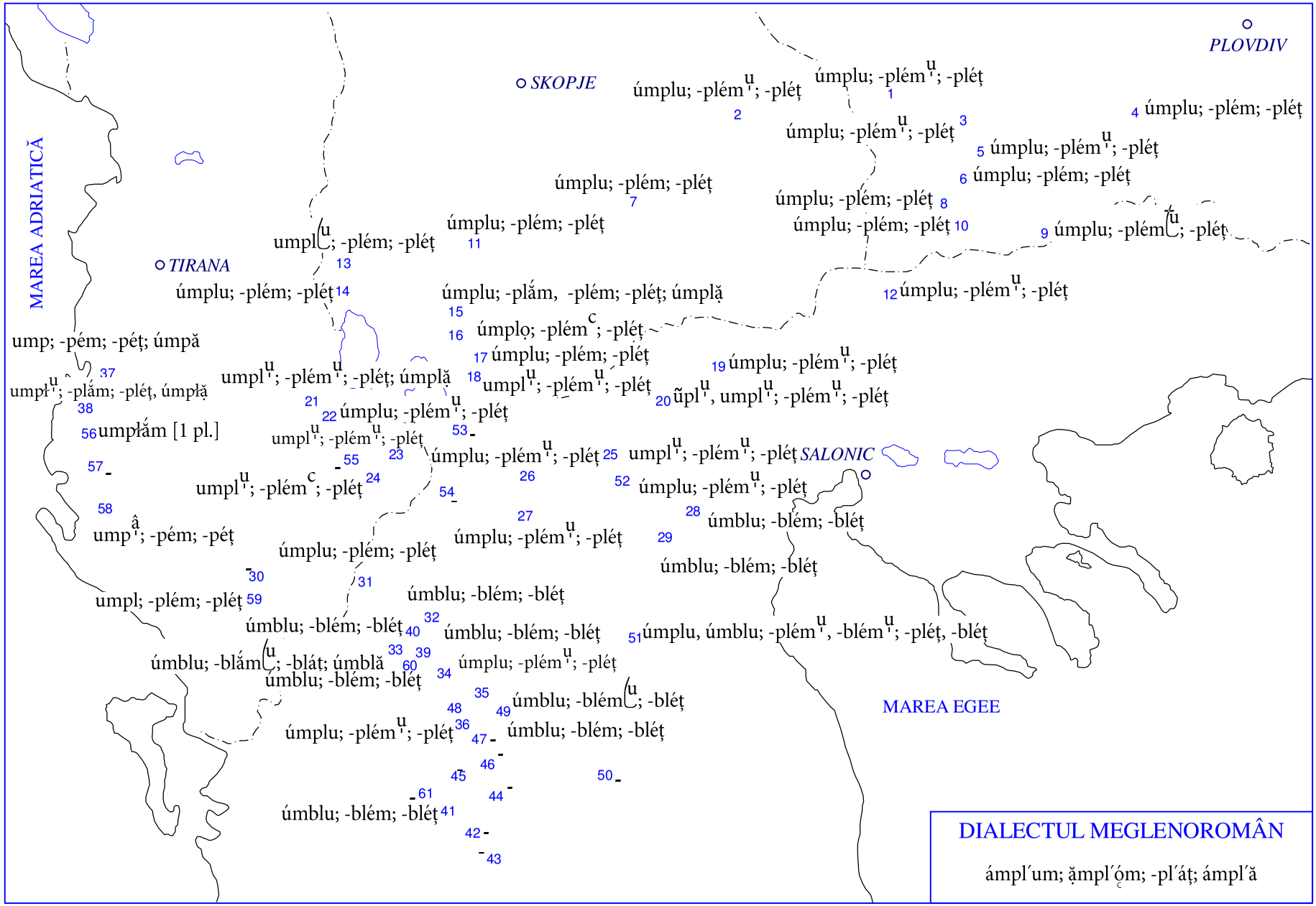

HARTA 555. UMPLU, ind. prez., 1 sg., 1–3 pl. ‘je remplis’ [814]

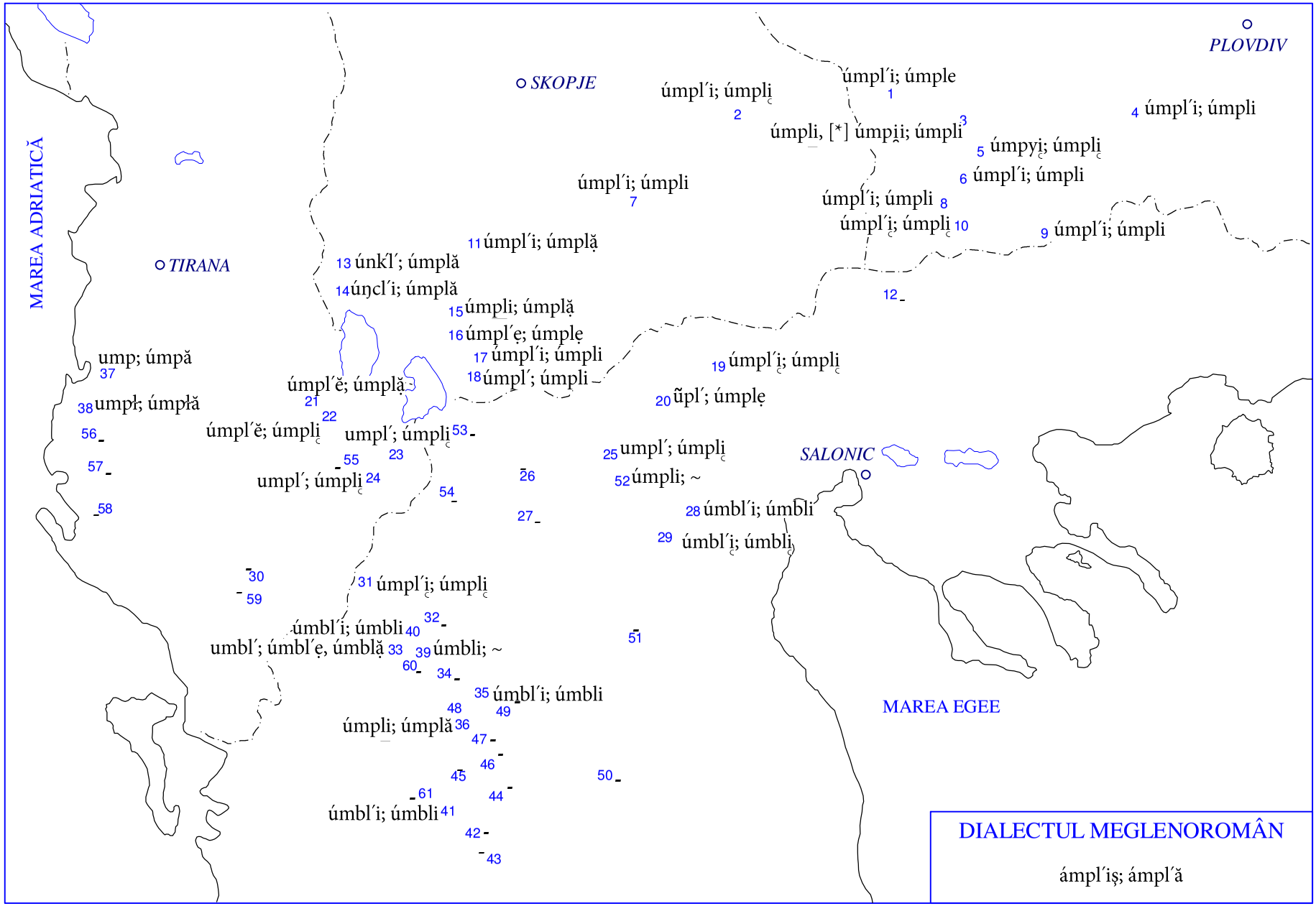

HARTA 556. UMPLU, ind. prez., 2 sg., 3 sg. ‘je remplis’ [814]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

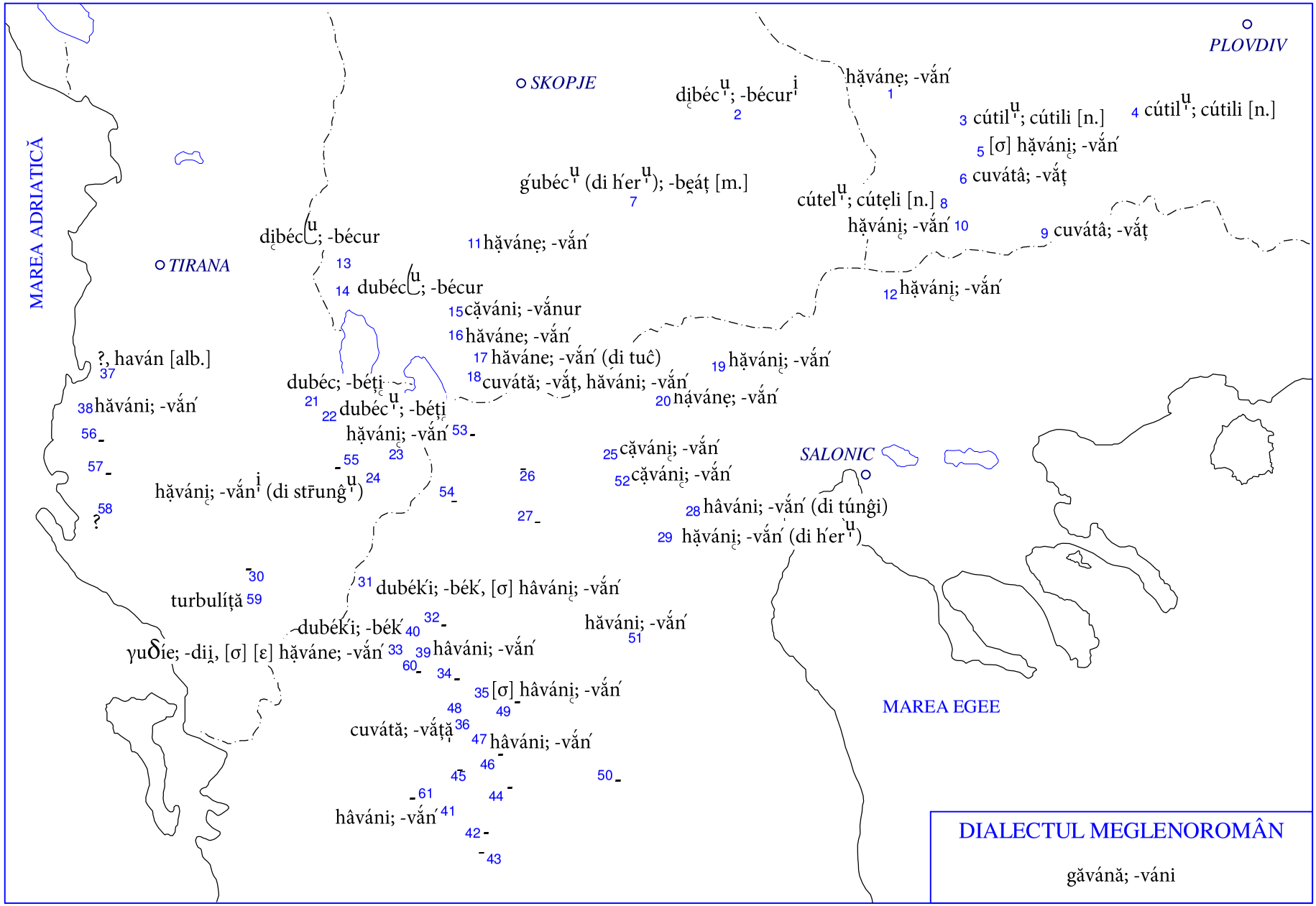

HARTA 557. PIULIȚĂ1, pl. 'mortier' [815]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

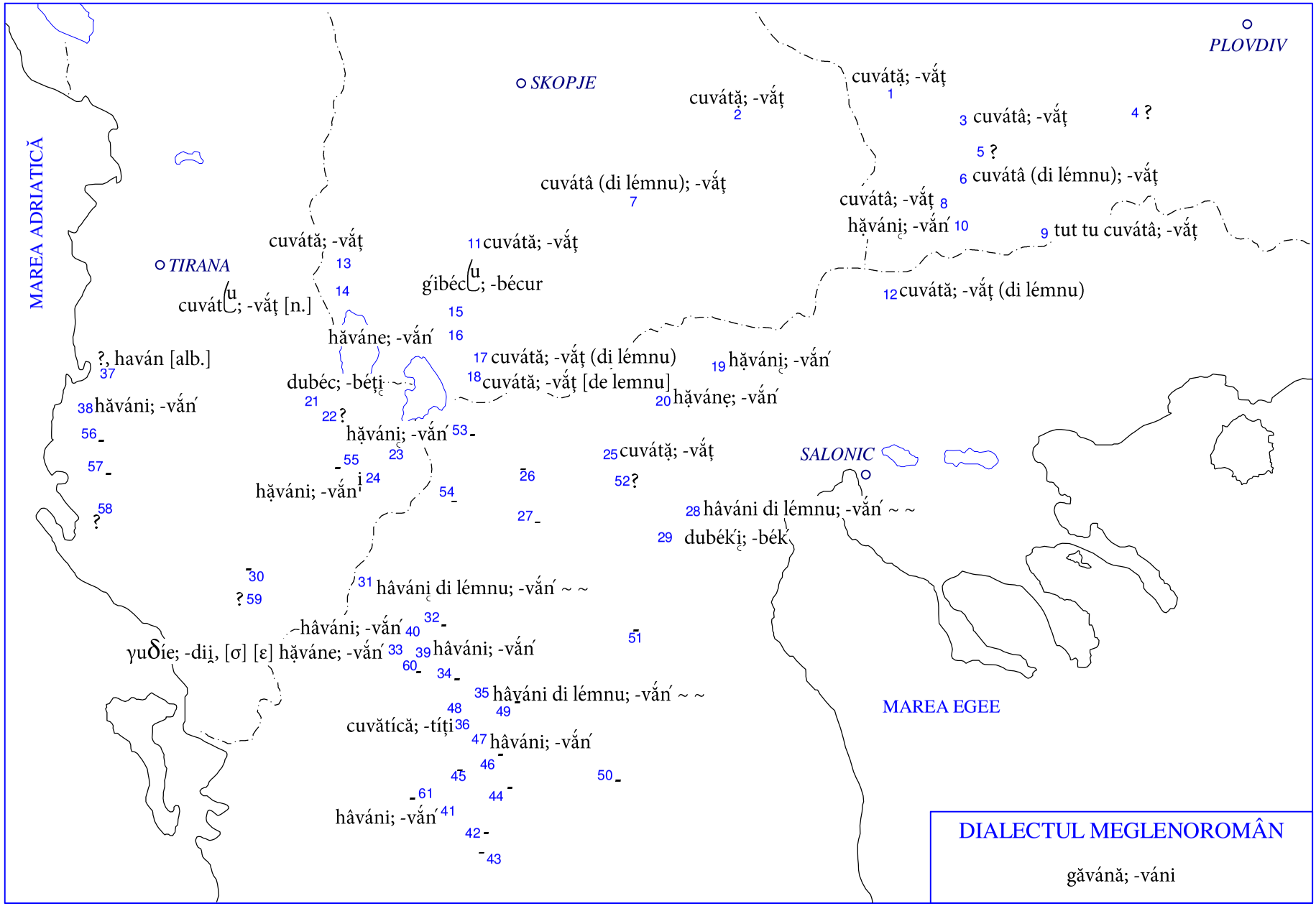

HARTA 558. PIULIȚĂ2, pl. 'égrugeoir' [816]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

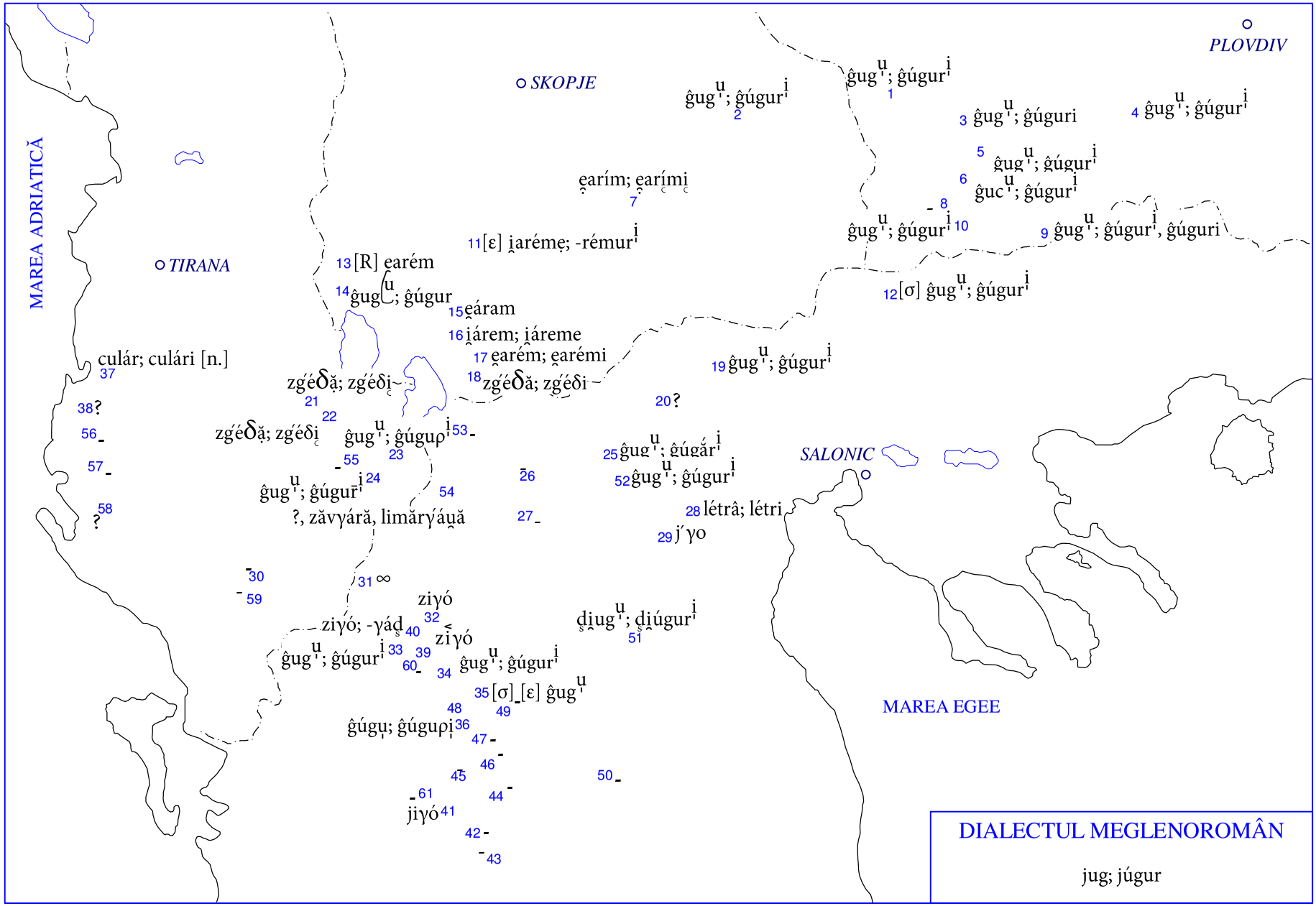

HARTA 559. JUG, pl. 'joug' [817]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

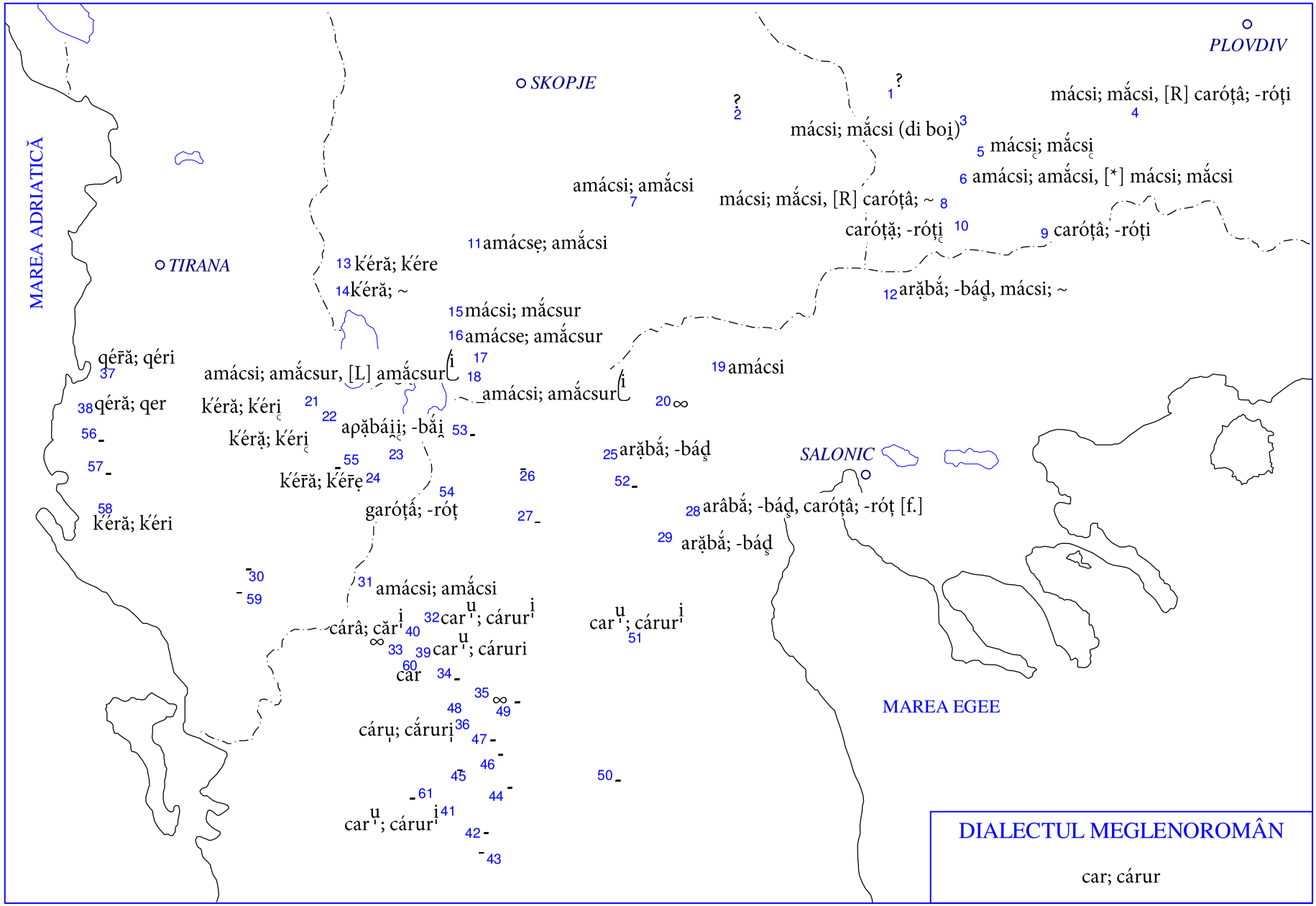

HARTA 560. CAR, pl. ‘char’ [818]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

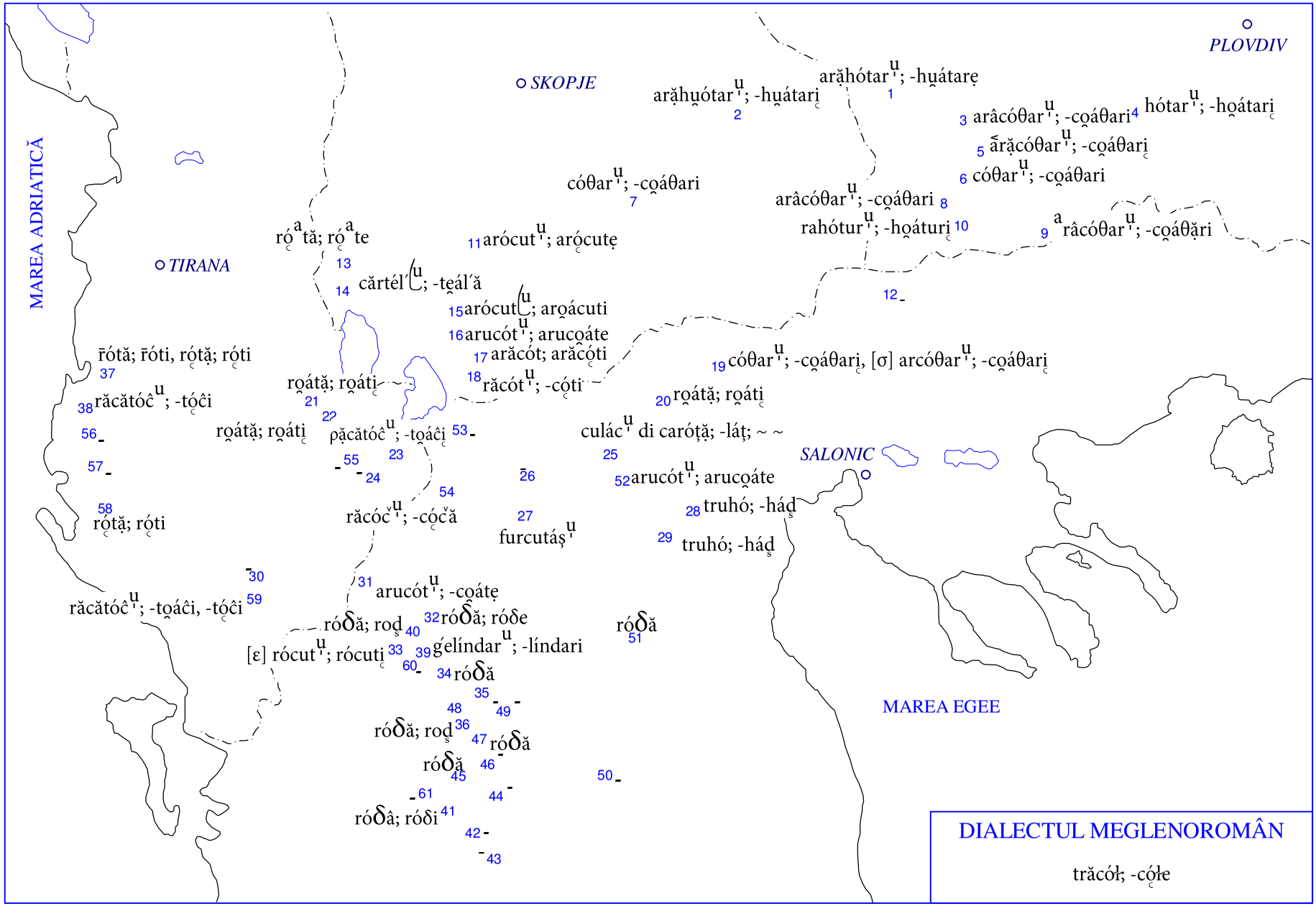

HARTA 561. ROATĂ, pl. ‘roue’ [819]

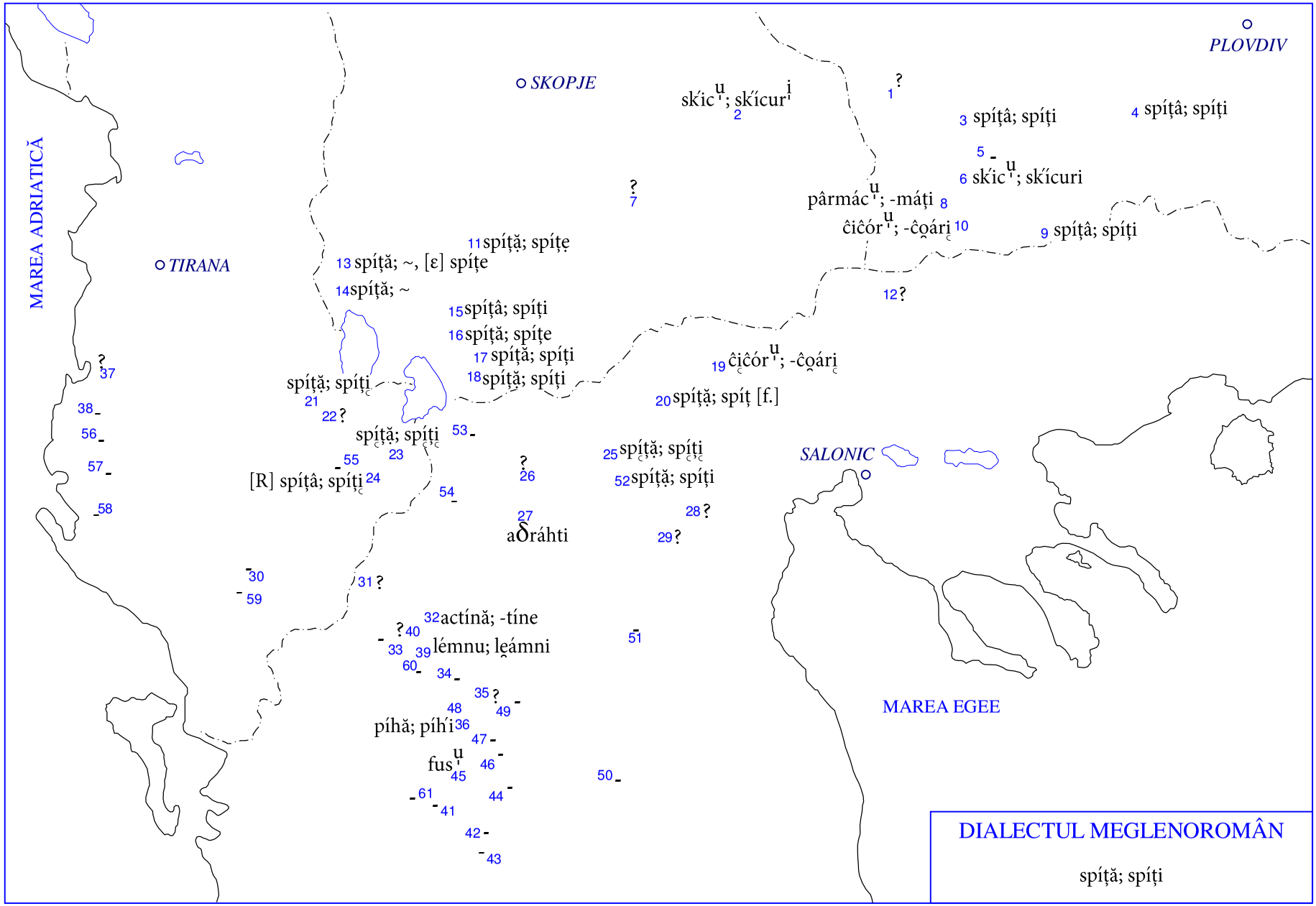

HARTA 562. SPIȚĂ, pl. 'raie (d'une roue)' [821]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

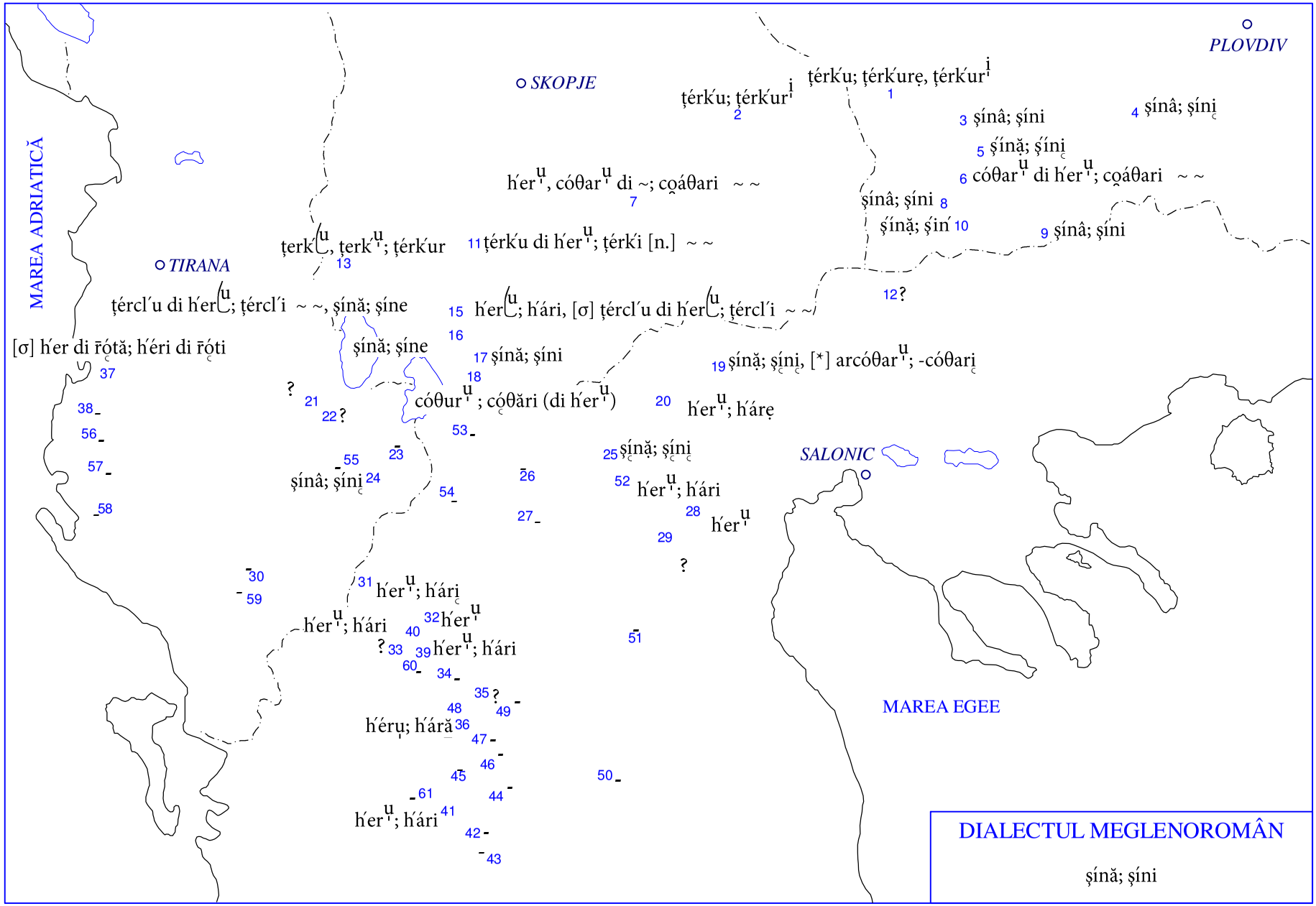

HARTA 563. ŞINĂ, pl. 'cercle en fer (d'une roue en bois)' [822]

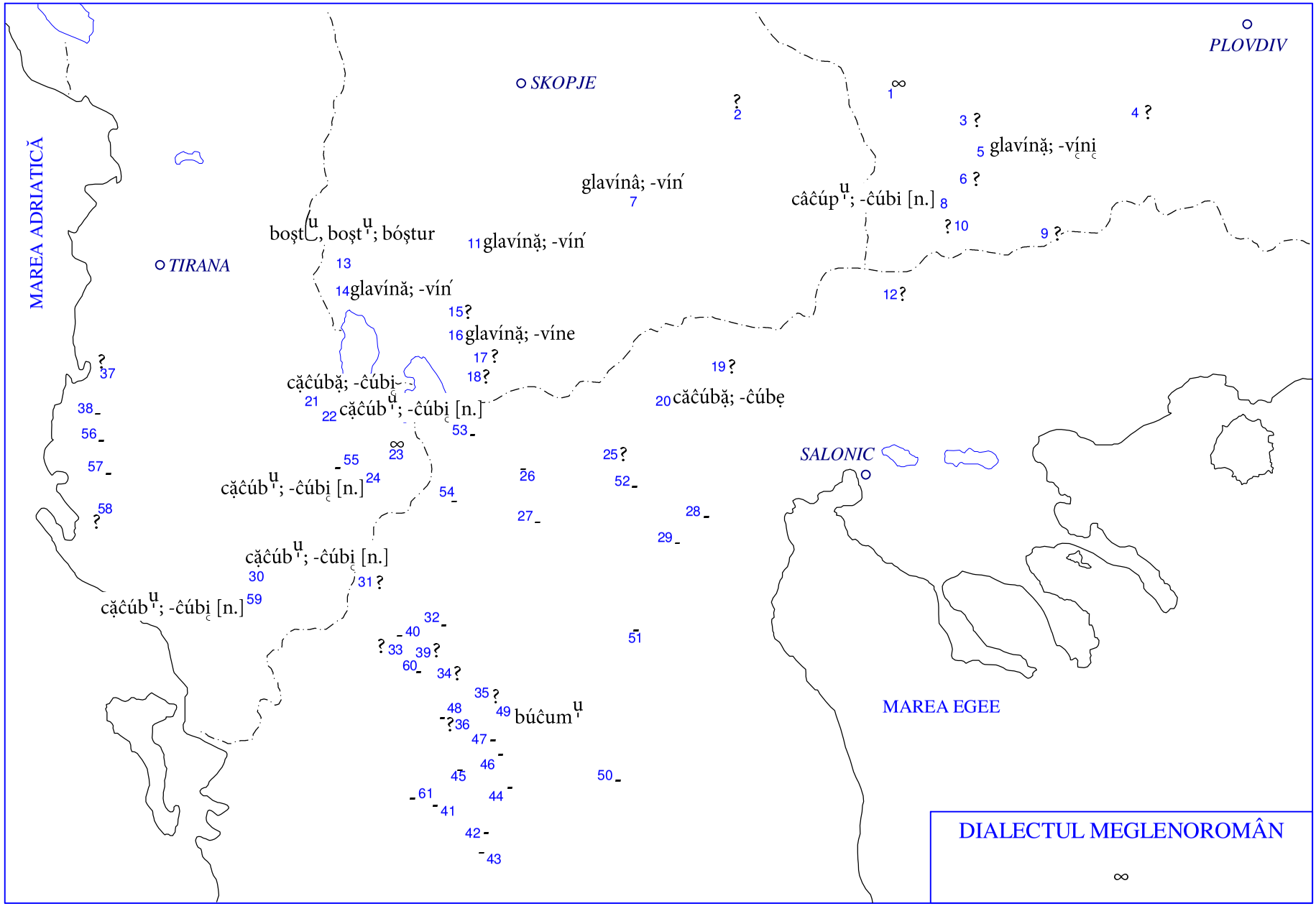

HARTA 564. BUTUC, pl. 'moyeu (de la roue)' [823]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

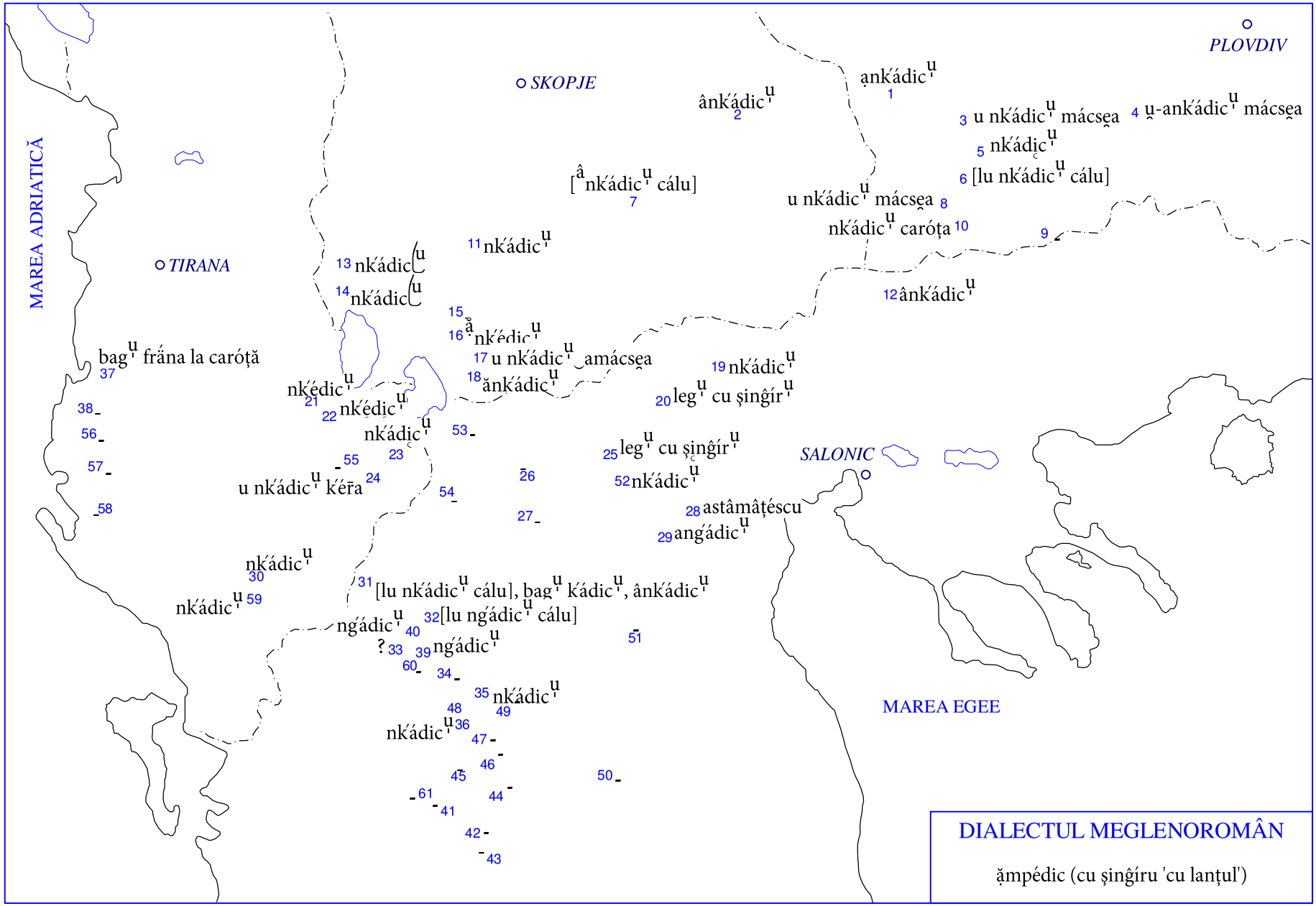

HARTA 565. ÎMPIEDIC (carul), ind. prez., 1 sg. 'j'enrage (de la roue du char)' [824]

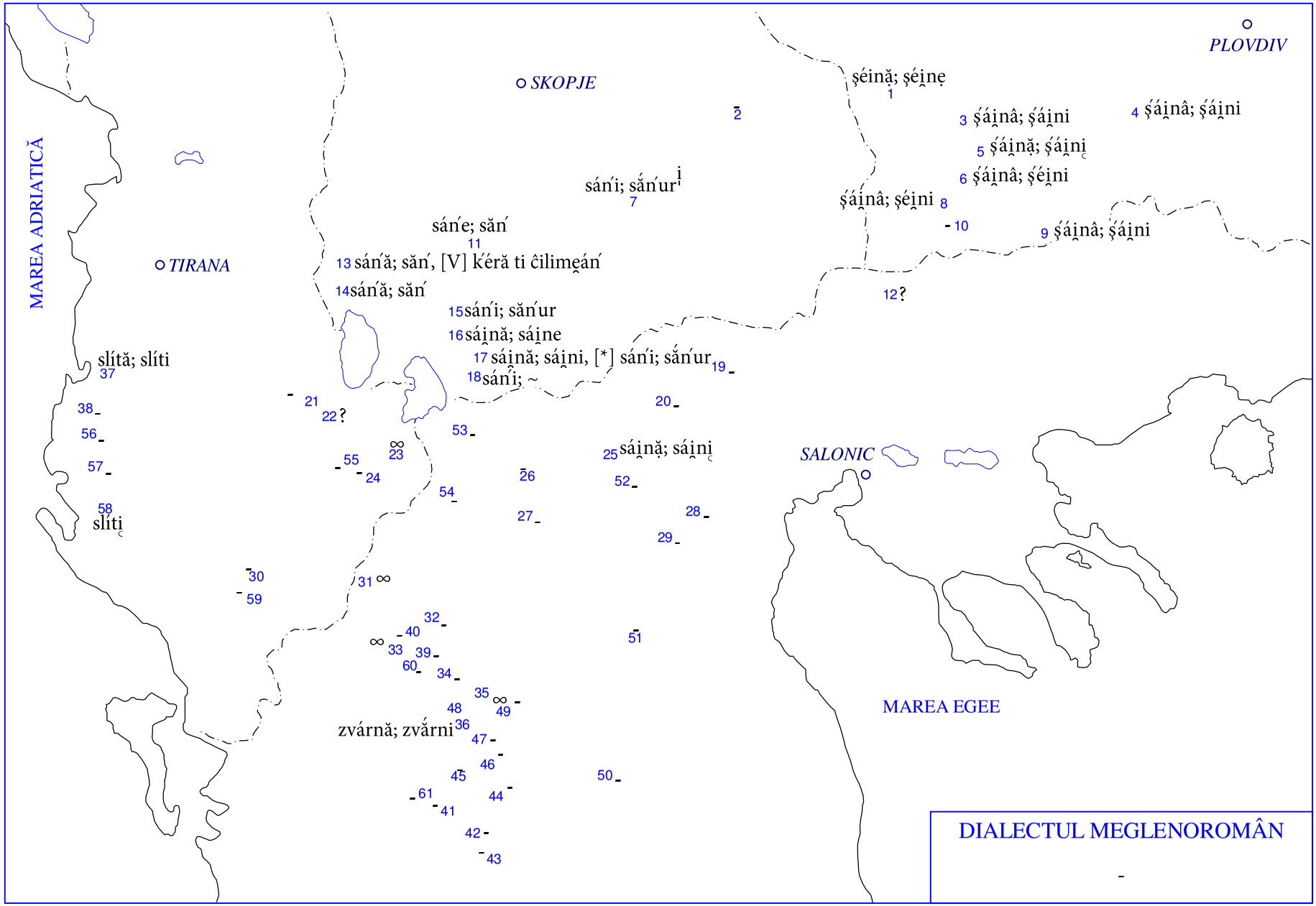

HARTA 566. SANIE, pl. 'traîneau' [832]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

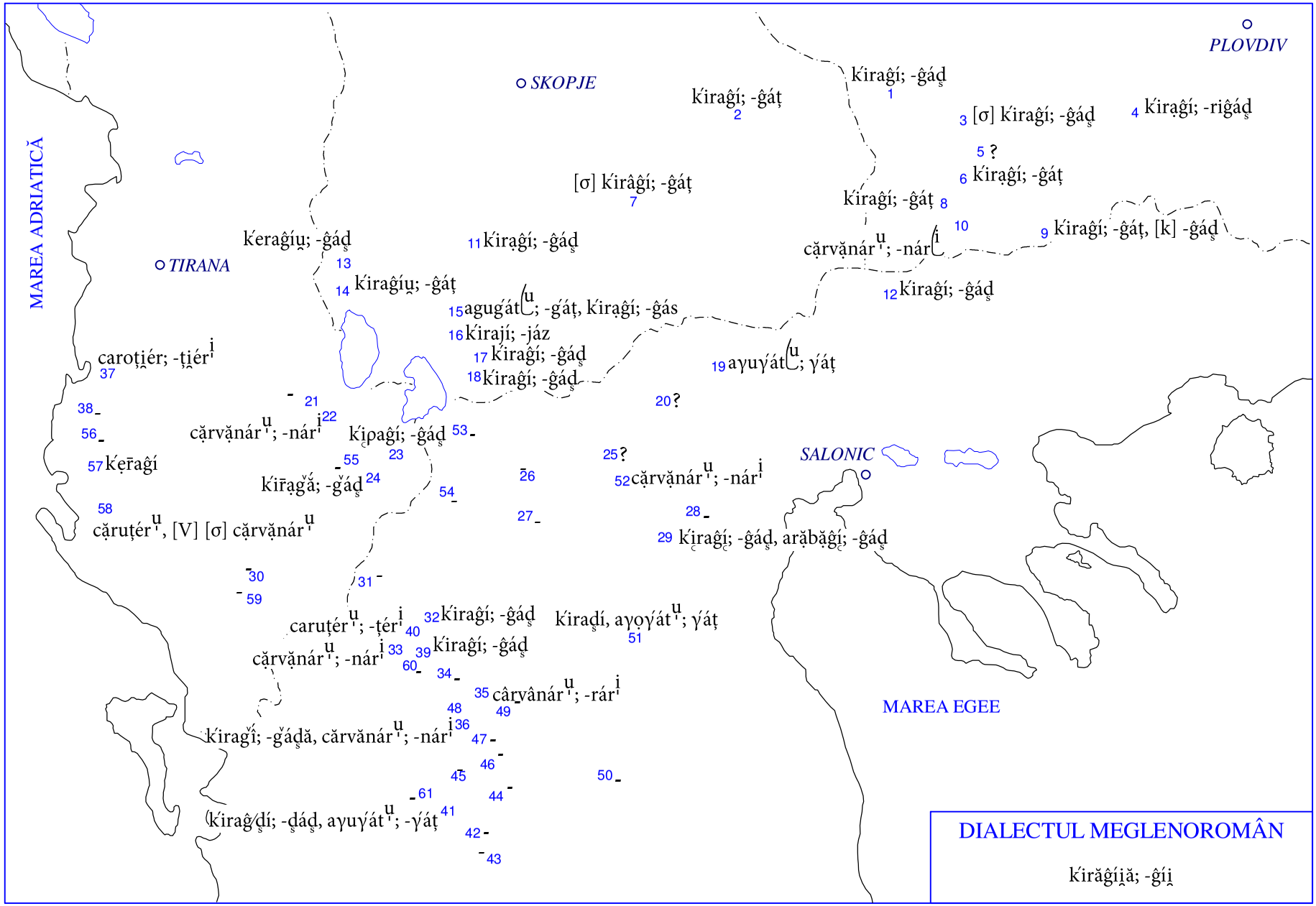
MAREA ADRIATICĂ
SKOPJE
PLOVDIV
TIRANA
SALONIC
MAREA EGEE
1 kiraĝí; -ĝáḑ
2 kiraĝí; -ĝáț
3 [σ] kiraĝí; -ĝáḑ
4 kiraĝí; -riĝáḑ
5 ?
6 kiraĝí; -ĝáț
7 [σ] kirâĝí; -ĝáț
8 kiraĝí; -ĝáț
9 kiraĝí; -ĝáț, [k] -ĝáḑ
10 cărvănár u; -nár i
11 kiraĝí; -ĝáḑ
12 kiraĝí; -ĝáḑ
13
14 kiraĝíu; -ĝáț
15 agugát u; -ĝáț, kiraĝí; -ĝás
16 kiraji; -jáz
17 kiraĝí; -ĝáḑ
18 kiraĝí; -ĝáḑ
19 ayuɣát u; ɣáț
20 ?
21
22
23
24
25 ?
26
27
28
29 kiraĝí; -ĝáḑ, arăbăĝí; -ĝáḑ
30
31
32 kiraĝí; -ĝáḑ
33
34
35 cârvânár u; -rár i
36
37 caroțiér; -țiér i
38
39 kiraĝí; -ĝáḑ
40
46
47
48
49
50
51 kiradí, ayoɣát u; ɣáț
52 cărvănár u; -nár i
53
54
55
56
57 kęrâĝí
58
59
60
61
caruțér u; -țér i
cărvănár u; -nár i
kiraĝí; -ĝáḑă, cărvănár u; -nár i
kiraĝdí; -ḑáḑ, ayuɣát u; -ɣáț
kirăĝíiă; -ĝíi
kīrągă; -ĝáḑ
kipaĝí; -ĝáḑ
cărvănár u; -nár i
cărvănár u; -nár i
cărvănár u; -nár i

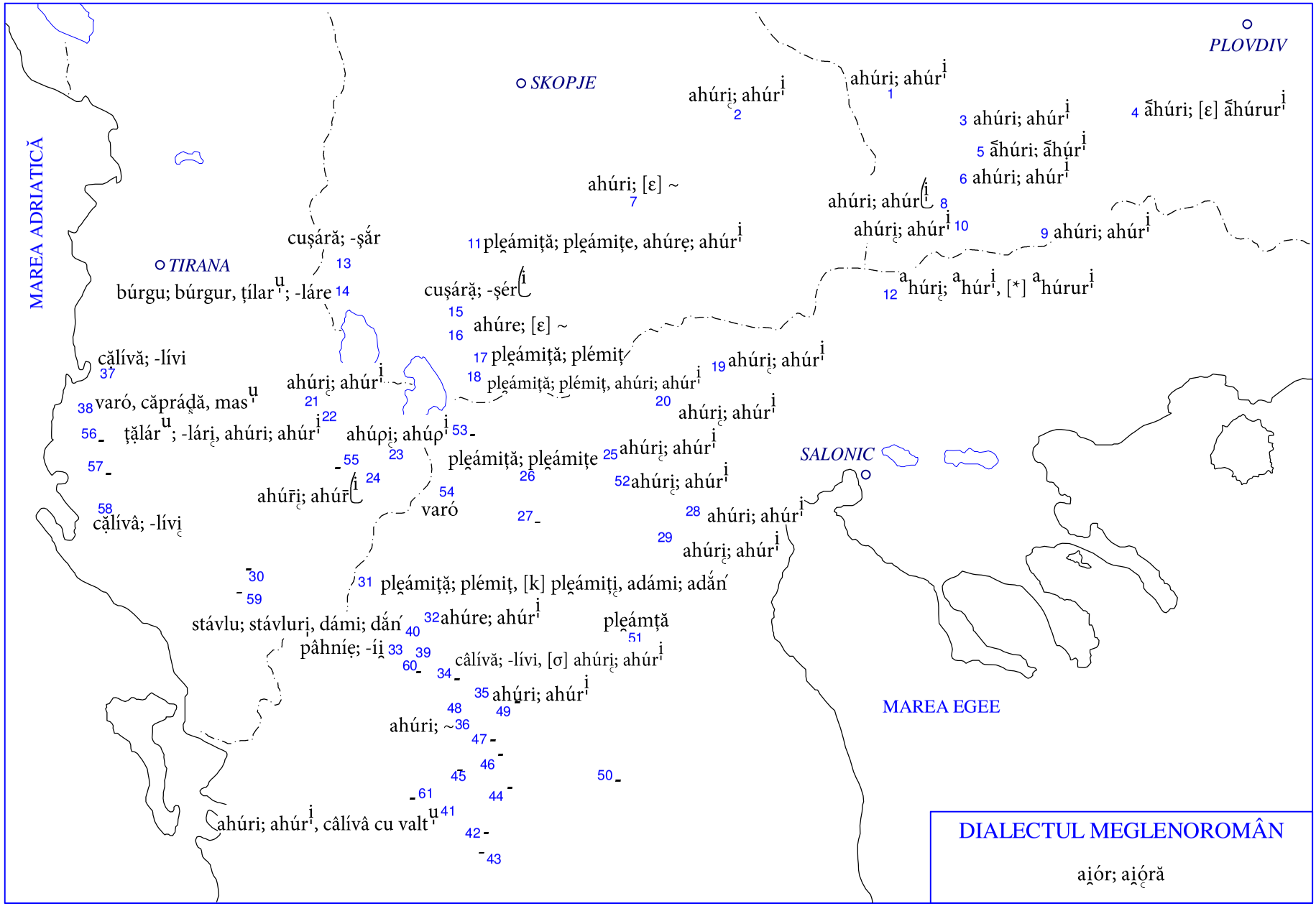

HARTA 568. GRAJD, pl. ‘étable, mangeoire’ [839]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

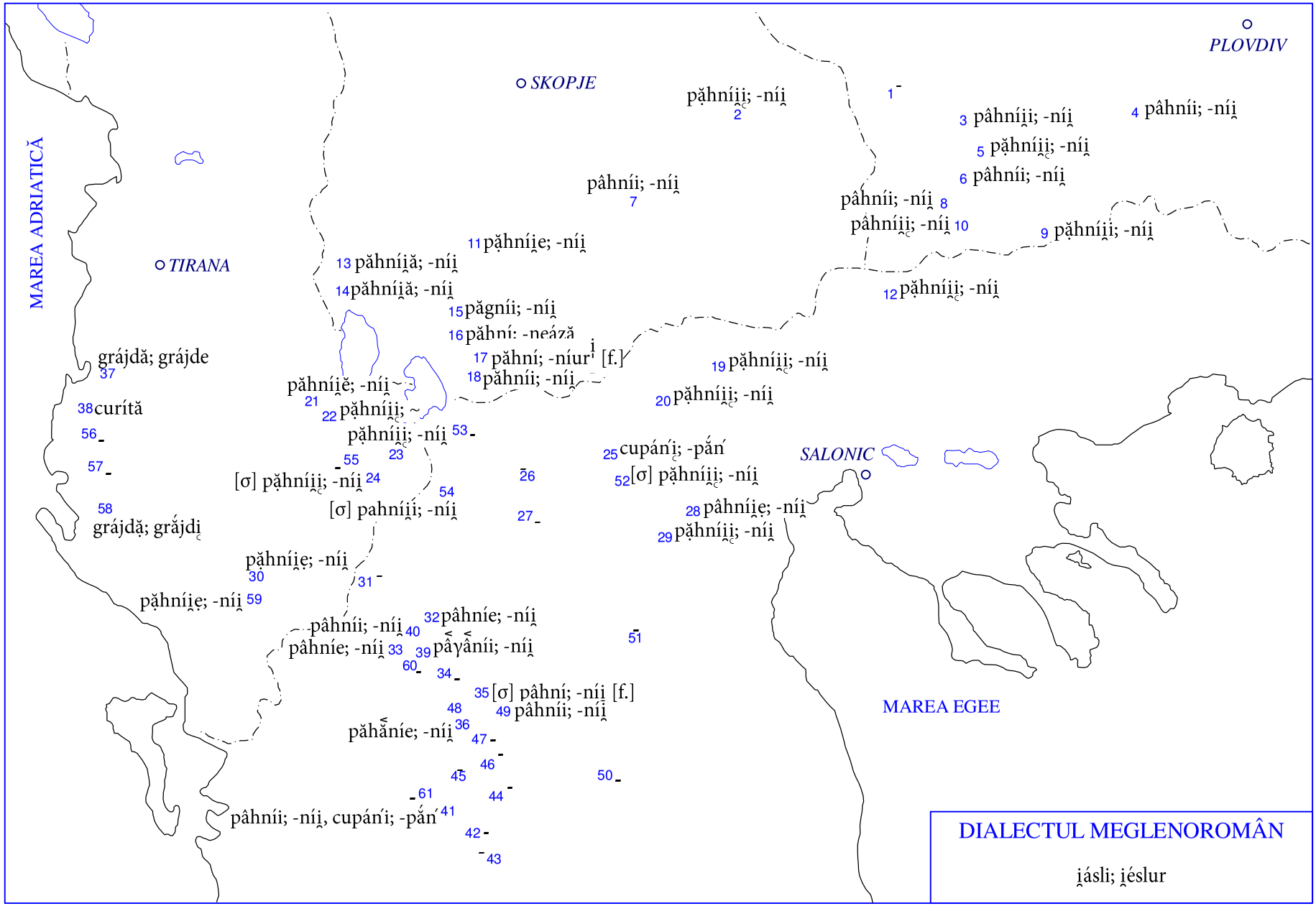

HARTA 569. IESLE, pl. ‘ crèche, mangeoire’ [840]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

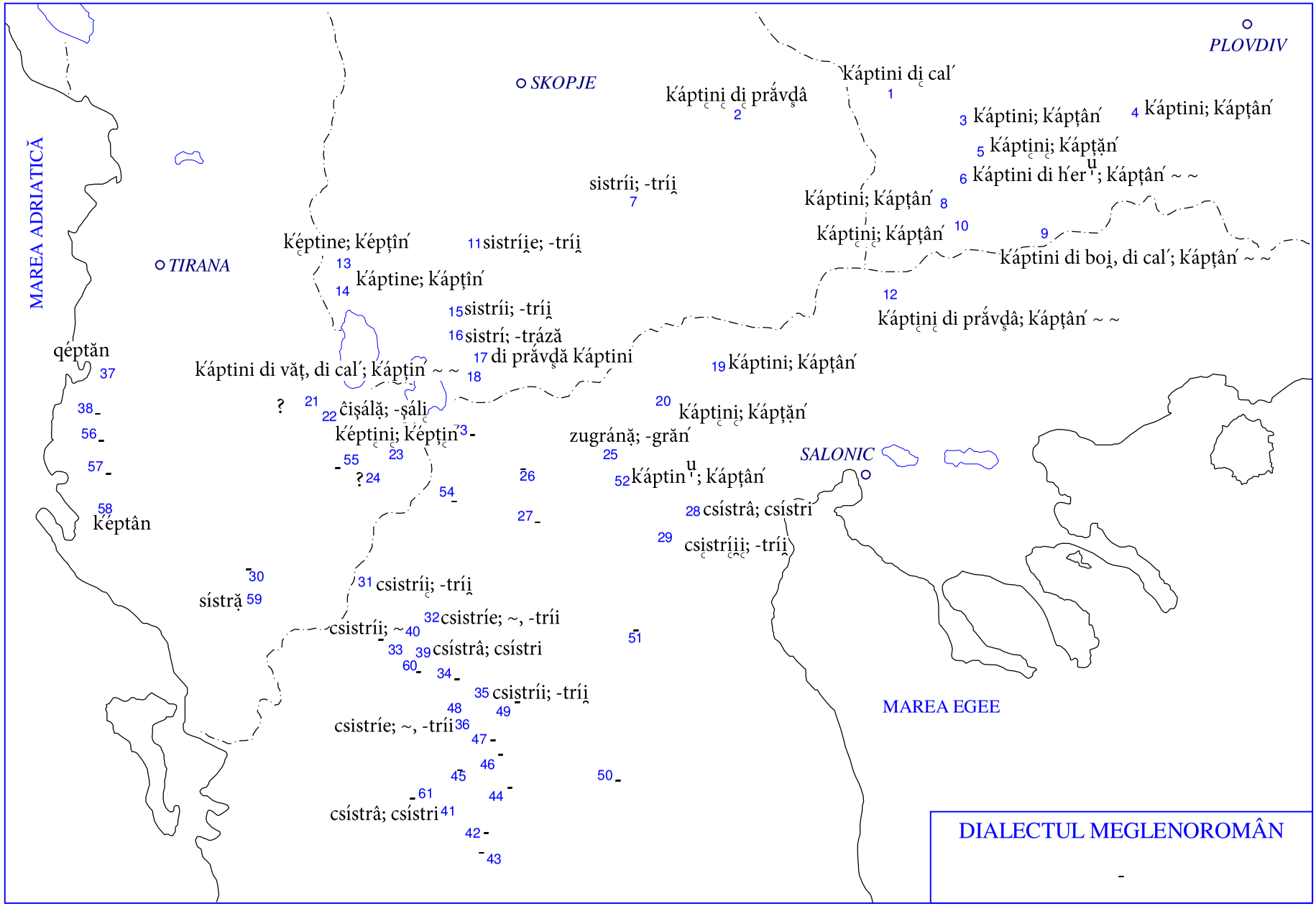

HARTA 570. ŢESALĂ, pl. 'étrille' [841]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

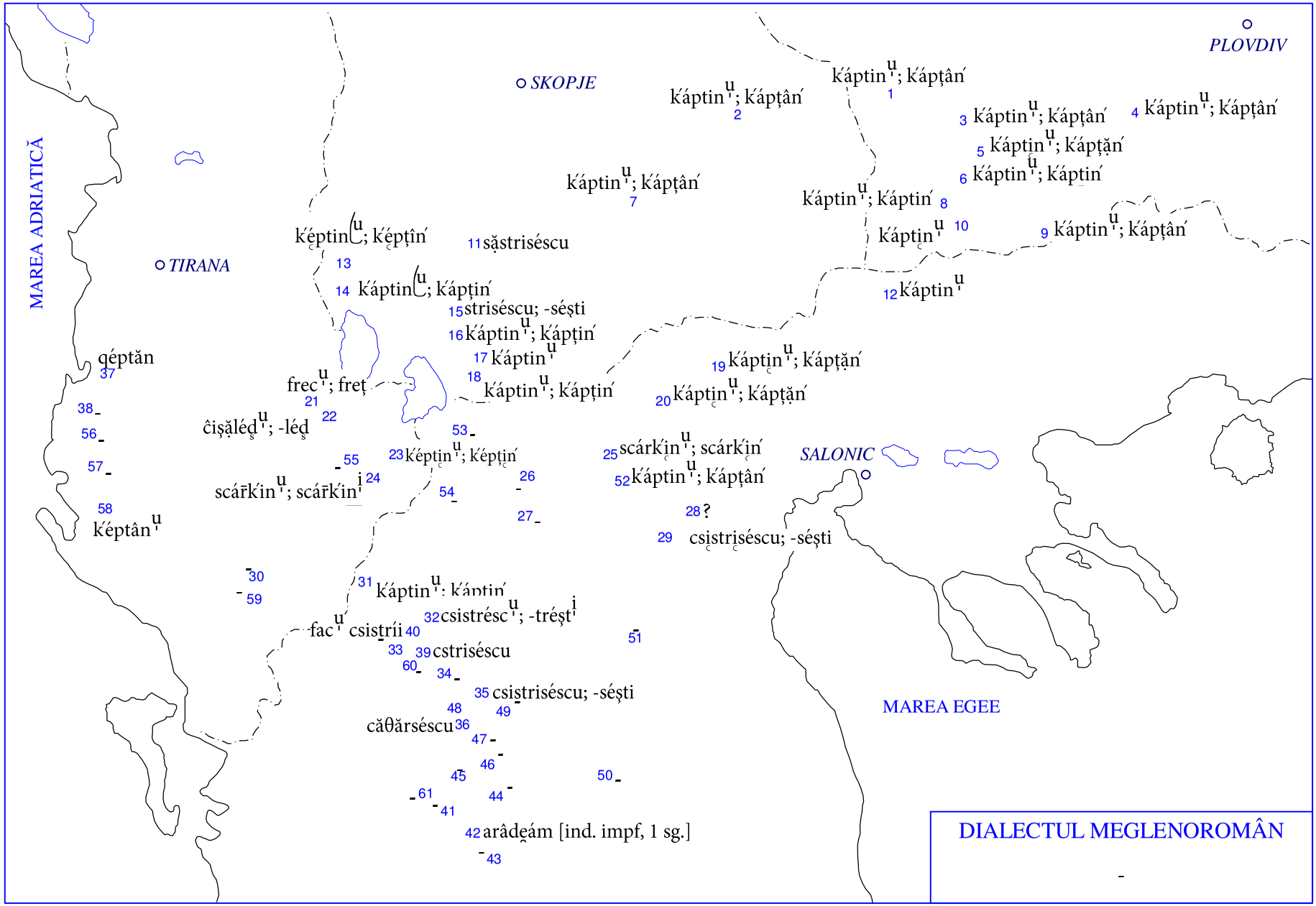

HARTA 571. ŢESĂL, ind. prez., 1–2 sg. 'j'étrille' [842]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

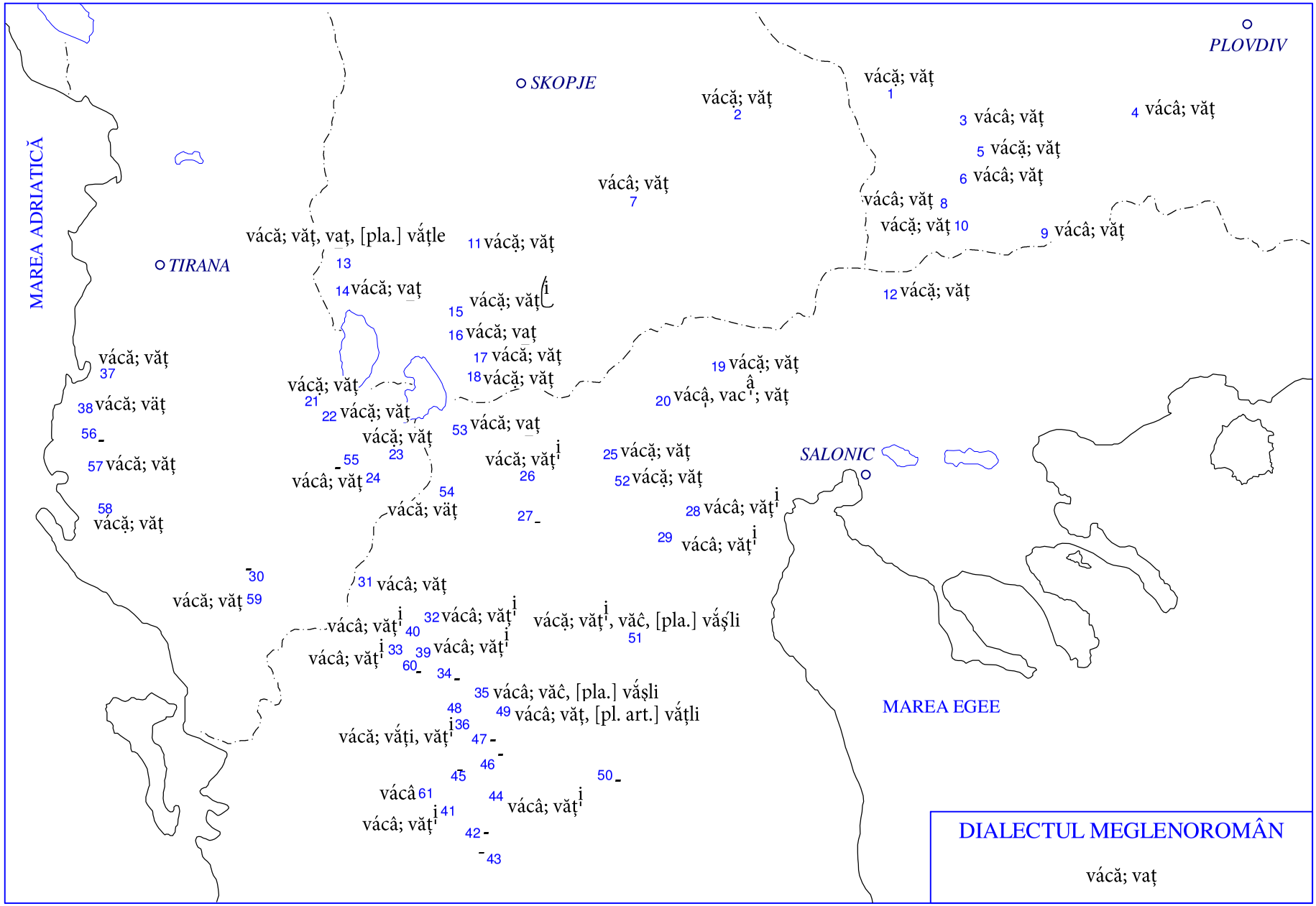

HARTA 572. VACĂ, pl. 'vache' [843]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

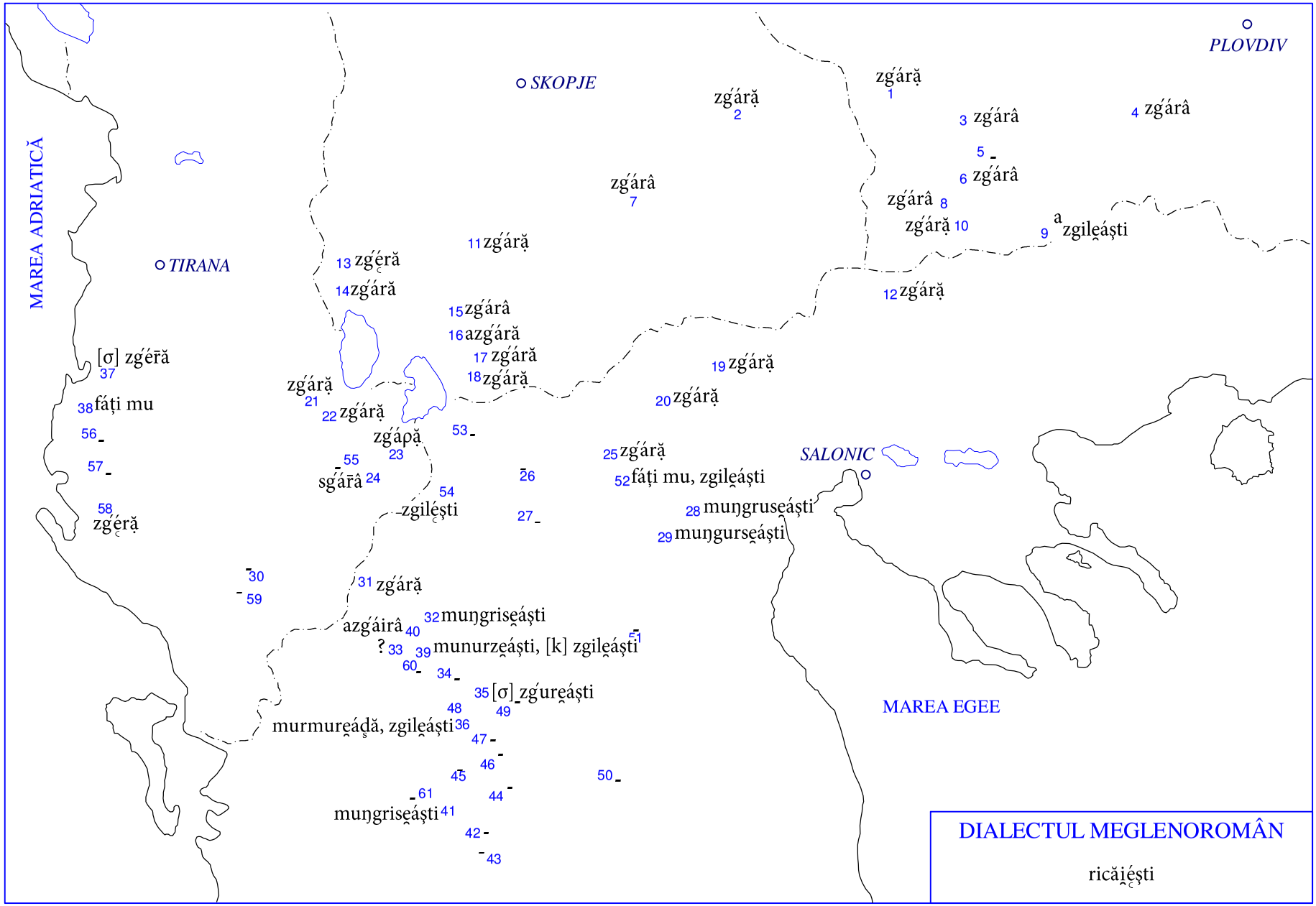

HARTA 573. (vaca) MUGEŞTE, ind. prez., 3 sg. ‘(la vache) mugit’ [844]

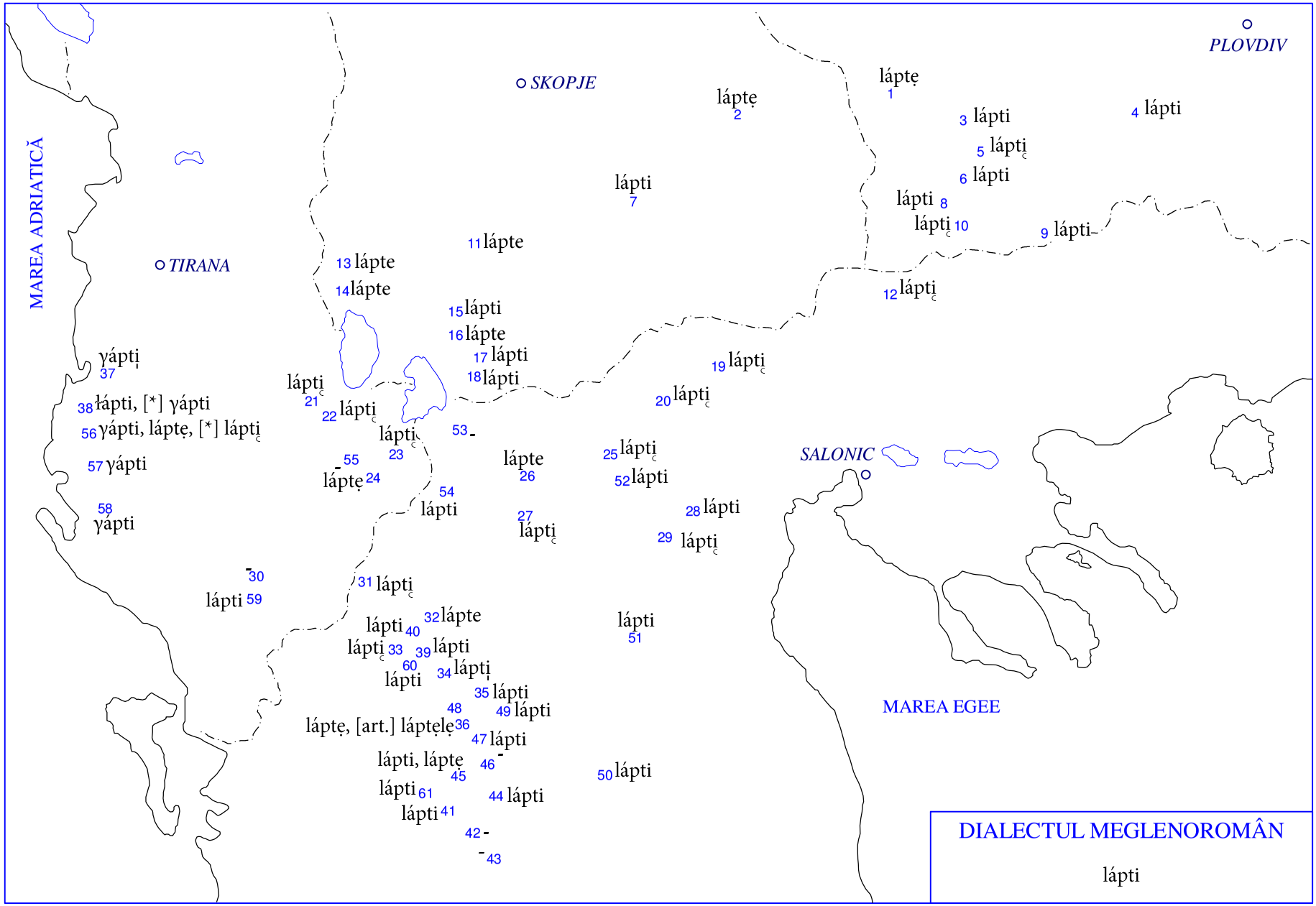

HARTA 574. LAPTE 'lait' [845]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

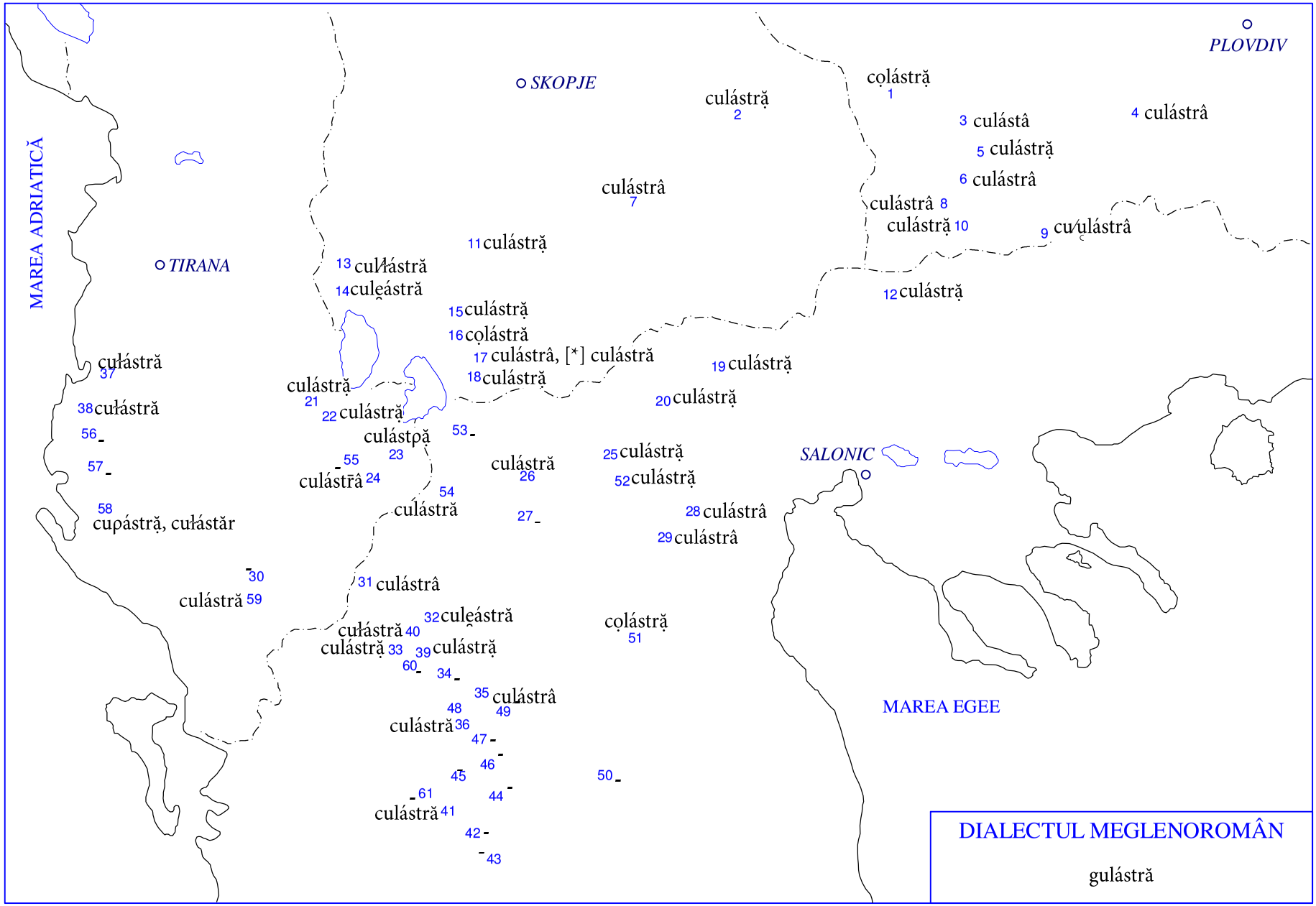

HARTA 575. CORASLĂ ‘colostrum, premier lait après la délivrance’ [846]

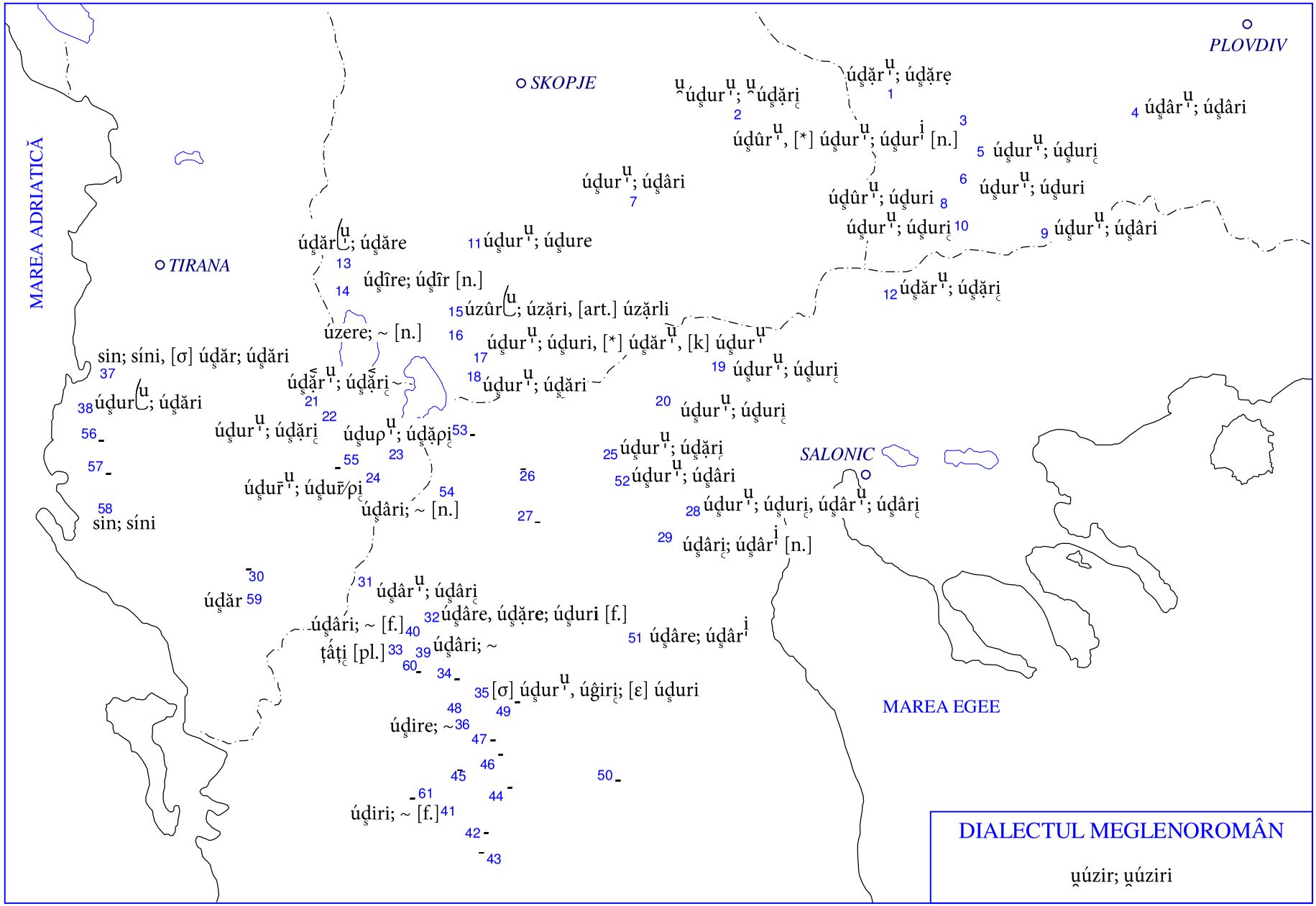

HARTA 576. UGER, pl. ‘pis (de vache)’ [847]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

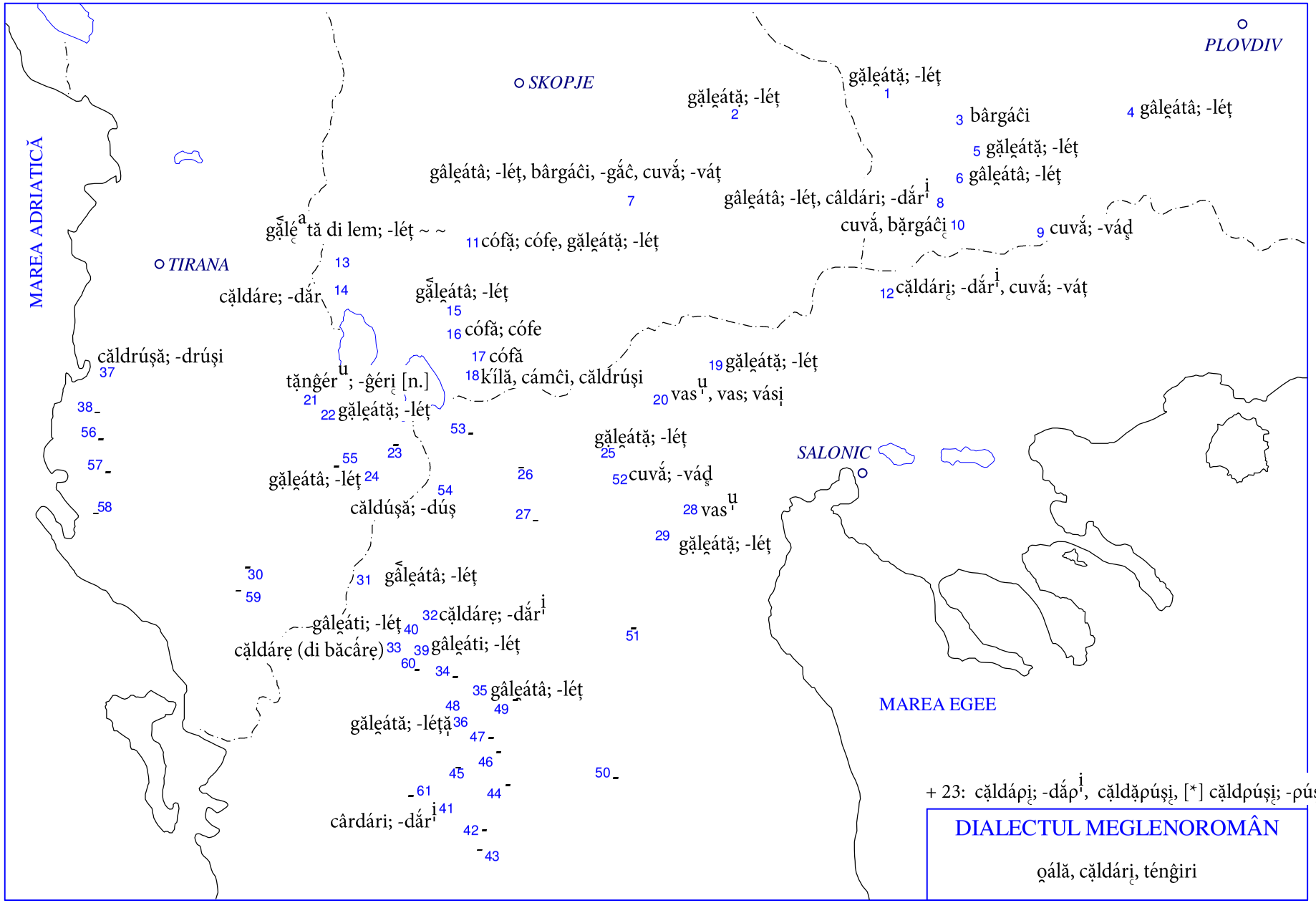

HARTA 577. VAS (în care se mulge vaca), pl. 'vase à lait, seau à traire' [848]

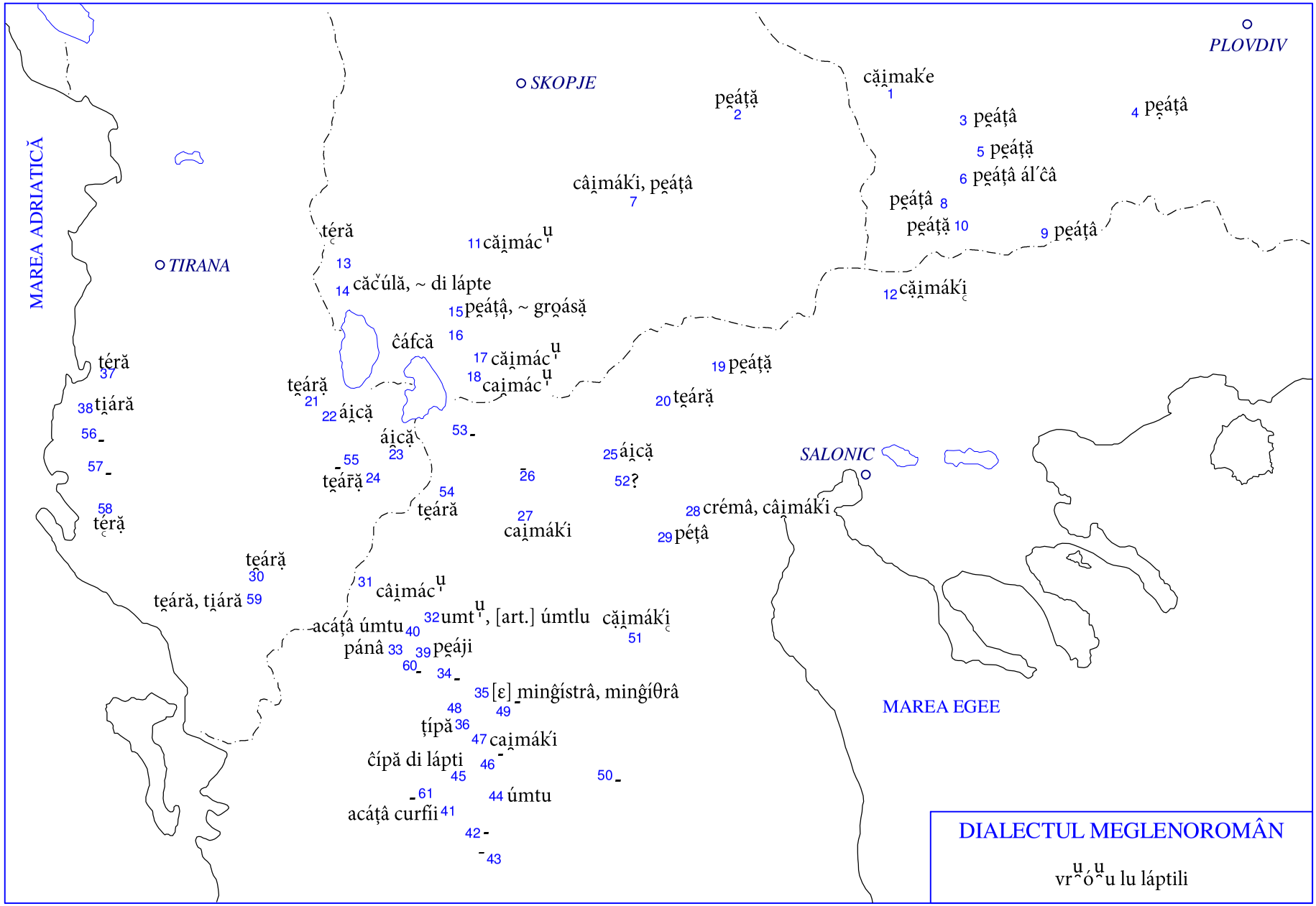

HARTA 578. SMÂNTÂNĂ 'crème qui monte au-dessus du lait cru' [849]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

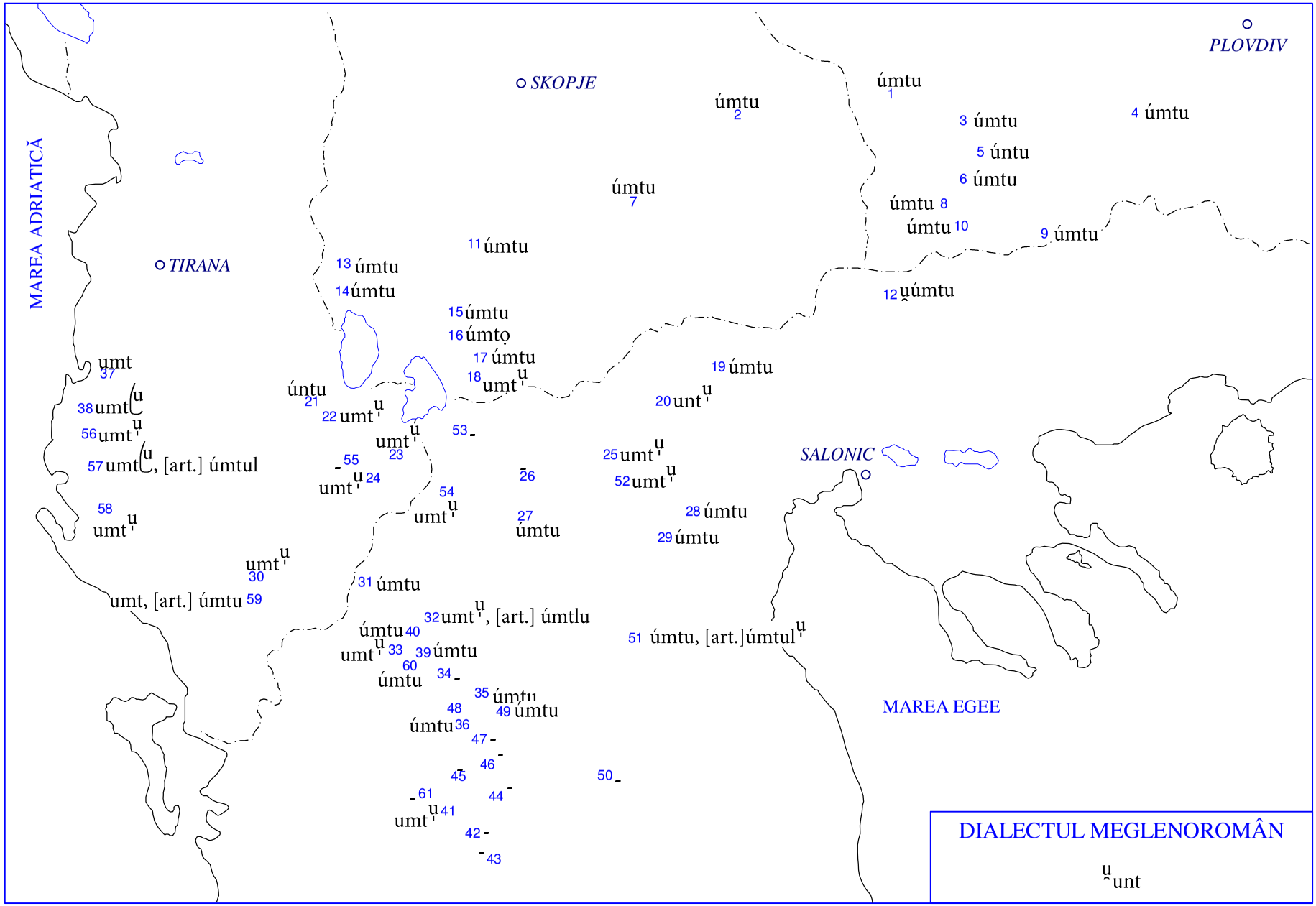

HARTA 579. UNT ‘beurre’ [850]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

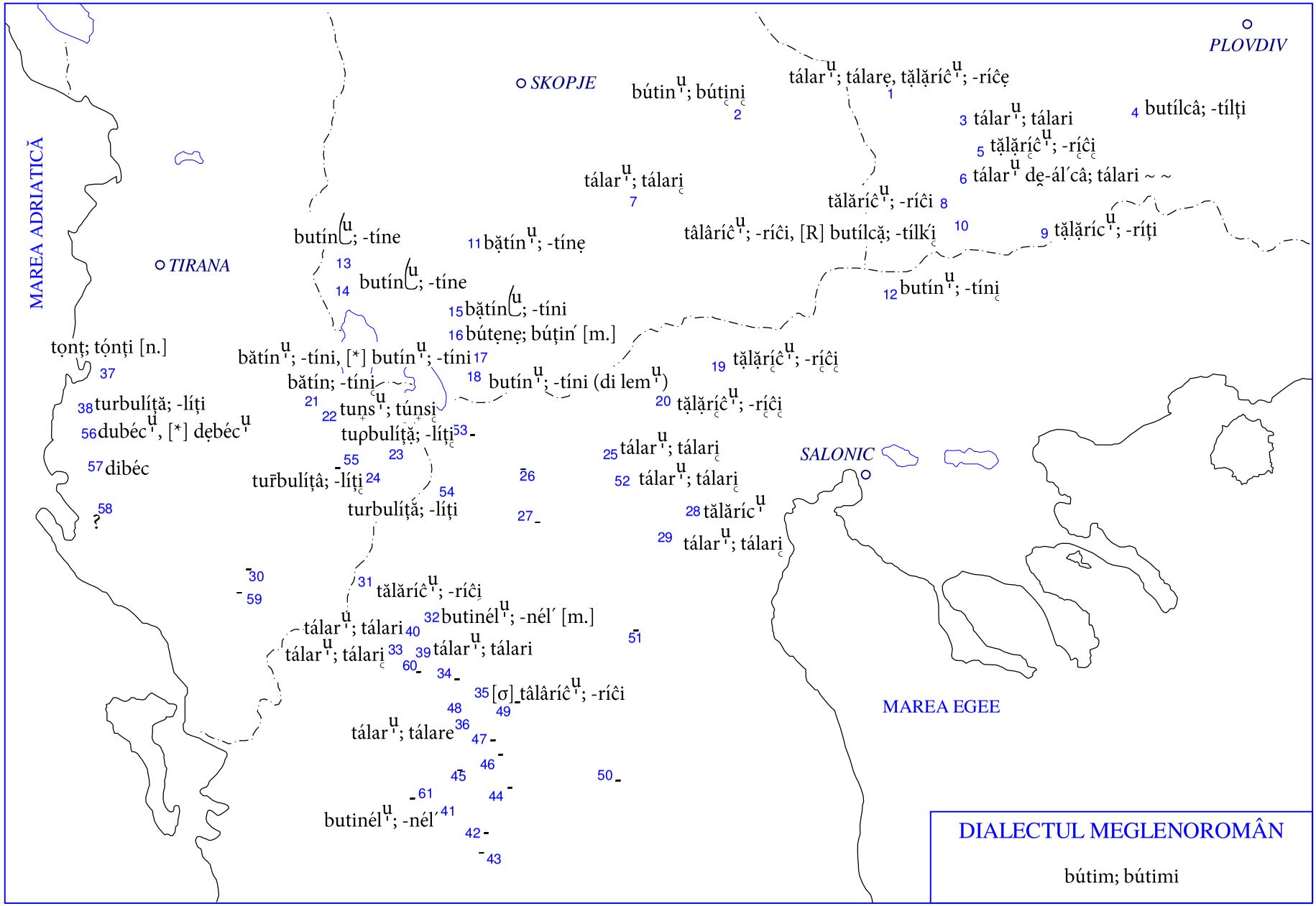

HARTA 580. PUTINEI, pl. 'baratte' [851]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

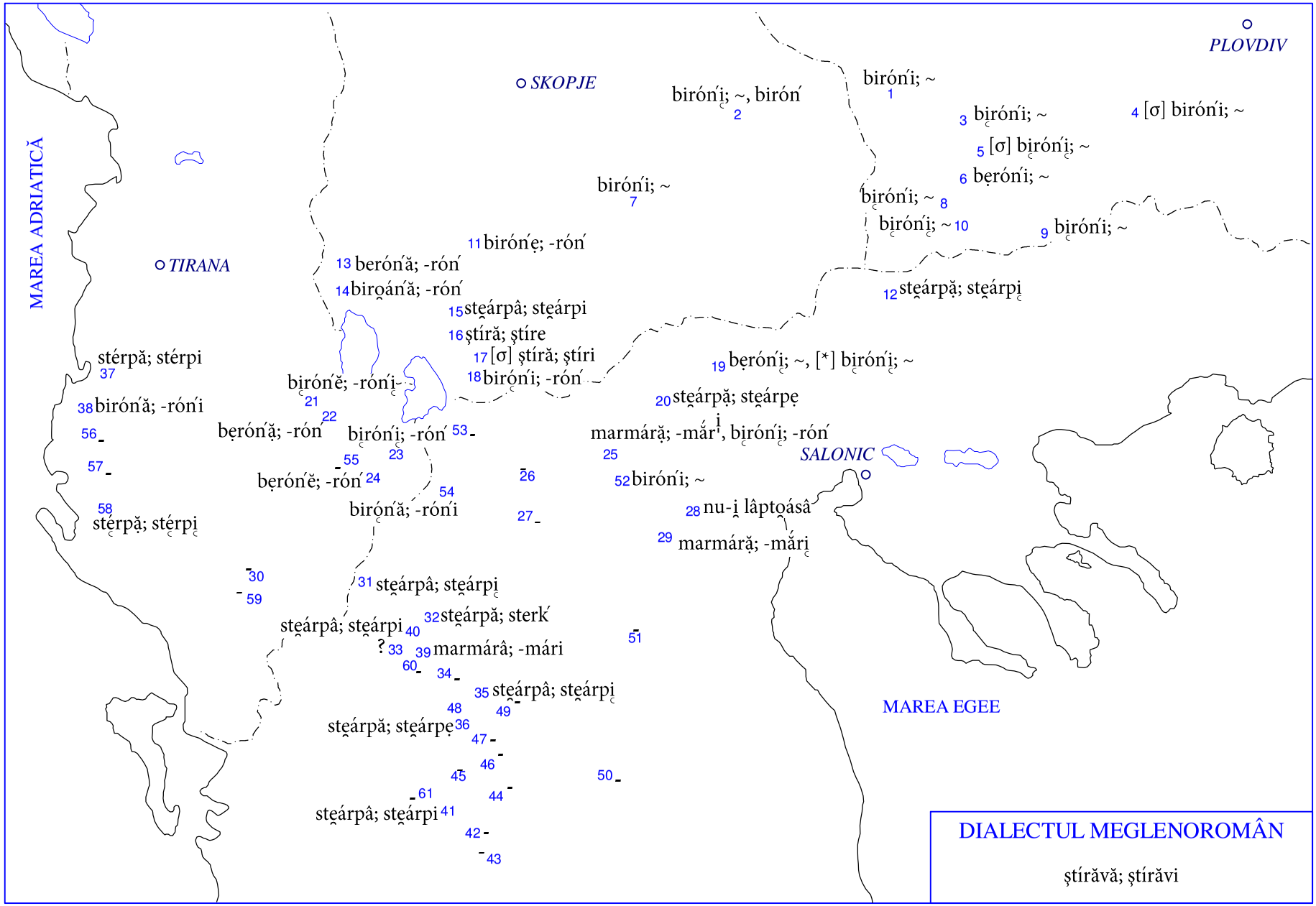

HARTA 581. (vacă) STEARPĂ1, pl. '(vache) stérile' [852]

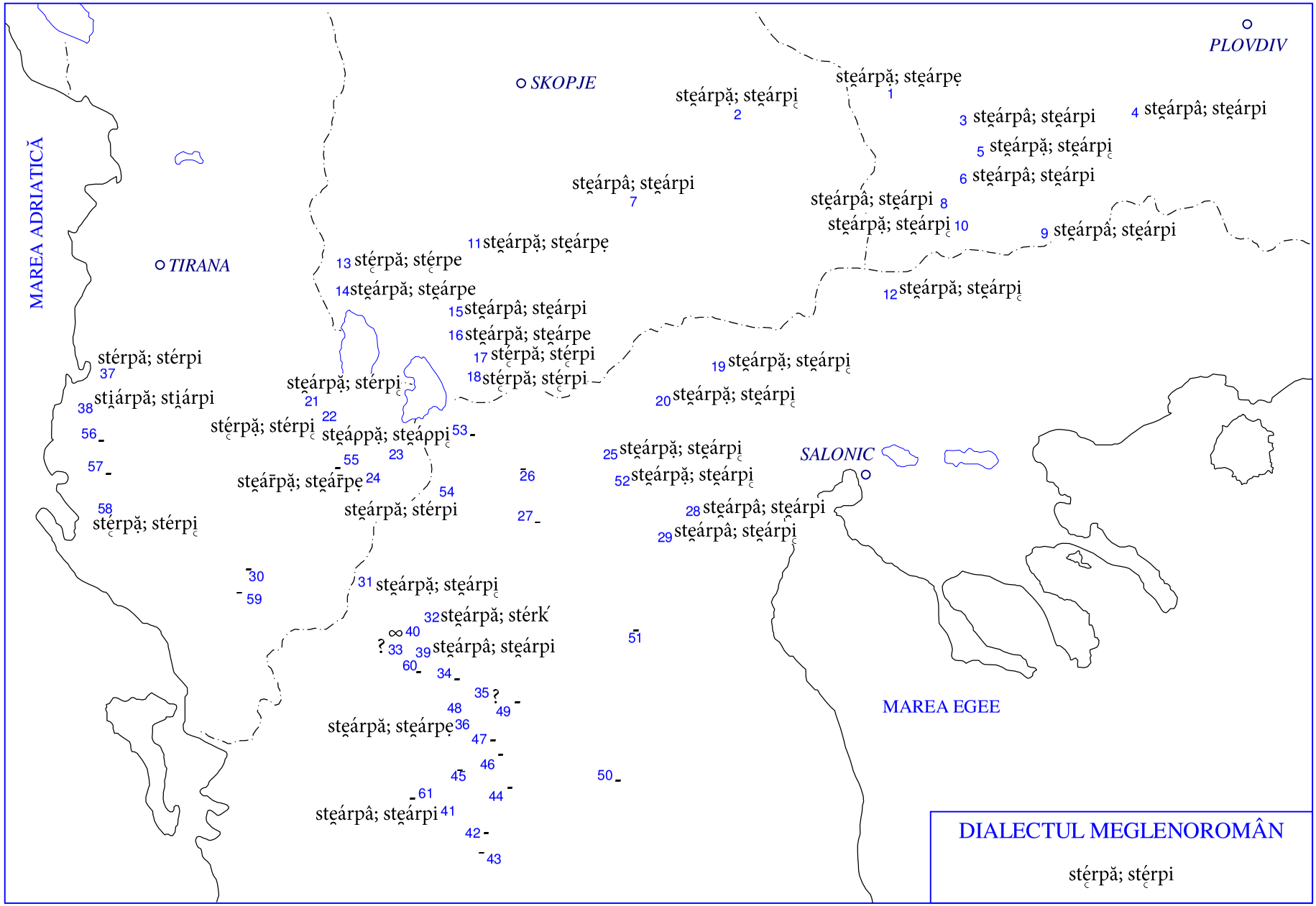

HARTA 582. (vacă) STEARPĂ2, pl. ‘(vache) qui ne donne plus de lait’ [853]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

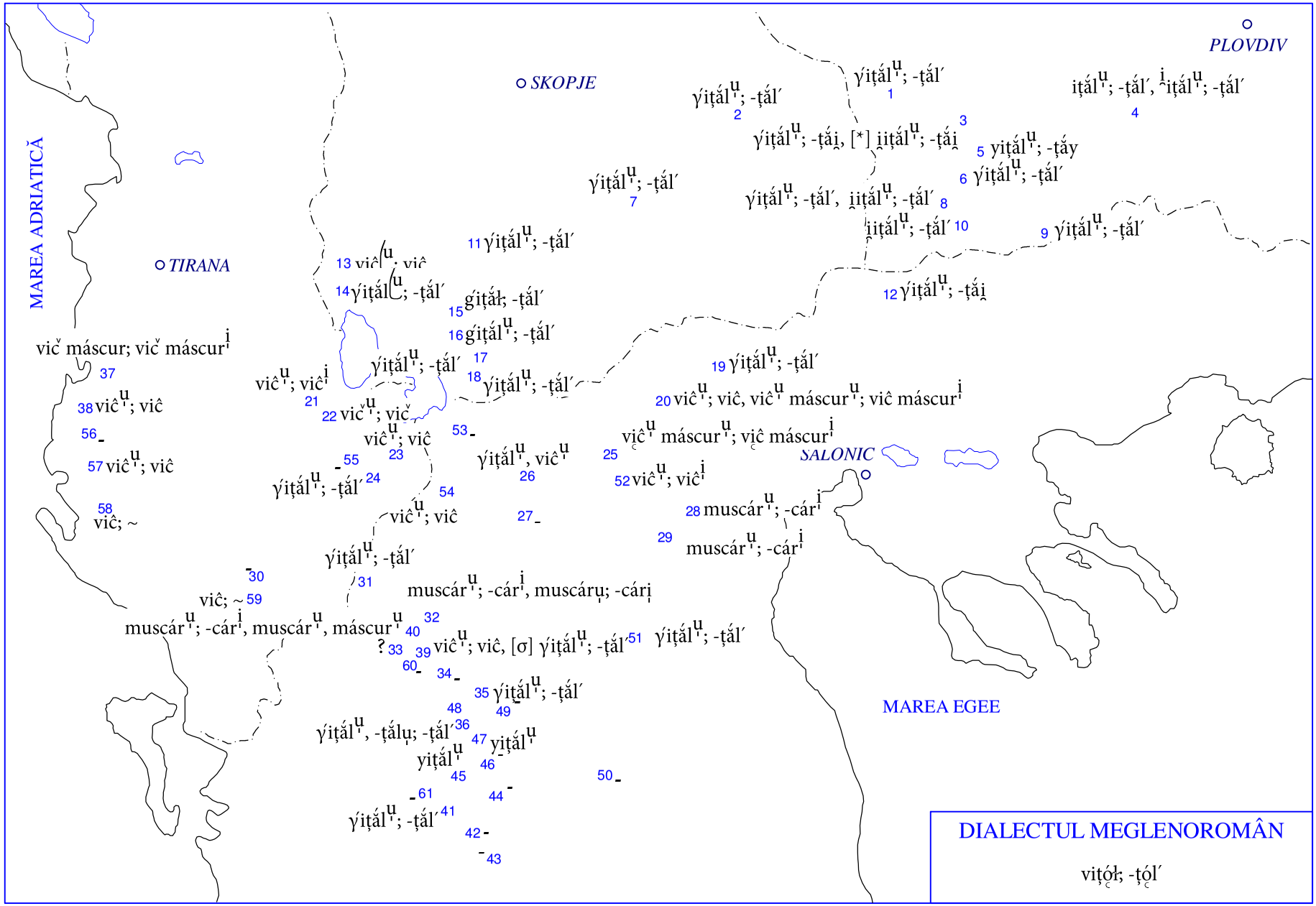

HARTA 583. VIŢEL, pl. ‘veau’ [854]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

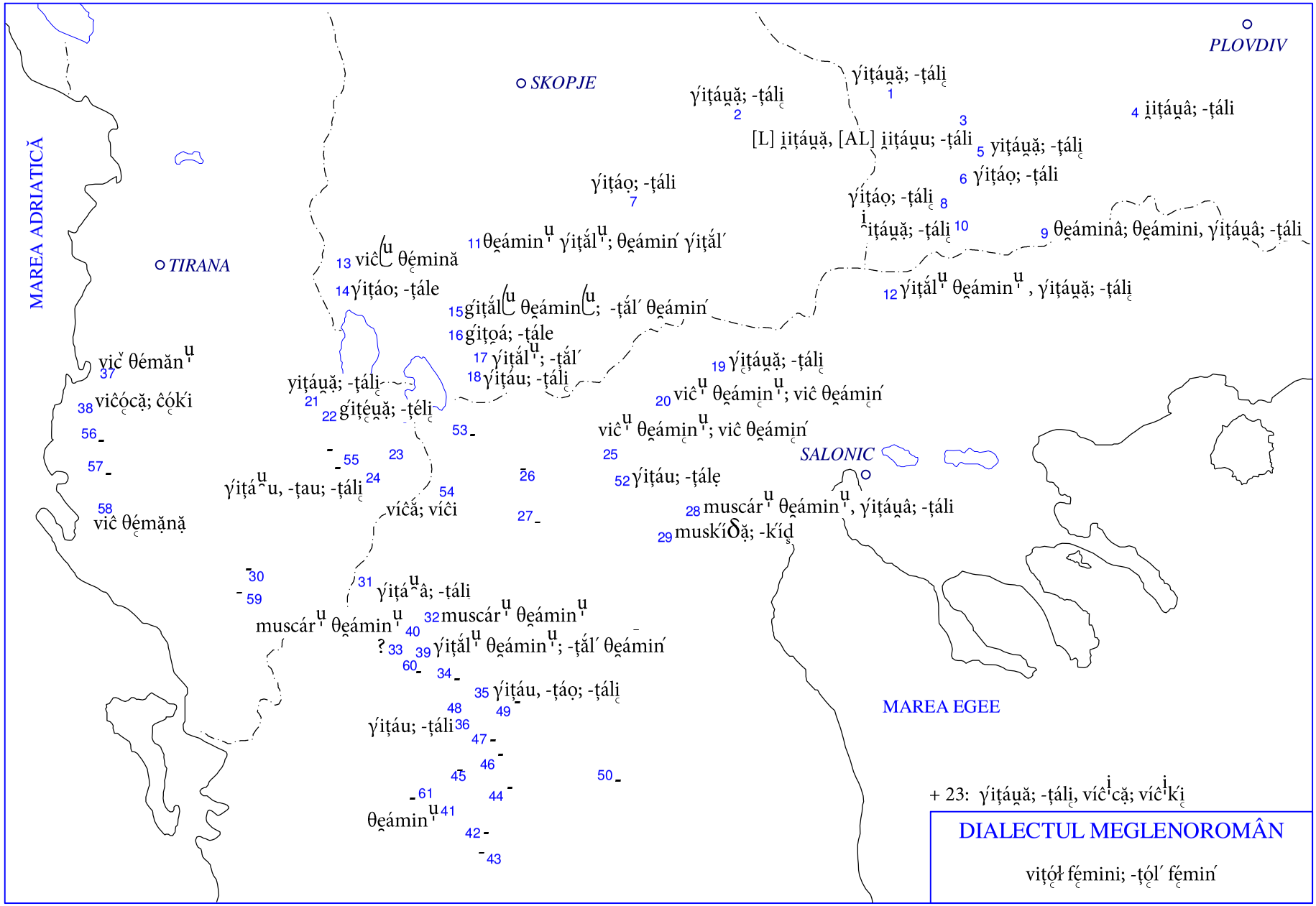

HARTA 584. VIŢEA, pl. 'veau (femelle)' [855]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

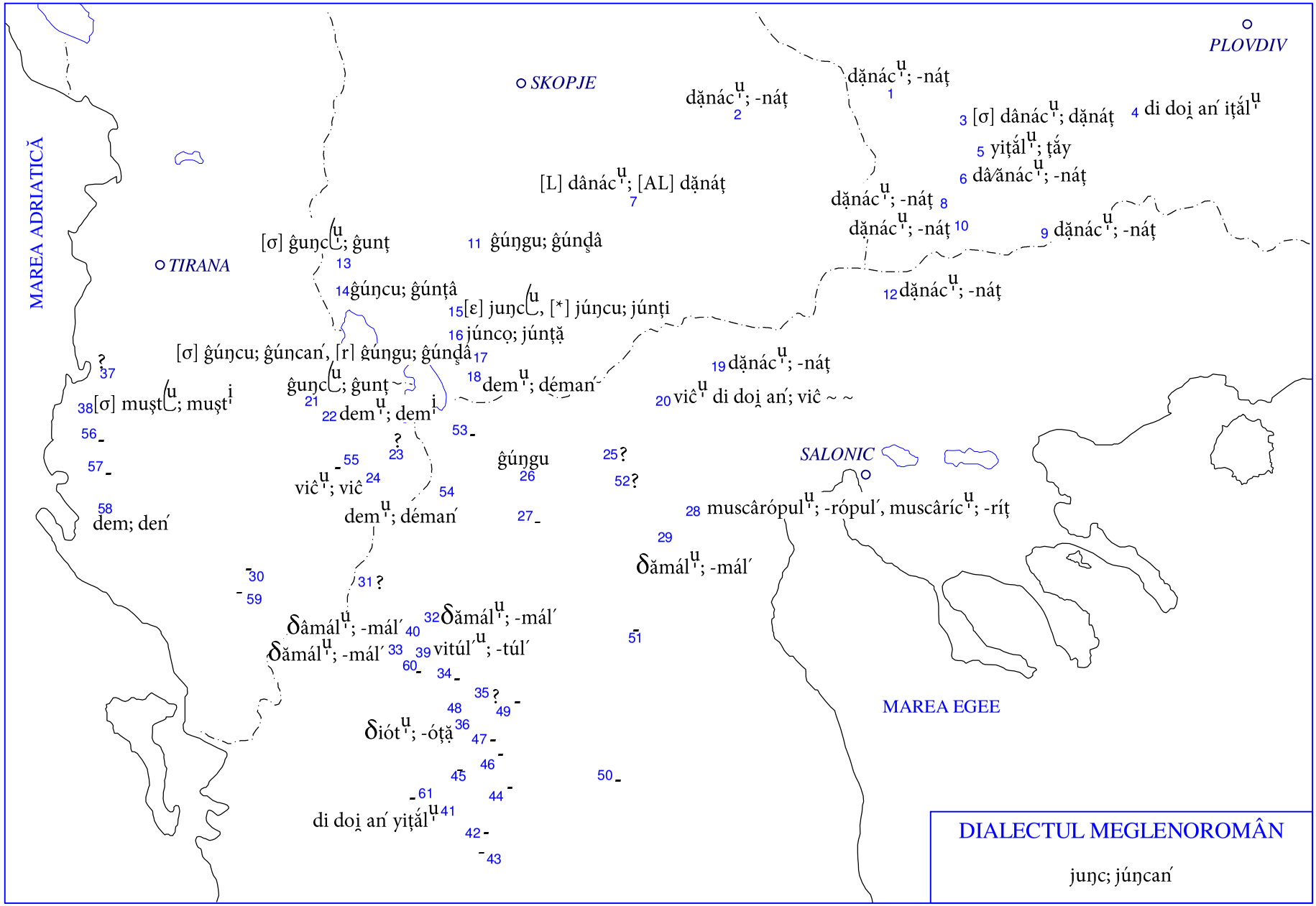

HARTA 585. JUNC, pl. 'jeune bœuf, bouvillon' [856]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

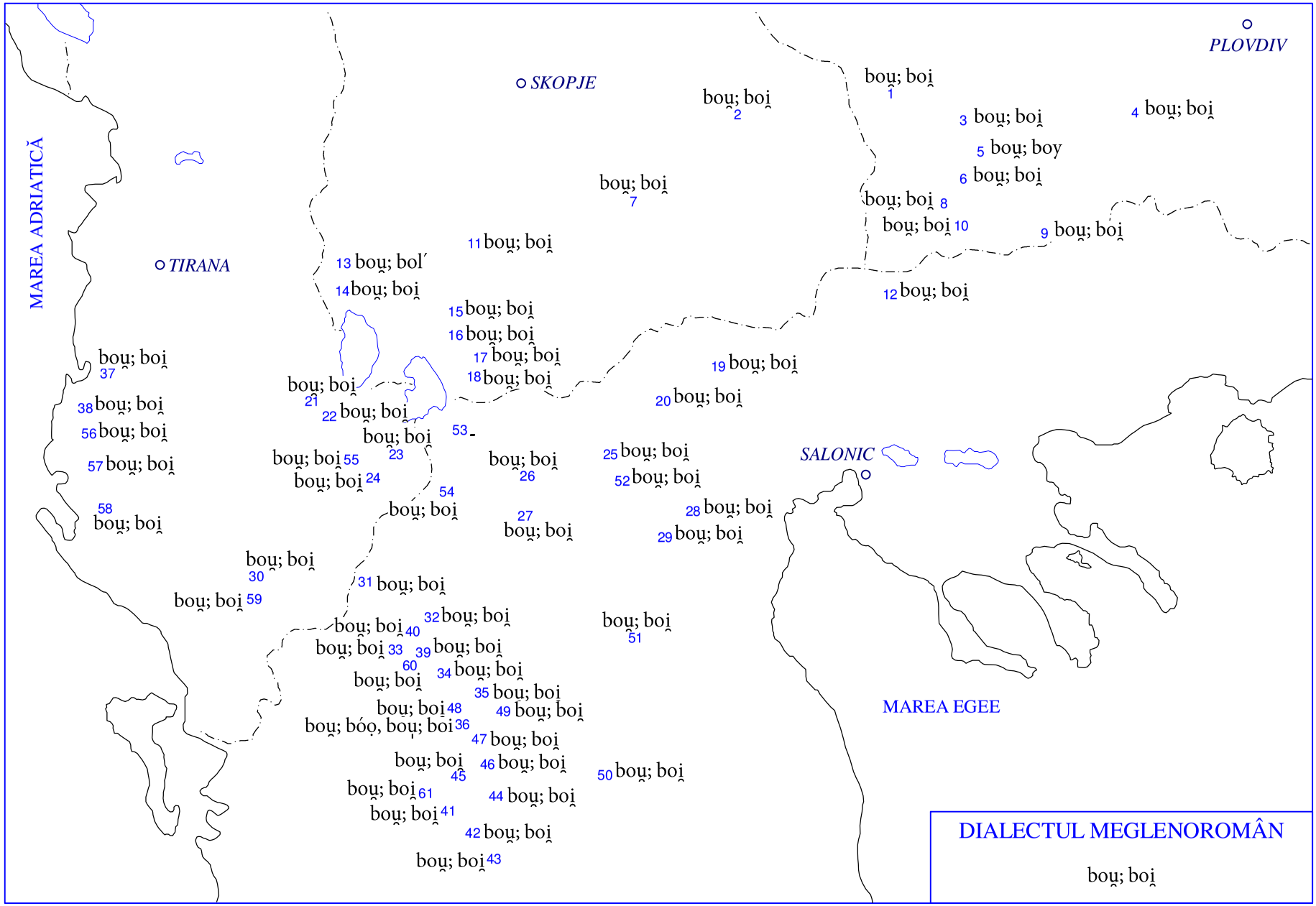

HARTA 586. BOU, pl. 'bœuf' [857]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

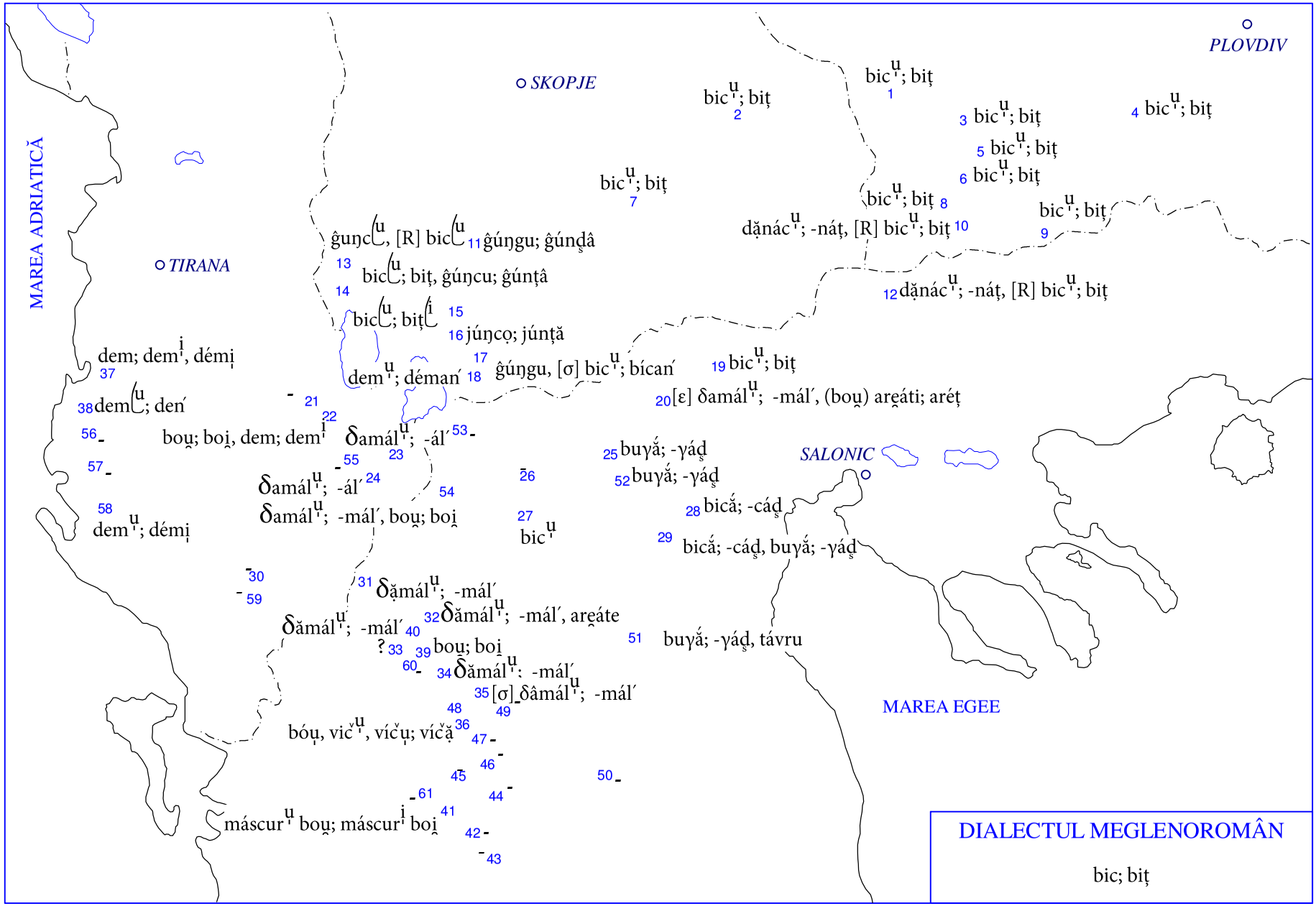

HARTA 587. TAUR, pl. ‘taureau’ [858]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

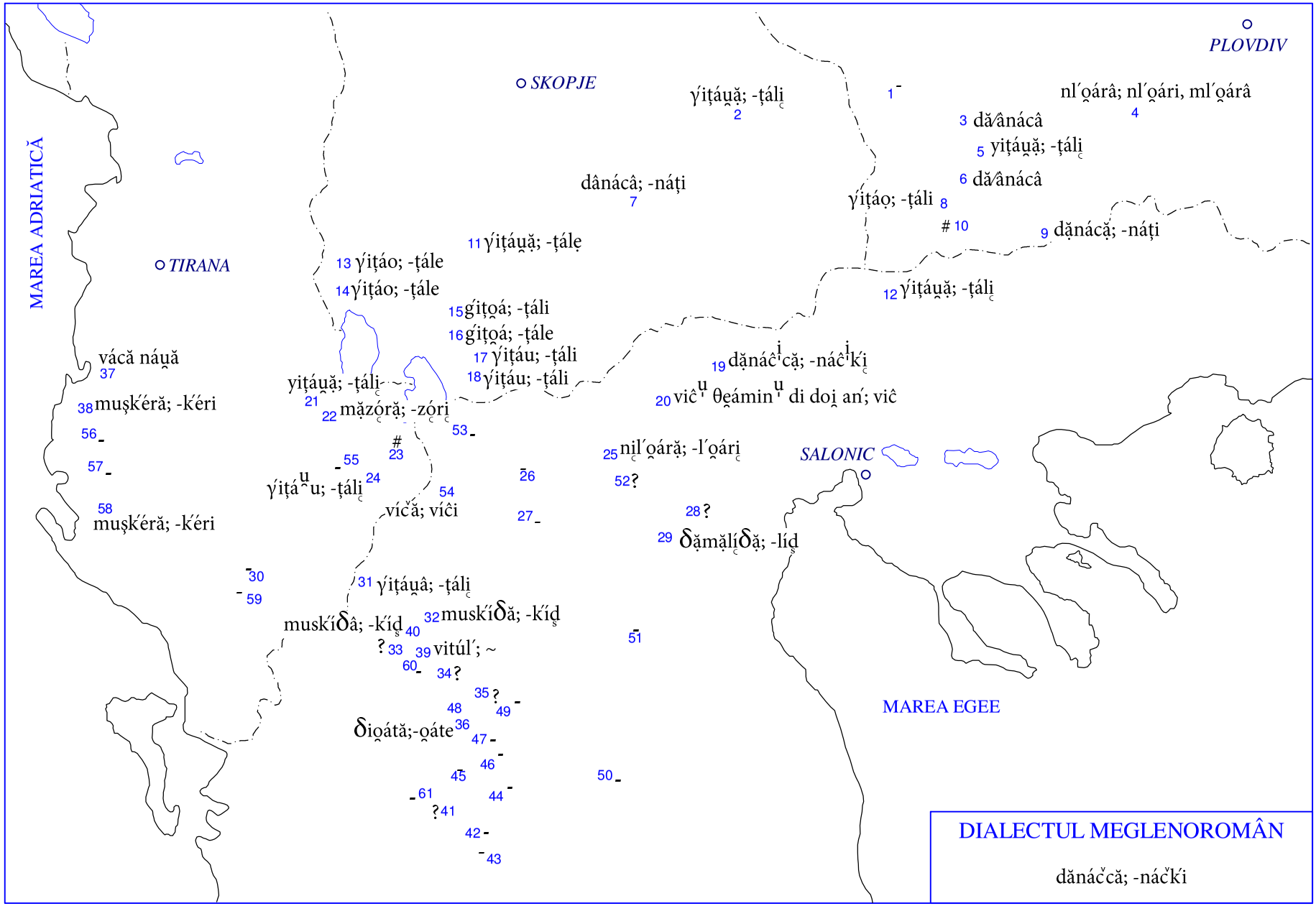

HARTA 588. JUNINCĂ, pl. 'génisse' [859]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

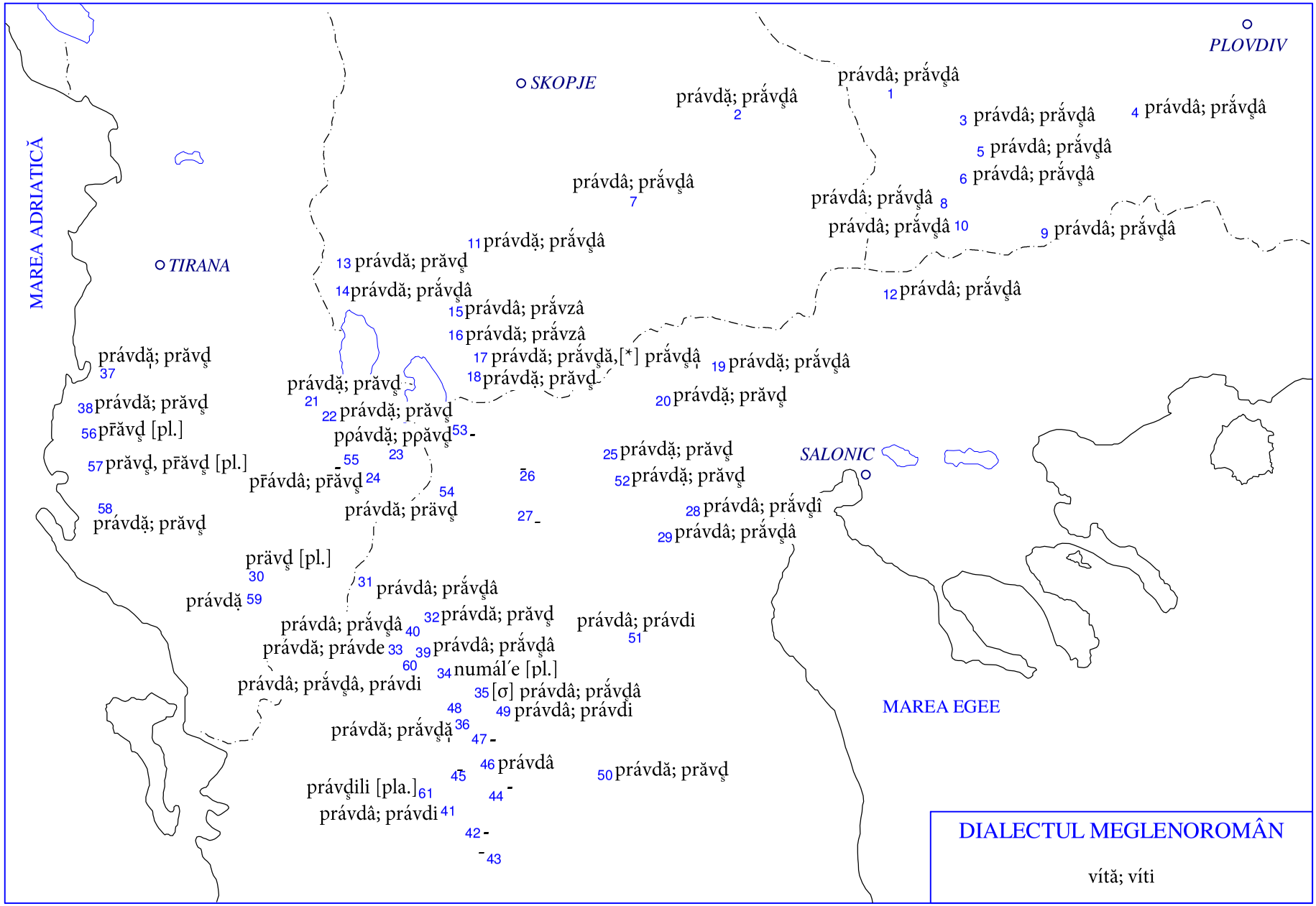

HARTA 589. VITĂ, pl. 'gros bétail' [860]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

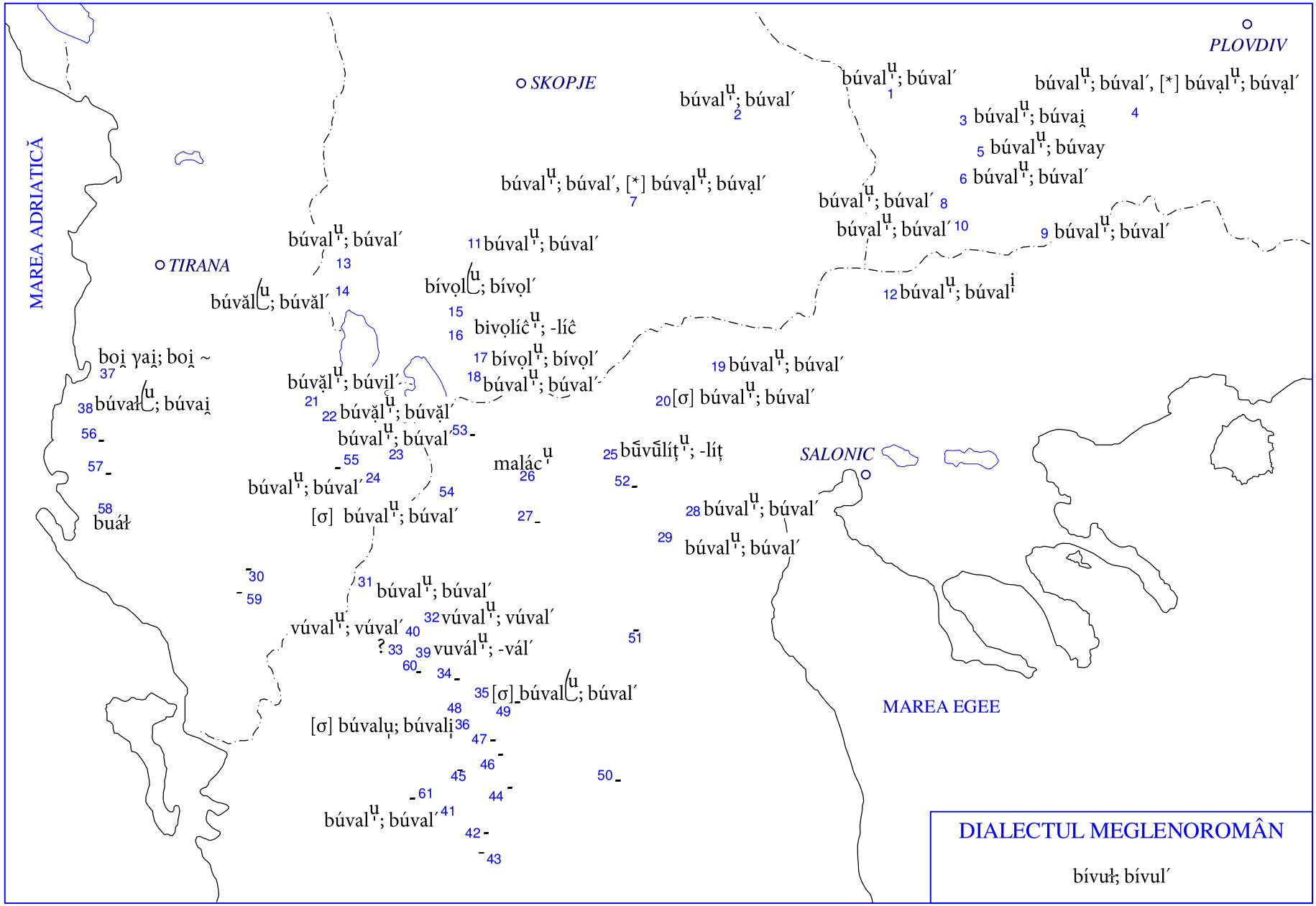

HARTA 590. BIVOL, pl. ‘buffle’ [861]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

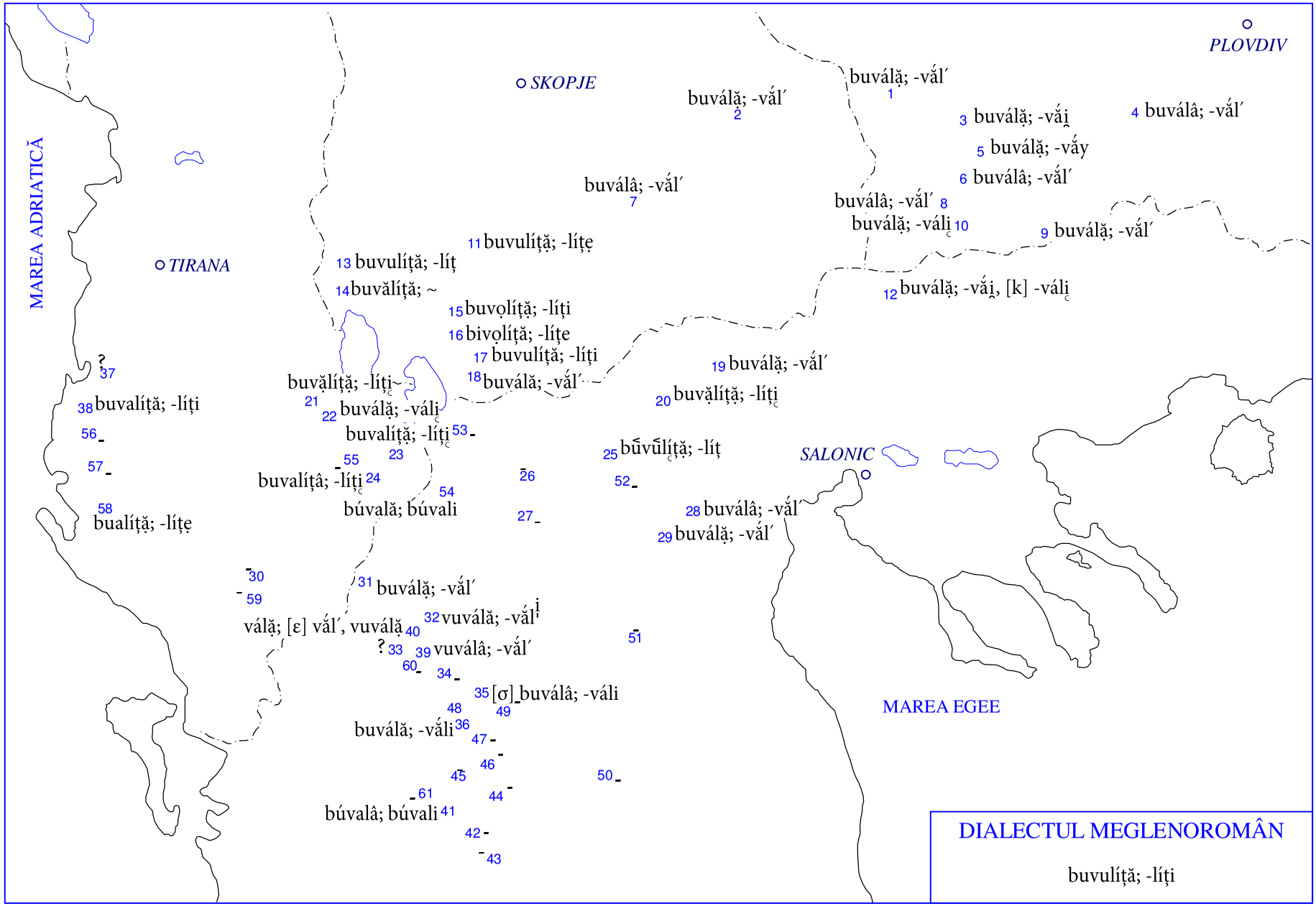

HARTA 591. BIVOLIŢĂ, pl. 'bufflonne' [862]

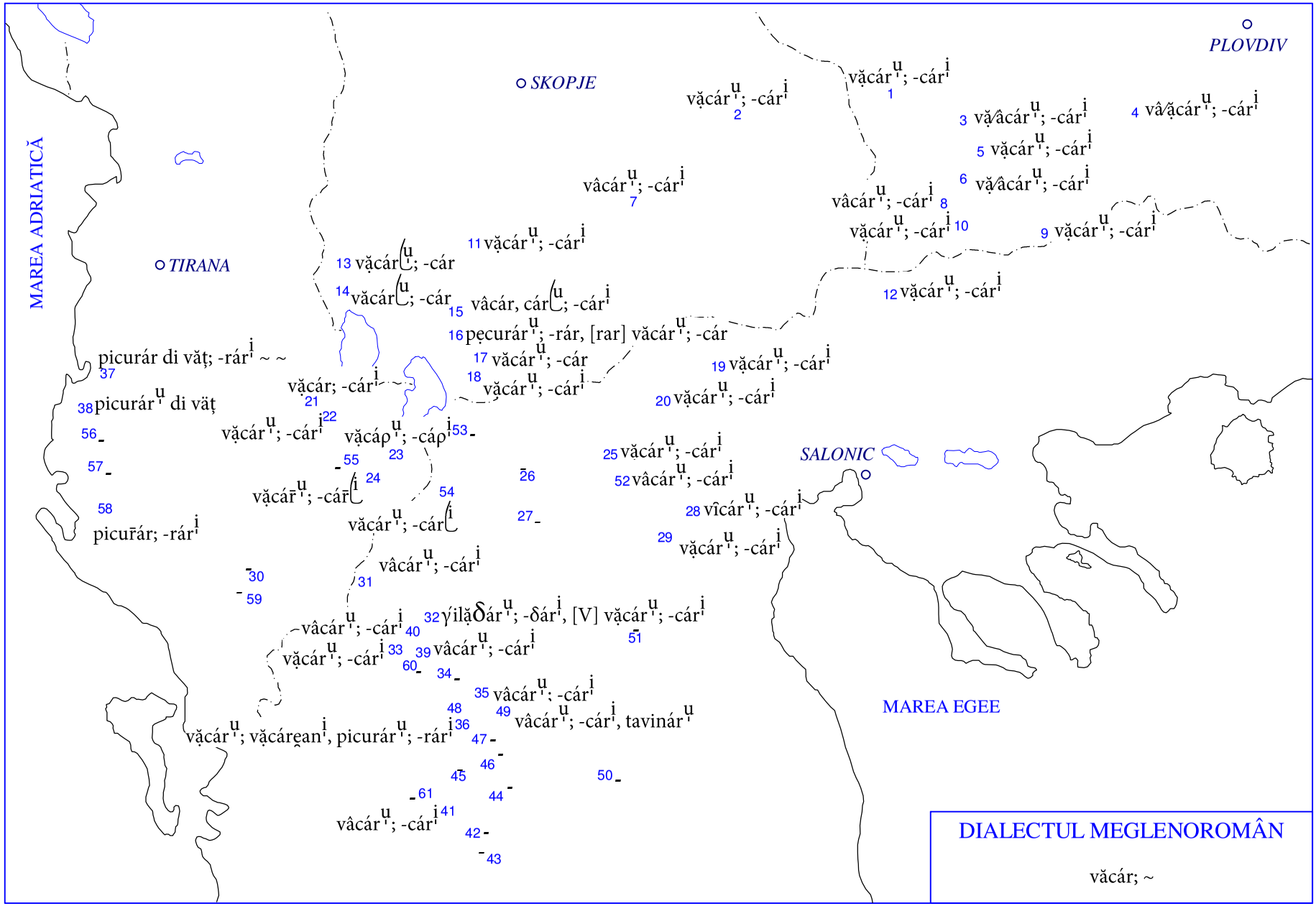

HARTA 592. VĂCAR, pl. 'vacher' [863]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

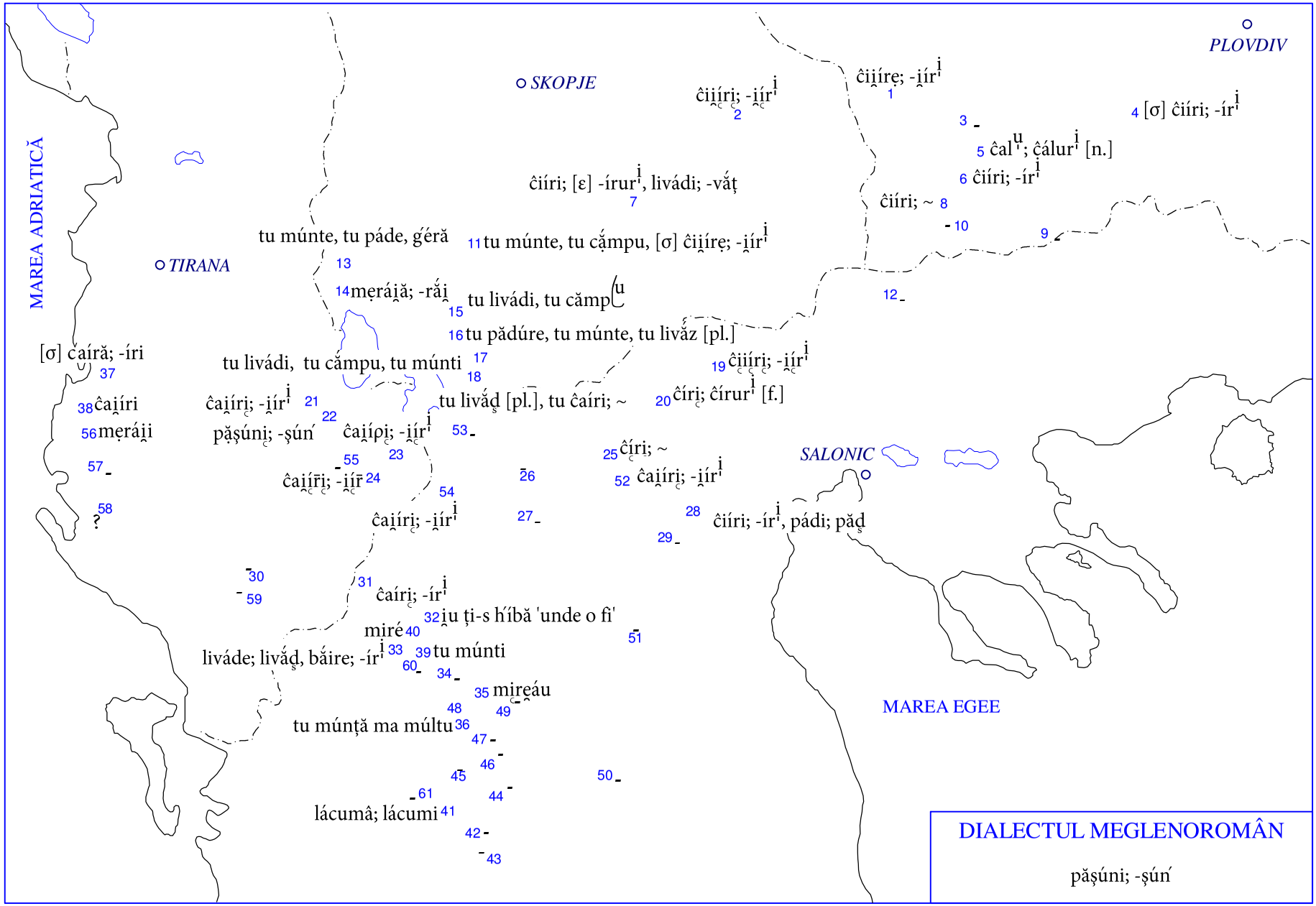

HARTA 593. IZLAZ, pl. ʿpâtis [865]

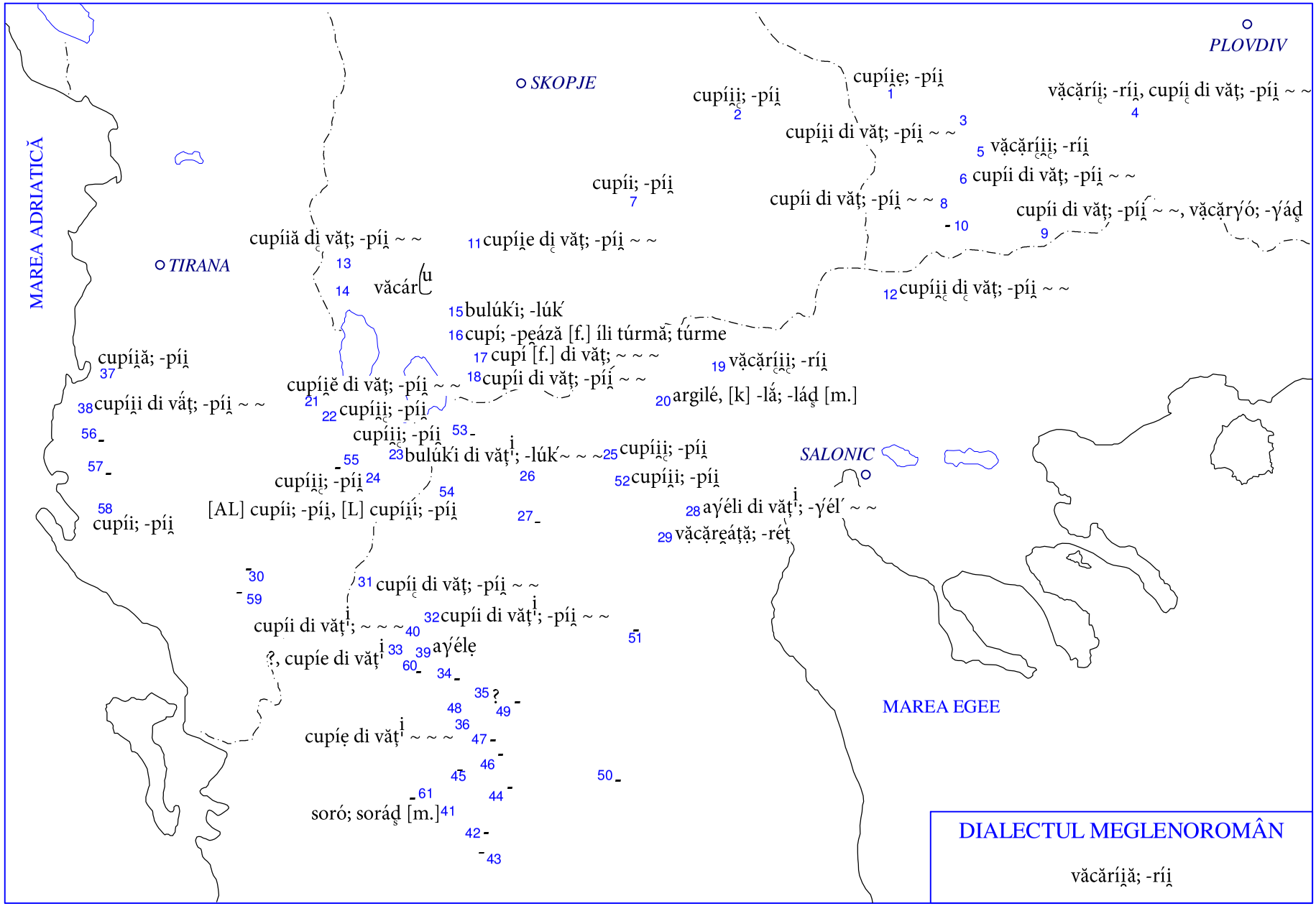

HARTA 594. CIREADĂ, pl. 'troupeau de grand bétail' [866]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

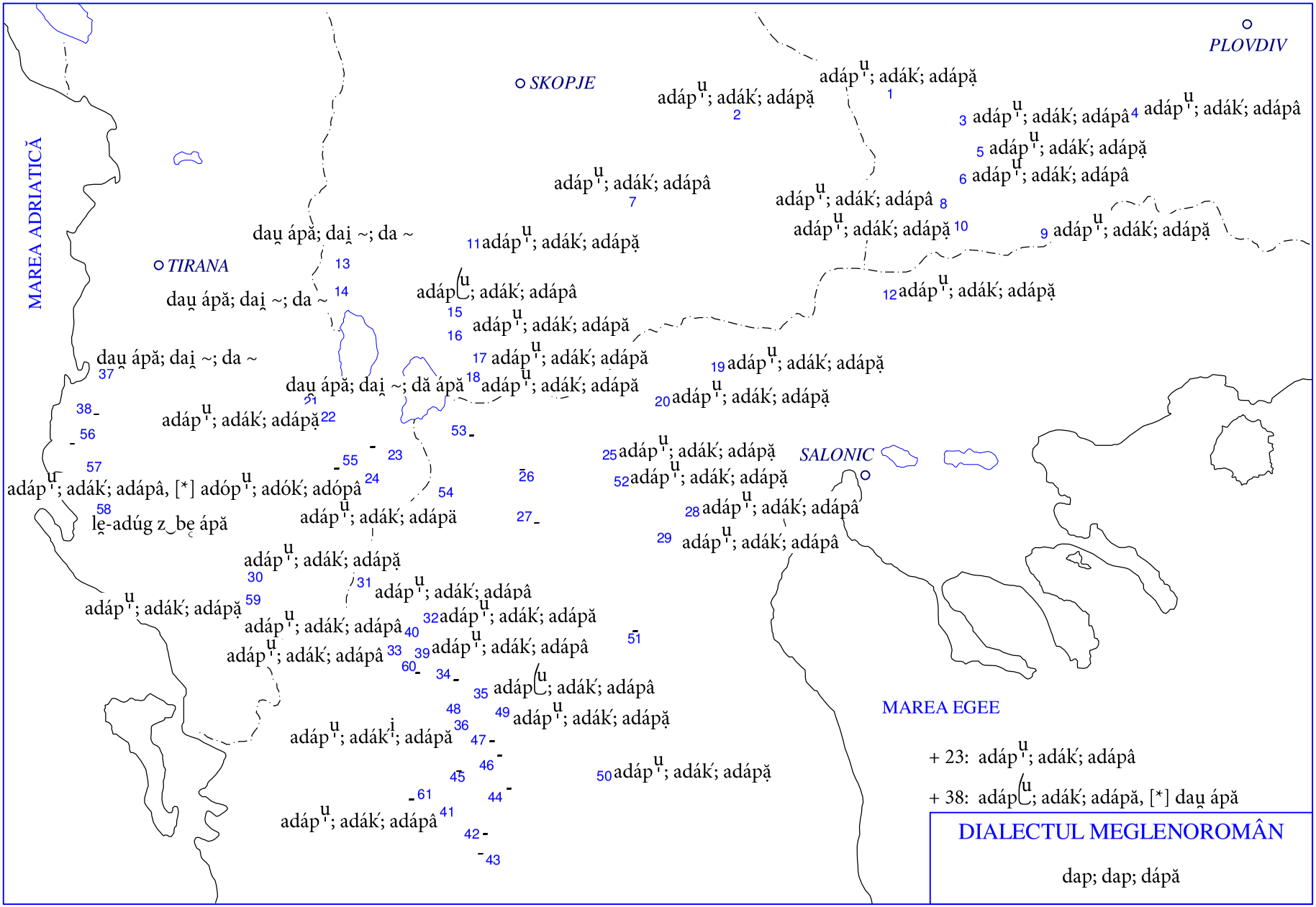

HARTA 595. ADĂP, ind. prez., 1–3 sg., 3 pl. ‘j’abreuve’ [867]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

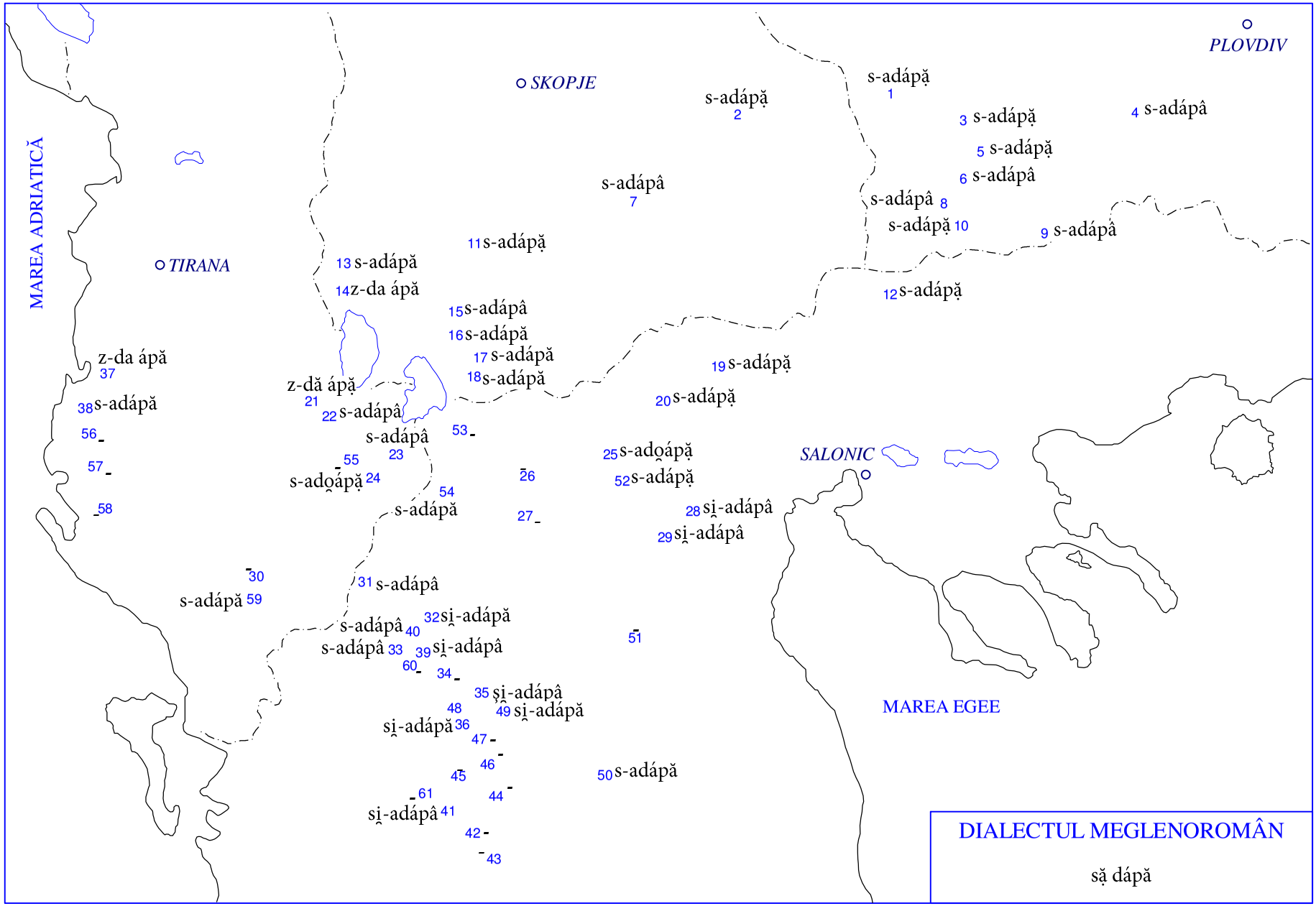

HARTA 596. SĂ ADAPE, conj. prez., 3 sg. 'qu'il abreuve' [868]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

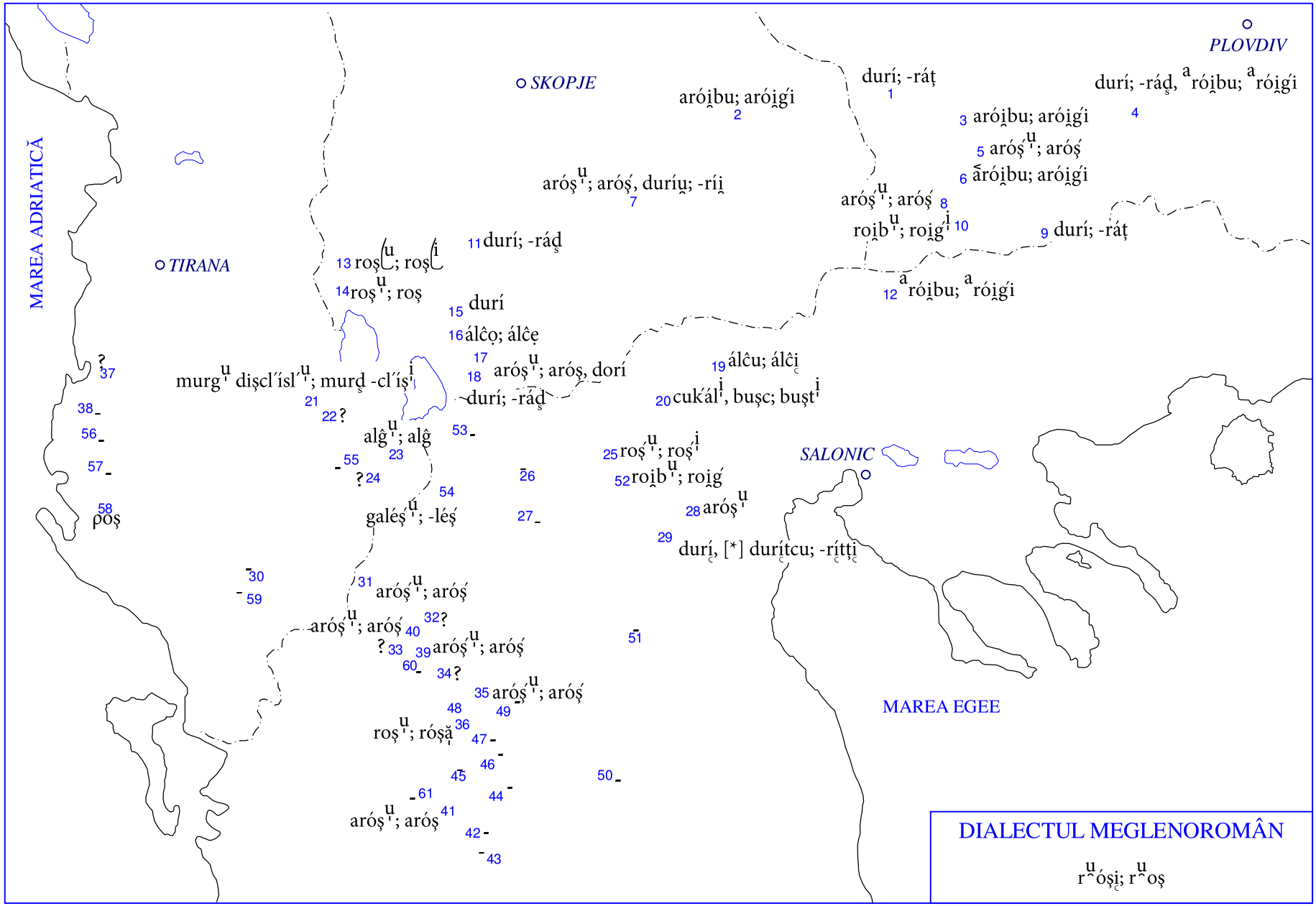

HARTA 597. (cal) ROIB, pl. '(cheval) alezan' [869]

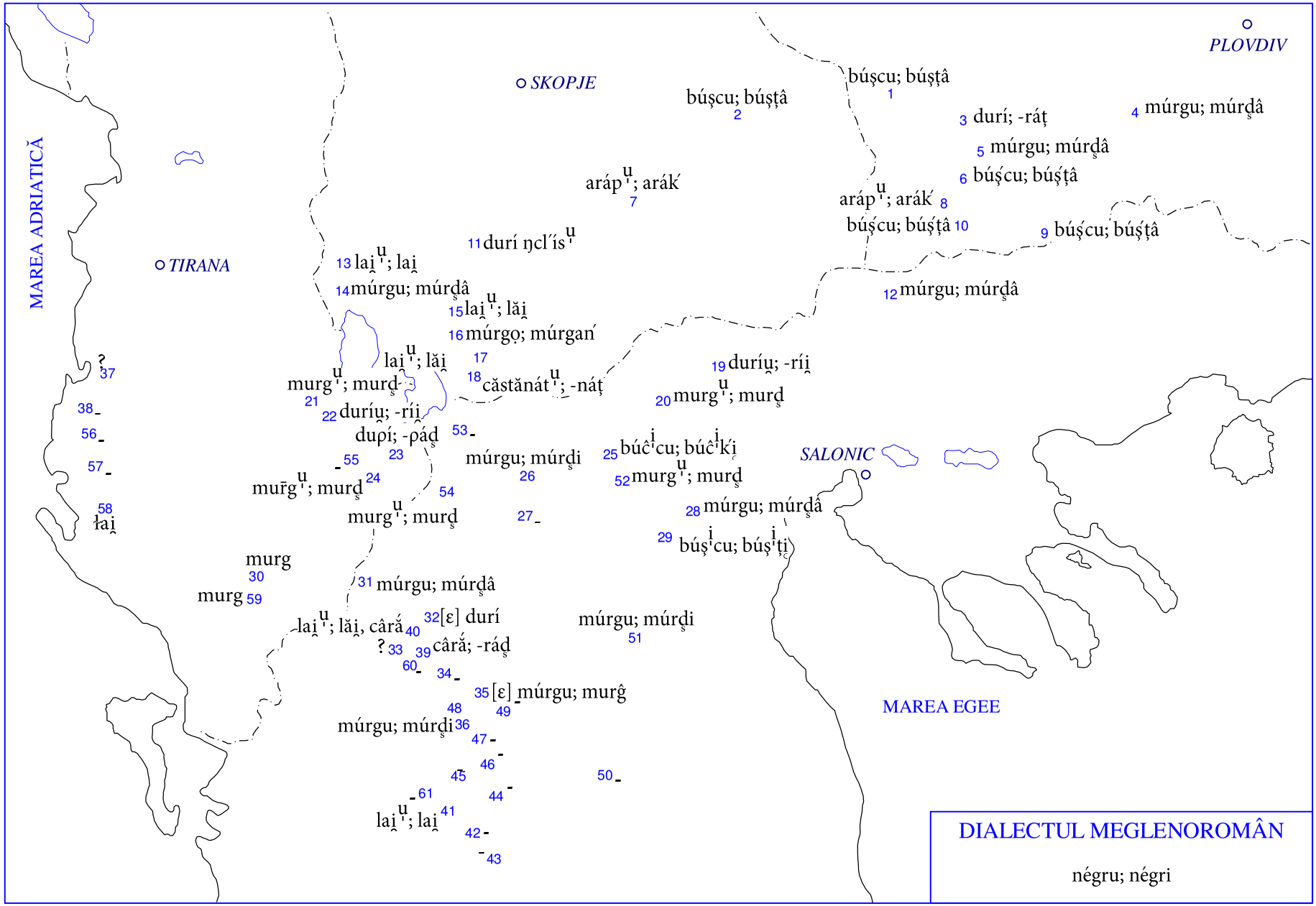

HARTA 598. (cal) MURG, pl. ‘(cheval) bai’ [870]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

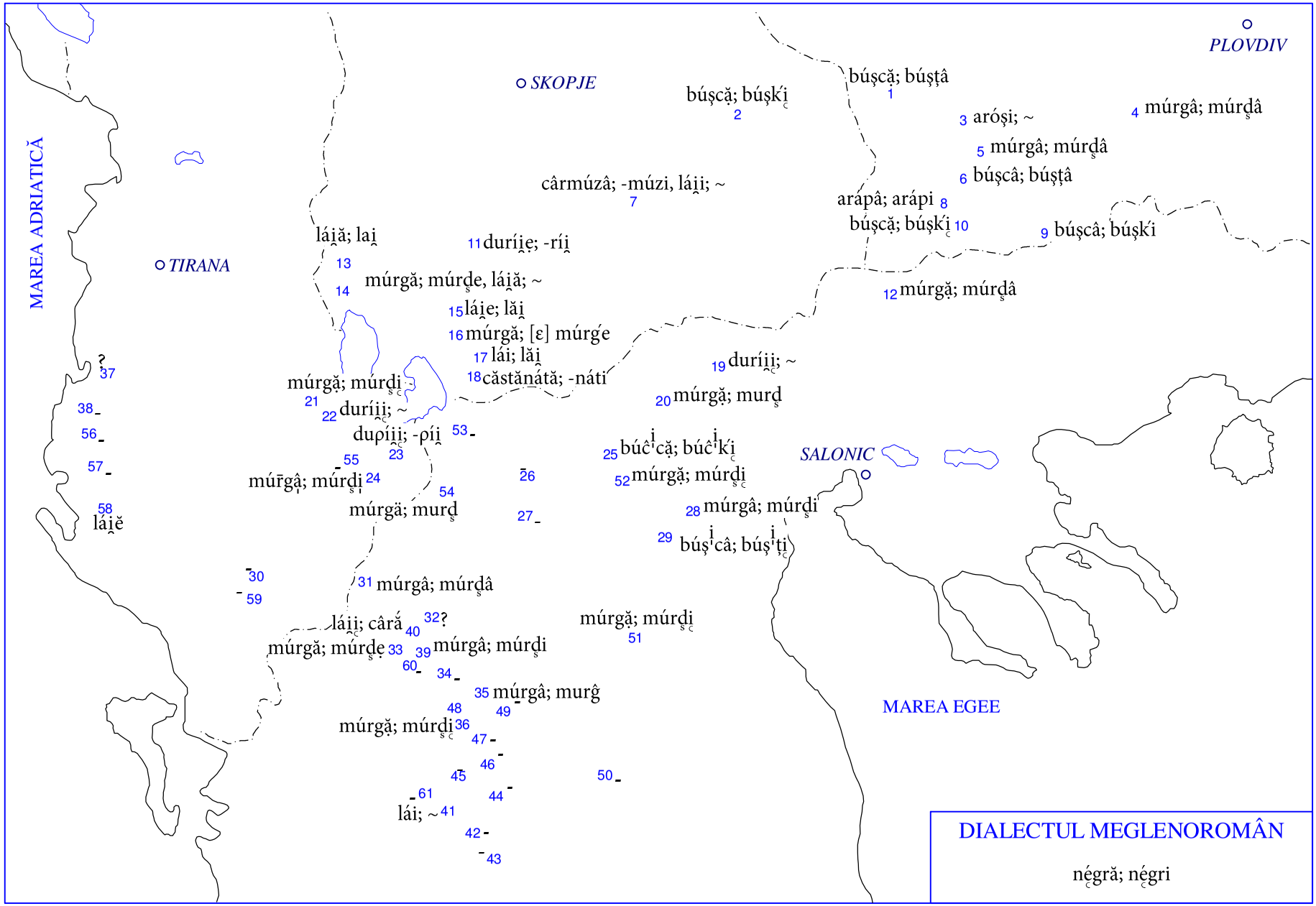

HARTA 599. (iapă) MURGĂ, pl. ‘(jument) baie’ [871]

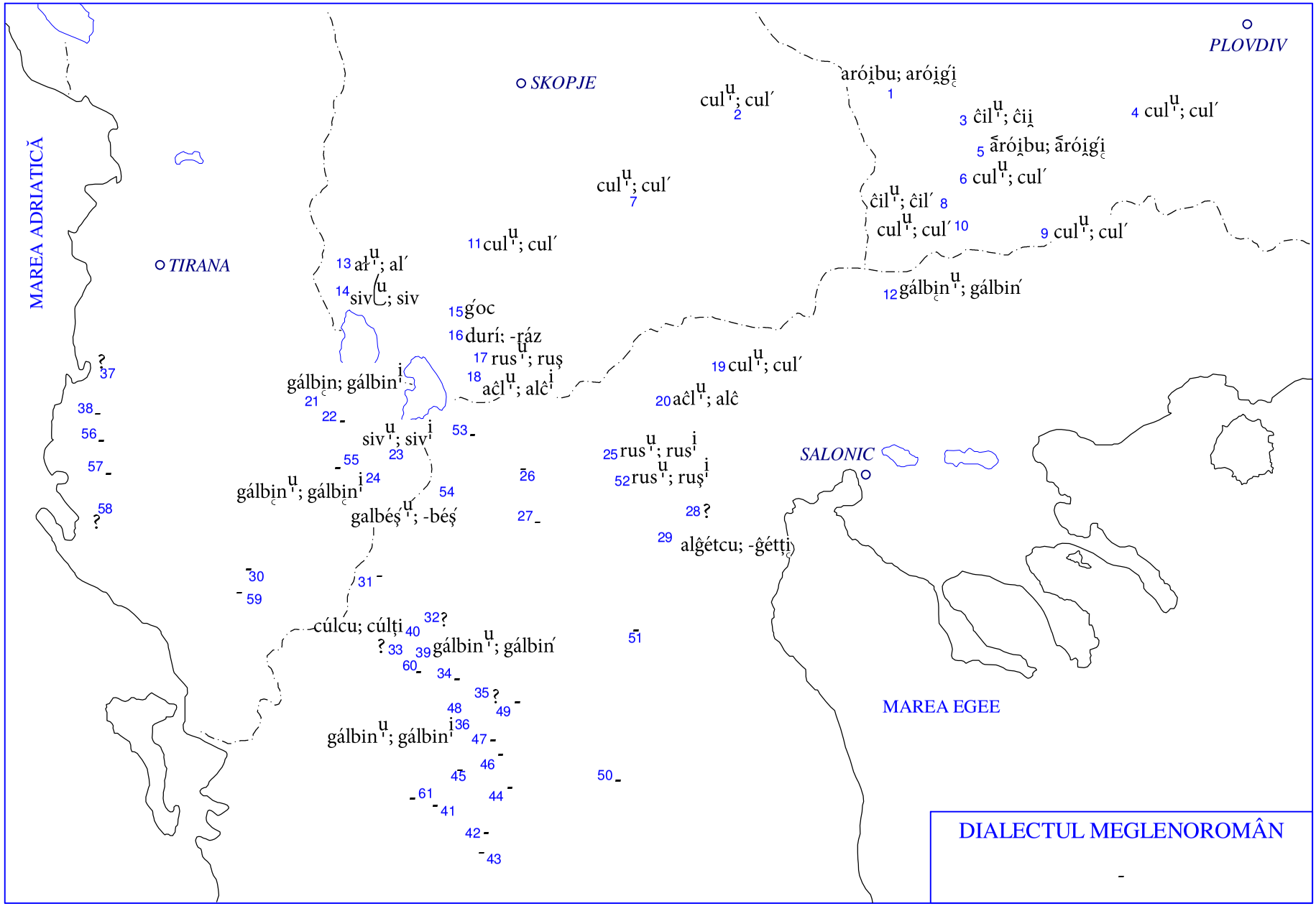

HARTA 600. (cal) ŞARG, pl. ‘(cheval) isabelle’ [872]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

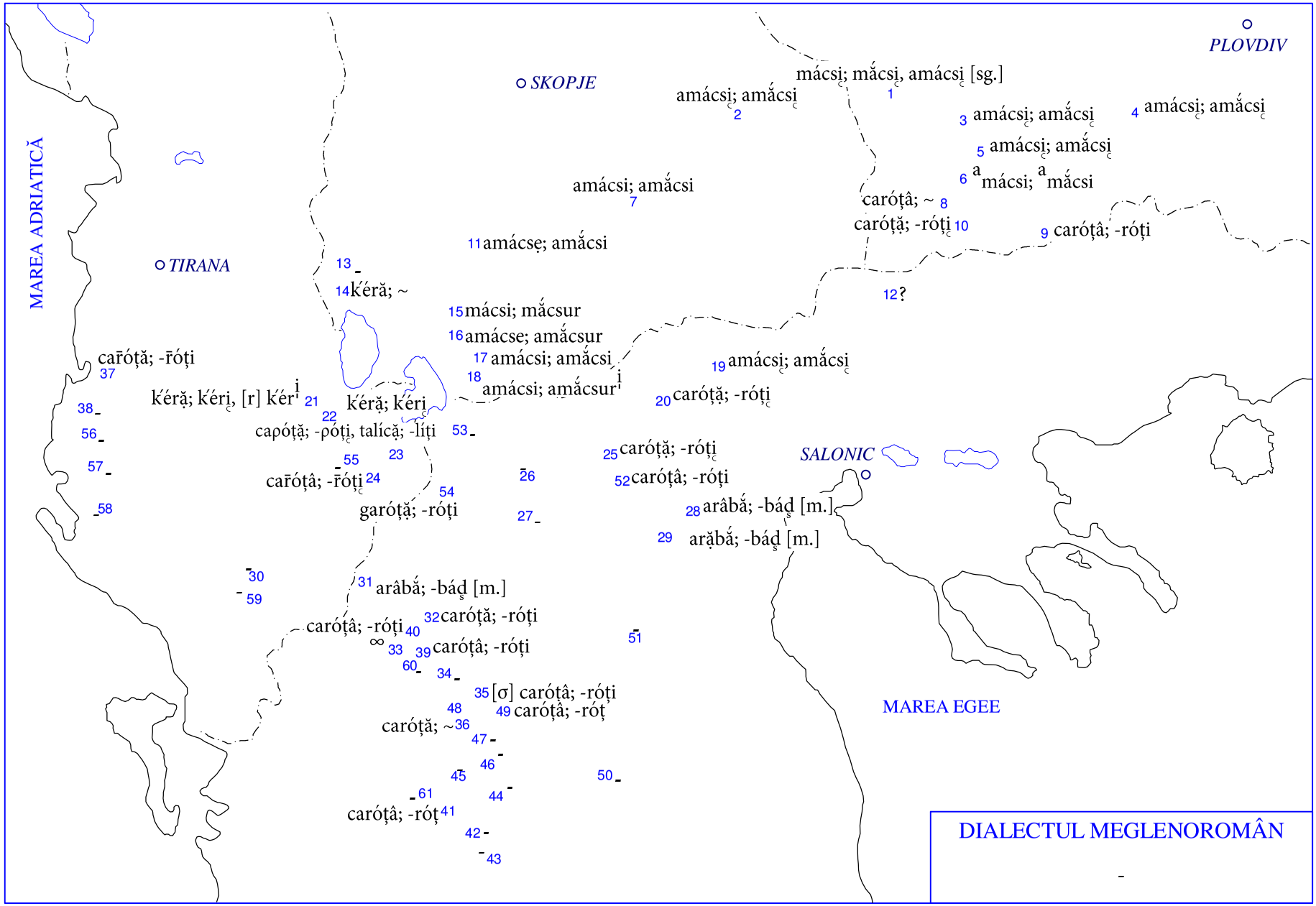

HARTA 601. CĂRUŢĂ, pl. 'chariot' [873]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

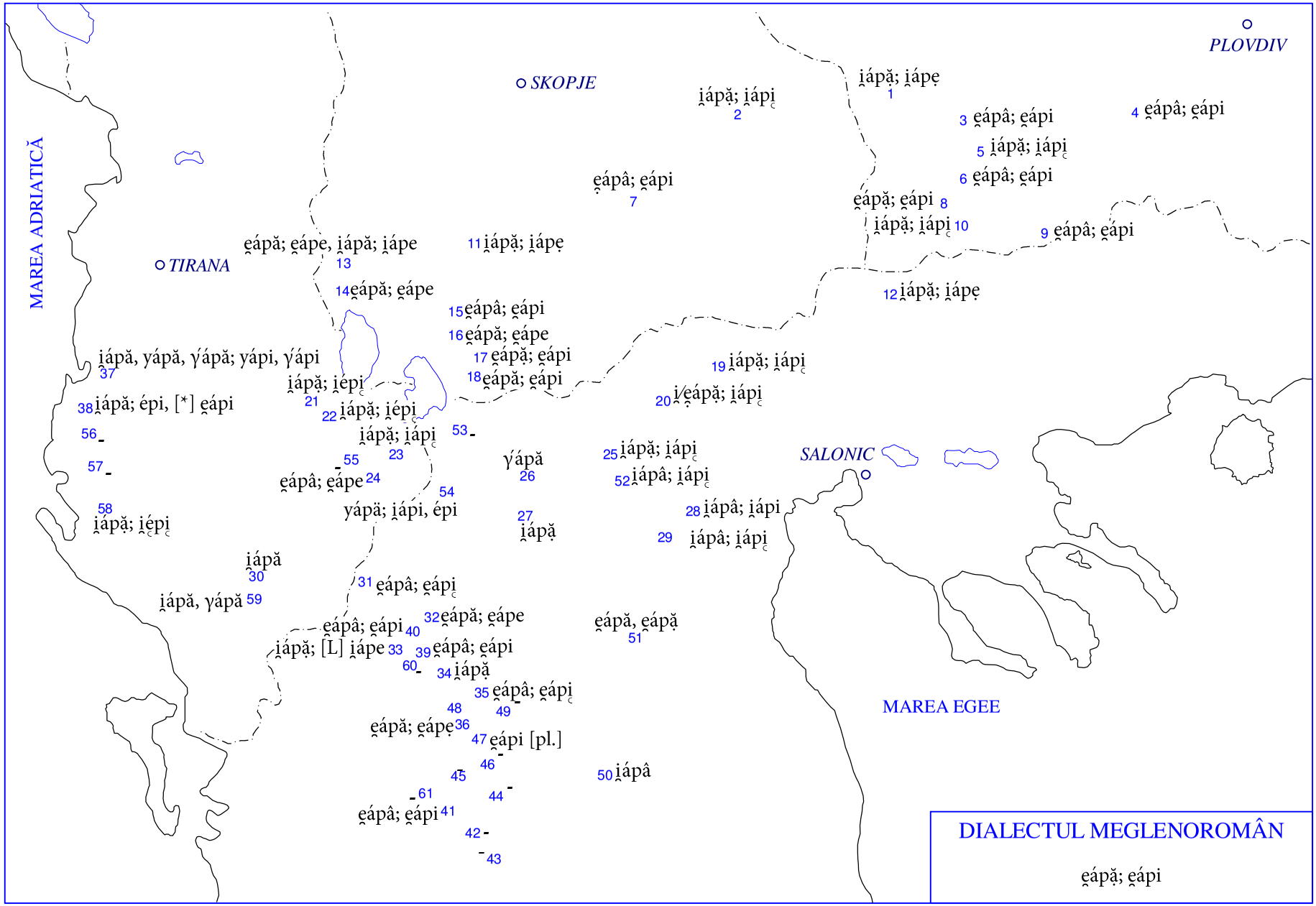

HARTA 602. IAPĂ, pl. 'jument' [875]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

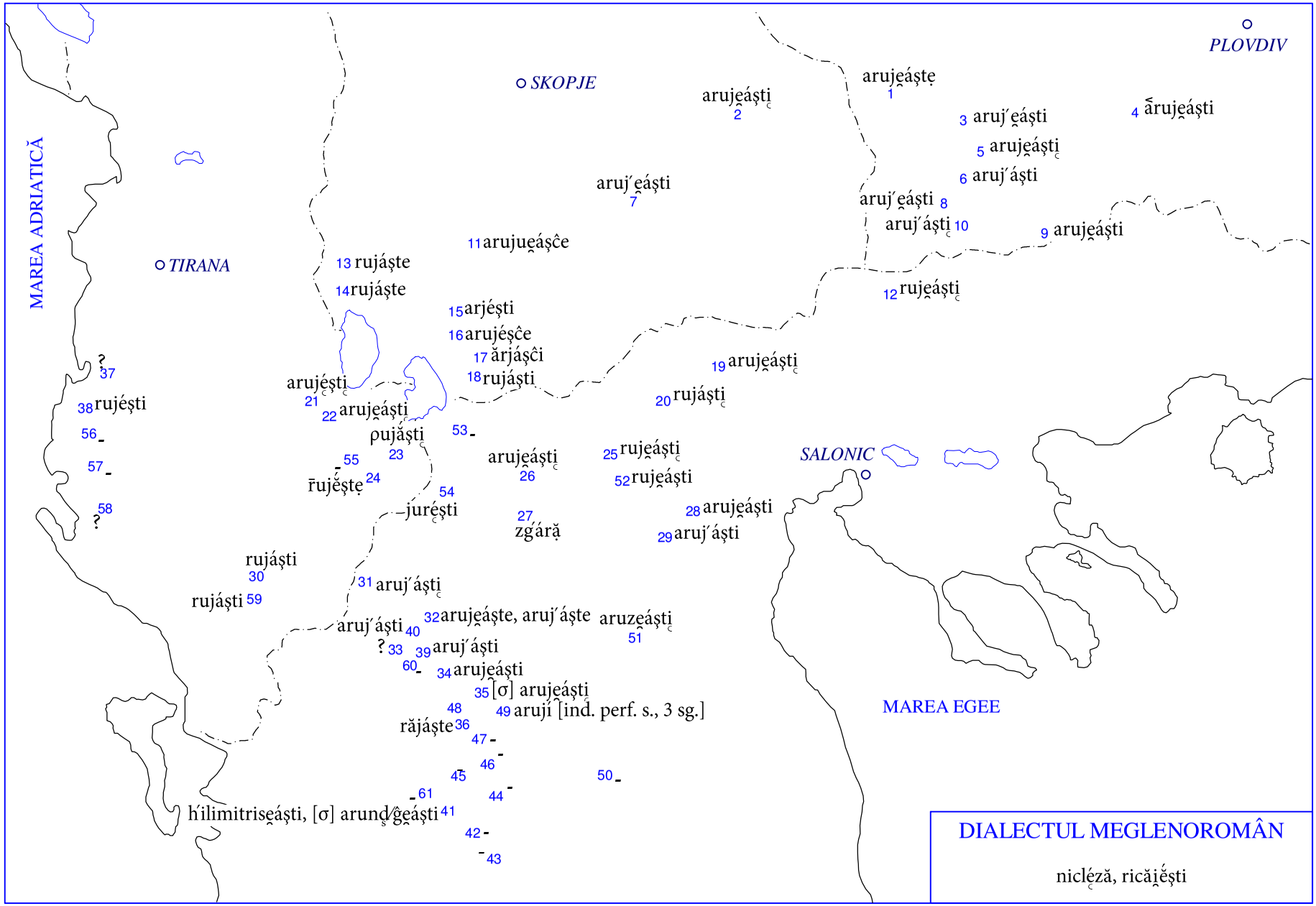

HARTA 603. (calul) NECHEAZĂ, ind. prez., 3 sg. ‘(le cheval) hennit’ [876]

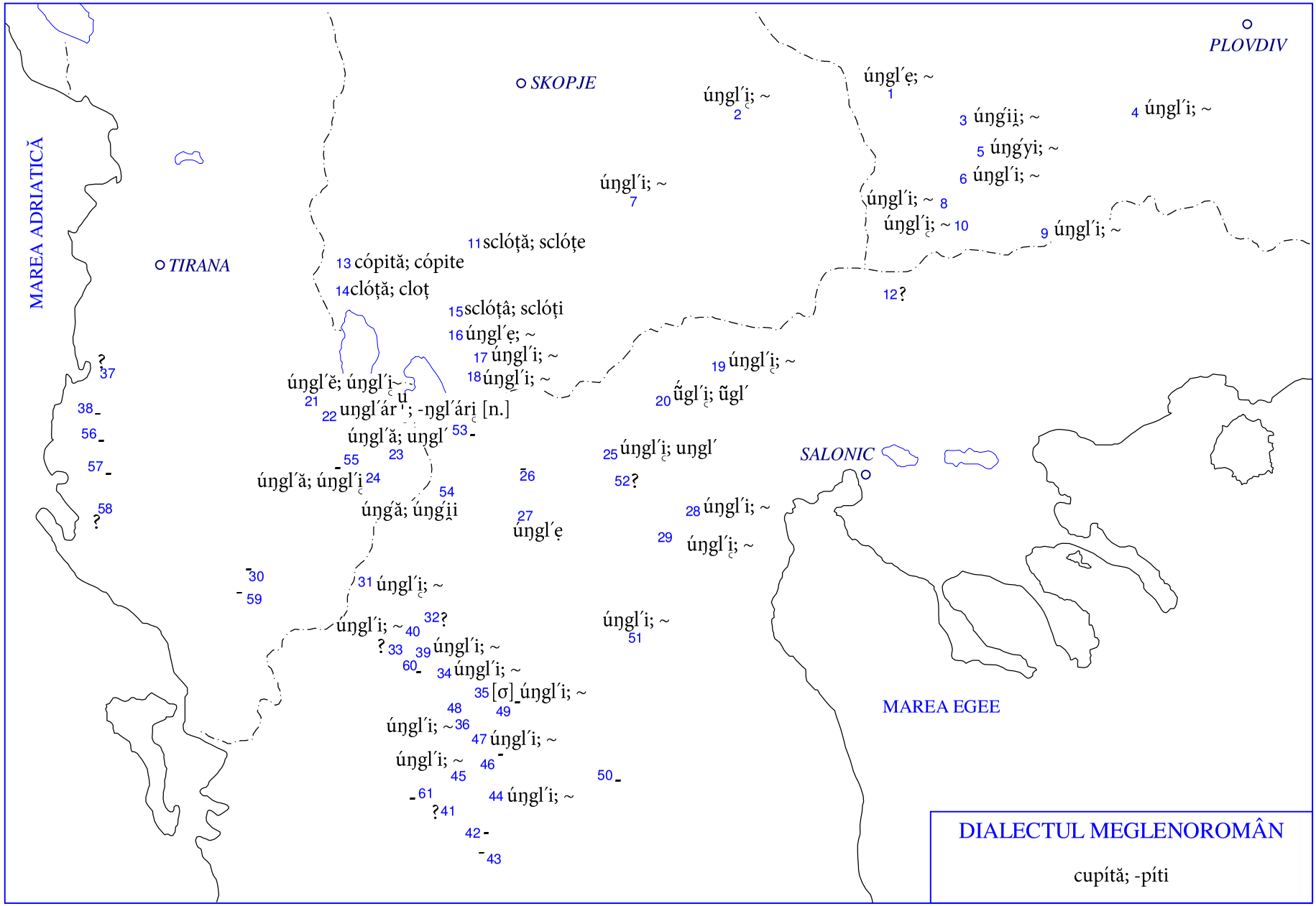

HARTA 604. COPITĂ, pl. 'sabot (du cheval)' [877]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

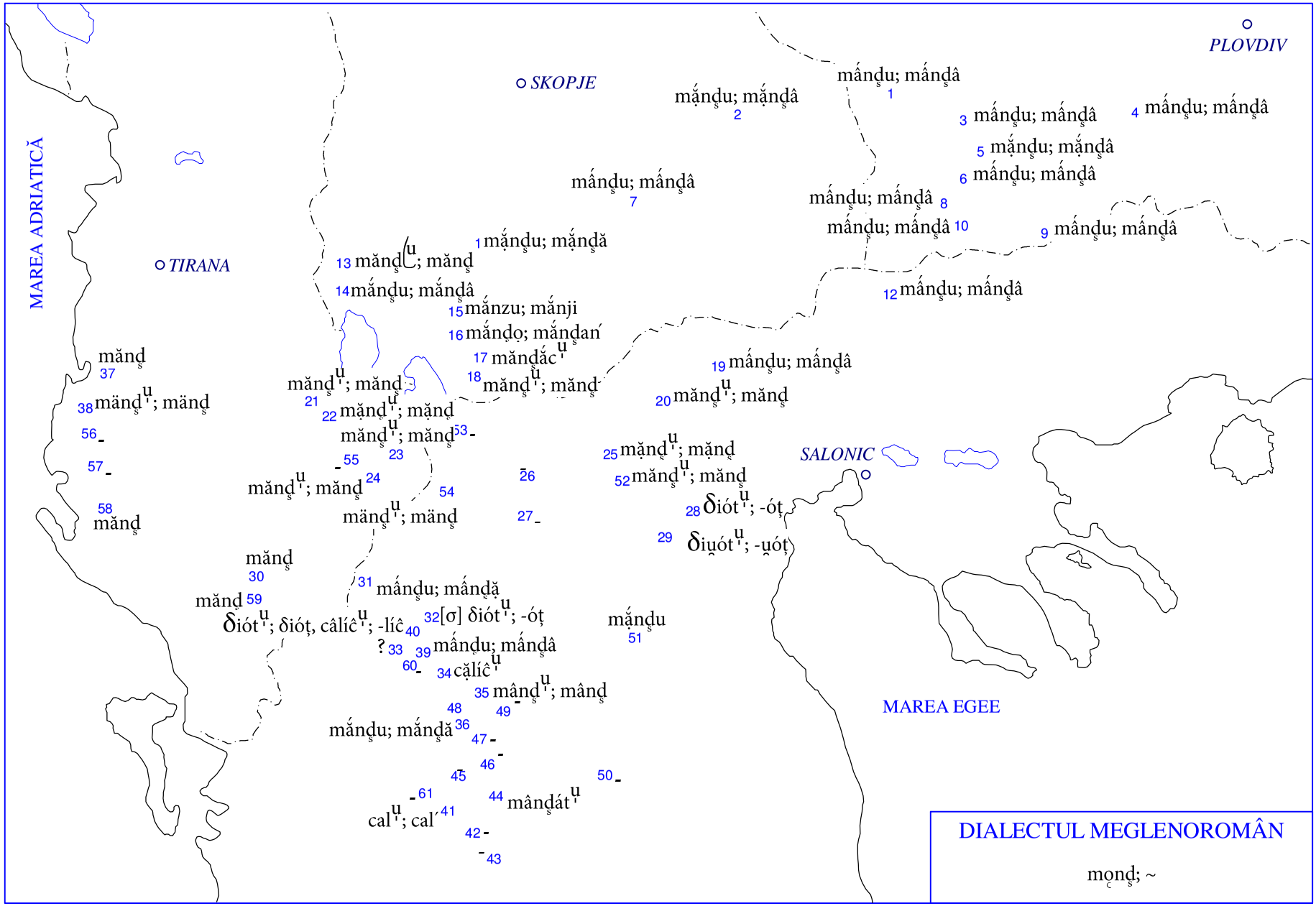

HARTA 605. MÂNZ, pl. 'poulain' [878]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

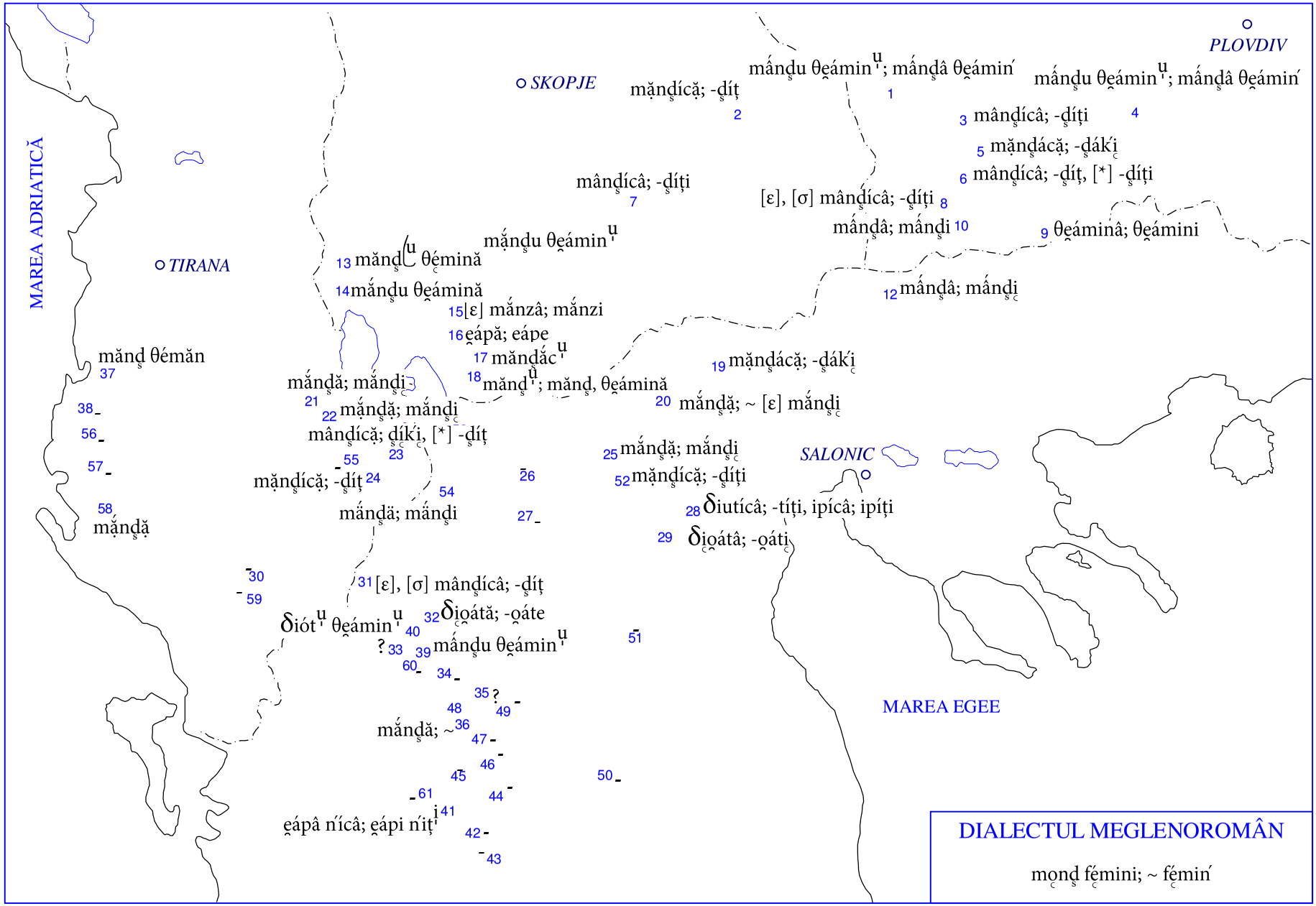

HARTA 606. MÂNZĂ, pl. ‘pouliche’ [879]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

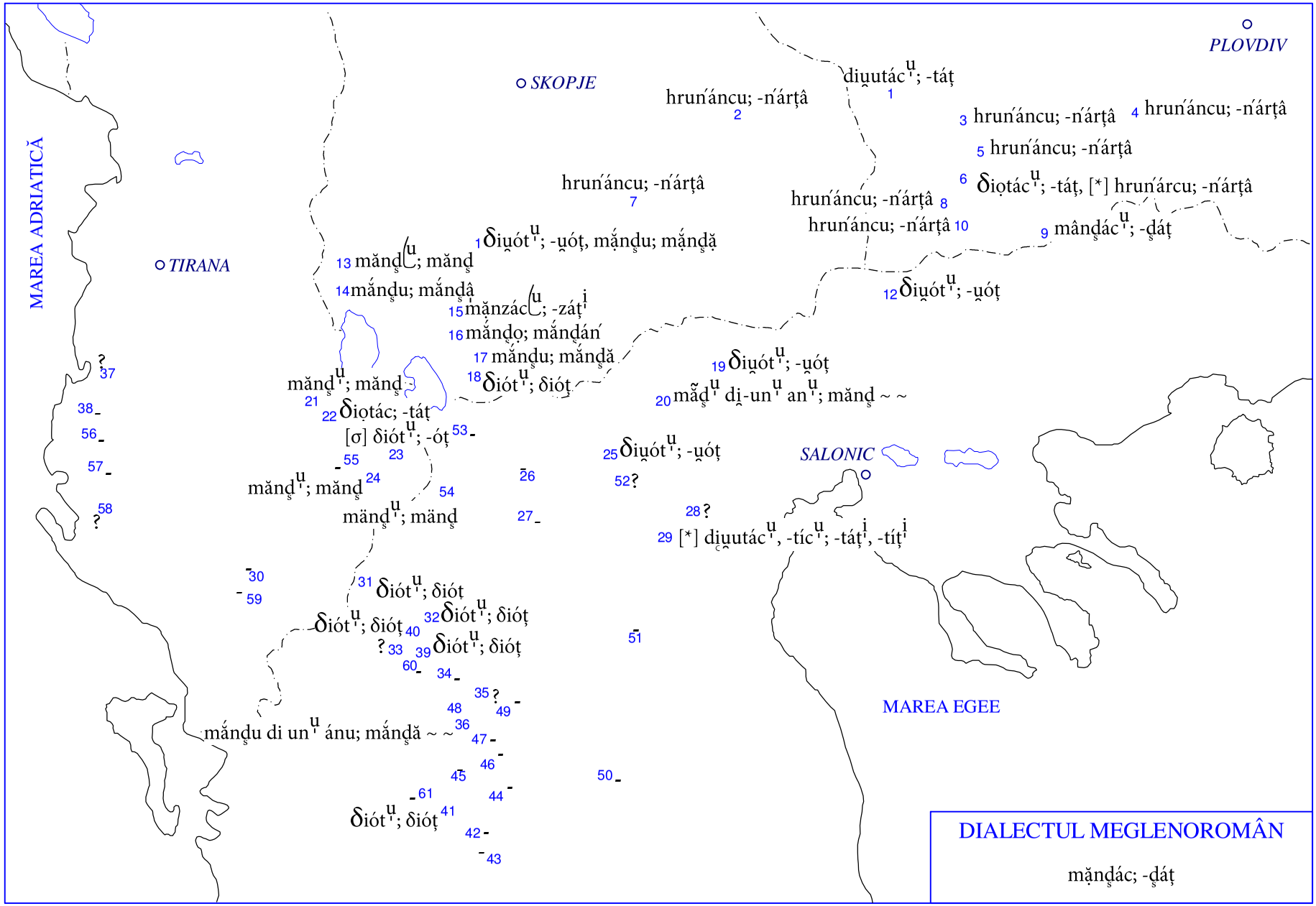

HARTA 607. MÂNZ (de un an), pl. 'poulin (d'un an)' [880]

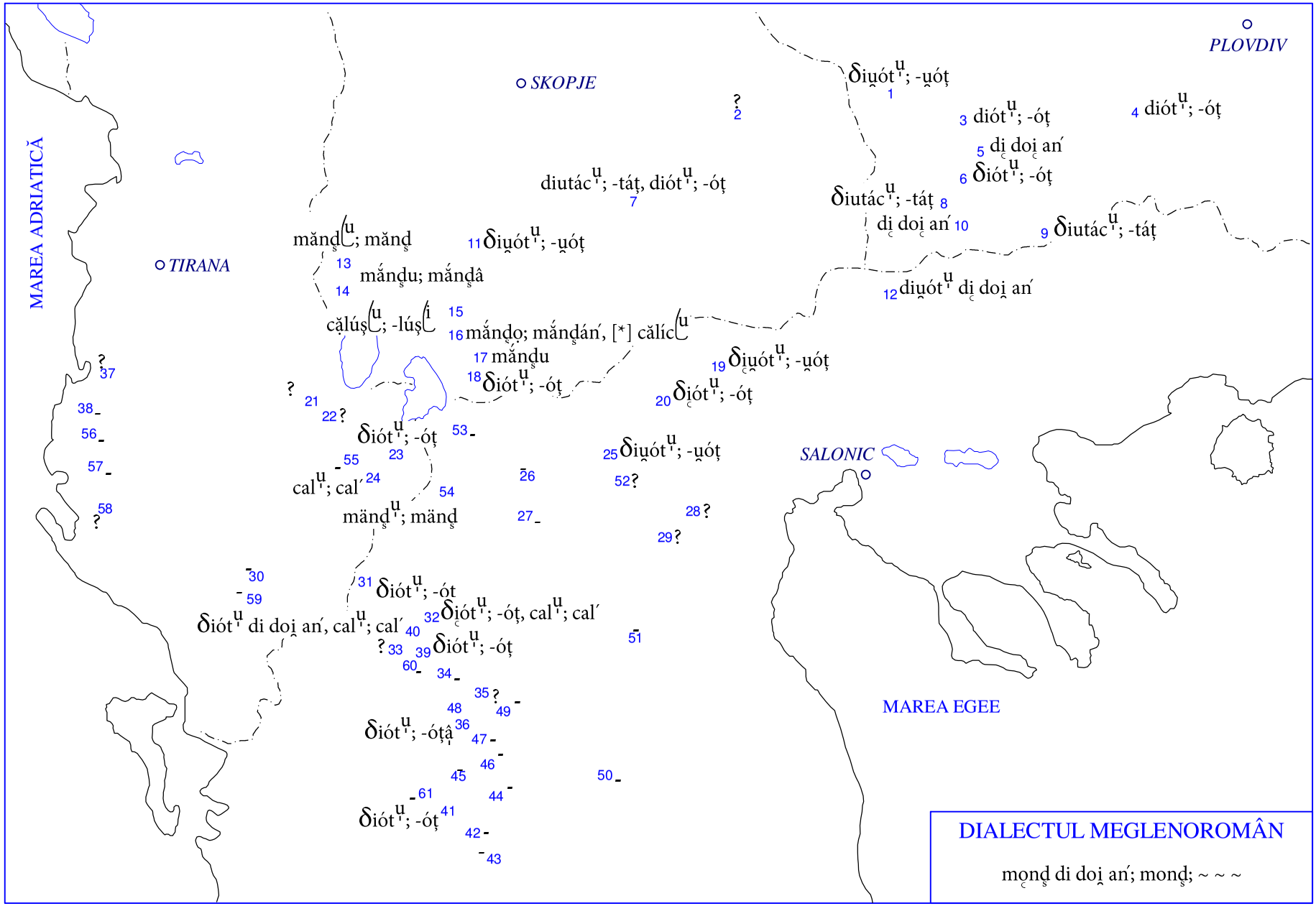

HARTA 608. MÂNZ (de doi ani), pl. 'poulin (de deux ans)' [881]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

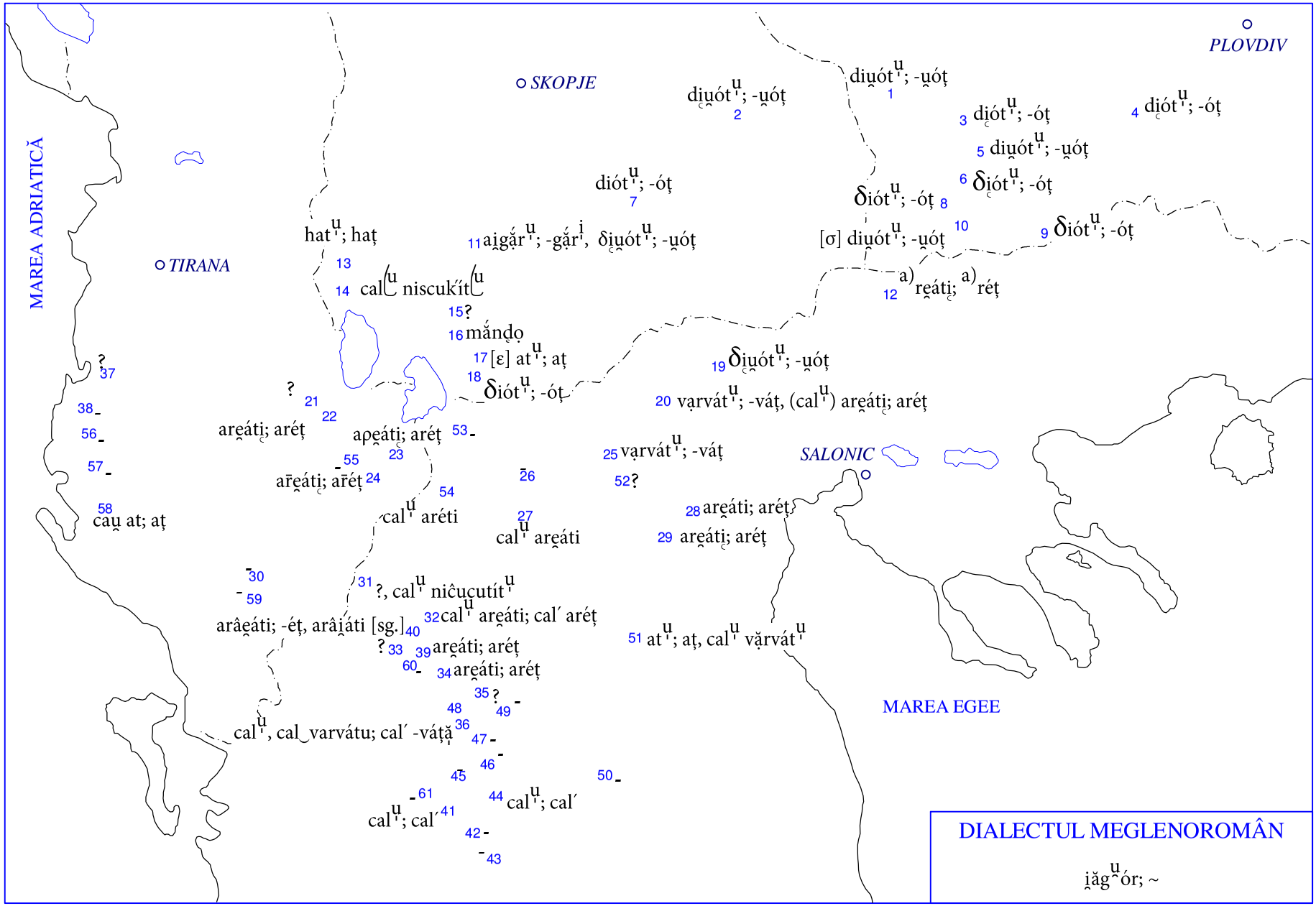

DIALECTUL MEGLENOROMÂN

iăgór; ~

HARTA 609. ARMĂSAR, pl. 'étalon' [882]

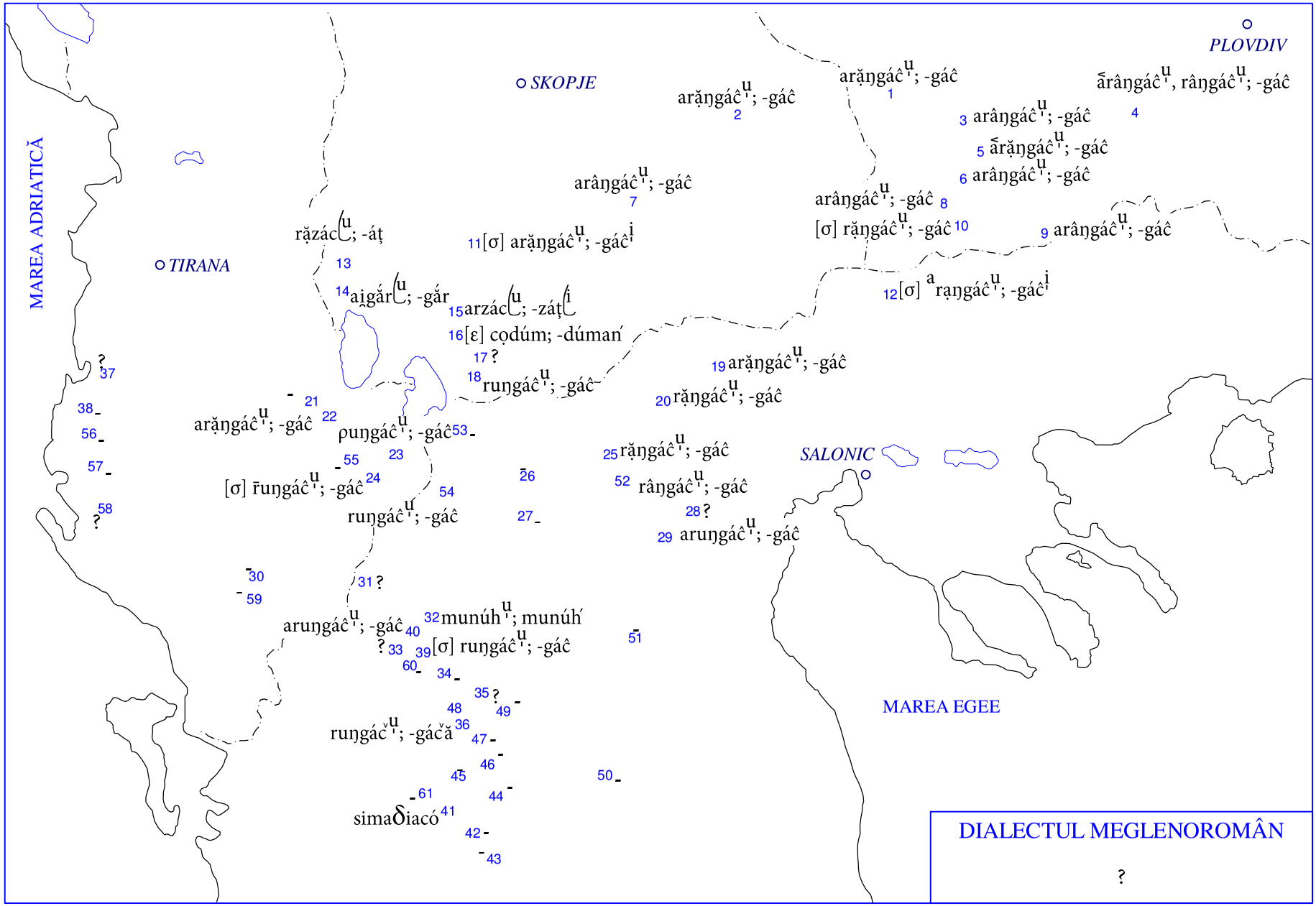

HARTA 610. RĂNCACI, pl. 'étalon monorchide' [883]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

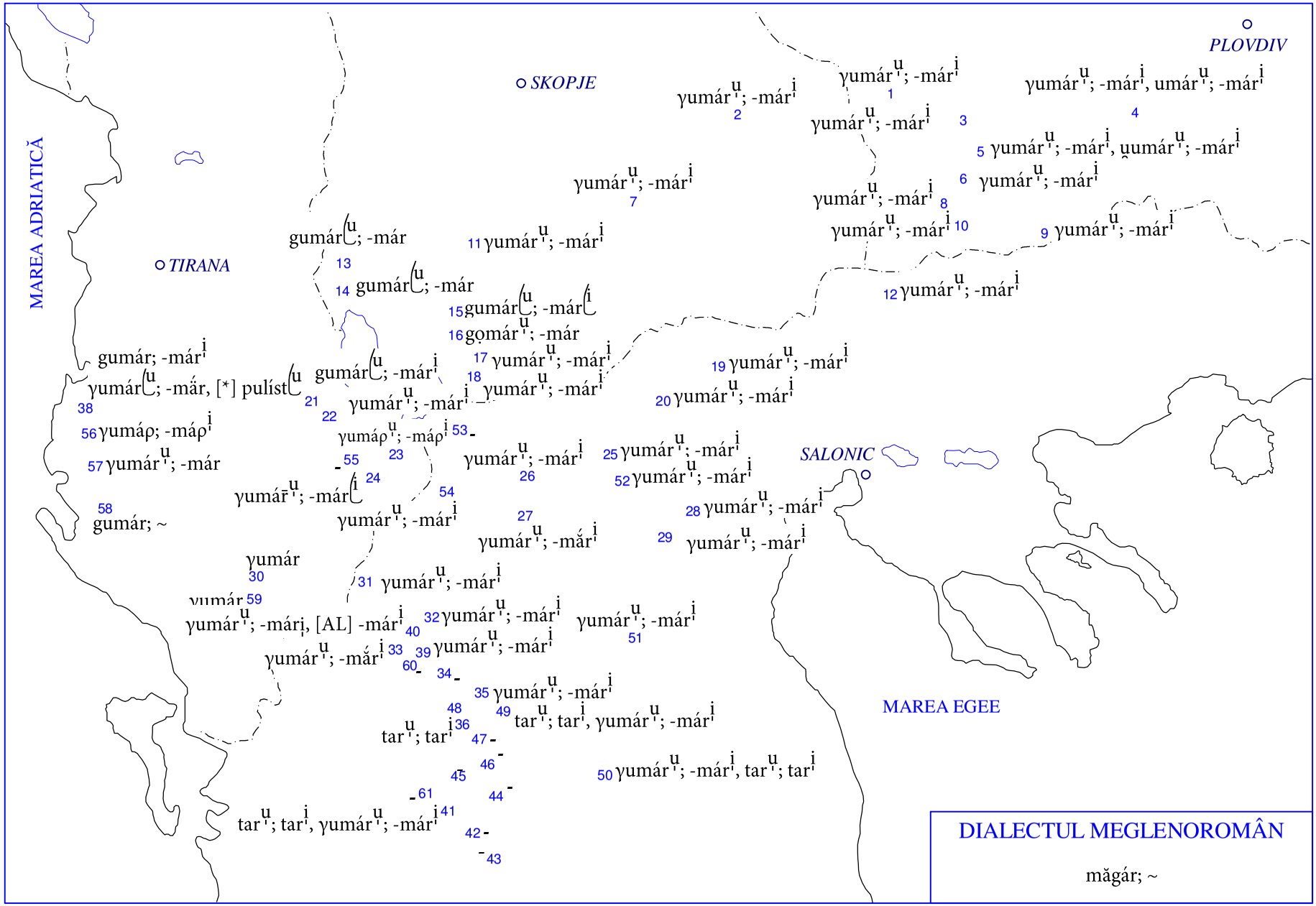

HARTA 611. MĂGAR, pl. 'âne' [884]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

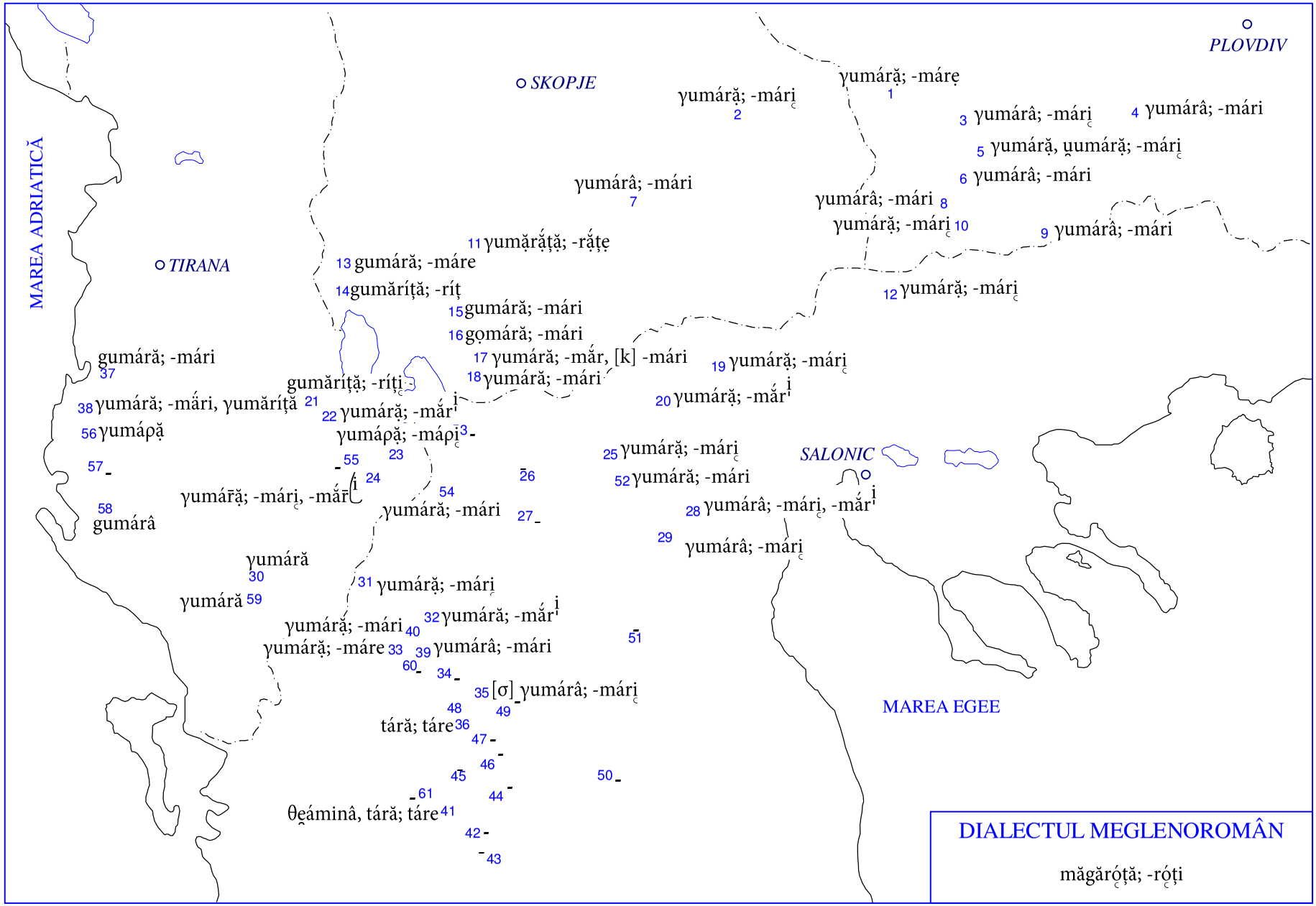

HARTA 612. MĂGĂRIȚĂ, pl. 'ânesse' [885]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

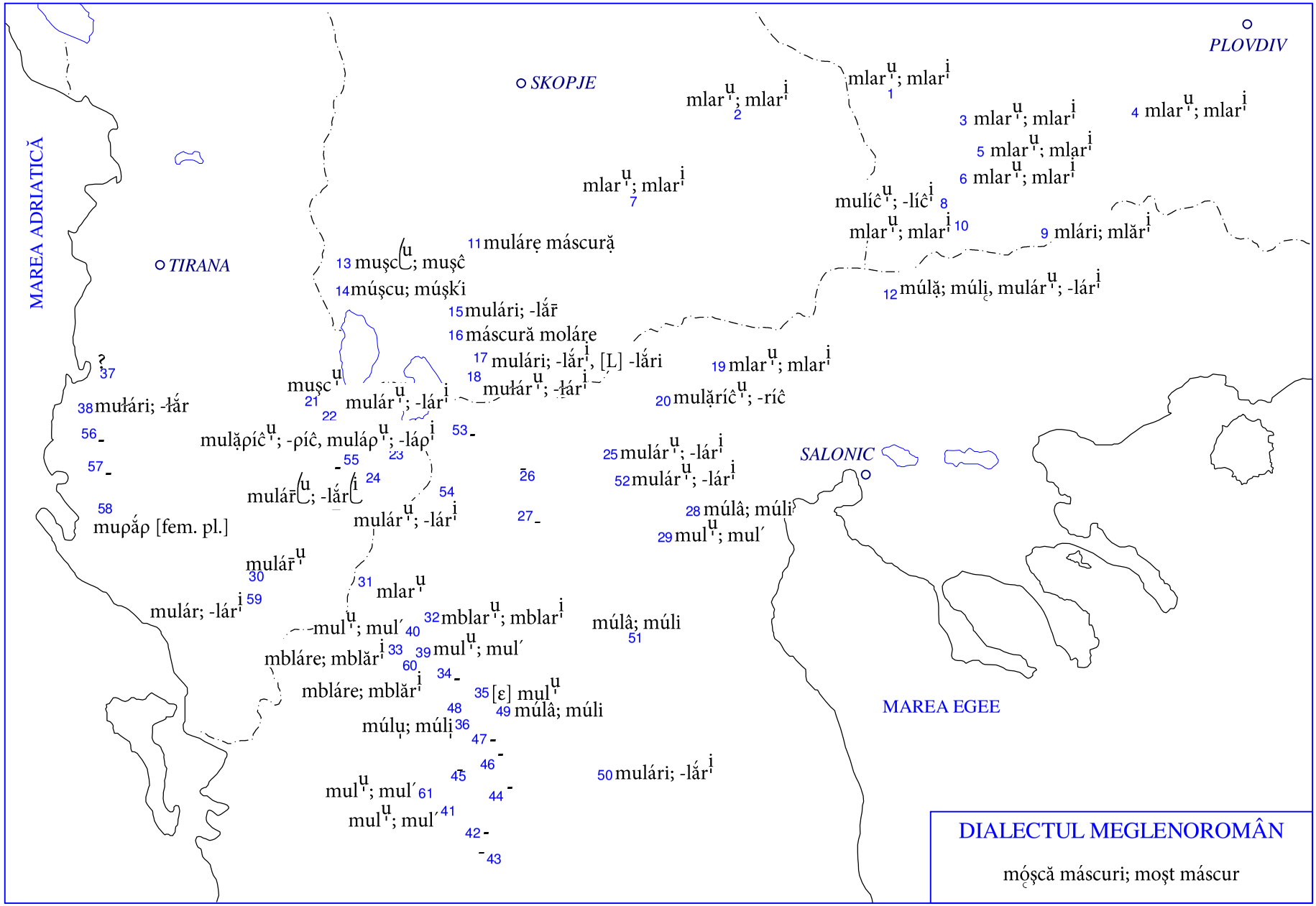

HARTA 613. CATÂR, pl. ‘mulet’ [886]

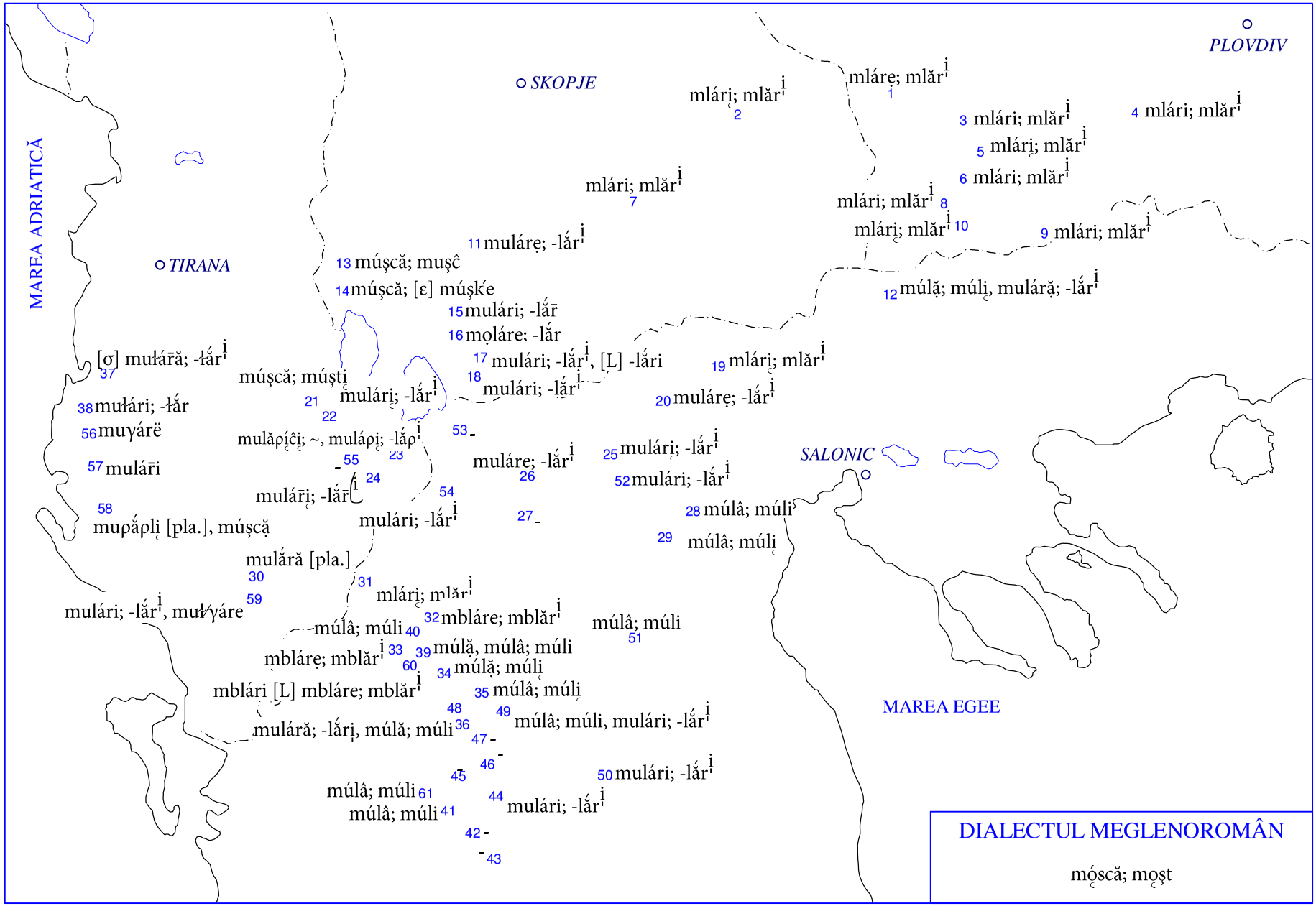

HARTA 614. CATÂRCĂ, pl. 'mule' [887]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

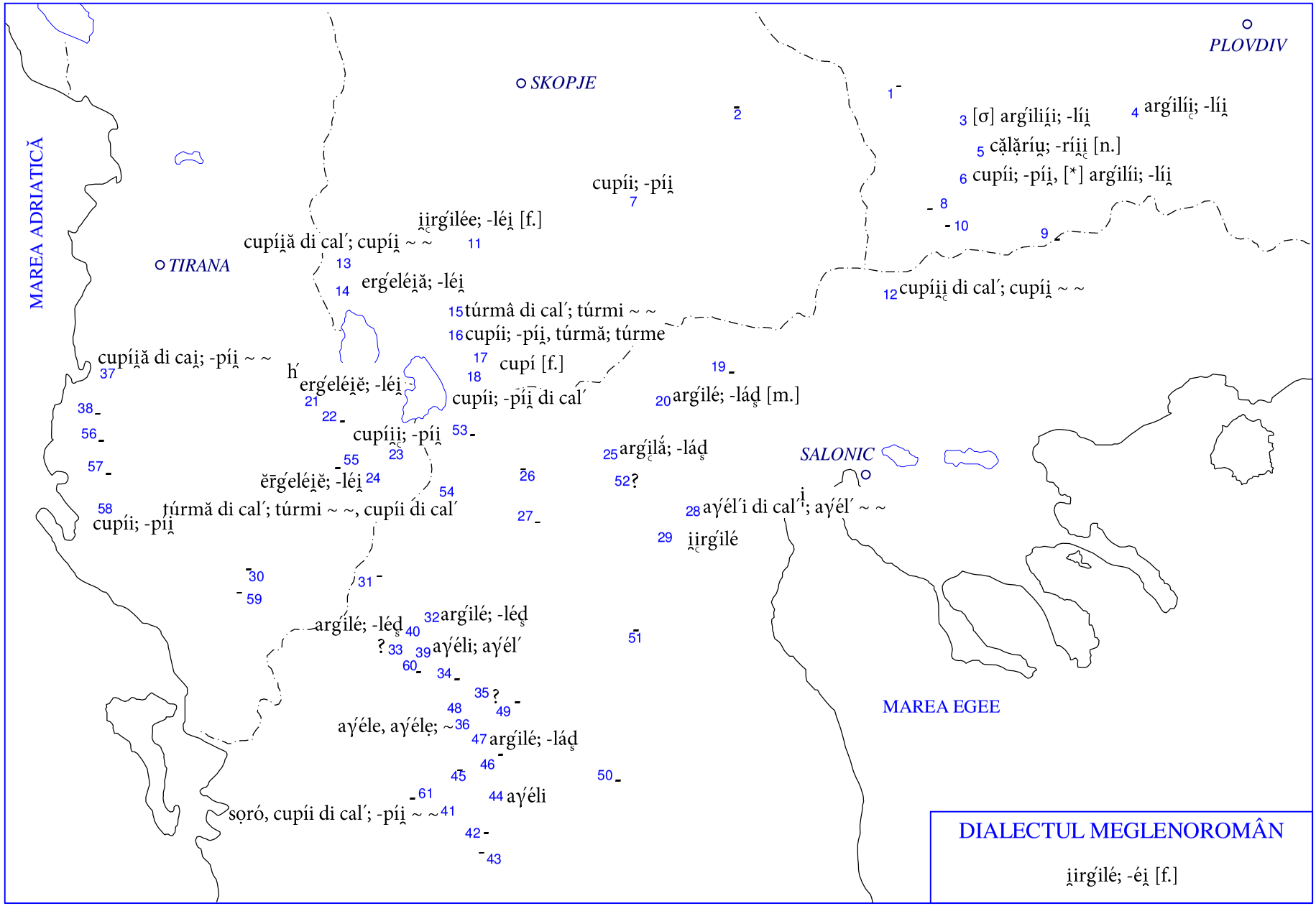

HARTA 615. HERGHELIE, pl. 'troupe de chevaux, haras' [888]

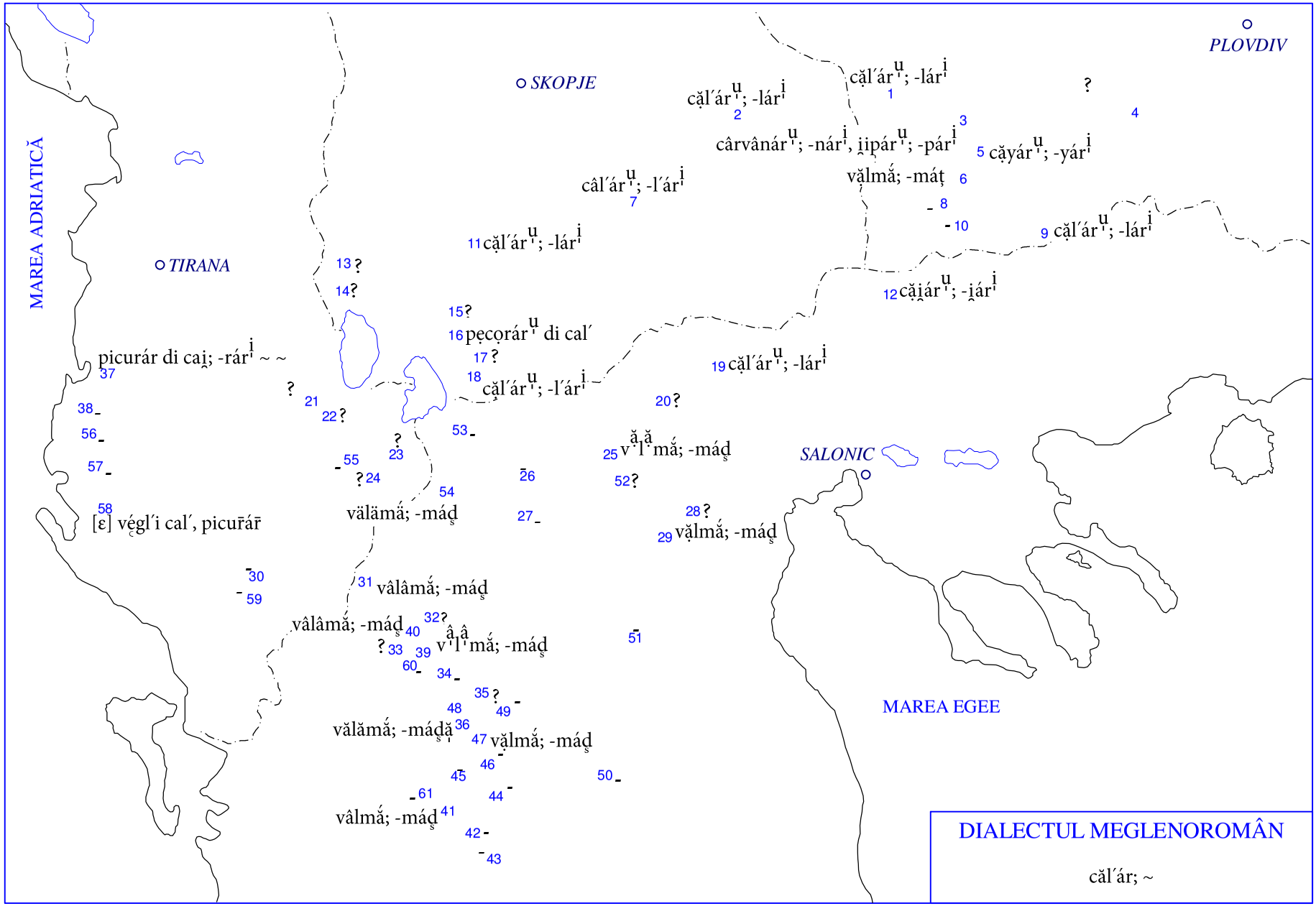

HARTA 616. HERGHELEGIU, pl. 'gardien de haras' [889]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

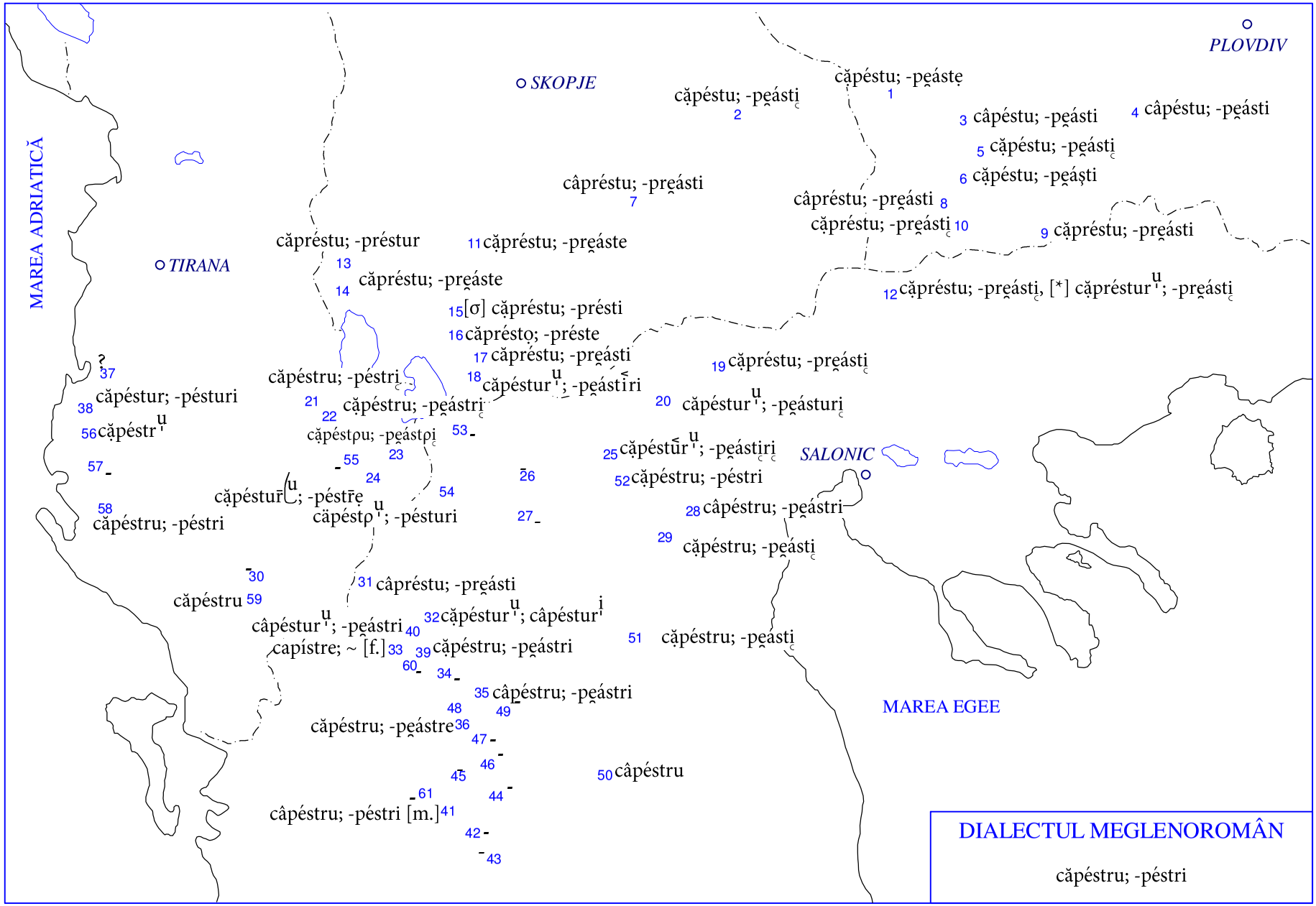

HARTA 617. CĂPĂSTRU, pl. 'licou' [890]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

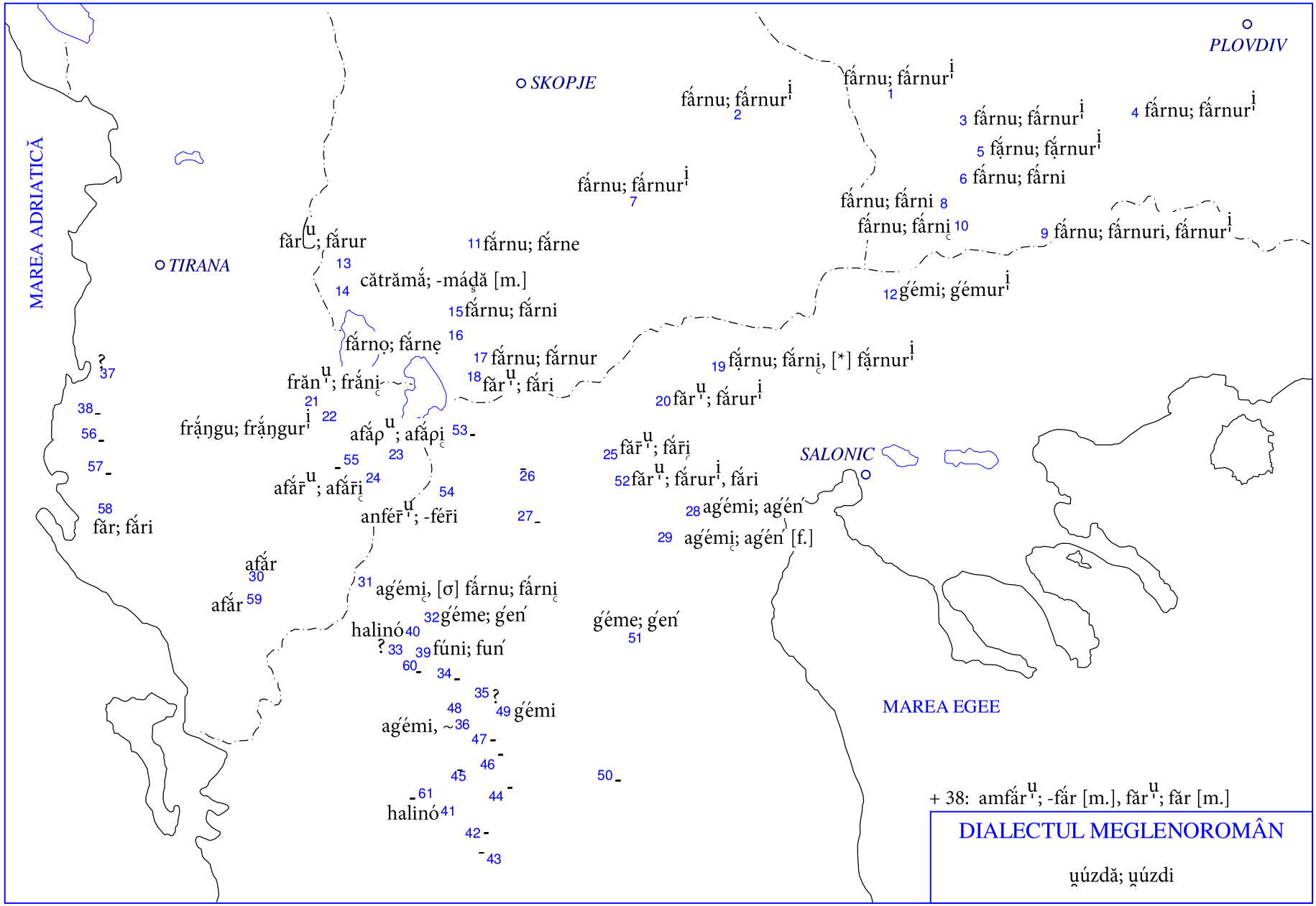

HARTA 618. FRÂU, pl. 'frein, bride' [891]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

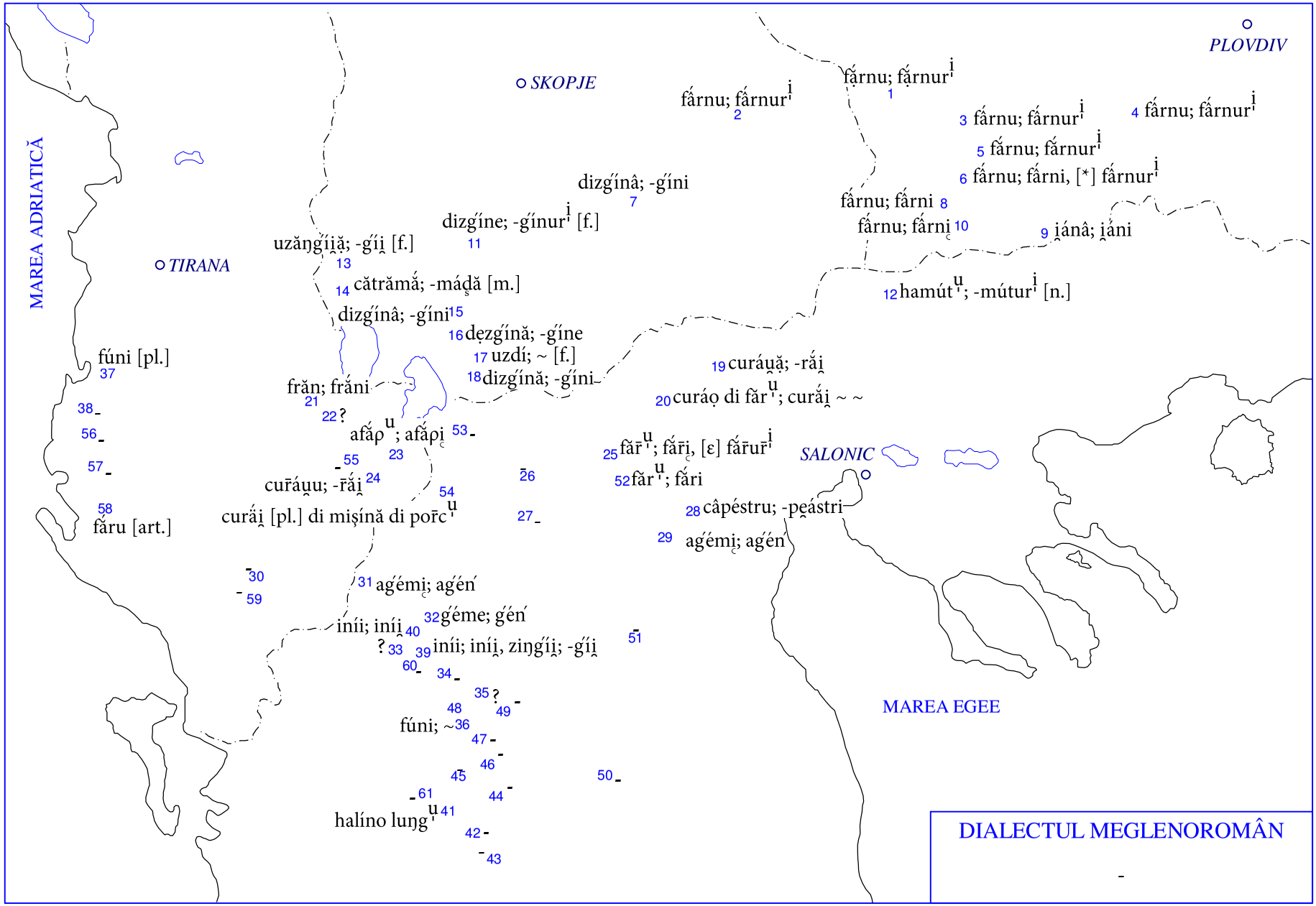

HARTA 619. HĂŢ, pl. ‘guide, bride’ [892]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

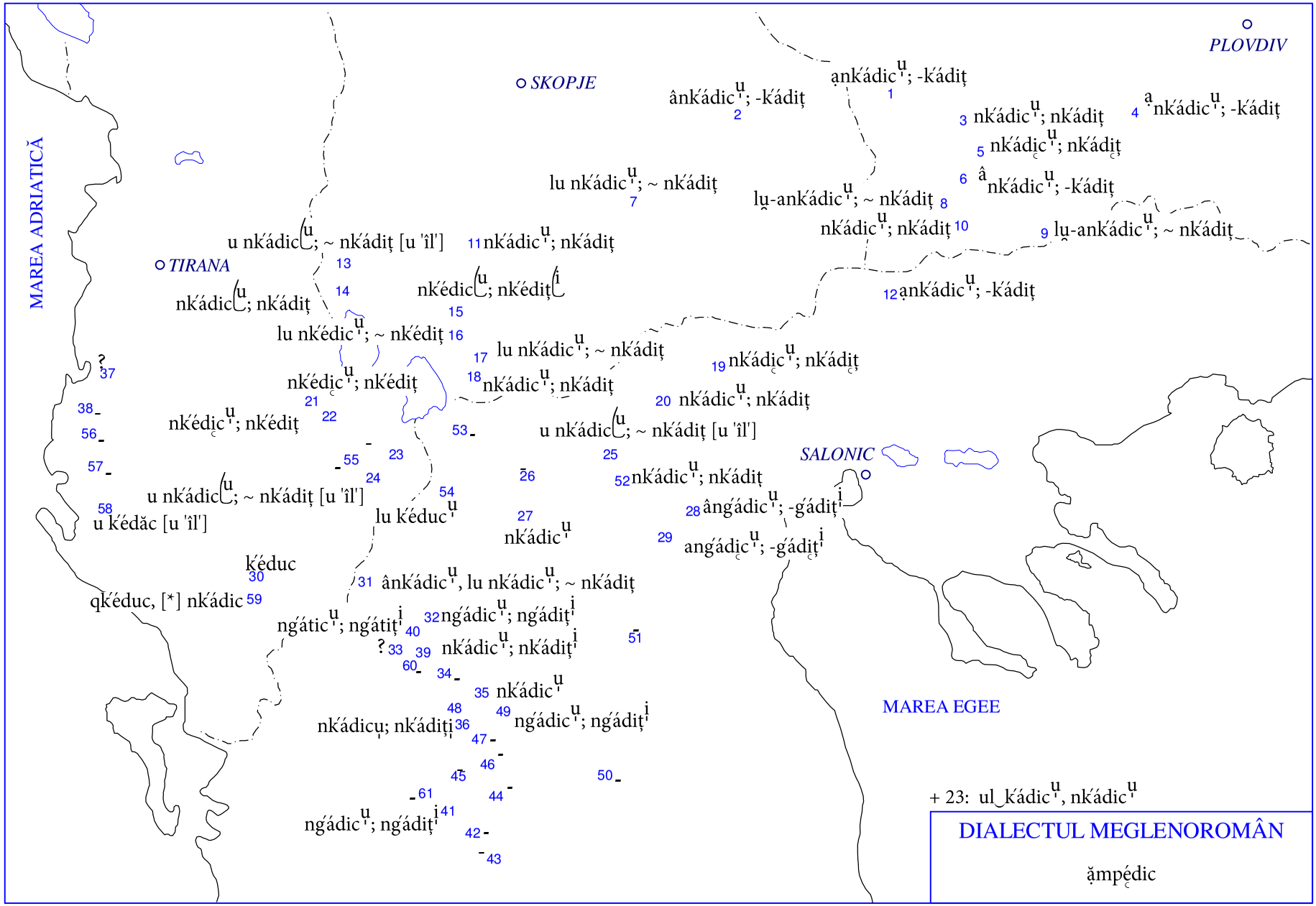

HARTA 620. ÎMPIEDIC (calul), ind. prez., 1–2 sg. 'j'entrave (le cheval)' [893]

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

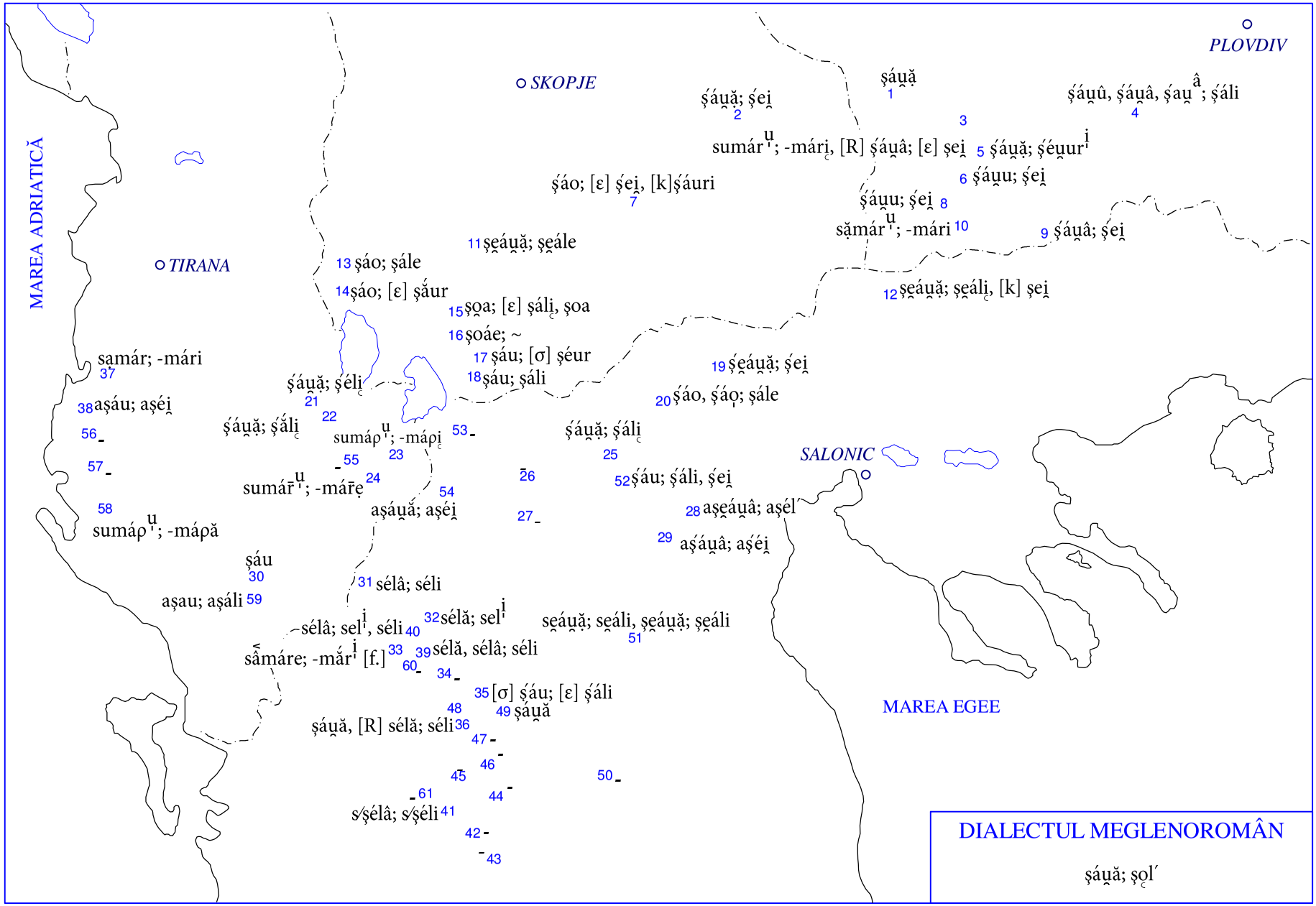

HARTA 621. ŞA, pl. ‘selle’ [894]

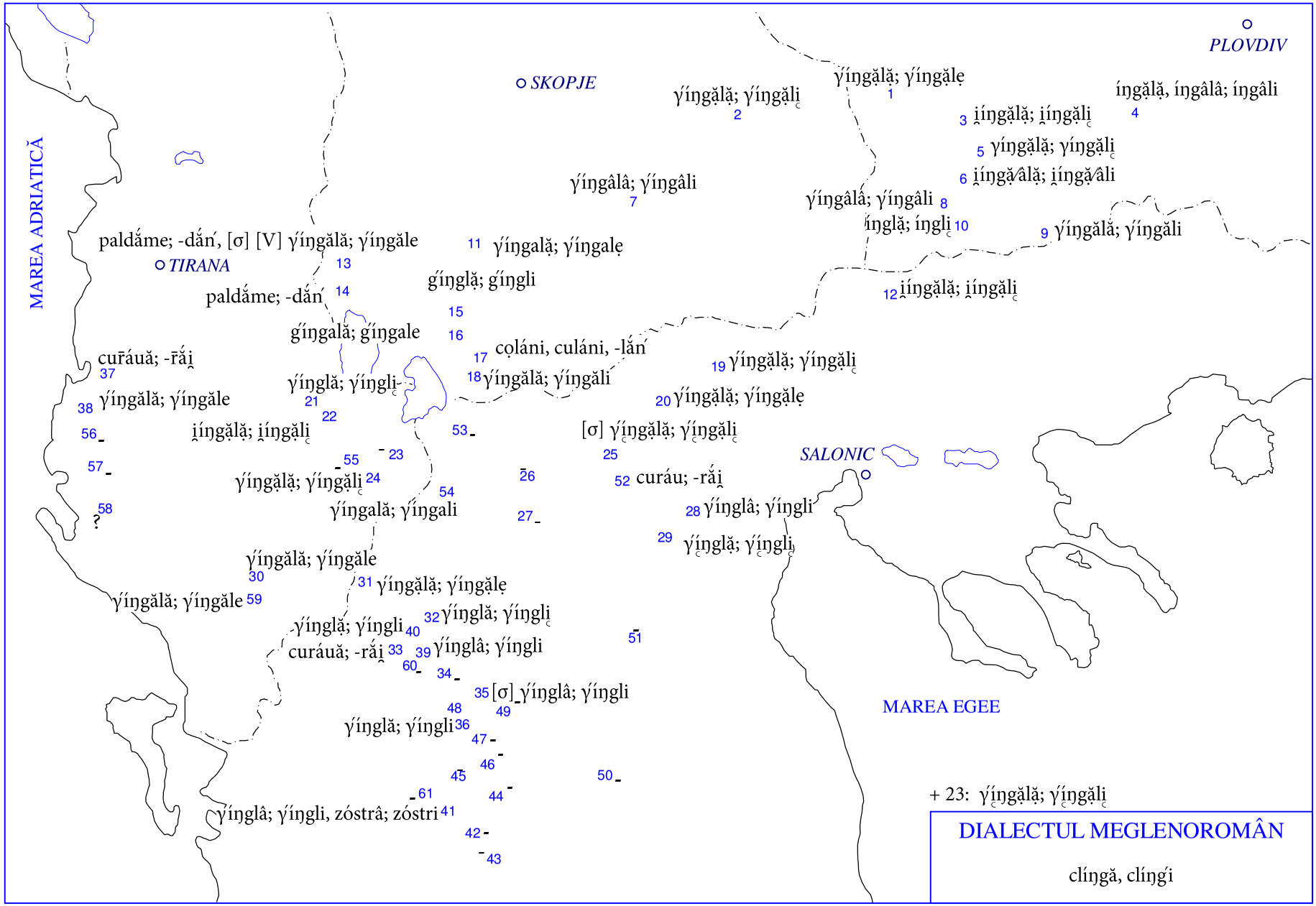

HARTA 622. CHINGĂ, pl. 'sangle' [895]

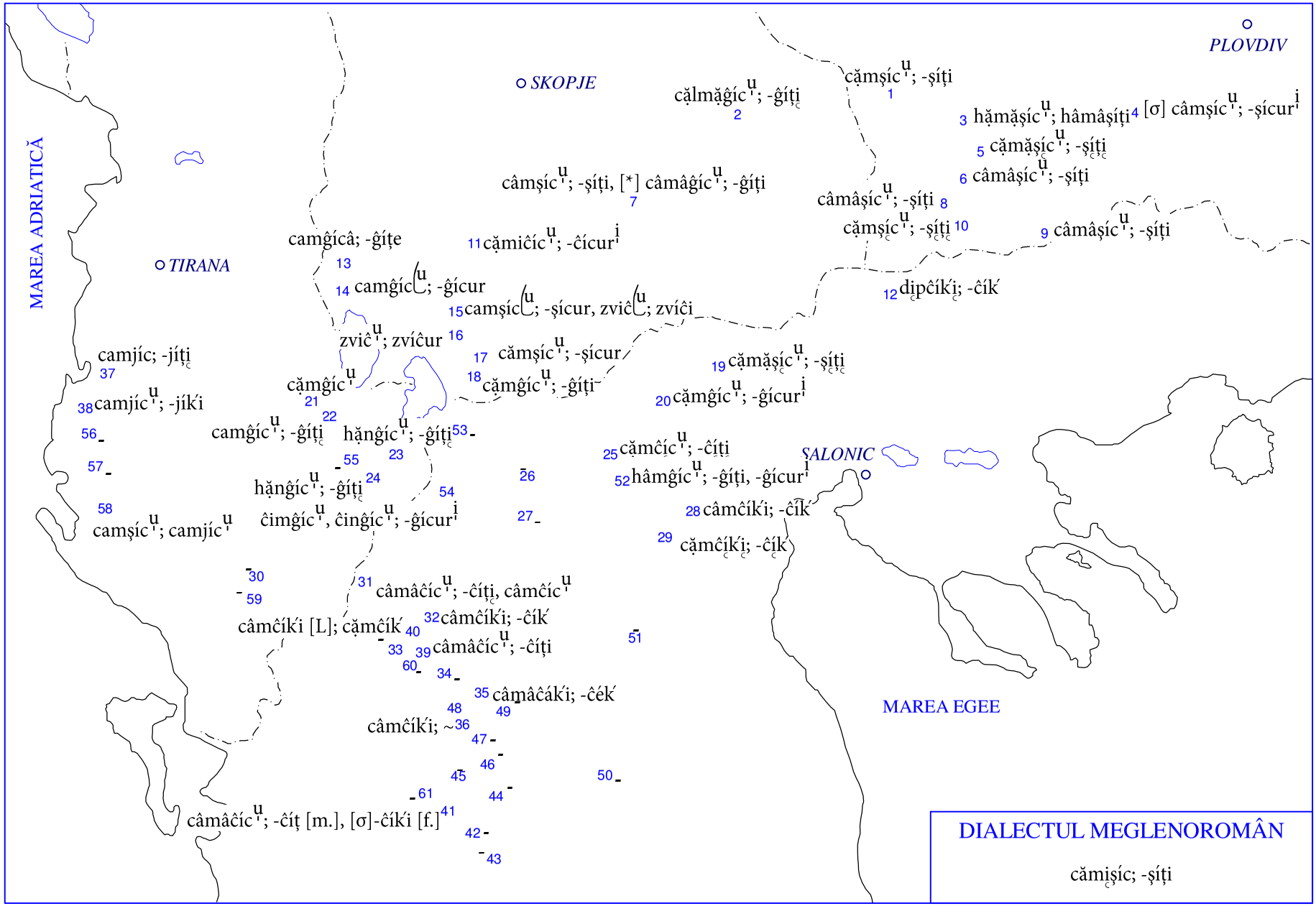

HARTA 623. BICI 1, pl. 'fouet (de cuir)' [896]

LISTA CU MATERIALUL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT (MN)

MN 245. TĂTÂNE pl. [întrebare directă] ‘père’ [468]
MN 246. Pluralul lui TATĂ VITREG ‘beau-père’ [469]
MN 247. MĂMÂNE, pl. [întrebare directă] ‘mère’ [470]
MN 248. Pluralul lui MAMĂ VITREGĂ ‘belle-mère’ [471]
MN 249. FRĂŢÂNE, pl. [întrebare directă] ‘frère’ [474]
MN 250. FRATE(LE)-MEU ‘mon frère’ [475]
MN 251. SORA MEA ‘ma sœur’ [478]
MN 252. MĂTUŞĂ[1]! [voc.] ‘ma tante!’ [482]
MN 253. MĂTUŞĂ[2], pl. ‘tante par alliance’ [484]
MN 254. BUNICĂ! [voc.] ‘grand-maman!’ [489]
MN 255. BĂRBAT (soţ), pl. ‘mari’ [490]
MN 256. BĂRBATE! [voc.] ‘mon mari!’ [491]
MN 257. SOŢIE, pl. ‘épouse, femme’ [492]
MN 258. NEPOATE! [voc.] ‘mon neveu!’ [494]
MN 259. VERE! [voc.] ‘mon cousin!’ [497]
MN 260. VĂR PRIMAR, pl. ‘cousin germain’ [498]
MN 261. VARĂ (VERIŞOARĂ), pl. ‘cousine’ [499]
MN 262. VĂR AL DOILEA, pl. ‘cousin issu de germains’ [500]
MN 263. VERE DE-A DOILEA, pl. ‘cousines issues de germains’ [501]
MN 264. FETIŞCANĂ, pl. ‘jeune fille, adolescente’ [512]
MN 265. COPILĂ, pl. [întrebare directă] ‘fillette’ [514]
MN 266. Pluralul lui (FEMEIE) ÎNSĂRCINATĂ [GEST] ‘(femme) enceinte’ [524]
MN 267. FUGII, ind. perf. s., 3 sg., 3 pl. ‘je partis’ [533]
MN 268. FUGII, ind. perf. s., 1–2 pl. ‘je partis’ [533]
MN 269. FUGISEM, ind. m. m. c. p., 1 sg. ‘j’avais parti’ [535]
MN 270. SĂ FI FUGIT[1], conj. perf., 1 sg. ‘que j’aie/j’eusse parti’ [538]
MN 271. SĂ FI FUGIT[2], conj. perf., 1 sg. ‘que j’aie/j’eusse parti’ [538]
MN 272. AŞ FUGI, cond. prez., 1 sg. ‘je partirais’ [539]
MN 273. AŞ FI FUGIT, cond. perf., 1 sg. ‘j’aurais parti’ [540]
MN 274. VOI FI FUGIT, viit. anterior, 1 sg. ‘j’aurai parti’ [540]
MN 275. OI FI FUGIT, dubitativ, 1 sg. [540]
MN 276. NU FUGI!, imper. neg., 2 sg., 2 pl. ‘ne pars pas!’ [542]
MN 277. FUGIND, ger. ‘en partant, en fuyant’ [543]
MN 278. DOICĂ, pl. ‘nourrice’ [546]
MN 279. BOTEZ, ind. prez., 1–2 pl. ‘je baptise’ [547]
MN 280. NAŞĂ! [voc.] ‘ma marraine!’ [549]
MN 281. NUN, pl. ‘témoin’ [551]
MN 282. NUNĂ, pl. ‘femme témoin’ [552]
MN 283. FINĂ! [voc.] ‘ma filleule!’ [555]
MN 284. FIN[2], pl. ‘filleul’ [556]
MN 285. FINĂ[2], pl. ‘filleule’ [557]
MN 286. CUMĂTRU, pl. ‘compère’ [558]
MN 287. CUMETRE! [voc.] ‘mon compère!’ [559]
MN 288. CUMĂTRĂ, pl. ‘commère’ [560]
MN 289. CUMĂTRĂ! [voc.] ‘ma commère!’ [561]
MN 290. [ÎL] ÎNFĂŞ, ind. prez., 3 sg., 1–3 pl. ‘je lange (un nourrisson)’ [562]
MN 291. LEAGĂN, ind. prez., 3 sg., 3 pl. [gest] ‘je berce’ [565]*
MN 292. LEAGĂN, ind. prez., 1–2 pl. [gest] ‘je berce’ [565]
MN 293. CER, ind. prez., 1–2 pl. ‘je demande’ [567]
MN 294. CEREAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl. ‘je demandais’ [568]
MN 295. CERUI, ind. perf. s., 3 sg., 3 pl. ‘je demandai’ [569]
MN 296. CERUI, ind. perf. s., 1–2 pl. ‘je demandai’ [569]
MN 297. AM CERUT, perf. c., 1 sg. ‘j’ai demandé’ [570]
MN 298. CERÂND, ger. ‘en demandant’ [571]
MN 299. SĂ CEARĂ, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il demande’ [572]

MN 300. BEAM, ind. imperf., 2 sg., 2 pl. ‘je buvais’ [580]
MN 301. AM BĂUT, ind. perf. c., 1 sg. ‘j’ai bu’ [582]
MN 302. SĂ BEA, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il boive’ [583]
MN 303. BÂND, ger. ‘en buvant’ [584]
MN 304. MĂ ÎMBĂT, ind. prez. 3 sg., 1–3 pl. ‘je m’enivre’ [585]*
MN 305. BEATĂ, pl. ‘ivre’ [587]
MN 306. BEŢIVĂ, pl. ‘ivrognesse’ [590]
MN 307. JUR, ind. prez., 3 sg., 1–3 pl. ‘je jure’ [595]*
MN 308. SĂ JURE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il jure’ [596]
MN 309. JOC, ind. prez., 3 sg. 1–3 pl. ‘je danse’ [597]*
MN 310. SĂ JOACE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il danse’ [598]
MN 311. CÂNT, ind. prez., 3 sg., 1–3 pl. ‘je chante’ [599]*
MN 312. CÂNTAM, ind. imperf., 2 sg., 2 pl. ‘je chantais’ [600]
MN 313. CÂNTAI, ind. perf. s., 3 sg., 3 pl. ‘je chantai’ [601]
MN 314. CÂNTAI, perf. s., 1–2 pl. ‘je chantai’ [601]
MN 315. AM CÂNTAT, ind. perf. c., 1 sg. ‘j’ai chanté’ [602] / CÂNTASEM, ind. m. m. c. p., 1 sg. ‘j’avais chanté’ [603]
MN 316. VOI FI CÂNTAT, viit. anterior, 1 sg. ‘j’aurai chanté’
MN 317. SĂ FI CÂNTAT[1], conj. perf., 1 sg. ‘que j’aie chanté’ [606]*
MN 318. SĂ FI CÂNTAT[2], conj. perf., 1 sg. ‘que j’eusse chanté’ [606]
MN 319. AŞ CÂNTA, cond. prez., 1 sg. ‘ je chanterais’ [607]
MN 320. AŞ FI CÂNTAT, cond. perf., 1 sg. ‘ j’aurais chanté’ [608]
MN 321. OI FI CÂNTAT, dubitativ, 1 sg.
MN 322. NU CÂNTA!, imper. neg., 2 sg., 2 pl. ‘ne chante pas!’ [610]
MN 323. CÂNTÂND, ger. ‘en chantant’ [611]
MN 324. CHIUIE, ind. prez., 3 sg. ‘il pousse des cris de joie’ [612]
MN 325. CUMNATE! [voc.] ‘mon beau-frère!’ [625]
MN 326. CUSCRE! [voc.] ‘mon parent!’ [628]
MN 327. MUIERE, pl. [întrebare directă] ‘femme, épouse’ [630]
MN 328. VĂDUV[2], pl. ‘divorcé’ [632]
MN 329. VĂDUVĂ[2], pl. ‘divorcée’ [634]
MN 330. (NEVASTĂ) DE-AL DOILEA ‘je me suis remarié’ [635]
MN 331. (M-AM ÎNSURAT) A DOUA OARĂ ‘(je suis marié) pour la deuxième fois’ [636]
MN 332. MOR, ind. prez., 3 sg., 1–2 pl. ‘je meurs’ [637]
MN 333. SĂ MOARĂ, conj. prez., 3 sg., 3 pl. ‘qu’il meure’ [638]*
MN 334. MOARTĂ, pl. ‘morte’ [640]
MN 335. SĂ OMOARE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il tue’ [644]
MN 336. CĂSUŢĂ, pl. ‘maisonnette’ [653]
MN 337. ZID, pl. ‘mur’ [660]
MN 338. SCHELĂ[2], ‘charpente, passarelle’ [662]
MN 339. TENCUIALĂ, ‘mortier, crépi’ [668]
MN 340. CERCUIESC, ind. prez., 1 sg. ‘je mets de lattes sur le mur de la maison’ [669]
MN 341. MURUIESC[1], ind. prez., 1 sg. ‘je ravale (une façade)’ [671]
MN 342. OCHI (LA FEREASTRĂ), pl. [indic.] ‘carreau’ [689]
MN 343. PIVNIŢĂ[2], pl. ‘cave’ [693]
MN 344. CHINGĂ (LA CĂPRIORI), pl. ‘étrier’ [701]
MN 345. ŞINDRILĂ, pl. ‘échardole, bardeau’ [706]
MN 346. ŞIŢĂ, pl. ‘bardeau’ [707]
MN 347. GARD (DE NUIELE), pl. ‘hais de branchage’ [711]
MN 348. PIRON, pl. ‘gros clou’ [713]
MN 349. CUMPĂNĂ (la fântână), pl. ‘chadouf’ [718]
MN 350. LUMÂNARE (la fântână), pl. ‘gourdin’ [720]
MN 351. GHIZD (la fântână), pl. ‘construction extérieure d’un puits (du sol à la margelle)’ [720]
MN 352. SPĂL, ind. prez., 1–2 pl. ‘je lave’ [749]
MN 353. FUND[1], pl. ‘plateau rond en bois’ [761]
MN 354. SĂREZ, ind. prez., 1–2 pl. ‘je sale’ [764]
MN 355. SĂ SĂREZ, conj. prez., 1 sg. ‘que je sale’ [765]*
MN 356. MĂSUŢĂ, pl. ‘petite table’ [773]
MN 357. SCĂUNEL, pl. ‘petite chaise, tabouret’ [778]
MN 358. CĂPĂTÂI, pl. ‘chevet’ [784]
MN 359. SFORĂI, ind. prez., 3 sg., 1–2 pl. ‘je ronfle’ [787]
MN 360. SALTEA (cu lână), pl. ‘matelas (de laine)’ [789]
MN 361. PILOTĂ, pl. ‘couverture en duvet, édredon’ [791]

MN 362. PETROL ‘pétrole’ [796]
MN 363. CIUBĂR, pl. ‘baquet’ [798]
MN 364. SĂ UMPLE, conj. prez., 3 sg., 3 pl. ‘qu’il remplie’ [814]
MN 365. PISĂLOG, pl. ‘pilon’ [815, 816]
MN 366. OBADĂ, pl. ‘jante’ [820]
MN 367. OSIE, pl. ‘essieu’ [825]
MN 368. INIMA (carului), pl. ‘pièce de bois qui relie l’avant et l’arrière du char’ [826]
MN 369. OIŞTE, pl. ‘timon (du char)’ [827]
MN 370. PROŢAP, pl. ‘timon (du chariot)’ [828]
MN 371. LOITRĂ, pl. ‘ridelle’ [829]
MN 372. LEUCĂ, pl. ‘ranche, bois courbé qui soutient la ridelle’ [830]
MN 373. COVILTIR, pl. ‘couverture du chariot (sur cerceaux)’ [831]
MN 374. TALPĂ (la sanie), pl. ‘patin (de traîneau)’ [833]
MN 375. OPLEAN, pl. ‘traverse qui relie les patins d’un traîneau’ [834]
MN 376. CRUCE, pl. ‘ traverse de l’avant d’un traîneau’ [835]
MN 377. CEA!, pl. ‘dia!’ [837]
MN 378. HĂIS! ‘hue!, hu hau!’ [838]
MN 379. (bou) CIMPAV, pl. ‘(boeuf) estropié’ [864]
MN 380. ADĂP, ind. prez., 1–2 pl.‘j’abreuve’ [867]
MN 381. HULUBĂ, pl. ‘brancard (d’une voiture)’ [874]
MN 382. BICI^{2}, pl. ‘fouet (de chanvre)’ [897]

MATERIALUL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT (MN)

MN 245. TĂTÂNE pl. [întrebare directă] ʻpèreʼ [468]

tâtấń pl. ʻtaţiʼ: 1, 3, 5, 7–9, 29, 40, 41, 51.
tătấń pl. ʻtaţiʼ: 2, 11, 54, 58.
tâtấń pl. ʻpărinţiʼ: 4, 31.
tâtấń pl. 1º ʻpărinţiʼ, 2º ʻtaţiʼ: 6.
tătặ́ń pl. ʻpărinţiʼ: 10.
tătặ́ń pl. ʻtaţiʼ: 12, 19, 23–25.
tătấń pl. ʻpărinţiʼ: 13.
tătấń pl. ʻtaţiʼ: 14, 36.
tătặ́ń pl. 1º ʻtaţiʼ, 2º ʻpărinţiʼ: 15, 26.
tătấń pl. ʻmulţimea taţilorʼ: 16, 17.
tătấń pl. ʻmulţimea părinţilorʼ: 18.
tâtấń plt. ʻmai mulţi taţiʼ: 20, 35.
tâtấń plt. ʻpărinţi pe linie paternăʼ: 21, 38+: tătấńyi anóô ʻpărinţii (taţii) noştriʼ.
tătặ́ń plt. ʻpărinţi (taţi)ʼ: 22.
tîtĭ́ń pl. ʻtaţiʼ: 28.
tătặ́ń, tâtấń pl. ʻtaţiʼ: 39.
tătấń plt. ʻtotalitatea taţilorʼ: 55.
#: 33, 37, 52.
–: 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: tătǫ́ń pl. ʻtată şi mamă; părinţiʼ.

MN 246. Pluralul lui TATĂ VITREG ʻbeau-pèreʼ [469]

tâtấń nâi̯érţî, paratătặ́ń: 1.
pàratătặ́ń, tătặ́ń nă̱i̯árţî: 2.
pàraféndi: 3.
paraféṇḍî: 5.
féndi nâe̯árţâ: 6.
pàratátaṅ, [r] paratâtấń: 7.
tâtấń nâe̯árţâ, pàratâtấń, [σ] parafindáţ: 8.
parafindáţ, [σ] tâtấń nâi̯árţâ: 9.
paratătấń, parafẹndáţ: 10.
pàratătấń, [σ] nii̯érţâ: 11.
nérţâ: 12.
pàratătặ́ń, nii̯árţâ: 15.
pàratătấń: 16.
pàratátaṅ: 18, 54.
paratáţ: 19.
tâtấń nerţ, pàratâtấń: 20.
[σ] pàratàţi: 21.
páratàţ, nerţ: 23.
[ε] paratátį, nepţ: 24.
nerţ: 25.
nâi̯érţi: 26.
tîtĭ́ń nérţi: 28.
tâtấń nérţi: 29.
[*] nâe̯árţâ: 31.
nérc̲i: 35.
[ε] ńerḱ [?]: 37.
ńerţ: 38.
paratâtấń: 39.
taţ nerţ: 52, 55.
nérr̄ki: 58.
?: 14, 22, 33, 36, 40, 41, 51.
–: 4, 13, 17, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: tătǫ́ń máştį.

MN 247. MĂMÂNE, pl. [întrebare directă] ʻmèreʼ [470]

mămặ́ń plt. ʻmameʼ: 1, 10, 12, 13.
mă; mămặ́ń ʻmamă; mameʼ: 2, 8.
múmâ; mumấń ʻmamă; mameʼ: 3, 9, 28, 40, 41.
mă; mumấń ʻmamă; mameʼ: 4.
mą; mămặ́ń ʻmamă; mameʼ: 5.
mâmấń plt. ʻmameʼ: 6, 7.
mumặ́ń plt. ʻmameʼ: 15.
mumấń plt. ʻmulţimea mamelorʼ: 16.
mumấń plt. 1º ʻbunice; 2º ʻpărinţi pe linie maternăʼ: 18.
múmą; mămặ́ń ʻmamă; mameʼ: 19.
mumấń plt. ʻbunice pe linie paternăʼ: 20.
mămặ́ń plt. ʻmameʼ: 21, 22, 24.
mumấń plt. ʻmameʼ: 23, 38.
mămặ́ń plt. ʻmame [când se vorbeşte despre ele]ʼ: 25, 26.
mánâ; mâmấń ʻmamă; mameʼ: 29.
mumấń plt. ʻmameʼ: 31, 35.
múmă; mumă̱ni ʻmamă; mameʼ: 36.
múmă; mumấń ʻmamă; mameʼ: 39, 51.
mumấń plt. ʻstrăbuniceʼ: 52.
mumặ́ń plt. ʻmulţimea mamelorʼ: 54.
mămặ́ń plt. ʻtotalitatea mamelorʼ: 55.
#: 11, 14, 17, 33, 37.
–: 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56–61.

MEGL.: múmă; mumǫ́ń ʻmamă; mameʼ.

MN 248. Pluralul lui MAMĂ VITREGĂ ʻbelle-mèreʼ [471]

dádį nă̱i̯árţį, paradádį: 2.
paramắ: 3.
paramánį, [k] [ε] paramămặ́ń: 5.
máni nâe̯árţẹ: 6.
páradàdi: 7.
paramặ́ń, [σ] nâe̯árţi: 8.
paramumấń, mumấń nâi̯árţi: 9.
paramánį: 10.

páradàde, niiérţă̦: 11.
nę́árkį: 12.
niię́rke: 14.
niárki, pàramámi: 15.
pàramámę, [*] năérţe: 16.
páradàdi, nę́árki: 18.
pàradádį: 19.
dádę nerţ: 20.
nerţ: 22, 25.
nerţ, pàρadádį: 23.
paρadádį, nę́ρkį: 24.
nă̦iárţe: 26.
mâmắ́ń nę́árţi: 29.
nâérţâ: 31.
nę́árţi: 34.
[ε] ńárĉi: 35.
nérĉ/ţi: 36.
[ε] ńérke: 37.
ńerţ: 38.
mumắ́ń nę́árţi: 39.
nérţi: 41.
dádi nerţ: 52.
paramumắ́ń: 54.
dádi nę́árţi: 55.
ńérki: 58.
?: 4, 33.
–: 1, 13, 17, 21, 27, 28, 30, 32, 40, 42–51, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: mumǫ́ń máşti.

MN 249. FRĂŢÂNE, pl. [întrebare directă] ‘frère’ [474]

NOTĂ. Cuvântul nu există în dialectul aromân; nu l-am întâlnit nici în dialectul meglenoromân.

MN 250. FRATE(LE)-MEU ‘mon frère’ [475]

fráte̦-ńu: 1, 6, 9, 10.
frátį-ńu: 2–5, 11, 19–22, 25, 29.
fráti-ńu: 7, 17, 18, 28, 31, 35, 38, 52, 54.
frátilį̆-amę́u̯, [σ] frátį-ńu: 8.
frátį-ńiu̯: 12.
frátilį̆-ańę́u̯, fráti-ńu: 13.
fráte-ńu, frátile̦-ańę́u̯: 14.
frátilį̆-ańeu̯, [σ] fráti-ńu: 15.
fráti-ńǫ, frátile̦-ańóu̯: 16.
fρátį-ńu: 23, 24.
fráti-ńo: 26.
fráte̦-ń: 33.
frátile̦-amę́u̯, fráti-ńǫ: 36.
frát-ńu: 37–39.
fráti-ńu, fráti-ńu amélᵘ̯, frátę̆-amélᵘ̯, frátilį̆-amélᵘ̯: 40.
fráti-mę̦a: 41, 46.
fráti-ńu, fráti-ń: 49.
frátilį̆-amę́u̯, [σ] fráti-ńu: 55.
frátę̆-ańę́u̯, fráti-ńu: 58.
–: 27, 30, 32, 34, 42–45, 47, 48, 50, 51, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: frátį-ńu.

MN 251. SORA MEA ‘ma sœur’ [478]

sór-mę̦a: 1, 5–7, 10, 12, 15, 16, 19, 22, 25, 26, 28, 29, 31, 39, 41, 46, 49–52, 55.
su̯ór-mę̦a: 2, 4, 8, 9, 20, 35.
su̯ór-mę̦a, sóra mę̦a: 3.
su̯órᵘ̯‿mę̦a: 11.
sóra mę́o, [σ] sór-mę: 13.
sór-mę: 14, 17, 18, 37.
sóra mę́a̯u̯ă̦: 21.
sóρ-mę̦a: 23, 24.
sóra-ń: 33.
sóra mę̦a, sór-mę̦a, sóra-ń, surí̯ca-ń: 36.
su̯ór-mi̯a: 38.
sór-mę̦a, sóra mę̦a: 40.
sór̄-mę̦a: 54, 57, 58.
–: 27, 30, 32, 34, 42–45, 47, 48, 53, 56, 59–61.

MEGL.: su̯óra̦ mę̦a.

MN 252. MĂTUŞĂ[1]! [voc.] ‘ma tante!’ [482]

tétă!: 1–4, 6–8, 11, 13, 14, 16–19, 21, 26, 29, 31, 32, 36, 37, 40 41, 52, 54, 55, 58, 59.
tétă̦!: 5, 10, 22.
tétâ!: 9, 28.
a, le̦a tétă!, o, le̦a tétă!: 12.
téta!: 15.
tétă!, o, la tétă!: 20.
o, la tétă!, la tétă!: 23.
tétă̦!, la tétă̦!: 24.
o, la tétă̦!: 25.
o, této!: 33.
tétă̄!: 35.
o, la tétă!: 38.
o, tétă!: 39.
–: 27, 30, 34, 42–51, 53, 56, 57, 60, 61.

MEGL.: tétu!, nínu!

MN 253. MĂTUŞĂ[2], pl. ‘tante par alliance’ [484]

tétă̦; tétę: 1, 11, 22, 27, 33.
tétă̦; tetą́ń, i̯áĉį; ~: 2.
tétâ; téti: 3, 4, 6–9, 28, 29, 31, 35, 41–46, 49.
tétă̦; tétį: 5, 10, 12, 19, 21, 25, 32, 58.
tétă; téti: 13, 17, 18, 30, 34, 38, 40, 50, 54–57, 60, 61.
tétă; téte: 14, 16, 36, 37.
tétă̦; téti: 15, 47, 48, 51–53, 59.
tétâ̦; tétį: 20.
i̯átă̦; i̯átį: 23.
tétâ; tétį, i̯átâ; i̯átį: 24.
tétâ; téte: 26.
[L] tétă̦; téti: 39.

MEGL.: nínă; níni, [voc.] nínu!

MN 254. BUNICĂ! [voc.] ‘grand-maman!’ [489]

mái̯e!: 1, 5, 8, 10, 11, 16, 22, 40, 51.
bábo!: 2, 7.

[L] mái̯e!, [AL] máe!: 3.
máe!: 4, 6, 17, 34, 41.
mái̯i!, [R] bábâ!: 9.
mái̯i!, múmă!: 12, 24.
múmă!, mái̯ă!: 13.
dádo!, mái̯ă: 14.
mái̯e!, [V] ắm̄ă!, ắmă!: 15.
múmă!, máe!: 18.
bábo!, mái̯e!: 19.
mái̯i: 20, 21.
o, la múmă!, o, la mái̯e!: 23.
o, la mái̯e: 25.
múmă!: 26.
mái̯e!, máe!: 28.
mái̯e!, mánạ̄ máre!: 29.
mái̯e!, bábo!: 31.
o, mái̯e!: 33.
mái̯ē!: 35.
múma‿al táta!, maltáta!: 36.
dádă!, mái̯ă!: 37.
a, la dádă!, a, la mái̯ă!: 38.
mána!, mái̯e!: 39.
múmă!, mái!: 52.
dádă!: 54.
mái!: 55.
mái̯e!, dádă!: 58.
–: 27, 30, 32, 42–51, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: bábu!

MN 255. BĂRBAT (soţ), pl. ʻmari’ [490]

nicuķírᵘ̯; -ķírᵢ̯, [σ] bărbátᵘ̯; -báţ 1.
bărbátᵘ̯; -báţ, nicuķírᵘ̯; -ķírᵢ̯ 2, 19.
bârbátᵘ̯; -báţ 3, 4, 9, 28, 35, 39–41, 46, 47.
bărbátᵘ̯; -báţ 5, 10, 11, 26, 27, 29, 32–34, 42–45, 49, 50, 52, 53, 55, 61.
bărbátᵘ̯; -báţ, [σ] nicuķírᵘ̯; -ķírᵢ̯ 6, 18.
bârbátᵘ̯; -báţ, nicuķírᵘ̯; -ķírᵢ̯ 7, 31.
nicuķírᵘ̯; -ķírᵢ̯, bărbátᵘ̯; -báţ 8.
bărbátᵘ̯; -báţ, nicuķírᵘ̯; -ķírᵢ̯ 12, 22, 25.
bărbát(ᵘ̯; -báţ 13, 15.
bărbát; -báţ 14, 20.
bărbátᵘ̯; -báţ 16, 17, 36, 40, 54.
bărbát; -báţ 21.
nᵢcuķíρᵘ̯; -ķíρᵢ̯ 23.
nicuķíρᵘ̯; -ķíρ(ᵢ̯, bărbátᵘ̯; -báţ 24.
bărbát; -báţ 30, 37, 56, 58.
burbát(ᵘ̯; -báţ, [*] bărbát; -báţ 38.
bărbátᵘ̯, bârbátᵘ̯; -báţ, nicuķírᵘ̯ 51.
bărbá-su ʻsoţul său’ 57.
burbát, buρbát; -báţ 59.
–: 48, 60.

MEGL.: bărbát; -báţ

MN 256. BĂRBATE! [voc.] ʻmon mari!’ [491]

nicuķíre!, bărbáte!: 1.
bărbáte!, nicuķíre!: 2.
a, lăi̯!, [R] pi númâ ʻpe nume’: 3, 8.
bârbáte!, pi númâ ʻpe nume’: 4.
bărbáte!: 5, 11, 15, 19, 21.
[V] a, lăi̯!, [R] bârbáte!: 6.
[R] bârbáte!: 7.
[V] a, lăi̯!, [R] pi númâ ʻpe nume’: 9.
a, lăi̯!, [rar] bărbáte!: 10.
o, lăi̯: 12.
pi númă ʻpe nume’, bărbáte: 13, 16.
pri númă ʻpe nume’, [V] bărbáte!: 14.
pi númă ʻpe nume’, [rar] bărbáte!: 17.
[V] o, lăi̯!, [R] pi númă ʻpe nume’: 18.
lăi̯ bărbáte!, [R] pi̯ númą̄ ʻpe nume’: 20.
a, lai̯ tíni!, [R] bărbáte!: 22.
lăi̯!, lăi̯ băρbáte!: 23.
o, lăi̯!, [R] pi númą̄ ʻpe nume’: 24.
lăi̯ bărbáte!: 25.
ai̯, bărbáte!, [R] pi númą̄ ʻpe nume’: 26.
bîrbáte!: 28.
a, lai̯ bărbáte!: 29.
o, lăi̯!, bârbáte!, pi númâ ʻpe nume’: 31.
cu núma ʻpe nume’, [V] bărbáte!: 33.
bârbáte!: 35, 39.
bărbáte!, lai̯ bărbáte!: 36.
bărbáte!: 37.
lai̯ tíni!, lai̯ bărbáte!, [R] pi númâ ʻpe nume’: 38.
pi númă ʻpe nume!’, [rar] bârbáte!: 40.
tu númă ʻpe nume’: 41.
pi númą̄ ʻpe nume’: 52, 58.
pi númą̄ ʻpe nume’, [V] na lai̯!, na lai̯ băγbáte!: 54.
pi̯ númâ: 55.
[R] pi númą̄: 58.
–: 27, 30, 32, 34, 42–51, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: pri numi̯.

MN 257. SOŢIE, pl. ʻépouse, femme’ [492]

nicuķíră̄; -ķíre̯: 1.
nicuķíră̄; -ķíri̯, mľári̯; mľeri̯: 2.
mi̯ári; mi̯eri̯: 3, 4.
myári̯, [*] mľári̯; mľeri̯: 5.
mľári; mľeri̯: 6, 7, 28.
nicuķírâ; -ķíri, mľári; mľeri̯: 8.
nicuķírâ; -ķíri: 9.
nicuķíră̄; -ķíri̯: 10.
muľáre; muľéri̯: 11, 26.
nᵢcuķíră̄; -ķíri̯, nvȩástă̄; nvȩástᵢ̯: 12.
muľȩ́ri; muľér: 13.
muľȩ́re; muľér, [σ] nicuķíră; -ķíre: 14.
muľér̲i; muľér: 15.
mą̆ľére; mą̆ľér, nicuķíră, -ķíre, n̨vȩástă; n̨véste: 16.
muľári; muľér: 17.
muľári; muľéri̯: 18.
nvȩástă̄; nvȩástᵢ̯, nᵢcuķíră̄; -ķíri̯: 19.
muľáre̯, [*] muľári̯; muľéri̯: 20.
muľári̯; muľéri̯: 21.
muľȩ́ri̯; muľéri̯, n̨vȩ́stă; n̨vȩ́sti, nᵢcuķíră̄; -ķ́ri̯: 22.

muľáṛi̯; muľéṛi̯, nɟcukírə̯; -ḱíṛi̯: 23.
nicukírâ; -ḱíṛi̯, muľáṛi̯; -ľéṛ(i̯): 24.
muľáre; muľéṛi̯, nvɇ́astă; nvɇ́aste: 27.
mbľári; mbľéṛi̯, nɟcukíṛə̯; -ḱi̯ṛi̯: 29.
nvi̯ástă: nvi̯ásti, muɣ́éri; -ɣ́ér: 30.
nvɇ́astâ; nvɇ́asti, nicukírâ; -kíri: 31.
mbľáre; mbľeṛi̯: 32, 33.
muľáre; muľéṛi̯, nvɇ́astă; nvɇ́aste: 34.
mľáṛi̯; mľéṛi̯, n̯vɇ́astâ; n̯vɇ́asti: 35.
muľáre; muľéṛi̯, n̯vɇ́astə̯! [voc.], soţ␣: 36.
măi̯éră; măi̯éri: 37.
mui̯éri; mui̯ér: 38.
mbľári; mbľeṛi̯: 39, 40.
muľáre̯; muľéṛi̯: 41, 44.
muľári; muľéṛi̯, nvɇ́astə̯; nvɇ́astę: 46.
muľáre̯; muľéṛi̯, mľáre̯, nvɇ́astə̯: 49.
muľári, nvɇ́astə̯: 50.
mǵári; mǵeṛi̯, nvɇ́astă; nvɇ́asti, nicukírâ; -kíri: 51.
muľári; -ľér(i̯): 52.
muľéri; muľéṛi̯, [*] muɣ́éri [sg.]: 54.
muľári; muľéṛi̯, muľér(i̯): 55.
nvɇ́astə̯, nvi̯ástə̯; nvéste, [*] véste, muľére [sg.]: 56.
nvi̯ástă, nvɇ́astă; nvi̯ásti, muľéri [sg.]: 59.
mgľáre, mbľáre; mgľeṛi̯, mbľeṛi̯: 61.
–: 42, 43, 45, 47, 48, 53, 57, 58, 60

MEGL.: muľári; muľér, nivɇ́stă; nivɇ́sti.

MN 258. NEPOATE! [voc.] ‘mon neveu!’ [494]

nipo̯áte!: 1, 28.
nɟpo̯áte!: 2, 10, 12.
nipǫ́ate!: 3, 4, 15, 31, 32, 47, 51, 52, 55.
nɟpǫ́ate!: 5.
nipǫ́ate!, pi númâ: Míto! ‘pe nume: Míto!’: 6.
nɟpǫ́ate!: 7, 19, 21, 22, 26, 29, 33, 35.
pi numâ ‘pe nume’, nipǫ́ate! [când are peste 15 ani]: 8.
nɟpǫ́ate!, [când e mic:] puľ␣! ‘puiule!’: 9.
nɟpǫ́te!: 11, 14, 37.
năpǫ́te!, pi númă ‘pe nume’: 13.
pi númă ‘pe nume’: 17.
o, nipǫ́te!: 18.
o, nɟpǫ́ate!, o, lai̯ nɟpǫ́ate!: 20.
o, lăi̯ năpǫ́ate!, [*] nipǫ́ate!: 23.
pi númâ: 24.
o, lăi̯ nɟpǫ́ate! lăi̯ nɟpǫ́ate!: 25.
nepǫ́ate!: 36.
ńic␣‿al láli!: 38.
–: 27, 30, 34, 42–46, 48, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: nipǫ́te!

MN 259. VERE! [voc.] ‘mon cousin!’ [497]

cuşirí!: 1.
cuşurí!: 2, 7, 31.
vére!, [V] o, cuşurí: 3.
vére!: 4, 8.
cuṣurį́!: 5.
o, cuṣirí!: 6.
[R] vére!, [V] cuşirí: 9.
cuşurí!, cusurí ne!: 10.
cusuríne!: 11–13, 16, 21, 22, 26, 28, 29, 33–36, 38, 39.
[cáma ‘mai mult’] pri númă ‘pe nume’ i cusuríne! ‘sau cusuríne!’: 14.
cusuríne!, pi númă ‘pe nume’: 15, 16.
pi númą̆ ‘pe nume’: 17, 24, 52, 55.
cuşurí!, o, lăi̯ cuşurí!: 18.
cuşi̯ṛį́!: 19.
o, lăi̯ cuşurí!: 20.
cuşuρí!: 23.
o, lăi̯ cuṣurį́!: 25.
cusăríne!, pe̯ númă ‘pe nume’: 37.
pri númâ i cuṣarí! ‘pe nume sau cuṣarí!’: 40.
tu númâ ‘pe nume’, cusuríne!: 41.
o, γai̯ [= lai̯] cusuríne!: 58.
–: 27, 30, 32, 42–51, 53, 54, 56, 57, 59–61.

MEGL.: vérule!

MN 260. VĂR PRIMAR, pl. ‘cousin germain’ [498]

cusurín␣ ver␣; -ríń veṛi̯: 1, 5.
prot␣ cusurín␣ ver␣; proţ -ríń veṛi̯, prot␣ cusurín␣; proţ -ríń: 2.
ver␣ bun␣; veṛi̯ buń, [*] cusurín␣ ver␣; -ríń veṛi̯: 3.
ver␣ bun␣; veṛi̯ buń: 4.
cusurín␣ ver␣; -ríń veṛi̯, [σ] prot␣ cusurín␣ ver␣: 6.
prot␣ ver␣; proţ veṛi̯, [σ] cusurín␣ ver␣: 7.
prot␣ ver␣; proţ veṛi̯, cusurín␣ ver␣; -ríń veṛi̯: 8.
cusurín␣ ver␣; -ríń veṛi̯, prot␣ cusurín␣ ver␣; proţ -ríń veṛi̯: 9, 11.
cusurín␣ ver␣; -ríń veṛi̯, prot␣ cusurín␣; proţ cusuríń: 10.
prot␣ cusurín␣; proţ -ríń: 12, 17–20, 22, 25, 26, 28, 29, 31–33, 35, 39–41, 49, 52, 54, 55.
cusurín(␣ prot(␣; -ríń proţ: 13, 15.
cusurín prot; -ríń proţ: 14.
cusurín␣ prot␣; -ríń proţ: 16.
prot cusurín␣; proţ -ríń: 21.
ρρot␣ cusuρín␣; ρρoţ -ρíń: 23, 24.
cusurín␣ ver␣; -ríń veri̯: 36.
cusărín dę̆-aprǫ́pę̆; -ríń ~: 37.
prótu̯ cusurín␣; prótu̯ -ríń, cusurín␣ ver␣; -ríń veṛi̯: 38.
cusărín ver; -ríń veṛi̯: 58.
–: 27, 30, 34, 42–48, 50, 51, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: príma ver; ~ ~.

MN 261. VARĂ (VERIŞOARĂ), pl. ‘cousine’ [499]

vɇ́ară̆; vɇ́aṛe̯, cusuríną̆ vɇ́ară̆; -ríni vɇ́ári: 1.
cusuríną̆ vɇ́ară̆; -ríni̯ vɇ́ári̯: 2.
vɇ́ârâ; vɇ́ari: 3, 7–9.

vẹ́árâ; vẹ́ári: 4.
cusurínă̰ (vẹ́ără̰); -ríni̯ (vẹ́ări̯): 5.
cusurínâ vẹ́árâ; -ríni vẹ́ári: 6.
vẹ́ără̰; vẹ́ări̯: 10.
cusurínă̰; -ríne: 11.
cusurínă̰; -ríni̯, prótă̰ cusurínă̰; próti̯ -ríni̯: 12, 20.
cusurínă̰; -ríni: 13, 18, 54.
cusurínă̲; -ríne̲: 14, 16.
cusurínâ; -ríni: 15, 29, 31, 35, 51.
cusurínă; -ríni, prótă cusurínă; próti; -ríni: 17.
cusuri̯nă̰ vẹ́ără̰; -ríni̯ vẹ́ări̯, prótă̰ cusuri̯nă̰ vẹ́ără̰; próti̯ -ríni̯ vẹ́ări̯: 19.
cusurínă̰; -ríni̯, proátă̰ cusurínă̰; proáti̯ -ríni̯: 21.
cusuri̯nă̰; -ri̯ni̯: 22, 25.
cusupi̯nă̰; -pi̯ni̯: 23.
cusupínâ; -pínị, ppótâ cusupínâ; ppóti̯ -pínị: 24.
cusurínă̰; -ríne̯: 26.
cusurínâ; -ríni, prótâ cusurínâ; próti -ríni: 28, 32, 39–41, 52.
cusurínă; -ríne̯, prótă̰ cusurínă̰; próte̯ -ríne̯: 33.
cusurínă; -ríne, cusurínă vẹ́ără; -ríne vẹ́áre: 36.
cusărínă; -ríne: 37.
prótu̲ cusurínă; prótu̲-ríni, cusurínă vi̯ără; -ríni vi̯ári: 38.
cusurínă̰; -ríni: 55.
cusurínă̰; -ríni̯; cusurínă̰ vẹ́ără̰; -ríni̯ vẹ́ări̯: 58.
–: 27, 30, 34, 42–50, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: vẹ́ră; vẹ́ri.

MN 262. VĂR AL DOILEA, pl. ʻcousin issu de germains’ [500]

cusurín^{ʲ} andói̯lẹa; -ríń ~: 1–3, 6, 8, 9, 11, 16, 19, 54.
ver^{ʲ} andói̯lẹa; ver^{ʲ} ~: 4, 5, 7, 10.
déftur^{ʲ} cusurín^{ʲ}; déftur^{ʲ} -ríń: 12.
andau̯lẹ cusurín$^{u̯}$; ~ -ríń: 13.
cusurín^{ʲ} andǫ́olẹa; -ríń ~, -ríń dẹ̯-andói̯l'i: 14.
cusurín^{ʲ} andáū̲lẹa; -ríń ~: 15.
cusurín^{ʲ} andói̯lẹ̯; -ríń ~: 17
δéftir^{ʲ} cusurín^{ʲ}; δéftir^{ʲ} -ríń, andói̯lẹa cusurín^{ʲ}; ~ -ríń: 18.
andói̯lẹa cusurín^{ʲ}; ~ -ríń: 20, 25, 55.
al dói̯lẹa cusurín^{ʲ}; ~ -ríń: 21, 22.
andói̯lẹa cusupín^{ʲ}; ~ -píń: 23.
cusupín^{ʲ} andói̯lẹa; -ríń ~: 24.
δéfter^{ʲ} cusurín^{ʲ}; δéfter^{ʲ} -ríń: 26.
δéftir^{ʲ} cusurín^{ʲ}; δéftir^{ʲ} -ríń: 28, 29, 32, 33, 35, 39–41.
δéftir^{ʲ} cusurín^{ʲ}; δéftir^{ʲ} -ríń, cusurín^{ʲ} andói̯lẹa; -ríń ~: 31.
cusurín^{ʲ} δéftir^{ʲ}; -ríń δéftir^{ʲ}: 36.
cusărín dẹ̯ dăpárte; -ríń ~ ~: 37.
cusurín$^{u̯}$ andói̯lẹa; -ríń ~: 38.
dẹ̯-andói̯lẹa cusurín^{ʲ}; ~ -ríń: 52.
–: 27, 30, 34, 42–51, 53, 56, 58–61.

MEGL.: di du̯ói̯li ver; ~.

MN 263. VERE DE-A DOILEA, pl. ʻcousines issues de germains’ [501]

cusurínẹ̯-andáu̯lẹa 1, 2.
andǫ́áu̯lẹa vẹ́ári 3.
vẹ́ări̯‿andói̯lẹa 4.
vẹ́ări̯‿andǫ́áu̯lẹa 5.
cusurínẹ̯- andǫ́áu̯lẹa 6, 8.
andáu̯lẹa vẹ́ári 7.
cusuríni‿andǫ́áu̯lẹa 9.
vẹ́arẹ̯-andói̯lẹa 10.
cusurínị‿andáu̯lẹa 11.
δéfturi̯ cusuri̯nị 12.
cusuríni‿andáu̯lẹ 13.
cusuríne‿andǫ́ole, ~ dẹ̯-andǫ́ole 14.
cusurínị-andáu̯lẹa 15.
cusuríne-andói̯lẹa 16.
cusuríni-andáu̯lẹa 17.
δéftiri cusuríni, andáu̯lẹa ~ 18.
cusurínị‿andáu̯lẹa 19.
andói̯lẹa cusurínị, [*] δéftiri̯ ~ 20.
al dói̯lẹa cusuri̯nị 21, 22.
andáu̯lẹa cusupi̯nị 23.
cusupínị‿andáu̯lẹa 24.
andói̯lẹa cusuri̯nị 25.
vẹ́áre‿a dǫ́u̯a 26.
δéftiri cusuríni 28.
δéftiri̯ cusurínị 29, 35.
δéftiri cusuríni 31, 39–41.
δéftẹre̯ cusurínẹ̯ 33.
cusuríne, δéftíre ~ 36.
cusuríni‿andói̯lẹa 38, 54, 55.
dẹ̯-andói̯lẹa cusuríni 52.
déftiri cusuríni 60.

MEGL.: di du̯óli vẹ́ri.

MN 264. FETIȘCANĂ, pl. ʻjeune fille, adolescente’ [512]

níca nu̯-aǧúmsẹ̯ tu ilikíi̯ẹ̯ ʻîncă nu a ajuns la vârsta maturității’ 1.
fẹ́átâ; fẹ́áti 3, 18, 31, 35, 39, 40.
fẹ́átâ mári; fẹ́áti măr^{ʲ} 4.
fẹ́ătă̰; fẹ́ătị 5, 10, 19, 23, 25, 29.
fẹ́átâ; fẹ́áti 6, 8, 9.
mári fẹ́átâ; măr^{ʲ} fẹ́áti, di mési fẹ́átâ ʻfată de vârstă mijlocie’ 7.
fẹ́tă̰, fẹ́ătă̰; fẹ́ătẹ̯ 11.
fẹ́ătă̰ scuturátă̰; fẹ́ătị-rátị ʻ[lit.] fată scuturată [= dezvoltată]’ 12.
fẹ́tă; fẹ́ti 13, 17, 22, 58.
fẹ́tă; fẹ́te, [*] fẹ́^{ä}tă tíniră; fẹ́^{ä}te tínire 14.
fẹ́ătă̰; féti 15.
fẹ́ătă; féte 16.

fe̯átă̯; fe̯áte̯ 20.
fe̯átă; fétį 21.
fe̯átâ; fe̯átį 24.
fe̯átă; fe̯áte 26.
fidáni; -dắń 28.
ăl' báte cúclu ‘îi cântă cucul’ 36.
fi̯átă; féti 38.
guĝá fe̯átâ; ~ fe̯áti ‘fată mare’ 52.
fi̯átă pi ńátă ‘[lit.] fată la tinereţe [= fată tânără]’ 54.
gúĝa fe̯átă̯; ~ fe̯áti ‘fată mare’ 52.
?: 2, 32, 37.
–: 27, 30, 33, 34, 41–51, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: fe̯tă; fe̯tį, féti.

MN 265. COPILĂ, pl. [întrebare directă] ‘fillette’ [514]

NOTĂ. Cuvântul copilă nu există în graiurile dialectului aromân. Numai în două localităţi de fărşeroţi, Beala de Sus şi Beala de Jos, am notat o formă de masculin, pe care o redăm mai jos.

cókiɬ̩ᵘ̯; cókil' ‘copil tânăr’ 13.
cókiɬ̩ᵘ̯; cókil' ‘flăcău necăsătorit, burlac (de la 18 ani până pe la 40 de ani)’ 14.

NOTĂ. În localitatea 40. Avdela (Grecia) subiectul a precizat că grecii spun κοπέλα ‘fată tânără’.

MN 266. Pluralul lui (FEMEIE) ÎNSĂRCINATĂ [GEST] ‘(femme) enceinte’ [524]

nicsóltę, gre̯álę 1.
ᵃ̂ŋcă̯rcátį, gre̯álį 2.
gre̯áli, [σ] nicsólti 3.
gre̯áli 4, 15, 28, 40, 41, 49–51.
ŋcă̯rcátį, gre̯álį 5.
gre̯áli, [σ] nìcsólti 6.
ᵃ̂ŋcârcáti 7.
gre̯áli, [σ] nécsólti 8.
gre̯áli, nicsólti 9.
gre̯álį 10, 52.
gre̯ále 11, 16.
gre̯álį, ᵃ̂ŋgârcátį 12.
gré̯li 13, 17.
gré̯le, [*]gré̯ᵃ̆le 14.
gré̯li, ŋcărcáti 18.
ŋcă̯rcátį, gre̯álį 19.
ᵃ̆ŋcă̯rcátę, gre̯álę 20.
grélį 21.
gre̯álį, gro̯ásį 22.
[*] gpé̯lį, ŋcăpcátę 23.
ŋcă̯rcátį gr̄e̯álį 24.
gre̯álį, ŋcă̯rcátį: 25.
gre̯álę: 26.
ŋgă̯rcátį, [σ] gre̯áli: 29.
gre̯áli, ŋcârcátį: 31.
gri̯álę: 33.
gre̯áli, gre̯álį: 35.
gre̯ále, necsólte: 36.
gréli: 37.
ŋcă̯rcáti, gréli: 38.
gre̯áli, ŋcârcáti, ŋgârcáti: 39.
carcáti, [σ] gréli: 54.
gre̯áli, ŋcă̯rcáti: 55.
gr̄é̯lį, ŋgă̯r̄cátę: 58.

MEGL.: gré̯lį.

MN 267. FUGII, ind. perf. s., 3 sg., 3 pl. ‘je partis’ [533]

fuḍí; -ḍíră̯: 1, 11, 12, 20–22, 27, 30, 44, 52, 59.
vḍi; vḍírâ: 2, 4, 7, 28, 29, 39, 60.
fuḍí; -ḍírâ, vḍi; vḍírâ: 3, 6, 8–10, 34, 40, 61.
fuḍí; -ḍíră: 13, 14, 17, 18, 54.
fuzí; -zíră̯: 15.
fẵzí; -zíră, [*] fuzí; -zíră: 16.
fuḍį́; -ḍį́ră̯, vḍį; vḍį́ră̯: 19, 49.
fuḍí; -ḍíρă̯: 23, 24.
fuḍį́; -ḍį́ră̯: 25.
fuḍí; -ḍírâ: 26, 31, 45–47, 55.
vḍi; vḍíră̯: 32.
fuĝ/ḍí; -ĝ/ḍíră̯, vḍi; vḍíră̯: 33.
fuĝí; -ĝírâ: 35.
fuḍí; -ḍíră: 36–38, 56.
fuĝí; -ĝíră̯: 41.
fuĝ/ḍí; -ĝ/ḍírâ, fuĝí; -ĝírâ, fuḍí; -ḍírâ: 51.
fuḍí; -ḍírr̄ă̯, -ḍírᵃ̆, -ḍír, -ḍíρ: 57.
fuḍí; -ḍíră̯: 58.
–: 5, 42, 43, 48, 53.

MEGL.: fuzí; -zíră.

MN 268. FUGII, ind. perf. s., 1–2 pl. ‘je partis’ [533]

fuḍímᵘ̯; -ḍítᵘ̯: 1, 11, 12, 21–23, 27, 52, 54, 60.
vḍimᵘ̯; vḍitᵘ̯: 2, 28, 29, 39.
fuḍímᵘ̯; -ḍítᵘ̯, vḍimᵘ̯; vḍitᵘ̯: 3, 10, 34, 40, 61.
vḍim; vḍit: 4.
fuḍím; -ḍít, vḍim; vḍit: 6.
vḍim; vḍitᵘ̯: 7.
fuḍím; -ḍítᵘ̯, vḍim; vḍitᵘ̯: 8.
fuḍím͡u̯; -ḍítᵘ̯, vḍim͡u̯; vḍitᵘ̯: 9, 49.
fuḍím̆͡u̯; -ḍít͡u̯: 13, 20.
fuḍím; -ḍít: 14, 37, 58.
fuzím; -zít͡u̯: 15.
fẵzím; -zít, [*] fuzím; -zít: 16.
fuḍím; -ḍítᵘ̯: 17, 18, 26, 30, 31, 36, 38, 46, 59.
fuḍį́mᵘ̯; -ḍį́tᵘ̯, vḍį́mᵘ̯; vḍį́tᵘ̯: 19.
fuḍím̆͡u̯; -ḍítᵘ̯: 24, 44, 45, 47.
fuḍį́mᵘ̯; -ḍį́tᵘ̯: 25.
vḍim͡u̯; vḍitᵘ̯: 32.

fuĝ/ḍím; -ĝ/ḍítᵘ, vḍimᵘ; vḍitᵘ: 33.
fuĝímᵘ; -ĝítᵘ: 35.
fuĝím; -ĝítᵘ, fuĝ/ḍím; -ĝ/ḍítᵘ: 41.
fuĝ/ḍímᵘ; -ĝ/ḍítᵘ, fuĝímᵘ; -ĝíţ, fuḍímᵘ; -ḍíţ: 51.
fuḍímᵘ; -ḍítᵘ: 55–57.
–: 5, 42, 43, 48, 50, 53.

MEGL.: fuzím; -zíţ.

MN 269. FUGISEM, ind. m. m. c. p., 1 sg. ‘j’avais parti’ [535]

avȩ́amᵘ fuḍítă: 1, 12, 21–23, 25, 27.
avȩ́amu‿vḍítă, vgátă: 2.
avȩ́am‿fuḍítâ, avȩ́amu‿vgátâ: 3, 4, 9.
avȩ́am‿fuḍítâ, avȩ́amu‿vḍítâ, vgátâ: 6.
avȩ́amu‿vgátâ, vḍítâ: 7.
avȩ́amu‿vḍítă, avȩ́amᵘ fuḍítă: 10.
avȩ́am‿fuḍítă: 11, 20, 52.
avȩ́m‿fuḍítă: 13, 14.
avȩ́am fugátă, fuzítă: 15.
avȩ́am fugátă: 16.
avȩ́m fugátă: 17.
avȩ́am fuḍítă: 18, 36.
avȩ́amᵘ fuḍítă, fugátă, avȩ́amu‿vḍíţă, vgátă: 19.
avȩ́amᵘ fuḍítâ: 24.
avȩ́am fugátă: 26.
avȩ́amᵘ vgátă: 28, 29.
avȩ́am fuḍítâ: 31, 46, 50.
avȩ́am‿fuĝ/ḍítă: 33.
avȩ́am fuḍítă, fugátă, vḍítă: 34.
avȩ́amᵘ fuĝítâ: 35.
avȩ́m fuḍítă̆: 37.
avi̯ám fuḍítă: 38.
avȩ́amu‿vgátâ: 39.
avȩ́am vḍítâ, fuḍítâ: 40.
avȩ́am fugátă: 41.
avȩ́amᵘ fuḍítă: 54.
avȩ́amu‿vḍíţă, vgátă: 19.
avȩ́amᵘ fuḍítâ: 55.
avȩ́m fuḍítă: 56.
avȩ́am fuḍítᵘă̆: 57, 58.
avȩ́amᵘ‿vgátâ, fugátâ: 61.
–: 5, 30, 32, 42–45, 47–49, 51, 53, 59, 60.

MEGL.: vȩm fuzít.

MN 270. SĂ FI FUGIT[1], conj. perf., 1 sg. ‘que j’aie/j’eusse parti’ [538]

s-fuḍȩ́amᵘ: 1, 12, 22, 23, 25, 27, 31, 56, 57.
să vḍȩ́amᵘ: 2.
sâ vḍȩ́amᵘ, s-fuḍȩ́amᵘ: 3.
sâ vḍȩ́amᵘ: 4.
s-fuḍȩ́ám, sâ vḍȩ́am: 6.
sâ vḍȩ́am: 7, 40.
sâ vḍȩ́am, s-fuḍȩ́ám: 8.
s-fuḍȩ́amᵘ, sâ vḍȩ́amᵘ: 9.
să vḍȩ́amᵘ, s-fuḍȩ́amᵘ: 10.
s-fuḍȩ́ám: 11, 17, 20, 21, 26, 30, 34, 50.
s-fuḍă̆m: 13.
s-fuḍȩ́m: 14, 18, 37, 58.
s-fuzȩ́ám: 15.
s-fuzȩ́ám, [*] s-fuzȩ́ám: 16.
s-fuḍȩ́amᵘ, să vḍȩ́amᵘ: 19.
s-fuḍȩ́amᵘ: 24, 50.
si vḍȩ́amᵘ: 28, 32.
si vḍȩ́amᵘ: 29.
s-fuḍȩ́amᵘ: 33, 54, 59.
s-fuĝám: 35.
s-fuḍȩ́árim: 36.
s-fuḍi̯ám: 38.
sâ vḍȩ́árimᵘ: 39.
si fuĝám: 41.
si fuḍȩ́amᵘ, s-fuḍȩ́amᵘ: 49.
s-fuḍȩ́árimᵘ: 52.
s-fuḍi̯ámᵘ, s-fuḍȩ́árimᵘ: 55.
–: 5, 42–48, 51, 53, 60, 61.

MEGL.: să fuzȩ́m.

MN 271. SĂ FI FUGIT[2], conj. perf., 1 sg. ‘que j’aie/j’eusse parti’ [538]

s-fuḍíi̯, s-amᵘ/s-avȩ́amᵘ fuḍítă: 1.
să vḍii̯, s-ámu‿/s-avȩ́amu‿vgátă: 2.
sâ vḍii̯, s-ámu‿/s-avȩ́amu‿vgátâ: 3.
s-fuḍíi̯ (sâ vḍii̯), s-ámᵘ / s-avȩ́amᵘ fuḍítâ: 4.
sâ vḍii̯ (s-fuḍíi̯), s-ámu‿/ s-avȩ́amu‿vḍítâ: 6.
s-ámu‿/s-avȩ́amu‿vgátâ (vḍítâ): 7.
s-ámu‿/s-avȩ́amu‿vḍítâ, s-amᵘ /s-avȩ́amᵘ fuḍítâ: 8.
s-fuḍíi̯ (sâ vḍii̯), s-amᵘ fuḍítâ, s-avȩ́amᵘ fuḍítâ, s-ámu‿/s-avȩ́amu‿vgátâ (vḍítâ): 9.
s-fuḍíi̯ (să vḍii̯), s-amᵘ/s-avȩ́amᵘ fuḍítă, s-ámu‿/s-avȩ́amu‿vḍítă (vgátă): 10, 19.
s-am /s-avȩ́am fuḍítă: 11, 12, 20–22, 52.
s-am /s-avȩ́m fuḍítă: 13, 14, 18, 56.
s-am /s-avȩ́am fugátâ (fuzítâ): 15.
s-am /s-avȩ́am fugátă: 16, 26.
s-am /s-avȩ́m fugátă: 17.
s-amᵘ /s-avȩ́amᵘ fuḍítă: 23–25, 27.
si̯-amᵘ /si̯-avȩ́amᵘ vgátâ: 28, 29.
s-am‿/s-avȩ́am‿fuḍítâ: 31, 46, 50, 55.
s-am /s-avȩ́am fuĝítâ: 35.
s-am /s-avȩ́am fuḍítă: 36, 38, 54.
s-am /s-avȩ́m fuḍít: 37.
s-ámu‿/s-avȩ́amu‿vgátâ: 39.
s-am /s-avȩ́am vḍítâ: 40.
s-am /s-avȩ́am fugátă: 41.
s-am /s-avȩ́am fuḍítᵘă̆: 57, 58.
s-amᵘ /s-avȩ́amᵘ vgátâ, fugátâ: 61.
–: 5, 30, 32–34, 42–45, 47–49, 51, 53, 59, 60.

MEGL.: să vęm fuzít.

MN 272. AŞ FUGI, cond. prez., 1 sg. ‘je partirais’ [539]

NOTĂ. În dialectul aromân nu există condiţionalul prezent. În unele localităţi (de grai pindean, fărşerot) se folosesc cu valoare de condiţional prezent forme de felul: *s-fuḑęárim* (cf. MN 270. SĂ FI FUGIT[1], punctele 36, 52, 55).

MN 273. AŞ FI FUGIT, cond. perf., 1 sg. ‘j’aurais parti’ [540]

va s-fuḑęámu̯, [*] va să vḑęámu̯: 1.
vręa s-fugu̯, vręa să vḑęamu̯: 2, 19.
va sâ vḑęam(u̯, va s-fuḑęám(u̯: 3.
va sâ vḑęam(u̯: 4.
vręa s-fucu̯, va s-fuḑęám: 6, 8.
va /vręa sâ vḑęam: 7.
vręa s-fugu̯, vręa s-fuḑęámu̯: 9, 21.
vręa s-fugu̯, vręa s-fuḑęámu̯, vręa să vḑęamu̯: 10.
va s-fuḑęám: 11, 17, 31.
va fuḑęámu̯: 12, 23, 52.
vrę s-fug(u̯, vrę s-fuḑắm, u s-fuḑắm: 13.
vrę s-fug, vrę s-fuḑęm, u s-fuḑęm: 14.
va s-fuzęám: 15, 16.
va fuḑęm: 18, 20.
vrę s-fugu̯, vrę s-fuḑęámu̯: 22.
va fuḑęámu̯, vręa s-fugu̯: 25.
vręa s-fuḑęám: 26.
vręa s-fugu̯, va vḑęamu̯: 28, 29.
va fuḑęám(u̯: 33.
va s-fuḑęárim: 36.
va vḑęam: 40.
va fuĝám: 41.
va s-fuḑęm: 58.
–: 5, 24, 27, 30, 32, 35, 37–39, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: –

MN 274. VOI FI FUGIT, viit. anterior, 1 sg. ‘j’aurai parti’ [540]

NOTĂ. Întrebare inexistentă în chestionar. Listă întocmită pe baza răspunsurilor suplimentare la întrebarea 540.

va /vręa s-avęámu̯ fuḑítă: 1, 36.
va /vręa s-avęámu‿vḑítă (vgátă): 2.
va s-avęámu‿fuḑítâ, va s-avęámu‿vgátâ: 3, 4.
va s-avęám‿fuḑítâ, va s-avęámu‿vḑítâ: 6.
va /vręa s-avęámu‿vgátâ (vḑítâ): 7.
va s-avęám ‿ fuḑítâ (fugátâ), va s-avęámu ‿ vḑítâ (vgátâ): 8.
va s-avęam‿fuḑítâ, va s-avęámu‿vgátâ (vḑítâ): 9.
va s-avęám‿fuḑítă, va s-avęámu‿vgátă (vḑítă): 10.
va s-avęám‿fuḑítă: 11, 12, 20.
u /vrę s-avęm fuḑítă: 13, 14.
va s-avęám fugátă (fuzítă): 15.
va s-avęám fugátă: 16.
va s-avęm fugátă: 17.
va s-avęm fuḑítă: 18.
va /vręa s-avęámu̯ fuḑítă (fugátă), va /vręa s-avęámu‿vḑítă (vgátă): 19.
va s-avęám fuḑítă: 21–25, 27.
vręa s-avęám fugátă: 26.
vaį avęámu̯ vgátâ: 29.
va /vręa s-avęám fuḑítâ: 31.
va s-avęm fuḑít(ă̆: 37, 58.
va s-avi̯ám fuḑítă: 38.
vaį avęámu‿vgátâ: 39.
va s-avęám vḑítâ (fuḑítâ): 40.
v-aęám fugátă: 41.
vręa s-avęám‿fuḑítă: 52.
va s-avęám(u̯ fuḑítă: 54.
va s-avęámu̯ fuḑítă: 55.
–: 5, 28, 30, 32–35, 42–51, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: –

MN 275. OI FI FUGIT, dubitativ, 1 sg. [540]

NOTĂ. Întrebare inexistentă în chestionar. Listă întocmită pe baza răspunsurilor suplimentare la întrebarea 540. În localitatea 39. Perivoli l-am notat cu valoare de viitor anterior (vezi exemplul din NOTE).

va s-amu̯ fuḑítă: 1, 55.
va s-ámu‿vgátă: 2.
va s-ámu‿vgátâ: 3, 7.
va s-am‿fuḑítâ, va s-ámu‿vgátâ: 4.
va s-ámu‿vḑítâ: 6.
va s-am‿fuḑítâ (fugátâ), va s-ámu‿vḑítâ (vgátâ): 8.
va s-am‿fuḑítâ, va s-ámu‿vgátâ (vḑítâ): 9.
va s-ámu‿vḑítă: 10.
va s-am‿fuḑítă: 11, 12, 20, 52.
u s-am fuḑítă: 13, 14.
va s-am fugátă (fuzítă): 15.
va s-am fugátă: 16, 17, 26.
va s-am fuḑítă 18, 36, 38.
va s-am‿fuḑítă, va s-ámu‿vḑítă (vgátă): 19.
va s-am fuḑítă: 21–25, 27.
vręaį amu̯ vgátă: 29.
va s-am fuḑítâ: 31.
va s-am fuḑít: 37.
vaį ámu‿vgátâ: 39.
va s-am vḑítâ (fuḑítâ): 40.
va s-am(u̯ fuḑítâ: 54.
va s-am fuḑít(ă̆: 58.
–: 5, 28, 30, 32–35, 41–51, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: –

MN 276. NU FUGI!, imper. neg., 2 sg., 2 pl. ‘ne pars pas!’ [542]

NOTĂ. Imperativul negativ se formează cu nu + imperativul pozitiv (vezi harta 337).

MN 277. FUGIND, ger. ‘en partant, en fuyant’ [543]

NOTĂ. Răspunsurile primite sunt şi cu verbul alágu̯ ‘a alerga’.

alặgấndaluị: 1, 5.
fugấndaluị, alâgấndaluị: 2.
[σ] ālâgấndaluị: 4.
alâgấndaluị: 7–9, 28.
fugíndaluị: 10, 12.
fugặndaluị: 19.
[ε] alặgặndaluị: 26.
vgấndaluị: 29, 39.
[σ] alâgấndaluị: 31.
fuḍíndale: 36.
[ε] fuḍíndaluị: 52.
#: 11, 20, 21, 25.
–: 3, 6, 13–18, 22–24, 27, 30, 32–35, 37, 38, 40–51, 53–61.

MEGL.: –

MN 278. DOICĂ, pl. ‘nourrice’ [546]

lu̯-áplică fĉórlu (áltă mľáre)‘îl alăptează pe copil (altă femeie): 1.
súpşu di̯-áltâ ‘am supt [lapte] de la alta [= altă femeie]: 4.
áplị̈cặ únu‿fĉoru̯ csenu̯ ‘alăptează un copil străin’: 5.
lu̯-áplícâ ‘îl alăptează [= pune copilul să-l alăpteze altă femeie]’: 7, 9.
plecu̯ ńiculu̯ ‘[lit.] alăptez copilul [= pun copilul să fie alăptat de altă femeie]’; plị̈cátu̯ ‘alăptat (de altcineva)’: 16.
plị̈cặt̯oárị̈; -tórḭ ‘femeie care alptează un copil străin; doică’: 19.
pàradádặ; -dádẹ ‘[lit.] mamă vitregă’: 20.
lu ntrícă ‘îi dă să mănânce’: 21.
[σ] lọ-áplị̈că ‘îl dă să sugă lapte de la altă femeie’: 23.
áplị̈cặ ‘îl dă să fie alăptat de altă femeie’: 25.
paramánâ ‘[lit.] mamă vitregă’: 28.
dádă; dádi: 38.
ca sói di paramúmâ ‘ca un fel de mamă vitregă’: 40.
paramánâ: 41.
[copilul e dat:] la áltă muľére, la áltă múmă ‘la altă femeie, la altă mamă’: 54.
?: 2, 3, 6, 8, 10–15, 17, 18, 21, 22, 24, 26, 27, 29–37, 39, 42–53, 55–61.

MEGL.: [ε] du̯ói̯că; du̯ói̯ki.

MN 279. BOTEZ, ind. prez., 1–2 pl. ‘je baptise’ [547]

pặtiḍặmu̯; -ḍáţ: 1, 34, 50, 58.
pặtị̈ḍặmu̯; -ḍáţ: 2, 5, 10, 12, 19, 25.
pâtiḍặm͡u̯; -ḍáţ: 3, 9.
pâtiḍặm; -ḍáţ: 4, 6–8, 41.
pặtiḍặm; -ḍáţ: 11.
pătiḍặm; -ḍáţ: 13, 14, 17.
pặtặzặm; pâtâzáţ: 15.
pặtizặmᶜ; -záţ: 16.
pitiḍặm; -ḍáţ: 18, 31, 38.
pặtị̈ḍặm; -ḍáţ: 20.
pătặḍặmu̯; -ḍáţ: 21.
pị̈tị̈ḍặmu̯; -ḍáţ: 23.
pị̈tị̈ḍặm͡u̯; -ḍặ̱ţ: 24.
pa̋tiḍặm; -ḍáţ: 26.
pâtiḍặmu̯; -ḍáţ: 28, 29, 51, 60
pitiḍặmu̯; -ḍáţ: 32, 39, 40, 55.
bâtiḍặm͡u̯; -dáţ: 33.
putiḍặm͡u̯; -dáţ: 35, 59.
putiḍặm; -dáţ: 36.
pătặḍặm; -dáţ: 37.
pặtiḍặmu̯, putiḍặmu̯; -dáţ: 49.
pitiḍặm͡u̯, -ḍáţ: 52, 54.
–: 22, 27, 30, 42–48, 53, 56, 57, 61.

MEGL.: bătizọ́m; -zaţ.

MN 280. NAŞĂ! [voc.] ‘ma marraine!’ [549]

núnặ!: 1–3, 10.
núnă!: 4–8, 11–19, 21, 22, 25, 26, 28–30, 32, 34–37, 39–41, 50–53, 55–61.
núnâ!, núna̋!: 9, 24.
núna̋!: 20.
o, la núnă!: 23, 38.
núnặ̀!: 31.
o, núnă!: 33.
núnă!, cumbără!: 54.
–: 27, 42–49.

MEGL.: mamúşa!

MN 281. NUN, pl. ‘témoin’ [551]

núnu̯; nuń: 1–5, 7–12, 16–19, 23, 25–27, 29, 31–34, 39–52, 55–57, 60, 61.
nun͡u̯; nuń: 6, 20.
nun͡u; nuń: 13, 15, 35, 38.
nun; nuń: 14, 30, 58, 59.
nunu̯; nunḭ: 21, 24, 36.
nunu̯ márị̈; nuń marḭ: 22.
núnu̯; nuń: 28.
nun; nuń͡a̋:37.
cumbáru̯; -bárḭ: 54.
–: 53.

MEGL.: mumúş̣; ~, [v] nun; nuń.

MN 282. NUNĂ, pl. ‘femme témoin’ [552]

núnặ; núnẹ: 1, 11, 15, 20, 33, 56.
núnặ; núnị̈: 2, 5, 10, 12, 19, 21, 23, 25, 52.
núnâ; núni: 3, 6–9, 28, 31, 39, 40.

núnâ, nunã̦; núni: 4.
núnă; núni: 13, 17, 38.
núnă; núne: 14, 16, 32, 36, 41, 51.
núnã̦; núni: 18, 55.
núnã̦ márį; núnį mar̥i̥: 22.
núnâ; núnį̣: 24, 29.
[L] núnă; núne: 26.
núnâ; núnį̣: 29.
núnâ, núnã̦; núnį̣: 35.
[L] núnă; núnẹ: 37.
núnă; núni, cumbáră; -bári: 54.
núnă; núnį̣: 58.
–: 27, 30, 34, 42–50, 53, 57, 59–61.

MEGL.: mumúşă; -múşi, [V] núnă; núni.

MN 283. FINĂ! [voc.] ‘ma filleule!’ [555]

hl̓ínă, hl̓iníĉe: 1, 6.
hl̓ínă: 2, 4, 5, 8, 19, 22.
ḥl̓ínă: 3.
cl̓ínă, pi númâ ‘pe nume’: 7.
hl̓inã̆: 9.
hl̓ínã̦, hl̓iníĉį̣: 10.
hăl̓ínă: 11, 13.
cumbáră: 12, 18, 20, 29, 35, 38, 39, 41, 46, 49, 51, 52, 55, 59, 60.
ḥil̓ínă: 14, 16.
hã̦l̓ínă: 15.
pi númă ‘pe nume’: 17, 58.
hăl̓ínã̦: 21.
ḥil̓ínã̦: 23.
pi númâ ‘pe nume’: 24.
o, la cumbáră ‘ei, măi fino’: 25.
ḥil̓ínă, [mai ales:] pi númă ‘pe nume’: 26.
cumbâríĉi: 28.
cumbâríĉe, [*] hl̓ínă: 31.
pri númă ‘pe nume’: 36.
cumbâríĉe: 40.
?: 33, 37.
–: 27, 30, 32, 34, 42–45, 47–50, 53, 54, 56, 57, 61.

MN 284. FIN[2], pl. ‘filleul’ [556]

NOTĂ. Se foloseşte acelaşi termen ca pentru FIN[1] (vezi HARTA 345).

MN 285. FINĂ[2], pl. ‘filleule’ [557]

NOTĂ. Se foloseşte acelaşi termen ca pentru FINĂ[1] (vezi HARTA 346).

MN 286. CUMĂTRU, pl. ‘compère’ [558]

NOTĂ. Nu există un termen pentru ‘cumătru’. Naşul de botez este nun̯u̯ şi în raport cu tatăl copilului botezat (vezi harta 344. NAŞ, pl. ‘parrain (au baptême)’ [550]). Redăm câteva consideraţii suplimentare:

5: nun̯u̯ aų̯úşu̯ ‘[lit.] naş bătrân [= tatăl naşului (al naşei)]’.
7: ţivá nu ń-éşţâ ‘[lit.] nimic nu-mi eşti [= nu există alt termen în afară de nun̯u̯]; ḥim sóį̣i, naį̣ ma mári sų̯óį̣i ‘suntem rude, cele mai „mari” rude [= înrudire foarte îndeaproape]’.
9: núnlų̯-a fĉórluį̣ ‘naşul copilului’.
14: nun; nuń [pentru copilul botezat, ca şi pentru tatăl lui].
37: nun̯u̯‿a fičóry̯-a meų̯ ‘naş al copilului meu’.
58: şã̦ părínţį̣-a ńeį̣ nun‿l̓i gresc ‘şi părinţii mei îi spun nun’.

O situaţie specială se prezintă în următoarele localităţi:

40: cumbâríĉu̯; -ríĉ ‘fin’, cumbáru̯ ‘tatăl copilului botezat’ (grai pindean, Grecia).
54: pitiĝúnu̯; -ĝún ‘fin’, cumbáru̯ ‘tatăl finului (al copilului botezat)’ (grai fărşerot în Grecia); subiectul afirmă că grecii spun:] vaptístiru̯ [termenul aromânesc pitiĝúnu̯ fiind un calc după gr. βαφτιστήρι].
55: cumbáru̯; -bár̥i̥ 1º ‘fin’, 2º ‘tatăl finului (al copilului botezat)’ (grai fărşerot în Albania).

MEGL.: ?

MN 287. CUMETRE! [voc.] ‘mon compère!’ [559]

NOTĂ. Vezi nota de la MN 286. CUMĂTRU, pl. ‘compère’ [558]: naşul de botez este nun̯u̯ şi în raport cu tatăl copilului botezat.

núne!: 1–6, 8, 10–16, 18, 19, 22, 25, 26, 28, 29, 31, 35–38, 40, 41, 52.
pi númâ ‘pe nume’: 7.
núnē!: 9, 20.
pi númă ‘pe nume’: 17.
núnẹ!: 24.
o, núne!: 33.
cumbáre!: 54, 55.
–: 21, 23, 27, 30, 32, 34, 39, 42–51, 53, 56–61.

MEGL.:?

MN 288. CUMĂTRĂ, pl. ‘commère’ [560]

NOTĂ. Nu există un termen pentru ‘cumătră’. Naşa de botez este núnă şi în raport cu tatăl (mama) copilului botezat (vezi harta 343. NAŞĂ, pl. ‘marraine (au baptême)’ [548]). Adăugăm câteva consideraţii adiacente:

5: núnã̦ mọáşį̣ ‘[lit.] naşă bătrână [= mama naşei (a naşului)]’.
9: núna fĉórluį̣ ‘naşa copilului’.
23: cumbápã̦; -bápį̣, núnã̦; núnį̣.
37: núnă‿a fičóry̯-a meų̯ ‘naşă a copilului meu’.
39: cumbárâ; -bári 1º ‘fină’, 2º ‘mama copilului botezat’ (grai pindean, Grecia).
54: pitiĝúnã̦; -ĝún [f.] ‘fină’, cumbáră; -báre ‘mama copilului botezat’ (grai fărşerot în Grecia); [pitiĝúnă ‘fină’ e un calc după gr. βαφτιστήρα].
55: cumbárã̦; -bárį̣ 1º ‘fină’, 2º ‘mama finului (al copilului botezat)’ (grai fărşerot în Albania).

MEGL.: ?

MN 289. CUMĂTRĂ! [voc.] ‘ma commère!’ [561]

NOTĂ. Vezi nota de la MN 288. CUMĂTRĂ, pl. ‘commère’ [560]: naşa de botez este núnă şi în raport cu mama (tatăl) copilului botezat (vezi harta 343. NAŞĂ, pl. ‘marraine (au baptême)’ [548] şi MN 280. NAŞĂ! [voc.] ‘ma marraine!’ [549]). Adăugăm câteva notaţii adiacente:

23: cumbáṛă! ‘cumătră!’ (grai fărşerot în Albania).
39: cumbáră! ‘cumătră!’ (grai pindean în Grecia).
54: cumbáră! ‘cumătră!’ (grai fărşerot în Grecia).
55: cumbáră! ‘cumătră!’ (grai fărşerot în Albania).

MEGL.:?

MN 290. [ÎL] ÎNFĂŞ, ind. prez., 3 sg., 1–3 pl. ‘je lange (un nourrisson)’ [562]

a̯n̯fáşi; -fă̯şémᵘ̯; -şe̯áţ: 1.
în̯fáşi̯; -fâşémᵘ̯; -şáţ: 2, 28.
[lu] n̯fáşi; n̯fâşémᵘ̯; -şáţ: 3, 40.
[lu̯-]ān̯fáşi; -fâşém; -şáţ: 4.
n̯fáşi̯; n̯fâşémᵘ̯; -şáţ: 5, 19.
ᵃn̯fáşi; -fâşém; -şáţ: 6.
[lu] n̯faşi; n̯fâşém; -şáţ: 7.
[lu̯-]an̯fáşi; -fâşém; -şáţ: 8.
ãfáşi; -fâşémᵘ̯; -şe̯áţ: 9.
a̯n̯fáşi̯; -fă̯şémᵘ̯; -şáţ: 10, 12.
â)n̯fáşe̯; -fă̯şém; -şáţ: 11.
[u ‘îl’] n̯fáşă; n̯fă̯şắm; -şáţ: 13.
[lu] n̯fáşă; n̯fă̯şắm; -şáţ: 14.
n̯fáşi; n̯fâşém; -şáţ: 15, 55.
[lu] n̯fáşe; n̯fă̯ém; -şáţ: 16.
[lu̯-]an̯fáşi; -fă̯şém; -şáţ: 17.
ă̯n̯fáşi; -fă̯şém; -şáţ: 18.
n̯fáşi̯; n̯fă̯şém; -şáţ: 20, 23.
[lu] n̯fáşă; n̯fă̯şắm; -şáţ: 21.
n̯fáşă; n̯fă̯şắmᵘ̯; -şáţ: 21.
n̯)fáşi̯; n̯)fă̯şĕmᵘ; -şáţ: 24.
fáşi̯; fă̯şémᵘ̯; -şáţ: 25.
[l-]ân̯fáşe; -fă̯şém; -şéţ: 26.
n̯fáşi̯; n̯fă̯şémᵘ̯; -şáţ: 29, 60.
â)n̯fáşi; -fâşém; -şáţ: 31.
ân̯fáşă; -fâşắmᵘ; -şáţ: 35.
ă̯n̯fáşĕ; fă̯şĕm; -şáţ: 37.
fáşă; fă̯şắm; -şáţ: 38.
n̯fáşi; n̯fâşémᵘ̯; -şáţ: 39.
fáşă; fâşắm; -şáţ: 41.
fă̯şátă [part. fem.]: 49.
ᵃ̂n̯fáşi; ᵃ̂n̯fă̯şémᵘ̯; -şáţ: 52.
fáşă; fişémᵘ̯; fe̯şáţ: 54.
fáşă; fă̯şắm; -şắţ: 58.
fáşă; fă̯şĕm; -şáţ: 59.
?: 33, 36.
–: 27, 30, 32, 34, 42–48, 50, 51, 53, 56, 57, 61.

MEGL.: ă̯fáşă; ă̯fă̯şǫ́m; -şáţ.

MN 291. LEAGĂN, ind. prez., 3 sg., 3 pl. [gest] ‘je berce’ [565]*

le̯ágă̯nă̯: 1, 2, 5, 10, 12, 19–23, 25, 29, 36, 51, 52, 55.
le̯ágânâ: 3, 4, 6–9, 15, 24, 28, 31, 35, 39, 40.
le̯ǵă̯nă̯: 11, 58.
le̯ǵănă: 13, 14, 17.
le̯ágănă: 16, 18, 38, 54.
le̯ágă̯nă̯: 26.
l̓ágă̯nă̯: 33.
légănă: 37.
cuńáḍă̯: 41.
–: 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56, 57, 59–61.

MEGL.: le̯ǵănă.
* 3 pl. = 3 sg.

MN 292. LEAGĂN, ind. prez., 1–2 pl. [gest] ‘je berce’ [565]

le̯gă̯nắmᵘ̯; -náţ: 1.
li̯gă̯nắmᵘ̯; -náţ: 2, 5, 10, 12, 19, 22, 25, 29.
ligânắmᵘ; -náţ: 3, 9.
ligănắm; -náţ: 4, 6, 7, 15, 31.
li̯gânắm; -náţ: 8.
li̯gă̯nắm; -náţ: 11, 26.
ligă̯nắm; -náţ: 13, 23, 36.
ligănắm; -náţ: 14, 17, 18, 59.
li̯gănắmᶜ; -náţ: 16.
le̯gă̯nắm; li̯gă̯náţ: 20.
legănắmᵘ̯; -náţ: 21.
ligânắmᵘ; -náţ: 24.
ligânắmᵘ̯; -náţ: 28, 39, 40, 51, 52, 54, 55.
l̓igă̯nắmᵘ; -náţ: 33.
ligẫnắmᵘ; -náţ: 35.
le̯gănắm; -náţ: 37.
ɬăgănắm; -náţ: 38.
cuńém; -ńáţ: 41.
le̯gânắm; -nắ̲ţ: 58.
–: 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 56, 57, 60, 61.

MEGL.: ligănǫ́m; -náţ.

MN 293. CER, ind. prez., 1–2 pl. ‘je demande’ [567]

că̯ftắmᵘ̯; -táţ: 1, 2, 10, 12, 19, 21–23, 25, 27, 56–59.
câftắmᵘ; -táţ: 3, 4.
câftắmᵘ̯; -táţ: 5, 29, 39, 49, 51, 55.
câftắm; -táţ: 6–9, 15, 31, 34, 41, 46, 47, 54.
că̯ftắm; -táţ: 11, 16, 18, 26, 30, 32, 36.
nţărắm; -ráţ: 13.
ţirém; -réţ: 14.
căftắm; -táţ: 17, 37, 38.
că̯ftắm, -tắmᵘ; -táţ: 20.
că̯ftắmᵘ; -táţ: 24.
cîftắmᵘ̯; -táţ: 28.

câ/ăftắm(ᵚ; -táţ 29.
câftắm(ᵘ; -táţ: 33, 40.
câftắm(ᵚ; -táţ: 35.
ca̲ftắm; ca̲ftáţ: 42.
câftém[c]; -te̲ţ: 43.
căftắm[c]; -táţ: 52.
–: 44, 45, 48, 50, 53, 60, 61.

MEGL.: ţirém; -réţ.

MN 294. CEREAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl. ‘je demandais’ [568]

căftá; ~: 1, 2, 5, 10–12, 15, 19–23, 25–27, 29, 30, 32, 33, 36, 56–59.
câftá; ~: 3, 6–9, 24, 28, 31, 34, 39–41, 43, 46, 47, 49, 51, 54.
câ/ăftá; ~: 4, 52, 55.
nţărę; ~: 13.
ţirę; ~: 14.
căftá; ~: 16–18, 37, 38.
câftá; câftáu̯: 35.
ca̲ftá; ~: 42.
–: 44, 45, 48, 50, 53, 60, 61.

MEGL.: ţirę; -rę̯u̯.

MN 295. CERUI, ind. perf. s., 3 sg., 3 pl. ‘je demandai’ [569]

căftắ; -táră: 1, 2, 5, 10–12, 19–23, 25–27, 33, 59.
câftắ; -tárâ: 3, 6–9, 15, 28, 31, 34, 39–41, 43.
câ/ăftắ; -tárâ: 4.
nţărú; -rúră: 13.
ţirú; -rúră: 14.
căftắ; -tără: 16–18, 37, 38.
că/âftắ; -tărâ: 24.
căftắ; -tárâ: 29.
căftắ; -tără: 30, 32, 36, 56–58.
câftắ; -tără: 35, 46, 47, 49, 51, 54, 55.
ca̲ftắ; ca̲ftárâ: 42.
câ/ăftắ; -tără: 52.
–:44, 45, 48, 50, 53, 60, 61.

MEGL.: ţirú; -rúră.

MN 296. CERUI, ind. perf. s., 1–2 pl. ‘je demandai’ [569]

căftắmᵘ; -tátᵘ: 1, 2, 5, 10, 12, 19, 21–23, 25, 27, 29, 59.
câftắm(ᵘ; -tátᵘ: 3, 9.
câftắm; -tátᵘ: 4, 6–8, 31, 41, 46, 47, 49, 51.
căftắm; -tátᵘ: 11, 20, 26, 36.
nţărúm; -rút(ᵘ: 13.
ţirúm; -rút: 14.
câftắm; -tát(ᵘ: 15, 54.
căftắm; -tátᵘ: 16–18, 38, 39.
că/âftắm(ᵘ; -tátᵘ: 24.
câftắmᵘ; -tátᵘ: 28.
căftắm; -tát: 30.
căftắm(ᵚ; -tátᵘ: 32.
căftắm(ᵘ; -tátᵘ: 33.
câftắm(ᵚ; -tátᵘ: 34, 39, 43.
câftắm(ᵘ; -táţ: 35.
căftắm; -tát: 37.
câftắm(ᵘ; -tátᵘ: 40.
ca̲ftắm; ca̲ftátᵘ: 42.
câ/ăftắmᵘ; -tátᵘ: 52, 55.
căftắmᵘ; -tát: 56–58.
–: 44, 45, 48, 50, 53, 60, 61.

MEGL.: ţirúm; -rúţ.

MN 297. AM CERUT, perf. c., 1 sg. ‘j’ai demandé’ [570]

amᵘ căftátă: 1, 2, 5, 10, 12, 19, 22, 23, 25, 52, 55.
am‿câftátâ: 3, 7–9, 35, 39.
am‿câ/ăftátâ: 4.
am câftátâ: 6, 15, 31, 33, 34, 40, 43, 46, 47, 49, 51.
am căftátă: 11, 26, 27, 32, 36.
am‿nţărútă: 13.
am‿ţirútă: 14.
am căftátă: 16–18, 38, 57, 59.
am‿căftátă: 20.
amᵘ căftátă: 21.
am(ᵘ câftátâ: 24.
amᵘ câftátâ: 28, 29.
am căftátă: 30.
am căftát: 37.
am câftátă: 41, 54.
am ca̲ftátă: 42.
am câftátă, [*] am căftát: 56.
am căftát: 58.
–: 44, 45, 48, 50, 53, 60, 61.

MEGL.: am ţirút; ţirút-ăm.

MN 298. CERÂND, ger. ‘en demandant’ [571]

căftắndalu̯i̯: 2, 5, 10, 19, 29.
câftắndalu̯i̯: 8, 28, 39.
căftắndalu̯i̯, căftắndale: 36.
–: 1, 3, 4, 6, 7, 9, 11–18, 20–27, 30–35, 37, 38, 40–61.

MEGL.: –

MN 299. SĂ CEARĂ, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il demande’ [572]

s-cáftă: 1, 2, 11, 19, 21, 22, 25, 26, 32, 33, 34, 50, 52, 55–59, 61.
s-cáftâ: 3–9, 15, 23, 24, 27–29, 31, 35, 39–43, 46, 47, 49, 60.
s-cáftâ, s-cáftă: 10, 12.
să nţę̆ră: 13.
s-ţę̆ră: 14.
s-cáftă: 16, 30, 36–38, 54.

s-cáftă̦: 17, 18.
[L] s-cáftă, [AL] s-caftẵ̦: 20.
–: 44, 45, 48, 53.

MEGL.: să ţe̦ră.

MN 300. BEAM, ind. imperf., 2 sg., 2 pl. ‘je buvais’ [580]

be̦e̦ái̯; -e̦áţ: 1.
be̦ai̯; be̦aţ: 2, 6–9, 12, 15, 16, 19, 21, 22, 26, 28, 31, 35, 39, 40, 51, 61.
bii̯ái̯; -i̯áţ: 3, 10.
bi̯e̦ai̯; -e̦áţ: 4.
bi̯i̯ái̯; -i̯áţ: 5, 29.
be̦i̯; be̦ţ, be̦aţ: 11.
be̦i̯; be̦ţ: 13, 14, 17.
be̦ai̯; be̦atᵘ̯: 18, 20, 23, 24, 52, 54.
bi̯ai̯; bi̯atᵘ̯: 25.
bă̦i̯ái̯; -i̯áţ(â : 33.
bie̦ái̯; -e̦áţ: 36, 41.
be̦i̯; be̦tᵘ̯: 37, 58.
bi̯ai̯; bi̯at: 38.
–: 27, 30, 32, 34, 42–50, 53, 55–57, 59, 60.

MEGL.: bii̯e̦i̯; -i̯e̦ţ.

MN 301. AM BĂUT, ind. perf. c., 1 sg. ‘j’ai bu’ [582]

amᵘ̯ be̦i̯útă̦: 1.
amᵘ̯ bi̯u̯útă̦: 2, 19.
am‿bii̯útâ: 3, 4.
amᵘ̯ bi̯i̯útă̦: 5.
am bi̯útâ: 6, 9.
am biútâ: 7, 8, 31, 35, 39, 41, 46, 49.
amᵘ̯ bii̯útă̦: 10.
am‿bi̯útă̦: 11.
amᵘ̯ bi̯tă̦: 12, 23, 25.
am bítă: 13.
am biútă: 14, 26, 36.
am bítă̦: 15, 18, 20, 52.
am be̦útă: 16.
am biútă, [*] am bítă: 17.
amᵘ̯ bi̯útă̦: 21.
amᵘ̯ bítă̦: 22.
am bítâ: 24, 40, 50.
amᵘ̯ biútâ: 28, 51.
amᵘ̯ bi̯i̯útâ: 29.
am biútâ̦: 33.
am bit: 37.
am bi̯útă: 38.
ai̯á biútâ [m. m. c. p., 3 sg.]: 44.
am bi̯útă, am bii̯útă̦: 54.
am bit, am bitâ̦: 58.
–: 27, 30, 32, 34, 42, 43, 45, 47, 48, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: am bii̯út.

MN 302. SĂ BEA, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il boive’ [583]

z-be̦a: 1, 4, 25.
z-be̦a: 2, 3, 5–10, 12, 15, 16, 19, 20, 22–24, 26–29, 31, 34, 36, 39, 40, 46, 50–52, 56.
z-be̦: 11, 13, 14, 17, 18, 21, 57, 58.
s̲-bi̯a: 33.
j-be̦a: 35.
z-be̦, z-be: 37.
z-bi̯a: 38, 54.
si be̦a: 41, 44, 49.
–: 30, 32, 42, 43, 45, 47, 48, 53, 55, 59–61.

MEGL.: să be̦.

MN 303. BÂND, ger. ‘en buvant’ [584]

bi̯u̯úndalu̯i̯: 2.
[*] bii̯úndalu̯i̯: 3.
bi̯i̯úndalu̯i̯: 5, 19, 29.
[σ] biúndalu̯i̯: 7.
bi̯úndalu̯i̯: 9.
bii̯úndalu̯i̯: 10.
bii̯éndale: 36.
–: 1, 4, 6, 8, 11–18, 20–28, 30–35, 37–61.

MEGL.: –

MN 304. MĂ ÎMBĂT, ind. prez. 3 sg., 1–3 pl. ‘je m’enivre’ [585]*

s-ami̯be̦átă̦; n-ami̯bitắmᵘ̯; v-ami̯bitáţ: 1, 10.
să mbe̦átă̦; nă mbi̯tắmᵘ̯; vă mbi̯táţ: 2, 5, 19, 22.
s-ambe̦átâ; n-ambitắm(u̯; v-ambitáţ: 3, 9.
s-ami̯be̦átâ; n-ami̯bitắm; v-ami̯bitáţ: 4.
s-ambe̦átâ; n-ambitắm; v-ambitáţ: 6, 8.
sâ mbe̦átâ; nâ mbitắm; vâ mbitáţ: 7, 15, 31, 40.
să mbe̦átă̦; nă mbitắm; vă mbitáţ: 11.
s-ami̯be̦átă̦; n-ami̯bi̯tắmᵘ̯; v-ami̯bi̯táţ: 12.
z‿mbe̦tă; nă mbătắm; vă mbătáţ: 13.
si mbe̦tă; nă mbitắm; vă mbitáţ: 14.
să mbe̦átă; nă mbitắm; vă mbe̦táţ: 16.
să mbe̦tă; nă mbitắm; vă mbitáţ: 17, 18.
să mbe̦átă̦; nă mbi̯tắm; vă mbi̯táţ: 20.
să mbe̦átă̦; nă mbătắmᵘ̯; vă mbătáţ: 21.
z‿mbe̦átă̦; nă mbi̯tắmᵘ̯; vă mbi̯táţ: 23.
z‿mbe̦átâ; nâ mbitắm(u̯; vâ mbitáţ: 24.
z-be̦átă̦; nă mbi̯tắmᵘ̯; vă mbi̯táţ: 25.
sâ mbe̦átă̦; nâ mbitắm; vâ mbitáţ: 26.
si mbe̦átâ; nâ mbitắmᵘ̯; vâ mbitáţ: 28, 39, 51.
si̯-ambe̦átă̦; n-ambi̯tắmᵘ̯; v-ambitáţ: 29.
sâ‿mbe̦átă̦; nă mbitắm(u̯; vă mbitáţ: 33.
j‿mbe̦átâ; ni̯-ambitắm(u̯; v-ambitáţ: 35.
si mbe̦átă; nă mbitắm; vă mbitáţ: 36.
s‿mbétă; nĕ mbătắm; vĕ mbătáţ: 37.
si mbi̯átă; ni mbătắm; vi mbătáţ: 38.

si mbȩátă̦ [3 sg., 3 pl.]: 44.
si mbȩátâ [3 sg., 3 pl.]: 46.
si̯-ambȩátă: 49.
să mbȩátă̦; nă̦ mbitắmu̯; vă mbitáţ: 52.
z-bi̯átă; ni mbă̦tắmu̯; vȩ mbă̦táţ: 54.
sâ mbȩ́tâ; ni mbătắm; vi mbitáţ: 58.
–: 27, 30, 32, 34, 41–43, 45, 47, 48, 50, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: si mbȩ́tă; nă̦ mbitǫ́m; vă̦ mbitáţ.
* 3 pl. = 3 sg.

MN 305. BEATĂ, pl. ‘ivre’ [587]

ą̇mbitátă̦; -tátę̇: 1.
îmbi̯tátă̦; -tátį̇: 2.
ambitátâ; -táti: 3, 8, 9.
ᵃmbitátâ; -táti: 4.
mbi̯tátă̦; -tátį̇: 5, 19, 23.
ă̦mbitátâ; -táti: 6.
mbitátâ; -táti: 7, 28, 35, 39–41.
ą̇mbi̯tátă̦; -tátį̇: 10.
mbitátă̦; -tátę̇: 11.
mbi̯tátă̦; -tátį̇, [*] ą̇mbi̯tátă̦; -tátį̇: 12.
mbă̦tátă; -táti: 13, 58.
mbitátă; -táte: 14, 16, 26, 36.
mbitátă̦; -táti: 15, 18, 34.
a̋mbitátă; -táti: 17.
mbi̯tátă̦; -tátę̇: 20.
mbătátă̦; -tátį̇: 21.
m̨bi̯tátă̦; -tátį̇: 22, 25.
mbi̯tátâ; -tátį̇: 24.
ambi̯tátâ; -tátį̇: 29.
ᵃ̂mbitátâ; -táti: 31.
mbitátâ; -tátę̇: 33.
mbătátă; -táte: 37.
mbătátă; -táti: 38, 54, 59.
ambitátă̦, mbitátă̦; -tátę̇: 51.
mbitátă̦; -tátį̇: 52.
–: 27, 30, 32, 42–50, 53, 55–57, 60, 61.

MEGL.: bȩ́tă; bȩ́ti, bi̯i̯útă; -i̯úti.

MN 306. BEŢIVĂ, pl. ‘ivrognesse’ [590]

ą̇mbitătu̯áră̦; -tu̯árę̇: 1.
âmbi̯tătu̯áră̦; -tu̯árį̇: 2.
ambitâtǫárâ; -tǫári: 3, 9.
ᵃmbitâtǫárâ; -tǫári: 4.
mbi̯tătǫáră̦; -tǫárį̇: 5, 19, 25.
ă̦mbitâtǫárâ; -tǫárį, -tórİ: 6.
mbitâtǫárâ; -tǫári: 7.
biutǫárâ; -tórİ, [k] -tǫári: 8.
ᵃmbi̯tătu̯áră̦; -tu̯árį̇: 10.
mbitătǫ́ră̦; -tǫ́ręę̇: 11.
mbi̯tătu̯árį̇; ~: 12.
mbătătǫ́ră; -tǫ́ri: 13, 38.
mbitătǫ́ră; -tǫ́re: 14.
mbitîtǫáră̦; -tǫári: 15.
mbitătǫ́ră; -tǫ́are: 16.
lácumă ti bȩ́ri, miraclí ~ ~: 17.
mbitătǫáră; -tǫári: 18.
mbi̯tătǫárę̇; ~: 20.
bȩcríi̯că̦; -críi̯tį̇: 22.
mbi̯tătǫápă̦; -tǫápi̯: 23.
[ε] mbi̯tătǫárį̇; ~: 24.
mbitătǫáre; ~: 26.
mbitâtu̯ári; ~: 28.
ambi̯tătǫáră̦, -tǫárį̇; -tǫárį̇: 29.
ᵃ̂mbitâtǫári; ~: 31.
mbitătǫáre, -tǫ́ră; -tǫáre: 36.
mbătătǫ́ră; -tǫ́re: 37.
mbitâtǫári; ~: 39, 40.
mbitâtǫáńi; ~: 41.
biutǫári; ~: 52.
bȩcrǫ́ńă̦; -crǫ́ńi̯: 54.
pii̯anétă̦; -nétį̇: 58.
?: 33, 35.
–: 21, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: bii̯itǫ́ri; ~.

MN 307. JUR, ind. prez., 3 sg., 1–3 pl. ‘je jure’ [595]*

ĝúră̦; ĝurắmu̯; -ráţ: 1, 2, 10, 12, 19, 21.
ĝúrâ; ĝurắmu̯; -ráţ: 3, 9.
ĝúrâ; ĝurắm; -ráţ: 4–6, 8, 31.
ľa ĝurátu̯; lom ~; lǫaţ ~, z-ĝúrâ; nâ ĝurắm; vâ -raţ: 7.
z-ĝúră̦; nă̦ ĝurắm; vă̦ -raţ: 11.
să̦ spiĝúră; nă̦ spiĝurắm; vă̦ -raţ, ľa ĝurátăcu̯: 13.
ĝúră; ĝurắm; -ráţ, ľa ĝurátic: 14.
[V] ľa juráticu̯; lom ~; lǫaţ ~: 15.
z-júră; nă jurắm; vă juráţ, ľa juráticu̯: 16.
să̦ spriĝúră̦: 17.
ľa ĝurátu̯; lom ~; lǫţ ~: 18.
ĝură̦; ĝurắm; -ráţ: 20, 26.
ğúră̦; ğurắmu̯; -ráţ: 22.
fáţi ĝupátu̯; fă̦ţému̯ ~; fă̦ţéţ ~; facu̯ ~: 23.
sį̇ spiĝúrâ; nâ spiĝurắmu̯; vâ -rắţ: 24.
spi̯ĝúră̦; spi̯ĝurắmu̯; -ráţ, ľa ĝurátu̯: 25.
ĝúrâ; ĝurắmu̯; -ráţ: 28, 29.
nĝúrâ; nĝurắmu̯; -ráţ: 35.
si spriĝúră; nă̦ spriĝurắmu̯; vă -ráţ, [*] orḱiseǫ́şti: 36.
sĕ ĝúră; nĕ ĝurắm; vĕ -ráţ: 37.
si spiĝúră: 38, 59.
si nĝúră̦: 39.
si urḱiseǫ́şti: 40, 41.
ḑură̦; ḑurắmu̯; -ráţ: 51.
sâ spiĝúrâ; nâ spiĝurắmu̯; vâ -ráţ: 52.
fáţi ĝurátu̯: 54.
să̦ spă̦ĝură̦; nę spă̦ĝurắm; vi -rắţ: 58.
–: 27, 30, 32–34, 42–50, 53, 55–57, 60, 61.

MEGL.: si jură; nă̦ jurǫ́m; vă̦ -ráţ.
*3 pl. = 3 sg.

MN 308. SĂ JURE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il jure’ [596]

z-ĝúrą̆: 1, 2, 5, 10, 12, 19–21.
z-ĝúrâ: 3, 4, 8, 9, 27–29, 31.
z-ĝúrâ, s-ľa ĝurátᵘ̯: 6, 7.
z-ĝúrą̆, s-ľa ĝurátᵘ̯: 11.
[s◡] sî spăĝúră: 13.
z-ĝúră, s-ľa ĝurátic: 14.
s-ľa juráticu̯; [s◡] z-júrą̆: 15.
[s◡] z-júră: 16.
[s◡] să spriĝúră: 17.
s-ľa ĝurátᵘ̯: 18.
z-ğúrą̆: 22.
s-fácą̆ ĝuрátᵘ̯: 23.
[s◡] s-spiĝúr̄â: 24.
są̆ spi̯ĝúrą̆, s-ľa ĝurátᵘ̯: 25.
z-ĝúră: 26, 37.
şi̯-anĝúrâ: 35.
să se spriĝúră, [*] si̯-orḱiseą́scă: 36.
[s◡] s-spiĝúră: 38, 59.
si si nĝúrâ, s-ľa ĝurátᵘ̯: 39.
[s◡] s-urḱiseą́scâ: 40.
z-ḍurą̆: 51.
są̆ są̆ spiĝúrą̆: 52.
s-fácă ĝurátᵘ̯: 54.
?: 33.
–: 30, 32, 34, 41–50, 53, 55–58, 60, 61.

MEGL.: să si júră.

MN 309. JOC, ind. prez., 3 sg. 1–3 pl. ‘je danse’ [597]*

ĝu̯ącą̆; ĝucą́mᵘ̯; -cáţ: 1, 2, 10.
ĝo̯ącâ; ĝucą́mu̯; -cáţ: 3, 9, 12, 24, 27.
ĝo̯ącâ; ĝucą́m; -cáţ: 4, 6–8, 26, 31, 34, 41, 58.
ĝo̯ącą̆; ĝucą́mᵘ̯; -cáţ: 5, 19, 21, 23, 25, 52.
ĝǫ́cą̆; ĝucą́m; -cáţ: 11, 13, 14, 18, 37.
jǫ̯ącą̆; jucą́m; -cáţ: 15.
jǫ̯ącă; jucą́m; -cáţ: 16.
ĝǫ́că; ĝucą́m; -cáţ: 17, 56, 57.
ĝǫ̯ącą̆; ĝucą́m; -cáţ: 20.
ğǫ̯ącą̆; ğucą́mᵘ̯; -cáţ: 22.
ĝu̯ącâ; ĝucą́mᵘ̯; -cáţ: 28.
ĝo̯ącâ; ĝucą́mᵘ̯; -cáţ: 29, 39, 60.
ĝo̯ącą̆; ĝucą́m; -cáţ: 30.
ĝo̯ącă; ĝucą́mu̯; -cáţ: 32.
ĝo̯ącą̆; ĝucą́mu̯; -cáţ: 33.
ĝo̯ącâ; ĝucą́mu̯; -cáţ: 35, 40.
sáre; sărím; -ríţ; sarᵘ̯: 36.
ĝǫqë; ĝuqḗm; -cáţ: 38.
ḍo̯ącâ; ḍucą́mu̯; -cáţ: 46.
arsári: 49.
ĝo̯ącâ, nĝo̯ącâ; ĝucą́m, nĝucą́m; -cáţ: 50.
ansári: 51.
ĝǫ́că; ĝucą́mu̯; -cáţ: 54, 59.
ĝǫ́că; ĝucą́mᵘ̯; -cáţ: 55.
–: 42–45, 47, 48, 53, 61.

MEGL.: jǫ́că; jucǫ́m; -cáţ.
*Pentru verbul joc, 3 pl. = 3 sg.

MN 310. SĂ JOACE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il danse’ [598]

z-ĝu̯ącą̆: 1, 2, 10, 12.
z-ĝo̯ącâ: 3, 4, 6–9, 24, 27, 29, 31, 34, 39, 40, 50, 51, 58.
z-ĝo̯ącą̆: 5, 11, 19–21, 23, 25, 26, 30, 52.
z-ĝǫ́că: 13, 14, 17, 37, 55–57, 59.
[j◡] jǫ̯ącą̆: 15.
z-jǫ̯ącă: 16.
z-ĝǫ̯ącâ, z-ĝǫ́cą̆: 18.
z-ğǫ̯ącą̆: 22.
z-ĝu̯ącâ: 28.
z-ĝo̯ącă: 32.
s-ĝo̯ącą̆: 33.
j-ĝo̯ącâ: 35.
si sără: 36.
z-ĝǫ́që: 38.
si ĝǫ̯ącâ: 41.
z-ḍǫ̯ącâ: 46.
si̯-arsără: 49.
z-ĝǫ́cą̆: 54.
–: 42–45, 47, 48, 53, 60, 61.

MEGL.: są̆ jǫ́cą̆.

MN 311. CÂNT, ind. prez., 3 sg., 1–3 pl. ‘je chante’ [599]*

cą́ntâ; cântą́mᵘ̯; -táţ: 1, 2, 5, 10, 23, 39.
cą́ntâ; cântą́mu̯; -táţ: 3, 9.
cą́ntâ; cântą́m; -táţ: 4, 6–8, 31.
cą̆ntą̆; cą̆ntą́m; -táţ: 11, 20, 58.
cą́ntą̆; cântą́mᵘ̯; -táţ: 12.
cą́ntă; cântą́m; -táţ: 13, 15, 27.
cą́ntă; căntą́m; -táţ: 14, 16, 30, 56.
cą́ntă; cą̆ntą́m; -táţ: 17.
cą́ntą̆; căntą́m; -táţ: 18.
cą̆ntą̆; cą̆ntą́mᵘ̯; -táţ: 19, 22.
cą́ntă; cą̆ntą́mᵘ̯; -táţ: 21, 25, 59.
cą́ntâ; cântą́mu̯; -táţ: 24, 50.
cą́ntă; cântą́m; -táţ: 26.
cą́ndâ; cândą́mᵘ̯; -dáţ: 28, 29, 32.
cą́ndą̆; cândą́mu̯; -dáţ: 33.
cą́ndâ; cândą́mᶜ; -dáţ: 35.
cą́ntă, [*] cą́ndă; cą̆ntą́m; -táţ: 36.
cą́ntą̆; cą̆ntą́m; -táţ: 37.
cą́ntă; căntą́m; -táţ: 38, 54, 55.
cą́ndâ; cândą́mu̯; -dáţ: 40, 49.
cą́ndâ; cândą́m; -dáţ: 41.
cą́ndâ, cą́ntâ; cândą́mu̯; -dáţ: 51, 60.

cắntậ; cântắm(ᵘ̯); -táţ: 52.
–: 34, 42–48, 53, 57, 61.

MEGL.: cǫ́ntă; cắntǫ́m; -táţ.
*3 pl. = 3 sg.

MN 312. CÂNTAM, ind. imperf., 2 sg., 2 pl. ‘je chantais’ [600]

cắntáį; -táţ: 1, 11, 19, 22, 24, 26, 36, 58.
cântáį; -táţ: 2–10, 12, 13, 15, 31, 39.
cắntáį; -táţ: 14, 16, 17, 21, 37, 38.
cắntáį; -tátᵘ̯: 18.
cắntáį; -tátᵘ̯: 20, 25.
cântáį: 23, 27, 50.
cândáį, -dáţ: 28, 29, 32, 35, 40, 41, 49.
cắntáį: 30, 55, 56.
cândáį; -dáţậ: 33.
cândáį, -táį; cândáţ; -táţ: 51, 60.
cântáį; -tátᵘ̯: 52, 54.
cắntáį: 59.
–: 34, 42–48, 53, 57, 61.

MEGL.: cắntáį; -táţ.

MN 313. CÂNTAI, ind. perf. s., 3 sg., 3 pl. ‘je chantai’ [601]

cắntắ; -tárậ: 1, 5, 11, 19–22, 25, 26.
cântắ; -tárậ: 2, 3, 10, 12, 15, 50.
cântắ; -tárâ: 4, 6–9, 31.
cắntắ; -tără: 13, 36, 37, 59.
cắntắ; -tără: 14, 16–18, 38, 54.
cântắ; -tápậ: 23.
cântắ; -tárâ: 24.
cântắ: 27, 39, 60.
cândắ; -dárâ: 28, 29.
cắntắ: 30, 55, 56.
cândắ: 32, 48, 49, 51.
cândắ; -dárậ: 33, 35.
cắntắ; -tárâ: 52.
cântắ; -tár̃: 58.
–: 34, 40–47, 53, 57, 61.

MEGL.: cắntǫ́; -tără.

MN 314. CÂNTAI, perf. s., 1–2 pl. ‘je chantai’ [601]

cắntắmᵘ̯; -tátᵘ̯: 1, 19, 21, 22, 25, 52, 59.
cântắmᵘ̯; -tátᵘ̯: 2, 5, 12, 23, 39.
cântắm(ᵘ̯; -tátᵘ̯: 3, 9, 10, 50.
cântắm; -tátᵘ̯: 4, 6–8, 27, 31.
cắntắm; -tátᵘ̯: 11, 20, 26, 36.
cắntắm; -tát(ᵘ̯: 13.
cắntắm; -tát(ᵘ̯: 14, 30, 56.
cântắm; -tát(ᵘ̯: 15, 58.
cắntắm; -tát: 16.
cắntắm; -tátᵘ̯: 17, 18, 38, 54, 55.
cântắmᶜ; -tátᵘ̯: 24.
cândắmᵘ̯; -dátᵘ̯: 28, 29, 32.
cândắm(ᵘ̯; -dát(ᵘ̯: 33, 49, 51, 60.
cândắm(ᵘ̯; -dáţ: 35.
cắntắm; -tát: 37.
cândắm(ᵘ̯; -dátᵘ̯: 40.
cândắm; -dátᵘ̯: 41.
–: 34, 42–48, 53, 57, 61.

MEGL.: cắntǫ́m; -táţ.

MN 315. AM CÂNTAT, ind. perf. c., 1 sg. ‘j’ai chanté’ [602] / CÂNTASEM, ind. m. m. c. p., 1 sg. ‘j’avais chanté’ [603]

amᵘ̯/avẹ́amᵘ̯ cắntátậ: 1, 2, 5, 10, 12, 19, 22, 23, 25, 59.
am‿/avẹ́am‿cântátâ: 3, 4.
am /avẹ́am cântátâ: 6–9, 27, 31, 39.
am /avẹ́m cắntátậ: 11.
am /avẹ́m cắntátă: 13.
am /avẹ́am căntátă: 14, 16, 30, 54–56.
am /avẹ́am cântátậ: 15, 18.
am /avẹ́m căntátă: 17.
am /avẹ́am cắntátậ: 20, 36, 52.
am(ᵘ̯ /avẹ́am(ᵘ̯ cắntátă: 21, 50.
am /avẹ́am cắntátâ: 24.
am /avẹ́am cắntátă: 26.
amᵘ̯ /avẹ́amᵘ̯ cândátâ: 28, 29.
amᵘ̯ /avẹ́amᵘ̯ cândátậ: 32.
am‿ /avẹ́am‿cândátậ: 33.
am / avẹ́am cândátâ: 35.
am /avẹ́m cắntát: 37, 58.
am /avi̯ám căntátă: 38.
am(ᵘ̯ /avẹ́am(ᵘ̯ cândátâ: 40, 49, 60.
am /aẹ́am cândátâ: 41.
am(ᵘ̯ /avẹ́am(ᵘ̯ cândátâ, cântátâ: 51.
–: 34, 42–48, 53, 57, 61.

MEGL.: am / vẹm cắntát.

MN 316. VOI FI CÂNTAT, viit. anterior, 1 sg. ‘j’aurai chanté’

NOTĂ. Întrebare inexistentă în chestionar. Listă întocmită pe baza răspunsurilor la întrebarea 608.

va / vrẹa s-avẹ́amᵘ̯ cắntátậ: 1, 2, 5, 10, 12, 19, 25, 31.
va / vrẹa s-avẹ́amᵘ̯ cântátâ: 3, 4, 6–9.
va s-avẹ́amᵘ̯ cắntátậ: 11, 15, 16, 20, 24–26, 52.
u / vrẹ s-avẹm cắntátă: 13, 14.
va s-avẹ́m căntátă: 17.
va s-avẹ́am cântátậ: 18.
vrẹ s-avẹ́m / vrẹ s-avúi̯ / vrẹ s-amᵘ̯ avútậ / vrẹ s-avẹ́m avútậ / vrẹ s-avúi̯ avútậ cắntátậ: 22.
va / u s-avẹ́amᵘ̯ cântátậ: 23.
vai̯ avẹ́amᵘ̯ cândátâ: 29, 32, 39, 49.
va s-avẹ́am cândátâ: 33, 40.

vrẹa ş-avẹ́ám cândátâ: 35.
va sị̂-avẹ́am cặntátặ̂: 36.
ọ / vrẹ s-avẹ́m cặntát: 37.
vra s-avị́ám căntátă: 38.
va / vrẹa aẹ́ám cândátâ: 41.
u s-avẹ́ám căntátă: 54.
–: 21, 27, 28, 30, 34, 42–48, 50, 51, 53, 55–61.

MEGL.: –.

MN 317. SĂ FI CÂNTAT[1], conj. perf., 1 sg. ‘que j’aie chanté’ [606]*

s-cặntámᵘ̯: 1, 2, 5, 10, 12, 19, 25.
s-cântámû̯: 3.
s-cântám: 4, 6–8, 15, 31.
s-cântámu̯: 9.
s-cặntám: 11, 13, 20, 26.
s-căntám: 14, 16–18, 37, 38.
s-căntámᵘ̯: 21, 22.
s-cântámᵘ̯: 23.
s-cântámᶜ: 24.
s-cândámᵘ̯: 28, 29, 33.
s-cândámᶜ: 35.
s-căntárim, s-cântám: 36.
s-cântárim: 39.
s-cặntám, s-cặntárim: 52.
–: 27, 30, 32, 34, 40–51, 53–61.

MEGL.: să cặntám, să vẹm cặntát.
*Cu valoare de conjunctiv imperfect.

MN 318. SĂ FI CÂNTAT[2], conj. perf., 1 sg. ‘que j’eusse chanté’ [606]

s-amᵘ̯ / s-avẹ́amᵘ̯ cặntátặ̂: 1, 2, 5, 12, 20–23, 25.
s-cântáị̂û̯, s-am / s-avẹ́am cântátâ: 3.
s-am / s-avẹ́am cântátâ: 4, 7–10, 15, 24, 31, 36, 39.
s-cântáị̂, s-am / s-avẹ́am cântátâ: 6.
s-am / s-avẹ́m căntátặ̂: 11.
s-am / s-avẹ́m cặntátặ̂: 13.
s-am / s-avẹ́am căntátă: 14.
s-căntáị̂, s-am / s-avẹ́am căntátă: 16.
s-am / s-avẹ́m căntátă: 17, 18.
s-cặntáị̂, s-amᵘ̯ / s-avẹ́amᵘ̯ cặntátặ̂: 19.
s-am / s-avẹ́am cặntátặ̂: 26, 52.
sị̂-amᵘ̯ / sị̂-avẹ́amᵘ̯ cândátâ: 29.
s-am / s-avẹ́am cândátặ̂: 33.
s-am / s-avẹ́am cândátâ: 35.
s-am / s-avẹ́m căntát: 37.
s-am / s-avị́ám căntátă: 38.
–: 27, 28, 30, 32, 34, 40–51, 53–61.

MEGL.: să vẹm cặntát.

MN 319. AŞ CÂNTA, cond. prez., 1 sg. ‘ je chanterais’ [607]

NOTĂ. În unele graiuri ale aromânei (pindean, fărşerot) se folosesc cu valoare de condiţional prezent forme de felul *s-cândárim* (pindeni), *s-cântárim* (fărşeroţi) (cf. MN 317. SĂ FI CÂNTAT[1], punctele 36, 39, 52).

MN 320. AŞ FI CÂNTAT, cond. perf., 1 sg. ‘ j’aurais chanté’ [608]

va / vrẹa s-cặntámᵘ̯: 1, 3, 4.
vrẹa s-cấntu, va / vrẹa s-cặntámᵘ̯: 2, 5.
vrẹa s-cấntu, va / vrẹa s-cântám: 6, 8, 9.
va / vrẹa s-cântám: 7.
va / vrẹa s-cântámᵘ̯: 10.
va / vrẹa s-căntám: 11.
va cặntámᵘ̯: 12.
vrẹ s-căntᵘ̯, u / vrẹ s-cặntám: 13.
vrẹa s-cấntu, u / vrẹa s-căntám: 14.
va s-cântám: 15, 31.
va s-căntám: 16, 17.
va căntám: 18, 20.
vrẹa s-cặ̂ntu, va / vrẹa s-cặntámᵘ̯: 19.
vrẹa s-căntᵘ̯, vrẹa s-căntámᵘ̯: 21.
vrẹa s-cặntᵘ̯, va / vrẹa s-căntámᵘ̯: 22.
va, ọ s-cântámᵘ̯: 23.
vrẹa s-căntᵘ̯, va / vrẹa s-cặntámu̯: 24, 25.
vrẹa s-cặntám: 26.
vrẹa s-cấndu: 28.
vrẹa s-cấndu, vrẹa cândámᵘ̯: 29.
va cândámu̯: 33.
vrẹa s-cându̯ / vrẹa s-cândámu̯: 35.
vrẹa cấntu / vrẹa s-cântárim: 36.
vrẹ s-căntᵘ̯ / va s-căntám: 37.
u / vra s-căntám: 38.
vaị̂ cântám: 39.
va cặntámu̯: 52.
–: 27, 30, 32, 34, 40–51, 53–61.

MEGL.: –.

MN 321. OI FI CÂNTAT, dubitativ, 1 sg.

NOTĂ. Întrebare inexistentă în chestionar. Listă realizată pe baza răspunsurilor la întrebarea 608.

va s-amᵘ̯ cặntátặ̂: 1, 2, 5, 12, 19, 20, 25, 26.
va s-am cântátâ: 3, 4, 6–10, 15, 16, 31, 36.
va s-am cặntátă: 11.
u s-am cặntátặ̂: 13, 14.
va s-am căntátă: 17, 18.
vrẹ s-am cặntátặ̂: 22.
va, ọ s-amᵘ̯ cặntátặ̂: 23.
vrẹaị̂ amᵘ̯ cândátâ: 29.
va s-am căntát: 37.
u s-am căntátă: 38.
vaị̂ am cântátâ: 39.
?: 33.
–: 21, 24, 27, 28, 30, 32, 34, 35, 40–61.

MEGL.: –.

MN 322. NU CÂNTA!, imper. neg., 2 sg., 2 pl. ‘ne chante pas!’ [610]

NOTĂ. Imperativul negativ se formează cu nu + imperativul pozitiv (cf. HARTA 384. CÂNTĂ!)

MN 323. CÂNTÂND, ger. ‘en chantant’ [611]

cănțắndaluı̯: 1, 5.
cântắndaluı̯: 2, 10, 19, 28, 29, 39, 47.
cănțắndaluı̯, [*] căndắndali: 36.
#: 4, 11, 12, 20, 25.
–: 3, 6–9, 13–18, 21–24, 26, 27, 30–35, 37, 38, 40–46, 48–61.

MEGL.: –.

MN 324. CHIUIE, ind. prez., 3 sg. ‘il pousse des cris de joie’ [612]

au̯úrlă̦: 1, 5, 19.
aúrlâ: 3, 4, 8, 28.
[σ] ţíurâ: 6.
ɖâcʮ [3 pl.], aúrlâ: 7.
aúră: 13.
[aprox.] aúrlă, gréscu: 16.
aúră̦: 20.
au̯úρʮ, hăρăséscʮ [1 sg.]: 23.
[aprox.] zǵile̯áşţi: 24.
[ε] [aprox.] aúrlă̦: 26.
zǵile̯áşti: 29.
huhutéscu [3 pl.]: 36.
arsári ş-cắntă: 38.
aúr̄ă: 54.
[*]aúr̄ă, zǵilέşti: 58.
#: 2, 10, 12, 21, 35.
?: 14, 17, 33, 37, 41, 52.
–: 9, 11, 15, 18, 22, 25, 27, 30–32, 34, 39–51, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: –.

MN 325. CUMNATE! [voc.] ‘mon beau-frère!’ [625]

féndi!, aţé!: 1.
[pe nume]: 2.
cumnáte!: 3, 10, 12, 21, 23, 29, 33, 36, 38, 52.
o, cumnáte!: 4.
cumnáte!, baĝa̯nák!: 5.
cumnáte!, ɖinirácʮ!, [V] [pe nume]: 6.
pi númâ ‘pe nume’: 7–9, 24.
ɖínire̯!: 11.
pi númă ‘pe nume’: 13, 17.
zéte! ícă pi númă ‘sau pe nume’: 14.
zínire!, pi númă̦ ‘pe nume’: 15.
zínire!, zétco!: 16.
ɖínire!, ɖinirácʮ!, [R] pi númă ‘pe nume’: 18.
ɖiniɾácʮ!: 19.
o, ɖiniɾácʮ!: 20.
cumnáte!, [pe nume]: 22.
o, lăı̯ cumnáte!, o, lăı̯ [plus numele]!: 25.
cumnáte!, pi númă ‘pe nume’: 26.
ɖinirácʮ!: 28.
cumnáte!, pi númâ ‘pe nume’: 31.
cumnáte!, laı̯ cumnáte!: 35.
pi númă ‘pe nume’, ɖínăr!: 37.
pri númă̦ ‘pe nume’, ɖínire!: 39.
[V] aféndi: 41.
aı̯ culę́á!, aı̯ ŋculę́á ‘vino încoace!’: 54.
[ε] o, lăı̯ cumnáte!, pi númă̦ ‘pe nume’: 58.
–: 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: cumnáte!

MN 326. CUSCRE! [voc.] ‘mon parent!’ [628]

cúscre!: 1, 5, 11–13, 15, 18, 21, 22, 26, 31, 33, 35, 36, 39, 41, 52.
cúscro!: 2, 3, 7.
o, cúscro!: 4, 19.
o, cúscru!, [dacă-i aproape ca distanţă:] cúscru!: 6.
cùscré!, cúscru!: 8.
cúscru!: 9, 28.
cúscrę!: 10.
cúscre! [mai frecvent], ícă pi númă ‘sau pe nume’: 14.
cúscrọ!: 16.
cúscru!, cúscre!: 17.
o, cúscro!: 19.
o, laı̯ cúscre!: 20.
cúscρe!: 23, 54.
cúscr̄e!: 24.
o, lăı̯ cúscre!: 25.
cúscre!, [mai politicos:] cúscru!: 29.
cúscăr!: 37.
cúscăre!: 38.
–: 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53, 55–61.

MEGL.: cúscru!

MN 327. MUIERE, pl. [întrebare directă] ‘femme, épouse’ [630]

NOTĂ. Cuvântul în discuţie înseamnă, în dialectele aromân şi meglenoromân, 1º ‘femeie’, 2º ‘soţie (care nu mai este tânără)’, cu anumite particularităţi în unele localităţi (vezi lista); cf. şi harta 294. SOŢIE [492] şi MN 257. SOŢIE, pl. [492].

mľáre; mľerİ: 1.
mľáriı̯; mľerİ: 2, 19.
mı̯ári; mı̯erİ: 3, 4.
mı̯áriı̯; mı̯erİ: 5, 10, 12.
mľári; mľerİ: 6–9.
muľáre̯; -ľérİ: 11.
muľére; -ľér: 13.
muľáre; -ľér: 14.
muľéri; -ľérⁱ: 15, 59.
măľére; -ľér: 16.
muľári; -ľér: 17.
muľári; -ľérİ: 18.
muľáriı̯; -ľérİ 1º ‘femeie’, 2º ‘soţie (după 30 de ani)’: 20.
muľériı̯; -ľérİ: 21.
muľę́riı̯; -ľérİ 1º ‘femeie’, 2º ‘soţie (după ce a născut)’: 22.
muľápı̯; -ľépİ: 23.

muľárī̦; -ľérī̦: 24.
muľárı̦; -ľérı̦: 25, 52.
muľáre; -ľérı̦: 26, 27, 34, 36.
mľáre; mľerı̦: 28.
mbľárı̦; mbľerı̦: 29.
muɣ́éri; -ɣ́ér: 30.
mľári; mľerı̦: 31.
mbľáre; mbľérı̦: 32, 33.
mᵇľárı̦; mᵇľerı̦: 35.
măi̯éră; -i̯éri: 37.
mui̯éri, muľéri; mui̯ér, muľér: 38.
mbľári; mbľerı̦: 39, 40, 60.
muľári; -ľérı̦: 41, 44, 46, 47, 55.
muľáre̦; -ľérı̦, mľare̦; mľerı̦: 49.
mǵári; mǵerı̦: 51.
muľéră; -ľéɣă; muľér(i̯: 54.
muľére; -ľérı̦: 56.
mgľáre, mbľáre; mgľerı̦, mbľerı̦: 61.
–: 42, 43, 45, 48, 50, 53, 57, 58.

MEGL.: muľári; -ľér.

MN 328. VĂDUV^2, pl. ‘divorcé’ [632]

véduvᵘ̯; véduý: 1.
di̯spăr̦ţắtᵘ̯; -ţắț, ală̦sátᵘ̯; -sáț: 2.
alâsátᵘ̯; -sáț: 3, 6, 8, 9, 31.
véduvᵘ̯; véduvı̦, alâsátᵘ̯; -sáț: 4.
ālă̦sátᵘ̯; -sáț: 5.
véduv; véduvı̦, véduf̦ı̦, alâsátᵘ̯; -sáț: 7.
ală̦sátᵘ̯; -sáț: 10, 19, 24, 25, 52.
véduu̯; véduı̯: 11.
ală̦sátᵘ̯; -sáț, véduvᵘ̯; véduvı̦: 12.
alăsátᵘ̯ cu muľęrę; alăsáț ~ ~, dispărţắt(u̯; -ţắț: 13.
lăsát(u̯; -sáț: 14.
ală̦sát(u̯; -sáț, [σ] dispă̦r̦ţâtᵘ̯; -ţấț: 15.
alăsátᵘ̯; -sáț: 16–18.
véduı̯; ~: 20.
véduvᵘ̯; véduvı̦, [σ] ală̦sátᵘ̯; -sáț: 22.
véduı̯ᵘ̯; véduı̯, [σ] dă̦spă̦rţâtᵘ̯, ală̦sátᵘ̯: 23.
[σ] ală̦sátᵘ̯, -sáț: 26.
zundóɦirᵘ̯; -dóɦirı̦: 28.
di̯spă̦r̦ţâtᵘ̯; -ţấț: 29.
[σ] dispârţâtᵘ̯; -ţấț: 35.
alăsátᵘ̯; -sáț, alăsátᵘ̯ di n̯vę́astă: 36.
[σ] alăsát(u̯, -sáț: 38.
dispârţâtᵘ̯; -ţấț: 39.
mbârţâtᵘ̯; -ţấț, dispărţâtᵘ̯: 41.
cuρmát(u̯; -máț: 54.
spărţắt, [*] părţắt: 58.
#: 33.
?: 37.
–: 21, 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: dispărţǫ́t; -ţǫ́ț.

MN 329. VĂDUVĂ^2, pl. ‘divorcée’ [634]

véduvă̦; véduve̦: 1.
di̯spă̦r̦ţắță̦; -ţắți̯, ală̦sátă; -sátı̦: 2.
alâsátâ; -sáti: 3, 6, 8, 9, 31.
véduvâ; véduvi, alâsátâ; -sáti: 4, 7.
ālă̦sátă̦; -sátı̦: 5.
ală̦sátă̦; -sátı̦: 10, 19, 25.
véduu̯ă, véduvă; véduve: 11.
ală̦sátă̦; -sátı̦, véduvă̦; véduvı̦: 12.
alăsátă di bărbát(u̯; alăsáte ~ ~: 13.
lăsátă; lăsáte, lăsátă di bărbátᵘ̯; lăsáte ~ ~: 14.
alâsátâ; -sáti, dispârţâtâ; -ţấti: 15.
alăsátă; -sáte: 16.
alăsátă; -sáti: 17, 18.
védui; ~: 20.
ală̦sátă̦; -sátı̦, véduvă̦; véduvı̦: 22.
véduı̯i̯, dă̦spă̦rţắță̦, ală̦sátă̦: 23.
ală̦sátâ; -sátı̦: 24.
ală̦sátă̦; -sáte, véduvă; véduve: 26.
zundóɦirâ; -dóɦiri: 28.
di̯spă̦r̦ţâtâ; -ţấtı̦: 29.
ală̦sátă̦; -sáte̦: 33, 52.
dispârţâtâ; -ţấti, véduvâ; véduvi: 35.
alăsátă; -sáte, alăsátă di bărbátᵘ̯: 36.
[σ] alăsátă; -sáti: 38.
dispârţâtâ; -ţấti: 39.
mbărţâtâ; -ţấti: 41.
i părţắtă ‘e despărţită’, [grecii spun: *zandohíri*]: 54.
[*] părţắtă: 58.
?: 37.
–: 21, 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: lă̦sátă̦ cu bărbátu.

MN 330. (NEVASTĂ) DE-AL DOILEA ‘je me suis remarié’ [635]

(n̯vę́astă̦) difturusítă̦: 1.
dę̦-a dau̯ára: 2.
dę̦-a do̯au̯ára (mi̯ári): 3.
(mi̯ári) dę̦-a do̯au̯ára: 4.
(n̯vę́astă̦) δę̦fturusítâ: 6.
dę̦-a do̯ára (mľári): 7.
(nicuḱírâ) δifturusítâ: 8.
(nicuḱírâ) dę̦-a do̯au̯ára: 9.
(n̯vę́astă̦) di dau̯ára: 11.
difturusítă̦: 12.
(muľére) dędau̯ára: 13.
(muľáre) dę̦-a do̯áora: 14.
(n̯vę́astâ) dę̦-a do̯ára: 15.
(măľére) di̯-a do̯ára, [*] a do̯a (măľére): 16.
a dáo̯ara (muľáre): 17.
a do̯ára (n̯vę́astă̦): 18.
di do̯ára (muľárı̦): 20.
dę̦-a do̯au̯ára: 22.
(muľárı̦) di dau̯ára: 25.
δéftirâ (mľári): 28.
δéftı̯ră̦ (nı̯cuḱíră̦): 29.

[*] δéftirâ (n̥vẹ́astâ): 31.
dọ́au̯a (n̥vẹ́astă), δéftera (mul'áre): 36.
(véstă) dẹ dă̆ọra: 37.
(n̥vi̯ástă) di dau̯ára, di daọ́ra: 38.
δéftiră (mbl'ári): 39.
dẹ-a daọ́ara: 52.
(mul'éri) dẹ-a daọ́ara: 54.
–: 5, 10, 19, 21, 23, 24, 26, 27, 30, 32–35, 40–51, 53, 55–61.

MEGL.: –.

MN 331. (M-AM ÎNSURAT) A DOUA OARĂ ʻ(je suis marié) pour la deuxième fois' [636]

difturusíi̯: 1.
dẹ-a dau̯ára: 2.
a dọau̯ára, mi̯-andrépşu: 3.
dẹ-a dọaọ́ara: 4.
δẹfturusítu̯ ʻrecăsătorit': 6.
dẹ-a daọ́ara (mi n̥surái̯): 7.
di dọaọ́ara: 8.
(mi n̥surái̯) a dọau̯ára: 9.
a dọau̯ára: 10.
a dau̯ára (mi n̥surái̯), mi prin̥surái̯: 11.
a dọu̯ára, diftursíi̯ ʻm-am recăsătorit': 12.
(mi n̥surái̯) dẹ‿dau̯ára: 13.
(mi n̥surái̯) dẹ-a dọáora: 14.
(mi n̥surái̯) a dọára: 15.
(mi n̥surái̯) pi̯-a daọ́ara, mi prin̥surái̯: 16.
mi prin̥surái̯ (pi áltă mul'áre): 17.
(mi n̥surái̯) a daọ́ara, mi prin̥surái̯: 18.
(mi n̥surái̯) di daọ́ara: 20.
(mi̯ n̥surái̯) a dàu̯ára: 21.
(mi n̥supái̯) adau̯ápa: 23.
(mi̯ n̥surā́i̯) adaọ́ā̆ra: 24.
di̯ dau̯ára: 25.
(mi n̥surái̯) nă̆pói̯: 26.
δéftiru̯ án̥surátu̯ ʻrecăsătorit': 28.
mi dèftiru‿n̥surái̯: 29.
(mi n̥surái̯) diznă̆u̯, [*] (mi n̥surái̯) déftira ọárâ: 31.
mi matan̥surái̯: 33.
(mi n̥surái̯) dẹ-a dọu̯ára: 35.
(mi n̥surái̯) di dọ́au̯ă or̥i̯: 36.
(mi n̥surái̯) dẹ dă̆ọra: 37.
(mi n̥surái̯) di dau̯ára, di daọ́ra: 38, 58.
mi csanan̥surái̯ ʻm-am recăsătorit': 39, 41.
(mi n̥surái̯) dẹ-a daọ́ara: 52.
(mi n̥surái̯) dau̯‿órɨ̥i̯: 54.
–: 5, 19, 22, 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: –.

MN 332. MOR, ind. prez., 3 sg., 1–2 pl. ʻje meurs' [637]

mu̯árẹ; murímu̯; -ríţ: 1.
mu̯árị; murímu̯; -ríţ: 2, 12.
mọári; murím(u̯; -ríţ: 3.
mọári; murím; -ríţ: 4, 6, 8, 9, 31, 39, 41, 60.
mọárị; murímu̯; -ríţ: 5, 10, 22.
mọárị; murím; -ríţ: 7.
mọ́re; murím; -ríţ: 11, 13, 14.
mọ́árẹ; murím; -ríţ: 15.
mọáre; mọrím; mu̯ríţ: 16.
mọ́ri; murím; -ríţ: 17, 18, 38, 59.
mọárị; murịmu̯; -ríţ: 19, 25, 29.
mọárẹ; murímc; -ríţ: 20.
mọárẹ, mọárị; murím(u̯; -ríţ: 21.
mọápi̯; mupímu̯; -ríţ: 23.
mọárī̯; murímu̯; -rīţ: 24.
mọáre; murím; -ríţ: 26.
mu̯ári; murímu̯; -ríţ: 28.
mọárẹ; murím(u̯; -ríţ: 33.
mọáre: 34.
mọári; murímu̯; -ríţ: 35.
mọáre; murímc; -ríţ: 36.
mọ́ră; murím; -ríţ: 37.
mọári: 49, 50, 51.
mọári; murímu̯; -ríţ: 52.
mọ́ri; murímu̯; -ríţ: 54.
mọ́rā̆, [*] mọ́pă̆, [**] mọári: 56.
mọárị, mọ́rị, mọ́rā̆; murím; -rīţ: 58.
–: 27, 30, 32, 40, 42–48, 53, 55, 57, 61.

MEGL.: mọ́ri; murím; ríţ.

MN 333. SĂ MOARĂ, conj. prez., 3 sg., 3 pl. ʻqu'il meure' [638]*

s-mu̯áră̆: 1, 2, 12.
s-mọárâ: 3, 4, 6–9, 28, 29, 31, 33, 39, 49, 60.
s-mọáră̆: 5, 10, 15, 19–22, 25, 27, 35, 52.
s-mọ́ră̆: 11.
s-mọ́ră: 13, 17, 18, 37, 38, 54.
s-mọáră: 14, 16, 26, 32, 34, 36.
s-mọápă̆: 23.
s-mọarâ: 24.
si mọárâ: 41.
si mọáră: 51.
s-mọ́rā̆: 56, 59.
s-mọárā̆: 58.
–: 30, 40, 42–48, 50, 53, 55, 57, 61.

MEGL.: să mọ́ră.
*3 pl. = 3 sg.

MN 334. MOARTĂ, pl. ʻmorte' [640]

mu̯ártă̆; mu̯ártẹ: 1.
mu̯ártă̆; mu̯ártị: 2, 12.
mọártâ; mọárti: 3, 4, 6–9, 31, 39, 41, 49, 61.
mọártă̆; mọártị: 5.
mọártă̆; mọártị: 10, 19, 21, 22, 25, 35.

mǫ́rtă̦; mǫ́rte: 11.
mǫ́ártă; mǫ́árte: 13.
mǫ́a̋rtă̦; mǫ́a̋rte: 14.
mǫ́ártâ; mǫ́artį: 15.
mǫ́ártă; mǫ́árte: 16, 26, 36.
mǫ́rtă; mǫ́rti: 17, 38, 54.
mǫ́rtă̦, [L] mǫ́rtă; mǫ́rti: 18.
mǫ́arta̋, mǫ́artă̦; mǫ́artę: 20.
mǫ́ápâ; mǫ́ápį: 23.
mǫ́a̋rtâ; mǫ́a̋rtį: 24.
mu̯ártâ; mu̯árti: 28.
mǫ́ártâ; mǫ́artį: 29.
mǫ́artă̦; mǫ́artę: 33.
mǫ́rtă; [L] mǫ́rte: 37.
mǫ́artă̦; mǫ́arti: 51.
mǫ́artâ̦; mǫ́artį: 52.
mǫ́ártâ; mǫ́rtę, [*] mǫ́rte: 58.
–: 27, 30, 32, 34, 40, 42–48, 50, 53, 55–57, 59, 60.

MEGL.: mǫ́rtă̦; mǫ́rti.

MN 335. SĂ OMOARE, conj. prez., 3 sg. ‘qu’il tue’ [644]

z-vátă̦mă̦: 1, 2, 5, 10–12, 19, 20, 22–26, 29, 33, 52.
z-vátâmâ: 3, 4, 6–9, 15, 28, 31, 39, 49–51.
z-vátă̦nă̦: 13.
z-vátănă: 14.
z-vátămă: 16–18, 36, 38.
s-lo mǫ́ără̦ ‘să-l omoare’: 21.
j-vátâmâ, j-vátmâ: 35.
sĕ vátănă: 37.
si vátâmâ: 41.
să̦-l vátă̦mă̦ ‘să-l omoare’: 47.
z-vátämă: 54.
–: 27, 30, 32, 34, 40, 42–46, 48, 53, 55–61.

MEGL.: să̦ tă̦łčáscă.

MN 336. CĂSUŢĂ, pl. ‘maisonnette’ [653]

că̦sícă̦; -síţi: 1.
că̦sícă̦; -síţ: 2, 38.
câsícâ; -síţ: 3, 9, 31.
cásâ ńícâ: 4.
[σ] că̦sı̨că̦; -sı̨ţı̨: 5.
[σ] câsícâ; -síţ: 6.
ńícâ cásâ, [σ] câsícâ; -síţi: 7.
[σ] câsícâ; -síţi, únâ ńicâzáncâ: 8.
că̦sícă̦; -sícuri̇̀: 11.
că̦sícă̦; -sítı̨: 12.
casółă; -sóle: 13.
cásă múltu ńícă: 14.
câsúţâ; -súţi, [σ] câsícâ; -sícur: 15.
căsícă; -sícur: 16.
căsícă; -síḱi: 17.
căsícă; -síţ: 18.
că̦sı̨că̦; -sı̨ţı̨: 19.
cásă̦ ńícă̦; cási̯ ńiţ, [σ] că̦sícă̦; -síţ: 20.
că̦sı̨câ; -síţ: 23.
[σ] că̦sícâ; -síţ: 24.
că̦sı̨că̦; -síţ: 25.
că̦sícă̦, cásă̦ ńícă̦; cásę ńiţi̇̀: 26.
câsícâ; -síţi: 28, 39.
câsícâ; -sı̨ţı̨: 29.
cásă̦ ńícă̦; cásę ńiţi̇̀: 33.
câsícâ; -síc̑: 35.
căsícă; -síţi̇̀, căsúcă; -súţi: 36.
cásă̦ ńícă; cásę ńiţ: 37.
câsícâ; -síţi̇̀: 40.
ńícâ cásâ, câsícâ; -síţi̇̀: 41.
că̦şǫárâ; -şǫári: 52.
cásâ ńícâ: 58.
–: 10, 21, 22, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: mícă̦ cásă; minúti cási.

MN 337. ZID, pl. ‘mur’ [660]

NOTĂ. Se folosește același termen ca pentru *perete*; vezi harta 417. PERETE, pl. [654]. Redăm formele pentru interesul pe care unele dintre ele îl prezintă îndeosebi sub aspectul variației de ordin fonetic sau morfologic.

stízmă̦; stízńę: 1.
stízmă̦; stízńi: 2, 11.
stízmâ; stízńi: 3, 4, 6, 8, 9.
stı̨zmă̦; stı̨zńı̨: 5, 19.
stízmâ; stízmi, stízńi: 7.
stízmă̦; stízńı̨: 10.
stízmă̦; stízmı̨: 12.
mur(u̯); múrur, greb(u̯): 13.
greb̦(u̯); grébur: 14.
stízmâ; stízmi, [k] stízńi: 15.
stízmă; stízńur: 16.
stízmă; stízńi: 17.
stízmă̦; stízmi: 18.
mur(u̯); múruri̇̀: 20.
mur; múri [n.]: 21.
mur(u̯); muri̇̀ [m.]: 22.
muρ(u̯); múρı̨ [n.]: 23.
mur̄(u̯); múr̄ı̨ [n.]: 24.
mur(u̯); múrı̨ [n.]: 25.
stízmă̦; stízmę: 26, 33, 34.
čitmắ; -máḍ: 28.
tı̨h(u̯); tı̨́huri̇̀: 29.
stízmâ; stízmę: 31.
tih(u̯); tíhuri̇̀: 35.
greb(u̯); gréburi̇̀: 36.
mur; múri [n.]: 37, 38.
stízmâ; stízmi: 39.
stízmâ; stízmati: 40.
mur(u̯); múri [n.]: 41, 52.
greb(u̯): 46, 61.
tih(u̯): 51.
mur; muri̇̀ [m.]: 58.

mur, murə̄; murī [n.]: 59.
–: 27, 30, 32, 42–45, 47–50, 53–57, 60.

MEGL.: zid; zídur.

MN 338. SCHELĂ[2], ‘charpente, passarelle’ [662]

sḱéli; sḱélurꞏ [la fluviu]: 7.
[ɛ] sḱéli; sḱelꞏ: la pampóri ‘la vapor’: 8.
sḱélâ; sḱélurꞏ [oriunde se construieşte ceva şi nu poţi ajunge la înălţime]: 9.
sḱéle: la pampóri ‘la vapor’: 11.
sḱéle: sḱélur [la vapor, la lacul Ohrid]: 13.
sḱélă; sḱélur [la fluviu]: 14.
sḱéli; ~ [la vapor]: 15, 18.
sḱéłă; sḱéłe [la vapor]: 37.
sḱélă; sḱéli [la vapor]: 38.
scárâ; scărꞏ [peste tot unde e nevoie să ajungi la înălţime]: 39.
#: 1–3, 12, 20, 29.
?: 4–6, 10, 16, 17, 19, 21–26, 28, 31, 33, 35, 36, 40, 41, 52, 58.
–: 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: ?

MN 339. TENCUIALĂ, ‘mortier, crépi’ [668]

zvéstri cu arînâ ‘var cu nisip’: 3.
?, locꟾ ‘pământ’: 4, 20, 21.
locꟾ ‘pământ’: 5, 10.
[R] máltarꟾ: 7.
písti locꟾ ľ-da cu azvéstri ‘peste pământ dă cu var’: 8.
maltáre̯: 11.
[slavii macedoneni spun:] málter: 13.
láspe ‘[lit.] noroi’, [R] var: 14.
arsáni (zvésti cu̯-arínă) ‘tencuială (var cu nisip)’: 15.
máltar: 16.
măltári: 17.
curasáni: 18.
múzgâ ‘pământ amestecat cu paie şi apă’: 24.
curasáne̯: 26.
curasáni: 28, 29.
azvistruse̯álă: 31.
arínă cu azvésti şi apă ‘nisip cu var şi apă, [R] [se spune şi:] ţiméntu: 33.
suvắ: 36, 39.
suváiă̯: 37.
arínə̆ cu gălḱéri ‘nisip cu var’: 38.
sufắ: 40, 41.
ḱeréĉ: 58.
#: 1, 12.
?: 2, 6, 9, 19, 22, 23, 25, 27, 30, 32, 34, 35, 42–57, 59–61.

MEGL.: lut.

MN 340. CERCUIESC, ind. prez., 1 sg. ‘je mets de lattes sur le mur de la maison’ [669]

NOTĂ. În general, nu există acest procedeu la construcţia casei.

bagꟾ scắndura ‘pun scândura’: 2.
adárꟾ gárdu ‘fac gard’: 4.
gardᵘ cu purtéţ ‘gard cu nuiele’: 13.
mpilte̯áia̯ co̯ástţilį ‘împleteai nuielele’: 20.
ngə̆rdéscꟾ cə̆líva ‘[lit.] îngrădesc coliba [= fac gard la colibă]’: 22.
scắrdări ńiţ lę-acáţă pi mur cu găvóĝ ‘scânduri mici le prind pe zid cu găvojdi’: 58.
∞: 1, 12, 21, 26.
?: 3, 5–11, 14–19, 23–25, 27–57, 59–61.

MEGL.: ?

MN 341. MURUIESC[1], ind. prez., 1 sg. ‘je ravale (une façade)’ [671]

NOTĂ. În general, nu există acest procedeu.

alíŋgu: 1.
mə̆znə̆́escu, úŋgu: 2.
úŋgu: 3, 5, 6, 7, 9–11, 14, 15, 19.
aúŋgu: 4.
[σ] aliḱéscu: 8.
isḱéscu, măznéscu: 12.
aúŋgꟾ: 13.
úŋgu cu locꟾ: 16.
u dau̯ cása cu láspi: 18.
dau̯ (cu bálįgə̆): 20.
aliḱéscꟾ: 21, 22.
dau̯: 25.
alə̆́ḱéscu: 29.
uŋgꟾ: 33.
[σ] úŋgu, ungꟾ: 35.
úŋgu cu lutꟾ álbu: 36.
liḱesc: 37.
alǵéstᵘ, dau̯ cu locᵘ albᵘ: 38.
azvistuséscu: 39.
alâḱéscu: ţárâ cu báligâ ş-cu páľi: 40.
unḑémᶜ [1 pl.]: 41.
dau̯ suváia̯ cu ŧoc: 58.
∞: 17.
?: 23, 24, 26–28, 30–32, 34, 42–57, 59–61.

MEGL.: lipés.

MN 342. OCHI (LA FEREASTRĂ), pl. [indic.] ‘carreau’ [689]

u̯ócľu di ĝamꟾ; u̯ócľi ~ ~: 1, 2.
óḱi̯u; óḱi̯i: 3.
u̯óclu di ĝámi; ócľi ~ ~: 4.
óḱyu; óḱyi: 5.
ócľu; ócľi: 6, 8, 10, 17, 26, 32.
[σ] ócľu di firídâ; ócľi ~ ~: 7.
ú̯ócľu di ĝámi; ú̯ócľi ~ ~: 9.
ócľu di firídə̆́; ócľi ~ ~: 11.
u̯óclu dį ĝámį; u̯óclį ~ ~: 12.
ocľᵘ di pinĝére; ocľ ~ ~ [n.]: 13.
ócľu di pinĝíre; ócľi ~ ~: 14.

ócl'ᵑ̣; o̯ácl'i [n.]: 15.
po̯álă di frídă; po̯ále ~ ~: 16.
ocl'ᵑ̣; ocl', ocl'ᵑ̣ di firíðâ: 18.
ócl'u dį pį̂nĝércă; ócl'į ~ ~: 19.
ocl'ᵑ̣; ocl': 20, 24.
ócl'u di pinĝérį; ócl'į ~ ~: 21.
ocl'ᵑ̣ dį fį̂ρíðă; ocl' ~ ~: 23, 25.
ócl'u (dį̣-ağámi); ócl'i (~ ~): 28.
ócl'u dį păl̯ă̯θį́rį; ócl'į ~ ~: 29.
firíðâ; -ríḍ: 31.
ócl'u dį pârθíri; ócl'i ~ ~: 35, 39.
ócl'u; ócl'i, ócl'u di părθíre: 36.
[σ] okyᵑ̣ di fríðă; oký ~ ~: 38.
ĝámį; ĝeń: 40.
ócl'u; ócl'i, ócl'u di pârâθíri: 41.
?: 33, 37, 52, 58.
–: 22, 27, 30, 34, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: [ε] u̯ócl'u dį ĝam; u̯ócl'i ~ ~.

MN 343. PIVNIŢĂ[2], pl. ‘cave’ [693]

NOTĂ. În general, *pivniță*[2] nu există. Răspunsurile primite sunt aproximative sau desemnează alte realități (vezi *Notele*). În multe cazuri, s-a dat același răspuns ca la întrebarea 692. PIVNIȚĂ[1], pl. (vezi harta 449).

ízbă; ízbę: 1.
pįşnícᵑ̣; -níţį [n.]: 2.
zímnicᵑ̣: 3.
burdéi̯ᵑ̣: 4.
pįşnį́cᵑ̣; -nį́curį: 5.
i̯ízbâ; i̯ízbi: 6.
mâzắ; -záţ: 9.
pişnícᵑ̣; -níţ [n.]: 10.
plę́amiţă; plę́amiţe, [*] plę́amiţ: 11.
aşéfe; [ε] aşéfur: 13.
bátă; báte: 14.
ţălárᵑ̣; -lári: 15.
ţălárᵑ̣; -lárur: 16.
i̯ízbă; i̯ízbį: 19.
bă̯drúmį; -drúń: 20, 25.
po̯drúm; -drúmuri̯: 22.
ḱį̯lę́áρᵑ̣; -lę́áρį: 23.
pă̯drúmį; -drúm̲i̯: 24.
ţilárᵑ̣; -láre: 26.
ipóγu; ipóγuri̯: 28.
ţį̯lárᵑ̣; -láre: 33.
ca că̯lívă̯; -lívį: 37.
ipóγᵑ̣: 39.
apuθíḱi: 40.
∞: 12, 17, 36.
?: 7, 18, 21, 35, 58.
–: 8, 27, 29–32, 34, 38, 41–61.

MEGL.: –.

MN 344. CHINGĂ (LA CĂPRIORI), pl. ‘étrier’ [701]

[σ] ligâtúrâ; -túri̯: 3.
pai̯avántu; -vánturi̯: 5.
co̯ástâ; co̯ásti: 6.
manélâ; -néli: 8.
lį̯gâtúrâ; -túri̯: 9.
[aprox.] că̯lárᵑ̣; -lári̯ [m.]: 11.
scắndură; scắndur: 16.
[aprox.] ligătúră; -túri̯: 18.
andróγį; -dróγ [f.], andróγa ‿a cálaru: 20.
cléşţį; cleşti̯ [n.]: 21.
lemᵑ̣ dę̣-amplátę̣a; lę̣ámį ~: 25.
gréndâ: 31.
lémnu; lę̣ámne: 36.
[ε] lăgătúră; -túr: 38.
∞: 1, 2, 12, 24.
?: 4, 7, 10, 13–15, 17, 19, 22, 23, 26, 28, 29, 33, 35, 37, 39, 40, 52, 58.
–: 27, 30, 32, 34, 41–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: ?

MN 345. ŞINDRILĂ, pl. ‘échardole, bardeau’ [706]

şíndră; şíndrį: 2.
scắrpâ; scắrpi: 3.
şíndură; şíndur i̯: 7.
scắndură; scắndur i̯: 8.
câpáḱį; -pắḱ: 10.
şíndră; şíndrę: 11.
scắndură; scắndur: 13, 14.
[aprox.] pitávră; -távrį: 20.
pătávră; -tắvrį: 21.
pă̯tríţă; -tríţį: 22.
[aprox.] scắndră; scắndri: 35.
čătúră; -túri, -túri̯: 36.
[aprox.] blánă; blắń: 38.
∞: 1, 4, 6, 9, 12, 16–19, 24, 31, 33, 37, 39, 40, 58.
?: 5, 15, 23, 25, 26, 28, 29, 52.
–: 27, 30, 32, 34, 41–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: ∞.

MN 346. ŞIŢĂ, pl. ‘bardeau’ [707]

?, şíndră ńícă; şíndrį ńiţ: 2.
şíndură; şíndur i̯: 7.
şíndră; şíndrę: 11.
[aprox.] pitávră; -távrį: 20.
pitávră; -tắvrį: 21.
čătúră; -túrį, -túri̯: 36.
∞: 1, 3–6, 10, 12–19, 22–25, 28, 31, 33, 37, 39, 40, 58.
?: 8–10, 29, 35, 38, 52.
–: 26, 27, 30, 32, 34, 41–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: ∞.

MN 347. GARD (DE NUIELE), pl. ʻhais de branchage’ [711]

gárdu dẹ vérḍă̦: 1.
gárdu (dị vérḍâ); gárdurḭ (~ ~): 2.
gárdu; gárduri: 3, 7.
gárdu; gárdurḭ: 4, 9–11, 19, 29, 32.
gárdu dị prắṣḱị, ~ di pă̦iúrḭ: 5.
gárdu di vérḍâ: 6, 8, 12.
gard(u̯ di dắrme: 13.
gárdu; gárdur: 14.
gárdu di dắrmi mpultíti: 15.
avlí di vérză: 16.
gardu̯; gárduri di deḍ: 18.
gardu̯ di cọ́astị; gárdurḭ ~ ~: 20.
gard; gárdurḭ: 21.
gardu̯; gárdurḭ: 22.
gaρdu̯; gaρdurḭ: 23.
garduu̯ di purtéţ: 24.
gardu̯ di dắrmị; gárdurḭ ~ ~: 25.
pârmáḱi; -mắḱ: 28.
gardu̯: 33.
gárdu di vérḍi: 36.
gard di purtéq: 37.
gard di deḍ: 38.
gárdu di dắrmi: 39.
gárdu; gárdurḭ: 40.
gárdu̯ di vérḍi: 41.
gardu̯; gárduri: 52.
gardu̯: 59.
∞: 18, 31.
?: 35, 58.
–: 26, 27, 30, 34, 42–51, 53–57, 60, 61.

MEGL.: gard di prắčḱi, gárdur ~ ~.

MN 348. PIRON, pl. ʻgros clou’ [713]

pénură grụ́ásă̦; pénurḭ grụ́ẽsẹ: 1.
pénură márị; pénurḭ mărḭ: 2.
pénurâ di máre̦a; pénuri di mắrli: 3.
pénurâ; pénurḭ: 4.
pénură márị; pénurị mărḭ: 5, 10.
pénură márị; pénurị mărḭ: 6, 8, 9, 39.
mári pénurâ, pénurâ mári; pénurḭ mărḭ: 7.
pénură máre̦; pénurḭ mărḭ: 11.
pénură ma márị; pénurị ma mărḭ: 12.
péndură máre; péndur mar: 13, 14.
pénurâ mári; pénur măr: 15.
pénură máre; pénure măr: 16.
ma mári pénură; pénuri măr: 17.
piróną mári; piróni mărḭ: 18.
pénură márị; pénurị mărḭ, pénură ǵị́fte̦áscă̦; pénurị ǵiftéşţâ: 19.
piróną́ máre̦; piróne̦ mărḭ: 20.
péndură márị; péndurị marḭ: 21, 22.
pị́ρónă máρị; piρónị măρḭ: 23.
peɼónắ máɼị: 24.
pị́róną́ márị; pị́rónị mărḭ: 25.
pénuri di grénḍî [pl.]: 28.
pénurâ ǵị́fte̦áscâ; pénurị ǵiftéşti: 29.
pénurâ; pénurị: 31.
pénurắ máre̦; pénurḭ mărḭ: 33.
péndurâ mári; pénduri marḭ: 35.
péndură máre, ~ ǵifte̦áscă; péndure ǵiftéşti: 36.
gójdă di gréndă; gójdi ~ ~ : 37.
părónă mári: 38.
pénurâ mári; pénuri mărḭ: 39.
péndurâ mári; pénduri mărḭ: 40.
pă̦rắni marḭ [pl.]: 58.
–: 26, 27, 30, 32, 34, 41–57, 59–61.

MEGL.: cărfíi̯ă mári; cărfíi̯ mắčcáti.

MN 349. CUMPĂNĂ (la fântână), pl. ʻchadouf’ [718]

NOTĂ. Vezi nota de la lista de referinţă pentru harta 468. FÂNTÂNĂ, pl.

ǵerénu̯; -rénurḭ ʻconstrucţia lemnoasă de la suprafaţa puţului’: 11.
cọ́stă; cọ́ste: 14.
braţu̯; braţ [m.]: 38.
∞: 1–13, 15–25, 28–31, 33, 35–37, 39.
–: 26, 27, 32, 34, 40–61.

MEGL.: ∞

MN 350. LUMÂNARE (la fântână), pl. ʻgourdin’ [720]

NOTĂ. Vezi nota de la lista de referinţă pentru harta 468. FÂNTÂNĂ, pl.

sinĝírḭ; -ĝíri ʻlanţ’: 1, 3, 8, 9, 17.
silivárḭ; -várị ʻlanţ’: 2, 10.
lémnulḭ ţi-i̯ acâţátḭ cuvắlu ʻlemnul de care e agăţată găleata’: 4.
fúni; fuń ʻfunie’, [σ] şinĝírḭ; -ĝíri ʻlanţ’: 6.
fúne di puţ(u̯ ʻfunie de puţ’: 13.
álizu̯; álize óse fúne; fuń ʻlanţ sau funie’: 14.
sinĝír(u̯ ʻlanţ’, fúni ʻfunie’: 15.
sinĝírḭ; -ĝíre ʻlanţ’, fúne; fuń ʻfunie’: 16.
lemḭ; le̦ámi ʻlemn’: 18.
sį̣nĝị́rḭ; -ĝírurḭ ʻlanţ’: 20.
zắnğírḭ; -ğ́ị́rị ʻlanţ’: 22.
fúnị, şinĝírḭ ʻfunie, lanţ’: 24.
lemḭ dị cuvắ ʻlemn de găleată’: 25.
zinĝír; -ĝíri ʻlanţ’, fúni di ɣắnă ʻfunie de lână’: 37.
zinĝírḭ ʻlanţ’, fúni, ʻfunie’: 38.
fúni ʻfunie’: 41.
ţi̯ără̆: 59.
∞: 7, 11, 12, 19, 23, 28, 29, 31, 33, 36, 39, 52.
?: 5, 21, 35, 58.
–: 26, 27, 30, 32, 34, 40, 42–51, 53–57, 60, 61.

MEGL.: şinĝír; -ĝíră ʻlanţ’, tui̯ágă; -i̯ǫ́z ʻ lemn’.

MN 351. GHIZD (la fântână), pl. ʻconstruction extérieure d’un puits (du sol à la margelle)’ [721]

NOTĂ. Vezi nota de la lista de referinţă pentru harta 468. FÂNTÂNĂ, pl.

gárdu; gárduri: 3.
[aprox.] gárdu: 4.
[aprox.] gárdu di scándurĭ: 6.
[aprox.] gárdu, stízmâ ʻzid’: 7.
gárdu: 8.
strózmâ ʻ[lit.] aşternut’, [peste care se înalţă] stízmâ ʻzid’: 9.
cásă a púsluı̯ ʻ[lit.] casă a puţului’: 11.
[ɛ] coşᵘ̯ di puţᵘ̯ ʻcoş de puţ’: 13.
căldărmắ; -máḑă [n.] ʻsuport de piatră’: 14.
[împrumut de la slavi:] [ɛ] ugrádă: 17.
ăŋgărditúră dẹavrígăra di puţᵘ̯ (di piγáδi) ʻîngrăditură în jurul puţului’: 18.
pragᵘ̯; prágurĭ ʻprag’: 19.
[aprox.] gardᵘ̯: 20.
coş; cóşurı̯, [*] cóşurĭ ʻcoş’: 21.
sạ́ndúkĕ; săndúḱ ʻladă’: 22.
gúr̄â; gur̄ⁱ̯ ʻ[lit.] gură’: 24.
márḑi̯ńă; mărḑi̯ń ʻ[lit.] margine’: 25.
[aprox.] cáŋǵilă; cáŋǵili ʻbalustradă’, cóθarᵘ̯; cóθarı̯c ʻ[lit.] cerc [= încercuială]’: 29.
[ɛ] gárdu: 31.
[ɛ] bordúră, [V] fáłcă di pusᵘ̯: 38.
nelᵘ̯ di şcámbâ, di ḱátrâ ʻ[lit] inel de piatră’: 39.
∞: 1, 2, 10, 12, 23, 28, 33, 36, 37
?: 5, 15, 16, 35, 52, 58.
–: 12, 26, 27, 30, 32, 34, 40–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: ∞

MN 352. SPĂL, ind.prez., 1–2 pl. ʻje lave’ [749]

lămᵘ̯; laţ: 1, 2, 5, 10, 12, 19, 22, 23, 25, 28, 29, 39, 51.
lăm͡ᵘ; laţ: 3, 9, 11.
lămᶜ; laţ: 4, 16, 24, 36.
lăm; laţ: 6–8, 13–15, 17, 18, 20, 31, 41, 59.
spạ́lắmᵘ̯; spạ́láţ: 21.
lăm͡ᵘ; laţĭ, [k] laţ: 33.
lăm͡ᵘ; laţ: 35, 40, 52.
γăm; γaţ: 37.
łăm; łaţ: 38, 58.
–: 26, 27, 30, 32, 34, 42–50, 53–57, 60, 61.

MEGL.: spilǫ́m; -láţ.

MN 353. FUND[1], pl. ʻplateau rond en bois’ [761]

NOTĂ. Nu există un obiect special pe care se răstoarnă mămăliga; vezi şi harta 509. FUND[2], pl.

cărpitu̯órᵘ̯; -tu̯árı̯ ʻcârpător’: 2.
misáli di lânâ ʻfaţă de masă de lână’, siníı̯i; -níı̯ ʻtavă mare’: 3.
scándurâ; scándurĭ, scándura di bârgâdánᵘ̯ ʻscândura pentru mămăligă’: 4.
scạ́ndură; scạ́ndurĭ: 5.
tâvắ; -váţ ʻtavă’: 6.
tu ţidílâ ʻîn sădilă’, tu vârâ távâ mári ʻîn vreo tavă mare’: 7.
scándurâ; scándurĭ: 8.
[*] lupátâ; -pắţ ʻlopată’: 9.
cặlpitórᵘ̯; -tǫ́rẹ ʻcârpător’: 11.
cărpitu̯órᵘ̯; -tu̯órań [m.] ʻcârpător’: 12.
pi scándūră: 13.
cărpitór͡ᵘ; -to̯áre ʻcârpător’: 14.
sófră; sófri ʻmasă joasă’: 18.
cărpı̯tórᵘ̯; -to̯árı̯ ʻcârpător’: 19.
cărpitórᵘ̯; -to̯árẹ ʻcârpător’: 20.
căpácặ; -pắḱ ʻcapac’: 21.
tı̯psíı̯i; -síı̯ ʻtipsie’: 22.
sufρắ; -fρáḑặ [n.] ʻmasă joasă’: 23.
tu távâ di ĉiŋgᵘ̯ ʻîn tavă de tablă zincată’: 24.
sufrắ; -fráḑ [m.] ʻmasă joasă’: 25.
tâpsíı̯i; -síı̯ ʻtipsie’: 28.
crăpı̯tórᵘ̯; -to̯árı̯ ʻcârpător’: 29.
cârpitórᵘ̯; to̯árẹ ʻcârpător’: 31.
scándrâ; scándri: 35.
clăpitórᵘ̯ ńicᵘ̯ ʻcârpător mic’: 36.
sufrắ ʻmasă joasă’: 38.
tu tâpsíi, prâ siníi; -níı̯ ʻîn tipsie, pe tavă’: 39.
pɦatélâ; -téli (di γilíi), tâpsíi ʻplatou (de sticlă), tipsie’: 40.
távlâ; távli ʻmasă’: 41⁺: vrâga di távlâ mbádi ʻ[stăteam] în jurul mesei, pe jos’.
pi sufrắ ʻmasă joasă’: 58.
∞: 1, 10, 15, 33.
?: 16, 17, 37, 52.
–: 26, 27, 30, 32, 34, 40–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: croŋg; crǫ́ŋgur.

MN 354. SĂREZ, ind.prez., 1–2 pl. ʻje sale’ [764]

aṇsặrắmᵘ̯; -ráţ: 1, 19, 22, 29.
ạṇsặrắmᵘ̯; -ráţ: 2, 10, 12.
aṇsârắm͡ᵘ; -ráţ: 3, 9, 33, 40.
ạ̊ṇsârắm; -ráţ: 4.
ā̊ṇsặrắmᵘ̯; -ráţ: 5.
aṇsârắm; -ráţ: 6, 8, 31, 39.
ṇsârắm; -ráţ: 7.
ặṇsặrắmᵘ̯; -ráţ: 11.
u ṇsărắm cárnẹa; u ṇsăráţ: 13.
ạṇsărắm; -ráţ: 14, 17.
ṇsặrắm; -ráţ: 15.
ạṇsărắmᶜ; -ráţ: 16.
u ṇsărắm cáşu; u ṇsăráţ ʻîl sărăm caşul’: 18.
ặ̊ṇsặrắm; -ráţ: 20.
ṇsặrắm͡ᵘ; -ráţ: 21.
ṇsặρắmᵘ̯; -ρáţ: 23.
u ṇsặrắm͡ᵘ cára; u ṇsăráţ ʻo sărăm carnea’: 24.
u ṇsặrắmᵘ̯ cáşu; u ṇsặráţ ʻîl sărăm caşul’: 25.
aṇsârắmᵘ̯; -ráţ: 28.

å̯nsârắm^{u}; -ráţ: 35.
n̯sărắm; -ráţ: 36, 37.
sărắm; -ráţ: 38, 58.
n̯sărắm^{ų}; -ráţ: 52.
sărắm^{u}; -ráţ: 56, 59.
–: 26, 27, 30, 32, 34, 41–51, 53–55, 57, 60, 61.

MEGL.: sărǫ́m; -ráţ.

MN 355. SĂ SĂREZ, conj.prez., 1 sg. ‘que je sale’ [765]*

s-an̯sár^{ų}: 1–10, 12, 17, 19, 22, 31, 33, 40.
să‿n̯sár^{ų}: 11, 20.
s-u n̯sár^{u} cárnẹa ‘să o sărez carnea’: 13.
s-lu̯-an̯sár^{u} ‘să-l sărez’: 14.
să n̯sár^{u}: 15.
s-an̯sărés^{ų}: 16.
s-u n̯sár^{ų} cáşu ‘să-l sărez caşul’: 18.
să n̯sar: 21.
să n̯sáρ^{ų}: 23.
s-u n̯sarī^{ų} cā̆ra: 24.
s-u n̯sar^{ų} cáşu ‘să-l sărez caşul’: 25.
şi-an̯sár^{ų}: 28, 29, 39.
şi-an̯sár^{ų}: 35.
si n̯sar^{ų}: 36.
să n̯sarī: 37.
s‿sar: 38.
si sar^{ų}: 41.
să n̯sár^{ų}: 52.
să sar: 58.
–: 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: să sar.
*Pers. 2, 3 sg.: conjuncţia + forma de indicativ prezent (vezi harta 511. SĂREZ, ind. prez., 1–3 sg.).

MN 356. MĂSUŢĂ, pl. ‘petite table’ [773]

măsícă; -síţẹ: 1.
măsícă; -síţ: 2, 24.
mâsícâ; -síţ: 3, 9, 31.
másâ ńícâ; másii ńiţ: 4.
măsi̯că; -si̯ţi̯: 5, 12.
siníi; -níi̯ ‘masă joasă sprijinită pe trei picioare’: 6.
cáma ńícâ másâ, [σ] mâsícâ; -síţ: 7.
másâ ńícâ, másâ‿apúsâ, [adică] siníi; -níi̯: 8.
măsi̯că; -síţ: 10, 19, 25.
măsícă; -sícurİ: 11.
másă ńícă; máse ńiţ: 13.
sófră ńícă; sófre ńiţ: 14.
măsícâ; -síţi: 15.
măsícă; -síḱe: 16.
măsícă; -síḱi: 17.
măsícă; -síţi: 18.
másă̯ ńi̯că̯; másı̯ ńiţ: 20.
măsícă; -síḱi̯: 23.
mẹ́ásâ ńícâ: 28.
măsi̯câ; -si̯ţi̯: 29.
mẹ́ásâ ńícâ; mẹ́ásẹ ńiţİ: 33.
mâsícâ; -síĉ: 35.
mẹ́ásă ńícă; mẹ́ase ńíţi̯: 36.
tavolínă ńícă; tavolíne ńiţ: 37.
siníi şcúrtâ; siníi̯ şcúrti: 39.
távlâ; távli: 41.
măsícâ/ă; -síţ: 52.
tavolínâ ńícâ: 58.
–: 21, 22, 26, 27, 30, 32, 34, 38, 40, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: másă̯ ńícă̯; másı̯ minúti.

MN 357. SCĂUNEL, pl. ‘petite chaise, tabouret’ [778]

stulíc^{ų}; -líţi: 1, 3, 6, 8, 9.
scă̯míc^{ų}; -níţi̯: 2.
stulíc^{ų}; -líĉi, [ε] -lícurİ: 4.
stuli̯c^{ų}; -líţi̯: 5, 10.
scâmníc^{ų}; -níţi, stulíc^{ų}; -lícuri: 7.
scă̯míc^{ų}; -nícurİ: 11.
scam^{u} ńic^{u}; scámuri ńiţ: 13.
scă̯míĉ^{u}; -níĉi: 15.
scămníĉ^{ų}; -níĉe: 16.
scámnu ńic^{ų}, scămníĉ^{ų}; -níĉi: 17.
scămníĉ^{ų}; -níĉi: 18.
scă̯mni̯c^{ų}; -ni̯ţi̯: 19, 29.
scam ńic^{ų}; scámurı̯ ńiţ: 20.
scámnu ńic^{ų}; scámnı̯ ńiţ: 22.
scă̯míĉ^{ų}; -míĉi̯: 24.
scă̯mi̯c^{ų}; -míţi̯: 25.
caricláḱ; -cláḱ [n.]: 28.
scâmníĉ^{ų}; -níĉi̯: 31.
scámnu ńic^{ų}; scámnẹ ńiţİ: 33.
scâmńíc; -ńíĉi: 35.
scămnícu; -níţi: 36.
carígă ńícă; caríģi ńiţ: 37.
scamnéł^{ų}; -néli: 38.
scâmníc^{ų}; -níţi: 39, 40.
ńic^{ų} scámnu, scâmníc^{ų}; -nícurİ: 41.
scă̯mél^{ų}, scă̯míc^{ų}; -míţi: 52.
?: 14.
–: 12, 21, 23, 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–61.

MEGL.: scand mic; scándi minúti.

MN 358. CĂPĂTÂI, pl. ‘chevet’ [784]

NOTĂ: În dialectul aromân, căpitắń^{ų} are sensul de ‘pernă’ (vezi harta 528. PERNĂ, pl.).

MN 359. SFORĂI, ind. prez., 3 sg., 1–2 pl. ‘je ronfle’ [787]

hă̯rḱáşti; -ḱím^{ų}; -ḱíţ: 1, 29.
hurbuli̯áşti; -lím^{ų}; -líţ: 2.
hârḱáşti; -ḱím^{ų}; -ḱíţ: 3, 4, 6–9, 28, 35, 39, 40.
hă̯rḱáşti̯; -ḱím^{ų}; -ḱíţ: 5, 10, 19.
ḥárbe; ḥirbém^{ų}; -béţ: 11.

gurl̦éáşţi; -límʲ; -líţ: 12.
hărr̄ăḱé̦şt̲e̦; -ḱím; -ḱíţ: 13.
hărbul̦éáşt̲e̦; -lím; -líţ: 14.
ɦárbi; ɦárbim; ɦárbiţ: 15.
ɦárbe (tu sómnọ); ɦirbémᶜ; -béţ: 16.
hărǵáşĉi; -ǵím; -ǵíţ: 17.
hărɦáşti; -ɦímʧ̲; -ɦíţ: 18.
hă̦rɦáşte̦; -ɦím; -ɦíţ: 20.
nhă̦rńáşţi; -ńím⁽ᵘ̲; -ńíţ: 21.
hă̦rńástţ; -ńímʲ; -ńíţ: 22.
hă̦ṕɦáşţi; -ɦímʲ; -ɦíţ: 23.
hă̦r̄ɦáşţi, -ɦé̦şĉi̦; -ɦímʧ̲; -ɦíţ: 24.
hă̦rɦáşţi; -ɦímʲ; -ɦíţ: 25.
hârɦáşţi; -ɦím; -ɦíţ: 31.
hărḱáşti; -ḱímʲ; -ḱíţ: 36.
ŋgărńé̦şti; -ńím; -ńíţ: 37.
ruhâliseǫáşti; -sím⁽ᵘ̲; -síţ: 41.
hă̦rhă̦ǫáşti; -ímʲ; -íţ: 52.
gârńé̦şti; -ńím; -ńíţ: 58.
?: 33.
–: 26, 27, 30, 32, 34, 38, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: ă̦rčáşti; -čǫ́m; -čǫ́ţ.

MN 360. SALTEA (cu lână), pl. ‘matelas (de laine)’ [789]

duşéḱi̦; -şéḱ: 2, 5, 10, 29.
duşéḱi; -şéḱ: 3, 4, 6, 8, 9.
duşéḱi cu lână; -şéḱurⁱ ~ ~: 7.
duţéşʲ; -şécurⁱ: 11.
duşécʲ; -şéḱ [n.]: 12.
duşéc⁽ᵘ̲; -şécur: 13.
duşéc⁽ᵘ̲; -şécur, -şéţe̦: 14.
duşéc⁽ᵘ̲; -şécur: 15.
[vezi 788: harta 531]: 16.
duşécʲ; -şécur: 17.
duşécʲ; -şéţi: 18.
duşáḱi̦; -şéḱ: 19.
duşécʲ; -şécurⁱ: 20, 25, 52.
duşécʲ; -şéţi̦: 22.
duşắcʲ; -şắcuρⁱ: 23.
duşắcʲ; -şắcur⁽ⁱ̲: 24.
strózmâ; strózmati: 28.
astrózmă; astrózme: 36.
duşéc; -şéţi: 37.
duşécʲ; -şécuri̲: 38.
strómâ: 39.
sumné; -néḍ: 40.
strómâ; strómati: 41.
duşé̆c; -şé̆ţi: 58.
∞: 1, 31, 33.
?: 35.
–: 21, 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: duşéc; -şéţi.

MN 361. PILOTĂ, pl. ‘couverture en duvet, édredon’ [791]

NOTĂ. În localităţile anchetate nu există la aromâni pilotă umplută cu fulgi (pene). Prin extrapolare, unele persoane chestionate au dat acelaşi răspuns ca la întrebarea 790. PLAPUMĂ, pl. [vezi harta 532. PLAPUMĂ, pl.]

i̯urγáni̦; -γắń: 3, 4.
ǵurγáne̦; -γắń: 11.
i̯orγán⁽ᵘ̲; -γáne [n.]: 13.
i̯urγán⁽ᵘ̲: 14.
i̯o̦rgáni̦; -gắń: 15.
ǵurγánʲ; -γáni: 18.
ǵurγáni̦; -γắń: 19.
i̯o̦rgán; -gáne̦: 37.
i̯urγână cu púpli di gâl’ínâ ‘cu fulgi de găină’: 58.
∞: 1, 2, 6–10, 12, 17, 20–23, 28, 29, 40.
?: 5, 35.
–: 16, 24–27, 30–34, 36, 38, 39, 41–57, 59–61.

MEGL.: – .

MN 362. PETROL ‘pétrole’ [796]

γasʲ: 1.
gazʲ, bi̯zí̦rʲ: 2.
γasʲ, [*] gasʲ: 3.
gazʲ: 4, 10, 11, 13, 17–25, 28–30, 33, 35, 38, 39, 52.
gasʲ: 5, 6, 8.
bi̯zí̦rʲ: 7.
γasʲ, [R] gazʲ: 9.
gázi̦: 12, 31.
gas⁽ʲ̲: 14.
gǫazée: 15.
gasʲ, [k] gazʲ: 16.
gázu̲, [R] pitrélu̯: 36.
gaz: 37, 59.
gázi: 40.
gázi, petrélu̯: 41.
náftă̦: 58.
–: 26, 27, 32, 34, 42–51, 53–57, 60, 61.

MEGL.: gaz .

MN 363. CIUBĂR, pl. ‘baquet’ [798]

tálarʲ; tálari̦, búti̦; buţ: 2.
[σ] ǵuvéĉʲ; -véĉurⁱ: 3.
cᵾoș́ʲ; co̦áș́i̦: 5.
cânéstrâ; -néstri: 6.
tálarʲ cu gúra mári ş-cu fúndulʲ ńicʲ: 7.
gâlǫéátâ; -léţ: 8.
ǵuvéĉʲ; -véĉi, [k] -véĉurⁱ: 9.
cᵾoș́ʲ; cᵾáș́i̦: 10.
gă̦lǫéátă̦; -léţ: 12, 24.
gă̦lǫéátă; -léţ: 13.
mălḍáre; -ḍắr: 14.
gă̦lǫéátâ; -léţ: 15.
cóblă; cóbli: 17.
tálarʲ; tálari̦: 19, 29, 52.

mulḑárį; -ḑărᵻ̯: 22.
gălęátă (dį lemᵘ̯); -léţ: 23.
coşᵘ̯; cǫáşį: 25.
tálarᵘ̯; tálari: 28.
licáne; -cắni: 36.
cărłdără; -dărᵻ̯: 37.
cânistrâ; -nístri: 39.
câláθâ; -lắθᵻ̯: 40.
mulḑári; -ḑărᵻ̯: 41.
∞: 1, 18, 33.
?: 4, 11, 20, 21, 31, 35, 58.
–: 16, 26, 27, 30, 32, 34, 38, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: nu vę ‘nu existau’.

MN 364. SĂ UMPLE, conj. prez., 3 sg., 3 pl. ‘qu’il remplie’ [814]

NOTĂ. Lista a fost întocmită pe baza răspunsurilor suplimentare la întrebarea 814. UMPLU, ind. prez., 1–3 sg., 1–3 pl. (vezi şi hărţile 555. UMPLU, ind. prez., 1 sg., 1–3 pl. şi 556. UMPLU, ind. prez., 2 sg., 3 sg.).

s-úmplă̰: 1, 2, 5, 10, 11, 17, 19–25, 31, 52.
s-úmplâ: 3, 4, 6–9.
s-úmplă: 13–16, 18.
si̯-úmblâ: 28, 29, 35, 39.
si̯-úmblă̰: 33.
si̯-úmplă: 36.
s-úmpă: 37.
s-úmpłă: 38.
si̯-úmblâ: 39–41.
–: 12, 26, 27, 30, 32, 34, 42–51, 53–61.

MEGL.: – .

MN 365. PISĂLOG, pl. ‘pilon’ [815, 816]

NOTĂ. Lista a fost întocmită pe baza notelor la hărţile 547. PIULIŢĂ[1], pl. [815] şi 548. PIULIŢĂ[2], pl. [816].

stúmbu; stúmbį [n.]: 2, 17.
mulúcᵘ̯; -lúḱi [n.]: 3.
mâcúcᵘ̯; -cúcurᵻ̯ [n.]: 4.
stúmburᵘ̯; stúmburį [n.]: 5.
stúmburᵘ̯; stúmburᵻ̯ [m.]: 6, 8, 10.
stúmbu: 7, 19, 31.
stumbᵘ̯; stúmbur [n.]: 13.
stúmbu; stúmbi [n.]: 15.
stumbuᵘ̯; stúmburi [n.]: 18.
stumbuᵘ̯; stúmbį [n.]: 23, 25, 52.
stúmbu; stúmburᵻ̯ [n.]: 29, 51.
stumbᵘ̯; stúmburᵻ̯ [n.]: 33.
stúmbu; stúmbe [n.]: 36.
stumbᵘ̯ [n.]: 38.
–: 1, 9, 11, 12, 14, 16, 20–22, 24, 26–28, 30–32, 34, 35, 37, 39–50, 53–61.

MN 366. OBADĂ, pl. ‘jante’ [820]

NOTĂ: În răspunsurile lor, persoanele anchetate au avut în vedere, în general, totalitatea obezilor, numite cu termenul culácᵘ̯ ‘colac’ sau cu termeni care denumesc roata [vezi harta 561. ROATĂ, pl.].

cumátă dį culácᵘ̯; cumắţ ~ ~: 2, 5, 19.
culácᵘ̯; -lácurᵻ̯: 3, 11.
cumátă di hótarᵘ̯: 4.
tâbáni; -bắń: 6.
[ɛ] tâbáni; -bắń: 7.
tâbánâ; -bắń: 8.
culácᵘ̯; -láţi [n.]: 9.
[σ] cumátă dį culácᵘ̯; cumắţ ~ ~: 10
lăctíşte; ~: 14.
láhtişte; láhtişte: 16.
[ɛ] sfįnă̰; sfíne̯, [σ] culácᵘ̯; -láţ: 20.
culácᵘ̯; -láţ: 21, 22.
culácᵘ̯; -láţį [n.]: 23.
cóθurᵘ̯; cóθurį: 24.
furcutáşᵘ̯: 27.
cumátâ dį culácᵘ̯; cumắţ ~ ~: 29.
[aprox.] cumátă; -mắţ: 31.
anémi: 34.
culácᵘ̯ di róδă; culáţi [n.] ~ ~: 36.
culác; [ɛ] -láţi: 37.
cóθurᵘ̯; cǫáθă̰ri: 39.
∞: 1.
?: 12, 13, 15, 17, 18, 25, 26, 28, 30, 34, 35, 52, 54, 58.
–: 32, 38, 40–51, 53, 55–57, 59–61.

MEGL.: ?.

MN 367. OSIE, pl. ‘essieu’ [825]

óscâ; ósḱi: 7, 15.
óscă̰; ósḱi: 11.
óscă; ósḱe: 13, 14, 16.
osovínă; -víni: 17.
óscă; ósḱi: 18.
ɦéru; ɦără̰: 36.
∞: 1–6, 8–10, 19, 30.
?: 12, 31, 37, 52, 58.
–: 20–29, 32–35, 38–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: – .

MN 368. INIMA (carului), pl. ‘pièce de bois qui relie l’avant et l’arrière du char’ [826]

cǫádă̰; cǫoḑ: 2.
cǫádă̰; cǫádį: 5.
cǫádâ; cǫádi: 6.
cǫádâ; cǫádi, cǫáda di carótă̰: 8.
cǫádă̰; coḑ (di carótă̰): 10.
lúŋgulᵘ̯ lémnu: 12.
ştắrcu; ştắrcur: 14.
sulᵘ̯; súle: 16.
osovínă; -víni: 18.
strǫpᵘ̯; strǫápį: 24.
tindócsilᵘ̯, -dócsilu; -dócsili̯ [m.]: 36.
lémnu: 39.
∞: 1.
?: 7, 11, 13, 15, 17, 22, 31, 37, 52, 58.
–: 3, 4, 9, 19–21, 23, 25–30, 32–35, 38, 40–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: cǫ́da lu cáru.

MN 369. OIŞTE, pl. ‘timon (du char)’ [827]

arúdâ; arúdi: 7.
co̯ádă di ḱéră; co̯áde ~ ~: 14.
o̯cói̯tă; o̯cói̯te: 16.
rúdă; rúdi: 17, 18.
tindócsilᵘ̯, -dócsilu̯; -dócsili̯ [m.]: 36.
lémnu di ǵelíndari: 39.
∞: 1, 10.
?: 2–6, 8, 9, 11–13, 15, 22, 31, 35, 37.
–: 19–21, 23–30, 32–34, 38, 40–61.

MEGL.: –.

MN 370. PROŢAP, pl. ‘timon (du chariot)’ [828]

arúdâ; arúdi: 7.
co̯ádă di ḱéră; co̯áde ~ ~: 14.
rúdă; rúde: 16.
tindócsilᵘ̯, -dócsilu̯; -dócsili̯ [m.]: 36.
súlă̯: 50.
∞: 1, 10.
?: 2–6, 12, 15, 17–19, 22, 31, 35, 37.
–: 8, 9, 11, 13, 20, 21, 23–30, 32–34, 38–49, 51–61.

MEGL.: –.

MN 371. LOITRĂ, pl. ‘ridelle’ [829]

câpáḱi; -pắḱ: 6.
canátâ; -náti, -nắţ: 8.
nanăpárte; -părţâ: 11.
lésă; lése: 13.
canátă; -náte: 14, 16.
părmácᵘ̯; -máţi: 15.
căpáḱe; -pắḱ: 18.
canátâ: 19.
scắnduρă̯; scắnduρi̯: 23.
că̯páḱi̯; -pắḱ: 25.
plivre̯áu̯ă; -vrée: 36.
spóndă; spóndi: 37.
lemnu mbróstu; le̯ámni mbro̯ásti: 39.
∞: 4, 10.
?: 2, 3, 9, 12, 17, 20, 22, 35.
–: 1, 5, 7, 21, 24, 26–34, 38, 40–61.

MEGL.: –.

MN 372. LEUCĂ, pl. ‘ranche, bois courbé qui soutient la ridelle’ [830]

bráţᵘ̯ di la mácsi; bráţâ ~ ~: 6.
suélᵘ̯; suľáḑă: 16.
braţᵘ̯; bráţă̯: 19.
braţᵘ̯: 25.
∞: 1, 2, 10.
?: 3–5, 7, 11–15, 17, 18, 20, 22, 29– 37, 39.
–: 8, 9, 21, 23, 24, 26–28, 38,40–61.

MEGL.: –.

MN 373. COVILTIR, pl. ‘couverture du chariot (sur cerceaux)’ [831]

téndă̯; téndę: 1.
aruguzínâ; -zíń, [V] psáθâ; psáθi: 3.
téndâ; téne̯dâ: 6, 29.
a̯nvâlitúrâ; -túrᵢ̇: 7.
psáθâ; psáθi: 8.
psáθi; ~: 9.
téndă̯; téndę: 11.
muşamái̯ă; -mắi̯: 13.
muşămái̯ă: 14.
arguzínâ; -zíń: 15.
arguzínă: 16.
a̯nvâlitúră, pócriv: 17.
muşumắ, câdóri: 18.
a̯u̯umbrátă̯; -brắţ: 19.
téndă; téndi̯: 21.
câdắrᵢ̯; -dắrᵘ̯̯: 24.
[V] vilénde̯ă, ţíŋgu, [R] nái̯lu [art.]: 36.
muşamái̯ă: 37.
mâşâmắ, kilími: 39.
∞: 2, 10.
?: 4, 5, 12, 22, 25, 28, 31, 35.
–: 20, 23, 26, 27, 30, 32–34, 38, 40–61.

MEGL.: –.

MN 374. TALPĂ (la sanie), pl. ‘patin (de traîneau)’ [833]

[σ] tâbáni; -bắń: 3.
lémnu di şái̯nâ; le̯ámni ~ ~: 4.
cîcórᵘ̯ di şái̯nâ; cîco̯ári ~ ~: 6.
tă̯báni; -bắń: 9.
pragᵘ̯; prágurᵢ̇: 11.
părnózᵘ̯; -no̯ze: 13.
lémnu di sáńă; le̯ámne ~ ~: 14.
cîcórᵘ̯; -co̯áre: 16.
cor; co̯árᵢ̯: 21.
lémnu; le̯ámne: 36.
∞: 1, 2, 10.
?: 5, 7, 12, 15, 17, 18, 22, 24, 25, 37, 52, 58.
–: 8, 19, 20, 23, 26–35, 38–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: –.

MN 375. OPLEAN, pl. ‘traverse qui relie les patins d’un traîneau’ [834]

pragᵘ̯; práguri: 3.
cîcórᵘ̯; -co̯ári: 8.
mă̯núşi; -núş: 9.
cîcórᵘ̯; -co̯ári di sáńi: 15.
pragᵘ̯; prágur: 16.
le̯ámne [pl.] di pisúpră: 36.
∞: 1, 2, 10, 12.
?: 5, 7, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 35, 37.
–: 4, 6, 19, 21, 23, 26–34, 38–61.

MEGL.: –.

MN 376. CRUCE, pl. ˹ traverse de l'avant d'un traîneau' [835]

stol$^{u}_{i}$; stọ́ali: 3.
crúţi; cruţ: 8.
cruţi; cruţ, crúţ̧a dinínti: 9
[σ] că̲rúţe; -rúţ: 13.
[σ] cărúţi; -rúţ: 14.
cri̯úţi; cri̯uţ: 21.
crúţe: 26.
∞: 1, 2, 10, 12.
?: 4–7, 11, 15–19, 22, 25, 35, 37.
–: 23, 24, 27–34, 36, 38–61.

MEGL.: –.

MN 377. CEA!, pl. ˹dia!' [837]

ḱa!: 14.
ai̯s!: 15.
na ndrę́apta!: 18, 36.
[muc! muc! (pentru mânat caii în caravană)]: 31.
#: 1–10, 12, 20–25.
?: 11, 13, 16, 17, 19, 28, 29, 35, 37.
–: 26, 27, 30, 32–34, 38–61.

MEGL.: –.

MN 378. HĂIS! ˹hue!, hu hau!' [838]

oi̯s! oi̯s!: 7. [termen unic folosit când mâni din urmă]
ai̯s!: 14, 15.
na stă̲nga!: 18.
na stă̲nga!: 36.
∞: 1–6, 8–10, 12, 20–25.
?: 11, 13, 16, 17, 19, 28, 29, 35, 37.
–: 26, 27, 30–34, 38–61.

MEGL.: –.

MN 379. (bou) CIMPAV, pl. ˹(bœuf) estropié' [864]

NOTĂ. Nu există un termen pentru ˹(bou) cimpav'.

şcl'u̯op$^{u}_{i}$; scl'u̯oḱ ˹şchiop': 2.
şcl'op$^{u}_{i}$; scl'oḱ ˹şchiop': 7, 21.
şcl'ọ́apicâ ˹şchiopătează': 8.
âi̯ di̯scúlţu şi şcl'ọ́pică ˹e nepotcovit şi şchiopătează': 11.
să̧cát$^{u}_{i}$; -cáţ ˹schilod': 12.
discúlţ^{u}; -cúlţ ˹nepotcovit': 13.
ni̯ngălţát$^{u}_{i}$; -ţáţ ˹nepotcovit': 14, 16.
discúlţ$^{u}_{i}$; -cúlţ ˹nepotcovit': 18.
bă̧túţ$^{u}_{i}$; -túţ ˹bătătorit': 19.
z-vă̧tă̧mắ di̯ cáli̯ ˹s-a schilodit de [mers pe] drum': 20.
şcl'op$^{u}_{i}$ ˹şchiop', şcl'ọ́apită ˹şchiopătează': 22.
şcl'op$^{u}_{i}$ ˹şchiop': 23.
ni̯ngălţát$^{u}_{i}$ ˹nepotcovit': 32 [nu se pun potcoave la boi].
bóu̯lu nu si ŋcálţă ˹boul nu se potcoveşte': 36.
şcl'ọ́apicâ ˹şchiopătează': 40.
[boul nu se potcoveşte]: 41.
s-mắcă úŋǵa ˹se roade copita': 54 [boii nu se potcovesc; se potcovesc numai caii şi catârii].
#: 1, 3, 9, 10, 24, 25, 28, 29.
?: 4–6, 15, 17, 31, 33, 35, 37, 39, 52, 58.
–: 26, 27, 30, 34, 38, 42–51, 53–57, 59–61.

MEGL.: criv; ~ ˹şchiop, crivę́şti ˹şchiopătează'.

MN 380. ADĂP, ind. prez., 1–2 pl.˹j'abreuve' [867]

adă̧pắm$^{u}_{i}$; -páţ: 1, 2, 5, 10, 12, 19, 49, 52.
adâpắm$^{u}_{i}$; páţ: 3, 28, 29, 32, 40.
adâpắm; -páţ: 4, 6, 41.
adâpắm, adûpắm; adâpáţ, adûpáţ: 7.
adupắm; -páţ: 8, 15, 31.
adâpắm$^{u̯}$; -páţ: 9, 33, 35, 39.
adă̧pắm; -páţ: 11, 16.
dăm ápă; daţ ápă: 13, 14, 37.
adăpắm; -páţ: 17, 18, 59.
adă̧pắm$^{u̯}$; -páţ: 20.
dăm$^{u}_{i}$ ápă; daţ ~: 21.
adăpắm$^{u}_{i}$; -páţ: 22.
adupắm$^{u}_{i}$; -páţ: 23–25.
adăpắmu̯; -páţ̧́: 36.
adăpắm; -páţ, dăm ápă; daţ ~: 38.
adäpắm$^{u̯}$; -páţ: 54.
–: 26, 27, 30, 34, 42–48, 50, 51, 53, 55–58, 60, 61.

MEGL.: dăpọ́m; -páţ.

MN 381. HULUBĂ, pl. ˹brancard (d'une voiture)' [874]

ă̄rúdâ; arúdi 7
ócă; ókă 14
ọcói̯tă; ọcói̯te 16
rúdă; rúdi 18
lémnu; le̯ámni̯ 20
δiplare̯áu; -rée [f.] 36
timóni; ~ 39, 40
?: 1–6, 8–13, 15, 17, 19, 21–26, 28, 29, 31–33, 35, 37, 38, 41, 52, 58, MEGL.
–: 27, 30, 34, 42–51, 53–57, 59–61.

MN 382. BICI^{2}, pl. ˹fouet (de chanvre)' [897]

NOTĂ. S-a răspuns cu acelaşi termen ca la întrebarea 896: 1–22, 25, 28, 29, 35, 36, 39–41, 54, MEGL.

hă̧nĝíc$^{u}_{i}$ di̯ fúni̯; -ĝíţi̯ ~ ~ 23
víţâ; viţi̯ ˹vargă, nuia' 32
víţă̧; víţe ˹vargă, nuia' 33
comjíc di fúnă 37
–: 24, 26, 27, 30, 31, 34, 38, 42–53, 55–61.

NOTE
(la hărţile lingvistice şi la materialul lingvistic necartografiat)

HARTA 301. VARĂ DE-A DOILEA [501]

2: cusurín‿antréi̯leą ʻvară de gradul treiʼ.
15: cusurínă‿a tréi̯leą ʻ vară de gradul treiʼ.

HARTA 302. NEAM [502]

NOTĂ. Forma de singular, *só̯je*, are sensurile: 1º ʻneamʼ, 2º ʻfel, soiʼ: víni tútă sója ʻa venit tot neamulʼ; ţi sóję di om ǫástę? ʻce fel de om este?ʼ. Forma de plural, *soi̯*, are numai sensul ʻfel, soiʼ: vínirą soi̯ di soi̯ di ǫámiń ʻau venit fel(uri) de fel(uri) de oameniʼ: 19; di túti sói̯li ʻde toate felurileʼ: 50.

54: [nu se zice: *sǫ̂ji̯*, despre care subiectul spune că „e grecește”].
56: [*] aráfil' a luį̯ ʻneamurile luiʼ; [subiectul spune că *fîsi* e „din albaneză”].
MEGL. zăntuníį̯ pl.

HARTA 303. TÂNĂR, pl. [503]

6: ĝóni tu ilikíi ʻtânăr în floarea vârsteiʼ.
32. ĝóni; ĝón ʻflăcăuʼ.
18, 19: ĝóni; ĝón adj. ʻvoinicʼ; ĝónilį̯-áli fǫ́ati ʻsoţul fiiceiʼ.
28: tu ilikíi̯e di tamámᵘ̯ ʻ[lit.] la vârstă exactă, potrivită [= la prima tinereţe, 25 de ani]ʼ.
31: fidánᵘ̯; -dáń [fig.] ʻ[lit.] vlăstar tânăr [= bine făcut]ʼ.
32, 33: ĝóni; ĝoń.
36: tinirácᵘ̯; -rátʲ ʻtinerelʼ; mătúrᵘ̯; -túrʲ ʻmaturʼ.
37: tínări ʻtinerii’, năų̯; năį̯ ʻtânărʼ.
38: noų̯; noį̯ ʻtânăr de la 14 la 24 de aniʼ.
49, 50: ĝóni.
51: ĝóni 1º ʻtânărʼ, 2º ʻvoinic, bravʼ; livéndu.
54: likusítᵘ̯ ʻmatur (între tânăr şi bătrân)ʼ.

HARTA 304. TÂNĂRĂ, pl. [504]

31: fidánâ; -dắń.
38: fi̯átă náu; féti náli ʻfată între 14 şi 24 de aniʼ; tărcútă di likíe ʻcu vârsta peste 24 de aniʼ; tărcút di kiró ʻîn vârstăʼ.

HARTA 305. TINEREŢE [505]

2: tu ńátį, tu tineręǫ́ąţă ʻîn tinereţeʼ.
7: tų̯-a męáli ńáti ʻîn tinereţile meleʼ.
15: tinirǫ́ąţă muşátă ʻtinereţe frumoasăʼ; tinerétᵘ̯ ʻtineretʼ; [σ] tu ńátili̯-a męáli ʻîn tinereţile meleʼ.
17: nai̯ buń ań ʻcei mai buni aniʼ.
18: tu ńáti ʻla tinereţeʼ; tinirǫ́ąţă ʻtineretʼ.
19: tu ńátį ʻla tinereţeʼ; tu ilikię ʻla maturitateʼ.
20, 25 39, 41: tu ńátį ʻîn tinereţeʼ.
21: tu vrăstă ʻ[lit.] în etate [la tinereţe, până la 40 de ani]ʼ.
23: [σ] ǫ́ástį pį ńátį ʻeste la vârsta tinereţiiʼ.
24: tu ńátįlį a męálį ʻîn tinereţile meleʼ.
33: árį ńátį = ǫ́ástį tínįrᵘ̯, ĝónį ʻeste tânărʼ; lo fi̯átă cu ńáte ʻa luat [= s-a căsătorit cu] fată tânără şi frumoasă’; scǫ́ási ńáti ʻa întinerit’.
36: tįnįrǫ́ąţă = ilikíi̯a dį tįnįr ʻvârsta de tânărʼ.
38: tinărămă ʻtineret’; pi likíe ʻîn floarea vârsteiʼ; ąţél fáţi ńátă, lę-ári túti bunésli ʻacela o duce bine, are toate bunătăţile’; trę́ţi ǵíni ʻ[lit.] trece [= o duce] bine’.
40: ńáti [pl.] ʻtinereţe: de la pubertate la 30 de aniʼ; [atent la notiţele mele pe foi de hârtie, subiectul observă că:] scâpárâ frắnḑâli ʻs-au terminat foileʼ.
41: ḣim‿tínirᵘ̯, tu ńáti ʻsunt tânăr, la tinereţeʼ.
54: ḳipsí ʻs-a oprit’.
55: ĝunámi ʻtineret’.
58: [*] di qend erám noų̯ ʻde când eram tânărʼ.

HARTA 306. BĂTRÂN, pl. [506]

5: trįcútᵘ̯; -cúţ ʻşi mai bătrânʼ.
6: auṣacᵘ̯; -ṣáţ ʻbătrânelʼ.
9: aúṣᵘ̯; aúṣʲ „moş”.
15: tricútᵘ̯ di ilikíi ʻ[lit.] trecut de vârstă [= de la 45 la 65 de ani]ʼ; aúṣᵘ̯ ʻdupă 65 de aniʼ.
18: tărcútᵘ̯; -cúţ ʻîn vârstăʼ.
19: [boul e:] bitắrnu.
31: ǰ'grofᵘ̯ ʻhârcă bătrânăʼ; scatóǵirᵘ̯ ʻcăcat bătrânʼ.
32: papᵘ̯ 1º ʻbunicʼ, 2º ʻbătrânʼ, 3º ʻmoşʼ.
33: úną̆ mǫáşį ṣ-unᵘ̯‿aúṣᵘ̯ şį cắcá la cắldắrúṣᵘ̯ ʻo babă şi un moş se căcau în căldăruşăʼ.
36: [despre oameni, arbori:] bitắrnu: pom bitắrnu ʻpom bătrânʼ; [despre animale:] vécľu: birbécᵘ̯, boų̯ vécľu ʻberbec, bou bătrânʼ.
37: [despre oi, animale domestice:] bătắrn; -tắrń, bătắrnă; -tắrne: ǫ̀ai̯e bătắrnă ʻoaie bătrânăʼ.
39: tricútᵘ̯ ʻpeste 60 de aniʼ, aúṣᵘ̯, ʻpeste 70 de aniʼ; [despre plante, animale:] bitắrnu: bitắrni urḑắţ ʻbătrâne urzici’, ǫ́ai bitắrnâ ʻoaie bătrânăʼ.
40: ilikusítᵘ̯, trâcútᵘ̯ ʻîn vârstă’, trâcútᵘ̯ di ilikíi ʻ[lit.] trecut de vârstă [= în vârstă înaintată]ʼ.
56: aúşi̯i [pla.]; auşátęcu [art.] ʻmulţimea bătrânilorʼ; oi̯ bắtắpʲ ʻoi bătrâneʼ.
57: auşátu [art.] ʻmulţimea bătrânilorʼ.
59: aúşu [art.], pápu [art.].
MEGL.: [şi la animale:] doi̯ boi̯ moş ʻdoi boi bătrâniʼ; [la vite se mai zice şi:] bitǫ́rn; -tǫ́rń; prumátur; ʻom la maturitateʼ.

HARTA 307. BĂTRÂNĂ, pl. [507]

9: mo̯áși; ~ ʻbabăʼ.
33: – A cu̯i? – Áli máie ʻ– A cui? – A bunicii'. [Forma *a cu̯i* ʻa cui' se întâlnește la fărșeroți, față de *a cúri*, întâlnită la grămosteni.].
36: [nu există cuvântul:] bábă.
38: auși̯átă; -și̯áti ʻîmbătrânităʼ.
41: cupâcʲ bitârnu ʻstejar bătrânʼ; birbécʲ vécl'u ʻberbec bătrânʼ; om mári, ~ aúșʲ ʻom în vârstă, om bătrânʼ.
MEGL.: [la vite se zice și:] bitǫ́rnă; -tǫ́rni.

HARTA 308. BĂTRÂNEȚE [508]

8, 9: [în urare:] ǵarámati búni! ʻbătrânețe bunăʼ.
15: ți cáfțâ de̯-auși̯áticʲ? ʻce ceri de la bătrâni?ʼ.
18, 47: auși̯áticʲ 1º ʻmulțimea bătrânilorʼ, 2º ʻbătrânețeʼ.
33: auși̯áticlu e̯ástį greu̯ ʻbătrâneța e greaʼ.
36: auși̯âre̯a-i̯ gre̯áu̯â ʻîmbătrânirea e greaʼ.
37: auși̯átc 1º ʻmulțimea bătrânilorʼ, 2º ʻbătrânețeʼ; auși̯átcu-i̯ greu̯ ʻbătrâneța e greaʼ; [nu se zice:] ǵarámati.
38: ǵarámati búnă! ʻbătrânețe bunăʼ
40: e̯ásti trâcútʲ di iliḱíi ʻ[lit.] este trecut de vârstă [= este foarte în vârstă]ʼ; criscúi̯ ʻam înaintat în vârstăʼ; auși̯íi̯ ʻam îmbătrânitʼ.
54: [nu se zice:] ǵarámati [care e „pe grecește”, afirmă subiectul].
MEGL.: mi júnsi bitărnéța ʻm-a ajuns bătrâneța'.

HARTA 309. COPIL, pl. [509]

3: [σ] técnu ʻnou-născutʼ.
4: purtári̯cʲ; -tári̯ț ʻprimul copil născut în familieʼ.
5: técnu; técńi ʻplod, nou-născutʼ.
6: fĉorʲ 1º ʻcopilʼ, 2º ʻbăiatʼ.
11: fáțe fume̯ál'e, să̯ nfumil'áḑă ʻnaște copiiʼ.
15: bebʷ; bébań ʻcopilaș (băiețel, nou-născut)', bébă; bébi ʻfetiță nou-născutăʼ.
16: s-lișure̯ázăʻ[lăuza] se ușurează [= naște]ʼ; nu-s aslí frați ʻnu-s frați veritabili, frați buniʼ; párafrați ʻfrați vitregiʼ.
17: ńicʲ ʻcopil nou-născutʼ; bebʲ; [ε] bébań ʻcopil nou-născut (primele săptămâni)ʼ; sărmăníță ʻcopil nou-născut (primele două luni)ʼ; [nu se zice:] natʲ.
18: bebʲ; bébań ʻcopil nou-născutʼ; dáșu̯-áli dádi ʻdragul mameiʼ [și mielului preferat i se spune:] dașʲ; [nu se zice:] natʲ.
19, 34: fiĉuríclʲ ʻcopilașʼ.
20: amintắ́ ńicʲ ʻa născut copilʼ, natʲ; naț ʻcopil nou-nascutʼ, fiĉórʲ; fiĉórʲ ʻcopilʼ.
21: [nu se zice:] amintắ ʻnăscuʼ.
22: bebʲ; bebʲ ʻcopil până la un anʼ.
23: [nu se zice:] ńicʲ ʻcopil nou-născutʼ.
24: ĉilime̯ánʲ ʻcopil până la 10-12 ani'; máscurʲ ʻde sex masculin [= băiat]', θe̯áminâ ʻde sex feminin [= fată]'.
26: fiĉórʲ; fiĉórʲ ʻcopil [generic]'; natʲ ʻcopil nou-născut'; 'θe̯áminăʻde sex feminin'.
27: nátlu erá fiĉórʲ ʻnoul-născut era băiat'.
31: ți ti faț fĉorʲ? ʻce te faci [= prefaci] copil?'
33: amíndă ʻnașteʼ.
36: fiĉórlu; fiĉórl'i [art.]; máscurʲ ʻde sex masculin [= băiat]'; θe̯áminăʻde sex feminin [= fată]'; ḱil'ástru ʻfiu adoptiv'; ḱil'ástră ʻfiică adoptivăʼ.
37: ĉilime̯n; -mé̯n ʻcopil (în general)'; ḱiu̯; ḱii̯ ʻfiu', ḱii̯ă; ~ ʻfiicăʼ.
40: fitắ un‿ńicʲ ʻa născut un copil'.
41: e̯ásti sárținâ ʻeste gravidăʼ.
50: fume̯ál'i 1º ʻcopil', 2º ʻtotalitatea copiilor, familie'.
55: cucundáșʲ; -dáși̯ ʻbăiețel până la botez'; cucunîță; -níți ʻfetiță până la botez'; [femeia:] amíntă ʻnaște'; [oaia:] fáți ʻfată'.
56: vle̯atʲ ʻcopil mic', fumél'ĕ [pl.]: ai̯ fumél'ĕ? ʻai copii?'.
57: ʻcopiii' fĉorʲ; fiĉórʲi [pla.]; fumél'i ʻcopii'.
60: fumé̯i̯li [pla.] ʻcopiii': nor-me̯a e̯ásti n-ho̯árâ tóra cu fumél'a ʻnoră-mea este în sat cu copiii'; sărmăníță ʻcopil mic'.
MEGL.: rudíun fiĉór, únă fe̯tă ʻa născut un băiat, o fată'.

HARTA 310. FATĂ, pl. [510]

15: ńícâ; ńíți ʻfetițăʼ.
51: áli fe̯áti ʻfetei, al (a, ai, ale) fetei'.
56, 57: un fe̯átă [= únă ~] ʻo fată'.

HARTA 311. FETIȚĂ, pl. [511]

6: fi̯tícâ ʻde la un an la 3-4 ani'.
8: fitícâ; -tíți ʻpână la 3 ani'.
11: ńicuráme ʻcopiii cei mici'.
14: [nu se zice:] fitícă.
17: fitúcă ʻfetiță până merge la școalăʼ.
18: fitúcă ʻfetiță până la 5-6 ani'.
20: fitícă ʻfetiță de 3-4 ani'.
21: [nu se zice:] fitícă.

HARTA 312. FATĂ MARE, pl. [513]

14: máre e̯ste, tă stă calʲ ʻ[lit.] mare este, de deasupra [de] cal [= mai înaltă decât] calul' [ironic].
20: ʻfată (exact) la vârsta potrivită, între 18-22 de ani'; [ε] parθéne̯ă; -θéne ʻfată mare'.
31: ʻla 13-14 ani'.
36: fe̯átă máre ʻfată bătrânăʼ.
37:fe̯tă ca i̯ápă ʻ[lit.] fată ca iapă [= voinică]'.
38: ʻîntre 20 și 24 de ani'.
54: fi̯átă co̯ptă ʻfată matură'.

HARTA 313. BĂIAT, pl. [515]

16: [Subiectul afirmă că în Crușova (localitatea 11) se zice:] [fiĉórʲ], máscurʲ ʻ[băiat] de sex masculin', ḱámină ʻde sex feminin'.

HARTA 314. BĂIEŢEL, pl. [516]

8: fĉorᵘ̯ ńicᵘ̯, ʿcopil mărunţel, mic de statură’.
14: e̯ástę̯-agámítᵘ̯ ʿeste ageamiu’; [nu se zice:] fiĉuríᶜᵘ̯.
17: ʿpână la 5-6 ani, până merge la şcoală’.
22: ağamíu̯; -míi̯ ʿnevârstnic, ageamiu’.
24: fi̯ĉuríᶜᵘ̯ ʿcopil mic, până începe să umble, până la un an’; pấnâ ľa pádę̯a ʿpână începe să umble’.
25: ʿîn vârstă de 2-3 ani’.

HARTA 315. BĂIEŢANDRU, pl. [517]

21: ʿîn vârstă de 14-20 de ani’.
41: ʿeste voinic, frumos, chipeş’.
54: [este mai mare decât:] fiĉuríᶜᵘ̯.

HARTA 316. FLĂCĂU, pl. [518]

6: ĝóni ti isuse̯ári ʿflăcău de logodit’.
11, 15, 19: biḱárᵘ̯ ʿbecher, holtei, celibatar’.
13: ʿîn vârstă de peste 15 ani’; ğóni; ğoń ʿtânăr’.
17: ţi e̯ásti ca ĝóni! ʿcât e de voinic!’
18: ʿîn vârstă de peste 17 ani’; biḱárᵘ̯ ti n̯surári ʿtânăr de însurat’.
20: ĝónį bârbátᵘ̯ ʿvoinic bărbat’, ĝónį fę́ątą ʿvoinică fată’.
25: [folosit şi ca adjectiv:] ĝónį; ĝoń ʿvoinic’.
26: [folosit şi ca adjectiv:] ĝóne; ĝoń ʿvoinic’.
29: ʿflăcău în floarea vârstei’; ĝónį [se foloseşte doar ca adjectiv:] ʿtânăr, voinic’.
38: ʿîn floarea vârstei, [bun] de însurat’; e̯ásti ĝóni ʿeste voinic, zdravăn, în putere’.
39: [folosit şi ca adjectiv:] ĝóni; ĝoń ʿvoinic, brav, capabil’.
40: ʿeste în floarea vârstei’; ĝóni; ĝoń adj. ʿvoinic’.
41: ʿeste mare [ca vârstă], de însurat’; mi sorᵘ̯ ʿmă însor’.
47, 59: ĝóni; ĝoń [folosit şi ca adjectiv:] ʿvoinic’.
51: ĝónę adj. ʿvoinic, brav’.
54: ʿtânăr în floarea vârstei’; ĝóni; ĝoń adj. ʿcu calităţi, puternic’.
55: ĝóni; ĝoń [folosit şi ca adjectiv:] ʿputernic’; ĝo̯ánă adj. ʿputernică’.

HARTA 317. COPIL DIN FLORI, pl. [519]

1: [subiectul afirmă că cuvântul e împrumutat de la bulgari].
6: cupiláşcâ; -láşḱi ʿfemeie sau fată mare care naşte un copil din flori’.
10: cópilă̯; cópilį ʿfată născută din flori’.
14: co̯píťă̯; -píťe ʿfată născută din flori’.
20: doĉᵘ̯; doĉ ʿcopil făcut cu o rudă’; fę́ąţi la mă-sa, lu̯-adúsi di la mă-sa ʿa născut la maică-sa, l-a adus de la maică-sa’.
22: [subiectul afirmă că este cuvânt împrumutat din albaneză].
28: cupélâ; -péli ʿfată născută din flori’.
31: [subiectul afirmă că fărşeroţii spun:] doĉᵘ̯; doĉ.
35: [subiectul afirmă că nu existau copii din flori].
37: [subiectul spune că cuvântul este împrumutat din albaneză].
40: [subiectul afirmă că e cuvânt împrumutat din greacă]; s-arâsi cu un‿bârbátᵘ̯ ʿs-a păcălit cu un bărbat’; u̯-apârâţí, u̯-alâsá̭ ʿa părăsit-o, a lăsat-o’.
55: ţi, faţ dóĉu fârâ tátâ? ʿce, faci [= poţi să faci] copilul din flori fără tată?’ [se spune despre cineva care ocoleşte adevărul].

HARTA 318. FRUMOS, pl. [520]

18, 19, 21: urútᵘ̯; urúţ ʿurât’.
19: muṣutę̯áţă̯ ʿfrumuseţe’.
46: msite̯áţâ ʿfrumuseţe’.
49: muṣáţă̯ľ ʿfrumoşii’.
56: uṗút ʿurât’, hut ʿurât’.

HARTA 319. FRUMOASĂ, pl. [521]

8: ţi lái‿mṣę̯áta, has ca ste̯áu̯u ʿce fată frumoasă, exact ca stea’.
14: lilíţă; ~ ʿfloare’.
19: urútă̯; urútį ʿurâtă’; muṣutícă̯; -títį ʿfrumuşică’.
21: urútă; urútį ʿurâtă’.
36: muşătícă ʿfrumuşică (nu chiar frumoasă)’.
41, 51: ṣ́/s [rostire între *ṣ́* şi *s*].
59: rut; ruţ ʿurât’, rútă; rúti ʿurâtă’.

HARTA 320. OM, pl. [522]

7: [subiectul scrie:] omu ʿom’ [de unde rezultă că îşi percepe rostirea ca având un *u* final asilabic după *m*, pe care noi nu l-am sesizat; e un fel de *u* virtual, care a rămas în subconştientul vorbitorului].
24: [*u* final asilabic nu se aude, dar „se vede” după poziţia buzelor, care rămân ţuguiate şi lipite, aerul scurgându-se pe nas].
36: o̯ámińľi, o̯áminľi [pla.].

HARTA 321. FEMEIE, pl. [523]

16: măľér-mę̯a ʿnevastă-mea’, măľér-ta ʿnevastă-ta’, măľér-sa ʿnevastă-sa’.
18: griţ-ľi áli muľáre ʿchemaţi-o pe femeie’.
26: s-ţă cre̯áscă mắna! ʿ[lit.] să-ţi crească mâna!’ [urare ce se adresează unei femei care face lucruri bune].
36: cúrvă; cúrve, putână; -táne ʿprostituată’.
56, 59: muľépă ʿfemeile’ [pl. art.]
59: θémănă ʿde sex femeiesc’.

HARTA 322. (FEMEIE) ÎNSĂRCINATĂ, pl. [524]

1: cu trúplu̯-ą̯ncărcátᵘ̯ ʿ[lit.] cu trupul încărcat [= gravidă]’.
2: Îŋ̯cărcátă̯ [formă politicoasă, folosită mai ales de către bărbaţi; femeile pot zice şi:] gre̯áu̯ă̯.
3: nicsóltâ ʿînsărcinată în primele luni’.
9: [subiectul scrie:] griauă.
10: [politicos:] cu trúplu̯‿ŋcărcátᵘ̯ ʿ[lit.] cu trupul încărcat [= gravidă]’.

16, 19, 49, 59, 60: lihọ́ánă; -họ́ani ʿlăuză’.
17, 21: [nu se zice:] ŋcắrcátă.
19: [decent:] ŋcắrcátă ʿ[lit.] încărcată [= însărcinată]’.
22: [eufemistic:] grọ́asă.
25: [mai puţin politicos:] grẹ́ạ̯ă.
36: ẹ́aste n̥sắrţinátă ʿeste însărcinată’; bărbátlu sẹ́amină simínţă ʿ[lit.] bărbatul seamănă sămânţă [= însămânţează femeia]; stráńi ʿ[lit.] straie [= menstruaţie].
36, 39: csóltu, csóltă ʿliber, liberă’.
39: [nu se zice:] nicsóltă.
40: var^{ll} ʿgreutate’; [nu se zice:] grẹ́ậtă ʿgreutate’.
49: si sârţinárâ ʿ[lit.] se însărcinară [= au rămas însărcinate]’.
51: sálţină, sárţină ʿsarcină [= graviditate]’.
MEGL: mu’lárę ă̯i̯ di ă̯n̥fă̯ṣáre ʿ[lit.] femeia e de înfăşare [= de înfăşat]; urmează să înfeşe noul-născut’.

HARTA 323. (FEMEIA) NAŞTE [525]

4: amintắ un^{ll} ńic^{ll} ʿa născut un copil’.
5: [stilul mai „înalt”:] amín̥tă ʿnaşte’.
6: váca fẹ́átâ ʿvaca fată’; mârşi ʿhoit’.
7: amintắ ńic^{ll} ʿa născut [un] copil’; s-aflắ ńíclu ʿs-a născut copilul’.
8: [mai decent:] amíntâ ʿnaşte’; váca fẹ́átâ ʿvaca fată’; mârşi 1º [adj.] ʿmârşav, murdar’, 2º [subst.] ʿhoit’: s-adrắ mârşi ʿa devenit hoit’.
11: [mai decent:] amíntă ʿnaşte’.
13, 14, 17, 18: [nu se spune:] amíntă.
14: fáţe ĉilimẹ́n ʿnaşte [un] copil’.
16: fáţe beb^{ll} ʿnaşte [un] copil’; váca afẹ́átă ʿvaca fată’; [cuvântul *nat^{ll}* ʿnou-născut’ este necunoscut în Molovişte, deşi apare în poezia lui C. Belimace (*Părinteasca dimăndare*), originar din această localitate].
17: i̯u éşĉi fáptu? ʿunde te-ai născut?’; právda fẹ́tă ʿvita fată’.
18: am grẹ́ậtă tu stumáh^{ll} ʿam greutate în stomac’; grẹ́ậtă ʿgreutate, obiect greu’; ţípă ʿperitoneu’; právda fẹ́tă ʿvita fată’.
19: l’-fẹ́ậtă míntẹa ʿ[lit.] îi fată mintea [= îl duce capul, e deştept]’.
20, 25: [σ] fáţi̯ [se spune mai rar].
21: fáţi̯ ĉilimẹ́án^{ll} ʿnaşte [un] copil’; právda fẹ́átă ʿvita fată’; ómlu mọ́ri ʿomul moare’, právda supsẹ́ştį ʿvita moare’.
22: l’-dă̯ dumniḍắṷ fẹ́tă i fiĉór^{ll} ʿîi dă Dumnezeu fată sau băiat’; [nu se zice:] amíntă, n̥fáşi ʿnaşte’.
24: [mai politicos:] amíntâ ʿnaşte’.
26: [nu se spune:] amíntă ʿnaşte’; [la animale:] afẹ́átă ʿfată’.
31: amintắ [pf. s.] ʿa născut [se spune după ce *fáţi* ʿnaşte’]’; culpán^{ll}; -páni ʿscutec de pânză’; spárgan^{ll} (spárgân^{ll}); spárgani ʿscutec mai mare şi mai gros, de lână, cu care se înfăşoară copilul peste *culpán^{ll}*’; sâhâríki ʿdulciuri sau bani ce se dau celui ce aduce rudelor vestea naşterii unui copil sau a numelui dat la botez’; fáşi; făşi̯ ʿfaşă’.
33: amindắ fiĉór^{ll} ʿa născut băiat’; fet^{ll}; feţ ʿfăt, nou-născut’; ọ́ái̯a fitắ, psusí ʿoaia fătă, muri’; ómlu mọ́árę ʿomul moare’.
36: [animalul, dar şi femeia:] fẹ́átă ʿnaşte’; z-vẹ́ársă ápile ʿse rupe apa’; mu’lárẹa ẹ́aste n-sárţină ʿfemeia este însărcinată’; ẹ́árba, pómlu náşte ʿiarba, pomul răsare’: primuvẹ́ára ẹ́árba náşte ʿprimăvara iarba răsare’; mu’lárẹa z-vătămắ, arcắ vătămătúră dit‿nắsă ʿfemeia a avortat, a aruncat avorton din ea’; nat^{ll}; naţ ʿnou-născut’.
37: fáţi̯ fămẹ́i̯ă ʿnaşte copil’.
38: váca fáţi ʿvaca naşte’; culupán^{ṷ}; -pắń ʿscutec de pânză’; spárgan^{ll}; spárgani ʿscutec mai mare şi mai gros, de lână, cu care se înfăşoară copilul peste *culupán^{ll}*’.
39: di cándu ti fitáşi̯? ʿcând te-ai născut?’; [despre animale, se spune numai:] fẹ́átâ ʿfată’.
40: [nu se zice, despre oameni:] născut.
41: fáţi̯ fẹ́átâ i fiĉór ʿnaşte fată sau băiat’.
49: amindárâ pátru ńiţ ʿau dobândit patru copii’; si̯-amindắ ʿse născu’; amindá fumẹ́á’i ʿdobândeau copii’; si̯-avẹ́á nă̯scútă arúḍi̯ ʿrăsăriseră rugi’.
50: n̥vẹ́ásta amíntắ (fẹ́áţi) fẹ́átâ ʿsoţia născu fată’; zârcáđa vrẹa s-fẹ́átâ ʿcăprioara trebuia să fete’; mi fitái̯ ʿm-am născut’; ti̯-afláş ʿte-ai născut’.
51: feĉ/ţ^{ll} ʿnăscui’; mi feţ^{ll} ʿmă născui’; ti fẹ́áĉe ʿte născu’; mẹ-amintái̯ ʿm-am născut’; ẹ́ápa afitắ ʿiapa a fătat’.
52: [mai rar:] amíntă ʿnaşte’.
54: [nu se zice:] nat^{ll} ʿnou-născut’; ao̯á mi fătái̯ ʿaici m-am născut’; ọ́i̯a fătắ ʿoaia a fătat’.
55: ọ́ái̯a fáţi ʿoaia fată’; ọ́ái̯a fi̯átâ ʿoaia fată’.
56: am fáptă ʿam născut’; ao̯á est^{ll} fapt^{ll} ʿaici m-am născut’; ao̯á mẹ-aflái̯ ʿaici m-am născut’.
58: ar fapt ĉilimẹ́nu ʿa născut copilul’.
59: erắ fapt ʿse născuse’.
61: fitátâ [part. fem.] ʿnăscută’.

HARTA 324. (FEMEIE) STEARPĂ, pl. [526]

1: stẹ́árpă̯ [se zice doar despre animale].
3: crirátâ; -ráti: mi̯árẹa ţi nu fáţi ẹ́ásti crirátâ ʿfemeia care nu naşte este *crirátâ*’.
5: [în mod delicat, se spune:] fắră fumẹ́á’i ʿfără copii’.
7: biróńi; ~ ʿsterilă’; nu-l’ da dumiḍắ fumẹ́á’i ʿnu-i dă Dumnezeu copii’.
11: ştíră ẹ́aste pi̯ makedónski, birọ́ńe ẹ́aste pi̯ armănẹ́şte ʿ*ştiră* este în limba slavă macedoneană, *birọ́ńe* este pe aromâneşte’.
13: stẹ́rpă [prin extindere, de la animale, termenul se foloseşte şi cu referire la femei].
16: ştíră [despre femei şi animale:] ʿcare nu naşte niciodată’; stẹ́árpă; stẹ́árpe [despre animale:] ʿcare nu fată într-un an’.
18: ọ́ái̯a-i̯ stẹ́árpă ʿoaia e stearpă’.
19, 20: [în argou:] u̯-ambă̯i̯rắ mu’lárẹa ʿ[lit.] a înşirat-o [= a regulat-o] pe femeie’.

20: [despre femei, vaci, oi:] bi̯rónį ʻvoinicăʼ [în argou].
26: ʻnu rămâne gravidăʼ; nu po̯átį s-fácă ʻnu poate să nască [= să aibă copii]ʼ; la prắvḍă: ste̯árpă ʻla vite: stearpăʼ.
31: ste̯árpâ [mai ales la animale]; nu fáți fĉori̯ ʻnu naște copiiʼ.
33: áre cusúre ʻare defectʼ; [σ] ste̯árpă; ste̯árpe [despre oi̯ etc.] .
38: biro̯ńă; -ró̯ń [la vite:] ʻcare nu fată niciodatăʼ.
40: nu̯-amíndâ ʻnu naşteʼ.
54: o̯ái̯e ste̯árpă ʻoaie stearpăʼ.
MEGL.: [despre vite:] ştírắvă ʻcare nu fată niciodatăʼ.

HARTA 325. PLACENTĂ, pl. [527]

3: [mai întâi cade:] câme̯áša, [apoi cade şi:] so̯ártea; [copiii care se nasc:] tu câme̯áși, au nâfâcắ ʻau noroc': n̯viscúţ lâ o̯âc^{u} ʻîmbrăcaţi le zic'.
4: so̯árti; sórţâ ʻcasa copiluluiʼ.
6, 8: câme̯áși [cade mai întâi], so̯árti [iese la urmă].
8: so̯árti [se găseşte:] tu múma fume̯ál'il'ei̯ ʻîn casa copiluluiʼ.
9: câme̯áși [copilul iese cu ea], so̯árti [iese după copil]; mâcóri̯ pl. ʻapa care iese de la femeie când naşteʼ.
10: [la vite:] su̯ártă ʻplacentăʼ.
13: só̯rti [cade după ce se naşte copilul].
14: [copilul stă în:] cămé̯șă; próta cáde ĉiliménlu j-dipóe̯a cáde só̯rte ʻîntâi cade [= iese] copilul şi apoi cade [= iese] *soartea*ʼ.
15: [se zice:] di tu so̯árti păn‿tu mo̯árti ʻ[lit.] din *soarte* până la moarte [= de la naştere până la moarte]ʼ.
16: ése béblu, de̯apo̯á ése cămé̯ša ʻiese nou-născut, apoi iese *cămeşa*ʼ; [există expresia:] dit‿so̯árte păn‿tu mo̯árte ʻdin *soarte* până la moarteʼ [dar subiectul nu ştie ce înseamnă cuvântul *soarte*, pe care îl asociază cu soarele].
18: dit‿só̯rti păn‿tu mó̯rti ʻde la naştere până la moarteʼ; bábă; bábi ʻmoaşăʼ.
19: dit‿so̯ártį păn‿tu mo̯ártį ʻde la naştere până la moarteʼ.
20: [în *soarti* stă copilul înainte de a se naşte]; şḱépį ʻstrat de grăsime [care, la porc, se numeşte *o̯u̯*].
31, 49: di tu so̯árti pân‿tu mo̯árti ʻde la naştere până la moarteʼ; bábâ; bábi ʻmoaşăʼ.
36: la oi:] ḱitáre.
38: só̯rti: la tutípută u mắcă cắńi ʻ*soarte*: la vite o mănâncă câiniiʼ; pắnḍă ʻcămaşa copiluluiʼ.
39: dit‿so̯árti pân‿tu mo̯árti ʻde la naştere până la moarteʼ.
MEGL.: [subiectul afirmă că în Cupa se zice:] puslé̯duc; só̯rtă; só̯rte ʻplacentă la animaleʼ.

HARTA 326. (COPILUL) SUGE, ind. prez., 3 sg. [528]

7: suc^{u} ʻsugʼ.
8: súḍi ţâţâ ʻ[lit.] suge ţâţăʼ.
18: súḍi di sin^{u} ʻ[lit.] suge de sân [= suge de la ţâţă]ʼ.
21: [subiectul afirmă că alţii zic:] súḍi.
35: súģi lápti ʻsuge lapteʼ.
36: súgu̲ ʻsugʼ; aple̯ácă nátlu, ăl bágă n-sin^{u} ʻalăpteazăʼ noul-născut, îl pune la sân'; áplic^{u} ńélu ʻpun mielul să sugă [la oaie]ʼ.
37: ńéu súḍi ʻmielul sugeʼ.
58: bę ρ/ɣáptį ʻbea lapteʼ.

HARTA 327. (COPILUL) TRESARE (DIN SOMN), ind. prez., 3 sg. [529]

NOTĂ. Sensul propriu-zis al termenilor este ʻse sperie (în somn)ʼ.
7: s-lâhtârse̯áşti ʻse sperie tareʼ.
15: [σ] mi lăctărsíi̯ ʻm-am îngrozitʼ.
17: aspárizmă ʻsperieturăʼ.
19: ŋgărńáşti ʻscânceşteʼ.
28, 52: an̯sári ʻ[lit.] sare [= tresare]ʼ.
31: mi bâbâíi̯ ʻm-am speriat'; s-ti̯-acáţâ bábali! ʻ[lit.] să te prindă sperieturaʼ.
33: s-aspărắ di cắne ʻs-a speriat de câineʼ.
37: sĕ ŋgărńé̯dă ʻscânceşteʼ.
41: si fricse̯áşte ʻ[lit.] îl cuprinde fricaʼ.

HARTA 328. (COPILUL) MERGE DE-A BUŞILEA, ind. prez., 3 sg. [530]

NOTĂ. s-tráḍi, s-tráḍi (de̯-)azvárna [înseamnă, propriu-zis]: ʻse târâieʼ.
13: imn [= ímnă]‿azvárna ʻmerge târându-se'; nu pó̯ti s-prustḗḍă ʻnu poate să se ridice în picioareʼ.
28-29: ímnâ t-a búşila ʻmerge de-a buşileaʼ.
33: un^{u} s̲cl'op^{u} tráḍe ĉórlu̯-azvárna ʻun [om] şchiop târâie piciorulʼ.
40: dúţi t-a búșala ʻmerge de-a buşileaʼ.

HARTA 329. FUG, ind. prez., 1-2 sg., 3 pl. [531]

13: ampátur$^{(u̯}$; ampátur; ampătură [1-3 sg.] ʻalerg tropăindʼ.
19: mi̯-aɣuńuséscu ʻmă grăbescʼ; ampátur^{u} ʻalerg tropăindʼ.
20: fug^{u} cu dalága ʻplec în grabă (alergând)ʼ; ti̯-avínă ʻte fugăreşte, te goneşteʼ.
21: ampátru; - pátri̯; -pátră; ampătrắm^{u}; -tráţ; -pátră [1-3 sg., 1-3 pl.] ʻalergʼ.
22: cărţănésc^{u} ʻalerg tareʼ.
38: cărţănést$^{(u̯}$ ʻalergʼ.
58: fug cu dâno̯ârâ ʻplec în grabă'; [*] mi̯-aɣuńusést ʻmă grăbescʼ.
59: cărţănésc ʻalerg, fugʼ.

HARTA 331. FUGEAM, ind. imperf., 3 sg., 3 pl. [532]

22, 31: [nu se zice:] vḍẹam.
33: fuĝ/ḍẹáu̯, 3 pl. [în loc de:] fuĝ/ḍẹá [subiectul consideră că poate fi influenţa şcolii româneşti].
26: fuḍẹám [la finală, după m, bazele nu se mai dezlipesc, aerul ieşind pe nas].

HARTA 335. AM FUGIT, ind. perf. c., 1 sg. [534] şi MN 269. FUGISEM, ind. m. m. c. p., 1 sg. [535].

19, 20: fugátu̯ dị míntị ʻ[lit.] plecat cu mintea [= aiurit]ʼ.
19, 31: ẹarám ‿fugátu̯ ʻeram plecatʼ.
34: fugátă ʻplecatăʼ.
36: fuị fuḍítu̯ ʻam fost plecatʼ.
39: tu vḍítâ, tu fúgâ ʻla plecareʼ.
54: [subiectul afirmă că alţii spun:] amu̯ fugátă.
59: est fugát ʻsunt plecatʼ.
61: ĥimu̯ fugáţ ʻsuntem plecaţiʼ.
MEGL.: ram fuzít ʻeram plecatʼ.

HARTA 336. VOI FUGI, ind. viit., 3 sg., 3 pl. [536]

19, 31: lipsẹáşti s-mi ducu̯ ʻtrebuie să mă ducʼ.
31: va mi ducu̯, va s-mi ducu̯ ʻo să mă ducʼ.
36: [în Ameru, sat învecinat, se zice:] vaị fugu̯.
37: va s-fug ʻtrebuie să plecʼ.
56: fuḍẹám ‿sus ʻplecam sus [= la munte]; fuḍẹám ‿ sus-ĥímă ʻplecam sus-jos [= la munte, la şes]ʼ.

MN 270. SĂ FI FUGIT, conj. perf., 1 sg. [538]

16: nu ń-adúc amínte s-făzíị dị-acló ʻnu-mi aduc aminte să fi plecat de acoloʼ; s-făzẹám, ǵíne va s-ẹará ʻera bine să fi plecatʼ.
52: s-fuḍẹárimu̯ tóra, ǵíni va ẹará ʻera bine să fi plecat acumʼ

MN 273. AŞ FI FUGIT, cond. perf., 1 sg. [540]

24: [nu se zice:] vṛẹa s-fugu̯, vṛẹa s-fuḍẹám.
26: ca să ştẹam, vṛẹa s-fuḍẹám ʻdacă ştiam, aş fi plecatʼ.

MN 274. VOI FI FUGIT, viit. anterior, 1 sg. [540]

58: va s-avẹ́m nẹ́să ʻmă voi fi dusʼ.

MN 275. OI FI FUGIT, dubitativ, 1 sg. [540]

39: cân ‿va ǵiń tíni, ịo vaị ámu ‿vgátâ ʻcând vei veni tu, eu voi fi fost plecatʼ.

HARTA 338. FUGI!, imper. 2 sg., 2 pl. [541]

4: fuḍíz ‿dẹ-aọá! ʻplecaţi de-aici!ʼ
6: fuz ‿ dẹ-aọá! ʻpleacă de-aici!ʼ, fuḍíz ‿ dẹ-aọá! ʻplecaţi de-aici!ʼ
13: şắḍ, nu fuḍ!; şădéţ, nu fuḍíţ! ʻstai, nu pleca!; staţi, nu plecaţi!ʼ
16: dúţiz ‿vọ ʻduceţi-vă [= plecaţi!]ʼ
21: ampátrắ!, ampắtrţ! ʻfugi!, fugiţi!ʼ
26: dú-tẹ! ʻpleacă!ʼ
31: dú-ti!; duţéz ‿vâ! ʻdu-te!, pleacă!; duceţi-vă!, plecaţi!ʼ

MN 277. FUGIND, ger. [543]

1: alắgắndaluị vińu̯ ʻam venit alergândʼ.
4: ālâgắdaluị vḍi ʻa plecat alergândʼ.
7: vḍiị alâgắndaluị ʻam plecat alergând’; vḍiị cu-alâgárẹa ʻ[lit.] am plecat cu alergatul [= alergând]ʼ.
11: [subiectul menţionează că forma de gerunziu nu se foloseşte în localitate, dar a auzit-o la alţii, la ciobanii de la stână].
26: [nu se zice:] fugắndaluị.
31. dú-tị-alâgắndaluị! ʻpleacă alergând!ʼ; [subiectul precizează că nu există formă de gerunziu de la:] fugu̯ ʻplecʼ; mi ducu̯ ʻmă ducʼ.
58: [nu se zice:] fuḍíndaluị.

HARTA 339. GEMENI, sg. [544]

1: aéstu fĉoru̯ ẹástị di ḍẹámiń ʻacest băiat este din [fraţi] gemeniʼ.
11: aţélu̯ ẹástẹ ḍẹáminu̯ ʻacela e [frate] geamănʼ.
17: [nu se zice:] ḍẹámiń ʻgemeniʼ.
18: aístu̯ ẹ́sti di bińacu̯ ʻacesta este din [frate] geamănʼ.
29: [nu se zice:] blízńi ʻgemeniʼ.
31: [subiectul principal, grămostean, nu ştie cuvântul *blízńi* [plt.], pe care l-a dat soţia sa, fărşeroată].
36: amintắ nḍáminị̇ ʻa născut gemeniʼ.
37: bińáţi; -ńácă ʻsurori gemeneʼ.
39: nḍẹámini; nḍẹáminâ ʻ[surori] gemeneʼ.
40: [nu a auzit cuvântul:] ḍẹámiń ʻgemeni’; [*] ðiplắrţi [fem. pl.] [despre oi] ʻcare fată miei gemeni’.
41: [nu a auzit cuvântul:] fiiľástru ʻfiu adoptivʼ.
52: ẹásti ditu̯ bińáţ ʻeste din [fraţi] gemeniʼ.
MEGL.: bliznáţi; -nácắ ʻ[surori] gemeneʼ; muľárẹ bliznί ʻfemeia a născut copii gemeniʼ.

HARTA 340. MOAŞĂ, pl. [545]

4: aésti-s lúcri bâbeşţâ ʻacestea sunt lucruri băbeşti’.
11: [slavii macedoneni spun:] bábiţă; bábiţẹ.
14: [*] míni am ‿fútă bábă ʻeu am fost moaşă’; si strigắm vấrnă mǫ́şă ţi ştíịă ʻsă chemăm vreo [femeie] bătrână care ştie’.
16, 17: [subiectul afirmă că e un împrumut din slava macedoneană].
18: griţ-ľi áli bábi ʻchemţi-o pe moaşă’.
39: [nu se zice:] bábă.
40: fugu̯ ápili ʻ[lit.] curg apele [= s-a rupt apa (gravidei)]ʼ.
41: aţiľéị muľári ľ-ḍâcu̯ mâmíi ʻacelei femei îi spun *mâmíi*ʼ.

54: [înainte această activitate o făceau:] mo̯áşili ʿfemeile bătrâne’.
MEGL.: băbé̯şti [vb.] ʿmoşeşte’.

MN 278. DOICĂ, pl. [546]

4: îipódicâ; -pódiţ ʿoaie care nu are lapte’.
6: lâpto̯ásâ [adj.] ʿ[lit.] lăptoasă [= (femeie) care are mult lapte]’.
14: [subiectul afirmă că slavii macedoneni spun:] dółca; s-u strigắm ʿs-o chemăm’.
24: [copilul e dat să sugă la altă femeie:] la únâ tétâ, la únâ cusupínâ ʿla o mătuşă, la o verişoară’.
36: [la oi:] plicăto̯áre ʿoaie care alăptează mielul altei oi’.
38: surắr di un sin ʿ[lit.] surori de un sân [= surori, dintre care una a fost alăptată de propria mamă, cealaltă provenind de la o altă mamă, care nu a putut s-o alăpteze]’.

HARTA 341. BOTEZ, ind. prez., 1-2 sg. [547]

14: efḱíi̯ă ʿapă sfinţită [care se dă lăuzei la şase săptămâni de la naştere]’.
19: pâtiĝúni [sgf.] ʿbotez’.
31: pitâĝúni [sgf.] ʿbotez’.
35: [subiectul precizează că *u* final asilabic apare la pers. 1 sg., nu şi la pers. 2 sg.].
36. putiḑáre [sgf.] ʿbotez’; [nu se zice:] pătiĝúne.
40: culimbíθrâ ʿcăldare în care sunt botezaţi noii-născuţi’.
52: múma ḑăţe̯á păté̯ḑʰ ʿbunica (din partea tatei) zicea *păté̯ḑʰ*’.
54: iḱíi̯fa [art.] ʿapa sfinţită care se dă lăuzei la 40 de zile de la naştere’.
60: pâtâĝúni [sfg.] ʿbotez’.
MEGL.: la bátiză ạŋ ◡ cᵘolivítră ʿîl botează în căldarea de botezat’.

HARTA 343. NAŞĂ, pl. [548]

22: núnạ́ ńícạ́ ʿnaşă de botez’.

MN 280. NAŞĂ! [voc.] [549]

9: núnă̰! [când o strigă în realitate].
16: u strígă pi núnă ʿo cheamă pe naşă’ [cu prepoziţia *pe* la acuzativ, construcţie neobişnuită, la nume personale, în dialectul aromân; în mod obişnuit se zice: *u strígă núna* ʿo cheamă pe naşă’; construcţia cu *pe*: probabil, sub influenţa construcţiilor cu *na* din slava macedoneană].
23, 38: o, la núnă! [voc.] ʿei, măi naşă!’.
33: o, núnă! [voc.] ʿei, naşă!’.

HARTA 344. NAŞ, pl. [550]

7: [subiectul scrie:] nunu.
17: nunᵘʰ! [voc.], [nu:] núne!
19, 22: núnlu; núnl̓i̯ [art.].
19, 26, 35, 36, 39-42, 51: núne! [voc.] .
33: o, núne! [voc.] ʿei, naşule!’
35: [subiectul afirmă că, la singular, se aude un *u* scurt final].
36: núńl̓i [pl. art.].
56, 59: núnu [art.].

MN 281. NUN, pl. [551]

19, 26: [naşul de cununie e naşul de botez din partea băiatului; dacă acesta nu mai este în viaţă, finul cere acordul ca să pună alt naş pentru cununie; este posibil ca naşa de botez, dacă trăieşte, să cunune finul împreună cu o rudă de-a ei, ca naş de cununie].
22: núnlu̯-aţél márl̓i̯; núńl̓i̯ aţél̓ márl̓i̯ ʿ[lit.] nunul cel mare’.
40: i̯o, ţi-l pitiḑái̯ʰ ʿeu, care l-am botezat’; [naşul de cununie e naşul de botez din partea băiatului]; príndi s-lu ndreǵ núnlu ʿtrebuie să-l întrebi pe naşul de botez’ [când vrei să renunţi la el pentru cununie].
54: [eu, anchetatorul, am notat şi forma: nunʰ; nuń, dar nu m-am lămurit dacă se foloseşte în realitate].

MN 282. NUNĂ, pl. [552]

18, 19: s-nu̯-ápuţ! ʿ[lit.] să n-apuci! [= să nu ai parte!]’.
18: lu̯-apucái̯ i̯u furá ʿl-am prins unde fura [= la furat]’; s-ápără dumíḑắ ʿ[lit.] să apere Dumnezeu! [= să te ferească Dumnezeu!]’.
19: si̯-ápără dumniḑắ! ʿ[lit.] să apere Dumnezeu! [= să te ferească Dumnezeu!]’

HARTA 345. FIN[1], pl. [553]

1, 6, 8-10, 19: hl̓iníĉʰ; -ni̯ĉ ʿfin, când copilul e încă mic’.
7: [o persoană care asistă la anchetă rosteşte la fel:] cl̓inʰ; cl̓iṅ; [subiectul scrie:] clinu.
10: ḱl̓i̯ni̯íĉʰ; -ni̯íć ʿfiul finului’.
18: cumbáre! [voc.] [subiectul a auzit la aromâni din alte părţi:] hl̓in; [o persoană care asistă la anchetă nu a auzit cuvântul:] hl̓in.
20: [σ] [foarte rar:] ḱil̓ín(ʰ ; -l̓íń.
22: hl̓íne! [voc.].
23: [subiectul spune că alţi aromâni spun:] hl̓inʰ.
29: [naşul de nuntă este naşul de botez al băiatului].
31: cumbârícʰ! [voc.], [*] hl̓íne! [voc.].
38: cumbáre! [voc.].
39: cumbắrícʰ; -ríţi̯ ʿfin, când e mic de vârstă’.
40: cumbârícʰ! [voc.]; [tatăl finului e:] cumbárʰ; -bári̯.
54: [grecii zic:] vaptistírʰ.

HARTA 346. FINĂ[1], pl. [554]

1: hl̓iníĉę; ~ ʿfină (când este mică de vârstă)’.
6, 8, 9, 19: hl̓iníĉi; ~ ʿfină (când este mică de vârstă)’.

7: cl'iníĉi ʻfină (când este mică de vârstă)’.
10: hl'iníĉi̯; ~ ʻfiica finei’.
29: cumbâríĉi̯; ~ ʻfină (de la botez până la cununie)’.
39: cumbârícâ; -ríţi ʻfină (când este mică de vârstă)’.
40: cumbârâ; -bári ʻmama finei în raport cu naşul’.
52: tut núne!, núne!, hai̯ unọ́ără̯ ş-cumbáre! ʻ[lit.] tot naşule!, naşule!, hai o dată şi finule! [= tot ca tine, ca tine, hai o dată şi ca mine!].
55: ţi ĥil'íną̆ ĥii̯ tíni di nu-ţ mutréşt̬ mắ-ta? ʻce fiică eşti tu de nu-ţi îngrijeşti mama?’

MN 287. CUMETRE! [voc.] [559]

17: [nu se zice:] núne!

HARTA 347. [ÎL] ÎNFĂŞ, ind. prez., 1-2 sg. [562]

11: â)n̯fașu̯ tu culpáne ʻînfăş în scutece’.
18, 19: culpánu̯; -páni [n.] ʻscutec’.
21: poọ́li̯ ʻpătură de înfăşat copilul’.
33: culupánu̯; -páń [m.] ʻscutec’; spárganu̯; spárganę̆ [n.] ʻpăturică de lână în care se înfăşoară copilul’.
37: culpán; -páne [n.] ʻscutec’; [mai întâi îl:] aṇvărtésc ʻînvelesc’, [şi apoi îl:] ạṇfáş ʻleg cu faşa’.
39: culupánu̯; -páni [n.] ʻscutec’; spárganu̯; spárgani [n.] ʻpăturică de lână în care se înfăşoară copilul’; fáşi; făś ʻfaşă’.

HARTA 349. LEAGĂN, pl. [564]

NOTĂ. În general, *leagănul* şi *cuna* sunt suspendate (atârnate) de grinda casei, de tavan etc. şi se pot face şi în afara casei, având sensul de ʻscrânciob’. *Sărmăniţa* este un leagăn confecţionat din lemn, care se sprijină pe două suporturi semicirculare, ce permit legănarea copilului apăsând cu piciorul pe ele.

3: [e atârnat:] di dâváni ʻde tavan’.
4: sârmâníţa e̯ásti ńíclu ʻ*sârmâníţa* este copilul’; bágă *sârmâníţa* tu le̯ágânu̯ ʻaşază copilul în leagăn’.
5, 19, 29: [leagănul era atârnat, înseamnă şi ʻscrânciob’; *sărmăníţa* e aşezată pe podea].
7, 15: le̯ágûnu̯ ʻleagăn’ [e suspendat, atârnat].
8: le̯ágą̆nu̯ ʻleagăn’ [e atârnat de tavan].
9: cupáńi ʻcopaie’; le̯ágânu̯ ʻleagăn’ [e atârnat de tavan].
14, 26, 37, 40: [nu au:] le̯ágăn [atârnat].
17: nánă ʻleagăn din lemn’.
18: ti béba ʻpentru fetiţa’.
31: le̯águnu̯ ʻleagăn’ [e atârnat de grindă sau se face afară].
35: sârmâníţă ʻleagăn pe podea’; [nu existau leagăne atârnate de tavan].
36: sărmą̆níţă 1º ʻleagăn’, 2º ʻcopil de pus în leagăn’.
38: curculítu̯ ʻleagăn suspendat’.
39: ţemu̯ ş-tu cúni ʻzicem şi în *cúni* [leagăn atârnat]’.
41: culimbíθră ʻvas în care se botează copilul’.
49: cúńa (gr. κούνια) ʻleagăn atârnat; scrânciob’.

HARTA 350. LEAGĂN, ind. prez., 1-2 sg. [gest] [565]

17: cărléscu ʻleagăn’.
18: mi curculéscu̯ ʻmă leagăn în scrânciob’.
41: [alţii spun:] ligânắm ʻlegănăm’.

HARTA 351. SĂ LEGENE, conj. prez., 3 sg. [566]

14: l'-u lom míntẹa ʻ[lit.] i-am luat mintea [= l-am zăpăcit]’.
15: s-le̯ágânău̯ ńículu̯ ʻsă legene pe cel mic’.
19, 20, 22: s-le̯ágą̆nă̯ ńiclu ʻsă legene pe cel mic’.
23: s-le̯ágą̆nă̯ ĉilimánu ʻsă legene copilul’.
40: s-le̯ágânâ tra z-doọ́rmâ ʻsă[-l] legene ca să doarmă’.

HARTA 352. CER, ind. prez., 1-2 sg. [567]

13: ţărătór; -tór ʻcerşetor’.
14: ţer; ~ ʻcerşesc’.
15: ţeru̯; ţeri̯u̯; ţéri; ţîrém; -réţ; ţeru̯ [1-6] ʻcerşesc’, ţilitóru̯; -litóri̯u̯ ʻcerşetor’.
26: ţeru̯; ţeri̯ ʻcerşesc’, pitâcu̯ ʻcerşetor’; [subiectul afirmă că, în localitate, nu aveau *pitâc* ʻcerşetori’].
29: cáftu paráḍ ʻcer bani’.
35: cáftu ĉivá ʻcaut ceva’.
54: caftu̯ un lucρu̯ ʻcaut un lucru [= obiect].
47: s-ţe̯ără̯ ʻsă cerşească’; pitâcu̯ ʻcerşetor’.

MN 293. CER, ind. prez., 1-2 pl. [567]

24: cą̆ftą́mu̯ [*u* scurt final „se vede”, dar nu-l percepi dacă nu te uiţi la buzele vorbitorului].

HARTA 354. CEREAM, ind. imperf., 1-2 sg., 1 pl. [568]

18: căftám [după *m* buzele rămân închise în poziţia *â*].
20: căftám [după *m* buzele rămân închise, iar aerul se scurge pe nas].

MN 298. CERÂND, ger. [571]

8: câftą́ndalui̯ bâne̯áḍâ ʻtrăieşte [cerând de la alţii]’; cáftâ j-bâne̯áḍâ ʻcere [de la alţii] şi trăieşte’.

HARTA 357. PEŢITOR, pl. [573]

14: stroi̯nícă; -níţe ʻpeţitoare’.
33: s-loọ́ără̯ cu proọcseńó ʻs-au luat [= s-au căsătorit] cu peţire’.
36: [femeile peţesc, nu bărbaţii]; alăvdătọ́are; ~ ʻfemeie trimisă de părinţii băiatului ca „să laude” fata, să prezinte calităţile fetei’.
37: [nu se zice:] prucsinítu̯.
38: [σ] [V] procsinítu̯; -níţ [se spune foarte rar]. [subiectul scrie:] lajmus [în ortografie albaneză].
51: mi̯-arvunisíi̯ cu prucsińó ʻm-am logodit cu peţire’.

HARTA 358. PEŢEŞTE, ind. prez., 3 sg. [574]

NOTĂ. Termenul folosit e, în general, *cáftă* ʻ[lit.] cere’.
17: próta z-da zbórlu ʻ[lit.] mai întâi se dă cuvântul [= se face o înţelegere verbală]; dapóe̯a s-isuse̯ṣ̂ci ʻapoi se logodeşte [= se face logodna]’.
23: cáftă fe̯áta n̯ve̯ástă ʻo cere pe fată de nevastă’.
26: fac prucsiníl'e ʻfac [3 pl.] peţire’; dị la fe̯átă pitréc prucsiníţ z-bágă fe̯áta ti ɣususíre ʻ[lit.] de la fată [= din partea fetei] trimit peţitori [care] să pună fata pentru logodire [= să spună că fata poate fi logodită]’; u bágă fe̯áta ti ɣususire ʻ[lit.] o „pun” pe fată pentru logodnă’.
33: proc̣seńó ʻpeţire’.
36: alávdă ʻlaudă’ [peţitoarea se ducea la părinţii băieţilor şi lăuda fata].
40: prucsinítlu îl pitrécu̯ pârínd̯âl' a fe̯átil'ei̯ la pârínd̯âl' a fîcórlui̯ ʻpeţitorul îl trimit părinţii fetei la părinţii băiatului’.
41: cáftâ fe̯áta cu prucsińáu ʻcere fata cu peţire’.
54: facu̯ prucsníe ʻfac peţire, peţesc’.
55: prucsnitíi ʻpeţire’.

HARTA 359. CUNUNIE, pl. [575]

3, 5: sâ ŋcurúnâ ʻse cununǎ’; curúnâ; curúń ʻcununia care se pune pe cap’.
4: z-dúsirâ s-(s-)âŋcurúnâ ʻs-au dus să se cunune’, z-dúsirâ la curúń, la ŋcurunári ʻs-au dus să se cunune, la cununie’; tu curúń lu̯-aflắ ʻ[lit.] la cununie „l-a apucat” [= i-a venit nebunia]’; curúnâ; -rúń ʻcununia care se pune pe cap’.
6; 9: cârúnâ; -rúń ʻcununia care se pune pe cap’.
7: δɣávasi di cârúnâ ʻslujbă de cununie’.
8: [transpunere:] ʻse duc să se cunune, îi pun sub cununii’.
11: l'i ŋcurúnă ʻîi cununǎ’.
12: ân̯grúnu̯; -grúń ʻcunun’ [vb.].
13: cân̯rúnă; -rúń ʻcununie (coroană) pe cap’; s-cărúnă ʻse cununǎ’.
14: curúnă; -rúne ʻcununie (coroană) pe cap’; si ŋcurúnă ʻse cununǎ’.
16: să ŋcurúnă ʻse cununǎ’.
18: ɣrăpníi ʻslujbă în biserică’, cărúnă; -rúń ʻcununie pe cap’.
21: curúnă; -rúnị ʻcununie pe cap’.
22: aféndu̯; afénd̯ ʻpreot’.
23: s-cărúnă ʻse cununǎ’.
24: cărúnă; -rúnị ʻcununie pe cap’, sị s-cărúnă ʻsă se cunune’.
25: cărúnă; -rúń ʻcununie pe cap’.
26: să ŋcurúnă ʻse cununǎ’.
29: stifáni; -fắń ʻcununie (coroană) pe cap’.
31: ŋcurúnu̯; -rúń ʻcunun’ [vb.].
35: ş-curúnâ ʻse cununǎ’; curúnâ; -rúń 1º ʻcununǎ’, 2º ʻcununie pe cap’.
36: si ŋcurúnă (si ŋgrúnă) ʻse cununǎ’.
37: bag crúnă ʻ[lit.] pun cununie (pe cap) [= mă cunun]’; mărít féta, sor fîcóru ʻmărit fata, însor băiatul’.
39: crúnâ; crúni ʻcununie (coroană) pe cap’.
40: sâ ŋgrúnâ ʻse cununǎ’, curúnâ; -rúni ʻcununie pe cap’.
41: l'i ŋgurúnâ ʻîi cununǎ’.
50: u ŋcurunắ ʻa cununat-o’, s-curunárâ ʻs-au cununat’.
54: l'-cărúnă ʻîi cununǎ’.
55: ŋcurúnu̯; -rúń; -rúnă; ŋcurunắmu̯; -náţ; ŋcurúnă, ind. prez., 1-3 sg., 1-3 pl. ʻcunun’.
56: cărúń ʻcununii [lit. coroane] pe cap’.
58: bágâ cărúna ʻ(el, ea, ei) pun coroana (cununia) pe cap’.

HARTA 360 NUNTĂ, pl. [578]

4: fac hăráọ ʻ[lit.] fac bucurie [= fac petrecere de nuntă]’.
16: a númtăl'ei̯ ʻ(al, a, ai, ale) núnţii’.
18: móre Táşco!, móre Dino! [voc.] ʻmăi Taşcu!, măi Dina! [masc.]’.
19: δọárą̆ [plt.] ʻzestre’, prícă ʻzestre’; tọáfi [plt.] ʻglume’.
31: [singurul instrument muzical al aromânilor era *flue̯ára* ʻfluierul’, dar nu la nunţi, unde erau aduşi muzicanţi ţigani, care vorbeau greceşte].
36: númtile ʻnunţile’; a n̯ve̯ástil'ei̯ ʻ(al, a, ai, ale) miresei’; părţíe; -ţíi̯ ʻzestre’.
37: véstile ʻnevestele’.
38: fîcóryă ʻfeciorii (tinerii)’; surţéli [fem. pl.] ʻ[lit.] surcele [= lemne (vreascuri) adunate pentru nuntă]’; sárţină ʻsarcină [= încărcătură transportabilă în spinare]’.
55: şacái̯i; -cắi̯ ʻglumă’; [nu se zice:] tọáfi [plt.] ʻglume’.

HARTA 361. LOGODNĂ, pl. [577]

1: isózmată; isózmatę ʻpetrecere cu care se încheie procesul de logodire’.
2: isózmată; isózmáţi ʻpetrecere la încheierea procesului de logodire’.
3: isuse̯ári; -sérị ʻlogodna mică, [însoţită de:] sémnulu̯ ńicu̯ ʻcadou pentru viitoarea noră’; bâşe̯ári; -şérị ʻlogodna mare’, [însoţită de:] sémnulu̯ mári ʻcadou de mai mare valoare, care pecetluieşte procesul de logodire’.
4: [σ] bâşe̯ári ʻlogdna mare’, [însoţită de:] sémnulu̯ mári ʻcadou’; semnulu̯ ńicu̯ ʻlogodna mică, înţelegerea’; [σ] isózmătă; isózmăti ʻpetrecerea de la logodna mare’.
5: bă̆şe̯árị ʻ[lit.] sărutare [= logodna mare, când se sărută viitorii socri – bărbaţi’; isózmată ʻpetrecerea de la logodna mare’.
6: isózmatâ; isózmati ʻpetrecerea de la logodna mare’.
7: sémnu ńicu̯ ʻlogodna mică’; sémnu mári ʻlogodna mare’; isózmatâ; isózmati ʻpetrece-rea de la logodna mare’.
9: isózmatâ; isózmati ʻpetrecerea de logodnă’; sémnulu̯ ńicu̯ ʻlogodna mică’.

12: isusírį ʻlogodire’, [însoţită de:] semnul̦ ńic̦ ʻcadou oferit viitoarei nurori, cu o mică petrecere la casa socrilor mici’; isózmaţį ʻlogodna mare, însoţită de o petrecere mai mare’.
13: taľ̦ zbóru ʻ[lit.] tai cuvântul [= dau cuvântul de încredere]’; [σ] isóti; isóţ ʻpetrecerea de la logodnă’.
14: isusire ʻlogodna mică’, isóte; isóţ ʻlogodna mare’, da zbórlu ʻîşi dă cuvântul de încredere, acordul definitiv’, alăcséscu nişáńle ʻ[lit.] schimbă (între ei) semnele [= îşi oferă reciproc cadouri]’.
15: isusíri ʻlogodire’; isózmati ʻpetrecere la logodnă’.
19: isózmaţă; isózmaţį ʻpetrecerea de la logodna mare’.
20: susésc̦ ʻlogodesc’.
21: [nu se zice:] isózmată.
24: se m̄ ̦ márį ʻlogodna mare’; se m̄ ̦ ńic̦ ʻlogodna mica’; [nu se zice:] băşeárį.
25: susérįlį [pl. art.] ʻlogodnele’.
29: i̯ísuzmă; i̯isózmaţį ʻpetrecere de logodnă’.
31: sémnul̦ aţél̦ ńiclu ʻlogodna mică’, sémnul̦ aţél̦ márli ʻlogodna mare, logodna propriu-zisă’.
33: l̓-isusíră ʻi-au logodit’.
36: j-da zbórlu ʻ[lit.] îşi dau cuvântul [= înţelegere prealabilă]’; [nu se zice:] sémnu ńic, sémnu máre, isózmată; isusire ʻnetezire’.
38: suséra [art.] ʻlogodna’.
39: [nu se zice:] sémnu ńic.
52: sem̦ ńic̦ ʻlogodna mică’: [la casa viitoarei mirese vine viitorul mire, însoţit de tatăl său şi de fratele tatălui (în total: trei bărbaţi; dacă unulnu mai era în viaţă, putea fi înlocuit de o rudă apropiată)]; sem̦ mári ʻlogodna mare’: [la casa viitoarei mirese vin rudele apropiate ale viitorului mire (nu şi veri al doilea), fini şi viitorii naşi].

MEGL.: si tucmí ʻs-a logodit’.

HARTA 362. NUNTAŞ, pl. [578]

4, 14: cúscri [la petrecerea de nuntă, toţi nuntaşii sunt cuscri, chiar dacă nu-s rude cu familiile celor care se căsătoresc].
6, 8, 54: numtár̦; -tár̤ [sunt cei care fac nunta, gazdele].
7: [la logodnă sunt:] o̯áspiţ ʻoaspeţi’.
8: cúscri: súntu sói̯i ʻnuntaşi: sunt neamuri’.
10: numtár̦ [e cel care face nunta: unul din socri].
16: cúscră; cúscre [fem. pl. = masc. pl.].
17, : cúscăr̓i ʻcuscri’ [pl. art.].
18: cúscru [sg. art., sg. neart.], cúscăr̓i [pl. art.].
31: cúscru; cúscri ʻnuntaşii care sunt rude cu mirele sau cu mireasa’.
35: cl̓imáţ la númtâ ʻinvitaţi la nuntă’.
36: tai̯fálu de la númtă ʻneamul de la nuntă’.
37: cúscru [sga.]; cúscri [pla.]; cúscri ʻrudele miresei, participante la nuntă’, ospiţái̯e ʻtotalitatea oaspeţilor, a nuntaşilor’.
38: cruşq ʻnuntaşi, rude ale miresei’, cúscru; cúscăr̄ ʻcuscru’.
40: a mel̦ ʻal meu’, a táu ʻa ta’.
54: numtár̄; -tár̤̄ ʻcei care organizează nunta şi participă la nuntă’, aḱmi̯áţ ʻinvitaţi (la nuntă)’, cúscri̯ă ʻnuntaşii din partea miresei’.
58: uspâţá̯i̯a ʻtotalitatea nuntaşilor’.
MEGL.: puguzé̯i̯ ʻnuntaşi din partea miresei’.

HARTA 363. BEAU, ind. prez., 1-3 sg., 3 pl. [579]

8: taḥiná ḑára ʻdimineaţa în zori’.

MN 301. AM BĂUT, ind. perf. c., 1 sg. [582]

8: am biútâ ta bána me̯a ɣin̦ nimisuráț ʻam băut în viaţa mea vin nemăsurat [= fără măsură, mult]’.

MN 303. BÂND, ger. [584]

3: i̯imná bi̯i̯úndalu̯i̯ ʻmergea bând’; [subiectul principal contestă existenţa formei de gerunziu].
7: [subiectul recunoaşte forma sugerată de anchetator, dar găseşte cu greu următorul exemplu ca să o ilustreze:] biúndalu̯i̯ vḑe̯am ʻ mergeam, în timp ce beam’.
9: [*] imná bi̯úndalu̯i̯ ʻ mergea, în timp ce bea’.
20: túţă ḑúu̯a l-ved̦ be̯a ʻtoată ziua îl văd, [că] bea’.
26: lu̯-aflái̯ i̯u be̯a ʻl-am găsit unde bea’.
36: bi̯i̯éndale căntám ʻîn timp ce beam, cântam’.

HARTA 370. BEAT, pl. 586

31: arúcâ tu ḱáli ʻ[lit.] aruncă în piele [= bea mult, e beţiv]’; i̯-arcáț tu ḱáli ʻe beat’; zúrlul̦ fúḑi di mbitátlu ʻ[lit.] nebunul fuge de cel beat [= beţivul e mai nebun decât nebunul]’.
36: mbi̯táț úrsă ʻ[lit.] beat urs [= beat criţă]’; di̯zbitáț ʻtrezit din beţie’; si̯-áre adrátă ḑádă di mbitáre ʻs-a făcut zadă [= criţă] de îmbătare’.
38: turşulíț; -líț ʻbeat’.

MEGL.: ă̯i̯ ă̯mbitát ʻe beat’.

HARTA 371. CHERCHELIT, pl. [588]

1: ḱindisiț ʻ[lit.] colorat’; s-ḱindise̯áşte ʻse ameţeşte de băutură’.
4: hă̯ră̯cóp̦ ʻ[lit.] vesel, bine dispus’; ḱiflí [e pe turceşte, precizează subiectul].
6: câcâr ʻ[lit.] saşiu’; ḱiflí ʻcu chef’.
7: hârsiț ʻ[lit.] bucuros, vesel’; pi ḱéfi ʻcu chef’.
12: [vezi notele de sub 1, 7].
14: cuĉúbă ʻbutuc de viţă de vie’; ma lu̯-åcáţă biutúra ʻîl prinde [= îi place] băutura’.
15: métri [cuvântul e din greceşte, precizează subiectul].
21: fáptu̯ pi ḱéfį ʻajuns în starea de cherchelit’.
24: e̯ástį nḥam pį ḱéfį ʻe puţin cu chef’.

31: adrátᵘ̯ ʻ[lit.] făcut’; ɣíni pi ƙéfi ʻ[lit.] vine pe chef [= se cherchelește]’; pi calᵘ̯ aróș ʻ[lit.] pe cal roșu’.
36: áre adrátă capᵘ̯ ca căzáne ʻa făcut cap ca [= cât] cazanul’.
37: fáți qéfį ʻchefuiește’.
40: límba z-dizɐ́álgâ ʻlimba se dezleagă [= devii vorbăreț]’.

HARTA 372. BEȚIV, pl. [589]

11: [slavii macedoneni spun:] alcọholicârᵘ̯; -cârɨ̯.
17: lácum ti bɐ́rį ʻlacom la băut’; miraclí tį bɐ́rį ʻcu mare dorință pentru băut’.
18: miraclí pi bɐ́ári ʻcu mare dorință pentru băut’.

MN 306. BEȚIVĂ, pl. [590]

39: lucrâtọ́ári; ~ ʻharnică’; [nu se zice:] lucrâtọ́árâ [sg.].
54: [subiectul subliniază deosebirea dintre singular si plural].

HARTA 373. SETE [591]

1: ń-u sɐ́átɐa ʻmi-e sete’; mi lo sɐ́átɐa ʻ[lit.] m-a luat setea [= mi s-a făcut sete]’.
3, 9: ń-u sɐ́átɐa ʻmi-e sete’.
4: ti i̯a sɐ́átɐa ʻ[lit.] te ia setea [= ți se face sete]’.
7: ń-u sɐ́áti ʻmi-e sete’; ń-u búnâ ʻ[lit.] mi-e bună [= am poftă, poftesc]’; mi̯-arisɐ́áști ʻîmi place’; niƙámâzâ [adv., adj. invar.] ʻpuțintel, puțintică’: niƙámâzâ caşᵘ̯ ʻputină brânză’; bai̯á [adv., adj. invar.] ʻ(destul de) mult, considerabil’: bai̯á mâcári ʻmultă mâncare’.
11: ń-u sɐ́áte ʻmi-e sete’.
12: ń-į sɐ́átį ʻmi-e sete’.
14: ń-i sɐ́te ʻmi-e sete’.
16: ń-u séte ʻmi-e sete’.
19: ń-u sɐ́átį ʻmi-e sete’.
20: ț‿ɣínį sɐ́átį ʻți se face sete’.
35: ń‿ɐ́ăști sɐ́áti ʻmi-e sete’.
37: mi ɣo fọ́ma ʻ[lit.] m-a luat foamea [= mi s-a făcut foame]’.
41: sârátâ ʻsărată’; lisnátâ, cu psắnâ sári ʻ*lisnátâ*, cu puțină sare’.
54: măcáșɨ̯ sărătúră ʻai mâncat mâncare sărată’.

HARTA 374. JUDECATĂ [592]

1: s-crisɐ́ăște ʻse judecă’.
5: mį crịséscu ʻmă judec’.
7: nâ ĝudicắm‿la sutᵘ̯ ʻne judecăm la tribunal’.
8: ti duț la cunáƙi s-ti crisétâ ʻte duci la judecătorie să te judeci’.
13: mi ĝudicắ dádă-mę ʻ[lit.] m-a judecat maică-mea’ [pentru faptele rele].
14: ti dau̯ tu ĝudéc ʻte dau la judecător’.
15: l-dedᵘ̯ la judéțᵘ̯ ʻl-am dat la judecare [= în judecată]’; facᵘ̯ dâvíi ʻfac reclamație’.
17: mi ĝúdicᵘ̯ la sudᵘ̯ ʻmă judec la tribunal’.
24: mį ĝúdicᵘ̯ ʻmă judec [cu cineva]’.
26: dęcastírį̣ᵘ̯ ʻjudecătorie, tribunal’.
28: dicastírį̣u ʻjudecătorie, tribunal’.
31, 40, 49: ðicastírį̣u ʻtribunal, judecătorie’.
33: doi̯ fiĉórɨ̯ ĝúdicą̆ ʻdoi băieți se confruntă în păreri, se controversează’; să̆ ŋgáĉe ʻse ceartă’.
38: ĝúdic ʻjudec (cu mintea)’; nĝur ʻînjur’.
39: [V] [rar] nâ nțirtắmᵘ̯ ʻne certăm’, [R] nâ ŋcâĉémᵘ̯ ʻne certăm’; mi ĝúdicᵘ̯ ʻmă controversez, disput’.
40: s-nu seț̨ɨ̯ ʻsă nu răcești’; [nu se zice:] s-nu̯ arâțéști ʻsă nu răcești’; ĝúdicâ, zburáști múltu ʻjudecă, vorbește mult’; ĝudicárę̣a ɐ́ásti zburắri múltâ ʻjudecarea e vorbire multă’.
41: ƙiu̯ nțirtátᵘ̯ ʻsunt certat [cu cineva]’.
51: ĝudéțᵘ̯ ʻtribunal’.
54: nu ĝúdică ʻnu judecă [= n-are judecată]’; ðicastírᵘ̯ ʻtribunal’; u nặ da lísi ʻo să ne dea rezolvare [= verdict]’.

HARTA 375. JUDECĂTOR, pl. [593]

8: cunáƙi ʻtribunal’.
11: pi armănɐ́ășce lipsɐ́ășce să̆-l̓ ḑățém ĝudicătorᵘ̯ ʻpe românește trebuie să-i spunem *ĝudicătórᵘ̯*‘.
18: [slavii macedoneni spun:] súdia.
22: cadílu; -díl̓ă̆ [art.].
28: irnuðíkᵘ̯ ʻjudecător de pace’.
31: [judecata se făcea odinioară în familie, de către bătrâni].
39: ðicastọ́áńi; ~ ʻjudecătoare’.

HARTA 376. MARTOR, pl. [594]

1: mă̆rtă̆risí ʻ[lit.] a mărturisit [= a depus mărturie]’.
4: ƙifil̓ᵘ̯; -fíl̓ ʻgarant’.
7: [nu se spune:] mártirᵘ̯.
16: mártir [pl.], tu sóne cu *r* ʻla sfârșit cu *r* [= fără *i* scurt final în forma de plural, precizează subiectul]’.

HARTA 377. JUR, ind. prez., 1-2 sg. [595]

6: [V] [σ] l̓au̯ ĝurátᵘ̯ ʻdepun jurământ’.
7: l̓au̯ ĝurátᵘ̯ câ va sâ spúnu‿ndréptu ʻjur că o să spun drept’; mi spriĝúr câ-i̯ dęalílƙa ʻdepun jurământ că-i adevărat’.
11: l̓au̯ ĝurátᵘ̯ ʻdepun jurământ’.
13: nĝurᵘ̯ ʻînjur’.
15: mi jurᵘ̯ pi dumnăzắ ʻmă jur pe Dumnezeu’.
17: mi spiĝúrᵘ̯ că̆ va să̆ spun ăndriptátɐa ʻmă jur tare că o să spun dreptatea’.
18: l̓au̯ ĝurátᵘ̯ ti ndriptáti ʻdepun jurământ pentru dreptate’.
19: mi spriĝúrᵘ̯ ʻmă jur tare’; anĝúrᵘ̯ ʻînjur’; ĝurátᵘ̯ ʻjurământ’.
20: fă̆tɐ́ám orcᵘ̯ ʻdepuneam jurământ’; ĝurátᵘ̯ ʻjurământ’.

26: vâńǵélʹ'ʰ' evanghelie'.
27: ĝurátʰ 'jurământ'.
31: mi spiĝúrʰ 'jur cu tărie'.
33: anĝúrʰ 'înjur'.
36: mi springúrʰ [var.]; [nu se zice:] mi ĝurʰ; nĝurʰ 'înjur'; bâţʰ; bâţă, bâţur꞉ 'bâtă, lemn gros'.
37: míni nĝur 'eu înjur'.
39: anĝúrʰ 'înjur'.
40: [nu se zice:] ĝurʰ, ľaᵤ ĝurátʰ.
51: ḑurátʰ 'jurământ'.

HARTA 378. JOC, ind. prez., 1-2 sg. [597]

19, 31, 39: mi̯-aĝócʰ 'mă joc'; aᵤsárʰ 'sar'.
36: mi ĝocʰ 'mă joc', [nu:] mi̯-aĝócʰ; săríre 'joc la horă'; ĝocʰ; ĝócur꞉ 'joc (de cărţi, sportiv)'; ĝucadórʰ 'jucător'.
38: ĝocʰ 'mă deplasez'; mi̯-aĝóc bála 'joc mingea'.
39: mi̯-aĝócʰ cu cărţâli 'joc cărţi'.
50: ĝo̯ácâ cu violíi̯ 'cântă cu viorile'.
51: ansâre̯á núnlu próta la númtâ 'juca naşul mai întâi la nuntă'; aĝócʰ [vb.] 'joc [cărţi etc.]'.

MN 310. SĂ JOACE, conj. prez., 3 sg. [598]

11, 19: acăţă z-ĝo̯ácă, ahurlíí z-ĝo̯acă 'a început să joace'.
40: afú ľ-acľimắm la lúmtâ, príndi z-ĝo̯ácâ 'dacă i-am chemat la nuntă, trebuie să joace'.

HARTA 379. CÂNT, ind. prez., 1-2 sg. [599]

22: aféndu ǵuvi̯se̯ástʲ' preotul citeşte [textul de slujbă]'.
36: batʰ fluẹára' cânt la instrument (din fluier)'.
37: cănt 1° 'cânt', 2° 'citesc'; cănt cárta 'citesc scrisoarea'.

HARTA 380. CÂNTAM, ind. imperf., 1 sg., 3 sg., 1 pl., 3 pl. [600]

4: cântám [la sfârşitul rostirii cuvântului, după *m*, buzele au rămas ţuguiate foarte scurt timp: „explozia" labială finală de timbru *u* „se vede" dar „nu se aude"].
26: [subiectul precizează că, după *m*, trebuie pus:] *u* şcúrtu 'u scurt'.

MN 318. SĂ FI CÂNTAT[2] conj. perf., 1 sg. [606]

6: nu ţân mínti câ s-cântái̯ 'nu ţin minte să fi cântat'.

MN 323. CÂNTÂND, ger. [611]

2: ľi străvăsíi̯ îŋ‿cálį cântắndalui̯ 'i-am întâlni pe drum cântând [= ei cântau]'.
6: imná cále̯a ş-cântá 'mergea pe drum şi cânta'.
7: imnáţ ş-cântáţ 'umblaţi şi cântaţi'.
8: imnám‿ş-cântám 'mergeam şi cântam'.
10, 19: imnámʰ cále̯a cântắndalui̯ 'mergeam pe drum cântând'.
39: [subiectul precizează că se zice frecvent].

MN 324. CHIUIE, ind. prez., 3 sg. [612]

16: hărọá 'bucurie'.
18: facʰ ḱéfi 'se distrează'.
24: zǵile̯ástį 'urlă'.
31: zǵicʰ 'ţipăt, chiuitură'.
35, 52: [subiectul precizează că nu se chiuie la horă, la nuntă].

HARTA 385. MIRE, pl. [613]

14, 51: ɣrambóu̯lu [art.]
16: jóne; joń 'soţ tânăr, până la 40 de ani'.
18: furtát; -táţ 'cavaler de onoare', surátă; -ráti 'domnişoară de onoare'.
19: ɣrambólu [art.].
46, 53: ɣambrólu [art.].

HARTA 386. MIREASĂ, pl. [614]

1: nve̯ástă náu̯ă 'tânără soţie în primul an de căsătorie'.

HARTA 387. NEVASTĂ, pl. [615]

3: márẹa n̯ve̯ástâ 'nora cea mai în vârstă din casă'.
7: náli, nu-i̯ la noi̯; cruşuvine̯áşti 'náli [= noi, adj. fem. pl.], nu e [= nu se spune] la noi; e cruşuveneşte [= graiul din Cruşova, punctul 11]'.
8: [nu se spune:] náli (adj. fem. pl.) [care e:] pi fărşirute̯ásti '[lit.] pe fărşeroteşte [= în graiul fărşerot]'.
17: ăn̯vé̯stă náu, pắnă nu̯-ári ńic '[lit.] nevastă nouă, până nu are [copil] mic [= până când naşte primul copil]'.
18: n̯ve̯ástâ náu [până naşte primul copil].
19: n̯ve̯ástâ náu [tânără soţie, în primul an de căsătorie].
21: [nu se zice:] n̯ve̯ástă náu̯ă.
22: n̯ve̯ástă náu̯ă [până naşte; dacă nu poate avea copii, rămâne:] n̯vé̯stă, [nu devine:] muľé̯rį.
36, 39: [nu se zice:] nále [pl.].

HARTA 388. GINERE, pl. [616]

7, 19: ḑinirácʰ; -ráţ [hipocoristic].
16: zínire di sorʰ '[lit.] ginere de soră [= cumnat], zínire di nipọátă' [lit.] ginere de nepoată [= cumnat]'.
18: ḑíniri di sorʰ '[lit.] ginere de soră [= cumnat]', ḑíniri di nipọ́tă '[lit.] ginere de nepoată [= cumnat]', ḑíniri di protă cusurínă '[lit.] ginere de verişoară primară [= cumnat]'; ḑínirli [art.].
29: ḑinirácʰ; -ráţ꞉ [hipocoristic].
36: ḑinirácʰ; -ráţ꞉ 'ginere mic ca vârstă, ca statură etc.'.

37: ḑínărʉ; ḑínăr̄i [art.].
59: ḑínăpă [sg. art.], ḑínăr̥ă [pl. art.].

HARTA 389. NORĂ, pl. [617]

4: [nu se zice:] norᵘ̯.
6: n̥vẹ́astâ; n̥vẹ́asti ʻnoră (în raport cu soacra)’.
7: nóra [art.].
8: nor‿di fráti ʻcumnată’.
11: nóra [art.], nor-mẹa; norᵘ̯ di ĥilʹᵘ̯ ʻnoră [nevasta fiului]; norᵘ̯ di cusurínᵘ̯ verᵘ̯ ʻ[lit.] noră de văr primar [= cumnată]; norᵘ̯ di frate ʻ[lit.] noră de frate [= cumnată]’; norᵘ̯ di cumnátᵘ̯ [= cumnată]’.
16: norᵘ̯ di nipót di frate ʻ[lit.] noră de nepot de frate [= cumnată], norᵘ̯ di fráte ʻ[lit.] noră de frate [= cumnată]’.
17: nóra mẹa di ĥilʹᵘ̯ ʻnoră, nevasta fiului meu’.
20: [σ] am‿únă norᵘ̯ ʻam o noră’.
25: norᵘ̯‿mẹa ʻnora mea’.
28: nórâ di ĥílʹᵘ̯ ʻnoră’, nórâ di fráti ʻ[lit.] noră de frate [= cumnată]’, paranórâ = nórâ di verᵘ̯ ʻ[lit.] noră de văr [= cumnată]’.
31: aḭ norᵘ̯! [voc.].
37: [nu se zice:] nóră.
38: [nu se zice:] norᵘ̯.
39: [nu se zice:] norᵘ̯; nórâ di ĥilʹᵘ̯ ʻ[lit.] noră de fiu [= noră]’, nórâ di fráti, nórâ di nipótᵘ̯, nórâ di protᵘ̯ cusurínᵘ̯ [= cumnată]’.
50: n̥vẹ́asta [art.] [în raport cu soacra].
51, 52, 56: nvẹ́asta [art.] [în raport cu soacra].
58: [nu se zice:] nóră; n̥vi̯ásta fiĉór-ńu ʻsoţia fiului meu’.

HARTA 390. SOCRU, pl. [618]

11, 19: sócur-ńu ʻsocrul meu’.
16, 36: sucríme ʻmulţimea socrilor’.
18: sócru [art.], sócărʹi [art.]; sócur-ńu ʻsocrul meu’.
19, 31: sucrími ʻmulţimea socrilor’.
19: sócurlu [art.].
20: sọcrímẹ ʻmulţimea socrilor’.
25: sócru-ńu ʻsocrul meu’.
36: sócurlu [art.], socrăʹ, sócărʹi [art.].
37: sócru [art.], sócr̄i [art.].
39: sócrulᵘ̯ [art.], sócriʹ [art.]; sucrími ʻsocrul cu soacra’.
41: sucrími ʻsocrul cu soacra’.
51: sócrulᵘ̯ [art.], sócurlu [art.].

HARTA 391. SOCRULE! [voc.] [619]

3: fénde! [spune nora], papᵘ̯! [spune ginerele].
5: féndi! [spune nora], papᵘ̯! [spune ginerele].
6: ā̆fénde! [dacă-i mai departe].
7: [nora cea mai tânără spune:] [R] táti!; [celelalte nurori spun:] [V] féndi!, aféndi!
18: [R] papᵘ̯! [cum zic şi nepoţii].
19: aféndi̯ [spune nora], papᵘ̯ [spune ginerele].
24: [V] i̯u-i̯ aféndu? [când întreabă nora sau ginerele despre socru].
25: sócru-ńu [când nora sau ginerele vorbesc despre el].
26: [nu se zice:] aféndе!
29: aféndi̯! [spune atât nora cât şi ginerele].
36: [mai puţin reverenţios:] sọ́acre!; [nepoliticos:] tíne! ʻtu!’.
37: [nu se zice:] aféndi!; aféndu [art.] ʻpreotul’.
38: mi̯ófi! [subiectul afirmă că nu e din limba albaneză]; aféndu ʻsocru [*in absentia*, când se vorbeşte despre el].
39: babá! [e mai familiar].
54: aféndi! [spun numai nurorile].

HARTA 392. SOACRĂ, pl. [620]

11: sọ́căr-mę ʻsoacră-mea’.
18: sọ́cra; sọ́cărli [art.], sọ́căr-mẹa ʻsoacra mea’.
22: [soacra nu mai e numită *nevástă* sau *muiére*, ci *moáşă*].
36: sọ́acrăle [art. pl.].
37: sọ́crele [art. pl.].
49: sọ́acrâ-sa ʻsoacră-sa’.
50, 51: sọ́acrâ-mẹa ʻsoacră-mea’.
51: áli sọ́acră ʻ(al, a, ai, ale) soacrei’.
60: sọ́acrâ-mẹa, sọ́acă̆r-mẹa ʻsoacră-mea’.

HARTA 393. SOACRĂ! [voc.] [621]

1: ẹ́astẹ̆-acásă ma? ʻeste acasă soacră-mea?’.
3: mă! [spune nora], máḭe! [spune ginerele].
5: mă! [spune nora], máḭḭ! [spune ginerele].
18: [V] múmă! [ca pentru bunică].
19: dádo! [spune nora], bábo! [spune ginerele].
25: múmă̆! [spune nora], tétă̆! [spune ginerele].
54: múmă! [spune nora], mă sọ́căpă! ʻmăi soacră!’ [spune ginerele].

HARTA 394. CUMNAT[1], pl. [622]

60: cumnátă-meu̯ ʻcumnatul meu’.

HARTA 395. CUMNAT[2], pl. [623]

22: [nu se zice:] baĝanácᵘ̯.

HARTA 396. CUMNAT[3], pl. [624]

1: ḑínire!, ḑinirácᵘ̯! [voc.].
4: [se zice şi:] cumnátᵘ̯; -náţ.
7: [nu se zice:] cumnátᵘ̯.
7: norᵘ̯ di fráti ʻsoţia fratelui’.
15: zíniri di nipọ́ată ʻsoţul nepoatei’.
16: zínire di ĥílʹe ʻginere’, zínire di nipọ́ată ʻsoţul nepoatei’.
17: ḑi̯nirácᵘ̯; -ráţ [alintător, când e tânăr]; ḑíniri di ĥílʹi ʻsoţul fiicei’; ḑíniri di nipọ́ată ʻsoţul nepoatei’; ḑíniri di vẹ́ară ʻsoţul verişoarei’.

29: ḑíṇiṛį dį niṗo̯átâ ʻsoţul nepoatei’.
31: [îl strigă pe nume].
39: ḑínir-ńu ʻcumnatul meu’.

MN 325. CUMNATE! [voc.] [625]

1: féndi! [femeia se adresează fratelui mai mare al soţului], [pe fratele mai mic al soţului îl strigă pe nume sau cu:] aţé!; [pe sora mai mică a soţului o strigă pe nume sau cu:] aţắ!
4: [socrul i se adresează ginerelui cu:] o, ḑinirácu̯!
7: cumnáte! [nu se zice decât, eventual, în glumă].
9: [alintător, în glumă:] ḑinirácu̯!
16: [subiectul precizează că *zétco*! e împrumutat din limba bulgară].
22: [se adresează pe nume numai când e:] ḑíniri di sóră ʻsoţul surorii’.
26: [se adresează pe nume când e:] ḑíniri di sóră ʻsoţul surorii’.
41: aféndi! [femeia se adresează fratelui soţului chiar dacă e mai mic ca vârstă].
58: [adresare către cumnată:] o̯súr!

HARTA 397. CUMNATĂ, pl. [626]

1: [între ele cumnatele se adresează:] n̯ve̯ástă!
7: [şi sora soţiei e:] cumnátâ.
31: [subiectul afirmă că în Veria (punctul 28) se spune:] sinifáδi [pl.].
MEGL.: cumnátă; -náti ʻsora soţului’.

HARTA 398. CUSCRU, pl. [627]

18: cúscru [art. sg.], cúscărľi [art. pl.].
19: [formele articulate:] cúscurlu; cúscârľi.
19, 26: [sunt *cúscri* toate rudele din partea soţului cu toate rudele din partea soţiei].
27: cúscă̯rľi ʻnuntaşii din partea mirelui’.
31: [formele articulate:] cúscrulu; cúscrâľi.
36: [formele articulate:] cúscurlu; cúscărľi, cúscrăľ.
37: [formele articulate:] cúscru; cúscri.
39: [formele articulate:] cúscrulu̯; cúscriľ.
59: fiţi̯á cruskíi̯a ʻse încuscreau’.

MN 326. CUSCRE! [voc.] [628]

3, 7, 19, 22, 26, 31, 36, 39: cúscră! [fem.].
8: cùscrắ! [fem.].
10: cúscră̯! [fem.].
19: o, cúscră! ʻmăi cuscră!’.
36: n-adrắm cuscréń ʻ[lit.] ne-am făcut *cuscréń* [= ne-am încuscrit]’.
37: stă cúscăr! ʻstai cuscre!’.

HARTA 399. CUSCRĂ, pl. [629]

18, 19: formele articulate: cúscra; cúscărli.

MN 327. MUIERE, pl. [întrebare directă] [630]

38: [în prezenţa părinţilor şi a copiilor, soţul se adresează soţiei:] muı̯éri, [în absenţa lor i se adresează pe nume].

HARTA 401. VĂDUV[1], pl. [631]

7: [subiectul scrie:] *veduv* [fără *u* final].
20: viduí, ind. perf. s., 3 sg. ʻa rămas văduv’.
21: [subiectul afirmă că fărşeroţii spun:] véduu̯.
36: [*] véduvu̯; [există numele de familie:] Védovas.

MN 328. VĂDUV[2], pl. [632]

4: şi̯-avinǎ́ mi̯áre̯a ʻşi-a gonit nevasta’.
13: z-dispărţắră ʻs-au despărţit’.
14: lăsátu̯ [dacă l-a lăsat nevasta].
18: alăsátu̯ [indiferent cine pe cine a părăsit]; alăsátu̯ di muľáre ʻpărăsit de nevastă’.
19, 25: alą̆sátu̯ [indiferent cine pe cine a părăsit].
31: [subiectul precizează că odinioară nu existau persoane despărţite].
33: [nu există *alăsátu̯*, pentru că bărbatul nu e părăsit de soţie, soţia fiind părăsită de soţ; vezi MN 329. VADUVĂ[2], pl.].
35: j-dispârţârâ [cu j (< ş) înainte de consoană sonoră].
39: [nu se zice:] alâsátu̯.
54: nu s-păṛţá ʻnu se despărţeau’.
MEGL.: si lą̆sárą̆ ʻs-au despărţit’, să dispărţǫ́ţ ʻsunt despărţiţi’.

MN 330. (NEVASTĂ) DE-AL DOILEA [635]

6: dį̆fturusítu̯ ʻrecăsătorit’.
17: a dáo̯ara bărbátu̯ ʻbărbat de-al doilea’.
38: n̯vi̯ástă di trei̯o̯ára ʻa treia nevastă’.

MN 331. (M-AM ÎNSURAT) A DOUA OARĂ [636]

1: di défturu̯ u lu̯ai̯ ʻ[lit.] am luat-o [= m-am căsătorit] a doua oară’.
3: mi̯-andrépşu ʻ[lit.] m-am aranjat’ [se spune mai ales când ambii soţi, recăsătoriţi, vin cu copiii lor]; lu̯ái̯ áltă mi̯ári ʻam luat altă femeie’.
11: s-primărtắ ʻs-a măritat a doua oară’; a dau̯ará s-mărtắ ʻs-a măritat a doua oară’.
17: s-primărítă pį̆ áltu bărbátu̯ ʻse recăsătoreşte cu alt bărbat’.
18: s-mărtắ adao̯ára ʻs-a măritat a doua oară’, s-primărtắ ʻs-a remăritat’.
24: s-muīrtắ adao̯árą̄ra ʻs-a măritat a doua oară’.

HARTA 403. MOR, ind. prez., 1-2 sg., 3 pl. [637]

24: trápsi multu̯ ʻ[lit.] a tras mult [= a fost mult timp bolnav (grav)]’; supsí găľína ʻa murit găina’.
19, 31, 56: [animalele:] psuse̯á ʻmureau’.
19, 50: múltâ duńau̯â murírâ ʻ[lit.] au murit [= a murit] multă lume’; cáľi psusírâ ʻcaii au murit’.
37, 59: [animalele:] supsésc ʻmor’.
51: trâḑe̯á tâ mo̯árti ʻtrăgea să moară’.
MEGL: ǵii̯és ʻtrăiesc’.

MN 333. SĂ MOARĂ, conj. prez. 3 sg., 3 pl., [638]

25: árį mo̯ártă ʻa murit’.
29: árį mo̯ártâ ʻa murit’.
49: vaį morʼ ʻvoi muri’; va nâ mo̯árâ ʻo să ne moară [cineva de-al nostru]’; aį̯á mo̯ártâ ʻmurise’.

HARTA 404. MORT, pl. [639]

9: – J̩u e̯aráį̯, lăį̯? – La lípi. ʻ– Unde ai fost, măi? – La mort.’ [cf. DDA s. v. *lípe* ʻdoliu’].
19: l-l'irtă̯ dumniḍă̯ ʻ[lit.] l-a iertat Dumnezeu [= a murit]; Dum ◡ l'ártă̯-lʼ! [lit.] Iartă-l, Doamne! [= Dumnezeu să-l ierte!].
19, 49, 59: psoḥʼ; psoḥ ʻ[despre animale:] mort’.
24: ul l'irtă̯ dumiḍă̯ ʻ[lit.] l-a iertat Dumnezeu [= a murit]’; sį̯-áflâ dinínțį a mórță̯lorʼ! ʻ[lit.] să se afle [= să fie] dinaintea morților! [= să se împărtășească și morții din pomană] [formulă de mulțumire din partea celui care primește pomană]; năr̄ítʼ ʻmâhnit, supărat, întristat’ [formă notată la fărșeroți, față de *năr̆áitʼ* în alte graiuri, de exemplu, la grămosteni; etimologic, e același cu dr. *năr̆vit*].
31: au̯ cântárį tu patruḍă̯sli ʻ[lit.] au cântare [= slujbă de parastas] în patruzecile [de zile]’.
33: [formele articulate:] mórtlu; mórțl'i.
37: mórtu [sg., art.].
50: mórțâl' [pl., art.].
56: au̯ móṛtu ʻ(al, a, ai, ale) mortului’.
59: mór̄tă̯l' [pl. art.]; péști psoḥ ʻpești morți’.

MN 334. MOARTĂ, pl. [640]

20: gálbin ◡ (ca) sávanʼ ʻgalben (ca) *sávanʼ* [subiectul nu știe ce înseamnă cuvântul *sávanʼ*]; sávanʼ ʻgiulgiu’.
49: cáplu áli mo̯ártâ ʻcapul moartei’.

HARTA 405. VIU, pl. 640

19: nγ́e ʻa înviat’; Hristólu nγ́e! Hristos a înviat!’.
27, 34: anγ́é ʻa înviat’.
59: γ́iį̯l'ă, γ́íl'i, γ́íį̯ă ʻviii’ [masc. pl., art.].

HARTA 407. OMOR, ind. prez., 1-2 sg. [643]

17: lu̯-alás la locʼ ʻ[lit.] îl las pe loc [= îl omor]’.
54: ehtrʼ; ehțr ʻdușman’.

MN 335. SĂ OMOARE, conj. prez., 3 sg. [644]

19: mi vătămáį̯ di lúcru ʻ[lit.] m-am omorât [= m-am epuizat] cu treaba’.
21: ne̯ásį s-lo mo̯áră̯ ʻs-a dus să-l omoare’.
22: z-vátămă̯ u̯ómulʼ ʻsă omoare omul’.
36: mi vătămáį̯ di lúcru ʻ[lit.] m-am omorât [= m-am epuizat] cu treaba’.

HARTA 409. SICRIU, pl. [645]

16: [subiectul consideră că *ḱivúre* e împrumut din limba bulgară].
19: sfįndúḱį̨ [înseamnă și:] ʻladă’.
26: sănḍúḱe [înseamnă și:] ʻladă’.
31: sindúḱi [înseamnă și:] ʻladă’.
38: ḱivúri ʻcavou’; plǫ́ĉi ʻlespede’.
54: sfănḍúḱi ʻladă’.

HARTA 410. CIMITIR, pl. [646]

6, 19, 34: mirmínțâl' [pl., art.] ʻmormintele’.
28: ḱimtírγ́u ʻosuar’.
36: ḱimitír; -tíre ʻosuar’.
41: [nu se zice:] mirmínț [plt.].

HARTA 411. MORMÂNT, pl. [647]

3: mirmínti ʻpiatră funerară, cruce de piatră, monument funerar’.
4: níți ḱátrâ la capʼ nu̯-ári sâ-l' bágâ ʻnici piatră la cap nu o să-i pună’ [se spune despre cei nevrednici]; bâtâcĉí; -ĉáḍ ʻpersoană nevrednică’.
41: [nu a auzit:] murmíndu; mnimíu̯ ʻmonument’.
51: mârmíntu; -mínțâ 1º ʻmormânt’, 2º ʻmonument’.
54: ḱivúri; -vúr¦ ʻînsemn (cruce, troiță) care marchează locul unde moare cineva pe neașteptate, prin accident’.
59: [*] mărmínḍi̯ă [pl., art.].

HARTA 412, PĂMÂNT [648]

26: locʼ [cu sens spațial: locul unde se întâmplă ceva; nu înseamnă ʻpământ’].
29, 33: locʼ [= locul unde se întâmplă ceva].
36: zgărle̯ăște țára ʻscormonește pământul’.
39: alútʼ ʻlut’; locʼ ʻsuprafață de teren’.
40: sapʼ tu locʼ ʻsap în pământ’; arúcʼ țârâ prisúprâ ʻarunc pământ [= țărână] deasupra’.
41: tu locʼ ʻîn pământ’; l'-arúcâ țárnâ ʻîi arunc pământ [= țărână]’.
46: locʼ; lócri ʻloc; locuri [unde se întâmplă ceva]’.
49: lu ŋgro̯ápâ tu locʼ ʻîl îngroapă în pământ’; di pri locʼ, de pe pământ [generic]’; alút ʻlut’.
51: locʼ; lócur¦ ʻloc; locuri’.
56: locʼ, lócă̯pe̯ [*] lócur̄¦ ʻloc; locuri’; lócu [art.].

HARTA 413. CRUCE, pl. [649]

22: [subiectul, vorbitor de grai grabovean, afirmă că fărșeroții spun:] cărúți ʻcruce’.
39: crúțli [pl. art.] ʻcrucile’.
60: cruțíți [pl.] [dim. de la *crúți*].

HARTA 414. BISERICĂ, pl. [650]

1: préftulʼ dγ́ivă̯se̯ășți ʻpopa citește [textul de slujbă]’.
17: l'a ifḱíi ʻia binecuvântare’.

19: pistipsescu ʿcred’; písti ʿcredinţă’.
33: [toponime:] la Simédrⁱⁱ ʿ[lit.] la Sfântul Dumitru’ [= terenul unde e biserica Áɣu Δimítrⁱ]; Sindilíe ʿSfântul Ilie’; Stă Vínirẹa ʿSfânta Vineri’; Sindádirⁱⁱ ʿSfântul Toader’.
36: témblu; témblurⁱ ʿtâmplă la biserică, iconostas’.
37: biserţile [pl. art.] ʿbisericile’; pístă 1º ʿcredinţă’, 2º ʿîncredere’; pistăsésc ʿcred’.
54: cambanarɣó ʿclopotniţă’.
57: băsẹárⁱca a ɣorⁱⁱ ʿbiserica lor’.

HARTA 415. POSTESC, ind. prez., 1 sg. [651]

6, 19, 36, 39: nu mi puríntu, nu mâc puríntu ʿnu mănânc de dulce’.
7: ţânⁱⁱ prẹ́asiń ti Cârcúnⁱⁱ ʿţin post de Crăciun’; trímir, ti Pásti ʿ*trímir* [= cele trei zile de post care urmează după lăsata secului de carne], la Paşte’; [perioade de post:] ti Cârcúnⁱⁱ ʿla Crăciun’, ti Pásti ʿde Paşte’, ti Sumḱétru ʿde Sfântul Petru’, ti Stâmâría Mári ʿde Sfânta Mărie Mare’, ti Stâmâría Ńícâ ʿde Sfânta Mărie Mică’; nu mâcám purintâ mâcári, mâcám mársinâ ʿnu mâncăm de dulce, mâncam de post’; alâsám prẹ́asiń ʿîncepem perioada de post’.
11: ţănⁱⁱ prẹ́asiń ş-nu purintu ʿţin post şi nu mănânc de dulce’.
14: avém lăsátă părẹ́asiń ʿam intrat în perioada de post’.
15: ajúmsirâ présinli ʿa venit perioada postului’.
16: nu măc prínto ʿnu mănânc de dulce’, nu mi prínto ʿnu mănânc de dulce’.
17: nu mi príntu ʿnu mănânc de dulce’.
18: nu mi puríntⁱⁱ ʿnu mănânc de dulce’.
22: mărsănẹáţă ʿmâncare de post’; márşinⁱⁱ adj. ʿde post’.
24: nu mi puŕíntu ʿnu mănânc de dulce’.
25, 29: márşinⁱⁱ adj. ʿde post’.
31: ti-alásâ prẹ́asni lúmẹa s-ľártâ ʿde lăsata secului lumẹa se iartă [= persoanele îşi cer iertare una alteia]’.
33: mi puríntⁱⁱ ʿmănânc de dulce’.
35: nu mi puríndu ʿnu mănânc de dulce’.
36: săptămấna máre ʿSăptămâna Mare’; ḍắle nepurintáte: vínerẹa, ńércurẹa ʿzile de post: vinerea, miercurea’.
37: présli [pl. art.] ʿpăresimile’.
39, 40: ţânⁱⁱ prẹ́asni ʿţin postul mare [de 40 de zile înainte de Paşte]’.
41: ţânⁱⁱ pârẹ́asiń ʿţin postul mare [de 40 de zile înainte de Paşte]’.
54: órə ʿmătănii’; zdăfácⁱⁱ ʿdesfac’, zdăvăléscᵘ ʿdezvelesc’.

HARTA 416. CASĂ, pl. [652]

11: cắsurⁱ pístị cắsurⁱ ʿcase peste case’.
17: múlti cắsur ʿmulte case’ [cắsur ʿmulţimea caselor’]; duşumé, [*] duşẹmé; -máḍ ʿduşumea’, ódă; ódi ʿodaie, cameră’, patómă; -tómati ʿetaj’.
18: cắsurⁱ ʿmulţimea caselor’.
19: duşumé ʿduşumea’.
24: udắlu di námisa ʿcamera din mijloc’; tu mẹ́ási ʿla mijloc’.
26: [în Nevesca toate casele au etaj].
28: nâ dúsimu‿n‿gásâ ʿne-am dus în casă’.
31: ɣunẹ́au; -néị ʿcameră de dormit’; cásili lẹ-adrá másturⁱ cseń ʿcasele le făceau meşteri străini’.
36: cásă sti locⁱⁱ ʿcasă la nivelul solului’.
49: n-cásâ ʿîn casă’.
50: cắsurⁱ mărⁱ ʿcase mari’.
57: cási náli ʿcase noi’.
MEGL.: ʯudáịă; udǫ́ị ʿodaie, cameră’.

MN 336. CĂSUŢĂ, pl. [653]

4, 19: udícⁱⁱ; udíc ʿcămăruţă, odăiţă’.
8: únâ ńicâzáncâ ʿuna micuţă’.
22: [grămostenii zic *căsícă*, precizează subiectul].
31: [nu se zice, la plural:] câsíţi.
33: [nu se zice:] cặsícặ; bitiséscu ʿtermin’ [vb.]; tặvánẹ; -vắń ʿtavan’.
36: căsístră ʿcoteţ pentru găini’.
37: [nu se zice:] căsícă.

HARTA 417. PERETE, pl. [654]

14: gréburle lẹ-áre slábe ʿpereţii sunt slabi [= subţiri]’.
16: [nu se spune:] mur.
21, 22: mur 1º ʿperete’, 2º ʿzid’.
23: [grămostenii zic *stízmă*, precizează subiectul].
36: [nu se zice:] stízmă, tihⁱⁱ; murⁱⁱ; múrurⁱ, [L] múrurị ʿconstrucţie veche’.
39: [nu se zice:] murⁱⁱ, grebⁱⁱ.
40: zmicsẹ́asl’i ľ-ḍâcⁱⁱ tihⁱⁱ, fărşirósl’i murⁱⁱ ʿcei din Smixi îi spun *tihʲ*, fărşeroţii *murʲ*.
41: lărgⁱⁱ ʿlat’; masturáḍ ʿmeşteri’.

HARTA 418. CĂRĂMIDĂ, pl. [655]

17: cu ḱátră ş-cu ploc ẹrá ɲvălítẹ cásilị, nɯ-avẹ́ ḱiramíḍ ʿcu piatră şi cu lespezi erau acoperite casele, nu existau ţigle’.
23: ĉịρńíδă; -ńíḍ ʿolană’.
33: [casele erau construite cu piatră]; nu li vặdẹ́ám ‘?’.
35: [subiectul a auzit cuvântul; în sat erau numai case de piatră].
37: túła fríptă áre bánă ɣúŋgă ʿcărămida coaptă [în foc] are viaţă lungă’.
39: [casele sunt construite cu piatră].

HARTA 419. CĂRĂMIDĂ NEARSĂ, pl. [656]

31: azvistriɣ́áɯă ʿvarniţă’.
37: báłtặ ʿamestec de pământ cu apă, din care se fac cărămizile’.

HARTA 421. TEMELIE, pl. [658]

19, 31, 47, 51: θiméịlu [sga.].
24: [subiectul precizează că forma de plural se termină cu *-ă*].

36: fúndu; fúndurĭ ʻfund’; fúndu la varéli ʻfund la butoaie’.
37: θeméi̯lu; -méi̯li [art.].
40: pátumâ; -tómati ʻetaj’.
59: θiméɬili [pla.].

HARTA 420. PIATRĂ, pl. [657]

16: ĉarńídà; -ńíz ʻţiglă’; crov ʻacoperiş’.
17: grútcă; grútƙi ʻbolovan de pământ’; găldărmắ; -máḑ ʻcaldarâm’.
18: ƙéţără [pla.], şcắmbă; şcắmbi ʻpiatră mare’, plo̯áĉi; ploĉ ʻlespede de piatră’.
19, 31: şcâmbâ; şcâmbi̯ ʻpiatră mare’; ƙéţarli [pla.]; ƙitriţe̯áu̯ă; -ţe̯áli ʻpietricică’.
36: ƙétrile [pla.], ƙitriḑe̯áu̯ă ʻpietricică’.
39: ƙétrili, ƙéţârli [pla.].
40: ƙeţârli [pla.].
51: piştire̯áo; -ý́ei̯ ʻpiatră mare, lespede mare de piatră’.
58: şcắmbă; şcắmbi ʻstâncă’.
59: şcắmbă mā̆ri ʻpietroi’.
60: prân la ƙátră ʻpână la piatră’.

HARTA 422. ZIDESC, ind. prez., 1 sg. [659]

13: [subiectul, fărşerot, afirmă că *mbăloţii* ʻaromânii din localitatea 14. Beala de Jos’ spun:] múrlu [sga.].
16: [în acest context nu se foloseşte verbul:] facu̯.
17: ʻ[lit.] înalţ zidul’; să scǫ́lă ʻse înalţă’.
36: sculái̯ gréblu di la gărdínă ʻam făcut zidul de la grădină’.

MN 337. ZID, pl. [660]

13: mur(u̯ di ƙátră ʻzid de piatră’.
18: [solicitat de noi dacă mai ştie şi alte forme, subiectul afirmă că sunt şi unii care spun *murú̯*, *múri* şi că *mur* spun şi albanezii]; [nu se zice:] murísţi; tizǵire̯áu; -re̯áli ʻtargă’.
19, 31, 40: udắ; udáḑ ʻcameră, odaie’.
26: [nu se zice:] mur.
36: murú̯; múrurĭ ʻobiect (zid) care îţi acoperă lumina’, grebú̯; gréburĭ ʻzid la grădină sau în câmp’, griburín [plt.] ʻruine de zid’.
41: avlía ʻcurtea’.

HARTA 423. SCHELĂ (la zidărie)[1] [661]

6: apúnti; apúnţâ ʻ[lit.]’ punte [= suport la înălţime, ca o punte]’.
31: ai̯nvârligá cása cu gréṇḑâ ʻînconjurau casa cu grinzi’.
36: adárú̯ scără ş-arúcu̯ témblă di lémnu ʻfac scară şi pun tâmplă [= bârnă] de lemn’, témblă; témble ʻbârnă’.
41: azvéstţa ʻvarul’.

MN 338. SCHELĂ[2] [662]

18: aǧúmsiră cărvănárľi la sƙéli ʻajunseră cărăvănarii [= transportatorii de mărfuri] la schela de la vapor’.
33: ĉatmắ: -máḑ ʻstinghie orizontală de lemn care uneşte parii la schelă’.

HARTA 424. ROABĂ, pl. [663]

3: mácsi; mắcsi ʻcăruţă’ [f.], arâbắ; -báḑ [m.] ʻcăruţă’, [σ] cutícâ ti ɣumárú̯ ʻcotigă pentru măgar’.
6: mâcsícá di ɣumárú̯; mâcsíţ ʻcăruţă mică, cotigă’.
11: culícĭcạ: amặcsícạ c-unu̯-arócut ti locú̯ purtáre ʻcărucior cu o roată pentru transportat pământ’.
14: [*colíţă* e împrumut din slava macedoneană, precizează subiectul].
15: [subiectul menţionează că slavii macedoneni spun *kolíčka*].
16: le̯ásă; le̯áse ʻtargă’.
21: umplúmú̯ ƙérịlị ʻam umplut roabele’.
24: [nu se zice:] amăcsícă.
39: carótâ 1° ʻroabă’, 2° ʻcăruţă’.
40: pórtu túvlili cu caruţáƙa ʻtransport cărămizile cu roaba’.
41: aróδâ ʻroată’.

HARTA 425. PRIDVOR, pl. [664]

4: [σ] balcóni̯; -cóń [f.] [dacă e la etaj].
6: stre̯áhâ; streɬ́ ʻprispă, sală deschisă’.
7, 8: balcóni; -cóń [f.] [dacă e la etaj].
8: frânḑátâ; -ḑáti ʻumbrar acoperit cu frunze’, aumbrátâ; -bráti ʻumbrar’.
11: pizúɬ́u̯; -zúɬ́e ʻprispă’, tărá̭ţă; -rá̭ţe ʻterasă deasupra casei’.
13: [poate să fie şi închisă].
14: ubór(u̯ 1° ʻpridvor’, 2° ʻsală, antreu’.
17: fáţa cásăľi, [L] fáţa a cásăľi ʻfaţa casei’.
22: ƙoşcú̯; ƙóşcurĭ ʻbalcon’.
36: e̯áste cásă sti locú̯, nu̯-are priǵós ahúre ʻeste casă pe pământ, nu are grajd dedesubt’.
37: bałcón [când e la etaj].
38: bałcón; -cǫ́ni [n.] [când e la etaj].
40: verándâ ʻpridvor închis’.
41: po̯ártâ ʻcurte’.

HARTA 426. PRISPĂ, pl. [665]

3: pizúi̯ú̯ ʻprispă înaltă’, stre̯áhâ; streɬ́ ʻprispă joasă’.
6: pizúɬ́u̯; -zúɬ́i ʻlaviţă de pământ de-a lungul pereţilor camerei’.
13: sum stre̯hă ʻsub streaşină’.
14: cărdáƙă; -dắƙ ʻceardac [la etaj]’.
36: [nu există acest fel de casă].
37: [subiectul afirmă că tot aşa se spune şi în albaneză].

HARTA 427. TREAPTĂ, pl. [666]

NOTĂ. *Scără* înseamnă, în general, 1° ʻtreaptă’ şi 2° ʻscară’, vezi şi harta 450. SCARĂ, pl. [694]

9: cắti scărĭ́ ári scára? ʻcâte trepte are scara?’.
28: ca s-ĺíbâ apúsâ, cása ári treį̆ scărĭ́ ʻdacă e joasă, casa are trei trepte’.
36: scáră purtátă ʻscară mobilă’.
19, 37: mę̆-alín◡pi scărĭ́ ʻurc treptele’.
40: scálâ; scắl' ʻscară’.
60: pắr scărĭ́ ʻpe trepte’.
MEGL.: scálă; scáli ʻscară’.

HARTA 428. TENCUIESC, ind. prez., 1 sg. [667]

13: [V] calḱére ʻvar’.
18: [substantivul *curasáni* ʻtencuială’ e folosit adverbial].
19, 52: azvéstri ʻvar’.
29: azvistuséscu ʻvăruiesc’, azvéstį ʻvar’.
37: gălqérĕ 1° ʻcalcar’, 2° ʻvar’.
41: azvistusésc^{ll} ʻvăruiesc’.

MN 339. TENCUIALĂ [668]

21: călḱérį ʻvar’.
38: şur ʻbalastru, pietriş’ (< alb. *zhavorr*).
39: suvắ: azvésti cu arînâ ş-ţiméntu ʻ*suvắ*: var cu nisip şi ciment’.
40: sufắ: arînâ cu azvésti ma múltâ şi psân^{ll} ĉiméntu ʻ*sufắ*: nisip cu var mai mult şi puţin ciment’.

MN 340. CERCUIESC, ind. prez., 1 sg. [669]

18: [casele fiind din piatră, tencuiala se punea direct pe piatră].

HARTA 429. LIPESC, ind. prez., 1 sg. [670]

7: úŋgu cu lắsḱi di loc^{ll} ʻlipesc cu noroi [= muruială] de pământ’.
13: [subiectul precizează în legătură cu *u* scurt final:] tắlát^{u} *u* ʻ[lit.] *u* tăiat [= *u* scurt]’.
14: úŋgu cu láspe ʻlipesc cu noroi [= muruį̆ală]’.
15: úŋgu; únzi; unzém; -zéţ; úŋgu [ind. prez., 1-3 sg., 1-3 pl.].
18: láspi ʻ[lit.] noroi [= muruială]’.
20: zvol^{ll}; zvǫ́álį ʻbulgări de *múzgă* [= pământ amestecat cu apă]’.
23: daų cu loc^{ll} ʻ[lit.] dau cu pământ [= lipesc]’.
26: alą̃ḱéscu cu ţáră ʻlipesc cu pământ’ [la bucătăria de vară, din curte].
33: [făcea bunica la bucătăria de vară din curte], ung^{ll}; unǫ́ĭ́; únǫ́e [ind. prez., 1-3 sg.].
36: úŋgu cu ţáră ʻlipesc cu pământ’.
38: daų cása cu loc^{ll} alb ş-cu báligă di cal' ʻlipesc casa cu pământ alb şi cu baligă de cai’.
40: alâḱéscu ţára ʻlipesc pământul’.
58: daų cu ɣoc^{ll} ʻdau cu pământ’ [= lipesc].

MN 341. MURUIESC^{1}, ind. prez., 1 sg. [671]

6: alikéscu, mpę́atic^{ll} ʻlipesc, peticesc’ [când e o denivelare].
8: alikéscu ʻlipesc [= astup crăpăturile, lipsurile, denivelările]’.
9, 19: úŋgu [înseamnă şi:] ʻvăruiesc’.
12: isḱéscu ʻnetezesc’.
13: aúŋg^{u}; aúnǫ́^{â} , aúnǫ́; aúnǫ́e; aunǫ́ém; -ǫ́éţ; aúŋg^{u} [ind. prez., 1-3 sg., 1-3 pl.].
17: úŋgu cu azévstrį, cu bói ʻzugrăvesc cu var, cu vopsea’.
18: láspi ʻlut amestecat cu baligă’.
22: daų cu cą̃lḱérį ʻdau cu var, văruiesc’.
33: la cáre aunǫ́í? ʻcu cine a semănat [la înfăţişare] ?’.
35: uŋg^{ll}; unĝ; úŋĝi; unĝém^{u}; -ĝéţ; uŋg^{ll} [ind. prez., 1-3 sg., 1-3 pl.].
39: azvistuséscu ʻvăruiesc’, azvésti ʻvar’.
58: daų suváį̆a cu łoc ʻmuruiesc tencuiala cu pământ’.

HARTA 430. MURUIESC^{2}, ind. prez., 1 sg. [672]

8: aúŋgu mpádi cu lócu◡ş-cu báligâ ʻmuruiesc pe jos cu pământ şi cu baligă’.
11: úŋgu cu loc^{ll} ʻmuruiesc cu pământ’; úŋgu cų-azvéstre ʻvăruiesc cu var’.
17: pruscuḱá ş-arnę́ vurɣărámę ʻstropeau şi măturau bulgarii’; cási pi loc^{ll} ʻcase cu lut (pe jos)’ [aveau bulgarii]; [aromânii au:] cási cu duşumé ʻcase cu duşumea’.
18: u daų duşmé́ea cu loc^{ll} ş-pisúpră u aúŋg^{ll} ta s-áį̆bă fáţă ʻmuruiesc pardoseala cu pământ şi deasupra o ung ca să aibă faţă’.
20: daų mpáde cu loc^{ll}, báligą̆ ʻmuruiesc pe jos cu pământ, baligă’.
26: [nu există procedeul; casele au pardoseală de scânduri sau *ploĉ* ʻlespezi de piatră’].
29: aɄúŋgu; aɄúnǫ́i; aɄúnǫ́i [2 sg. = 3 sg.]; aɄunǫ́ém^{ll}; -ǫ́éţ; aɄúŋgu [ind. prez., 1-3 sg., 1-3 pl.].
33: unǫ́ę́á cu lắsḱį ʻmuruiau cu amestec de pământ şi apă’ [când se usca, era tare ca cimentul; se făcea în fiecare an înainte de Paşte].
36: j-dę́avărlíga băgám◡lut^{ll} ʻşi de jur împrejur puneam lut’.
37: likésc cása diǵós cu báłtă [muruiesc casa pe jos cu *báłtă* ʻamestec de apă cu lut’].
51: úŋgu; únǫ́i [1, 2 sg.].

HARTA 431. CURTE, pl. [673]

3: avlíį̆i; avlíį̆ ʻhangar în care locuiau temporar, cu chirie, mai multe familii’.
7: ubór^{ll} ʻcurte neîngrădită’, uburíc^{ll}; -ríţi ʻcurticică’, avlíį̆i ʻcurte îngrădită’.
9: avlíį̆i; avlíį̆ ʻcurte cu gard înalt şi cu poartă’.
11: avlíe; avlíį̆ ʻzidul care împrejmuieşte curtea’.
15: avlíį̆i; avlíį̆ ʻzid de piatră care împrejmuieşte curtea’.
20: ĉadórį; -dór^{ll} ʻumbrar’.
22: avlíį̆i; avlíį̆ ʻzid cu poartă mare’; [în Moscopole toate casele erau cu *avlíe*].

23: avlíi̯i̯; avlíi̯ [e mai mare decât:] ubóρu ʻbătătura’.
24: [subiectul, care a urmat şcoala românească, scrie:] *avliă*.
33: [în alte sate, de exemplu la Dobrinovo, se zice:] ubórʼ.
36: ésu̯ tu ubóru̯ ʻies în curte’.
37: [subiectul menţionează că aromânii din Corcea zic:] o̯bóρ [cu *ρ* foarte rulat].
40: [nu se zice:] *po̯ártă*, *ubór*ʼ.
41: [subiectul precizează că *avlíi* e pe greceşte].

HARTA 432. BĂTĂTURĂ, pl. [674]

9: tu ǩícutli di cásâ ʻ[lit.] în picăturile casei [= imediat în faţa casei], unde cad picăturile de ploaie’.
16: nínte̯a cásăʼlei̯ ʻîn faţa casei’.
19: esʼ tu ubórʼ ʻies în curte (în bătătură)’.
24: i̯esʼ tu ubóρʼ ʻies în curte (în bătătură)’.

HARTA 433. POARTĂ, pl. [675]

36: po̯ártă; [ε] pórţâ, [R] po̯árte ʻbătătură’ [vezi HARTA 432. BĂTĂTURĂ, pl. (674)].
48: m-bo̯ártâ ʻîn poartă’.

HARTA 434. PORTIŢĂ, pl. [676]

15: purtíţâ [e în cadrul porţii: o despărţitură aparte].
16, 39: [nu se zice:] purtíţă.
36: purtícă ʻuşă mică’.

HARTA 435. UŞĂ, pl. [677]

6, 8: uşícâ; uşíţ ʻuşă mică’.
10: uşícă; uşíţ ʻuşă mică’.
33: uşícâ; uşíţʲ [dim.].

HARTA 436. ÎNCHID (UŞA), ind. prez., 1-2 sg., 3 pl. [678]

6, 19: tráḑi úşa! ʻînchide uşa!’.
22: disfắ úşa! ʻdeschide uşa!’ [n. n.: facʼ – fă! / disfácʼ – disfắ!].

HARTA 437. DESCHID (UŞA), ind. prez., 1-2 sg., 3 pl. [679]

6, 19: alás-u disfáptâ! ʻlas-o deschisă (întredeschisă)!’.
10: [există şi verbul:] dişcľídʼ.
12, 15, 19, 26, 27, 34, 49: dişcľídʼ [deschid uşa când intru în casă / cameră şi o închid după ce am intrat]; disfác [deschid / întredeschid uşa şi o las deschisă / întredeschisă].
18: di̯scľídʼ; -cľíḑ ʻdeschid (când e închisă cu cheia), descui’.
21: [există şi verbul:] dăşcľídʼ.
23: [nu se zice, în legătura cu uşa:] disfácʼ.
26: işéri ʻieşire’.
33: [subiectul precizează că vocala din prima silabă se rosteşte între *i* şi *î*].
37: [nu se zice, în legătură cu uşa:] dişcľídʼ.
51: disfátâ, disfáptâ ʻdeschisă’.
59: zdilég ʻdezleg’.
MEGL. [subiectul precizează că grupul consonantic e *cl* nu *cľ*(aşa cum e în graiul meu aromânesc)].

HARTA 438. LACĂT, pl. [680]

7: dáu cľei̯, múlti cľéi̯urʲ ʻdouă chei, multe chei’.
8: cârtéľʼ; -te̯áľi ʻbelciug’.
17: miŋgúş; -gúşi [n.] ʻcercel’.
24: [subiectul, care a urmat şcoala românească, scrie:] cleaiă.
36: θe̯ámină ʻcorpul lacătului’; máscurʼ ʻcheie (care intră în lacăt)’.

HARTA 439. CHEIE, pl. [681]

1: dişcľiiitu̯áre̯ [doar pentru lacăt]; cľái̯e [pentru broasca de la uşă].
16: cľía; cľíi̯le [art.].
18: di̯scľdʼ úşa cu dişcľitór ʻdeschid uşa cu cheia’.
24: [nu se zice:] dişcľitórʼ.
31: dişcľiditu̯áre ʻcheie mare’ [pe care o poţi lua cu tine].
36: cucójʼ ʻnuc’.
37: brávă; bráve ʻbroască la uşă’.

HARTA 440. ÎNCUI (UŞA), ind. prez., 1-2 sg. [682]

24: [subiectul scrie:] nclidu.
33: [subiectul precizează că se pronunţă *cl* (nu *cľ*), ca în greacă].
36: u bagʼ tu cľái̯a di cucójʼ ʻo bag în lacăt’, îŋcľéu̯ úşa cu cľái̯a; îŋcľéi̯ ~ ~ ~ ʻîncui uşa cu cheia’.
41: tu ídɣ́a e̯ásti ʻeste [= înseamnă] acelaşi [lucru]’.
49: u ŋcľe úşa dráclu ʻo încuié uşa dracul’.

HARTA 441. DESCUI (UŞA), ind. prez., 1-2 sg [683]

23: dăscľídʼ úşa cu cľái̯a (cu súlu di cľái̯e) ʻdeschid uşa cu cheia’.

HARTA 442. ZĂVOR (LA UŞĂ), pl. [684]

1: mándalʼ 1° ʻzăvor la uşă’, 2° ʻforaibăr’; zə̆mbléţʼ; -bléţ [m.] ʻzăvor la clanţă’.
3: sírtâ; sírti ʻzăvor la clanţă’.
9: nósturʼ ʻzăvor mare de lemn (din perete în perete)’.
10: mándalʼ ʻzăvor de lemn peste toată uşa’; ǩádicə̆; ǩádiţ [f.] ʻzăvor la clanţă’.
12: límbă; límbi̯ ʻzăvor la broasca uşii’.
19: lí̯mbă; límbi̯ ʻzăvor la broasca uşii’; láşcă; láşǩi̯ ʻzăvor la broasca uşii’.
20: lústru [art.], lustrʼ ʻzăvor mare la poartă’; clápə̆ ʻzăvor la broasca uşii’.

24: lóstarʲ ‘zăvor mare de lemn’; mándalʲ ‘zăvoraş, piedică la broasca uşii’.
25: mándalʲ 1° ‘zăvor de lemn’, 2° ‘piedică la clanţa uşii’.
26: alóstar ‘zăvor mare de lemn (de la un perete la altul)’.
28: ḑáŋgârâ ‘piedică la clanţa uşii’; cálcâ cl’áia ‘[lit.] calcă cheia [= închide uşa]’.
29: mándalʲ 1° ‘zăvor de lemn’, 2° ḑáŋgrâ ‘piedică la clanţa uşii’.
33: lóstru ‘zăvor de lemn’.
35: mándalʲ ‘zăvor metalic la broasca uşii’.
MEGL.: lost ‘zăvor mare de lemn, din zid în zid’.

HARTA 443. CLANŢĂ, pl. [685]

7: mânúşi ‘toartă (la găleată, la căldare)’.
16: mấnă di căldáre ‘toartă la căldare’.
36: mănárlu di cliêʲ; cliêʲ ‘limba care închide uşa’.
37: [subiectul menţionează:] alb. *dorëz* ‘mâner; mănuşă’, dim. de la *dorë* ‘mână’.
38: brávă; brávi ‘broască la uşă’.
40: [nu a auzit:] mânúşi.
MEGL.: freŋg; fréŋgur ‘broască la uşă’.

HARTA 444. pl. [686]

6: [grecii spun:] salóni.
7: udắ; udáţ ‘cameră’.
16: udáie̯; udắi̯ ‘cameră’.
17: ódă; ódi ‘cameră’.
19: udắ; udáḑ ‘cameră’.
33: udắ; udắḑ ‘cameră’.
37: ódă; ódẹ ‘cameră’.

HARTA 445. UŞA CASEI [687]

3: îtitía̯ásâie̯i̯ ‘acoperişul casei’.
4: a cári e̯ásti ása? ‘a cui este casa?’.
6: cári úşi ŋcl’iţ? ‘care uşă închizi?’.
13: [nu se zice:] úşa‿a ásăl’ei̯.
15: [nu se zice:] úşa‿a ásâl’ei̯, ~ áli ási.
16: úşa di udáie̯ ‘uşa camerei’.
20: úşa di udắ ‘uşa camerei’.
24: úşa di nafo̯árâ ‘[lit.] uşa de afară [= de la intrarea în casă]’; úşa di ŋ‿ásâ ‘uşa din casă [= din interiorul casei]’.
31: úşa udắlui̯ ‘uşa camerei’.
33: ása álị máie̯ ‘casa bunicii’.
36: [nu se zice:] úşa di ásă.

HARTA 446. FEREASTRĂ, pl. [688]

2: firídḑ ‘fereastră fără sticlă’; ĝamʲ ‘ferestră cu sticlă’.
3: [nu se zice:] pinĝércâ.
7: [alţii spun:] firíðâ.
8: ĝámi; ĝémurʲ ‘sticlă de fereastră’.
9: ĝámi; ĝémurʲ 1° ‘geam’, 2° ‘fereastră’.
10: ĝámị; ĝémurʲ ‘sticlă de fereastră’.
13: ĝámu di pinĝére ‘geamul de fereastră’.
16: tăváne; -vắń 1° ‘tavan’, 2° ‘podul casei’.
18: firízli ‘ferestrele’.
19: fịrịḑḑ; -ríḑị ‘ferăstruică’, dắváni; -vắń 1° ‘tavan’, 2° ‘podul casei’.
22: ĝámị ‘sticlă de fereastră’.
26: ĝámị ‘sticlă de fereastră’.
31: pârâθírị ḑâc virýáńl’i ş-sârmâńáţl’i ‘*pârâθíri* zic cei din Veria şi din Samarina’.
35: firíḑâ; -ríḑ ‘scobitură în perete, fără ieşire în exterior’.
38: păngéri [zic cei care, deşi vorbesc fărşeroteşte, nu-şi spun fărşeroţi].
39: ýilíe ‘sticlă de fereastră, geam’.
49: ĝámi ‘geam [materie]’.

MN 342. OCHI (LA FEREASTRĂ), pl. [689]

7: cásâ di ĝamʲ ‘tocul ferestrei’, pǫ́lặ; polʲ ‘cercevea’.
15: po̯álâ; po̯áli, po̯álâ di frídâ ‘parte din fereastră, care se poate deschide’.
16: [alţii spun:] ócl’u di frídă.
28: ócl’u di̯-ağámi ‘ochi de geam [= de sticlă]’.
36: úná frắnḑă di părθíre ‘una din părţile ferestrei’.
52: ĝámi ‘geam [materie]’.
MEGL.: ăń ţi durvilí di stárę pri scand ‘m-am plictisit de stat pe scaun’.

HARTA 447. PERDEA, pl. [690]

7: závisi; závisurʲ ‘draperie’.
19, 31: pirdélu; pirde̯ázl’i [art.].
21: sírtu ‘perdea, dar nu din pânză, ci dintr-un alt material’.
37: pérdili ‘perdelele’.

HARTA 448. OBLON (LA FEREASTRĂ), pl. [691]

4: câpắkli di la ĝámi ‘obloanele de la fereastră’.
7, 19: dulápi; -lắk ‘dulap’.
17: penĝúrcă; -ĝúrki ‘oblon modern, din lemnuşe’.
36: cănắţle ‘obloanele’; [obloanele se deschid spre interior; spre exterior sunt zăbrele de fier].
58: di núntru şi di năfo̯ără ‘din interior şi din exterior’.

HARTA 449. PIVNIŢĂ, pl. [692]

9: [subiectul precizează că forma de plural se termină în *ţ* (din *ḑ*, prin asurzire la final de cuvânt, n. n.)].
13: [în slava macedoneană se zice:] pódrum.
16: [bulgarii zic:] izba.
26: [poate fi şi la suprafaţă, nu numai în pământ].
33: ţịlárʲ [nu e sub casă, ci lipit de casă sau în casă; cămară], mânḑátʲ ‘sufragerie; cameră în care se mănâncă, se stă’.
36: ahúre̯a e̯áste pristi locʲ, casa e̯áste prísti ahúre ‘pivniţa este la suprafaţa pământului, casa este peste pivniţă’.

37: [albanezii spun:] qiľar.
MEGL.: i̯ízbă ʿloc unde se ascundeau lucrurile de hoţi, nu avea uşă’.

MN 343. PIVNIŢĂ, pl. [693]

3: [V] burdélʲ; -de̯áli ʿbordei [în care se locuia în timpul verii]’.
5: pi̯şn̡íc ʿbucătărie în curte’.
13: aşéfe ʿmagazioară’.
14: bátă: ca sói̯i di cúi̯nă tă vé̯ra ʿ*bátă*: ca un fel de bucătărie pentru vară’.
16: ţălárʲ ʿcelar; construcţie în curte’.
17: [nu se face pentru că e loc muntos].
18: ma̍yirýó; -ýáḍ [m.] ʿbucătărie de vară’.
29: [nu se zice:] ízbă.
36: afo̯áră di cásă s-adáră maşi̯ ple̯ámsa ti e̯árbă ʿîn afara casei se face numai şopronul pentru iarbă’.
37: ca că̯lívă ʿ[cam] ca [o] colibă’.
39: ipóýʲ di ţárâ ʿpivniţă de pământ’.

HARTA 450. SCARĂ, pl. [694]

14: stă tăváne te̯-alíń cu scára ʿ[lit.] pe [= în] podul casei te urci cu scara’.
17: tăváni; -vắń 1° ʿtavan’, 2° ʿpodul casei’.
18: dăváni; -vắń 1° ʿtavan’, 2° ʿpodul casei’.
19, 31: scáră 1° ʿscară’, 2° ʿtreaptă’.
37: scắrĭli ʿscările’.
41: ti z-dipuném tu̯-ahúri ʿca să coborâm în pivniţă’.
58: ádu scára sâ n-alinắm pi tâváni ʿadu scara să ne urcăm în pod’.
60: scárâ la şáu̯ă ʿscară la şa’.

HARTA 451. ACOPERIŞ, pl. [695]

6: îcitíi ʿscheletul acoperişului (partea lemnoasă)’, [peste care se pune:] an̡vâlitúrâ.
7: îcitíi; -tíi̯urʲ ʿscheletul de lemn al acoperişului’.
17: îcitía [sga.].
31: aco̯ápirâ cása cu ploî ʿacoperă casa cu lespezi de piatră’; dâváni̯ ʿpodul casei’; s-alinắ pi îcitíi̯i ʿs-a urcat pe acoperiş’.
33: plo̯áîe; ploîʿ lespede de piatră’; casa se acoperea cu *ploî*; ţiŋgʲ ʿzinc’.
36: cătíi̯le di cắsi ʿacoperişurile de case’.
37: túti catíi̯li ʿtoate acoperişurile’.
41: plo̯áţâ; ploţ ʿlespede mare de piatră’.
MEGL.: u̯u cupirím cása ʿacoperim casa’.

HARTA 452. STREAŞINĂ, pl. [696]

3: plicâto̯ári; - tórʲ ʿpantă aplicată în faţa casei’.
4: stre̯áhâ [e deasupra uşii de la intrare].
8: privázi ʿdublură de scânduri peste grinzi’.
15: ḱícutâ 1° ʿpicătură’, 2° ʿstreaşină’; acáţ-u ḱícuta ʿrepar-o ţigla spartă de pe acoperiş’.
17: stre̯hă; stre̯ĺhi ʿ[la casa fără etaj] coridor care împarte camerele’.
19: tu ḱícuti ʿsub streaşină’.
20: cálarʲ ʿcoamă (la casă)’.
24: s-apă̯ndise̯á sum stre̯áhâ ʿse adăposteau sub straşină’.
31: sum ḱícuţi ʿsub streaşină’.
36: stréĺhile di cásă, strelĺe̯-a cásă̯le̯i̯ ʿstraşina casei’.

HARTA 453. CREASTĂ (LA ACOPERIŞUL CASEI), pl. [697]

6: témlâ; témli ‘bârnă’.
24: [alt *cálap ʲ* se pune pe zid, pe el sprijinindu-se scheletul de lemn al acoperişului casei].

HARTA 454. JGHEAB, pl. [698]

21: ḱunǵʲ; ḱúnǵi̯ ʿtuburi pentru adusul apei, prin canalizare’; [subiectul afirmă că grecii spun:] pái̯pă; pái̯pi̯.
22: ḱúnǵe̯; ḱunǵ ʿtuburi de canalizare’.
25: pái̯pă; pái̯pi̯ ʿburlan la plită’.
26, 35: [nu aveau jgheaburi, casele fiind acoperite cu lespezi de piatră]; sulínă; -líne ʿburlan’.
28: sulínâ; -líni ʿburlan’.
31: cánali̯ ʿjgheab de canalizare’.
36: [înainte erau din lemn de brad, acum sunt de tablă].
37: [q́:între ḱ şi ĉ].
41: lúḱi di ţ/ĉiŋgʲ ʿjgheab de tablă emailată’.

HARTA 455. COŞ (LA CASĂ), pl. [699]

12: bă̯ĝé ʿcoş (deasupra acoperişului casei)’, buharé ʿhorn (care porneşte din vatră)’.
16, 17: [nu a auzit cuvântul:] buharé.
19: buharé 1° ʿhorn’, 2° ʿcoş (la casă)’, fumʲ ʿfum’.
21, 23: [nu se zice:] buharé.
24: [este:] stri̯ cásâ ʿdeasupra casei’.
25: uĝágʲ 1° ʿhorn’, 2° ʿcoş (la casă)’.
31: uĝácʲ ʿvatră cu horn (în interiorul casei)’; buĺ́haré 1° ʿhorn’, 2° ʿpoliţă în jurul vetrei’.
33: baĝé ʿhorn care porneşte de la vatră (în interiorul casei)’, buharí ʿcoş la casă (deasupra acoperişului)’.
36: buharé ʿhorn (la vatră)’.
39: afúmʲ ʿfum’.
40: fumʲ ʿfum’, uĝáki; uĝéḱ ʿhorn (la vatră)’, vátrâ; vă̯ţrâ ʿvatră’.
41: fúmlu le̯áti afo̯árâ ʿfumul se înalţă afară’.
52: [nu a auzit cuvântul:] buharé.

HARTA 456. CĂPRIOR (la acoperişul casei), pl. [700]

8, 19: préftu; préfţâ ʿpop: lemn vertical pe care se sprijină căpriorii în vârf’.
13: ḱerestę́u̯ă ʿcherestea’.
14: ḱépră [= cápră], brănă; brănʲ ʿcoroană de lemn care se aşază pe cele patru ziduri ale casei’.

18: cl'áşti [se sprijină, sus, pe:] *cálar*ʲʲ [vezi harta 453. CREASTĂ (la acoperişul casei)].
25: prefţʲ; prefţ ʻpop: lemn vertical pe care se sprijină căpriorii la vârf'.
MEGL.: măi̯íi̯ă; măi̯éi̯ ʻuna din cele două părţi ale acoperişului', brọn; brọ́ni ʻbârnă'.

MN 344. CHINGĂ (la căpriori), pl. [701]

3: dẹrécʲ; -réţ ʻpop vertical'.
4, 39: préftu; préfţâ ʻpop (în poziţie verticală)'.
6: sturʲ; stúri [n.] ʻpop vertical'.
7: cláṇfâ; clắṇfur꞉ [împrumut din slava macedoneană].
13: scam; scámur ʻscândură laterală care uneşte căpriorii'.
15: stur(u; stúri ʻpop vertical'.
16: préfţọ; préfţă ʻpop vertical', vẹ́argă; vérză ʻnuia'.
23: pọeftʲ; pọefţ ʻpop vertical', cálaρʲ; cálaρ꞉ ʻcăprior (la acoperişul casei)'.
24: pr̄eftʲ; pr̄efţ ʻpop vertical'.
26: préftu; prefţ, préfţâ ʻpop vertical'.
29: préftu; préfţâ ʻsuport vertical pentru *cắlár*ʲʲ [vezi harta 453] CREASTĂ (la acoperişul casei) [697].
36: stresʲ adj. ʻstrâns, strâmt', [nu se zice:] strímtu.

HARTA 457. GRINDĂ (LA CASĂ), pl. [702]

9: [se pun numai de-a latul, nu şi deasupra pereţilor casei].
11: bắrnu; bắrne ʻcoroană deasupra pereţilor casei'.
13: gréndă ʻgrindă care se pune de-a latul pereţilor casei', mătére; -tér ʻgrindă pe zidul casei'.
14: [alţi aromâni spun:] gréndă.
18: bărʲ; bắri ʻcoroană deasupra pereţilor casei', tálpă; tálpi ʻscândură lată de 20-30 cm şi groasă de 5 cm [subiectul afirmă că şi slavii macedoneni folosesc acest cuvânt]', blánă; blắń ʻscândură groasă tăiată din trunchiul copacului'.
24: gr̄éndâ ʻse pune de-a latul pereţilor casei', cálaρʲ; cálaρ(i ʻgrindă pe pereţii casei'.
26: bắrne ʻbârne'.
33: gréndli [pla.], pótanʲ.
36: gréndile a cásăľei̯ ʻgrinzile casei'.
38: strop ʻgrindă mai mică', cálarʲ ʻlemn care leagă grinzile'.
41: zunári̯a [pl.] ʻcoroană', [nu se zice:] gréndă.

HARTA 458. ŢIGLĂ, pl. [703]

4: [casele se acopereau cu:] ploî di ḱátrâ [pl.] ʻlespezi de piatră', plọ́âi [sg.].
7, 19, 39: plọ́âi; ploî ʻlespede de piatră'.
21: [casele erau acoperite cu:] ploî di ḱátrą̆ ʻlespezi de piatră', plọ́ắĕ [sg.].
22, 36: plọ́ắă; ploc ʻlespede de piatră'.
31: [subiectul afirmă că e împrumutată din greacă forma a doua:] ḱiramíḍâ; -míḍ.
33: [acum casele se acoperă cu:] ţiŋgʲ ʻfoaie metalică (de fier) ondulată'; ţíŋglu [art.].
37: un [= únă] cărńídă [cu *ă* final amuţit în *un*, ca în albaneză].

HARTA 459. OLANĂ, pl. [704]

11: [ele constituie:] sắrtu; sắrtur꞉ ʻşir de olane la coama casei'.
26: ḱúŋ́gi̯; ḱuŋ́g ʻtub de pământ pentru aducerea apei'.
31: plį̣θárį̣ ʻchirpici'.

HARTA 450. LEAŢ, pl. [705]

7: práĉĉâ; prắĉḱi ʻleaţ mai subţire'; [subiectul afirmă că *létfă* e împrumut din slava macedoneană]; şópatʲ; şópati ʻcişmea'.
11: [subiectul afirmă că termenul e împrumutat din slava macedoneană].
13: [subiectul îmi spune să scriu *tv*].
29: lúrį̣ ʻcrăci lustruite'.
36: píhă ʻleaţ lung de 70-80 cm, folosit şi ca unitate de măsurat lungimea'.
MEGL.: strop [se puneau în loc de leaţ pentru ca deasupra lor să se aşeze:] ploč ʻlespezi de piatră'.

MN 345. ŞINDRILĂ, pl. [706]

20: pitávri [se băteau pe *stroḱ* ʻcăpriori'; peste *pitávri* se aşezau *plọ́âĉili* ʻlespezile de piatră'].
36: [le făceau:] căturẹ́áńľi ʻmeşteri de confecţionat şindrile; şindrilari'.
37: [nu există la aromânii din sudul Albaniei; există la albanezii din nordul Albaniei].
38: blánă [e lungă de 1,5-2 m], ţifálă; -fáli ʻtalaş', pắi̯úrʲ [= păľúrʲ] ʻarbust spinos'.

HARTA 461. COLIBĂ, pl. [708]

3: burdélʲ; -éli ʻbordei săpat în pământ'.
4: umbrátâ; -brắţ ʻumbrar'.
5: burdéi̯ʲ; -dẹ́ái̯į̣ ʻbordei săpat în pământ'.
19, 20: călivúĉį̣; -vúĉ ʻcolibă mică'.
33: cą̆lívi̯lį̣ [pla.].
36: călíγile [pla.].
37: [în poziţie intervocalică apare numai *l*, nu şi *ɬ*].
38: călăvúčĕ; -vúĉi ʻcolibă mică'.
41: valtʲ ʻnoroi'.
47: călivúşcă ʻcolibă mică'.

HARTA 462. COLIVIE, pl. [709]

22: canárʲ; -nár꞉ ʻcanar'.
36: [σ] căfáse; -fắsi ʻsepareu în biserică rezervat femeilor'.
41: apitâcsẹ́ắşti ʻzboară'.

HARTA 463. GARD (DE SCÂNDURI), pl. [710]

2: stízmą̆ ʻzid de piatră'.
3: stízmâ; stízńi (di ḱétar꞉) ʻzid (de piatră)'.

14: avlíi̯ă; -líi̯ ʻzid de piatră care împrejmuieşte curtea’.
16: avlía [art.], avlí di ḱátră ʻzid de piatră’.
17: [nu se zice:] gárdu, mur.
18: avlíi di téli ʻgard de sârmă’, avlíi di şcắmbi ʻzid de piatră [împrejmuieşte tot terenul casei]’, puhᵘ̯ ʻpleavă’.
20: gardᵘ̯ dį pętávrę ʻgard de şipci’.
29: gárdu di tihᵘ̯ ʻgard de zid’, gárdu di dắrmi ʻgard de nuiele’, gárdu di ḱátrâ ʻzid de piatră’.
33: stízmą; stízmį ʻzid de piatră’.
36: cáŋģilă; cáŋģile ʻscândură cu ornament’.
37: devrīga di o̧bór̄ am fapt gard ʻîn jurul curţii am făcut gard’.

MN 347. GARD (DE NUIELE), pl. [711]

17: práĉcă; prắĉcur ʻvreasc’; [nu se zice:] vę̗árgă.
18: avlíi di gardᵘ̯ di deḳ ʻperete (împrejmuitor) din gard de nuiele’.
24: purtécâ; -téţ ʻnuia’, vę̗árgâ; verḑậ ʻvargă’, de̗ágâ; deḳ ʻvargă, nuia’.
25: dărmį ʻvreascuri’.
36: băγdădíu̯ ʻzid de nuiele de alun, care se muruieşte’.
37: purtécą̆ ʻnuia’; gard cu arúḳ ʻgard de mărăcini’.
38: dégă; deḳ ʻnuia’, gardᵘ̯ di spartᵘ̯ [*spartᵘ̯*: cuvânt neatestat în DDA; cf. gr. σπαρτά plt. ʻsemănături, terenuri semănate’].
41: vę̗árgâ; vérḑi ʻvargă, nuia’.

HARTA 464. CUI, pl. [712]

4: pénurli [pla.] ʻcuiele’.
12: pénură̯ [are şi sensul de:] ʻpiron’.
16: ŋcărfăséscu létfele cu pénura ʻbat în cuie leaţurile cu *pénura’*; pinuríĉe; ~ ʻcui mai mic’.
19: pénurlį [pla.] ʻcuiele’; ŋcą̆rfą̆séscu ʻbat în cuie’; ŋcą̆rfą̆sírą̆ Hristólu pi crúţi ʻl-au crucificat pe Hristos pe cruce’.
20; 24: pi̯runíĉi̯; ~ ʻcui mai mic’.
21: péndurli [pla.] ʻcuiele’.
30: pinuríĉi̯; ~ ʻcui mai mic’.
33: pénurle [pla.] ʻcuiele’.
38: curfuséstᵘ̯ cu părónă ʻprind în cuie cu *părónă*; păruníčă; -níč ʻcui mai mic’.
50: pro̗ácâ ʻcui pentru talpa la încălţăminte; cuişor’.

MN 348. PIRON, pl. [713]

11: [slavii macedoneni spun:] şái̯că; şéi̯ḱi.
28: pénuri di pátumî ʻpiroane pentru grinda superioară’, pénuri di dîváni ʻpiroane pentru tavan’.
32: guvójᵘ̯, ʻgăvojd’.
38: găvóḑ͡u; -vóğ ʻgăvojd’.
47: guvójd; -vójde ʻgăvojd’.

HARTA 465. CIOCAN (de bătut cuie), pl. [714]

2, 19: nópą̆cą̆; nópą̆ţ ʻteslă’.
4, 6, 9: nópâcâ; nópâţ ʻteslă’.
7: nópâcâ ʻteslă’.
11: [nu se zice, la plural:] ĉócurḭ̈.
12, 18, 25, 28, 39, 40: sḱipári; -pắrḭ̈ ʻteslă’.
17: nócupă; nócupi ʻteslă’.
20: sḱipárį; -pắrḭ̈ ʻteslă’, varíi̯į; -ríi̯ ʻbaros’.
22: ĉi̯ḱíĉᵘ̯; -kíĉi̯ ʻciocănel’.
35: şḱipári; -pắrḭ̈ ʻteslă’.
36: ĉócanᵘ̯; ĉócane ʻclopot la oi’.
37: sǫipárā̆; -párī ʻteslă’.
58: sḱipári ʻteslă’.

HARTA 466. PAR, pl. [715]

7, 21: par [înseamnă şi:] ʻstâlp’.
31: ţi staį ca parᵘ̯? ʻ[lit.] ce stai ca par[ul] [= ca prostul, de lemn Tănase?]; ţi staį ca právdâ? ʻce stai ca [un] animal?’.
36: parᵘ̯ di ĝuŋ̗ápine ʻpar de jneapăn’.
37: [subiectul, care cunoaşte limba albaneză, scrie:] un par; doi parri.
50: póstă; pósti ʻpar de lemn înfăşurat în paie’.
56: coĉomáρ ʻsoi de copac’, coĉimáli, pl. ʻpari folosiţi la construcţia casei’ [?].

HARTA 467. STÂLP, pl. [716]

4: stropᵘ̯; stro̗ápi ʻlanţ orizontal care uneşte parii de la gard’.
13: stur͡u ʻpar mai gros’.
15: stur͡u di cásâ ʻsuport de lemn la acoperişul casei’ (vezi MN 344).
17: [σ] stropᵘ̯; strǫ́pi [m.] ʻlemn mare’.
18: bandéră; -déri ʻsâlp de telegraf’.
20: sturᵘ̯; stúrurḭ̈ ʻstâlp de piatră sau de ciment, de marmură etc.’.
28: stúrlu̯-a cásiḷ̈eį̈ ʻ[lit.] stâlpul casei, [fig.] stâlpul familiei, cea mai importantă, mai de nădejde persoană din casă’.
33: [despre oameni:] ca sturᵘ̯ ʻînalt şi solid’.
39: stílurḭ̈ ʻstâlpi [împrumut din greacă]’.
41: si aŋgârdím‿avlía cu lostᵘ̯ ʻîngrădim curtea cu *lostᵘ̯* [?]’, si stricsę̗áscâ gárdulᵘ̯ tutᵘ̯ ʻsă reziste (să sprijine) tot gardul’.

HARTA 468. FÂNTÂNĂ, pl. [717]

3: fântắnâ cu ĉucrícâ ʻfântână cu lanţ şi roată; puţ’.
6: fântắnâ; -tắń ʻsursă de apă, de unde se poate lua apă’; gâvúzi ʻfântână la suprafaţa pământului’.
7: ĉicrícâ de̗-apúţᵘ̯ ʻroata cu care se scoate apa din puţ’; fântắnâ; -tắń ʻpuţ neamenajat, unde apa e la suprafaţă’.
10: fântânâ; -tắn ʻloc de unde se poate bea apa ce iese din pământ’.
11: fą̆ntą̆́nă̗; -tą̆́ń ʻloc în munte sau în câmp de unde se ia apă; izvor’.
16: făntắnă; -tắń ʻloc unde se adună apa ce izvorăşte şi de unde se poate lua apă’.
17: făntắnă; -tắń ʻsursă de apă; izvor’, făntắnă di tu puţ ʻsursă de apă din puţ’.

18: funtắnă; -tắń ʻsursă de apă, de unde poţi bea apă’.
19. şópatʲ; şópati ʻcişmea’.
22: fă̱ntắnă̱; -tắń ʻcişmea’.
26: fântắnâ; -tắń ʻcişmea’.
30: funtắnă ʻsursă de apă’.
31: şóputʲ; şóputi ʻcişmea’: e̱ará tu misuhóri ʻera în mijlocul satului’.
32: fândắnâ ʻsursă de apă’.
33: fândắnę ʻcişmele’ [erau din piatră], fândâníĉʲ ʻcişmea mică’.
34, 47, 50, 51, 57: fântắnâ ʻsursă de apă’.
36: fă̱ntắnă; -tắni ʻizvor amenajat’.
37: fă̱ntắnă; -tắni ʻcişmea’.
38: púţă; púţi ʻpuţă’.
39: fândắnâ; -dắń ʻsursă de apă; izvor’.
40: fândắnâ; -dắń ʻsursă de apă la suprafaţă’.
41: fândắnâ; -dắń ʻloc de unde iese apă’; mâŋgáni ʻmanivelă de scos apa din puţ’.
45: fândắnâ ʻsursă de apă’.
46: fândắnâ ʻsursă de apă, de unde se ia apă’.
49: fântắnâ; -tắń ʻsursă de apă, de unde se poate lua/bea apă’; [toponime:] La fântâníţ ʻ[lit.] La fântânele’; Fântâníţa [nume de localitate].
58: fă̱ntắnă; -tắni ʻsursă de apă’.
59: fă̱ntắnă ʻsursă de apă’.
MEGL.: ĉéşmă; ĉéşmi ʻcişmea’.

MN 349. CUMPĂNĂ (la fântână), pl. [718]

19: drumálă; -mắl’ ʻprăjină’ (cf. DDA, s. v. *drămálă*).
22: pótină; pótini ʻgrindă’.

HARTA 469. CIUTURĂ (la fântână), pl. [719]

5, 6, 7, 11: [poate fi de lemn sau de tablă].
13: di lamarínă ʻde tablă zincată’; di lem͡u nu̯-avę̱ puté ʻde lemn nu existau deloc’.
14: [de lemn].
15: di lémnu, di ĉíŋgu ʻde lemn, de zinc’.
16: [mai ales:] di lémnu, [dar şi:] dí lamarínă ʻde tablă zincată’.
20: [era de lemn sau:] dį tįnį̵ké ʻde tablă’; [σ] cófă̱; cófę ʻgăleată de lemn folosită la cărat apă etc.’.
22: [nu se zice:] cuvắ.
29: [mai ales de tablă, dar şi de lemn].
41: vâţélâ; -ţéli ʻfedeleş’, varélâ; -rél’ ʻbutoi’.
49: ţótră ʻcofă (de vin)’ [cf. čótră, DDA s. v.].

MN 351. GHIZDURI (la fântână), pl. [721]

14: ta s-nu s-fácă múzgă ʻca să nu se facă noroi’.
33: cupáńe; -pắń ʻcopaie de lemn în care cade apa de la *fândắnă*’.
37: noi̯ avém cu mur di túɬă ʻnoi avem cu zid (perete) de cărămidă’.

HARTA 470. SCÂNTEIE, pl. [722]

11: [pluralul în *-le*, nu în *-ľe*, probabil sub influenţa lui *ste̱ále*].
17: arcápiră scăntę̱li ʻscapără scântei’.
40: [nu a auzit şi nu se zice:] scândę̱ál’i.
41: apitâcse̱á scândâlíθri ʻsăreau scântei’.
MEGL.: grăpę̱ştį i̯scri ʻsar scântei’.

HARTA 471. AMNAR, pl. [723]

3: [nu se spune:] ĉacmácʲ; -mácuri̯.
11: măsátʲ; -sátę ʻmasat; unealtă de oţel pentru ascuţit cuţite’.
21: mânárʲ 1° ʻamnar, 2° ʻmiel hrănit din mână’; ĉicmácʲ; -máţį ʻbrichetă’.
36: [este:] di ile ʻde oţel’.
41: prióvulʲ di ľéru ʻamnar de fier’.

HARTA 472. CREMENE, pl. [724]

9: tifiḱéri ʻpucioasă’ [s. f.].
14, 15: [nu se zice:] sturnáre.
24: meīméīʲ ʻmormură’.

HARTA 473. IASCĂ [725]

16: créşĉe pi fagʲ, u ľérbu ʻcreşte pe fag, o fierb’.
33: [subiectul afirmă că, sub această formă, cuvântul există şi în greacă].
37: i̯áscă ʻcarne macră, fără os’.

HARTA 474. SCAPĂR, ind. prez., 1-2 sg. [726]

15: dau̯ pi ḱátrâ s-ascápirâ ʻdau pe piatră ca să scapere’.
16: ascápiră scăntél’e ʻscapără scântei’.
18, 59: scápiră ʻfulgeră’.
19, 31: ascápiră ʻfulgeră’.
40: ascápiră [înseamnă numai:] ʻfulgeră’, [nu se foloseşte în legătură cu amnarul].
52: scápiră ʻfulgeră’; va ţâ scápirʲ únâ di va ţ-aşúi̯râ ure̱ácl’a ʻo să-ţi trag una [= o lovitură] de o să-ţi ţiuie urechea’.
41: áma agâdéşti̯, scápirâ sturnárea ʻdacă loveşti, scapără cremenea’.

HARTA 475. SOBĂ[1], pl. [727]

2: ĝumálʲ; -málį ʻsobă făcută din lut, în care se coace şi pâine’.
6, 7: vátrâ; vắţrâ ʻvatră’.
8: măŋgálʲ ʻsobă cu mangal’; ḱimbé ʻsobă mare în casele de la oraş’.
9: [V] ficurínâ; -ríń ʻlocul unde arde focul în vatră’.
18: ódă; ódi ʻcameră’.
19: vátră ʻvatră’.
20: uĝágʲ; uĝágur̨i̯ 1° ʻsobă primitivă’, 2° ʻcoş (la casă)’.
33: sóbă cu bă̱ĝé; -ĝáḑ ʻsobă cu coş’, vátră; vátre ʻvatră’.
35: [la şcoală aveau:] sʉ́obâ.
37: [subiectul nu ştie că şi în România se zice *sobă*], sóbă di ŋgălḑáre ʻsobă pentru încălzit’.
41: ḑáḱi ʻsobă de încălzit’.

HARTA 476. SOBĂ[2], pl. [728]

3: péĉcâ; péĉki ʿplită’.
7: ḱúŋǵi; ḱúŋguri [f.] ʿburlan’.
18: [*şporet* se spune în slava macedoneană].
33: [subiectul afirmă că *maşínă* se spune şi în greceşte].
38: ǵ/ĝíză di sóbă ʿplită de sobă’; ǵ/ĝíză ʿmetal’.

HARTA 477. FOC, pl. [729]

16, 19: píră ʿflacără’.
31: fucurínâ e̯ásti focu̯, cu pírâ márį ʿ*fucurínâ* este foc cu flacără mare’; fúrl'i lu̯-aṇvâlírâ fu̯óclu ʿ[lit.] hoţii au acoperit focul [= au plecat pe furiş]’.
36: fucurínă ʿlocul unde arde focul’; mąşălă (dí ḍádă) ʿtorţă, vâlvătaie (de zadă)’; ḍádă ʿlemn de pin cu multă răşină’; pírlă ʿpară de foc’.
37: fócări [pl.] ʿfebră’.

HARTA 478. CHIBRIT, pl. [730]

15: şpírtu; şpírtur 1° ʿbăţ de chibrit’, 2° ʿchibrit’.
17: [slavii macedoneni spun *kibrit*].
19: cundíl'u̯ di şpírtu; -díl'i ~ ~ ʿbăţ de chibrit’.
21: [nu se zice:] şpírtu.
29: şpįrtu 1° ʿchibrit’, 2° ʿbăţ de chibrit’.
35: cutí cu spírturi̯; ʿcutie de chibrituri’.

HARTA 479. LUMÂNARE, pl. [731]

17: lilíĉi; ~ ʿfloare’.
19, 60: lumbárdă ʿlumânare mare, folosită la botez, la ceremonia de nuntă’.
35: [nu se zice:] ţe̯árâ, [se zice:] ĉárâ.
56: le̯-apălcám ţérli ʿstingeam lumânările’; ţérə̄, ţépą̄, ţérli [pla.].
59: ţérili [pla.].

HARTA 480. AŞCHIE, pl. [732]

10: luśkídą̄ ʿaşchie mai mică’.
11: luśkídą̄ ʿaşchioară, care îţi intră sub unghie’.
12, 13 luśkídă ʿaşchioară, care îţi intră sub unghie’.
16: scárpă; scárpe ʿaşchie mare’.
19: pliḱiséscu ʿcioplesc’.
21: plicúḍ ʿcioplituri mai mari’.
22: scą̄rpį ʿţăndări; aşchii’.
29: lą̄śḱį́dą̄ ʿaşchioară’.
36: pelecúḍ ʿaşchii mari’.
37: [nu se zice:] luśkíḍ, pilicúḍ.
38: ḱiplisést'u̯ ʿcioplesc’.
39: sḱizári ʿaşchie mare’.
40: ń-intrá únâ luśkídâ tru mấnă ʿmi-a intrat o aşchie în mână’.
49: ḍádâ ʿaşchie de zadă’.

HARTA 481. SURCEA, pl. [733]

3: [se zice mai puţin:] pilicúdâ; -cúḍ.
6: scárpâ; scárpi ʿaşchii care sar când tai lemne cu toporul’; [σ] pilicúdâ; -cúţ ʿbucată de lemn cu care fixezi un obiect; pană’.
7, 8: [nu se zice:] surţe̯áli.
13: surţéle ʿbucăţi de lemn uscate’; dărme ʿ*surţéle* verzi’.
14: surţe̯ále ʿnuiele uscate’.
16: [nu se cunoaşte cuvântul:] surţe̯ále.
21: bláştă; blăştį̄ ʿaşchie’.
22: plįcúdă; -cúḍ ʿbucată de lemn desprinsă prin despicare’, [nu se zice:] luśkídă.
23: dăpmu̯; dăpmį ʿarbore pitic, care se întinde pe suprafaţa pământului’ [nu se zice:] pįlįcúdą̄.
31: [la nuntă:] niḍe̯á ţi surţe̯álį la pâdúrį ʿmergeau pentru vreascuri în pădure’.
36: surţ/ĉél; -ţ/ĉe̯ále ʿandrea’, limnóĉ; -ne̯áĉe ʿlemnuş’.
38: [la nuntă:] surţéli ʿvreascuri adunate din pădure pentru a aprinde focul’; scănduríĉi ʿscândurică’; sárţină ʿîncărcătură de lemne, pachet de lemne legate pentru a fi transportat’.
41: [nu se zice:] surţe̯áli.
49: ţívali [plt.] ʿţăndări, cioburi’.

HARTA 482. JAR [734]

4: ǰárlu di le̯ámni ʿjarul de lemne’.
16: járle̯ s-adără cărbúne ʿjarul se face [= devine] cărbune’.
24: [subiectul scrie: jăru, de unde rezultă că îl percepe pe *u* final asilabic].
37: nu caţ-u jără cu mấna că ti árdi ʿnu-l apuca jarul cu mâna că te arde’; pi jăr frig găstáńă ʿpe jar coc castane’.
38: jurắti ʿjăratic’.
39: [grecii spun: jári].
41: [nu se spune:] jar; pírâ ʿflacără’.
59: jărắti ʿjăratic’.
MEGL.: pálmin ʿflacără’.

HARTA 483, TĂCIUNE, pl. [735]

6, 8, 17, 19, 38: cărbúni; -búń ʿcărbune’.
11: ĉilărắcu̯; -rắţe ʿlemn nears complet’.
17: [nu a auzit să se spună:] tucíni; niḍém la arádă ʿmergem la parastas’, [nu se zice:] misáli ʿparastas’.
21: tucúni ʿlemn care n-a ars de tot şi continuă să ardă’; tucúnį aplicátu̯ ʿtăciune stins’.
31: cârbúni; -búń ʿjar stins’; aliḱéscu fóclu ʿaprind focul’.
33, 52: [nu se zice:] tucúni.
37: [nu a auzit cuvântul:] tucíni.

HARTA 484. VĂTRAI[1], pl. [736]

19, 31: pirustíi̯i; -stíi̯ ʿpirostrie’.
29, 33: mą̄ş́élu; -ş́áḍl'i [pla.].
37: máşele [pla.].
52: ń-afláşi̯ máşa ʿ[lit.] mi-ai găsit vătraiul [= ai găsit ac de cojocul meu]’.
MEGL.: čop; čópur ʿcârlig’; ţost ʿţest’; pu̯ódniţă ʿpostamentul ţestului’; burvés ʿscormonesc’; nămistés ʿaşez lemnele’; rọm [vb.] ʿrâm’.

HARTA 485. VĂTRAI[2], pl. [737]

5, 6: lupátă; -păţ ʻfăraşʼ.
11: căţíe ʻun fel de lopăţicăʼ.
16: căţá [sg. art.].
17: măŋgálᵘ; -gáli [n.] ʻtipsie de aramă, cu picioare de sprijin, în care arde jarʼ.
18: fráşi; ~ ʻfăraşʼ: ti curpắi ʻpentru gunoaieʼ.

HARTA 486. CENUŞĂ [738]

38: tucúnárᵘ ʻcutie de tablă în care se strânge cenuşa din vatrăʼ.

HARTA 487. SPUZĂ [739]

13: [subiectul, fărşerot, afirmă că *mbălóţii*, adică aromânii din Beala de Jos, spun:] sprúnă.
24: spúpâ ʻcenuşă cu jarʼ, ĉínúşi cáldâ ʻcenuşă caldăʼ.
35: γástru ʻcapac de tablă cu mâner, care acoperă tavaʼ.
36: [nu se zice:] sprúnă.
40: tu sprúnâ friḍém pâtắţ, câstắńi, câlâmbúḱi ʻîn spuză coacem cartofi, castane, porumbʼ.

HARTA 488. FUNINGINE [740]

14: bigórᵘ ʻpiatră cu găuriʼ.
15: lu̯-ascuturắm ujácul di fúmur ʻcurăţăm coşul casei de funingineʼ.
16: pruscuḱéscu ʻstropescʼ; o̯préscǫ ʻopăresc'.
17: [nu se zice:] buharé ʻcoş la casăʼ.
20: [nu se zice:] cắpńáo.
22: furíḍ ʻ[lit.] furnici' [?].
38: furíḍ ʻ[lit.] furnici' [?].
40: aţe̯áli nu̯-au̯ númâ ʻacelea nu au numeʼ.

HARTA 489. SE STINGE (focul), ind. prez., 3 sg., [741]

13: astíŋgu ţe̯ra, luńína ʻsting lumânarea, luminaʼ.
15, 19: [nu se zice:] s-aple̯ácă.
16: astíŋgu; -tínḍă; - tínḍe [ind. prez., 1-3 sg.].
17: apléc fócu ʻpotolesc focul'; aple̯ác-u ʻpotoleşte-lʼ.
19: astíŋgu; -tínḍă; -tínḍi [ind. prez., 1-3 sg.].
21: astíŋg; -tínḍ; -tínḍi; astắnḍémᵘ; -ḍéţ; astíŋg [ind. prez., 1-3 pl.].
37: pléc-u ǵíni fócu ʻstinge-l bine focul'.
38: apléc fócu ʻpotolesc focul', pruscutéstᵘ ʻstropescʼ.
40: áma ◡ arúcᵘ ápâ tu focᵘ s-astínḍi ʻdacă aruc apă în foc, se stingeʼ.
41: áma ◡ arúcᵘ ápâ, si̯-astínḍi fóculᵘ ʻdacă arunc apă, se stinge focul'.

HARTA 490. LAVIŢĂ, pl. [742]

1: [e fixată de perete].
2: [subiectul afirmă că termenul e împrumutat din sârbă].
7: lúŋgu stolᵘ ʻscaun lungʼ.
16: mindérᵘ ʻlaviţă cu spătarʼ.
24: bă̯gắm◡cắpă̯tíńi di lắńă̯ ʻpunem perne de lânăʼ.
36: [joc de cuvinte:] stăi̯ sti başᵘ ʻstai pe laviţă' – stăi̯ s-ti başᵘ ʻstai să te sărutʼ.
37: [subiectul afirmă că ambele cuvinte există şi în albaneză].
39: [subiectul afirmă că grecii spun: *canapé*]; báŋgu ʻbancă'; pizúlʼ ʻbancă de piatrăʼ.

HARTA 491. TROACĂ (la porci), pl. [743]

2: [este de scânduri sau de piatră].
9: [este de piatră sau de lemn].
12: [este de lemn sau de piatră], cuvátă; -vắţ ʻcovată de lemnʼ.
17: [este:] di scắndur ʻde scândur'.
31: cupâńáţâ; -ńíţi ʻcopăiţă', cuĉínâ; -ĉíń ʻcocinăʼ.
36: căpistirárᵘ; -rárᵻ ʻmeşter care face căpistereʼ.
37: lug ʻ[lit.] uluc' [pentru porci, oi, vite etc.].
40: tu cuvắ, tu téngiri ʻîn găleată, în cratiţă', tu cupáńi di lémnu mắcâ pórculᵘ ʻîn troacă de lemn mănâncă porcul'.
41: atúmţina li pilicse̯á di lémnu ʻatunci le ciopleau din lemnʼ.
MEGL.: cupáńă ʻtroacă' [de lemn sau de tablă], pustáv; -távi ʻpostavă' [de piatră, lemn sau tablă].

HARTA 492. ALBIE, pl. [744]

9: cupáńi di lári ʻalbie pentru spălatʼ.
17: cupáńi di scắndur ʻalbie de scândur', cupáńi di lamarínă álbă ʻalbie de tablă galvanizatăʼ.
18: aúz; aúzi ʻlavoar de piatră' [cf. DDA s. v. *avúz*].
19: căpistă̯e̯ári; -stérᵻ ʻcăpistereʼ.
24: pă̯nă̯cutíi̯i; -tíi̯ ʻpanacod' [cf. DDA s. v. *pinacutó*].
34, 44: căpiste̯áre ʻcăpistereʼ.
35: [subiectul precizează că aromânii din satul apropiat *Amérᵘ* făceau albii].
36, 40: [se foloseşte şi pentru frământatul aluatului].
37: tăpsíi̯ĕ ʻtipsieʼ.
45, 47, 49, 51: căpiste̯ári ʻcăpistereʼ.
50: câpâşte̯ári ʻcăpistereʼ.
59: căpistéri ʻcăpistereʼ.

HARTA 493. MURDAR (despre om), pl. [745]

1: mărγítᵘ páná ʻmurdar ca *pána* cu care se curăţă cuptorul'.
3: acáţâ lérâ ʻprinde jeg', acáţâ lâtúrâ ʻprinde murdărieʼ.
4: acáţâ lâtúrᵻ ʻprinde murdărie', mârγítᵘ ʻpuţin murdar, murdărit', lâvósᵘ ʻmizerabil'.
10: a̯ŋcă̯rcátᵘ ʻmurdărit cu noroi', mărγítᵘ ʻmurdărit'.
11: spăstrítᵘ; -tríţ ʻcurat'.
12: lăturu̯ósᵘ ʻplin de murdărie'.
14: si ŋcălе̯áḍă ʻse murdăreşte'.
16: mărǵ ítᵘ ʻmurdărit'.
17: liḱé ʻjeg', ăŋcărcát ʻmurdărit'.

18: zmărγítᵘ; -γíţ ʻmurdărit’, [nu se zice:] ŋcărcátᵘ.
19: măṛγítᵘ ʻmurdărit’, ŋcărcátᵘ ʻmurdărit’, lăviľi̯ ʻmurdărie’, murdárᵘ; -dárᵢ ʻ[cu privire la caracter] mârşav, josnic’, mustafắ; -fáḍ ʻ[în registru formal] cur’, căcăstórᵘ; -tórᵢ ʻmuc uscat’, furᵢ [plt.] ʻjeg’, halé; -lḛáḍ ʻcloset’.
20: mi zmărγíi̯ ʻm-am murdărit puţin’.
21: [nu se zice:] lirósᵘ, mărγítᵘ.
24: lăvíľi̯ ʻmurdărie’, [nu se zice:] lirósᵘ, lirusítᵘ.
28: léră ʻjeg’, căcăstórᵘ ʻWC public, în mijlocul satului’.
33: halé; -lḛáḍ ʻcloset’.
36: spăstrít; -tríţ ʻcurat, îngrijit (ca aspect vestimentar)’, ḱiskínicu̯ ʻcurat [fizic şi moral]’, căθărséscu ʻfac curăţenie, fac curat’.
37: spăstrít; -tríţ ʻcurat’.
38: ahusít; -síţ ʻ[despre haine] murdărit’, lăvós di gúră ʻspurcat la gură’, lat ca ţiγári ʻ[lit.] curat ca ţigara [= foarte curat]’.
39: spăṣtrítᵘ ʻcurat’, curátᵘ ʻcurăţat’.
49: spâstrítᵘ ʻcurat’.
51: mi liruséscu ʻmă murdăresc’.
59: ahusítᵘ ʻmurdărit’, lătură ʻmurdărie’.
MEGL.: ţ-ăi gros ʻţi-e scârbă’, gnǫ́snic ʻom care îţi face scârbă’, răǵ ăv; ~ ʻjegos’.

HARTA 494. MURDARĂ (despre rufe), pl. [746]

9: lâvǫásâ ʻfoarte murdară’, mârγítâ ʻmurdărită’.
11: [σ] murdárᵘ; -dárᵢ ʻmurdar’ [se zice rar].
12: lăţărụásă; -rụásị ʻfoarte murdară’.
13: [nu se zice:] mărγítă.
17: [σ] mărγítă; -γíte ʻmurdară’.
19, 27: să ŋcárcă ʻse murdăresc’.
21: mi feĉᵘ, troc ʻm-am murdărit’.
36: spiláụ ʻclătesc’.
40: [nu se zice:] mârγítâ.

HARTA 495. SĂPUN, pl. [747]

31: lâvósᵘ; -vóşᵢ ʻmurdar’.
36: flǫáră di săpúne ʻfloare cu o eflorescenţă asemănătoare săpunului; săpunariţă (?)’.
37: săpúni di γári ʻsăpun de spălat’.
40: câlúpi: s-adárâ di séuri, di undulḛámni ʻsăpun: se face din seuri, untdelemnuri’; sâpúni-i̯ pri grḛáca ʻ*sâpúni* e pe greceşte’; s-adárâ ploĉ di câlúpi ʻse fac calupuri de săpun’; sóδâ ʻsodă’.
41: [odinioară:] nụ-aḛá sâpúni ʻn-avea [= nu exista] săpun’.

HARTA 496. LEŞIE, pl. [748]

24: di işá córa ʻca să iasă jegul’.
41: alsívâ: ţânúşâ cu ápâ ḱártâ ʻleşie: cenuşă cu apă fiartă’.

HARTA 497. SPĂL, ind. prez., 1-3 sg., 3 pl. [749]

1-3, 16, 19, 33, 35, 40 aspélᵘ ʻclătesc’.
4: [σ] ąspélᵘ ʻclătesc’.
8: li scotᵘ tụ-ápâ aráţi ʻ[lit.] le scot în apă rece [= le clătesc]’; [nu se zice:] aspélᵘ.
10: li trecᵘ pitᵘ ápă‿araţi ʻ[lit.] le trec prin apă rece [= le clătesc]’.
17, 25, 31, 36, 39, 41, 56: spelᵘ ʻclătesc’.
18: u spelᵘ stráńu cu ápă límbită, păstrítă ʻîl spăl straiul [= haina] cu apă limpede, curată’.
22: spelᵘ; speľ; spḛálă; spă̲lắm; spă̲láţ; spḛálă ʻclătesc’.
23: lị tpecᵘ ʻle clătesc’; lị spelᵘ ʻle clătesc’.
24: li trecᵘ ʻle clătesc’; [nu se zice:] spelᵘ.
31: niruḱíδâ ʻorificiu în peretele casei unde se află vasele şi apa curge afară’.
37: speγ ʻclătesc’, spă̲γắm ʻclătim’.
40: aspélᵘ cụ-ap‿aráţi ʻclătesc cu apă rece’; tíndu stráńili tra sâ s-usắcâ ʻîntind rufele ca să se usuce’.
41: li tindᵘ stráńili tu sǫári si si us/şúcâ ʻle întind rufele la soare să se usuce’.
49: spilátâ ʻclătită’ [adj.].
59: lă ʻspălă’ [pf. s., 3 sg.].

MN 352. SPĂL, ind. prez., 1-2 pl. [749]

13: lăm [cu *m* imploziv: buzele rămân ţuguiate, în poziţia *u*, dar nu se deschid, aerul scurgându-se numai pe nas].

HARTA 498. (rufele) SE USUCĂ, ind. prez., 3 sg. [750]

9: li uscáị ʻle-am uscat’.
13: mi úscu, ti úşti, s-úscă, nă uscắm, vă uscáţ, s-úscă.
16: mi úsúc, ti usúţ.
18: s-ăsúcă ʻsă se usuce’, s-usúcă ʻse usucă’.
20: míni mi usúcᵘ.
21: să‿uscárą ʻse uscară’.
25: să (s͡) súcă ʻsă se usuce’.
26: uscátᵘ ʻsecat’.
29, 39: usắcᵘ, usắţ, usắcâ, uscắmᵘ, uscáţ, usắcâ.
31: li uscắm ʻle uscăm’.
32: usâcᵘ [1 sg.], uscắmᵘ [1 pl.].
33: mi uscᵘ, ti uşţᵢ, si úscâ, nḛ uscắmᵘ, vă uscáţ, si úscâ.
35: usúc, usúĉ, usúcâ, uscăm(u̯, uscáţ, usúcâ.
37: usc, [ε] uşt (uşḱ?), úscą, uscắm, uscáţ, úscą.
38: (s͡) si súcă ʻsă se usuce’, uscáti ʻuscate’.
47: uscátᵘ ʻuscat’.
51: usắţᵢ ʻusuci’.
59: ni uscắm ʻne uscăm’.
MEGL.: ụusc, ụuşt, ụúscă, ụuscǫ́m, ụuscáţ, ụúscă.

HARTA 499. BLID, pl. [751]

6: misúrᵘ; -súri ʻvas de lut smălţuit’.
7: cârníĉᵘ; -níĉi ʻrecipient de lemn’, tasᵘ; tásuri ʻfarfurie de aramă’, tâvắ; -váţ ʻtavă’, tìγáni; -γắń ʻtigaie’.

11: cuvátă; -vắţ ʿcovată de lemn, în care se pisează sare etc.’.
20: sanʲ di bắcắră ʿfarfurie de aramă’, sanʲ di ĉíŋgʲ ʿfarfurie de smalţ’.
21: cắţắn ʿstrachină de pământ de peste un kg’.
22: blidʲ ʿfarfurie de pământ sau de tablă’.
23: sanʲ ʿcastron’, [poate fi:] di locʲ ʿde pământ’, di ĉiŋgʲ ʿde smalţ’ [sau:] di bắcắpă ʿde aramă’.
24: [poate fi:] di bắcắpă ʿde aramă’, di ĉiŋgʲ ʿde smalţ’.
29: supĺérâ; -ĺérį ʿcastron’.
33: blíndurꞏ ʿfarfurii mai mari’, si lămu blíndurlį ʿsă spălăm farfuriile mari’.
37: [nu se zice:] misúr.
38: cắţắn [e necunoscut grupuluji fărşeroţilor; cuvântul îl folosesc cei care nu se numesc fărşeroţi],v. punctele 13. Beala de Sus, 14. Beala de Jos [mbălóţ], 21 Nicea, 22. Greava [nota], [graboveni].
40: di lémnu i di ţárâ ʿde lemn sau de pământ’ [e mai adâncă decât farfuria].
MEGL.: san; sánur: di bắcǫ́r ʿde aramă’, di ţiníḱíi̯ă ʿde tablă’, di lămărínă ʿtablă galvanizată’.

HARTA 500. FARFURIE, pl. [752]

1: pĺatʲ; pĺátę ʿfarfurioară pentru dulceaţă, cafea etc.’.
2: ĉíŋgu ʿfarfurie de tablă smălţuită’, ĉíŋgu dį scáfą̆ ʿfarfurie de porţelan’.
3: [σ] pĺatʲ; pĺáti ʿfarfurie pe care se servesc zaharicale’, [σ] δíscu; δíscurꞏ ʿpĺatʲ mai mare’.
4, 5: ĉiníi̯į ʿfarfurie de porţelan’.
6: pláδâ di ĉíŋgu ʿfarfurie de tablă smălţuită’.
7: ĉíŋgu di locʲ ʿfarfurie de porţelan’; ĉíŋgu [poate fi de tablă, de pământ, de tablă smălţuită].
8: tâlʹúrʲ [poate fi *di bâcắri* ʿde aramă’], trúncu ʿalamă (galbenă)’, tâpsíi; -síi̯ ʿfarfurie mare, adâncă, de metal; tipsie’.
10: tắpsíi̯į [e de metal], ĉiníi̯į; -níi̯ ʿfarfurie de porţelan’.
12: ĉiníi̯į ʿfarfurie de porţelan’, liŋgérʲ; -gári ʿcastron (de aramă)’, pĺatʲ; pĺátį ʿfarfurie [de tablă, de smalţ]’.
18: tắpsíi; -síi̯ ʿtipsie’, távă; távi ʿtavă’, δiscʲ; δíscurꞏ ʿplatou pentru servit musafirii’, săníi; -níi̯ ʿtavă de aramă în care se coace plăcinta’, sărắm pắnẹa ʿsfărâm pâinea (o fac fărămituri)’.
19, 31: pĺitícʲ; -títį ʿfarfurioară’.
22: cắţắnʲ ʿcastron de aramă sau de pământ, farfurie adâncă’.
25: sanʲ; sánį = pĺátʲ dį bắcắră ʿfarfurie de aramă’.
51: tâvắ; -váq́ ʿtavă’.
52: sanʲ; sáni ʿfarfurie adâncă (pentru supă)’, pĺitícʲ; -tícі ʿfarfurioară’.

HARTA 501. OALĂ, pl. [753]

1: u̯álắ (di locʲ ʿde pământ’, di bắcắrẹ ʿde aramă’), tinĝiré; -rẹ́áq́ ʿcratiţă’.
2: u̯álą̆ dį hálcumą̆ ʿoală de aramă’, tinĝiré; -rẹ́áţ ʿcratiţă’.
3: o̯álâ (dį locʲ ʿde pământ’, di bâcắri ʿde aramă’).
7: o̯álâ (di locʲ ʿde pământ’, di hálcumâ ʿde aramă’).
8: fâsúi̯lu l-ĺirbẹ́á tu o̯álâ ʿfasolea o fierbeau în oală’.
10: u̯álą̆ ʿvas de pământ’, tįnĝíré; -rẹ́áq́ ʿcratiţă de tablă smălţuită’.
12: u̯álą̆ ʿoală de pământ’, tinĝiré; -rẹ́áq́ ʿcratiţă’.
13: o̯ᵃlă c-únă mắnă ʿoală cu un mâner’, ḱúpă; ḱúpe ʿoală cu două mânere’.
15: tinĝire; -rẹ́ázꞏ ʿcratiţă de smalţ’.
16: tinĝiré; -rázą̆ (dẹ ĉíngo̯ ʿcratiţă de smalţ’).
18: tinĝérʲ [de pământ sau de smalţ], o̯álă [de pământ în care se pune laptele la prins].
20: o̯álą̆ [poate fi şi:] dẹ bắcắrą̆ ʿde aramă’.
23: tą̆nĝépʲ ʿoală’ [glosat de persoana anchetată].
24: o̯álâ [e de aramă; se fierbe fasolea în ea], tą̆nĝépʲ; -ĝépẹ ʿcratiţă’, spăstrít ʿcurat’.
31: o̯álâ di fisúlʹʲ ʿoală pentru fiert fasolea’, tinĝiré; -rẹ́áq́: di ĝíngu j-di bâcắri ʿcratiţă: de email şi de aramă’.
33: [σ] o̯álą̆; o̯álẹ ʿulcică de aramă’.
35: tinĝiré ʿcratiţă’.
36: ulíčă; ulíč ʿoală mică’.
39: o̯álâ (dẹ-alútʲ, di bâcắri ʿde lut, de aramă’).
40: [nu a auzit cuvântul:] o̯álă.
41: o̯álâ di ţárnâ ʿoală de pământ’.
59: ulíţ [pl.] ʿoale mici’.

HARTA 502. ULCEA, pl. [754]

1: cánă di ĉíŋgu ʿcană emailată’, tinéḱẹ; -néḱ ʿcană de tablă’.
2: scáfą̆; scáfį ʿcană de porţelan’.
8: poĉʲ; po̯áĉi ʿulcior’.
9: ĉíŋgu; ĉíŋguri ʿcană emailată’.
14: ḱúpă ʿulcea mare de pământ’.
15: cáną̆; cáni (di ĉíŋgu, cu mânúşi ʿemailată, cu mâner’).
16: cánă di ĉingo̯, di locʲ ʿcană de smalţ, de pământ’.
19: ĝivĝé; -ĝáq́ ʿibric de aramă’, ḱélḱi; ~ ʿpahar de sticlă’.
20: poĉʲ di locʲ ʿulcior de pământ’ [între 0,5 – 2 l], stámnă; stámnẹ ʿulcior mai mare’, poĉʲ ʿibric de cafea’.
21: poĉ, póĉuri ʿibric’.
22: lą̆i̯ínʲ ʿulcea de pământ pentru vin’, ḱélḱĕ; ḱelḱ ʿcană (mare) de sticlă’, bóţă; bóţi ʿsticlă de plumb, cu şurub, pentru rachiu’.
23: ulícą̆ ʿulcică de pământ sau de sticlă’.
24: cánâ di locʲ, di bắcắr̄ą̆ ʿcană de pământ, de aramă’.
35: puγúrʲ; -γúrį ʿceaşcă cu dop de metal’, filĝáni; -ĝéń ʿceaşcă de cafea’.
37: barδác; -δáḱi [n.] ʿrecipient mare de lut, de 1-10 kg. (ca cele din antichitate), amforă’.

38: putír; -tíri ʻpahar de lut’, gótă; góti ʻpahar de sticlă’.
39: putírʰ; -tíri ʻpahar’.
40: cúpâ ʻcană de băut ceai’; ʻ[nu se zice:] cánă’.
41: biém ʻbem’, vâţélâ ʻfedeleş’.
51: umplú cănáta cu ɣinʰ ʻumplu ulcica cu vin’.
52: di locʰ, di ĉiŋgʰ ʻde pământ, de smalţ’, ĝumitícâ; -tíţ ʻcăniţă’.
MEGL.: stumíčcă [de 3 l], stómnă; stámni [de 10 l]; [în Cupa se zice:] stumníčcă; -níčki.

HARTA 503. CIOB, pl. [755]

1: s-adrắ ţístali ʻs-a sfărâmat de tot, s-a făcut sfărâmături’.
9: s-adrắ kístali ʻs-a făcut zob’.
11: cumátă [e cuvânt din greacă, precizează subiectul].
14: s-frắnde ʻse sparge’.
15: s-frắnḑi ʻse sparge’.
19, 39: sârmâ; sârmi ʻfărâmă, fărămitură’.
19, 40: s-frắnḑi ʻse sparge’.
20: s-fẹ́áţi ţívali ʻs-a făcut ţăndări’.
21, 22: [nu se zice:] cumátă.
23: săpắmă; -pắmi ʻsfărâmătură’.
24: [σ] cumátâ (dị pắni, dị caşʰ) ʻbucată (de pâine, de brânză)’.
33: [nu se zice:] bucátă.
40: ɣílii ʻsticlă (materie)’.
41: sị-aspárḑi pḥátulʰ di ĉiŋgʰ áma cádi mbádi ʻse strică farfuria de tablă smălţuită dacă cade jos’.
MEGL.: [în Cupa se zice:] răb; -rắbur.

HARTA 504. CAPAC, pl. [756]

39: anvâléscu cu câpáka ʻacopăr cu capacul’, [nu se zice:] acọ́apir.
40: ténĝirli lọ-acọ́apirâ cu câpáki ʻcratiţa o acoperă cu capac’.

HARTA 505. TĂIŢEI [757]

2: pịsărúdă; -rúḑ ʻcuş-cuş’, tărhắnắ; -náţ ʻtrahana’.
7: pispilítă di misurʰ ʻturtă de mălai’.
13: péturẹ: li uscá ş-li frănḑẹ́á ʻle uscau şi le sfărâmau’.
15: siníi̯i; -níi̯ur: mẹ́ásă ◡ arcutọ́ásă mpádi ʻsinie: masă rotundă, joasă’, [nu se zice:] cărpitórʊ̲.
17: tărhắnắ ẹ́sti ca urízlu ʻtrahanaua este ca orezul’; [se trece:] pi tu ţirʰ ʻprin ciur’.
31: târhânắ: pit ţirʰ ʻtrahanaua [se trece] prin ciur’, pisurúḑ ʻtrahana’, bubótâ = pắni di mísurʰ ʻbubótă = pâine de porumb’.
33: drimónị ʻsită mai rară, dârmon’.
37: aɣótu ʻaluatul’, pétăr; pétri [m.] ʻfoaie de plăcintă’, suc pétri di i̯ára ʻusuc foi de plăcintă pentru iarnă’.
39: dúlĉu [s.n.] ʻdulce’.
40: trâhânắlu s-adárâ cu lápti dúlţi ş-ácru ʻtrahanaua se face cu lapte dulce şi acru’.

HARTA 506. FOAIE (de plăcintă), pl. [758]

6, 19: téṣʰ péturli ʻam întins foile de plăcintă’; tiséṣi̯; tẹ́ási; tẹ́ásimʰ; tẹ́ásitʰ; tẹ́asiră.
17: tíndu pétur ʻîntind foaie de plăcintă’.
18: pétúru; péturli [art.].

HARTA 507. SUCITOR, pl. [759]

37: şutáu̯a; şutái̯li [art.].
41: [nu se zice:] şţálă.
MEGL.: şučós plăţínta ʻîntind foaia de plăcintă’; şučóş; şučáşti; şučọ́m; şučọ́ţ; şučós.

HARTA 508. VAS (pentru făcut mămăliga), pl. [760]

13: cačamácʊ̲ ʻmămăligă’, culẹ́áşʊ̲ ʻcoleaşă, terci’.
14: curcuvái̯cu ʻmămăligă’.
16: băcărdáne ʻmămăligă’, póńţă ʻţest’.
19: tinĝiré; -rẹ́áḑ [m.] ʻcratiţă’, ţă̱ɣă̱rséscu ʻprăjesc’, bărgădánʰ ʻmămăligă’, mărcátʰ ʻiaurt’.
20: tinĝérʰ; -ĝérẹ [n.] ʻcratiţă’.
22: ǵumʰ; ǵumị ʻrecipient de aramă, urcior pentru apă’, ǵumícʰ; -míčị [n.] ʻulcior mai mic’.
24: tarapáşʰ ʻmămăligă’.
31: culẹ́áşʰ ʻcoleaşă’, [*] bârgâdánʰ ʻmămăligă’.
33: ǵízắ ʻbrânză de burduf’, δálắ ʻzară’, mărcátʰ ʻiaurt’, [nu se făcea mămăligă].
36: tiŋgăsimụ ʻprăjim’.
38: tarapáşʰ ʻmămăligă’.
39: mísurʰ ʻporumb’, câĉimácʰ di fârínâ di bubótâ ʻmămăligă din făină de lipie’.
40, 41: câĉimácʰ ʻmămăligă’.
41: ţiɣârsẹ́ám ʻprăjeam’.
56: mămălígă ʻmămăligă’.

MN 353. FUND[1], pl. [761]

15: tu tigáni u ţă̱gă̱nsẹ́á ʻîn tigaie o prăjeau’, ţăgăríz (pl.) ʻjumări’.
18: sófră; sófri ʻmasă rotundă sprijinită pe două scânduri – suport’.
19, 31: câpistẹ́ári; -térị ʻcăpistere’; ţă̱ɣă̱ríḑ ʻjumări’.

HARTA 509. FUND[2], pl. [762]

9: [cârpătorul se punea pe piciorul femeii care stătea jos; acum nu mai există cârpător, foile de plăcintă întinzându-se pe:] siníi̯i̯; -níi̯.
17: di lémnu, arũcutósʰ ʻde lemn, rotund’.
19: sị́ní̯i̯i̯; -níi̯ 1º ʻfund de lemn’, 2º ʻmasă joasă cu trei piciore’.
19, 31: cuvátâ di lémnu ʻcovată de lemn’.
31: târváĉʰ; -váĉi [n.] ʻrecipient de piele pentru păstrat brânza frământată’, fuľícʰ; -ľiţ [m.] ʻsăculeţ de piele pentru păstrat brânza frământată’, cârníĉʰ; -níĉi ʻvas mic de lemn’.
38: seralíi̯i pi plọ́ĉe ʻplăcintă sărată [coaptă] pe lespede [fierbinte]’.

39: siníi ʿmasă joasă; platou de aramă’.
40: [diametru: 70-80 cm].
41: crâpitórlu: si tindʲ péturľi ti pítâ ʿse întind foile pentru plăcintă’.

HARTA 511. SĂREZ, ind. prez., 1-3 sg., 3 pl. [764]

6, 7, 19: aⷩsári ʿsare’ [vb.].
7: lu ⷩsárʲ ʿîl sărez’.
17: va să s-fácă lísă ʿo să se facă potroacă [= foarte sărat]’.
19: lísă, adj. ʿsărat potroacă’.
21: arsárʲ; -sárⷡ; -sárⷩ; -sărímʲ; -săríţ; arsárʲ ʿsar’.
36: năθⷮám di sáre ʿpuţină sare’.
37: am sărát ʿam sărat’.
38: u săráⷩ ʿam sărat-o’, sărătúră ʿsărătură’.
50: sărátʲ ʿsărat’.
MEGL.: pusălés; -léş; -lⷮşti; -lím; -líţ; -lés ʿpresar (sare)’.

HARTA 512. SOLNIŢĂ, pl. [766]

3: sârâtórʲ [e o pungă de lână în care se ţine sarea].
4: [nu se zice:] căláθă; hâlátâ; -lắţ 1º ʿcutie în care se pun tacâmurile’; 2º ʿcoş de nuiele; paner’.
6: sârâtórʲ ʿsăculeţ pentru sare’.
7: [σ] câláθâ; -lắθⷡ: tu câláθâ ţâⷮámʲ línguri ʿîn <u>câláθâ</u> ţineam linguri’.
8: sârâtórʲ kindisítʲ ʿsăculeţ de lână colorat în care se ţine sarea’.
10: sărătᷨórʲ; -tᷨárⷩ ʿsăculeţ de lână în care se ţine sarea’.
14: mălⷣáre ʿvas de lemn’.
16: pisúzʲ ʿcutie de lemn sau de tablă’.
17: téglă; téglⷩ ʿborcan’, cutí ʿcutie’.
18: solárnic ʿsolniţă’ (aşa spun slavii macedoneni).
19: sărătórʲ: ⷮástⷩ trástu dⷩ căprínă ʿeste traistă din lână de capră’.
19, 20: hărárʲ; -órⷡ [m.] ʿsac mare’.
20: [σ] căláθă; -lắţ ʿcoş de nuiele’.
21: căláθă; -lắθⷡ ʿcoş de nuiele’.
22: sărárʲ ʿsăculeţ de lână, colorat, cu sare, pe care îl purtau ciobanii’, căláθă; -lắh ʿcoş de nuiele împletite’.
25: sărătórʲ ʿtraistă de lână [în care se ţine sarea]’.
29: sărătórʲ; -tᷨárⷩ ʿcutie de lemn sau traistă [în care se ţine sarea]’.
33: [sarea se ţinea în pungi, depozitate în:] ţⷩlárʲ ʿcelar, cămară’.
35: câlⷮáθâ; -lⷮáθi ʿcoş de nuiele’.
38: ʿrecipient de lemn, sub formă de butoiaş’.
40: pipirγérâ ʿrecipient pentru piper’.
50: sărátʲ ʿsărat’.

HARTA 513. LIGHEAN, pl. [767]

7: ápa u turnám ◡ cu ǵumácʲ di hálcumâ ʿapa o turnam cu un ulcior mic de aramă’.
13: liǵéne [pentru spălatul mâinilor, picioarelor], lonţ᷉; lónţur [pentru spălatul vaselor].
33: [se spălau direct, afară, la poartă, unde exista o sursă de apă]; pizúlʲ ʿprispă’; [nu se zice:] liγéne.
36: [V] cupáńe di tiniké ʿcopaie de tablă’, ténⷣere [pl.] ʿtingiri’.
39: [grecii spun:] lecáni; bârgáĉi ʿrecipient de aramă, cu mâner’, ténĝiri ʿcratiţă’.

HARTA 514. ULCIOR, pl. [768]

1: stámnă; stámnᷩ ʿulcior mai mare’.
2: stámnă; stámnⷩ ʿulcior mare, de 10-15 kg’, ǵumʲ ʿulcior de aramă’.
7: stómnâ: cu dáᷩâ cᷩádi ʿcu două mânere’; purtamʲ ápâ cu ⷮáli, tⷩ-aráţi ápâ s-ţắnâ ʿcăram apă cu ele, pentru apă rece, să ţină’.
13: sáfă; sáfe ʿcană pentru băut ceai’ scáfă; scáfe ʿceaşcă de rachiu, ceşcuţă de cafea’.
15: poĉ᷉: cu pífǩu ʿpartea îngustată de la capătul ulciorului, ca să poţi bea apă’ [şi cu un mâner], stámnă (di loc᷉); stámni [e din lut, mai mare şi are:] dᷩa cᷩádi ʿdouă toarte’.
16: pífǩó; pífǩe ʿmuştiuc prin care se bea apa din ulcior’.
17, 19: pífǩu; pífǩi [n.] ʿmuştiuc prin care se bea apa din ulcior’.
19, 24: ĝumíĉʲ; -míĉⷩ ʿmic ulcior de aramă’.
22: ştⷯmbʲ; ştⷯmbⷩ ʿulcior mai mare, folosit pentru transportul apei’ [cuvânt împrumutat de la albanezi, precizează subiectul].
25: pⷩfǩu; pⷩfǩⷩ ʿorificiu prin care se bea (apa)’.
31: stámnâ; stámni ʿvas mare pentru apă’, pífǩu ʿmuştiuc cu orificiu de la ulcior’.
33: bríǩⷩ ʿibric mare’.
35: [nu se zice:] poĉʲ.
37: cánă; cáne ʿvas mare de 2-3 kg, pentru apă’, ciníⷩă; -níⷩ ʿvas de sticlă’, qúpă; qúpᷩ ʿchiup de lut’, płóčă; płóči ʿlespede de piatră’.
38: putírʲ; -tíri ʿcană’.
39: ǵúmi; ~ ʿulcior de aramă’.
40: [este de pământ sau de:] γilíi ʿsticlă’.
41: putírʲ; -tíri ʿpahar’.
52: ǵumʲ; ǵúmi ʿulcior mare de aramă’; cárⷯ tu ǵumʲ ʿ[lit.] carne în ulcior = zgârcit’; [se spune despre fărşeroţii <u>plisót</u> (din 23. Pleasa, Albania), care-s zgârgiţi].
59: ǵum ʿulcior de aramă’, ĝámi ʿsticlă (materie)’.

HARTA 515. STICLĂ, pl. [769]

1, 19: şuşícʲ; -şítᷩ ʿsticluţă’.
2: γilíⷩⷩ; -líⷩ ʿsticlă [materie]’.
3, 19: pâγúrʲ; -γúri ʿpăhărel mic de metal din care se bea rachiu’; [σ] [unii spun:] ṣuṣʲ [cuvânt împrumutat de la turci, precizează subiectul].
7: cáma ńicʲ: ṣuṣʲ; ṣúṣi [mai mic: ṣuṣʲ ʿsticluţă’].
8, 19: púscâ ʿoţet’.
15: [nu se zice:] cunétâ.
17: [nu a auzit cuvântul:] cunétă.

19: ḱélḱi ʻ1° sticlă [materie]’, ʻ2° pahar de sticlă’.
19, 31: bucl’íţâ; -cl’íţi ʻmic butoiaş din doage de lemn’.
21: [e făcută din:] gâmi ʻsticlă [materie]’.
27: gâme ʻsticlă [materie]’.
29: cunétâ; -nétz ʻsticluţă’.
33: cunétu; -nétz [m.] ʻsticluţă pentru medicamente’, gâme ʻsticlă [materie]’, ɣílie ʻsticlă [materie la lampă, ceas]’.
34, 56, 57: ḱélḱe ʻsticlă [materie]’.
35: ɣílí ʻsticlă [materie]’.
36: ɣílíe ʻsticlă [materie]’.
38: qéłqi ʻsticlă [materie]’.
39: caráfi; -rắɦ ʻsticluţă’.
40: cunétâ; -nétz ʻsticluţă’.
41: [σ] cunétu; -nz̦áti [n.] ʻsticluţă’, bucáli ʻcarafă’.
49: gâmz̦a di pârâθíri ʻgeamul [materia] de fereastră’.
50: ɣílíi ʻsticlă [materie]; unu búşiru di untulemu o sticlă [?] de untdelemn’.
51: búclă ʻcofă, doniţă’.
56: vázə ʻborcan; glastră’.

HARTA 516. DOP, pl. [770]

1: stúpămą ʻdop pentru sticle’, stăpătuóru ʻdop mai mare folosit la vuléră ʻbutoiaş’, bucl’íţă ʻfedeleş’.
3: stâpâtóru ʻdop de lemn’, tápâ ʻdop de plută’.
4: [nu se zice:] tápâ.
6: stúpumâ ʻdop de plută’, stâpâtóru; -tọári ʻdop de lemn la fedeleş’.
8: astâpâtóru; -tọári: di lémnu la bucl’íţâ ʻdop de lemn la fedeleş’.
9: stâpâtóru [e de lemn], tápâ [e de plută].
13: vleḱu: ûpu [termenul ûpu e vechi].
19: carabíśu ʻdop de cocean de porumb’, vulusẽscu ʻastup; sigilez’.
23: stumbu [e de lemn sau din cocean de porumb], [nu se zice:] tápă.
25: stumbu [e de lemn], tápą [e de plută].
29: stupătóru ʻdop mare de lemn’.
31: tápâ ʻdop de plută’, astuputóru; -tọárį ʻdop de lemn’.
36: tilu ʻcep’.
37: [subiectul afirmă că *tápă* e împrumutat din albaneză].
38: vulusẽstu tálaru cu tápa ʻastup butoiul cu dopul’; grẹ́şti pi sínẹa luį ʻvorbeşte de unul singur’.
39: vúlumâ; vúlumi ʻobiect cu care se astupă’, vulusẽscu ʻastup; sigilez’.
40: astúpu cu vúlumâ ʻastup cu dop’, tápâ ẹ́ásti pri grẹ́aca ʻ*tapâ* este pe greceşte’.
41: ɣuţu ʻdop de cocean de porumb’; ɣuţu, s-avulusím bucáleą ʻdop, să astupăm carafa’, tápâ ʻdop de lemn’.
51: stuputóru; -tórį ʻdop de lemn’, astupâtọárẹ; -tórį ʻobiect cu care se astupă’.

HARTA 518. MASĂ, pl. [772]

4: [V] siníį; -níį ʻmasă rotundă, joasă, cu trei picioare’.
9: siníįį; -níį ʻmasă joasă cu trei picioare’.
11, 26: sófrą; sófrẹ ʻmasă joasă cu trei picioare’.
13: siníįă; -níį ʻtipsie de aramă cu margine mai înaltă’, tipsíįă; -síį ʻtipsie’.
14: sófră arucutọásă ʻmasă rotundă’.
16: cîngọ ʻtablă smălţuită din care se fac cratiţele’, [nu se zice:] cubánă, [ci:] língură máre di lémnọ ʻlingură mare de lemn’; mẹ́ásă; mẹ́ase ʻmasă mică, joasă, rotundă’, siní ʻtăblie de lemn pe care se întinde aluatul’.
19: cubánă; -bắń ʻlingură mare de lemn, cu care se mestecă laptele, zerul’.
21: sufrắ; -ráḍ ʻmasă rotundă, joasă, sprijinită pe picioare înalte de aproximativ 50 cm’.
22: sófrą; sófrį ʻmasă joasă, sprijinită pe trei picioare înalte de 50 cm’.
24: sufɒ́ą; -fɒáḍą [n.] ʻmasă joasă’.
31: sʉ́ófrâ; sófri ʻmasă rotundă, joasă’, siníįį; ʻtavă cu marginile joase’.
33, 51: sufrắ; -fráḍ ʻmasă rotundă, joasă’.
35: siní ʻmasă joasă, cu trei picioare’.
36: adú cúpa sti mẹ́ásă ʻadu paharul pe masă’.
37: siníįă; -níį ʻmasă joasă, cu trei picioare’.
37, 38: [nu se zice:] másă.
39: [nu se zice:] mẹ́ásâ; bágâ mẹ́ása ʻpune masa [pune mâncarea pe masă]’.
40: báẹ̄ă mẹ́ása tra s-mâcắmu ʻpune mâncarea pe masă ca să mâncăm’.
41: timisím trapézẹa z-bâgắm mẹ́ása ʻpregătim masa ca să punem mâncarea [pe masă]’, timisím mẹ́ása ʻpregătim masa’, bâgắm mẹ́ása ʻpunem masa’; [nu se foloseşte cuvântul *measă* ca obiect]; vátrâ; vátri ʻvatră’; alé vátrâ ʻvatra ei’.
49: nu-l bâgárâ pri mẹ́ásâ ʻnu-l puseră la masă (ca să mănânce)’; siníi ʻmasă joasă’.
50: bâgắm misáleą ʻpunem masa [ca să mâncăm]’.
56: siníįă ʻtavă cu marginile joase’, cu siníįa tur mắnă ʻcu tava în mână’, răcá tu siníįă praḍ ʻaruncau bani în tavă’.
MEGL.: [V] nu vẹm másí, vẹm siníįă ʻnu aveam mese, aveam *sinį́ă*’; siníįă ʻmasă joasă’.

MN 356. MĂSUŢĂ, pl. [773]

15, 19: ńícâzâ ʻmică, micuţă’.
41: ş/sâdẹ́ám mbádi ʻşedeam pe jos’; **s**-alándâ ʻşi cealaltă’; ḍáôâ di fac ʻlemn de fag cu care se aprinde focul’.

HARTA 519. SERTAR, pl. [774]

7: ĉécmâ [spun slavii macedoneni].
12: [subiectul afirmă că termenul provine de la tc. *ĉeḱ* ʻa trage’].
14: dulápe ʻsertar mai mare’.
16: [V] dulápe; -lắḱ ʻdulap în perete’.

24: sănínji; -níi̯ ‘tipsie pe care se pune plăcinta’, tăpsíi̯i; -síi̯: i̯-ahăndoásă ‘tipsie: e adâncă’.

HARTA 520. FAŢĂ DE MASĂ, pl. [775]

7: muşimắ ‘muşama’.
10: mi̯sáli̯ [se punea, de obicei, pe jos].
11: sufărlắke [de pus pe jos].
16: ĉe̯rĉáfe; -ĉéfur ‘cearşaf’.
17: ĉirşáfi; -şélʼ ‘cearşaf’.
19: mi̯sáli̯; -sălʼ ‘bucată de pânză de pus pe jos pentru a mânca sau folosită pentru a acoperi pâinea’.
21: măşáli ‘pânză mare pe care se punea masa la parastas’.
24: mi̯sáli di̯ lą̆ną̆ pirǵósu̯ ‘faţă de masă de lână [pusă] dedesubt’, mi̯sálu̯ di̯ pą̆nd̨ą̆ ‘faţă de masă de pânză [pusă deasupra]’.
31: misálu̯ ‘pânză lungă întinsă pe jos sau pe masă’.
37: [nu se zice:] misále.
52: aştérn̯u̯ misálu̯e̯a ‘pun faţa de masă’.
MEGL.: mę́să ‘ţesătură ce se aşternea pe jos sau pe *sinie*’ [vezi harta 518. MASĂ, pl.].

HARTA 521. LADĂ, pl. [776]

3, 19: hârárn̯u̯; -rárn̯i̯ ‘balot mare în care se punea, de obicei, îmbrăcămintea pentru a fi transportată pe drumurile de transhumanţă’.
12, 19: sfinduḱíţă; -ḱíţi̯ ‘lădiţă’.
14: [consoana *ḱ* e rostită spre *č*, ca în albaneză].
15: hasélă; -séli ‘ladă de zestre’, n̯ve̯ásta şi̯-adúsi haséla cu pái̯i ‘mireasa şi-a adus lada de zestre cu zestrea’.
16: casélă; -séle ‘ladă de zestre (numai pentru haine)’.
17: [V] misándră; -sănd̨ră ‘dulap în perete’, dulápi; -lăḱ ‘compartiment pentru rufe în *misándră*’, aráfi; -răfur ‘raft’.
24: caī̯ţélă; -ţélu̯ ‘ladă de zestre’, musăndī̯ă; -săndī̯e̯ ‘dulap mare fixat pe perete’, cucácu̯; -ĉácuī̯i̯ ‘despărţitură pentru vase, în partea inferioară din *musăndī̯ă*’.
25: casónă; -sónu̯ ‘ladă pentru lemne’.
31: misándrâ; -sănd̨râ ‘dulap îngropat în perete, în care se puneau cuverturile groase de lână’.
36: cuşúg**u**; -şúd̨i ‘ladă pentru mâncăruri’, săndúḱi ‘ladă pentru haine’.
41: nu̯-a̯e̯ám dulápi ‘nu aveam dulap’.
56: apuθíqĕ ‘magazie’.

HARTA 522. SCAUN, pl. [777]

6, 19: scámnu; scámni ‘scândură de 1 m/30 cm cu cuie, în care se scarmănă lâna; ragilă’.
11: scámnu; scámnę ‘scaun rudimentar de scândură’.
22: [nu se zice:] stol, caréclă.
24: scam̄u̯ di̯ lą̆ną̆ ‘ragilă’.
29: scámnu; scámnu̯ ‘taburet’.
32: scamn̯u̯ ‘taburet’.
35: scâmńíc ‘scaun mic, scăunel’ [contaminare cu *ńicu̯*].
36: scámnu ‘taburet’, careclă ‘scaun cu spătar’.
37: [nu se zice:] scámnu (scamn̯u̯).
38: scam; scámi ‘bancă’.
40: [V] scámnu ‘scaun primitiv de lemn’.
41: [V] scámnu ‘scaun fără spătar; taburet’.
52: semn̯u̯ ‘1° semn°’, ‘2° logodnă’, şélʼi ‘gunoaie mărunte, de foarte mici dimensiuni’, [nu se zice:] scámă ‘scamă’.
56: som ‘somn’.
60: şidém pri carécli ‘stăm pe scaune’.

HARTA 523. VAS, pl. [779]

9: vâsâríu̯ ‘veselă’.
19: şílʼi; ~ ‘gunoi de foarte mici dimensiuni’.
36: niruḱíðă ‘lighean’, lau̯ vásili tu niruḱíðă ‘spăl vasele în lighean’.
MEGL.: li spilǫ́m misúrili ‘le spălăm farfuriile’.

HARTA 524. OGLINDĂ, pl. [780]

25: li̯ǵíi̯i̯ 1° ‘oglindă’, 2° ‘sticlă [materie]’.
36: ǵilíe; -líi̯ ‘sticlă [materie]’.
38, 39: [nu se zice:] ǵilíe.
MEGL.: [în Cupa se zice:] u̯uglindálă; -dǫ́lʼ.

HARTA 525. MĂ UIT (în oglindă), ind. prez., 1 sg. [781]

19, 26: mutréscu ‘privesc, mă uit’, u mutréscu fe̯áta ‘1° mă uit la fată’, ‘2° îngrijesc fata’.
36: e̯a, bre̯a ŋcǫa! ‘ia, uită-te încoace!’, mutre̯á ǵíne! ‘uită-te bine!’.
40: [nu se zice:] mi mutréscu.
50: s-mi mutréşti̯ ‘să mă îngrijeşti’, mutrésc̯u̯ ‘privesc’.
56: agărşáră ‘uitară’, mutre̯á ‘privea’.

HARTA 526. PAT, pl.

1: criváti; -vą̆ţ [f.] ‘pat cu tăblii de lemn sau de fier’.
3: patu̯ ‘pat primitiv făcut din lemn’, criváti ‘pat cumpărat’.
7: patu̯ ‘scândură fixată sus, în colibă, pentru aşezat lucruri’.
15: pat(u̯ [e, mai ales, de lemn], criváti [de fier].
16: cărvéte ‘pat modern’.
17: [nu a auzit cuvântul:] pat.
19: ḱilími; -líń ‘1° covor’, ‘2° cuvertură, pătură’.
20: patu̯ 1° ‘pat’, 2° ‘suport pentru aşternuturi, haine’.
26: ḱilíme ‘covor’.
28: criváti ‘pat dublu în care doarme soţul cu soţia’.
33: [nu se zice:] pat.
38: pat; páturi ‘suport de lemn pe care se aşază baloturi, vase’, hărár(u̯; -rárn̯i̯ ‘sac mare în care se pun haine, aşternuturi etc.’.
39: patn̯u̯ ‘pat primitiv’.

41: patᵘ̯ [era de pământ, de scânduri]; e̯ará tu tutᵘ̯ udălu, sîde̯á mbádi ‘era în toată camera, şedeau pe jos’; astârne̯á únâ ţól’i sti patᵘ̯ ‘aşterneau o ţoală peste pat’.
46: virde̯ícâ ‘pătură mică’.
60: pră crăváti, pri ~ ‘pe pat’.

HARTA 527. CĂPĂTÂI (la pat), pl. [783]

3, 18: párte̯a di la ĉiĉo̯ári ‘partea de la picioare’.
4, 7, 9, 15, 16, 19: la ĉiĉo̯ári ‘partea de la picioare’.
13: la ĉiĉó̯re ‘partea de la picioare’.
14: di cătă la čăčó̯re ‘partea dinspre picioare’.
24: cătă ĉiĉó̯ŗi ‘partea de la picioare’.
39: câtrâ ngósᵘ̯ ‘spre partea din jos [= de la picioare]’.
41: sti câpitúńᵘ̯ bagᵘ̯ cápulᵘ̯ ‘pe pernă pun capul’.
MEGL.: pátu di la pičó̯re ‘patul [= partea] de la picioare’.

HARTA 528. PERNĂ, pl. [785]

13: [subiectul afirmă că *mbălóţii*, adică cei din 14. Beala de Jos, spun:] căpitắńᵘ̯.
17: [Nu aveau perne ca cele ale grămostenilor, care erau lungi de 70-90 cm, înguste de 30-40 cm, fiind acoperite cu ţesătură de lână cu modele colorate].
18: [Pernele erau ca cele ale grămostenilor (vezi descrierea supra, sub 17)].
19: [Pernele se umpleau cu cârpe; vezi descrierea *supra*, sub 17].
28: [nu se mai foloseşte:] câpitíńᵘ̯; -tíńurᵢ̯.
31: [Pernele se umpleau cu *pe̯átiţi* ‘cârpe’; în Deniscu se umpleau mai mult cu:] fe̯áricâ uscátâ ‘ferigă uscată’.
33: [Pernele se umpleau cu frunze de porumb].

HARTA 529. DOS DE PERNĂ, pl. [786]

6, 19: stári ‘căptuşeală’.
7: návlacâ; návlaţi ‘faţă de pernă’.
11: călăpe̯; -lăḱ ‘faţă de pernă’.
14: călăfe ‘faţă de pernă’, astáre; astărur ‘dos de pernă’.
15: clâpi; clâpur ‘faţă de pernă’.
16: návlăcă di căpitắńᵘ̯ ‘faţă de pernă’.
17: călăpi di căpitắńᵘ̯; călăḱ ~ ~ ‘faţă de pernă’.
18: călăpi; -lăḱ ‘faţă de pernă’.
23: [σ] pruvuştéscᵘ̯ ‘schimb faţa de pernă’.
24: căpătíńᵘ̯ nţăsútᵘ̯, di lăńă ‘faţă de pernă ţesută, de lână’.
25: pruvuştéscᵘ̯ ‘schimb faţa de pernă, pruvuşte̯ári; -térᵢ̯ ‘faţă de pernă’.
36: căpitiníţᵘ̯; -níţă ‘faţă de pernă’.
37: călăf; -lăfi [n.] ‘faţă de pernă’.
39: culúfi; ~ ‘faţă de pernă’.
41: macsilárᵘ̯ ‘faţă de pernă’.

HARTA 530. SFORĂI, ind. prez., 1-2 sg., 3 pl. [787]

12: hărbuléscu, [der. de la:] hărbo̯álă ‘flegmă’.
15: ŋgârńéscu ‘mârâi‘ [despre câini].
17: hărbo̯álă; -bo̯ále ‘flegmă’.
19: ńíclu ŋgârńáşti ‘cel mic scânceşte’.

HARTA 531. SALTEA (cu paie), pl. [788]

3: [nu se zice:] búrdâ.
4: tut di sázmi ‘tot din ţesătură de lână de capră’.
13: [nu se pun paie].
18: búrdă; búrdi ‘sac foarte mare de cânepă în care se depozitează îmbrăcăminte, aşternuturi etc. ’; ĉuḱ ‘cânepă’; ruguzínă ‘rogojină’, fe̯áricăᵢ̯ ‘ferigă’.
19: búrdăᵢ̯ ‘saltea foarte mare, pentru mai multe persoane’.
29: búrdă; búrdâ ‘căptuşeala saltelei’.

MN 360. SALTEA (cu lână), pl. [789]

15: duşécᵘ̯ (cu lắnă, bumbácᵘ̯, féricăᵢ̯ ‘cu lână, bumbac, ferigă’), [cu foi de porumb].
17: [bulgarii umpleau salteaua cu paie, aromânii o umpleau cu:] fíră ‘resturi de lână de proastă calitate ce rămân de la dărăcit’.
18: hărárᵘ̯; -rárᵢ̯ ‘sac mare în care se depozitau haine; aşternuturi etc. ’.
31: [în Deniscu salteau se umplea cu paie sau cu ferigă].
33, 35: [nu se zice:] duşéc.
36: bágă astrózma sti crivate! ‘pune aşternutul pe pat!’; [pe pat nu se punea propriu-zis saltea, ci aşternutul].
37: [se umple cu bumbac sau cu:] γắnă ‘lână’.

HARTA 532. PLAPUMĂ, pl. [790]

4: do̯ágâ; doḑ ‘ţesătură groasă de lână, cu miţe; cergă’, e̯ámbulâ; e̯ámbuli ‘cergă de lână, fără miţe’.
7: do̯ágâ; doţ ‘cergă mare de lână cu 4-5 foi, miţoasă’, i̯ámbulâ; i̯ámbuli ‘cergă mare de lână nemiţoasă’, imbulíĉi; ~ ‘cergă mică’, fulcátâ; -cắţ ‘cuvertură miţoasă de lână; cergă’.
9: [subiectul ştie din cântece cuvântul:] γurγáni.
13: [înainte se îmveleau cu:] vilénḑă; -lénḑiᵢ̯ ‘pătură, cuvertură’.
18: miᵢ̯-aᵢ̯năvălescᵘ̯ ‘mă învelesc’.
23: ĉóρgă ‘cergă de lână cu miţe’.
26: ḱilíme ‘covor, cuvertură’.
35: [subiectul, elev la fostul liceu român din Grebena, se învelea în plapumă la internatul liceului; e posibil să fi împrumutat cuvântul din româna literară].
36: vilénḑă; ~ ‘cuvertură’, flucutínă; -tíni ‘cuvertură miţoasă’, ihráne; ihrắni ‘pătură fină’.
37: séfti adv. ‘la început’, vălénḑă grǫ́să; -lénḑi grǫ́si ‘cuvertură groasă’.
39: vilénḑâ ‘cuvertură cu miţe’.
MEGL.: pucróv; -crǫ́vi ‘ţesătură groasă de lână’.

MN 361. PILOTĂ, pl. [791]

17: [nu se umpleau cu pene, ci cu:] fíră ‘resturi de lână de proastă calitate care rămân de la dărăcit’.

HARTA 533. PĂTURĂ, pl.[792]

3: sázmâ; sázmi ʻcuvertură de lână pusă pe şaua calului’, câprínâ ʻcuvertură din păr de capră’.
7: [slavii macedoneni spun:] ќébi; ~, [ɛ] ќéburi̯.
8: i̯ámbulâ ʻcuvertură groasă de lână; cergă fără miţe’, do̯ágâ = i̯ámbulâ cu flocu̯ ʻcergă miţoasă’; do̯ágâ n̯flucátâ ʻcergă miţoasă’; nu̯-ai̯ pirdé pi tíni ʻ[lit.] n-ai perdea pe tine [= nu ai ruşine, eşti neruşinat]’.
9, 19: i̯ámbulâ; i̯ámbuli ʻcergă fără miţe’, imbulíîi; -líî ʻcergă de mici dimensiuni’, do̯ágâ; do̯ʟ ʻcergă cu miţe’.
10: du̯ágă ʻcergă miţoasă pentru învelit’, i̯ámbulă ʻcergă fără miţe pentru aşternut (pe jos)’.
12: du̯ágă ʻcuvertură de lână, fără miţe’, vi̯lénd̯ă ʻcuvertură de lână, cu miţe’.
13: ќilíme t-aştiráre ʻpătură de aşternut’.
15: sázmâ cu flo̯áţi ʻcuvertură de lână, cu miţe’, mărtíncă; -tínќi ʻţesătură uşoară de bumbac’, ќilími; -límuri̯, -líń ʻcuvertură de aşternut pe jos’.
16: ќilíme; -líń ʻpătură pentru aşternut pe jos; preş’, [bătrânii ziceau:] do̯ágă, flucátă [dar subiectul nu ştie ce erau], i̯ámbulă; i̯ámbule ʻcergă’.
17: ќilími ti mpádi ʻpătură pentru aşternut pe jos’; fu cu cêrgă fu cu ќilíme di lắnă n-aştirám ămpádi ʻfie cu cergă, fie cu pătură de lână [ne] aşterneam pe jos’.
18: ќilími; -líń ʻcuvertură din lână şi *căprínă* [= păr de capră], în părţi egale, de aşternut pe jos’; tiftícă; -tíţ ʻcergă miţoasă pentru două persoane (ceea ce grămostenii numesc *do̯ágă*)’; côrgă; côrǵi ʻ*tiftícă* mai mare, pentru mai multe persoane’; ќébi; ќéburi̯ ʻpătură de învelit; cuvertură’; sázmă; sázmi ʻţesătură din lână de oaie pentru aşternut pe jos’; do̯ágă; do̯ʟ = côrgă fắră flǫ́ţe ʻcergă fără miţe (ceea ce grămostenii numesc *i̯ámbulă*); [nu se zice:] i̯ámbulă.
19: do̯ágă; do̯ʟ ʻcergă miţoasă’, i̯ámbulă; i̯ámbuli̯ ʻcergă fără miţe’.
20: do̯ágă; do̯ʟ ʻcergă’.
21: sázmă ʻpătură de aşternut pe jos’.
22: sázmă ʻpătură de lână’, ќilími; -líń ʻcovor de pus pe pat (sau pe jos)’, réčcă; réčќi ʻpreş’.
23: do̯ágă; do̯ʟ ʻpătură grosă de lână’.
24: ќi̯lími; -lími̯ ʻcuvertură decorativă, de pus pe perete’; côr̄gâ; coŏr̄d̯ ʻcergă miţoasă (ceea ce grămostenii numesc *flucátă*); do̯ágă; do̯ʟ = côr̄gâ fắră flocu̯ ʻcergă fără miţe’; vi̯lénd̯ă; -lénd̯ (di căprínă) ʻcuvertură (din păr de capră)’.
25: ќi̯li̯mi ʻpătură cu model simplu’, bataníi̯i ʻpătură în culori’.
28: işíi̯ afu̯árâ ş-sicái̯ ʻam ieşit afară şi am îngheţat de frig’.
31: do̯ágă; do̯ʟ ʻcergă’, flucátă; -cắţ ʻcergă miţoasă’ i̯ámbulâ; i̯ámbuli̯ ʻcergă fără miţe, mai mare decât *do̯ága*’; ќilími; -líń ʻpătură de aşternut pe jos’.
33: ќilíme; -líń ʻcuvertură de lână, ţesută în război, de aşternut pe jos’; câprínă ʻpătură din păr de capră, aşternută peste saltea’; sázmă; sázme ʻcergă miţoasă’, cêrgă; cerǵ ʻcergă fără miţe [ceea ce grămostenii numesc *i̯ámbulă*]’, căprínă ʻcuvertură din păr de capră’, spárganu̯ ʻţesătură de lână cu care se înfaşă copiii’, culupánu̯; -pánі̯ ʻscutec (pentru copiii mici)’.
35: [nu se zice:] cêrgâ, do̯ágâ, i̯ámbulâ.
36: astrózmă ʻaşternuturi de pat’.
37: qilímă; -límі̯ ʻcuvertură de aşternut pe jos’, qilímă cu fγoc ʻcuvertură cu miţe’.
38: patu̯; páturi ʻsuport de scânduri pentru vase şi *hărárі̯* [= baloturi]’, côrgă; côrd̯ (cu flǫ́ţi) ʻcergă (cu miţe)’, do̯ágă ʻcergă mare’.
40: vilénd̯â; ~ ʻcergă cu miţe’, do̯ágâ; do̯ʟi̯ ʻcergă’, cuvértâ; -vérţâ ʻcuvertură’; [nu au:] ǵurγáni.
41: mi̯-avârtéscu̯ ʻmă învelesc’, mę̯-avâléscu̯ cu ţóľi ʻmă învelesc cu cuvertură’, ţóľi; ţoľ [f.] ʻcuvertură’, tâlγáni; -γắń ʻmanta de lână’, tâmbári; -bắri̯ ʻmanta mare din păr de capră, cu glugă’, tâlγáne̯a-i̯ ńícâ, tâmbáre̯a-i̯ mari ʻ*tâlγáne̯a* e mică, *tâmbáre̯a* e mare’.
50: do̯ágâ; do̯ʟ ʻcergă miţoasă’, côrgâ ʻcergă fără miţe’, mutáfi ʻcuvertură groasă din păr de capră’.
52: do̯ágâ ʻcergă’, vilénd̯ă ʻpătură’; [σ] ќilími, -líń ʻpătură decorativă de pus pe pat sau pe perete’.
58: cuvérta-i̯ puţắn ma supsắrą̯ ʻ*cuvérta* e puţin mai subţire’.
59: do̯ǫ́gă; do̯ʟ ʻcergă miţoasă’, côrgă ʻcergă’.

HARTA 534. PROSOP, pl. [793]

2: pi̯şќi̯ri̯ ʻprosop mare de pânză, cu ciucuri’.
8: barbarúsâ ʻprosop cu model în relief’.
29: pi̯téta di fáţâ ʻprosop’, pi̯téta dі̯ me̯ásą̯ ʻfaţă de masă’.

HARTA 535. FOARFECĂ, pl. [794]

8, 19: furtiќí̯tâ; -ќí̯ţ ʻforfecuţă’.

HARTA 536. LAMPĂ, pl. [795]

4: gă̯zimícu̯; -nícuri̯ ʻopaiţ’.
7: cândílâ cu fitíľu̯ ʻcandelă cu fitil’, [V] şundápu̯ ʻun fel de felinar de tablă’, bizíru̯ ʻgaz, petrol’.
12: fécsi̯ ʻlampă primitivă fără sticlă’.
15: lignáru̯; -nár(i̯) [m.] ʻopaiţ cu gaz’, gazée ʻgaz’.
16: finére; -nér ʻfelinar’.
19, 52: cândílâ ʻcandelă’.
21: d̯ádă ʻzadă’, căndílă cu gazu̯ ʻcandelă cu gaz; opaiţ’.
22: d̯ádă ʻrădăcină de pin’, cắndi̯lą̯; -di̯lí ʻopaiţ’, cắndílą̯ dі̯ icǫ́ną̯ ʻcandelă’.
33: fânáre̯; -nắri̯ ʻfelinar’.
39: cândíľu̯; -díľ [n.] ʻopaiţ’, cândílâ; -díli ʻcandelă’.
40: [nu se zice:] lắŋǵi.

41: gàzucándilâ; -cándili ʻcandelă cu petrol’.
MEGL.: cănd(i)l’; -díl’ă [n.] ʻ1° candelă, 2° condei’.

MN: 362. PETROL [796]

15: niscấnţâ zucu̯ gas ʻunii spun *gas*’.
19: fitíl’u̯; -tíl’i ʻfitil’.
37: fitíl’ ʻfitil’.

HARTA 537. POLIŢĂ, pl. [797]

6-8, 19: pulíţâ ʻpoliţă’, pul’íţâ ʻpuicuţă’.
14: pulíţă n-ḑḛ́nă ʻpoliţă sus’.
36, 37, 52: [nu se zice:] pulíţă.

MN 363. CIUBĂR, pl. [798]

2: tálaru̯ [e deschis la partea superioară], bútţ; buţ ʻbutoi [astupat la ambele capete]’.
3: ǵuvécu̯ ʻvas de tuci pentru gătit mâncarea’.
6: coş [de nuiele]; coa̯ş́i.
15: [există:] la cắşéri ʻla stână’.
17: óa̯li li mulḑḛ un ḱiró tu cóblă di lémnu ʻpe vremuri oile le mulgeau în ciubăr de lemn’, cuşníţă; -níţi ʻcoş de nuiele’.
18: coşu̯ mpultítu̯ di purtéţ da̯-alún ʻcoş împletit din nuiele de alun’; cuşníţă ʻcoşniţă, paner’.
19: câzáni; -zắń ʻcazan de tablă’.
22, 41: mulḑári; -ḑắr ʻvas mare pentru muls oile’.
23: gắlḛ́ată [20-25 kg].
37: căzánă; -záni ʻcazan’.

HARTA 538. PUTINĂ, pl. [799]

2: vulérắ; -lérį ʻbutoiaş’.
6: tálaru̯ ʻputină mare, cu capacitate de peste 100 kg’.
7: vulérâ da̯-arâḱíi ʻbutoiaş cu/pentru vin’, vulérâ di ǵinu̯ ʻbutoiaş cu/ pentru vin’.
9, 19, 31: tâlâríçu̯; -ríçi ʻputină de mici dimensiuni’.
22, 52: tắlắríçu̯; -rḛ́çu̯ ʻputină mică’.
36: varélă; -réle ʻbutoi’, búte; buţ ʻbute’, cărútă; -rúţ ʻbutoi mare de 1000 l, pentru pus strugurii la zdrobit’.
40: varél’i; ~ ʻbutoi’.
41: varélâ; -réli ʻ1° putină’, ʻ2° butoi’.
58: câţấnâ ʻrecipient de lemn de mici dimensiuni’, vózắ ʻputină mare’, vóza-a̯ dį le͞m, mult márắ ʻ*voza* e de lemn, foarte mare’.

HARTA 539. GĂLEATĂ, pl. [800]

4: cuvắ [e de lemn].
13, 17: cófă [este:] di lamarínă ʻde tablă zincată’.
16, 17: [nu a auzit cuvântul:] cuvắ.
18: cóvă [e şi de lemn şi de tablă].
19: lamarínă ʻtablă zincată’.
20: cắldáre, [este:] dį cíŋgu̯, dį lamarínă ʻde tablă mălţuită, de tablă zincată (galvanizată)’; mắnáru̯; -nárį ʻmiel pe care îl hrăneşti din mână’; ǵumu̯ ʻulcior de aramă’.
23: cuvắ [este de lemn, de tablă sau de tablă smălţuită].
31: gắlḛ́ată; -léţ ʻgăleată de tablă în care se mulg oile’.
33: cófa̯; cófę ʻbutoiaş mic de lemn în care se lua apă când se mergea la câmp’.
41: cuvắ: di tiniḱé ʻde tablă’.
56: cắłdrúşă ʻcăldăruşă’.

HARTA 540. FEDELEŞ, pl. [801]

2: bucl’iţúşį; -túś ʻfedeleş mic’.
3: bukia̯íţâ [30 kg], bukia̯iţúşi; ~ [până la 10 kg].
4: pitl’u; pítl’urį ʻmuştiuc, orificiu pe unde se bea apa’, bucl’íţâ [5-20 kg.], bucl’iţúşi; ~ ʻfedeleş mic’.
7: mâtârắ; -ráţ ʻcanistră de aluminiu’.
8: pítl’u; pítl’i ʻmuştiuc, orificiu pe unde se bea apa’; bucl’íţa ári da̯óu pítl’i ʻfedeleşul are două orificii de băut apa’.
16: stámnă; stámne (di locu̯) ʻulcior mare de pământ’.
17, 19: tărgắcícu̯ ʻburduf din piele de oaie’.
18: vurélă; -réli ʻbutoiaş’.
19: pífḱu; pífḱi ʻmuştiuc pe unde se bea apa’.
20: vuţélą̂ cu pifḱu̯ ʻfedeleş cu muştiuc’, vurǵélą̂; -ǵéle ʻbutoiaş’.
22: vắţélă [e din albaneză, afirmă subiectul].
24: vuţélą̂: di le͞mu̯ ʻde lemn’.
31: pífl’u; pífl’i ʻmuştiuc la fedeleş [se face din tocul de la cartuş]’.
33: pắǵúrę ʻbidonaş portativ pentru apă, din email sau aluminiu, pe care îl au militarii’.
35: fĉélâ ʻbutoiaş cu doage, pentru apă, de 3-6 kg’; fĉélâ, formă sincopată cu acomodare de sonoritate, din *vuţélâ (**vuĉélâ* > **vĉélâ* > *fĉélâ*); [subiectul confirmă rostirea cu *ĉ*, nu cu *ţ*].
36: viţílúşă; ~ ʻfedeleş mai mic’.
38: bútă ʻbute’.
40: bucl’íţâ; -cl’íţi ʻploscă’, [nu se zice:] plóscă.
41: bâgá ápâ di biia̯á ʻpuneau apă ca să bea’.
59: vurǵélă ʻfedeleş mai mare’.

HARTA 541. DAMIGEANĂ, pl. [802]

33: cófă ʻdamigeană de plastic’, vaţélą̂; -ţélį ʻdamigeană mai mică, portabilă’.
36: [capacitate: 2,5 kg, 5 kg, 10 kg].

HARTA 542. TAI, ind. prez., 1-3 sg., 3 pl. [803]

19, 60: curmắmu̯ ʻtăiem’.
56: u tiľá pi dáu ʻo tăia pe din două [= pe jumătate]’.

HARTA 546. SĂ TAIE, conj. prez., 3 sg. [805]

37: o s-taia̯ un ńeu̯ di pášte ʻo să tai un miel de Paşte’.

HARTA 547. CUŢIT, pl. [806]

19: cúţarʲ ʻbuturugă’.
34: cuţutícʲ ʻcuţitaş’.
37: căţútlį ʻcuţitele’.
39, 49: câţútlu ʻcuţitul’.
60: cúţurʲ ʻbuturugă’.

HARTA 548. BRICEAG, pl. [807]

1: căsturą̆ ʻbriceag mai mare, ciobănesc’.
9: lipídâ; -píḑ ʻlamă de briceag’.
12: lipídă; -píḑ ʻbriceag fără plăsele’.
25: psufi̯i̯; -fi̯i̯ ʻbriceag cu 2-3 lame’, tăl’itúrą̆; -túrˈ ʻlimbă la briceag’.
36: [nu se zice:] custúră; custúră ḑâc álţâ ʻcustură zic alţii’ [nu în Aminciu].
37: biĉác ʻbriceag mai mic’; o z-γom biĉáţi ʻo să luăm bricegele’.
40: câsturícâ; -ríţi ʻbriceguţ’.
41: [alţii spun:] custúrâ.

HARTA 549. PLĂSELE, sg. [808]

13: mắnă di cuţútʲ ʻmâner de cuţit’, [dar:] mănáre di căstură ʻmâner de briceag’.
16: mănáre ʻmâner’.
18: mănári ʻmâner’, mănắră [pla.] ʻmânerele’.
22: mą̆nárį ʻplăsele din corn de capră’.
39: mânúşi ʻmâner’.
40: mânúşi ʻmâner’ [ca termen general, nespecializat].
41: θíki ʻteacă’.

HARTA 550. FELIE, pl. [809]

2, 19, 21, 40: cumátą̆; -mắţ ʻbucată’.
3, 6-8, 14, 19, 21: câlcắńʲ; -cắńi ʻfelia groasă, de la margine, a plăcintei sau a pâinii de formă rotundă; coltuc’.
3: cârvẹ́ái̯i; -véi̯ ʻo singură pâine, **o** pâine’: únâ cârvẹ́ái̯i di pâni ʻ**o** pâine’.
4: cumátâ ʻ1° bucată’, ʻ2° felie’; [σ] filíį; -líi̯ ʻfelie de carne’; cl’inʲ; cl’íni ʻfelie, ca o secţiune transversală într-o pâine’.
6: cl’inʲ ʻfelie, ca o secţiune transversală într-o pâine’; cucutícʲ ʻo bucată din *cl’inʲ*’.
7: [σ] filíi̯i; -líi̯: di cárni, di caşʲ ʻde carne, de brânză’.
13: [σ] filíi̯ă; -líi̯: di cárne, di merʲ, di păpúné ʻde carne, de măr, de pepene verde’.
16: fẹlí: dẹ cárnẹ; fẹlẹ́ză ~ ~ ʻfelie: de carne’.
17: filí di cárni ʻfelie de carne’, bucátă; -cắţ ʻbucată’, [nu se zice:] filíi̯ẹ di pắni ʻfelie de pâine’.
18: sfínă di pắni ʻfelie de pâine’, cucutícʲ di pắni ʻfelie de pâine’, filíi̯a-i̯ di: cără, merʲ, ĺiminícʲ, patáti ʻfelia e de: carne, măr, pepene verde, cartofi’.
19: cucutícʲ ʻfelie de pâine’, cl’inʲ ʻfelie mare, ca secţiune transversală dintr-o pâine’, cúă ʻcoajă de pâine’.
20: scą̆fárį ʻfelie mare de pâine’, cą̆cótʲ ʻfelie mică de pâine, o jumătate de *scăfări*’, camátă; -mắţ ʻbucată’.
21: [nu se zice:] cl’inʲ.
23: [nu se zice:] filíi̯i.
25: scą̆fárį ʻfelie mare de pâine, ca secţiune transversală’.
31: sfínâ ʻ1° felie de pâine’, ʻ2° pană de despicat lemne’.
32: csifárẹ ʻfelie mare de pâine’.
36: fétă ʻfelie (de pâine)’, filíe; -líi̯: di cárni ʻbucată mică de carne’, cumátă; -mắţą̆ ʻbucată’.
37: bucátă; -cắţ ʻbucată’; [nu se zice:] cumátă.
38: nḑófă; nḑófi ʻfelie groasă de pâine; coltuc’; [nu se zice:] cucutícʲ di pắni.
39: [σ] filíi̯; -líi̯ ʻ[fâşie de carne]’.
52: [nu se zice:] filíe.
MEGL.: călcṓń; -cṓńă ʻcoltuc (de pâine)’.

HARTA 551. LINGURĂ, pl. [810]

12: líŋgurą̆ dį café ʻlinguriţă’.
19, 31: ĉubánâ; -bắń ʻlingură mare de lemn folosită de ciobani’.
26: liŋguríţą̆ ʻlinguriţă’.
31: pícsu ʻarbust verde tot anul, din rădăcina lui se face: cârlibáną̆; -bắń ʻpartea superioară, mobilă, a caţei, făcută din lemn dur, sculptat, cu care se prinde oaia de picior’.
32: [Forma *língră*, pe care am întâlnit-o numai în Samarina, a fost menţionată pentru această localitate atât de G. Weigand (Weigand 1888: 36) cât şi de Tache Papahagi în DDA s. v. *lingră*].
37: [subiectul scrie:] lingră; língri; líŋgą̆ră ńícą̆; líŋgą̆ri ńiţ ʻlinguriţă’.
38: liŋguríčă; -ríĉi ʻlinguriţă’.
40: liŋguríĉi; ~ ʻlinguriţă’.
41: liŋgurícâ; -ríţį ʻlinguriţă’.
52: [nu se zice:] líŋgură.
56: lúgắńicä ʻlinguriţă’.

HARTA 552. FURCULIŢĂ, pl. [811]

13: furculíţă: aíst zbor ę́ste vinít di cắtă Rămăníi̯o ʻacest cuvânt e venit din România’.
22: [nu se zice:] pirúni, bunélă.
24: agą̆pşắi̯; ʻuitai’.
40: piringíţâ; ~ ʻfurculiţă mai mică’.

HARTA 553. CRATIŢĂ, pl. [812]

1: tinĝiré tesʲ ʻcratiţă’, tinĝiré ahą̆ndósʲ ʻoală smălţuită’.
7: tinĝiré di hálcumâ ʻcratiţă de aramă’, tinĝíré di ĉíŋgu ʻcratiţă de email’.
8: tinĝiríćʲ; -ríţ [m.] ʻcrăticioară’.
14, 19: tiγáné; -γắń ʻtigaie’.
19: bą̆rgáĉi; -gắĉ ʻcăldare de aramă cu toartă’, bą̆rgą̆ĉícą̆; -ĉíţį ʻcăldăruşă de aramă cu toartă’; távą̆ cu mą̆núşi; távį ~ ~ [lit.] tavă cu mânere [= cratiţă]’, tiγą̆níĉi; ~ ʻtigăiţă’.
19, 36: cą̆ldáre; -dắrˈ ʻcăldare’.
20: tįnĝér ʻoală smălţuită’.
21: tinĝér di bácră ʻcratiţă de aramă’.

36: brăcâcă: di ţíŋgu, di hálcumă ʻde tablă smălţuită, de aramă’, ǵivéčᵘ̯; -véčă [n.] ʻrecipient mare de lemn’.

HARTA 554. PAHAR, pl. [813]

4: ḱélḱi ńícâ; ~ ńiţ ʻpăhărel’, ḱélḱi mári; ~ măr̦ ʻcană de sticlă’, cunétă; -néţ ʻsticlă (pentru vin, ţuică, oţet etc.)’; ḱélḱi ʻsticlă (materie)’; cunéta-i̯ di ḱélḱi ʻsticla [recipientul] e de sticlă materia’.
7: ḱélḱi di ǵilíi ʻpahar de sticlă’.
10, 19: scáfă̦; scăḱ ʻcană de porţelan [de băut ceai etc.].’
14: ştámbă; ştámbe ʻcană de porţelan cu coadă’.
15: scáfă ʻ1° pahar de sticlă’, ʻ2° cană de ceai, ceaşcă de cafea’, filĝánᵘ̯; -ĝáni ʻceaşcă de cafea fără toartă’.
17: ĝíjré; -váḑ [m.] ʻibric de aramă’, [nu se zice:] ḱélḱi, putír.
18: scáfă; scáfi ʻcană de ceai’, ĝijvé; -váḑ ʻibric de aramă’, filiĝánă di caféi ʻceaşcă de cafea’, cuşníţă ʻcoşniţă’.
19: ĝivĝé; -ĝáḑ ʻibric de cafea’, ḱélḱi ʻsticlă (materie)’, cunéta-i̯ di ḱélḱi ʻsticla [recipientul] e de sticlă [materie]’, ḱilḱíţă̦; -ḱíţi ʻpăhărel de sticlă’.
22: barðácᵘ̯ ʻpahar de sticlă’, ḱélkĕ ʻpăhărel de băut ţuică’, cúpă̦; cúpi̯ ʻpahar de băut vin’; [nu se zice:] putír.
26: scăfă̦líţe ʻpăhărele’.
29: [nu se zice:] ḱélḱi, putírᵘ̯.
33: putiŗe di ǵilíe ʻpahar de sticlă’.
36: fe̯átă muşátă, si̯-u be̯ai̯ tu cúpă ʻfată frumoasă, s-o bei din pahar’; finĝánă; -ĝắne di bie̯á cafélu ʻceaşcă de beau [ei] cafeaua’; aracuǵáu̯ă; ǵée: bii̯á ţípură cu mắsă ʻpăhărel: beau rachiu cu ea’; bríḱu̯ di ţíŋgu; brúḱe ~ ~ ʻibric de tablă emailată’; căldáre; -dắri̯ ʻăldare’.
37: gótă di qelq ʻpahar de sticlă’, filĝán; -ĝáni [n.] ʻcană de smalţ (pentru ceai, cafea, etc.)’, uréḱe la filĝán ʻmâner la cană’, qelq ʻsticlă (materie)’.
38: qélqi; qelq ʻsticlă [recipient pentru vin etc.]’.
52: putírᵘ̯: e̯ásti faptᵘ̯ di ḱélḱi ʻpahar: este făcut din sticlă’, firída-i̯ fáptă di ĝámi ʻfereastra-i făcută din geam’.
58: filĝánâ; -ĝéni ʻceaşcă de băut cafea’.

HARTA 555. UMPLU, ind. prez., 1 sg., 1-3 pl. [814]

52: va s-umplémᵘ̯ ʻtrebuie să umplem’.
56: va s-umpŧắm ʻtrebuie să umplem’.

HARTA 557. PIULIŢĂ[1], pl. [815]

3: mulúcᵘ̯; -lúḱi [n.] ʻpisălog de fier’.
4: mâcúcᵘ̯; -ĉúcur̦ [n.] ʻ1° pisălog’, ʻ2° măciucă’.
5: stúmburᵘ̯; stúmbur̦i̯ [n.] ʻpisălog’.
7: ḱisám cu stúmbulᵘ̯ ʻpisam cu pisălogul’, stumbu ʻpisălog’.
8: [e de lemn şi mare cât o găleată].
10: stúmburᵘ̯; stúmbur̦ [m.] ʻpisălog de fier’.
13: stumbᵘ̯; stúmbur [n.] ʻpisălog’.
15, 19: stúmbu; stúmbi [n.] ʻpisălog’.
17: tuĉ ʻtuci, fontă’.
18: hăváni; vắń: di strunĝᵘ̯ gálbinᵘ̯, ti ţe̯áţiri ʻde cupru galben pentru [pisat] năut’, nḫíma adv. ʻîn jos’, tu n̯susᵘ̯ ʻîn sus’, nífurᵘ̯ ʻpantă urcătoare’.
18, 19: câĉúbᵘ̯; -ĉúbi ʻbuturugă, butuc’.
21: dubéc ʻpiuă mare’, maľᵘ̯ ʻmai [cu care se bate în *dubéc*]’.
22: maľᵘ̯; máľĕ ʻmai [cu care se bate în *dubéc*]’.
23, 25: sumbᵘ̯; stúmbi̯ [n.] ʻpisălog’.
24: strunĝᵘ̯ ʻalamă’.
28: túnĝi ʻalamă’.
29: stúmbu; stúmbur̦ [n.] ʻpisălog’.
31: dubéḱi: di ḱátră̦ j-di lémnu ʻde piatră şi [= sau] de lemn’; cafélu tu dubéḱi ʻcafeaua [o pisam] în *dubéḱi*’; hâváni̯ [pentru pisat piperul]; stúmbu ʻpisălog’.
33: stumbᵘ̯; stúmbur̦ [n.] ʻpisălog’; u faţ minútă ʻo faci măruntă’; ǵudíe [e de lemn]; hă̦váne [e de bronz].
35: hâvani̯ [e de aramă].
36: ḱiséḑu̯ sáre̯a tu cuvátă ʻpisez sarea în piuliţă [de lemn]’.
37: ḱiséḑ aúǵa ʻpisez [= storc strugurii]’.
38: stumbᵘ̯ di lem ʻpisălog de lemn’.
40: dubéḱi ʻpiuliţă mare’.
41: ḱiseḑᵘ̯ sti ḱátrâ ʻpisez pe piatră’.
51: stúmbu; stúmbur̦ [n.] ʻpisălog’.
52: [nu se zice:] hăváni.
MEGL.: clu̯óşnic; clu̯óşniţi ʻpisălog’.

HARTA 558. PIULIŢĂ, pl. [816]

2: stúmbu; stúmbi̯ [n.] ʻpisălog’.
6: stúmburᵘ̯; stúmbur̦ [m.] ʻpisălog’; hâváni di trúnĉu ʻpiuliţă de alamă’.
7: stúmbulᵘ̯ di lémnu ʻpisălogul de lemn’.
8: [σ] hâváni; -vắń ʻpiuliţă de fier’, stúmburᵘ̯; stúmbur̦ [m.] ʻpisălog de lemn la *cuvátă*’.
15: ǵibécᵘ̯ ʻvas mare de lemn în care se pisau boabele de cafea, de grâu etc.’, cărníĉᵘ̯; -níĉi ʻcovăţică rotundă de lemn, cu capac’.
17: stúmbu; -stúmbi̯ [n.] ʻpisălog’.
18: stumbᵘ̯; stúmburi [n.] ʻpisălog’.
19: cârníĉᵘ̯; -níĉi ʻcovăţică rotundă de lemn, cu capac’, stúmbu ʻpisălog’.
29: dubéḱi̯ ʻpiuliţă de lemn pentru pisat usturoiul’.
36: stúmbu; stúmbe [n.] ʻpisălog’, stúmblu [sga.].

HARTA 559. JUG, pl. [817]

6: [turcii zic:] bui̯undrúcᵘ̯.
13, 39, 54: [nu se zice:] ĝugᵘ̯.
22: pli̯sᵘ̯; pli̯si̯ ʻlegătură de pânză care protejează ceafa boului de jug’.

31: [nu aveau boi].
35: La Ĝugʰ ‘trecătoare montană între Tesalia şi Epir, în apropiere de Aminciu’.
36: ĝúglu [sga.].
54: áirʰ; áirꞏ; áiră; airắmʰ; -ráţ; áiră ‘ar’ [vb.].
59: ĝucʰ ‘vârf de munte’.

HARTA 560. CAR, pl. [818]

NOTĂ: Au, în general, sensul ‘car’ numai *carʰ* şi *ḱéră* (*qéră*); ceilalţi termeni înseamnă, de obicei, ‘căruţă’.

7: bágâ duşimé ‘pune platformă’.
14: [recent, înseamnă şi:] ‘automobil’.
15: [în alte părţi se spune:] ḱéră.
19: âń si spári ‘mi se pare’.
22: ḱér̨ă ‘car cu două roate, tras de bivoli’.
23: [mai ales pentru boi, dar şi pentru cai].
24: caróţ̨ă; -róţ̨ ‘căruţă’.
29: amácsi; amắcsi ‘trăsură’, paị̯tóni; -óń ‘faiton’.
31: amácsi ‘car pentru boi, cu roţi de lemn’, arâbắ; -báḍ ‘căruţă cu roţi având şină de metal’.
36: cár**u** ‘car’, caróţ̨ă; -róţ̨e ‘căruţă’, trágă; trắḍi ‘tragă; scândură folosită la transport, trasă de boi etc.’; traḍe azvárnale ‘trage târâş’.
37: strag ‘trag’.
58: ḱéră cu boị̯ ‘car cu boi’.

HARTA 561. ROATĂ, pl. [819]

23: ρặcóĉʰ; -cǫ́âĉ̨ ‘mosor’.
33: [nu existau drumuri pentru căruţă].
36: [V] rǫ́ată di mǫ́ără ‘roată de moară’.
37: rótli [pla.].
39: róδă [e pe greceşte].

MN 366. OBADĂ, pl. [820]

2, 5: culácʰ ‘colacul roţii [care nu-i făcut din obezi]’.
8, 9, 11, 21, 36: culácʰ ‘totalitatea obezilor’.
22: culácʰ ‘colacul roţii [fără obezi]’.
23: culácʰ ‘colacul de lemn al roţii’.
24: cóθuɾ̄ʰ ‘colacul roţii’.
37: culác ‘totalitatea obezilor’; [subiectul face diferenţă între:] culác [şi:] cuγác (di frínă, di aγót) ‘colac (de făină, de aluat)’.
39: cóθurʰ ‘colacul roţii’.

HARTA 562. SPIŢĂ, pl. [821]

MEGL.: spíţă ‘1° spiţă’, ‘2° aşchie de lemn (care îţi intră în deget)’.

HARTA 563. ŞINĂ, pl. [822]

4: [şi bulgarii zic *şină*].
6: ţérḱu; ţę́árḱi ‘cerc de fier la butoi’.
11, 18: [slavii macedoneni spun *şină*].
37: străŋg ‘strâng pumnul’.

HARTA 564. BUTUC, pl. [823]

17: [slavii macedoneni spun: *glavína*].
19: cúţarʰ; cúţarꞏ ‘buturugi, butuc’.
31: cúţurʰ; cúţurꞏ ‘buturugă; butuc’.
36: ca sói di rumáni ţi íntră ḥérlu năúntru ‘ca un fel de *rumáni* [specialitate de drob] prin care intră fierul înăuntru’.

HARTA 565. ÎMPIEDIC (carul), ind. prez., 1 sg. [824]

4: ᵃnḱdicâtǫ́ari; -tórꞏ ‘lanţ cu care împiedică căruţa’.
6: nḱádicʰ cálu ‘împiedic calul’, andróḥi; ~ ‘piedică’, bágâ-l̓ andróḥi ‘pune-i piedică’.
15: zăptăséscu ‘stăvilesc, opresc’.
19: azăptăséscu ‘stăvilesc, potolesc, opresc’.
21: sáṇ̨; săń ‘piedică’.
25: legʰ cu şinĝírʰ ‘leg cu lanţ’.
32: áre frenʰ tra s-nu fúgă‿aγáńa ‘are frână ca să nu meargă repede’.
40: právda u nǵádicâ ‘vita o împiedică’.

MN 367. OSIE, pl. [825]

22: [nu aveau căruţe; transportul se făcea cu caii].

MN 368. INIMA CARULUI, pl. [826]

36: [e de fier].

MN 369. OIŞTE, pl. [827]

14: ócă; óḱe ‘hulubă’.
36: [e de lemn].

MN 370. PROŢAP, pl. [828]

11: [slavii macedoneni spun: *pótec*].
18: [slavii macedoneni spun: *vózilo*].

MN 371. LOITRĂ, pl. [829]

3: sfindúḱi di carúţâ ‘[lit.] ladă de căruţă [care se aşază pe scheletul căruţei]’.
7: [slavii macedoneni spun: *straníţâ*].
9: sfindúḱi di caróţ̨â; sfindúḱ ~ ~ [vezi nota de la 3].
18: [slavii macedoneni spun: *canátki*].
24: coşʰ; cóşuɾ̄ ‘[lit.] coş [care se aşază pe scheletul căruţei]’.
24: căpắḱ ‘scândura din faţă şi cea din spate’.

HARTA 567. CĂRĂUŞ, pl. [836]

13: izmę̣ḱárᵘ; -ḱár ‘servitor, argat’.
15: [subiectul afirmă că termenul *ḱiraĝí* e împrumutat de la slavi].
19: huzmiḱárʰ; -ḱárꞏ ‘servitor’; aγóγ̨ ‘chirie’.
22, 33: cărvą̣nárʰ ‘transportator cu caravana de cai’.
31: ḱiraĝí: cu cáḷi, cu cărvánę̣a ‘cu caii, cu caravana’.

32: ḱiraĝí: ʻtransportator cu chirie, folosind caii, nu căruţa’, hămálʲ ʻhamal’.
35: cârvânárʲ ʻtransportator cu catârii şi cu caii’.
36: ḱiraĝí: ţi portá cu cáľi ʻce transporta cu caii’, cărvănárʲ ʻproprietar (şi transportator) cu caravana de cai’.
MEGL.: fáţi ḱiriĝiloc ʻface cărăuşie’.

MN 377. CEA! [837]

17: [slavii macedoneni spun: *désno!*]
21: [albanezii spun: *poşt!*]
33: [exista o singură vacă în sat:] váca ◡ áli Áni! ʻvaca Anei’.

MN 378. HĂIS! [838]

17: [slavii macedoneni spun: *lévo!*].
18: [şi-l loveşti cu:] purtẹ́aca ʻnuiaua’.
21: [albanezii spun: *lẹ́a!*].

HARTA 568. GRAJD, pl. [839]

7: ducátâ; -cắţ ʻocol îngrădit unde stau caii’, gárdu loc îngrădit unde dorm oile’, cutárʲ ʻlocul îngrădit unde se mulg oile’.
14: ţilárʲ ʻloc de depozitat hrana pentru vite, oi’.
16: tắrlă; tắrle ʻadăpost acoperit pentru oi’.
17: [nu se foloseşte cuvântul *ahúri*, de care a auzit].
26: plẹ́ámiţă ʻgrajd pentru animale şi hrana lor’.
31: plẹ́ámiţă ʻadăpost pentru cai şi paie’, adámį ʻadăpost pentru alimente’.
38: varó ʻţarc îngrădit’, căpráḑă ʻţarc pentru capre’, masʲ ʻţarc pentru oi’.
39: [grecii spun: *stávlu*].
40: câlívâ cu valtʲ ʻcolibă făcută cu noroi de râu’.

HARTA 569. IESLE, pl. [840]

8: câfási ʻjgheab lung de lemn în care se pune hrana pentru oi’, pâhníi ʻiesle pentru cai şi vaci’.
15: niscắnţâ zăcʲ păhníi ʻunii zic ~’.
37: adărátă di purtécă, scắndără ʻfăcută din nuiele, scânduri’, băgắm i̯árbă, pái̯ă ʻpunem iarbă, paie’.
38: curítă [este şi pentru apă].
41: pâhníi [pentru animale mari: vite, cai], cupáńi: di scắndurʲ ʻde scânduri’ [pentru oi, capre].
58: grájdă: acó pįcuráru-arúcâ i̯árba ʻacolo ciobanul aruncă [= pune] iarba’.

HARTA 570. ŢESALĂ, pl. [841]

15: [subiectul afirmă că în localitatea învecinată, Molovişte se spune:] sístră; sístrẹ.
20: grésį ʻgresie’.
21: [subiectul afirmă că şi albanezii spun *aşă*].
22: [subiectul afirmă că şi albanezii spun *aşă*].

HARTA 571. ŢESĂL, ind. prez., 1-2 sg. [842]

13: [subiectul scrie, cu alfabet chirilic: кепшцн].
15: strisẹ́şti; ~ [ind. prez. 2 sg. = ind. prez. 3 sg.].

HARTA 572. VACĂ, pl. [843]

13: [subiectul, fărşerot, spune:] văţ [pl.], [dar afirmă că mbăloţii din localitate spun, la fel ca *mbăloţii* din 14. Beala de Jos:] v**a**ţ, pl.
20: ḑâţém ma pi şcurtʲ noi̯: vacậ.
33: [în sat era o singură vacă].

HARTA 573. (vaca) MUGEŞTE [844]

39: [subiectul afirmă că primul termen e din greacă, al doilea fiind cel aromânesc].
MEGL.: mucăi̯ẹ́şti ʻfornăie pe nas’.

HARTA 574. LAPTE, pl. [845]

31: prózgalʲ ʻlapte degresat’, lâptọáńi ʻplăcintă cu lapte’.
36: láptẹlẹ árẹ ḱăľ ʻlaptele are gunoaie’; láptẹ-acríşʲ tu ḱále ʻlapte acru în burduf’.
37: [subiectul afirmă că tinerii şi copiii zic:] **l**ápti; [art.] γáptli; am γotᾶună cắłdară cu γápti di ói̯li ʻam luat o căldare de lapte de la oi’.
39: dọáu lắpturʲ ʻdouă rânduri de lapte’.
40: lắpturʲ ʻcantităţi (rânduri) de lapte mulse o dată de la oi’.
45: cípă di lápti ʻpojghiţa care se face la suprafaţa laptelui fiert’.
47: γâlâtắ ʻlăptar’.
54: simíţă di mărcátʲ ʻ[lit.] sămânţă [= maia] de iaurt’.

HARTA 575. CORASLĂ [846]

15: afitáre ʻfătare’.
17: [la laptele de vacă].
36: u súgu, u bẹa γiţắľi ʻo sug, o beau viţeii’.
37: éste γápte gros ʻeste lapte gros’.
40: culástră ʻlaptele din ziua fătării’, manóγalʲ ʻlapte de mamă’.
54: s-ḱágă nuntρʲ (la oi̯) ʻse încheagă înăuntru (la oi)’.

HARTA 576. UGER, pl. [847]

33: [subiectul nu ştie un cuvânt pentru ʻuger’].
37: váca ári sínu γănst ʻvaca are ugerul bolnav’, [şi la femeie:] sin; síni ʻsân’.
58: [se zice:] úl/ḥḑăr márą̄ ʻuger mare’.

HARTA 577. VAS (în care se mulge vaca), pl. [848]

1: [înainte era de lemn, acum e de tablă].
2, 4, 19: [din tablă sau de lemn].
3: ói̯li: tu gâlẹ́átâ ʻoile [se mulg] în găleată’.
18: ḱílă = ulícą̄ [de 1 kg], câmĉi ʻcană de tinichea’.
52: tóra-i̯ di ḥerʲ, di ĉiŋgʲ ʻacum e de fier, de tablă smălţuită’.
54: [oai̯a se mulge în:] găl̥ẹ́ată; gălẹ́ţ.

HARTA 578. SMÂNTÂNĂ [849]

1: pe̯áţă ʻpojghiţă care se face deasupra laptelui proaspăt fiertʼ.
4: pânzânâ ʻpojghiţăʼ.
6: áľcâ ʻsmântână din care se face untʼ.
7-9, 15: pe̯áţâ ʻpojghiţă deasupra lapteluiʼ.
11: pe̯ţă ʻpojghiţă deasupra laptelui fiertʼ.
13, 24: [nu se spune:] pe̯áţă.
16, 19, 32-34: spúmă ʻspumăʼ.
17: acáţă pe̯áţă ca căi̯mácu̯ ʻprinde pojghiţă ca [un fel de] caimacʼ.
18: te̯ără ʻpojghiţă deasupra laptelui [ceea ce grămostenii numesc *pe̯áţă*], [nu se spune:] pe̯áţă.
22: te̯ără̯ [ceea ce grămostenii numesc *pe̯áţă*], [nu se spune:] pe̯áţă.
25: te̯ără̯ [ceea ce grămostenii numesc *pe̯áţă*].
33: pánâ ʻpojghiţă [= ceea ce grămostenii numesc *pe̯áţâ*], [nu se spune:] pe̯áţâ, câi̯máki.
36, 38: [şi la laptele fiert şi la cel nefiert].
37: téră ʻpojghiţă la laptele fiertʼ, [albanezii spun: *ajkë*, precizează subiectulë]; spúmă di γápte ʻspumă de lapteʼ.
39: pe̯áji ʻpieliţăʼ, [grecii spun:] péţâ.
41: curfía s-fáţi umtu̯ ʻ*curfía* se face untʼ.

HARTA 579. UNT [850]

16: dálă ʻzarăʼ.
19: δálă̯ ʻzarăʼ, líγdă̯ ʻuntură̯ʼ.
21: úmtu ʻunsʼ [part.].
32: líγδă̯ ʻuntură̯ʼ.
33: δálâ ʻzarăʼ [la unt], ḑărᵘ [când faci brânza].

HARTA 580. PUTINEI, pl. [851]

2, 4, 8, 10, 19: sfirlícu̯; -lícі ʻmâtcăʼ.
4: e̯ásti tâlâríc̆u̯; -ríc̆i ʻeste putină micăʼ.
7: [slavii macedoneni spun:] bútim.
13: sfărícu̯ ʻmâtcâʼ.
18: stumbu̯; stúmbi ʻmâtcăʼ.
20: sfricu̯; sfrícur̥i ʻmâtcăʼ.
24: stumbu̯ ʻmâtcăʼ.
29: sfă̯rl̥cu̯; -l̥ci̯ ʻmâtcăʼ.
36: şfărlícu̯ ʻmâtcăʼ, butinélu̯ ʻputină micăʼ.
37: [art.] tọ́nţọ; tónţli.
40: sfârlícu̯; -lícі ʻmâtcăʼ.
54: şfărícu̯ ʻmâtcăʼ.
57: fu̯rícˆ ʻmâtcăʼ.

HARTA 581. (vacă) STEARPĂ[1], pl. [852]

17: afe̯átă ʻfatăʼ [vb.].
35: [nu a auzit cuvântul:] biróńi.
36: [nu se zice:] biróńe.
37: vărndúi̯ stérpa, stérpli ʻam vândut stearpa, sterpeleʼ.
40: nu̯-acáţâ ʻ[lit.] nu prinde [= nu rămâne gravidă]ʼ.

HARTA 582. (vacă) STEARPĂ[2], pl. [853]

7: ĉipózicâ; -póziţi ʻcare a fătat dar nu prea are lapteʼ.
12: vácă̯ mătrícă̯; văţ mătríţi ʻvacă de lapteʼ.
18: éstanu̯ e̯ésti ste̯rpă ʻanul acesta e stearpă [= nu fată]ʼ.
41: armási éstanu̯ ste̯árpâ, po̯áti s-fe̯átâ di vuro̯árâ a s-nu fitắ ístanu̯ ʻanul acesta a rămas stearpă, poate să fete ulterior dacă nu a fătat anul acestaʼ.

HARTA 583. VIŢEL, pl. [854]

11, 19: máscuru̯ ʻde sex masculinʼ.
13: [subiectul afirmă că mbăloţii din Beala de Jos spun:] γiţắtu̯; -ţắl'.
32, 33: δămálu̯ ʻbou tânărʼ.
37, 40: [nu se zice:] γiţálu̯.
41: i θe̯áminu̯, i máscuru̯ ʻsau de sex feminin, sau de sex masculinʼ; [nu se zice:] viĉu̯.
57: [art.] víĉu; víĉil'.
58: viĉóc ʻviţeluşʼ.

HARTA 584. VIŢEA, pl. [855]

9: [după ce creşte puţin, este:] γiţáu̯â; -ţáli.
16: ǵiţo̯á [până la un an].
32: [nu se zice:] γiţáu̯ă.

HARTA 585. JUNC, pl. [856]

9: [până la un an].
10: dă̯nácu̯ ʻbou de prăsilăʼ.
13: [silabisit:] ĝún-cu.
15: ǵiţo̯á; -ţáli ʻviţicăʼ.
18: demu̯ ʻviţel de peste un anʼ, pắnâ s-ĉucute̯áşti ʻpână se castreazăʼ; viĉu̯; viĉ ʻviţel până la un anʼ.
22: juŋcu̯ ʻviţel de un anʼ, juncă ʻjunincăʼ; demu̯ ʻjuncan care sare la vaciʼ.
24: viĉu̯ ʻviţel care nu mai sugeʼ.
36: triótu̯; -ótă̯ ʻviţel de trei aniʼ.
39: vitúl'i; ~ ʻjunincăʼ.
40: [înseamnă şi:] ʻbou de prăsilăʼ.
41: di trei̯ ań γiţálu̯ ʻviţel de trei aniʼ.

HARTA 586. BOU, pl. [857]

1, 2, 7, 10, 13, 18, 23, 29: [art.] bóu̯lu; ból'i.
5: bă̯gái̯u̯ bóyi tu ĝucu̯ ʻam pus boii la jugʼ.
8: bicu̯; biţ, níşţâtu̯ ʻviţel necastratʼ, bou̯ ştâtu̯ ʻbou castratʼ.
12: [art.] bóu̯lu; bu̯ói̯i̯.
16: [art.] bóu̯lọ; bói̯l'e̯.
19: [art.] bóu̯lu; bói̯l'i̯, [*] ból'i̯.
21: [art.] bólu; ból'ĕ.
22: [art.] bóu̯lu; ból'ă.
24: cu co̯áră̯le̯ turắti̯ ʻcu coarnele întoarseʼ, fucurắ; -rắḑ adj. ʻsărac lipitʼ.

25 [art.]: bóu̯u; bóiu̯.
37: bóu ésti scuḱít ʻboul este castrat’; suc trahanáia ʻusuc trahanaua’; sărắmi ʻfărâme’.
49: [art.]: bóu̯lu; bóiu̯ľi, [*] bóľi.
51: [art. pl.] bóiu̯ľi.
MEGL.: čucăiắs ʻjugănesc’.

HARTA 587. TAUR, pl. [858]

11, 12: [slavii macedoneni spun:] bic.
13: si s-mărḗscă ʻsă se mârlească’.
14: siu̯-agunḗáscă ʻsă mârlească’.
15: s-trágâ ʻsă mârlească’.
17: să s-tràgă ʻsă se mârlească’.
20: bou̯ niĉucutítu̯; boi̯ -títʦ ʻbou necastrat’.
36: váca u tráḍe bóu̯lu ʻvaca o mârleşte boul’.
38: să s-trágă ʻsă se mârlească’.
39: s-trápsi váca cu bou̯ ʻs-a mârlit vaca cu bou’; [pentru oi:] mârlíri; [pentru capre:] pârcíri.
40: trâ dumuzlúḱi ʻpentru prăsilă’.
52: beĉu̯; beĉ ʻberbec care fecundează oaia’.
54: távru ʻtaur de lupte’.

HARTA 588. JUNINCĂ, pl. [859]

9: dănácă [până la un an].
17: ɣiʦáu [după doi ani].
18: ɣiʦáu [până fată].
21: [nu se zice:] ĝúŋcă.
25: ńiľoáră [între 1-2 ani].
36: δiδo̯átă ʻde doi ani’, trio̯átă; -o̯áte ʻde trei ani’, tṣeṣeṛo̯átă; -ro̯áte ʻde patru ani’.

HARTA 589. VITĂ, pl. [860]

19, 24, 52, 59: tutíputâ ʻavere constând în oi şi capre’.
19: nămáľu̯; -máľi ʻovină’.
29: numáľu̯; -máľi ʻovină’.
30: tutípūtă, tutíptă ʻavere constând în oi şi capre’.
37: [pla.] prắvḍli.
39: [cai, măgari, catâri].
46: nâmáľi [pl.] ʻanimale domestice’.
54: [numai cai şi catâri].
56: [pla.] prắvzli.
57: [pla.] prắvḍăli; ɣócu cu prăvḍ ʻlocul cu vite’.
58: [pla.] prắvzli.
60: nămáľ; -máľe ʻvită, [p. ext.] animal’.

HARTA 590. BIVOL, pl. [861]

33: [nu existau în sat].
35: [nu existau în sat; erau în Tesalia].
37: ɣai̯ [= lai̯] ʻnegru’.

HARTA 591. BIVOLIŢĂ, pl. [862]

40: lápti di válă, ~ di vuválă ʻlapte de bivoliţă’.

HARTA 592. VĂCAR, pl. [863]

14: páşte válsi ʻpaşte vacile’.
16: pęcurárᵘ̯ ţi páşĉe vásle ʻcioban ce paşte vacile’.
32: [se spune în alte locuri:] văcárᵘ̯; -cárᵢ̯.
54: välämắ; -máḍ ʻcel care paşte catârii’, arǵiléu̯; -léi̯ ʻcal care încă nu e pus la muncă’.

HARTA 593. IZLAZ, pl. [865]

2: ĉiiíri izlaz lângă apă.
4: iri livadă ʻcultivată pentru nutreţ, unde vitele nu au acces’.
6: váltu ʻbaltă’.
14: [nu se zice:] ĉiíri.
19: câşlắ; -láḍ ʻloc unde stau vitele în timpul iernii’.
22: căiiṛi; -iiṛᵢ̯ ʻlivadă unde creşte iarbă pentru cosit’.
23: băiiọi; -iiọᵢ̯ ʻteren nedesţelenit’.
36: tu múnţă ma múltu, n-Pulíţă ʻmai mult în munţi, în *Pulíţă*’.
39: varcotópi ʻloc cu apă’.
54: ti caľ, ti văţ ʻpentru cai, pentru vaci’.
56: męráii ʻ1° câmp necultivat’, ʻ2° păşune, izlaz’.
MEGL.: păşúni ăn múnti ʻpăşune pe munte’, căi̯ír; -i̯íră [n.] ʻloc rezervat pentru cultivat iarbă de nutreţ’.

HARTA 594. CIREADĂ, pl. [866]

8: vâcârḗáţâ ʻlocul unde dorm vacile’.
14: văcárlu ntreg páşte t-un loc ʻcireada toată paşte într-un loc [= la un loc]’.
28: [grecii spun:] cupáδi.

HARTA 595. ADĂP, ind. prez., 1-3 sg., 3 pl. [867]

13: [pentru plante:] adápu̯; adắḱ; adápă.
21: [nu se zice:] adápu̯.
37: adáp ɣócu ʻadap pământul’, a cui̯ daiu̯ ápă? dau̯ ápă a o̯íli ʻcui dai apă? dau apă la oi’.
38: [*] dau̯ ápă ʻadap’, adáp gărdína ʻud grădina’.
41: adápu̯ = li dipún [óiu̯li] si bẹa ápâ ʻadap = le cobor [oile] să bea apă’.
46: adâpá tu gârdínâ ʻadăpa în grădină [= grădina]’.

HARTA 596. SĂ ADAPE, conj. prez., 3 sg. [868]

29: tra siu̯-adápâ ʻca să adăpe’.
32: elu̯ príndi siu̯-adápă ʻel trebuie să adape’.

HARTA 597. (cal) ROIB, pl. [869]

1: duru̯áńe; ~ [f.].
2: aróiu̯bă; aróiu̯bi [f.].
4: búşcu; búşţâ ʻde culoare cafenie’.
7: múrgu; múrḍâ, [f.] múrgâ; múrḍâ ʻde culoare galbenă spre maro’, pâdârúşu̯; -rúşᵢ̯ ʻcal cu glezna albă’; baľu̯; baľ ʻcal alb pe frunte’, âpárᵘ̯ ʻcal alb pe bot’, culu̯; cuľ ʻşarg’, sifu̯; siḱ ʻgalben-gri’, ǵocu̯; ǵoʦ ʻalb’.
8: aróiu̯bu; aróiu̯ǵi ʻcu părul galben’.

9: dărǫáńi; ~ [f.].
13: [subiectul scrie:] rošu; roši (grafia subiectului).
20: búşcă; búşti [f.], cuḱál [< alb. *kuqál* ʻroşcatʼ].
22: cărᵘ; cări ʻsurʼ.
23: álĝă; álĝi [f.].
24: ľarᵘ; ľar ʻpestriţʼ.
26: mérĝu ʻ[despre animale] de culoare maroʼ.
29: durítcu [format după *carítcu*].
39: alĝétcu ʻcu mai multe culoriʼ.
54: psarᵘ; psari ʻalb de totʼ.
MEGL.: cal pitinęg [subiectul nu ştie sensul; cf. dr. *pintenog*].

HARTA 598. (cal) MURG, pl. [870]

4: [despre cai:] ᵃrapᵘ; ᵃráḱ ʻnegruʼ, psarᵘ; psari ʻgriʼ, ĉilᵘ; ĉiľ ʻalbʼ, ľarᵘ; ľari ʻbălţat, cu peteʼ.
7: arápᵘ ʻnegruʼ, cârmúsᵘ; -múşi ʻfoarte negruʼ.
13, 14: laiᵘ; lai ʻnegruʼ.
15, 17: laiᵘ; lăi ʻnegruʼ.
16: sifᵘ = nĉinuşíu ʻgriʼ, múrgǫ = nĉïnuşíu cu laiᵘ ʻgri cu negruʼ.
17: cafiringí; -gáḍ ʻ(cal) de culoare nici neagră, nici roşieʼ.
18: (cắnc, calᵘ) murgᵘ; murḍ ʻsurʼ, sívᵘ; sívań ʻsur deschisʼ, psarᵘ; psari ʻalb-negru, pestriţʼ, alĉᵘ ʻroşcatʼ.
31: psarᵘ; psari ʻpestriţʼ.
32: [la câini:] murgᵘ; murḍi.
33: [pentru oameni, pisici:] murgᵘ; murḍi.
39: [la câini, urşi, lupi:] múrgu; múrḍi ʻbejʼ, [la oi capre:] múrgâ; múrḍi ʻbejʼ.
40: cârắ ʻfoarte negruʼ.

HARTA 599. (iapă) MURGĂ, pl. [871]

3: [calul e:] durí, [iapa e:] aróşi.
13: [subiectul scrie:] japă lajă (*j* = *ı*).
17: şarénă; -réni ʻalb cu negruʼ.
32: [despre căţele:] múrgă [L] ; murḍi.
MEGL.: [foarte clară opoziţia:] négri/nęgri ʻnegri/negreʼ.

HARTA 600. (cal) ŞARG, pl. [872]

1: aróibă; aróibę [f.].
2, 19: cúlă; cúlį [f.].
3: [σ] búşcu; búşştâ ʻnegru deschisʼ.
7: psarᵘ; psari ʻgalben cu albʼ.
8: ĉilᵘ; ĉiľ ʻbălanʼ, búşcu; búştâ ʻde culoare cafenieʼ.
13: aťᵘ = ca pi gáťbinᵘ ʻcam spre galbenʼ; [alte culori:] roşᵘ ʻroşuʼ, laiᵘ ʻnegruʼ, álbu ʻalbʼ, cărᵘ; căr = lai cu álbu, misticátᵘ ʻnegru cu alb, amestecatʼ.
15: góc ʻîntre galben şi albʼ, siv ʻ[la cai] griʼ.
17: rúsă; rúsi [f.].
20: álĉį; ~ [f.].
23: sivᵘ ʻ[pentru catâri] surʼ, sívă; síví [f.], psaρᵘ; psaρi ʻ[pentru cai] surʼ.
31: baľᵘ; baľ ʻcu dungă albă pe nasʼ.
36: gálbină; gálbinį [f.].
40: cúlcu ʻgalbenʼ, psarᵘ; psari ʻalb cu negruʼ.
41: parðálᵘ; -ðáľ ʻcu două-trei culoriʼ.

HARTA 601. CĂRUŢĂ, pl. [873]

8: hamúti; ~ [f.] ʻhamʼ.
11: ĉézą; ĉézę ʻcăruţă cu două roţiʼ.
19: hamútᵘ; -mútį [n.] ʻhamʼ.
22: ḱérą ʻcotigă cu două roţi de lemn (fără şine), trasă mai ales de bivoliţeʼ.
23: caρóţă [pentru boi], talícă [pentru cai].
32: caróţă: ęáste ma ńícă di carᵘ ʻ*caróţă*: este mai mică decât carulʼ.
33: nu-avęámᵘ cắľuri ʻnu aveam drumuriʼ, vûrᵘ n-avęá ʻnimeni nu avea [căruţă]ʼ; [până la 1973 nu a existat drum modernizat; subiectul nu auzise vreun cuvânt pentru ʻroatăʼ].
40: sústrâ ʻtrăsurăʼ.

MN 381. HULUBĂ, pl. [874]

17: amúti; ~ [f.] ʻhamʼ.
18: ĉiftᵘ ʻpereche de cai la căruţăʼ, calᵘ tecᵘ ʻcal care trage singur căruţaʼ.
20: hămúti ʻhamʼ.

HARTA 602. IAPĂ, pl. [875]

8: sívâ; sívi ʻ(de culoare) alb cu negruʼ: misticátâ, puľ-puľ ʻamestecată, cu pete [albe şi negre]ʼ.
13: [subiectul scrie:] **ia**pă, **ea**ste ʻesteʼ.
16: calᵘ; caľ, [art.] cálu; cáiľę; calᵘ curátᵘ ʻcal scopit, nérezᵘ ʻporc nescopitʼ.
18: [e iapă din momentul în care a fătat; până atunci e:] mắnḍă; mắnḍi.
19, 49, 50: cáľi ʻcaiiʼ.
25: vărvátᵘ; -váţ ʻarmăsarʼ.
38: u duc ta s-aşteárắ ęápa, váca ʻduc iapa, vaca să se împerecheze'.
40: limâręáuâ ʻhăţʼ.
47: a caľlor ʻcailorʼ.
51: áli ęápă ʻiepei', calᵘ; caľ ʻcalʼ.
54: calᵘ; caľ ʻcalʼ.
56: calᵘ; caľ ʻcal', [art.] cálu; cáľi, caľį, cáyi; a cáilorᵘ ʻcailorʼ.

HARTA 603. (calul) NECHEAZĂ, ind. prez., 3 sg. [876]

36: hrămătiseáşte ʻ(calul, iapa) rânjeşteʼ.
38: cálu rujéşti, ǫáia zǵáră ʻcalul nechează, oaia zbiarăʼ.
39: [măgarul, catârul:] aruǰáşti, [oaia, capra:] zǵárâ.

HARTA 604. COPITĂ, pl. [877]

3, 4, 19: ń-deádi únâ sclóţă ʻmi-a dat o lovitură de copităʼ.

7: sclóţâ; sclóţi ʻlovitură de copităʼ, tâbáni; -bắń ʻtalpa caluluiʼ.
8: sculóţâ; ~ ʻlovitură de copită (dată de cal)ʼ.
13: clóţă; clóţe ʻlovitură de copităʼ.
14: ţ-u da cu cloţa ʻte loveşte cu copitaʼ.
15: ń-dẹ́ádi únâ sclóţâ ʻmi-a dat o [lovitură de] copităʼ.
16: sclóţă; sclóţe ʻlovitură de copităʼ.
17: [slavii spun:] kópito; lu̯-agudí cu sclóţa ʻl-a lovit cu copitaʼ.
18: sclóţă; sclóţi ʻlovitură dată de copita calului'; cu sclóţa ʻcu copitaʼ.
20: tẹ-agudí cu sclóţa ʻte-a lovit cu copitaʼ.
21, 22: clóţă; clóţi ʻlovitură de copităʼ.
24, 52: sclóţă; sclóţi ʻlovitură de copităʼ.
31, 52: tẹ-agudẹ́áşti cu sclóţa ʻte loveşte cu copitaʼ.
32: clo̯áţă; cloţi̯ ʻlovitură de copităʼ, cluţue̯áşte cu côrlu ʻloveşte cu piciorul'; [nu se zice:] sclóţă.
33: ặń dẹ́áde únă sclóţă cu côrlu ʻmi-a dat o lovitură cu piciorul'.
36: da clo̯áţă ʻ[calul] loveşte cu copita', *únu cálu áre úŋgl'a ntre̯ágă* ʻun cal are copita întreagă [= o singură unghie la picior]ʼ.
37: cáu mi gudí cu sclóţa ʻcalul m-a lovit cu copitaʼ.
39: pâtúnâ ʻtalpăʼ; culţátâ ʻlovitură de copităʼ; [subiectul afirmă că fărşeroţii spun:] clóţâ ʻlovitură de copităʼ.
40: culţátâ; -ţắţ ʻlovitură de copităʼ.
41: culţue̯áşti cu ƙicôrlu ʻloveşte cu piciorul', [σ] cu culţáta ʻcu lovitura de picior'.
54: ḍanḍárᵘ̯ ʻcal care dă des din copite', puľᵘ̯; puľ ʻ1° pasăre zburătoare', ʻ2° glezna calului'.

HARTA 605. MÂNZ, pl. [878]

7: mắnḍu ʻmânz' [la naştere].
8: mulíĉᵘ̯ ʻcatâr', mlárẹa nu fẹátâ ʻcatâroaica nu fată'.
12: δiu̯ótᵘ̯; -u̯ót ʻcal tânăr'.
13: măn̡ḍ(u̯ măscur(u̯ ʻmânz'.
39: [pla.] mắnḍâl' ʻmânjii'.
41: [nu a auzit cuvântul:] mắnḍu.

HARTA 606. MÂNZĂ, pl. [879]

9: mânḍácă; -ḍắţ ʻmânză până la un an'.
14: [nu se zice:] mắnḍă.
18: mắnḍă; mắnḍi ʻmânză de doi ani'.
22: θẹ́mi̯nă̯; θẹ́mi̯ni̯ ʻde sex feminin'.
39: vâlâmắ; -máḍ ʻherghelegiu'.
40: δiótᵘ̯ măscurᵘ̯ ʻmânz'.

HARTA 607. MÂNZ (de un an), pl. [880]

12: δiu̯átă; -u̯átį ʻmânză de un an'.
13, 54: [nu se zice:] δiótᵘ̯.
16: mắnḍo [până la 3-4 ani, apoi:] ăl' bágă sumárᵘ̯ ʻîi pun samar'.
18: δiótᵘ̯ ʻmânz de doi ani, când sare la iepe', mắnḍă; mắnḍi ʻmânză de doi ani'.
19: δio̯átâ; -o̯áti ʻmânză de un an'.
22: [nu există forma nediminutivată].
25: δi̯o̯átă; -o̯átį ʻmânză de un an'.
29: δio̯utícă̯; -tį́tį̯ ʻmânză de un an'.
31: δio̯átă; -o̯áte ʻmânză de un an'.
39: δiótᵘ̯ ʻmânz după un an', [la oi:] no̯átinᵘ̯; no̯átiń, [la capre:] vitúľᵘ̯; -túľ.
41: δiótᵘ̯ ʻde trei ani', triótᵘ̯ ʻde trei ani'.

HARTA 608. MÂNZ (de doi ani), pl. [881]

4: di̯o̯átâ; -o̯áti ʻmânză de doi ani'.
9: δiutàcâ; tàţi ʻmânză de doi ani'.
11: δiu̯ótᵘ̯: di un anᵘ̯ şi n̡susᵘ̯ ʻde la un an în sus'.
13: măn̡ḍ(u̯: păn ľ-bágă sumáru ʻpână îi pune samarul'.
16: [subiectul afirmă că în Nijopole (punctul 18) se zice:] diótᵘ̯.
18: [femela e:] mắnḍă; mắnḍi.
31: δiótᵘ̯: pắnâ ľ-bágâ sumárlu ʻpână îi pune samarul'.
36: triótu̯ ʻ(cal) de trei ani'.

HARTA 609. ARMĂSAR, pl. [881]

16: la mắnḍo ta s-tragă e̯ápa ʻla mânz, ca să monteze iapa'.
18: u duţ la δiótᵘ̯ să s-tragă ʻo duci la *δiót* să se monteze'.
29: are̯átį̯lį̯ tráḍi̯ i̯ápa ʻarmăsarul montează iapa'.
31: calᵘ̯ niĉucutítᵘ̯ ʻcal nescopit'.
32: bărbíţi aríti, ári co̯áľili măr ʻberbec nescopit, are coiele mari', [nu se zice:] bo̯áşi ʻcoaie'.
39: e̯ápa s-tráḍi ʻiapa se montează'.
54: e̯ápa si̯-aşte̯áră cu cálu aréti, cu γumárᵘ̯ ʻiapa se montează cu armăsarul, cu măgar'.

HARTA 610. RÂNCACI, pl. [883]

7: coľᵘ̯; co̯áľi ʻcoi', [la cai:] o̯áu̯u ʻcoaie'.
11: hudún; -dúń ʻcu coaiele în interior'.
13: răzácᵘ̯: cáma slabᵘ̯ ʻmai slab [= mai puţin potent]; [nu se zice:] arăngáĉᵘ̯; adắm; adắń ʻcu coaile înăuntru'.
16: coľᵘ̯; co̯áľe ʻcoi'.
18: hădúm; -dúń ʻfără coaie din naştere'.
19: bo̯áşi [plt.] ʻcoaie', strâcséscu ʻsuport, rezist'.
20: pi̯cátᵘ̯; -cáti̯ [n.] ʻcoi'; árį̯ unᵘ̯ pi̯cátᵘ̯ ma ńicᵘ̯ ʻare un coi mai mic'.
24: r̄unḍui̯ítᵘ̯; -i̯íţ ʻscopit'.
31: arunḍuítᵘ̯; -iţ ʻscopit, castrat'; coľᵘ̯; co̯áľi̯ ʻcoi'; hârhândẹáľi [plt.] ʻcoaie'; [nu se zice:] bo̯áşi; nu strâcse̯áşti sumárlu ʻnu suportă samarul'.
32: munúhᵘ̯ [şi la ţap, berbec], coľᵘ̯; co̯áľe ʻcoi'.
37: cóili ʻcoaiele'.
39: ruŋgáĉᵘ̯ [ambele coaie le are mai mici], hâdúmᵘ̯; -dúń ʻcu coaiele în burtă'.
40: coľᵘ̯ ʻcoi'.
41: právdâ simaδiacó ʻvită râncace', [nu se zice:] aruŋgáĉᵘ̯.
54: şuţᵘ̯ cálu ʻscopesc calul'.

HARTA 611. MĂGAR, pl. [884]

4, 7, 19: ɣumârâ̦ţ̦; -râ̦ţ ʿmăgăruş’.
12: ɣumă̦rícu̯; -ríţ ʿmăgăruş’.
19, 51: ɣumáre! ʿmăgarule!’.
31: ɣumáru̯ di dâmârâ ʿmăgar de prăsilă’.
33: bre, ɣumáre! ʿmăi măgarule!’, [fig.] ɣumăripséscu ʿam comportament de măgar’.
38, 54: ɣumărâ̦ţ̦u̯; -râ̦ţ ʿmăgăruş’.
39: [măgarul] agârse̦á̦şti ʿbehăie’.
50: ɣumáru [art.] ʿmăgarul’, tiľái̯ co̦áda a ɣumáru ʿam tăiat coada măgarului’.

HARTA 612. MĂGĂRIŢĂ, pl. [885]

7, 19: ɣumârâ̦ţâ; -râ̦ţi [dim.].
12: ɣumă̦ri̦că̦; -ri̦ţi̦ [dim.].
17: ɣumára fe̦átă magaríc̦u̯ ʿmăgăriţa fată măgăruş’.
20: ɣumă̦ră̦ţă̦; -ră̦ţi̦ [dim.].
21: pulíştru; -líştri̦ ʿpui de măgar’.
22: ɣumă̦ríţă̦; -ríţi̦ [dim.], pulíşțu̯; -líşti̦ ʿpui de măgar’.
52, 54: ɣumărâ̦ţă; -râ̦ţi [dim.].

HARTA 613. CATÂR, pl. [886]

3: mlâríc̦u̯; -ríc̦ [dim.].
6: mlâríc̦u̯, mluríc̦u̯; -ríc̦ [dim.].
14: [nu se zice:] múlă.
18: [catârul se naşte când:] s-tráḑi e̦ápa cu ɣumáru̯ ʿând se montează iapa cu măgar’.
19: mlă̦ríc̦u̯, mulă̦ríc̦u̯; -ríc̦ [dim.].
31: [subiectul afirmă că în Pind se zice:] múlâ; múlį; e̦ápa s-tráḑi ʿ«iapa se trage» [= se montează]’, o̦áia s-mârle̦á̦şti ʿoaia se mârleşte’, cápra s-pârcâ̦şti ʿcapra se montează’; calu̯ dį dâmârâ ʿcal de prăsilă’.
33: [nu există un termen specializat pentru ʿcatâr’].
35: [subiectul afirmă că nu se zice *mulári*, care e un cuvânt grecesc].
37: nu z-ḑă̦ţi ti máscur ʿnu se zice pentru mascul’.
39: mulíc̦u̯; -líc̦ [dim.].
41: múľi [pl. masc.].
54: [este sterp, e folosit:] ti furtíe ʿpentru povară’.

HARTA 614. CATÂRCĂ, pl. [887]

1; 19: mlă̦ríc̦e̦; ~ [dim.].
3: mlâríci; ~ [când e mică de vârstă].
4, 54: [nu fată niciodată].
6: mluríci; ~ [când e mică de vârstă].
7: mulríci; ~ [când e mică de vârstă].
8: mulíci; ~ [dim.].
15: mulă̦ríci; -ríc̦ [fem., dim.], mulărícu̯; -ríc̦ [masc., dim.].
24: [e stearpă].
31: cărvánę di mlări̦ ʿcaravană de catâri’.
37: [art.] muł́ára; -ł́ár̄li.
39: [nu fată], mulíci; ~ [dim.].
40: mulíci; ~ [la fătare].
57: mulár̄ă [pla.].

HARTA 615. HERGHELIE, pl. [888]

20: calu̯ arǵilé ʿcal de herghelie, lăsat de prăsilă’.
31: la e̦ápį nu lâ bâgá sămáru̯ ʿiepelor nu le puneau samar’.

HARTA 616. HERGHELEGIU, pl. [889]

3: i̯ipáru̯ ʿherghelegiu care paşte iepele’; [nu se zice:] câľáru̯.
4, 19: cârvânáru̯; nári̦ ʿchervanagiu’.
14: [nu se zice:] căľáru̯.
17: văcáru̯; -cár ʿvăcar’.
23: că̦rvă̦náru̯; -náru̯i̦ ʿchervanagiu’.
31: vâlâmắ; -máḑ ʿcel care împerechează iapa cu armăsarul’.

HARTA 617. CĂPĂSTRU, pl. [890]

8, 19: binéc̦u̯; néţ ʿcal de şa’, binéclu ímnâ arâváni ʿcalul de şa merge în buiestru’.
16: tărcăto̦áre; -tór ʿhăţ cu care tragi căpăstrul’.
18: [art.] căpésturu; -pe̦ástără.
38: paldắmă ʿcurea de piele care trece pe sub coada calului’; ǵígălă ʿcurea de piele care trece pe sub burta calului’.

HARTA 618. FRÂU, pl. [891]

18: [art.] fắru; fắrili.
32: [nu a auzit cuvântul:] fắrnu.
36: aǵémi [se pune în gură]; [nu există cuvântul:] fắrnu.
39: [nu se zice:] fắrnu.
40: âl̓ bâgái̯ halinólu ŋ-gúrâ ʿi-am pus frâul în gură’; [nu există cuvântul:] fắrnu.
41: cu ĥérlu ŋ-gúrâ ʿcu fierul în gură’; [nu se zice:] fắrnu.
59: paldắmă ʿcurea de piele care trece pe sub fundul calului’.

HARTA 619. HĂŢ, pl. [892]

8: hamúti; ~ [f.] ʿham’.
9: i̯ánâ ʿopritoare; hăţul lateral’.
11: dizǵínuri̦ ʿcurelele care se prind de frâu’, amúte; amúturi̦ [n.] ʿham’.
18: amútu̯; amúti [n.] ʿham’.
36: sírtu; sírte ʿparte-de-fier-a căpăstrului de la cap la hăţ’.
37: [art. pl.] fúnli.
MEGL.: nu vę ʿnu aveau [= nu erau]’.

HARTA 620. ÎMPIEDIC (calul), ind. prez., 1-2 sg. [893]

2: ânǩádicu̯ ca ânǩidicătúră ʿîmpiedic cu piedică’.
37: leg cáu ʿleg calul’.
39: nǵidicâtúrâ ʿfunie cu care e împiedicat calul’.
41: nǵádicu̯ s-nu fúgâ alárgu̯ ʿîmpiedic ca să nu fugă departe’.
MEGL.: bucǫ́i̯ [pl.] ʿpiedici cu lanţ şi cheie’.

HARTA 621. ŞA, pl. [894]

4: sumárᵘ̯; -mári ʿsamar de lemn (şi cu paie)’.
6: zânǵíi; -ǵíi̯ ʿscară de şa’.
8, 13: sumárᵘ̯; -mári ʿsamar’.
11: sumárᵘ̯; -máre ʿsamar (de lemn)’.
13: sumár(ᵘ̯); -máre ʿsamar’.
14: sămár(ᵘ̯); -máre ʿsamar’.
15: sə̦már(ᵘ̯); -mári ʿsamar’.
16: sumárᵘ̯; -máre̦ ʿsamar’.
17: sămárᵘ̯; -mári ʿsamar’.
18: zănǵíi; -ǵíi̯ ʿscară de şa’, sumárᵘ̯; -mári ʿsamar’.
19: sumárᵘ̯; -márį ʿsamar’, zə̦nǵíi; -ǵíi̯ ʿscară de şa’.
21, 25: sumárᵘ̯; -márį ʿsamar’.
22: frănǵíi̯į; ~ ʿscară de şa’.
31: sə̦márᵘ̯; -márį ʿsamar’, sâmâŕ; -ráḑ ʿsamaragiu, persoană care face samare’, ţâruhŕ; -háḑ ʿopincar’.
32: sélă trâ câválă ʿşa pentru călărit’; sə̦márᵘ̯; -márᵻ̯ [m.] ʿsamar’; [nu se zice:] şáu̯ă.
36: cal di şáu̯ă ʿcal de călărit’, sămárᵘ̯; -mŕᵻ̯ [n.] ʿsamar’.
39: sâmárᵘ̯; -máre̦ ʿsamar’; [nu se zice:] şáu̯ă.
40: sâmárᵘ̯; -mári ʿsamar’.
41: sâmárᵘ̯; -márᵻ̯ [m.] ʿsamar’, câválâ ʿcălărit’ [s.].
51: cuţáke ʿoblânc’.
54: ta s-cálică ómu ʿca să încalece omul’; zinǵíe ʿscară de şa’; cal binécᵘ̯: imná riváne ʿcal de călărit: mergea în buiestru’.

HARTA 622. CHINGĂ, pl. [895]

16: băldŕme; -dŕń ʿcurea care trece pe sub coada calului’, cuscúne; -cúń ʿham de lână trecut pe sub coada calului când se pune pe el samarul’.
17: [e din sfoară groasă împletită], [nu se zice:] ɣíŋgălă.
21: paldə̦́mə̦; -də̦́mį ʿham trecut pe sub coapsele calului’.
22: paldə̦́mį; -dŕń ʿham trecut pe sub coapsele calului când se pune pe el samarul’.
24: cuţákĕ; -ţ́k ʿoblânc la samar’.
25: pə̦ldə̦́mə̦; -dŕń ʿham care trece pe sub coada calului’.
28: cuscúni [pl.] ʿchingile care trec pe sub coada calului’.
29: buldúmį; -dúń ʿcurea care trece pe sub crupa calului’.
33: [nu se cunoaşte cuvântul:] ɣíŋălă.
36: ɣíŋglă: su pắntică la ĉó̦rle dinăínte ʿsub burtă, la picioarele dinainte’; sə̦márᵘ̯ ʿsamar’; cuscúni; ~ [f.] ʿcurea care trece pe sub coadă’; su có̦dă ʿsub coadă’; bə̦ldúmi; -dúń ʿcurea lată care trece pe sub coapsele calului’; bə̦ldúme̦a: é̦aste cáma nlátă ʿeste mai lată’.
39: buldumi ʿcurea care trece pe sub curul calului’; cuscúni ʿcurea care trece pe sub coada calului’.
54: păldə̦́mă ʿcurea care trece pe sub coada calului’, ĉustéqë ʿham care se pune la gâtul calului ca să fugă mai repede’.

HARTA 623. BICI[1], pl. [896]

11: práĉᵻ̯cə̦; prŕĉᵻ̯ki ʿvargă’.
15: [slavii macedoneni spun şi ei:] camşíc(ᵘ̯), zviĉᵘ̯: di ḱéli, di vínâ di bou ʿde piele, de vână de bou’.
17: cămşícᵘ̯: di có̦aji ʿde piele’.
18: cə̦mĝícᵘ̯: lemᵘ̯ + curáu ʿlemn + curea’.
22: camĝícᵘ̯: di curáu̯ă ʿde piele’; putę́cə̦; -téţ ʿnuia’; suláḱį; -lŕḱ ʿorganul genital al boului’.
28: víţâ; víţi ʿvargă; vlăstar’.
37: purtécă; -téţe ʿnuia’.
41: lu̯-agâdéscᵘ̯ cu câmâcícᵘ̯ ʿîl lovesc cu biciul’.
54: şupurtécă; -éţ ʿnuia’.

MN 382. BICI[2], pl. [897]

32: [nu se zice:] ve̦árgă ʿvargă’.

ILUSTRAŢII

Fotografii realizate de Emil Ţîrcomnicu şi Manuela Nevaci

Oraşul Blagoevgrad

**Biserica Sveta Bogorodiţa din cartierul Varoşa,
construită în anul 1844**

Blagoevgrad, Bulgaria (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2019)

Centrul orașului Batac

**Biserica veche din Batac, cu hramul Sveta Nedelia,
construită în anul 1813**

Batac, Bulgaria (foto de Emil Țîrcomnicu, 2019)

Monument ridicat pe locul unde s-au aflat călivele de la Bachiţa

Profesorul Nicolae Saramandu citind despre istoria Bachiţei pe panoul informativ

Bachiţa, Bulgaria (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2019)

Oraşul Cruşova

Monumentul revoluţionarului Pitu Guli, de origine aromână

Biserica Sfântul Nicolae, ctitorită de aromâni

Cruşova, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2018)

Biserica Sfântul Gheorghe din Ohrid, în cartierul aromânesc

Instantaneu realizat la un interviu cu aromânii din Ohrid

Ohrid, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2018)

Beala de Sus. În plan îndepărtat este muntele *Ciuma* ‘vârf’

Placa de lemn de la intrarea în localitatea Beala de Sus, cu denumirea în dialect: *Mbela di Supră*

Cercetătoarea Manuela Nevaci
(cu inscripţia pe lemn: *Armănamę* nu *ćeare’*
Aromânimea[=aromânii] nu piere)

Beala de Sus, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2018)

Biserica din Beala de Jos

Catapeteasma bisericii

Amvonul

Beala de Jos, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2018)

Biserica Schimbarea la Faţă a Domnului Iisus Hristos din Gopeşi

Frescă reprezentându-l pe Sf. Gheorghe, cu numele donatorului şi anul pictării, 1894

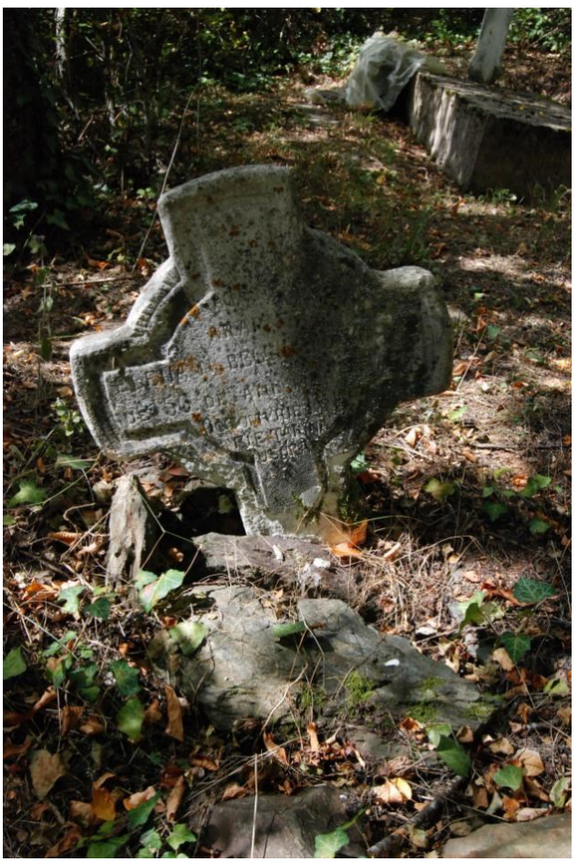

Veche cruce de piatră din cimitirul satului Gopeşi, inscripţionată în aromână

Gopeşi, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2018)

Case în Moloviște

Biserica Sfânta Petka

Moloviște, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Țîrcomnicu, 2018)

Balconul și fragmente de frescă din partea superioară a Bisericii Sf. Petka din Moloviște

Fresca „Judecata de Apoi” din Biserica Sf. Petka din Moloviște

Moloviște, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2018

Case din Târnova

Biserica Sfânta Bogorodița (Adormirea Maicii Domnului), construită pe ruinele fostei biserici, bombardată în Primul Război Mondial

Târnova, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Țîrcomnicu, 2018)

Parte a satului Nijopole

O altă parte a satului

Biserica Sfânta Petka, construită în anul 1838

Gospodărie

Animale crescute în gospodărie

Nijopole, R. Macedonia de Nord (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2019)

Greava (Grabova)

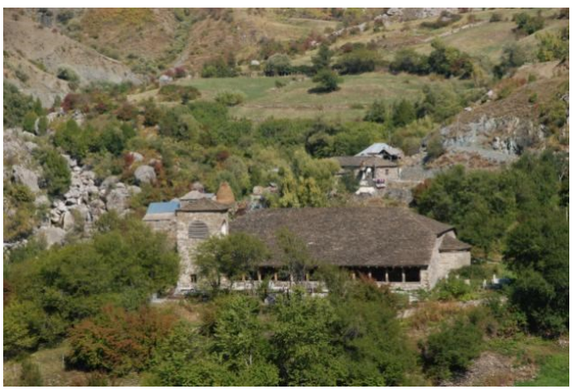

Biserica Sfântul Nicolae

Punte (pod arcuit) din piatră

Case care păstrează arhitectura tradiţională, folosind cimentul ca liant

Transportul pe cal şi măgar, folosind samarul

Greava, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2017)

Platoul de pe înălţimea muntelui Morava, unde s-a aflat Pleasa de Sus.
Se pot vedea depresiunea Corcei şi ruinele Bisericii Sfânta Maria

Biserica Sfânta Maria şi altarul

Pietre rămase de la temelia unei case

Transportul lemnelor cu catârul (mula)

Familia Ciufecu din Pleasa de Jos

Pleasa, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2014)

Oraşul Corcea

Biserica aromână Sfântul Sotir

Fresca Învierii Domnului (*Amintare a Domnului*)

Sfinţirea clopotului Bisericii Sf. Sotir (2009)

Poarta vechiului paraclis din Corcea

Corcea, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2009, 2014)

Moscopole

Mănăstirea Sfântul Ioan

Biserica Sfântul Nicolae

Frescă la exteriorul Bisericii Sfântul Nicolae

Biserica Sfântul Atanasie

Biserica Sfânta Maria

Biserica Sfinţii Mihail şi Gabriel

Biserica Sfântul Ilie

Moscopole, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2014)

Case din Seleniţa

Casă modernă

Familia Duca

Biserica Sfântul Atanasie

Morminţii (Cimitirul)

Seleniţa, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2015)

Localitatea Andon Poçi

Panou la intrarea în localitate (cu textul în dialectul aromân: *Ghini vinit* 'Bine aţi venit')

Casă modernă

**Grup de fărşeroţi,
buni interpreţi ai cântecelor polifonice**

Vasile Başu

Andon Poçi, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2016)

Centrul oraşului Fier

Bătrâne fârşeroate din Fier

Fier, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2015)

Diviaca

Clădirea şcolii şi grădiniţei aromâne

Institutorii Vanghelina Kruti şi Iosif Kruti

Achim Coconeş şi soţia sa

Aromâni din Diviaca

Oane Iancu la câmpul cu pepeni

Biserică lângă Diviaca

Fotografie pe un monument funerar

Diviaca, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2015)

Cetatea din Elbasan

Vedere dintr-un turn al cetății din Elbasan

Elbasan, Albania (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2017)

Cercetătoarea Manuela Nevaci în satul Livezi

Izvor amenajat modern în Livezi

Livezi, Grecia (foto de Manuela Nevaci, 2011

Localitatea Vlahoclisura

Case din Vlahoclisura

Vlahoclisura, Grecia (foto de Manuela Nevaci, 2009)

Sediul asociaţiei aromânilor din Veria

Obiecte păstoreşti şi de industrie casnică păstrate la sediul asociaţiei aromânilor din Veria

Veria, Grecia (foto de Emil Ţîrcomnicu, 2013)

Biserica Adormirea Maicii Domnului din Samarina

Școala

Familie de aromâni

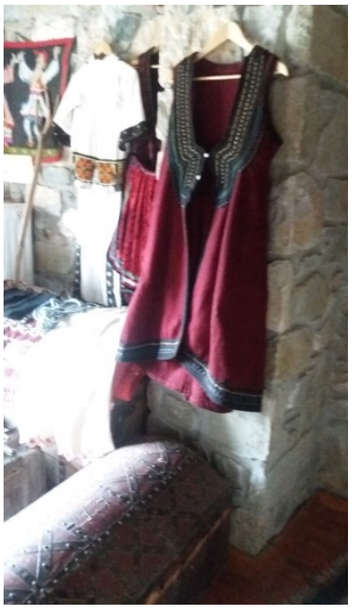

Piese din industria casnică textilă (colecție particulară)

Samarina, Grecia (foto de Manuela Nevaci, 2009)

Băiasa

Puntea din Băiasa

Restaurant „La punti”

Biserica Sfântul Gheorghe

Băiasa, Grecia (foto de Manuela Nevaci, 2009)

Negustor de *căşcăval'* 'caşcaval', producţie proprie, în Aminciu, Grecia

Femeie în portul de sărbătoare la biserica veche *Stă Măria* „Sfânta Maria" [sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului] în Aminciu, Grecia

***Cârlibáne* de lemn (capete la caţa de prins oaia) din colecția familiei Platari din Aminciu**

Aminciu, Grecia (foto de Manuela Nevaci, 2009)

Hotelul din localitatea Pisuderi

Case în Pisuderi

Pisuderi, Grecia (foto de Manuela Nevaci, 2009)

Profesorul Nicolae Saramandu și Lefterie Trășu în Cristalopiyí

Păstoritul este o ocupație actuală în Cristalopiyí

Cristalopiyí, Grecia (foto de Manuela Nevaci, 2009)

Case cu arhitectură tradițională în Siracu (ziduri de piatră, acoperiș cu *ploci* 'lespezi')

Stradă în pantă, ducând către Biserica Sfântul Nicolae din Siracu

Siracu, Grecia (foto de Manuela Nevaci, 2009)